

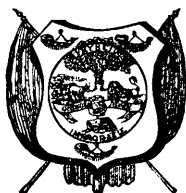
WETBOEK

VAN DEN

ORANJEVRIJSTAAT.

1891.

UITGEGEVEN OP GEZAG

VAN DEN

HED. VOLKSRAAD.

BLOEMFONTEIN.

Gedrukt ten Stoomdrukkerij van de Oranjevrijstaatsche Nieuwsblad-Maatschappij.
C. BORKENHAGEN.

1892.

ORDONNANTIE

TOT VASTSTELLING VAN HET WETBOEK VOOR DEN ORANJEVRIJSTAAT.
(No. 16—1891.)

DE Volksraad, overwegende dat door hem aan eene Commissie werd opgedragen de bestaande wetten en ordonnantien van den Staat bijeen te zamelen en te rangschikken, waaraan nu is voldaan; bepaalt :—

1.—Dat het Wetboek, door die Commissie bijeenverzameld en gerangschikt, na te zijn herzien, herdrukt en, volgens de voorschriften der Constitutie, gepubliceerd in de *Gouvernements-Courant*, als bevattende de wetten en ordonnantien van den Raad tot en met dit jaar 1891 inbegrepen, zal zijn, en beschouwd en genomen worden te zijn, het wetboek van den Oranjevrijstaat, waaraan in alle Gerechtshoven en daarbuiten, de autoriteit van “Wetboek van den Oranjevrijstaat,” vervangende de tot nu toe gebruikte ordonnantieboeken, zal moeten worden toegekend.

I N H O U D .

VERDRAG TUSSCHEN SIR GEORGE RUSSELL CLERK EN DE REPRESENTANTEN VAN DEN ORANJEVRIJSTAAT, VAN 23 FEBRUARI 1854.

DE CONSTITUTIE.

WETTEN VAN DEN STAAT:—

I.—TOEPASSING DER WETTEN IN HET ALGEMEEN.

HOOFDSTUK.

1.—Algemeen Rechtssysteem, t.w., Romeinsch-Hollandsch Recht	I.
2.—Toepassing der Wetten in de Gerechtshoven:—	

A.—TE GESCHIEDEN DOOR

(A.)—De Hoogere Gerechtshoven	
I. In het Algemeen	II.
II. In Landzaken	III.
(B.)—De Lagere Gerechtshoven	
	IV.

B.—DE BEWIJSLEVERING:

(A.)—De Wet op Getuigenis	V.
(B.)—Over Getuigenkosten	VI.
(C.)—Over het gedwongen verschijnen van getuigen buiten 's lands	VII.

C.—DE CRIMINEELE RECHTSPLEGING:

(A.)—De Procedure	VIII.
(B.)—Rechtsbeambten bevoegd daaraan gevolg te geven:	
I. Vrederechters	IX.
II. Veldcornetten als Rechtsbeambten	X.
III. Policie-Constabels	XI.
(C.)—De Strafuitoefening	
(D.)—De uitlevering van Misdadigers aan	
I. De Zuid-Afrikaansche Republiek	XIII.
II. De Kaapkolonie... ..	XIV.
III. Natal	XV.
(E.)—Bijzondere jurisdictie betreffende Basutoland	
	XVI.

D.—PERSONEEL :

HOOFDSTUK.

(A.)—Rechters	XVII.
(B.)—Staatsprocureur	XVIII.
(C.)—Rechtspractizijns en Tolken :	
I. Admissie en Schorsing	XIX.
II. Vereeniging van Rechtspractizijns	XX.
(D.)—Baljuws en Gerechtsboden	XXI.
(E.)—Tarieven voor bovengenoemden	XXII.
 E.—PRESCRIPTIE VAN ACTIES	 XXIII.

II.—WETSBEPALINGEN OVER BIJZONDERE AANGELEGENHEDEN.

1.—Staatsaangelegenheden :

A.—De Staatspresident... ..	XXIV.
B.—De Uitvoerende Raad	XXV.
C.—Het Wetgevend Gezag :	
(A.)—Het Stemrecht	XXVI.
(B.)—De Verkiezingen	XXVII.
(C.)—Toelagen aan Volksraadsleden	XXVIII.
D.—Grondgebied van den Staat :	
(A.)—Districten en Wijken van den Staat... ..	XXIX.
(B.)—Occupatie-wet (Veroverd Grondgebied)	XXX.
E.—De Bevolking :	
(A.)—De Census	XXXI.
(B.)—Registratie van Geboorte	XXXII.
(C.)—Verwijdering van Aziatische Kleurlingen en Misdadigers van elders	XXXIII.
(D.)—Kleurlingen :	
I. Recht tot Eigendom... ..	XXXIV.
II. Apprenticeeren van Kinderen	XXXV.
III. Paulus Mopeli en zijn Volk	XXXVI.
F.—De Taal des Lands... ..	XXXVII.
G.—Staatswapen, Vlag en Volkslied... ..	XXXVIII.
H.—Vertegenwoordiging buiten 's lands door Consuls	XXXIX.
I.—De Publieke Veiligheid :	
(A.)—Krijgs- en Commandowet	XL.
(B.)—Het Artillerie-Corps	XLI.
(C.)—De Rijdende Dienstmacht	XLII.
(D.)—Wapenschouwingen	XLIII.
(E.)—Schijfschieterijen	XLIV.
(F.)—Verschaffen van Geweren	XLV.
(G.)—Krijgsbehoeften	XLVI.

V.

J.—Publieke Departementen :	HOOFDSTUK.
(A.)—Ambtenaren in 't Algemeen :	
I. Bepalingen over Ambtenaren	XLVII.
II. Pensioenen	XLVIII.
(B.)—Departement van Onderwijs :	
I. Wet over het Departement	XLIX.
II. Grey College	L.
III. Het Onderwijsfonds... ..	LI.
IV. Publieke Boekerijen... ..	LII.
V. Algemeene Commissie van Publieke Examinatoren	LIII.
(C.)—Weeskamer :	
I. Algemeene Wet	LIV.
II. Over Brieven van Administratie buiten 's lands verleend	LV.
III. Barolong Boedels	LVI.
(D.)—Registratie-Kantoor	LVII.
(E.)—Landmeter-Generaal's Kantoor	LVIII.
(F.)—Postwezen en Telegrafie :	
I. Posterijen	LIX.
II. Telegrafie	LX.
K.—Publieke bezittingen :	
(A.)—Grondbezittingen, Verhuur van	LXI.
(B.)—Gouvernementsgebouwen... ..	LXII.
L.—Publieke Inkomsten :	
(A.)—Douane-Belasting	LXIII.
(B.)—Licenties	LXIV.
(C.)—Zegels	LXV.
(D.)—Kantoorpenningen	LXVI.
(E.)—Heerenrechten	LXVII.
(F.)—Successierechten... ..	LXVIII.
(G.)—Recognitie	LXIX.
(H.)—Hoofdbelasting op Kleurlingen	
I. Op Delverijen	LXX.
II. Buiten Delverijen	LXXI.
(I.)—Administratie van Finantien	LXXII.
M.—Publieke Schulden en Uitgaven :	
(A.)—Schuldbrieven	LXXIII.
(B.)—Verscheidene Toelagen	LXXIV.

N.—De Onteigening ten Algemeenen Nutte ... .. LXXV.
 O.—Publieke Werken en Publiek Verkeer:

- (A.)—Opzicht over Publieke Werken, Wegen, enz. ... LXXVI.
 (B.)—Spoorwegen ... .. LXXVII.
 (C.)—Hoofdwegen ... .. LXXVIII.
 (D.)—Verleggen van Wegen ... .. LXXIX.
 (E.)—Bruggenbouw:
     I. Van Gouvernementswege ... .. LXXX.
     II. Door Private Personen ... .. LXXXI.
     III. Toltarief ... .. LXXXII.
 (F.)—Pontvervoer ... .. LXXXIII.

2.—Zedelijke Lichamen:

- (A.)—Stads- en Dorpsbesturen ... .. LXXXIV.
 (B.)—Bloemfonteinsche Stadsraad ... .. LXXXV.
 (C.)—Marktverkoopingen (Monsters) ... .. LXXXVI.
 (D.)—Dorpsbelastingen ... .. LXXXVII.
 (E.)—Invordering van Schulden van Publieke Lichamen LXXXVIII.

3.—Private Aangelegenheden:

A.—Persoonlijke Rechtsverhoudingen:

- (A.)—Meerderjarigheid en Meerderjarigverklaring... .. LXXXIX.
 (B.)—Het Huwelijk:
     I. Huwelijkswet ... .. XC.
     II. Verboden Graden van Bloedverwantschap... .. XCI.
 (C.)—De Erfclating:
     I. Afschaffing van Legitieme Portien ... .. XCII.
     II. Testamentaire Geschriften ... .. XCIII.
 (D.)—Onbevoegdheden:
     I. Krankzinnigen en Arme Zieken ... .. XCIV.
     II. Aanstekelijke Ziekten ... .. XCV.

B.—Beroepsuitoefeningen:

- (A.)—Apothekers... .. XCVI.
 (B.)—Geneeskundigen... .. XCVII.

C.—Handel, Nijverheid en Mijnwezen:

- (A.)—Geldhandel... .. XCVIII.
 (B.)—Wisselrecht ... .. XCIX.
 (C.)—Beperkte Verantwoordelijkheid ... .. C.
 (D.)—Nationale Bank... .. CI.
 (E.)—Vreemde Banken ... .. CII.

VII.

HOOFDSTUK.

(F.)—Assurantie-Maatschappijen	CIII.
(G.)—Insolventie	CIV.
(H.)—Lastgeving	CV.
(I.)—Notarieele Acten voor Landdrosten gepasseerd ...	CVI.
(J.)—Verkoopning bij Publieke Veiling	CVII.
(K.)—Drankhandel	CVIII.
(L.)—Kafferbier	CIX.
(M.)—Clubhuizen	CX.
(N.)—Meesters en Dienstboden	CXI.
(O.)—Octrooiwet	CXII.
(P.)—Handelsmerken	CXIII.
(Q.)—Maten en Gewichten	CXIV.
(R.)—Mijnwezen :	

i. Edele Mineralen, behalve Diamanten	CXV.
ii. Edelgesteenten	CXVI.
iii. Rangschikking van Verbanden op Diamant-claims	CXVII.
iv. Registratie van Standplaatsen	CXVIII.
v. Onwettige Diamanthandel	CXIX.
vi. Het Onderzoekerssysteem op Diamantdelverijen	CXX.
vii. Jagersfontein	CXXI.
viii. Gouvernements-Inspecteur te Jagersfontein	CXXII.

D.—Landbouw en Veeteelt, en zaken in verband daarmee :

(A.)—De Omheining van Plaatsen	CXXIII.
(B.)—Het Schutten van Vee	CXXIV.
(C.)—Het Roekeloos Grasbranden	CXXV.
(D.)—Xanthium Spinosum	CXXVI.
(E.)—Ziekten onder Vee :	

i. Brandziekte	CXXVII.
ii. Longziekte	CXXVIII.
iii. Milt- of Gifziekte	CXXIX.
iv. Roodwater	CXXX.

(F.)—Landbouwgenootschappen en Wolmarkten	CXXXI.
(G.)—Het instandhouden van Landbakens	CXXXII.
(H.)—Veedieverij, Landlooperij, enz.	CXXXIII.
(I.)—Diefstal van Wol, Vellen, enz.	CXXXIV.
(J.)—Struisvogels en het Wild	CXXXV.
(K.)—Hondenbelasting	CXXXVI.
(L.)—Uitroeijen van Visch	CXXXVII.
(M.)—Rechten van Reizigers op Pad	CXXXVIII.

E.—Verbodene Verrichtingen (Misdaden en Overtredingen) :

(A.)—Misdad tegen den Staat	CXXXIX.
(B.)—Meineed	CXL.

VIII.

	HOOFDSTUK.
(c.)—Verberging van Geboorte... ..	CXLI.
(d.)—Publiek Naakt Loopen	CXLII.
(e.)—Loterijen en Sweepstakes	CXLIII.
(f.)—Dobbelarij	CXLIV.
(g.)—Mishandeling van Dieren	CXLV.
(h.)—Zondag-handel	CXLVI.

A A N H A N G S E L .

- 1.—Conventie van Aliwal.
- 2.—Tractaat van Vriendschap, Koophandel en Uitlevering tusschen de Vereenigde Staten van Amerika en den Oranjevrijstaat.
- 3.—Tractaat van Vriendschapsvestiging en van Koophandel tusschen den Oranjevrijstaat en Belgie.
- 4.—Tractaat van Vriendschap en Koophandel met Portugal.
- 5.—Tractaat van Vriendschap en Koophandel tusschen den Oranjevrijstaat en Nederland.
- 6.—Tractaat tot Wederkeerige Uitlevering van Misdadigers tusschen den Oranjevrijstaat en Nederland.
- 7.—Memorandum van Overeenkomst tusschen Zijn Hoog-Edele President Brand en Graaf Carnarvon (omtrent Griqualand West.)
- 8.—Tractaat van Uitlevering met Basutoland.
- 9.—Tractaat met de Zuid-Afrikaansche Republiek, omtrent Spoorwegverlenging.
- 10.—Tractaat van Vriendschap en Handel tusschen den Oranjevrijstaat en de Zuid-Afrikaansche Republiek.
- 11.—Politiek Verbond, gesloten met de Zuid-Afrikaansche Republiek.
- 12.—Tractaat van Vriendschap en Handel, met het Koninkrijk Italie.
- 13.—Tractaat van Uitlevering van Misdadigers met het Vereenigd Koninkrijk van Groot Brittanie en Ierland.

ARTIKELN VAN VERDRAG

TUSSEHEN

SIR GEORGE RUSSELL CLERK

EN DE

REPRESENTANTEN VAN DEN ORANJEVRIJSTAAT.

ARTIKELEN VAN VERDRAG TUSSCHEN SIR GEORGE RUSSELL
CLERK EN DE REPRESENTANTEN VAN DEN
ORANJEVRIJSTAAT.

ARTIKELEN van verdrag ingetreden tusschen Sir GEORGE RUSSELL CLERK, Ridder Commandant van de WelEd. Orde van het Bad, Harer Majesteits Speciale Commissaris voor het schikken en vereffenen van de zaken van het Oranjerivier-Grondgebied, ter eene zijde; en de ondergemelde Representanten, gemachtigd door de ingezetenen van gemeld grondgebied: —

VOOR HET DISTRICT VAN BLOEMFONTEIN:

Georg Frederik Linde, Gerhardus Johannes du Toit, Jacobus Johannes Venter, Dirk Johannes Kramfort.

VOOR HET DISTRICT VAN SMITHFIELD:

Josias Philip Hoffmann, Hendrik Johannes Weber, Petrus Arnoldus Human, Jacobus Theodorus Snijman, P. van der Walt (*absent op verlof*).

VOOR SANNAH'S POORT:

Gert Petrus Visser, Jacobus Groenendaal, Johannes Jacobus Rabie, Esaias Regnier Snijman, Charl Petrus du Toit, Hendrik Lodewicus du Toit.

VOOR HET DISTRICT VAN WINBURG:

Friederic Pieter Schnehage, Matthys Johannes Wessels, Cornelis Johannes Fredrik du Plooy, Fredrik Petrus Senekal, Petrus Lafras Moolman, Johan Izaak Jacobus Fick.

VOOR HET DISTRICT VAN HARRISMITH:

Paul Michiel Bester, Willem Adrian van Aardt, Willem Jurgens Pretorius, Johannes Jurgens Bornman, Hendrick Visser (*absent op verlof*), Adrian Hendrik Stander, ter andere zijde.

Verklaring van
Onafhankelijkheid
van den Oranje-
vrijstaat.

1.—Hare Majesteits Speciale Commissaris, in het aanvangen van een verdrag, met het doel eindelijk het Gouvernement van het Oranjerivier-Grondgebied over te dragen aan de Afgezanten gemachtigd door de ingezetenen hetzelfde te ontvangen; Waarborgt, aan de zijde van Harer Majesteits Gouvernement de toekomstige onafhankelijkheid van dit grondgebied en deszelfs Gouvernement; en dat, na het volmaken van alle noodzakelijke vooruitverrichtingen voor het overmaken van hetzelfde tusschen Harer Majesteits Speciaal Commissaris en gemelde Afgezanten, de inwoners van het Grondgebied zullen vrij zijn; en dat deze onafhankelijkheid, zonder onnoodig verzuim, bevestigd en bekrachtigd zal worden door een geschrift van zulken vorm en inhoud, als door Hare Majesteit zal goedgekeurd worden; eindelijk de ingezetenen vrijsprekende van hunne onderdanigheid aan de Britsche Kroon; en ze verklarende in alle opzichten geheel en al een vrij en onafhankelijk volk; en hun Gouvernement voortaan te worden beschouwd en behandeld als een vrij en onafhankelijk Gouvernement.

Britsch Bondge-
nootschap met Na-
turellen, en wensch
om dat aantogaan,
ontkend.

2.—Het Britsche Gouvernement heeft geen bondgenootschap met eenige van de Naturellen Opperhoofden of stammen ten Noorden van de Oranjerivier, uitgezonderd met het Griqua Opperhoofd Kapitein Adam Kok; en Harer Majesteits Gouvernement heeft geen wensch of meening, in het toekomstige, in te treden in eenige Traktaten, die nadeelig voor de belangen van het Oranjerivier-Gouvernement kunnen zijn.

Aangelegenheden
ten opzichte van
Adam Kok en diens
Grondgebied.

3.—Met betrekking tot het Traktaat bestaande tusschen het Britsche Gouvernement en het Opperhoofd Kapitein Adam Kok, zijn eenige veranderingen daarvan noodzakelijk. Tegenstrijdig met de voorzieningen van dit Traktaat, heeft het verkoopen van land in het onvervreemdbaar grondgebied dikmaals plaats gevonden, aldus het voornaamste oogmerk van het Traktaat uit het oog verliezende. Harer Majesteits Gouvernement is daarom van meening om alle hinderpalen uit den weg te ruimen die strekken kunnen om de Griquas te beletten hunne landen te verkoopen; en maatregelen zijn nu in toebereiding om alle gemakkelijheid te verschaffen voor zulke verrichtingen; het Opperhoofd Adam Kok voor zich zelf hebbende dezelve goedgekeurd en bekrachtigd; en met betrekking tot de verdere veranderingen, spruitente uit de voorgestelde herziening van de aangelegenheden met Kapitein Adam Kok, die het gevolg zijn van voormelde verkooping van grond in het Onvervreemdbaar Grondgebied van tijd tot tijd gedaan tegenstrijdig met de voorzieningen van het Maitlandsche Traktaat, is het de meening van Harer Majesteits Speciale Commissaris, persoonlijk, zonder onnoodig verzuim, de zaken van Griqualand in te richten op een stelsel voegzaamlijk aan de rechtvaardige verwachtingen van alle partijen.

4.—Na het terugtrekken van Harer Majesteits Gouvernement van het Oranjerivier-Grondgebied, zal het nieuwe Gouvernement niet eenige kwelachtige handelwijze toelaten tegen zulke van Harer Majesteits tegenwoordige onderdanen achterblijvende binnen het Oranjerivier-Grondgebied, die voormaals mogen hebben gefungeerd onder Harer Majesteits gezag, wegens eenige handelingen door zulke personen wettig gedaan, volgens de wet zooals dezelve werd uitgeoefend gedurende de occupatie van het Oranjerivier-Grondgebied door het Britsche Gouvernement, en zulke personen zullen worden beschouwd als gewaarborgd door het nieuwe Oranjerivier-Gouvernement in het bezit van hunne eigendommen, alsook met opzicht tot diegenen van Harer Majesteits tegenwoordige onderdanen die mogen verkiezen terug te keeren onder Harer Majesteits Oppergezag, liever dan blijven wonen alwaar zij tegenwoordig zijn onder het Oranjerivier-Gouvernement, alwaar zij onderdanen van gemeld Gouvernement zullen zijn: zulke personen zullen volle recht en gelegenheid genieten tot het verkoopen en transporteeren van hunne eigendommen, mits dat zij zouden begeeren op eenigen later volgenden tijd, binnen drie jaren na den datum van deze Conventie, het grondgebied onder het Oranjerivier-Gouvernement te verlaten.

Vroeger Britsche onderdanen ongestoord te blijven binnen den Staat.

5.—Harer Majesteits Gouvernement en het nieuwe Gouvernement van de Oranjerivier, zullen binnen hunne respectieve grondgebieden, wederzijds hun uiterste vermogen aanwenden om kwaad voor te komen en den vrede te bewaren door het opvangen en overleveren van alle misdadigers die ontsnapt zijn of die vluchten van het gerecht, aan beide zijden van de Oranjerivier; en de Rechtbanken, zoowel die van het Britsche als die van het Oranjerivier-Gouvernement, zullen wederzijds open en dienstig zijn voor alle wettige processen van de ingezetenen van beide grondgebieden; en ook alle dagvaardingen voor getuigen wederzijds gestuurd over de Oranjerivier zullen achtergeschreven en bekrachtigd worden door de Magistraten van de beide Gouvernemen ten respectievelijk, om zulke getuigen te doen compareeren, wanneer en alwaar zij vereischt worden, aldus aan de Maatschappij ten noorden van de Oranjerivier alle assistentie verschaffende van de Britsche Rechtbanken, terwijl ter andere zijde, verzekering wordt gegeven aan zulke Koloniale kooplieden en handelaren die natuurlijk in crediet-transactien hebben ingegaan in het Oranjerivier-Grondgebied gedurende de occupatie van hetzelfde door het Britsche Gouvernement, en aan dewelken in vele gevallen geld schuldig is, alle gemakkelijheid voor het invorderen van hunne wettige aanspraken bij de Rechtbanken van het Oranjerivier-Gouvernement; en Harer Majesteits Speciale Commissaris zal het aannemen van zoodanige wederzijdsche voorrechten

Wederzijdsche uitlevering van misdadigers; en gebruik van rechtbanken.

door het Natalsche Gouvernement recommandeeren in deszelfs betrekkingen met het Oranjerivier-Gouvernement.

Ambtelijke Certificaten wederzijds erkend.

6.—Certificaten uitgegeven door wettige ambtenaren, zoowel in de Kolonie en bezittingen van Harer Majesteit, als in die van het Oranjerivier-Grondgebied, zullen worden beschouwd als volkomen krachtig om erfgenamen van wettige huwelijken, alsook legatarissen, te gerechtigten hunne erfportien en legaten te ontvangen binnen de rechtsgebieden, zoowel van het Britsche als van het Oranjerivier-Gouvernement.

Slavernij niet ge-duld.

7.—Het Oranjerivier-Gouvernement zal geene slavernij of slavenhandel toelaten binnen zijn grondgebied ten noorden van de Oranjerivier, als tot hiertoe.

Ammunitie en in-voerbelaastingen.

8.—Het Oranjerivier-Gouvernement zal vrijheid hebben zijn voorraad van ammunitie in te koopen binnen eenige Britsche volksplanting of bezitting in Zuid-Afrika, onderhevig aan de wetten ingericht en geschikt voor het verkoopen en transportereren van ammunitie binnen zulke Kolonien en bezittingen, en Harer Majesteits Speciale Commissaris zal aan het Koloniale Gouvernement recommandeeren dat voorrechten van een uitgebreider karakter gegund worden wegens invoerbelaastingen aan het Oranjerivier-Gouvernement; deze zijnde maatregelen met betrekking tot dewelke het gerechtigd is behandeld te worden met alle toegevendheid, als men in aanmerking neemt deszelfs bijzondere ligging en afgelegenheid van de zeehavens.

Britsch Consul op de grenzen.

9.—Ten einde wederzijdsche gemakken en vrijheid te bevorderen voor handelaren en reizigers, zoowel in de Britsche bezittingen als in die van het Oranjerivier-Gouvernement, en terwijl het de vurigste begeerte van Harer Majesteits Gouvernement is dat eene vriendelijke onderhandeling tusschen deze grondgebieden zoude standhouden, en bevorderd worden door alle verstandige schikkingen, zal een Agent of Consul ter zijde van het Britsche Gouvernement geplaatst worden binnen de Kolonie nabij de grenzen, aan wien zal opgedragen worden speciaallijk de zorg van deze belangrijke onderwerpen, en tot wien toegang altoos door de ingezetenen, aan beide kanten van de Oranjerivier genoten kan worden, om raad en informatie wanneer omstandigheden zulks zullen vereischen.

Aldus gedaan en geteekend te Bloemfontein, den Drie-en-Twintigsten Dag van Februari, Een Duizend Acht Honderd Vier-en-Vijftig.

GEORGE RUSSELL CLERK, K.C.B.,
Harer Majesteits Speciale Commissaris.
JOSIAS PHILIP HOFFMAN, President.
GEORG FREDRIK LINDE.
G. J. DU TOIT, Veldcornet.
J. J. VENTER.

DE CONSTITUTIE.

CONSTITUTIE VAN DEN ORANJEVRIJSTAAT.

HOOFDSTUK I.

BURGERSCHAP.

Afdeeling 1.—Hoe Burgerschap verkregen wordt.

1.—Burgers van den Oranjevrijstaat zijn:—

Wie Burgers zijn.

- (A). Blanke personen, zoowel vóór als na 23 Februari 1854 binnen het grondgebied van den Staat uit inwoners geboren;
- (B). Blanke personen die het burgerrecht verkregen hebben, onder de bepalingen der Constitutie van 1854, of de gewijzigde Constitutie van 1866;
- (C). Blanke personen die een jaar in den Staat hebben gewoond, en vast eigendom op hunnen naam geregistreerd hebben ter waarde van minstens honderd vijftig pond sterling;
- (D). Blanke personen die drie achtereenvolgende jaren in den Staat hebben gewoond, en eene schriftelijke belofte van trouw aan den Staat en gehoorzaamheid aan de Wetten hebben afgelegd, waarop hun een certificaat van burgerschap zal worden uitgereikt door den Landdrost van het district, alwaar zij zich ter woon hebben gevestigd;
- (E). Civiele en Rechterlijke Ambtenaren, die vóór het aanvaarden hunner betrekking den eed van trouw aan den Staat en deszelfs wetten hebben afgelegd.

Afdeeling 2.—Hoe Burgerschap verloren wordt.

Het burgerschap van den Oranjevrijstaat wordt verloren door:—

Hoe Burgerschap verloren wordt.

- (A). Het verkrijgen van burgerschap in een vreemd land;
- (B). Buiten toestemming van den Staatspresident zich in vreemde krijgsdienst te begeven, of openbare bedieningen aan te nemen, welke door een vreemde regeering zijn opgedragen;
- (C). Het buiten 's lands vestigen van woonplaats, met het kennelijk oogmerk om niet in dezen Staat terug te keeren. Dit oogmerk zal beschouwd zijn te worden uitgedrukt wanneer men voor langer dan twee jaren zich in een vreemd land vestigt.

HOOFDSTUK II.

BURGERDIENST.

Onderbevigheid
aan Burgerdienst.

2.—Alle burgers, zoodra zij den vollen ouderdom van zestien jaren bereikt hebben, en allen die op lateren leeftijd het burgerrecht verkrijgen, zijn verplicht hunne namen te doen inschrijven bij den Veldcornet onder wien zij hunne woonplaats hebben, en zijn tot den vollen ouderdom van zestig jaren onderworpen aan burgerdienst.

HOOFDSTUK III.

KWALIFICATIE VAN STEMGERECHTIGDEN.*

Stemrecht opzich-
tens Veldcomman-
danten en Veldcor-
netten.

3.—Alle burgers die den ouderdom van achttien jaren bereikt hebben, zijn bevoegd tot het uitoefenen van het stemrecht tot verkiezing van Veldcommandanten en Veldcornetten.

Stemrecht opzich-
tens Staatspresi-
dent en Volksraads-
leden.

4.—Bevoegd tot het kiezen van Leden van den Volksraad en van den Staatspresident zijn alle meerderjarige burgers:—

- (A). Die in den Staat geboren zijn;
- (B). Die onbelast vast eigendom ten hunnen namen geregistreerd hebben ter waarde van minstens een honderd en vijftig pond sterling;
- (C). Die huurders zijn van vast eigendom, hetwelk een jaarlijksche huurwaarde heeft van minstens zes-en-dertig pond sterling;
- (D). Die een vast jaarlijksch inkomen hebben van minstens twee honderd pond sterling;
- (E). Die eigenaar zijn van roerende goederen tot eene waarde van minstens drie honderd pond sterling, en minstens drie jaren in den Staat hebben gewoond.

HOOFDSTUK IV.

PLICHTEN, MACHTEN, ENZ., VAN DEN VOLKSRAAD.

Volksraad hoogste
Wetgevend Gezag.

5.—Het hoogste Wetgevend Gezag berust bij den Volksraad.

Samenstelling;
kiezing van leden.

6.—Deze Raad zal bestaan uit een lid van elk Veldcornetschap der onderscheidene districten en uit een lid van elke hoofdplaats van een district. Deze Raad wordt gekozen bij meerderheid van stemmen door de stemgerechtigde inwoners van elke wijk en van elke hoofdplaats van een district.**

* Zie Hoofdstuk XXVI van het Wetboek.

** Zie ook Hoofdstuk XXVII van het Wetboek.

7.—Tot Lid van den Volksraad is verkiesbaar iedere burger; Wieverkiesbaar is die nimmer door eenigen jury aan misdaad schuldig is verklaard, niet bankroet of insolvent verklaard is, binnen den Staat zijne vaste woonplaats en den ouderdom van minstens vijf-en-twintig jaren heeft, alsmede onbelast vast eigendom bezit ter waarde van minstens vijf honderd pond sterling.

8.—Een Lid van den Raad houdt op zulks te zijn in een Wanneer men op-der volgende gevallen:— houdt lid te zijn.

- (A). Indien hij gedurende twee achtereenvolgende jaarlijksche zittingen verzuimt in den Raad op te komen;
- (B). Ingeval hij een of meer der bevoegdheden verliest als vereischt in Artikel 7.

9.—De Leden van den Volksraad worden voor vier achter- Tijd van lidmaat-eenvolgende jaren gekozen en zijn bij hunne aftreding weder schap. verkiesbaar. De helft zal om de twee jaren aftreden, en de eerste helft bij het lot geregeld worden.

10.—De Volksraad kiest in zijne jaarlijksche vergaderingen Kiezing van Voor-eenen Voorzitter uit zijne eigene leden. zitter.

11.—De Voorzitter van den Volksraad zal, bij staking Beslissende stem. van stemmen, beslissen.

12.—Twaalf Leden zullen een quorum uitmaken. Quorum.

— 13.—De Volksraad maakt de wetten, regelt het bestuur Bevoegdheden en en financiën des lands, en zal te dien einde éénmaal 's jaars Zittingstijd. (te weten op den eersten Maandag van Mei) te Bloemfontein vergaderen.

14.—De Voorzitter zal, naar bevind van zaken, den Raad Bijeenroepen door extra kunnen bijeenroepen. Voorzitter.

15.—De wetten door den Volksraad gemaakt zullen twee Promulgatie en maanden na de afkondiging kracht van wet hebben, en door bekendmaking der den Voorzitter of door den Staatspresident geteekend worden; vastgestelde wet-behoudens het recht van den Raad om in bijzondere omstandig- ten.heden eene kortere of langere tijdsbepaling vast te stellen; zul- lende de Raadsleden elk voor zich zoo veel mogelijk de gemaakte wetten aan hun eigen publiek bekend en duidelijk maken.

— 16.—In zaken van insolventie, of indien eenig lijfstraffelijk Afzetting van vonnis tegen den Staatspresident uitgesproken wordt, zal de Staatspresident Volksraad hem dadelijk kunnen afzetten. wegens insolventie of lijfstraffelijk vonnis.

— 17.—(A). De Volksraad zal het recht hebben om den Staats- Macht van Volks-president en publieke ambtenaren te oordeelen over lands- raad om oververraad, omkooprij en andere hooge misdaden. Staatspresident en

(B). De Staatspresident zal niet veroordeeld worden zonder Ambtenaren te te toestemming van drie tegen een van de tegenwoor- oordeelen en ze af dige leden. te zetten.

(C). Hij zal niet veroordeeld worden zonder dat de volle Raad tegenwoordig is, of ten minsten zonder dat behoorlijke bekendmaking gegeven worde, om al de leden in de gelegenheid te stellen tegenwoordig te zijn.

- (D). Indien een quorum bijeengeroepen en eenpariglijk van opinie is, dat de Staatspresident aan een van bovengemelde misdaden schuldig staat, zullen zij de macht bezitten om hem dadelijk te suspendeeren, en provisioneele schikkingen te maken om de plichten van zijn ambt voort te zetten. Maar in dat geval zullen zij verplicht zijn den geheelen Raad bijeen te roepen om hem te oordeelen.
- (E). De Leden van den Volksraad zullen hunnen eed afleggen bij den aanvang van gemelde onderzoeken.
- (F). In het geval dat de Staatspresident zou komen te sterven, of dat hij voor zijnen post zou bedanken, of daarvan ontslagen worden, of ter verrichting van zijn ambt onbekwaam wordt, zal de Volksraad gemachtigd zijn om een of meer personen aan te stellen om in zijne plaats te ageeren, totdat zulke onbekwaamheden niet meer bestaan, of een ander Staatspresident gekozen wordt.*
- (G). Het vonnis van den Volksraad in zulke gevallen zal zich niet verder uitstrekken, dan tot afzetting van hun ambt, en tot onbekwaam-verklaring om eenigen post onder het Gouvernement ooit weder te bekleeden. Maar de personen, zoo gevonnisd, zullen niettemin blootstaan om volgens de wet geoordeeld te worden.

Zijn recht van onderzoekderkieslijsten.

18.—De Volksraad behoudt het recht om de kieslijsten van Leden voor den Volksraad zelf te onderzoeken, en te verklaren of de Leden behoorlijk en wettiglijk gekozen zijn geworden of niet.

Notulen zijner verrichtingen.

19.—De Volksraad zal geregelde Notulen zijner verrichtingen doen houden, en van tijd tot tijd dezelve publiceeren, uitgenomen zoodanige artikelen die naar hun oordeel moesten teruggehouden worden.

Aantekening van stemming op verzoek.

20.—De toestemming en afkeuring der onderscheidene leden over eenige kwestie stemmende moeten op verlangen van een-vijfde deel der tegenwoordige leden in de notulen opgeteekend worden.

Zitting als regel publiek te zijn.

21.—Het publiek zal toegelaten worden, de raadplegingen van den Volksraad bij te wonen, en notulen der verrichtingen te nemen, uitgenomen in bijzondere gevallen, waarbij het geheim noodzakelijk is.

Recht van publieke vergadering en memorialiseren onbelemmerd.

— 22.—De Volksraad zal geene wetten maken het recht van de inwoners belettende om zich vredig te vergaderen, en om het Gouvernement te memorialiseren, om eene verhelping van bezwarenissen of eenige verandering in eenige wetten te verkrijgen.

Godsdienst en Onderwijs.

23.—De bevordering van godsdienst en onderwijs is een onderwerp van zorg voor den Volksraad.

Ondersteuning der Ned. Geref. Kerk.

24.—De Nederduitsch Gereformeerde Kerk zal door den Volksraad bevorderd en ondersteund worden.

* Zie ook Artikel 7 van Hoofdstuk XXIV van het Wetboek.

25.—De Volksraad zal de macht hebben ter bescherming en veiligheid van dit land, om een burger- of commando-wet te passeeren.

Burger- of Commando-wet.

26.—Nadat deze Constitutie finaal zal zijn vastgesteld, zal er geene verandering in dezelve kunnen gemaakt worden, buiten de toestemming van drie-vierden van den Volksraad; en voordat er eene zoodanige verandering zal kunnen gemaakt worden, zal er eene meerderheid van drie-vierden der stemmen voor dezelve in twee achtereenvolgende jaarlijksche zittingen moeten plaats hebben.

Hoe Constitutie kan gewijzigd worden.

27.—De Volksraad zal de macht hebben om belastingen op te leggen of te verminderen, om de publieke schulden te betalen; en om voorzorg te maken ter algemeene verdediging en generale welvaart van den Staat; desgelijks ook geld op het crediet van den Staat op te nemen en over Gouvernementseigendom te disponeeren.

Oplegging van Belasting; Maatregelen voor Verdediging; Opnemen van Geld, enz.

HOOFDSTUK V.

PLICHTEN, MACHTEN, ENZ., VAN DEN PRESIDENT.*

28.—Daar zal een Staatspresident zijn.

Staatspresident te zijn.

29.—De Staatspresident zal door de stemgerechtigde burgers gekozen worden; echter zal de Volksraad een of meer personen tot die keuze aanbevelen.**

Kiezing van Staatspresident.

30.—De Staatspresident zal voor vijf jaren aangesteld worden, en zal bij aftreding weder verkiesbaar zijn.

Aanstelling voor vijf jaren.

31.—De Staatspresident zal het hoofd van het Uitvoerend Gezag zijn. Het toezicht van alle publieke departementen, en de uitvoering en regeling van alle zaken in betrekking met publieke diensten, zullen aan den President zijn toevertrouwd, die aan den Volksraad verantwoordelijk zal zijn, en wiens handelingen of verrichtingen aan appél voor den Volksraad onderhevig zullen zijn.

Hoofd van Uitvoerend Gezag en Publieke Departementen.

32.—De Staatspresident zal zoo dikwijls mogelijk de dorpen bezoeken, en de inwoners derzelve en des districts gelegenheid geven hunne belangen op de dorpen voor te brengen.

Staatspresident dorpenbezoeken.

33.—De Staatspresident zal in de jaarlijksche vergaderingen van den Volksraad verslag doen van den staat des lands en der publieke dienst, zal denzelven met raad en advies dienen, en, indien noodig, wetsontwerpen ter tafel leggen, zonder echter over dezelve stem te mogen uitbrengen.

Jaarlijksch verslag. — Bijwonen van Volksraadszittingen.

34.—De Staatspresident zal den Volksraad ook extra kunnen bijeenroepen.

Staatspresident kan Volksraad extra bijeenroepen.

35.—De Staatspresident zal de macht hebben, om alle ledige posten in de publieke kantoren op te vullen die open zullen vallen tusschen de tijden der vergaderingen van den Volksraad, onderworpen aan de bekrachtiging van dat lichaam.

Kan Ambtenaren aanstellen.

* Zie ook Hoofdstuk XXIV van het Wetboek.

** Zie ook Artikel 12 van Hoofdstuk XXVII van het Wetboek.

Kan Ambtenaren suspendeeren.

36.—De Staatspresident zal het recht hebben om publieke ambtenaren te suspendeeren.

Uitoefening van Recht van genade.

37.—De Staatspresident, met eene meerderheid van den Uitvoerenden Raad, zal het recht van genade in alle crimineele vonnissen uitoefenen.

Verklaring van Oorlog en Vrede.

38.—De Staatspresident, met toestemming van den Volksraad, verklaart oorlog en maakt vrede.

Maakt Conventien met toestemming van Volksraad.

39.—De Staatspresident zal conventien kunnen maken, onderhevig aan de toestemming van den Volksraad.

Maakt geen tractaat zonder zulk toestemming.

40.—De Staatspresident zal geen tractaat kunnen maken, zonder de toestemming van den Volksraad.

Inspectie van financiën en boeken van Ambtenaren.

41.—De Staatspresident, of eenig Lid van den Uitvoerenden Raad, zal ten allen tijde het recht hebben, om den staat der financiën als ook de boeken der ambtenaren te inspecteeren.

HOOFDSTUK VI.

UITVOERENDE RAAD.*

Samenstelling en Voorzitter van Uitvoerenden Raad.

42.—Er zal een Uitvoerende Raad zijn, bestaande uit den Landdrost van de Hoofdstad, den Gouvernements-Secretaris, en drie Onofficieele Leden, gekozen door den Volksraad om den President met advies en assistentie te bedienen.

De President zal de Voorzitter wezen, en een beslissende stem hebben.

Tijd van bijeenkomst.

43.—De Uitvoerende Raad zal op den tweeden Maandag van elke tweede maand, en op zoodanige andere tijden als de President mocht verlangen, in de hoofdplaats zitting houden.

Jaarlijksch Verslag zijner verrichtingen.

44.—De Uitvoerende Raad zal jaarlijks aan den Volksraad verslag van zijne verrichtingen moeten doen.**

Bijeenroeping van Volksraad door meerderheid van Uitvoerenden Raad.

45.—Een meerderheid van den Uitvoerenden Raad zal het recht hebben om den Volksraad extra bijeen te roepen.

Verklaring van Krijgswet.

46.—De President en Uitvoerende Raad zullen de macht hebben om de krijgswet te verklaren.

HOOFDSTUK VII.

DE RECHTERLIJKE MACHT.

Macht van Landdrost.

47.—De Landdrost bekleedt de macht van civielen commissaris en resident magistraat.

Rechterlijke macht der gerechtshoven.

48.—De rechterlijke macht wordt uitsluitend uitgeoefend door de gerechtshoven, welke door de wet worden vastgesteld.

Regeling van crimineele rechtspleging.

49.—De wetgeving regelt insgelijks de crimineele rechtspleging alsmede die in politie-zaken, met dien verstande nochtans, dat crimineele zaken ter eerste instantie voor de Hoogere Hoven gebracht, door eenen jury geoordeeld worden.

* Zie ook Hoofdstuk XXV van het Wetboek.

** Zie ook Artikel 6 van Hoofdstuk XXIV van het Wetboek.

HOOFDSTUK VIII.

HET KRIJGSSTELSEL.*

50.—De Veldcornetten zullen door en uit de burgers van hunne wijken bij meerderheid gekozen worden. Kiezing der Veldcornetten.

51.—Een Veldcommandant zal voor elk district gekozen worden door en uit deszelfs burgers. Kiezing van Veldcommandant.

52.—De gezamenlijke Veldcommandanten en Veldcornetten, welke op een Commando vereenigd zijn, zullen kiezen uit hun midden, ingeval van oorlog, hunnen eigenen Commandant-Generaal, welke generaal alsdan zijne instructien van den Staats-president moet ontvangen. Kiezing van Veldcommandant - Generaal.

53.—De gezamenlijke Commandanten en Veldcornetten hebben het recht, gedurende den loop van den oorlog, wanneer zij daartoe termen vinden, den door hen gekozen Commandant-Generaal te ontslaan, en een anderen te benoemen, zullende zij in dat geval daarvan aan den President kennis geven, die op ontvangst van dergelijke kennisgeving, en de opgegevene redenen gegrond bevindende, den dag bepaalt waarop eene nieuwe kiezing zal plaats hebben. Ontslag van Commandant - Generaal.

54.—Na den oorlog bestaat geen Commandant-Generaal-schap meer. Na oorlog houdt ambt op.

55.—De Veldcornetten moeten in hunne eigene wijken woonachtig zijn en landeigendom daarin bezitten. Wie Veldcornet kan zijn.

56.—De Veldcommandanten moeten in hunne eigene districten woonachtig zijn, vast eigendom ten bedrage van twee honderd pond sterling bezitten, en één jaar in het land gewoond hebben. Wie Veldcommandant kan zijn.

HOOFDSTUK IX.

MENGEL-ONDERWERPEN.

57.—Het Roomsche-Hollandsche recht zal de hoofdwet van dezen Staat zijn alwaar geene andere wet door den Volksraad gemaakt is.** Roomsch-Hollandsch Recht is de hoofdwet.

58.—De wet is voor allen gelijk, met dien verstande, dat de Rechter alle wetten met onpartijdigheid zal uitoefenen zonder aanzien van personen. De wet voor allen gelijk.

59.—Elk inwoner is gehoorzaamheid aan de wet en de overheid verschuldigd. Inwoners gehoorzaamheid aan wetten verschuldigd.

60.—Het eigendomsrecht wordt gewaarborgd. Eigendomsrecht gewaarborgd.

61.—De persoonlijke vrijheid, mits blijvende binnen de bepalingen der wet, wordt gewaarborgd. Persoonlijke Vrijheid gewaarborgd.

62.—De vrijheid der drukpers wordt gewaarborgd, mits blijvende binnen de wet. Vrijheid der Drukpers gewaarborgd.

* Zie ook Hoofdstuk XL van het Wetboek.

** Zie Hoofdstuk I van het Wetboek.

WETTEN.

HOOFDSTUK I.

OVER HET ROMEINSCH-HOLLANDSCH RECHT.

1.—Dat het Romeinsch-Hollandsch Recht als de Grondwet van dezen Staat aangenomen is, zal moeten worden verstaan te bedoelen, in zooverre als hetzelve in de Kaapkolonie in werking werd gevonden, tijdens de aanstelling van Engelsche rechters (judges) in de plaats van den voorheen bestaanden Raad van Justitie, en niet in te sluiten eenige nieuwe wetten en inrichtingen, plaatselijk of algemeen, die in Holland mochten zijn ingevoerd geworden, en niet gegrond zijn op, of tegenstrijdig zijn met, het oud Romeinsch-Hollandsch Recht: zooals in de tekstboeken verklaard van Voet, Van Leeuwen, Grotius, de Papegaaij, Merula, Lijbrecht, Van der Linden, Van der Keessel, en autoriteiten door hen aangehaald.

Verklaring van
Artikel 57 der Con-
stitutie.

HOOFDSTUK II.

DE WET BETREKKELJK DE HOOGERE GERECHTSHOVEN.

AFDEELING I.—SAMENSTELLING DER HOOGERE GERECHTSHOVEN.

1.—De Hoogere Gerechtshoven van den Oranjevrijstaat zijn:

Hoogere Gerechts-
hoven, hoe samen-
gesteld.

(A). Het Hoog Gerechtshof,

(B). De Rondgaande Gerechtshoven;

blijvende de gerechtshoven onder die namen bestaande ten tijde van het inwerkingtreden der bepalingen dezer wet voortbestaan, onderworpen aan deze bepalingen.

2.—Er zullen drie leden van het Hoog Gerechtshof zijn, te weten: Een hoofdrechtter en twee andere rechters.

Getal van leden
van Hoog Gerechts-
hof.

3.—De leden der rechterlijke macht kunnen niet tevens de betrekking van advocaat, procureur of notaris bekleeden, of eenig ander beroep uitoefenen.

Leden moesten geen
beroep uitoefenen
als advocaat, enz.

4.—Bloedverwanten of aanverwanten, tot den derden graad ingesloten, kunnen niet zonder speciale dispensatie van den Volksraad in het Hoog Gerechtshof zitten.

Leden moeten niet
verwant zijn zon-
der dispensatie.

5.—De leden der rechterlijke macht zullen moeten zijn doctoren in de rechten of advokaten die minstens zeven jaren gepractiseerd hebben, en den ouderdom van dertig jaren hebben bereikt, doch om bijzondere redenen zal de Staatspresident het recht hebben leden der rechterlijke macht te benoemen, ofschoon niet juist zoo oud of zoo lang hebbende gepractiseerd als in dit artikel bepaald.

Kwalificaties van
Rechters.

Tijdelijke aanstelling als rechter.

6.—In geval het noodig mocht beschouwd worden gedurende de afwezigheid of ziekte van eenen rechter, zal de Staatspresident het recht hebben, onder de beperkingen van het laatst voorgaande artikel, om een persoon aan te stellen om tijdelijk als lid van het Hoog Gerechtshof te ageeren.

Suspensie en afzetting van rechters.

7.—Rechters van het Hoog Gerechtshof bekleeden hunne betrekking gedurende goed gedrag, kunnende zij enkel afgezet worden door den Volksraad, na gedaan onderzoek, op aanklachte van het Uitvoerend Gezag, doch de Staatspresident zal het recht hebben om eenen rechter wegens wangedrag tijdelijk te suspendeeren, onderworpen aan de beslissing van den Volksraad.

Eed van rechters.

8.—De leden van het Hoog Gerechtshof leggen bij hunne ambtsaanvaarding, in het open hof, den volgende eed of plechtige verklaring af:—"Ik zweer" (of "ik verklaar plechtig") "dat ik den Staat getrouw zal zijn, deszelfs onafhankelijkheid zal handhaven, en deszelfs Constitutie zal onderhouden en nakomen. Ik verklaar dat ik noch middelijk noch onmiddelijk, onder welken naam of voorwendsel ook, tot het verkrijgen mijner aanstelling, aan iemand, wie hij ook zij, iets heb gegeven of beloofd; dat ik nimmer eenige gift of geschenk hoegenaamd zal aannemen of ontvangen van of namens eenig persoon, welke ik weet of vermoed eenig rechtsgeding of zaak te hebben of te zullen krijgen, dat ik voorts mijn ambt met eerlijkheid en onzijdigheid zal waarnemen zonder aanzien van personen, en dat ik in de uitoefening mijner bediening mij zal gedragen zooals eenen braven en eerlijken rechter betaamt. Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig" (of "dit belooft en verklaar ik plechtig.")

Samenstelling van het Hoog Gerechtshof.

9.—Het Hoog Gerechtshof bestaat uit al de leden der rechterlijke macht, mits echter dat:

- (A). In geval van appél of revisie van de beslissing van eenen rechter, het Hoog Gerechtshof bestaan zal uit de twee overige leden;
- (B). In geval van afwezigheid of ontstentenis van eenen rechter, de twee tegenwoordig zijnde rechters een voltallig hof uitmaken zullen; en indien het uit twee leden samengesteld hof niet tot eene beslissing kan geraken op eenige zaak of rechterlijke procedure wegens verschil van gevoelen, zal zoodanige zaak of rechterlijke procedure uitgesteld staan totdat er drie rechters zullen zijn;
- (C). In geval een der rechters onbevoegd is, of onbevoegd verklaard wordt, of om gegronde redenen zich onbevoegd beschouwt, om zitting in eenige zaak of rechterlijke procedure te nemen, zullen de twee andere rechters een volledig hof uitmaken; en indien het uit twee leden samengesteld hof niet tot eene beslissing kan geraken op zoodanige zaak of rechterlijke procedure, wegens verschil van gevoelen,

zal zoodanige zaak of rechterlijke procedure uitgesteld staan totdat een ander bevoegd persoon, als hierintevoren omschreven, behoorlijk zal zijn aangesteld geworden als waarnemende rechter voor die bijzondere zaak of rechterlijke procedure; en het gerechtshof bestaande uit zoodanige twee rechters en den waarnemenden rechter zal een voltallig en wettig geconstitueerd gerechtshof zijn om zoodanige zaak of rechterlijke procedure, of eenig incident opzichtens dezelve, te behandelen en te beslissen.

10.—Het Rondgaand Gerechtshof bestaat uit één lid der rechterlijke macht. Samenstelling van Rondgaand Gerechtshof.

AFDEELING II.—JURISDICTIE.

11.—Het Hoog Gerechtshof is gevestigd te Bloemfontein, en deszelfs jurisdictie strekt zich uit over den geheelen Staat. Zetel en uitgestrektheid van jurisdictie van Hoog Gerechtshof.

12.—Het Hoog Gerechtshof is, als opperste rechtbank, belast met het toezicht op de bedeeeling van het recht in den geheelen Staat, en met de zorg dat die bedeeeling behoorlijk en onvertogen volgens wet plaats vinde. Hoog Gerechtshof, als opperste rechtbank, belast met het toezicht op rechtsbedeeeling.

13.—Voor het Hoog Gerechtshof kunnen gebracht worden: Wat onder jurisdictie daarvan valt.

- (A). Alle applicaties voor arresten, injunctien of andere interlocutaire orders, of voor eenige order welke volgens wet door een gerechtshof kan worden verleend, hetzij in den eersten aanleg of in revisie of in appel van eenig ander hof of eenigen rechter in kamers, of commissaris van het Hoog Gerechtshof;
- (B). Alle civiele zaken hoegenaamd in de eerste instantie, waar de verweerder in het district Bloemfontein woont of schriftelijk zijne toestemming gegeven heeft dat de zaak voor het Hoog Gerechtshof kan worden gebracht; en totdat de Volksraad daaromtrent andere bepalingen wenschelijk en noodzakelijk zal vinden, alle zaken ontstaande in het district Moroka die boven de jurisdictie van het hof van den landdrost of van landdrost en heemraden zijn;
- (C). Alle illiquide zaken waar er twee of meer verweerders in verschillende districten woonachtig zijn; doch op aanzoek daartoe zal het Hoog Gerechtshof de zaak kunnen verwijzen naar het Rondgaand Gerechtshof hetwelk, volgens het oordeel van het Hof, het meest geschikt voor de behandeling der zaak is;
- (D). Alle provisioneele zaken; doch waar de verweerder woonachtig is in een district, niet zijnde het district van Bloemfontein, zal het hof op aanzoek daartoe de zaak kunnen óf uitstellen óf verwijzen naar het Rondgaand Gerechtshof van het district waar de verweerder woont, mits hij aantoonst door beëdigde

verklaringen dat hij waarschijnlijk eene goede defensie zal hebben;

- (E). Alle provisioneele zaken waar er twee of meer verweerders in verschillende districten woonachtig zijn; doch op aanzoek daartoe zal het Hoog Gerechtshof de zaak kunnen verwijzen naar het Rondgaand Gerechtshof, hetwelk volgens het oordeel van het hof, het meest geschikt voor de behandeling der zaak is;
- (F). Zaken waarin eenig debiteur bij eene acte van schepenkennis of ander liquid document vastgoed gelegen in verschillende districten zal hebben verbonden;
- (G). Alle revisien en appellen in civiele zaken van de Rondgaande en de Lagere Gerechtshoven;
- (H). Alle revisien in crimineele zaken in de eerste instantie of in appel of revisie gediend hebbende voor de Rondgaande Gerechtshoven, en alle appellen en revisien in zaken in de eerste instantie gediend hebbende voor de Lagere Gerechtshoven;
- (I). Alle zaken of rechterlijke procedures welke verwezen mochten worden naar het Hoog Gerechtshof door een Rondgaand Gerechtshof of rechter in kamers.

Order over proceskosten, enz., waar geringe zaak voor dat Hof wordt gebracht.

14.—Indien een zaak voor het Hoog Gerechtshof gebracht wordt, die naar de beschouwing van het hof te huis behoort in de Lagere Gerechtshoven, zal het hof den eischer veroordeelen in al de onnoodige kosten dus veroorzaakt, of de zaak verwijzen, of zoodanige order maken als het hof goed mocht oordeelen.

Applicaties in crimineele zaken.

15.—Eenig bij de wet geoorloofde applicatie of verzoek kan door eenen beschuldigde in eene crimineele aanklacht aan het Hoog Gerechtshof gedaan worden, en het hof zal het recht hebben om eenige order te verleenen zooals onder de omstandigheden recht en billijk mocht zijn.

Verwijzing van zaken.

16.—Het Hoog Gerechtshof kan eenige zaak, aanhangig voor eenig gerechtshof, verwijzen naar eenig ander gerechtshof, zulke zaak niet zijnde boven de jurisdictie van zulk ander gerechtshof; daaronder begrepen dat op verzoek door den beschuldigde of namens den Staat en wanneer aan het hof getoond wordt dat er gronden zijn te verdenken dat eene rechtmatige en onbevooroordeelde terechtstelling niet in het district waar de beweerde misdaad gepleegd werd zal kunnen plaats vinden, zal het Hoog Gerechtshof kunnen gelasten dat de beschuldigde terechtgesteld zal worden voor het Rondgaand Gerechtshof van eenig ander district dat het hof geschikt mocht oordeelen, en zoodanig Rondgaand Gerechtshof zal dezelfde bevoegdheid hebben om de zaak te behandelen alsof de beweerde misdaad binnen de jurisdictie daarvan gepleegd werd.

Uitgestrektheid van jurisdictie van Rondgaande Gerechtshoven.

17.—De jurisdictie van het Rondgaand Gerechtshof strekt zich uit over het district waar hetzelfde zitting houdt; behoudens echter dat:—

- (A). Onder reeds vastgestelde bepalingen, of wanneer de Staatspresident redenen daartoe ziet, een Rondgaand Gerechtshof, op eene plaats zitting houdende, jurisdictie zal hebben in en gerechtigd zijn om zaken, zoowel civiel als crimineel, van een ander district te behandelen;
- (B). In zaken die naar hetzelfde door een ander gerechtshof verwezen mochten zijn volgens bepalingen der wet, hetzelfde jurisdictie zal hebben;
- (C). Wanneer een misdaad gepleegd wordt op de grens of grenzen van twee of meer districten, of binnen twee mijlen van de grens of grenzen daarvan, of begonnen is in een district en voltooid in een ander, elke zoodanige misdaad zal kunnen worden onderzocht, behandeld en gestraft in eenige dier districten, alsof zij in werkelijkheid en geheel en al daarin werd gepleegd en uitgevoerd;
- (D). Wanneer eenige misdaad begaan wordt tegen eenigen persoon of tegen eenig eigendom op of in eenige koets, wagen, kar, of eenig ander rijtuig hoegenaamd op reis zijnde binnen dezen Staat, zoodanige misdaad zal kunnen worden onderzocht, behandeld en gestraft in eenig district door eenig gedeelte waarvan of binnen de distantie van twee mijlen van de grens waarvan zoodanige koets, wagen, kar, of rijtuig gepasseerd of gegaan mocht hebben in den loop der reis gedurende dewelke zoodanige misdaad werd gepleegd, op dezelfde wijze alsof zij in werkelijkheid en geheel en al gepleegd en voltooid werd in zoodanig district;
- (E). Er zal geen Rondgaand Gerechtshof voor civiele zaken zijn voor het district Bloemfontein, maar alle civiele zaken in dat district ontstaande, zullen gebracht worden voor het Hoog Gerechtshof.

18.—Voor het Rondgaand Gerechtshof kunnen gebracht worden alle civiele en crimineele zaken (insluitende applicaties van denzelfden aard als die welke voor het Hoog Gerechtshof kunnen gebracht worden), hetzij in de eerste instantie of in revisie of appell van een lager gerechtshof, of van eenen commissaris van het Hoog Gerechtshof; zullende crimineele zaken in de eerste instantie, tenzij de beschuldigde schuldig pleit, behandeld moeten worden voor den rechter en een jury, overeenkomstig de bepalingen der Constitutie en verdere wetgeving dienaangaande.

Wat onder de jurisdictie daarvan valt. — Crimineele zaken komen voor een jury.

Crimineele zaken ontstaande in het district Moroka, die terecht gesteld moeten worden voor eene jury, zullen moeten worden geprosecueerd voor het Rondgaand Gerechtshof voor het district Bloemfontein.

Verwijzing van
crimineele zaken
door Rondgaand
Gerechtshof.

19.—Het Rondgaand Gerechtshof heeft de macht om, op daartoe bestaande gegronde redenen, de terechtstelling van eenige crimineele zaak naar het Rondgaand Gerechtshof op eene andere plaats zitting houdende te verwijzen, en om eenige rechtskwestie in eene crimineele zaak betrokken te verwijzen of te reserveeren om beslist te worden door het Hoog Gerechtshof.*

Applicaties voor
dat Hof.

20.—Alle applicaties van den aard vermeld in Artikel 13 in den eersten aanleg of in revisie van eenen commissaris des hofs of andere persoon, gerechtigd om in de eerste instantie te beslissen, kunnen ook voor een rechter in kamers gebracht worden.

AFDEELING III.—COMMISSARISSEN VAN HET HOOG GERECHTSHOF.

Commissarissen
kunnen applica-
ties behandelen.

21.—Met uitzondering van den landdrost van Bloemfontein zijn de landdrosten en assistent-landdrosten in de verscheidene districten, elk binnen zijne jurisdictie als commissarissen van het Hoog Gerechtshof bevoegd om applicaties te verhooren en te beslissen tot het uitvaardigen van interdicten en van arresten op personen of goederen of op beiden, zooals bepaald in de regulaties bevat in de schedule gehecht aan dit hoofdstuk, tot executabel-verklaring van vaste, na uitwinning der losse, goederen van den schuldenaar op eenig vonnis, en in andere gevallen waarin bij thans bestaande of later vast te stellen wetsbepalingen hen bijzondere machten daartoe worden toegekend.

Appel tegen, en
terzijdestelling van
order van commis-
saris.

22.—Wanneer appel tegen eenige order of injunctie van eenigen landdrost als commissaris wordt aangeteekend, zal het aan gemelden landdrost niet meer vrijstaan de voormelde order of injunctie door hem verleend te vernietigen of ter zijde te zetten, zullende hij verplicht zijn om, zoodra appel bij hem tegen eenige order of injunctie door hem gemaakt wordt aangeteekend, onmiddellijk eene door hem gecertificeerde kopie der notulen en de oorspronkelijke stukken naar den registraar van het Hoog Gerechtshof op te zenden, en gecertificeerde kopien dier stukken ten zijnen kantore te houden. Mits echter, dat niets in dit artikel vervat eenig persoon verhinderen zal om in plaats van appel naar het Hoog Gerechtshof of eenig lid daarvan aan te teekenen, in appel te komen bij het Rondgaand Gerechtshof of direct bij den landdrost aanzoek te doen tot vernietiging, wijziging of ter zijde stelling van eenige order of injunctie door hem gemaakt, en mits ook dat zoodanig aanzoek als voormeld niet zal worden toegelaten dan na behoorlijke kennisgeving niet minder dan vier-en-twintig uren vooraf gedaan, aan de partij op wier applicatie de oorspronkelijke order of injunctie werd verleend.

AFDEELING IV.—ZITTINGEN.

Plaats en tijd van
zitting van Hoog
Gerechtshof.

23.—Het Hoog Gerechtshof houdt zitting te Bloemfontein op vaste tijden, door gemeld hof te worden bepaald,

* Zie ook Artikels 126, 133, 140, 141, 150 en 151 van Hoofdstuk VIII (De Wet over de Crimineele Rechtspleging).

welke bepaling onderworpen zal zijn aan de goedkeuring van het Uitvoerend Gezag.

24.—Het zal aan het Hoog Gerechtshof vrijstaan om tusschen de zittingen een of meer dagen vast te stellen tot verhoor van provisioneele zaken, en een rechter zittende in open hof zal bevoegd zijn om zoodanige zaken te hooren en te beslissen. Interim zittingen.

25.—De Staatspresident zal den tijd wanneer, en de plaats waar, de Rondgaande Gerechtshoven zullen zitting houden bepalen, en ten minste zes weken vooraf in de *Gouvernements-Courant* doen publicceeren. Plaats en tijd der zittingen van Rondgaande Gerechtshoven afgekondigd te worden.

26.—Het Rondgaand Gerechtshof voor het district Bloemfontein voor crimineele zaken zal vier keer 's jaars zitting houden, en de Rondgaande Gerechtshoven voor de andere districten zullen minstens twee keer 's jaars zitting houden. Hoeveel zittingen der Rondgaande Gerechtshoven ieder jaar.

27.—Er zal dagelijks, met uitzondering van Zon- en feestdagen, en wanneer het Hoog Gerechtshof in zitting is, een lid van het Hoog Gerechtshof te Bloemfontein in kamers zitting houden tot het hooren van applicaties en het verleenen van orders. Zittingen in Kamers.

AFDEELING V.—OFFICIEREN EN HUNNE PLICHTEN.

28.—De registrateur der Hoogere Gerechtshoven zal registrateur zijn van het Hoog Gerechtshof en van de Rondgaande Gerechtshoven, en als zoodanig verplicht zijn dagvaardingen, lastbrieven en orders te onderteekenen en kostenrekeningen van procureurs en baljuws te taxeeren; en al de werkzaamheden die hem door het hof of eenig lid daarvan opgedragen mogen worden te verrichten. Plichten van Registrateur der Hoogere Gerechtshoven.

29.—De landdrostklerken, uitgezonderd die van het district Bloemfontein, zullen fungeeren voor den registrateur der Hoogere Gerechtshoven, elk voor zijn district. gedurende de afwezigheid van den registrateur uit het district. Landdrostklerken in buiten-districten moeten zijne functies waarnemen.

30.—De registrateur zal nauwkeurig moeten letten in de taxatie van rekeningen dat de werkzaamheden of uitgaven noodig waren, en hij zal geene kosten toestaan wanneer zij naar zijne beschouwing onnoodig waren; zullende hij in ieder geval verplicht zijn de rekening post voor post na te gaan, al zou dezelve tusschen procureurs goedgekeurd zijn. Plichten van registrateurs bij taxatie van kostenrekeningen.

31.—De registrateur en diens plaatsvervanger zullen ambtshalve zijn vrederechters voor den Oranjevrijstaat. Registrateur is Vrederechter.

32.—Het Hoog Gerechtshof, of een lid daarvan, heeft de bevoegdheid om, indien omstandigheden zulks verlangen, iemand anders in te zweren en tijdelijk te doen fungeeren als registrateur van het Hoog Gerechtshof of van eenig Rondgaand Gerechtshof. Tijdelijke waarneming zijner functien.

33.—Voor de aanvaarding zijner betrekking legt de registrateur in handen van het Hoog Gerechtshof of een lid daarvan den navolgenden eed af:—“Ik zweer” (of “ik verklaar plechtig dat het afleggen van eenen eed naar mijne Eed van Registrateur.

geloofsovertuiging niet veroorloofd is en belooft plechtig;”) “dat ik den Staat getrouw zal zijn, en dat ik met alle getrouwheid en naarstigheid en zonder vrees, gunst, vooroordeel of vooringenomenheid, de plichten van mijn ambt als registrateur zal waarnemen, en dat ik niet zelf of door iemand anders voor mijn eigen nut of gebruik eenige leges of belooning zal vorderen of aannemen voor iets dat door mij in mijne gemelde betrekking mocht worden verricht, en dat ik niet zelf nemen zal, of toelaten zal dat door iemand anders onder mij genomen worde, eenige leges of kantoopenningen, dan die welke door de wet worden toegestaan, en dat ik daarvan getrouwelijk verantwoording doen zal. Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig” (of “dat belooft ik.”)

Plichten van Tolk.

34.—De tolk der Hoogere Gerechtshoven is verplicht voor het hof in alle zaken en in alle talen die hem bekend zijn te vertalen, zonder eenige betaling van partijen te kunnen vorderen. Hij zal ook op order van het hof schriftelijke vertalingen moeten maken van eenige documenten, alsmede alle vertalingen door den Staatsprocureur in zijn ambt als zulks benoodigd.

Eed van Tolk.

35.—Voor de aanvaarding zijner bediening, legt de tolk der hoogere gerechtshoven in handen van het Hoog Gerechtshof of een rechter daarvan den navolgenden ambtseede af: —“Ik zweer” (of “verklaar plechtig”) “dat ik den Staat getrouw zal zijn; dat ik naarstiglijk en getrouwelijk de plichten van mijne bediening als tolk zal waarnemen, en dat ik in alle zaken en in alle mij bekende talen getrouwe vertaling doen zal naar het beste van mijn kennis en vermogen, zonder vrees, gunst of vooringenomenheid, gelijk een eerlijken tolk betaamt. Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig” (of “dat verklaar ik plechtig.”)

Eed van Baljuw.

36.—De baljuw, alvorens zijn ambt te aanvaarden, legt in handen van den registrateur of diens plaatsvervanger, en in bijzijn van een of meer der rechters van het Hoog Gerechtshof, of eenen commissaris van het Hoog Gerechtshof, den volgenden eed of de volgende belofte af:—

“Ik zweer” (of “ik verklaar plechtig dat het afleggen van eenen eed naar mijne geloofsovertuiging niet geoorloofd is; en belooft plechtig”) “dat ik den Staat getrouw zal zijn, en dat ik naarstiglijk en getrouwelijk de plichten van mijne bediening als (adjunct) baljuw zal waarnemen; en dat ik alle lastbrieven, dagvaardingen en andere orders of bevelschriften aan mij opgedragen, zal uitvoeren zonder vrees, gunst, vooroordeel of vooringenomenheid voor of tegen iemand; en dat ik, noch zelf, noch door iemand anders door mij gebezigd, zal nemen of vorderen, of doen nemen of vorderen, eenige andere leges of belooning dan die welke door de wet zijn vergund en toegestaan. Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig” (of “dat belooft ik.”)

37.—Als gewone regel oefent elke baljuw de hem in civiele zaken ambtshalve opgedragene plichten uit in het district waarvoor hij is aangesteld geworden; doch waar haast vereischt wordt, of wanneer daardoor onkosten kunnen bespaard worden, of wanneer daartoe om bijzondere redenen verlof gegeven is geworden door eenen rechter of commissaris van het Hoog Gerechtshof, zal de baljuw de uitvoering van de hem in zijn district opgedragene plichten kunnen voortzetten in eenig ander gedeelte van den Staat.

Waar elk Baljuw zijne plichten uitvoeren moet en kan.

38.—In geval de baljuw, of eenig hem nabestaande, belang heeft in eenige zaak, zal het Hoog Gerechtshof, of eenig lid daarvan, wanneer dit feit ter kennisse van zulk hof of rechter wordt gebracht, iemand anders kunnen aanstellen om in die zaak als baljuw te fungeeren.

Aanstelling van fungeerend Baljuw

39.—De baljuw van het district Bloemfontein zal verplicht zijn om de zittingen van het Hoog Gerechtshof stiptelijk bij te wonen, en de bevelen van de rechters te gehoorzamen en ten uitvoer te brengen, en toe te zien dat de strengste orde en stilte gedurende de zittingen van het hof in de gerechtszaal, en in de onmiddellijke nabijheid daarvan, worde gehandhaafd, en heeft verder toe te zien dat de gerechtszaal zelve in behoorlijken en zindelijken toestand worde gehouden.

Baljuw van Bloemfontein Hoog Gerechtshof bij te wonen, enz.

40.—De baljuws der verschillende districten van dezen Staat worden mits deze verplicht om de zittingen van het Rondgaand Gerechtshof voor civiele en crimineele zaken in hunne respectieve districten stiptelijk bij te wonen, en hebben dezelfde verplichtingen zooals aan den baljuw van het district Bloemfontein gegeven in het laatst voorafgaand artikel.

Baljuws van buitendistricten Rondgaande Gerechtshoven bij te wonen.

41.—In civiele en crimineele zaken zal de baljuw betaald worden volgens tarief door den Volksraad te worden vastgesteld, en in civiele zaken zullen de kosten van baljuw in rekening gebracht worden tusschen partijen.

Belooning van Baljuw.

42.—In het uitmaken zijner rekening zal de baljuw verplicht zijn om ze te specificceeren, post voor post, en de uren afstand door hem werkelijk afgelegd nauwkeurig te bepalen, als ook de uren afstand die getuigen, op wie hij dagvaardingen dient, af te leggen hebben ter bijwoning van het hof voor hetwelk zij gedagvaard zijn te verschijnen, en zal de landdrost de juistheid dier afstanden certificeeren, en alsdan zal de registraar de juistheid der berekening volgens tarief onderzoeken.

Rekeningen van Baljuw.

43.—Alle klachten tegen baljuws zullen bij het Hoog Gerechtshof of bij een der rechters daarvan moeten worden gemaakt, welk gerechtshof of rechter de macht zal hebben zoodanige klachten te onderzoeken, en naar bevind van zaken aan den Staatspresident te rapporteeren, die alsdan zal beslissen betrekkelijk het al dan niet afzetten van zoodanigen baljuw, of geheel en al, of voor eenigen tijd.

Behandeling van klachten tegen Baljuws.

44.—De baljuw heeft de macht om, met toestemming van eenig der hoogere gerechtshoven, of van een der rechters

Aanstelling van Adjunct-Baljuws.

daarvan, of van eenen commissaris van het Hoog Gerechtshof, eenen adjunct-baljuw aan te stellen, voor wien de baljuw zelf aansprakelijk zal zijn, die ook eenen eed zal afleggen op dezelfde wijze als de baljuw en eveneens onderhevig zal zijn aan afzetting in geval van wangedrag.

Kennisgeving van aanstelling in "Gouvernements-Courant."

45.—De baljuw geeft dadelijk kennis in de *Gouvernements-Courant* van de personen die door hem als adjunct baljuws zijn aangesteld en door den bevoegden beambte goedgekeurd zijn.

Dienen van stukken op dorpen waar Resident Vrederechters zijn

46.—Waar de tijd zulks toelaat en kosten kunnen bespaard worden door eenige dagvaarding, kennisgeving of ander document te laten dienen door den adjunct-baljuw van dorpen waar resident-vrederechters zijn gevestigd, zal de baljuw verplicht zijn zoodanige adjuncten te employeeren.

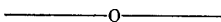
Register van Baljuws en Adjuncten.

47.—De registrateur der Hoogere Gerechtshoven zal een register aanhouden van alle baljuws en adjunct-baljuws der verschillende districten van den Staat.

AFDEELING VI.—SLOTBEPALINGEN.

Regulaties; en hoe zij worden vervaardigd.

48.—De verrichtingen in de Hoogere Gerechtshoven in civiele zaken nemen plaats overeenkomstig de regulaties vervat in de schedule gehecht aan dit hoofdstuk; en, waar er regulaties ontbreken, overeenkomstig de bepalingen van het Romeensch-Hollandsch Recht, in zooverre die niet strijdig zijn met den geest van de bepalingen van dit hoofdstuk; doch het Hoog Gerechtshof heeft de macht om van tijd tot tijd, waar zulks raadzaam geoordeeld wordt, nieuwe regulaties te vervaardigen, die na publicatie dadelijk van kracht zullen zijn en van kracht zullen blijven tot de eerst daarna komende zitting van den Volksraad, aan wien dezelve alsdan ter goed- of afkeuring zullen worden onderworpen.

SCHEDULE.

GEVOEGD BLJ HOOFDSTUK II.

Regulaties voor de Manier van Procedeeeren in de Hoogere Gerechtshoven in Civiele Zaken.

I.—OVER DE NOTULEN VAN HET HOF.

Het Notulenboek.

I.—De registrateur houdt een notulenboek voor ieder hof, waarin hij al de verrichtingen des hofs aanteekeent, alle ingeleverde bewijsmiddelen vermeldt, de verklaringen van getuigen nauwkeurig opschrijft, en alle ingestelde excepties, objecties, defensies, beslissingen, orders, uitspraken en andere procedures in en van het hof opteekeent; en hij onderteekent dezelve bij afloop van iedere zaak en hofzitting.

Aanteekeningen van de Rechters.

II.—De rechters houden ook dergelijke aanteekeningen der verrichtingen; en indien er eenig verschil ontstaat omtrent de juistheid der notulen door den registrateur gehouden, zal men kunnen refereeren naar de aanteekeningen van den voorzitten-

den rechter; en het gerechtshof of de rechter zal de bevoegdheid hebben om te gelasten dat zoodanige aanteekeningen in elk opzicht als de wettige notulen der zaak zullen gelden.

III.—De registrateur houdt een rolboek, waarin door hem afzonderlijk worden aangeteekend alle applicaties en alle liquide zaken, illiquide zaken, en zaken in appél of revisie; het nummer dat aan de zaak gegeven wordt; de naam, en indien noodig, de hoedanigheid van den eischer, appellant of applicant; de naam, en indien noodig, de hoedanigheid van den verweerder, geappelleerde, of respondent; de vordering of aard der applicatie, naar het geval mocht zijn; de pleitbezorgers der partijen, indien er eenige zijn; de dag van verhoor, en zoodanige aanmerkingen als noodig mochten worden beschouwd.

Het Rolboek.

IV.—De registrateur houdt onder zijne zorg en in behoorlijke orde bij elkander de stukken in iedere zaak ingeleverd; insluitende de schriftelijke procuraties, pleidooien en bewijsmiddelen en gerechtelijke overeenkomsten onder partijen. Hij draagt zorg dat de stukken behoorlijk volgens wet gezegeld zijn, en dat de zegels dadelijk na inlevering der stukken behoorlijk geroijeerd worden; en dat de stukken als ingeleverd bij het hof gemerkt worden.

Stukken.

V.—De registrateur zal, na afloop van een geding, dat of in het hoogste resort is beslist geworden, of niet in hooger beroep is gebracht geworden, oorspronkelijke stukken aan den persoon die dezelve ingeleverd heeft, of zijnen procureur kunnen afgeven op quitantie, en tegen betaling van het bedrag der zegels door de wet vastgesteld of te worden vastgesteld, welke zegels gehecht moeten worden op de kopien door den registrateur te worden gecertificeerd en gehouden in plaats van het oorspronkelijk stuk. In andere gevallen zal geen oorspronkelijk stuk kunnen worden afgegeven dan met verlof van een of méer der rechters van het Hoog Gerechtshof.

Afgeven van Stukken.

VI.—De registrateur moet de stukken en notulen der zaken ten alle tijden binnen kantooruren beschikbaar stellen voor inzage en kopieeren door procureurs of hunne klerken en gedingvoerende partijen; onder zijn toezicht, en tegen betaling van de behoorlijke leges.

Inzage van Stukken.

II.—APPLICATIES, ENZ.

VII.—Alle applicatiën moeten ondersteund worden door een of meer beëdigde verklaringen, meldende alle omstandigheden en feiten waarop zoodanige applicatiën gegrond zijn, of anderszins door relazen en rapporten van officieren des hofs.

Beëdigde verklaringen moeten applicaties ondersteunen.

VIII.—In alle applicaties, moties, enz., waar kennis gegeven moet worden aan de tegenpartij, zal met de kennisgeving copijen der beëdigde verklaringen met aangehechte stukken gediend worden, minstens vier-en-twintig uren voor den tijd bepaald voor het verhoor; en geen beëdigde verklaring die niet gediend is geweest overeenkomstig dit artikel zal kunnen gebruikt

Stukken op tegenpartij te dienen.

In Zake A. B.,
Eischer. }
Tegen C. D.,
Verweerder. }

AAN den bovengenoemden verweerder C. D. (woonachtig te).

Gij wordt bij dezen gedagvaard om bij dit hof ten tijde en ter plaatse voornoemd tegenwoordig te zijn, en aldaar te vertoeven tot dat de bovengenoemde zaak wordt opgeroepen, om redenen te geven waarom het hof niet zal vonnis verleen en overeenkomstig de vordering van den eischer ingesteld tegen U, zooals hieronder vermeld;

NEM KENNIS dat gij ten tijde en ter plaatse voornoemd uwe getuigen, zoo gij er eenige hebt, kunt voorbrengen;

TEVENS, dat indien gij dan en daar niet verschijnt, het hof deze zaak in uwe afwezigheid in behandeling zal nemen en daarop vonnis zal geven;

EN dat zoo gij voornemens zijt eenige exceptie of defensie te maken tegen de vordering in deze dagvaarding voorkomende, of eisch in reconventie in te stellen, gij gehouden zijt die aan mij in geschrifte te doen dienen binnen den tijd van tien dagen na het exploiteren van deze kennisgeving, ten kantore van ; alwaar inzage kan verkregen worden van de documenten waarvan hieraan eene lijst is gehecht; welke documenten eischer van meening is als bewijsstukken bij het gerechtshof te produceeren.

De gronden van des eischers eisch zijn de volgende:

1o. enz.,

De eischer verzoekt vonnis

1o. enz., enz.,

Aldus gedaan te , op den

Namens het

Gerechtshof,

M. N.,

Registrateur van het

Gerechtshof.

O. P.,

Eischer

(of procureur van eischer).

xvi.—De dagvaarding in liquide zaken zal zoo verre ^{Vorm van dagvaarding in liquide zaken.} mogelijk moeten zijn naar het voorbeeld van den volgende vorm:—

DAGVAARDING.

In het Hoog Gerechtshof van den Oranjevrijstaat zitting te houden te op den

18 ,

ten 10 ure 's morgens.

In zake A. B.,
Eischer. }
Tegen C. D.,
Verweerder. }

AAN den bovengenoemden verweerder C. D. (woonachtig te).

GIJ wordt bij dezen gedagvaard om bij dit hof ten tijde en ter plaatse voornoemd tegenwoordig te zijn, en aldaar te vertoeven tot dat de bovengenoemde zaak wordt opgeroepen, om te antwoorden op de provisioneele vordering hierin tegen U ingesteld, en om uwe handteekening op de hieronder gemelde (promesse, enz.) te erkennen of te ontkennen (kopie waarvan hieraan is gehecht,) en om redenen te geven waarom het hof niet zal vonnis verleenen overeenkomstig de vordering van den eischer ingesteld tegen U, zooals hieronder vermeld;

NEEM KENNIS dat indien gij dan en daar niet verschijnt, het hof deze zaak in uwe afwezigheid in behandeling zal nemen en daarop provisioneel vonnis zal geven;

TEVENS, dat zoo gij voornemens zijt eenige exceptie of defensie te maken tegen de vordering in deze dagvaarding voorkomende, of eisch in reconventie in te stellen, gij gehouden zult zijn zulks aan mij in geschrifte bekend te stellen binnen den tijd van vier-en-twintig uren voor het dienen dezer zaak, ten kantore van , alwaar inzage kan verkregen worden van gemelde (promesse met bijgaande acte van protest, enz.)

De gronden voor des eischers vordering zijn: Dat genoemde C. D., zeker bewijs geteekend heeft, enz. (de gronden beschrijvende).

De eischer verzoekt provisioneel vonnis enz., enz.

Aldus gedaan te op den dag van

Namens het Gerechtshof

M. N.,

Registrateur van het Gerechtshof.

O. P.,

Eischer (of procureur van eischer).

Ondertekening van dagvaarding.

XVII.—Elke dagvaarding tegen eenig persoon, om in eenige zaak voor de Hoogere Gerechtshoven te compareeren, zal door den registrateur en door den procureur of den persoon die dezelve uitneemt met zijn naam en woonplaats, worden ondertekend.

Procuratie benooid.

XVIII.—Geen procureur zal toegelaten worden eenige dagvaarding uit te nemen, of eenig andere rechterlijke procedure aan te gaan, alvorens hij aan den registrateur overhandigd zal hebben eene procuratie, verleend en behoorlijk ondertekend door den persoon in wiens naam hij ageeren zal, tenzij zoodanige procureur plechtige verklaring in geschrifte aflegt dat hij machtiging heeft zoodanige dagvaarding uit te nemen of procedure aan te gaan.

Termijnen van Exploit.

XIX.—Alle dagvaardingen voor eenige schuld van eenen "illiquiden" aard zullen moeten worden geexploiteerd ten minste veertien dagen, twintig dagen, dertig dagen voor den dag van comparitie, wanneer de gedaagde woont in de plaats,

binnen het district of buiten het district, respectievelijk waar het hof zitting houdt. Alle dagvaardingen op handschriften, obligatiën, of schepenkennissen uitgevaardigd, van een "liquiden" aard zullen moeten worden geëxploiteerd ten minste vijf dagen voor den dag van comparitie in de dagvaarding vermeld, wanneer de gedaagde woonachtig mocht zijn binnen het district waar het hof zitting zal houden, en ten minste twintig dagen voor den dag van comparitie, wanneer hij buiten het district mocht wonen.

xx.—De dagvaarding wordt op den verweerder gediend door den baljuw van het district alwaar dezelve gediend moet worden; en deze is verplicht dezelve te dienen en afschrift daarvan te laten aan den persoon van den gedaagde, of indien die niet te vinden is, aan diens woonhuis of verblijfplaats in handen van een van het huisgezin, of een der inwoners, jaren van onderscheid hebbende; en in geval de zoodanigen niet gevonden worden, of weigeren dezelve aan te nemen, is hij verplicht dezelve aan te plakken aan de deur of vensters van het huis.

Door Baljuw te dienen.

xxi.—Het dienen van dagvaardingen neemt overigens plaats overeenkomstig de bepalingen gemaakt voor gerechtsboden in de zestiende, zeventiende, achttiende, negentiende, drie-en-twintigste, vier-en-twintigste en vijf-en-twintigste regulaties bevat in de schedule gehecht aan hoofdstuk iv (de wet betrekkelijk de lagere gerechtshoven).

Plichten van Baljuws bij het exploiteren.

xxii.—In simpele edicten, dat is te zeggen, indien de debiteur of gedaagde in eene der aangrenzende kolonien woont, en wiens woonplaats bekend is, zal de dagvaarding moeten worden verzonden per geregistreerden brief en de quitantie van den postmeester van waar de brief verzonden zal zijn, te samen met het relaas van den baljuw, zal voldoende zijn, ten einde vonnis te verkrijgen, hetzij in liquide of illiquide zaken.

Simpele Edicten.

xxiii.—In alle andere zaken waartoe dagvaarding bij edicte noodig mocht zijn, zal applicatie moeten gemaakt worden bij het Hoog Gerechtshof of eenen rechter in kamers, of bij den landdrost van het district alwaar de verschijning vereischt wordt als commissaris van het hof, en het hof, de rechter, of commissaris zal zoodanige bepalingen maken omtrent het hof waarvoor wordt gedagvaard, den dag van comparitie en wijze van dienen, als billijk mocht geoordeeld worden, in aanmerking nemende den afstand dat de gedaagde bekend mocht zijn of vermoed zal worden zich te bevinden; mits echter dat in elk geval waar de dagvaarding niet persoonlijk gediend zal zijn zij gepubliceerd moet worden minstens eenmaal in de *Gouvernements-Courant* van den Oranjevrijstaat, minstens eene maand voor den dag van verschijning; tenzij het hof anders beveelt, zal eene citatie voldoende zijn.

Edicten te publiceren.

xxiv.—Dagvaardingen kunnen uitgenomen worden voor de rondgaande hoven, ofsheoon de tijd van de zitting nog

Dagvaarding voor Rondgaande Gerechtshoven.

niet vastgesteld is. De dagvaarding zal dan luiden dat de verweerder compareeren zal voor de eerstvolgende zitting van het Rondgaand Gerechtshof voor het district op den dag die bepaald zal worden door de proclamatie of kennisgeving van den Staatspresident.

IV.—OVER ARRESTEN VAN PERSONEN OF GOEDEREN.

Lastbrief tot arrest.

XXV.—Geen lastbrief waardoor eenig persoon in arrest genomen of onder borgtocht geplaatst kan worden, zal verleend worden om zoodanigen persoon te verplichten voor eenig hooger gerechtshof te verschijnen, ten einde eene civiele zaak tegen hem aldaar te verdedigen en aan de uitspraak van gemeld hof te voldoen, tenzij het bedrag van den eisch tegen zoodanigen persoon de som van vijf-en-zeventig pond sterling te boven gaat buiten renten en alle onkosten vooraf gemaakt of daarna te worden gemaakt ten einde zoodanigen eisch te verkrijgen.

Lastbrief tot inbeslagneming van goederen rei servandæ causâ.

XXVI.—Geen lastbrief tot inbeslagneming van eenige roerende of onroerende goederen, of eenig eigendom ter bewaring daarvan voor de doeleinden eener actie, zal verleend worden, dan alleen wanneer de eigenaar buiten de limieten van dezen Staat woonachtig is, of van meening is zoodanige goederen buiten de jurisdictie van het hof te vervoeren, met meening zijne crediteuren te benadeelen, mits dat het bedrag van den eisch de somma in het voorgaand artikel vermeld zal belooopen.

Beëdigde verklaring om lastbrief te verkrijgen.

XXVII.—Geen lastbrief als in de twee laatst voorafgaande artikelen vermeld, zal verleend worden, tenzij eene beëdigde verklaring van den eischer of zijnen procureur of agent, of eenig ander privaat persoon, worde overgelegd, den persoon die het verzoek doet beschrijvende bij zijnen vollen naam, woonplaats en capaciteit, het ware bedrag van den eisch, dat de eischer geene securiteit of waarborg voor het bedrag van zijnen eisch heeft, of waar hij zulks heeft, dan de volle waarde daarvan meldende, en dat de som van vijf-en-zeventig pond sterling overblijft als niet gecureerd of gewaarborgd, verder zoo veel doenlijk zijn zal, den vollen naam en de woonplaats van den persoon tegen wiens persoon of goederen of vaste eigendommen zoodanige lastbrief verzocht wordt, alsmede eene beschrijving gevende van de goederen of het eigendom die in beslag moeten genomen worden; en in alle gevallen dat zoodanig persoon van meening of alreeds bezig is te vertrekken, of zijne roerende goederen weg te zenden buiten de limieten van dezen Staat, of eenige andere daad waarop het hof volgens de wet gerechtigd zijn zal het verzochte decreet te verleen, en de redenen meldende waarop de eischer zoodanige verklaring gegrond heeft.

Vorm van Lastbrieven.

XXVIII.—Alle lastbrieven tot arresten van eenig persoon, of tot inbeslagneming van zijne roerende goederen, of zijn onroerend eigendom als voormeld, zullen ondertekend worden door den registrateur, zoo ook door een procureur van den

eischer; en zal zooveel doenlijk volgens den vorm, hieronder voorschreven, moeten worden uitgemaakt, namelijk:—

IN HET HOOG GERECHTSHOF VAN DEN ORANJEVRIJ-STAAT.

In Zake A. B.,
Eischer. }
Tegen C. D.,
Verweerder. }

Aan den baljuw van het district , of zijnen wettigen plaatsvervanger:

Gij wordt mits dezen gelast den persoon C. D., van handelaar (zoo hij binnen de grenslijnen van dezen Staat wordt gevonden), in arrest te nemen en hem in secure bewaring te houden, ten einde hem op te brengen en te stellen voor het Hoog Gerechtshof, dat gehouden zal worden te op den dag van 18 eerstkommende, dan en daar reden te geven, waarom hij niet aan A. B., van , landbouwer betaald heeft de somma van ponden sterling, door hem aan gemelde A. B. wettiglijk verschuldigd voor (hier volgt de verdere beschrijving van de oorzaak der schuld, en welke geheele beschrijving natuurlijk altoos verandert naar den aard derzelve.)

En relateer op den tijd en plaats opgemeld al hetgeen door U krachtens dezen lastbrief zal zijn verricht.

Aldus verleend te op den dag van 18
G. H., E. F.,

Procureur voor den eischer.

Registrateur.

N.B.—De vorm van eenen lastbrief tot inbeslagneming van goederen of landerijen verschilt natuurlijk in de bewoordingen naar den aard van den last: eene nauwkeurige beschrijving gevende, zoo veel zulks doenlijk zijn zal, van het vaste eigendom dat in beslag of de goederen die in beslag en bewaring genomen moeten worden totdat A. B. zijne actie tegen C. D. zal hebben voorgebracht enz.; ook kan wel dezelfde lastbrief bevelen het arresteeren van den persoon en de inbeslagneming der goederen.

xxix.—Bij het verleenen van eenigen lastbrief voor arrest op enig persoon of beslag op zijne goederen, zal de registrator de kosten daarop gemaakt op den lastbrief endosseeren, en de baljuw zal, indien daartoe verzocht, dadelijk na het maken van zulk arrest of beslag ten koste van den persoon die zulk aanzoek doet eene kopie van den lastbrief verleenen; maar wanneer de kosten niet op zoodanigen lastbrief zullen zijn geendosseerd, dan zal de eischer niet gerechtigd zijn om de kosten door hem gemaakt ter verkrijging derzelve van den verweerder te eischen, indien hij dadelijk op de beteekening van den lastbrief aan den eisch des eisachers voldoet.

Kosten van Last-
brief en afschrift.

Ontslag van arrest
bij betaling of
borgstelling.

xxx.—Wanneer betaling der gevorderde som met de kosten zal zijn gedaan aan den baljuw of aan den eischer of diens gevolmachtigde, of voldoende en redelijke securiteit door den gearresteerde of den persoon wiens goederen in beslag zullen zijn genomen, zal aangeboden worden dat hij voor het hof op den bepaalden tijd verschijnen zal, en aan de uitspraak of het vonnis van het hof voldoen, of dat hij de gevorderde som met de kosten aan den baljuw zal betalen, dan zal de baljuw den gearresteerde of zijne losse goederen mogen ontslaan; en de borgacte zal, zoo na mogelijk, volgens den hieronder gegeven vorm worden uitgemaakt:—

IN HET HOOG GERECHTSHOF VAN DEN ORANJE-
VRIJSTAAT.

In zake A. B.,
Eischer. }
Tegen C. D.,
Verweerder. }

Zij het mits deze bekend:

Dat wij ondergeteekenden, C. D., van _____, en E. F., van _____, ons interponeren en verbinden aan G. H., baljuw van het district _____, in den Oranjevrijstaat, hetzij afzonderlijk of gesamenlijk, tot de prompte betaling van de somma van _____ aan den gemelden baljuw, ter zijner order, of aan zijnen wettigen plaatsvervanger en onder verband als naar rechten.

De voorwaarden van deze verbintenis zijn zoodanig, dat in geval de bovengemelde C. D., voor het Hoog Gerechtshof, zitting houdende te _____ in den Oranjevrijstaat, op den _____ dag van _____ zal compareren en zich verdedigen op de klachte van A. B., dat (hier volgt de opgaaf zooals in den lastbrief vermeld) en tevens dat hij aan de uitspraak of het vonnis van het hof daarop zal voldoen, of zichzelf in executie daarvan aan het gevangenhuis van het hof overgeven, dan zal deze verbintenis nul en van geene waarde zijn, doch anderszins in volle kracht verblijven.

Get. C. D.

„ E. F.

Verleend en onderteekend in het bijzijn van

Get. L. M.

„ N. O.

(N.B.—Er kunnen natuurlijk ook twee of meer borgen aangenomen worden, om zich met en benevens den gearresteerde te verbinden; en moet bovenstaande vorm gewijzigd worden in geval de borgen zich verbinden om de gearresteerde goederen te produceeren.)

xxxI.—De baljuw zal op verzoek van den eischer in de zaak, of zijnen procureur indien daartoe gemachtigd, de borg-

acte aan hem bij cessie mogen overmaken; zoo ook op last van het Hoog Gerechtshof, of eenig lid daarvan, of van eenen commissaris des hofs, eenig geld, obligatien of andere waarde door hem in beslag genomen.

xxxii.—Het zal aan ieder persoon die gearresteerd is, of in eenige zaak van arrest of injunctie is gedagvaard, vrijstaan, vroeger dan den bepaalden dag te compareeren, en aan het Hoog Gerechtshof, eenig lid daarvan, of, in geval het arrest of beslag door eenen commissaris van het hof werd verleend, dan ook bij zoodanigen commissaris, applicatie te doen om het arrest of beslag gedissolveerd te hebben, mits hij ten minste vier-en-twintig uren vooraf daarvan aan de tegenpartij of zijnen procureur kennis geeft.

Aanzoek tot ontslag van arrest.

xxxiii.—Inbeslagneming van eenig goed ten einde jurisdictie aan een gerechtshof te verschaffen kan geschieden krachtens denzelfden lastbrief krachtens welken arrest of inbeslagneming overeenkomstig voorgaande regulaties is geschied, en daarvoor kan aanzoek gedaan worden in dezelfde applicatie waarin aangevraagd wordt arrest of inbeslagneming als in voorgaande regulaties vermeld.

Arrest ad fundandam jurisdictionem.

V.—OVER DE SCHRIFTELIJKE PLEIDOIEN IN ILLIQUIDE ZAKEN.

xxxiv.—Wanneer de dagvaarding is geëxploiteerd, zal de gedaagde gehouden zijn binnen tien dagen na zulk exploit zowel al zijne exceptien als defensien op de meriten der zaak in geschrift aan des eischers procureur in te leveren, en hij zal niet toegelaten worden eenige verdediging te maken bij de behandeling der zaak die niet duidelijk uit gezegde geschrevene defensie blijkt. Indien de verweerder buiten het district waar het hof zitting houdt woonachtig is, of bij edicte gedagvaard wordt, zal de tijd tot dienen van defensie zijn veertien dagen in plaats van tien, en de kennisgeving aan de dagvaarding gehecht zal dienovereenkomstig zijn tenzij een langere termijn toegestaan wordt.

Inleveren van defensie.

xxxv.—Op ontvangst van eene geschrevene defensie zal de eischer of zijn procureur binnen drie dagen daarna een geschreven repliek den gedaagde of zijnen procureur doen inleveren; die wederom op dezelfde wijze binnen twee dagen zal mogen dupliceeren.

Inleveren van Repliek en Dupliek.

xxxvi.—Het zal aan het gerechtshof of eenen rechter in kamers vrijstaan, op aanzoek daartoe gedaan, verlenging van termijnen voor inlevering van eenig pleidooi toe te staan.

Verlenging van termijn.

xxxvii.—De procureur van den eischer zal met zijne dagvaarding, alsook met zijn repliek, insgelijks zal ook des verweeters procureur met zijne schriftelijke defensie of exceptien en zijn dupliek, eene lijst van alle documenten en andere schriftelijke bewijzen, die beide partijen bij het verhoor der zaak van meening zijn over te leggen en te produceeren, op de tegenpartij of zijnen procureur doen dienen, en geen document niet

Lijst van te gebruiken documenten.

in de lijst gemeld zal kunnen gebruikt worden bij het verhoor, tenzij met verlof van het hof of van eenigen rechter. Voorts zal elke partij binnen eenen redelijken tijd gelegenheid geven aan zijne tegenpartij op verzoek in geschrifte gedaan tot inzage, en kopie-neming van eenig document in zijne lijst vermeld, en indien hij nalatig blijft of weigert zulks te doen, zal hij bij het verhoor geen gebruik van zoodanig document kunnen maken, tenzij het hof anders hieromtrent gelast, en de tegenpartij zal een order van het hof, of eenen rechter daarvan, kunnen verkrijgen om de partij te dwingen inzage en kopie-neming te verleenen.

Erkenten
is van
echt
heid
van
docu-
menten.

XXXVIII.—Elke partij kan aan zijn tegenpartij kennis in geschrifte geven om de echtheid van eenig document in zijne lijst vervat te erkennen, en indien hij weigert of gedurende vijf dagen na de kennisgeving nalatig bleef zulks te doen, zal het hof, indien het beschouwt dat hij de echtheid behoorde erkend te hebben, hem in de kosten veroordeelen van het bewijs er van, wat ook de uitslag van het proces mocht zijn; en voorts, indien eene partij getuigen dagvaart om een document te bewijzen, zonder eerst erkenning van echtheid van zijne tegenpartij te verlangen, zal het hof hem insgelijks in de onnoodige kosten dus veroorzaakt kunnen veroordeelen.

Overleggen
van
pleid
doien
bij
Regis-
trateur.

XXXIX.—Ieder partij zal hare pleidoiden doen afleveren aan den registrateur, voor den dag bepaald voor het verhoor der zaak; en tevens bij hem, waar zulks nog niet gedaan is, de procuraties harer pleitbezorgers doen overleggen.

Inzage
van
docu-
menten.

XL.—In geval een partij of zijn procureur niet op de plaats woonachtig zijn zal, waar het hof zal zitten, zal hij aan de tegenpartij een huis aan zoodanige plaats vermelden, alwaar eenige kennisgeving of aanzoek om inzage van documenten, of aflevering van eenig processtuk zal mogen plaats vinden.

Pleid
oiden
volsin-
digd.

XLI.—Zoodra de verweerder in zijne defensie de algemeene ontkenningen gepleit heeft, zonder bijvoeging van eenig speciaal pleit, zullen de pleidoiden gesloten zijn.

Dupli
eken
en
replik
in
reconventie.

XLII.—Indien de repliek nieuwe daadzaken bevat, of eene defensie op eenen eisch in reconventie behelst, zal de verweerder toegelaten worden om te dupliceeren of te repliceren op de defensie in reconventie, doch niet anders, tenzij met verlof van het hof of den rechter in kamers; insgelijks, indien de repliek op den eisch in reconventie nieuwe daadzaken bevat, zal de verweerder in reconventie kunnen dupliceeren.

Kosten
van
on-
noodige
pleid
oiden.

XLIII.—Indien het hof beschouwt dat een exceptie, repliek of dupliek geheel en al onnoodig was, en alleen gemaakt werd om kosten op te stapelen, zal het hof den procureur, die ze gemaakt heeft, kunnen veroordeelen in de kosten daarvan.

Sluiten
van
plei-
doien
door
gebrek
aan
antwoord.

XLIV.—Indien de eischer geen repliek maakt op de defensie van verweerder, zal hij beschouwd worden de algemeene ontkenning daarop te hebben gepleit.

Verbete
ring
van
plei-
doien.

XLV.—Op aanzoek zal het HoogGerechtshof, of een rechter in kamers, vóór het verhoor, en het hof bij het verhoor, aan den

eischer of verweerder kunnen toelaten om zijne dagvaarding of ander pleidooi te amendeeren of te verbeteren, of er iets bij te voegen om het ware verschil tusschen partijen duidelijk te maken, of om de behoorlijke partijen voor het hof te brengen, en het hof in staat te stellen daarover te beslissen, mits dat wanneer het verzoek gedaan wordt voor het verhoor, tijdig kennis gegeven wordt, en tegelijkertijd eene kopie der dagvaarding of pleidooi, zooals men ze wenscht verbeterd te hebben, gediend wordt aan tegenpartij. Het hof zal in zulk geval zoodanige order kunnen maken omtrent de verbetering der verdere pleidooien, en omtrent de door de verbetering veroorzaakte proceskosten, als mocht billijk schijnen.

XLVI.—Het Hoog Gerechtshof, of eenig lid er van, zal, Gedwongen productie van documenten. wanneer eene zaak aanhangig is voor de hoogere hoven, de macht hebben om, op aanzoek daartoe, de partijen te gelasten om eenig document of documenten in hun bezit betrekkelijk de zaak te produceeren, en het hof of de rechter zal daarna handelen zoo als blijkt billijk te zijn.

XLVII.—Indien eenige stof niet betrekking hebbende op de zaak, of die slechts als argument kan gevoerd worden, of voor andere redenen ontoepasselijk is, Schrappen van onnoodige stof. gepleit wordt of in de dagvaarding voorkomt, zal het hof of een rechter zulks kunnen doen schrappen met of zonder kosten.

VI.—GETUIGEN.

XLVIII.—Elke partij kan naar goedvinden getuigen doen Dagvaarding van getuigen. dagvaarden, en zal tot dien einde de dagvaarding uitnemen van den registrateur van het hof waar de zaak dienen zal, elke dagvaarding, voor niet meer dan vier personen, die zal worden onderteekend door den registrateur en door den procureur van de partij die de subpœna zal uitnemen. Het exploit zal geschieden door den baljuw, en in genoegzamen en redelijken tijd voor zulk een getuige om te kunnen verschijnen, waarover het hof zal oordeelen, in geval van noncomparitie. Het exploit zal geschieden door aflevering van een copie subpœna, ter zelfder tijd het origineel vertoonende en den inhoud explicieerende; en elk persoon, die aldus als getuige zal zijn gedagvaard geworden, en zijne billijke reiskosten aan hem betaald of aangeboden zijnde, niet verschijnende en geene wettige verhindering of verschooning kennende aantoonen, wanneer hij niet bij afroeping van zijnen naam voor het hof, zal verschijnen, zal schuldig zijn aan minachting van het hof, en mogen worden beboet of in gevangenis geplaatst; en bovendien onderworpen zijn aan zoodanige schadevergoeding als de partij, die door zijne weigering of nalatigheid, eenig nadeel mocht lijden, zal mogen vorderen.

XLIX.—De dagvaarding kan op eenigen getuige worden Dagvaarding op getuigen buitenjurisdicctie. geexploiteerd binnen den Oranjevrijstaat woonachtig, ofschoon hij niet onder de jurisdictie sorteert van het hof waarvoor hij zal hebben te verschijnen.

Vorm van dag-
vaarding op ge-
tuige.

L.—De vorm van eene dagvaarding op eenigen getuige zal zoo na mogelijk zijn als volgt:—

DAGVAARDING OP GETUIGE.

In het Hoog Gerechtshof van den Oranjevrijstaat, zitting te houden te _____ den _____, ten ure 's morgens.

In zake A. B.,	}
Eischer,	
Tegen C. D.,	
Verweerder.	

Aan E. F., van _____, in het district _____.

Gij wordt bij dezen gedagvaard om, met terzijdestelling van alle uitvluchten, voor genoemd hof op genoemden dag en plaats te verschijnen, en aldaar te vertoeven totdat gij zult worden ontslagen, ten einde getuigenis der waarheid af te leggen van al hetgeen U bekend mocht zijn betreffende genoemde zaak waarin verweerder gedagvaard wordt tot betaling van zekere som gelds wegens verkochte goederen (of wat anders de zaak in kwestie is, kortelijk te vermelden).

Neem kennis dat gij gerechtigd zijt om van den baljuw, deze dagvaarding dienende, te ontvangen het bedrag van _____ als reiskosten, behalve verdere getuigenkosten die U mochten worden toegestaan;

Tevens, dat indien gij op genoemden tijd en plaats niet verschijnt en vertoeft, als voormeld, gij onderhevig zijt aan eene boete niet te bovengaande honderd pond sterling, en bij niet betaling daarvan aan gevangenzetting voor een tijdperk niet te bovengaande drie maanden, behoudens eenige aanspraak die de genoemde A. B. (of C. D.) tegen U mocht hebben voor vergoeding van de schade die veroorzaakt mocht worden door uwe niet-verschijning.

Aldus verleend te _____, op den _____ dag van _____, 18 _____.

(Geteekend),

N.N.,

Registrateur van het _____ Gerechtshof.

(Get.) G.H.,

Procureur van den eischer (of verweerder.)

Dagvaarding van
Staatspresident of
Rechter als ge-
tuige.

II.—De partij die in eenige civiele of crimineele zaak den Staatspresident, of een der rechters van het Hoog Gerechtshof, als getuige wenscht gehoord te hebben, zal verplicht zijn zich tot het Hoog Gerechtshof of eenen rechter te wenden bij memorie, vergezeld van beëdigde verklaringen, waar de

feiten waaromtrent de getuigenis vereischt wordt, worden opgesomd, en de registrateur van het hof zal niet bevoegd zijn een subpœna op den Staatspresident of zoodanigen rechter te teekenen zonder een schriftelijke order van gemeld hof.

LII.—Wanneer de getuigenis van eenig persoon in gevaar mocht zijn om verloren te gaan, voor dat de zaak voor het hof kan dienen, zal het aan de partij die begeerig is zulke getuigenis te verzekeren, vrijstaan, om bij het hof of een rechter aanzoek te doen, en het hof of de rechter de redenen voor zulk aanzoek gegrond bevindende, zal zoodanigen getuige voor zich, of voor eenen commissaris daartoe geautoriseerd, doen examineeren, mits de tegenpartij of zijn procureur daarvan tijdige en behoorlijke kennis gegeven worde, om bij zoodanige examinatie tegenwoordig te kunnen zijn, en contravragen te doen. En het hof of de rechter zal in zulke gevallen zoodanige order geven als de zaak naar recht zal vereischen.

LIII.—Wanneer van eenige getuige gevorderd wordt productie van eene acte, instrument, of geschrift dat in zijn bezit mocht zijn, dan zal in de gemelde dagvaarding kennis moeten worden gegeven dat zulks van hem gevorderd wordt.

LIV.—Op aanzoek gedaan, zal het hof of een rechter kunnen toelaten dat eenig andere bepaalde daadzaak of daadzaken bewezen mochten worden door beëdigde verklaringen, of dat de beëdigde verklaring van eenen getuige gelezen mocht worden op zoodanige voorwaarden als het hof of de rechter bilijk mocht oordeelen; mits geen zoodanig verlof toegestaan zal worden wanneer het aan het hof of de rechter blijkt dat de wederpartij *bonâ fide* de tegenwoordigheid van eenen getuige verlangt om kruisvragen te doen en dat de getuige geproduceerd kan worden. Voorts zal het hof of een rechter, wanneer het noodig mocht zijn, het recht hebben om een order te verleenen tot het doen antwoorden van zekere door het hof of rechter gestelde vragen door eenig persoon voor eenen commissaris van het hof, en het hof zal getuigenis op die wijze ingewonnen kunnen toelaten.

VII.—VERHOOR IN ILLIQUIDE ZAKEN.

LV.—Wanneer in de Hoogere Gerechtshoven, nadat de schriftelijke pleidooien gesloten zijn, het blijkt dat de feiten erkend zijn, en dat eene wetstekwestie alleen in verschil is, of dat het wenschelijk is dat eene betrokkene wetstekwestie eerst beslist wordt, zal het aan eender partijen vrijstaan om, na kennisgeving aan de tegenpartij minstens vier dagen te voren, de zaak op de rol van het Hoog Gerechtshof te plaatsen op eenen motiedag, tot verkrijging der beslissing van het hof op de betrokkene wetstekwestie.

LVI.—Wanneer een zaak aanhangig is in de Hoogere Gerechtshoven en exceptie of excepties genomen worden tegen de dagvaarding of eenig pleidooi, zal het aan den eischer of

verweerder vrijstaan om de zaak op de rol van het Hoog Gerechtshof, indien dat in zitting is, te plaatsen op eenen motiedag, of te brengen voor een rechter in kamers tot afhandeling der excepties, mits dat de partij die de zaak op de rol plaatst of voorbrengt, minstens vier dagen te voren kennis daarvan geeft aan de tegenpartij of zijnen procureur.

Afwezigheid van
getuigen.

LVII.—Bij afwezigheid van een of meer getuigen zal het hof, op verzoek van de partij die zoodanige getuigen wenschte te produceeren, met het verhoor der zaak voortgaan, voor zoo verre als partijen in gereedheid zijn, en dan het verder verhoor uitstellen of naar eene andere plaats verwijzen, mits dat aan het hof blijkt, dat zoodanige getuige behoorlijk is gedagvaard geworden, of dat de dagvaarding in tijds is uitgenomen en geexploiteerd, maar dat zoodanige getuige niet gevonden of niet te huis was, en dat hij volstrekt noodig is tot staving van eenige voorname daadzaak tot de zaak in kwestie betrekking hebbende, anders zal het hof met het onderzoek der zaak voortgaan en uitspraak doen; maar zulk eene uitspraak zal, indien het hof zulks goedvinden mocht, provisioneel zijn, even als in geval van afwezigheid van den gedaagde is voorzien.

Behandeling, de-
fensie niet ingele-
verd zijnde.

LVIII.—Wanneer de gedaagde verschijnen zal, doch geen geschreven defensien zal ingeleverd hebben, en de eischer daardoor verhinderd mocht worden om zijne bewijzen daartegen in te brengen, zal het hof de zaak mogen uitstellen of verwijzen naar eene andere plaats, en de getuigen daarheen doen dagen, doch den gedaagde in alle daardoor gemaakt extra kosten condemneeren, en bovendien van hem securiteit eischen voor de betaling der geëischte som met de kosten, of anders na het hooren van des eischers getuigen, en inzage zijner geschreven bewijzen, provisioneel vonnis tegen den gedaagde verleenen, of zoodanige andere order in de zaak maken als aan het hof onder de omstandigheden zal blijken recht en billijk te zijn.

Niet-verschijning
van gedaagde.

LIX.—In alle zaken waarin de gedaagde niet zal compareren, behoorlijk gedagvaard geworden zijnde, zal het hof de bewijzen die de eischer zal voorbrengen aanhooren en onderzoeken, en daarop vonnis mogen geven, doch zal het kunnen gelasten dat zoodanig vonnis zal provisioneel zijn en geëxecuteerd worden onder *cautio de restituendo*; echter wanneer het aan het hof zal bijkomen dat de gedaagde van huis was toen de dagvaarding geexploiteerd werd en niet in tijds kon terug zijn om te kunnen compareren, zal het hof de zaak mogen uitstellen, hetzij voor comparatie op eene andere plaats, of op dezelfde plaats bij eene volgende zitting, mits verder aan het hof zal blijken dat de bewijzen door den eischer geproduceerd en de zaak zelve van dien aard zijn, dat eene defensie waarschijnlijk van goed gevolg zijn zal voor den gedaagde, en mits het geene zaak is van gewone geldelijke schuld of transactie van dien aard die door eene vertraging den eischer tot nadeel of merkelijk ongemak zal verstrekken.

LX.—Wanneer na oproeping van partijen de eischer of zijn procureur niet verschijnt, zal de verweerder van de instantie geabsolveerd worden met de kosten, tenzij het hof redenen zal zien eenige andere order in de zaak te maken; en de eischer zal niet toegelaten worden om de zaak te hervatten totdat hij de kosten der vroegere instantie, indien daartoe veroordeeld, betaald heeft.

Niet-verschijning
van Eischer.

LXI.—In alle civiele processen zal de eischer of zijn pleitbezorger vooraf kortelijk de zaak toelichten door vermelding van de daadzaken die hij voornemens is te bewijzen, doch zonder eenige aanmerkingen daarop te maken, en daarop tot de bewijzen van zijnen eisch, zoowel schriftelijke als mondelinge, overgaan; daarna op gelijke wijze zal de procureur van den verweerder tot het bewijs van zijne defensie, en indien die gemaakt wordt, van zijnen eisch in reconventie overgaan; en daarna in geval de verweerder eisch in reconventie gemaakt heeft, zal de eischer zijne bewijzen tegen den eisch in reconventie overleggen; tenzij het gerechtshof beveelt dat eisch in conventie en eisch in reconventie tegelijk zullen worden behandeld.

Toelichting en
bewijslevering.

LXII.—In geval bij eenig Rondgaand Gerechtshof eenig document door een der partijen als bewijsstuk aangeboden door het hof als zulks wordt verworpen, dan zal zulke partij kunnen verlangen dat zulk document bij den registrateur ingediend worde, en door hem gemerkt worde als door het hof als bewijsstuk verworpen te zijn.

Gerejecteerde be-
wijsstukken.

LXIII.—Na het sluiten der getuigenissen en bewijzen aan beide zijden, zal de eischer of zijn pleitbezorger zijne aanmerkingen op de zaak voordragen, en na hem op gelijke wijze de verweerder of zijn pleitbezorger; en daarna zal de eischer of zijn pleitbezorger repliceren, en geen verdere pleidooien zullen plaats vinden zonder verlof van het hof.

Bespreking.

LXIV.—Niets hierin tevoren bevat zal verhinderen, wanneer de bewijslast (*onus probandi*) op den verweerder ligt, dat het hof hem gelasten zal om de zaak te openen en zijne getuigenis over te leggen, en nadat die getuigenis gesloten is zal hij met het bepleiten aanvangen en het recht van repliek hebben, en er zullen geene verdere pleidooien zijn, tenzij met verlof van het hof.

Beginnen door
verweerder.

VIII.—PROCEDURE VOOR HET HOF IN LIQUIDE ZAKEN.

LXV.—Indien de gedaagde in eene liquide zaak zich wil verzetten tegen den provisioneelen eisch, zal hij gehouden zijn minstens vier-en-twintig uren voor den tijd bepaald voor het verhoor der zaak kennisgeving van zijn te maken verzet en kopien van de beëdigde verklaringen of documenten waarvan hij voornemens is zich te bedienen aan de tegenpartij of dier pleitbezorger te doen bezorgen; die weder verplicht zal zijn kopien van de beëdigde verklaringen waarvan dezelve voornemens is zich ten antwoord te bedienen op den verweerder of diens pleitbezorger te doen dienen; tenzij het gerechtshof hier-

Verzet tegen eisch.

omtrent eenige andere order maakt, en mits dat de negen-entertigste regulatie hierintevoren bevat ook in dit geval van toepassing zal zijn.

Ontkenning van handschrift.

LXVI.—Niettegenstaande het laatst voorafgaande artikel zal de eischer het recht hebben, waar de echtheid van eene handteekening ontkend wordt, dadelijk getuigen te doen oproepen om de echtheid daarvan te bewijzen.

Behandeling ten principale gelast.

LXVII.—In geval provisioneel vonnis verleend of geweigerd wordt, kan het hof den verweerder of den eischer gelasten binnen een door het gerechtshof te bepalen tijd de zaak ten principale zonder of met verdere pleidooien, naar het hof gelasten mocht, in te gaan.

Finaalw ording van vonnis.

LXVIII.—Elk provisioneel vonnis of uitspraak, het effect van een provisioneel vonnis hebbende, en hetwelk ter executie zal zijn gelegd, zal finaal worden na expiratie van zes maanden na zoodanige executie, tenzij binnen dien tijd rechterlijke stappen zullen zijn genomen en voortgezet (op de wijze hierna te worden bepaald) om zoodanig vonnis vernietigd of veranderd te hebben, of tenzij revisie zal zijn aangeteekend en voortgezet geworden.

Finaalverklaring van vonnis.

LXIX.—Het zal aan elke partij, die een provisioneel vonnis of uitspraak zal hebben bekomen, het effect van een provisioneel vonnis hebbende, vrijstaan aanzoek te doen om een order dat zulk vonnis of uitspraak finaal verklaard worde, en dat eenige securiteit voor restitutie, die ten dien opzichte mocht zijn gegeven, vernietigd worde, mits de partij tegen wien zulk finaal vonnis of uitspraak verlangd wordt, behoorlijk zal zijn gedagvaard geworden, om redenen te geven waarom het aanzoek niet zal worden toegestaan, en wanneer hij niet zal verschijnen, of verschijnende, geene voldoende redenen zal voorbrengen waarom het gevraagde decreet niet zal worden verleend.

Vernietiging of verandering van vonnis.

LXX.—Eenig persoon tegen wien eenig provisioneel vonnis of eenige uitspraak het effect van een provisioneel vonnis hebbende, zal zijn gegeven, kan ten eenigen tijde voordat hetzelfde finaal zal zijn geworden, decreet verkrijgen dat zoodanig vonnis of uitspraak vernietigd of veranderd worde: mits de partij tegen wien zulk decreet zal worden verzocht, behoorlijk zal zijn geciteerd geworden, dat hij voor zulk hof verschijne om redenen te geven waarom zulk decreet niet zal worden verleend, en dat de partij aldus geciteerd niet zal verschijnen, of dat aan het hof geene redenen zullen worden voorgebracht waarom zulk decreet niet zou worden toegestaan; maar geen zoodanig vonnis zal worden vernietigd of veranderd wegens eenige kwestie over formaliteiten, wanneer aan het hof blijken zal dat zulk vonnis met recht en billijkheid overeenkomstig is; en indien verleend, dan noch op zulke voorwaarden als het hof zal goedvinden te bepalen.

Dagvaarding tot vernietiging.

LXXI.—Eenige dagvaarding tot vernietiging van een provisioneel vonnis of uitspraak zal de gronden moeten melden, kort en duidelijk, waarop zulk aanzoek gedaan wordt.

LXXII.—Wanneer eenige zaak voor het hof zal worden gebracht, hetzij om een provisioneel vonnis of eene uitspraak van het hof het effect hebbende van een provisioneel vonnis, finaal te verklaren, of om die te veranderen of ter zijde te zetten, zal het hof met het verhoor en onderzoek daarvan handelen, en vonnis of eenige andere order daarin geven, op gelijke wijze als in illiquide zaken, en ieder vonnis alzoo gegeven zal finaal zijn.

Procedure tot vernietiging.

LXXIII.—In alle provisioneele zaken, of rechterlijke orders het effect hebbende van een provisioneel vonnis, zal de lastbrief ter executie mede het bevel moeten bevatten, dat de partij ten wiens faveure dezelve zal zijn verleend geworden, securiteit geve voor de restitutie, in geval zulk provisioneel vonnis bij finale beslissing mocht worden vernietigd of veranderd.

Lastbrief op provisioneel vonnis.

IX.—APPEL EN REVISIE.

LXXIV.—Alle beslissingen der lagere gerechtshoven of van de commissarissen of registrateurs der Hoogere Gerechtshoven zijn onderworpen aan revisie naar het Hoog Gerechtshof of eenig lid daarvan.

Appel van Commissaris en Registrateur.

LXXV.—Appellen en revisien van beslissingen der Rondgaande Gerechtshoven moeten bij petitie worden verzocht aan het hof of aan den voorzittenden rechter binnen tien dagen na zoodanige beslissing, en voortgezet worden bij de eerstvolgende zitting van het hof van appél. Doch wanneer dat hof zal zitting houden binnen vijftien dagen na het verleenen van appél, zal de zaak bij de naast daaropvolgende zitting kunnen voorgebracht worden, tenzij bij consent van de tegenpartij zulks vroeger zal geschieden.

Applicatie voor appél.

LXXVI.—In appél of revisie zal eene behoorlijke kennisgeving aan de tegenpartij of zijnen procureur en den registrateur in geschrifte worden gegeven, en zulke kennisgeving en de petitie voor appél of revisie zullen moeten vermelden de gronden waarop men in appél of revisie komt, en gediend worden minstens tien dagen voor de zitting van het hof van appél, vermeldende den tijd wanneer zoodanige zaak in appél of revisie zal dienen.

Kennisgeving van appél of revisie.

LXXVII.—Partijen zullen kunnen overeenkomen in geschrift, onderteekend door hen of hunne procureurs, welk geschrift aan den registrateur overhandigd moet worden, den dag van verhoor bepalende, en de gronden waarop men in appél of revisie komt daarin duidelijk opgevend. De registrateur zal daarop de zaak op de rol plaatsen voor den daarin genoemden dag.

Toestemming in plaats van kennisgeving.

LXXVIII.—Bij het verhoor van zaken in appél of revisie zal de procureur van den appellant of applicant eerst kortelijk den aard der zaak aan het hof voordragen; daarop zal hij de notulen en stukken voorlezen en de gronden van appél of revisie opgeven en bepleiten; daarna zal de procureur van den geappelleerde of respondent de gronden opgeven, en bepleiten tot staving

Volgorde der procedures.

van het vonnis van het hof hetwelk in appél of revisie gebracht wordt.

Geen bewijslevering in hooger beroep.

LXXIX.—Er zal in geen geval in hooger beroep toegelaten worden om nieuwe feiten te passeeren of verdere bewijzen over te leggen, tenzij het hof om gegronde redenen zal goedvinden zoodanige verdere getuigenissen toe te laten.

X.—EXECUTIE.

Kopie van vonnissen van Rondgaand Gerechtshof aan te houden.

LXXX.—Bij of na afloop van eenig Rondgaand Gerechtshof zullen de landdrostklerken, en waar die niet zijn, de landdrosten, kopie nemen van de in dat hof gevelde vonnissen in civiele zaken, onder certificaat van den registrateur der rondgaande hoven, ten einde hen in staat te stellen om wanneer vereischt daarop lastbrieven ter executie te verleenen.

Executie in geval van appél.

LXXXI.—Wanneer de persoon tegen wien eenig vonnis is gegeven verlof tot appél of revisie verkregen heeft, zal hij bij het hof of den rechter aanzoek mogen doen tot staking van dat vonnis; en het hof of de rechter zal, na verhoor van beide partijen of hunne procureurs of advocaten, mogen bevelen dat de executie van het vonnis zal worden gestaakt totdat de zaak in appél zal zijn gedecideerd, en den appellant mogen opleggen securiteit te stellen voor de voldoening van het vonnis, wanneer het noodig geacht zal worden dat zulks zal geschieden. Of anders zal het hof of de rechter mogen bevelen dat, niettegenstaande het appél, de executie van het vonnis zal doorgaan, en hetgeen daarop verhaald mocht worden aan den eischer of houder van het vonnis uitbetaald worden onder securiteit, ten einde restitutie te doen van al hetgeen onder zulk vonnis zal zijn verhaald geworden ingeval de zaak in appél of revisie anders zal worden uitgewezen,—zoodanige securiteit te worden gegeven aan den registrateur, die ook oordeelen zal of de aangeboden securiteit voldoende is of niet. Of anders zal het hof of de rechter zoodanige andere order maken als billijk mocht geoordeeld worden.

Lastbrief ter executie.

LXXXII.—Na het uitspreken van het vonnis door het gerechtshof, zal de partij ten wiens voordeele zulk vonnis zal zijn gegeven, aanstonds executie daarop mogen uitnemen voor het bedrag van het vonnis, met de kosten, wanneer die zullen zijn toegekend, doch zullen die eerst behoorlijk moeten zijn getaxeerd.

Eerst tegen losse goederen.

LXXXIII.—Tenzij bij vonnis van het gerechtshof eenig vast- of landgoed executabel zal zijn verklaard, zal de executie eerst tegen de roerende goederen van den persoon, tegen wien het vonnis zal bestaan, worden uitgevoerd; en wanneer die te kort komen, of er geene gevonden zullen worden, zal op aanzoek daartoe door den persoon ten wiens voordeele het vonnis werd verleend, of van zijnen procureur, eene order door eenen rechter of het hof gegeven worden, tot inbeslagneming van eenig onroerend goed.

LXXXIV.—Wanneer vastgoed executabel is verklaard zal het den schuldeischer vrijstaan om executie uit te nemen of tegen zoodanig vastgoed of tegen de losse goederen van den schuldenaar, of tegen beiden, tenzij het gerechtshof daaromtrent anders mocht bepalen.

Executie bij executabel-verklaring van vastgoed.

LXXXV.—In het uitvoeren van executie zal gehandeld worden, zooverre mogelijk, en met inachtneming van de noodige wijzigingen door de omstandigheden der hoogere gerechtshoven vereischt, overeenkomstig regulaties twee-en-negentig tot honderd vijftien, gehecht aan Hoofdstuk iv (beiden ingesloten), zooverre zij niet strijdig zijn met eenige der regulaties in deze schedule bevat; zullende echter in regulatie zes-en-negentig gelezen worden vier jaren in stede van twaalf maanden; en dat een aanspraak van derden zooals in regulatie honderd twaalf vermeld, voor eenen rechter of het gerechtshof bij wijze van applicatie zal kunnen gebracht worden, die de zaak zelf zal kunnen verhooren, of dezelve kunnen verwijzen ter verhoor in de eerste instantie naar een commissaris des hofs of naar den landdrost van Bloemfontein, naar gelang van omstandigheden, ingeval het bedrag in dispuut niet de jurisdictie der lagere gerechtshoven te boven gaat.

Procedure aangaande losgoed.

LXXXVI.—De baljuw zal van eenig beslag op onroerend goed dadelijk in geschrift kennis geven aan den registrateur van acten en ook aan den landdrost van het district waar het eigendom gelegen is. Tegelijkertijd zal de baljuw aan den landdrost toezenden of overhandigen een door hem gecertificeerde kopie van den lastbrief met relaas en noodige bijzonderheden van het goed, en daarop zal de landdrost onderzoek doen omtrent eenige verbanden, schepenkennissen, enz., die op het goed mogen berusten, en daarna alle personen daarin belang hebbende oproepen te verschijnen ten zijnen kantore om voorstellen te maken aangaande de voorwaarden van zoodanige verkooping.

Procedure betrekkelijk vastgoed.

LXXXVII.—De landdrost zal den dag en tijd van bijeenkomst vaststellen, volgens afstand van belanghebbenden van het dorp, en zal kennis van de bijeenkomst geven door publicatie in de *Gouvernements-Courant*, en per brief aan alle verbandhouders wier woonplaats in Zuid-Afrika bekend is.

Kennisgeving van bijeenkomst.

LXXXVIII.—Eenig crediteur kan bij de bijeenkomst verschijnen, of persoonlijk, of door een behoorlijk gemachtigde.

Crediteuren te verschijnen.

LXXXIX.—Het zal vrijstaan aan eenig crediteur om tegen de verkooping te objecteeren, of aan den landdrost eenige voorwaarde van verkooping voor te stellen, en de landdrost zal dienaangaande beslissen zooals hij beschouwt in belang van alle partijen te zijn.

Objecties door belanghebbenden.

xc.—Eenig crediteur, kennis dragende van de bijeenkomst, en niet verschijnende, zal beschouwd worden toegestemd te hebben in de voorwaarden door den landdrost bepaald, zullende zoodanige crediteur echter het recht hebben ten eenigen tijd voor de verkooping zijne vordering te bewijzen.

Niet-verschijnende belanghebbenden verbonden.

- Bepalingen van verkoopsvoorwaarden. xci.—De voorwaarden van verkoop zullen te kennen geven binnen welken tijd en op welke wijze de koopschat betaald moet worden.
- Taxateurs te waardeeren. xcii.—De landdrost zal een of meer onpartijdige taxateurs benoemen om het vastgoed te waardeeren, en rapport aan hem te doen onder eede als een leiddraad voor hem; en het zal aan eenigen belanghebbende vrijstaan om op eigen kosten eene gelijksoortige taxatie van eenen onpartijdigen taxateur aan den landdrost voor te leggen.
- Voorwaarden ter visie te liggen. xciii.—De voorwaarden der verkooping (met aangehechte taxatie-lijsten) zooals door den landdrost vastgesteld, zullen in zijn kantoor ter visie van crediteuren liggen, ten minste zes weken voor het adverteeren van den verkoop, en eenig crediteur (mits hij tegenwoordig was bij de bijeenkomst voormeld) kan applicatie maken bij het Hoog Gerechtshof of eenigen rechter er van, om eenige verandering te maken in de voorwaarden der verkooping, en gezegd hof of rechter kan de voorwaarden veranderen of bekrachtigen, zooals mocht blijken meest in belang te zijn van alle partijen.
- Kennisgeving van verkoopingsdag. xciv.—De landdrost, zich verzekerd hebbende van de waarde van het vastgoed (en geen appél tegen de voorwaarden der verkooping gemaakt zijnde, of zoodanige voorwaarde gewijzigd of bekrachtigd zijnde als voormeld) zal den dag voor de verkooping bepalen, zoodanigen dag niet, tenzij door een speciale order van het Hoog Gerechtshof of eenen rechter er van, te zijn minder dan twee maanden na de inbeslagneming; en zal de dag en plaats der verkooping driemaal in de *Gouvernements-Courant* publiceeren, en zoodanige andere kennisgeving of publicatie maken als hij noodig en wenschelijk acht.
- Inhoud der kennisgeving. xcvi.—De kennisgeving zal bevatten eene beschrijving van de ligging, grootte, hoedanigheid en andere bijzonderheden van het vastgoed, den tijd, de plaats en de voorwaarden der verkooping.
- Hoe vastgoed te verkoopen. xcvi.—Het vastgoed zal per publieke veiling verkocht worden door den baljuw, handelende onder geschrevene instructies van den landdrost.
- Bepaling van gereserveerden prijs. xcvi.—Bij of voor de verkooping zal de landdrost een prijs bepalen, onder dewelke het vastgoed niet verkocht zal worden, en hij zal zoodanigen prijs opschrijven, verzegelen en geheim houden voor alle personen hoegenaamd.
- Kooper verklaard. xcvi.—Wanneer de opveiling afgelopen is, zal de landdrost den verzegelden prijs open doen, en de persoon die het hoogst geboden had boven dien prijs als den koper verklaren. Indien de door den landdrost bepaalde prijs niet behaald wordt, dan zal na publicatie van eene nieuwe kennisgeving eene tweede verkooping plaats vinden zonder beperking van den prijs.
- Rapport op te zenden. xcix.—De landdrost zal dadelijk een rapport der verkooping met de voorwaarden opzenden aan den registrateur der hoogere hoven en de registrateur zal onverwijld ze leggen ter

bekrachtiging voor eenen rechter, en zoodanige rechter zal gelasten (indien alles volgens wet geschied is) dat transport door den baljuw aan den koper gedaan zal worden, overeenkomstig de voorwaarden.*

c.—Dadelijk na de verkooping zal de landdrost de verschillende aanspraken op den koopprijs onderzoeken, en een plan van distributie optrekken, hetwelk liggen zal (tenzij partijen hunne toestemming tot het plan in geschrift geven) ter visie op zijn kantoor niet minder dan veertien dagen na kennisgeving daarvan in de *Gouvernements-Courant*. Opstel van distributie plan.

ci.—Eenige partij die zich verongelijkt gevoelt door det plan van distributie, kan daartegen appelleeren naar het Hoog Gerechtshof of eenen rechter daarvan, mits dat hij kennis geeft aan den landdrost en de crediteuren. Appél door belanghobbenden.

cii.—Alle gelden of geldelijke securiteiten door den landdrost ontvangen als de opbrengst der verkooping, zullen door hem dadelijk gedeponeed worden in eenige plaatselijke bank door het gouvernement daartoe aangewezen, indien er eenige bestaat, zoo niet, dan in zijn brandkast, totdat zij uitbetaald worden. Deponceeren van opbrengst.

ciii.—Indien geen appél tegen het distributie-plan gemaakt wordt, zal het plan of rapport van den landdrost als bekrachtigd gehouden worden. Bekrachtiging van distributieplan.

civ.—Nadat het distributie-plan bekrachtigd is, of indien alle partijen hunne toestemming in geschrift gegeven hebben, zal de landdrost dadelijk voortgaan om de gelden uit te betalen onder quitantie. Uitbetaling van gelden.

cv.—De kosten van executie zullen in het eerste geval gedragen worden door de partij die den lastbrief uitneemt, en zullen aan hem door den landdrost terugbetaald worden uit de eerste opbrengst der verkooping. Kosten der verkooping.

XI.—GIJZELING.

cvi.—In geval de schuldenaar moedwillig in verzuim blijft om aan het vonnis of een gedeelte daarvan te voldoen, nadat de lastbrief ter executie zal zijn geexploiteerd, zal de schuldeischer applicatie kunnen doen bij het Hoog Gerechtshof, of een der leden daarvan, om een decreet tot gijzeling van den schuldenaar; en zal de persoon die daarvoor aanzoek doet moeten aanbieden de kosten van onderhoud van den schuldenaar zoo lang hij in gijzeling gesteld is, gerekend tegen twee shillings per dag; zulende kennis gegeven moeten worden aan den schuldenaar van de te maken applicatie. Gijzeling.

cvii.—De vorm van den lastbrief ter gijzeling zal zoo verre doenlijk zijn in den volgenden vorm:— Vorm van lastbrief ter gijzeling.

* Omtrent het geven van zulk transport zie Artikel 8 en 28 van Hoofdstuk LVII (De wet betreffende de Registratie van Acten.) Omtrent overdracht van in executie verkochte claims op Diamantdelverijen zie Artikel 39 van Hoofdstuk cxvi (De wet over Delverijen van Edelgesteenten.)

LASTBRIEF TER GIJZELING.

In het Hoog Gerechtshof van den Oranjevrijstaat.

In zake A. B.,	}
Eischer,	
Tegen C. D.,	
Verweerder.	

Aan den cipier van het Staatsgevangenhuis te

Gij wordt hiermede gelast om in secure bewaring in de gijzelkamer in genoemd gevangenhuis te nemen en te houden den genoemden C. D., tot op den dag van , of zoodanigen vroegeren datum als wanneer hij wettiglijk mocht worden ontslagen en vrijgesteld.

Gegeven onder mijne hand te op dezen
dag van 18 .
Namens het Gerechtshof,

L.M.,

Registrateur van het Gerechtshof.

Kosten van gijzeling.

CVIII.—De schuldeischer zal vooruit dagelijks den landdrost van het district doen toekomen het bedrag van twee shillings sterling per dag, of anderszins securiteit ten genoegte van den landdrost stellen voor de kosten van gijzeling zoolang de schuldenaar in de gijzelkamer geplaatst wordt, en ingeval de schuldeischer daarin nalatig blijft, zal de landdrost dadelijk aan den persoon of het gerechtshof die of dat den lastbrief ter gijzeling verleend heeft daarvan kennis geven, die onmiddellijk den gegijzelden schuldenaar zal ontslaan.

Ontslag wegens betaling.

CIX.—In geval en zoodra het vonnis door of namens den gegijzelden schuldenaar voldaan zal zijn, zal het gerechtshof, of persoon die den lastbrief verleend heeft, order geven tot ontslag van den gegijzelden schuldenaar en daarop, of op schriftelijke toestemming van den schuldeischer, zal de gegijzelde dadelijk ontslagen worden.

Niet langer dan zes maanden.

CX.—In geen geval zal de gijzeling voor langeren tijd dan zes maanden kunnen geschieden; en geen persoon zal wegens hetzelfde vonnis meer dan eens kunnen in gijzeling geplaatst worden.

Kosten van Gijzeling.

CXI.—De gegijzelde schuldenaar, moedwillig verzuimende aan het vonnis te voldoen, zal verantwoordelijk kunnen gehouden worden voor de kosten van gijzeling.

Order tot betaling in termijnen.

CXII.—In geval het gerechtshof, of een lid daarvan, bevindt dat de schuldenaar verdiensten heeft die hem in staat stellen om in termijnen eenig geldelijk vonnis te voldoen, zal het denzelve vrijstaan den schuldenaar te gelasten om een zeker door

denzelve te bepalen gedeelte van zulk vonnis wekelijks of maandelijks af te betalen totdat het geheele vonnis zal voldaan zijn; en de schuldenaar in gebreke blijvende hieraan te voldoen, zal onderhevig zijn in gijzeling geplaatst te worden.

XII.—PROCESKOSTEN.

CXIII.—Eenig persoon die wenscht eene actie in te stellen of te verdedigen, doch die in behoeftige omstandigheden verkeert en die blijkens beëdigde verklaringen van zichzelf en twee andere huishouders geene goederen bezit boven de waarde van tien pond sterling, buiten zijn huisraad, kleeding en ambachtswerktuigen, zal zonder betaling van leges en zegels kunnen applicatie maken bij het Hoog Gerechtshof om verlof om kosteloos te kunnen procedeeeren; waarna het gerechtshof of rechter in kamers aan eenen pleitbezorger zal mogen opdragen om onderzoek in de zaak te doen; en ingeval zoodanige applicant van zoodanigen pleitbezorger een certificaat erlangt en bij dit gerechtshof of den rechter in kamers overlegt, ten effecte dat naar de beschouwing en overtuiging van den pleitbezorger er goede gronden zijn voor actie of voor verdediging, zal het gerechtshof of de rechter kunnen gelasten dat de applicant kosteloos, en zonder betaling van zegels of leges, zal mogen procedeeeren; en op aanzoek daartoe zal het gerechtshof of de rechter ook aan eenen pleitbezorger kunnen opdragen de actie waar te nemen of te verdedigen namens den applicant. In geval de persoon die aldus kosteloos procedeert, in zijne actie of verdediging slaagt, zal zijn pleitbezorger of procureur gerechtigd zijn proceskosten van de tegenpartij te erlangen; die ook het bedrag van zegels en leges zal moeten voldoen.

Procedeeeren in forma pauperis.

CXIV.—Geen pleitbezorger of procureur is gerechtigd proceskosten tegen de wederpartij te rekenen in zaken die hij voor zichzelf waarneemt, in zooverre aangaat belooning voor zijne werkzaamheid als pleitbezorger of procureur.

Proceskosten in eigene zaken.

CXV.—In geval er meer getuigen gedagvaard zijn geworden dan naar het oordeel van het gerechtshof noodig was, of in geval naar deszelfs beschouwing de kosten van getuigen die in meer dan eene zaak tegelijk zijn gedagvaard geworden, naar evenredigheid tusschen de partijen in de verschillende zaken behooren verdeeld te worden, of eenige andere billijke order omtrent het dragen van kosten behoort gemaakt te worden; of in geval naar deszelfs oordeel eenige der partijen in de zaak noodzakelijke getuigen daarin waren, en gerechtigd zijn tot betaling van kosten als getuigen; of dat er getuigen gedagvaard zijn geworden die eerst in den loop der zaak blijken onnoodig te zijn geworden, zal het gerechtshof, of de rechter of rechters daarvan, bij of na het dienen der zaak of zaken, zoodanige order kunnen verleen en alvorens de kosten getaxeerd worden, betrekkelijk de kosten, als mocht blijken onder de omstandigheden billijk te zijn.

Orders omtrent proceskosten.

Bepaling van
plaats en tijd van
behandeling.

3.—Het Hoog Gerechtshof bepaalt, naar gelang van omstandigheden, waar en wanneer iedere zoodanige zaak dienen zal, en verwijst de zaak óf naar het gerechtshof dat over de zaak gewone jurisdictie heeft, bij deszelfs gewone zitting, óf naar eenen gedeputeerden rechter van het Hoog Gerechtshof, op zoodanigen tijd en zoodanige plaats als het hof ten eenigen tijde bepalen mocht, zullende het verhoor, zoo ver mogelijk, wanneer daardoor kosten zullen worden bespaard, bepaald worden gedurende den tijd dat een rondgaande rechter zich in het district bevindt, waar de gronden in dispuut gelegen zijn.

Behandeling van
verscheideneland-
zaken tegelijk.

4.—Het Hoog Gerechtshof zal ook order kunnen geven, waar zulks noodig is, dat verscheidene zaken tegelijkertijd behandeld zullen worden, en dat andere dan de op de rol genoemde personen, ingeval hunne belangen ook in zulke zaak betrokken zijn, zich daarin kunnen voegen op zoodanige termen als het hof mocht goedvinden.

Machten van rech-
ter in kamers.

5.—Zoolang het Hoog Gerechtshof niet zitting heeft, zal een rechter in kamers, wanneer zulks volstrekt noodig is, doch zoo veel mogelijk in overleg met de andere rechters, dezelfde macht hebben als het Hoog Gerechtshof, krachtens de twee vorige artikelen, heeft.

Depositum van
£ 25 voor zekere
kosten.

6.—Ieder persoon, die eene actie als voormeld instelt zal, ter onmiddelijke verzending naar den Tresorier-Generaal, deponeren bij den landdrost van het district waar de plaats van den verweerder gelegen is, voor bestrijking of gedeeltelijk bestrijking der kosten die van regeeringswege mochten worden aangegaan, de som van vijf-en-twintig pond sterling.

Appél en Revisie
van gedeputeerden
Rechter.

7.—Van de uitspraak van den gedeputeerden rechter valt er appél en revisie, even als van het Rondgaand Gerechtshof, naar het Hoog Gerechtshof.

Verjaring van
landzaken.

8.—Geene actie tot vernietiging van eene gemetene kaart en daarop uitgereikten en geregistreerden grondbrief, zal na tien jaren, gerekend van af de registratie, kunnen worden ingesteld, tenzij vooraf relief zal zijn bekomen van het Hoog Gerechtshof, op grond van minderjarigheid, curateele, bedrog, krankzinnigheid of dwang, zullende echter in geen geval deze verjaring beginnen te loopen dan na den zes-en-twintigsten dag van Mei 1886.

Protesten vervan-
gen door interdic-
ten.

9.—Men zal zich voortaan van een interdict tegen de uitreiking van een grondbrief of kaart, in stede van een protest daartegen moeten bedienen; dit interdict te worden ingeleverd bij den Landmeter-Generaal.

SCHEDULE

GEVOEGD BIJ HOOFDSTUK III.

Regulaties betreffende de manier van procederen in landzaken.

Rol van land-
zaken.

I.—De regisrateur der Hoogere Gerechtshoven te Bloemfontein en de landdrostklerken in de andere districten, houden

vangst erkent, kan de eischer op des verweerders kosten dezelve op hem door den baljuw doen dienen.

XII.—De landdrostklerken zullen fungeren als registrateurs, Registrateur voor Landzaken. maar de gedeputeerde rechter kan, zoo noodig, iemand aanstellen om te fungeren als registrateur, met zoodanige geldelijke toekenning als door het Uitvoerend Gezag mocht worden toegestaan, niet te boven gaande de som van één pond sterling per dag, en door de verliezende partij te betalen.

XIII.—De reis- en verblijfkosten van den rechter worden Reiskosten van Rechter. door de verliezende partij gedragen en door het Gouvernement voorgeschoten. Deze reis- en verblijfkosten zullen twee pond sterling per dag bedragen.

XIV.—(A). De leges en zegels betaalbaar, zijn die gevorderd Proceskosten. in gewone zaken; doch worden op dagvaardingen vereischt de zegels bij de wet bepaald voor landzaken.

(B). In geval verscheidene zaken tegelijk dienen, of voor denzelfden gedeputeerden rechter behandeld worden, zal hij kunnen bepalen de wijze waarop de kosten van regeeringswege aangegaan, onderling onder de partijen verdeeld zullen worden.

(C). In geval een persoon actie instelt tot vernietiging van eenen grondbrief met daaraan gehechte kaart, nadat die door den Staatspresident uitgereikt is, dan zal hij veroordeeld kunnen worden de kosten te dragen veroorzaakt daardoor, dat hij niet zijne actie heeft ingesteld alvorens door den Staatspresident de grondbrief op de gemetene kaart werd uitgereikt.

HOOFDSTUK IV.

DE WET BETREKKELIJK DE LAGERE GERECHTSHOVEN.

AFDEELING I.—UITLEGGENDE BEPALINGEN.

1.—Onder de lagere gerechtshoven worden voor de doeleinden Welke de Lagere Gerechtshoven zijn. dezer wet begrepen:—

- (A). De hoven van den landdrost;
- (B). De hoven van den landdrost en heemraden;
- (C). De hoven van den assistent-landdrost, en het hof van assistent-landdrost en heemraden;
- (D). De periodieke hoven van den landdrost.

2.—De lagere gerechtshoven welke vóór het vaststellen van Bestaande Lagere Gerechtshoven deze wet, onder de in het vorige artikel gemelde benamingen blijven voort bestaan. bestaan waren, blijven voortbestaan, tenzij door den Volksraad daaromtrent anders wordt bepaald, onderworpen aan de bepalingen van deze wet.

3.—Alle voorzieningen dezer wet, of der daarbij gevoegde Als beamtten worden ook beschouwd tijdelijke plaatsvervangers. of nog te voegen regulaties, betrekking hebbende op eenigen daaringenoemden beamtbe, moeten, tenzij het tegendeel wordt bepaald of uit den samenhang blijkt, verstaan worden ook be-

trekking te hebben op den persoon, die tijdelijk of bij plaatsvervulling de betrekking van zoodanigen beambte vervult.*

Zondagen en Feestdagen niet begrepen als dagen.

4.—In geval eenige dag, die in deze wet of in de daaraan gehechte schedule bepaald wordt als de dag waarop iets geschieden moet, een Zondag of publieke feestdag mocht zijn, dan zal de daaropvolgende dag (niet zijnde een Zondag of publieke feestdag) als de wettige dag worden genomen.

AFDEELING II.—HET LANDDROSTHOF.

Landdrosthof; samenstelling. Tijd en plaats van zitting.

5.—In het landdrosthof neemt de landdrost alleen zitting.

6.—De zittingen van het landdrosthof nemen plaats op de hoofdplaats van het district waarvoor de landdrost is aangesteld; en wel twee malen per week op dagen door den landdrost te worden bepaald voor civiele zaken, en dagelijks voor crimineele zaken, altijd met recht van verdaging.

In het district Moroka zullen zij plaats nemen te Thaba 'Nchu, totdat anderszins door den Volksraad wordt bepaald.

Landdrostklerk neemt plichten waar in zekere gevallen.

7.—In geval de landdrost van de hoofdplaats van zijn district afwezig is, of onbekwaam is om zitting te nemen wegens ongesteldheid, of onbevoegd wegens belang in den uitslag eener zaak of anderszins, of afgezet wordt van, of tijdelijk geschorst wordt in zijne betrekking, dan bekleedt de landdrostklerk dadelijk de betrekking van tijdelijk waarnemend landdrost, tenzij in geval waar anderszins door den Staatspresident mocht zijn bepaald geworden.

Aanstelling van waarnemenden Landdrost.

8.—In geval van afwezigheid, onbevoegdheid of onbekwaamheid van den landdrost zoo als in het vorige artikel vermeld, kan de Staatspresident iemand aanstellen, om de plaats tijdelijk te vervullen.

Aanstelling bij telegram.

9.—In geval van dringende en buitengewone omstandigheden zal eene aanstelling tot landdrost of waarnemend landdrost of tot eenig ander in deze wet genoemd ambt, bij telegram van den Staatspresident volkomen wettig zijn; doch zal desniet-tegenstaande, zoodra mogelijk, de aanstelling in gewonen vorm in eene gewone of buitengewone uitgave van de *Gouvernements-Courant* moeten geschieden.

Ambtseed of belofte.

10.—De landdrost of waarnemende landdrost, wanneer aangesteld, alvorens zijne plichten te aanvaarden, legt in handen van eenen vrederechter, eenen eed of eene belofte af in den vorm vermeld in het volgende lid van dit artikel; en ondertee-kent denzelve in geschrifte in diens tegenwoordigheid en doet dat geschrift overleggen bij de stukken des hofs.

De eed of belofte luidt aldus:—

“Ik zweer” (of “ik verklaar plechtig, dat het afleggen van “eene eed naar mijne geloofsovertuiging niet geoorloofd is en “beloof plechtig”) “dat ik den Staat getrouw zal zijn en dat ik “als (waarnemend) landdrost het recht zal bedienen overeen- “komstig de wetten van denzelven; en dat ik de aan mijne be-

* Zie ook Artikel 80 van dit Hoofdstuk.

“trekking verbondene plichten eerlijk, oprecht en onpartijdig “zal uitoefenen, zonder aanzien van persoon. Zoo waarlijk helpe mij God” (of “dat belooft ik.”)

11.—De landdrost of waarnemende landdrost (niet zijnde de landdrostklerk), wanneer zoodanige waarnemende landdrost belast is met de administratie en het beheer van gelden, is verplicht, alvorens zijn ambt te aanvaarden, borgtocht te stellen ten genoegen van den Staatspresident, ten beloope van eene som van zeven honderd en vijftig pond sterling, tot zekerheid van zijne administratie en afgifte en verantwoording van gelden, door hem ambtshalve ontvangen en beheerd.

Borgstelling van Landdrosten.

12.—Behoudens eenige verdere macht aan den landdrost door deze of eenige andere wetsbepaling verleend of te worden verleend, en behoudens eenige beperking zijner macht daargesteld door eenige wetsbepaling thans bestaande of later te worden vastgesteld, oefent het landdrosthof burgerlijke rechtspraak uit in civiele zaken in:—

Civiele Rechtspraak des hofs.

- (A). Alle zaken niet van een liquiden aard waarin betrokken is een bedrag of waarde geen zeven-en-dertig pond en tien shillings sterling te boven gaande;
- (B). Alle zaken van liquiden aard, waarin betrokken is een bedrag geen vijftig ponden sterling te boven gaande;
- (C). Alle zaken om iemand tot het doen van iets te verplichten, in geval het niet doen daarvan door den eischer in zijne dagvaarding geschat wordt op een bedrag als alternatief niet te boven gaande zeven-en-dertig ponden en tien shillings sterling;
- (D). Alle zaken tot ontruiming van eenig gebouw of grond ingesteld door den geregistreerden eigenaar daarvan of diens rechtverkrijgende, tegen eenig iemand die in het bezit is daarvan, of ingesteld door den verhuurder, mits de maandelijksche huur of huurwaarde van zoodanig gebouw of grond niet te boven gaat een bedrag van zeven pond en tien shillings sterling;
- (E). Alle zaken van gijzeling ingevolge vonnis van het landdrosthof voor een tijdperk van een tot drie maanden.

13.—Wanneer de partijen er schriftelijk in toestemmen, kan eenige zaak die niet boven de jurisdictie is van het hof van landdrost en heemraden, gebracht worden voor het hof van den landdrost.

Bijzondere Rechtspraak bij toestemming van partijen.

14.—In andere gevallen, dan die waarvoor in het vorig artikel voorzien wordt, heeft de landdrost de macht, wanneer hij op gemaakte objectie bevindt dat eene in behandeling zijnde zaak behoort onder de jurisdictie van het hof van landdrost en heemraden, om dezelve dadelijk te verwijzen naar de eerstkomende zitting van dat hof, en de partijen en hunne getuigen te gelasten dan en daar tegenwoordig te zijn; met zoodanige order omtrent gemaakte proceskosten als mocht billijk zijn.

Verwijzing naar Gerechtshof van Landdrost en Heemraden.

Strafoplegging en
Rechtspraak in
Crimineele Zaken.

15.—Behoudens eenige verdere macht aan den landdrost door deze of eenige andere wetsbepaling verleend of te worden verleend, en behoudens eenige beperking zijner macht daargesteld door eenige wetsbepaling thans bestaande of later te worden vastgesteld, heeft het landdrosthof de macht, om als straf op te leggen in crimineele zaken:—

- (A). Eene geldboete niet te boven gaande tien pond sterling; of bij gebreke van betaling gevangenzetting niet te boven gaande drie maanden;
- (B). Gevangenzetting voor een tijd van niet langer dan drie maanden, met of zonder dwangarbeid, met of zonder schrale voeding, met of zonder slagen met een roede (lat) of geesel (kats) geen vijf-en-twintig te boven gaande, en met of zonder opsluiting in het blok of in boeien.

In geen geval zullen de lagere hoven rechtspraak kunnen uitoefenen in de grovere misdaden, zooals bijvoorbeeld:—Meineed, Hoogverraad, Valsche Munt, Brandstichting, misdaden tegen het leven, Roof, Landsdieverij, Schaking, Verkrachting, Sodomie, enzovoorts.

Bijzondere juris-
dictie in Crimi-
neele Zaken.

16.—Benevens de macht aan het landdrosthof in het voorgaande artikel toegekend, heeft het hof van den landdrost in de bijzondere gevallen in dit artikel vermeld ook jurisdictie in crimineele zaken als volgt:—

- (A). Wanneer bij een voorloopig onderzoek voor eenige misdaad de gevangene na afloop der getuigenis tegen hem en gevraagd zijnde of hij iets te zeggen heeft, vrijwillig zich schuldig verklaart aan de misdaad hem ten laste gelegd, zal de staatsprocureur in zijne discretie, na de stukken nagezien te hebben, de zaak kunnen terugwijzen naar den landdrost om vonnis uit te spreken, mits, dat zonder inaanmerkingneming der erkentenis van den beschuldigde zelven, zijne schuld genoegzaam uit de getuigenis blijkt, en zal de staatsprocureur alsdan bij het terugzenden der stukken daarop vermelden dat de zaak terugverwezen wordt naar het landdrosthof, om aldaar behandeld te worden onder de bijzondere jurisdictie aan dit hof in dit artikel verleend. Het landdrosthof zal in zoodanig geval van verwijzing, zonder verdere procedures, de macht hebben om den gevangene voor zich te doen komen en hem te vonnissen tot gevangenisstraf met dwangarbeid voor een tijdperk niet te boven gaande twee jaren, met of zonder geeseling, niet te boven gaande vijf-en-twintig slagen met den geesel (kats).
- (B). In geval van eene beschuldiging van diefstal of poging tot diefstal van eenig paard, muil, ezel, of een stuk grootvee, of van eenig schaap of bok, of van meer dan één van ieder soort van gemeld groot of kleinvee, of

van vellen of van vleesch van groot of kleinvee, of van de ontvangst van dergelyk groot of kleinvee of van de vellen of vleesch daarvan met bewustzijn dat dergelyke zaken gestolen zijn, dan zal het landdrosthof de macht hebben om de zaak in behandeling te nemen, en indien de beschuldigde schuldig bevonden wordt, hem te vonnissen tot gevangenisstraf met dwangarbeid voor een tijdperk niet te boven gaande twee jaren, met of zonder geeseling niet te boven gaande vijf-en-twintig slagen met de kats; zullende echter geen vonnis worden voltrokken alvorens de procedures aan één der rechters in kamers zullen zijn onderworpen en bekrachtigd.*

17.—Behalve de macht van den landdrost om wegens misdaden de straffen op te leggen, zooals in het vorige artikel vermeld, zal hij de bevoegdheid hebben ter voorkoming van misdaden, om borgtocht te doen stellen tot bewaring van vrede en rust voor eene som niet te boven gaande een honderd pond sterling voor eenen tijd niet langer zijnde dan zes maanden, of bij gebreke van zoodanige borgstelling, opsluiting in de gevangenis voor niet langer dan drie maanden. Deze borgstelling geschiedt in de volgende gevallen:—

Borgtocht tot bewaring van vrede en rust.

- (A). Wanneer bij het uitspreken van een crimineel vonnis het hof oordeelt dat dezelve behoort opgelegd te worden;
- (B). Wanneer er tegen iemand beëdigde klachte voor den landdrost door eenig persoon wordt gemaakt over eenige dreigementen van aanranding, brandstichting, of eenige andere misdaad tegen zoodanig persoon, diens familie, huis of ander eigendom.

18.—De landdrostklerk, alvorens zijn ambt te aanvaarden, legt in handen van den landdrost eenen eed of eene belofte af, en onderteekent den eenen of de andere wanneer afgelegd, in geschrifte; welk geschrift wordt overgelegd onder de stukken des hofs. De eed of belofte luidt aldus:—

Ambtseed of belofte van Landdrostklerk.

“Ik zweer” (of “ik verklaar plechtig, dat het afleggen van eenen eed naar mijne geloofsovertuiging niet vooroorloofd “is en belooft plechtig”) “dat ik den Staat getrouw zal zijn, “en dat ik met alle getrouwheid en naarstigheid, en zonder “vrees, gunst, vooroordeel of vooringenomenheid, de plichten “van mijn ambt als landdrostklerk zal waarnemen; en dat ik “niet zelf of door iemand anders voor mijn eigen nut of gebruik “eenige leges of belooning zal vorderen of aannemen voor iets “dat door mij in mijne gemelde betrekking mocht worden ver- “richt, en dat ik niet zelf nemen zal of toelaten zal dat door “iemand anders onder mij genomen worde, eenige leges of “kantoorpenningen dan die welke door de wet worden toege- “staan, en dat ik daarvan getrouwelijk verantwoording doen zal. “Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig” (of “dat belooft ik.”)

* Zie tevens Artikel 57 van Hoofdstuk VIII (De Wet over de Crimineele Rechtspleging.)

Borgstelling van Landdrostklerk.

19.—De landdrostklerk is verplicht alvorens zijn ambt te aanvaarden een borgtocht te stellen in zoodanigen vorm als door den Staatspresident mocht zijn goedgekeurd, ten beloope van eene som van zes honderd pond sterling tot zekerheid van zijne administratie, afgifte en verantwoording van gelden als landdrostklerk en benevens als waarnemend landdrost gedurende zijne aanstelling of ambtsbekleeding als zulks overeenkomstig voorgaande bepalingen van deze wet.

Landdrostklerk is Registrateur; moet ontvangsten verantwoorden.

20.—De landdrostklerk is registrateur van het hof in civiele zaken, en als zoodanig belast met het taxeeren van kosten-rekeningen; en alle leges of boeten door het hof opgelegd worden door hem ontvangen en maandelijks aan den landdrost van het district verantwoord.

Fungeerend Landdrostklerk.

21.—Bij afwezigheid, om eenige redenen, van den landdrostklerk fungeert de landdrost als registrateur tenzij iemand anders door den Staatspresident wordt aangesteld om als zoodanig werkzaam te zijn.

AFDEELING III.—HET HOF VAN LANDDROST EN HEEMRADEN.

Samenstelling van Hof van Landdrost en Heemraden.

22.—In het hof van landdrost en heemraden nemen zitting de landdrost, als voorzitter, en twee heemraden; hebbende elk der drie leden van het hof gelijke stem.

Plaats en tijd van zitting.

23.—Het hof van landdrost en heemraden neemt zitting op de hoofdplaats van het district en op den tweeden Maandag van elke maand, of zoodanigen anderen dag of zoodanige andere dagen, als de Staatspresident van tijd tot tijd voor den geheelen Staat of eenig district daarvan, bij proclamatie bepalen mocht, alles met macht van verdaging.

Kiezing van Heemraden.

24.—Zes heemraden voor elk district worden door den Volksraad gekozen, ieder voor den tijd van twee achtereenvolgende jaren; doch in geval een heemraad bedankt of komt te overlijden, of om eenige redenen gedurende zijnen diensttijd onbekwaam of onbevoegd wordt voor de waarneming van zijn ambt, heeft de Staatspresident de macht om eenen anderen persoon tijdelijk aan te stellen totdat de Volksraad bij zijne eerstkomende zitting een heemraad kiest.

Kennisgeving van hunne aanstelling. — Beurtelings te zittingen.

25.—Kennisgeving van de aanstelling van de heemraden voor ieder district geschiedt in de *Gouvernements-Courant*, door den Gouvernements-Secretaris.

De heemraden nemen zitting beurtelings in zoodanige orde als zij te samen met den landdrost na hunne aanstelling mochten overeenkomen.

Rooster van Heemraden.

26.—De registrateur van het hof houdt een rooster van de namen der heemraden voor zijn district, en schrijft degenen die zitting moeten nemen aan, dadelijk wanneer het blijkt dat er zaken zijn.

Procedures bij afwezigheid van aangeschreven Heemraden.

27.—In geval de heemraad aangeschreven om aan de zitting des hofs deel te nemen, niet in het hof aanwezig is op den tijd bepaald voor het openen daarvan, en er op de plaats waar

het hof zitting houdt geen ander heemraad te vinden is, of binnen den tijd van een uur verkregen zou kunnen worden, dan hebben de overige leden des hofs de macht iemand anders in de plaats van den afwezigen te benoemen, behoudens alle wettige objecties van den kant van eenige der partijen tegen den benoemden persoon. In geval twee leden van het hof ontbreken staan alle zaken over tot den volgenden dag, en die alsdan nog ontbrekende zal de landdrost alleen zitting nemen met volle jurisdictie van het hof van landdrost en heemraden.

28.—Een heemraad, die, behoorlijk aangeschreven zijnde, niet op zijne beurt verschijnt, zal beschouwd kunnen worden aan zijne beurt te zijn bij de volgende zitting, en in geval hij zonder wettige redenen en zonder vroegtijdig vooraf aan den registrateur kennis te geven van zijne aanstaande afwezigheid, twee keer na elkander verzuimt de hofzittingen bij te wonen, na behoorlijke kennisgeving, zal het de plicht zijn van den landdrost zulks onder de aandacht van den Staatspresident te brengen; die alsdan dien heemraad van zijn ambt afzetten zal, en een ander in zijne plaats aanstellen in termen van Artikel vier-en-twintig.

Afzetting van Heemraden voor herhaald verzuim van tegenwoordigheid.

De toelage te worden toegekend aan heemraden voor reiskosten en verblijfkosten zal zijn één pond sterling per dag, zoolang andere voorziening dienaangaande niet door den Volksraad wordt gemaakt.

Toelage.

29.—De heemraad bij de eerste gelegenheid na zijne aanstelling dat hij zitting neemt legt in handen van den voorzitter des hofs eenen eed of eene belofte af, en het feit van het afleggen van zulken eed of zulke belofte wordt behoorlijk genotuleerd.

Ambtseed of belofte van Heemraden.

De eed of belofte zal zijn in denzelfden vorm als die bepaald voor den landdrost met verandering van het woord "landdrost" in het woord "heemraad."

30.—De rechtspraak van het hof van landdrost en heemraden in civiele zaken is zooals bepaald door het twaalfde artikel dezer wet, gewijzigd door in plaats van de geldsbedragen daarin genoemd te lezen het dubbele van die bedragen, zullende dit hof geen jurisdictie hebben in zaken bij het landdrosthof te huis behorende.

Civiele Rechtspraak.

31.—De rechtspraak van het hof van landdrost en heemraden in crimineele zaken is zooals bepaald door de vijftiende en zeventiende artikelen dezer wet, gewijzigd door in plaats van eenig getal daarin genoemd, het dubbele van het getal te lezen, uitgezonderd, dat dit hof, wat het toedienen van slagen betreft, geene meerdere jurisdictie dan het landdrosthof hebben zal.

Crimineele Rechtspraak.

32.—In geval het hof bevindt, dat eenige zaak voor zich gebracht, te huis behoort bij het landdrosthof, zal het dezelve dadelijk naar dat hof verwijzen: met zoodanige order over kosten als mocht billijk zijn, en met last aan partijen en getuigen om op een door den landdrost te bepalen tijd te verschijnen, doch

Verwijzing van zaken naar Landdrosthof.

zal de landdrost in dat geval niet gehouden zijn aan de tijdsbepaling bepaald bij artikel zes.

Verdaging doch geen uitstel van Crimineele Zaken in dit hof toegelaten.

33.—In geval in eene crimineele zaak het getuigenverhoor eens begonnen is zal hetzelfde niet uitgesteld kunnen worden tot de eerstkomende zitting des hofs; onverminderd echter deszelfs recht van verdaging.

Landdrostklerk Registrateur te zijn.

34.—De landdrostklerk is registrateur van het hof van landdrost en heemraden en vervult als zulks alle plichten betrekkelijk dit hof als hem voorgeschreven zijn te vervullen betrekkelijk het landdrosthof.

AFDEELING IV.—HET HOF VAN DEN ASSISTENT-LANDDROST EN VAN ASSISTENT-LANDDROST EN HEEMRADEN.

Assistent-Landdrost waar aangesteld.

35.—Er bestaat een hof van assistent-landdrost, voor zoodanige districten en zitting te houden op zoodanige plaatsen, als de Volksraad reeds heeft bepaald of zal goedvinden in de toekomst te bepalen.*

Limieten zijner jurisdictie.

36.—De assistent-landdrost oefent zijne functie uit in de wijk waarin het dorp gelegen is alwaar hij zitting houdt, tenzij eenige andere limieten mogen zijn of mogen worden bepaald.

Zijne Rechtspraak, verplichtingen, enz.

37.—De assistent-landdrost oefent rechtspraak uit gelijkstaande met die van den landdrost en is onderworpen aan dezelfde bepalingen, regulaties en verplichtingen als die welke den landdrost aangaan.

Landdrost heeft niet concurrente jurisdictie.

38.—De jurisdictie van het hof van landdrost en van landdrost en heemraden van het district houdt op in het gedeelte daarvan waarvoor de assistent-landdrost mocht zijn aangesteld.

Gerechtshof van Assistent-Landdrost en Heemraden.

39.—De assistent-landdrost, te samen met twee heemraden, hebben rechtspraak op dergelijke wijze en onder dergelijke bepalingen, als het hof van landdrost en heemraden, tenzij wanneer door deze of eenige andere wetsbepaling anders wordt bepaald.

Aanstelling van Heemraden.

40.—Er worden door den Volksraad zes heemraden, of minder, aangesteld om met den assistent-landdrost bijzonderlijk zitting te nemen.

Assistent-Landdrostklerk.

41.—De assistent-landdrostklerk heeft dergelijke machten en plichten en staat onder dergelijke verplichtingen met betrekking tot de hoven van assistent-landdrost en van den assistent-landdrost en heemraden, als de landdrostklerk met betrekking tot de hoven van den landdrost en van landdrost en heemraden.

AFDEELING V.—HET PERIODIEK HOF.

Wie zitting neemt in 't Periodiek Hof.—Toelago.

42.—In het periodiek hof neemt de landdrost van het district zitting; behoudens de macht van den Staatspresident iemand anders daartoe aan te stellen, of om den assistent-landdrost te gelasten zoo dikwerf noodig is om zonder eenige verdere

* Zie tevens Artikel 46 van Hoofdstuk CXV (Over Delverijen van Edele Metalen en Gesteenten) en Hoofdstuk CXXII (Over de betrekkingen van zekere Gouvernements-Ambtenaren te Jagersfontein.)

aanstelling binnen het district waarin hij zijne betrekking bekleedt in zulk een hof zitting te nemen, alsook om eenen landdrost te doen zitting houden, wanneer zulks geriefelijk is, op een dorp buiten zijn district.

Aan den landdrost om periodiek hof te houden wordt toegestaan eene toelage voor reis- en verblijfkosten van twee pond sterling per dag; tenzij de Volksraad hieromtrent anderszins beschikken mocht.

43.—Periodieke hoven zullen worden bepaald als volgt:— Waar bepaald gehouden te worden.

In het district Bethlehem:	ten dorpe Lindley;
In het district Bloemfontein:	ten dorpe Brandfort;
”	”
”	”
”	”
In het district Fauresmith:	ten dorpe Edenburg;
In het district Harrismith:	ten dorpe Frankfort;
In het district Kroonstad:	ten dorpe Vredefort;
In het district Rouxville:	ten dorpe Zastron;
In het district Winburg:	ten dorpe Senekal;
”	”
”	”
In het district Hoopstad:	ten dorpe Bultfontein;
In het district Heilbron:	ten dorpe Parijs;

Vier keeren in het jaar op elk der vermelde dorpen.

In andere districten en op andere erkende dorpen zullen periodieke hoven door den Staatspresident kunnen worden bepaald onderhevig echter aan de al dan niet goedkeuring van den Volksraad.

44.—Het periodiek hof wordt aangesteld voor de wijk waarin het dorp gelegen is alwaar het hof zitting houdt; en deszelfs rechtspraak is gelijkmatig met die van het landdrosthof, behoudens echter onverminderd de jurisdictie van de hoven van den landdrost en van landdrost en heemraden over het geheele district. Uitgestrektheid van Rechtspraak en jurisdictie.

45.—De landdrost geeft kennis in de *Gouvernements-Courant* van de dagen bepaald voor de zittingen des hofs minstens drie weken te voren; en zorgt zooveel mogelijk dat tusschen de verscheidene achtereenvolgende zittingen dezelfde tijd verloop zal. Kennisgeving der zittingen.

46.—In geval de landdrost bevindt dat eene zaak welke of voor het landdrosthof of voor het periodiek hof kan dienen, meer geschiktelijk dienen kan voor een ander dier hoven dan dat voor hetwelk het werkelijk is gebracht, heeft hij de macht om zoodanige zaak naar het ander hof te verwijzen; met zoodanige order omtrent de proceskosten als billijk mocht zijn. Verwijzing van een hof naar 't andere.

47.—De dertiende en veertiende Artikelen van dit hoofdstuk hebben ook betrekking op het periodiek hof. Toepasselijkheid van Artikels 13 en 14.

48.—De Staatspresident stelt een registrator van het periodiek hof aan die, onder de benaming van registrator van Registrateur van Periodiek Hof; diens plichten, enz

het periodiek hof, dergelijke plichten vervult als de registrateur der andere lagere gerechtshoven; hij legt ook een dergelijken eed af als deze, met de onder de omstandigheden benoodigde verandering daarin; en stelt ook op dergelijke wijze borgtocht voor een bedrag van vijftig pond sterling.

AFDEELING VI.—ALGEMEENE BEPALINGEN AANGAANDE DE JURIS-DICTIE DER LAGERE GERECHTSHOVEN.

Limieten van Rechtsgebied. 49.—Het rechtsgebied van eenig lager gerechtshof strekt zich uit over het district of gedeelte van een district waarvoor zulk gerechtshof is aangesteld.

Beperkingen van jurisdictie. 50.—In geen geval heeft eenig lager gerechtshof jurisdictie in zaken:—

- (A). Waarin er te beslissen is over het titelrecht tot vastgoed, of over servituten daarop, of over de overdracht van vastgoed of van servituten;
- (B). Waarin er te beslissen is over de geldigheid of den uitleg van een testamentair geschrift;
- (C). Waarin er te beslissen is over de geldigheid van een huwelijk; of er gevorderd wordt de ontbinding of nietigverklaring van een huwelijk, of scheiding van tafel en bed;
- (D). Waarin er te beslissen is over den staat van een persoon, wat aangaat diens verstandsvermogen of afstamming; mits dat wanneer van den beweerden vader van een onecht kind een bedrag vallende binnen de jurisdictie des hofs gevorderd wordt ten behoeve of namens het kind of deszelfs moeder, het hof zal kunnen beslissen of de verweerder werkelijk de vader is van zulk kind; of
- (E). Wanneer er te beslissen is over de geldigheid of wettigheid van eenig besluit of eenige verordening van den Volksraad, als zijnde in strijd met de Constitutie.

Regelen voor beoordeeling over rechtspraak ten aanzien van bedrag van vordering. 51.—In de beoordeeling of eene zaak wegens het bedrag dat daarin in geschil is binnen de rechtspraak van het hof ligt of niet, komen de volgende regelen in aanmerking:—

- (A). Geen bedrag boven zoodanige rechtspraak mag worden gesplitst met het doel om daarop twee of meer zaken te gronden ten einde hetzelfde te brengen binnen de rechtspraak van het hof; behoudens echter het recht van den eischer om af te zien van eenig gedeelte van zulk bedrag, ten einde zijne vordering voor zoodanig hof te kunnen brengen;
- (B). Het hof heeft jurisdictie om vonnis te verleenen over rente verschuldigd op eene hoofdsom die zijne jurisdictie te boven gaat, tenzij het blijkt dat er bona fide in de zaak geschil bestaat of zulke hoofdsom werkelijk verschuldigd is, waarvan bewijs aan het hof moet worden geleverd;
- (C). In geval de balans van eene rekening of ander verschuldigd bedrag binnen de jurisdictie is van het hof,

dan wordt deszelfs rechtspraak niet uitgesloten, alhoewel het oorspronkelijke bedrag verschuldigd boven deszelfs jurisdictie mocht zijn geweest;

- (D). Renten wanneer gevorderd en de kosten van het proces worden niet medegerekend, om het bedrag te bepalen;
- (E). Wanneer op verscheidene liquide documenten door een en denzelfden crediteur tegen een en denzelfden debiteur wordt gedagvaard, ieder waarvan binnen de jurisdictie van het hof is, ofschoon het gesamenlijk bedrag daarvan zoodanige jurisdictie mocht te boven gaan, kan men in een en dezelfde dagvaarding betaling vorderen van het geheel bedrag van de liquide documenten te samen; mits dat men ook in meer dan eene dagvaarding betaling vorderen kan, onderhevig aan zoodanige order van het hof omtrent onnoodige proceskosten als mocht billijk zijn.

52.—In het beoordeelen van de vraag of de persoon van den gedaagde onderworpen is aan de civiele rechtspraak des hofs, worden de volgende regels in acht genomen:—

Regels voor beoordeeling over rechtspraak ten aanzien van den persoon des gedaagden.

- (A). De verweerder is in persoonlijke zaken en in die welke roerend goed betreffen, onderworpen aan de rechtspraak van het hof zijner woonplaats; of indien hij in den Staat geen bekende woonplaats heeft, voor het hof van zijn werkelijk verblijf; of indien hij geen erkend verblijf heeft in den Staat en de verbintenis moet voldaan worden binnen dezen Staat, dan voor het hof van de woonplaats des eischers, of van de woonplaats van een der eischers, indien er meerdere zijn, naar hunne keuze;
- (B). Bijaldien in zaken van juistgenoemden aard er meerdere verweerders zijn, in verschillende districten of staten woonachtig, die gesamenlijk gedagvaard worden, zal het hof geene jurisdictie hebben;
- (C). In zaken betreffende ontruiming van eenig onroerend goed, is de verweerder onderworpen aan de rechtspraak van het hof onder welks rechtsgebied het onroerend goed gelegen is;
- (D). In zaken waarin een vennootschap of maatschappij of tak daarvan verweerder is, is dezelve onderworpen aan de uitspraak van het hof binnen welks rechtsgebied zij gevestigd is; waar zulke vennootschap of maatschappij op meer dan eene plaats gevestigd is, is dezelve onderworpen aan de uitspraak van het hof binnen welks rechtsgebied die tak daarvan gevestigd is uit wiens doen of laten de gronden van actie zijn ontstaan; indien zulke tak niet langer, tijdens het instellen der actie, binnen zulk rechtsgebied gevestigd is wordt de maatschappij of vennootschap onderworpen aan de uitspraak van het hof binnen welks rechtsgebied de hoofdbezigheid daarvan gedreven wordt, of zulks onbekend of

buitenlandsch zijnde, dan aan de uitspraak van eenig een der hoven binnen welks rechtsgebied eenig tak van zulke vennootschap of maatschappij gevestigd is of was: en indien er na ontbinding liquidateuren of curatoren zijn die dezelve wettiglijk vertegenwoordigen worden zij terzelfder plaatse gedagvaard;

- (E). Indien er woonplaats wordt gekozen door den verweerder, dan kan hij gedagvaard worden voor het hof dier gekozen woonplaats of zijner werkelijke woonplaats, ter keuze van den eischer;
- (F). In zaken wegens kosten van practizijns of gerechtsboden kan gedagvaard worden voor het hof waar de kosten gemaakt zijn, al beloopt die ook bedragen boven de gewone jurisdictie van het hof;
- (G). In zaken waar gedagvaard wordt tot terzijdestelling van een provisioneel vonnis of vonnis het effect hebbende van een provisioneel vonnis, wordt de verweerder gedagvaard bij het hof waar het oorspronkelijk vonnis werd verleend;
- (H). Zaken tot terzijdezetting van executie worden behandeld voor het hof onder wiens rechtsgebied beslag gelegd is;
- (I). Waar een eisch in reconventie wordt ingesteld tegen den eischer in dezelfde hoedanigheid als waarin hij zelf ageert, blijft dezelve onder de jurisdictie van het hof waarbij de eisch in conventie werd ingesteld, alhoewel de eischer in conventie onder het rechtsgebied van een ander hof verkeerden mocht; mits het bedrag van den eisch in reconventie niet te boven gaat de rechtspraak des hofs.

Bepalingen ten
aanziën van Crimi-
neel Rechtsgetied.

53.—Met betrekking tot het crimineele rechtsgebied der lagere gerechtshoven gelden de volgende bepalingen:—

- (A). In geval een misdraad gepleegd wordt op de grens tusschen twee districten of binnen een afstand van twee mijlen van af den grens, dan kan de misdraad behandeld worden in een van beide districten;
- (B). In geval een misdraad begonnen zij in een district en voltrokken in een ander district, dan kan dezelve behandeld worden in een van beide districten;
- (C). In geval eene misdraad gepleegd wordt op eenigen persoon of eenig goed zijnde op reis of in eenig rijtuig, dan kan dezelve behandeld worden in eenig district binnen eenig gedeelte waarvan, of binnen den afstand van twee mijlen van de grens waarvan, zoodanig rijtuig mocht gegaan zijn;
- (D). De Staatsprocureur heeft in eenig geval de macht om te gelasten dat eenige misdraad onder de jurisdictie zijnde van de hoven van dezen Staat in eenig district zal worden behandeld.

54.—In het bepalen der straffen moeten de volgende regels in acht worden genomen:—

Regels ten aanzien van het bepalen der straffen.

- (A). Geen vrouwspersoon zal onderhevig zijn aan slagen, of aan dwangarbeid op eenig pad, straat of andere publieke plaats; en in geval het blijkt geneeskundig certificaat gebeuren mocht dat zij zwanger gaat, zal zij niet onderhevig zijn aan schrale voeding of aan eenigen dwangarbeid;
- (B). Geene slagen met de geesel (kats) zullen worden toegepast op eenig jongeling onder den ouderdom of vermoedelyken ouderdom van zestien jaren; noch eene kastijding met meer dan zestien roeden (lat)- slagen;
- (C). Schrale voeding zal mogen worden toegepast op prisoniers veroordeeld tot gevangenisstraf niet te boven gaande eene maand en zonder harden arbeid als volgt; uit zeven dagen vier dagen, uit veertien dagen zeven dagen, uit een-en-twintig dagen tien dagen, uit acht-en-twintig tot een-en-dertig dagen veertien dagen, in geen geval op twee achtereenvolgende dagen. De aard der schrale voeding zal zijn zoodanig als door de Regeering mocht zijn of mocht worden bepaald.

55.—Opdat alle terechzittingen naar behooren mogen voortgaan wordt bepaald:—

Bepalingen omtrent houden van orde.

- (A). In geval gedurende den loop eener zaak eenig persoon hoegenaamd in of nabij de hofzaal de stilte mocht storen, of overluid zijne goedkeuring of afkeuring van eenige verrichting daarin aan den dag mocht leggen, of eenig geraas of eenige opschudding veroorzaken, zal het hof zoodanig persoon dadelijk kunnen gelasten de stilte te bewaren of heen te gaan; en in geval zoodanig persoon aan zulken last niet voldoet zal het hof zoodanigen persoon in de gevangenis kunnen plaatsen totdat de zaak ten einde geloopt is, echter in geen geval den tijd van acht-en-veertig uren te boven gaande;
- (B). In geval eenig persoon hoegenaamd beleedigende uitdrukkingen tegenover de leden des hofs mocht gebruiken of iets doen dat strekken zou het hof in verachting of minachting te brengen, zal het hof zoodanigen persoon kunnen beboeten met een bedrag niet te boven gaande vijf pond sterling, en in gebreke van betaling vonnissen tot gevangenzetting voor een tijd niet te boven gaande acht-en-veertig uren; behoudens het recht der leden des hofs tot eenig civiel rechtsgeding dat zij deswege mogen hebben;
- (C). In eenig geval als juist vermeld, zullen alle orders van het hof ter bewaring van goede orde, en ter voorkoming van onbehoorlijk gedrag, stiptelyk uitgevoerd worden; en wanneer het hof zulks goedvindt zal het

de macht hebben de hulp der aanwezigen in te roepen om weerspannige personen gevangen te zetten; en in geval zoodanige aanwezigen mochten weigeren hulp te verleenen, zullen zij dadelijk kunnen beboet worden ten bedrage van twee pond sterling, en in gebreke daarvan tot gevangenzetting van vier-en-twintig uren, of anders onderhevig zijn aan vervolging onder de algemeene jurisdictie des hofs.

56.—Een lid van een lager gerechtshof heeft geene jurisdictie of recht om zitting te nemen om de hierna in dit artikel vermelde redenen, in geval na gemaakte objectie het hof zulke objectie als gegrond beschouwt:—

- (A). In eenige zaak waarin hij, hetzij afzonderlijk hetzij als lid van eenig lichaam, te samen met anderen persoonlijk belang heeft;
- (B). Indien hij aan eene der partijen in bloedverwantschap of in zwagerschap bestaat tot in den derden graad ingesloten;
- (C). Indien er binnen het jaar tegen een der partijen of derzelver echtgenoot of nabestaanden en aangehuwden in de rechte linie een strafgeding op zijne klachte, of door zijn toedoen, anders dan ambtshalve, is gevoerd;
- (D). Indien hij zijn gevoelen over de zaak heeft uitgedrukt alvorens dezelve verhoord werd;
- (E). Indien hij, hangende het geding, van iemand, die bij de zaak belang heeft, geschenken heeft ontvangen, of dezelve aan hem zijn beloofd en hij de belofte heeft aangenomen;
- (F). Indien er een civiel rechtsgeding tusschen hem, zijne vrouw, hunne bloedverwanten of aangehuwden in de rechte linie en een der partijen hangende is;
- (G). Indien hij voogd, curator, vermoedelijke erfgenaam of begiftigde is van een der partijen, of indien eene der partijen zijnen vermoedelijke erfgenaam is;
- (H). Indien er een hooge graad van vijandschap bestaat tusschen hem en eene der partijen; of sedert den aanleg van het rechtsgeding beleedigingen of bedreigingen hebben plaats gehad.

AFDEELING VII.—VAN DE PRACTIZIJNS EN TOLKEN.

57.—Ieder persoon heeft het recht zijne zaak voor het lager hof óf persoonlijk waar te nemen, óf door eenen geadmitteerden agent te doen waarnemen, of in geval er op eenig dorp geen geadmitteerd agent te krijgen is, of waar zoodanige door de tegenpartij alreeds geëngageerd is, of indien er eenig andere gegronde reden mocht zijn, naar het oordeel des hofs, alsdan eenig ander door het hof geapprobeerde persoon te emploijeren.

58.—Ieder behoorlijk geadmitteerd advocaat of procureur, is gerechtigd om voor de hoogere gerechtshoven te practiseeren, is gerechtigd om onder dezelfde bepalingen als geadmitteerde

Uitsluiting van leden der gerechtshoven om zitting te nemen.

Wie zaken kunnen waarnemen.

Advocaten en Procureurs kunnen zaken waarnemen.

agenten zaken voor anderen waar te nemen in de lagere gerechtshoven.

59.—Een geadmitteerd agent, gelicentieerd in een district, is gerechtigd te practiseeren in eenig ander district. Geadmitteerde agenten, voorrecht om overal te practiseeren.

60.—Geen persoon zal mogen practiseeren of geemploijeerd worden als geadmitteerd agent zoolang hij geschorst of van zijn betrekking vervallen verklaard is; of zoolang de door de wet voor zoodanigen practizijn bepaalde licentie onbetaald is. Welke niet mogen practiseeren.

61.—Alle personen zijn gehouden de zaak voor het hof met bezadigdheid te bepleiten, en in alles den eerbied in acht te nemen en te bewaren dien men aan de justitie schuldig is. Wanneer zij dit uit het oog verliezen zal de voorzitter des hofs hen daaraan herinneren; en in geval van herhaald vergrijp zal hij mogen toepassen de straf bepaald bij Artikel 55, lid B; en tevens in geval van eenen geadmitteerden agent mogen toepassen hetgeen bepaald wordt bij Artikel 10 van Hoofdstuk XIX; en het dienaangaande verrichte zal behoorlijk worden genotuleerd; alles met recht van hooger beroep gelijkerwijze in dat hoofdstuk bepaald is. Straf bij wangedrag van pleitbezorgers.

62.—De landdrostklerk houdt een rol van alle personen geadmitteerd om hun beroep als agenten uit te oefenen voor eenig hof waarvan zoodanige landdrostklerk de registrateur is, naar orde van den datum hunner admissie.* Rol van Agenten.

63.—Een tolk beëdigd en geadmitteerd voor de hoogere gerechtshoven kan zijn beroep ook uitoefenen bij de lagere gerechtshoven zonder verdere admissie, en in eenig bijzonder geval waar geen geadmitteerde tolk tegenwoordig is om te vertalen, zal het hof, indien zulks noodig zij, eenen anderen daartoe bekwamen persoon kunnen aanstellen om als tolk te ageeren. Tolken.

AFDEELING VIII.—VAN DE GERECHTSBODEN.

64.—De persoon aangesteld als baljuw van een district kan tevens aangesteld worden als gerechtsbode voor de lagere gerechtshoven in zulk district.** Baljuw, tevens Gerechtsbode.

65.—Kennis wordt gegeven in de *Gouvernements-Courant* door of op last van den Staatspresident van aanstelling van de gerechtsboden. Kennisgeving van aanstelling.

66.—De gerechtsbode heeft de macht, en op dorpen waar er een periodiek hof of een hof van den assistent-landdrost gehouden wordt, is hij verplicht, om een of meer adjunct-gerechtsboden aan te stellen om hem in zijne werkzaamheden behulpzaam te zijn; zullende die echter door den landdrost, of waar zulks te pas komt, door den assistent-landdrost moeten worden goedgekeurd; doch indien die zijne goedkeuring weigert, mag de Adjunct-Gerechtsboden.

* Zie tevens Artikel 12 van Hoofdstuk XIX (Over Admissie van Rechtspractizijns en Tolken.)

** Zie tevens Artikel 1 van Hoofdstuk XXI (Over Baljuws en Gerechtsboden.)

gerechtsbode zich in hooger beroep vervoegen naar het Hoog Gerechtshof of naar een der rechters daarvan, hetzij op Rondgaand Gerechtshof of in kamers.

Kennisgeving
hunner aanstel-
ling.

67.—De gerechtsbode geeft dadelijk kennis in de *Gouvernements-Courant* van de personen die door hem als adjunct-gerechtsboden zijn aangesteld, en door den bevoegden beambte goedgekeurd zijn.

Gerechtsbode ver-
antwoordelijk voor
Adjunct.

68.—De gerechtsbode is voor den door hem aangestelden adjunct-gerechtsbode verantwoordelijk.

Ambtseed van Ge-
rechtsbode.

69.—De gerechtsbode, alvorens zijn ambt te aanvaarden, legt in handen van den landdrost, of waar zulks te pas komt van den assistent-landdrost, den volgende eed of de volgende belofte af:—

“Ik zweer” (of “ik verklaar plechtig dat het afleggen van “eenen eed naar mijne geloofsovertuiging niet geoorloofd is; “en belooft plechtig”) “dat ik den Staat getrouw zal zijn, en dat “ik naarstiglijk en getrouwelijk de plichten van mijne bediening “als (adjunct-) gerechtsbode zal waarnemen; en dat ik alle last- “brieven, dagvaardingen en andere orders of bevelschriften aan “mij opgedragen zal uitvoeren zonder vrees, gunst, vooroordeel “of vooringenomenheid voor of tegen iemand; en dat ik, noch “zelf, noch door iemand anders door mij gebezigd, zal, of zal “doen nemen of vorderen, eenige andere leges of belooning dan “die welke door de wet zijn vergund en toegestaan. Zoo waar- “lijk helpe mij God Almachtig” (of “dat belooft ik.”

Procedures op
klachten tegen Ge-
rechtsboden.

70.—Op klachten ingebracht tegen eenen gerechtsbode wegens zich niet houden aan zijnen eed of zijne belofte, of wegens oneerlijk of partijdig gedrag in het vervullen zijner plichten, of onwelveogelijk gedrag tegenover het hof, of om andere gegronde redenen, zal de Staatspresident den landdrost van het district of eenen anderen geschikten persoon kunnen aanstellen om onderzoek in de zaak te doen; en na gedaan onderzoek en rapport van den daartoe aangestelden persoon naar bevind van zaken handelen betrekkelijk het al dan niet afzetten van zoodanigen gerechtsbode, geheel en al, of voor eenen tijd.

Procedures op
klachten tegen Ad-
junct-Gerechts-
boden.

71.—In geval van den adjunct-gerechtsbode is het voor- gaande artikel niet van toepassing, maar zal de landdrost van het district, of de assistent-landdrost waar zulks te pas komt, of de meerderheid van eenig lager hof, uit eigene beweging, of na gedaan onderzoek op eene ingestelde klachte, den adjunct-gerechtsbode tijdelijk of geheel en al kunnen afzetten wegens wangedrag zoo als in het vorig artikel vermeld; alles met recht van hooger beroep op het Hoog Gerechtshof of op een der rechters daarvan, hetzij in kamers of op Rondgaand Gerechts- hof bezig zijnde; alles in dit en in het laatst voorgaande artikel vervat bepaald wordende onverminderd de macht van het hof onder Artikel 55 van dit hoofdstuk.

72.—De gerechtsbode moet bij de hofzittingen tegenwoordig zijn, of zorg dragen dat een adjunct-gerechtsbode tegenwoordig zij. Bijwonen van hofzittingen.

73.—De gerechtsbode is belast met de plicht om persoonlijk of door zijnen adjunct alle orders, lastbrieven, vonnissen en andere procedures uit te voeren, en dagvaardingen en dergelijke kennisgevingen te exploiteeren; onderhevig aan zoodanige desbetreffende regulaties als mogen worden vastgesteld. Uitvoeren en dienen van Lastbrieven, enz.

74.—De gerechtsbode is voor zijne werkzaamheden gerechtigd tot zoodanige belooning als door de wet is, of mocht worden, toegestaan. Belooning voor diensten.

AFDEELING IX.—VAN APPEL EN REVISIE.

75.—Het recht van appelleeren in beide civiele en crimineele zaken is onderworpen aan zoodanige bepalingen als mogen worden vastgesteld aangaande de hoogere gerechtshoven zitting houdende in appél, alsmede van zoodanige regulaties als betrekkelijk hetzelve mogen worden daargesteld. Bepalingen omtrent recht van appél.

76.—Alle vonnissen der lagere gerechtshoven in crimineele zaken, waarbij als straf wordt bepaald gevangenzetting voor een tijdperk eene maand te boven gaande, of waarbij meer dan vijftien slagen worden toebedeeld, of eene boete van meer dan tien pond sterling wordt opgelegd, zijn onderhevig aan de bekrachtiging van eenig der hoogere gerechtshoven, of van eenigen rechter daarvan, behoudens het recht van den beschuldigde om te appelleeren in eenig geval van de uitspraak van het lager hof, hetzij voor of na de bekrachtiging daarvan, alles overeenkomstig de regulaties daaromtrent vastgesteld. Welke crimineele vonnissen onderhevig zijn aan bekrachtiging.

77.—Er zal in crimineele zaken geen appél, doch wel revisie aan den kant van den publieken en privaten aanklager zijn. Geen appél, maar wel revisie, aan den kant des vervolgers.

78.—Met toestemming van den Staatsprocureur of privaten vervolger op verzoek van den beschuldigde zal een rechter in kamers of het Hoog Gerechtshof eenige crimineele zaak in appél of revisie behandelen. Behandeling van appél of revisie in crimineele zaken op verzoek.

AFDEELING X.—SLOTBEPALINGEN.

79.—De verrichtingen in de lagere gerechtshoven nemen plaats overeenkomstig de regulaties vervat in de schedule gehecht aan dit hoofdstuk; en waar er regulaties ontbreken, naar de vereischten van billijkheid en rechtvaardigheid. Regulaties.

80.—Waar in dit hoofdstuk of in de hieraan gehechte schedule gesproken wordt van den landdrost zal ook de assistent-landdrost daarmede gemeend zijn, waar zulks te pas komt; en waar melding gemaakt wordt van eenigen publieken ambtenaar of beambte, zal daardoor ook worden verstaan de in der tijd bestaande ambtenaar of beambte of de beambten die als zoodanig ageeren, en het enkelvoudig getal zal verscheidene personen zowel als één persoon insluiten, en het mannelijk Uitleg van zekere bewoordingen.

geslacht zal vrouwspersonen, zoowel als manspersonen bevatten, wanneer zulks in de meening van dit hoofdstuk zal te pas komen.*

SCHEDULE

GEVOEGD BIJ HOOFDSTUK IV.

Regulaties voor de Manier van Procedeeren in de Lagere Gerechtshoven.

A.—IN CIVIELE ZAKEN.

I.—OVER DE NOTULEN DES HOF.

Het Notulenboek I.—De registrateur houdt een notulenboek voor ieder hof, waarin hij al de verrichtingen des hofs aanteekent, alle ingeleverde bewijsmiddelen vermeldt, de verklaringen van getuigen nauwkeurig opschrijft, en alle ingestelde excepties, objecties, defensies, beslissingen, orders, uitspraken en andere procedures in en van het hof opteekent; en hij onderteekent dezelve bij afloop van iedere zaak en hofzitting.

Stukken. II.—De registrateur houdt in behoorlijke orde bij elkander de stukken in iedere zaak ingeleverd; insluitende de schriftelijke procuraties, pleidooien, bewijsmiddelen en gerechtelijke overeenkomsten onder partijen.

Het Rolboek. III.—De registrateur houdt een rolboek met deszelfs bladzijden in kolommen verdeeld, waarin door hem afzonderlijk worden aangeteekend in behoorlijke volgorde zoo als de zaken ter zijner kennis worden gebracht door ieder persoon die eene vordering tegen eenen anderen heeft, het nummer dat aan de zaak gegeven wordt; de naam en woonplaats, en indien noodig de hoedanigheid van den eischer en van den verweerder; de vordering zelve; de agenten der partijen, indien er eenige zijn; de dag van verhoor, en zoodanige aanmerkingen als noodig mogen worden beschouwd.

II.—OVER HET DAGVAARDEN.

Dagvaarding gedrukt of geschreven. IV.—De dagvaarding moet gedrukt of geschreven of gedeeltelijk geschreven zijn; en moet goed leesbaar zijn.

Doorwien vervaardigd. V.—De dagvaarding wordt onderteekend door den registrateur en door den eischer of zijnen agent, en zal alsdan door den registrateur of den eischer of zijnen agent overhandigd worden aan den gerechtsbode; waarop de registrateur de zaak op het rolboek aanteekent.

Procedure in geringe zaken zonder dagvaarding. VI.—Een persoon eene vordering hebbende voor gewone schuld zooals voor geleverde goederen, diensten, huurpenningen, schuldbewijzen, enzoovoorts, geen tien pond te boven gaande, zal zich kunnen vervoegen bij den landdrostklerk of registrateur

* Zie ook Artikel 3 van dit Hoofdstuk.

des hofs, en de landdrostklerk of registrateur des hofs, indien het blijkt dat de vordering eene is van gewone schuld, is gehouden om dadelijk zonder verzuim eene kennisgeving in den hierna volgenden vorm uit te maken, en op den verweerder te doen dienen met kopie der rekening of vordering, hem gelastende om op den eerstvolgenden rechtsdag of op eenigen anderen dag dien de landdrost moet bepalen, te verschijnen om redenen aan te toonen waarom hij de rekening of vordering niet zal betalen. Zoodanige kennisgeving zal moeten belegd worden met een zegel van tien shillings, en de eischer zal aan den registrateur overhandigen kosten van den gerechtsbode voor dienen, enzoo-voorts. Zaken van dien aard zullen zoo veel mogelijk eerst op de rol geplaatst worden.

Indien de kennisgeving op den verweerder persoonlijk ge- diend wordt, en hij op den dag niet verschijnt, zal het hof dade- lijk provisioneel vonnis tegen hem geven, hetwelk finaal wordt binnen een maand tenzij stappen binnen dien tijd genomen worden om het ter zijde te zetten. Zulk provisioneel vonnis wordt geëxecuteerd onder stellen van cautie de restituendo. Indien de verweerder verschijnt, zal het hof dadelijk voortgaan de zaak te onderzoeken, en vonnis geven naar gelang van om- standigheden, tenzij het hof van beschouwing is dat het wens- chelijk is overeenkomstig recht en billijkheid om de zaak uit te stellen tot eenen volgenden dag om partijen gelegenheid te geven getuigen te dagvaarden.

De kennisgeving zal zooveel doenlijk in den volgenden vorm uitgemaakt worden:—

In het hof van landdrost voor het district _____,
 zitting houdende te _____,
 Aan A. B., te _____,
 Neem kennis dat gij verschijnen moet voor voormeld hof
 op (Dinsdag) 2den dag van _____
 des voormiddags ten _____ ure,
 om redenen te geven waarom gij niet gevonnisd zult worden om
 aan C. D. te betalen de som van _____ (volgens rekening
 hieraan gehecht) voor geleverde diensten (of voor geleverde
 goederen of als huurpenningen, schuldbewijzen, enz.)
 G. H.,
 Registrateur.

C. D.,
 Eischer.

VII.—De dagvaarding in illiquide zaken zal zijn naar het Vorm in illiquide zaken.
 voorbeeld van den volgenden vorm:—

DAGVAARDING.

In het hof van den landdrost voor het district _____,
 zitting te houden te _____, op _____ den
 _____ 18 _____,
 ten 10 ure's morgens.

In zake A. B.,
Eischer, }
Tegen C. D.,
Verweerder. }

Aan den bovengenoemden verweerder C. D. (woonachtig te .)

Gij wordt bij dezen gedagvaard om bij dit hof ten tijde en ter plaatse voornoemd tegenwoordig te zijn en aldaar te vertoeven totdat de bovengenoemde zaak wordt opgeroepen, om redenen te geven waarom het hof niet zal vonnis verleenen overeenkomstig de vordering van den eischer ingesteld tegen U, zoo als hieronder vermeld;

Neem kennis dat gij ten tijde en ter plaatse voornoemd uwe getuigen, zoo gij er eenige hebt, kunt voorbrengen.

Tevens, dat indien gij dan en daar niet verschijnt, het hof deze zaak in uwe afwezigheid in behandeling zal nemen en daarop provisioneel vonnis zal geven.

De vordering van den eischer, en de gronden daarvan zijn:—

[Hier worden ingevuld de gronden voor des eischers vordering, en de vordering zelve.]

Namens het Hof, E. F.,
Registrateur des Hof.

A. B.,
Eischer, of

G. H.,
Agent van eischer.

Vorm van dag-
vaarding in liquide
zaken.

VIII.—De dagvaarding in liquide zaken zal zijn naar het voorbeeld van den volgende vorm:—

DAGVAARDING.

In het hof van den landdrost voor het district
zitting te houden te , op , den
dag van 18 ,
ten 10 ure 's morgens.

In zake A. B.,
Eischer, }
Tegen C. D.,
Verweerder. }

Aan den bovengenoemden verweerder C. D. (woonachtig te .)

Gij wordt bij dezen gedagvaard om bij dit hof ten tijde en ter plaatse voornoemd tegenwoordig te zijn en aldaar te vertoeven totdat de bovengenoemde zaak wordt opgeroepen om uwe handteekening op het hieronder genoemd document te erkennen of te ontkennen, en om redenen te geven waarom het hof niet zal

vonnis verleenen overeenkomstig de vordering van den eischer naar het geval van erkenning of ontkenning door U van uwe handteekening.

Neem kennis, dat indien gij dan en daar niet verschijnt, het hof deze zaak in uwe afwezigheid in behandeling zal nemen en daarop provisioneel vonnis zal geven.

De eischer vordert provisioneel vonnis voor met renten en kosten, volgens documenten hieraan gehecht.

Namens het Hof, E. F.,
Registrateur des Hofes.

A. B.,

Eischer, of

G. H.,

Agent van eischer.

ix.—De gronden voor de vordering van den eischer en de vordering zelve zullen zoo veel doenlijk zijn overeenkomstig de volgende voorbeelden:—

- (A). [In zake van schuld.] Op verscheidene gelegenheden tusschen 10 Mei en 10 Augustus 1883 heeft verweerder van eischer gekocht uit diens winkel goederen bedragende tesamen eene waarde van pond sterling, blijkens aangehechte rekening, welk bedrag betaalbaar zijnde, verweerder, ofschoon tot betaling aangemaand, nalatig is gebleven te betalen;

Eischer vordert betaling van £   sterling alsmede de kosten van dit proces.

- (B). [In zake van woordelijke injurie.] Op of omtrent den 5den dag van September 1883, te Paddaspoort in dit district, heeft de verweerder, sprekende van den eischer, met kwaden wil en in tegenwoordigheid van E. F., gebezigd de volgende onware en lasterlijke woorden: "hij" (te weten de eischer) "heeft dit of dat gedaan;" waardoor de eischer heeft nadeel geleden aan zijn karakter voor een bedrag van minstens £   sterling, welk bedrag verweerder weigert te betalen;

En om reden van het gebruiken van gemelde woorden heeft E. F. den eischer uit zijnen dienst als winkelbediende ontslagen, waardoor eischer een schade heeft geleden van minstens £   sterling, welk bedrag verweerder weigert te betalen;

Eischer vordert betaling van het gesamenlijk bedrag van minstens £   sterling, alsmede de kosten van dit proces.

- (C). [In zake van feitelijke injurie.] Op den achttienden dag van Augustus laatsleden heeft verweerder den eischer (of diens vrouw of kind) aangerand en mishandeld; waardoor hij aan zijn persoon benadeeld is geworden ten bedrage van £10 sterling;

Tevens heeft eischer moeten uitgeven een bedrag van £12 10s. voor dientengevolge noodig zijnde geneeskundige hulp;

Verweerder weigert deze bedragen te betalen;

Eischer vordert betaling, enz.

- (D). [In zaken wegens schade gedaan aan eenen waterloop het recht waartoe niet in geschil is.] De verweerder heeft zonder recht of des eischers verlof daartoe, een zekeren stroom water die naar rechten moet vloeien door de landerijen van eischer, afgekeerd, zoodat eischer zijne landerijen niet kon besproeien van af 12 tot 15 Mei laatstleden, waardoor eischer schade geleden heeft van minstens £ , welk bedrag verweerder weigert te betalen;

Eischer vordert, enz.

- (E). [In zake van dienstloon.] Eischer is in dienst geweest van verweerder van af 1 Januari tot 1 Maart laatstleden en is gerechtigd tot een bedrag van £ als dienstloon; welk bedrag, enz.

Eischer vordert, enz.

- (F). [In zake van verkoop.] Eischer heeft aan verweerder op (of omtrent) 3 Januari laatstleden een paard verkocht voor pond sterling en hetzelfde werd door eischer geleverd en door verweerder ontvangen. Verweerder weigert of is nalatig dat bedrag te betalen;

Eischer vordert, enz.

Documenten te worden aangehecht.

x.—Aan de dagvaarding moet worden aangehecht een afschrift van de rekening of ander document waarop de vordering gegrond is; hetwelk te samen met de dagvaarding moet worden gediend; doch geene zaak zal van de hand mogen gewezen worden om reden alleen dat er geen zoodanig document gehecht is geweest aan de dagvaarding, in geval het hof beschouwt dat het verzuim niet ter kwader trouw is geschied; en het hof zal de macht hebben zoodanige order te maken omtrent uitstel der zaak, indien zulks wegens het verzuim raadzaam schijnt, en omtrent de proceskosten, als onder de omstandigheden billijk mocht zijn.

Door gerechtsbode te dienen.

xI.—De dagvaarding wordt op den verweerder gediend door den gerechtsbode die tot het dienen daarvan binnen het rechtsgebied van het hof bevoegd en verplicht is.

Verweerder buiten het district hoege-dagvaard.

xII.—In geval de gedaagde buiten het rechtsgebied van het hof woonachtig is, moet de dagvaarding gediend worden door den gerechtsbode van het district waarin de gedaagde woont, zullende de dagvaarding in zulk geval aan den gerechtsbode voormeld door den eischer of zijn agent bezorgd worden.

Dagvaarding van personen, wier woonplaats onbekend is.

xIII.—In geval de woonplaats of het verblijf van den gedaagde onbekend is, hetzij hij een inwoner van den Staat is of niet, moet de gerechtsbode de dagvaarding hechten aan de deur

van de hofzaal; en zal de dagvaarding minstens *eens* in de *Gouvernements-Courant* gepubliceerd worden.

xiv.—In geval de gedaagde uitlandig is en zijne woonplaats bekend is, zal benevens wat in de voorgaande regulatie bepaald is, een afschrift van de dagvaarding per geregistreerden brief aan den gedaagde verzonden worden dadelijk na het uitnemen der dagvaarding per eerste post.

Waar gedaagde uitlandig is.

xv.—De gerechtsbode is verplicht afschrift van de dagvaarding en van aangehechte documenten te laten aan den persoon van den gedaagde, of indien die niet te vinden is, aan diens woonhuis of verplijfplaats in handen van een van het huisgezin, of een der inwoners, jaren van onderscheid hebbende; en in geval zoodanigen niet gevonden worden, of weigeren hetzelfde aan te nemen, is hij verplicht hetzelfde aan te plakken aan de deur of vensters van het huis.

Hoe te dienen.

xvi.—In geval de gedaagde voor de doeleinden van het rechtsgeding domicilie ergens gekozen heeft binnen de stad of het dorp waar het hof zitting houdt, zal de dagvaarding geschieden op zoodanige plaats.

Waar gedaagde domicilie heeft gekozen.

xvii.—Waar twee of meer personen in eene dagvaarding tegelijk worden aangesproken, moet dezelve op de wijze hierboven bepaald op ieder der gedaagden gediend worden, behalve in geval van echtgenooten, niet van tafel en bed of goederen gescheiden zijnde, en waar anders in deze regulaties wordt bepaald.

Waar meerdere personen gedagvaard worden.

xviii.—Overigens zullen dagvaardingen en alle andere exploitien gedaan worden, op de wijze als volgt:—

Exploiteren overigens op wien te geschieden.

(A). Ten aanzien van plaatselijke besturen, openbare instellingen of zedelijke lichamen (inzooverre niet anders door de wet voorzien is geworden) ter plaatse waar het bestuur deszelfs zitting of kantoor houdt in handen van den secretaris of van het hoofd des bestuurs, of indien die niet te vinden zijn, bij wijze van aanplakking aan de deur van gemeld kantoor, of indien er geen kantoor te vinden is dan moet het exploit geschieden aan het woonhuis van den secretaris of van het hoofd des bestuurs bij wijze van aanplakking als hierin te voren vermeld;

(B). Ten aanzien van vennootschappen aan haar gemeenschappelijk kantoor, en zoo er geen is, aan den persoon of de woonplaats van een der bestierende vennooten; en na ontbinding, wanneer er vereffenaars of curatoren zijn, aan den persoon of de woonplaats van een hunner;

(c). Ten aanzien van curatoren van insolvente boedels, executeuren, curatoren of voogden van minderjarigen en dergelijken, op den persoon of de woonplaats of kantoor van een hunner.

Niet op Zondag,
enz., te geschieden.

XIX.—Geene dagvaarding zal mogen geschieden op eenen Zondag. Geene dagvaarding zal mogen geschieden meer dan een uur voor zonsopgang of meer dan twee uur na zonsondergang; tenzij onder zeer dringende en onvermijdelijke omstandigheden, uit kracht van verlof daartoe toegestaan door den voorzitter des hofs.

Bepaling van
rechtsdag.

XX.—De registrateur, onder instructie van den landdrost, bepaalt den rechtsdag waartegen gedagvaard wordt, en binnen zoodanigen redelijken tijd dat de partijen met hunne getuigen kunnen tegenwoordig zijn; doch zal geen kortere termijn, tenzij onder schriftelijke toestemming van partijen, worden bepaald dan als volgt:—

Wanneer de gedaagde niet verder dan een uur te paard, of vijf Engelsche mijlen woont van de hofzaal, ten minste acht-en-veertig uren;

Voor ieder uur of 5 mijlen daarboven, vier-en-twintig uur meer.

Termijnen voor
uitlandigen.

XXI.—In geval de gedaagde buiten den Staat woont zal de landdrost de termijn bepalen naar hem billijk mocht voorkomen, doch niet minder dan twee weken.

Termijn, woon-
plaats onbekend
zijnde.

XXII.—Wanneer de woonplaats van den gedaagde in den Staat onbekend is zal de dag bepaald worden minstens twee weken nadat de dagvaarding gepubliceerd zal worden in de *Gouvernements-Courant*; en indien hij buiten den Staat op een onbekende plaats woont minstens vier weken na publicatie in de *Gouvernements-Courant*.

Termijn meerdere
personen gedag-
vaard zijnde.

XXIII.—Wanneer meerdere personen wegens dezelfde vordering op verschillende termijnen moeten gedagvaard worden zullen allen gedagvaard worden den dag van verschijning voor den verst verwijderde bepaald.

Relaas.

XXIV.—De gerechtsbode schrijft het relaas van het door hem verrichte ten aanzien van de dagvaarding, op den voet of ommezijde derzelve, of op een stuk papier daaraan gehecht, en onderteekent hetzelfde met aanwijzing van uur, dag, maand en jaar, en van de wijze waarop en de plaats waar het exploit plaats vond; als ook, indien mogelijk, van den afstand van zoodanige plaats van de hofzaal; en daarna bezorgt hij de dagvaarding terug aan den registrateur.

Presumptie van
juistheid van re-
laas.

XXV.—Het relaas van den gerechtsbode wordt voor correct aangenomen: behoudens het recht van partijen om te bewijzen dat hetzelfde incorrect is.

Aansprakelijkheid
van gerechtsbode
voor verkeerd ver-
richte.

XXVI.—Indien een exploit door toedoen van den gerechtsbode nietig wordt verklaard, zal hij kunnen verwezen worden, bij de behandeling der zaak, in de kosten van het exploit en van de vernietigde procedure; gelijk mede tot vergoeding der schaden en interessen van de partij, naar omstandigheden.

III.—VAN DE RECHTSZITTINGEN.

xxvii.—Alle rechtszittingen vinden in het openbaar plaats, behoudens het recht van het hof om kinderen uit de hofzaal te verwijderen, wanneer zulks noodig geacht wordt. Openbaar te zijn.

xxviii.—Ten dage dienende roept de registrateur de zaken op in den rang van hare plaatsing op de rol. Oproepen van zaken.

xxix. In geval een zaak, op de rol geplaatst zijnde voor zekeren dag, op zoodanigen dag niet kan worden verhoord, staat dezelve over totdat de zaken die voor dezelve staan, afgedaan zijn, of tot zoodanigen anderen dag als het hof moge bepalen; en een gedeeltelijk verhoorde zaak kan insgelijks overstaan. Overstaan van zaken.

xxx.—Een agent verschijnende voor een partij levert behoorlijk procuratie in; doch in geval de procuratie niet voldoende wordt beschouwd door het hof, kan zoodanig agent alleen verschijnen na securiteit door hem gesteld voor de proceskosten. Agent moet procuratie hebben.

xxxi.—In geval het blijkt dat wegens des verweerders afwezigheid van huis er geen gelegenheid was geweest om van hem eene schriftelijke procuratie te erlangen, zal eenig iemand die procuratie houdt om zijne zaken te behartigen, namens hem kunnen verschijnen, of namens hem procuratie kunnen geven aan eenen agent. Procuratie wanneer verweerder afwezig is.

xxxii.—In geval de eischer uitlandig is of insolvent verklaard is, kan de verweerder vorderen dat hij securiteit zal stellen voor de proceskosten, alvorens de zaak wordt aangegaan. Securiteit voor kosten.

xxxiii.—Indien de eischer ter beteekenden rechtsdage niet verschijnt noch iemand namens hem, maar de verweerder wel, zal de verweerder van de instantie ontslagen worden, met veroordeeling van den eischer in de gemaakte kosten; tenzij het aan het hof blijkt dat er gegronde redenen bestaan om de zaak uit te stellen, of om eenige zoodanige andere order te maken als onder de omstandigheden billijk mocht zijn. Niet verschijnen van eischer.

xxxiv.—In geval absolutie van de instantie wordt verleend zal het den eischer niet vrijstaan om den aanleg op nieuw te beginnen tenzij des verweerders getaxeerde kosten van de zaak waarin absolutie werd verleend, aan dien betaald zijn. Tweede aanleg na ontslag van de instantie.

xxxv.—Indien ten dage dienende de eischer verschijnt, doch de verweerder niet, noch iemand namens hem, dan wordt des verweerders naam door den gerechtsbode driemaal overluid opgeroepen voor de deur van de hofzaal; en indien deze alsdan nog niet verschijnt en uit het relaas van den gerechtsbode blijkt dat hij behoorlijk gedagvaard is geweest, dan, tenzij er genoegzame redenen voor het hof bestaan om een uitstel te verleenen of eenige andere bijzondere order te maken, met zoodanig decreet omtrent kosten als mocht billijk zijn, gaat het hof voort met de behandeling der zaak, op de wijze als verder in deze regulaties bepaald. Niet verschijnen van verweerder.

Eenig vonnis daarop tegen den verweerder verleend zal slechts het effect hebben van een provisioneel vonnis.

In liquide zaken kan het hof bij niet verschijning van den verweerder op overlegging van het liquide document waarop gedagvaard wordt, zonder verdere bewijslevering provisioneel vonnis verleenen.

Niet verschijnen van beide partijen.

xxxvi.—In geval geen der partijen verschijnen, wordt de zaak op de rol doorgehaald en wordt zulk niet verschijnen genotuleerd; tenzij het hof redenen vindt dezelve uit de stellen.

Niettegenstaande doorhaling zal de zaak desniettemin op het eenstemmig schriftelijk verzoek van partijen zonder eene nieuwe dagvaarding nog eens op de rol kunnen worden geplaatst, en doorgezet alsof geene doorhaling hadde plaatst gevonden.

Procedures bij verschijning der partijen.

xxxvii.—Indien de partijen beiden tegenwoordig zijn, leest de registrateur de dagvaarding voor; en vraagt hij den verweerder, of diens vertegenwoordiger, of hij den eisch wil erkennen, of eenige verweering instellen wil.

Des verweerders pleiten.

xxxviii.—Daarna excipieert of objecteert de verweerder tegen de dagvaarding, of stelt hij eene verweering (daarbij inbegrepen peremptoire of doodende excepties) in tegen des eischers vordering, of erkent hij de geldigheid daarvan; en tevens heeft hij recht daarbij te voegen eenen tegeneisch tegen den persoon die hem gedagvaard heeft. Dit alles geschiedt mondeling of schriftelijk, naar de keuze des verweerders; doch zal eischer niet gehouden zijn voor de kosten van een schriftelijk pleidooi.

Afschaffing van zekere excepties.

Behandeling van excepties en objecties.

xxxix.—Bij de lagere hoven worden geene dilatoire (of opschortende) excepties toegelaten.

xl.—In geval de verweerder excipieert (of objecteert) wordt de exceptie of objectie eerst behandeld, en geschiedt de bewijslevering dienaangaande (indien er eenige zij) eerst aan den kant van den excipient (of objectant) en daarna aan den kant van de tegenpartij.

Vorm van objectie.

xli.—De vorm der objectien zullen naar de volgende voorbeelden of in eenig ander gevoeglijken vorm worden ingesteld:—

- (A). De verweerder objecteert tegen de dagvaarding op grond dat dezelve onduidelijk is en derzelve bewoordingen te onbepaald zijn; en verzoekt opheldering van de bedoeling daarvan; met veroordeeling van den eischer in de kosten veroorzaakt door zoodanige onduidelijkheid en opheldering daarvan;
- (B). Op grond dat de actie in den vorm waarin dezelve is ingesteld niet tegen den verweerder competeert, en verzoekt verbetering van de dagvaarding om de behoorlijke actie voor te stellen, met, enz.;
- (C). Op grond dat dezelve niet overeenkomstig de regulaties voor de lagere gerechtshoven is opgesteld, en verzoekt, voor zooverre verweerder daardoor mocht benadeeld zijn, verbetering daarvan (of uitstel), enz.;
- (D). Op grond dat dezelve thans tegen hem niet competeert dewijl geen genoegzame tijd werd gelaten tusschen het

- dienen daarvan en de zitting des hofs, zoo als bij de regulaties voor de lagere gerechtshoven bepaald; en verzoekt uitstel der zaak totdat de tijd volgens wet bepaald daarvoor zal verstreken zijn, met, enz.;
- (E). Op grond dat eischer zich zelf (of den verweerder, of de hoedanigheid van eenigen hunner) verkeerd beschrijft, en verzoekt verbetering der dagvaarding, met, enz.;
- (F). Op grond dat mede verweerder moest zijn geweest A. B.; of dat mede eischer moest zijn geweest C. D.; en verzoekt dat kennisgeving van voeging aan A. B. of C. D. worde gegeven, en uitstel der zaak, enz.;
- (G). Op grond dat eischer *in solidum* gedagvaard is, terwijl hij *pro rata* moest gedagvaard zijn geweest; en verzoekt verbetering van dagvaarding, enz.;
- (H). Op grond dat eischer behoorde gedagvaard te hebben voor het hof van landdrost en heemraden; om reden als volgt, enz.; weshalve eischer verzoekt verwijzing der zaak naar het bevoegd hof, met last aan partijen en getuigen om aldaar te verschijnen; met, enz.

XLII.—In geval het hof eene gemaakte objectie gegrond beschouwt, zal het niet absolutie van de instantie verleenen maar wel uitstel en verbetering of een van beiden gelasten, met zoodanige order omtrent kosten als billijk mocht zijn; opdat de zaak zooveel mogelijk haren voortgang moge hebben.

Beslissing op objecties.

XLIII.—Het hof kan op eenig tijdstip in den loop van het rechtsgeding, met toestemming of op verzoek van den eischer, den vorm der dagvaarding verbeteren, wanneer daarin een klaarblijkelijke fout voorkomt, of eenig gebrek waartegen de verweerder eene objectie zou kunnen instellen wegens onduidelijkheid, onvoldoendheid, of iets dergelijks, of omdat eenig persoon of diens kwaliteit, of eenig tijd of plaats of zaak verkeerd of geheel en al niet vermeld wordt; en zulks, hetzij er eene zoodanige objectie is ingesteld geworden of niet; met zoodanige orders van het hof betrekkelijk het door de verbetering noodig gemaakte uitstel der zaak of daardoor veroorzaakte proceskosten als de billijkheid mocht vorderen.

Verbetering der dagvaarding.

XLIV.—In geval de defensie of tegeneisch van den verweerder naar het oordeel van het hof van zoodanigen aard of zoodanig belang is dat de eischer tijd behoort te hebben om zich daarvoor voor te bereiden, zal de eischer aanspraak kunnen maken tot uitstel van de zaak voor minstens vier-en-twintig uren; tenzij de verweerder vier-en-twintig uren voor den aanvang der zaak den eischer zijne verdediging of tegeneisch in geschrifte heeft doen bekomen; alles onverminderd de macht die het hof heeft om zaken uit te stellen.

Uitstel ter voorbereiding voor tegeneisch of defensie.

XLV.—In de defensie zullen alle beweringen die niet door verweerder worden erkend, beschouwd worden te zijn ontkend; en dezelve kan zijn overeenkomstig de volgende voorbeelden:—

Vorm van defensie

- (A). In zake van injurie.—De verweerder ontkent dat hij op den in de dagvaarding genoemden dag, of ooit, de woorden daarin gebezigd, of dergelijke woorden, heeft gebezigd; of
De verweerder ontkent dat de in de dagvaarding vermelde woorden injurieus zijn, en
dat zij met kwaadwillig oogmerk werden gebezigd;
doch de verweerder beweert dat de woorden door hem gebezigd, in den zin zoo als door hem gebezigd, waar waren;

- weshalve hij verzoekt ontzegging van des eischers vordering, met veroordeeling van dien tot betaling der kosten van dit proces;
- (B). Defensie van litisfinitie, enz.—De verweerder erkent dat de beweeringsen bevat in de dagvaarding correct zijn; doch zegt dat dezelfde zaak tusschen dezelfde partijen alreeds vroeger beslist is geworden, te weten, op
te , alwaar vonnis werd verleend ten gunste van *verweerder*, tegen welk vonnis eischer niet heeft geappelleerd; weshalve verweerder, enz.; of
doch de verweerder zegt dat de zaak thans voor dit hof, alreeds aanhangig is in een ander hof, namelijk, enz.; of
doch de verweerder zegt dat er tusschen partijen een overeenkomst op werd getroffen, waarbij de tegenwoordige zaak aan de uitspraak van arbiters werd onderworpen, die uitspraak hebben gegeven, enz.;

- (c). Schuld en afbetaling.—De verweerder erkent dat de vordering van den eischer, en de gronden daarvoor opgegeven correct zijn, behalve insooverre als gezegd wordt dat verweerder niets heeft betaald.

De verweerder heeft op laatstleden aan , afbetaald een bedrag van £5 sterling; waarna verweerder heeft aangeboden en nog aanbiedt het nog verschuldigde bedrag van £6 sterling. Weshalve, enz.

Des eischers antwoord op des verweerdens pleit.

XLVI.—Het is den eischer geoorloofd bijzonderlijk te antwoorden op de excepties, objecties en defensies of andere procedures door den verweerder ingesteld.

De bewijslevering.

XLVII.—Wanneer de pleidooien voor het hof zijn, vindt de bewijslevering plaats, zullende het hof het recht hebben om eenen getuige wederom op te roepen; of om eischer toe te laten wederom getuigen te produceeren om des verweerdens getuigen te wederspreken op punten die bij hunne ondervraging ontstonden.

In liquide zaken echter, in geval er eene exceptie of defensie wordt ingesteld tot het bewijs waarvan het verhoor van getuigen noodig is, zal het hof, indien het op ingeleverde beëdigde verklaringen van beschouwing is dat de door verweerder gemaakte beweeringsen, indien waar, eene geldige defensie zouden uitmaken en dat de waarschijnlijkheid dier beweeringsen gebleken is, order kunnen maken dat de zaak óf dadelijk óf op eenen lateren dag zal worden behandeld, met last aan de partijen om alsdan hunne getuigen te produceeren; en op zoodanigen dag zal de zaak worden behandeld en beslist evenals met eenige andere zaak geschiedt, echter zonder nieuwe dagvaarding.

XLVIII.—De getuigen zullen eenen eed of eene belofte afleggen, en onderzocht worden, onder de bepalingen van de wet op het stuk der bewijslevering; zullende de landdrost, indien noodig, onderzoek doen en zich overtuigen of de getuige den aard van eenen eed verstaat of zich door eenen eed gebonden beschouwt.

Ondervraging volgens de wet op getuigenis.

XLIX.—De getuige legt den eed af, en eenige getuige die verklaart dat naar zijne geloofsovertuiging het niet geoorloofd is eenen eed af te leggen, legt eene belofte af, als volgt:—

Eed of belofte van getuigen.

“Ik zweer” (of “ik verklaar plechtig dat naar mijne geloofsovertuiging het niet geoorloofd is eenen eed af te leggen, en belof plechtig”) “dat mijn verklaring voor dit hof zal zijn de waarheid, de geheele waarheid, en niets dan de waarheid. Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig” (of “dat belof ik.”)

L.—De persoon die moedwillig eene valsche verklaring, onder de belofte de waarheid te spreken, aflegt, zal eveneens schuldig bevonden kunnen worden aan meened, als iemand, die zulks onder zijnen eed doet.

Vervolgwegens meened.

LI.—De getuige wordt ondervraagd door de partij die hem produceert; dan door de tegenpartij; dan alweer door eerstgenoemde partij op punten geopperd bij de ondervraging van tegenpartij; en dan niet weer tenzij met verlof van het hof; en het hof heeft ook recht ze te ondervragen.

Ondervraging van getuigen.

LII.—Het hof heeft de macht om gedurende het getuigenverhoor nog niet ondervraagde getuigen te gelasten de hofzaal te verlaten totdat zij zullen worden opgeroepen.

Niet ondervraagde getuigen mogen uit de hofzaal verwijderd worden.

LIII.—Een getuige zal ook, nadat zijne verklaring is afgelegd, door het hof wederom kunnen worden opgeroepen; om de eene of andere opheldering in de zaak te geven.

Terugroepen van getuigen.

LIV.—Indien een getuige behoorlijk gedagvaard zijnde niet verschijnt, en het den hove blijkt onder eede van de partij of haren agent, dat diens getuigenis in de zaak belangrijk is, zal het hof het verder verhoor der zaak uitstellen, tenzij partijen anders overeenkomen, tot eenen anderen dag; doch zullen de tegenwoordig zijnde getuigen, indien zulks raadzaam geoordeeld wordt, dadelijk onderzocht worden.

Niet verschijning van belangrijke getuigen.

Ontslag van getuige.

LV.—Ieder getuige wordt beschouwd als ontslagen zoodra zijn getuigenis is afgelegd, tenzij het hof op verzoek van partijen of uit eigene beweging anders gelasten mocht.

Uitstel voor verder verhoor.

LVI.—In gevalde getuigen niet allen op denzelfden dag kunnen verhoord worden, zal het hof het verder verhoor tot eenen lateren dag uit kunnen stellen; en er zal noch aan de getuigen, noch aan de partijen (ofschoon ook deze laatste niet verschenen waren), eenige nieuwe dagvaarding geschieden.

Onderzoek van zieken.

LVII.—In geval eene getuige door ziekte of andere wettige beletselen verhinderd wordt getuigenis af te leggen, of in geval er reden bestaat te gelooven dat die aldus wegens ziekte verhinderd zal zijn, kan, op aanzoek van de partij die hem dagvaarden zou, zoodanige getuige door den voorzitter des hofs op eene andere plaats dan bij de terechtstelling onder eede onderzocht worden, mits dat kennis altoos aan de tegenpartij zal gegeven worden dat zulk aanzoek gedaan zal worden en tevens dat de tegenpartij de gelegenheid zal hebben bij het onderzoek vertegenwoordigd te zijn.

Het afnemen van zulk onderzoek zal onder dezelfde voorwaarden aan eenen anderen persoon dan de voorzitter des hofs kunnen opgedragen worden.

Onderzoek van getuigen, die uitlandig of buiten de jurisdictie van het hof zijn.

LVIII.—In geval dat een getuige uitlandig of buiten de jurisdictie van het hof is, kan naar de discretie van het hof zoodanige getuige ondervraagd worden op eene andere plaats dan waar het hof zitting houdt door een persoon door het hof te worden benoemd onder dezelfde bepalingen als in het vorige artikel vermeld.

Bespreking der zaak.

LIX.—Nadat de bewijslevering voleindigd is, bespreekt de eischer of zijn agent de zaak van zijnen kant, daarop de verweerder of zijn agent; daarop alweer de eerstgenoemde partij op punten geopperd door tegenpartij, tenzij in zoo verre het hof de bespreking van andere punten, op aanzoek toelaten mocht; en wederom de tweede genoemde partij, indien het hof zulks toelaat op gedaan aanzoek, maar alleen op nieuwe punten door de andere partij geopperd.

Wanneer absolutie van de instantie te weigeren.

LX.—In geval na verhoor van de getuigenis van den eischer bevonden wordt (op gemaakt verzoek tot absolutie van de instantie, of niet, en hetzij het getuigenverhoor van verweerder heeft plaats gevonden of niet) dat met betrekking tot een of ander punt belangende de hoedanigheid van een of ander der partijen of belangende eene of andere formaliteit door den eischer, wegens een overzicht van den eischer, niet bewezen is, zal het hof daartoe bewijslevering toelaten kunnen; mits daardoor geene verdere kosten of onredelijk verzuim aan den verweerder veroorzaakt worde.

Uitspraak.

LXI.—Nadat de zaak van beide partijen besproken is, velt het hof dadelijk, of zulks goedvindende bij eene latere gelegenheid, vonnis.

LXII.—In geval eenig persoon belang heeft in een rechtsge-
 ding tusschen andere partijen, kan hij verzoeken daarin zich te
 mogen voegen of gelast worden zich daarin te voegen met of in
 stede van een der oorspronkelijke partijen, of te mogen tusschen-
 komen in stede van den oorspronkelijken verweerder; en zal het
 hof na verhoor van de gronden aangevoerd door den aanzoek-
 doenden persoon, alsmede van de partijen daaromtrent, order
 mogen maken naar gelang van omstandigheden.

Voeging en tus-
 schenkomst van
 derden.

LXIII.—In geval een der partijen komt te overlijden of on-
 bevoegd wordt in de zaak voort te gaan, zal de zaak gestaakt
 worden tot tijd en wijle dat de executeur, curator, voogd of
 ander bevoegd persoon is aangesteld geworden, of totdat die
 onbevoegdheid heeft opgehouden te bestaan.

Staking der zaak
 bij overlijden, enz.,
 van partij.

IV.—VAN DE GETUIGEN.

LXIV.—De getuigen zullen in persoon of ter hunner woon-
 plaats worden gedagvaard binnen redelijken tijd voor het ver-
 hoor der zaak, zullende niet meer dan vier personen in dezelfde
 dagvaarding worden opgenomen. Waar de Staatspresident of
 een der rechters van het Hoog Gerechtshof moet worden ge-
 dagvaard, wordt gehandeld overeenkomstig de een-en-vijftigste
 regulatie gevoegd bij hoofdstuk II (De Wet betrekkelijk de
 Hoogere Gerechtshoven.)

Hoe getuigen te
 dagvaarden.

LXV.—Een afschrift van de dagvaarding op getuige (sub-
 pœna) zal op den getuige worden gediend, zooals geschiedt met
 dagvaardingen op verweerdere, en tegelijkertijd wordt aan hem
 aangeboden een redelijke som gelds als getuigenkosten, wanneer
 en in zooverre zulks door de wet wordt toegestaan.

Afschrift te dienen

LXVI.—Iemand die behoorlijk gedagvaard zijnde om ge-
 tuigenis in eenige zaak af te leggen en de wettige kosten hem
 dadelijk aangeboden of betaald zijnde en geene voldoende ver-
 schooning hebbende, weigert of nalatig is om op de dagvaarding
 te verschijnen, zal onderhevig zijn aan een boete niet te boven
 gaande vijf pond sterling, door het hof te worden opgelegd, en
 bij gebreke van betaling aan gevangenzetting voor een tijdperk
 niet te boven gaande veertien dagen, door het hof te worden op-
 gelegd, en zal ook dadelijk kunnen veroordeeld worden tot ver-
 goeding der vergeefs aangewende kosten van dagvaarding op
 hem, buiten en behalve dat hij blootgesteld zal zijn aan een
 civiele actie wegens de schade welke hij door zijn verzuim
 mocht veroorzaakt hebben aan den persoon die hem als getuige
 heeft gedagvaard.

Boete of straf bij
 niet-verschijning.

Zulke getuige zal opnieuw worden gedagvaard, indien noodig,
 ten zijnen eigenen koste.

LXVII.—Indien een eerst niet verschenen zijnde getuige bij
 eene latere verschijning ten genoeg van het hof aantoonde dat
 hij door onvermijdelijke omstandigheden verhinderd geworden
 is geweest te verschijnen, zal het hof hem kunnen ontslaan van
 de op hem toegepaste boete wegens niet-verschijning.

Ontslag van boete.

Boete en straf op
getuigen ten twee-
den male gedag-
vaard.

LXVIII.—Indien de opnieuw gedagvaarde getuige ander-
maal in gebreke blijft te verschijnen, zal hij ten tweeden male
kunnen worden gestraft en veroordeeld zooals vermeld in regu-
latie 66 van dit hoofdstuk; doch zal in dit geval kunnen wor-
den opgelegd eene hoogere boete, niet te boven gaande tien pond
sterling of bij gebreke van betaling gevangenzetting niet te
boven gaande een maand.

Apprehensie van
niet verschenen
getuige.

LXIX.—Het hof kan bevelen dat de niet verschenen zijnde
getuige door den gerechtsbode gearresteerd worde, en voor het-
zelve gebracht worde, om aan zijne verplichting als gedag-
vaarde getuige te voldoen.

Vorm van dag-
vaarding op ge-
tuigen (Subpoena.)

LXX.—De dagvaarding op eenen getuige zal zijn in den vorm
van het volgend voorbeeld:—

DAGVAARDING OP GETUIGE (SUBPOENA).

In het hof van den landdrost, voor het district
zitting te houden te
18 , ten 10 ure's morgens.

In zake A. B.,	}
Eischer,	
Tegen C. D.,	
Verweerder.	

Aan E. F. van , in het district

Gij wordt bij deze gedagvaard om, met terzijdestelling van
alle uitvluchten, voor genoemd hof op den genoemden dag en
plaats te verschijnen en aldaar te vertoeven totdat gij zult wor-
den ontslagen, ten einde getuigenis der waarheid af te leggen
van al hetgeen U bekend mocht zijn betreffende genoemde zaak.

Neem kennis dat gij gerechtigd zijt om van den gerechts-
bode deze dagvaarding dienende te ontvangen het bedrag van
als reiskosten, behalve verdere getuigenkosten
die U mochten worden toegestaan;

Tevens, dat indien gij op genoemden tijd en plaats niet
verschijnt en vertoeft, als voormeld, gij onderhevig zijt aan eene
boete van vijf pond sterling, en bij niet betaling daarvan aan
gevangenzetting voor een tijdperk niet te boven gaande veertien
dagen, behoudens eenige aanspraak die de genoemde A. B. (of
C. D.) tegen U mocht hebben voor vergoeding van de schade
die veroorzaakt mocht worden door uwe niet-verschijning.

Namens het hof,

G. H.,

Registrateur van het Hof.

Naamteekening van partij of zijn agent.

Vorm van tweede
dagvaarding op ge-
tuige.

LXXI.—In geval van een tweede dagvaarding zal de vorm
daarvan dezelfde zijn als die in de vorige regulatie opgegeven,
behalve dat de kennisgeving daarin zal luiden als volgt:—

Neem kennis: dat dewijl gij op eene vroegere dagvaarding niet verschenen zijt, gij zulks thans op eigene kosten moet doen;

Tevens, dat indien gij op genoemden tijd en plaats niet verschijnt en vertoeft als voormeld, gij onderhevig zult zijn aan eene boete van tien pond sterling en bij niet-betaling daarvan aan gevangenzetting voor een tijd van niet langer dan eene maand behoudens eenige aanspraak die de partij die U dagvaart tegen U mocht hebben voor vergoeding van eenige schade die door uw verzuim mocht worden veroorzaakt.

LXXII.—Wanneer van eenen getuige gevorderd wordt productie van eenig geschrift, document of ander voorwerp dat in zijn bezit mocht zijn, zal hem kennis moeten worden gegeven daarvan in de dagvaarding, door na de woorden “ten einde” in den vorm gegeven in Regulatie 70, in te vullen de woorden “te produceeren zeker document, gedateerd, enz., (met eene nauwkeurige beschrijving daarvan) als ook.”

Dagvaarding op getuigen om documenten te produceeren.

LXXIII.—De dagvaarding kan op eenigen getuige worden gediend die binnen den Staat woonachtig is, ofschoon hij niet onder de jurisdictie sorteert van het hof waarvoor hij zal hebben te verschijnen; en dezelve zal gediend worden óf door den gerechtsbode van zulk hof óf door den gerechtsbode van het district waarin de getuige woonachtig is, naar het meest voordelig voor de in de zaak betrokkene partijen mocht schijnen te zijn.

Dagvaarding op getuige buiten het district.

LXXIV.—De gerechtsbode maakt een relaas op de dagvaarding van het door hem verrichtte.

Relaas op dagvaarding op getuige.

LXXV.—Indien de getuige verschenen zijnde, of voor het hof gebracht zijnde, zonder wettigen grond weigert den eed of de belofte af te leggen, of om getuigenis der waarheid te geven, zal het hof kunnen bevelen dat zoodanige getuige in de gevangenis zal worden geplaatst totdat hij aan zijne verplichting zal hebben voldaan.

Weigering om verklaring af te leggen.

V.—OVER DE VONNISSEN.

LXXVI.—Elk provisioneel vonnis in een liquide zaak of uitspraak het effect van een provisioneel vonnis hebbende, overeenkomstig het tweede lid van Regulatie 35, en hetwelk ter executie zal zijn gelegd, zal finaal worden na expiratie van eene maand na zoodanige executie, tenzij binnen dien tijd rechterlijke stappen zullen zijn genomen en voortgezet (op de wijze hierna te worden bepaald), om zoodanig vonnis vernietigd of veranderd te hebben, of tenzij appél zal zijn aangeteekend en voortgezet geworden. Nadat de eischer provisioneel vonnis heeft verkregen, staat het hem vrij om een kopie van het vonnis met kennisgeving door den gerechtsbode aan den verweerder te zenden, dat hij binnen drie maanden moet verschijnen, om gemeld vonnis ter zijde te zetten, en dat indien hij zulks niet doet, het vonnis finaal zal worden. Indien dan de verweerder binnen drie maanden na

Finaalwording van provisioneel vonnis.

het dienen der kopie van vonnis en van de kennisgeving als voormeld geene stappen neemt tot ter zijde zetting van het vonnis, zal zulk provisioneel vonnis *ipso jure* finaal worden.

Vernietiging en verandering van provisioneel vonnis.

LXXVII.—Eenig persoon tegen wien eenig provisioneel vonnis of eenige uitspraak het effect van een provisioneel vonnis hebbende zal zijn gegeven, kan ten eenige tijde voor dat hetzelfde finaal zal zijn geworden, decreet verkrijgen, dat zoodanig vonnis of uitspraak vernietigd of veranderd worde: mits de partij tegen wien zulk decreet zal worden verzocht, behoorlijk zal zijn gedagvaard om voor het hof te verschijnen en redenen te geven waarom zulk decreet niet zal worden verleend, en dat de partij aldus geciteerd, niet zal verschijnen, of dat aan het hof geene redenen zullen worden voorgebracht, waarom zulk decreet niet zou worden toegestaan; maar geen zoodanig vonnis zal worden vernietigd of veranderd, wegens eenige kwestie over formaliteiten, wanneer aan het hof blijken zal dat zulk vonnis met recht en billijkheid overeenkomstig is; en indien verleend, dan nog op zulke voorwaarden als het hof zal goedvinden te bepalen. De dagvaarding moet kort en duidelijk de gronden vermelden, waarop het aanzoek tot vernietiging of verandering gedaan wordt.

VI.—OVER DE PROCESKOSTEN.

Verwijzing in de kosten.

LXXVIII.—De partij die bij vonnis in het ongelijk gesteld wordt, zal in den regel in de kosten verwezen worden; doch zal het hof om gegronde redenen eenige andere order omtrent kosten kunnen maken.

Kosten in Provisioneele zaken.

LXXIX.—In provisioneele zaken kan de uitspraak over de kosten tot het eindvonnis worden voorbehouden.

Taxatie van kostenrekeningen.

LXXX.—Alle kostenrekeningen zullen door den registrateur worden getaxeerd overeenkomstig tarief; en zal het hof zoodanige andere noodzakelijke en onvermijdelijke kosten toestaan als bij gemeld tarief niet mochten bepaald zijn. Eenige partij tegen de taxatie van den registrateur objecteerende kan dezelve kosteloos in revisie brengen voor den landdrost; en diens beslissing kan bij wijze van applicatie in revisie worden gebracht naar het bevoegd hof van appél of het Hoog Gerechtshof of eenen rechter in kamers, na behoorlijke kennisgeving aan de tegenpartij.

Belooning van practizijns en tolken.

LXXXI.—In zaken waar de wettelijke bepalingen practizijns toelaten, zijn de aan deze verschuldigde salarissen en voorschotten volgens tarief in de uitspraak over de kosten begrepen, tenzij de uitspraak zelve anders bepaalt.

Hetzelfde geldt ten aanzien van tolken en het doen maken van vertalingen. Dezelve wordt voorgeschoten door de partij op wier verzoek de tolken gebezigd of de vertalingen vervaardigd zijn.

Geen agent is gerechtigd tot berekening van agentskosten in zaken die hij voor zich zelve waarneemt.

LXXXII.—Practizijns en gerechtsboden die zich in hunne bedieningen mogen te buiten gaan, en al diegenen welke belangen die hun zijn toevertrouwd verwaarloozen, zullen persoonlijk en uit hunne eigene middelen geheel of gedeeltelijk in de kosten verwezen mogen worden; en zelfs tot vergoeding van schade en interessen, zouden daartoe gronden zijn, zonder zoodanige kosten op hunne principalen te kunnen verhalen.

Aansprakelijkheid van practizijns en gerechtsboden.

Daartoe zal het hof dadelijk, of op zoodanigen tijd als het bepalen mocht, onderzoek kunnen instellen, met verhoor der belanghebbende partijen.

LXXXIII.—In geen geval hoegenaamd kan men tegen de tegenpartij opbrengen eenige belooning toegekend aan eenen persoon die niet geadmiteerd agent is.

Geen belooning voor ongeadmiteerde agenten.

LXXXIV.—In geval naar het oordeel des hofs meer getuigen gedagvaard zijn geworden dan noodig was door eene partij, zal het hof kunnen order maken dat de in het ongelijk gestelde tegenpartij slechts de kosten van getuigen gedeeltelijk zal dragen. Niets zal worden toegestaan voor eenen niet opgeroepen getuige, tenzij er redelijke gronden daartoe waren te denken dat hij een belangrijke getuige in de zaak zou zijn.

Getuigen onnoodig of niet opgeroepen.

LXXXV.—In geval een getuige gedagvaard wordt in meer dan eene zaak behandeld of te behandelen op denzelfden dag, zal hij gerechtigd zijn tot getuigenkosten slechts alsof hij in eene zaak werd gedagvaard en zullen dezelve gelijkelijk onder zoodanige zaken verdeeld worden.

Verdeeling van getuigenkosten.

LXXXVI.—In geval twee of meer dagvaardingen op verweerder of op getuigen, hetzij ter instantie van eenen eischer of van meer eischers, gediend zijn geworden of naar het oordeel des hofs behoorden gediend te zijn geweest, op een en dezelfde reis, zullen de kosten van paardenhuur billijk en naar evenredigheid der afstanden, onder de zaken verdeeld worden.

Verdeeling van kosten van dienen der dagvaarding.

LXXXVII.—De kosten van de in het ongelijk gestelde partij zullen niet vermeerderd worden door het feit dat er meer dan een tegenpartij was; tenzij inzooverre daardoor meerdere getuigenkosten mochten veroorzaakt zijn geworden, tenzij het hof anders om gegronde redenen bevelen zal.

Kosten waar meer dan een tegenpartij is.

LXXXVIII.—De afstand waarvoor den adjunct-gerechtsbode vergoeding wordt toegestaan voor verrichtingen betrekkelijk het periodiek hof, indien hij gebezigd wordt zonder tusschenkomst van den gerechtsbode van het district, wordt berekend van af de plaats waar het periodiek hof zitting houdt en volgens tarief; doch wanneer de gerechtsbode zelf wordt gebezigd, wordt hem vergoeding toegestaan berekend van de hoofdplaats van het district, ook volgens tarief.

Berekening van afstanden.

Kosteloos proce-
deeren.

LXXXIX.—In geval een persoon te behoefdig is om als eischer of verweerder een rechtsgeding te voeren zal hij kosteloos applicatie kunnen maken bij den commissaris van het Hoog Gerechtshof, en in het Bloemfonteinsche district bij dat hof zelf, of een of meer der rechters daarvan, om verlof om kosteloos te procedeeeren; en het hof, rechter of de commissaris daarvan zal dan dienaangaande een billijke order maken.*

Verschooning van
leges en zegels.

XC.—Personen, die kosteloos ageeren, zullen van de betaling van zegels en leges verschoond worden; doch wanneer zij de winnende partij bij het dienen der zaak blijken te zijn, zullen de waarde van leges en zegels, of belooning die volgens wet door hen moesten betaald worden, van hen verkrijgbaar zijn, zullende het hof bij zijn vonnis in zulk geval daaromtrent bevel geven.

VII.—VAN DE TENUITVOERLEGGING VAN VONNISSEN EN DAARMEDE GELIJKSTAANDE BEVELSCHRIFTEN.

Uitvoer van
executie.

XCI.—De partij ten wiens faveure eenig vonnis of rechterlijke uitspraak is gegeven voor eenig geldsbedrag kan, wanneer appél niet is aangeteekend geworden en aan zulk vonnis of eenig gedeelte daarvan niet voldaan is, of daarvoor geene door den landdrost goedgekeurde securiteit voor dadelijke betaling gegeven is, bij den registrateur van het hof eenen lastbrief ter executie van het vonnis uitnemen tegen de roerende goederen van den schuldenaar.

Lastbrief door
wien en in welken
vorm vervaardigd.

XCII.—De lastbrief ter executie zal door den registrateur van het hof worden uitgereikt en onderteekend, aan den gerechtsbode van het hof worden gericht, en zooveel doenlijk volgens den hieronder gegeven vorm uitgemaakt:—

LASTBRIEF TER EXECUTIE.

In het gerechtshof van den _____, van het district _____, zitting houdende te _____.

In zake A. B.,
Eischer,)
Tegen C. D.,)
Verweerder.)

Aan den Gerechtsbode van het hof, E. F., of zijn wettigen plaatsvervanger.

Nademaal in bovengenoemde zaak de gemelde A. B. op den _____, bij uitspraak van dit hof tegen gemelden C. D. (provisieeel vonnis, indien zulks het geval is) vonnis verkregen heeft, tot betaling (onder securiteit de restituendo, in geval van provisieeel vonnis) van de som van _____ pond,

* Over het procedeeeren pro Deo door dienstboden voor hun arbeidsloon zie Artikel 10 van Hoofdstuk CXI (Over de plichten tusschen Meesters en Dienstboden).

shillings en pence sterling, met en benevens de som van £ voor kosten door hem gemaakt (en welk vonnis in appél geconfirmeerd is op den indien zulks het geval mocht zijn, met de verdere som van £ , als kosten daarop), zoo als blijkt uit de stukken van het proces voor het hof.

Zoo is het dat gij mits dezen gelast wordt de goederen en het vee van den gemelden C. D., die in dit district mogen worden gevonden, in beslag te nemen en uit dezelve bij publieke verkooping de opgemelde verschuldigde som (of sommen) met de kosten goed te maken benevens uwe kosten daartoe veroorzaakt. Betaal voorts aan den gemelden A. B. de aan hem verschuldigde som en kosten als voormeld, en relateer het door U verrichte aan den registrateur van dit hof.

Daartoe zij deze U ten lastbrief.

Gegeven onder mijne hand te , op den

J. L.,

Registrateur van het hof voormeld.

Naamteekening van partij of zijn agent.

xciii.—Indien een alternatief vonnis is gegeven geworden, de in het ongelijk gestelde partij gebiedende om iets te doen of anders een zeker bedrag te betalen, vermag de andere partij, indien aan het vonnis in geen van beide opzichten wordt voldaan, alleen eenen lastbrief ter executie uitnemen ten aanzien van het geldsbedrag waarvoor vonnis werd gegeven met verlof van den landdrost, na eene beëdigde verklaring te hebben ingeleverd dat aan het vonnis geheel en al niet, of slechts gedeeltelijk, voldaan is geworden. Alternatieve vonnissen.

xciv.—Wanneer in eenige zaak appél wordt aangeteekend zal de appellant, tenzij hij aan het vonnis voldoet, gehouden zijn ten genoegen van den landdrost securiteit te geven tot de betaling van de schuld met de kosten, in geval het vonnis in appél zou worden bekrachtigd, hetzij geheel of ten deele; zullende de vorm der acte van securiteit zoo veel doenlijk zijn naar het volgend voorbeeld:— Securiteit in geval van appél.

ACTE VAN SECURITEIT.

In het hof van den , van het district

, zitting houdende te

In zake A. B.,	}
Eischer,	
Tegen C. D.,	
Verweerder.	

Nademaal in den genoemde zaak de gezegde A. B. op den dag van , bij vonnis van dit hof tegen C. D. van , verhaal bekomen heeft tot betaling van de som van £ , benevens de verdere som van £ voor kosten, en nademaal de gezegde C. D.

appél tegen dit vonnis heeft aangeteekend, zonder aan zulk vonnis te hebben voldaan;

Zoo is het dat de gemelde C. D. en L. M. van , als borgen voor de gemelde C. D. bij dezen zich verbinden, gesamenlijk en afzonderlijk om restitutie te doen van bovengenoemde sommen in geval het vonnis van het hof mocht worden bekrachtigd, en voorts om aan zulke verdere order of decreet te voldoen, als mocht worden gegeven of uitgesproken op of belangende zulk appél.

Gegeven onder onze naamteekeningen te , dezen dag van ,

C. D.

L. M.

Voor mij,

E. F.,

Registrateur des Hofes.

Borgstelling bij
voldoening aan
vonniss.

xcv.—Wanneer in geval zoo als in de laatst voorgaande regulatie gemeld, de appellant voldoet aan het vonnis, zal de geappelleerde op zijn verzoek borg moeten stellen ten genoeye van den landdrost, zullende de vorm der acte van securiteit moeten zijn naar het volgend voorbeeld:—

(Aanhef als in de vorige regulatie, tot “en nademaal ”)

En nademaal aan dit vonnis, niettegenstaande appél, door C. D. is voldaan;

Zoo is het dat de gemelde A. B. en L. M. van , bij dezen zich verbinden gesamenlijk en afzonderlijk om restitutie te doen van bovengenoemde sommen, in geval het vonnis van het hof mocht worden veranderd of gewijzigd; en voorts om aan zulke verdere order of decreet te voldoen als mocht worden gegeven of uitgesproken op of belangende zulk appél.

Gegeven onder onze naamteekeningen te , dezen dag van .

A. B.

L. M.

Voor mij,

E. F.,

Registrateur des Hofes.

Geen executie na
12 maanden.

xcvi.—Na verloop van twaalf maanden gerekend van den dag dat het vonnis zal zijn uitgesproken, zal geen lastbrief ter executie mogen worden verleend, maar zal het vonnis dan eerst moeten worden vernieuwd op eene nieuwe citatie tegen den schuldenaar ten dien einde uitgevaardigd, doch zullen alsdan geene bewijzen der schuld worden vereischt.

De kosten van het nieuwe rechtsgeding zullen in den nieuwen lastbrief ingesloten kunnen worden, indien het hof goedvinden mocht om zulks toe te staan.

Uitvoering van
lastbrief in een
ander district.

xcvii.—Een lastbrief door den landdrost van een district ter executie tegen de goederen van eenig persoon uitgereikt,

kan in een ander district worden uitgevoerd wanneer eenig goed van den schuldenaar aldaar gevonden wordt, doch zal zulk vonnis of lastbrief ter executie vooraf door den landdrost van zulk ander district met "gezien" moeten worden geteekend en aan den gerechtsbode van dat district overgemaakt zonder dat de zaak zelve aan een nieuw onderzoek onderworpen is.

xcviii.—Alle vonnissen en decreten van eenig hooger gerechtshof in appél of revisie uitgesproken, zullen onder lastbrieven van de hoogere gerechtshoven worden geëxecuteerd even als eenig origineel vonnis of uitspraak door laatstgenoemde gerechtshoven gegeven. Executie van vonnis in appél.

xcix.—In alle provisioneele zaken, of rechterlijke orders het effect hebbende van een provisioneel vonnis, zal de lastbrief ter executie mede moeten vermelden dat de partij ten wier faveure dezelve zal zijn verleend geworden, securiteit heeft gegeven voor de restitutie, in geval zulk provisioneel vonnis bij finale beslissing mocht worden vernietigd of veranderd, en de acte van zulke securiteit zal zoo veel doenlijk worden uitgemaakt naar den vorm bij regulatie 94 gegeven, en gepasseerd voor den registrateur van het hof, tenzij de partij, tegen wie het vonnis zal zijn uitgesproken, van zulke securiteit mocht afzien. Securiteit voor restitutie.

c.—Bij ontvangst van een vonnis of lastbrief ter executie zal de gerechtsbode zich binnen vier-en-twintig uren naar de woning of verblijfplaats van den beklagde begeven, wanneer die in de stad of in het dorp zijn mocht waar het gerechtshof gehouden werd, of binnen acht-en-veertig uren, wanneer hij buiten zulke stad of dorp, doch binnen den afstand van vijf Engelsche mijlen woont, of op eenigen grooteren afstand wonende, dan binnen zoo vele dagen, als naar den afstand te berekenen, in geval van dagvaarding noodig zijn zal, en aldaar betaling eischen van de schuld of schade, met de kosten, of anders vorderen dat zoo veel goederen aangewezen worden als de gerechtsbode genoegzaam oordeelen zal tot voldoening van den gezegden lastbrief; en daaraan voldoende zal de gerechtsbode dezelve in rechterlijk beslag nemen; maar in geval van weigering zal de gerechtsbode dadelijk beslag leggen op zooveel roerend eigendom aan den schuldenaar behoorende als hij vinden mocht en genoegzaam achten zal; doch in geval de lastbrief eenig bijzonder goed ter executie mocht aanwijzen, zal hij dezelve eerst in beslag nemen. Executie van het vonnis.

ci.—De geëxecuteerde is verplicht, om aan den gerechtsbode met de uitvoering van den lastbrief belast, aan te wijzen genoegzame verkoopbare baten, indien hij die bezit, om aan het vonnis te voldoen. Indien hij aan den gerechtsbode of zijnen plaatsvervanger verklaart geene of geene genoegzame goederen te bezitten, zulks feitelijk bezittende, of die niet zal aanwijzen, zal hij onderhevig zijn aan eene boete niet te Versteken van baten door den geëxecuteerde.

boven gaande zeven-en-dertig pond en tien shillings, of in gebreke van betaling aan gevangenzetting niet te boven gaande drie maanden, met of zonder dwangarbeid.

Waarop beslag
niet moet gedaan
worden.

CII.—Geen beslag zal mogen gedaan worden, tenzij de eigenaar dezelve bijzonderlijk ter executie aanwijst:—

- (1). Op het noodige bed en beddegoed van de personen tegen welke het beslag gedaan wordt, en van hunne kinderen; of de kleederen;
- (2). Op de toerusting van personen volgens commando-wet;
- (3). Op de gereedschappen van ambachtslieden en werklieden, tot hun persoonlijk bedrijf behoorende, tenzij voor zooverre die de waarde van vijftien pond te boven gaan;
- (4). Op den in het huis voorhanden zijnde voorraad van spijs en drank, dienende tot de behoefte van het huisgezin gedurende een maand;
- (5). Op boeken of documenten of instrumenten van geneeskundigen of rechtsgeleerde practizijns, of andere professioneele personen tenzij voor zooverre die de waarde van vijftien pond te boven gaan.

Inventaris van
goederen.

CIII.—De gerechtsbode vervaardigt een inventaris van de door hem in beslag genomen goederen, dezelve nauwkeurig beschrijvende, met opgave zooveel doenlijk van derzelve getal, gewicht en maat overeenkomstig derzelve aard, en hij onderteekeut denzelven.

Afschrift van in-
ventaris.

CIV.—De gerechtsbode zal een afschrift van gezegden inventaris, door hem geteekend, aan den schuldenaar afgeven, doch wanneer deze weigert denzelven aan te nemen, zal hij denzelven aan het huis of op den grond laten, en aan gezegden inventaris zal eene kennisgeving moeten geannexeerd zijn van den volgende inhoud:—

KENNISGEVING VAN BESLAG.

In het gerechtshof van den _____, voor het district _____, zitting houdende te _____

In zake A. B.,
Eischer, }
Tegen C. D.,
Verweerder. }

Aan den bovengenoemden verweerder C. D., (woonachtig te _____)

Neem kennis dat ik op heden in rechterlijk beslag genomen heb de artikelen in bovenstaanden inventaris gespecificeerd, daartoe bevolen zijnde bij lastbrief aan mij gericht, onder de hand van _____ van _____ en gedateerd _____, tot verhaal van zeker vonnis ten bedrage van £ _____, met en benevens de som van £ _____, als kosten door A. B. als

Door den gemelden C. D. en M. L. aangegaan en eigenhandig ondertekend te , op den dag van , 18 .

C. D.

M. L.

A. F.,

Gerechtsbode van het Gerechtshof als gezegd.

Vervoering der goederen.

CVI.—Wanneer de schuldenaar geene voldoende securiteit als in de laatst voorgaande regulatie vermeld geeft, zal de gerechtsbode de in beslag genomen goederen naar eenige geriefelijke plaats ter beveiliging mogen vervoeren, of aan den eischer, mits hij securiteit stelle, ter bewaring overhandigen, of vee zijnde of goederen die niet geriefelijk kunnen worden vervoerd, zal hij die op de plaats waar zij zijn mogen laten tot den dag der verkooping, onder bescherming en opzicht van den eischer onder securiteit als voormeld, of van eenigen geschikten persoon of personen door hem, den gerechtsbode, daartoe benoemd.

Opening van deuren en huisraad.

CVII.—Bijaldien ten huize des schuldenaars de deuren gesloten zijn, of de opening daarvan geweigerd wordt, gelijk mede bijaldien geweigerd wordt eenige kamer of stuk huisraad te openen, mitsgaders wanneer bij niet-tegenwoordigheid van den persoon tegen wien het beslag geschiedt, er niemand gevonden wordt om hem te vertegenwoordigen, zal de gerechtsbode eene order van den landdrost mogen verkrijgen om de deuren en huisraad te openen; en alsdan daartoe macht gebruiken; en in geval van tegenstand zal de persoon die zulks biedt onderhevig zijn aan vervolging voor verstoring der openbare rust.

Ten aanzien van het aldus verrichte zal de gerechtsbode daarvan op den lastbrief relaas maken.

Gereede penningen in beslag genomen.

CVIII.—Indien er bij de inbeslagneming gereede penningen worden gevonden, zullen het getal en de muntsoort vermeld worden; en van de papieren die in beslag genomen worden zal behoorlijk melding worden gemaakt, en beiden zullen verzegeld worden en vervoerd naar de stad of het dorp waar het hof zitting houdt.

Bewaarder hoe te handelen.

CIX.—De bewaarder mag de in beslag genomen goederen niet gebruiken, verhuren of uitleenen, of op eenige wijze oorzaak geven dat derzelve waarde verminderd worde, op straffe van gemis van zijn bewaarloon, en van schaden en interessen, tot betaling waarvan hij bij lijfswang kan worden genoodzaakt.

Voordeelen afkomstig van de goederen.

CX.—Indien de in beslag genomene goederen eenige voordeelen of inkomsten voortgebracht hebben, is hij op dezelfde wijze als in de vorige regulatie bepaald, tot verantwoording verplicht.

Bedriegelijke vervoering der goederen.

CXI.—Wanneer iemand eenig in beslag genomen goed als opgemeld op eene frauduleuze wijze vervoert of van de hand zet, zal hij door den landdrost, of eenigen vrederechter, in

het gevangenhuis mogen worden geplaatst, en volgens de wet vervolgd voor zoodanige frauduleuze vervreemding van goederen.

CXII.—In geval eenige derde partij beweert eigenaar te zijn van of gerechtigd tot eenig der in beslag genomene goederen of van eenig gedeelte daarvan, voorgevende dat dezelve niet aan executie onderhevig zijn, zal de gerechtsbode zoodanige aanspraak aan den landdrost rapporteeren, die dadelijk kennis daarvan zal doen dienen op den arrestant; en aan hem en aan den persoon die zulke aanspraak maakt, door den gerechtsbode eenen dag doen beteekenen waarop zij moeten verschijnen ten einde onderzoek in te stellen of die aanspraak gegrond is of niet, en of de goederen onderworpen zijn aan executie of niet; en op den bepaalden dag zal de zaak van onderzoek behandeld worden even als eenig rechtsgeding; zullende partijen ook het recht hebben de benoodigde getuigen te dagvaarden.

Aanspraak door
derden.

CXIII.—De kennisgeving zal in den vorm van het volgend voorbeeld kunnen worden opgesteld:—

Kennisgeving van
aanspraak van
derden.

KENNISGEVING.

In het Hof van den _____, van het district _____, zitting houdende te _____

In zake A. B.,
Eischer, }
Tegen C. D.,
Verweerder. }

Aan A. B., den genoemden eischer, executant in genoemde zaak of zijnen agent; en

Aan E. F., opposant van executie in genoemde zaak.

Nademaal op den _____ dag van _____, een lastbrief werd verleend aan den gerechtsbode van dit district hem gelastende om alle losse goederen van C. D., die in dit district mogen gevonden worden, in beslag te nemen en te verkoopen, ter voldoening van een bedrag van £ _____;

Nademaal door den gerechtsbode voornoemd daarop in beslag genomen zijn geworden, onder anderen, de volgende goederen:—

En nademaal de genoemde E. F. aanspraak maakt op die goederen en voorgeeft dat dezelve rechtens niet onderworpen zijn aan executie in deze zaak (op grond bijvoorbeeld dat hij een pandrecht op gemelde goederen heeft);

Zoo wordt gij beiden gelast om met uwe getuigen voor den landdrost van dit district (of in geval dat er goederen voor een bedrag boven zeven-en-dertig pond en tien shillings in geschil zijn voor het hof van landdrost en heemraden) te verschijnen op den dag van _____ eerstkomende, ten einde aldaar deze aanspraak kan worden onderzocht, en daarover uitspraak kan

worden gegeven, met veroordeeling van den eenen of den anderen uwer in de kosten.

, den dag van

L. M.,
Registrateur van het Hof.

Onderzoek van aanspraak van derden in ander district.

cxiv.—Indien de lastbrief wordt uitgevoerd in een ander district dan dat waarin vonnis werd gegeven, zal dit onderzoek plaats vinden in het district waarin de goederen gelegen zijn, mits dat met toestemming der partijen het hof het onderzoek kan verwijzen naar het district waar vonnis gegeven werd.

Verkoopning.

cxv.—De verkoopning van eenig in beslag genomen goed, als voormeld, zal door den gerechtsbode of zijnen adjunct moeten ten uitvoer worden gebracht bij publieke veiling, en aan den hoogsten bieder worden toegewezen tegen kontante betaling. Zulk eene verkoopning zal gehouden worden op, of zoo na aan de plaats waar de goederen in beslag genomen zijn, als geriefelijk kan geschieden, en de gerechtsbode zal eene kennisgeving van de te houden verkoopning in de *Gouvernements-Courant* publicceeren, en aan de kantoor-deur, of de plaats waar de verkoopning zal gehouden worden aanplakken, ten minste zeven dagen voor de verkoopning, wanneer het vonnis de som van vijftien pond niet te boven gaat (buiten de kosten), en ten minste veertien dagen wanneer het die som te boven gaat, en de dag der verkoopning zal in het eerste geval niet binnen veertien dagen mogen worden bepaald, en in het laatste niet binnen drie weken, gerekend van den dag af dat de goederen in beslag zullen genomen zijn, doch in ieder geval zoo spoedig mogelijk in de genoemde tijden.

Executie op vastgoed.

cxvi.—Wanneer de losse goederen ontoereikend worden bevonden tot verhaal der schuld met de kosten, zal de gerechtsbode daarvan relaas doen, en de partij ter wier faveure de lastbrief ter executie verleend is zal dan gerechtigd zijn applicatie te maken bij het Hoog Gerechtshof of een der rechters daarvan of bij den bevoegden commissaris van dat hof om eene order tot inbeslagneming van eenig onroerend goed behoorende aan den schuldenaar; en zal zulk vastgoed door den baljuw worden verkocht, en in alle opzichten dien-aangaande verder worden gehandeld overeenkomstig de desbetreffende regulaties der hoogere gerechtshoven.

Gijzeling.

cxvii.—(A). In geval de schuldenaar niet aan het vonnis voldoet, en aan den lastbrief ter executie geheel en al niet, of slechts gedeeltelijk, voldaan wordt, zal de schuldeischer applicatie kunnen doen bij den landdrost om een decreet tot gijzeling van den schuldenaar, slechts wanneer en in zooverre als zulks wordt toegestaan met betrekking tot een dusdanig decreet of een vonnis van een der hoogere gerechtshoven bij derzelve regulaties. (B). Indien het hof vonnis tegen een verweerder geveld heeft, en het blijkt uit het relaas van den

gerechtsbode of de verklaring van eischer of iemand anders dat hij geen goederen heeft of niet genoegzaam om het vonnis te dekken, en indien het verder blijkt uit bewijs voor het hof geleverd dat de verweerder verdiensten heeft die hem in staat stellen om in termijnen den eischer af te betalen, zal het aan het hof vrijstaan om den verweerder te gelasten om een zeker deel door het hof bepaald van het vonnis wekelijks of maandelijks af te doen aan eischer, tot dat het geheele vonnis zal voldaan zijn. (c). Indien het bewezen wordt dat de verweerder nalatig gebleven is om den eischer te betalen overeenkomstig order van het hof in de vorige afdeeling vermeld, zal het hof den verweerder voor zich doen komen bij lastbrief, om redenen aan te toonen waarom hij niet gegijzeld zal worden, en indien het blijkt dat hij moedwillig de order van het hof veronachtzaamd heeft, zal het hof hem kunnen gijzelen voor een tijdperk niet te boven gaande drie maanden, met zoodanige andere order omtrent betaling van het vonnis als het hof goed mocht achten.

VIII.—VAN APPEL.

cxviii.—De partij die zich bezwaard gevoelt door het vonnis of de uitspraak des hofs, of door deszelfs beslissing aangaande eenige exceptie of objectie of eenig ander incident in eene zaak of procedure, moet, indien zij appelleeren wil, appél aantekenen binnen drie weken na vonnis bij den registrator van het hof van wiens vonnis, uitspraak of beslissing wordt geappelleerd; en aan den registrator overhandigen een of meer zegels tot zulk bedrag als reeds is of als later bij tarief moge worden vastgesteld, die moeten gehecht worden aan elke certificaat van aantekening van appél naar de rondgaande gerechtshoven; voor welk bedrag de registrator aan dezelve kwitantie zal moeten geven, waarop de registrator dadelijk in de notulen aantekening zal maken dat appél is aangeteekend en verkregen geworden; en ook zal hij zulks aantekenen op het rolboek onder het hoofd “aanmerkingen.”

Aantekening van appél.

In geval ten eenigen tijde daarna het appél wordt teruggetrokken, worden de zegels ten behoeve van het Gouvernement verbeurd.

cxix.—Het feit dat de registrator in eene of andere wijze zijne plichten dienaangaande nalatig mocht geweest zijn, zal niemand stuiten in het voortzetten van appél.

Nalatigheid des Registrateurs geen hindernis.

cxx.—Wat aangaat het bedrag der zegels, zal in het district Bloemfontein en het district Moroka het Hoog Gerechtshof beschouwd worden op denzelfden voet te staan als de rondgaande gerechtshoven in de andere districten.

Zegels bij appél in Bloem fonteinsche district.

cxxi.—Wanneer appél in eenige zaak is aangeteekend en verkregen, en aan de vereischten ten dien opzichte is voldaan, zal de registrator van het gerechtshof onverwijld daarna de

Verzending der stukken met certificaat.

afschriften van de stukken der zaak aan den registrateur van het hof van appél toezenden, met een certificaat door hem onderteekeend, daaraan geannexeerd, van den volgenden inhoud:—

CERTIFICAAT VAN AANTEEKENING VAN APPÉL.

In het Hof van den _____, van het district
zitting houdende te _____.

In zake A. B.,
Eischer, }
Tegen C. D., }
Verweerder. }

Ik, de ondergeteekende, registrateur van het bovengenoemd hof, verklaar en certificeer bij dezen dat in bovengemelde zaak welke diende op _____ 18 _____, appél is aangeeteekend geworden en verkregen, en aan de vereischten der wet dienaangaande is voldaan; tevens dat de stukken waaraan dit certificaat voorkomt ware afschriften zijn van al de notulen en ingeleverde documenten in genoemde zaak, alles behoorlijk volgens de wet gehouden; alsmede de gemotiveerde redenen van het hof voor deszelfs vonnis, uitspraak of beslissing.

, dag van _____, 18 _____

K. L.,

Registrateur van bovengenoemd Hof.

Zegels bij appél.

CXXII.—De registrateur van het lager hof hecht aan het certificaat van appél een zegel ter waarde zooals in de regulatie 118 vermeld, en schrijft daarover zijn naam, of de voorletters daarvan, met aantekening van den datum waarop dezelve aan het certificaat gehecht werd.

Oorspronkelijk stuk wanneer te verzenden.

CXXIII.—In geval er dispuut over een handschrift heeft bestaan, of om eenig andere reden een oorspronkelijk stuk bij het hof van appél noodig zal zijn, moet zulk oorspronkelijk stuk mede naar den registrateur van het hof van appél verzonden worden.

Gemotiveerde redenen.

CXXIV.—In geval van appél zal de landdrost voor wien de zaak in de eerste instantie heeft gediend, verplicht zijn onmiddellijk de gemotiveerde redenen van het hof voor deszelfs vonnis, uitspraak of beslissing in geschrift te stellen, en te doen hechten aan de afschriften der stukken van de zaak of andere procedure; en in geval zulk hof uit meer dan een lid bestaat zal ieder lid daarvan het recht hebben om desverkiezende afzonderlijk de gemotiveerde redenen voor zijn zienswijze in geschrift te stellen en te doen hechten aan zoodanige afschriften.

Kennisgeving van appél aan tegenpartij.

CXXV.—Kennisgeving van appél zal aan tegenpartij moeten geschieden bepalende den dag van verhoor der zaak in appél (tenzij de partijen anders daaromtrent overeenkomen)

minstens veertien dagen vóór het dienen der zaak in appél; zullende het appél voorgebracht worden voor de eerstvolgende zitting van het hof, waarnaar geappelleerd wordt, mits dertig dagen zullen verlopen zijn tusschen aanteekening van appél en de zitting van het hof van appél (tenzij partijen anders daaromtrent overeenkomen).

CXXVI.—Kennisgeving van appél zal even als een dag-^{Kennisgeving, hoe te dienen.} vaarding moeten worden gediend op de tegenpartij, of wanneer daartoe een agent is aangesteld zal dezelve op dezen mogen worden gediend; doch in geval partijen overeenkomen dat geene kennisgeving van appél noodig zal zijn, kunnen zij, persoonlijk of door middel van hunne agenten, schriftelijk overeenkomen dat de zaak in appél zal behandeld worden zonder zoodanige kennisgeving, op zoodanigen dag als zij ook mogen bepalen; zulk geschrift moet bij de stukken gevoegd worden.

CXXVII.—In geval appél dadelijk na vonnis wordt aan-^{Mondelinge kennisgeving.} geteekend, kan de appellant daarvan mondeling kennis geven aan tegenpartij of zijn agent bij aanteekening van appél, in tegenwoordigheid van den registrateur, die daarvan aanteekening moet maken.

CXXVIII.—In geval geappelleerde zich ook door het vonnis, de uitspraak of de beslissing des hofs bezwaard gevoelt, kan hij bij het dienen der zaak tegen-appél instellen; doch moet hij daarvan op de wijze in de vorige regulatie vermeld aan den appellant kennis geven minstens vier-en-twintig uren vóór den tijd wanneer de zaak werkelijk in behandeling wordt genomen.

CXXIX.—De vorm van de kennisgeving zal aan de hand^{Vorm van kennisgeving.} moeten geven de gronden van appél; en dezelve zal kunnen worden ingericht naar den vorm van een of meer der volgende voorbeelden:—

KENNISGEVING VAN APPÉL.

In het Hof van den _____, voor het district
zitting houdende te

In zake A. B.,	}
Eischer,	
Tegen C. D.,	
Verweerder.	

Aan A. B., den bovengenoemden eischer.

Neem kennis dat in bovengenoemde zaak, welke in genoemd hof diende op _____ 18 _____, appél is aange-
teekend en verkregen geworden door den bovengenoemden
verweerder, en dat de zaak in appél zal dienen voor het
Rondgaand Gerechtshof voor dit district, op _____, _____;
_____ ;
_____ H

De gronden van appél zijn: dat het vonnis van dit hof is tegen de wet en de getuigenissen: of dat zekere exceptie door verweerder tegen de competentie des hofs, op grond dat de landdrost belang had in den uitslag der zaak, door het hof verkeerdelijk van de hand werd gewezen; of dat gedurende de behandeling der zaak door eischer werd aangeboden als bewijsmiddel zeker geschrift, te weten , hetwelk verkeerdelijk door het hof werd toegelaten, niettegenstaande de objectie daartegen door verweerder gemaakt op grond dat, enz.

Namens het Hof,

A. B.,

Registrateur des Hofs.

18

VIII. A.—ARRESTEN EN INTERDICTEN.

Macht van Arrest
en Interdict.

CXXX.—Ieder landdrost zal, in zijn district, het recht hebben arresten of interdicten op persoon of goederen te beleggen, voor eenige vordering of schuld niet minder dan tien pond sterling en niet boven de vijf-en-zeventig pond sterling in illiquide, en een honderd pond in liquide zaken beloopende, en zal zulke arresten of interdicten door den baljuw van het district doen uitvoeren, in zulke zaken handelende overeenkomstig de regulatien ten dien opzichte voor de Rondgaande Gerechtshoven gemaakt en vastgesteld. Hij zal ook de macht hebben zoodanige door hem verleende interdicten en arresten te confirmeeren, te wijzigen of te ontheffen, op applicatie voor hem gemaakt.

—o—

B.—IN CRIMINEELE ZAKEN.

IX.—OVER DE NOTULEN DES HOFES.

Het Rolboek.

CXXXI.—De landdrostklerk houdt een rolboek waarin hij bij informatie van eene gepleegde misdaad of overtreding die geschiktelijk voor zulk hof kan worden gebracht aanteekening maakt, met opgave in daartoe bestemde kolommen van den vervolger, den aangeklaagde, de misdaad of overtreding en den dag van verhoor.

De Notulen.

CXXXII.—De voorzitter van ieder hof houdt de notulen zooals voor civiele zaken is bepaald; doch iedere zaak zal geschreven worden op papier van quarto ("foolscap") formaat, en afzonderlijk worden gehouden, en later eerst te zamen met de notulen van andere zaken in behoorlijke volgorde worden ingebonden.

Politie-zaken en zaken van geringen aard kunnen echter tezamen in *een* boek (te noemen: "Het boek van geringe cri-

mineele zaken") worden genotuleerd. Waar er meer leden van het hof zijn, zijn allen gerechtigd desverkiezende aantekeningen te houden.

X.—OVER DE VERVOLGING.

CXXXIII.—De landdrostklerk is de publieke vervolger in zulk hof, en is als zulks gehouden aan eenige algemeene of bijzondere instructies door den Staatsprocureur vervaardigd; alles overminderd het recht van andere personen om te dagvaarden, volgens bijzondere bepalingen der wet, en met voorbehoud der volgende regulatie.*

De Publieke Vervolger.

CXXXIV.—Geringe zaken en degenen die gewoonlijk politiezaken worden genoemd, zooals klachten wegens geringe aanranding, gevechten, dronkenschap, rustverstoring, overtredingen van municipale of andere regulaties, overtreding der wet aangaande heeren en dienstboden of huurlingen, en dergelijken, kunnen worden aangeklaagd en geproseeueerd door eenigen veldcornet, constabel of municipale beambte, in wiens betrekking zulks mocht te pas komen; of door eenigen privaats persoon, in zoodanige zaak betrokken zijnde of belang hebbende, zonder dat voor eenige vervolging zoo als het laatst in deze regulatie genoemd, eenig certificaat van toelating om te vervolgen, verleend door den Staatsprocureur of iemand anders, zal noodig zijn.

Geringezakenhoe vervolgt.

CXXXV.—In geval iemand anders dan de publieke vervolger proseeueert, zal deze, in geval de zaak hem van zoodanig gewicht schijnt te zijn dat hij zelf behoort te proseeueeren, de vervolging kunnen overnemen.

Publieke vervolger kan tusschenbeide treden.

CXXXVI.—Geene zaak zal uit het hof geweerd kunnen worden om reden alleen dat eene verkeerde partij proseeueert; doch het hof zal het recht hebben om in geval naar zijne beschouwing eene verkeerde partij proseeueert, de rechte partij, indien die daartoe gewillig is, of den publieken vervolger toe te laten die proseeutie voort te zetten.

Objectie dat verkeerde persoon vervolgt.

CXXXVII.—Een andere partij dan de publieke vervolger proseeueerende, zal eene geschrevene klachte door hem onderteekend bij den landdrostklerk inleveren, of anders zal de landdrostklerk in tegenwoordigheid van den aanklager aantekening maken daarvan in de behoorlijke kolom van het rolboek.

Klachten van privaatevervolgers.

CXXXVIII.—In gevallen waar eene dagvaarding tegen den beschuldigde noodig is, overhandigt de landdrostklerk aan den gerechtsbode eene dagvaarding door hemzelven uitgemaakt naar het voorbeeld gegeven in de volgende regulatie na onderteekening daarvan door hemzelven.

Vervaardiging van dagvaarding.

CXXXIX.—De vorm der dagvaarding zal nagenoeg zijn als volgt:—

Vorm van dagvaarding.

* Zie ook Artikel 4 van Hoofdstuk VIII (De Wet over de Crimineele Rechtspleging).

CRIMINEELE DAGVAARDING.

In het Gerechtshof van den _____, van het district _____, zitting houdende te _____, op _____, 18 _____,

In zake
De Staat,
Tegen A. B.,
Beschuldigde. }

Aan den genoemden beschuldigde, A. B., van

Gij wordt bij dezen gedagvaard om persoonlijk te verschijnen voor bovengemeld hof ten tijde en ter plaatse voornoemd, en aldaar te vertoeven totdat gij wordt opgeroepen, om dan en daar U te verantwoorden en de uitspraak des hofs te verbeiden, op eene beschuldiging tegen U van de *misdad van diefstal*, daarin bestaande dat gij op of omtrent den dag van _____ laatstleden, te _____ gestolen hebt een jas, het wettig eigendom of in wettig bezit van _____, handelaar te _____.

Neem kennis, dat gij gerechtigd zijt getuigen te doen dagvaarden ten uwen behoeve, en daarvan aan den landdrost-klerk kennis te geven.

Namens het Hof,

E. F.,
Publieke Aanklager.

18

N.B.—In geval een andere partij dan de publieke aanklager prosequeert, zal de zaak aldus in de dagvaarding genoemd worden:—

De Staat (op aanzoek van C. D.),
Tegen A. B.,
Beschuldigde.

In geval eene overtreding en niet eene misdaad begaan werd, zal de dagvaarding dienovereenkomstig luiden.

Onderzoek zonder dagvaarding.

CXL.—Op verzoek of consent van den beschuldigde zal het hof in eenige zaak dadelijk mogen onderzoek doen en uitspraak geven, zonder de uitvaardiging van eene dagvaarding.

Waar dagvaarding niet noodig is.

CXLI.—Eene dagvaarding is niet noodig in zaken in het hof gebracht op aanklachte van de politie, wegens overtreding van municipale regulaties, of andere geringe zaken zoo als bepaald in regulatie cxxxiv (waar de beschuldigde geappre-hendeerd is.)

XI.—OVER DE GETUIGEN.

Dagvaarding op getuigen.

CXLII.—Elke beschuldigde, die begeerig zijn mocht eenigen getuige op te roepen om getuigenis in eenige zaak afteleggen, zal eene dagvaarding of subpoena bij den publieken aanklager moeten uitnemen; en wanneer de beschuldigde persoon

te onvermogen is om de kosten voor het dagvaarden van zijne getuigen te betalen, en de publieke aanklager zal vinden dat zulke getuigen belangrijk en noodig zijn voor zijne defensie, zal hij, op publieke kosten, ook dagvaardingen tegen zulke getuigen uitmaken en doen exploiteeren, doch zullen in geen geval meer dan vier getuigen op publieke kosten kunnen worden gedagvaard.

CXLIII.—De dagvaarding op getuigen zal zoo veel mogelijk zijn naar den vorm hieronder vermeld:—

Vorm van dagvaarding op getuigen.

DAGVAARDING OP GETUIGE.

In het Gerechtshof van den *Landdrost* (of *Landdrost en Heemraden*) van het district , zitting houdende te

In zake De Staat (of "de Staat op
aanzoek van G. H.")
Tegen A. B. }

Aan den gerechtsbode of zijnen wettigen plaatsvervanger.

Dagvaar A. B., van , C. D., van , en E. F., van (hen zoo nauwkeurig mogelijk beschrijvende), dat zij en een ieder hunner persoonlijk voor dit gerechtshof verschijnen te op den dag van 18 , ten ure in den voormiddag en aldaar vertoeven totdat zij zullen worden opgeroepen of ontslagen, ten einde getuigenis der waarheid af te leggen van al hetgeen hun bekend is aangaande zekere beschuldiging door den publieken aanklager ingebracht tegen J. A., van , wegens de misdaad van

Geef aan elk hunner eene kopij van deze dagvaarding, en relateer uw wedervaren aan dit hof op den dag der zitting voormeld.

Gegeven onder mijne hand te dezen
dag van 18

L. M.,
Publieke Aanklager.

18

CXLIV.—Iemand, behoorlijk gedagvaard zijnde om getuigenis af te geven in eenige crimineele zaak, en niet verschijnende, zal, zoo hij geene wettige door het gerechtshof goedgekeurde versooning heeft, mogen beboet en geapprehendeerd of gevangen gezet worden op dezelfde wijze als voorzien is in dergelijke gevallen in civiele zaken.

Wanneer getuigen niet verschijnen.

CXLV.—Het dienen der dagvaarding geschiedt zoo als in civiele zaken; en de onderhevigheid van getuigen aan boete, apprehensie en gevangenzetting is dezelfde als in zoodanige zaken.

Het dienen der dagvaarding.

XII.—OVER DE TERECHTSTELLING.

- Bepaling van den dag van terechtstelling.** CXLVI.—De terechtstelling van eenigen beschuldigde zal, indien mogelijk, altoos op den eerstvolgenden rechtsdag na zijne gevangenzetting, of na het inzenden der beschuldiging plaats vinden, doch wanneer aan het hof zal blijken dat de terechtstelling op den bepaalden dag niet kan geschieden zonder gevaar om aan de vereischten van het recht te kort te doen, zal het verhoor tot eenigen volgenden rechtsdag mogen worden uitgesteld, en zulk besluit zal in de notulen worden genotuleerd.
- Niet verschijning van den beschuldigde.** CXLVII.—Wanneer de beschuldigde op den bepaalden dag niet compareert, behoorlijk gedagvaard zijnde, zal de landdrost, op verzoek van den aanklager, eenen lastbrief voor zijne gevangenneming uitvaardigen, en zal ook, zoo hij zulks goed vinden mocht, hem wegens zijne non-comparitie mogen beboeten met eene som niet te boven gaande vijf pond sterling, of in gebreke van betaling gevangenisstraf niet te boven gaande eene week.
- Niet verschijning van den aanklager.** CXLVIII.—Wanneer de aanklager op den bepaalden dag der zitting niet verschijnt, zal zijne klachte van de hand gewezen worden; en een privaats persoon zijnde, zal het hof aan den beklagde (op zijn verzoek) zoodanige kosten tegen den aanklager mogen toestaan als het zal goedvinden. De zaak zal niet op nieuw door denzelfden persoon kunnen begonnen worden.
- Vorderen van pleit.** CXLIX.—Op den dag dat de zaak in onderzoek voor het hof komt zal de publieke aanklager de klachte voorlezen, en, indien noodig, duidelijk aan den beschuldigde uitleggen, en dien daarna vragen of hij op die klachte schuldig pleit dan wel onschuldig.
- Pleit van den beschuldigde.** CL.—In geval de beschuldigde schuldig pleit, zal het hof zich moeten vergewissen dat de beschuldigde den aard der aanklachte goed begrepen heeft en dat hij onvoorwaardelijk erkent schuldig te zijn, anders zal, en in eenig geval mag, het hof zoodanige getuigenis toelaten om den aard van strafwaardigheid duidelijk te doen blijken, als het hof mocht noodig achten; en daarop zal het hof den beschuldigde dadelijk kunnen vonnissen.
- Niet pleiten van beschuldigde.** CLI.—In geval de beschuldigde geen antwoord wil geven, zal het hof zich vergewissen of hij in bezit is van zijn volle verstand of de verrichting goed begrijpt, en zulks zijnde, zal het hof een pleit van onschuldig doen notuleeren.
- Krankzinnige beschuldigde.** CLII.—In geval het hof eenen beschuldigde voor krankzinnig beschouwt, zal het hof hem in een krankzinnigen-gesticht of hospitaal of in eene kamer in de gevangenis doen aanhouden; en daaromtrent den Staatspresident verwittigen en diens order daaromtrent afwachten.*

* Zie Artikel 6 van Hoofdstuk XCIV (Over de Krankzinnigen, enz.)

CLIII.—In geval de beschuldigde de waarheid der beschuldiging ontkent of eenige verdediging maakt, zal het hof voortgaan met het verhoor der zaak; en zulks, zooverre de omstandigheden van een crimineele zaak niet eene andere handelwijze vorderen, naar het voorbeeld der bepalingen in civiele zaken.

Verhoor der zaak.

CLIV.—In geval er gedurende den loop der zaak eenige klaarblijkelijke fout in de dagvaarding blijkt te zijn; of in geval er eenige verkeerde beschrijving bestaat van persoon, plaats, of iets dergelijks, zal het hof de dagvaarding dadelijk kunnen en moeten verbeteren; mits dat de beschuldigde door de fout of verkeerde beschrijving niet in werkelijkheid is misleid geworden en in zijne defensie door de verbetering benadeeld zou kunnen worden, of zijne positie wat aangaat de grootte der straf daardoor verergerd zou kunnen worden.

Verbetering der dagvaarding.

XIII.—OVER DE VONNISSEN.

CLV.—Na het afloopen van het onderzoek zal het hof vonnis uitspreken, en de landdrost hetzelfde dadelijk notuleeren; en in geval het hof door eenige bijzondere wetsbepalingen in het geven van vonnis jurisdictie heeft boven de jurisdictie bepaald onder de termen van het hoofdstuk waartoe deze regulatie als schedule gevoegd is, zal de landdrost op de notulen aantekening maken, zulke speciale wetsbepaling vermeldende.

Uitspreken van vonnissen.

CLVI.—Wanneer eenige beschuldigde zal worden vrijgesproken van de misdaad of overtreding hem ten laste gelegd, of indien de publieke aanklager zich van de zaak onttrekt, zal de beschuldigde dadelijk uit zijne gevangenis worden ontslagen; en zal hij niet wederom daarvoor kunnen worden vervolgd.

Vrijschelding.

CLVII.—Indien de zaak blijft steken vanwege eenige verkeerde verrichting of informaliteit in de dagvaarding, of in het dienen daarvan, zal de beschuldigde ontslagen kunnen worden; doch wederom vervolgd kunnen worden.

Ontslag wegens ongeregeltheid.

CLVIII.—In geval een privaat persoon vervolgende, zich van de zaak in den loop daarvan onttrekt, zal de beschuldigde op vrijen voet gesteld worden, en zal de vervolger in de kosten kunnen worden veroordeeld zoo als in regulatie No. CXLVIII vermeld; doch zal de aangeklaagde wederom kunnen worden vervolgd.

Terugtrekken van privaten vervolger.

CLIX.—In geval van diefstal zal het hof, wanneer zulks bewezen zij, kunnen bevelen dat het gestolen goed aan de behoorlijke partij terug geleverd worde; of den beschuldigde op aanzoek daartoe onmiddelijk kunnen veroordeelen tot betaling van de waarde daarvan; en zal het vonnis uitvoerbaar zijn even als een vonnis in een civiele zaak.

Vergoeding voor gestolen goed.

CLX.—Het hof zal den beschuldigde kunnen veroordeelen in zijn vonnis tot betaling der kosten van het geding; daar-

Proceskosten.

mede verstaande de kosten van getuigen en belooning van den gerechtsbode.

XIV.—VAN DE STRAFUITOEFENING.

Vorm van Last-brief.

CLXI.—De landdrost doet een lastbrief ter gevangenzetting van den gevonnise vervaardigen, zoo na mogelijk naar den volgende vorm:—

LASTBRIEF TER GEVANGENZETTING.

In het Gerechtshof van den _____, voor het district _____, zitting houdende te

Aan den cipier van het staatsgevangenhuis te

Nademaal A. B. op heden door dit gerechtshof schuldig werd verklaard aan de misdaad (of aan overtreding) van _____ en door dit hof werd gevonnisd tot _____

_____ ; zoo wordt gij gelast bij dezen om den gemelden A. B. in uwe bewaring te nemen en te houden totdat hij de gemelde straf zal hebben ondergaan of anders wettiglijk zal worden ontslagen en daarvan vrijgesteld.

Gegeven onder mijne hand te _____, op dezen _____ van _____ 18 _____

L. M.,
Landdrost. }

De landdrost overhandigt dezen lastbrief aan den cipier en heeft het recht, indien dezelve mocht verloren gaan, een nieuwen duplicaat lastbrief uit de vaardigen in termen van het vonnis.

Dienaar des gerechts.

CLXII.—De cipier zorgt, dat er een persoon zij die op den tijd daartoe bepaald geeselslagen, of slagen met eene roede toepast, tenzij het hof andere schikkingen make.

Boeten op beschuldigen en anderen, verhaalbaar bij executie.

CLXIII.—Wanneer een beschuldigde wordt veroordeeld tot betaling van eene boete, zal dezelve verhaalbaar zijn bij wijze van executie, zoo als voor civiele zaken bepaald is, wanneer er geen alternatief vonnis is.

Boeten op getuigen en anderen, verhaalbaar bij executie.

CLXIV.—Alle boeten op getuigen en anderen zijn eveneens als in civiele zaken bij wijze van executie verhaalbaar.

XV.—VAN APPEL.

Verzending der notulen.

CLXV.—In geval het vonnis van het hof zonder appél onderhevig is aan de revisie van een der hoogere gerechtshoven, of van een der rechters daarvan, zal de landdrost gecertificeerde kopien der notulen en stukken der zaak verzenden naar den registrateur van het Hoog Gerechtshof te Bloemfontein, ter overlegging bij een der rechters daarvan, hoogstens eene week na het vellen van vonnis; met zoodanige aanmerkingen daaraan gehecht als de landdrost of andere

leden des lageren hofs goed mochten vinden daaraan te doen hechten.

In geval appél door den beschuldigde is aangeteekend geworden tegen het vonnis of tegen eenige beslissing des hofs op eenig incident in de zaak, zullen de notulen niet verzonden worden.

CLXVI.—In geval de rechter beschouwt dat de verrichtingen waren overeenkomstig feitelijk recht en billijkheid, zal de rechter zulks op de verzondene notulen certificeeren; en zullen de stukken met zulk certificaat teruggezonden worden door den registrateur van de hoogere gerechtshoven naar den landdrost.

Certificaat des rechters.

CLXVII.—De rechter zal zulk certificaat niet terughouden, of de verrichtingen volgens hiernavolgende regulaties wijzigen of ter zijde stellen, om reden alleen dat de straf hem onnoodiglijk overdreven of buitengewoon schijnt te zijn, zoolang dezelve niet is in tegenstrijd met de wet, behoudens zijn recht den beschuldigde aan de genade van den Staatspresident aan te bevelen.

Wanneer certificaat niet wordt terughouden.

CLXVIII.—In geval de rechter beschouwt dat de verrichtingen niet waren overeenkomstig feitelijk recht en billijkheid, of dat er redelijke twijfel kan bestaan of zij zulks waren, zal hij de verrichtingen kunnen op zijde stellen, of het vonnis wijzigen, of de notulen terug doen verzenden naar het lager hof (te bestaan uit dezelfde leden als bij het eerste dienen der zaak) met zoodanigen last omtrent verdere procedures, of omtrent eenig iets op de zaak betrekking hebbende, als mocht dienende zijn tot feitelijk recht en billijkheid; zullende, waar zulks noodig zoude zijn, het hof van landdrost en heemraden dadelijk ter verdere behandeling zitting nemen.

Terughouden van certificaat.

CLXIX.—De rechter zal ook kunnen bepalen, dat de zaak in kamers zal worden besproken en bepleit door den Staatsprocureur, namens den Staat en eenen door hem, den rechter, te benoemen pleitbezorger, aan den anderen kant, voor hemzelve, of voor hemzelve en zoodanigen anderen rechter, of zoodanige andere rechters, als te Bloemfontein aanwezig mogen zijn; of dat zulks geschieden zal voor het Hoog Gerechtshof, in geval zulk gerechtshof alsdan zitting houdt of weldra zitting houden zal; en na bespreking en bepleiting der zaak, zal zoodanig rechter of rechters of zoodanig hof eenige order als in deze regulatie gemeld, kunnen maken.

Bespreking der zaak.

CLXX.—Namens den beschuldigde zal men ook kunnen aanzoek maken bij den landdrost dat de stukken der zaak niet zullen worden verzonden naar Bloemfontein, maar dat de zaak zal behandeld worden voor het eerstkomende of alsdan zitting houdende Rondgaand Gerechtshof; en dan zullen de procedures op dezelfde wijze als in vorige regulaties bepaald plaats vinden; alles met recht van hooger beroep.

Verhoor bij het Rondgaand Gerechtshof.

Uitvoering van
gewijzigde vonnis.

CLXXI.—In geval de stukken terugverzonden worden naar het lager hof, zal uitvoering gegeven worden aan het vonnis zoo als oorspronkelijk gegeven of zoo als gewijzigd.

Toediening van
straf gestaakt ge-
durende verzen-
ding van stukken.

CLXXII.—Voordat de stukken behoorlijk gecertificeerd terug ontvangen zijn, zal de strafuitoefening niet plaats vinden; behoudens echter dat in eenig geval zal de beschuldigde door het hof, of ingeval hetzelfde niet zittende is, door den voorzitter kunnen ontslagen worden onder borgtocht om zijne straf te komen ondergaan op kennisgeving daartoe in geval de procedures van het lager hof niet worden op zijde gezet.

De acte van borgtocht zal moeten melden de plaats waar de kennisgeving geschieden moet op de wijze bepaald voor het dienen van dagvaardingen, en ten koste van den beschuldigde; en voor de zekerheid van zoodanige kosten wordt ook in de borgacte gezorgd.

Toepassing van
straf op verzoek.

CLXXIII.—In geval een beschuldigde gevonnisd tot slagen, verkiest de slagen dadelijk te ontvangen liever dan de terugvangst der notulen af te wachten, dan zal zijn verzoek op het notulenboek worden genotuleerd en aan het verzoek voldaan worden.

Appél na bekrach-
tiging.

CLXXIV.—In iedere zaak bestaat er appél; doch in geval de verrichtingen alreeds gecertificeerd zijn geworden door eenen rechter als overeenkomstig feitelijk recht en billijkheid, zal het appél alleen kunnen worden voortgezet voor het Hoog Gerechtshof.

Tijd van appél of
revisie.

CLXXV.—Appél of revisie kan door den gevonnisd worden aangeteekend ten eenigen tijd binnen den bepaalden straftijd; of zoo er geen gevangenzetting als straf bepaald is geworden, dan eenigen tijd binnen drie maanden na vonnis.

Aanstelling van
eenen pleitbezor-
ger in revisie.

CLXXVI.—In geval de vervolging revisie aantee kent kan het hof eenen pleitbezorger aanstellen, om de zaak voor den beschuldigde waar te nemen.

Revisie kan door de vervolging worden aangeteekend binnen twee weken na vonnis.

In ieder geval waar appél of revisie is aangeteekend geworden geschiedt dadelijk kennisgeving aan den beschuldigde of publieken aanklager respectievelijk, kort en duidelijk de gronden vermeldende waarop men in appél of revisie gaat.

Afschriften der
notulen bij appél of
revisie.

CLXXVII.—In geval appél of revisie wordt aangeteekend zal de landdrostklerk dadelijk afschriften vervaardigen van de notulen en stukken der zaak en dezelve verzenden naar het hof van appél.

Proceskosten in
appél of revisie.

CLXXVIII.—In appél of revisie zal het hof eene billijke order omtrent kosten kunnen maken.

Gemotiveerde
redenen.

CLXXIX.—Regulatie No. CXXIV zal ook van toepassing zijn op crimineele zaken.

Geen leges of
zegels.

CLXXX.—In lijfstraffelijke zaken vordert de Staat geen leges of zegels.

HOOFDSTUK V.

DE WET OVER DE BEWIJSLEVERING.

1.—Niemand zal uitgesloten of onbevoegd zijn om ingezworen te worden als een getuige, of om getuigenis af te leggen in eenig gerechtshof binnen den Oranjevrijstaat, dan alleen in gevallen waar er eene wettige tegenwerping tegen de bevoegdheid van zoodanigen getuige kan worden gemaakt, en aan het hof gegrond zal voorkomen.

Getuigen altijd toegelaten behalve wanneer wettiglijk onbevoegd.

2.—Het hof voor hetwelk eenige zaak dient, zal alleen bevoegd zijn geschillen betrekkelijk de bevoegdheid van eenig getuige te beslissen, zoo wel als betrekkelijk de aannemelijkheid van eenig bewijs of getuigenis; en in alle zaken, welke wettiglijk voor een jury zullen worden onderzocht, zal zulke jury alleen bevoegd zijn te oordeelen over het effect van eenig getuigenis door het hof toegelaten, en den graad van geloofwaardigheid, die daaraan te geven is.

Het Hof zal over de bevoegdheid van getuigen, zoo wel als de toelating van getuigen, beslissen.

3.—Niemand die schijnt of bewezen is behebt te zijn met onnoozelheid, maanziekte of krankzinnigheid, of lijdt onder eenige krenking in het verstand, spruitende uit dronkenschap of anderszins, waardoor hij beroofd is van het rechte gebruik zijner rede, zal in eenige zaak bevoegd zijn om getuigenis te geven, zoo lang hij onder den invloed van eenige zulke kwaal of onbekwaamheid verkeert.

Getuigen onbevoegd door gebrek aan verstandsvermogen.

4.—Geen kind zal in eenige zaak uitgesloten zijn om als getuige te worden ingezworen, of onbevoegd beschouwd worden om getuigenis te geven, uit aanmerking van den ouderdom van hetzelfde, mits zulk kind de natuur en de christelijke verplichting des eeds verstaat en erkent. Het zal echter niet oorbaar zijn eenig kind als een getuige te ondervragen, dan onder eenen eed, en in geval eenig kind wegens gebrek aan genoegzaam begrip niet ingezworen kan worden, zal in geen geval als getuigenis mogen aangenomen worden eenig verhaal of eenige verklaring, welke zulk kind aan eenig ander persoon mocht hebben gegeven.

Wanneer kinderen bevoegd zijn.

5.—Alle getuigen, die den aard en de verplichting van eenen eed verstaan, moeten hunne getuigenis onder eede afleggen, van welke religie die ook zijn mogen; echter zal het aan eenig gerechtshof vrijstaan eenig getuige te admitteeren zonder ingezworen te zijn, zijnde een van de naturellen volkstammen in Zuid-Afrika, een heiden zijnde, die de natuur en verplichting van eenen eed niet verstaat, mits zoodanig getuige plechtiglijk belooft de waarheid, de geheele waarheid en niets dan de waarheid te zullen verklaren, en zal het aan zoodanig getuige worden geexplicieerd, dat zoo die valschelijk verklaart, en wordt het bij dezen vastgesteld, dat die alsdan onderworpen zijn zal aan de straf op meened gelegd, even als of dezelve behoorlijk ware ingezworen geweest.

Ieder getuige moet ingezworen worden.—Uitzonderingen.

Eed; hoe door getuigen te doen afleggen.

6.—In alle gevallen zal de eed door eenig persoon als een getuige te worden afgelegd, moeten geschieden in den vorm, die hem de meening daarvan het duidelijkste zal doen bevatten, en welke hij zal beschouwen als bindende voor zijn geweten.

Uitzondering voor de Kwakers en Moravische Broeders.

7.—Iederen Kwaker of Moravischen broeder, welke getuigenis zal moeten afleggen in eenige zaak, hetzij crimineel of civiel, zal het, in plaats van den gewonen eed af te leggen, veroorloofd zijn, om in de volgende woorden zijne of hare plechtige verklaring te maken, namelijk:—

Ik, A. B., verklaar en bevestig plechtiglijk, oprechtelijk en waarlijk, enzoovoorts.

Welke gezegde bevestiging en verklaring dezelfde kracht en hetzelfde effect hebben zal in alle gerechtshoven en andere plaatsen, wanneer door de wet een eed vereischt wordt, als of zulk een Kwaker of Moravische broeder in den gewonen vorm eenen eed had afgelegd; en wanneer eenig persoon, zulk eene bevestiging of verklaring makende, zal schuldig bevonden worden van moedwilliglijk, valschelijk en ter kwader trouw te hebben bevestigd of verklaard eenige zaak of ding, hetwelk, indien dezelve op de gewone wijze ingezworen ware geweest, zoude moeten beschouwd worden als moedwillige meined, zal ieder zulke overtreder onderworpen zijn aan dezelfde straffen, boeten en verbeurten, waaraan personen onderworpen zijn of zullen worden, die schuldig zullen bevonden worden aan moedwilligen meined.

Getuigen wanneer onbevoegd ter oorzake van vorige overtuiging van misdad. Hoedanig de bevoegdheid van zulke getuigen weder hersteld.

8.—Niemand zal in eenig geval bevoegd zijn getuigenis te geven, diedoor de uitspraak van eenen jury na verhoor in eenig bevoegd gerechtshof, zal zijn schuldig bevonden aan meined of overhaling tot het doen van meined, of eenige misdad of wanbedrijf waartegen de straf des doods, of transportatie, of eerloosheid, of onbevoegdheid om getuigenis te geven, door eenige wet of ordonnantie van dezen Staat is of zal voorzien worden. Met dien verstande nochtans, dat zulke overtuiging, als hierboven gemeld, niemand onbevoegd zal maken getuigenis te geven, waar dezelve door uitspraak van eenig bevoegd hof of autoriteit zal zijn te niet gedaan, of vonnis daarop gearresteerd, of waar zulk een persoon een wettig pardon heeft gekregen voor de misdad waarvoor hij alzoo was schuldig verklaard, of waar (uitgezonderd in geval van schuldigverklaring aan meined of overhaling tot het doen van meined) zulk persoon de geheele straf heeft ondergaan waartoe, in betrekking tot zulke schuldigverklaring, als hierboven gemeld, hij zal zijn veroordeeld of gevonnisd, of zulk gedeelte daarvan als door eene bevoegde autoriteit niet zal zijn kwijtgescholden.

Medeplichtigen bevoegde getuigen.

9.—Niemand zal in de terechtstelling van eenige crimineele zaak onbevoegd zijn getuigenis te geven, ter oorzaak dat hij een medeplichtige zal zijn geweest, hetzij als principaal of

deelgenoot, in het begaan van eenige misdaad of wanbedrijf, dezulken ten laste gelegd in de acte van beschuldiging, informatie, of aanklacht.

10.—Waar eenig persoon, die een medeplichtige was, hetzij als hoofdpartij of deelgenoot in het bedrijf van eenige misdaad of wanbedrijf, in de acte van beschuldiging, informatie of beklag onder verhoor, bij de terechtstelling vermeld, in eenig geval zal voorgebracht worden, en als een getuige door en ten behoeve van de prosecutie genegen zijn zal om als een getuige in te zweren, en zal tot voldoening van het hof ten volle antwoorden op al zulke wettelijke vragen als aan hem in zulk verhoor zullen worden gedaan, zal zoodanig persoon daardoor volslagen bevrijd en ontheven zijn van alle onderhevigheid aan eenige rechterlijke vervolging wegens eenige zoodanige misdaad of wanbedrijf, hetzij op aanklachte van den publieken aanklager of van eenige private partij, wanneer hij voorgebracht zal zijn geworden door den publieken aanklager, of waar hij voorgebracht zal worden zijn ten behoeve van eenigen privaten aanklager, van alle vervolging voor dusdanige misdaad of wanbedrijf, op aanklachte van zoodanigen privaten aanklager. En het kan en zal wettig zijn voor gezegd hof zoodanig ontslag in de archieven van de verrichtingen in zulk verhoor te notuleren; met dien verstande altoos, dat zulk medeplichtige als een getuige door of ten behoeve van eenigen privaten aanklager geproduceerd zijnde, geenszins in eenige zaak verplicht zal zijn of wettiglijk gedwongen zal kunnen worden, om eenig vraag te beantwoorden, waardoor hij zichzelf zoude kunnen schuldig maken aan eenige misdaad of wanbedrijf, in de acte van beschuldiging, informatie of beklag onder verhoor, vermeld, tenzij hem zal worden aangeboden, en op de archieven genotuleerd, een geschrift onderteekend door den beambte, die door de wet gerechtigd is ter publieke instantie in zulk hof te prosequeren, zulken medeplichtige van alle onderhevigheid om wegens zoodanige misdaad of wanbedrijf ter instantie van den publieken aanklager te worden vervolgd, vrijstellende.

11.—Wanneer eenig zoodanig medeplichtige, in eenige misdaad of wanbedrijf beschuldigd in eenige rechterlijke aanklacht, informatie of beklag, als hiervoren gemeld, als een getuige zal voorgebracht geworden zijn door of ten behoeve van den publieken aanklager of van eenigen privaten aanklager, (door wien van den beambte als vooraf gemeld, zal verkregen zijn eene geschrevene ontheffing van zulken medeplichtige voor de onderhevigheid om vervolgd te zullen worden als voormeld), en getuigenis zal gegeven hebben bij de terechtstelling op zulke acte van beschuldiging, informatie of beklag, zal het niet geoorloofd zijn eenig gedeelte van de getuigenis welke aldus door hem bij gezegde terechtstelling zal zijn gegeven, zoo als hiervoren gemeld, als getuigenis tegen zulken

Medeplichtigen, wanneer ontslagen vervolgd worden door getuigenis te geven.

Getuigenis van medeplichtigen, wanneer onaannemelijk als getuigenis tegen zich zelve.

medeplichtige te gebruiken, indien hij zelf daarna voor zulke misdaad of wanbedrijf mocht terecht gesteld worden. Mits echter, dat niets hierin vervat zal worden verstaan, strekkende om eenigen zoodanigen medeplichtige te ontheffen of te verschoonen (indien hij schuldig zijn zal aan dubbelzinnigheid of verdraaiing, of verzwijging van de waarheid, of indien hij schuldig zal bevonden worden aan moedwilligen meened terwijl hij als getuige ondervraagd werd, bij eenig zulk verhoor of terechtstelling, als voren gemeld), van eenige straffen, boeten of verbeuringen waaraan personen schuldig aan dubbelzinnigheid of verdraaiing van de waarheid, of overtuigd van moedwilligen meened, zijn of zullen blootgesteld wezen door eenige wet of ordonnantie van dezen Staat; of om eenige getuigenis, welke anders bevoegd zijn zou en toegelaten zou worden in het verhoor van zulken medeplichtige, onbevoegd en onaannemelijk te doen zijn bij de terechtstelling van zulken persoon, wegens zich aan moedwilligen meened te hebben schuldig gemaakt, in zijne examinationen als een getuige in eenig zoodanig verhoor of terechtstelling als voormeld.

Getuigenis van medeplichtigen, in hoeverre genoegzaam tot veroordeeling.

12.— Het zal wettig en bevoegd zijn voor eenig hof of jury in eenige zaak, welke wettiglijk door zulk hof of jury rechterlijk zal worden onderzocht om eenig persoon te veroordeelen, welke aldus voor eenig zulk hof of jury zal worden overtuigd van eenige misdaad of wanbedrijf, hem in de acte van beschuldiging, informatie of beklag onder verhoor ten laste gelegd, op de enkele getuigenis van eenigen zoodanigen medeplichtige als voormeld; mits, dat zulke misdaad of wanbedrijf tot genoeg van zulk hof of jury respectievelijk door voldoende getuigenis, behalve de enkele en onbekrachte getuigenis van zulken medeplichtige, zal worden bewezen werkelijk te zijn gepleegd.

Bevoegdheid van getuigen, niettegenstaande hunne verwantschap aan de partij door welke zij opgeroepen zijn.

13.—Niemand zal onbevoegd zijn om getuigenis te geven uit aanmerking van zijne betrekking, hetzij door bloedverwantschap of andere familiebetrekkingen, bestaande tusschen zulken persoon en den persoon voor of tegen wien hij zal opgeroepen worden om getuigenis te geven.

Beschuldigde en diens echtgenoot bevoegde getuigen voordien doch niet verplicht getuigenis af te leggen voor vervolging.

14.—De beschuldigde en de echtgenoot van den beschuldigde zullen in eenig rechterlijk onderzoek wegens een crimineele aanklachte kunnen worden voorgebracht als getuigen door den beschuldigde zelf en als zulks onder eede worden verhoord.

De getuigen in het voorgaand lid van dit artikel bedoeld zullen aan contra-ondervraging door de vervolgende partij onderhevig zijn, doch zullen geene vragen aan den beschuldigde kunnen worden gericht of door hem behoeven beantwoord te worden die naar het oordeel des rechters of magistrats alleen zouden strekken om het karakter van den beschuldigde te verlagen, zonder werkelijk de geloofwaardigheid van hem als getuige te affecteeren.

De vervolger zal niet het recht hebben om den beschuldigde of diens echtgenoot als getuige voor de vervolging te dagvaarden of voor te brengen, hetzij de beschuldigde alleen of gesamenlijk met een ander persoon wordt terechtgesteld; behoudens altoos de bepalingen van de eerstvolgende twee artikels.

De woorden "beschuldigde" en "echtgenoot" waar zij in dit artikel gebruikt worden, zullen insluiten personen zoowel van het mannelijk als van het vrouwelijk geslacht naar het geval mocht zijn.

De woorden "rechterlijk onderzoek," waar zij in dit artikel gebruikt worden, bedoelen eenige terechtstelling bij eenig gerechtshof, alsook eenig voorloopig onderzoek, overeenkomstig de bepalingen der wet op de crimineele rechtspleging.

15.—Met dien verstande echter, dat geen man of vrouw, ter oorzake huns huwelijks, onbevoegd zal zijn getuigenis in eenige zaak te geven, waarin de een of ander hunner zal worden geproseeueerd, voor eenige misdaad tegen den persoon van den andere bedreven. Uitzondering.

16.—In alle zaken van rechtsvervolging wegens veelwijverij, zal geen persoon (nadat bewijs van het eerste huwelijk van den persoon aldus geproseeueerd zal zijn bekomen), onbevoegd zijn getuigenis te geven ter oorzake van eenig huwelijk tusschen den getuige en de gezegde partij aldus vervolgd, aangegaan tijdens de voortdoring van het gezegde eerste huwelijk. Uitzondering in vervolgingen voor veelwijverij.

17.—Niemand zal in eenige zaak verplicht zijn of wettiglijk gedwongen kunnen worden eenige vraag te beantwoorden, of eenige getuigenis te geven, welke vraag of getuigenis de man of huisvrouw van zulk persoon, indien hij of zij als een getuige in zulke zaak ondervraagd werd, wettiglijk zou mogen weigeren, en niet wettiglijk zoude kunnen verplicht worden te beantwoorden of te geven. Geen persoon verplicht te antwoorden op vragen welke zijne huisvrouw of haar man niet verplicht zoude zijn te antwoorden.

18.—Na de ontbinding huns huwelijks, ter oorzake van overspel of eenige andere wettige reden, zal de man of vrouw in eenige zaak niet bevoegd zijn, of toegelaten, of gedwongen, of wettiglijk verplicht kunnen worden getuigenis te geven met betrekking tot eenige zaak of ding, hetwelk gedurende het bestaan huns huwelijks voorviel, en waaromtrent zulk een man of vrouw niet bevoegd, of toegelaten, of verbonden, of wettiglijk zoude kunnen zijn gedwongen geweest, getuigenis te geven, indien hun gezegd huwelijk nog steeds gecontinueerd had te bestaan, ten tijde der rechterlijke onderzoeking van zoodanige zaak. Man of huisvrouw, wanneer onbevoegd getuigenis te geven, met betrekking tot hetgeen voorviel voor de ontbinding huns huwelijks.

19.—Niemand zal onbevoegd zijn om getuigenis in eenig proces af te leggen, ter oorzake van belang in den uitslag van dat proces. Belanghebbenden in proces niet onbevoegd.

Professioneel ver-
trouwen, hoe en
wanneer bevoor-
recht.

20.—Geen advocaat, procureur, sollicitateur of agent, be-
hoorlijk geadmitteerd in eenig gerechtshof binnen dezen Staat
of elders te practiseren, zal in eenige zaak bevoegd of wettig-
lijk verplicht zijn tegen eenig persoon getuigenis te geven
door welken hij ambtshalve werd geëmployeerd of geconsul-
teerd, zonder de toestemming van zulken persoon, belangende
eenige daadzaak of ding als waartoe zoodanig advocaat, pro-
cureur, sollicitateur of agent, ter oorzake van dusdanig te zijn
gebezigd en geconsulteerd, en zonder zoodanige toestemming,
niet bevoegd noch wettiglijk verplicht zoude zijn getuigenis
te geven in eenige gelijke zaak onder de voorzieningen van
het algemeen Romeinsch-Hollandsch Recht; mits nochtans, dat
geen zulk advocaat, procureur, sollicitateur of agent, ter oorzake
van zulke betrekking of consultatie, onbevoegd of niet wettig-
lijk verplicht zal zijn getuigenis te geven ten opzichte van
eenige daadzaak of ding betrekkelijk tot of verbonden met
het bedrijf van eenige misdaad of overtreding waarvoor de
persoon, door wien zulk advocaat, procureur, sollicitateur of
agent, aldus werd geëmployeerd of geconsulteerd, in zulke
zaak wordt geprosequerd en welke daadzaak of ding ter
kennis van zoodanigen advocaat, procureur, sollicitateur of
agent, gekomen zal zijn voor dat hij ambtshalve zal zijn geëm-
ployeerd of geconsulteerd geworden met het doel tot de ver-
dediging van zulk persoon tegen zoodanige prosecutie.

cht van partijen
om zich te beroe-
pen op den Eed van
de tegenoverge-
stelde partij, en de
macht der Ge-
rechtshoven om
eene Eed van par-
tijnen af te nemen.

21.—Met dien verstande altijd, dat niets hierin vervat,
zal strekken of zoodanig uitgelegd worden om eenige partij
in eenig proces het recht te ontnemen om in de zaak in
kwestie zich te beroepen op den eed van de tegenpartij, of
om van eenig gerechtshof in dezen Staat de macht te ont-
nemen, om een supplementairen eed van eenige partij af te
nemen of te eischen, wanneer zoodanige eed volgens wet aan-
geboden, afgenomen of geëischt zal mogen worden, of om de
macht aan eenig gerechtshof te ontnemen, om onder eede te
examineeren de partijen in eenig proces, of den een of ander
hunner in eenige zaak, waar zoodanige macht aan zulk hof
door eenige wet of ordonnantie mocht zijn of worden gegeven.

Schuldbekentenis,
wanneer getuige-
nis tegen de partij
door wie gedaan.

22.—Eenige schuldbekentenis van eenige misdaad of wan-
bedrijf welke door bevoegde getuigenis bewezen zal worden
te zijn gedaan door eenig persoon die van zulke misdaad of
wanbedrijf beschuldigd is, hetzij voor of na zijne gevangen-
neming, hetzij bij gelegenheid van een rechterlijk onderzoek
of daarna, hetzij in schrift gesteld of niet, zal in iedere zaak
tegen zulken persoon als getuigenis toegelaten worden, mits
altijd dat zulke bekentenis zal bewezen worden door zulken
persoon gedaan te zijn, vrijwilliglijk en ongedwongen, zijnde
in zijn gezond en volkomen verstand, en zonder daartoe op
eene onbehoorlijke wijze te zijn aangemoedigd geworden, en
mits alverder, dat wanneer zulke bekentenis bij gelegenheid
van een voorafgaand rechterlijk onderzoek voor eenigen ma-

gistraat, op eenige crimineele beschuldiging zal zijn gedaan, zulk persoon vooraf overeenkomstig de wet door gezegden magistraat gewaarschuwd zal geworden zijn dat hij niet verplicht is, in antwoord op de beschuldiging tegen hem, eenige opgaaft te doen waardoor hij zichzelf mocht schuldig maken, en dat hetgeen hij dan zeggen zal als getuigenis tegen hem mag gebruikt worden; echter zal altijd worden verstaan, dat geene schuldbekenenis onder eede, en geen depositie door eenig persoon gemaakt, bij eenig rechterlijk onderzoek, onder de voorzieningen van artikels 61 en 64 van hoofdstuk CIV (de wet over de insolventie), zal toegelaten worden als getuigenis in eenige prosecutie van zulk persoon voor eenige misdaad of wanbedrijf anders dan voor meened door hem bij zulk onderzoek begaan.*

23.—Het zal geoorloofd zijn voor eenig hof of jury respectievelijk, waarvoor eenig persoon (wegens eenige misdaad of wanbedrijf geprosequerd) terecht gesteld zal worden, om zulk persoon wegens eenige misdaad of wanbedrijf, hem in de acte van beschuldiging, informatie of beklag ten laste gelegd, schuldig te verklaren op zulke bekenenis door hem, wegens het plegen van zulke misdaad of wanbedrijf (en welke erkenenis tot genoegen van zulk hof of jury respectievelijk zal bewezen worden gedaan te zijn geworden als voormeld,) ofschoon zulke erkenenis niet door eenige andere getuigenis bekrachtigd zijn zal, mits altijd dat zulke misdaad of wanbedrijf door bevoegde getuigenis (behalve de enkele en onbevestigde getuigenis van dusdanige belijdenis) tot genoegen van zulk hof of jury, respectievelijk zal bewezen worden waarlijk te zijn gepleegd geworden.

24.—Het zal bevoegd zijn in iedere zaak getuigenis te admitteren betrekkelijk eenige daadzaak die anderszins als getuigenis aangenomen kan worden, niettegenstaande dat zulke daadzaak is ontdekt geworden en ter kennis van den getuige gekomen, alleen ten gevolge van informatie door den persoon onder terechtstelling gegeven, in eenige bekenenis of depositie, welke volgens de wet in zulke terechtstelling niet als getuigenis tegen hem zal kunnen aangenomen worden.

25.—Geene bekenenis welke door eenig persoon gedaan wordt, zal in eenige zaak toegelaten worden als getuigenis tegen eenig ander persoon.

26.—Het zal wettig zijn voor het hof, waarvoor eenig civiel proces zal dienen, eenige daadzaak bewezen te achten, en ten dien opzichte voor of tegen eenige partij in zulk proces uitspraak te doen op de getuigenis van eenen enkelen bevoegden en geloofwaardigen getuige.

27.—Het zal bevoegd zijn voor het gerechtshof of jury, waarvoor eenig persoon wegens eenige misdaad of wanbedrijf zal worden terecht gesteld (met uitzondering in zoo verre als

Getuigenis van schuldbekenenis, in hoeverre genoegzaam tot veroordeeling.

Bewijs van daadzaken ontdekt door schuldbelijdenissen, aanneemelijke getuigenis.

Schuldbekenenis, geen getuigenis te zijn tegen anderen.

Getuigenis van eenen enkelen geloofwaardigen getuige, genoegzaam in civiele zaken.

Ook voldoende in crimineele zaken, uitgezonderd vervolgingen voor meened.

* Zie Artikel 52 van Hoofdstuk XI (Over Policie-Constabels.)

het hierin respectievelijk is en zal uitgezonderd, bepaald en vastgesteld worden) zulk persoon aan eenige misdaad of wanbedrijf waarvan hij in de acte van beschuldiging, informatie of beklag zal zijn beschuldigd, op de enkele getuigenis van eenig bevoegd en geloofwaardig getuige schuldig te vinden; mits echter, dat het niet bevoegd zijn zal voor eenig zulk hof of jury, om eenig persoon wegens de misdaad van meined schuldig te verklaren op de getuigenis van een enkelen getuige, uitgezonderd wanneer in bijvoeging van en buiten en behalve de verklaring van zulk getuige, eenig ander bevoegd en geloofwaardig getuigenis, ten opzichte van de schuld van zulk persoon, aan zulk hof of jury zal voorgebracht worden.

Getuigenis dien niet ter zake zijn niet aannemelijk.

28.—Geen getuigenis zal in eenige zaak aangenomen worden dat tot de zaak of het punt in geschil geene betrekking heeft, of er niet bij te pas komt, en niet leiden kan om eenig punt of daadzaak in zulke zaak te bewijzen of te wederleggen.

Welk getuigenis met betrekking tot het karakter der partijen toe te laten.

29.—Geen getuigenis, met betrekking tot het karakter van eenig van de partijen tot eenige zaak, civiel of crimineel, of met betrekking tot het karakter van eenige vrouw, op wier persoon eenige verkrachting of aanranding met voor-nemen om te verkrachten (in eenige prosecutie wegens zoodanige misdaad) voorgegeven wordt te zijn gepleegd, zal in zoodanige zaak aannemelijk of onaannemelijk zijn, welke in eene gelijkstandige zaak zulks mocht zijn of niet, onder de voorzieningen van het algemeen Romeinsch-Hollandsch Recht.

Daadzaken geadmitteerd op het archief behoeven geen bewijs voor of tegen.

30.—Het zal voor eenige partij in eenige zaak onnoodig zijn getuigenis aan te bieden om te bewijzen, noch zal eenig zoodanige partij worden toegelaten om getuigenis aan te voeren ter ontkenning, van eenige daadzaak of punt welke op het archief in zulke zaak als geadmitteerd zal zijn genotuleerd.

De beste getuigenis naar vermogen van de partij moet altijd gegeven worden.—Uitzonderingen.

31.—Iedere partij op wie het rusten mocht om eenige daadzaak of omstandigheid te bewijzen, zal verplicht zijn de beste getuigenis te produceeren welke naar den aard en de natuur van zulke daadzaak of omstandigheid zal kunnen worden aangevoerd, en geene getuigenis met betrekking tot zulke daadzaak of omstandigheid zal toegelaten worden, waar het in de macht is van de partij die zulke getuigenis begeert voor te brengen om betere getuigenis betrekking hebbende tot zulke daadzaak of omstandigheid te produceren, uitgenomen met consent van de tegenpartij in het proces, of wanneer zulke tegenpartij volgens wet belet zijn mocht eenige daadzaak of omstandigheid te betwisten, ter oorzake van eenige admissie welke bewezen mocht zijn door hem te zijn gemaakt.

Hoeaanstellingen tot publieke ambten kunnen bewezen worden.

32.—Om de aanstelling van eenig publiek ambtenaar of autoriteit van eenig persoon zoodanig agerende te bewijzen, zal het genoegzaam zijn daarvan zoodanig bewijs te produ-

ceren als gewoonlijk voor gerechtshoven in zulke gevallen als voldoende beschouwd wordt.

33.—Niets hierin vervat zal strekken of uitgelegd mogen worden aan te doen, te veranderen of te herroepen, eenige wet of ordonnantie, nu in kracht in dezen Staat, betrekkelijk bewijs van eenig archief, acte, instrument of geschrift, of het effect van dien, of van eenig afschrift of extract daarvan, als getuigenis geproduceerd zijnde.

Bestaande wet in betrekking tot geschreven getuigenis zal hierdoor niet geaffecteerd of veranderd worden.

34.—Niets hierin vervat zal strekken of uitgelegd worden eenig Rondgaand of het Hoog Gerechtshof te beletten, om de depositie van eenig getuige toe te staan, die uit kracht van eenigen regel of order van zulk hof genomen is *de bene esse*, als getuigenis in eenige civiele zaak te worden aangevoerd in het hof waarin zulke regel of order zal gemaakt geworden zijn.

Macht van Rondgaande Gerechts-hoven om verklaringen genomen "de bene esse" te admitteren.

35.—De verklaring van een verstorven of afwezig zijnde getuige, die onder eede bij het dienen van eenig vroeger civiel proces tusschen dezelfde partijen werd afgenomen, zal op dezelfde wijze mogen aannemelijk zijn als getuigenis waarop de verklaring van eenig verstorven of afwezig zijnde getuige in een gelijk geval zoude aannemelijk zijn volgens de algemeene wetten.

Verklaringen van verstorvene of afwezige getuigen in een vorig proces, wanneer aannemelijk.

36.—De verklaring door eenig krank persoon onder het vooruitzicht des doods afgelegd, zal als getuigenis in iedere zaak aannemelijk zijn, in zoo verre als bij de algemeene wetten in zulke gevallen is voorzien.*

Verklaringen van zieken onder vooruitzicht des doods, wanneer aannemelijk.

37.—Geen getuigenis, wanneer het op grond van hooren zeggen is, zal in eenige zaak aannemelijk zijn wanneer zulke getuigenis niet zal mogen aangenomen worden in eenige gelijksoortige zaak, dienende voor eenig hof van justitie, handelende overeenkomstig het algemeen Romeinsch-Hollandsch Recht.

Getuigenis op hooren-zeggen wanneer aannemelijk.

38.—Ieder getuige zal mogen weigeren, en zal niet wettiglijk gedwongen kunnen worden, om op eenige vraag te antwoorden, welke zulke getuige (zoo hij in eenige overeenkomstige zaak dienende voor eenige van de hoven van justitie handelende overeenkomstig het algemeen Romeinsch-Hollandsch Recht ondervraagd werd) mocht weigeren, en niet naar recht zou verplicht zijn op te antwoorden, ter oorzaak dat het antwoord van zulk getuige hem zoude kunnen blootstellen aan eenige straffen, boeten of verbeuring, of aan eene crimineele beschuldiging, of aan verlaging van zijn karakter.

Welke vragen getuigen wettiglijk mogen weigeren te beantwoorden.

39.—Een getuige vermag volgens wet niet weigeren te antwoorden op eene vraag, dienende tot de zaak onder verhooring, het beantwoorden van welke vraag geene strekking heeft zichzelf te doen beschuldigen of hem bloot te stellen aan straf of verbeuring van eenigen aard hoegenaamd, ter

Welke vragen getuigen volgens wet niet mogen weigeren te antwoorden.

* Zie ook het tweede gedeelte van Artikel 12 van Hoofdstuk X (Over Veldcornetten als Rechtsbeambten.)

oorzake alleenlijk, of op den eenigen grond, dat het beantwoorden van dusdanige vraag de strekking zoude kunnen hebben, dat hij eene schuldertent, of anderszins onderworpen zou worden aan eene civiele actie.

Welke daadzaken, enz., bevoorrecht tegen ontdekking door getuigen.

40.—Geen getuige zal in enig geval mogen worden verplicht of toegelaten om getuigenis te geven, belangende eenige mededeeling gemaakt aan of door zulk getuige, waartrent, indien de zaak dienende ware voor eenig gerechtshof handelende overeenkomstig het algemeen Romeensch-Hollandsch Recht, zulk getuige niet wettiglijk zoude verplicht zijn of toegelaten zijn getuigenis te geven, om reden dat zulke daadzaak of omstandigheid, of mededeeling op het principe van publieke staatkunde, of in aanmerking nemende het publiek belang niet behoort ontdekt te worden, en tegen eene openbaring bevoorrecht is.

Geloofwaardigheid van getuigen hoe te worden betichtigd of ondersteund.

41.—Het zal in ieder geval voor eenige partij bevoegd zijn om de geloofwaardigheid van eenig getuige te betichten of te ondersteunen, hetzij die tegen of voor zulke partij geproduceerd is op eenige wijze en door eenig getuigenis, op of door welke, zoo de zaak voor eenig gerechtshof (handelende overeenkomstig het algemeen Romeensch-Hollandsch Recht), dienende ware, de geloofwaardigheid van zulk getuige door zulk persoon mocht worden betichtigd of ondersteund, en op geen andere wijs en door geen andere getuigenis hoegenaamd.

Uitleg van termen.

42.—Tot het goed verstaan van de meening van dit hoofdstuk is bepaald, dat onder den term "Magistraat," hierin voorkomende, zal worden begrepen de landdrost van eenig district, of zoodanig ander ambtenaar aan wien de uitoefening van de plichten van eenen magistraat wettiglijk zijn of zullen zijn opgedragen, dat het enkelvoudig getal verscheidene personen zoowel als één persoon zal insluiten, en dat het mannelijk geslacht vrouwen zoowel als mannen zal bevatten, wanneer zulks zal te pas komen, en blijkbaar zoodanig zal zijn gemeend.

HOOFDSTUK VI.

OVER GETUIGENKOSTEN.*

AFDEELING I.—IN CIVIELE ZAKEN.

Toelagen aan verscheidene getuigen

1.—De volgende toelagen worden aan getuigen in civiele zaken toegestaan:—

- (A). Aan blanke personen in het dorp woonachtig waar het hof zitting houdt, per dag... £0 7 6
- (B). „ blanke personen in het district woonachtig waar de zaak dient, voor reiskosten per dag van zes uur (36 mijlen)..... 0 10 0

* Over Getuigenkosten voor Geneeskundigen zie Schedule gevoegd bij Hoofdstuk XC VII (Over Geneeskundigen.)

(c).	Aan blanke getuigen uit een ander district geroepen voor reiskosten per dag van zes uur te paard (36 mijlen).....	0 15 0
(D).	„ kleurlingen in het dorp woonachtig waar het hof zit per dag.....	0 2 6
(E).	„ kleurlingen in het district woonachtig waar het hof zit, voor reiskosten per dag van zes uur (36 mijlen).....	0 4 0
(F).	„ kleurling getuigen, geroepen uit een ander district, voor reiskosten per dag van zes uur (36 mijlen).....	0 6 0
(G).	„ verblijf-kosten voor blanke personen, genoemd sub B en C, per dag.....	0 7 6
(H).	„ verblijf-kosten voor kleurling getuigen, vermeld sub E en F, per dag.....	0 2 6

Zullende deze toelagen worden berekend naar de afstanden werkelijk afgelegd.

2.—Aan den registrateur der hogere hoven of diens plaatsbekleeder zal niet worden toegekend eenig getuigengeld te berekenen aan partijen of aan den Staat in civiele zaken, waar hij geroepen zal worden om als getuige eenig document voor de rondgaande en hogere gerechtshoven van dezen Staat te produceeren, zoodra hem kennis zal zijn gegeven van de productie van zoodanige documenten; en zal hij verplicht zijn die documenten, waar gevraagd, kosteloos voor de hoven van den Staat te produceeren.

Geene toelage aan Registrateur in zekere gevallen.

3.—Indien getuigen, buitenlands woonachtig, moeten worden gedagvaard, zal het aan het hof, waarvoor zij moeten verschijnen, vrijstaan om de getuigengelden voor zoodanige getuigen vast te stellen.*

Toelagen aan getuigen buiten's lands woonachtig

AFDEELING II.—IN CRIMINEELE ZAKEN.

4.—Het bedrag der verschillende toelagen aan getuigen in crimineele zaken wordt bepaald als volgt:—

Toelagen in Crimineele Zaken.

- (A). Aan getuigen in het dorp woonachtig waar het hof zitting houdt wordt niets toegestaan.
- (B). Aan alle blanke getuigen in het district woonachtig en verder wonende dan twee uren van het dorp waar de zaak dient, voor reiskosten per dag van zes uur (zes-en-dertig mijlen), vijf shillings.
- (c). Aan blanke getuigen uit een ander district geroepen voor reiskosten per dag van zes uur (36 mijlen), zeven shillings en zes pence.
- (D). Aan kleurling getuigen in het district woonachtig en verder dan twee uren van het dorp waar het hof zit, voor reiskosten per dag van zes uur (36 mijlen), twee shillings.

* Over het tarief voor buitenlandsche getuigen die gedwongen worden voor de Gerechtshoven van dezen Staat te verschijnen, zie het eerstvolgend Hoofdstuk.

- (E). Aan kleurling getuigen geroepen uit een ander district, voor reiskosten per dag van zes uur (36 mijlen), drie shillings.
- (F). Verblyfkosten voor blanke personen per dag, vijf shillings.
- (G). Verblyfkosten voor kleurling getuigen per dag, twee shillings.
- (H). Aan ambtenaren die door de regeering gebezigt zijnde tot het doen van onderzoek buiten hunne betrekking in crimineele zaken hunne getuigenis moeten afleggen buiten hun district, per dag van zes uren (36 mijlen), voor reiskosten één pond sterling.

Zullende deze toelagen worden berekend naar de afstanden werkelijk afgelegd.

HOOFDSTUK VII.

OVER HET VERPLICHTEN VAN GETUIGEN DIE IN DEZEN STAAT WOONACHTIG ZIJN OM BUITEN DEN STAAT IN GERECHTSHOVEN TE VERSCHIJNEN.

Dagvaarding op getuigen buiten 's lands uitgereikt hoe uitwerking te hebben in dezen Staat.-Tarief voor getuigen.

1.—Wanneer eene dagvaarding (subpana) voorgevende uitgereikt te zijn door den behoorlijken beambte van een bevoegd hof in Britsch-Basutoland of in een naburigen Staat of Kolonie waarop deze wet toepasselijk zal zijn, ten einde het compareeren te verzekeren van iemand die in dezen Staat woonachtig is als een getuige ten overstaan van zoodanig hof, overgezonden wordt door zoodanigen beambte naar den landdrost van het district waarin de persoon woonachtig is die men aldus wil doen compareeren, dan zal het de plicht zijn van gezegden landdrost om op zoodanige dagvaarding (subpana) zijne order te endosseeren, dat dezelve gediend zal worden op de daaringenoemden persoon; en daarop zal de aldus geëndosseerde dagvaarding overhandigd worden aan den bode van gezegd landdrosthof, of aan zijnen wettigen plaatsvervanger, of zoodanigen anderen persoon als de gezegde landdrost speciaal voor dat doel zal benoemen, wiens plicht het zal zijn dezelve zoo spoedig doenlijk te dienen op den daarin aangeduiden persoon: met dien verstande altijd, dat de noodige kosten voor zoodanige diening, alsmede de noodige reiskosten van den gedagvaardden persoon voor het gaan naar en terugkeeren van het in zoodanige dagvaarding genoemd hof, en zijne kosten van verblijf op de plaats waar zijn getuigenis afgelegd moet worden, volgens zulk tarief als het uitvoerend gezag van tijd tot tijd mocht opstellen, overgezonden zullen worden naar gezegden landdrost met de dagvaarding; en de kosten die den in de dagvaarding genoemden persoon zullen toegekend zijn zullen hem betaald worden door den persoon die dezelve dient.

2.—Ieder, op wien eene dagvaarding zal zijn gediend gelijk in het voorgaand artikel vermeld, zal gehouden zijn om te compareeren op dag en plaats daarin vermeld; en in geval hij in gebreke blijft zulks te doen en ook geene wettige en geldige verontschuldiging bewijst voor zoodanig niet-compareeren, zal hij blootstaan aan eene boete van niet meer dan een honderd pond sterling, die ingevorderd zal worden in het hof van den landdrost van het district waarin de gedagvaarde persoon woonachtig is, op instantie van den Staatsprocureur.

Comparitie verplichtend.

3.—Het relaas van den persoon, die gemachtigd is om zoodanige dagvaarding te dienen, zooals in het eerste artikel van dit Hoofdstuk vermeld, aantoonende dat zoodanige die-ning behoorlijk was gedaan, en een certificaat onder de handteekening en het zegel van den presideerende rechter of landdrost van het hof, waar de gezegde dagvaarding werd uitgegeven, dat de aldus gedagvaarde persoon niet compareerde na opgeroepen te zijn en ook geene wettige of geldige verontschuldiging voor zijn niet-verschijnen heeft bewezen, zullen beschouwd worden als voldoende bewijs van het niet-compareeren van zoodanigen persoon, ten einde die in het laatst voorgaand artikel vermelde boete op te leggen.

Bewijskracht van relaas.

4.—Geen persoon, woonachtig in Britsch-Basutoland of in eenen naburigen Staat of Kolonie, waarop deze wet toepasselijk is, die gedagvaard wordt om als een getuige te compareeren voor eenig gerechtshof van dezen Staat, en wiens comparitie verplichtend is gemaakt door eene verordening van Britsch-Basutoland of van zoodanigen Staat of Kolonie, zal, terwijl hij aldus compareert, in hechtenis mogen genomen worden op eenen civielen of crimineelen lastbrief voor eene vroegere door hem in dezen Staat verschuldigde som of gepleegde misdaad.

Getuige van buiten's lands niet onderhevig aan arrest.

5.—Deze bepalingen zullen, wat betreft Britsch-Basutoland of eenigen naburigen Staat of Kolonie, in werking treden en kracht van wet hebben, zoodra de Staatspresident bij proclamatie in de *Gouvernements-Courant* zal verklaren en bekend stellen, dat Britsch-Basutoland, of zoodanige Staat of Kolonie, behoorlijk voorziening heeft gemaakt om personen, daarin woonachtig, te verplichten als getuigen te verschijnen voor de hoven van dezen Staat.

Werkdadigheid dezer wet wanneer daargesteld.

HOOFDSTUK VIII.

DE WET OVER CRIMINEELE RECHTSPLEGING.

AFDEELING I.—CRIMINEELE VERVOLGING.

1.—Aan den Staatsprocureur van den Oranjevrijstaat is toevertrouwd het recht en opgedragen de plicht om in crimineele zaken te prosequeeren, in den naam en ten behoeve van het Gouvernement van den Oranjevrijstaat.

Plicht van Staatsprocureur.

Diens onbedwongen macht.

2.—Het recht en de macht om te prosequeren hierin te voren vermeld, waarmede de Staatsprocureur bekleed is, zal volslagen onder zijne eigene bestiering en bedwang zijn, doch zal hij verplicht en gehouden zijn om alle misdaden te prosequeren wanneer er, volgens zijn oordeel, genoegzame bewijzen van het plegen van zoodanige misdaden voorhanden zijn.

Persoonlijke waarneming van plicht of anderszins.

3.—Het gezegde recht tot prosequeren zal uitgeoefend worden door den Staatsprocureur in den Oranjevrijstaat in persoon, mits echter indien, in betrekking tot enige zaak of zaken de Staatsprocureur niet in staat wezen zal om in eenig gerechtshof in persoon te prosequeren, het zal wettig zijn voor eenig ander persoon, daartoe speciaallijk door den Staatsprocureur benoemd, als zijn plaatsvervanger in zulke zaak of zaken te verschijnen en te ageeren: alles behoudens de macht door bijzondere wetsbepalingen aan bijzondere personen verleend om te prosequeren.

Plichten van Landdrostklerken.

4.—De klerken van de respectieve landdrosten en assistent-landdrosten zullen de betrekking bekleeden van klerken van het vreedegerecht, en onder instructies van den Staatsprocureur (indien hij eenige geeft) zijne plaats vervullen in alle opzichten; en hebben de macht om zonder voorafgaand verlof voor de gerechtshoven van eenen landdrost of van landdrost en heemraden te vervolgen voor eenige misdaad waartoe zulke gerechtshoven jurisdictie hebben; alsmede om in het voorloopig onderzoek van crimineele zaken van grootere enormiteit, die voor de hoogere gerechtshoven moeten terechtaan, en wanneer de Staatsprocureur afwezig zal zijn, alles te doen om zoodanig onderzoek geregeld en volledig te bewerkstelligen, als van den Staatsprocureur zou kunnen verwacht worden wanneer hij in persoon daarin werkzaam ware, en, indien vereischt, in het bewerkstelligen van zoodanig voorloopig onderzoek de bevelen van den Staatsprocureur te volgen en daaraan te gehoorzamen.

Plaatsvervangng bij Rondgaand Gerechtshof.

5.—In geval bij eenig Rondgaand Hof, noch de Staatsprocureur, noch iemand bij hem speciaallijk gemachtigd om namens hem te ageeren, verschijnen zal om de crimineele zaken bij de zitting te vervolgen, zal het aan het hof vrijstaan om eenigen pleitbezorger van het hof aan te stellen om zulks te doen, tegen de belooning gewoonlijk door den Staat toegestaan.

Staking van vervolging.

6.—De Staatsprocureur zal de macht hebben ten eenigen tijde voor de veroordeeling van eenen beschuldigde om alle prosectie te staken; maar in geval de verweerder reeds voor het hof ter terechtstelling mocht zijn opgeroepen, en op de beschuldiging mocht hebben geantwoord, zal hij, met betrekking tot zoodanige beschuldiging, in geval de prosectie gestaakt wordt, gerechtigd zijn tot vrijspraak.

Last tot loslating.

7.—De Staatsprocureur zal de macht hebben, met uitzondering in 't geval hierna speciaallijk uitgezonderd, de los-

lating te bevelen van eenigen persoon die tot verder onderzoek of tot terechtstelling in het gevangenhuis geplaatst was, voor welke loslating een geschrift, aanduidende dat de Staatsprocureur geen grond ziet zulken persoon te prosequeeren en door hem onderteekend zijnde, een voldoende autoriteit of lastbrief zijn zal.

8.—Niettegenstaande de loslating van eenigen gevangene of weigering door den Staatsprocureur hem te vervolgen, zooals in het voorgaande artikel is voorzien, zal het aan eenigen privaten persoon vrijstaan, tengevolge van de macht hierna aan private partijen verleend om te mogen prosequeeren, bij eenig bevoegd gerechtshof of rechter aanzoek te doen om eenen lastbrief, ten einde zoodanigen beschuldigde in hechtenis te houden of, reeds losgelaten zijnde, weder te apprehendeeren, mits zulke private partij acte van securiteit voor de prosecutie voor den registrateur ten behoeve van den beschuldigde zal passeeren voor een bedrag en met zoodanige borgen als het gerechtshof of rechter mocht bepalen; zullende zoodanige acte zijn, zoo na mogelijk, in den vorm A bevat in de schedule gehecht aan dit Hoofdstuk.

Aanzoek door
Privaten Vervolger
voor Lastbrief.

9.—Noch veroordeeling, noch vrijspraak zal kunnen betletten dat eene civiele actie tot schadevergoeding tegen den beschuldigde worde gebracht door eenig persoon welke mocht schade geleden hebben, door het plegen van eenige voorgewende misdaad of wanbedrijf.

Civiele Actie, niettegenstaande vervolging.

10.—In alle zaken waar de Staatsprocureur weigert om wegens eenige voorgewende misdaad of wanbedrijf te prosequeeren, zal het voor eenige private partij die verklaart dat hij wegens eenige zulke voorgewende misdaad of wanbedrijf schade geleden heeft, vrijstaan in eigen naam den persoon die beschuldigd is zulke misdaad of wanbedrijf te hebben gepleegd voor eenig bevoegd gerechtshof crimineel te vervolgen.*

Private vervolging.

11.—Opdat geene prosecutie ter instantie van een privaats persoon moge plaats grijpen totdat de Staatsprocureur zal hebben besloten of hij den beschuldigde prosequeeren zal al dan niet, zal geene private partij bevoegd zijn om eene dagvaarding uit te nemen tegen eenige partij om zich voor eenig gerechtshof tegen eenige dagvaarding of acte van beschuldiging te verantwoorden, tenzij de gezegde private partij aan den beambte die door de wet geautoriseerd is om zoodanige dagvaarding te verleenen, produceeren zal de acte van beschuldiging of aanklachte waarop geëndosseerd zijn zal een certificaat, onderteekend door den Staatsprocureur, dat hij de acte van beschuldiging of aanklachte gezien heeft, en weigert voor de misdaad daarin vervat te prosequeeren, welk gezegd certificaat de Staatsprocureur hiermede bevolen is te geven;

Certificaat van
Staatsprocureur
daartoe.

* Over vervolging van een Insolvent door den Curator of eenen Crediteur zie Hoofdstuk CIV (Om de behoorlijke collectie, enz., van Insolvente Boedels in dezen Staat te regelen) Art. 73.

mits echter geene private partij bevoegd zijn zal om zulk certificaat van den Staatsprocureur in eenige zaak te eischen, tenzij de persoon wien hij wenschte te prosequeeren ten volle voor zijne terechtstelling zal zijn gecommiteerd of in hechtenis gesteld.

Welke private personen kunnen vervolgen.

12.—Om eene prosecutie ter private instantie te ondersteunen, moet de private vervolgende partij in staat zijn eenig wel-gegrond en bijzonder belang in den uitslag van het proces aan te toonen, spruitende uit schade of nadeel welke hij persoonlijk geleden heeft door de voorgegevene misdaad of het wanbedrijf in de acte van beschuldiging of aanklachte vermeld.

Echtgenooten, Voogden, Kinderen als Private Vervolgers.

13.—Een man zal dit recht van prosequeeren hebben ten opzichte van misdaden of wanbedrijven gepleegd tegen zijne huisvrouw; en de wettelijke voogden van minderjarigen zullen dit recht van prosequeeren bezitten ten opzichte van misdaden en wanbedrijven tegen zoodanige minderjarigen gepleegd, en de vrouw of kinderen, of waar er geene vrouw of kind is, zal een der naastbestaande bloedverwanten van eenig overleden persoon dit recht van prosequeeren bezitten, ten opzichte van eenige misdaad waardoor de dood van zulk eenen persoon voorgewend wordt te zijn veroorzaakt.

Private Vervolger gecondemneerd tot onkosten.

14.—Waar een persoon (geprosequeerd ter instantie van eene private partij) zal worden vrijgesproken, mag het hof waarin de prosecutie gebracht wordt den aanklager vonnissen tot betaling aan de geprosequeerde partij van de geheele of van eenig gedeelte der onkosten, welke hem door de prosecutie zullen zijn veroorzaakt geworden.

Acte van Borgstelling.

15.—Geen private partij zal toegelaten worden iemand te dagvaarden, om zich tegen eenige acte van beschuldiging of aanklachte te verantwoorden, tenzij hij zelf vooraf voor den landdrost een borgacte zal hebben gepasseerd in de som van twintig ponden sterling en twee goede borgen, ieder voor tien ponden sterling, dat hij de prosecutie ten einde toe zal voortzetten, volgens bestaande regels en wetten, en dat hij zoodanige kosten zal betalen als waartoe hij door eene rechterlijke uitspraak mocht verplicht worden; en zoodanige borgacte zal zijn naar het voorbeeld van vorm B, bevat in de schedule gehecht aan dit Hoofdstuk.

Geene Terechtstelling zonder Committeeren.

16.—Geen beschuldigde zal kunnen terechtgesteld worden voor eenig rondgaand gerechtshof, tenzij vooraf tot terechtstelling gecommiteerd door een bevoegd gerechtshof of magistraat voor de misdaad hem in de acte van beschuldiging ten laste gelegd, mits een beschuldigde zal beschouwd worden gecommiteerd te zijn voor eenige misdaad indien de verklaringen voor den magistraat afgelegd eenige feiten bevatten, waarop de beschuldigde zoude kunnen gecommiteerd geweest zijn voor de misdaad in de acte van beschuldiging genoemd, ofschoon de magistraat hem op de verklaringen gecommiteerd heeft voor eenige ander misdaad of voor eene misdaad

die niet bestaat; mits verder dat elke beschuldigde, die in de gevangenis gehouden is, of die op den dag van terechtstelling volgens borgacte verschijnt, beschouwd zal worden behoorlijk tot terechtstelling gecommiteerd te zijn voor de misdaad in de acte van beschuldiging genoemd, tenzij het tegenovergestelde zal zijn bewezen geworden.

17.—In geval de beschuldigde na ter terechtstelling gecommiteerd te zijn, door order van den Staatsprocureur ontslagen zal worden, zal geene dagvaarding tegen hem om op eene acte van beschuldiging te antwoorden kunnen uitgenomen worden, zonder toestemming van het Hoog Gerechtshof of van eenen rechter in kamers, mits niets hier of in het voorgaande artikel vervat, uitgelegd zal worden om het Hoog Gerechtshof of Rondgaand Hof of rechter in kamers eenige macht te ontnemen die zoodanig hof of rechter heeft, om op applicatie van belanghebbenden eenig magistraat te gelasten eenig voorloopig onderzoek te houden of eenig persoon ter terechtstelling te committeren, hetzij een voorloopig onderzoek is gehouden of niet.

Dagvaarding na ontslag.

18.—Geen verloop van tijd zal eene prosecutie voor de misdaad van moord kunnen verhinderen, doch een verloop van twintig jaren van af het bedrijf van eenige andere misdaad of wanbedrijf, zal eene prosecutie beletten hetzij ter instantie van den publieken aanklager of van eene private partij.

Verjaring van Vervolgingsrecht.

AFDEELING II.—ARREST.

19.—Eenig rechter of magistraat, die kennis draagt van eenige misdaad of rustverstoring, door de daad te zien plegen, kan zelf den overtreder arresteeren, of mag door een mondelijke order anderen bevelen zulks te doen, die in zulk geval den overtreder, indien hij poogt te ontvluchten, zal moeten vervolgen en de gegevene order, hoewel verwijderd van de tegenwoordigheid van zulk eenen rechter of magistraat, ten uitvoer brengen.*

Macht van Rechter en Magistraat.

20.—Eenig rechter of magistraat zal eenen lastbrief mogen verleen tot gevangenneming van eenigen persoon op een aanzoek in geschrift van, en onderteekend door den Staatsprocureur, te kennen gevende welke misdaad of overtreding voorgegeven wordt bedreven te zijn, en dat er op bekomene informatie onder eede, redelijke gronden van suspicie bestaan tegen den persoon voor wiens gevangenneming de lastbrief gevraagd wordt; of ook op eene gelijksoortige informatie door eenig ander persoon onder eede gegeven, voor den rechter of magistraat, door wien de lastbrief zal worden verleend; mits altoos zoodanige rechter of magistraat

Lastbrief.

* Over de machten van den Vrederechter aangaande crimineele arresten zie Artikels 5 en 6 van Hoofdstuk IX (De wet over Vrederechters). Over de bewaring van rust en orde in huizen waar drank verkocht wordt, zie Art. 19, Hoofdstuk CVIII (Over den Drankhandel).

geen zulken lastbrief zal mogen verleenen, tenzij de misdaad gepleegd zij binnen zijne jurisdictie, of dat er goede gronden zijn te gelooven dat de persoon tegen wien zulken lastbrief gevraagd wordt zich op dien tijd binnen de jurisdictie van zulken magistraat bevond.*

Plicht van Wets-beambten.

21.—Elke wetsbeambte binnen dezen Staat, gerechtigd om crimineele lastbrieven ten uitvoer te brengen, wordt hiermede geautoriseerd en gelast iederen zulken lastbrief te gehoorzamen en ten uitvoer te brengen, wanneer die door eenen rechter of vrederechter voor den geheelen Staat aangesteld zal zijn uitgevaardigd; en elke zoodanige wetsbeambte is hierdoor geautoriseerd en gelast iederen zulken lastbrief te gehoorzamen en ten uitvoer te brengen wanneer die zal zijn verleend of geautoriseerd door eenigen magistraat van het district, waarin zulke beambte aangesteld is te ageeren; en ieder crimineele lastbrief door gezegden rechter of magistraat alzoo gegeven, zal van kracht zijn en mag wettiglijk overal binnen de limieten van dezen Staat worden uitgevoerd door eenig wetsbeambte of door eenigen privaten persoon die daarmede zal worden belast.**

Macht van Wets-beambten om te arresteren, enz.

22.—Alle wetsbeambten gerechtigd crimineele lastbrieven ten uitvoer te brengen, worden hierdoor geautoriseerd en gelast iederen persoon die eenige misdaad of rustverstoring in hunne tegenwoordigheid zal plegen te arresteren, alsook elk persoon dien zij redelijke gronden hebben te vermoeden dat hij een persoon is die bedoeld werd in eenen lastbrief van apprehensie, verschijnende in de *Gouvernements-Courant*, of te verdenken van eenigen moord, moedwilligen manslag, verkrachting, of diefstal gepleegd te hebben, of aanranding met voornemen om eenige van deze misdaden te bedrijven, of waarin eene gewaarlijk wond is toegebracht, brandstichting, huisbraak met voornemen eenige misdaad te bedrijven, of diefstal van eenig vee, eenige schapen of bokken, of eenige andere misdaad van gelijksoortige schuld met voorgemelde misdaden, alsmede ieder persoon die zij zullen betrappen in eenig gevecht, of wien zij vinden zullen trachtende eene misdaad te plegen, of duidelijk een voornemen openbarende zulks te willen doen.***

Plicht van private personen om te helpen arresteren

23.—Ieder privaat persoon zal gehouden zijn, wanneer hij door eenig wetsbeambte zal worden opgeroepen, om zulken beambte te helpen in het maken van eenig arrest, waartoe zulk beambte volgens de wet gerechtigd zal zijn, op eenig

* Voor het geval van misdaden gepleegd in Britsch-Basutoland zie Hoofdstuk XVI.

** Zie ook Artikel 11 van Hoofdstuk X (De wet over Veldcornetten). Over crimineele arresten onder bijzondere wetten raadplege men de Bladwijzer onder het woord "arrest". Over de civiele acties tegen constabels voor het arresteren op lastbrief van eenen Vrederechter, zie Artikels 26 en 27 van Hoofdstuk IX (De wet over Vrederechters).

*** Zie ook Artikels 36 tot en met 52 van Hoofdstuk XI (Over Politie-Constabels).

persoon beschuldigd met, of verdacht van het plegen van, eenige misdaad of wanbedrijf.*

24.—Ieder *privaat* persoon in wiens tegenwoordigheid eenige moord, moedwilligen manslag, verkrachting, diefstal of aanranding met voornemen eenige dezer misdaden te plegen, of waarin eene gevaarlijke wond is toegebracht, brandstichting, huisbraak met voornemen eenige misdaad te bedrijven, of andere overtreding, gelijksoortig in schuld met eenige der voornoemde misdaden, gepleegd wordt, of getracht wordt te bedrijven; of die kennis draagt dat eenige zulke misdaad kortelijks te voren is gepleegd geworden, of van eenige misdaad of wanbedrijf, waarvoor zulk recht en autoriteit bij de wet opzettelijk aan zulk eenen *privaten* persoon zal zijn gegeven geworden, wordt hierdoor geautoriseerd en gelast de overtreders te arresteren of hen terstond te achtervolgen; en ieder ander *privaat* persoon aan wien het doeleinde van zulke achtervolging zal zijn bekend gemaakt, wordt hierbij geautoriseerd en gelast zich daarbij te voegen en te assisteeren; en ieder *privaat* persoon welke, waar er zulke achtervolging gemaakt wordt, den persoon zal aantreffen die het gestolen goed in zijn bezit heeft, of eenigen persoon wiens sporen zijne achtervolgers geleid hebben van de plaats waar de misdaad gepleegd werd naar de plaats waar hij zal worden achterhaald, wordt hiermede geautoriseerd en gelast zulken persoon te arresteren het dusdanig gestolen eigendom in zijn bezit hebbende, of achterhaald zijnde als voormeld.

25.—Het zal geoorloofd zijn voor eenig *privaat* persoon om eenig ander persoon te arresteren, onder redelijke verdenking dat hij eenige der misdaden gespecificeerd in het twee-en-twintigste artikel van dit Hoofdstuk of eenige andere misdaad van geëvenredigden graad van schuld heeft gepleegd; maar eenig arrest of poging tot arrest door eenig *privaat* persoon op suspicie gedaan, zal op zijne eigene risico en verantwoording gemaakt moeten worden, indien de alzo ge-arresteerde partij onschuldig is.

26.—Eenig *privaat* persoon wordt hiermede geautoriseerd en gelast eenig persoon, welke hij in eenig gevecht mocht vinden te arresteren ten einde zulken persoon daardoor te beletten met het gevecht voort te gaan en hetzelfde aldus te doen eindigen.

27.—Wanneer eenig wetsbeambte of ander persoon, die door een der voorzieningen van deze wet geautoriseerd of gelast zal zijn te arresteren of behulpzaam te zijn in het arresteren van eenigen persoon die eenige misdaad in gezegd twee-en-twintigste artikel gemeld of aangehaald, zal hebben ge-

* Zie Artikel 6 van Hoofdstuk IX (De wet over Vrederechters) en Artikel 62 van Hoofdstuk XI (Over Politie-Constabels). Over de verplichtingen om beambten behulpzaam te zijn in het bewaren van publieke orde of delverijen zie Artikel 35 van Hoofdstuk CXI en Artikel 20 (f) van Hoofdstuk CXVI.

pleegd, of op redelijke gronden verdacht wordt van die gepleegd te hebben, zulk persoon zal trachten te arresteren, en indien de persoon, aldus getracht gearresteerd te worden, zal vluchten of tegenstand bieden, en alzoo niet kunnen worden geapprehendeerd en niet kunnen worden belet te ontvluchten door eenig ander middel dan dat zulk beambte of privaat persoon den vluchtenden of tegenstand biedenden persoon doode, zal zulke doodslag door de wet als verschoonbare doodslag worden beschouwd.

Doodslag van Ar-
resterende.

28.—Elk persoon die, met het oogmerk tot welk einde eenig wetsbeambte of privaat persoon ageert bekend zijnde, eenig zulk beambte of privaat persoon zal dooden, terwijl hij tracht een arrest te maken of daarin behulpzaam is, of terwijl hij zich bemoeit ten einde eenig gevecht te beletten, hetwelk uit kracht van de voorzieningen van deze wet zulk beambte of ander persoon geautoriseerd of gelast is te doen, of in het doen daarvan behulpzaam te zijn, zal volgens de wet schuldig beschouwd worden aan de misdaad van moord; en elk persoon welke eenig privaat persoon dooden zal, terwijl hij pogen zal een arrest te doen onder de omstandigheden in het twee-en-twintigste artikel van deze wet vermeld, met de reden waartoe zulk privaat persoon dus dood, ageerde, bekend zijnde, zal volgens de wet schuldig zijn aan de misdaad van moord, indien hij schuldig zal zijn; of aan de misdaad van strafbaren manslag, zoo hij onschuldig zal zijn aan de misdaad op welke suspicie de persoon, zoo gedood, hem trachtte te arresteren; en elk persoon, die eenig privaat persoon zal dooden, terwijl hij trachtende was een arrest te doen onder de omstandigheden vermeld in het twee-en-twintigste artikel van deze wet, onbekend zijnde met het oogmerk waartoe de zoo gedooide persoon ageerde, zal volgens de wet schuldig zijn aan de misdaad van strafbaren manslag zoo hij de misdaad gepleegd heeft waarvoor de persoon dus gedood hem trachtte te arresteren; en elk persoon die eenig zoodanigen beambte of privaat persoon zal dooden, terwijl hij trachtende was een arrest te doen of daarin behulpzaam was, uit kracht der voorzieningen dezer wet, waardoor zulke beambte of ander persoon geautoriseerd of gelast wordt zoodanig te handelen, met het oogmerk waarom zulke beambte of privaat persoon dus gedood alzoo handelde onbekend zijnde, zal volgens de wet beschouwd worden schuldig te zijn aan strafbaren manslag; en elk persoon die zulk beambte of privaat persoon zal dooden, terwijl hij bezig was een arrest te maken uit kracht van eenigen lastbrief hierin te voren gemeld, welke ter oorzake van informaliteit, volgens wet niet genoegzaam zijn zal om het arrest van den persoon te autoriseeren die zulken beambte of privaat persoon doodt, zal door de wet beschouwd worden als schuldig aan de misdaad van strafbaren manslag,

hetzij hij bewust was met het doel waartoe zulk beambte of privaat persoon ageerde of niet.

29.—Bij de terechtstelling van eenig persoon wegens doodslag, gepleegd door tegenstandbieding aan eenig arrest, zal niets hierin vervat strekken, of zoo uitgelegd mogen worden om eenige daadzaak of omstandigheid van het effect te be-rooven (anders dan die waarvan het wettig effect hiervoren bijzonderlijk is voorzien en bepaald), waaronder zulke doodslag zal bewezen geworden zijn gepleegd te zijn, hetzij om zulk persoon te verontschuldigen of strekken mocht ter verzachting of verzwaring zijner schuld, hetwelk zulke daadzaak of omstandigheid volgens wet zoude gehad hebben voor het passeeren der bepalingen van deze wet.

Terechtstelling voor Doodslag wegens tegenstand.

30.—Het zal wettig zijn voor elken wetsbeambte en ieder privaat persoon welke door de wet geautoriseerd of gelast wordt, ieder persoon bekend of verondersteld eene misdaad of wanbedrijf gepleegd te hebben, te arresteeren, ten dien einde de deuren open te breken van eenig huis en daar binnen te gaan en hetzelfde te doorzoeken, indien het bekend is of vermoed wordt dat zulk persoon zich daarin bevindt; mits echter dat zulk beambte of andere persoon als voormeld, vooraf niet geslaagd zal zijn om ingelaten te worden, nadat door hem overluid zal zijn gevraagd geworden, en hij de reden zal hebben te kennen gegeven waarom hij zulk huis begeert binnen te komen.*

Openbreken van Deuren.

31.—Elke lastbrief uitgevaardigd door eenige der personen, hierin te voren geautoriseerd derzelve te geven, zal zijn om de partijen daarin beschreven te apprehendeeren, en hen voor den persoon te brengen die denzelven verleend heeft, of voor zulk een anderen magistraat als die persoon, die gezegden lastbrief geeft, daarin zal aanduiden; en dezelve zal ingericht worden naar het voorbeeld van vorm C bevat in de schedule gehecht aan dit hoofdstuk.**

Vorm van Lastbrief.

32.—Een telegram van den Staatspresident, gouvernements-secretaris, registrateur der hogere gerechtshoven, staatsprocureur, landdrost, assistent-landdrost of resident-vrederechter zal genoegzame lastbrief zijn tot aanhouding van eenig persoon in de gevangenis voor eenige misdaad voor een tijdstip niet te boven gaande veertien dagen, mits dat de misdaad duidelijk en de persoon zoo nauwkeurig mogelijk gemeld wordt in gezegd telegram, zullende de lastbrief en de verklaring of verklaringen, waarop die gegrond is, zoo spoedig mogelijk worden opgezonden.***

Telegram genoegzaam voor Arrest.

* Zie ook Artikels 60 en 61 van Hoofdstuk XI (Over Politie-Constabels).

** Voor de vormen van Lastbrieven ter uitlevering van voortvluchtige misdadigers raadplege men de verscheidene hoofdstukken over Uitlevering; zie Bladwijzer onder het woord "Uitlevering."

*** Over voorkeur van zulke telegrammen zie Artikel 4 van Hoofdstuk LX (Over de Telegraaflijnen.) Over niet onderhevigheid van vreemde getuigen aan arrest zie Artikel 4 van Hoofdstuk VII.

AFDEELING III.—VOORLOOPIG ONDERZOEK.

Instellen van Onderzoek.

33.—Het zal wettig zijn voor eenigen magistraat of publieken aanklager, wanneer hij informatie van eenige gepleegde misdaad of wanbedrijf zal hebben bekomen (uitgezonderd wanneer het genoegzaam blijken zal dat de zaak geschiktelijk voor een der mindere gerechtshoven kan worden gebracht), om een voorloopig onderzoek te doen, en ten dien einde zal hij dadelijk eenen lastbrief geven ter apprehensie van eenig persoon die door informatie onder eede redelijkerwijs kan verondersteld worden de gezegde misdaad of wanbedrijf te hebben gepleegd, en hij zal ook die personen dagvaarden welke blijken zullen noodzakelijk als getuigen te moeten worden geëxamineerd; en in geval van verzuim of weigering te compareren, nadat bewezen zijn zal dat de dagvaarding, behoorlijk op hen zal zijn geëxploiteerd, zal gezegde magistraat of publieke aanklager als voormeld eenen verderen lastbrief onder zijne hand geven, om zulke getuigen tot verschijning te dwingen. Ook zal iedere magistraat gerechtigd zijn ten allen tijde de verschijning voor hem van alle personen te eischen en te gelasten die blijken mochten noodzakelijk betrekkelijk eenige veronderstelde misdaad of wanbedrijf als getuigen te moeten worden onderzocht, ofschoon de persoon door wien eenige zulke misdaad of wanbedrijf gepleegd is, niet bekend is of niet verdacht gehouden wordt, even alsof zulk laatstgenoemde persoon klaarlijk uitgevonden ware.*

Opschorting van Procedures bij Lagere Gerechtshoven, ter instelling van voorloopig onderzoek.

34.—Wanneer in eenige terechtstelling voor eenig lager hof het blijken mocht dat de misdaad uit den aard en omstandigheden er van behoort gebracht te worden voor het Rondgaand Gerechtshof, zal het lager hof het verhoor opschorten. Een voorloopig onderzoek zal dan in de zaak gehouden worden, en de getuigen hunne verklaringen op nieuw afleggen, en er zal overigens gehandeld worden overeenkomstig de regels betrekkelijk voorloopige onderzoeken.

Inwinning van Informatie.

35.—Ieder magistraat die een voorloopig onderzoek houdt, zal iederen persoon ondervragen, of doen ondervragen, welke eenige informatie geven kan betrekkelijk de misdaad of het wanbedrijf waaromtrent zulk onderzoek gedaan wordt.

Onderzoek met gesloten deuren.

36.—Het zal den beschuldigde vrijstaan, en hij is gerechtigd om te verzoeken, dat eenig voorloopig onderzoek tegen hem ingesteld met geslotene deuren zal plaats vinden.

Getuigenverhoor.

37.—Uitgezonderd in zulke zaken waarvoor door de wet bijzonder is voorzien en uitgesloten, zullen alle voorafgaande onderzoekingen onder eede afgenomen worden, en ieder getuige zal, voordat hij onderzocht wordt, voor den magistraat eenen eed afleggen dat hij in zijne verklaring de waarheid, de geheele waarheid en niets anders dan de waarheid spreken

* Betreffende het houden van het voorloopig onderzoek door resident vrederechters zie Art. 25 van Hoofdstuk IX (De wet over Vrederechters).

zal, en elk getuige zal afzonderlijk geëxamineerd worden. De verklaringen zullen opgeschreven worden in tegenwoordigheid van de beschuldigde partij, of indien in zijne afwezigheid genomen, zullen ze naderhand aan hem voorgelezen worden in de tegenwoordigheid der getuigen, welke hij geoorloofd zijn zal kruis- of contra-vragen te doen, en dusdanige verklaringen zullen door den magistraat, en door de getuigen onderteeekend worden, en in geval van hunne onbekwaamheid of weigering, dan zullen dezelve onderteeekend worden door twee personen, in welker tegenwoordigheid dezelve waren afgenomen. En wanneer eenige getuige hardnekkig weigeren zal getuigenis te geven, zal hij in de gevangenis kunnen worden gezet en gehouden totdat hij bewilligen zal.

38.—Wanneer eenig persoon, van eene misdaad of wanbedrijf verdacht, geapprehendeerd wordt uit kracht van eenen lastbrief in de voorgaande afdeeling vermeld, zal de beambte met allen mogelijken spoed den gevangene voor den magistraat in den lastbrief genoemd, brengen, of zoo de lastbrief van eene algemeene bewoording is, of dat het arrest zonder lastbrief gemaakt is, dan voor den magistraat, die het naaste bij de plaats is waar de gevangenneming plaats vond.

Voor wien gearresteerd moet gebracht worden.

39.—Wanneer eenig persoon, van eenig misdaad of wanbedrijf verdacht, voor eenigen magistraat tot onderzoek gebracht wordt, zal zulk een magistraat, voordat hij met de ondervraging der getuigen begint, zichzelve vooraf verzekeren dat de gevangene nuchteren en bij zijn volkomen verstand is.

Gevangene bij verstand te zijn.

40.—Na de ondervraging der getuigen ter ondersteuning van de beschuldiging, in tegenwoordigheid van den gevangene, of nadat de verklaringen hem zullen voorgelezen zijn (zoo dezelve in zijne afwezigheid afgenomen zijn) zal de magistraat gezegden gevangene vragen wat hij te zeggen heeft in antwoord op de beschuldiging tegen hem, en zal hem te gelijker tijd waarschuwen dat hij niet verplicht is eenige opgaaf te doen waardoor hij zich zelve zoude schuldig maken, en dat hetgeen hij zeggen zal als getuigenis tegen hem mocht gebruikt worden. De opgaaf van den gevangene zal dan opgeschreven worden, woord voor woord, in zoo verre als dezelve betrekking heeft tot de beschuldiging; en na hem te zijn voorgelezen, zal dezelve door hem onderteeekend worden, zoo hij dezelve wil onderteekenen, zoo ook door den magistraat, en ten minste door een ander persoon daarbij tegenwoordig; zoodanige schriftelijke verklaring zal zijn overeenkomstig vorm D, bevat in de schedule gehecht aan dit hoofdstuk. De verklaring kan bij eenige terechtstelling van den persoon die dezelve maakt zonder enig ander bewijs dan het produceeren daarvan overgelegd worden, tenzij het door beschuldigde bewezen wordt dat hij zoodanige verklaring niet heeft gemaakt, of dat de handteekening of merken van per-

Verdere procedures.

sonen niet in werkelijkheid de handteekening of merken zijn van de personen die zij voorgeven te zijn.

Committeeren tot
Terechstelling.

41.—Wanneer het aan den magistraat blijken zal dat er genoegzame grond is om eenig persoon, die voor hem gebracht werd, wegens de misdaad of het wanbedrijf waarvan hij beschuldigd staat in gevangenis te plaatsen om zijne terechstelling te ondergaan, zoo zal de magistraat eenen lastbrief verleenen om hem in de eene of andere gevangenis in het district, in welk gezegde magistraat jurisdictie hebben zal, aan te houden, om daar te worden bewaard totdat hij voor gezegde misdaad ter terechstelling zal worden gebracht, of totdat hij volgens de voorzieningen der wet zal zijn ontslagen, welke lastbrief de misdaad of het wanbedrijf, waarmede de gevangene beschuldigd is, duidelijk zal moeten vermelden, en zal ingericht worden overeenkomstig vorm E, bevat in de schedule gehecht aan dit hoofdstuk.*

Lastbrief ter Ge-
vangenzetting.

42.—In iedere zaak waarin eenig persoon beschuldigd van eenige misdaad of wanbedrijf zal zijn gevangen genomen, en gebracht zal worden voor eenigen magistraat van eenig district, anders dan dat waarin zulke misdaad of wanbedrijf zal zijn gepleegd, en waar zoodanige magistraat reden zien zal zulken persoon in hechtenis te zetten, hetzij tot verder onderzoek of om terecht gesteld te worden, zal het wettig zijn voor zulk eenen magistraat eenen lastbrief te geven tot in bewaring zetten van zulken persoon in de eene of andere gevangenis in het district, waarin de misdaad gezegd wordt te hebben plaats gevonden, of in 't gevangenhuis van de afdeeling waarin zulke magistraat jurisdictie heeft.

Aanhouden van
Getuigen.

43.—En daar aan het publieke recht in menig geval kan worden te kort gedaan, door het vertrek uit het district of anderszins, van getuigen die als zoodanig zullen zijn gehoord in 't voorloopig onderzoek genomèn voor de inhechtenstelling der overtreders, ter terechstelling voor de hoven van crimineele jurisdictie binnen het district: zoo zal iedere magistraat voor wien eenig voorloopig onderzoek heeft plaats gevonden, gerechtigd zijn eenig getuige te gelasten, hetzij alleen of gesamenlijk met een of twee goeode borgen, naar genoegen van den gezegden magistraat, om eene verbintenis aan te gaan, overeenkomstig vorm F, bevat in de schedule gehecht aan dit hoofdstuk, onder voorwaarde dat gezegde getuige ten eenigen tijde binnen zes maanden, van dien datum af gerekend, verschijnen zal, en getuigenis geven bij de terechstelling van gemelde zaak, daartoe gedagvaard geworden zijnde op eene zekere plaats door zulken getuige te worden benoemd; en indien eenig getuige, welke aldus gelast werd eene zoodanige verbintenis in te gaan, weigeren of in gebreke blijven zal aldus te doen, zal het voor gemelden magistraat

* Voor het geval van krankzinnige beschuldigten zie Artikel 8 van Hoofdstuk XCIV (Over Krankzinnigen en Zieke Armen.)

geoorloofd zijn om den getuige, die dus geweigerd heeft of in gebreke gebleven zal zijn, in de gevangenis te plaatsen en te bewaren totdat zulke verbintenis zal zijn ingegaan als hiervoren gemeld.

44.—Waar er geene genoegzame gronden blijken te zijn om den gevangene terstond voor zijne terechtstelling in hechtenis te stellen of hem te ontslaan, en het den magistraat blijken zal dat waarschijnlijk verder getuigenis kan worden verkregen, kan de magistraat eenen lastbrief geven, overeenkomstig vorm G, bevat in de schedule gehecht aan dit hoofdstuk, hem tot verder onderzoek in hechtenis te bewaren; zulke inhechtenisplaatsing tot verder onderzoek kan, indien noodig, meer dan eens plaats vinden, wanneer daartoe voor den magistraat genoegzame grond schijnt te bestaan, welke grond in den lastbrief tot wederbewaring zal vermeld worden, en iedere lastbrief ter gevangenzetting tot verder onderzoek zal den tijd vermelden wanneer de gevangene weder tot dien einde voor den magistraat zal worden gebracht; mits echter geen beschuldigde voor langer dan drie maanden in hechtenis zal gehouden worden zonder tot terechtstelling gecommiteerd te worden, tenzij op schriftelijke order of toestemming van den Staatsprocureur.

Uitstel van Onderzoek.

45.—Een gevangene gedurende het voorloopig onderzoek, of daarna voor zijne terechtstelling, zal toegelaten worden door zijne vrienden of rechtsgeleerden te worden bezocht, onderworpen aan zoodanige bepalingen en voorzieningen als de magistraat mocht noodig achten, onder wiens toezicht het gevangenhuis gelegen is.

Bezoeken aan Gevangenen.

46.—Een gevangene zal bij rechten mogen eischen dat een pleitbezorger tot zijn hulp toegelaten worde, zoo lang het voorloopig onderzoek duurt, en dat eenige getuige door hem aangeboden zal verhoord worden.

Pleitbezorger en getuige voor Gevangene.

47.—Het zal de plicht zijn van den magistraat die het voorloopig onderzoek bestuurt, om eenige plaatselijke schouwing te doen, welke de bijzondere omstandigheden van de zaak mochten noodzakelijk maken; en in geval van moord of doodslag en van gevaarlijke wonden, of ander leed aan den persoon van eenig mensch, zal hij het doode lichaam of den gewonden of beschuldigten persoon doen bezichtigen door eenen behoorlijk geadmiteerden geneeskundige, indien zulk een kan worden bekomen, die een schriftelijke rapport van zijne bevindingen zal opstellen, en na het onderteekend te hebben, aan den magistraat overhandigen.*

Schouwing.

48.—De magistraat die het voorloopig onderzoek bestuurt zal van alle geschriften en andere artikels door de getuigen voorgebracht, en welke waarschijnlijk bij de terechtstelling

Inventaris, enz.

* Zie ook Artikel 12 van Hoofdstuk X (De wet over Veldcornetten.) Voor de toelage genoten door ambtenaren voor het houden van lijkschouwingen zie Artikel 4 van Hoofdstuk LXXIV (Over toelagen aan zekere personen.)

zullen te pas komen, eenen inventaris doen opmaken, en met een "label" of opschrift daaraan gehecht, verzegelen of anders merken in tegenwoordigheid van den persoon die dezelve heeft voorgebracht, zoodat dezelve bij de terechtstelling kunnen worden herkend, en zal dezelve onder veilige bewaring doen stellen tot dien tijd toe, om dan te worden vertoond.

Bijzondere Assistentie.

49.—De Staatsprocureur, indien hij het goed vindt, zal persoonlijk bij eenig voorloopig onderzoek, begonnen door of voor eenigen magistraat, mogen assisteeren of anderszins eenig ander persoon van zijnentwege speciaal afvaardigen om daarbij tegenwoordig te zijn en te helpen.

Huisdoorzoeking.

50.—Eenig magistraat zal op eene informatie, onder eede bevestigd, aan hem door den Staatsprocureur toegezonden, of op de informatie van eenig persoon, onder eede voor zulk een magistraat verklaard, dat er reden is te veronderstellen dat gestolene goederen verborgen zijn in eenige plaats binnen de jurisdictie van den magistraat aan wien de informatie is toegezonden, of voor wien de informatie is gemaakt, door lastbrief, onder zijne handteekening gegeven, zulke plaats gedurende den dag mogen doen visiteeren en doorzoeken; zullende de lastbrief zooveel mogelijk zijn overeenkomstig vorm H, bevat in de schedule gehecht aan dit hoofdstuk.*

Verzending der Stukken.

51.—Waar er een voorloopig onderzoek door eenigen magistraat gehouden is, zal zulk magistraat onverwijld de stukken aan den Staatsprocureur afgeven of verzenden ter zijner consideratie.

Instructies van Staatsprocureur.

52.—Na de stukken van het voorloopig onderzoek, die aan hem zullen zijn toegezonden, te hebben overgezien, kan de Staatsprocureur gelasten, dat de gevangene of dadelijk ontslagen worde, of dat een verder onderzoek plaats vinden zal; of anders zal hij zulke maatregelen nemen en zoodanige bevelen geven als noodig zijn mogen om den gevangene te doen terecht staan voor zulk bevoegd hof van district of plaats binnen welke de misdaad gepleegd was, als het meest bevorderlijk zijn zal voor den loop des rechts en de behoorlijke uitvoering der wetten.**

Lastbrief tegen Ontslagene.

53.—In eenig geval waarin de stukken van een voorloopig onderzoek, als hiervoren gemeld, aan den Staatsprocureur zullen zijn overgezonden, en waar de beschuldigde partij alrede door den magistraat zal zijn ontslagen, zal de Staatsprocureur bevoegd zijn, zoude hij zulks goedvinden, bij eenig competent gerechtshof of rechter aanzoek te doen om eenen lastbrief, ten einde de beschuldigde partij op nieuw in hechtenis te nemen, om tot zijne terechtstelling te worden bewaard; en op zoodanig aanzoek zal gezegd hof of rechter zulke orders uitvaardigen als naar rechten zal behooren gedaan te worden.

* Zie ook Artikel 58 van Hoofdstuk XI (Over Politie-Constabels) en den Bladwijzer onder het woord "Huisdoorzoeking."

** Zie Artikel 57 van dit Hoofdstuk en aanmerking daarop.

54.—De magistraat van eenig district zal en kan wettig-
 lijk op eene applicatie tot dat einde door den Staatsprocureur
 onderteevend, eenen lastbrief verleenen tot het vervoeren van
 eenig persoon die uit kracht van eenen wettigen lastbrief be-
 waard zal zijn in het gevangenhuis van zulk district op eene
 crimineele beschuldiging, naar het gevangenhuis van eenige
 andere afdeeling, in de applicatie vermeld, om daarin tot
 verder onderzoek of ter terechtstelling te worden bewaard,
 of tot zijn ontslag, of tot dat hij weder verplaatst zal worden
 overeenkomstig de wet; zullende de lastbrief zijn overeenkomstig
 vorm I bevat in de schedule gehecht aan dit hoofdstuk.*

Lastbrief tot Ver-
voeren.

55.—Elk gevangene zal gerechtigd zijn op schriftelijke
 aanvraag bij den Staatsprocureur tot eene kopie van de stuk-
 ken en getuigenis afgelegd bij het voorloopig onderzoek, mits
 aanzoek gedaan wordt binnen eenen redelijken tijd voor de
 zitting van het rondgaand gerechtshof, en mits de kosten
 van kopieeren tegen negen pence per honderd woorden aan den
 Staatsprocureur gezonden worden tegelijkertijd met de aanvraag.

Kopieën der Stuk-
ken.

56.—In iedere zaak waar een persoon tot terechtstelling
 in hechtenis gesteld is, zal hij gerechtigd zijn eene kopie con-
 form van den lastbrief, onderteevend door den beampte die
 den lastbrief in zijn bezit heeft, of den tronkbewaarder waar
 hij in gevangenis is, te vragen, die onderhevig zijn zal aan
 een boete van eene som niet te boven gaande vijftien ponden
 sterling, bij wanbetaling te vervangen door eene gevangenis-
 straf niet te boven gaande drie maanden, indien hij weigert
 dezelve binnen zes uren nadat dezelve door den gevangene
 of zijn agent zal zijn gevraagd, te geven.

Kopie van Last-
brief.

57.—Indien de Staatsprocureur beschouwt dat eene zaak
 waarin een voorloopig onderzoek gehouden is, behoort beslist
 te worden door het hof van landdrost of van landdrost en
 heemraden, zal hij de zaak verwijzen om behandeld te worden
 voor zoodanig lager hof. In geval de zaak verwezen wordt
 naar het landdrosthof zal het niet noodig wezen voor den
 landdrost om getuigen wederom te hooren, die vroegere ver-
 klaringen afgelegd hebben in tegenwoordigheid van hem en
 den gevangene bij het voorloopig onderzoek, maar het zal ge-
 noegzaam zijn om de verklaringen vroeger afgelegd voor te
 lezen; zullende het echter den beschuldigde vrijstaan om te
 verzoeken dat een of meer der alreeds gehoorde getuigen
 wederom zullen voorgebracht en gehoord worden. Maar indien
 de getuige zijne verklaring niet in tegenwoordigheid van
 landdrost en gevangene afgelegd had zal zoodanige getuige
 wederom moeten gedagvaard en opgeroepen worden om ge-
 tuigenis te geven alsof hij nooit eene verklaring afgelegd
 had bij het voorloopig onderzoek.**

Verwijzing van
Zaak.

* Voor het bedrag genoten voor vervoer van Crimineele Gevangenen zie
 Artikel 5 van Hoofdstuk LXXIV (Over Toelagen aan zekere personen.)

** Zie ook Artikel 16 (A) van Hoofdstuk IV (De wet betreffende de Lagere
 Gerechtshoven.)

AFDEELING IV.—BORGTOCHT.

- 58.—Totdat de lastbrief ter inhechtenisplaatsing tot de terechtstelling uitgemaakt is, kan geen gevangene op ontslag onder borgtocht aanspraak maken, dat is, wanneer zoodanige misdaad van eenen groven of hoogerem graad van misdadigheid is, of onder verzwarende omstandigheden, of schoon dan ook de misdaad waarvan hij beschuldigd is onder een borgtochtelijk wanbedrijf kan worden gerekend; maar het zal aan de discretie van den magistraat gelaten worden eenen gevangene onder borgtocht te ontslaan die van eenen borgtochtelijken misdaad beschuldigd is, voordat het voorloopig onderzoek ten einde geloopt zal zijn.
- 59.—Iedere gevangene tot terechtstelling in hechtenis gesteld voor geene kapitale of hoofdmisdaden, is gerechtigd, zoodra de lastbrief uitgemaakt is, onder borgtocht te worden losgelaten.
- 60.—Te dien einde zal de gevangene ten tijde van zijne inhechtenisplaatsing om te worden terechtgesteld, mondeling bij den magistraat die den lastbrief verleend heeft, aanzoek mogen doen om terstond onder borgtocht ontslagen te worden.
- 61.—Ten eenigen tijde nadat de lastbrief ter terechtstelling zal zijn verleend, zal de gevangene in geschrift aan den magistraat, welke den lastbrief verleende, aanvraag mogen doen, of anders bij den magistraat in wiens district hij zich in de gevangenis bevindt, of bij eenig hooger hof of eenig rechter daarvan, om onder borgtocht ontslagen te worden; maar wanneer de lastbrief verleend was door een hooger hof, of eenigen rechter daarvan, zal zoodanig aanzoek omtrent de borgtocht alleenlijk kunnen worden gedaan bij gezegd hooger hof of gezegden rechter. Elk zoodanig geschreven aanzoek omtrent de borgtocht zal in den vorm van eene memorie moeten zijn, en vergezeld van een afschrift van den lastbrief of eene beëdigde verklaring dat een afschrift is geweigerd geworden.
- 62.—Ieder magistraat bij wien aanzoek gedaan wordt om onder borgtocht ontslagen te worden, zal binnen zes uren, nadat zulke aanvraag is gedaan, besluiten of de misdaad gevoegelijk onder borgtocht gebracht kan worden; en indien zoo, dan het bedrag van de te geven borgtocht wijzigen; en daarin nalatig zijnde zal hij onderworpen zijn aan eene boete niet te boven gaande de som van vijfzig ponden sterling.
- 63.—In de bepaling, of de misdaad waarvoor de gevangene in hechtenis gesteld werd, onder borgtocht kan genomen worden of niet, zal de magistraat de beschuldiging nemen, zoo als hij dezelve in den lastbrief tot inhechtenisneming zal gemeld vinden.

Wanneer toege-
staan.

In geval van niet
KapitaleMisdaden

Mondeling aan-
zoek tot borgtocht.

Aanzoek in Ge-
schrifte, enz.

Binnen welken tijd
toe te staan, en
Bedrag.

Bepaling van
Misdad.

64.—Eenig Rondgaand of het Hoog Gerechtshof, of eenig rechter daarvan, zal het recht hebben borgtocht te verleen in alle zaken hoegenaamd, hetzij hoofdmisdaden of niet. Macht der Hoogere Gerechtshoven.

65.—In zaken, waar er een twijfel kan ontstaan omtrent den graad en de hoedanigheid der misdaad door het onzekere gevolg der gepleegde daad, als in het geval van eene wond waarvan men niet vooruitzeggen kan of de lijder sterven of herstellen zal, kan iedere rechter of magistraat, bij wien aanzoek om onder borgtocht losgelaten te worden, gedaan wordt, zulks weigeren tot tijd en wijle alle gevaar voor het leven van den lijder voorbij is. Waar Misdad nog onzeker is.

66.—De bepaling van het bedrag der borgtocht zal in elk geval aan de discretie van den rechter of magistraat, bij wien het aanzoek om onder borg ontslagen te worden zal zijn gedaan, gelaten worden, mits dat geene overdrevene borgtocht van iemand zal worden gevorderd. Geene overdrevene Borgtocht.

67.—In elke zaak waarin een gevangene zich door de handelwijze van eenen magistraat beschouwt verongelijkt te zijn, door hem onwettiglijk naar het gevangenhuis verwezen te hebben, of geweigerd te hebben hem onder borgtocht te ontslaan, of door van hem eene overdrevene borgtocht te hebben geëischt, zal zulk gevangene zich mogen vervoegen bij het Rondgaand Gerechtshof of eenig hooger hof of rechter in kamers. Hooger Beroep.

68.—De borgtocht die door den magistraat genomen zal worden, zal zijn of van den gevangene alleen of van den gevangene en een of meer borgen naar de discretie van den magistraat, overeenkomstig den aard en omstandigheden der zaak, en de voorwaarde van zulk eene borgacte zal zijn dat de gevangene verschijnen en antwoord geven zal op eenige beschuldiging die tegen hem gebracht zal worden, in eenig bevoegd gerechtshof voor de misdaad of het wanbedrijf, waarmee hij beschuldigd is, ten eenigen tijde binnen den tijd van negen maanden van dato, en dat hij de beschuldiging en dagvaarding daarop betrekkelijk aannemen zal op eenige plaats door hem te benoemen en daarin vermeld; en de borgacte zal zijn naar het voorbeeld van vorm K, bevat in de schedule gehecht aan dit hoofdstuk. Discretie aangaande Borgtocht.

AFDEELING V.—DAGVAARDING VOOR RONDGAAND GERECHTSHOF.

69.—De manier van oproeping van eenig persoon om zichzelf te verdedigen tegen eene crimineele beschuldiging zal zijn door eene dagvaarding door den Staatsprocureur of door den privaten vervolger, of door zijnen procureur uitgenomen, en ondertekend door den registrateur van het hof; Wijze van Dagvaarden.

en die zal, zoo na mogelijk, zijn naar het voorbeeld van vorm L, bevat in de schedule gehecht aan dit hoofdstuk.

Aflevering aan
Baljuw.

70.—De aanklager zal aan den baljuw van het district alwaar zoodanige zaak zal terechtgesteld worden, afleveren of doen afleveren de origineele dagvaarding en acte van beschuldiging, hierin later vermeld, alsmede eene ware kopie van gezegde dagvaarding en acte van beschuldiging, om aan den beschuldigde afgegeven te worden, en indien er meer dan een beschuldigde in zoodanige acte van beschuldiging zal genoemd worden, dan zal er eene kopie van de dagvaarding en acte van beschuldiging aan iederen persoon daarin genoemd afgeleverd worden. En wanneer zoodanige vervolging plaats vindt ter instantie van eenen privaten persoon, dan zal hij of zijn procureur aan den baljuw vooraf de noodige kosten deponeren die hem volgens tarief in civiele zaken toekomen voor exploiteeren van, en relateeren op zoodanige dagvaarding.

Dienen van Dag-
vaarding op Be-
schuldigde.

71.—De baljuw zal zoo spoedig mogelijk na ontvangst door hem van de dagvaarding en acte van beschuldiging, en ten minste acht dagen voor den tijd van de zitting van het hof daarin vermeld, zelve of door zijnen wettigen plaatsvervanger, eene kopie van de dagvaarding en van de acte van beschuldiging aan en op den beschuldigde exploiteeren en afleveren, en aan hem den aard en den inhoud daarvan expliceeren.

Dienen in afwezig-
heid van Beschul-
digde.

72.—Wanneer de beschuldigde niet gevonden kan worden, dan zal de baljuw of zijn wettige plaatsvervanger eene kopie van de dagvaarding en de acte van beschuldiging aan iemand van zijn huisgezin, aan zijn woonhuis afgeven; of indien die niet gevonden zal worden, dan zal hij dezelve aan de voordeur van het laatstbekende woonhuis van den beschuldigde aanplakken; of in geval de beschuldigde onder borgtocht uit hechtenis ontslagen mocht zijn en in de borgacte eene plaats bepaald heeft alwaar zoodanige dagvaarding en acte van beschuldiging afgegeven en geëxploiteerd moeten worden, dan moet de baljuw of zijn plaatsvervanger de kopieën derzelve aan zulke plaats laten en de wijze van exploiteeren derzelve aan het hof relateeren.

Kennisgeving van
vorige overtuiging.

73.—Ingeval iemand beschuldigd met eenige misdaad vroeger veroordeeld werd voor eene gelijksoortige misdaad, zal het aan den aanklager veroorloofd zijn om aan hem kennis te geven, dat in geval hij schuldig gevonden wordt aan de misdaad hem ten laste gelegd het vroegere vonnis tegen hem bewezen zal worden tot vermeerdering van straf. De kennisgeving zal op den beschuldigde gediend worden minstens acht dagen voor de zitting van het hof, en, indien mogelijk, tegelijkertijd met de kopie der dagvaarding en de acte van beschuldiging, en zal zijn, zooverre mogelijk, overeenkomstig vorm M, bevat in de schedule gehecht aan dit hoofdstuk.

AFDEELING VI.—DE ACTE VAN BESCHULDIGING.

74.—Alle crimineele vervolging in het rondgaand gerechtshof zal wezen op de acte van beschuldiging, die, zoo verre het mogelijk is, zal uitgemaakt worden naar den vorm N, bevat in de schedule aan dit hoofdstuk gehecht. Vorm van Acte.

75.—Elke acte van beschuldiging moet ondertekend worden door den Staatsprocureur of door den privaten vervolger, naar de omstandigheden, of door een der procureurs of advocaten, behoorlijk geadmitteerd door het hof, en daartoe gequalificeerd zijnde door eene procuratie van zoodanigen privaten vervolger, dewelke aan den registrateur van het hof zal moeten ingeleverd worden voor het dienen van zoodanige zaak; en wanneer de vervolging geschiedt ter instantie van eenen privaten persoon, dan moeten zijn naam, toenamen, woonplaats en nering met zekerheid en nauwkeurigheid beschreven worden. Wie dezelve moet ondertekenen.

76.—Het zal vrijstaan aan den Staatsprocureur of privaten vervolger om meer dan eene misdaad in eene en dezelfde acte van beschuldiging in te sluiten, mits elke misdaad in eene afzonderlijke afdeeling dier acte wordt ten laste gelegd: mits in eene acte van beschuldiging voor moord geen andere misdaad in dezelfde acte van beschuldiging mag begrepen worden, doch zal het altijd aan het hof vrijstaan om te gelasten dat eerst eene afdeeling der acte van beschuldiging in behandeling genomen zal worden en dan eene andere, juist alsof de misdaden in afzonderlijke acten van beschuldiging waren ten laste gelegd. Meerdere Misdaden in eene Acte.

77.—Twee of meer personen kunnen beschuldigd worden in eene acte van beschuldiging wegens misdaden die ontstaan uit dezelfde daad of nalatigheid, ofschoon de partijen deelnemende in dezelfde daad of nalatigheid schuldig zijn aan verschillende misdaden; maar het is niet geoorloofd om in eene acte van beschuldiging meerdere personen te beschuldigen van misdaden die niet in zoodanige betrekking staan. Meerdere Beschuldigten in een Acte.

78.—Wanneer de aanklager in onzekerheid verkeert welke misdaad de feiten tegen eenen beschuldigde ten laste gelegd uitmaken, kan hij in afzonderlijke afdeelingen der acte van beschuldiging den beschuldigde in het alternatief van verschillende misdaden op dezelfde feiten beschuldigen. Alternative Beschuldigingen.

79.—Elk afdeeling eener acte van beschuldiging zal bevatten, en het zal genoegzaam zijn indien zij bevat, eene stelling dat de beschuldigde gepleegd heeft de misdaad daarin gesteld, zonder eenige technische uitdrukkingen te bezigen of iets te beweerden dat niet bewezen moet worden. Bijzonderheden te melden.—Amendement.

Zoodanige stelling kan zijn in de woorden der wetsbepaling die eene misdaad beschrijft of bepaalt of in eenige andere bewoordingen die genoegzaam aan den beschuldigde

te kennen geven waarvan hij beschuldigd staat, en referte kan gemaakt worden naar het artikel der wetsbepaling.

Elke afdeeling der acte van beschuldiging zal zoodanige bijzonderheden der beweerde misdaad inhouden als genoegzaam zijn zal om redelijke kennis aan den beschuldigde te geven van de misdaad hem ten laste gelegd, mits de afwezigheid of ongenoegzaamheid der bijzonderheden niet de acte zal tot niet maken, maar het zal het hof vrijstaan om een amendement of verdere bijzonderheden te gelasten.

Onkunstmatige Acten.

80.—Indien de acte van beschuldiging is opgesteld dat zij niet kan verbeterd worden zonder den beschuldigde in zijne verdediging te benadeelen, zal het hof de acte van beschuldiging kunnen vernietigen en de beschuldigde van de instantie ontslaan.

Vorm in geval van Moord en Manslag.

81.—Eene acte van beschuldiging voor moord of strafbare manslag moet zooverre doenlijk vermelden de wijze waarop, en het voorwerp waarmede, de dood van den overledene veroorzaakt werd; echter zal dezelve niet als onvolledig of ongenoegzaam beschouwd worden door dat er een verschil dienaangaande bestaat tusschen de beweringen daarin bevat en het geleverde bewijs, indien het hof van oordeel is dat zoodanig verschil niet den beschuldigde benadeelt of in zijne verdediging belemmert of stremt. In de acte van beschuldiging van moord zal het genoegzaam zijn te stellen dat de beschuldigde den overledene vermoord heeft; en in eene acte van beschuldiging voor strafbare manslag zal het genoegzaam zijn te stellen dat de beschuldigde onwettiglijk den overledene gedood heeft.

Datum te melden.

82.—De acte van beschuldiging moet zoo na mogelijk melden den dag der maand en het jaar wanneer de misdaad beweerd wordt gepleegd te zijn; maar een verschil tusschen den datum in de acte van beschuldiging genoemd, en in het geleverde bewijs is niet van belang tenzij de tijd van de kern of het bestanddeel (essence) der misdaad is.

Plaats te melden.

83.—De acte van beschuldiging moet melden waar de beweerde misdaad gepleegd werd, maar een verschil tusschen de plaats in de acte van beschuldiging genoemd en in het geleverde bewijs is niet van belang, mits het uit de getuigenis blijkt dat de misdaad gedaan werd binnen de jurisdictie van het hof.

Defensie "Alibi."

84.—In geval de beschuldigde zich bedient van de defensie van afwezigheid (gewoonlijk genoemd een "alibi") zal het hof op verzoek van den beschuldigde de prosecutie kunnen verplichten zich te houden bij den tijd en plaats in de acte van beschuldiging genoemd, of zoodanig andere order maken als het billijk mocht oordeelen naar de omstandigheden der zaak.

Beschrijving van Document.

85.—In eene acte van beschuldiging voor het namaken, gebruik maken van, of eenig andere misdaad betreffende een schriftelijk document, zal het genoegzaam zijn om eene

beschrijving van het document te geven door de algemeene strekking ervan te geven, of door het te noemen bij den naam waaronder het gewoonlijk bekend is, zonder een kopie of "facsimile" er van in de acte van beschuldiging te geven.

86.—In alle andere gevallen waar het noodig mocht zijn om eenige beweerding in eenige acte van beschuldiging te maken aangaande een document, hetzij geheel of gedeeltelijk in geschrifte of gedrukt, of in cijfers, zal het genoegzaam zijn om zoodanig document te beschrijven door of de algemeene strekking er van te geven, of het te noemen bij den naam waaronder het gewoonlijk bekend is, zonder een kopie of "facsimile" er van in de acte van beschuldiging te geven.

Algemeene strekking van Document slechts te melden.

87.—In eenige acte van beschuldiging voor eenige misdaad betreffende eenig document, hetzij voor het namaken of gebruik maken daarvan als anderszins, of voor diefstal door middel van valsche voorwendselen, zal het genoegzaam zijn om te stellen dat de beschuldigde de daad deed met bedoeling om te bedriegen, zonder te stellen dat de beschuldigde bedoeling had om eenig bepaald persoon te bedriegen; en bij terechtstelling voor eenige misdaad hierin voornoemd, zal het niet noodig zijn te bewijzen eene bedoeling aan den kant van den beschuldigde om eenen bepaalden persoon te bedriegen, maar het zal genoegzaam zijn te bewijzen dat de beschuldigde de misdaad deed met de bedoeling om te bedriegen.

Melding van bedrogen persoon onnoodig.

88.—In eene acte van beschuldiging voor diefstal zal het genoegzaam zijn om te stellen dat de goederen gestolen waren tusschen twee opgegevene datums, en bewijs kan geleverd worden dat de goederen tusschen die twee datums gestolen waren.

Datums van Diefstal.

89.—Wanneer het noodig mocht zijn in eenige acte van beschuldiging eenige bewering te maken aangaande eenig geld of banknoot, zal het genoegzaam zijn om zoodanig geld of banknoot te beschrijven als een zeker bedrag geld, zonder eenig bijzonder muntstuk of banknoot aan te duiden; en zoodanige bewering zal als voldoende bewezen beschouwd worden, ofschoon de bijzondere muntstukken of banknoten niet bewezen zijn; en in alle gevallen van diefstal van geld of banknoten door middel van verduistering, of door middel van valsche voorwendselen, zal het genoegzaam zijn te stellen en te bewijzen dat de beschuldigde een zekere som gelds genomen heeft, zonder aan te duiden uit welke muntstukken of banknoten het bedrag opgemaakt is, en zonder in aanmerking te nemen dat een zeker gedeelte van de muntstukken of banknoten verantwoord werd.

Beschrijving van Geld of Banknoot.

90.—Wanneer in eenige terechtstelling op eene acte van beschuldiging voor eenige misdaad er een verschil ontstaat

Verbetering van Acte van Beschuldiging.

tusschen de bewering in zoodanige acte van beschuldiging en in het geleverde bewijs:—

- (A). Ten aanzien van den naam van het district, dorp, municipaliteit, veldcornetschap of plaats daarin genoemd;
- (B). Of ten aanzien van den naam of beschrijving van eenig persoon of personen, of van eenige vennootschap, compagnie of zedelijk lichaam vermeld (als eigenaar of eigenaars te zijn, of in het bezit te zijn van eenig eigendom waarop de misdaad gedaan is);
- (C). Of ten aanzien van den naam van eenig persoon of personen, of vennootschap, compagnie of zedelijk lichaam beweerd door de misdaad benadeeld te zijn of wier benadeeling bedoeld werd;
- (D). Of ten aanzien van den naam of voornaam of beide naam en voornaam, of eenige andere beschrijving van eenig persoon of personen daarin genoemd;
- (E). Of ten aanzien van den naam of beschrijving van eenig voorwerp of ding daarin genoemd;
- (F). Of ten aanzien van het eigendom of bezitrecht van eenig eigendom daarin genoemd;
- (G). Of ten aanzien van de benaming der misdaad;

zal het hof, indien het beschouwt dat zoodanig verschil niet van materieel belang in de zaak is, of dat de beschuldigde niet daardoor in zijne verdediging benadeeld kan worden, kunnen gelasten dat de acte van beschuldiging geamendeerd zal worden volgens het bewijs, op zoodanige voorwaarden betrekkelijk uitstel of behandeling der zaak voor denzelfden of eenen anderen jury als het hof billijk mocht oordeelen, en na zoodanig amendement zal de terechtstelling voortgaan in alle opzichten wat betreft onderhevigheid van getuigen aan meeneed als anderszins, alsof geen zoodanig amendement gemaakt ware.

AFDEELING VII.—OVER DE GETUIGEN.

91.—De manier van oproeping van eenige personen als getuigen in crimineele zaken zal zijn door dagvaarding, geteekend door de personen bevoegd en verplicht om dagvaardingen op beschuldigten te onderteekenen, en zal ingericht worden naar het voorbeeld van vorm O, bevat in de schedule gehecht aan dit hoofdstuk.

Vorm van Dag-
vaarding op Getui-
gen.

Dagvaarding op
Getuige buiten
jurisdictie.

92.—In alle crimineele zaken gebracht voor eenig rondgaand hof voor eenig district kan eene dagvaarding uitgenomen worden om eenig persoon binnen den Staat te dagvaarden om getuigenis te geven, ofschoon de persoon woonachtig is of zich bevindt buiten de jurisdictie van zoodanig hof. De

dagvaarding zal per geregistreerden brief of anders verzonden worden naar den baljuw of zijnen plaatsvervanger van het district waar de persoon woonachtig is of zich bevindt, en zoodanig baljuw of zijn plaatsvervanger zal de dagvaarding exploiteeren op gewone wijze en zijn relaas opzenden naar den registrateur van het hof waar de zaak dienen zal, en het relaas zal primâ facie getuigenis wezen dat de dagvaarding gediend is zooals daarin vermeld, en de dagvaarding zoo gediend, zal hetzelfde effect en gevolg hebben alsof de persoon gedagvaard werd binnen de jurisdictie van het hof.*

93.—De namen en voornamen, benevens de woonplaats van ieder der getuigen zullen zoo veel mogelijk ten volle in de dagvaarding ingevuld worden, zoodat de baljuw of zijn plaatsvervanger hen gemakkelijk zal kunnen vinden. En de aanklager zal met het origineel zoo veel kopien van elke dagvaarding als er getuigen in dezelve genoemd zijn, aan den baljuw overhandigen, om op zoodanige getuigen te worden geëxploiteerd, en wanneer de aanklager een privaat persoon is, dan zal hij de noodige kosten, volgens tarief, in handen van den baljuw deponeeren.

Vereischten tot
Dienen.

AFDEELING VIII.—VAN DEN JURY.

94.—Het zal de plicht zijn van den landdrost in ieder district, om in de maand Januari van elk jaar, met behulp van de verschillende veldcornetten der wijken, en der leden van den Volksraad van het district, eene alphabetische lijst uit te maken van niet minder dan negentig personen, die, volgens dit hoofdstuk gequalificeerd zijn om als jurymannen te dienen, en de namen en woonplaatsen van zulke personen in een boek genaamd "Het Juryboek," in te schrijven, en dat boek aan den registrateur van het hof in zijn district af te geven.

Opmaken van
Jury-list en Jury-
boek.

95.—Eene kopie van gezegde lijst zal voor de deur van het landdrostkantoor aangeplakt worden gedurende den tijd van eene maand, en kennis daarvan gegeven worden in de *Gouvernements-Courant*, ten einde ieder persoon daarin vermeld, die vermoedt gronden ter versochooning voor den jurydienst te hebben, dezelve binnen dien tijd voor den landdrost kan inbrengen; en indien de landdrost dezelve gegrond zal bevinden, zal hij den naam van zoodanigen persoon van de voormelde lijst uitschrappen.

Publicatie van
Lijst.

96.—Ieder persoon boven den ouderdom van vijf-en-twintig, en onder den ouderdom van zestig jaren, en de wettige eigenaar zijnde van vaste eigendommen in het district alwaar hij

Qualificatie van
Jurymannen.

* Zie ook Hoofdstuk VII (Over het gedwongen verschijnen van getuigen van buiten 's lands.)

zich met der woon bevindt, van de waarde van een honderd ponden sterling, of de huurder zijnde van eenig vast eigendom in het district voormeld gelegen, van eene jaarlijksche huur of waarde van twintig ponden sterling, zal gequalificeerd en verplicht zijn als juryman te dienen binnen de limieten van zoodanig district.

Verschooning van
Jurydienst.

97.—De volgende personen zullen verschoond zijn van den jurydienst, namelijk:—

- (A). De leden van den volksraad, de leden van den uitvoerenden raad, en de heemraden;
- (B). Alle personen in den civielen dienst van dezen Staat, insluitende de veldcommandanten en veldcornetten;
- (C). Alle gerechtsbeambten, alsmede alle practiseerende advocaten en procureurs, en alle cipiers en bewaarders van gevangenhuisen;
- (D). Alle doctors, chirurgijns en apothekers die in practijk zijn;
- (E). Alle predikanten of leeraars van eenig godsdienstig genootschap, en studenten in de godgeleerdheid;
- (F). Al dezulken die meer dan vijf uren te paard van de plaats waar de zitting gehouden wordt. woonachtig zijn mochten;
- (G). Al degenen wier namen op last van den voorzittenden rechter zijn geschrapt van het juryboek wegens doofheid of ander lichamelijke onbekwaamheid, of krenking van verstandsvermogens, of eenige andere door hem gegrond beschouwde redenen.

Onbevoegdheid
van Jurymannen.

98.—Geen persoon die na eene behoorlijke terechtstelling schuldig gevonden en gevonnisd zal zijn tot het ondergaan van eenige straffe waarmede eerloosheid gepaard is; of die door het vonnis van eenig competent gerechtshof eerloos verklaard zal zijn, en welk vonnis niet zal zijn veranderd of vernietigd of een pardon verleend geworden, zal immer weder bevoegd zijn op eene terechtstelling als een jury te dienen. Zoo ook niet al zulke personen tegen wie het bewezen kan worden dat zij zich hebben laten omhalen of omkopen om partijdig te handelen, hetzij voor of tegen eenigen gevangene, of die gedurende eenige terechtstelling waarop hij als een juryman zal dienen eenige correspondentie, communicatie of conversatie houden zal met den gevangene of zijnen procureur of procureurs, of iemand anders van zijnentwege, of van zijne vrienden, of met den publieken aanklager of eenig ander persoon, met het doel of de strekking om op eene onwettige of ongeoorloofde wijze zoodanigen gezworenen te bewegen om eenigen gevangene door zijne uitspraak te bevoordeelen of te benadeelen.

Tijdsbepaling van
publicatie door
Staatspresident.

99.—In geval de landdrost verzuimt op den behoorlijken tijd de jurylijst te publiceeren, zal het den Staatspresident door proclamatie onder zijne hand, vrijstaan een anderen da-

tum te bepalen wanneer dezelve gepubliceerd zal worden; en ten geenem tijde zal objectie kunnen gemaakt worden tegen de gedagvaarde jurymannen, op grond dat zoodanige lijst of geheel niet of niet op behoorlijke wijze is gepubliceerd geworden.

100.—Minstens tien dagen voor iedere zitting van het rondgaand gerechtshof zal de baljuw van ieder district een-en-twintig mannen uit degenen die in het juryboek vermeld zijn, dagvaarden om te dienen gedurende de terechtstelling van zoodanige crimineele zaken, die alsdan zullen voorgebracht worden. In de kiezing van het gezegde getal van een-en-twintig mannen zal de baljuw een naam nemen in behoorlijke volgorde van elke verzameling van namen gerangschikt onder iedere letter, zooals die elkander in alphabetische orde volgen, voortgaande van het begin der lijst tot aan het einde, totdat het volle getal zal verkregen zijn, en zoo naar vervolg, totdat de geheele lijst zal doorgedaan wezen, of indien de nieuwe lijst in werking komt voordat de oude lijst doorgedaan zal zijn, zal de baljuw de nieuwe lijst stellen in plaats van de oude, en voortgaan van waar hij laatst opgehouden heeft; zullende de baljuw echter zooveel mogelijk zorg dragen dat dezelfde personen niet meer dan eens in achttien maanden gedagvaard worden. De baljuw is verplicht op het juryboek aan te merken tegenover den naam van elken juryman den datum waarop hij laatst gediend heeft.

Baljuw Juryman-
nen te Dagvaarden.

101.—Wanneer bij enig rondgaand gerechtshof geen crimineele zaken te behandelen zullen zijn, zal de Staatsprocureur aan den baljuw daarvan kennis geven, en het zal dan onnoodig zijn om eenige jurymannen te dagvaarden.

Wanneer niet te
Dagvaarden.

102.—De rechters kunnen ten eenigen tijde verlangen dat het juryboek hun ter inzage worde geproduceerd.

Rechter kan Jury-
boek inzien.

103.—Op den eersten dag van de zitting van het hof, en vóór het aangaan derzelve, zal de baljuw eene behoorlijke lijst, meldende de namen en voornamen, alsmede de woonplaatsen, van de personen door hem gedagvaard zijnde, om als jurymannen gedurende die zitting te dienen, aan den registrateur van het hof afgeven.

Lijst aan Regis-
trateur te overhan-
digen,

104.—De wijze van dagvaarding van iederen persoon om als jury te dienen zal wezen door afgeving aan den persoon zelve, of bij zijn woonhuis, van eene kennisgeving, onder de handteekening van den baljuw, overeenkomstig vorm P, bevat in de schedule gehecht aan dit hoofdstuk. De persoon die dezelve afgeleverd heeft zal aan het hof relateeren de wijze waarop iedere zoodanige kennisgeving zal zijn geëxploiteerd.

Vorm van Dag-
vaarding.

105.—Nadat het Rondgaand Gerechtshof geopend is door het lezen der kennisgeving van deszelfs zitting, zal de baljuw, op last des rechters, eene proclamatie lezen, overeenkomstig vorm Q, bevat in de schedule gehecht aan dit hoofdstuk.

Proclamatie bij 't
openen van het Ge-
rechtshof.

Oplezen lijst van jurymannen.

106.—Na het openen van elke zitting van het Rondgaand Gerechtshof en het lezen der in het voorgaande artikel gemelde proclamatie, zal de registrateur de lijst van personen die gedagvaard zijn om aldaar als jurymannen te dienen, overluide oplezen, en zoodanige personen zullen bij het afroepen van hunne namen antwoord geven; en indien iemand, na driemaalige afroeping van zijnen naam, niet zal verschijnen, of daarna zonder voldoende redenen zich zelven van het hof zal verwijderen, zal het hof zoodanigen persoon beboeten in zoodanige som gelds als hetzelfde zal goed vinden, de som van tien pond sterling niet te boven gaande voor elke zoodanige afwezigheid.

Loting van jurymannen.

107.—De registrateur van het hof zal den naam en voornaam van ieder persoon die gedagvaard is om als juryman te dienen, op afzonderlijke strookjes papier van dezelfde grootte schrijven, en dezelve toegevouwen zijnde in een doosje plaatsen, en bij het voorbrengen van elke zaak zal de registrateur de namen van negen of zes mannen, naar dat het hof bevelen zal, er onpartijdiglijk uithalen, om als jurymannen in zulke zaak te dienen; en indien eenigen van die personen bij afroeping van hunne namen afwezig zijn zullen, of tegen hen geobjecteerd zal worden, zal hij dezelve ter zijde zetten en telkens een ander uit het doosje halen, totdat het volle getal bekomen zal zijn, dat als onbesproken blijven zal.

Substituut-Juryman.

108.—Het zal den rechter van het Rondgaand Gerechtshof vrijstaan om, wanneer zulks naar zijn oordeel onder de omstandigheden eener zaak raadzaam mocht zijn, te gelasten dat benevens de negen of zes personen in het voorafgaand artikel vermeld, de registrateur op dezelfde wijze den naam van nog een persoon zal uithalen, om indien zulks gedurende den loop der zaak mocht noodig worden, als juryman te dienen. Zoodanig persoon zal slechts als juryman dienen indien gedurende den loop der zaak zulks mocht noodig worden door ongesteldheid of dood van een der jurymannen, of indien de rechter in den loop der zaak het mocht wenschelijk achten den een of ander der jurymannen te ontslaan. Tegen zoodanig persoon zullen dezelfde objecties kunnen worden gemaakt als tegen alle negen of zes personen voornoemd, en hij zal verplicht zijn zich niet van hen te verwijderen, zolang zij als jury bij elkander blijven tenzij met verlof van het hof; hij zal verder eenen eed moeten afleggen dat hij onderzoeken zal of de beschuldigde schuldig is aan de misdaad hem ten laste gelegd, dan wel onschuldig, en dat hij indien zulks noodig mocht worden daarover zijne uitspraak zal uitbrengen, naar waarheid volgens de bewijzen en zonder vrees, gunst of vooringenomenheid.

Jurymannen wanneer te nemen uit het Publiek.

109.—In geval het mocht gebeuren dat geen negen of zes mannen zullen tegenwoordig zijn die behoorlijk gedagvaard zijn, of die na alle wettige objectien overblijven zullen als onbesprokene mannen, dan zal de baljuw, op order van

het hof tot dien einde gegeven, uit de daar tegenwoordige personen behoorlijk gequalificeerd zijnde, en onderworpen aan den jurydienst, aan den registrateur van het hof de namen van zoo veel derzulken opgeven als noodig zijn zal het vereischte getal op te maken; en zoodanige personen zullen onder dezelfde verplichting wezen te antwoorden bij de afroeping hunner namen en als jurymannen te dienen alsof zij behoorlijk gedagvaard zijn. Het hof zal ook de macht hebben, zulks noodig zijnde, te gelasten dat een zeker aantal jurymannen dadelijk zal worden gedagvaard, ten einde het ontoereikend getal op te vullen.

110.—Alle objectien zullen gemaakt worden bij het op-
 lezen van den naam van iederen juryman, en voor dat hij
 ingezworen zal zijn; en de aanklager zal het recht hebben
 tegen drie zoodanige personen te objecteeren in iedere zaak,
 zonder eenige redenen op te geven, en desgelijks ook de ge-
 vangene waar er maar *een* is; maar indien er meer gevangene-
 nen dan een in dezelfde zaak zijn, dan zal de aanklager het
 recht hebben om tegen het getal van drie jurymannen te
 objecteeren voor iederen gevangene, en desgelijks zal ieder
 der gevangenen het recht hebben tegen drie der jurymannen
 te objecteeren zonder redenen te geven.

Objectien tegen
Jurymannen.

111.—Wanneer de aanklager of de gevangenen reden
 mochten hebben om tegen meer dan het getal jurymannen,
 in het laatste artikel vermeld, te objecteeren, dan zal hij, of
 zullen zij verplicht zijn de redenen van zijne of hunne ob-
 jectien aan het hof op te geven en te bewijzen, en indien
 die gegrond bevonden worden, zal het hof zoodanige per-
 sonen ter zijde zetten, en niet toelaten in zulke zaak als
 jurymannen te dienen.

Objectien om
redenen.

112.—Geen persoon zal onbevoegd zijn om als juryman
 in eenige zaak te dienen tenzij het bewezen zal worden:—

Bijzondere redenen
van onbevoegd-
heid.

- (1). Dat hij niet de wettige qualificatie bezit;
- (2). Wettig verklaarde eerloosheid;
- (3). Bloedverwantschap of aanverwantschap van den gevangene binnen het vierde gelid;
- (4). Partijdigheid voor of vijandschap tegen den gevangene of den persoon die, indien de Staatsprocureur niet prosequeert, het recht had om te prosequeeren.

113.—De personen die getrokken en ongewraakt blijven,
 zullen als jurymannen in iedere zaak ingezworen worden, of
 eene plechtige belofte afleggen om hunne uitspraak daarover
 te geven, zoo na mogelijk overeenkomstig vorm R, bevat in
 de schedule gehecht aan dit hoofdstuk.

Eed van Jury-
mannen.

114.—De namen van de personen die ingezworen zullen
 zijn als laatst vermeld zullen aangeteekend worden op de
 notulen van de zaak, waarin zij gezworen zijn, en zullen apart
 gehouden worden tot na afloop van de zaak en daarna zullen
 dezelve weder in het doosje bij de andere namen der jury-

Dezelfde Jury in
meer dan een zaak.

mannen die niet uitgetrokken zijn geweest terug worden geplaatst, en dan door elkander geschud; en op gelijke wijze zal gehandeld worden totdat er geene zaak ter terechtstelling meer overblijft, mits echter indien een volgende zaak opgeroepen mocht worden tot verhoor voordat eene jury met de vroegere zaak belast hunne uitspraak zal hebben gegeven, het aan het hof geoorloofd zijn zal om te gelasten dat eene andere jury getrokken zal worden uit de overgeblevene jury-mannen op gewone wijze, en om aan zoodanigen jury de zaak opgeroepen op te dragen; mits verder wanneer geene objectie gemaakt wordt het aan het hof geoorloofd zal zijn om eenige zaak op te dragen aan denzelfden jury die getrokken werd om eene vroegere zaak te beslissen, zonder de namen in het doosje terug te plaatsen of weer te trekken, en om te gelasten dat de naam of namen van eenigen van de juryleden, tegen wien partijen objecteeren, ter zijde gezet zullen worden, en dat hunne plaatsen opgevuld zullen worden uit de andere jurymannen op gewone wijze, zonder een geheel nieuwen jury te trekken, en de zaak op te dragen aan den jury, bestaande uit de overgeblevene personen van den vorigen jury en de personen op die wijze bijgevoegd.

Verwijdering van den Jury ter overweging der Zaak.

115.—Nadat de jury met eenige zaak belast zal zijn, zullen zij in de hofzaal apart worden gehouden tot na de verhooring der getuigen en totdat de rechter de zaak aan hen zal hebben verwezen of opgedragen om daarover uitspraak te doen en totdat zij de uitspraak gegeven hebben; en in geval dat de jurymannen mochten verkiezen ter zijde te gaan om over de uitspraak met elkander te raadplegen, dan zullen zij afgezonderd in eene kamer, in de nabijheid van de hofzaal, en onder opzicht van den baljuw of eenig ander gezworen officier van het hof gehouden worden totdat zij overeengekomen zullen zijn belangende hunne uitspraak, of totdat zij door het hof zullen zijn ontslagen. De baljuw of zijn plaatsvervanger zal, wanneer het hof zulks gelast, eenen eed afleggen dat hij den jury secuur bewaren zal, welke eed zoo na mogelijk zijn zal overeenkomstig vorm S, bevat in de schedule gehecht aan dit hoofdstuk.

Verwijdering bij Verdaging.

116.—Wanneer het noodig zijn mocht gedurende de terechtstelling van eenige zaak dat het hof adjournere, zal het hof mogen bevelen dat de jurymannen in zoodanig zaak naar eene andere kamer in de nabijheid van de hofzaal worden genomen gedurende den tijd van zulk adjourneren, onder opzicht van den baljuw of eenigen ander officier van het hof, die behoorlijk ingezworen zal zijn om niemand toe te laten met hen te spreken, en zoo ook zelf niet met hen gedurende dien tijd over de zaak te spreken, of anders zal het hof de jurymannen mogen toelaten naar huis te gaan, totdat het hof heropenen zal, na de leden gewaarschuwd te hebben niet met andere personen over de aanhangige zaak te spreken.

117.—Wanneer in geval er geen substituut juryman als bedoeld in Artikel 108, gekozen is en het aan het hof voldoende blijken zal dat de jury met de terechtstelling van eenigen gevangene belast, door den dood of lichamelijke ongesteldheid van een of meer jurymannen verhinderd zal zijn om tot eene uitspraak over de zaak te komen, dan zal het hof zoodanigen jury van verdere behandeling van die zaak ontslaan, en order geven eenen anderen jury te loten en in te zweren om zoodanige zaak te verhooren en te beslissen, en de terechtstelling van zoodanige zaak zal in zulk geval op nieuw plaats vinden, even alsof de vorige jury nooit er mede belast geweest ware.

Ontslag van Jury
bij ongesteldheid
van Juryman.

118.—Wanneer de leden van den jury in eenige zaak zullen verkozen hebben om over hunne uitspraak met elkander te raadplegen en te dien einde afgezonderd zullen zijn gehouden, en niet overeengekomen zijn, voordat de laatste crimineele zaak bij die zitting voorgebracht te worden zal zijn afgedaan, en aan het hof zal blijken dat zij niet met hunne uitspraak kunnen overeenkomen, zal het hof zoodanigen jury ontslaan en in zoodanige zaak verder handelen als in het laatst voorafgaande artikel is voorzien.

Ontslag van Jury
niet overeenkomende.

119.—De uitspraak van den jury zal in alle zaken door den voorman in het open hof, in tegenwoordigheid van al de jurymannen en den gevangene, gegeven worden, en daarop dadelijk en woordelijk door den registrateur van het hof aange teekend worden; maar de registrateur zal hen vooraf vragen of zij in hunne uitspraak overeengekomen zijn, en of zij den gevangene schuldig, dan onschuldig vinden, aan hetgeen hem in de acte van beschuldiging is ten laste gelegd.

Uitspraak van
Jury.

120.—Het zal aan den jury geoorloofd zijn eene algemeene uitspraak tegen den gevangene, van schuldig uit te brengen, of hem onschuldig te verklaren, of schuldig aan een gedeelte van de misdaad hem ten laste gelegd, en onschuldig aan het ander gedeelte, of schuldig aan eenen minderen graad van dezelfde misdaad in de acte van beschuldiging vermeld, of schoon zoodanige mindere graad niet uitdrukkelijk zal zijn genoemd; bijvoorbeeld, wanneer de acte van beschuldiging iemand beschuldigt met de misdaad van moord, zal de jury eene uitspraak kunnen doen van schuldig aan manslag, of anders eene uitspraak mogen doen hem schuldig vindende aan het plegen der feiten in de acte van beschuldiging vermeld, en aan het hof overlaten te beslissen welke misdaad dezelve in het oog der wet uitmaken.*

Algemeene Uitspraak, enz.

121.—Indien de geheele misdaad in de acte van beschuldiging vervat niet bewezen is, nochtans zooveel ervan bewezen is om eene misdaad daar te stellen, dan zal de jury de macht hebben den beschuldigde onschuldig te verklaren

Uitspraak van
Mindere Misdaad.

* Opzigtens kindermoord zie Artikel 4 van Hoofdstuk CXLI (Over verbergung van geboorte).

aan de misdaad hem in de acte van beschuldiging ten laste gelegd, en schuldig aan de misdaad bewezen, mits dat laatstgenoemde misdaad eene minder strafbaar misdaad is dan die in de acte van beschuldiging genoemd doch van gelijksoortige geaardheid, en ontstaan is uit dezelfde feiten; bijvoorbeeld:—

- (A). Als een persoon beschuldigd staat van eene misdaad, kan hij schuldig gevonden worden aan poging om de misdaad te begaan;
- (B). Als een persoon beschuldigd staat van roof kan hij schuldig gevonden worden aan aanranding met bedoeling om te rooven, poging tot roof, of diefstal van eenige der goederen in de acte van beschuldiging genoemd, indien het geweld niet bewezen is;
- (C). Als een persoon beschuldigd staat met verkrachting, of met aanranding met bedoeling om te verkrachten, of met aanranding met eenige andere bepaalde bedoeling, kan hij schuldig gevonden worden aan gewone aanranding; zoo ook indien hij beschuldigd staat met moord of strafbare manslag, kan hij schuldig gevonden worden aan gewone aanranding.

Schuldigverklaring aan Medeplichtigheid.

122.—Indien een persoon beschuldigd staat van diefstal zal de jury de macht hebben hem schuldig te verklaren van medeplichtig te zijn, door de gestolene goederen ontvangen te hebben, wetende dat zij gestolen waren.

Straf van Juryman die zich misdraagt.

123.—Indien het voor eenig competent gerechtshof zal bewezen worden dat eenig juryman zich heeft laten omkopen of omhalen om partijdig te handelen, zal hij onderworpen zijn aan zulke straffe als hem door zulk gerechtshof zal opgelegd worden hetzij in eene geldboete of boete en gevangenis met of zonder harden arbeid, naar den aard der overtreding, en eerloos mogen verklaard worden.

Straf voor Omkoopning.

124.—Wanneer eenig persoon zal overtuigd worden voor eenig competent gerechtshof eenig juryman omgekocht of omgehaald te hebben, of die pogingen zal hebben aangewend om zulken juryman om te koopen of om te halen, om eenige gunstige of ongunstige uitspraak voor of tegen eenigen gevangene uit te brengen, tegenstrijdig met zijnen plicht als juryman, zal zoodanige persoon onderworpen zijn aan de straf volgens het laatst voorgaande artikel hierboven vermeld.

AFDEELING IX.—OVER DE TERECHTSTELLING.

Comparitie van Beschuldigde.

125.—Wanneer uit het relaas van den baljuw of zijnen wettigen plaatsvervanger, door wien de dagvaarding zal zijn geëxploiteerd, blijkt dat dezelve behoorlijk is gediend geworden, en nadat de gevangene driemaal overluid voor de deur van het hof, op den dag bepaald voor zijne terechtstelling zal

zijn opgeroepen, en hij niet compareert, zal het den aanklager geoorloofd zijn om eenen lastbrief van het hof te verkrijgen, ter gevangenneming en inhechtenisplaatsing van zoodanigen beschuldigde; en wanneer er borggen voor zijne verschijning zullen zijn gesteld geweest, en zoodanige borggen op hunne borgacten opgeroepen wordende, alsdan de beschuldigde nog niet verschijnt, kan het hof, op aanzoek van den aanklager, zoodanige borggen dadelijk condemneeren het bedrag van hunne borgtocht te betalen, zonder eenige verdere of andere dagvaarding tegen hen uit te vaardigen, tenzij aan het hof omstandigheden of gegronde redenen zullen worden voorgebracht tot het maken van zoodanige andere order, als het zal vinden met recht en billijkheid overeenkomstig te zijn.

126.—Ieder gevangene, die tot terechtstelling gecommitteerd mocht zijn binnen eenig district van den Oranjevrijstaat, zal terechtgesteld worden voor de eerstvolgende zitting van het Rondgaande Gerechtshof, voor zulk district of zoodanig ander district, waarnaar de zaak verwezen mocht zijn geworden door eenigen daartoe bevoegden persoon of bevoegd gerechtshof; mits twintig dagen zullen zijn verlopen tusschen den datum van den lastbrief ter terechtstelling en de zitting van het hof, of zal anders onder borgtocht moeten ontslagen worden, mits echter:—

Tijd voor Terechtstelling.

- (A). Indien het blijken mocht tot genoegen van het gerechtshof, op daartoe ingeleverde beëdigde verklaringen, dat ten gevolge van de afwezigheid van belangrijke getuigen of eenige andere genoegzame reden, de terechtstelling haren voortgang dan niet hebben kan zonder aan het doel des rechts te kort te doen, het gerechtshof de terechtstelling zal kunnen uitstellen tot de tweede zitting van het Rondgaand Gerechtshof gehouden nadat hij gecommitteerd is, en indien zulke gevangene niet terechtgesteld wordt bij zoodanige tweede zitting van zulk gerechtshof, zal hij ontslagen worden van zijne gevangenschap voor die misdaad, om welke hij alzoo in hechtenis gesteld was;*
- (B). Het gerechtshof zal lastbrief kunnen verleenen, op daartoe bestaande redenen, om den gevangene weder in gevangenis te plaatsen, om op eene andere plaats voor het Rondgaand Gerechtshof terecht te staan, en in zulk geval zal zulke gevangene terstond overgebracht worden naar het gevangenhuis in den lastbrief benoemd, en zal bij de daaropvolgende zitting, door gezegd hof gehouden te worden tot verhoor van crimineele beschuldigten, worden terechtgesteld ter plaatse in zulken lastbrief vermeld, of zal anderszins uit zijne gevangenis worden ontslagen ten opzichte van de

* Zie ook Artikel 19 van Hoofdstuk II (De Wet betreffende de Hoogere Gerechtshoven.)

- misdad waarvoor hij ter terechtstelling naar zoodanige plaats is overgezonden geworden;
- (c). Het gerechtshof zal, op daartoe bestaande redenen kunnen bevelen dat de terechtstelling zal plaats vinden, voor eenig der lagere gerechtshoven, over de misdad jurisdictie hebbende;
- (D). Een gevangene kan, met zijne toestemming en die van den Staatsprocureur of zijnen plaatsvervanger, terechtgesteld worden ten eenigen tijde nadat hij daartoe is gecommiteerd, en in geval de terechtstelling op verzoek van den gevangene zal zijn uitgesteld of verplaatst, zal hij niet gerechtigd zijn om onder borgtocht te worden losgelaten;
- (E). Geen persoon, die eenmaal uit de gevangenis ontslagen is ten gevolge van niet in verhoor gebracht te zijn geworden voor zijne terechtstelling binnen het hier voren beschreven tijdvak, zal onderhevig zijn weder in de gevangenis gesteld te worden, hetzij tot voorloopig onderzoek of ter terechtstelling voor dezelfde misdad;
- (F). Geen persoon, die onder borgtocht gesteld is, en die niet ter behoorlijke tijd tot zijne terechtstelling zal gebracht zijn, zal verplicht zijn om verder borgtocht te geven, of onderworpen zijn weder in hechtenis gesteld te worden, hetzij tot voorloopig onderzoek of tot terechtstelling voor dezelfde misdad, waaromtrent hij te voren onder borgtocht gesteld was, zullende dit echter de prosecutie niet beletten zoodanigen persoon te dagvaarden op de gewone wijze om zich te verantwoorden voor dezelfde misdad waarvoor hij vroeger in hechtenis gesteld was of onder borgtocht ontslagen.

Niet verschijnen
van Aanklager.

127.—Wanneer de aanklager kennis van terechtstelling zal gegeven hebben, en niet met de zitting van het hof verschijnen zal, om de acte van beschuldiging voor te brengen, dan zal het den beschuldigde geoorloofd zijn om bij het hof aanzoek te doen om ontslagen te worden van verdere vervolging voor die misdad, en dat zijne borgacte, indien hij die gegeven zal hebben, vernietigd worde, en wanneer in zulk geval de aanklager in zoodanige zaak een privaat persoon is, zal het aan den beschuldigde geoorloofd zijn aanzoek te doen dat zoodanig aanklager en zijne borgen, zonder verdere kennisgeving zullen gecondemneerd worden het bedrag van hunne borgacte aan hem te betalen, en den aanklager, indien noodig, in eenig verder bedrag condemneeren genoegzaam om de kosten van den aangeklaagde te dekken.

Voorlezen van
Acte van Beschuldiging.

128.—De persoon, die terechtgesteld moet worden, zal bij oproeping van zijne zaak ongeboeid voor het hof geplaatst worden (tenzij het hof anders bevelen zal); en de acte van beschuldiging zal door den registrateur van het hof voorge-

lezen, en indien zulks noodig is, uitgelegd en door eenen tolk vertaald worden, en daarop zal de beschuldigde dadelijk antwoorden; mits, wanneer hij objecteeren zal, dat eene copij van de acte van beschuldiging niet behoorlijk aan hem afgeleverd is geworden en zulks aan het hof zal blijken, zal hij niet verplicht zijn daarop te antwoorden; maar de zaak zal uitgesteld worden tot de eerstvolgende zitting van het hof in dat district, of zal verzonden worden naar een der andere plaatsen, alwaar het hof zitting zal houden, tenzij het hof gehouden zal zijn, volgens de wet, zoodanigen beschuldigde uit zijne gevangenis te ontslaan.

129.—Tenzij de gevangene zijne schuld erkent zal hij ten antwoord mogen geven:— Antwoord van Beschuldigde.

- (1). Dat hij bij den verkeerden naam of beschrijving in de acte van beschuldiging benoemd en beschreven is. En indien de waarheid van zoodanige objectie bewezen zal worden, zal het hof dadelijk de verbetering van de acte van beschuldiging mogen bevelen, en den gevangene daarop dadelijk doen antwoorden en voortgaan met de terechtstelling, als of er nimmer zoo eene objectie is gemaakt;
- (2). Dat het hof geene jurisdictie in de zaak heeft;
- (3). Dat de aanklager geen recht heeft hem te vervolgen;
- (4). Dat hij bij eene vorige gelegenheid vrijgesproken of schuldig is bevonden geworden aan dezelfde misdaad of hetzelfde wanbedrijf in de acte van beschuldiging vermeld;
- (5). Dat hij een wettig pardon ontvangen heeft voor dezelfde misdaad of het wanbedrijf in de acte van beschuldiging vermeld; en
- (6). Dat hij onschuldig is, en onder het antwoord van "onschuldig" is het den gevangene geoorloofd te beweerden:—
  - (A). Dat de misdaad of het wanbedrijf waarvan hij beschuldigd is, niet volgens wet strafbaar is;
  - (B). Dat de "feiten" in de acte van beschuldiging vermeld, niet in rechten eene misdaad uitmaken;
  - (C). Alle andere objectien tegen de toepasselijkheid van de acte van beschuldiging in eenig voor naam gedeelte derzelve; en
  - (D). Dat de misdaad of het wanbedrijf in de acte van beschuldiging vermeld, door prescriptie is vernietigd.

130.—De gevangene zal alle objectien, die hij tegen eenige informaliteit in de acte van beschuldiging mocht hebben, inbrengen voordat de jury zal zijn ingezworen, en daarna zal het hem niet toegelaten worden eenige objectien van dien aard in te brengen, en het hof zal, indien het zulks noodig acht, dadelijk of gedurende de behandeling der zaak, de acte van Objectien wegens informaliteit.

beschuldiging doen verbeteren of amendeeren op eenige punten van vorm, en de verdere behandeling der zaak voortzetten alsof zoodanige verbetering of amendement niet had plaats gevonden.

Weigeren te pleiten.

131.—Wanneer de beschuldigde, opgeroepen zijnde om zichzelf te verantwoorden tegen eene acte van beschuldiging, weigeren zal om dadelijk op zoodanige acte van beschuldiging te antwoorden, nadat dezelve door den registrateur zal zijn voorgelezen, en het hof zulks bevelen zal, dan zal de registrateur het antwoord van onschuldig op de acte van beschuldiging aanteekenen; of wanneer er eenig vermoeden zal zijn, dat de gevangene niet volkomen bij zijne zinnen is, zal het hof dadelijk een jury laten uitloten en inzweren, om te oordeelen of de gevangene zijn gezond verstand bezit, dan wel of hij krankzinnig is; en indien hij krankzinnig bevonden zal worden zal het hof omtrent de bewaring van den gevangene zoodanig bevel geven als noodig bevonden zal worden; en wanneer de jury zal verklaren dat hij bij zijn gezond verstand is, zal het hof voortgaan met zijne terechtstelling, alsof hij “onschuldig” ten antwoord gegeven had.*

Aanteekening van pleit.

132.—De registrateur zal het antwoord van den gevangene op de acte van beschuldiging aanteekenen, of daaraan annexereen, en het procesverbaal houden.

Gevolg van pleit van onschuldig.

133.—Wanneer de gevangene “onschuldig” zal antwoorden, en daaronder eenige bijzonderheden voordragen, zooals in het laatste gedeelte van artikel 129 vermeld ten antwoord op de acte van beschuldiging, dan zal de aanklager dadelijk mondeling daartegen repliek maken, tenzij dat er daartoe door het hof aan hem eenige tijd vergund mocht worden; en de registrateur zal zoodanige repliek op de acte van beschuldiging aanteekenen of daaraan hechten; en het hof zal dadelijk daarover beslissen, of de wetskwestie reserveeren.**

Inloting en inzweering van jury.

134.—Zoodra de gevangene gepleit zal hebben zal, indien noodig, eene jury geloot en ingezworen worden om de feiten der zaak naar aanleiding van de acte van beschuldiging te onderzoeken, en haar uitspraak daarover te doen, doch zal het hof het recht hebben om de terechtstelling uit te stellen, mits de jury niet alreeds ingezworen is, onverminderd het recht van den beschuldigde tot zijn ontslag overeenkomstig voorgaande bepalingen.

Toelichting der zaak.

135.—Nadat de jury zal zijn ingezworen zal de Staatsprocureur, of waar de aanklager een privaats persoon is, dan zal hij of zijn advocaat, voor dat de getuigen zullen opgeroepen worden (indien hij zulks goedvindt), kortelijk melden hetgeen hij van meening is gedurende het onderzoek der zaak

* Zie Artikel 9 van Hoofdstuk XCIV (Over de krankzinnigheid en het krankzinniggesticht.)

** Over reserveeren van rechtskwesties zie ook Artikels 140, 141 en 150 van dit Hoofdstuk; Artikel 19 van Hoofdstuk II (De Wet betreffende de Hoogere Gerechtshoven.)

te bewijzen, maar zonder eenige aanmerking te maken over de natuur derzelve; en daarna zal hij de getuigen doen voorkomen en onder eede uitvragen; op gelijke wijze zal het ook aan den gevangene of zijnen advocaat geoorloofd zijn in de verdediging der zaak te handelen.

136.—Bij het verhoor kunnen nieuwe bewijsstukken en nieuwe getuigenissen die niet bij het voorloopig onderzoek voorgebracht werden overgelegd worden door de prosecutie mits kennis hiervan met de dagvaarding aan den beschuldigde gegeven wordt. Mits niets hierin vervat het hof verhinderen zal, om genoegzame redenen, zoodanige nieuwe bewijsstukken en getuigenissen toe te laten alhoewel de vereischte kennisgeving niet gegeven werd.

Nieuwe bewijsmiddelen.

137.—Wanneer een of meer getuigen, bij het voorloopig onderzoek gehoord, overleden zijn, of door krankheid of eenige andere gegronde redenen niet bij de terechtzitting van het rondgaand hof verschijnen kunnen om getuigenissen te geven, zullen de verklaringen door hen afgelegd bij het voorloopig onderzoek bevoegde getuigenis zijn, mits de verklaringen afgelegd werden in tegenwoordigheid van den beschuldigde of voorgelezen in zijne tegenwoordigheid en hij gelegenheid had om kruisvragen te doen.

Verklaringen van afwezige getuigen

138.—Nadat de getuigen zullen zijn verhoord zal de Staatsprocureur, of waar de aanklager een privaat persoon is, dan zal hij of zijn advocaat, zijne aanmerkingen over de zaak aan den jury over de bewezene omstandigheden der zaak, voordragen, en na hem desgelijks ook de gevangene of zijn advocaat; en indien de gevangene of zijn advocaat eenige nieuwe aanhalingen of verkeerde toepassing van de wet maken zal, dan alleenlijk is het den Staatsprocureur (of den privaten aanklager of zijnen advocaat) geoorloofd hem daarop te antwoorden; maar niet eenige nieuwe feiten aan te halen. Daarop zal de rechter van het hof de verklaringen en de wet op de zaak toepasselijk aan den jury voorstellen en ophelderen voor hare uitspraak.

Aanspraak aan jury.

139.—Indien eenige objectie door den beschuldigde gemaakt wordt tegen de acte van beschuldiging of tegen de inlevering of weigering van getuigenis, of tegen eenige andere handeling of procedure van het hof als onregelmatig of tegenstrijdig met de wet, en die objectien worden afgewezen door het hof, zal het hem vrijstaan om het hof te verzoeken zijne objectien te doen notuleeren door den registrateur, en indien hij schuldig door den jury gevonden wordt of schuldig pleit, zal hij aanzoek mogen doen bij den rechter of bij het hof om in revisie te gaan naar het hof van appél tegen de beslissing van het hof betreffende zijne objectien. Zoodanig aanzoek moet gedaan worden in geschrifte binnen acht-en-veertig uren na het hof vonnis uitgesproken zal hebben; tenzij het hof de tijd mocht verlengen op verzoek gedaan binnen

Aanzoek om revisie op objecties.

de acht-en-veertig uren; doch zal het vrijstaan aan het Hoog Gerechtshof om zoodanige revisie toe te staan, ofschoon het aanzoek niet gedaan is zooals hiervoren bepaald.

Reserveeren van
rechtswesties.

140.—Indien eenige wetstekwestie geopperd mocht worden gedurende de terechtstelling van eenigen beschuldigde, zal het aan den rechter van het Rondgaand Gerechtshof geoorloofd zijn om de kwestie te reserveeren ter beslissing voor het hof van appél, en den registrateur te gelasten om zoodanige wetstekwestie te notuleeren, en indien de beschuldigde veroordeeld wordt, zal zoodanige kwestie voor het hof van appél gebracht worden. In zoodanig geval zal het hof van appél bestaan uit alle drie leden van de rechtbank.

Geene opschorting
wegens revisie of
reservatie.

141.—De uitvoering van het vonnis van het Rondgaand Hof zal niet opgeschort worden wegens eenige revisie of gereserveerde wetstekwestie:—

- (A). Tenzij de gevangene tot den dood of tot slagen veroordeeld wordt, in welke gevallen de uitvoering van het vonnis, wat deze straffen betreft, gestaakt zal worden tot na de beslissing van het hof van appél;
- (B). Of tenzij de rechter door wien het vonnis uitgesproken wordt, goed denkt om het vonnis te staken, of om den beschuldigde te ontslaan onder borgtocht, te verschijnen bij de eerstvolgende zitting van het hof van appél of wanneer de zaak behandeld wordt aldaar.

Bewijs van vroeger
vonnis.

142.—In geval de beschuldigde schuldig zal pleiten of door een jury schuldig zal gevonden worden aan de misdaad hem ten laste gelegd, zal het aan den aanklager vrijstaan om aan het hof te kennen te geven dat hij van meening is een vroeger vonnis tegen den beschuldigde te bewijzen, en om het relaas op de kennisgeving daarvan en eene gecertificeerde kopie van het vroeger vonnis over te leggen, en indien de kennisgeving behoorlijk gediend is, zal het hof den beschuldigde vragen, of hij erkent dat hij de persoon is die gevonnisd werd op den tijd en de plaats en voor de misdaad in de kennisgeving vermeld. Indien hij bevestigend antwoordt zal het hof dit als genoegzaam bewijs van het feit beschouwen, maar indien hij zulks ontkent zal het hof eenen jury doen inzweeren om te onderzoeken of de beschuldigde de persoon is die gevonnisd werd, of indien hij door eenen jury schuldig gevonden is aan de misdaad waarvoor hij terecht staat, zal het hof deze vraag opdragen aan denzelfden jury, en daarna zal het hof zoodanig vonnis uitspreken als het hof billijk mocht achten.

Getuigen ten be-
hoeve van Beschul-
digde.

143.—In geval de beschuldigde verlangt dat getuigen ten zijnen behoeve zullen gedagvaard worden, zal hij kennis geven aan den plaatselijken publieken aanklager van de getuigen die hij verlangt dat zullen worden gedagvaard, en zullen alsdan die getuigen behoorlijk gedagvaard worden.

In geval de beschuldigde verlangt dat die op kosten van den Staat zullen worden gedagvaard, zal hij eene beëdigde

verklaring moeten afleggen, ten effecte dat de getuigenis der personen die hij verlangt te zullen worden gedagvaard van zakelijk belang en noodzakelijk voor zijne defensie is.

144.—Wanneer eenig getuige bij eene terechtstelling zal worden beschuldigd van tegenstrijdigheid met betrekking tot de verklaring door hem onder eede bij het voorloopig onderzoek afgelegd, zal het hof inzage van zijne vorige verklaring mogen vorderen, en het hof zal zoodanige vragen aan zulken getuige, belangende zulk voorkomend geschil mogen doen, als het zal goed vinden en naar bevind van zaken, in geval er eene strafwaardige afwijking van de waarheid zijn mocht, of indien blijken zal dat zoodanige getuige zich aan opzettelijken meened heeft schuldig gemaakt zoodanigen getuige in het eerste geval summier straffen, en in het laatste, lastbrief tot zijne gevangeniszetting verleen en voor de doeleinden van voorloopig onderzoek wegens meened.

Handelwijze des
Gerechtshofs in
geval van prevari-
catie.

145.—Geen vonnis waarbij de doodstraf is uitgesproken, zal ten uitvoer worden gebracht dan na bekomen *fiat* van den Staatspresident, aan wien de stukken van het proces te dien einde zonder eenig verzuim ter inzage moeten worden toegezonden.

Fiat van Staats-
president.

146.—Bij het verzenden der stukken zal de rechter van het rondgaand gerechtshof een rapport aan den President toezenden, meldende dat de terechtstelling geregeld en naar de wet heeft plaats gevonden, en dat hij geene redenen ziet tot verlichting der straffe, of indien hij redenen ziet, welke, met zijne aanbeveling daarop.

Overzending van
stukken in moord-
zaken.

147.—De vormen van lastbrieven van de rondgaande gerechtshoven, zullen, met de noodige wijzigingen die in bijzondere omstandigheden mochten verlangd worden, zijn overeenkomstig vorm T, bevat in de schedule gehecht aan dit hoofdstuk. De vormen van verhaal bij wijze van executie van het bedrag van boeten hierin te voren bepaald zullen zijn overeenkomstig vormen U en V, bevat in de schedule gehecht aan dit hoofdstuk.

Vorm van Last-
brieven.

148.—De tronkbewaarders binnen dezen Vrijstaat zullen, onder eene boete van vijf pond sterling, in geval van verzuim, bij iedere zitting van het rondgaande gerechtshof van het district waarin zulke gevangenis zal zijn, eene lijst aan het hof inleveren van alle personen welke in hunne respectieve gevangenhuisen opgesloten zijn, welke lijst den datum der inhechtenisstelling van ieder persoon zal aangeven, de oorzaak der gevangenzetting en den naam des magistraats of rechters onder wiens lastbrief zulks is geschied. De tronkbewaarders op de districtsdorpen, en op plaatsen waar assistent-landdrosten gevestigd zijn, binnen eene distantie van twee uren van districtsdorpen gelegen, zullen ook bij dit hof ter inzage overleggen het cipersboek door hen gehouden, en alle lastbrieven waaronder de gevangenen aangehouden wor-

Tronkbewaarders
lijst van gevangenen
en cipersboek over te
leggen.

den. De rechter zal de lijst nazien ten einde zich te vergewissen of er personen zijn gerechtigd tot hun ontslag uit de gevangenis; en zal ook het cipiersboek nazien, en daarin aanmerken of hetzelfde al dan niet behoorlijk gehouden geworden is; de rondgaande rechter echter zal de macht hebben op alle plaatsen waar een gevangenis is inzage te hebben van het cipiersboek en de lastbrieven in te zien.

Loslating van gevangenen.

149.—Het rondgaand hof zal bij het slot van elke zitting al zulke gevangenen vrijlaten, als door de wet tot loslating gerechtigd zijn zullen.

AFDEELING X.—VAN APPEL EN REVISIE.

Tegenwoordigheid van beschuldigde niet vereischt.

150.—In het Hoog Gerechtshof, als hof van appél van de rondgaande gerechtshoven, zal het bij het bepleiten van de zaak in revisie of van de wets-kwestie gereserveerd, niet noodig zijn dat de gevangene tegenwoordig zij, maar hij zal verplicht zijn om eenen pleitbezorger te benoemen, of indien hij niet in vermogen is zulks te doen zal het hof van appél eenen pleitbezorger kunnen aanstellen om de zaak *pro Deo* voor hem waar te nemen.

Macht van hof in hooger beroep.

151.—In geval van eene revisie of wets-kwestie gereserveerd, zooals hierinvoren voormeld, zal het aan het Hoog Gerechtshof als hof van appél vrijstaan:—

- (A). Om het vonnis van het rondgaand gerechtshof te bekrachtigen, en in zoodanig geval als de beschuldigde onder borgtocht ontslagen is, om hem dadelijk tot de gevangenis te committeren tot ondergaan zijner straf;
- (B). Om het vonnis te vernietigen, welke order hetzelfde effect zal hebben als eene uitspraak van onschuldig door eenen jury;
- (C). Of indien de rechter van het rondgaand gerechtshof vonnis niet uitgesproken heeft, om de zaak naar hem te remitteeren om vonnis te doen;
- (D). Of om zoodanig vonnis uit te spreken als behoorde uitgesproken geweest te zijn bij de terechtstelling;
- (E). Of om zoodanige order te maken als de zaak volgens recht vordert;

mits geen vonnis vernietigd zal worden wegens eenige onregelmatigheid of onwettigheid waardoor in de opinie van het hof van appél de beschuldigde niet in zijne verdediging werd benadeeld, of omreden dat getuigenis verkeerdelijk werd geadmitteerd of geweigerd, waardoor in de opinie van het hof van appél geen wezenlijk kwaad of nadeel aan den beschuldigde werd berokkend.

Appellen van de Lagere Gerechtshoven.

152.—In appellen van de lagere gerechtshoven naar een der hoogere gerechtshoven zal ook gehandeld worden overeenkomstig de twee voorgaande regulaties.*

* Zie ook Afdeling IX van Hoofdstuk IV (De Wet betreffende de Lagere Gerechtshoven.)

van deze acte zonder vorm van proces dadelijk op verzoek van of namens den beschuldigde door het Rondgaand Gerechtshof voornoemd zal kunnen verbeurd verklaard ten behoeve van C.D. en daaronder executie verleend worden.

Aldus gedaan en gepasseerd te _____, op datum voornoemd.

Als getuigen:
E. F.
G. H.

L. M.
A. B.
U. V.
Y. Z.

VORM B.

BORGACTE TEN BEHOEVE VAN DEN STAAT.

(Wetboek, Hoofdstuk VIII, Artikel 15.)

Vorm B.

Zij het mits deze kennelijk, dat op heden den _____ dag van 188 _____, voor mij, L. M., Landdrost voor het district _____, is verschenen de ondergeteekende A. B. die verklaart wel en wettig schuldig te zijn aan en ten behoeve van het Gouvernement van den Oranjevrijstaat de som van twintig pond sterling, onder verbintenis van zijn persoon en goederen als naar rechten;

En verder verschenen voor mij de ondergeteekenden U.V. en Y.Z. die verklaarden zich te interponeren als borgen, ieder voor het geheel bedrag van tien pond sterling, onder verbintenis van hunne goederen en personen als naar rechten;

De voorwaarde van deze acte is dat indien de ondergeteekende A.B. bij de _____ hierna komende zitting van het Rondgaand Gerechtshof voor het district _____ de prosecutie tegen C. D. voor de misdaad van _____ zal voortzetten volgens bestaande wetten en regels, en zoodanige kosten zal betalen als waartoe hij door eene rechterlijke uitspraak mocht verplicht worden, deze acte nul en van geene waarde zal zijn; maar indien hij daarin natalig mocht zijn, dat dan deze acte zonder verderen vorm van proces dadelijk door het gerechtshof voornoemd zal kunnen verbeurd verklaard ten behoeve van den Staat, en daarop executie verleend worden.

Aldus gedaan, enz. (als in vorm A.)

VORM C.

LASTBRIEF TOT APPREHENSIE.

(Wetboek, Hoofdstuk VIII, Artikel 31.)

Vorm C.

In het gerechtshof _____ van het district _____
Aan _____ en aan alle baljuws.
gerechtsboden, hunne wettige gedeputeerden, en aan alle veldcornetten, constabels, politiedienaren, en andere beambten, bevoegd tot exploiteeren van crimineele lastbrieven.

Nademaal voor mij, M. N., informatie is ingebracht onder eede van O. P. dat C. D. op den dag van , 18 , gepleegd heeft de misdaad van ;

Zoo is het dat gij, in den naam van het Gouvernement van den Oranjevrijstaat, gelast wordt, dadelijk op ontvangst dezès den genoemden C. D. te apprehendeeren en te brengen, of te doen apprehendeeren en brengen voor mij, ten einde te worden onderzocht en te antwoorden op de gemelde informatie, en voorts naar rechten te worden behandeld.

Gegeven onder mijne hand, te , in den Oranjevrijstaat, dezen dag van , 18 .

[Geteekend] L. M.

Signalement:—

[Beschrijving der gestolene goederen, enz.,

.]

[Geparafeerd] L. M.

VORM D.

PRISONIERS-VERKLARING NA VOORLOOPIG ONDERZOEK.

(*Wetboek, Hoofdstuk VIII, Artikel 40.*)

In Zake	{	De Staat
		Tegen
		C. D.,
		Beschuldigde.

Compareerde voor mij, L. M.,

, op heden den dag van ^{Vorm D.} 18 , de gemelde C. D., die na behoorlijk te zijn gewaarschuwd dat hij niets behoefde te zeggen, en dat al hetgeen hij zeggen zou tegen hem als getuigenis zou kunnen worden gebruikt, en nuchteren en in het volle bezit van zijn verstandsvermogens zijnde, verklaarde vrijwillig als volgt:—

Deze verklaringen aan den beschuldigde voorgelezen zijnde [waar noodig worden ingevuld de woorden “en vertaald zijnde door R. S. als tolk daartoe behoorlijk beëdedigd,”] bevestigde deze dezelve nogmaals, en heeft dezelve onderteekend [of waar noodig, “met zijn merk onderteekend,”] in tegenwoordigheid van de ondergeteekende getuigen en mij,

L. M.

Als getuigen:

N. O.

P. R.

VORM E.

LASTBRIEF TER TERECHTSTELLING.

(Wetboek, Hoofdstuk VIII, Artikel 41, 42.)

Vorm E.

Aan den cipier van het gevangenhuis te
district , in den Oranjevrijstaat.

Gij wordt hierdoor gelast den persoon van C. D., beschuldigd van de misdaad van te ontvangen en in verzekerde bewaring te houden totdat volgens wet zal ontslagen worden.

Gegeven onder mijne hand ten kantore van
district , op
heden den dag van , 18 .

L. M.

VORM F.

BORGACTE OM TE VERSCHIJNEN ALS GETUIGE.

(Wetboek, Hoofdstuk VIII, Artikel 43.)

Vorm F.

Zij het mits deze kennelijk dat op heden den
dag van , 18 , voor mij, L. M.,
is verschenen A. B., die verklaart wel en wettig verschuldigd
te zijn aan den Thesaurier-Generaal van den Oranjevrijstaat
de som van pond sterling, onder verbintenis van
zijn persoon en goederen als naar rechten.

[En verder verschenen, enz. (als in vorm B. indien noodig.)]

De voorwaarde dezer verbintenis is dat indien de bovengenoemde A. B. ten eenigen tijde binnen zes maanden van af heden zal verschijnen en getuigenis der waarheid afleggen bij de terechtstelling van C. D. voor de misdaad van , bij het gerechtshof van , daartoe gedagvaard zijnde (ten huize van) , deze acte nul en van geene waarde zal zijn; maar indien hij daaraan nalatig mocht zijn het bedrag van deze acte dadelijk zal worden verbeurd verklaard ten behoeve van den Thesaurier-Generaal, enz. (zooals in vorm B).

VORM G.

LASTBRIEF TOT INHECHTENISSTELLING VOOR
VERDER ONDERZOEK.*(Wetboek, Hoofdstuk VIII, Artikel 44.)*

Vorm G.

[Aanhief zooals in vorm E.]

Gij wordt hiermede gelast den persoon van C. D., beschuldigd met de misdaad van , te ontvangen en in verzekerde bewaring te houden, en hem voor mij te brengen op den dag van , 18 , ten einde verder dienaangaande onderzocht te worden, zijnde een voldoende grond voor dezen lastbrief, naar mijn oordeel, dat

[Verder overeenkomstig vorm E.]

VORM H.

LASTBRIEF TOT HUISDOORZOEKING.

(Wetboek, Hoofdstuk VIII, Artikel 50.)

In het Gerechtshof van den _____, van _____
 Aan _____ den baljuw, of zijne wettigen Vorm H.
 gedeputeerde, en aan de veldcornetten, constabels, politie-
 officieren, en andere gerechtsbeambten, bevoegd tot het ex-
 ploiteeren van crimineele citatien.

Nademaal het mij gebleken is, volgens de beëdigde ver-
 klaring van _____ dat de volgende goederen,
 te weten:—

binnen de laatste _____ dagen, door een of ander persoon
 of personen onwettiglijk genomen, gestolen of vervoerd zijn
 uit het huis van _____ te _____ voor-
 meld; en dat de genoemde _____ het ver-
 moeden heeft en argwaan koestert dat de gemelde goederen,
 of een gedeelte daarvan, verborgen zijn in het huis van _____

van _____;
 Zoo is 't dat gij bij deze, in naam van den Staatspres-
 ident, geautoriseerd en gelast wordt, met de noodige assistenten,
 bij dag in te gaan in het huis van den gemelden _____

te _____ voormeld;
 en aldaar naar de gemelde goederen te zoeken; en indien
 dezelve, of eenig gedeelte daarvan bij zoodanig onderzoek ge-
 vonden worden, zult gij dezelve met en benevens den persoon
 of personen van _____ voor mij brengen,
 ten einde naar rechten te worden behandeld.

Gegeven onder mijne hand, te _____ dezen
 dag van _____ 18 .

L.M.,

Landdrost, enz.

VORM I.

LASTBRIEF TOT VERVOER VAN GEVANGENEN.

(Wetboek, Hoofdstuk VIII, Artikel 54.)

Aan den cipier van de gevangenis te _____
 district _____, in den Oranjevrijstaat, Vorm I.

Aan [den baljuw, gerechtsbode, enz., van het district].

Aan den cipier van het gevangenhuis te _____,
 district _____, in den Oranjevrijstaat;

Gij, de cipier eerstvoornoemd, wordt hiermede gelast en
 geautoriseerd den persoon van C. D., thans in het gevangenhuis
 te _____, af te geven aan den genoemden
 [baljuw, gerechtsbode, enz.] L

En gij, [de baljuw, gerechtsbode, enz.] wordt hiermede gelast en geautoriseerd gemelden persoon met allen zorg en vlijt te vervoeren naar het gevangenhuis te _____ en dien aldaar af te geven aan den cipier van het gevangenhuis aldaar;

En gij, de gemelde cipier van het gevangenhuis te _____ wordt hiermede gelast en geautoriseerd gemelden persoon te ontvangen en in verzekerde bewaring te houden totdat hij, enz.

VORM K.

BORGACTE VOOR VERSCHIJNING OP EENE
CRIMINEELE BESCHULDIGING.

(Wetboek, Hoofdstuk VIII, Artikel 68.)

Vorm K.

Zij het mits deze kennelijk, dat op heden, den _____ dag van _____, te _____, op verzoek van den publieken aanklager, na gedaan voorloopig onderzoek, A. B. is gecommitteerd geworden ter terechtstelling, voor de misdaad van _____, en daar de beschuldigde verzocht heeft om onder borgtocht vrijgelaten te worden, hetwelk werd toegestaan, en het bedrag der borgacte door mij, L.M., is bepaald geworden, tegen de som van _____ pond sterling;

Zoo is het, dat bovengenoemde beschuldigde zich verklaart, wel en wettig schuldig te wezen aan den Thesaurier-Generaal, of zijnen plaatsvervanger, namens en ten behoeve van het Gouvernement van den Oranjevrijstaat, in de gemelde som van _____ pond sterling, onder verbintenis van zijn persoon en goederen, als naar rechten.

En verder compareerden voor mij de volgende personen namelijk:—U. V. en Y. Z., die verklaren zichzelf te interponeren, ieder voor het geheel, als borgen voor de bovengemelde som van _____ pond sterling, onder renunciatie der *beneficia ordinis seu excussionis et divisionis*, met de meening waarvan zij zich verklaren wel bekend te zijn: onder verbintenis van, hunne personen en goederen, als naar rechten.

De voorwaarde van deze borgacte is, dat wanneer bovengenoemde A. B. verschijnen zal, en antwoord geven zal, op eenige beschuldiging die tegen hem ingebracht zal worden voor zoodanig bevoegd gerechtshof, alwaar hij mocht opgeroepen worden, om zich te verantwoorden tegen de hier bovengemelde beschuldiging, binnen negen maanden van af heden, zijnde daartoe behoorlijk gedagvaard ten huize van _____, alsdan zal deze borgacte nul en van geene waarde zijn; maar indien hij daarin nalatig mocht zijn, dan zal het bedrag van deze borgacte zonder vorm van proces, dadelijk op verzoek van den Staatsprocureur, of zijnen plaats-

vervanger, door het hof alwaar de zaak dienende is, verbeurd verklaard en executie verleend worden.

Aldus gedaan en gepasseerd te datum voornoemd. , op

L. M.

A. B.

U.V.

Y. Z.

Als getuigen:—

E. F.

G. H.

VORM L.

CRIMINEELE DAGVAARDING.

(*Wetboek, Hoofdstuk VIII, Artikel 69.*)

In het Rondgaand Gerechtshof voor het district , Vorm L.
zitting te houden te , op
den dag van 18 , ten
ure in den voormiddag.

In zake de Staat

Tegen

A. B., Beschuldigde

Aan den genoemden beschuldigde, A. B., van .

Gij wordt bij dezen gedagvaard om persoonlijk te verschijnen voor bovengemeld gerechtshof ten tijde en ter plaatse voornoemd, en aldaar te vertoeven totdat gij wordt opgeroepen, ten einde U te verdedigen tegen eene acte van beschuldiging tegen U door den Staatsprocureur, in naam en ten behoeve van het Gouvernement van den Oranjevrijstaat, te worden voorgebracht wegens de misdaad van , zooals omschreven in gemelde acte van beschuldiging.

Neem kennis dat gij gerechtigd zijt getuigen, die getuigenis der waarheid in deze zaak ten uwen behoeve kunnen afleggen, te doen dagvaarden, en daarvan aan den publieken aanklager dezes gerechtshofs kennis te geven.

Aldus gedaan te , op dag van 18 ,

Namens het Gerechtshof voornoemd,

Registrateur des Gerechtshofs.

A. B. R.,

Staatsprocureur.

[In geval een ander partij dan de Staatsprocureur vervolgt zal de zaak aldus in de dagvaarding kunnen genoemd worden:

De Staat (op aanzoek van C. D.)

Tegen

A. B., Beschuldigde.]

VORM M.
KENNISGEVING VAN VORIGE CONVICTIE.

(*Wetboek, Hoofdstuk VIII, Artikel 73.*)

Vorm M.

In het Rondgaand Gerechtshof voor het district _____ ,
zitting te houden te _____ , op den _____ dag van
_____, 18 _____ .

In Zake { De Staat
          Tegen
          C. D.,
          Beschuldigde.

Aan C. D., den bovengenoemden beschuldigde.

Neem kennis, dat in geval gij schuldig bevonden wordt
aan de misdaad van _____ , U ten laste gelegd
in de acte van beschuldiging op U gediend, bewijs zal ge-
leverd worden ten tijde en ter plaatse voornoemd, dat gij te
voren schuldig bevonden zijt geweest aan de misdaad van
_____, bij het _____ gerechtshof, gehouden te
_____, op den _____ dag van _____ 189 .
Aldus gedaan den _____ dag van _____ 189 .

A. E. J. K.,
Staatsprocureur.

VORM N.
ACTE VAN BESCHULDIGING.

(*Wetboek, Hoofdstuk VIII, Artikel 74.*)

Vorm N.

In het Rondgaand Gerechtshof voor het district _____ ,
zitting houdende te _____ , in den Oranjevrijstaat.

A. E. J. K., Staatsprocureur, die prosequert in naam en
ten behoeve van het Gouvernement van den Oranjevrijstaat,
geeft hiermede aan het achtbare hof te kennen:

Dat C. D., van beroep _____ , nu of onlangs woonachtig
te _____ , in het district van _____ , in den Oranje-
vrijstaat (of wiens beroep en woonplaats aan den Staatspro-
cureur onbekend zijn), schuldig is aan de misdaad van
_____; daarin bestaande dat op of omtrent den _____ dag
van de maand _____ , in het jaar een duizend acht hon-
derd en _____ en op of nabij _____ , gelegen in
het district _____ , in den Oranjevrijstaat, hij de gezegde
C. D., heeft (hier volgt eene duidelijke beschrijving der
misdraad).

Weshalve, na volkomen bewijs en convictie, de Staats-
procureur voormeld het vonnis van dit gerechtshof verzoekt
tegen den gemelden C. D. als naar rechten.

A. E. J. K.,
Staatsprocureur.

VORM O.
DAGVAARDING OP GETUIGEN.

(*Wetboek, Hoofdstuk VIII, Artikel 91.*)

In het Rondgaand Gerechtshof voor het district _____, **Vorm O.**
zitting houdende te _____, op den _____ dag van
189 .

In zake de Staat
Tegen C. D.

Aan den baljuw van het gemeld district of zijnen wettigen plaatsvervanger.

Dagvaard J.K., L.M., N.O. en P.Q., dat zij en een ieder hunner, met terzijdestelling van alle uitvluchten of bezigheden, persoonlijk voor het gerechtshof voornoemd verschijnen op datum voornoemd, ten _____ ure in den voormiddag, en aldaar vertoeven totdat zij zullen worden opgeroepen of ontslagen, ten einde getuigenis der waarheid af te leggen van al hetgeen hun bekend is aangaande zekere beschuldiging door den Staatsprocureur ingebracht tegen C. D., wegens de misdaad van _____

Hierin nalatig zijnde, zullen zij, of een of ander hunner, onderworpen zijn aan eene boete niet te boven gaande een honderd pond sterling.

Geef aan elk hunner eene kopie van deze dagvaarding en relateer uw wedervaren aan den registrateur dezès gerechtshofs voor den dag der zitting voormeld.

Gegeven onder mijne hand te _____, dezen _____ dag
van _____ 189 .

A. E. J. K., _____ L. M.,
Staatsprocureur. _____ Registrateur des Gerechtshofs.

VORM P.
DAGVAARDING VAN JURYMAN.

(*Wetboek, Hoofdstuk VIII, Artikel 104.*)

In het Rondgaand Gerechtshof voor het district _____, **Vorm P.**
in den Oranjevrijstaat, zitting te houden te _____ op
den _____ dag van _____ 189 , ten _____ uur 's morgens.

Aan A. B., woonachtig te _____, in het district _____,
in den Oranjevrijstaat.

Gij wordt hiermede gerequireerd persoonlijk te verschijnen en tegenwoordig te blijven bij en gedurende de zitting van het Rondgaand Gerechtshof voornoemd, ten tijde en ter plaatse voornoemd, om aldaar als een juryman te dienen, onder eene boete, in geval van nalatigheid, niet te boven gaande dertig pond sterling.

_____, den _____ dag van _____, 189 .
C. D., Baljuw.

VORM Q.

PROCLAMATIE BIJ OPENING VAN HET HOF.

(*Wetboek, Hoofdstuk VIII, Artikel 105.*)

HOOR! HOOR! HOOR!

Vorm Q.

De rechter van dit Rondgaand Gerechtshof beveelt en gelast een iegelijk hier tegenwoordig, om stilte in het hof te bewaren, onder straffe bij ongehoorzaamheid van boete en gevangenzetting, onderwijl de personen, gedagvaard om als jury mannen bij deze zitting te dienen, opgeroepen zullen worden, en antwoorden op hunne namen.

En gij allen, die als jury mannen zijt gedagvaard, antwoordt op uwe namen en behoudt de boete.

VORM R.

EED VAN JURYMAN.

(*Wetboek, Hoofdstuk VIII, Artikel 113.*)

Vorm R.

“Ik zweer” (of “ik verklaar plechtig dat het afleggen van eenen eed naar mijne geloofsovertuiging niet geoorloofd is, en belooft”) “plechtig, dat ik onderzoeken zal of de gevangene, thans voor het hof, schuldig is aan de misdaad, hem in de acte van beschuldiging ten laste gelegd, dan wel onschuldig; en dat mijne uitspraak daarop naar waarheid zal zijn, volgens de bewijzen, zonder vrees, gunst of vooringenomenheid. Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig” (of “dat belooft en verklaar ik.”)

VORM S.

EED VAN BALJUW.

(*Wetboek, Hoofdstuk VIII, Artikel 115.*)

Vorm S.

“Ik zweer” (of “ik verklaar plechtig dat het afleggen van eenen eed naar mijne geloofsovertuiging niet geoorloofd is, en belooft”) “plechtig dat ik dezen jury in getrouwe bewaring nemen zal, en dat ik niet toelaten zal, dat iemand met hen spreke noch zelve met hen spreken zal, over eenig ding tot de zaak onder hunne overweging betrekking hebbende als alleenlijk te boodschappen tusschen hen en het gerechtshof, of hun te vragen, wanneer benoodigd, of zij in hunne uitspraak overeengekomen zijn. Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig” (of “dat belooft ik.”)

VORM T.

LASTBRIEF TER GEVANGENZETTING.

(*Wetboek, Hoofdstuk VIII, Artikel 147.*)

In het Rondgaand Gerechtshof voor het district _____, Vorm T.
zitting gehouden hebbende te _____ in den Oranjevrijstaat.

Aan den cipier van het staatsgevangenhuis te _____.

Nademaal C. D. op heden door dit gerechtshof schuldig
werd verklaard aan de misdaad van _____ en door
dit hof werd gevonnisd tot _____ ;

zoo wordt gij gelast bij dezen om den gemelden C. D. in uwe
bewaring te nemen en te houden totdat hij de gemelde straf
zal hebben ondergaan, of anders wettiglijk zal worden ont-
slagen en daarvan vrijgesteld.

Gegeven te _____, op dezen _____ van _____ 18 _____.

L. M.,

O. P., _____ Registrateur des Gerechtshofs.

Hoofdrechter (of Rechter van genoemd Gerechtshof.)

VORM U.

LASTBRIEF TOT VERHAAL VAN BOETE TEGEN
JURYMAN.

(*Wetboek, Hoofdstuk VIII, Artikel 147.*)

In het Rondgaand Gerechtshof voor het district _____, Vorm U.
in den Oranjevrijstaat.

In zake _____

De Staat _____

tegen _____

A. B., Beschuldigde.

Aan den baljuw van opgemeld district of zijnen wettigen
afgevaardigde.

Nademaal M. N. bij vonnis van het genoemd Rondgaand
Gerechtshof in deszelfs zitting, gehouden te _____,
op den _____ dag van _____ 18 _____, overeenkomstig
de wet betreffende de crimineele rechtspleging, beboet is ge-
worden in de som van _____ pond sterling wegens
niet verschijnen als juryman, terwijl hij daartoe behoorlijk was
gedagvaard;

Zoo is het, dat gij door dezen gelast wordt om op deze,
bij wijze van executie uitvoering te geven aan gemeld vonnis,
tenzij genoemd bedrag door hem betaald wordt.

Daartoe strekke U deze ten lastbrief, en relateer uw wedervaren aan dit hof.

Gegeven te _____, in den Oranjevrijstaat, op
dezen _____ dag van _____ 189 .

L. M.,

Registrateur van het Rondgaand
Gerechtshof voornoemd.

O. P.,

Rechter van het Rondgaand
Gerechtshof voornoemd.

VORM V.

LASTBRIEF TOT VERHAAL VAN BOETE TEGEN
GETUIGEN.

(Wetboek, Hoofdstuk VIII, Artikel 147.)

Vorm V.

In het Rondgaand Gerechtshof voor het district _____, te _____, in den Oranjevrijstaat.

Aan den baljuw van bovengemeld district of zijnen wettigen plaatsvervanger.

Nademaal er voor opgemeld gerechtshof voor crimineele zaken, aanvang genomen hebbende op den _____ dag van _____ 189, eene zaak diende, te weten: De staat tegen A. B., beschuldigde;

Nademaal C. D., behoorlijk werd gedagvaard (blijkens relaas ten hove tegenwoordig) om als getuige in reeds vermelde zaak te verschijnen totdat hij zoude worden ontslagen;

Nademaal gezegde C. D. zijne verschijning niet maakte na behoorlijk opgeroepen te zijn, en ook geene redenen heeft aangetoond die tot zijne versooning konden strekken;

Nademaal genoemde getuige door het hof gevonnisd werd tot verbeurte (als eene boete) in de som van _____ pond sterling;

Zoo dient deze U te autoriseeren en te gelasten dat gij tot verhaal van gemeld vonnis, de goederen en have van gezegden C. D. in beslag neemt, en bij verkoop daarvan de som van _____ pond sterling aftrekt, met uwe kosten daartoe betrekkelijk, indien er eenige zijn, en relateer aan mij als registrateur van gemeld gerechtshof of aan den fungeerenden registrateur, bij mijne afwezigheid, al hetgeen gij uit kracht hiervan gedaan hebt, waarvoor deze lastbrief uwe volmacht en autoriteit zal zijn.

Gegeven te , dezen dag van ,
in het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd
en tig.

L. M.,

Registrateur van het
Gerechtshof voornoemd.

O. P.,

Rechter van het Rondgaand
Gerechtshof voornoemd.

HOOFDSTUK IX.

DE WET OVER VREDERECHTERS.

AFDEELING I.—OVER VREDERECHTERS IN HET ALGEMEEN.

1.—De Staatspresident heeft de macht om van tijd tot tijd, naar de omstandigheden vereischen mogen, personen die ^{Aanstelling en ontslag.} hij daartoe bekwaam en geschikt oordeelt, aan te stellen als vrederechters voor eenige stad of eenig dorp, of voor eenige wijk of voor eenig district, of voor den geheelen Staat; deze aanstelling geschiedt telkens voor den tijd van drie jaren, tenzij hij gedurende dien tijd gegronde redenen mocht hebben zoodanige vrederechters uit hunne betrekking te ontslaan.

2.—De vrederechters leggen bij hunne ambtsaanvaarding eenen eed of eene belofte af in handen van eenen landdrost, of vrederechter, en onderteekenen denzelve of dezelve alsdan in geschrifte; welk geschrift door dien landdrost of vrederechter ter bewaring naar den gouvernements-secretaris wordt verzonden. ^{Eedsaflegging of belofte.}

De eed of belofte luidt aldus:—“Ik zweer” (of “ik verklaar plechtig dat het afleggen van eenen eed naar mijne geloofsovertuiging niet geoorloofd is, en verklaar en beloof plechtig”) “dat ik dezen Staat en deszelfs regeering getrouw zal zijn; dat ik al de plichten mij als vrederechter” (speciale of resident vrederechter, naar het geval moge zijn) “toevertrouwd, naarstiglijk en naar het best van mijn vermogen en zonder gunst of vooringenomenheid zal vervullen; en dat ik de wetten van dezen Staat zal gehoorzamen en handhaven. Zoo waarlijk helpe mij God” (of “dat belof ik.”)

3.—De gouvernements-secretaris bewaart ten zijnen kantore eene lijst van de in functie zijnde vrederechters, met vermelding hunner woonplaatsen; alsook de schriftelijke bewijzen hunner eedsaflegging en van den datum hunner aanstelling. ^{Lijst van vrederechters.}

Afkondiging van
aanstelling, enz.

4.—De aanstelling, het ontslag of de bedanking van vrederechters wordt in de *Gouvernements-Courant* afgekondigd.

Plichten aangaan-
de arrest, enz.

5.—De vrederechters zijn ondergeschikte magistraatspersonen binnen de limieten der plaatsen waarvoor zij zijn aangesteld geworden; en als zulks gerechtigd en verplicht uit te voeren de machten omschreven en aan magistraten betreffende arrest toegekend in de tweede afdeeling van hoofdstuk VIII (de wet betreffende de crimineele rechtspleging) of zoodanige wet betreffende de crimineele rechtspleging als hierna zal worden gemaakt.

De lastbrieven door vrederechters verleend, zullen, zoo verre als de omstandigheden zulks toelaten, opgesteld worden overeenkomstig de vormen bevat in de schedule aan genoemd hoofdstuk gehecht; wordende in plaats van de woorden "in het landdrosthof" gelezen de woorden "vrederechterskantoor," of "speciale of resident vrederechterskantoor" (zooals het geval moge zijn.)

Straf voor onge-
hoorzaamheid aan
bevel van vrede-
rechter.

6.—Eenige persoon weigerende of nalatende te gehoorzamen het wettig bevel van eenigen vrederechter tot arrest van eenigen rustverstoorder, overtreder of misdadiger, zal onderhevig zijn aan eene boete niet te boven gaande twee pond en tien shillings sterling, en bij gebreke van betaling aan gevangenzetting voor niet langer dan vier-en-twintig uren.

Deze straf zal op aanklachte en terechtstelling kunnen toegepast worden door eenige der gerechtshoven van dezen Staat of door eenen vrederechter met speciale machten, of resident vrederechter, zooals later in deze wet bepaald.*

Beëdigde ver-
klaringen.

7.—Alle vrederechters zijn bevoegd, beëdigde en andere verklaringen, zooals door de wet voorgeschreven, voor zich te doen afleggen, ook in dorpen of steden waar hij woonachtig is, ook dan wanneer in dat dorp of die stad zich een landdros bevindt.

AFDEELING II.—OVER SPECIALE VREDERECHTERS.

Aanstelling.

8.—De Staatspresident heeft de macht om op zoodanige plaatsen ten platte lande als hij daartoe geschikt mocht oordeelen, personen (hetzij veldcornetten of niet) aan te stellen als vrederechters met speciale machten, te worden genoemd "speciale vrederechters," met bepaling der grenzen hunner jurisdictie, zullende deze aanstelling ook onderworpen zijn aan de bepalingen van artikel 1 van dit hoofdstuk.

Jurisdictie onder
Meesters - en
Dienstbodenwet.

9.—Alle klachten onder de wet over meesters en dienstboden (hoofdstuk CXI) en eenige andere wet welke de bepalingen van dat hoofdstuk mocht wijzigen, veranderen, verbeteren, of vervangen), kunnen gebracht worden voor den speciaal vrederechter.

* Zie ook Artikel 23 van Hoofdstuk VIII (De wet over de Crimineele Rechtspleging.)

10.—De speciale vrederechter zal de macht hebben om onder de wet betreffende landlooperij, als beschreven in hoofdstuk CXXXIII (de wet tot tegengaan van veedieverij, landlooperij, enz.) en eenige andere wet welke de bepalingen van dat hoofdstuk mocht vervangen, straf toe te passen op de volgende personen:—

Machten betreffende Landlooperij.

(A). Ieder kleurling komende van buiten de grenzen van den Staat, en die niet voorzien is van een paspoort, geteekend door den zendeling onder wiens statie hij ressorteert, of door het opperhoofd van de plaats waar hij woonachtig is, of door een daartoe bevoegden ambtenaar, meldende den naam van den pashouder, de plaats zijner woning, het doel zijner reis, de plaats zijner bestemming, den tijd daartoe verleend, en het getal vee en andere goederen welke hij met zich voert;

(B). Ieder kleurling, binnen de limieten van dezen Staat rondreizende, die niet voorzien is van een paspoort van een zendeling, vrederechter, veldcornet, assistentveldcornet, of anderen persoon door den Staatspresident in termen van artikel 49 van hoofdstuk CXXXIII (de wet tot tegengaan van veedieverij, landlooperij, enz.) aangesteld, of, zoo hij in dienst is, van zijn dienstheer.

11.—De speciale vrederechter kan als straf opleggen eene boete twee pond en tien shillings niet te boven gaande; of bij gebreke van betaling gevangenisstraf geen veertien dagen te boven gaande, of lijfstraf niet te boven gaande vijftien slagen, met zoodanige instrumenten als gebruikt worden bij toepassing van slagen onder vonnissen van het landdrosthof, die hen daartoe van gouvernements-wege worden verstrekt.

Uitgestrektheid van macht.

12.—De Staatspresident zal, waar zulks noodig geoordeeld wordt, eenen specialen vrederechter mogen voorzien van eenen constabel, wiens plicht het zal zijn slagen toe te dienen op vonnis van den specialen vrederechter, de personen gevonnisd tot gevangenzetting te vervoeren naar de naastgelegene gevangenis binnen het district waarin de speciale vrederechter verkeert, onder lastbrieven van dien beambte, en alle wettige bevelen van den specialen vrederechter in de uitvoering zijner plichten op te volgen.

Constabels.

13.—Er zal hooger beroep zijn van den specialen vrederechter naar het landdrosthof of periodieke hof.

Appél.

14.—De speciale vrederechters zullen verplicht zijn om behoorlijke aantekeningen en notulen te houden of in hunne tegenwoordigheid te doen houden, van alle zaken die voor hen gebracht worden, en alle getuigen onder eede te hooren, en gemelde notulen minstens eens in de drie maanden aan den landdrost van hun district ter inzage te bezorgen. In geval van appél door eenige partij zal de speciale vrederechter

Notulen.

onverwijld gecertificeerde kopien der notulen en stukken den landdrost toezenden. Bij gebreke van de stipte opvolging der bovengemelde voorschriften zullen de speciale vrederechters door het landdrosthof veroordeeld kunnen worden tot becaling eener boete niet te boven gaande vijftien pond sterling.

Verantwoording. 15.—De speciale vrederechters zullen éénmaal in elke drie maanden verantwoording doen van hunne geldelijke ontvangsten aan den landdrost van het district waarin zij resorteeren.

Gewone macht van vrederechters. 16.—De speciale vrederechters bezitten ook al de machten die door vrederechters kunnen worden uitgeoefend, zooals hierinvoren onder afdeeling I van dit hoofdstuk bepaald.

Detentiekamer. 17.—De speciale vrederechter zal toezien dat er een kamer of vertrek beschikbaar zij voor het aanhouden van gevangenen totdat zij naar de gevangenis worden verzonden, en dat zij daar behoorlijk verpleegd worden.

AFDEELING III.—OVER RESIDENT VREDERECHTERS.

Waar aangesteld. 18.—Resident-vrederechters worden aangesteld op de dorpen genoemd in het drie-en-veertigste artikel van hoofdstuk IV (de wet over de lagere gerechtshoven), en op zoodanige andere dorpen als de Volksraad mocht bepalen.

Jurisdictie. 19.—De resident-vrederechter oefent zijne jurisdictie uit in de wijk waarin het dorp, waarvoor hij is aangesteld, gelegen is; en voor hem kunnen gebracht worden: Aanklachten wegens landlooperij,* overtreding van de wet over meesters en dienstboden, geringe gevechten of aanranding, dreigementen van aanranding, rustverstoring, dronkenschap, overtreding van plaatselijke regulaties kracht van wet hebbende; diefstal van een bedrag of van goederen tot een vermoedelijke waarde van niet meer dan één pond sterling, moedwillige beschadiging van eens anders goed of eigendom van de vermoedelijke waarde van niet meer dan twee pond sterling.

Vervolging. 20.—De resident-vrederechter behandelt *summier*, dat wil zeggen zonder dagvaarding, alle zaken in het voorafgaande artikel vermeld op aanklachte van een constabel, veldcornet of eenigen privaat persoon, in zoodanige zaak betrokken zijnde of belang hebbende.

Hooger beroep. 21.—Er zal hooger beroep zijn van de uitspraak van den resident-vrederechter naar het periodieke of landdrosthof.

Strafoplegging. 22.—De resident-vrederechters kunnen als straf opleggen:—

(A). Eene geldboete niet te boven gaande twee pond en tien shillings sterling, of in gebreke van betaling gevangenzetting voor niet meer dan veertien dagen;

* Over de jurisdictie van Resident Vrederechters ten opzichte van Landlooperij zie ook Art. 31 van Hoofdstuk CXXXIII (De wet tot tegengaan van Veedieverrij, Landlooperij, enz.)

- (B). Gevangenzetting voor eenen tijd van niet meer dan veertien dagen, met of zonder dwangarbeid, met of zonder opsluiting in het blok of in boeijen;
- (c). Slagen met eene roede (lat) of geesel (kats) geen vijftien te boven gaande; na toediening waarvan de gevangene onmiddellijk losgelaten zal worden uit de gevangenis.

23.—De resident-vrederechter kan eenigen aangeklaagde, Onder Borgtocht stellen. wanneer er tegen hem beëdigde klachten door eenigen persoon worden gemaakt over eenige dreigementen van aanranding, brandstichting of eenige andere misdaad tegen zoodanigen persoon, diens familie, huis of ander eigendom, borgtocht doen stellen tot bewaring van vrede en rust voor eene som niet te boven gaande vijf-en-twintig pond sterling voor eenen tijd van niet langer dan twee maanden, of bij gebreke van zoodanige borgstelling, opsluiting in de gevangenis voor niet langer dan veertien dagen.

24.—De resident-vrederechters die belast worden met eenige geldelijke administratie zullen gehouden zijn borgtocht te stellen tot een bedrag van twee honderd pond sterling. Zij zullen maandelijks verantwoording doen van hunne geldelijke ontvangsten aan den landdrost van het district waarin zij ressorteeren. Borgstelling en verantwoording.

25.—De resident-vrederechter is bevoegd als magistraatspersoon om voorloopig onderzoek in te stellen en te houden onder de bepalingen van hoofdstuk VIII (de wet omtrent de crimineele rechtspleging.) Voorloopige onderzoeken.

AFDEELING IV.—ALGEMEENE BEPALINGEN.

26.—Alle cipiers, gevangenhuis-bewaarders, veldcornetten en andere gerechtsdienaren, zijn hierdoor gelast om gehoorzaam te zijn en te voldoen aan alle lastbrieven door eenig vrederechter uitgevaardigd tot het gevangennemen en in bewaring houden van alle personen in zoodanige lastbrieven vermeld, totdat zij door wettig gezag ontslagen zullen worden.* Gehoorzaamheid aan Lastbrieven.

27.—Geen persoon zal gerechtigd zijn om eenig proces aan te leggen, of vonnis te verkrijgen voor schadevergoeding tegen eenigen vrederechter, ten gevolge van eenige daadzaak door hem als vrederechter gedaan of verricht; noch tegen eenigen veldcornet, cipier, policiedienaar, of andere gerechtsdienaren, noch eenig privaat persoon, ten gevolge van eenige daadzaak, door een hunner, in het uitvoeren van eenigen lastbrief of mondelinge order van eenig vrederechter gedaan en verricht, tenzij bij het dienen der zaak duidelijk bewezen zal worden, eerstens, dat de eischer in zoodanige zaak of actie, onder zijne eigene, of onder de handteekening van zijnen wettig gevolmachtigden procureur of agent, eene schriftelijke Processen tegen vrederechters.

* Zie ook Artikel 21 van Hoofdstuk VIII (De wet over de Crimineele Rechtspleging.)

kennisgeving zal hebben doen exploiteren op zoodanigen vrederechter of anderen verweerder, persoonlijk of bij de laatst bekende woonplaats, minstens twee maanden voor de dagteekening van de dagvaarding, meldende zijn voornemen om zoodanige zaak of actie in te stellen, en de daadzaken meldende waarop hij zoodanige actie grondt; en tweedens, zal het moeten bewezen worden dat de verweerder moedwillig en uit haat of kwade gevoelens gehandeld heeft, en het zal den eischer niet geoorloofd zijn om eenige andere daadzaken te bewijzen of te bepleiten bij het dienen der zaak, dan dezulken die in gezegde kennisgeving omschreven geweest zijn. En wanneer het blijken zal bij het dienen der zaak, dat de eischer verzuimd heeft hieraan letterlijk voldaan te hebben, zoo zal de zaak, zonder eenig verder onderzoek, als onaanneembaar verklaard en van de hand gewezen, en de eischer gecondemneerd worden om de volle kosten te betalen, welke kosten als tusschen den procureur en zijnen client, en niet als tusschen de partijen zullen getaxeerd worden.

Vonnis tegen
vrederechters.

28.—Wanneer de eischer in zoodanige actie tegen eenigen vrederechter een vonnis zal verkrijgen, en in geval de rechter voor wien het rechtsgeding verhoord zal worden, in het openbare hof of in de notulen zal certificeeren, dat het onrecht waarom zoodanige actie voorgebracht werd, moedwillig en boosaardig is gepleegd, zal de eischer gerechtigd zijn de dubbele kosten van het geding te eischen en te verkrijgen.

Geene actie na zes
maanden.

29.—Geene actie zal gebracht worden tegen eenigen vrederechter, voor iets door hem gedaan, in de uitvoering zijner plichten aan zijn ambt verbonden, noch tegen eenigen konstabel of anderen officier of personen, ageerende op last van eenigen vrederechter, tenzij zoodanige actie begonnen wordt binnen zes maanden na de pleging van de daad.

Vre lerechters op
Landdrost-Dorpen

30.—Vrederechters op dorpen woonachtig, alwaar een landdrost geplaatst is, wordt mits dezen het recht ontomen om binnen de limieten van zoodanig dorp gevolg te geven aan de bepalingen van dit hoofdstuk (behoudens de bepalingen van artikel 7), doch zij zijn gerechtigd dezelve te handhaven en uit te voeren in gevallen van afwezigheid, door ontstentenis of anderszins van den landdrost of diens plaatsvervanger.

HOOFDSTUK X.

WET OVER VELDCORNETTEN (ALS RECHTS- BEAMBTEN.)

Kiezing en aan-
stelling.

1.—De veldcornetten worden door den Staatspresident aangesteld; en worden gekozen en blijven in functie overeenkomstig de bepalingen der wet.*

* Over de kiezing van Veldcornetten zie Hoofdstuk XXVII (Betrekkelijk de wijze waarop de verkiezing van eenen Staatspresident, enz., zal geregeld worden); over hun in functie blijven Hoofdstuk XL (de Krijgs- en Commandovet.) Zie ook over de kwalificaties van Veldcornetten Hoofdstuk VIII der Constitutie en Artikel 5 van Hoofdstuk XL.

2.—De kiezing en aanstelling van veldcornetten worden in de *Gouvernements-Courant* afgekondigd door den gouvernements-secretaris. Afkondiging van aanstelling.

3.—De gouvernements-secretaris houdt aan en bewaart ten zijnen kantore een lijst van alle veldcornetten die in functie zijn, met vermelding hunner woonplaatsen, en merkt daarop aan alle veranderingen van aanstelling. Lijst van veldcornetten.

4.—Indien een veldcornet zich buiten zijne wijk begeeft zal hij de waarneming zijner functien opdragen aan eenen anderen burger, eigenaar zijnde van vastgoed binnen de wijk. Tijdelijke Waarneming.

Indien de afwezigheid langer dan veertien dagen zal of mocht duren, moet hij daarvan kennis geven aan den landdrost van het district binnen hetwelk hij ressorteert; en den persoon moeten bekend stellen die in zijne plaats zal ageeren, en diens goedkeuring van dien landdrost voor de aanstelling verkrijgen.

Zoodanig tijdelijk waarnemend veldcornet zal kunnen en moeten vervullen al de plichten, en zal genieten al de machten, eenen veldcornet bij deze of eenige andere wet toegekend.

Bij afwezigheid van eenen veldcornet, zonder verlof van den Staatspresident, voor een tijdperk van drie maanden, wordt hij beschouwd bedankt te hebben en vindt alsdan eene nieuwe kiezing en aanstelling van veldcornet plaats.

Wanneer een veldcornet komt te bedanken of te overlijden of met der woon uit de wijk te vertrekken, zal de landdrost van het district, wanneer omstandigheden zulks vereischen, kunnen instructies geven aan een assistent-veldcornet in de wijk om de functies van den veldcornet waar te nemen, of tijdelijk aan eenen anderen bevoegden en daartoe bekwamen persoon kunnen opdragen die functies waar te nemen, totdat er geregeld een veldcornet zal gekozen zijn.

5.—De veldcornetten, assistent-veldcornetten en tijdelijk waarnemende veldcornetten, overeenkomstig artikel 4, leggen bij hunne ambtsaanvaarding eenen eed of eene belofte af, in handen van eenen landdrost of vrederechter, en onderteekenen denzelve of dezelve alsdan in geschrift, welk geschrift door dien landdrost of vrederechter ter bewaring naar den gouvernements-secretaris wordt gezonden. Eedsaflegging.

De eed of belofte luidt aldus:—“Ik zweer” (of “ik verklaar plechtig dat het afleggen van eenen eed naar mijne geloofsovertuiging niet geoorloofd is en verklaar plechtig”) “dat ik het Gouvernement van den Oranjevrijstaat getrouw zal zijn, en dat ik als (in te vullen, veldcornet, assistent-veldcornet, tijdelijk waarnemend veldcornet, naar het geval mag zijn) van de wijk _____, in het district _____

_____ , de plichten aan dat ambt verbonden getrouw verrichten zal, naar het best van mijn vermogen, zonder vrees, gunst of vooringenomenheid voor iemand. Zoo waarlijk helpe mij God” (of “dat belof ik.”)

Assistent-Veldcornetten.

6.—Indien de Staatspresident op voorstellingen van den veldcornet eener wijk of van eenige andere derzelver inwoners, het noodig oordeelt om in die wijk eenen assistent-veldcornet aan te stellen, dan zal hij gelasten dat er eene kiezing van eenen assistent-veldcornet voor die wijk zal plaats vinden.

De assistent-veldcorneten worden op dezelfde wijze gekozen en aangesteld als de veldcornetten; zij zijn gehouden en gemachtigd den veldcornet behulpzaam te zijn in het uitvoeren zijner plichten; en zij zijn belast in zoodanige afdelingen der wijken als door den veldcornet in overleg met den landdrost mocht worden bepaald, met dezelfde plichten, en genieten dezelfde machten en voorrechten als in deze of eenige andere wetsbepalingen aan veldcornetten worden toevertrouwd en toegekend, tenzij wanneer het tegendeel uitdrukkelijk wordt bepaald, en met uitsluiting der machten aan veldcornetten door de Constitutie toegekend.

Kunnen Volksraadsleden zijn.

7.—Veldcornetten worden niet tengevolge van hun ambt als zulks belet leden van den Volksraad te zijn.

Verantwoording van geldelijke ontvangsten.

8.—De veldcornetten zijn verplicht behoorlijk boek te houden van alle gelden door hen in hunne ambtsbetrekking ontvangen, en daarvan (tenzij wanneer anders mocht zijn bepaald) driemaandelijks aan den landdrost van hun district verantwoording te doen.

Bescheidenheid en plichtmatigheid.

9.—De veldcornetten dienen niet uit het oog te verliezen dat zij de achting en toegenegenheid der burgers alleen kunnen verwerven door hen met bescheidenheid te behandelen, en een voorbeeld te geven in de vervulling dier plichten welke zij van anderen vorderen.

Bewaring der rust en orde.

10.—De veldcornetten zijn gehouden te letten op de rust en goede orde in hunne wijken, en toe te zien dat dezelve door niemand, wie hij ook zij, worden gestoord.

Zij zullen, wanneer zij tot dat einde worden opgeroepen, alle hulp en bijstand moeten verleen en aan alle magistratspersonen in het bedwingen van alle oproer en versterking der openbare rust en orde, en om alle oproermakers en rustverstoorders in hechtenis te stellen, om volgens de wet te worden behandeld.

Machten en plichten als Wetsbeambten.

11.—De veldcornetten zijn als wetsbeambten gehouden en gerechtigd te handelen overeenkomstig de bepalingen van de een-en-twintigste, twee-en-twintigste, en dertigste artikels van hoofdstuk VIII (de wet betreffende de crimineele rechtspleging.)

Schouwingen toe-
lage daarvoor.

12.—In alle gevallen van moord of andere misdaden gepleegd door middel van geweld, en ook in de gevallen waar er vermoeden bestaat dat zoodanige misdaden zijn begaan, zal de veldcornet zich dadelijk naar de plaats moeten begeven waar die misdaad gepleegd is, of beweerd wordt gepleegd te zijn, en nauwkeurig alle sporen van geweld moeten onderzoeken, en trachten te ontdekken met welk werktuig de misdaad of beweerde misdaad is gepleegd, en onderzoek doen

naar alle omstandigheden, en vernemen welke personen eenige getuigenis aangaande de zaak kunnen geven, en van dat alles rapport aan den landdrost moeten doen.

Indien de gewonde of beleedigde persoon in leven is wanneer de schouwing plaats heeft, zal de veldcornet niet alleen onderzoek moeten doen naar den aard en de oorzaken der wonden en kwetsuren, maar mede moeten trachten van hem de bijzonderheden te vernemen van de zaak, en door wien hij gewond of gekwetst is. En in het geval het leven van zoodanig persoon in gevaar mocht zijn, zal hij hem moeten waarschuwen dat zulks het geval is, en trachten van hem te vernemen of hij bewust is daarvan dat hij in levensgevaar verkeert, en of het verhaal door hem gegeven is onder de vreeze des doods. En hij zal zoo mogelijk alle opgaven door zoodanig persoon gedaan, aangaande bijzonderheden zoo als bovenstaande, in geschrifte moeten opteekenen of doen opteekenen, en zoo mogelijk moeten doen onderteekenen door ten minste twee getuigen, die de opgave door zoodanig persoon hebben hooren doen.*

13.—De veldcornet is gehouden een gevangene op de spoedigste en minst kostbare wijze naar de naastgelegene gevangenis in het district te bezorgen. Waar er tusschen zijne woonplaats en de gevangenis een ander veldcornet woonachtig is, zal deze de gevangene moeten overnemen en verder voortbezorgen naar de gevangenis, of eenen anderen veldcornet nader aan de gevangenis dan hij gelegen, totdat de gevangene ter bestemder gevangenis zal zijn aangekomen.**

Vervoer van gevangenen en toelage daarvoor.

14.—De veldcornetten geven van alle buitengewone gebeurtenissen van publiek belang waaromtrent hierin niets is bepaald, kennis aan den landdrost van het district waarin zij ressorteeren; en daar alle voorvallen niet kunnen worden voorzien, blijft het aan de voorzichtigheid van iederen veldcornet aanbevolen, om, wanneer de tijd tot het doen van rapport en ontvangen van orders niet kan verlopen zonder wezenlijk nadeel voor de belangen des lands, het kwaad dadelijk te stuiten, en des noods met geweld tegen te gaan, en terstond daarvan rapport te maken aan den landdrost van het district waarin zij ressorteeren.

Buitengewone gebeurtenissen.

15.—Alle veldcornetten zijn gerechtigd onderzoek te doen naar alle licenties van de handelwagens die hunne wijken passeeren, en op de keerzijde daarvan hunne namen te schrijven.

Licenties van handelwagens.

16.—Ieder veldcornet zorgt, dat alle officieele pakketten of brieven, welke aan het Gouvernement geadresseerd of door hetzelfde verzonden worden en in zijne handen komen, met den meesten spoed worden voortgezonden.

Gouvernement's brieven.

* Zie ook Artikel 36 van Hoofdstuk V (De wet over de Bewijslevering.) Over de toelage genoten voor het houden van lijkschouwingen zie Artikel 4 Hoofdstuk LXXIV (Over toelagen aan verscheidene personen.)

** Over de toelage genoten voor vervoer van gevangenen zie Artikel 5 van Hoofdstuk LXXIV (Over toelagen aan verscheidene personen.)

Bijzondere aangelegenheden.

17.—Over bijzondere aangelegenheden ontvangen de veldcornetten instructies van gouvernementswege, en moeten zij uitvoeren de orders vervaardigd door of op last van den Staatspresident of door den landdrost van het district waarin zij ressorteeren.

Schorring en afzetting.

18.—Bij bewijs van nalatigheid of onbekwaamheid om hunne plichten behoorlijk na te komen, of in geval van wan-gedrag, heeft de Staatspresident de macht veldcornetten in hunne betrekking te schorsen, of hen af te zetten en eene nieuwe kiezing, indien noodig, te gelasten.*

Kennis der wet.

19.—De veldcornetten worden verwacht zich bekend te stellen met de wetsbepalingen die hun ambt betreffen en vooral met die welke te vinden zijn in hoofdstukken CXXXIII (de wet over veedieverij, landlooperij, enz.); XL (de commando-wet); XLVI (de wet over den handel in krijgsbehoeften); XCV (de wet over besmettelijke ziekten onder menschen); CXXVII, CXXVIII, CXXIX en CXXX (de wet over besmettelijke ziekten onder vee); XXVII (de wet over de kiezing van den Staatspresident, enz.), en in verband daarmede hoofdstukken I, III en VIII der Constitutie; CVIII (de wet over den handel in drank); CXXVI (de wet over het onkruid "Xanthium Spinosum"); en CIX (de wet over misbruik van kafferbier); inzooverre die wetten niet later mochten worden herroepen; en met alle andere wetten, wijzigingen en verbeteringen in, of aanvullingen tot, deze genoemde wetten daarstellende.

Kopieën dezer wet bezorgd aan veldcornetten.

20.—Aan iederen veldcornet, en assistent-veldcornet na zijne aanstelling doet de gouvernements-secretaris eene kopie dezer wet bezorgen.

Toelage voor veldcornetten.

21.—Aan den veldcornet gebezigd op requisitie van eenigen privaten persoon tot taxeeren van schade of wegens andere geschillen, niet handelende van wege het Gouvernement, wordt toegestaan voor vacatie en reiskosten eene toelage van twee shillings en zespenne per uur, niet te boven gaande vijftien shillings per dag.**

HOOFDSTUK XI.

OVER POLICIE-CONSTABELS.

Toewijding van tijd.

1.—Ieder constabel zal verplicht zijn al zijn tijd aan de politiedienst te wijden.

Woning en dienst-doen.

2.—Hij zal moeten wonen en dienst doen waar hem zulks bevolen wordt.

Gehoorzaamheid aan orders.

3.—Alle behoorlijke orders hem door zijne superieuren gegeven zal hij hebben te gehoorzamen.***

* Zie ook Artikels 6 en 7 van Hoofdstuk XL (De Krijgs- en Commandowet.)

** Voor de bijzondere toelage voor taxeeren van schade onder de Schutwet, zie Artikel 12 van Hoofdstuk CXXIV.

*** Zie ook Artikel 9 van Hoofdstuk XXI (Over Baljuws en Gerechtsboden).

4.—Hij zal verplicht zijn zich bekend te maken met de dienstregulatiën. Bekendheid met dienstregulatiën.

5.—Geen constabel zal, onder welk voorwendsel ook, van iemand geld nemen zonder toestemming van den landdrost, assistent-landdrost, resident vrederechter, gouvernements-inspecteur van delverijen, of vrederechter, voor het doen van eenigen dienst. Geen geld aan te nemen voor diensten.

6.—Hij zal ten allen tijde, wanneer hij dienst doet in uniform zijn, tenzij hem anders wordt bevolen. In uniform te zijn.

7.—Mocht hij schulden hebben zal hij verplicht zijn die aanstonds te betalen, bij gebreke waarvan de landdrost of resident vrederechter die van zijn salaris zal aftrekken, hetzij in eens of bij gedeelten. Geldschulden te betalen.

8.—Maandelijks ontvangt hij zijn salaris.

9.—Dat salaris of loon zal zijn volgens besluit van den Volksraad. Ontvangst van salaris. Volgens Volksraadsbesluit.

10.—Mocht hij verzuimen in zijnen dienst, of zonder verlof afwezig blijven, of wel ten gevolge van ziekte onbekwaam zijn, zijne plichten te vervullen, zoo zal zijn salaris kunnen worden teruggehouden. De landdrost zal het recht hebben daaromtrent te beslissen en het karakter van den constabel bij die beslissing in aanmerking nemen. Terughouden van salaris voor afwezigheid, enz.

Indien zijne ziekte is ontstaan ten gevolge van het vervullen van zijnen plicht, zal de landdrost zijn salaris niet korten.

11.—Iemand, als constabel ingezworen, zal zijne dienst niet kunnen verlaten, dan na drie maanden te voren daarvan aan den landdrost van het district of aan den resident vrederechter van het dorp waar hij dienst doet kennis gegeven te hebben. Verlating van en ontzetting uit dienst.

Indien hij uit de dienst wordt ontzet, ten gevolge van wangedrag, zal al het aan hem verschuldigde loon verbeurd zijn.

12.—Ieder constabel, die uit de politiedienst wordt ontzet, of die als zoodanig mocht bedanken, zal zijn uniform en kleeding, die hem verstrekt mochten zijn, benevens zijne aanstelling, aanstonds afgeven. Afgifte van kleeding of ontzetting.

Mocht hij daaraan niet voldoen, of het aan hem verstrekte beschadigen, zoo zal de landdrost, in geval van ontzet, hem eene boete opleggen gelijkstandig met de berekende schade, en in geval van bedanking, zijn salaris niet uitkeeren, of zoo veel achter houden als hij de schade mocht berekenen.

13.—Elk constabel die ten gevolge van onachtzaamheid of wangedrag uit de dienst wordt ontslagen, is onverminderd zoodanig ontslag, onderworpen aan de straffen bij deze wet bepaald. Straf voor wangedrag, onverminderd ontslag.

14.—Het zal niet geoorloofd zijn aan eenig constabel om eenig deel zijner uniform, wapenen, als anderszins door anderen te doen gebruiken. Gebruik door anderen van kleeding enz., niet toegelaten.

- Bevordering voor goed gedrag en plichtvervulling. 15.—Ieder constabel kan verwachten door ijver, trouw, wakkerheid en goed gedrag in de dienst te worden bevorderd. Hij moet trachten zichzelf aan te bevelen door ijverige vervulling zijner plichten en strikte gehoorzaamheid aan zijne superieuren, en immer bedenken dat hij die gewend is te gehoorzamen het best geschikt is te bevelen. Hij behoort net en zindelijk op zijn persoon te zijn, nauwkeurig de bevelen en instructien zijner superieuren te gehoorzamen. Indien die bevelen en orders hem onwettig of onbehoorlijk toeschijnen kan hij zich bij den landdrost beklagen, die verplicht is hem te hooren; maar eenige weigering om de wettige bevelen zijner superieuren te vervullen, of die te verzuimen, zal niet worden toegelaten.
- Stiptheid omtrent tijd en plaats van dienst. 16.—Wanneer hij op dienst moet gaan zal hij zorg dragen op het bepaalde uur en op de bepaalde plaats tegenwoordig te zijn.
- Kennis van macht. 17.—Hij behoort duidelijk te verstaan de macht hem door de wet gegeven, ten einde zijne plichten behoorlijk uit te voeren, en wanneer hij daarmee niet geheel bekend is, zijn superieur om raad te vragen.
- Bekendheid met straten, enz. 18.—Hij moet zich volstrekt bekend maken met alle straten, pleinen, hoven, gangen en huizen waar hij gevestigd is.
- Bekendheid met inwoners. 19.—Het wordt verwacht dat hij de inwoners van ieder huis althans zooveel kent dat hij hunne personen kan onderscheiden. Zodoende zal hij misslagen voorkomen en zich in staat stellen de inwoners bij te staan wanneer daartoe geroepen.
- Bezoeken van geheele wijk. 20.—In den tijd daartoe bepaald behoort hij ieder deel zijner wijk te bezoeken.
- Opletten naar opmerkelijke omstandigheden, enz. 21.—Dit behoort hem evenwel niet te verhinderen om het gedrag van verdachte personen gade te slaan of in eenig ander opzicht zijnen plicht te doen; het wordt evenwel van hem gevorderd zijne superieuren tevreden te stellen omtrent eenige schijnbare ongeregeldeheid. Ook behoort hij aan den hoofdconstabel of sergeant alles mede te deelen wat opmerking verdient.
- Inroepen van hulp. 22.—Indien hij te eeniger tijd hulp noodig heeft en die niet op eenige andere wijze kan verkrijgen, is hij verplicht zijn fluitje te gebruiken, maar dit behoort zeer zelden te geschieden, want, hoewel hij met een zal worden voorzien en het somtijds noodig mocht zijn dat te gebruiken, wordt hierdoor dikwijls eene volksoploop te weeg gebracht en aan overtreders der wetten de gelegenheid verschafte te ontsnappen.
- Plichten bij gevangenneming. 23.—Wanneer hij iemand gevangen neemt zal hij hem aanstonds naar het station brengen en zijne klachten mededeelen, en indien hij van eenigen gearresteerde goederen neemt, dient hij die zorgvuldig te bewaren totdat hij die aan den hoofdconstabel of anderen officier bij het station overhandigt, en zoo spoedig mogelijk naar zijne wijk terug te gaan.

24.—Hij zal geen huis binnengaan tenzij in de uitvoering van zijnen plicht. Hij zal bijzonder acht slaan op alle publieke huizen en kosthuizen, de uren opteekenen wanneer elk wordt gesloten, en rapport maken van eenige ongeregeldeheid of verkeerdheid die hij mocht opmerken.

Niet in huizen gaan.— Publieke-huizen en kosthuizen.

25.—Hij zal geen publiek huis mogen binnengaan dan in de uitoefening van zijn plicht en geen sterken drank mogen gebruiken, gedurende den tijd dat hij in dienst uit is, onder verbeurte eener boete van vijf pond sterling voor elke overtreding; en worden kantien- en hotelhouders belet hem met sterken drank te voorzien, onder verbeurte eener boete van vijf pond sterling.

Bezoeken van publiekehuizen en drankverboden gedurende dienst.

26.—Wanneer hij, in dienst, iets in de straat opmerkt dat gevaarlijk is of ongemak kan veroorzaken, of iets wat hem toeschijnt hinderlijk of verkeerd te zijn, moet hij dit onmiddellijk aan den hoofdconstabel rapporteeren.

Rapporteeren van omstandigheden in de straat gepaard met gevaar of ongemak, enz.

27.—Hij moet beleefd en oplettend zijn jegens alle personen, van welke rang of klasse; onbescheidenheid en onbeleefdheid zullen niet worden geduld.

Beleefdheid en oplettendheid.

28.—Wanneer hij op dienst is, zal hij met niemand spreken, tenzij over zaken betrekkelijk zijne dienst.

Niet te spreken in diensttijd.

29.—Hij moet zich wachten zonder redenen of onnoodig zich in iets te mengen, maar wanneer hij werkelijk daartoe genoodzaakt wordt, zal hij handelen met beslistheid en moed. Bij alle gelegenheden mag hij verwachten volle ondersteuning te genieten in de behoorlijke en getrouwe uitoefening van zijn gezag. Hij moet bedenken, dat er niets meer onontbeerlijk voor een politiebeampte is dan zijn toorn in te houden, en mag zich in geen geval door taal of dreigementen laten bewegen. Indien hij zijnen plicht kalm uitoefent, zal zulk gedrag andere personen bewegen hem bij te staan wanneer zulks mocht noodig zijn.

Niet onnoodig met zaken zich in te mengen; doch wanneer vereischt met moed, enz., te handelen.

30.—Wanneer er brand mocht ontstaan zal de constabel, die in de nabijheid is, onmiddellijk zijn fluitje doen hooren en de klok luiden, die het dichtst in zijne nabijheid is, en daarvan kennis aan het station geven, en totdat de hoofdconstabel of ander hoofdofficier komt, van wien hij verdere orders zal ontvangen, zal hij zijn best doen zich nuttig te maken.

Plichten bij brand.

INSTRUCTIEN.

31.—Alle instructies voor de politie zullen gegeven worden door den inspecteur of commissaris van politie, waar die zijn aangesteld; en waar die niet zijn aangesteld, door den hoofdconstabel; welke ambtenaren verplicht zijn zich zooveel mogelijk op de hoogte te stellen van de plichten hun opgedragen en toe te zien dat ieder gedeelte van de stad of van het dorp behoorlijk bewaakt worde, en dat de constabels zich stiptelijk houden aan de bepalingen dezer wet.*

Wie instructies geeft.

* Zie ook Artikels 7 en 9 van Hoofdstuk XXI (Over Baljuws en Gerechtsboden.)

Bekendheid met plichten belangrijk.

32.—Ieder constabel moet bedenken hoe zeer het van belang is dat hij zich volkomen met dit onderwerp bekend maakt, voor zijne eigene veiligheid en voor het welzijn en de bescherming van het publiek.

Valsche opvatting van plicht en macht te vermijden.

33.—De politieconstabels moeten bijzonder zorg dragen geene verkeerde of valsche opvatting te verkrijgen van hunne plicht en macht.

Belangrijke machten van politiedienaren.

34.—De macht van eenen constabel zal, wanneer behoorlijk begrepen en uitgevoerd, voldoende zijn voor het doel waartoe hij is aangesteld.

Hij wordt beschouwd als een wettig vredebeambte van het district en zoowel door de algemeene als door de plaatselijke wetten is hij met een aanzienlijke macht bekleed, en zijn hem gewichtige plichten opgelegd.

Dienstige opmerkingen.

35.—Om de politieconstabels zooveel mogelijk in de uitoefening hunner plichten bij te staan, worden de volgende dienstige opmerkingen daargesteld om door hen te worden nagezien en gevolgd.

VAN ARREST ZONDER LASTBRIEF.*

Arrest zonder lastbrief op eigen kennis of op informatie.

36.—Ieder constabel mag zonder lastbrief eenig persoon arresteren die in zijne tegenwoordigheid eenige misdaad of wanbedrijf pleegt. En indien de misdaad eene hoofdmisdaad is, zoo als moord, strafbare manslag, verkrachting, roof, diefstal, aanranding met verwonding, diefstal van vee, of in het algemeen eenig misdaad van gelijke grootte, als die hierboven gemeld, zal het zijn plicht zijn het arrest te maken, zonder lastbrief, al ware de constabel daarbij niet tegenwoordig, indien hij slechts te goeder trouw daarmee is bekend gesteld of redelijke gronden heeft, eenig persoon daarvan te verdenken.

In geval echter de constabel iemand zal arresteren, op een geloofwaardig bericht dat zoodanig persoon eene misdaad heeft begaan, zal hij goed doen om den persoon die hem zoodanig bericht gaf naar het politie-station te brengen.

Arrest, wanneer onnoodig.

37.—Wanneer eene misdaad van geringen aard is, zoo als gewone aanranding zonder het gebruiken van een doodelijk of gevaarlijk instrument, of zelfs eene groote misdaad, behoeft de constabel niet aanstonds te arresteren, indien de misdadiger een hem bekend persoon is, die waarschijnlijk niet zal vluchten maar op de beschuldiging antwoorden.

Maar hij behoort de zaak met al hare bijzonderheden aanstonds aan zijne superieuren te rapporteeren, en daaromtrent zulke orders te gehoorzamen als hij zal ontvangen.

Arrest voor dronkenschap.

38.—Een constabel mag een ieder arresteren en in de gevangenis plaatsen, dien hij in eene straat, pad of publieke straat, dronken vindt.

* Over dit Onderwerp zie tevens Artikel 22, enz., van Hoofdstuk VIII (De wet betreffende de Crimineele Rechtspleging.)

39.—Indien een constabel sterk vermoeden heeft dat een of ander persoon eene erge misdaad heeft begaan, en hij zoude dien persoon arresteeren, hoewel er geen klachte tegen hem is gemaakt, zal hij daarin gerechtvaardigd zijn, indien hij slechts redelijke gronden van vermoeden heeft, hoewel het later zoude blijken dat zulk eene misdaad niet was gepleegd, of dat indien al begaan, de gearresteerde persoon daarin niet is betrokken geweest.

Arrest op vermoeden.

De constabel moet zeer voorzichtig wezen, indien hij alzoo op eigen vermoeden handelt, maar in het algemeen, indien het arrest beleefdelyk en behoorlyk is gemaakt, en niet uit kwaadaardigheid of vijandschap, behoeft de constabel niet te twyfelden dat de wet hem voldoende zal beschermen.

40.—Indien een constabel overeenkomstig artikel 38 dezer wet enig dronken persoon mocht arresteeren zal hij zich stipt hebben te houden aan de bepalingen van artikel 23 van hoofdstuk CVIII (Over den drankhandel).

Hoe te handelen bij arrest voor dronkenschap.

41.—Een constabel heeft de bevoegdheid enig persoon te arresteeren, die eenige ernstige misdaad wil begaan, en die duidelyk heeft te kennen gegeven zulks te willen doen.

Arrest van personen van voornemen zijnde te misdoen.

42.—Hij kan eenig persoon, zonder lastbrief arresteeren, die in eenige straat of eenig pad of plein of op eenige publieke plaats, dreigende, beleedigende of slechte taal gebruikt of zich als zoodanig gedraagt, ten einde den vrede te bewaren, of van wien hij billijk vermoedt dat zij den vrede zullen breken, zoo als bijvoorbeeld personen, die zich openlyk gereed maken te vechten en dergelyke.

Arrest van rustverstoorders.

43.—In geval van oproer, vechterijen, aanrandingen en dergelyke gepleegd in tegenwoordigheid van den constabel, behoort hij aanstonds tusschen beide te treden, en eerst zijne betrekking bekend te maken, indien hij niet bekend mocht zijn, en dan de vechtenden te scheiden, indien er zulken mochten wezen, en anderen te verhinderen daaraan deel te nemen. Indien het oproer, enzoovoorts, van ernstigen aard is, of indien de personen die daaraan deel nemen niet willen ophouden, behoort hij ze te arresteeren alsmede de aanvoerders van het oproer, en zal hij al het mogelyke doen om den vrede te herstellen.

Plichten bij rustverstoring.

44.—De constabel zal eenig persoon arresteeren, die zich op eenig plein, publieke plaats of straat met opzet en in het openbaar onzedelyk gedraagt, ten einde eenige vrouw te beleedigen.

Arrest voor onzedelyk gedrag.

45.—Hij mag eenig persoon arresteeren, die hem in de uitoefening van zijnen plicht hindert of hem aanvalt.

Arrest voor verhinderling van plicht uitoefening. — Verdrijven van indringers uit huizen.

Indien een persoon met geweld het huis van een ander binnenkomt, mag de constabel hem op verzoek van den eigenaar daaruit zetten. Indien hij op vreedzame wijze is binnengekomen en de eigenaar verzoekt den constabel hem daaruit te zetten, zal de constabel hem eerst verzoeken uit

te gaan, en indien hij daaraan niet voldoet hem er uit zetten; in ieder geval zal hij niet meer geweld gebruiken, dan volstrekt noodzakelijk is.

Arrest van personen bezittende suspicieuse instrumenten en wapenen.

46.—Hij behoort iederen persoon te arresteren die eenige skeleton-sleutels, breekijzer, beitel, koevoet of ander instrument in zijn bezit heeft, onder omstandigheden die duidelijk aantoonen, dat zoodanig persoon voornemens is eenig woonhuis, pakhuis, wagenhuis, stal of buiten-gebouwen open te breken, of eenig persoon gewapend met een geweer, pistool, dolk, knots, of ander gevaarlijk wapen, duidelijk aantoonende dat hij voornemens is eenige misdaad te plegen.

Arrest voor aanwezig zijn in huizen, enz., met misdadig doel.

47.—Hij kan eenig persoon arresteren die gevonden mocht worden in eenige woning, winkel, pakhuis, wagenhuis, stal of buitengebouw, of in eene geslotene achterplaats, tuin, kraal, en die daarin niet behoort, wanneer de omstandigheden duidelijk aantoonen dat zoodanig persoon een misdadig doel heeft.

Omstandigheden toonen doel aan.

48.—In ieder geval moet de constabel oordeelen wat het doel van dien persoon is, uit het gedrag en den toestand waarin hij zich bevindt. In sommige gevallen kan er geen twijfel bestaan, wanneer die persoon een bekende dief is, of omgaat met personen, die dieven zijn, of wanneer hij gezien is in een gedrang zakken te rollen, of getracht heeft een huis open te breken, of een anders goed heimelijk weg te voeren. De constabel moet niet met haast handelen, wanneer het doel niet duidelijk is, maar zich tevreden stellen den verdachten persoon nauwkeurig gade te slaan, om zijn doel uit te vinden.

Arrest des nachts van personen in bezit van goederen, vermoedelijk gestolen.

49.—Voor zonsopgang en na zonsondergang moet de constabel eenig verdacht persoon aanhouden en onderzoeken, dien hij in het bezit ziet van eenigen bundel of goederen die hij denkt dat gestolen zijn, en kan hem in de gevangenis plaatsen, indien hij geen behoorlijk verslag geven kan. Maar ook hierin moet de constabel naar omstandigheden oordeelen, zooals het aanzien en de manieren van den persoon, den uitleg dien hij geeft en dergelijke, of hij werkelijk gestolen goederen in zijn bezit heeft, alvorens hij arresteert.

Behoorlijke behandeling van gearresteerde.—Lijst van goed in zijn bezit.

50.—Na het arrest behoort de constabel den gearresteerde behoorlijk te behandelen, en alleen zoodanigen dwang uit te oefenen als noodzakelijk is voor zijne verzekerde bewaring, en zal hij verplicht zijn eene lijst op te maken van al de goederen in het bezit van den gearresteerde gevonden, en die lijst aan den cipier der gevangenis te overhandigen.

Gearresteerde voor Landdrost, enz., gebracht te worden, of naar politie-statie of gevangenis.

51.—De constabel is verplicht zoo spoedig mogelijk zoodanigen gearresteerde voor den landdrost of resident vrederechter te brengen, die de zaak zal onderzoeken.

Des nachts of op eenigen anderen tijd, wanneer de landdrost of resident vrederechter niet zal zitten, moet hij den persoon naar de politie-statie of naar de gevangenis brengen.

52.—Wanneer een constabel een arrest gemaakt heeft, moet hij zeer voorzichtig zijn met betrekking tot hetgeen hij spreekt of toelaat dat anderen tot den gevangene spreken. In gevallen waar de schuld twijfelachtig is, is het dikwijls de gewoonte van eenen persoon die benadeeld is, om eene bekentenis van schuld van den beschuldigde te verkrijgen. De wet zegt evenwel, dat geene schulderkentenis als getuigenis kan worden toegelaten tegen eenen beschuldigde, tenzij die schuldbekentenis uit eigen beweging en vrijwillig gegeven is. De constabel moet dus nimmer eenen gevangene mededeelen dat het beter voor hem is schuld te erkennen, of dat het erger voor hem zal zijn wanneer hij geene schuld bekent, en hoegenaamd geene belofte of dreigement maken. Zoodanige uitdrukkingen als deze:—“Het baat U niet te ontkennen, en door te ontkennen zult gij U alleen kwaad doen,” of “de straf zal lichter zijn, indien gij ronduit alles zegt, dan dat gij tracht te ontkennen,” of “deze of andere zal beter van U denken, indien gij zegt wie het goed genomen heeft,” of “ik zie gij wilt nog volhouden te ontkennen, wel zooveel te erger voor U zelven,” worden beschouwd zoodanige beloften en bedreigingen te bevatten, als om al hetgeen de gevangene daarop verklaard of erkend heeft, van onwaarde te maken als getuigenis.*

Afpersen van schulderkentenissen niet toegelaten.

53.—Indien de eigenaar van de gestolen goederen zulke uitdrukkingen als hierboven vermeld zoude bezigen ten aanhoore van den constabel, zal het zijn plicht zijn zich daar tegen te verzetten, en den gevangene mede te deelen dat hij niets behoeft te verklaren, en na die waarschuwing zal hetgeen hij verklaart tegen hem als getuigenis gebracht worden.

Waarschuwing tegen schulderkentenissen.

54.—De constabel is evenwel verplicht te luisteren naar iedere vrijwillige verklaring, die de gevangene maakt.

Vrijwillige verklaringen.—Toezien dat gearresteerde geen goederen wegwerpt.

Hij behoort wel toe te zien, dat eene gearresteerde op weg naar de gevangenis, geene goederen weg werpt.

VAN HET UITVOEREN VAN LASTBRIEVEN.

55.—De constabel is verplicht de bevelen ten uitvoer te brengen in den lastbrief vermeld, en die in het geheim en met spoed uit te voeren. Indien de lastbrief niet aanstonds kan worden uitgevoerd, moet zulks zoo spoedig mogelijk plaats vinden.

Uitvoeren van Lastbrieven.

56.—De constabel moet den lastbrief in persoon uitvoeren, of, wanneer hij hulp noodig heeft, moet hij zorg dragen bij de uitvoering persoonlijk tegenwoordig te zijn. Bij iedere gelegenheid behoort hij zijne autoriteit bekend te maken, indien hij niet algemeen bekend is, en wanneer daarom verzocht zijnen lastbrief toonen, maar dien nooit uit zijne handen geven, daar die later voor zijne eigene rechtvaardiging kan noodig zijn.

Persoonlijke uitvoering; behoud van Lastbrief.

57.—Zoodra het arrest gemaakt is moet de gevangene voor den landdrost of vrederechter gebracht worden. Wanneer

Vervoer van gearresteerde naar Landdrost, enz., toezicht over dien.

* Zie Artikel 22 van Hoofdstuk V (De wet over de Bewijslevering).

de gevangene voor dien ambtenaar gebracht is, blijft hij nochtans onder de bewaring van den constabel, totdat hij vrijgesteld of gecommiteerd is.

Huisdoorzoeking. 58.—De constabel, die een lastbrief tot huisdoorzoeking heeft, mag een huis binnengaan, om naar gestolen goederen te zoeken. Dit moet hij echter bij dag doen. Indien hij die goederen vindt, moet hij dezelve naar den landdrost of resident vrederechter brengen, en indien de lastbrief daarvan melding maakt, ook den persoon in wiens bezit die goederen gevonden zijn. Om misslagen voor te komen behoort de eigenaar der gestolene goederen bij de huisdoorzoeking tegenwoordig te zijn, ten einde het gestolene te erkennen, en de constabel moet zorg dragen dat hij de goederen in zijn bezit houdt tot de voorloopige examinatie, zoo dat hij ze moge herkennen.

VAN HET ACHTERVOLGEN VAN MISDADIGERS.

Arrest van ontvluchtenden. 59.—Indien een gearresteerde zoude ontvluchten, kan hij weder gevangen worden, en de constabel mag hem volgen in ieder plaats waarin hij mocht vluchten.

Openbreken van deuren om arrest uit te voeren. 60.—Indien de misdadiger of beschuldigde persoon vlucht, kan hij onmiddellijk gevolgd worden, waar hij ook gaat, en indien hij zijne schuilplaats in een huis zoekt kan de constabel, indien noodig, de deuren openbreken als hem de toegang wordt belet, na alvorens te hebben bekend gemaakt, wie hij is en wat hij wil. Maar het openbreken van deuren is zeer gevaarlijk, zoodat de constabel, enkel wanneer een direct arrest noodzakelijk is, daartoe behoort over te gaan.

Openbreken van huis in andere gevallen. 61.—Er zijn andere gevallen waarin een constabel een huis mag en moet openbreken wanneer de zaak geen uitstel lijdt, die zijn: wanneer er in een huis ernstiglijk gevochten wordt, of wanneer anderen een huis zijn binnen gekomen met het doel om te rooven en te stelen, of wanneer er eene misdaad zoude worden begaan indien de constabel niet tusschen beiden kwam, en er geen ander middel is om binnen te komen; maar met uitzondering van bovengemelde gevallen is het in het algemeen beter dat de constabel wachte totdat hij eenen lastbrief van den landdrost, resident vrederechter of vrederechter verkrijgt hem machtigende, om des noods met geweld binnen te gaan.

Bijstand van anderen verderbaar en verplichtend. 62.—Indien een constabel vindt dat hij niet in staat is een arrest te bewerkstelligen, moet hij in naam van het Gouvernement personen gelasten hem bij te staan; zij zijn verplicht zulks te doen, en eenig persoon die zulks mocht weigeren of in gebreke blijven, zal worden gestraft met boete of gevangenisstraf.

Verwijdering van personen lijdende aan besmettelijke ziekte. 63.—Eenig lid van de politie-macht mag eenig persoon, die door eene besmettelijke ziekte is aangetast of als zoodanig beschouwd wordt, uit de straten, pleinen en publieke plaatsen

verwijderen en hem op zoodanige plaats brengen als de landdrosd of vrederechter mocht bevelen.

De constabels zullen van gouvernementewege worden bekend gemaakt met het bestaan en de kenteekenen van die besmettelijke ziekten.

64.—Ieder constabel zal zoodra mogelijk worden voorzien van eene lijst van publieke overtredingen die verboden of strafbaar zijn, en hij behoort zich daarmede wel bekend te stellen, en zijn best te doen daartegen te waken; zoodanige lijst zal mede aan ieder politie-station en landdrostkantoor worden aangeplakt. Mocht hij eenig persoon zien die zich onbehoorlijk of onzedelijk gedraagt, of indien iemand door een straatwachter of ander geloofwaardig persoon beschuldigd wordt zich onbehoorlijk of onzedelijk te hebben gedragen, dan zal hij dien persoon onmiddelijk en zonder lastbrief arresteeren, indien hij een vreemdeling of onbekend is en niet weder zonder kosten en moeite zoude kunnen vervolgd worden. Indien echter de persoon die zich aldus onbehoorlijk gedragen heeft een persoon is, die in het dorp of de stad of in de nabijheid daarvan woont, en naar alle waarschijnlijkheid op de klachte zal antwoorden, of wanneer zoodanig persoon in dienst is van een inwoner van dorp of stad, zal de constabel niet aanstonds arresteeren, maar den naam en het adres opteekenen, en daarvan zoodra mogelijk aan zijne superieuren rapport maken.

Bekendheid van constabels met publieke overtredingen.—Arrest daarvoor wanneer niet noodig.

BOETE.

65.—Eenig constabel die zich schuldig mocht maken aan verzuim van plicht, zooals hem bij deze regulatien opgedragen, zal gestraft worden met eene boete van vijf pond sterling of gevangenisstraf voor niet langer dan een maand.

Boete voor Verzuim.

66.—Ieder landdrost zal de bevoegdheid hebben, onder goedkeuring van den Staatspresident en uitvoerenden raad, deze regulatien te wijzigen naar de bijzondere behoeften van zijn district.

Wijziging van Regulaties.

67.—Telkens wanneer in deze wet gesproken wordt van landdrost of landdrosten zal daaronder worden verstaan resident vrederechter, assistent landdrost of gouvernement-inspecteur eener delverij.*

Uitleg van Bevoording.

HOOFDSTUK XII.

OVER HET ONDERGAAN VAN STRAFFEN.

1.—Door harden arbeid bij vonnis door den bevoegden rechter als straf aan misdadigers opgelegd, wordt verstaan harden arbeid met pik, graaf, koevoet of dergelijke werktuigen, zonder aanspraak op belooning, op openbare plaatsen aan publieke of municipale werken.

Uitleg van harden arbeid.

* Over Policie-Constabels op Delverijen zie Artikel 57 van Hoofdstuk CXV en Artikel 18 van Hoofdstuk CXVI.

- Misdadigers geketend te zijn. 2.—Misdadigers tot harden arbeid veroordeeld zullen bij den arbeid zijn geketend, tenzij de districts-geneesheer schriftelijk certificeert dat, om reden van zwakke gezondheid of ziekte, hij van het dragen van ketenen dient te worden ontslagen.
- Dagelijksch arbeid. 3.—De uren waarin harde arbeid van de daartoe veroordeelden zal worden geëischt, zijn dagelijks (uitgezonderd Zondags) van zonsopgang tot zonsondergang, wordende een uur voor ontbijt en een uur voor middagmaal toegestaan. Elke Zaterdag-namiddag zal gebezigd worden voor het wasschen der kleederen van de bandieten door henzelven.
- Toezicht over gevangenen. 4.—De bandieten zullen ten allen tijde bij den arbeid en het wasschen zijn onder het opzicht van een of meerdere gewapende constabels, die strikt zullen toezien en zorgen dat gedurende de werkuren ijverig, gedurig en behoorlijk door de bandieten wordt gewerkt.
- Straf op nalatigen constabel. 5.—Eenig constabel niet zorgende dat de bandieten onder zijn opzicht gesteld ijverig, gedurig en behoorlijk werken, zal voor elke dergelijke plichtovertreding worden gestraft met eene boete van een pond sterling of gevangenisstraf niet langer dan acht dagen.
- Strafbepaling op ongehoorzame bandieten. 6.—Eenig bandiet, weigerende zich te onderwerpen aan behoorlijke tucht en discipline, of weigerende of nalatig zijnde ijverig, gedurig en behoorlijk te werken, zal voor dergelijke overtredingen worden terechtgesteld voor het hof van den landdrost, en met geeselslagen geene vijf-en-twintig te boven gaande worden gestraft.
- Bandieten geen privaat werk te doen. 7.—Bandieten zullen niet mogen gebruikt worden voor het werken bij ambtenaren of private personen.
- Bandieten kunnen werk voor Municipaliteiten verrichten. 8.—Indien schriftelijk door commissarissen eener municipaliteit bij den landdrost wordt aanzoek gedaan, zullen bandieten onder toezicht der over hen gestelde constabels moeten worden gebezigd voor municipale of publieke werken binnen zulk district. De met het opzicht der bandieten belaste constabels zullen in zulke gevallen zorg dragen dat door de bandieten zulk werk worde gedaan als commissarissen van zulke municipaliteit voor publieke doeleinden wenschen te hebben verricht.
- Bandieten kunnen aan publieke werken arbeiden. 9.—De Staatspresident zal het recht hebben en wordt hiermede gemachtigd voor het maken van eenig belangrijk publiek werk binnen dezen Staat van gouvernementswege ondernomen, de bandieten onder behoorlijk toezicht voor dergelijk werk te doen gebruiken, en tot dat einde de in de verschillende gevangnissen des Staats in bewaring zijnde bandieten op een of meer plekken binnen dezen Staat te ver-eenigen en gezamenlijk te doen werken.
- Ontsnapping uit gevangenis onwettig verklaard. 10.—Het zal onwettig zijn voor personen, die gevangen worden gehouden, op eenen lastbrief, verleend door de bevoegde autoriteit, om te ontsnappen.

Voor de doeleinden dezer bepaling zal het onverschillig zijn of de gevangenen uit de gevangenis zelf of daar buiten ontsnappen.

11.—Eenig persoon schuldig gevonden zijnde aan overtreding van de bepalingen van artikel 10, zal voor elke overtreding onderhevig zijn aan gevangenisstraf met of zonder harden arbeid voor een tijdperk geene zes maanden te boven gaande, met of zonder slagen met de kats geen vijftien te boven gaande, naar goedvinden van het hof, met dien verstande dat voor de eerste overtreding geene veroordeeling tot slagen zal worden uitgesproken.

Straf voor ontsnapping.

12.—In alle zaken van overtreding van artikel 10 zal het landdrosthof jurisdictie hebben.

Jurisdictie betreffende ontsnapping

HOOFDSTUK XIII.

DE WET TOT UITLEVERING VAN MISDADIGERS AAN DE ZUID-AFRIKAANSCHRE REPUBLIEK.

1.—De bepalingen van dit hoofdstuk zullen toepasselijk zijn op de misdaden vermeld in de eerste hieraan gehechte schedule. ;

Toepasselijkheid dezer bepalingen op zekere misdaden.

2.—Eenig persoon beschuldigd van een der misdaden of wanbedrijven in dit hoofdstuk vermeld te hebben gepleegd in de Zuid-Afrikaansche Republiek, en eenig hierna genoemd voortvluchtig misdadiger zal, de Zuid-Afrikaansche Republiek verlaten hebbende en in dezen Staat gevonden wordende, kunnen worden geapprehendeerd en terug gezonden naar gezegde Zuid-Afrikaansche Republiek op de wijze zooals in dit hoofdstuk voorzien.

Apprehensie van voortvluchtige misdadigers.

3.—Een aanzoek tot uitlevering van een voortvluchtig misdadiger tot wiens apprehensie een lastbrief is uitgereikt door de gezegde Zuid-Afrikaansche Republiek en die is of vermoed wordt te zijn binnen dezen Staat, zal worden gemaakt bij den gouvernements-secretaris van dezen Staat. Bij ontvangst van zoodanig aanzoek zal de gouvernements-secretaris bij order onder zijne hand aan eenigen landdrost of vrederechter bekend maken dat zoodanig aanzoek is gedaan en hem gelasten zijn lastbrief voor de inhechtenisneming van den voortvluchtigen misdadiger uit te reiken.

Aanzoek tot uitlevering bij Gouvernements-secretaris.—Last tot apprehensie.

4.—Een lastbrief voor de inhechtenisneming van eenen voortvluchtigen misdadiger, hetzij beschuldigd van misdaad of reeds veroordeeld, kan worden uitgereikt:—

Wie Lastbrief kan uitreiken.

(A). Door eenen landdrost of waarnemenden landdrost, of eenig persoon als zoodanig ageerende, of eenigen vrederechter, op ontvangst of op publicatie in de *Gouvernements-Courant* van de gezegde order van den gouvernements-secretaris, en op zoodanige getuigenis als in zijne meening de uitreiking van den lastbrief

- zoude rechtvaardigen, indien de misdaad ware begaan of de misdadiger ware veroordeeld in dezen Staat; en
- (B). Door eenen landdrost of waarnemenden landdrost, of eenig persoon als zoodanig ageerende, of eenigen vrederechter, op zoodanige informatie of klachte en zoodanige getuigenis, of na zulke stappen als in de meening van den persoon den lastbrief uitreikende, de uitreiking zoude rechtvaardigen van eenen lastbrief, indien eene misdaad ware begaan of de misdadiger ware veroordeeld binnen dezen Staat.

Eenig persoon krachtens dit artikel een lastbrief uitreikende zonder een order van den gouvernements-secretaris als voormeld, zal terstond aan dien ambtenaar daarvan rapport zenden, tezamen met de informatie of aanklachte, of gecertificeerde kopiën daarvan, en de gouvernements-secretaris mag, indien hij goedvindt, bevelen dat de lastbrief worde herroepen en de persoon die in hechtenis is genomen worde ontslagen.

Inhoud van lastbrief.—Ontslag bij gebrek aan last tot apprehensie.

5.—Iedere lastbrief tot de inhechtenisneming van eenigen voortvluchtigen misdadiger zal gelasten dat hij voor eenigen landdrost worde gebracht. Indien de lastbrief is uitgereikt geworden zonder de order van den gouvernements-secretaris, zal de landdrost, waarnemende landdrost, of eenig persoon als zoodanig ageerende het ontslag van den voortvluchtigen misdadiger gelasten, tenzij dat binnen zulken tijd als hij met betrekking tot de omstandigheden der zaak redelijk moge achten, de gezegde landdrost van den gouvernements-secretaris, de order vermeld in het derde artikel van dit hoofdstuk ontvangt.

Jurisdictie van Landdrost.

6.—Wanneer een voortvluchtig misdadiger gebracht wordt voor den landdrost, zal de landdrost de zaak onderzoeken op dezelfde wijze, en zoo ver mogelijk dezelfde jurisdictie en macht hebben, als of de prisonier voor hem gebracht ware beschuldigd van eene strafbare misdaad begaan in dezen Staat.

Committeeren ter gevangenis.

7.—In het geval van een voortvluchtig misdadiger beschuldigd van het plegen eener misdaad waarvoor uitlevering geschiedt, indien de lastbrief van de gezegde Zuid-Afrikaansche Republiek het verzoek doende behoorlijk is geauthenticeerd, en zoodanige bewijzen worden geproduceerd als (onderworpen aan de voorzieningen van dit hoofdstuk) volgens de wetten van dezen Staat het committeeren ter terechtstelling van den gevangene zouden rechtvaardigen indien de misdaad waarvan hij beschuldigd is in dezen Staat ware bedreven, zal de landdrost hem ter gevangenis committeeren, maar zal anders zijn ontslag gelasten.

In het geval van een voortvluchtig misdadiger, beweerd te zijn veroordeeld voor het begaan van eene misdaad waarvoor uitlevering geschiedt, zal de landdrost, indien zulke bewijzen worden geproduceerd als (onderworpen aan de voorzieningen van dit hoofdstuk) volgens de wetten van dezen

Staat, zouden bewijzen dat de prisoner voor zulk eene misdaad was veroordeeld, hem ter gevangenis committeren, maar zal anders zijn ontslag gelasten.

8.—Indien de voortvluchtige misdadiger ter gevangenis is gecommiteerd, zal hij vervoerd worden naar de hoofd-gevangenis van het district, ten einde aldaar den lastbrief van den gouvernements-secretaris voor zijne uitlevering af te wachten. De landdrost zal terstond een certificaat van het committeren zenden aan den gouvernements-secretaris, met zulk verder rapport daaromtrent als hij mocht noodig oordeelen.

9.—Op vertoon van het certificaat ter committering zal het wettig zijn voor den Staatspresident, bij lastbrief onder zijne hand en het publieke zegel van dezen Staat, te gelasten dat de voortvluchtige misdadiger worde overgeleverd aan zoodanig persoon als naar zijne meening door de gezegde Zuid-Afrikaansche Republiek, van waar het verzoek voor de uitlevering kwam, behoorlijk gemachtigd is om den voortvluchtigen misdadiger te ontvangen, en zoodanige voortvluchtige misdadiger zal dienovereenkomstig worden overgeleverd.

Het zal wettig zijn voor den persoon aan wien zoodanige lastbrief is gericht om den misdadiger vermeld in den lastbrief te ontvangen, in bewaring te houden en te vervoeren binnen de jurisdictie van de gezegde Zuid-Afrikaansche Republiek aan welke hij is uitgeleverd geworden.

De cipier of ander hoofd-ambtenaar van eenige gevangenis zal, op verzoek van eenig persoon belast met bewaring van een voortvluchtig misdadiger onder zulken lastbrief, en bij betaling of aanbod van een redelijk bedrag voor kosten, zulken misdadiger ontvangen en hem in bewaring houden, voor zoodanigen redelijken tijd als mocht worden verzocht door den gezegden persoon voor het doel van de behoorlijke uitvoering van den lastbrief.

Indien de misdadiger ontsnapt uit eenige bewaring waaraan hij mag zijn overgegeven op of ten gevolge van zulken lastbrief, zal het wettig zijn om hem weder te vangen op dezelfde wijze als eenig persoon beschuldigd van eenige misdaad tegen de wetten van dezen Staat weder mag worden gevangen.

10.—Indien eenig persoon die onder de bepalingen van dit hoofdstuk zal zijn gecommitterd in bewaring te blijven totdat hij uitgeleverd wordt, overeenkomstig verzoek, niet dienovereenkomstig zal zijn uitgeleverd binnen twee maanden na zoodanig committeren, zal het in ieder geval wettig zijn voor het Hoog Gerechtshof van dezen Staat, of eenig rechter daarvan, of eenig Rondgaand Gerechtshof, indien zoodanig persoon in gevangenis is binnen de jurisdictie van zoodanig laatsgemeld hof, op applicatie door of ten behoeve van zoodanigen gecommiteerd persoon, en nadat kennis van zoodanige applicatie aan den staatsprocureur zal zijn gegeven, te gelasten

In gevangenis stellen en houden, en vervoer van beschuldigde. — Opzending van certificaat ter committering.

Apprehensie van ontsnapt zijnde gevangene.

Ontslag door Hoogere Gerechtshoven of Rechter na twee maanden verzuim van uitlevering.

den aldus gecommiteerden persoon te ontslaan uit de gevangenis tenzij voldoende redenen tot het tegendeel worden aangetoond.

Bewijskracht van beëdigde verklaringen afgenomen in de Z. A. R. of Kolonie.

11.—Verklaringen of opgaven onder eede genomen in de voorzegde Zuid-Afrikaansche Republiek, hetzij genomen in de tegenwoordigheid van den voortvluchtigen misdadiger of niet, en kopiën van zulke origineele verklaringen of opgaven, en certificaten van of judicieele documenten het feit van veroordeeling opgevend, mogen indien behoorlijk geauthenticeerd als bewijs worden aangenomen in verhooren onder de bepalingen van dit hoofdstuk.

Authentisatie van Lastbrieven.

12.—Lastbrieven van de gezegde Zuid-Afrikaansche Republiek en verklaringen of opgaven onder eede en kopien daarvan zullen geacht worden behoorlijk geauthenticeerd te zijn voor de doeleinden van de bepalingen van dit hoofdstuk indien geauthenticeerd zooals door de wet voorgeschreven, of indien geauthenticeerd als volgt:—

- (A). Indien de lastbrief voorgeeft te zijn geteekend door een rechter, magistraat of anderen competenten ambtenaar van de Zuid-Afrikaansche Republiek, waar dezelfde was uitgereikt;
- (B). Indien de verklaringen of opgaven onder eede of kopiën daarvan voorgeven te zijn gecertificeerd onder de hand van een rechter, magistraat of ambtenaar van de gezegde Zuid-Afrikaansche Republiek, te zijn de origineele verklaringen of opgaven, of te zijn ware kopiën daarvan, zooals het geval mag zijn;
- (C). Indien het certificaat van, of judicieel document het feit van veroordeeling aantoonende, voorgeeft te zijn gecertificeerd door eenen rechter, magistraat of ambtenaar van de gezegde Zuid-Afrikaansche Republiek alwaar de veroordeeling plaats vond, en indien in ieder geval de lastbrieven, verklaringen, opgaven, kopiën, certificaten en judicieele documenten (zoo als het geval mag zijn) geauthenticeerd zijn door den eed van eenigen getuige, of door gezegd te zijn door het officieele zegel van een ambtenaar van het gouvernement van gezegde Zuid-Afrikaansche Republiek, van waar het verzoek om uitlevering komt; en alle gerechtshoven en landdrosten zullen judicieele kennis nemen van zulk officieel zegel en zullen het aldus daardoor geauthenticeerd document toelaten als getuigenis te worden ontvangen zonder verder bewijs.

Vormen van Lastbrieven.

13.—De vormen opgegeven in de tweede schedule gevoegd bij dit hoofdstuk, of die vormen zoo nabij mogelijk gevolgd als de omstandigheden zullen toelaten, mogen gebruikt worden in alle zaken waarop zulke vormen betrekking hebben, en zullen, wanneer gebruikt, geacht worden van kracht en voldoende te zijn in rechten.

14.—De bepalingen van dit hoofdstuk hebben kracht van wet voor zoo ver betreft de uitlevering van voortvluchtige misdadigers aan de Zuid-Afrikaansche Republiek bijaldien de Staatspresident bij proclamatie in de *Gouvernements-Courant* van dezen Staat heeft verklaard en bekend gemaakt dat de gezegde Zuid-Afrikaansche Republiek behoorlijk voorzieningen heeft gemaakt voor de uitlevering van voortvluchtige misdadigers die daarheen zijn ontsnapt uit dezen Staat.

Inwerkingtreding
dezer bepalingen.

15.—Waar het woord of de benaming van landdrost in dit hoofdstuk voorkomt, zal ook verstaan worden daardoor bedoeld en begrepen te zijn assistent-landdrost of eenig persoon tijdelijk als landdrost en assistent-landdrost ageerende.

Bedoeling van 't
woord 'Landdrost.'

16.—De bepalingen van dit hoofdstuk zullen worden genoemd: "de wet tot uitlevering van misdadigers aan de Zuid-Afrikaansche Republiek."

Benaming dezer
bepalingen.

EERSTE SCHEDULE.

Ontvoering (schaking);
Moedwillige verwekking van miskraam (abortus);
Brandstichting;
Aanranding, insluitende onbehoorlijke aanranding op de persoon van een meisje onder den ouderdom van twaalf jaren;
Aanranding met voornemen om ernstig lichamelijk leed aan te doen;
Bigamie (veelwijverij);
Kinderroof;
Schuldige manslag;
Valsche munt slaan of uitgeven van valsche of ver-
anderde munt;
Desertie van eenig politie- of defensive-macht;
Overtredingen onder eenige wet betreffende den handel in diamanten;
Falsiteit, vervalschen of uitgeven van een vervalscht document;
Bedrog;
Overtredingen onder eenige wet betreffende den handel in buskruit, lood of vuurwapenen;
Huisbraak (insluitende het breken in eenig kantoor, winkel of hut) met voornemen om eenige misdaad te begaan;
Bloedschande;
Overtredingen door insolventen tegen insolventie wetten;
Kwaadwillige schade aan eigendom;
Moord, of poging om moord te begaan;
Meineed of aanzetting tot meineed;
Verkrachting en aanranding om verkrachting te plegen;
Eenige daad gedaan met voornemen om leed te doen aan persoon of eigendom op eenigen spoorweg;
Roof;

Eerste Schedule.

Publiek geweld;

Diefstal, insluitende diefstal door middel van valsche voorwendsels, en diefstal door middel van bedrog;

Medeplichtigheid aan het begaan van eenige der voorzegde misdaden of wanbedrijven.

TWEEDE SCHEDULE.

(A.)

VORM VAN ORDER TOT UITREIKING VAN LASTBRIEF TOT APPREHENSIE.

Aan den Landdrost (of den heer

(Vrederechter) voor het district

Tweede Schedule

Aangezien ten gevolge eener overeenkomst met de Zuid-Afrikaansche Republiek waarnaar gerefereerd wordt in de proclamatie van ZHEd. den Staatspresident, gedateerd den dag van , een verzoek is gericht aan het Gouvernement van den Oranjevrijstaat, door het Gouvernement van de Zuid-Afrikaansche Republiek, voor de uitlevering van , onlangs van , beschuldigd (of veroordeeld) van het plegen der misdaden van binnen de jurisdictie van gezegde Zuid-Afrikaansche Republiek, zoo maak ik U, door deze mijn order bekend dat zoodanig verzoek is gedaan, en gelast U uwen lastbrief voor de apprehensie van den gezegden uit te reiken, mits dat aan de voorwaarden van de wet tot uitlevering van misdadigers aan de Zuid-Afrikaansche Republiek, betrekkelijk het uitreiken van zoodanigen lastbrief, naar uw oordeel is voldaan.

Gegeven onder mijne hand te Bloemfontein, dezen dag van 18 .

Gouvernements-Secretaris.

(B.)

VORM VAN LASTBRIEF TOT APPREHENSIE OP ORDER VAN DEN GOUVERNEMENTS-SECRETARIS.

Aan de Veldcornetten, Constabels, Policie-beambten en andere ambtenaren bevoegd tot het uitvoeren van Crimineele Lastbrieven.

Vorm van lastbrief of order.

Aangezien ZEd. de Gouvernements-Secretaris bij order onder zijne hand aan mij heeft bekend gemaakt dat behoortlijk aanzoek is gedaan voor de uitlevering van , onlangs van , beschuldigd van (of veroordeeld wegens) het plegen van de misdaad van , binnen de jurisdictie van de Zuid-Afrikaansche Republiek, zoo wordt gij hiernevens gelast in naam van ZHEd. den Staatspresident, onmiddellijk te apprehendeeren den gezegden overeenkomstig de wet tot uitlevering van misdadigers aan

de Zuid-Afrikaansche Republiek, waar hij ook moge gevonden worden binnen de limieten van dezen Staat, en hem te brengen of hem te doen brengen voor den landdrost van het district , om redenen te geven waarom hij niet zoude worden uitgeleverd, overeenkomstig de gezegde wet tot uitlevering van misdadigers aan de Zuid-Afrikaansche Republiek; waartoe deze U zal strekken ten lastbrief.

Gegeven onder mijne hand te , dezen
dag van 18 .

Landdrost (of Vrederechter)
voor het district

(C.)

VORM VAN LASTBRIEF TER APPREHENSIE ZONDER ORDER VAN DEN
GOUVERNEMENTS-SECRETARIS.

*Aan de Veldcornetten, Constabels, Policie-beambten en andere
rechtsbeambten, bevoegd tot het uitvoeren van Crimineele
Lastbrieven.*

Aangezien het aan den ondergeteekende landdrost (of vrederechter) voor het district gebleken dat , onlangs van , is beschuldigd van (of veroordeeld wegens) het plegen der misdaad van binnen de jurisdictie van de Zuid-Afrikaansche Republiek;

Vorm van lastbrief
, tot apprehensie
is zonder order.

Zoo wordt gij hiernevens in naam van ZHEd. den Staats-president gelast den gezegden onmiddelijk te apprehendeeren, en hem te brengen of hem te doen brengen voor den landdrost van het district , om verder volgens wet te worden behandeld; waartoe deze U strekke ten lastbrief.

Gegeven onder mijne hand te , dezen
dag van 18 .

Landdrost (of Vrederechter)
voor het district

(D.)

VORM VAN LASTBRIEF TOT COMMITTEERING.

Aan den Cipier van de gevangenis. te

Zij het herinnerd dat op dezen dag van 18 , onlangs van , is gebracht voor mij , landdrost van het district , om redenen te geven waarom hij niet zoude worden uitgeleverd overeenkomstig de wet tot uitlevering van misdadigers aan de Zuid-Afrikaansche Republiek, op grond dat hij is beschuldigd van (of veroordeeld wegens) het plegen van de

Vorm van lastbrief
tot committeering.

misdraad van binnen de jurisdictie van de Zuid-Afrikaansche Republiek, en aangezien geene zulke voldoende redenen aan mij zijn aangetoond geworden waarom hij niet zoude worden uitgeleverd overeenkomstig de gezegde wet;

Zoo wordt gij, de gezegde cipier, hiernevens gelast den gezegden in uwe bewaring te nemen, en hem aldaar veilig te houden totdat hij van daar wordt uitgeleverd overeenkomstig de voorzieningen van de gezegde wet tot uitlevering van misdadigers aan de Zuid-Afrikaansche Republiek; waartoe deze U strekke ten lastbrief.

Gegeven onder mijne hand te , dezen dag van 18 .

Landdrost van het district

(E.)

VORM VAN LASTBRIEF VAN ZHED. DEN STAATSPRESIDENT VOOR DE UITLEVERING VAN VOORTVLUCHTIGE MISDADIGERS.

LASTBRIEF

door ZHEd. den President van den Oranjevrijstaat. Aan den
Cipier van de gevangenis en aan (a).

(Vul in naam van persoon gemachtigd door de Zuid-Afrikaansche Republiek om misdadigers te ontvangen.)

Vorm van lastbrief
voor uitlevering.

Aangezien onlangs van beschuldigd van (of veroordeeld wegens) het plegen der misdaad van binnen de jurisdictie van de Zuid Afrikaansche Republiek werd afgeleverd in de bewaring van U (*vul in naam van cipier*) den gezegden cipier bij lastbrief gedateerd (*datum van lastbrief ter committeering*) , overeenkomstig de wet tot uitlevering van misdadigers aan de Zuid-Afrikaansche Republiek;

Zoo gelast ik, de Staatspresident van den Oranjevrijstaat, overeenkomstig de gezegde wet U, den gezegde cipier, om het lichaam van den gezegden afteleveren in de bewaring van den gezegden (a) , en ik gelast U, den gezegden (a) , om den gezegden onder uwe bewaring te nemen, en hem te brengen binnen de jurisdictie van de gezegde Zuid-Afrikaansche Republiek, en hem daar te plaatsen onder de bewaring van eenig persoon of personen door de gezegde Zuid-Afrikaansche Republiek aangesteld om hem te ontvangen; waartoe deze strekke U ten lastbrief.

Gegeven onder mijne hand en het publieke zegel van den Oranjevrijstaat, te Bloemfontein, dezen dag van 18 .

Staatspresident van den Oranjevrijstaat.

Bij order,

Gouvernements-Secretaris.

HOOFDSTUK XIV.

DE WET TOT UITLEVERING VAN MISDADIGERS AAN DE KOLONIE VAN DE KAAP DE GOEDE HOOP.

1.—Eenig lastbrief behoorlijk verleend of uitgereikt onder vroegere wetsbepalingen tot uitlevering van misdadigers aan de Kolonie van de Kaap de Goede Hoop zal mogen worden ten uitvoer gelegd, en eenige rechtsmiddelen met betrekking tot zulk eenen lastbrief onder zoodanige westbepalingen zullen mogen worden uitgevoerd overeenkomstig zulke bepalingen.

Vroegere procedu-
res rechtsgeldig.

2.—De bepalingen van dit hoofdstuk zullen toepasselijk zijn op de misdaden vermeld in de eerste hieraan gehechte schedule.

Misdaden waarop
dit hoofdstuk toe-
passelijk is.

3.—Eenig persoon beschuldigd van een der misdaden of wanbedrijven in dit hoofdstuk vermeld te hebben gepleegd in de Kolonie van de Kaap de Goede Hoop, en eenig hierna genoemd voortvluchtig misdadiger zal, de Kolonie verlaten hebbende en in dezen Staat gevonden wordende, kunnen worden geapprehendeerd en terug gezonden naar gezegde Kolonie op de wijze zooals in dit hoofdstuk voorzien.

Misdadiger uit
Kaapkolonie al-
hier voortvluchtig
kan geapprehen-
deerd worden.

4.—Een aanzoek tot uitlevering van een voortvluchtig misdadiger tot wiens apprehensie een lastbrief is uitgereikt in de gezegde Kolonie en die is of vermoed wordt te zijn binnen dezen Staat, zal worden gemaakt bij den gouvernements-secretaris van dezen Staat. Bij ontvangst van zoodanig aanzoek zal de gouvernements-secretaris bij order onder zijne hand aan eenigen landdrost of vrederechter bekend maken dat zoodanig aanzoek is gedaan, en hem gelasten zijn lastbrief voor de inhechtenisneming van den voortvluchtigen misdadiger uit te reiken.

Aanzoek tot uit-
levering moet ge-
maakt worden bij
Gouvernements-
Secretaris, die uit-
reiking van last-
brief dan kan be-
velen.

5.—Een lastbrief voor de inhechtenisneming van eenen voortvluchtigen misdadiger, hetzij beschuldigd van misdaad of reeds veroordeeld, kan worden uitgereikt:—

Beampten die op
eigen gezag last-
brief kunnen ver-
leenen, en wanneer
Gouvt.-Secretaris
kan zulk lastbrief
herroepen, opinge-
zonden rapport
daarvan.

(A). Door eenen landdrost of waarnemenden landdrost of eenig persoon als zoodanig ageerende of eenigen vrederechter, op ontvangst of op publicatie in de *Gouvernements-Courant*, van de gezegde order van den gouvernements-secretaris, en op zoodanige getuigenis als, in zijne meening, de uitreiking van den lastbrief zoude rechtvaardigen, indien de misdaad was begaan, of de misdadiger veroordeeld in dezen Staat; en

(B). Door eenen landdrost of waarnemenden landdrost, of eenig persoon als zoodanig ageerende, of eenigen vrederechter, op zoodanige informatie of klachte en zoodanige getuigenis of na zulke stappen als in de meening van den persoon den lastbrief uitreikende de uitreiking zoude rechtvaardigen van eenen lastbrief indien eene misdaad ware begaan of de misdadiger veroordeeld binnen dezen Staat.

Eenig persoon krachtens dit artikel een lastbrief uitreikende zonder eene order van den gouvernements-secretaris als voormeld zal terstond aan dien ambtenaar daarvan rapport zenden tezamen met de informatie of aanklachte, of gecertificeerde kopiën daarvan; en de gouvernements-secretaris mag, indien hij goedvindt, bevelen dat de lastbrief worde herroepen, en dat de persoon die in hechtenis is genomen worde ontslagen,

Wat lastbrief moet gelasten.— Wanneer landdrost beschuldigde ontslaat.

6.—Iedere lastbrief tot de inhechtenisneming van eenigen voortvluchtigen misdadiger zal gelasten dat hij voor eenigen landdrost worde gebracht. Indien de lastbrief is uitgereikt geworden zonder de order van den gouvernements-secretaris zal de landdrost, waarnemende landdrost of eenig persoon als zoodanig ageerende het ontslag van den voortvluchtigen misdadiger gelasten, tenzij dat, binnen zulken tijd als hij met betrekking tot de omstandigheden der zaak redelijk moge achten, de gezegde landdrost van den gouvernements-secretaris de order vermeld in het vierde artikel van dit hoofdstuk ontvangt.

Onderzoek van beschuldigde door Landdrost.

7.—Wanneer een voortvluchtig misdadiger gebracht wordt voor den landdrost, zal de landdrost de zaak onderzoeken op dezelfde wijze, en zoo ver mogelijk dezelfde jurisdictie en macht hebben, alsof de prisonier voor hem gebracht ware beschuldigd van eene strafbare misdaad begaan in dezen Staat.

Committeeren tot gevangenis of ontslag.

8.—In het geval van een voortvluchtigen misdadiger, beschuldigd van het plegen eener misdaad waarvoor uitlevering geschiedt, indien de lastbrief van de gezegde Kolonie het verzoek doende behoorlijk is geauthenticeerd, en zoodanige bewijzen worden geproduceerd als (onderworpen aan de voorzieningen van dit hoofdstuk) volgens de wetten van dezen Staat het committeeren ter terechtstelling van den gevangene zouden rechtvaardigen indien de misdaad waarvaan hij beschuldigd is, in dezen Staat ware bedreven, zal de landdrost hem ter gevangenis committeeren, maar zal anders zijn ontslag gelasten.

In het geval van een voortvluchtigen misdadiger, beweerd te zijn veroordeeld voor het begaan van eene misdaad waarvoor uitlevering geschiedt, zal de landdrost, indien zulke bewijzen worden geproduceerd als (onderworpen aan de voorzieningen van dit hoofdstuk) volgens de wetten van dezen Staat, zouden bewijzen dat de prisonier voor zulk eene misdaad was veroordeeld, hem ter gevangenis committeeren, maar zal anders zijn ontslag gelasten.

Committeeren moet geschieden naar hoofdgevangenis.—Certificaat daarvan.—Lastbrief tot uitlevering door Gouvernements-Secretaris.

9.—Indien de voortvluchtige misdadiger ter gevangenis is gecommiteerd, zal hij vervoerd worden naar de hoofdgevangenis van het district, ten einde aldaar den lastbrief van den Staatspresident voor zijne uitlevering af te wachten. De landdrost zal terstond een certificaat van het committeeren zenden aan den Staatspresident met zulk verder rapport daaromtrent als hij mocht noodig oordeelen.

10.—Op vertoon van het certificaat ter committeering zal het wettig zijn voor den Staatspresident, bij lastbrief onder zijne hand en het publieke zegel van dezen Staat, te gelasten dat de voortvluchtige misdadiger worde overgeleverd aan zoodanig persoon als naar zijne meening door de gezegde Kolonie, van waar het verzoek voor de uitlevering kwam, behoorlijk gemachtigd is om den voortvluchtigen misdadiger te ontvangen, en zoodanige voortvluchtige misdadiger zal dienovereenkomstig worden overgeleverd.

Overlevering aan gemachtigde; lastbrief; aanhouden in gevangenis door cipier; apprehensie van beschuldigde ontsnappende.

Het zal wettig zijn voor den persoon aan wien zoodanige lastbrief is gericht om den misdadiger vermeld in den lastbrief te ontvangen, in bewaring te houden en te vervoeren binnen de jurisdictie van de gezegde Kolonie aan welke hij is uitgeleverd geworden.

De cipier, of ander hoofdambtenaar van eenige gevangenis, zal op verzoek van eenig persoon belast met de bewaring van een voortvluchtig misdadiger onder zulken lastbrief, en bij betaling of aanbod van een redelijk bedrag voor kosten, zulken misdadiger ontvangen en hem in bewaring houden, voor zoodanigen redelijken tijd als mocht worden verzocht door den gezegden persoon voor het doel van de behoorlijke uitvoering van den lastbrief.

Indien de misdadiger ontsnapt uit eenige bewaring waaraan hij moge zijn overgegeven op of ten gevolge van zulken lastbrief, zal het wettig zijn om hem weder te vangen op dezelfde wijze als eenig persoon beschuldigd van eenige misdaad tegen de wetten van dezen Staat weder mag worden gevangen,

11.—Indien eenig persoon die onder de bepalingen van dit hoofdstuk zal zijn gecommiteerd in bewaring te blijven totdat hij uitgeleverd wordt, overeenkomstig verzoek, niet dienovereenkomstig zal zijn uitgeleverd binnen twee maanden na zoodanig committeren, zal het in ieder geval wettig zijn voor het Hoog Gerechtshof van dezen Staat, of eenig rechter daarvan, of eenig rondgaand gerechtshof, indien zoodanig persoon in gevangenis is binnen de jurisdictie van zoodanig laatstgemeld hof, op applicatie door of ten behoeve van zoodanigen gecommiteerden persoon, en nadat kennis van zoodanige applicatie aan den staatsprocureur zal zijn gegeven, te gelasten den aldus gecommiteerden persoon te worden ontslagen uit de gevangenis, tenzij voldoende redenen tot het tegendeel worden aangetoond.

Ontslag van beschuldigde waneerna twee maanden niet uitgeleverd.

12.—Verklaringen of opgaven onder eede genomen in de voorzegde Kolonie, hetzij genomen in de tegenwoordigheid van den voortvluchtigen misdadiger of niet, en kopiën van zulke origineele verklaringen of opgaven, en certificaten van of judicieele documenten het feit van veroordeeling opgevende, mogen, indien behoorlijk geauthenticeerd, als bewijs worden aangenomen in verhooren onder de bepalingen van dit hoofdstuk.

Bewijskracht van verklaringen, enz. uit de Kaapkolonie.

Behoorlijke authenticatie van lastbrieven, enz., uit de Kaapkolonie.

13.—Lastbrieven van de gezegde Kolonie en verklaringen of opgaven onder eede en kopiën daarvan zullen geacht worden behoorlijk geauthenticeerd te zijn voor de doeleinden van de bepalingen van dit hoofdstuk indien geauthenticeerd zooals door de wet voorgeschreven, of indien geauthenticeerd als volgt:—

- (A). Indien de lastbrief voorgeeft te zijn geteekend door een rechter, magistraat of anderen competenten ambtenaar van de Kolonie waar dezelve was uitgereikt;
- (B). Indien de verklaringen of opgaven onder eede of kopiën daarvan voorgeven te zijn gecertificeerd onder de hand van een rechter, magistraat of ambtenaar van de gezegde Kolonie, te zijn de origineele verklaringen of opgaven, of te zijn ware kopiën daarvan, zooals het geval mag zijn;
- (C). Indien het certificaat van, of judicieel document het feit van veroordeeling aantoonende, voorgeeft te zijn gecertificeerd door eenen rechter, magistraat of ambtenaar van de gezegde Kolonie, alwaar de veroordeeling plaats vond, en indien in ieder geval de lastbrieven, verklaringen, opgaven, kopiën, certificaten en judicieele documenten (zooals het geval mag zijn) geauthenticeerd zijn door den eed van eenigen getuige, of door gezegeld te zijn door het officieele zegel van een ambtenaar van het Gouvernement van de gezegde Kolonie, van waar het verzoek om uitlevering komt; en alle gerechtshoven en landdrossen zullen judicieele kennis nemen van zulk officieel zegel en zullen het aldus daardoor geauthenticeerd document toelaten als getuigenis te worden ontvangen zonder verder bewijs.

Vormen die gebruikt mogen worden.

14.—De vormen opgegeven in de tweede schedule gevoegd bij dit hoofdstuk, of die vormen zoo nabij mogelijk gevolgd als de omstandigheden zullen toelaten, mogen gebruikt worden in alle zaken waarop zulke vormen betrekking hebben, en zullen, wanneer gebruikt, geacht worden van kracht en voldoende te zijn in rechten.

Inwerkingtreding dezer bepalingen.

15.—De bepalingen van dit hoofdstuk hebben kracht van wet voor zoo ver betreft de uitlevering van voortvluchtige misdadigers aan de Kolonie de Kaap de Goede Hoop bijaldien de Staatspresident bij proclamatie in de *Gouvernements-Courant* van dezen Staat heeft verklaard en bekend gemaakt dat de gezegde Kolonie behoorlijk voorzieningen heeft gemaakt voor de uitlevering van voortvluchtige misdadigers die daaraan zijn ontsnapt uit dezen Staat.

Uitleg van be-
woordingen.

16.—Waar het woord of de benaming van landdrost in dit hoofdstuk voorkomt, zal ook verstaan worden daardoor bedoeld en begrepen te zijn assistent-landdrost of eenig persoon tijdelijk als landdrost en assistent-landdrost ageerende.

17.—De bepalingen van dit hoofdstuk zullen worden genoemd: “de wet tot uitlevering van misdadigers aan de Kolonie van de Kaap de Goed Hoop.” Benaming dezer bepalingen.

EERSTE SCHEDULE.

Schedule I.

Ontvoering (schaking);
 Moedwillige verwekking van miskraam (abortus);
 Brandstichting;
 Aanranding, insluitende onbehoorlijke aanranding op den persoon van een meisje onder den ouderdom van twaalf jaren;
 Aanranding met voornemen om ernstig lichamelijk leed aan te doen;
 Bigamie (veelwijverij);
 Kinderroof;
 Schuldige manslag;
 Valsche munt slaan of uitgeven van valsche of veranderde munt;
 Desertie van eenig politie- of defensive-macht;
 Overtredingen onder eenige wet betrekkelijk den handel in diamanten;
 Falsiteit, vervalschen of uitgeven van eenig vervalscht document;
 Bedrog;
 Overtredingen onder eenige wet betrekkelijk den handel in buskruit, lood of vuurwapenen;
 Huisbraak (insluitende het breken in eenig kantoor, winkel of hut) met voornemen om eenige misdaad te begaan;
 Bloedschande;
 Overtredingen door insolventen tegen insolventie wetten;
 Kwaadwillige schade aan eigendom;
 Moord, of poging tot moord;
 Meineed of aanzetting tot meineed;
 Verkrachting en aanranding om verkrachting te plegen;
 Eenige daad gedaan met voornemen om leed te doen aan persoon of eigendom op eenigen spoorweg;
 Roof;
 Publiek geweld;
 Diefstal, insluitende diefstal door middel van valsche voorwendfels, en diefstal door middel van verduistering;
 Medeplichtigheid aan het begaan van eenige der voorzegde misdaden of wanbedrijven.

TWEEDE SCHEDULE.

(A.)

VORM VAN ORDER TOT UITREIKING VAN LASTBRIEF TOT APPREHENSIE.

*Aan den Landdrost (of den heer**(Vrederechter) voor het district*

Aangezien ten gevolge eener overeenkomst met de Kolonie van de Kaap de Goede Hoop, waarnaar gerefereerd wordt Schedule II.

in de proclamatie van ZHed. den Staatspresident, gedateerd den   dag van   een verzoek is gericht aan het Gouvernement van den Oranjevrijstaat, door het Gouvernement van de kolonie van de Kaap de Goede Hoop, voor de uitlevering van   onlangs van beschuldigd (of veroordeeld) van het plegen der misdaad van   binnen de jurisdictie van gezegde kolonie, zoo maak ik U, door deze mijn order bekend dat zoodanig verzoek is gedaan, en gelast U uwen lastbrief voor de apprehensie van den gezegden uit te reiken, mits dat aan de voorwaarden van de wet tot uitlevering van misdadigers aan de kolonie van de Kaap de Goede Hoop betrekkelijk het uitreiken van zoodanigen lastbrief, naar uw oordeel is voldaan.

Gegeven onder mijne hand te Bloemfontein, dezen dag van   18 .

Gouvernements-Secretaris.

(B.)

VORM VAN LASTBRIEF TOT APPREHENSIE OP ORDER VAN DEN
GOUVERNEMENTS-SECRETARIS.

Aan de Veldcornetten, Constabels, Policie-beambten en andere ambtenaren bevoegd tot het uitvoeren van Crimineele Lastbrieven.

Vorm van lastbrief op order.

Aangezien ZEd. de Gouvernements - Secretaris bij order onder zijne hand aan mij heeft bekend gemaakt dat behoorlijk aanzoek is gedaan voor de uitlevering van   onlangs van   beschuldigd van (of veroordeeld wegens) het plegen van de misdaad van   binnen de jurisdictie van de kolonie van de Kaap de Goede Hoop, zoo wordt gij hiernevens gelast in naam van ZHed. den Staatspresident, onmiddellijk te apprehendeeren den gezegden overeenkomstig de wet tot uitlevering van misdadigers aan de kolonie van de Kaap de Goede Hoop, waar hij ook moge gevonden worden binnen de limieten van dezen Staat, en hem te brengen of hem te doen brengen voor den landdrost van het district   om redenen te geven waarom hij niet zoude worden uitgeleverd, overeenkomstig de gezegde wet tot uitlevering van misdadigers aan de kolonie van de Kaap de Goede Hoop; waartoe deze U zal strekken ten lastbrief.

Gegeven onder mijne hand te   dezen dag van   18 .

Landdrost (of Vrederechter)

Voor het district

(C.)

VORM VAN LASTBRIEF TER APPREHENSIE ZONDER ORDER VAN DEN
GOUVERNEMENTS-SECRETARIS.

*Aan de Veldcornetten, Constabels, Politie-beambten
en andere rechtsbeambten, bevoegd tot het uitvoeren van
Crimineele Lastbrieven.*

Aangezien het aan den ondergeteekende
landdrost (of vrederechter) voor het district
gebleken dat onlangs van is beschuldigd
van (of veroordeeld wegens) het plegen der misdaad van
binnen de jurisdictie van de kolonie van de Kaap de Goede
Hoop ;

Vorm van lastbrief
tot apprehensie
zonder order.

Zoo wordt gij hiernevens in naam van ZHed. den Staats-
president gelast den gezegden onmiddellijk
te apprehendeeren, en hem te brengen of hem te doen brengen
voor den landdrost van het district om verder
volgens wet te worden behandeld; waartoe deze U strekke ten
lastbrief.

Gegeven onder mijne hand te . . . . . dezen . . . . . dag
van . . . . . 18 . . . . .

Landdrost (of Vrederechter)
Voor het district

(D.)

VORM VAN LASTBRIEF TOT COMMITTEERING.

Aan den Cipier van de gevangenis te

Zij het herinnerd dat op dezen . . . . . dag van . . . . .
18 . . . . . onlangs van . . . . . is gebracht voor
mij . . . . . landdrost van het district
om redenen te geven waarom hij niet zoude worden uitge-
leverd overeenkomstig de wet tot uitlevering van misdadigers
aan de kolonie van de Kaap de Goede Hoop, op grond dat
hij is beschuldigd van (of veroordeeld wegens) het plegen van
de misdaad van . . . . . binnen de jurisdictie van de kolonie
van de Kaap de Goede Hoop, en aangezien geene zulke vol-
doende redenen aan mij zijn aangetoond geworden waarom
hij niet zoude worden uitgeleverd overeenkomstig de gezegde
wet;

Vorm van lastbrief
tot committeering.

Zoo wordt gij, de gezegde cipier, hiernevens gelast den
gezegden . . . . . in uwe bewaring te nemen, en hem
aldaar veilig te houden totdat hij van daar wordt uitgeleverd
overeenkomstig de voorzieningen van de gezegde wet tot
uitlevering van misdadigers aan de kolonie van de Kaap de
Goede Hoop; waartoe deze U strekke ten lastbrief.

Gegeven onder mijne hand te . . . . . dezen . . . . . dag
van . . . . . 18 . . . . .

Landdrost van het district

kunnen worden geapprehendeerd en terug gebracht naar de kolonie Natal, van waar hij voortvluchtig is op de wijze zooals in dit hoofdstuk voorzien.

3.—Een aanzoek tot uitlevering van een voortvluchtig misdadiger tot wiens apprehensie een lastbrief is uitgereikt in de gezegde kolonie en die is of vermoed wordt te zijn binnen dezen Staat, zal worden gemaakt aan den gouvernements-secretaris van dezen Staat. Bij ontvangst van zoodanig aanzoek zal de gouvernements-secretaris bij order onder zijne hand aan eenigen landdrost of vrederechter bekend maken dat zoodanig aanzoek is gedaan, en hem gelasten zijn lastbrief voor de inhechtenisneming van zoodanigen voortvluchtigen misdadiger uit te reiken.

4.—Een lastbrief voor de inhechtenisneming van eenen voortvluchtigen misdadiger, hetzij beschuldigd of reeds veroordeeld, kan worden uitgereikt:—

(A). Door eenen landdrost of vrederechter op ontvangst of op publicatie in de *Gouvernements-Courant*, van de gezegde order van den gouvernements-secretaris, en op zoodanige getuigenis als, in zijne meening, de uitreiking van den lastbrief zoude rechtvaardigen, indien de misdaad was begaan, of de misdadiger veroordeeld in dezen Staat; en

(B). Door eenen landdrost of eenigen vrederechter, op zoodanige informatie of klachte en zoodanige getuigenis, of na zulke stappen als in de meening van den persoon den lastbrief uitreikende, de uitreiking zoude rechtvaardigen van eenen lastbrief, indien eene misdaad was begaan of de misdadiger veroordeeld binnen dezen Staat.

Eenig persoon krachtens dit artikel een lastbrief uitreikende zonder eene order van den gouvernements-secretaris als voormeld, zal terstond aan dien ambtenaar daarvan rapport zenden tezamen met de informatie of aanklachte, of gecertificeerde kopien daarvan; en de gouvernements-secretaris mag, indien hij goedvindt, bevelen dat de lastbrief worde herroepen, en dat de persoon die in hechtenis is genomen worde ontslagen.

5.—Iedere lastbrief tot de inhechtenisneming van eenen voortvluchtigen misdadiger zal gelasten dat hij voor eenigen landdrost worde gebracht. Indien de lastbrief is uitgereikt geworden zonder de order van den gouvernements-secretaris zal de landdrost het ontslag van den voortvluchtigen misdadiger gelasten, tenzij dat binnen zulken tijd als hij met betrekking tot de omstandigheden der zaak redelijk moge achten, de gezegde landdrost van den gouvernements-secretaris de order vermeld in het vierde artikel van dit hoofdstuk ontvangt.

Aanzoek tot uitlevering moet gemaakt worden bij Gouvernements-Secretaris, die uitreiking van lastbrief dan kan bevelen.

Beambten die op eigen gezag lastbrief kunnen verleen, en wanneer Gouvernements-Secretaris kan zulk lastbrief herroepen, op ingezonden rapport daarvan.

Wat lastbrief moet gelasten.— Wanneer landdrost beschuldigde ontslaat.

Onderzoek van
beschuldigde door
Landdrost.

6.—Wanneer een voortvluchtig misdadiger gebracht wordt voor den landdrost, zal de landdrost de zaak onderzoeken op dezelfde wijze, en zoo ver mogelijk dezelfde jurisdictie en macht hebben, alsof de prisonier voor hem gebracht ware beschuldigd van eene strafbare misdaad begaan in dezen Staat.

Committeeren tot
gevangenis of ont-
slag.

7.—In het geval van een voortvluchtigen misdadiger, beschuldigd van het plegen eenër misdaad waarvoor uitlevering geschiedt, indien de lastbrief van de gezegde kolonie het verzoek doende behoorlijk is geauthenticeerd, en zoodanige bewijzen worden geproduceerd als (onderworpen aan de voorzieningen van dit hoofdstuk) volgens de wetten van dezen Staat het committeeren ter terechtstelling van den gevangene zouden rechtvaardigen indien de misdaad waarvan hij beschuldigd is, in dezen Staat ware bedreven, zal de landdrost hem ter gevangenis committeeren, maar zal anders zijn ontslag gelasten.

In het geval van een voortvluchtigen misdadiger, beweerd te zijn veroordeeld voor het begaan van eene misdaad waarvoor uitlevering geschiedt, zal de landdrost, indien zulke bewijzen worden geproduceerd als (onderworpen aan de voorzieningen van dit hoofdstuk) volgens de wetten van dezen Staat, zouden bewijzen dat de prisonier voor zulk eene misdaad was veroordeeld, hem ter gevangenis committeeren, maar zal anders zijn ontslag gelasten.

Committeeren
moet geschieden
naar hoofdge-
vangenis om last-
brief tot uitleve-
ring van Staats-
president af te
wachten.

8.—Indien de voortvluchtige misdadiger ter gevangenis is gecommiteerd, zal hij vervoerd worden naar de hoofdgevangenis van het district, ten einde aldaar den lastbrief van den Staatspresident voor zijne uitlevering af te wachten. De landdrost zal terstond een certificaat van het committeeren zenden aan den Staatspresident met zulk verder rapport daarentrent als hij mocht noodig oordeelen.

Lastbrief van
Staatspresident
tot overlevering
aan gemachtigde.
—Aanhouden van
beschuldigde door
cipier. — Appre-
hensie van be-
schuldigde ont-
snappende.

9.—Op vertoon van het certificaat ter committeering zal het wettig zijn voor den Staatspresident, bij lastbrief onder zijne hand en het publieke zegel van dezen Staat, te gelasten dat de voortvluchtige misdadiger worde overgeleverd aan zoodanigen persoon als naar zijne meening door de gezegde kolonie, van waar het verzoek voor de uitlevering kwam, behoorlijk gemachtigd is om den voortvluchtigen misdadiger te ontvangen, en zoodanige voortvluchtige misdadiger zal dienovereenkomstig worden overgeleverd.

Het zal wettig zijn voor den persoon aan wien zoodanige lastbrief is gericht om den misdadiger vermeld in den lastbrief te ontvangen, in bewaring te houden en teervoeren binnen de jurisdictie van de gezegde kolonie aan welke hij is uitgeleverd geworden.

De cipier, of ander hoofdambtenaar van eenige gevangenis, zal op verzoek van eenig persoon belast met de bewaring van een voortvluchtig misdadiger onder zulken lastbrief, en bij betaling of aanbod van een redelijk bedrag voor

kosten, zulken misdadiger ontvangen en hem in bewaring houden, voor zoodanigen redelijken tijd als mocht worden verzocht door den gezegden persoon voor het doel van de behoorlijke uitvoering van den lastbrief.

Indien de misdadiger ontsnapt uit eenige bewaring waaraan hij moge zijn overgegeven op of ten gevolge van zulken lastbrief, zal het wettig zijn om hem weder te vangen op dezelfde wijze als eenig persoon beschuldigd van eenige misdaad tegen de wetten van dezen Staat weder mag worden gevangen.

10.—Indien eenig persoon die onder de bepalingen van dit hoofdstuk zal zijn gecommiteerd in bewaring te blijven totdat hij uitgeleverd wordt, overeenkomstig verzoek, niet dienovereenkomstig zal zijn uitgeleverd binnen eene maand na zoodanig committeren, zal het in ieder geval wettig zijn voor het Hoog Gerechtshof van dezen Staat, of eenig rechter daarvan, of eenig Rondgaand Gerechtshof, indien zoodanig persoon in gevangenis is binnen de jurisdictie van zoodanig laatstgemeld hof, op applicatie door of ten behoeve van zoodanigen gecommiteerd persoon, en nadat kennis van zoodanige applicatie aan den staatsprocureur zal zijn gegeven, te gelasten dat de aldus gecommiteerde persoon uit de gevangenis worde ontslagen indien voldoende redenen tot het gedeelte worden aangetoond.

Ontslag van beschuldigde door Hoogere Gerechtshof indien na twee maanden niet uitgeleverd.

11.—Verklaringen of opgaven onder eede genomen in de voorzegde kolonie, hetzij genomen in de tegenwoordigheid van den voortvluchtigen misdadiger of niet, en kopien van zulke origineele verklaringen of opgaven, en certificaten van of judicieele documenten het feit van veroordeeling opgevende, mogen indien behoorlijk geauthenticeerd als bewijs worden aangenomen in verhooren onder de bepalingen van dit hoofdstuk.

Bewijskracht van verklaringen, enz. uit Natal.

12.—Lastbrieven van de gezegde kolonie en verklaringen of opgaven onder eede en kopien daarvan zullen geacht worden behoorlijk geauthenticeerd te zijn voor de doeleinden van de bepalingen van dit hoofdstuk indien geauthenticeerd zooals door de wet voorgeschreven, of indien geauthenticeerd als volgt:—

Behoorlijke authenticatie van lastbrieven, enz. uit Natal.

- (A). Indien de lastbrief voorgeeft te zijn geteekend door een rechter, magistraat of anderen bevoegden ambtenaar van de kolonie waar dezelve was uitgereikt;
- (B). Indien de verklaringen of opgaven onder eede of kopien daarvan voorgeven te zijn gecertificeerd onder de hand van een rechter, magistraat of ambtenaar van de gezegde kolonie te zijn de origineele verklaringen of opgaven, of te zijn ware kopien daarvan, zooals het geval mag zijn;
- (C). Indien het certificaat van, of judicieel document het feit van veroordeeling aantoonende, voorgeeft te zijn gecertificeerd door eenen rechter, magistraat of amb-

tenaar van de gezegde kolonie, alwaar de veroordeeling plaats vond, en indien in ieder geval de lastbrieven, verklaringen, opgaven, kopien, certificaten en judicieele documenten (zooals het geval mag zijn) geauthenticeerd zijn door den eed van eenigen getuige, of door gezegeld te zijn door het officieel zegel van een ambtenaar van het Gouvernement van de gezegde kolonie, van waar het verzoek om uitlevering komt; en alle gerechtshoven en landdrosten zullen judicieele kennis nemen van zulk officieel zegel, en zullen het aldus daardoor geauthenticeerd document toelaten als getuigenis te worden ontvangen zonder verder bewijs.

Vormen die gebruikt mogen worden.

13.—De vormen opgegeven in de tweede schedule van dit hoofdstuk, of die vormen zoo nabij mogelijk gevolgd als de omstandigheden zullen toelaten, mogen gebruikt worden in alle zaken waarop zulke vormen betrekking hebben, en zullen, wanneer gebruikt, geacht worden van kracht en voldoende te zijn in rechten.

In werking treding dezer wetsbepalingen.

14.—De bepalingen van dit hoofdstuk hebben kracht van wet voor zoo ver betreft de uitlevering van voortvluchtige misdadigers aan de kolonie Natal bijaldien de Staatspresident bij proclamatie in de *Gouvernements-Courant* van dezen Staat heeft verklaard en bekend gemaakt dat de gezegde kolonie behoorlijk voorzieningen heeft gemaakt voor de uitlevering van voortvluchtige misdadigers die daarheen zijn ontsnapt uit dezen Staat.

Benaming dezer bepalingen.

15.—De bepalingen van dit hoofdstuk zullen worden genoemd: “de wet tot uitlevering van misdadigers aan de kolonie Natal.”

EERSTE SCHEDULE.

Schedule I.

Ontvoering (schaking);
 Moedwillige verwekking van miskraam (abortus);
 Brandstichting;
 Onbehoorlijke aanranding op den persoon van een meisje onder den ouderdom van twaalf jaren;
 Aanranding met voornemen om ernstig lichamelijk leed aan te doen;
 Bigamie;
 Kinderroof;
 Schuldige manslag;
 Valsche munt slaan of uitgeven van valsche of veranderde munt;
 Desertie van eenige defensive-macht;
 Falsiteit, vervalschen of uitgeven van eenig vervalscht document;
 Bedrog;
 Overtredingen onder eenige wet betrekkelijk den handel in buskruit, lood of vuurwapenen;

Huisbraak (insluitende het breken in eenig kantoor, winkel of hut) met voornemen om eenige misdaad te begaan;
 Bloedschande;
 Frauduleuse insolventie;
 Kwaadwillige schade aan eigendom;
 Moord, of poging tot moord;
 Meineed of aanzetting tot meineed;
 Verkrachting en aanranding om verkrachting te plegen;
 Eenige daad gedaan met voornemen om leed te doen aan persoon of eigendom op eenigen spoorweg;
 Roof;
 Diefstal, insluitende diefstal door middel van valsche voorwendfels, en diefstal door middel van verduistering.

TWEEDE SCHEDULE.

(A.)

VORM VAN ORDER TOT UITREIKING VAN LASTBRIEF TOT APPREHENSIE.

Aan den Landdrost (of den heer

(Vrederechter) voor het district

Aangezien een verzoek is gericht aan het Gouvernement Schedule II. van den Oranjevrijstaat, door het Gouvernement van de kolonie van Natal, voor de uitlevering van onlangs van beschuldigd (of veroordeeld) van het plegen der misdaad van binnen de jurisdictie van gezegde kolonie, zoo maak ik U, door deze mijn order bekend dat zoodanig verzoek is gedaan en gelast U, uwen lastbrief voor de apprehensie van den gezegden uit te reiken, mits dat aan de voorwaarden van de wet tot uitlevering van misdadigers aan de kolonie van Natal betrekkelijk het uitreiken van zoodanigen lastbrief, naar uw oordeel is voldaan.

Gegeven onder mijne hand te Bloemfontein, dezen
 dag van 18 .

Gouvernements-Secretaris.

(B.)

VORM VAN LASTBRIEF TOT APPREHENSIE OP ORDER VAN DEN
 GOUVERNEMENTS-SECRETARIS.

*Aan de Veldcornetten, Constabels, Policie-beambten
 en andere ambtenaren bevoegd tot het uitvoeren van Crimineele
 Lastbrieven.*

Aangezien ZEd. de Gouvernements-Secretaris bij order Vorm van last-brief op order. onder zijne hand aan mij heeft bekend gemaakt dat behoort
 lijk aanzoek is gedaan voor de uitlevering van onlangs

D.

VORM VAN LASTBRIEF TOT COMMITTEERING.

Aan den Cipier van de gevangenis te

Zij het herinnerd dat op dezen dag van Vorm van lastbrief tot committeering
 18 , onlangs van is gebracht voor
 mij landdrost van het district

om redenen te geven waarom hij niet zoude worden uitgeleverd overeenkomstig de wet tot uitlevering van misdadigers aan de kolonie van Natal, op grond dat hij is beschuldigd van (of veroordeeld wegens) het plegen van de misdaad van binnen de jurisdictie van de kolonie van Natal, en aangezien geene zulke voldoende redenen aan mij zijn aangetoond geworden waarom hij niet zoude worden uitgeleverd overeenkomstig de gezegde wet;

Zoo wordt gij, de gezegde cipier, hierbij gelast den gezegden in uwe bewaring te nemen, en hem aldaar veilig te houden tot dat hij van daar wordt uitgeleverd overeenkomstig de voorzieningen van de gezegde wet tot uitlevering van misdadigers aan de kolonie van Natal, waartoe deze U strekke ten lastbrief.

Gegeven onder mijne hand te dezen dag
 van 18 .

Landdrost van het district

(E.)

VORM VAN LASTBRIEF VAN ZHED. DEN STAATSPRESIDENT VOOR DE UITLEVERING VAN VOORTVLUCHTIGE MISDADIGERS.

LASTBRIEF

Door ZHED. den President van den Oranjevrijstaat.

Aan den Cipier van de gevangenis te en aan

(Vul in naam van persoon gemachtigd door de kolonie om misdadigers te ontvangen).

Aangezien onlangs van Vorm van lastbrief voor uitlevering.
 beschuldigd van (of veroordeeld wegens) het plegen der misdaad van binnen de jurisdictie van de kolonie van Natal, werd afgeleverd in de bewaring van U (*vul in naam van cipier*) den gezegden cipier bij lastbrief gedateerd (*datum van lastbrief ter committeering*) , overeenkomstig de wet tot uitlevering van misdadigers aan de kolonie van Natal;

Zoo gelast ik, de Staatspresident van den Oranjevrijstaat, overeenkomstig de gezegde wet, U, den gezegden cipier, om den persoon van den gezegden afteleveren in de bewaring van den gezegden en ik gelast U, den gezegden om den gezegden onder uwe bewaring te nemen, en hem te brengen binnen de jurisdictie van de gezegde kolonie van Natal, en hem daar te plaatsen onder de bewaring van eenig persoon of personen door de gezegde kolonie aangesteld om hem te ontvangen, waartoe deze strekke U ten lastbrief.

Gegeven onder mijne hand en het publieke zegel van den Oranjevrijstaat, te Bloemfontein, dezen dag van
18

Staatspresident van den Oranjevrijstaat.

Bij order,

Gouvernements-Secretaris.

HOOFDSTUK XVI.

JURISDICTIE OVER MISDADEN GEPLEEGD IN BASUTOLAND.

Procedures tegen inwoners van dezen Staat, die misdaad gepleegd hebben in Britsch-Basutoland.

1.—Het zal geoorloofd zijn voor elken landdrost of vrede-rechter, op eenige informatie onder eede bekomen dat eenige misdaad in Britsch-Basutoland zal zijn gepleegd door een der burgers of inwoners van dezen Staat, of door personen die in dezen Staat voor langer dan zes maanden verblijf hebben gehouden, eenen lastbrief tegen den overtreder uit te vaardigen en hem in hechtenis te stellen en voorts, indien noodig, een voorloopig onderzoek te houden en te handelen overeenkomstig de wetten van dezen Staat, even alsof zoodanige misdaad binnen dezen Staat ware gepleegd.

Terechthstelling van misdadigers.

2.—De gerechtshoven van dezen Staat zullen gerechtigd zijn kennis te nemen, en voor zich te doen terechtstellen alle misdaden gepleegd in Britsch-Basutoland, als in het voorgaande artikel is bepaald, naar den aard der misdaad en de jurisdictie van de gezegde gerechtshoven, even alsof zoodanige misdaad ware gepleegd binnen de limieten van dezen Staat en de jurisdictie van zulk hof onder de daaropbestaande wetten. De terechtstelling van zoodanigen misdadiger zal plaats vinden binnen het district alwaar hij mocht zijn geapprehendeerd, of binnen eenig ander district alwaar de Staats-procureur verkiest hem te prosequeeren.

Vonnissen van volkomen kracht.

3.—Alle vonnissen in zulke zaken over misdaden bij de twee voorgaande artikelen bedoeld, uitgesproken door eenig competent gerechtshof als voormeld, zullen worden uitgevoerd even als zulks zal mogen geschieden in eenig andere zaak, in het geval van misdaden binnen dezen Staat begaan.

HOOFDSTUK XVII.

OVER PENSIOENEN VOOR DE RECHTERS.

1.—Ieder rechter die, nadat hij tien jaren ten volle zijn ambt als zoodanig heeft bekleed, onmachtig wordt hetzelfde te blijven bekleeden, wegens voortdurende ongesteldheid, zal gerechtigd zijn tot een jaarlijksch pensioen als gelijkstaande met een-derde van het jaarlijksch traktement waartoe zulke rechter gerechtigd was ten tijde toen hij onmachtig werd.

Pensioen voor Rechter die tien of meer jaren gediend heeft.

2.—Ieder rechter die, nadat hij twintig jaren ten volle zijn ambt als zoodanig heeft bekleed, of den ouderdom heeft bereikt van vijf-en-zestig jaren, of onmachtig wordt zijn ambt te blijven bekleeden wegens eenige voortdurende ongesteldheid, zal gerechtigd zijn tot een jaarlijksch pensioen gelijkstaande met een helft van het jaarlijksch traktement waartoe hij gerechtigd was ten tijde dat hij zoodanigen ouderdom bereikte, of aldus onmachtig werd.

Die twintig of meer jaren gediend heeft, of 65 jaren oud is.

3.—Ieder rechter die zijn ambt als zoodanig ten minste vijf-en-twintig jaren heeft bekleed, en den ouderdom bereikt van vijf-en-zestig jaren, of onmachtig wordt zijn ambt te blijven bekleeden wegens eenige voortdurende ongesteldheid, zal gerechtigd zijn tot een jaarlijksch pensioen gelijkstaande met twee-derde van het jaarlijksch traktement waartoe zulk rechter gerechtigd was ten tijde dat hij zoodanigen ouderdom bereikte, of aldus onmachtig werd.

Die vijf-en-twintig of meer jaren gediend heeft, of 65 jaren oud is.

4.—Elk der rechters, die aldus aanspraak maakt op het pensioen volgens termen der voorgaande artikelen, zal verplicht zijn een certificaat van twee geadmitteerde en in dezen Staat practiseerende geneesheeren aan den Staatspresident over te leggen, meldende dat zoodanige rechter, door ziekte en ongesteldheid niet langer zijn ambt kan bekleeden; zullende zoodanig gepensionneerd rechter verplicht zijn, om telkenmale als het gouvernement zulks zal verlangen, een certificaat over te leggen, van twee geadmitteerde geneeskundigen in Zuid-Afrika, dat hij voortdurend ongesteld is.

Certificaat en bewijs van ongesteldheid.

HOOFDSTUK XVIII.

OVER DE PLIJCHT VAN DEN STAATSPROCEUREUR
OM OFFICIEEL ADVIES TE GEVEN.

1.—Buiten en behalve de verplichtingen van den Staatsprocureur, als bepaald bij hoofdstuk VIII (de Wet over de crimineele rechtspleging), zal hij verplicht zijn het Gouvernement met raad en advies gratis bij te staan, indien daartoe door den Staatspresident gevraagd, of door eenig hoofdambtenaar.

Plichten van Staatsprocureur.

HOOFDSTUK XIX.

OVER ADMISSIE EN SCHORSING VAN RECHTSPRACTIZIJNS EN TOLKEN.

Kwalificatie voor
admissie als Advocaat.

1.—Ieder die als advocaat wenscht toegelaten te worden zal een certificaat van bekwaamheid in den eersten graad zooals bepaald bij artikels 10 en 13 van hoofdstuk LIII (Over de algemeene commissie van publieke examinatoren), moeten verkregen hebben, of een certificaat of diploma van Meester in de beide rechten (J. U. D., juris utriusque doctor) aan eenige Europeesche Universiteit, of van doctor in de rechten (LL. D.; Legum Doctor) of van Bachelor of Law (LL. B.; Legum Baccalaureus) aan de Universiteit van de Kaapkolonie, of een certificaat verleend door den registrateur van het hooge gerechtshof van die Kolonie dat hij in dat hof als advocaat is toegelaten geworden, of zoodanig certificaat als waarvoor hij gerechtigd zoude zijn in die kolonie als advocaat toegelaten te worden.

Kwalificatie voor
admissie als Procureur.

2.—Ieder, die als procureur wenscht toegelaten te worden, zal een certificaat van bekwaamheid in den tweeden graad zooals bepaald bij artikels 10 en 13 van hoofdstuk LIII (Over de algemeene commissie van publieke examinatoren), moeten verkregen hebben.

Kwalificatie voor
admissie als Notaris.

3.—Ieder, die als notaris wenscht toegelaten te worden, zal een certificaat van bekwaamheid in het notarisambt, zoo als bepaald bij artikels 10 en 13 van hoofdstuk LIII (Over de algemeene commissie van publieke examinatoren), moeten verkregen hebben.

Kwalificatie voor
admissie als Geadmitteerd Agent.

4.—Ieder, die als agent wenscht toegelaten te worden, zal een certificaat van bekwaamheid in den derden graad, zooals bepaald bij artikels 10 en 13 van hoofdstuk LIII (Over de algemeene commissie van publieke examinatoren), moeten verkregen hebben.

Kwalificatie voor
admissie als Tolk.

5.—Ieder, die als beëdigd vertaler of tolk voor eenig gerechtshof wenscht toegelaten te worden zal een certificaat van bekwaamheid als bij artikel 16 van hoofdstuk LIII (Over de commissie van publieke examinatoren), moeten verkregen hebben.

Vereischten voor
admissie als Advocaten, Procureurs en Notarissen.

6.—De personen in artikels 1, 2 en 3 van dit hoofdstuk vermeld zullen door de hoogere gerechtshoven als practizijns in de verschillende vakken in voormelde artikelen 1, 2 en 3 genoemd kunnen toegelaten worden, na bewijs te hebben overgelegd dat zij de certificaten in voornoemde artikelen verkregen hebben, en na behoorlijk den ambtseed en den eed van getrouwheid voor het Hoog Gerechtshof, of voor een der rechters daarvan te hebben afgelegd; en die eed zal worden afgelegd overeenkomstig den vorm aan dit hoofdstuk gehecht. Tevens zal moeten overgelegd zijn bij den registrateur van het

hof een certificaat van den Meester der Wees- en Insolvente Boedelkamer, dat zoodanige personen twee soliede borgen ten zijnen genoegen gesteld hebben ten bedrage van £500; en zal elke applicatie om admissie belegd moeten zijn met de daarvoor bij de wet bepaalde of te bepalen zegels.

7.—De personen in artikel 4 van dit hoofdstuk vermeld kunnen door den landdrost van het district alwaar zij als agenten wenschen te practiseeren, toegelaten worden om als zoodanige agenten te practiseeren, na bewijs te hebben overgelegd van het certificaat van bekwaamheid in den derden graad, zooals in artikel 4 van dit hoofdstuk vermeld, te hebben verkregen, na behoorlijk borgacte zooals later in dit artikel vermeld te hebben gepasseerd, en na behoorlijk den ambts-eed en den eed van getrouwheid voor den landdrost voornoemd te hebben afgelegd, zullende die eed zijn in den vorm bij de schedule gehecht aan dit hoofdstuk bepaald.

Vereischten voor admissie als Geadmitteerd Agent.

Alle geadmitteerde agenten zullen verplicht zijn bij den landdrost van het district alwaar zij hun beroep uitoefenen eene borgacte ten bedrage van een honderd pond sterling door twee soliede borgen geteekend, te passeeren.

8.—Alle klachten tegen advocaten, procureurs, of notarissen, moeten voortaan bij het Hoog Gerechtshof, of bij een der rechters daarvan, worden gemaakt, welk hof of rechter de macht zal hebben om zoodanige klachten te onderzoeken, en, naar goedvinding, zoodanige advocaten, procureurs, of notarissen al of niet te schorsen voor een bepaalden tijd, of van hunne betrekkingen vervallen te verklaren.*

Onderzoek van klachten tegen Advocaten, Procureurs en Notarissen.

9.—In ieder geval waar eene objectie bij het hof of bij een der rechters daarvan ingebracht wordt tegen de toelating van eenig zoodanig persoon, wegens onzedelijk, oneerlijk, of onwelvoegelijk gedrag, zal het hof of de rechter over zoodanige objectie, na gedaan onderzoek, kunnen beslissen of zoodanig persoon zal geadmitteerd worden of niet, zullende de beslissing van eenen enkelen rechter steeds onderworpen zijn aan appél naar het Hoog Gerechtshof.

Beslissing op onderzoek en appél.

10.—Alle klachten tegen een agent moeten bij den landdrost voor wien zoodanig agent practiseert gemaakt worden, zullende voornoemde landdrost de macht hebben om zoodanige klachten te onderzoeken, en naar goedvinding zoodanigen agent al of niet te schorsen, of van zijne betrekking vervallen te verklaren; en objecties tegen deszelfs admissie moeten bij den landdrost gemaakt worden voor wien eenig persoon wenscht als agent te practiseeren, en door hem onderzocht en over beslist worden. Mits echter, dat het aan den agent die aldus door den landdrost geschorst of van zijn betrekking vervallen verklaard wordt, of aan den persoon die niet geadmitteerd wordt, zal vrijstaan om na behoorlijke

Onderzoek van klachten tegen Geadmitteerde Agenten.

* Zie ook Artikel 3 van Hoofdstuk XX (Over de Oranjevrijstaatsche Vereeniging van Rechtspractizijns.)

kennisgeving aan den landdrost, tegen zoodanige schorsing, vervallenverklaring, of beslissing, in appél te gaan naar het Hoog Gerechtshof.*

Kennisgeving van verlangde admisie te geschieden.

11.—Ieder persoon, die verlangt in eenige der in dit hoofdstuk vermelde vakken te worden toegelaten zal vooraf kennis geven in de *Gouvernements-Courant* in drie achtereenvolgende nummers van zijn voornemen om applicatie tot toelating te maken.**

Registrateurs Rol te houden van Practizijns.

12.—De registrateur der hoogere hoven zal verplicht zijn eene rol te houden der namen van alle advocaten, procureurs, en notarissen, die gerechtigd zijn om bij de hoogere hoven in bovenvermelde vakken te practiseeren; en de verschillende registrateurs der lagere hoven zullen insgelijks verplicht zijn, een ieder voor zijn eigen district, eene rol te houden van de namen van allen die gerechtigd zijn om als agenten bij het landdrosthof van dat district te practiseeren, zullende de namen daarop in ieder geval naar orde en met datum van admisie gerangschikt worden.

Voorrecht van vroeger geadmitteerde Practizijns.

13.—De bepalingen omtrent de toelating van advocaten, procureurs, notarissen en agenten in dit hoofdstuk vastgesteld, voor zooverre daardoor eenige bestaande wetten worden herroepen of gewijzigd, zijn niet van toepassing op personen die vóór het passeeren dezes reeds aanzoek hebben gedaan om in een of ander der genoemde vakken te worden geadmitteerd, maar blijven de tot hiertoe bestaande bepalingen op de zoodanigen van toepassing.

Pleitbezorgers voor Hoogere Gerechtshoven.

14.—En zij het verder vastgesteld en bepaald (behoudens het in het vorige artikel vastgestelde), dat niemand als pleitbezorger voor de hoogere hoven zal worden toegelaten, tenzij hij een certificaat zooals bij artikel 1 van dit hoofdstuk bepaald, zal kunnen overleggen. Mits echter, dat allen die reeds voor de vaststelling van dit hoofdstuk toegelaten zijn geworden om als pleitbezorgers bij de hoogere hoven te ageeren, nog steeds het recht zullen behouden om als zoodanige pleitbezorgers te ageeren.

SCHEDULE.

Schedule.

Het formulier van den eed zal luiden:—

“Ik, A. B., zweer getrouwheid aan het Gouvernement van den Oranjevrijstaat en deszelfs wetten. Ik beloof die wetten te eerbiedigen en te gehoorzamen, en dienovereenkomstig mij als eerlijk man te gedragen, en mijne practyk als (advocaat, enz.,) getrouw voort te zetten.

Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig!”

(Geteekend) A. B.

Deze eed werd afgelegd in het openbare hof te op den in handen van mij.

(Geteekend) C. D., Registrateur

* Zie ook Artikel 5 van Hoofdstuk XX (Over de Oranjevrijstaatsche Vereeniging van Rechtspractizijns.)

** Zie ook Artikel 3 van Hoofdstuk XX.

HOOFDSTUK XX.

OVER DE ORANJEVRIJSTAATSCH E VEREENIGING
VAN RECHTSRACTIZIJNS.

1.—De Oranjevrijstaatsche vereeniging van rechtspracti- Samenstelling on
zijns bestaande uit een Eere-President, Eere-Vice-President, rechtspersoonlijk-
een bestuur en leden, en samengesteld uit advocaten, procu- heid der verenig-
reurs en notarissen behoorlijk binnen dezen Staat als zulks ing.
geoorloofd te practiseeren, wordt mits deze en voor de toekomst
rechtspersoonlijkheid toegekend.

Zij zal onder gemelden naam gerechtigd zijn eigendommen
te verkrijgen en die te vervreemden, te bezwaren, te verhuren
of anderszins daarmede naar goeddunken te handelen, in
rechten te prosequeren of geprosequerd te worden, en voorts
al datgene te doen dat noodzakelijker- of toevalligerwijze
vereischt of raadzaam moge zijn voor de doeleinden der vereeniging
als hebbende rechtspersoonlijkheid.

2.—De vereeniging en de leden daarvan zijn in alles Regulaties daar-
onderworpen aan de bepalingen en regels vervat in het voor.
memorandum van vereeniging en in de acte van oprichting der
vereeniging aan dit hoofdstuk gevoegd, met dien verstande,
dat niets hierin of in gemeld memorandum van overeenkomst
vervat, de leden der vereeniging bij eenige behoorlijk daar-
voor geroepene algemeene bijeenkomst vergaderd, zal ver-
hinderen om eenige andere of verdere regels of bepalingen
te maken, die noodig of raadzaam mogen zijn voor het be-
hoorlijk bestier en de regeling van aangelegenheden met be-
trekking tot de vereeniging en de leden daarvan.

3.—Behoorlijke kennis in geschrifte moet aan den registra- Kennis aan ver-
teur der hoogere hoven en door hem aan het bestuur der eeniging te ge-
vereeniging gegeven worden, van alle applicaties aan eenig schiedien van aan-
hof te worden gemaakt voor de admisie, schorsing, of het zoeken tot admis-
van de rol schrappen van eenig advocaat, procureur of no- sie als rechtsprac-
taris; en de vereeniging is gerechtigd vertegenwoordigd te tizijn.
worden bij eenige zulke applicatie, hetzij om daartegen in
verzet te komen of die te ondersteunen.

4.—Indien het ter kennisse van het bestuur der vereeni- Klachten tegen
ging gebracht wordt dat eenig advocaat, procureur of notaris, rechtspractizijns
hetzij hij lid der vereeniging is of niet, zich schuldig heeft ge- in de Hoogere
maakt aan professioneel of geallegeerd professioneel wange- Gerechtshoven.
drag, en indien na onderzoek der omstandigheden en feiten
het bestuur of de meerderheid daarvan van oordeel is dat er
een *prima facie* zaak tegen zulk een practizijn bestaat, zal
het de plicht van den voorzitter van het bestuur zijn om,
namens de vereeniging, de omstandigheden ter kennisse te
brengen van het Hoog Gerechtshof of van eenig Rondgaand
Gerechtshof binnen wiens jurisdictie zulk een practizijn zijn
beroep uitoefent, en zulks door eene applicatie te maken voor
het van de rol schrappen of anderszins bestraffen van den

aangeklaagden practizijn; van welke applicatie behoorlijk kennis aan den laatstgemelde zal gegeven moeten worden. De leden van het bestuur in het *bonâ-fide* volvoeren hunner plichten en discretie zullen niet onderhevig zijn aan eenige actie voor schadevergoeding, wegens injurie of anderszins, ter instantie van eenige partij tegen wien eenig alzoo gemaakte applicatie zal mislukken.

Klachten tegen
Geadmitteerde
Agenten.

5.—Indien het ter kennisse van het bestuur der vereeniging van rechtspractizijns gebracht wordt dat eenig geadmitteerd agent zich schuldig heeft gemaakt aan wangedrag in het uitoefenen van zijn beroep, en indien na onderzoek der omstandigheden en feiten, het bestuur of de meerderheid daarvan, van oordeel is dat er eene *primâ facie* zaak tegen zulk een geadmitteerd agent bestaat, zal het de plicht van den voorzitter van het bestuur zijn, om namens de gemelde vereeniging, persoonlijk of door eenen advocaat of procureur, de omstandigheden, in termen van artikel 10 van hoofdstuk XIX, ter kennisse te brengen van het landdrosthof binnen wiens jurisdictie zulk een geadmitteerd agent zijn beroep uitoefent, en zulks door eene applicatie te maken voor het van de rol schrappen of anderszins bestraffen van den aangeklaagden geadmitteerden agent, van welke applicatie behoorlijk kennis aan den laatstgemelden zal gegeven moeten worden.

De leden van het bestuur voornoemd in het *bonâ-fide* volvoeren hunner plichten en discretie zullen niet onderhevig zijn aan eenige actie voor schadevergoeding wegens injurie of anderszins ter instantie van eenige partij tegen wie eenige alzoo gemaakte applicatie zal mislukken.

Geene rechten aan
Geadmitteerde
Agenten.

6.—Niets in dit hoofdstuk vervat zal beschouwd worden als gevende aan geadmitteerde agenten eenige der rechten of voorrechten verleend onder de bepalingen van dit hoofdstuk aan de rechtspractizijns daarin genoemd.

MEMORANDUM VAN VEREENIGING.

Naam der Ver-
eeniging.

1.—De naam van de vereeniging is “De Oranjevrijstaatsche Vereeniging van Rechtspractizijns.”

Doeleinden der
Vereeniging.

2.—De doeleinden waarvoor de vereeniging tot stand is gebracht zijn:—

- (1). De handhaving en bevordering van de waardigheid, den stand en de belangen van de advocaten, procureurs en notarissen practiseerende in den Oranjevrijstaat; de bevordering van eerbare practijk, het ten onder brengen van kwade practijk; de vereffening van in geschil zijnde punten in practijk; de beslissing van kwesties van professioneel gebruik of professioneele hoffelijkheid; en de bevordering van maatschappelijken omgang tusschen de leden der vereeniging;

- (II). De beraadslaging over, of het in behandeling nemen van, eenige kwestie rakende de algemeene of bijzondere belangen van de professie, of de verandering of uitvoering van de wet;
- (III). Het stichten en onderhouden van een rechtsgeleerde bibliotheek;
- (IV). De aanmoediging van de studie in de rechten door klerken van practizijns, en voor dit doel het schenken, op zulke voorwaarden als van tijd tot tijd bepaald mogen worden, van een prijs of prijzen of andere belooningen of eerbetooningen;
- (V). De aanneming van al zulke maatregelen als meest berekend mogen schijnen om de voormelde doeleinden te bereiken.

3.—De inkomsten en bezittingen van de vereeniging, uit welke bron ook verkregen, zullen uitsluitend besteed worden voor de bevordering van de oogmerken waarvoor de vereeniging is opgericht, en geen daarvan zal, hetzij direct of indirect, betaald of overgedragen worden als bonus of anderszins, bij wijze van profijt, aan personen die leden van de vereeniging zijn of zulks ten eenigen tijde worden mogen, of aan eenig hunner, of aan eenig persoon als hun rechtverkrijgende eischende of optredende. Mits dat niets hierin vervat beletten zal dat leden, beambten of dienaren der vereeniging beloofd zullen worden voor diensten werkelijk aan de vereeniging bewezen.

Inkomsten der vereeniging hoe gebruikbaar.

4.—Elk lid der vereeniging belooft en verbindt zich te betalen zijn *pro rata* aandeel in eenige schuld of last der vereeniging, aangegaan te eeniger tijd voor dat hij ophield lid der vereeniging te zijn, en in eenige onkosten aan de liquidatie der vereeniging verbonden indien zulks mocht plaats grijpen.

Deeling in schulden der vereeniging.

5.—Indien bij ontbinding of liquidatie van de vereeniging er eenige baten of bezittingen zullen overblijven, nadat alle schulden en lasten voldaan zijn, zullen die niet worden betaald aan of verdeeld onder de leden der vereeniging, maar zullen dezelve worden gegeven of overgedragen aan een of meer andere inrichtingen (dezelfde doeleinden als deze vereeniging beoogende) te worden bepaald door hen die tijdens de ontbinding of liquidatie nog leden der vereeniging zijn, en bij gebreke van zulke bepaling, dan door het Hoog Gerechtshof of eenig een der edele rechters daarvan.

Besteding van baten bij ontbinding.

ACTE VAN OPRICHTING

VAN DE ORANJEVRIJSTAATSCH E VEREENIGING VAN RECHTSRACTIZIJNS

1.—De vereeniging is opgericht voor het doeleinde uitgedrukt in het memorandum van vereeniging.

Acte van oprichting.—Doeleinden.

LEDEN.

Kiezing van Leden. 2.—De leden die het memorandum van vereeniging onderteekend hebben, zijn leden zonder dat zij gekozen behoeven te worden. Eenig ander advocaat, procureur, of notaris, practiseerende binnen den Oranjevrijstaat, is verkiesbaar als lid der vereeniging.

Wijze van kiezing en stemming.

3.—Eenig practizijn hierna begeerende als lid der vereeniging toegelaten te worden, zal moeten voorgesteld worden door twee leden, ten minste een-en-twintig dagen voor eenige jaarlijksche of algemeene vergadering der vereeniging, per brief aan den secretaris gericht, zulken candidaat als lid aanbevelende. De secretaris zal dan ten minste viertien dagen voor de jaarlijksche of algemeene vergadering aan elk lid der vereeniging toezenden den naam en het adres van den candidaat, en de namen van de leden die hem voorstellen, en bij de jaarlijksche of algemeene vergadering zal zulk een candidaat zooloo voorgesteld geballoteerd worden, mits er minstens zeven leden tegenwoordig zijn. Een roode bal in vijf zal afstemmen.

Onderteekening van acto van oprichting.

4.—Elk lid zal bij de oprichting der vereeniging, of dadelijk na zijne verkiesing, de acte van oprichting, of een kopie daarvan, in het register van leden gehouden, onderteekenen.

Rechten en voorrechten van Leden niet vatbaar voor overdracht.

5.—De rechten en voorrechten van elk lid der vereeniging kunnen niet overgedragen worden of overgaan aan anderen, hetzij uit zijn eigen daad of uit kracht der wet.

Onttrekking als Lid.

6.—Eenig lid kan zich van de vereeniging onttrekken, mits daarvan dertig dagen te voren schriftelijk kennis gevende aan den secretaris, en zal daarna ophouden lid te zijn, maar zal moeten betalen alle gelden door hem aan de vereeniging verschuldigd.

Jaarlijksche contributien.

7.—Elk lid (te weten elk der oprichters dadelijk, en elk gekozen lid dadelijk na zijne kiezing) zal aan de vereeniging betalen een entreegeld van twee guineas, benevens de jaarlijksche contributie voor het jaar waarin hij gekozen is, en de jaarlijksche contributie door elk lid betaalbaar zal twee guineas zijn. Eenig lid gekozen bij eenige algemeene vergadering buiten de gewone jaarlijksche, zal zooloo veel van de jaarlijksche contributie betalen als evenredig mocht zijn berekend voor het alsdan onafgelopen deel des jaars.

Contributies vooruit betaalbaar. In gebreke blijven van betaling.

8.—Alle contributies zijn vooruit betaalbaar, en vervallen op den een-en-dertigsten Januari van elk jaar, uitgezonderd in het geval van nieuwe leden, wier contributien voor het eerste jaar betaalbaar zullen zijn op den dag hunner verkiesing. Eenig lid nalatig zijnde zijn contributie of entreegeld te betalen, binnen een maand nadat dezelve vorderbaar zijn, zal van den secretaris schriftelijk kennis krijgen zulks te doen, en indien niet binnen een maand daarna betalende, zal hij van alle voorrechten als lid verstoken blijven totdat hij zal

hebben betaald, en indien onbetaald voor twaalf maanden, zal zulk lid alzoo in gebreke blijvende beschouwd worden zich van de vereeniging onttrokken te hebben, maar kan hij wederom toegelaten worden door een besluit van het bestuur (hierin nader vermeld) gepasseerd, bij eenige bijeenkomst van hetzelfde, mits betalende alle achterstallige verschuldigde bedragen benevens een boete van een guinea.

9.—Alle contributies en gelden aan de vereeniging betaalbaar zullen door den penningmeester ontvangen worden, wiens kwitantie in geschrifte voldoende bewijs zijn zal.

Penningmeester
ontvangt gelden.

JAARLIJKSCHE VERGADERINGEN.

10.—Eene jaarlijksche vergadering der leden van de vereeniging zal gehouden worden elk jaar in de maand Februari, op een dag door het bestuur te worden bepaald, waarvan veertien dagen kennis in geschrifte aan elk lid gegeven zal worden. De penningmeester zal aan de vergadering overleggen een staat van de ontvangsten en uitgaven voor het jaar eindigende een-en-dertig Januari te voren, en het bestuur zal een rapport uitbrengen van de verrichtingen van de vereeniging over hetzelfde tijdperk, welke staat en rapport, indien door het bestuur goedgekeurd, zal worden gedrukt, en een kopie daarvan aan elk lid met de kennisgeving der vergadering bezorgd worden.

Jaarlijksche Ver-
gaderingen.

11.—Bij de eerste algemeene vergadering en bij elke volgende jaarlijksche vergadering, zullen twee leden der vereeniging (niet in het bestuur zijnde) aangesteld worden als auditeuren voor de rekeningen des loopenden jaars, door wie alle rekeningen geauditeerd zullen worden alvorens aan de vergadering te worden overgelegd.

Auditeeren.

GEWONE EN BUITENGEWONE ALGEMEENE VERGADERINGEN.

12.—Gewone vergaderingen van de vereeniging zullen gehouden worden in de maanden Mei, Augustus en November in elk jaar, ter plaatse en ten tijde door den voorzitter van het bestuur te worden bepaald.

Gewone Vergade-
ringen.

13.—Een boek zal door den secretaris aangehouden worden, genaamd "onderwerpen voor discussie," in hetwelk eenig lid het recht zal hebben in te boeken een memorandum van eenig onderwerp, hetwelk hij mag wenschen aan discussie te onderwerpen bij eenige gewone vergadering der vereeniging; en alle onderwerpen alzoo geboekt zullen behandeld worden bij zulke vergaderingen in de volgorde waarin zij geboekt zijn, en geene andere onderwerpen zullen in behandeling genomen worden totdat zij zullen afgedaan zijn, tenzij anders beslist wordt door eene meerderheid der aanwezige leden.

Onderwerpen voor
discussie.

Buitengewone Vergaderingen. — Straffe op zekere Leden voor niet-bijwoning.

14.—De secretaris zal, op order van het bestuur, of op verzoek in geschrifte van minstens vijf leden der vereeniging aangevende de bezigheid aan de vergadering te worden voorgelegd, een buitengewone algemeene vergadering der vereeniging beleggen; en de kennisgeving zulke vergadering oproepende zal het doel daarvan aan de hand geven, zullende geene andere dan de aangegevene bezigheid bij zulke vergadering mogen behandeld worden. Eenig lid te Bloemfontein woonachtig (tenzij door afwezigheid van huis, ziekte, of ander gegronde reden verhinderd), die nalatig zal zijn eene speciale vergadering bij te wonen, zal een boete van vijf shillings betalen. Indien de secretaris nalatig is eene bijeenkomst ten verzoeken als voormeld te beleggen, of in zijne afwezigheid, kunnen de verzoekers of eenige leden ten getale van vijf, zelve zulk eene vergadering bijeenroepen, mits behoorlijk kennis gevende in geschrifte als voormeld.

Kennisgeving van Vergaderingen.

15.—Ten minste veertien dagen kennis van eenige gewone of buitengewone vergadering der vereeniging, zal aan elk lid moeten gegeven worden, alsook kennis van de bezigheid die men alsdan in behandeling zal nemen, zullende de kennisgeving door den secretaris ondertekend worden.

Kiezing van Eere-President en Eere-Vice-President.

16.—Er zal door elke jaarlijksche algemeene vergadering een Eere-President en een Eere-Vice-President der vereeniging voor het volgende jaar gekozen worden.

Voorzitter zal stoel bekleeden bij afwezigheid van President, enz.

17.—In afwezigheid van den Eere-President, of Eere-Vice-President, zal de stoel bekleed worden door den voorzitter van het bestuur, en bij zijne afwezigheid door zulk lid als daartoe door de vergadering gekozen wordt.

BESTUUR EN OFFICIEREN DER VEREENIGING.

Bestuur en officieren der vereeniging.

18.—Het bestuur der vereeniging zal bestaan uit vijf leden; en de officieren zullen zijn een voorzitter, een secretaris, en een penningmeester. Tot de vereeniging in gewone vergadering anders zal beslissen, zullen de plichten van secretaris en penningmeester door een persoon vervuld worden. De officieren zullen elk jaar bij de jaarlijksche bijeenkomst bij loting gekozen worden. In alle gevallen van gelijkheid in stemmen, heeft de voorzitter der vergadering een tweede of beslissende stem. De officieren zijn *ex-officio* leden van het bestuur.

Aanstelling bij vacatures in bestuur.

19.—Een toevallige vacature in het bestuur of in de officieren kan door het bestuur zelve opgevuld worden.

MACHTEN EN PLICHTEN VAN HET BESTUUR.

Machten en plichten van het Bestuur.

20.—Het bestier der werkzaamheden van de vereeniging is gevestigd in het bestuur, dat, benevens de machten en gezag in hetzelfde mits deze gevestigd, ook zal mogen uitoefenen al zulke machten, en zal mogen verrichten al zulke daden en zaken als waartoe de vereeniging zelve volgens

wetten reeds bestaande of nog te worden daargesteld of volgens deze acte gerechtigd is of worden zal, en die niet expresselijk voorbehouden zijn dat door de vereeniging in algemeene vergadering bijeengekomen verricht moeten worden; alles onderworpen echter aan zulke bepalingen der wetgeving en van deze acte, en voorts aan zulke regulatiën of aanbevelingen van eenige algemeene vergadering als van tijd tot tijd mogen worden gemaakt; mits dat geen zulke regulatie of aanbeveling eenig voorafgaande verrichting zal krachteloos maken die van kracht geweest zoude zijn indien de regulatie of aanbeveling niet ware gemaakt of gegeven.

21.—Ter bevordering en niet tot beperking van de generale machten verleend door of verondersteld in de voorgaande clause, wordt het uitdrukkelijk verklaard dat het bestuur toevertrouwd zal zijn met en zal uitoefenen en verrichten de volgende machten en plichten:—

Bijzondere machten en plichten.

- (A). Om deszelfs eigene verrichtingen te regelen onderworpen aan de voorziening dat drie een quorum uitmaken zullen;
- (B). Om eenige zijner machten en plichten aan sub-committees te delegeren, en om het quorum van zulke sub-committees te bepalen;
- (C). Om te voorzien in eenige vacature in het bestuur of de officieren veroorzaakt door den dood, het bedanken of onbekwaam worden, van een of meer, in het tijdperk tusschen eene jaarlijksche vergadering en de volgende;
- (D). Om al zulke daden te verrichten als het raadzaam mag oordeelen ter bevordering van de oogmerken der vereeniging zooals vervat in het memorandum van vereeniging;
- (E). Om te opponeeren tegen de toelating van eenig persoon als advocaat, procureur, of notaris of de vernieuwing van eenig certificaat van toelating aan dezulken; of om aanzoek te doen om den naam van eenig practizijn als voornoemd van de rol geschrapt te krijgen voor kwade practijken of ander wangedrag, of om te prosequeren of te helpen in de prosecutie van ongeoorloofde practizijns;
- (F). Om een bibliotheek tot stand te brengen, en die te onderhouden en uit te breiden, en voor dit doel boeken uit te zoeken, te koopen, te verkoopen, en te verruilen;
- (G). Om regulaties, regels en conditiën te maken, en van tijd tot tijd, indien vereischt te herroepen en te veranderen, bepalende de wijze waarop leden der vereeniging boeken van de bibliotheek mogen gebruiken, of daaruit verwijderen;

- (H). Om te bepalen welke personen, indien eenige, niet leden der vereeniging zijnde, de bibliotheek mogen gebruiken, en dienaangaande van tijd tot tijd regulaties en conditien te maken, te wijzigen of te herroepen;
- (I). Om zulke boeten of verbeurten voor de overtreding van regulaties of conditien in deze acte vervat, of door het bestuur in termen hiervan te worden gemaakt, te bepalen, en de belooning van beambten te bepalen;
- (J). Om een bibliothecaris, collecteur, of ander benoodigden beambte aan te stellen, en van tijd tot tijd af te zetten, indien noodig, en de belooning van beambten te bepalen;
- (K). Om, onderworpen aan de bepalingen dezer acte en van het memorandum van vereeniging, over de fondsen der vereeniging te disponeeren ter bevordering van de oogmerken derzelve.

VERGADERINGEN VAN HET BESTUUR.

Vergaderingen van
het Bestuur.

22.—De gewone vergaderingen van het bestuur worden gehouden op den eersten Woensdag (geen feestdag zijnde, en, indien zoo, op den eerst volgende Woensdag) in de maanden Januari, Februari, Mei, Juni, Augustus, September, en November van elk jaar, en de voorzitter of secretaris mag ten eenigen tijde een buitengewone vergadering bijeen roepen; drie leden maken een quorum uit. Elk lid heeft een stem, maar wanneer de stemmen staken zal de voorzitter der vergadering ook een additioneele of beslissende stem hebben. Bij afwezigheid van den voorzitter, zullen de leden een tijdelijken voorzitter kiezen.

NOTULEN.

Notulen.

23.—Notulen van de verrichtingen van elke vergadering der vereeniging, en van elke vergadering van het bestuur, zullen gehouden worden in een of meer boeken voor dat doel bestemd, en zullen door den voorzitter van zulke vergadering onderteekend worden; en indien hij de notulen niet voor of bij de volgende vergadering onderteekent, zullen dezelve, indien door de vergadering goedgekeurd, onderteekend worden door den voorzitter van zulke volgende vergadering; en zulke notulen, alzoo opgeteekend, zullen aangenomen worden als getuigenis van zulke verrichtingen zonder verder bewijs. De notulenboeken zijn open ter inspectie der leden van de vereeniging ten eenigen billijken tijde op aanzoek bij den secretaris gedaan. Een kopie van eenig besluit van de vereeniging bepalende eenig punt van practijk zal aan elk lid der vereeniging gezonden worden, en aan elk ander advocaat, procureur, of notaris binnen dezen Staat practiseerende.

WIJZE VAN STEMMING.

24.—Alle discussies zullen gevoerd worden op zulke wijze als de voorzitter zal bevelen; en alle vragen die voor de vereeniging gebracht worden zullen worden beslist bij meerderheid van stemmen, en bij staking van stemmen heeft de voorzitter buiten en behalve zijn eigene ook eene beslissende stem.

Wijze van Stemming.

UITSLUITING.

25.—Eenig lid die zich schuldig maakt aan eenige daad, practijk of gedrag, berekend om de professie of de vereeniging in minachting of oneer te brengen, of die nalatig blijft eenige order of regulatie van de vereeniging te gehoorzamen, kan uit de vereeniging gezet worden bij besluit gepasseerd op eene buitengewone vergadering bijeen geroepen om de vraag van zulke uitzetting te bespreken, mits dat niet minder dan veertien dagen kennis van zulke bijeenkomst, vermeldende het doel daarvan, aan elk lid zal zijn gegeven. Eenig lid uitgesloten bij besluit gepasseerd als voormeld, zal dadelijk daarop ophouden een lid der vereeniging te zijn, en alle rechten daaraan verbonden verbeuren.

Uitsluiting van Leden.

26.—Kennisgevingen zullen voldoende beschouwd worden indien op de post bezorgd geadresseerd aan elk lid naar zijne woonplaats, zoo als die aan den secretaris is opgegeven.

Kennisgevingen wanneer voldoende.

27.—Geene verandering of wijziging van eenige regulatie zal kunnen gemaakt worden tenzij bij eene speciale algemeene vergadering daartoe opgeroepen, en tenzij zulke verandering of wijziging worde ondersteund door minstens drie-vierden der bij zulke bijeenkomst aanwezig zijnde leden.

Verandering van Regulaties.

HOOFDSTUK XXI.

OVER BALJUWS EN GERECHTSBODEN.*

1.—De betrekking van baljuw en gerechtsbode zal in een persoon vereenigd zijn.

Vereeniging van betrekking.

2.—De salarissen van baljuws en gerechtsboden worden jaarlijksch bij de begrooting vastgesteld.

Vaststelling van salarissen.

3.—De baljuws en gerechtsboden zijn verplicht en gehouden alle werkzaamheden, verbonden aan en betrekking hebbende op crimineele rechtspleging in den Staat, die onder hun ambt van hen kunnen en zullen geëischt worden, zonder verdere betaling uit te voeren en ten uitvoer te brengen.

Geene belooning in Crimineele Zaken.

4.—Door alle baljuws en gerechtsboden in den Oranjevrijstaat, zullen twee borgen gesteld moeten worden, voor een

Borgstelling van Baljuws gevorderd

* Zie tovens Afdeling V van Hoofdstuk II (De wet betrekkelijk de Hoogere Gerechtshoven) over Baljuws; en Afdeling VIII van Hoofdstuk IV (De wet betrekkelijk de Lagere Gerechtshoven) over Gerechtsboden.) Voor het tarief vastgesteld voor beiden, zie het eerstvolgend Hoofdstuk.

bedrag van vijf honderd pond sterling; en de vorm van borgtocht zal zijn overeenkomstig het voorbeeld bevat in schedule A, hierbij gevoegd.

Wie Borgen kunnen zijn.

5.—Die borgen zullen moeten zijn grond-eigenaren, die ter eigener namen geregistreerd zullen moeten hebben vast eigendom tot een bedrag van minstens twee honderd en vijftig pond sterling; vrij en onbelast.

Bewijs van Kwalificatie van Borg.

6.—Er moet worden overgelegd, voor den ambtenaar voor wien de borgacte gepasseerd wordt, een certificaat van den registrateur van acten of eenen landdrost, dat de persoon die zich als borg interponeert geregistreeerde eigenaar is van het vast eigendom als in het voorgaand artikel bepaald.

Baljuw in overzigt over policie.

7.—De baljuw van het district onderworpen aan de bevelen van den landdrost, heeft het toezicht, opzicht en bevel over de policie van het district, welke policie de orders van zulken baljuw zal moeten gehoorzamen.*

Plicht van Baljuws ten aanzien der wetten en der policie.

8.—Aan de baljuws wordt inzonderheid opgedragen nauwkeurig toe te zien en te doen toezien dat de wetten des lands worden gehoorzaamd en nagekomen, en dat de policie onder hun bevel staande, ten dien opzichte hare plicht nakomt.

Plichten van policie-dienaren, en boete bij verzuim.

9.—Eenige policie-dienaar, weigerende de orders van den baljuw te gehoorzamen of zich schuldig makende aan dronkenschap, plichtverzuim, nalatigheid in het vervullen zijner plichten, of eenig misdrijf tegen discipline, zal door den baljuw worden vervolgd voor het hof van den landdrost, en bij overtuiging worden gestraft. Bij herhaalde overtreding zal zulke policie-dienaar tevens worden afgezet uit zijne betrekking.

SCHEDULE A.

ACTE VAN SECURITEIT.

Schedule A.—
Acte van Securiteit.

Nademaal bepaald is dat iedere ambtenaar belast met geldelijke administratie voor den Oranjevrijstaat bij het aangaan van zijne amtsbetrekking borg moet stellen;

En nademaal de heer _____ bij besluit van _____ dd. _____ 18 _____ is

benoemd tot baljuw en gerechtsbode van het district _____,

Zoo is het dat wij ondergeteekenden, de ambtenaar voornoemd als principale schuldenaar, en _____ en

de eerste van beroep _____ wonende te _____

en de tweede van beroep _____ wonende te _____

bij deze verklaren ons ieder in solidum als borg te stellen voor den heer _____

hiervoren gemeld, onder renuntiatie van de voorrechten van de exceptie *ordinis seu excussionis et divisionis*, voor eene somma van vijf honderd pond sterlingten

* Zie ook Artikel 31 van Hoofdstuk XI (Over Policie-Constabels).

behoefte van den Oranjefrijstaat in deze gerepresenteerd door den Staatspresident, ten einde bovengemelde som diene tot geheele of gedeeltelijke schadevergoeding aan den Staat, of privaat individu, indien onverhoopt de tot het ambt van baljuw en gerechtsbode van het district benoemde mocht nalatig zijn of buiten staat zijn om behoorlijke verantwoording en betaling aan den Staatskas of eenig individu te doen van door hem ten behoeve van den Staat of eenig individu in zijne ambtsbetrekking voormeld ontvangene of toevertrouwde gelden, papieren, bewijzen of goederen, en verklaren wij borgen bovengemeld voor de prompte nakoming van onze verplichting vorengemeld te verbinden onze personen en goederen als naar rechten.

Het zal ons bovengemelde borgen echter vrijstaan om deze onze borgtocht in te trekken mits zulks beteekenende bij baljuws-exploit aan den Staatspresident van den Oranjefrijstaat als representeerende in dezen den Staat, en aan den ambtenaar voor wien wij borg zijn gebleven: welke opzegging eerst van kracht zal zijn drie maanden na den datum van het exploit, en ik de gezegde ambtenaar en principale schuldenaar verbind mij hiermede om mijne genoemde borgen te vrijwaren van alle schade en verlies ten gevolge van deze hunne borgtocht.

(Handtekening)

Borgen: { .....
 { .....

Getuigen: { .....
 { .....

Aldus gedaan in tegenwoordigheid van
 te den _____ 18

HOOFDSTUK XXII.

OVER DE TARIEVEN VAN NOTARISSEN,
 AGENTEN, BEËEDIGDE VERTALERS, BALJUWS EN
 GERECHTSBODEN.

- 1.—Het tarief voor openbare notarissen zal zijn dat voor-Tarief voor openbare Notarissen.
- 2.—Het tarief voor geadmiteerde agenten zal zijn dat Voor Geadmiteerde Agenten.
- 3.—Het tarief voor beëdigde vertalers zal zijn dat voor Voor Vertalers.
- 4.—Het tarief voor baljuws zal zijn dat voorkomende in Voor Baljuws.
- 5.—Het tarief voor gerechtsboden zal zijn dat voorkomende Voor Gerechtsboden.

SCHEDULE A.

OPENBARE NOTARISSEN.

Tarief voor open- bare Notarissen.	Voor	£	s.	D.
	Voor het opmaken en overschrijven van eene obligatie zonder securiteit	0	10	6
	„ id. met securiteit	2	2	0
	„ opmaken en passeeren van een testament... (Bij nacht een derde meer).	1	1	0
	Voor opschrift van een verzegeld testament	1	1	0
	„ acte van schenking onder de levenden of ter zake des doods ... van £2 2 0 tot	3	3	0
	„ generale procuraties	2	2	0
	„ speciale procuraties	1	1	0
	„ acten van verzegeling	1	1	0
	Voor inventaris van boedels. 1ste bladzijde	0	10	0
	„ elke volgende van 18 regels, en in elken regel 30 letters	0	2	0
	„ contracten van koop, huur of andere zaken	2	2	0
	„ rekeningen van boedels, insinuatien, herroepingen, acten van afstand, en schriftelijke verklaringen (certificaten)	2	2	0
	„ huwelijksche voorwaarden	3	3	0
	„ het teekenen of authenticceeren van eenig document, met of zonder getuigen	0	10	6
	„ alle andere acten niet hierboven vermeld, naar de grootte daarvan	3	3	0
	„ afschriften per folio van 100 woorden elk	0	2	0
	„ Alles met inbegrip van eerste grosse, maar buiten zegels, afschriften, reiskosten, of andere uitgaven.			
	„ een gang, binnen stad of dorp.....	0	5	0
	„ id. naar buiten, per uur.....	0	5	0
	„ reiskosten per dag van 6 uren.....	2	2	0
	[De rekeningen van notarissen moeten des gevorderd door den landdrost van het district waar zij woonachtig zijn, ge- taxeerd worden.]			

SCHEDULE B.

GEADMITTEERDE AGENTEN VOOR DE LAGERE GERECHTSHOVEN
PRACTISEERENDE, ENZ.

Tarief voor Agenten.	Voor	0	10	6
	Voor recht van retenue	0	10	6
	„ aanmaning (slechts eene toegestaan)	0	5	0
	„ uitmaken procuratie.....	0	5	0
	„ „ dagvaarding van 10s. 6d. tot	1	1	0
	„ kopiën (helft).			
	„ waarnemen van zaak:—			
	(A). Wanneer schuld wordt erkend of geene verdediging wordt gemaakt ..	0	10	6

	£	s.	D
(B). Indien verdedigd of getuigen worden gehoord, een dag of eerste dag	2	2	0
Voor elken volgenden dag	1	1	0
„ uitmaken origineele subpoena.....	0	3	0
„ afschrift idem	0	1	6
„ maken van afschrift voor elke 100 woorden of minder	0	1	0
„ uitmaken lastbrief ter executie	0	5	0
„ afschrift van idem	0	2	0
„ uitmaken acte van securiteit de restituendo	0	5	0
„ elke noodige vacatie, geen drie te bovengaande	0	3	0
„ kennisgeving ter taxatie.....	0	3	0
„ het uitmaken van transporten en schepen-kennissen	1	1	0
„ invorderen van geld of waarde met renten niet te boven gaande £10, 10 percent.			
Boven £10, tot en met £100, 5 percent.			
Id. £100 voor de eerste £100, 5 percent, voor het overige 2½ percent; onder deze procenten zijn al hunne werkzaamheden begrepen maar geene onvermijdelijke voorschotten.			

[Bovenstaande procenten zullen worden geeischt van hen die in gebreke blijven om op den vervaldag te betalen, indien daartoe opgevorderd.]

SCHEDULE C.

BEEEDIGDE VERTALERS.

	0	2	6
Voor vertaling van gewoon schuldbewijs	0	2	6
Brief of eenig ander document van eene bladzijde van 100 woorden of minder.....	0	5	0
Voor elke volgende 100 woorden	0	2	6
„ het dienen als tolk in elke zaak per uur ...	0	7	0
Niet te boven gaande per dag	2	2	0

SCHEDULE D.

DEPARTEMENT VAN DEN BALJUW.

	0	1	6
Voor registratie van elke dagvaarding, subpoena of order	0	1	6
„ idem van elk relaas	0	1	6
„ het doen van een exploit, in stad of dorp	0	4	0
„ idem, buiten dezelve, maar binnen de limieten der dorpsgronden, met inbegrip van paardenhuur	0	7	6
„ het doen van een exploit op verderen afstand, per dag van 6 uren te paard, of 36 mijlen, persoonlijke dienst	0	10	0

Schedule D.—
Tarief in Civiele
Zaken van Baljuw.

	£	s.	D
Voor paardenhuur	0	10	0
„ verzending van papieren in eenige zaak, per post, het porto, benevens voor het schrijven van brief*	0	3	0
„ het nemen van inventarissen, per bladzijde van 27 regels	0	2	6
Wanneer een vonnis van executie reeds in handen van den baljuw is geplaatst, maar wordt teruggetrokken alvorens de goederen zijn opgenomen	1	1	0
Na opneming, maar voor de verkoopning terug getrokken zijnde, 1 percent. op het bedrag der schuldvordering.			
Na de verkoopning van roerende goederen, 5 percent op het bedrag verhaald.			
Wanneer geene zekerheid wordt gegeven, en in beslag genomen levende have door een persoon bewaakt moet worden, voor dien persoon per dag, voor iederen ezel, muil of paard, of stuk hoornvee, 2d.; voor ieder schaap of bok, ½d.			
Indien andere losse goederen moeten worden vervoerd, per dag.....	1	0	0
Voor bewaring derzelve, per dag	0	2	6
„ kennisgeving in de courant, en kopie, buiten de kosten van publicatie	0	3	9
„ het exploiteren van een civiel arrest in stad of dorp	1	5	0
„ relaas en registratie.....	0	3	0
„ idem buiten stad of dorp, £1 5s. benevens paardenhuur als in gewone dagvaardingen, relaas en registratie;			
„ het uitmaken en passeeren eener acte van waarborg	0	12	6
„ het uitvoeren van een vonnis van verdrijving of huis-uitzetting	1	5	0
„ leggen van beslag op onroerend goed.....	1	5	0
„ kennisgeving van beslag aan registrateur van acten of landdrost, buiten porto, elk ...	0	6	3
„ het ageeren als vendu-afslager bij het verkoopen van het onroerend goed in stad of dorp, voor elk perceel	1	1	0
Indien buiten stad of dorp, met bijvoeging van persoonlijke belooning en paardenhuur als bij gewone dagvaardingen, berekend naar den afgelegden afstand;			

* Zie Artikel 63 (b) van Hoofdstuk LIX (Over het Postwezen).

Wanneer de baljuw in dezelfde zaak en in dezelfde richting meer dan een exploit te doen heeft, en de dagvaardingen daaromtrent op denzelfden tijd ontvangt, is hij verplicht die in eene reis te exploiteeren en gerechtigd buiten 1s. 6d. voor registratie en 1s. 6d. voor relaas op elk exploit, alleen tot vergoeding voor paardenhuur en persoonlijke dienst voor den afstand werkelijk afgelegd.

	£	s.	D
Voor het rijden van expressen per uur.....	0	2	6
„ bijwoning der Rondgaande Gerechtshoven en Hoogste Hof in civiele zaken:—			
(A). Voor elke motie voor het Hof behandeld, doch niet verdedigd.....	0	2	6
(B). Voor idem behandeld en verdedigd.....	0	5	0
(C). Voor elke liquide zaak, niet bestreden.....	0	2	6
(D). Voor idem, waarin door den verweerder objectie of verdediging wordt ingesteld.....	0	5	0
(E). Voor elke illiquide zaak, niet verdedigd zijnde	0	5	0
(F). Voor idem, verdedigd zijnde, voor den 1sten dag	0	10	0
(G). Voor elken volgenden dag.....	0	5	0

SCHEDULE E.

DEPARTEMENT VAN DEN GERECHTSBODE.

Voor registratie van elke dagvaarding	0	1	0	Schedule E.— Tarief in Civiele Zaken voor Ge- rechtsbode.
„ relaas van elk exploit	0	1	6	
„ het doen van een exploit in stad of dorp...	0	2	0	
Voor idem, buiten stad of dorp, maar binnen de limieten der stads- of dorpsgronden, met inbegrip van paardenhuur.....	0	4	6	
„ idem, op verderen afstand, per dag van 6 uren te paard (of 36 mijl), berekend naar den afstand werkelijk afgelegd.....	0	7	6	
„ paardenhuur, idem	0	10	0	
„ het maken van inventarissen, per bladzijde van 27 regels, met kopie	0	2	0	
„ het uitmaken van eenige kennisgeving, buiten de kosten van publicatie.....	0	2	0	
„ het gaan of rijden naar de woning van gedaagde tot het exploiteeren van eenige executie, enz., dezelfde belooning als voor het exploiteeren eener dagvaarding.				
„ het nemen van securiteit tot levering van goederen onder beslag.....	0	4	0	

	£	s.	D
Voor het aanplakken van kennisgeving van ver- koopling.....	0	2	0
Voor elk vonnis van executie aan den gerechtsbode in handen gesteld maar betaald voor het nemen van beslag.....	0	10	6
Voor idem, na het nemen van beslag, maar waar geene verkooplingplaats heeft, 2 ¹ / ₂ percent. op het bedrag der schuldvordering. Na beslag en verkoopling, 5 percent. op het gerealiseerd bedrag.			
Voor vervoer en bewaring van in beslag genomen goederen, hetzelfde bedrag als aan den baljuw toegestaan. Wanneer de gerechts- bode in dezelfde zaak en in dezelfde richting meer dan een exploit te doen heeft, en de dagvaardingen daaromtrent op denzelfden tijd ontvangt is hij ver- plicht die in eene reis te exploiteeren, en gerechtigd buiten ls. voor registratie, en ls. 6d. voor relaas op elk exploit, alleen tot vergoeding van paardenhuur en persoonlijke dienst, voor den afstand werkelyk afgelegd.			
Voor bijwonen landdrost en landdrost en heem- raden hof:—			
„ elk liquide zaak onverdedigd.....	0	2	0
„ idem verdedigd.....	0	5	0
„ illiquide zaak onverdedigd.....	0	3	0
„ verdedigd voor eerste dag.....	0	7	6
„ tweede dag.....	0	3	9

[N.B.—Wanneer eenig persoon buiten het dorp woonachtig is, en eene dagvaarding in het dorp op hem wordt gediend, zal de baljuw of gerechtsbode slechts gerechtigd zijn tot 2s. 6d., gelijkstaande met het tarief voor het dienen van dagvaardingen binnen eene stad of dorp, en zal die gedagvaarde persoon verplicht zijn om aan het hof mede te deelen waar die dagvaarding op hem is gediend.]

HOOFDSTUK XXIII.

OVER DE VERJARING VAN ACTIES.*

Herroeping van
vroegere wetsbe-
palingen.

Prescriptie ten
opzichte van
zekere geschriften

1.—Alle vroegere wetten, costumen en bepalingen voor zooverre hiermede in strijd, worden mits dezen herroepen.

2.—Geene aanspraak in rechten of actie op eenig geschrift of liquide document waarop men provisioneel vonnis kan erlangen, of voortspruitende uit eenige schriftelyke schuld-

* Er zijn bijzondere termijnen bepaald voor verscheidene acties, waarvoor men raadplegen kan den Bladwijzer, onder woorden: "Prescriptie van Actie."

erkenntenis, schriftelijke overeenkomst of schriftelijke verbinten-
 nis van welken aard ook, kan ingesteld worden voor eenig
 hof in dezen Staat na verloop van acht jaren, gerekend van
 af het tijdstip waarop het recht tot aanspraak en actie daarop
 ontstond, met dien verstande nochtans, dat niets hierin ver-
 vat beschouwd zal worden betrekking te hebben op eenige
 schepenkennis, generaal of speciaal verband, of eenig vonnis
 van eenig hof.

3.—Geene aanspraak in rechten of actie voorspruitende uit
 eenige vordering waaromtrent in het vorig artikel niet is Prescriptie in an-
 dere gevallen.
 voorzien, kan gebracht worden voor eenig hof in dezen Staat
 nadat vier jaren zijn verlopen van af het tijdstip waarop
 zulke aanspraak of zulk recht van actie op zulke vordering
 ontstond, mits evenwel indien voor eenige illiquide vorderingen
 binnen de voormelde vier jaren is gegeven eenige schriftelijke
 erkenntenis of schriftelijke belofte om te betalen, dat alsdan
 zulke vordering onderworpen zal zijn aan de voorzieningen
 van het laatst voorafgaande artikel (2), met dien verstande
 nochtans dat niets hierin beschouwd zal worden van toepas-
 sing te zijn op, of eenige verandering te maken in, bestaande
 wetten omtrent aanspraak of actien betrekking hebbende tot
 vast eigendom of rechten daarop.

4.—Indien eenige aanspraak of eenig recht van actie op Prescriptie bij min-
 derjarigheid,
 krankzinnigheid,
 enz.
 eenige vordering zooals in de twee laatst voorafgaande ar-
 tikels vermeld, zal ontstaan ten gunste van eenig persoon,
 die ten tijde van het ontstaan van zulke aanspraak of zulk
 recht van actie minderjarig is of als zulks door de wet be-
 schouwd wordt, of krankzinnig is, dan niettegenstaande de
 hiervoren gemaakte bepalingen, kan zulk persoon of zijn
 rechtverkriggende eene actie instellen op zulke vordering te
 eeniger tijd binnen acht of vier jaren (naar het geval moge
 zijn) gerekend van af het tijdstip dat de persoon ten wiens
 gunste zulke aanspraak of recht van actie ontstond zal op-
 houden onbevoegd te zijn, of zal komen te overlijden.

5.—De loop van de termijn voor prescriptie van eenige Stuiten van pre-
 scriptie.
 vordering wordt gestuit door eenige schriftelijke vernieuwing
 van de schuld, schriftelijke overeenkomst of verbintenis, door
 schriftelijke belofte van betaling of door rechterlijke aan-
 maning of dagvaarding, en elke daad van rechtsvervolging,
 mits voldoende bewezen gemaakt te zijn, zoodat de vastge-
 stelde termijn van acht en vier jaren (naar het geval moge
 zijn) gerekend wordt van af den datum van de laatst ge-
 maakte vernieuwing, belofte of aanmaning als voormeld.

6.—In geval het bewezen wordt dat eenige schuldenaar Prescriptie ten
 opzichte van uit-
 landigen.
 gedurende de jaren bij dit hoofdstuk voor prescriptie vast-
 gesteld zich buiten de jurisdictie van de gerechtshoven van
 dezen Staat bevond, zoo zal de tijd van zulke afwezigheid
 niet worden ingerekend in den tijd voor de prescriptie be-

paald, mits dat ten opzichte van alle vorderingen tegen, of verbintenissen van elken aard, aangegaan tusschen personen die bij het ontstaan dier verbintenissen of vorderingen beiden woonden in een der naburige kolonien, en waarvan de schuldenaar zich daarna in dezen Staat mocht vestigen, omtrent prescriptie gedurende den tijd dat beiden aldus buitenslands gewoond hebben, zullen gelden en worden toegepast die wetten en bepalingen die worden bewezen omtrent prescriptie geldig en van kracht te zijn in het land laatst door den schuldenaar bewoond.

HOOFDSTUK XXIV.

VERKLARING VAN DE CONSTITUTIE BETREFFENDE DES STAATSPRESIDENTS AMBT.

A.—KIEZING EN AMBTSVERVULLING.

Nieuwe kiezing
wanneer gekozen
ambt weigert.

1.—Indien eenig bijzonder persoon zou gekozen worden bij meerderheid van stemmen tot het ambt van President, en zoodanig persoon zou weigeren om dat ambt aan te nemen, dan zal eene nieuwe kiezing besteld worden door den uitvoerenden raad.

Deelname aan
beraadslagen.

2.—De volksraad verklaart dat het de zin en de bedoeling is van artikel 33 der constitutie, dat de Staatspresident vrijheid heeft in alle gevallen, waarin hij zulks noodig of wenschelijk oordeelt, aan de beraadslagen deel te nemen.

Waarneming van
ambtsbezigheid
van Staatspresident
bij diens afwezigheid.

3.—Het zal den Staatspresident toegestaan zijn bij afwezigheid van de hoofdplaats, de waarneming van zijne gewone ambtsbezigheden aan een of meer andere ambtenaren, die hij daartoe best geschikt mocht oordeelen, op te dragen, opdat er geene vertraging in de publieke dienst plaats vinde.

Salarisgedurende
afwezigheid van
Staatspresident,
van dien en van
plaatsvervanger.

4.—In geval de Staatspresident van den Oranjevrijstaat met verlof voor private aangelegenheden afwezig is, zal hij slechts de helft van zijn salaris genieten; zullende de andere helft door zijnen tijdelijken plaatsvervanger genoten worden, en ingeval die de gouvernementsecretaris zij, zal dan de helft van diens salaris weder genoten worden door den persoon die dan tijdelijk gouvernementsecretaris is; zullende echter wanneer de Staatspresident voor 's lands belangen afwezig is, hij zijn geheel salaris genieten, en zijne tijdelijke plaatsvervanger de helft van zoodanig salaris.

Correspondentie
met vreemde mo-
gendheden.

5.—In het vervolg kan de Staatspresident zijne eigene discretie gebruiken, of hij met vreemde mogendheden zelve direct of door den gouvernementsecretaris zal corresponderen.

Verklaringen van
Constitutie, Art. 44.

6.—De volksraad verklaart de bedoeling van artikel 44 der constitutie zoodanig te verstaan, dat de Staatspresident verplicht is jaarlijks bij de opening van den volksraad ver-

slag te doen van zijne verrichtingen, zoo als tot nu toe het geval is geweest, en verder inlichtingen te geven betreffende zaken die voor den volksraad komen, en welke reeds voor den uitvoerenden raad geweest zijn.

7.—In geval de Staatspresident komt te sterven, of voor de verrichting van zijn ambt onbekwaam wordt, en totdat de volksraad, naar aanleiding van artikel 17 der constitutie vergadert, zal de uitvoerende raad bekleed zijn met de macht, en de plichten uitoefenen, welke aan den Staatspresident zijn opgedragen. De landdrost van de hoofdstad zal daartoe den uitvoerenden raad onmiddellijk bijeenroepen, en de uitvoerende raad zal terstond eene buitengewone vergadering van den volksraad binnen den kortst mogelijken tijd bepalen.

Voorzieningen voor geval van overlijden enz. van Staatspresident.

B.—OVER DE UITOEFENING VAN HET RECHT VAN GENADE.

8.—Het wordt bij dezen vastgesteld en verklaard: Dat door crimineele vonnissen, waarover de Staatspresident met den uitvoerenden raad het recht van genade heeft—dat is, van vrijstelling of vermindering van straf—zullen worden verstaan vonnissen op de grovere misdaden van moord, manslaughter, brandstichting, huisbraak, dieverijen, en dergelijke, voor het Hoog of Rondgaand Gerechtshof geproseeueerd, doch dat de President *alleen* gerechtigd zijn zal, om vrijlating of vermindering van straf of boeten te autoriseeren op vonnissen door de mindere gerechtshoven van de landdrosten of landdrost en heemraden uitgesproken, of van boeten, verbeurd wegens het niet tijdig betalen van heerenrechten, of onder postcontracten en dergelijke overtredingen.

Macht om genade uit te oefenen.

C.—OVER HET MAKEN VAN TRACTATEN.

9.—Door artikel 40 van de constitutie moet niet worden verstaan, dat de Staatspresident niet zal vermogen eenig verdrag of overeenkomst met eenige natie, volksstam, of gouvernement aan te gaan, zonder *vooraf* de toestemming van den volksraad te hebben bekomen; maar dat zoodanige overeenkomst of verdrag alleen van kracht zal zijn, totdat door den volksraad zal worden beslist of dezelve zal blijven voortduren dan wel of dezelve zal worden veranderd, verbeterd, of geheel vernietigd.

Macht om tractaten te maken.

HOOFDSTUK XXV.

OVER DEN UITVOERENDEN RAAD.

1.—De officieele leden zullen beschouwd worden te bestaan uit den landdrost van de hoofdplaats, en den gouvernements-secretaris of de persoon of personen die bij hunne afwezigheid als anderszins in hunne betrekkingen zijn geplaatst, en als zoodanig aan de hoofdplaats ageren.

Officieele Leden.

- Quorum. 2.—Drie der leden van den uitvoerenden raad zullen een quorum uitmaken.
- Belanghebbende leden niet te stemmen. 3.—Geen lid van den uitvoerenden raad zal stemmen in eenige zaak of quæstie waarin als belanghebbende of wegens familiebetrekking, of uit eenige andere oorzaak een rechter onbevoegd zou zijn te stemmen, of te handelen.
- Wanneer Staatspresident zelf kan handelen. 4.—In gevallen van noodzakelijkheid zal de Staatspresident mogen beslissen, of op eigene verantwoording handelen.
- Uit dienst treden van leden. 5.—Met ultimo April in elk jaar, zal de oudste der onofficieele leden van den uitvoerenden raad uit dienst treden, en een ander gekozen worden; doch zal hij weder kunnen worden ingeroepen.
- De leden aldus gekozen zullen beschouwd worden uit dienst te treden drie jaren later met ultimo April.
- Aanvulling van vacatures. 6.—Een onofficieele lid resigneerende, stervende, of zijne woonplaats verlatende, en zich ter woon begevende op eene afstand van meer dan dertig mijlen van de hoofdplaats, of op eene andere wijze zijne plaats in den raad ontruimende, zal de president het recht hebben eenen anderen te benoemen en aan te stellen, onder nadere approbatie van den volksraad.
- Beschrijving van "Onofficieel Lid." 7.—Door een onofficieel lid zal worden verstaan, iemand die in geene publieke betrekking is, waarvoor hij salaris uit de algemeene landskas geniet.
- Vervaardigen van Regulaties. 8.—De uitvoerende raad zal zijne eigene regulaties betrekkelijk zijne eigene handelingen, of betrekkelijk zaken die voor denzelfde, als uitvoerend gezag, mogen gebracht worden, mogen vervaardigen, en doen observeeren, onderworpen aan de goed- of afkeuring van den volksraad.
- Plaatsvervangning van Landdrost. 9.—Wanneer de landdrost van de hoofdplaats in eenige zaak die voor den uitvoerenden raad gebracht wordt, ambts-halve zal zijn betrokken geweest, zal de President een ander in zijne plaats mogen aanstellen.
- Toelage aan onofficieele leden. 10.—Aan de onofficieele leden van den uitvoerenden raad wordt toegekend eene toelage voor reis- en verblijfkosten, van één pond sterling per dag, tenzij anders door den volksraad mocht worden voorzien.

HOOFDSTUK XXVI.

OVER HET STEMRECHT EN DE REGISTRATIE VAN STEMGERECHTIGDEN.

- Opstelling van alphabetische lijst van stemgerechtigden. 1.—De Staatspresident zal, door eene door hem uit te vaardigen proclamatie, in elke stad of dorp en in elke wijk of veldcornetschap, een persoon aldaar woonachtig benoemen en aanstellen, om eene alphabetische lijst uit te maken der namen van alle stemgerechtigde burgers in zoodanige stad of dorp, wijk of veldcornetschap woonachtig.

Zoodanig persoon zal in de lijst opnemen de namen van alle burgers die overeenkomstig de constituties van 1854, 1866 en 1879 stemgerechtigd zijn.

2.—Die lijsten zullen tot algemeen naricht worden gepubliceerd in de *Gouvernements-Courant*, en verder door aanplakking op eene openbare plaats in elk stad, dorp of wijk, gedurende den tijd van eene maand; zullende die publicatie tevens eene oproeping behelzen van die stemgerechtigden wier namen niet op de lijst zijn geplaatst, om in persoon of in geschrift, onder hunne handteekening, onderteekend door twee getuigen, daartoe aanzoek te doen, op zoodanige tijden en plaatsen als de Staatspresident vooraf zal hebben bepaald.

Publicatie van lijsten.

3.—Na verloop van dien tijd zullen die lijsten, aangevuld op de wijze als in het vorig artikel bedoeld, worden gedrukt, in boekjes verzameld en aan alle raadsleden, landdrosten, veldcornetten, vrederechters en verdere staatsbeambten uitgereikt.

Verspreiding van lijsten, gebonden in boekjes.

4.—De Staatspresident zal, door eene dergelijke proclamatie, jaarlijks eene gelegene plaats in elke stad of dorp en in elke wijk of veldcornetschap bepalen, waar de persoon die aangesteld is om de bovengemelde lijst uit te maken tegenwoordig zal zijn op de in de proclamatie tot dat einde genoemde dagen, door den Staatspresident te worden bepaald, en op welke plaatsen alle personen gerechtigd zullen zijn te verschijnen, die nog niet op de lijsten van stemgerechtigden zijn geregistreerd, ten einde zelf aanspraak te maken om op de lijst van stemgerechtigden geplaatst te worden, of de aanspraak van eenig ander persoon in geschrifte gemaakt, over te leggen.

Aanspraak tot registratie door personen niet genoemd op lijsten.

De aldus aangevulde lijsten zullen na publicatie en aanvulling mede worden gedrukt en verspreid als in artikel 3 bepaald.

5.—Indien de naam van een burger, die volgens de constituties van dezen Staat stemgerechtigd is, niet op de lijsten mocht voorkomen, zal hij daardoor niet van de uitoefening van zijn stemrecht door de constitutie gegeven, kunnen verstoken zijn, doch zal de voorzitter der commissie van stemopneming moeten zorg dragen, dat de persoon met de opmaking der lijsten belast den naam van dien stemgerechtigden burger onmiddellijk registreert.

Registratie bij stemopneming.

6.—Alle personen welke in den tusschentijd, hetzij door meerderjarigheid of anderszins als in de constitutie bepaald, stemgerechtigd worden, zullen het recht hebben hunne namen in het dorp of in de wijk of het veldcornetschap waar zij woonachtig zijn, bij den daartoe aangestelden persoon te laten registreren.

Registratie van in-tusschentijd stemgerechtigd gewordenen.

7.—Geen stemgerechtigde zal het recht hebben zijne stem uit te brengen, dan alleen in de stad, het dorp, de wijk of

Waar men zijn stem kan doen gelden.

het veldcornetschap waar zijn naam geregistreerd is, maar kan bij zijn vertrek uit zoodanige stad, dorp, wijk of veldcornetschap, een certificaat als stemgerechtigde van den bevoegden ambtenaar op aanvraag verkrijgen, om alsdan zoodanig certificaat in het dorp, de wijk of het veldcornetschap, waar hij zich ter woon vestigt, binnen den tijd van dertig dagen in te leveren bij den daartoe aangestelden persoon, zoodat bij het opnemen der stemgerechtigden de ambtenaar in staat gesteld zal zijn, indien de kiezing voor eenen Staatspresident of lid van den volksraad plaats vindt, nauwkeurig op zijn register te zien of alle personen welke hunne stemmen uitbrengen op zijne lijst als stemgerechtigden staan.

Generale Registers.

8.—Elk persoon, door den Staatspresident aangesteld tot het opmaken van zoodanig register, zal verplicht zijn eene kopie van dat register te maken, en de personen in de wijken of veldcornetschappen zullen zulke kopiën moeten toezenden aan de verschillende landdrosten van hunne districten binnen veertien dagen van af den dag door den Staatspresident bepaald bij proclamatie, en landdrosten zullen verplicht zijn eene generale lijst of register op te maken van het dorp, de wijken of veldcornetschappen, elk in het bijzonder, en een kopie van deze generale lijst op te zenden aan den gouvernements-secretaris, te Bloemfontein, binnen eene maand van af den dag door den Staatspresident bepaald bij proclamatie.

**Schrappen [van
namen van niet
stemgerechtigden.**

9.—De landdrosten van ieder district zullen moeten beoordeelen, of de objectien welke door een of ander persoon gemaakt worden, die zoodanig persoon door getuigen zal moeten bewijzen, gegrond zijn; en indien het mocht blijken, dat de persoon tegen wien geobjecteerd wordt niet stemgerechtigd is, zal zijn naam van het register geschrapt worden.

Wie stemgerechtigd zijn voor veld-officieren.

10.—Volgens artikel 3 der constitutie, zijn alle burgers die den ouderdom van achttien jaren bereikt hebben, bevoegd tot het uitoefenen van het stemrecht tot verkiezing van veldcommandanten en veldcornetten; en de daartoe aangestelde personen in elke stad, dorp, wijk, of veldcornetschap, zullen verplicht zijn alphabetische lijsten op te maken van alle personen welke volgens artikel 3 der constitutie stemgerechtigd zijn.

Vrouwen niet stemgerechtigd.

Bijzondere bepalingen.

11.—Geene vrouwen zijn stemgerechtigd.

12.—De voorzieningen dezer wet zijn onderhevig aan de volgende bepalingen:—

- (A). Dat elk candidaat het recht heeft zijne stem op eenen anderen candidaat uit te brengen;
- (B). Dat eene stem, eens wettig geregistreerd voor eenen candidaat, niet weder van diens lijst op de lijst van eenen anderen candidaat kan overgebracht worden;
- (c). Dat de leden eener commissie van stemopneming volle recht hebben om hunne stemmen uit te brengen.

SCHEDULE A.

VORM VAN APPLICATIE.

Aan den aangesteld om de Schedule A.
 namen der stemgerechtigden te registreeren in het dorp (wijk
 of veldcornetschap)

    Gelieve kennis te nemen dat ik de ondergeteekende mijnen
 naam wensch geregistreerd te hebben op de lijst der stemge-
 rechtigden.

(Datum)

(Geteekend)

Getuigen:

.....
 .....

SCHEDULE B.

VORM VAN CERTIFICAAT.

Ik de ondergeteekende Schedule B.
 van het dorp (of wijk, enz.) ,
 certificeer hiermede dat
 als een stemgerechtigde op het register in bovengemeld dorp
 (of wijk, enz.) ingeschreven is.

(Geteekend).....

(Plaats)

(Datum)

SCHEDULE C.

VORM VAN LIJST VAN STEMGERECHTIGDEN.

Schedule C.

NAMEN.	VOORNAMEN.	BEROEP.	WOONPLAATS.	AANMER- KINGEN.

redenen bestaan, de bijeenkomst open te houden tot vijf uur in den namiddag.

7.—Geene stemmen zullen worden aangenomen buiten den bepaalden dag en uren, noch op eene andere dan de bepaalde plaats; doch in geval het aan de commissie mocht blijken, dat door zware regens of volheid der rivieren, eene onvermijdelijke verhindering mocht hebben plaats gevonden, waardoor eenige der stemgerechtigden de bijeenkomst niet hebben kunnen bijwonen, zal het der commissie vrijstaan, na opnemng der stemmen van de tegenwoordig zijnde personen, de bijeenkomst te adjourneeren tot op den volgenden of eenigen anderen dag, en in het laatste geval zooveel doenlijk acht dagen van te voren door circulaire bekend te doen worden; van zulk uitstel zal mede behoorlijke aanteekening op de lijst of het rapport moeten gemaakt worden, met bijvoeging van de redenen die daartoe aanleiding hebben gegeven.

Geen andere tijd of plaats toegelaten. — Uitzondering.

8.—Wanneer er geklaagd wordt over ongeregelde of partijdigheid of andere onbetamelijke handelwijze van de commissie, waardoor de stemmen niet behoorlijk zijn aangenomen geworden, mits zoodanige klachten ingezonden worden binnen den tijd van acht dagen na den dag der bijeenkomst waarover geklaagd wordt, en de landdrost zulke klachten gegrond bevinden, of wanneer de landdrost uit de ingezonden lijst of het rapport zelf bespeuren mocht dat de kiezing op eene onwettige of ongeregelde wijze heeft plaats gevonden, zal hij een of meer andere bijeenkomsten mogen bepalen en de kiezing op nieuw doen plaats vinden, na drie weken te voren daarvan in die wijk alwaar de bijeenkomst gehouden zal worden, door aanschrijving aan den veldcornet kennis te hebben gegeven, en zal de veldcornet en assistent veldcornet handelen als in artikel 2 van dit hoofdstuk vermeld.

Nieuwe kiezing bij onbetamelijk gedrag van commissie.

9.—Wanneer de lijsten door den landdrost zullen zijn ontvangen zal hij dezelve onverwijld aan den gouvernementssecretaris toezenden, met zoodanige aanmerkingen daarbij als hij zal noodig oordeelen.

Verzending van lijsten door Landdrost aan Gouvernements-Secretaris.

10.—Wanneer tegen het stemrecht van eenig persoon geobjecteerd wordt, zal de commissie beslissen, doch zulks aan den voet van de lijst rapporteeren.

Objecties tegen stemrecht.

11.—Wanneer er op de bepaalde plaats en tijd ten twaalf ure nog geene zeven stemgerechtigde personen tegenwoordig zijn, zal er geene bijeenkomst gehouden worden noch kiezingen mogen plaats hebben, en de landdrost zal eene nieuwe kiezing bepalen volgens wet.

Nieuwe kiezing bij geringe opkomst.

12.—Geene stemmen zullen voor eenen Staatspresident of lid van den volksraad worden aangenomen tenzij de persoon voor wien gestemd zal worden vooraf eene geschrevene uitnoodiging zal hebben bekomen, voor eenen President geteekend namens den volksraad, door den voorzitter van den

Uitnoodiging van candidaat als Staatspresident of Volksraadslid.

raad, of anders door ten minste vijf-en-twintig stemgerechtigden; en voor een raadslid door ten minste tien stemgerechtigden; zullende zoodanige uitnoodiging met de namen der onderteekenaren en het toestemmend antwoord in de *Gouvernements-Courant* moeten worden gepubliceerd, ten minste acht-en-twintig dagen voordat eenige kiezing zal mogen plaats vinden.

Commissie tot onderzoek van stemlijsten voor President en verklaring dienaangaande.

13.—In geval van verkiesing van eenen Staatspresident zal na het inzenden der lijsten uit de verschillende veldcornetschappen aan de landdrosten waaronder die wijken behooren en door de landdrosten aan den gouvernements-secretaris, binnen den tijd vooraf door gouvernements-kennisgeving daartoe bepaald, de alsdan fungerende Staatspresident, of zoo er geen Staatspresident zijn mocht, dan de ambtenaar of ambtenaren die het uitvoerend gezag zullen bekleeden, onverwijld eene commissie benoemen, bestaande uit twee gouvernements-ambtenaren en twee leden van den volksraad, om die ingezondene stemlijsten na te zien, de stemmen op te nemen en den gekozen persoon President te verklaren door publieke kennisgeving in de *Gouvernements-Courant* en aanschrijving van den gekozen President.

Aanzegging aan gekozen Staatspresident van vergadering van Volksraad, enz.

14.—De gekozen Staatspresident zal door den gouvernements-secretaris worden aangezegd wanneer de volksraad zal vergaderen, die hem ook zal uitnoodigen om alsdan voor den raad te verschijnen om den ambtseed af te leggen en zijn ambt te aanvaarden, tenzij door den volksraad zou zijn besloten de inzwering vroeger te doen plaats hebben.

Inlevering van lijsten voor Volksraadslid bij den Volksraad.—Kennisgeving aan gekozen lid.

15.—De lijsten tot kiezing van een raadslid zullen bij den volksraad worden ingeleverd. De landdrost in wiens district een raadslid gekozen is, zal aan zulk gekozen lid van den uitslag der kiezing kennis geven en zal hem uitnoodigen om bij de eerstvolgende raadsvergadering tegenwoordig te zijn ten einde te worden ingezworen.

Inlevering van lijsten voor veldcommandant of veldcornet.—Ambtseed.

16.—De lijsten tot kiezing van eenen veldcommandant of veldcornet zullen door den landdrost aan den gouvernements-secretaris worden ingezonden, en nadat de aanstelling door den Staatspresident in de *Gouvernements-Courant* gepubliceerd is geworden, zal de gekozen veldcommandant of veldcornet voor den landdrost of eenen vrederechter den ambtseed moeten afleggen.*

Voorzitter moet voorzien zijn van lijst van stemgerechtigden.

17.—Bij elke bijeenkomst, die gehouden zal worden, zal het raadslid, landdrost, of veldcornet, die belast zal zijn met het houden der bijeenkomst, voorzien moeten zijn van een lijst of boekje van stemgerechtigde personen van zoodanige wijk of dorp, zooals bepaald in artikel 3 van hoofdstuk XXVI ten einde de stemmen daarmede te vergelijken.

* Voor den ambtseed van den Veldcornet zie Artikel 5 van Hoofdstuk X (De wet over Veldcornetten).

18.—De voorzitter van zoodanige bijeenkomst zal verplicht zijn, bij het onderteekenen der kieslijst, zijn ambt of betrekking als landdrost, raadslid of veldcornet ten volle aan te teekenen, zullende bij gebreke hiervan de kieslijsten ter bijvoeging van ambtstitel teruggezonden worden door den gouvernements-secretaris.

Aanteekening van ambtstitel van voorzitter vereischt.

19.—Wanneer het bewezen zal worden, dat eenig persoon belast zijnde met het houden eener bijeenkomst partijdig of moedwillig in strijd met de bepalingen van dit hoofdstuk heeft gehandeld, zal zoodanig persoon onderhevig zijn aan eene boete niet te boven gaande tien ponden sterling.

Boete voor partijdigheid of moedwilligheid van houder der bijeenkomst.

20.—Alle overtredingen van dit hoofdstuk zullen gebracht worden voor den landdrost van het district daarin jurisdictie hebbende.

Jurisdictie over overtredingen dezer bepalingen.

SCHEDULE A.

Bijeenkomst gehouden op de plaats van den burger

in het ^{Vorm van kieslijsten.}

veldcornetschap van , op den dag van , 18 , tot kiezing van eenen Staatspresident (raadslid, commandant of veldcornet voor de gemelde wijk of distrikt, naar het geval zijn mocht). Tegenwoordig: de heer A. B., landdrost (raadslid of veldcornet) als voorzitter, benevens de heeren C. D. en E. F., als leden door hem benoemd (of door de meerderheid gekozen naar het geval zijn mocht).

Wij ondergeteekende stemgerechtigden verklaren onze stemmen uit te brengen voor den heer N. N., als President van den Oranjevrijstaat (of als lid van den volksraad, of als commandant, of als veldcornet voor de wijk of het district).

Volgen de naamteekeningen:—

NAAMTEEKENINGEN.	WOONPLAATS.	WIJK.
A.	Z.	B.
D.	C.	„ enz.

(Voor elken candidaat wordt hetzelfde hoofd of voorbeeld gevolgd, en nadat alle tegenwoordig zijnde geteekend hebben, maakt de voorzitter aan den voet der lijst aantee-

kening van eenige tegenwerping, benevens de beslissing van de commissie of van het adjourneeren der verdere bijeenkomst en de redenen daarvan, en aan het slot van het geheel voegen zij het volgende certificaat):—

Wij de ondergeteekenden certificeeren dat de handelingen van de bijeenkomst opgemeld, naar waarheid in bovenstaand rapport of minuten zijn aangeteekend, en dat de present zijnde stemgerechtigden eigenhandig de kieslijst hebben ondertekend.

A. B., Voorzitter,
(Landdrost, Raadslid, of Veldcornet).

C. D.
E. F.

HOOFDSTUK XXVIII.

OVER DE TOELAGEN AAN VOLKSRAADSLEDEN.

- 1.—De leden van den volksraad zullen als reis- en verblijfkosten genieten de som van twee pond sterling per dag.
- 2.—Niets in deze wet vervat, zal den volksraad verhinderen om jaarlijks bij de begrooting een ander bedrag als toelage vast te stellen.

Bedrag van toelage

Vaststelling van toelage bij begrooting onverhinderd.

HOOFDSTUK XXIX.

OVER DE DISTRICTEN EN WIJKEN.

- 1.—De Oranjevrijstaat is verdeeld in de navolgende districten:—

Bethlehem	Jacobsdal,
Bethulie,	Kroonstad,
Bloemfontein,	Ladybrand,
Boshof,	Moroka,
Caledonrivier,	Philippolis,
Fauresmith,	Rouxville,
Ficksburg,	Vrede,
Harrismith,	Wepener,
Heilbron,	Winburg,
Hoopstad,	

De verscheidene districten.

- 2.—De districten in den Oranjevrijstaat zijn verdeeld in de navolgende wijken:—

- (A). Bethlehem, in de wijken Wittebergen, Midden-Liebenbergsvlei.
- (B). Bethulie, in de wijken Grootrivier, Bosjesspruit.
- (C). Bloemfontein, in de wijken Boven-Modderrivier, Midden-Modderrivier, Kaalspruit, Kafferrivier.
- (D). Boshof, in de wijken Modderrivier, Middenveld.

Verdeeling in wijken.

- (E). Caledonrivier, in de wijken Slikspruit, Wilgeboom-spruit.
- (F). Fauresmith, in de wijken Middenveld, Van-Zijlsspruit, Boven-Rietrivier, Midden- Riet- en Grootrivier.
- (G). Ficksburg, in de wijk Ficksburg.
- (H). Harrismith, in de wijk Harrismith.
- (I). Heilbron, in de wijken Vechtkop, Kromellenboog.
- (J). Hoopstad, in de wijken Hoopstad, Onder-Vet- en Vaalrivier.
- (K). Jacobsdal, in de wijk Onder-Rietrivier.
- (L). Kroonstad, in de wijken Midden-Valschrivier, Onder-Valschrivier, Onder-Rhenosterrivier.
- (M). Ladybrand, in de wijken Ladybrand, Korannaberg.
- (N). Moroka, in geene.
- (O). Philippolis, in de wijken Dwarsrivier, Knazzakrivier.
- (P). Rouxville, in de wijken Vechtkop, Onder-Caledonrivier.
- (Q). Vrede, in de wijken Wilgerivier, Kliprivier.
- (R). Wepener, in de wijk Wepener.
- (S). Winburg, in de wijken Winburg, Taaiboschspruit, Zandrivier, Vetrivier, Onder-Wittebergen.

3.—De grenslijnen der districten en wijken worden vast-gesteld door of van wege den Staatspresident, die dezelve vast-gesteld bij proclama-tie. tot algemeen naricht proclameert, onderworpen aan wijziging en bekrachtiging door den volksraad, in zijne eerste jaarlijksche gewone zitting volgende op de proclamatie.

Veranderingen of wijzigingen in zoodanige grenslijnen worden op dezelfde wijze geproclameerd en aan den volksraad tot wijziging of bekrachtiging voorgelegd als voorzegd.

4.—De thans erkende districts- en wijklijnen blijven als zulks bestaan tot dat dezelve volgens de voorschriften dezer wet veranderd of gewijzigd worden.

Tegenwoordige grenslijnen blijven bestaan tenzij ge-wijzigd.

HOOFDSTUK XXX.

OCCUPATIEWET.

1.—De plaatsen in het grondgebied, hetwelk aan den Oranjevrijstaat is gehecht bij proclamatie van den commandant-generaal J. J. J. Fick welke proclamatie door den Staatspresident, met advies en consent van den uitvoerenden raad, op 23 October 1865, en door den volksraad op 7 Februari 1866, is bekrachtigd, zijn om niet uitgegeven, onder de hierna te vermelden voorwaarden.

Uitgave van plaatsen en ver-overd grond.

2.—Elke plaats moet door dengene, aan wien dezelve toegekend werd, in persoon worden bewoond.

Bewoning.

3.—Ieder, aan wien eene plaats wordt toegekend, moet daarop te allen tijde voorzien zijn van een rijpaard, zadel, toom, geweer, tweehonderd kogels, vijf pond kruid en vijf-honderd dopjes of twaalf vuursteen.

Teerusting.

Bereidheid tot
commandodienst.

4.—Ieder eigenaar van eene plaats moet ten allen tijde, voorzien van de toerusting, in artikel 3 vermeld, gereed zijn om zoodanigen burger- en commandodienst te doen als zijn veldcornet van hem vordert, of daartoe eenen aldus toegelust, bekwamen en door den veldcornet goedgekeurden blanken persoon als zijnen plaatsvervanger stellen.

Voorwaarden van
transport.

5.—Geen eigenaar mag zijne plaats aan eene ander transporteren, zonder bij het passeren van het transport een schriftelijk bewijs over te leggen van den commandant, onder wien hij behoort, dat er tegen zoodanig transport geene bezwaren bestaan.

Indien de commandant weigert een dergelijk bewijs te geven, kan de eigenaar der plaats zich op den Staatspresident beroepen.

Nieuw eigenaar
gehouden aan
voorwaarden.

6.—Ieder nieuw eigenaar eener plaats is onderworpen aan de stipte nakoming der voorwaarden, waaronder de plaatsen oorspronkelijk werden uitgegeven.

Vervallen-verkla-
ring.

7.—Indien de eigenaar eener plaats niet stiptelijk en voortdurend voldoet aan de voorwaarden, vervat in artikelen 2 tot en met 6 kan hij, bij besluit van den uitvoerenden raad, van zijn recht van eigendom op dezelve en van alle aanspraak op vergoeding wegens de daarop aangebrachte verbeteringen, worden vervallen verklaard.

Oproeping van
eigenaar.

8.—Zoodanige vervallen-verklaring geschiedt niet, dan nadat de eigenaar door den gouvernements-secretaris schriftelijk is opgeroepen om op eenen door den Staatspresident te bepalen dag, in persoon of door eenen schriftelijk gemachtigde, voor den uitvoerenden raad te verschijnen, ten einde in zijne belangen te worden gehoord.

Het staat hem vrij, indien hij zulks verkiest, zijne belangen in geschrifte aan den uitvoerenden raad voor te leggen.

Op nieuw uitgegeven
van verbeurde
plaatsen.

9.—Indien de eigenaar eener plaats van zijn recht van eigendom daarop vervallen is verklaard, wordt dezelve op nieuw uitgegeven met inachtneming der volgende voorschriften.

Kennisgeving van
vervallen-verkla-
ring.

10.—De Staatspresident doet in de *Gouvernements-Courant*, alsmede in zoodanige andere dagbladen als hij nuttig acht, eene kennisgeving opnemen, waarbij hij al degenen die eene plaats verlangen te ontvangen, oproept, om zich daartoe binnen eenen door hem te bepalen tijd in geschrifte bij den gouvernements-secretaris aan te melden.

Toekenning.

11.—De toekenning der plaatsen geschiedt in de volgende orde:—

- (A). Aan blanke personen, die gedurende den in het jaar 1866 gevoerde oorlog werkelijk burger- of commandodienst deden;
- (B). Aan blanke ingezetenen van den Staat, niet vallende in de termen van No. 1;
- (C). Aan alle blanke personen zonder onderscheid niet vallende in de termen van Nos. 1 en 2.

12.—Zij, die aanspraak maken op plaatsen onder No. 1 van artikel 11 zenden met het schriftelijk aanzoek vermeld in artikel 10 aan den gouvernements-secretaris eene schriftelijke verklaring ten bewijze dat zij burger- of commandodienst gedaan hebben, geteekend door den krijgsofficier onder wien zij hebben gediend. Bewijs van commandodienst.

13.—Zij, die aanspraak maken op plaatsen onder No. 2 van artikel 11, voegen bij het schriftelijke aanzoek, vermeld in artikel 10 een schriftelijke verklaring van hunnen veldcornet ten bewijze, dat zij ingezetenen van den Staat zijn. Bewijs van domicilie.

14.—Zoodra mogelijk worden door den uitvoerenden raad de plaatsen toegekend aan dengenen, die daarom aanzoek gedaan hebben voor zoo ver zij er toe gerechtigd blijken te zijn, met inachtneming van de orde in artikel 11 vastgesteld. Uitvoerende Raad beschikt over verbeurde plaatsen.

15.—De toekenning geschiedt echter niet, dan nadat door den Staatspresident bij kennisgeving op dezelfde wijze, als in artikel 10 is bepaald, de aanzoekers zijn opgeroepen om op zekere door hem vast te stellen dagen, hetzij in persoon, hetzij door eenen schriftelijk gemachtigde, hetzij in geschrifte aan den uitvoerenden raad, hunne belangen voor te dragen zoo wel met betrekking tot de plaats welke zij boven andere verkiezen, en de personen naast wie zij begeeren te wonen, als in eenig ander opzicht. Verschijsning van belanghebbenden.

HOOFDSTUK XXXI.

OVER DEN CENSUS.

1.—Op of voor den eersten dag van Februari, in het jaar onzes Heeren negentien honderd zal elk landdrost in dezen Staat kennisgevingen laten aanplakken binnen zijn district aan de verschillende hofzalen, en op zoodanige andere in het oog vallende plaatsen als hij mag goedvinden, waardoor wordt bekend gesteld, dat van ieder eigenaar, bezitter, of inwoner van eenig landeigendom, erf, huis, of andere woning, alsook van elken opziener van eenige gevangenis, hospitaal, of instituut voor krankzinnigen, of van eenige kostschool of andere publieke inrichting of liefdadig gesticht, gevorderd wordt op eenen dag door den Staatspresident bij proclamatie in de *Gouvernements-Courant* te worden bepaald en te vallen tusschen den vijftienden Maart en vijftienden April, bereid te zijn als zoodanige opgaven te verschaffen als vereischt worden in de hieraan gehechte schedulen gemerkt A en B, aan de personen die overeenkomstig verdere bepalingen van dit hoofdstuk zullen worden aangesteld om dezelve in te winnen. De regeering zal ten dien einde vroegtijdig elken landdrost met zoodanige kennisgevingen, in groot formaat gedrukt, voorzien; en zal dezelve tevens, met zoodanige verdere inlichtingen als zij mag noodig achten, laten Kennisgeving te geschieden van aanstaande census

publiceeren in alle nieuwsbladen die binnen dezen Staat worden uitgegeven.

Aanstelling van
census-opnemers.

2.—De Staatspresident zal op eenen dag voor den eersten Februari, negentien honderd, op aanbeveling van de landdrosten der verschillende districten van dezen Staat, door publieke kennisgeving in de *Gouvernements-Courant*, een of meer geschikte en vertrouwbare personen aanstellen om in elke wijk of municipaliteit census-opnemers ter zake van deze wet te zijn; mits echter, indien na de aanstelling van eenen census-opnemer, hij komt te overlijden, of te bedanken, of voor zijne taak onmachtig of onbevoegd te worden, en er niet genoegzame tijd is om eenen anderen persoon in diens plaats op voornoemde wijze aan te stellen, dat het dan de plicht zal zijn van den landdrost van het district voor hetwelk zoodanige census-opnemer was aangesteld, eenen geschikten en vertrouwbaren persoon aan te stellen om census-opnemer te zijn.

Wie opgaven moeten
verschaffen.

3.—Elk eigenaar, bezitter, of inwoner van eenig land-eigendom, erf, huis, of andere woning, alsook elk opziener van eenige gevangenis, hospitaal, of instituut voor krankzinnigen, of van eenige kostschool of andere publieke inrichting of liefdadig gesticht, die binnen dezen Staat woonachtig is op den dag hierna te worden bepaald (overeenkomstig het eerste artikel van dit hoofdstuk) voor het houden van den census, zal verplicht zijn de opgaven te verschaffen die vereischt worden overeenkomstig de hieraan gehechte schedule A, en ook voor zooveel mogelijk overeenkomstig de hieraan gehechte schedule B betreffende zich zelve en al de leden zijns huisgezins, en andere personen die bij hem wonen, en betreffende alle personen, insluitende bezoekers en aankomelingen, hetzij blank of gekleurd, die met hem aan huis hun verblijf hebben gedurende den nacht die den aldus te bepalen dag onmiddelijk voorafgaat, en betreffende den grond door hem bewoond en het hem toebehoorende vee binnen het district of de municipaliteit. Wanneer het hoofd des huisgezins of der inrichting, als hiervoren omschreven, eene vrouwspersoon is, dan zal zij onder dezelfde verplichtingen ter zake van dit hoofdstuk staan als een manspersoon.

Plicht van opnemer van
Census op den dag daarvoor
bepaald.

4.—De census-opnemers, op voornoemde wijze aangesteld, zullen op den dag overeenkomstig het eerste artikel van dit hoofdstuk bepaald voor het opnemen van den census, eenen aanvang maken met het ontvangen, of het opstellen, van opgaven in geschrifte van het getal der personen die binnen hunne respectieve districten waren op den nacht die den aldus bepaalden dag onmiddelijk voorafging; en met zich te vergewissen van de verschillende bijzonderheden gespecificeerd in de bovengenoemde schedules; en zij zullen eenen afzonderlijken vorm gebruiken voor elke familie die een af-

zonderlijk huis of woning of eigendom, of gedeelte van een huis of woning of eigendom bewoont.

5.—Ten einde het aanvullen en verzamelen der voornoemde vormen te bespoedigen zal elk landdrost, ten minste drie weken voor den dag bepaald als hiervoren gemeld, on-aangevulde vormen van schedules A en B, zooverre mogelijk door tusschenkomst der veldcornetten als anderszins, laten toedeelen aan elken inwoner van eenig huis en andere personen zoo als vermeld in het derde artikel van dit hoofdstuk, binnen zijn district, ten einde dat dezelve mogen aangevuld worden op den morgen van den dag bepaald voor den census, en aan den census-opnemer overhandigd worden wanneer aanvraag daarvoor gedaan wordt.

Verspreiding van vormen van Census. — Census - opnemer nauwkeurigheid van opgaven te verzekeren.

Elke census-opnemer zal, voor dat hij den vorm aanneemt, denzelven onderzoeken; en indien zij aangevuld zijn, zich verzekeren dat de aanvullingen duidelijk, volledig, leesbaar en juist zijn: en indien hij in deze opzichten niet voldoende is, of indien de vorm niet aangevuld is, kan hij vorderen dat de vereischte opgave of eenig gedeelte daarvan hem zal verschafft worden. In ieder geval, en voornamelijk waar de persoon die de opgave moet geven een gekleurde inboorling is, of iemand die de Hollandsche taal niet volkomen machtig is, zal de census-opnemer zijn best moeten doen eene nauwkeurige opgave te bekomen.

6.—Elk persoon die geen bepaald verblijf heeft of die afwezig is van zijn huis of woning op den nacht die den bij proclamatie bepaalden dag voorafgaat, zal op dien dag of zoo spoedig mogelijk daarna, verschijnen voor den landdrost van het district of den veldcornet, resident vrederechter of census-opnemer van de wijk waarin hij zich moge bevinden, en zal met behulp van dien landdrost of anderen beambte eene behoorlijke opgave opmaken of doen opmaken; en zoodanige andere beambte zal dezelve aan den landdrost van zijn district bezorgen; en in geval een landdrost zoodanige opgave ontvangt van eenen persoon die niet in zijn district woonachtig is, zal hij dezelve bezorgen aan den landdrost van het district waarin zoodanige persoon gewoonlijk zijn verblijf heeft.

Opgeven van afwezig van huis, enz.

7.—Ten einde de landdrosten en census-opnemers in staat te stellen deze opgaven behoorlijk te bekomen, worden zij mits deze gemachtigd om aan personen die binnen hunne respectieve districten woonachtig zijn of verkeerden, in zoverre het noodig is voor de doeleinden van dit hoofdstuk, zoodanige vragen betreffende henzelfden, en het getal, familiebetrekking, ouderdom, oorsprong, en stand of beroep van de personen die hunne huisgezinnen uitmaken, en betreffende de uitgestrektheid en opbrengst van grond onder bebouwing en den aard en het aantal van het vee in hun bezit, als de landdrosten of census-opnemers in staat zullen stellen om de meer-

Landdrosten en Census - opnemers kunnen vragen doen om behoorlijke informatie te bekomen.

genoemde schedules aan te vullen, en betreffende alle andere bijzonderheden, die noodig zijn om de schedules aan te vullen; en elk zulk persoon die weigert of nalatig is zoodanige vraag te beantwoorden, of die moedwillig een verkeerd of valsch antwoord geeft, of verkeerde of valsche opgave opstelt, zal blootstaan om daarvoor voor het hof van den landdrost summier door den publieken vervolger vervolgd te worden, en terechtgesteld en beboet te worden met een bedrag van niet meer dan vijf pond en niet minder dan vijf shillings sterling met de kosten der procedure, naar goeddunken van den landdrost voor wien hij wordt terechtgesteld.

Onaangevulde vormen, en (indien noodig) bijzondere voorschriften moeten door Regeering aan Census-opnemers worden verschaft.

8.—De onaangevulde vormen van opgave zullen door de regeering aan de landdrosten verschaft worden; van wien de census-opnemers de door hen benodigde vormen zullen verkrijgen. Indien noodig, zal de regeering aan de census-opnemers bijzondere voorschriften ter nauwkeurige betrachting hunner plichten of andere inlichtingen mogen bestellen.

Census-opnemers opgaven te verzenden.

9.—Elke census-opnemer zal binnen eene maand na den voormelden door proclamatie bepaalden dag, de opgaven door hem ontvangen of opgesteld en geteekend, aan den landdrost van het district waarin hij de opgaven opnam, verzenden.

Strafbepaling voor verzuim of misdrijf van Census-opnemer.

10.—Elke census-opnemer die moedwillig nalatig is in het verrichten van datgene dat van hem door de bepalingen van dit hoofdstuk vereischt wordt; of die willens en wetens eenige onware opgave opstelt, zal blootstaan om daarvoor voor het hof van den landdrost summier door den publieken vervolger te worden terechtgesteld, en beboet te worden met een bedrag van niet meer dan twintig pond en niet minder dan tien pond sterling met kosten der procedure, naar goedvinden van den landdrost voor wien hij wordt terechtgesteld.

Plichten van Landdrosten na ontvangst van opgaven.

11.—De landdrosten zullen op ontvangst der verschillende opgaven van de census-opnemers dadelijk aanvangen dezelve te onderzoeken en zich te verzekeren dat geen deel hunner districten overgeslagen is; en wanneer zij dezelve volledig vinden, zullen zij dezelve binnen veertien dagen na ontvangst daarvan naar het kantoor van den gouvernements-secretaris verzenden.

Aanvulling van onvolledige opgaven.

12.—In geval dat eenige opgave gebrekkig of onvolledig gevonden wordt door eenen landdrost, dan zal hij van den census-opnemer die dezelve naar hem verzonden heeft, vorderen dezelve aan te vullen; of indien hij het raadzaam oordeelt, eenen anderen persoon aanstellen om zulks te doen.

Algemeene staat der opgaven te worden opgemaakt.

13.—De Staatspresident wordt gemachtigd geschikte en vertrouwbare personen aan te stellen om al de aan den gouvernements-secretaris verzondene opgaven te verzamelen en in orde te schikken; en onder toezicht van den gouvernements-

secretaris zal een algemeene staat daarvan worden opgemaakt op de wijze en in den vorm door den Staatspresident goedgekeurd.

14.—Elk tiende jaar van af het jaar negentien honderd zal eene dergelijke census worden bewerkstelligd; en zal de Staatspresident de macht hebben om, met inachtneming van zoodanige veranderingen als de omstandigheden zullen vereischen, ten dien einde voorzieningen te maken overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk.

Een Census alle tien jaren.

SCHEDULE A.

CENSUS-OPGAVE, 1900.

Dorp.....

District.....

of.....

Wijk.....

Huis of Hut, enz.	Namen.	Sekse.	Familie-betrekking	Ouderdom (in jaren.)	Ras.	Land van Geboorte.	Geloof.*	Stand of Beroep.	Opvoeding.			Op School.		Blind, Doof, of Stom.	Aanmerkingen.	
									Kan lezen en schrijven.	Kan slechts lezen.	Kan niet lezen.	Gouvernements of Zending School.	Private School of Onderwijs.			
Huis	Jan van Wijk	M	M	41	E	K.K.	Gereform	L.B. en VB.	1	...	...	...	...	...	...	...
	Maria " ...	V	V	38	E	O.V.S.	"	...	1	...	...	...	...	Blind	...	...
	Hendrik " ...	M	Z	19	E	O.V.S.	"	...	1	...	...	...	...	...	...	...
	Sophia " ...	V	D	14	E	O.V.S.	"	...	1	...	...	...	...	...	...	...
	Dirk Hendrikse	M	...	52	E	Holland	Hol. Ger.	Schoolnrst.	1	...	...	...	...	...	...	...
	Flip Stuurman	M	...	...	Hottentot	Z.A.R.	...	Bediende	...	1	...	...	...	...	...	...
	Mietje	V	...	...	Kaffer	...	Heiden.	"	...	...	1	...	...	...	...	...

Verkortingen.—M.. Man.
 V.. Vrouw.
 Z Zoon.
 D... Dochter
 E... Van Europeesche afkomst.
 K.K. Kaapkolonie.
 O.V.S. Oranjevrijstaat.
 Z.A.R. Transvaal,

Verkortingen.—L.B.... .. Landbouwer.
 V.B... .. Veeboer.
 W. ... .. Weduwe.
 Bez ... .. Bezoeker.
 Afw... .. Afwezig op den dag van den Censu.

(De gebreken van blindheid, doofheid, of stomheid moeten bijzonderlijk worden aangemerkt.)

SCHEDULE B.

CENSUS-OPGAVE, 1900.

District..... Wijk..... No.....

Naam van 't Land-Eigendom (indien eenige) }
en Eigenaar. }

VEE.	Aantal	...	...	...	...	...	1900.
Paarden							
Ezels en Muilen							
Hoornvee.—Trekbeesten							
" Andere							
Schapen.—Kaapsche							
" Merinos							
Bokken.—Angora							
" Andere							
Varkens							
Vogelstruizen							
LAND ONDER BEBOUWING.							
Geheele uitgestrektheid van Grond	Aantal Morgen op		Bedrag gezaaid in 1900.				
Aantal Morgen bebouwd, t.w.	1 Februari 1900.		(in mudden.)				
Koorn							
Haver							
Garst							
Rog							
Mielies... ..							
Tabak							
Erwten, Boonen, Lenzen							
Aardappelen, Groenten... ..							
Boomgaarden							
Wijngaarden... ..							
" Getal Stokken							
OPBRENGST.							
Opbrengst van 't land in het jaar eindigende op 1 Februari 1900.							
Koorn (Mudden)							
Haver							
Garst							
Rog							
Havergerven... ..							
Mielies							
Erwten, Boonen, Lenzen							
Aardappelen... ..							
Tabak, 100 lb.							
Gedroogde Vruchten							
Wijn							
Brandewijn							
Wol							
Diamanten							
Steenkolen							
Vellen							
Vogelstruisveeren							

HOOFDSTUK XXXII.

OVER DE REGISTRATIE VAN GEBORTEN.

Aanleggen van register van geboorten.

1.—Op het registratiekantoor te Bloemfontein zal een openbaar register worden aangelegd, waarin ten behoeve van alle blanken welke zulks mochten verlangen, door den registrateur van acten, op aangifte der ouders of naaste familiebetrekkingen, onder vorm als door den registrateur zal worden voorgeschreven, kunnen worden ingeschreven, de geboorten van blanke kinderen, hetzij in of buiten huwelijk verwekt.

Inhoud van register.

2.—Dat register zal moeten inhouden de datum en plaats van geboorte, tot welk geslacht zoodanig kind behoort, de namen van hetzelfde, de namen der ouders, en indien onecht alleen die der moeder, of zoo de vader daartoe aanzoek doet, ook diens naam, de woonplaats der ouders, hun beroep en indien zij tot eenig kerkgenootschap behooren, tot welk, en indien het kind reeds gedoopt is, dan waar en zooveel mogelijk wanneer.

Hoe aangifte van geboorten moet geschieden.

3.—De aangifte geschiedt bij wijze van verklaringen in duplo opgemaakt en voor den landdrost of eenig vrederechter afgelegd, en moet inhouden de beschrijving van het te registreren kind, als in het voorgaande artikel omschreven.

Bewaring en bewijskracht van certificaten van registratie.

4.—De verklaringen in duplo als in artikel 3 vermeld moeten bij den registrateur van acten te Bloemfontein worden ingeleverd, die een derzelve in zijn protocol zal bewaren, en het duplicaat met vermelding van registratie, datum en aanwijzing van folio en register onder zijn handteekening en zegel aan den persoon, die de verklaring bij hem inlevert, teruggeven. Zoodanige duplicaat-verklaringen zullen voor de gerechtshoven van dezen Staat als bewijs in rechten van de daarinvermelde feiten moeten worden aangenomen.

Betaling voor registratie.

5.—Voor deze registratie zal de registrateur van acten genieten, ten behoeve van den Staat, vijf shillings.

HOOFDSTUK XXXIII.

WET TOT TEGENGAAN VAN DE INSTROOMING VAN AZIATISCHE KLEURLINGEN, EN TOT VERWIJDERING VAN BLANKE MISDADIGERS VAN ELDERS IN DEZEN STAAT KOMENDE

AFDEELING I.

Aziatische kleurling verboden zich in den Staat te vestigen zonder verlof.

1.—Geen Arabier, Chinees, Koelie of andere Aziatische kleurling zal zich met ter woon in dezen Staat kunnen vestigen, of alhier voor langer dan twee maanden kunnen vertoeven, zonder vooraf verlof van den Staatspresident te hebben verkregen.

2.—Eenig kleurling als voormeld die begeerig is zoodanig verlot te verkrijgen, zal zich bij den landdrost van het district alwaar hij van meening is zich met ter woon te vestigen, moeten begeven, en aldaar aanzoek doen ten einde als inwoner van den Staat te worden toegelaten. De vorm der applicatie zal zijn overeenkomstig schedule A, aan dit hoofdstuk gevoegd.

Applicatie van verlot om zich hier te vestigen vereischt.

3.—De landdrost, bij wien zulk aanzoek gedaan is, zal verplicht zijn daarvan, op kosten van den aanzoeker, in de *Gouvernements-Courant* kennis te geven, en een afschrift van de kennisgeving aan de deur van het landdrostkantoor te hechten, en tevens daarbij bekend maken dat eenige objectien daartegen binnen een termijn van dertig dagen na publicatie der kennisgeving bij hem zullen moeten worden ingebracht.

Kennisgeving van applicatie en gelegenheid voor objecties.

4.—Na verloop van voornoemd tijdperk van dertig dagen zal de landdrost gecertificeerde kopiën van de in artikel 2 vermelde applicatie en van de in artikel 8 vermelde beëdigde verklaring naar den Staatspresident zenden, te zamen met de objectien die tegen de applicatie mogen worden ingebracht, alsmede zijn rapport dienaangaande, en zal verder zijn gehouden de oorspronkelijke applicatie en beëdigde verklaring op zijn kantoor te bewaren. Ook zal hij eene lijst moeten aanhouden van de namen van diegenen aan wien verlot, in termen van dit hoofdstuk, mocht worden verleend.

Kopiën van applicatien, enz., aan Staatspresident verzonden te worden.

5.—Het zal den Staatspresident vrijstaan, naar bevind van zaken, de applicatie voormeld toe te staan of te weigeren, of eene commissie aan te stellen om dienaangaande onderzoek te doen, welke commissie zal bestaan uit den landdrost van het district en twee door den Staatspresident te benoemen personen.

Handeling van Staatspresident daarop.

6.—Deze commissie zal verplicht zijn zoo spoedig mogelijk onderzoek te doen, en onmiddelijk aan den Staatspresident te rapporteeren, die dan beslissen zal.

Aangestelde commissie moet onderzoek doen.

7.—Geen kleurling, als in de voorgaande artikels vermeld, noch diens rechtverkrigenden, zullen onder eenige omstandigheden het recht hebben om vast eigendom in dezen Staat ten zijnen name geregistreerd te krijgen.

Registratie van vastgoed op Aziatische kleurlingen verboden.

8.—Aan geen kleurling, als in de voorgaande artikels vermeld, zal onder eenige omstandigheden door den Staatspresident vrijheid gegeven worden zich in dezen Staat te vestigen ten einde handelsbezigheid of boerderij te doen of te drijven, hetzij direct of indirect.

Zij mogen geen handelsbezigheid of boerderij drijven.

En zal ieder aanzoeker, alvorens hij verlot kan krijgen om zich met ter woon in dezen Staat te vestigen eerst eene beëdigde verklaring bij den landdrost, bij wien hij aanzoek doet, moeten afleggen en onderteekenen, waarin hij verklaart dat hij noch direct of indirect handelsbezigheid of boerderij in dezen Staat zal doen of drijven.

En ieder zoodanige kleurling, die eenig ander bedrijf of nering uitoefent dan waartoe hij verlof heeft verkregen, zal onderhevig zijn aan de boete of straffe in het volgend artikel bepaald.

Stratbepalingen
wegens overtreding.

9.—Eenig kleurling, als in voorgaande artikelen vermeld, die zich in dezen Staat met ter woon gevestigd heeft, zonder het vereischte verlof te hebben verkregen, of die in dezen Staat gevonden mocht worden in strijd met de bepalingen dezer wet, zal onderhevig zijn voor de eerste overtreding aan eene boete niet te boven gaande vijf-en-twintig pond sterling of bij gebreke van betaling aan gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, voor een tijdperk niet te boven gaande drie maanden, en voor volgende overtredingen zullen de boete en straf telkens worden verdubbeld. Alle overtredingen dezer wet zullen vallen onder de jurisdictie van het landdrosthof.

Rechten van kleurlingen
zich reeds in den Staat bevindende.

10.—Aan ieder kleurling, als hiervoren vermeld, zich in dezen Staat bevindende toen deze wet in werking trad, werd een tijdperk van twaalf maanden verleend, eindigende op den elfden dag van September 1891, waarin hij zich, invoege als bij artikel 2 bepaald, naar den landdrost zou moeten begeven, zullende hij, indien hij, na verloop van de voormelde twaalf maanden, nog in dezen Staat mocht gevonden worden zonder het vereischte verlof te hebben ontvangen, onderhevig zijn aan de strafbepalingen vermeld in het voorgaand artikel 9; zullende kleurlingen onder artikel 1 van dit hoofdstuk genoemd, die reeds onder de bepalingen van de vroeger bestaande wetten in dezen Staat zijn toegelaten, alle rechten blijven behouden, hen onder die wetten verleend.

Bewijslast van verlof
berust op kleurling.

11.—In alle rechterlijke onderzoeken tegen eenigen kleurling als voormeld, wegens overtreding der bepalingen van dit hoofdstuk, zal zoodanige kleurling beschouwd worden geen verlof van den Staatspresident te hebben, tenzij hij bij het verhoor der zaak zoodanig verlof zal vertoonen, of anders genoegzaam bewijs zal leveren dat hij behoorlijk verlof heeft verkregen.

Uitzondering opzichts
Malaiers.

12.—Niets in dit hoofdstuk vervat zal beschouwd worden als geldig zijnde op de ingezetenen der Kaapkolonie bekend onder den naam van Malaiers of Slamschen.

AFDEELING II.

Middelen ter verwijdering
van misdadigers van elders.

13.—Indien het ter kennis van het uitvoerend gezag komt, dat eenig blank persoon, die zich in dit land gevestigd heeft maar nog niet de voorrechten van een burger heeft verkregen, aan eene grove misdaad elders is schuldig bevonden, zal het aan den Staatspresident vrijstaan aan den publieken vervolger te gelasten zoodanig persoon aan te schrijven om redenen te geven waarom hij niet uit den Staat zal worden

verwijderd. En indien hij binnen eene maand na ontvangst van zoodanige aanschrijving niet ter voldoening van den Staatspresident bewijst, dat hij niet aan zoodanige misdaad werd schuldig verklaard, zal de Staatspresident kunnen bevelen, dat hij zich binnen een daartoe te bepalen tijd zal hebben te verwijderen, en bij gebreke daarvan hem kunnen doen verwijderen.

14.—Een persoon, die, overeenkomstig de bepalingen van het vorig artikel, uit den Staat zich heeft verwijderd of daar- Straf voor over-treders. uit verwijderd is, terugkomende, zal worden gestraft met een geld-boete niet te boven gaande de som van een honderd pond sterling, bij wanbetaling te vervangen door eene gevangenisstraf met harden arbeid geen drie maanden te boven gaande, terwijl hij bovendien uit den Staat zal worden verwijderd, na het ondergaan zijner straf.

15.—Waar in dit hoofdstuk van kleurlingen of personen wordt gesproken zal daaronder verstaan worden, zoowel het Beide seksen be-doeld door "kleurlingen." mannelijk als het vrouwelijk geslacht.

SCHEDULE A.

District.....

- A. Naam van applicant .....
- B. Geboorte plaats .....
- C. Ouderdom .....
- D. Nationaliteit .....
- E. Laatste verblijfplaats.....
- F. Tijdperk van verblijf aldaar .....
- G. Naam van laatsten dienstheer .....
- H. Werk onder hem gedaan.....
- I. Werk dat men voornemens is in dezen Staat te doen .....

Naamteekening van persoon

Voor mij,

Landdrost.

Te

den

18

SCHEDULE B.

BEEEDIGDE VERKLARING.

Ik , tijdelijk te , verklaar onder eede dat ik van voornemen ben mij in den Oranjevrijstaat met ter woon te vestigen als , en dat ik geene handelsbezigheid of boerderij in dezen Staat, hetzij direct of indirect, zal doen of drijven, of laten doen of drijven.

Verklaard te , op heden den

Voor mij,

Landdrost te

HOOFDSTUK XXXIV.

TER BEPALING DER RECHTEN VAN KLEURLINGEN
TEN OPZICHTE VAN VASTGOED.*

AFDEELING I.—KLEURLINGEN IN HET ALGEMEEN.

Welke kleurlingen
vastgoed kunnen
bezitten.

1.—Kleurlingen, welke voortgesproten zijn uit een wettig huwelijk van een blanken vader en kleurling moeder, of kleurling vader en blanke moeder, hebben het recht vaste eigendommen te koopen en te verkoopen, en op hunnen naam getransporteerd en geregistreerd te bekomen, mits zij binnen den Staat wonen.

Bastaards kunnen
onder zekere voor-
waarden vastgoed
bekomen.

2.—Die kleurlingen, gewoonlijk genaamd "bastaards", welke gedurende vijf jaren in den Staat hebben gewoond, en eenig ambacht uitoefenen, en geene onderdanen zijn van eenig naturellen-opperhoofd, kunnen erven en gebouwen op de dorpen in eigendom geregistreerd krijgen, mits zij van den landdrost van het district hunner woning, en van minstens vijf respectabele burgers, zelve grondbezitters zijnde, certificaten van goed burgerlijk en zedelijk gedrag ten genoegen van den Staats-president overleggen.

Kinderen van
kleurlingen kun-
nen vastgoed
erven.

3.—De kinderen van kleurlingen, die reeds vaste eigendommen bezitten, of nog verkrijgen zullen overeenkomstig deze bepalingen, zijn bevoegd die eigendommen van hunne ouders te erven en op hunnen naam te doen registreeren.

Vijf hoofden van
huisgezinnen toe-
gelaten op plaat-
sen van kleur-
lingen.

4.—Een kleurling, vast eigendom bezittende, onder deze bepalingen, zal niet gerechtigd zijn meer dan vijf hoofden van huisgezinnen van kleurlingen op zijne plaats te houden. Voor ieder hoofd van een huisgezin dat hij meer dan vijf op zijne plaats heeft wonen, zal hij verbeuren eene boete van tien pond sterling, en verplicht zijn de zoodanigen zijne plaats te doen ruimen.**

Uitleg van voor-
gaand artikel.

5.—Onder hoofden van huisgezinnen, als in artikel 4 vermeld, worden niet bedoeld te behooren de ongehuwde kinderen van den eigenaar.

Kleurlingen
anderszins onbe-
voegd vastgoed te
bekomen.

6.—Kleurlingen, niet vallende onder de termen van artikels 1, 2 en 3, hebben geen recht onroerende goederen te koopen, op hunnen naam getransporteerd te krijgen, of te huren.

Transportacten en
grondbrieven van
kleurlingen.

7.—Aan de transportacten aan kleurlingen te passeeren, of de grondbrieven aan hen te worden uitgereikt, zal een afschrift van de bepalingen van deze afdeeling van dit hoofdstuk worden gehecht.

Hoe verklaringen
van koper en ver-
kooper worden af-
gelegd.

8.—De verklaringen van verkooper en koper, van koopen onder deze bepalingen, moeten immer door hen in persoon voor den landdrost van het district worden afgelegd, opdat

* Zie ook Artikel 7 van het voorgaand Hoofdstuk (XXXIII.)

** Vergelijk Artikels 20 en 22 van Hoofdstuk CXXXIII (De wet tot tegengaan van Veeleverrij, Landlooperij en Verzamelingen van Kleurlingen).

die ambtenaar zich kan overtuigen van den persoon zonder door namen te worden misleid.

9.—Ieder persoon die onroerend goed aan een kleurling verkooft of verhuurt, welke volgens deze bepalingen niet gerechtigd is geregistreerd transport daarvan te ontvangen, zal onderworpen zijn aan eene boete van een honderd pond sterling, met nietigverklaring van zoodanig koop- of huurcontract.

10.—Kleurlingen, die volgens deze bepalingen rechten van eigendom verkrijgen op onroerende goederen, of alreeds bezitten, zullen nimmer als burgers worden beschouwd, maar zullen even als de burgers dienstplichtig zijn, of goederen tot commandodienst moeten verschaffen, wanneer wettiglijk door bevoegde personen daartoe gerequireerd.*

AFDEELING II.

BLIJZONDERE BEPALINGEN VOOR HET DISTRICT MOROKA.

11.—De bovengaande bepalingen, aangaande het eigendomsrecht van kleurlingen, blijven van kracht in het district Moroka, behalve in zooverre als door de volgende artikelen anders wordt bepaald.

12.—Ieder kleurling grondeigenaar, wiens grondrecht waarborgd werd bij de proclamatie der annexatie van het voormalig Barolong grondgebied, thans district Moroka, zal het recht hebben zoodanige grondrechten te verkoopen of af te staan,—dat wil zeggen, aan ouders, kinderen of hunne afstammelingen, broeders en zusters, alles voor zoo ver die inwoners van genoemd Barolong grondgebied waren tijdens de genoemde annexatie.

13.—Zulke verkoop of vervreemding zal gedaan worden volgens de wetten en bepalingen dienaangaande in zwang, behalve in zooverre als hiernader anders wordt bepaald.

14.—Het woord “kinderen”, in artikel 12 gebezigd, beteekent zoons of dochters van hun eigen vader. De woorden “broeders” en “zusters” in dat artikel beteekenen kinderen van denzelfden vader.**

15.—Voordat zoodanige koop wordt gesloten, zal de verkooper aan den landdrost van het district kennis moeten geven, en bewijs moeten leveren ten genoegen van den landdrost, door beëdigde verklaringen als anderszins, dat de persoon aan wien hij voornemens is te verkoopen een zijner bloedverwanten is, zooals bij artikel 12 wordt aangeduid.

16.—Zoodra het bewijs als bij artikel 15 bepaald ingeleverd is, zal de landdrost van het district zijne toestemming in geschrifte geven, welke toestemming aan de transportacte zal gehecht worden.

* Zie Artikel 27 enz. van Hoofdstuk XI. (De Krijgs- en Commandowet).

** Over de rechten van kinderen van Barolong inboorlingen zie ook Artikel 4 van Hoofdstuk LVI (Over de Liquidatie en Distributie van Barolong Boedels).

HOOFDSTUK XXXV.

OVER HET APPRENTICEEREN VAN KLEURLINGEN-KINDEREN.

Macht van Landdros-
t om in te
boeken.

1.—De landdrosten van de differente districten in dezen Staat zullen geautoriseerd en gerechtigd zijn, om alle kinderen van kleurlingen, minderjarig zijnde, die op eene wettige wijze zullen kunnen of mogen worden ingeboekt of geapprenticeerd bij de burgers van dezen Staat, zoodanig te apprenticeeren en in te boeken; de jongens totdat zij den ouderdom van een-en-twintig, en de meisjes totdat zij den ouderdom van achttien jaren zullen hebben bereikt, om in eenig ambacht, handwerk of nering te worden opgevoed en gebezigd.

Ouderdom, indien
onzeker, moet ge-
schat worden.

2.—In elk geval van inboeking of vernieuwing van eenig contract van apprenticeschap, wanneer de ouderdom van het kind niet met zekerheid van de ouders zal zijn vernomen of kunnen vernomen worden, zal de landdrost het recht hebben twee onpartijdige mannen daartoe in te zweren, en door hen onder hunnen eed te doen verklaren welken ouderdom zij zulk kind gelooven te hebben bereikt, en in geval van verschil zal de landdrost beslissen.

Bepaling over
reeds ingeboekten.

3.—Alle kinderen van kleurlingen thans bij de ingezetenen van dezen Staat woonachtig, en die op eene wijze zullen bekomen zijn welke aan den landdrost zal blijken ter goeder trouw en zonder geweld, bedrog of eenige andere onbetamelijke wijze te zijn bekomen, mogen door hem worden geboekt en geapprenticeerd als voormeld; doch onder voorwaarde, dat wanneer een of meer der ouders van zoodanig kind of kinderen zullen worden ontdekt, en aanspraak maken, of verlangen zulk kind of kinderen terug te bekomen, de landdrost het recht zal hebben het contract van apprenticeschap te vernietigen, en te bevelen, dat zulk kind of kinderen aan zoodanigen ouder of ouders worde terugggegeven, mits dat het kind voor den landdrost verklaart gewillig en begeerig te zijn naar zijne of hare ouders terug te gaan, en mits het blijken zal dat zulk kind niet met vrijwillige toestemming van zijnen of haren ouder of ouders zal zijn afgestaan of geapprenticeerd.

Inboeking van
weezen en ver-
latene kinderen.

4.—De landdrosten zullen gerechtigd zijn eenig kind of kinderen van kleurlingen binnen dezen Staat, als wees of weezen, en onverzorgd, of als door de ouders verlaten geworden, of anders met toestemming van de ouders, in te boeken en te apprenticeeren, zoo als bij artikel 1 hiervoren is bepaald; hetzij met of zonder loon of onder zoodanige voorwaarden als door den meester of meesteres met de ouders, of een wees zijnde, met den landdrost, zullen zijn overeengekomen, welke voorwaarden niet in deze wet zijn voorzien.

5.—De vorm en inhoud van het contract zal door den Staatspresident worden gegeven, en zal wel bijzonderlijk moeten inhouden, dat de meester of meesteres bij wie zulk kind zal zijn ingeboekt of geapprenticeerd, gehouden zal zijn, behalve het gestipuleerde handwerk of beroep waarin onderwijs gegeven zal worden, zulk kind ook in de leer van het gereformeerde christelijke geloof te onderwijzen of te laten onderwijzen.

Vorm en inhoud van contract.

6.—In geval van mishandeling of het niet nakomen van de voorwaarden van het contract van apprenticeschap door den meester of de meesteres, zal de landdrost of het hof van landdrost en heemraaden, of ander hooger gerechtshof, op behoorlijk bewijs gerechtigd zijn, behalve zulke boeten of straffen die zij zullen goedvinden op den overtreder te leggen, naar den aard der overtreding, het voormeld contract te vernietigen.

Straf voor mishandeling, enz.

7.—Het zal aan den landdrost vrijstaan om eenig kind of kinderen, inboorling of kleurling zijnde, die buiten dezen Staat op gezag van eenige erkende regeering wettiglijk voor een der burgers van zoodanige regeering op dien tijd een *bonâ fide* inwoner zijnde, mogen zijn geboekt of geapprenticeerd, en waarvan het apprenticeschap aan hen zal zijn vertoond, in de dienst van zoodanigen meester of meesteres te laten, en het contract als gezien te endosseeren; mits zulk contract of verbintenis niet tegenstrijdig zij met eenige der bepalingen in deze wet gemaakt, anders zal eene nieuwe verbintenis door den landdrost mogen worden uitgemaakt.

Bepaling over kinderen buiten den Staat ingeboekt.

8.—Geen contract van apprenticeschap zal aan iemand anders mogen worden overgemaakt, om welke redenen ook, maar zal in zulk geval worden beschouwd als verbroken en te niet gedaan; echter zal, in geval van het overlijden van den meester, het contract van kracht blijven ten faveure van zijne weduwe of den man met wien zij mocht hertrouwen.

Overmaken van contract verboden.

9.—De landdrost zal niet vermogen eenig kind van eenen kleurling in te boeken of te apprenticeeren bij of aan eenig persoon, dat na het passeeren van deze wet op eene onwettige wijze binnen dezen Staat zal zijn ingevoerd, hetzij door den persoon zelve, bij wien zulk kind zal gevonden worden, of door iemand anders, en aan hem, hetzij voor of zonder eenige waarde of geldelijke consideratie afgestaan, maar gehouden zijn zulk kind of kinderen van zulken persoon of personen te ontnemen, en bij iemand anders te besteden, totdat zij aan hunne ouders of vrienden kunnen worden teruggegeven; en zulke overtreders zullen daarenboven door boete of gevangenis, of beiden mogen worden gestraft, naar omstandigheden der zaak, zoo als eenig competent gerechtshof in zijne discretie zal vinden noodig te zijn.

Inboeking van onwettig ingevoerde kinderen verboden.

Uitleg van termen. 10.—In de meening van deze wet zal worden verstaan, dat het enkelvoudige getal ook het meervoudige zal insluiten, en dat waar in het mannelijke geslacht gesproken wordt, ook het vrouwelijke zal zijn ingesloten, wanneer zulks noodig zijn mocht, om kracht te geven aan den zin en de meening van deze wet.

HOOFDSTUK XXXVI.

OVER HET VOLK VAN PAULUS MOPELI.

Mopeli en volk onderdanen verklaard.

1.—Kapitein Paulus Mopeli met zijn volk, met inbegrip der onderhoorige kapiteins, zijn onderdanen van den Oranjevrijstaat.

Commandant; machten en plichten.

2.—De ambtenaar, welke onder het volk van Paulus Mopeli in het grondgebied van Witzieshoek, als aan dezen afgegeven, ter bewoning door hem en zijn volk, wordt geplaatst, zal den titel van commandant dragen en met de macht van landdrost bekleed zijn, uitgezonderd waar ten aanzien van die macht bijzondere voorzieningen worden gemaakt; en hij zal verplicht zijn binnen dat grondgebied te wonen.

Crimineel practijk binnen Witzieshoek.

3.—De crimineele wetten van den Oranjevrijstaat zullen op hen van toepassing zijn, voor zoo ver de strafbepalingen daarin zijn opgegeven en overeenkomstig het gebruik kunnen worden ten uitvoer gebracht. In misdaden welke volgens de wetten van den Staat met den dood strafbaar zijn, en ten aanzien van welke de toepassing dier straf niet in onbruik is geraakt, wordt een voorloopig onderzoek gehouden en aan den Staatsprocureur opgezonden, wanneer zijne instructien daaromtrent zullen moeten worden opgevolgd. De kapitein Paulus Mopeli zal echter verplicht zijn, om, wanneer door den commandant daartoe bevolen, de beschuldigten en de getuigen voor de beschuldiging en verdediging in eenige zaak voor het hof te doen verschijnen, in plaats van door dagvaardingen daartoe verplicht te worden.

Civiele practijk.

4.—Kwestien van civielen aard kunnen in de eerste instantie voor Paulus Mopeli en zijn raad worden gebracht, die dan daaromtrent beslissen zullen; partijen, die met hunne uitspraak ontevreden zijn, zullen het recht hebben zich daarover bij den commandant te beklagen, die alsdan de zaak op nieuw zal hooren, en dan als een hof van billijkheid daarover zal beslissen, met dien verstande nochtans, dat Paulus Mopeli en raad in geen geval lijfstraffelijke uitspraken van toepassing zullen mogen maken.

Commandodienst.

5.—Kapitein Paulus Mopeli zal te eeniger tijd verplicht zijn, wanneer daartoe aangevraagd door het Gouvernement, zoo vele manschappen te leveren als mochten worden vereischt, ten einde commandodiensten of anderszins te doen.

6.—Geen ondergeschikte van kapitein Paulus Mopeli zal ^{Paswet.} het geoorloofd zijn, de gronden aan hem ter woning toegekend, te mogen verlaten, zonder voorzien te zijn van een gedrukten pas en door den ambtenaar, aldaar geplaatst zijnde, te zijn ondertekend; zullende voor elken pas een sixpence moeten worden betaald, en de overtreder dezer bepaling mogen worden gestraft met niet meer dan vijf-en-twintig slagen of gevangenisstraf met harden arbeid, niet te bovengaande drie maanden.

7.—Kapitein Paulus Mopeli, noch een zijner onderhoorige kapiteins, noch anderen van zijn volk, zal het geoorloofd zijn eenigen raad of vergadering van andere naburige stammen te mogen bijwonen, of toelaten dat, bij eenige raadsvergadering van hen vreemde kapiteins of anderen daarbij zullen mogen tegenwoordig zijn, zonder schriftelijk verlof van den commandant of den Staatspresident, op verbeurte eener boete van niet minder dan vijf en niet meer dan tien beesten. ^{Zekere vergaderingen verboden.}

8.—Ten einde gouvernementen- onkosten te bestrijken wordt bepaald en vastgesteld, dat op iedere hut, die bewoond wordt, door den eigenaar daarvan zal worden betaald tien shillings per jaar. Kapitein Paulus Mopeli en de andere onderhoorige kapiteinen zullen van deze oplaag uitgesloten zijn, doch zij zullen alle mogelijke hulp en bijstand verleen en voor de invordering van de hutbelasting verschuldigd door hunne onderhoorigen, en indien zij in die hulp en bijstand nalatig blijven, of de orders, hun door den commandant te dien aanzien gegeven, niet opvolgen, zullen zij verantwoordelijk kunnen gemaakt worden voor de voldoening van het niet betaalde gedeelte van zoodanige belasting. ^{Hutbelasting.}

9.—De commandant zal verplicht zijn een register te houden van alle manspersonen wonende in die gronden, alsmede van het getal der bewoonde hutten, en onder welke kapiteins dezelve geplaatst zijn. ^{Register van Inwoners.}

10.—Geen blanke personen zullen zonder verlof van den President en uitvoerenden raad zich binnen de gronden aan Paulus Mopeli ter woning afgestaan, mogen vestigen, zullende na verkregen verlof dezulken welke aldaar handel mochten willen drijven, eene behoorlijke licentie moeten betalen, gelijkstaande met de bestaande wetten van het land. Echter zullen geene dranklicenties kunnen worden uitgegeven. ^{Blanken in Witzieshoek verboden. Dranklicenties verboden.}

11.—Paulus Mopeli noch eenige der onderhoorige kapiteins of onderdanen, zal het veroorloofd zijn om eenigen kleurling of blanke persoon, van buiten inkomende aan te nemen, of meer dan vier-en-twintig uren te herbergen, zonder verlof van den commandant, en zij zullen gehouden zijn kennis te geven aan den commandant van de aankomst van eenigen vreemdeling, binnen den bepaalden tijd van vier-en-twintig uren, onder verbeurte bij nalatigheid van niet minder dan twee en niet meer dan tien beesten. ^{Vreemdelingen.}

- Dagboek van ontvangsten. 12.—De commandant zal een dagboek houden van gelden door hem ontvangen en uitbetaald.
- Notulenboek van rechtszaken. 13.—De commandant zal een notulenboek houden van zaken, die voor hem zullen worden gebracht, met aantekening zijner uitspraken.
- Rapport van toestand van zaken. 14.—De commandant zal verplicht zijn maandelijks aan den Staatspresident een schriftelijk rapport in te zenden van den toestand van zaken binnen zijne jurisdictie.
- Bewaring van rust. 15.—Paulus Mopeli zal verplicht zijn, om alle gevraagde assistentie aan den commandant te verleen tot het bewaren van rust en vrede binnen het grondgebied.
- Inboekingen van kleurling-kinderen. 16.—De commandant zal het recht hebben om kleurling-kinderen, binnen de gronden behoorende, in te boeken tot hunne mondige jaren, aan burgers van den Staat, wanneer daartoe door de ouders of naaste familiebetrekkingen bij hem aanzoek wordt gedaan. Voor zulke inboeking zal door de partijen, ten wiens voordeel dit geschiedt, tien shillings per hoofd voor leges moeten worden betaald.
- Zending van Ned. Geref. Kerk toegelaten. Van welke inboeking een behoorlijk register zal moeten worden gehouden en in elk geval eene kopie aan den landdros van het district alwaar de dienstheer woonachtig is zal moeten worden opgezonden.
- Regulaties voor Commandant. 17.—Aan de Nederduitsche Gereformeerde Kerk alhier gevestigd zal het geoorloofd zijn eenen zendeling, tot dat kerkgenootschap behoorende, onder het volk van Paulus Mopeli te plaatsen, zullende hetzelfde echter verplicht zijn om alles, wat tot het onderhoud van zulken leeraar behoort, te bekostigen; en de afbakening van gronden voor de Zendingstatie, reeds geschied, wordt goedgekeurd.
- 18.—De President, met advies van den uitvoerenden raad, zal het recht hebben van tijd tot tijd zulke regulaties te maken voor den commandant als naar omstandigheden mochten noodig bevonden worden.

HOOFDSTUK XXXVII.

OVER DE LANDSTAAL.*

Hollandsch als
hoofdtal gebruikt
te worden.

1.—De Hollandsche taal zal de hoofdtal in alle gerechts-hoven en publieke kantoren in dezen Staat zijn; en alle dagvaardingen, vonnissen, uitspraken, orders, lastschriften, instructien, ordonnantien, proclamatien, enzovoorts, zullen in de Hollandsche taal geschreven, uitgevaardigd en gepubliceerd worden; en alle brieven, memories, of andere communicatien aan dit gouvernement gericht, indien niet in de Hollandsche taal opgesteld, zullen met eene Hollandsche vertaling moeten vergezeld worden.

* Over de Hollandsche taal in het Onderwijs zie Artikelen 99, 103 en 104 van Hoofd XLIX (De Wet op het Openbaar Onderwijs.) Ten opzichte van boekerijen van Staatswege ondersteund zie Artikel 5 van Hoofdstuk LII (Over Publieke Boekerijen.)

2.—Alle klerken in de landdrosts- en andere publieke kantoren zullen beide met de Hollandsche en Engelsche talen genoeg moeten bekend zijn, om als tolken in alle zaken te kunnen aageeren.

Klerken met Hollandsch en Engelsch bekend te zijn.

3.—Alle rekeningen tegen het gouvernement moeten ter uitbetaling aangepresenteerd worden in de taal van het land, alvorens daaraan voldaan kan worden.

Rekeningen in landstaal te zijn.

4.—Alle verrichtingen van stadsraden, municipaliteiten of wettig erkende dorpsbesturen in den Oranjevrijstaat, moeten in de Hollandsche taal gehouden worden; waar zulks ten gevolge van onbekendheid met de Hollandsche taal ondoenlijk mocht zijn, zullen die verrichtingen in eene andere taal mogen geschieden, mits dat alle redevoevingen zullen moeten vertaald worden in het Hollandsch, en dat alle voorstellen of geschriften die in een vreemde taal zullen zijn opgesteld, onmiddelijk zullen moeten worden vertaald, zoodat dezelve in de Hollandsche taal in de notulen of archieven bewaard zullen blijven.

Taal van Municipale verrichtingen

5.—Alle marktverkoopingen moeten gehouden worden in de Hollandsche taal.

Taal in marktverkoopingen.

6.—Overtreders van eenige bepalingen in de twee laatst voorgaande artikelen gemeld zullen gestraft worden met eene boete niet te boven gaande tien shillings voor de eerste overtreding, en bij eene tweede of volgende overtreding gestraft worden met eene boete van een pond sterling en de kosten van proces.

Straf voor overtreding van Art. 4 en 5.

HOOFDSTUK XXXVIII.

OVER STAATSWAPEN, VLAG EN VOLKSLIED.

1.—Het ontwerp van de vlag, gezonden door den Koning van Nederland, is aangenomen zooals in de ontvangene afteekening voorgesteld; en bij het gezondene ontwerp van wapen, zal het reeds bestaande, zoo als in het groot zegel van den Staat, ingevoegd worden met weglating der oranje-streep.

Staatsvlag en wapen.

2.—Het lied gepresenteerd door den heer Hamelberg, toenmalig lid van den Volksraad voor Bethulie, bij gelegenheid der feestviering van het twaalfjarig bestaan van den Oranjevrijstaat als een vrij en onafhankelijk volk, is verklaard te zijn het "Volkslied van den Oranjevrijstaat."

Volkslied.

HOOFDSTUK XXXIX.

OVER DE CONSULS.

Voorrechten van
Consuls.

1.—De consuls, generale consuls, en andere consulaire ambtenaren, die in den Oranjevrijstaat zijn gevestigd, of zich zullen vestigen, zullen indien zij burgers of onderdanen zijn van den Staat welke hen heeft benoemd, vrij zijn van inkwartiering en alle militaire dienst alsmede van hoofdelijken omslag, personeele belasting, en alle andere lands-, gewestelijke- en gemeente-belastingen van directen of personeelen aard, zonder dat deze vrijdom zich zal uitstrekken tot indirecte belastingen, en met dien verstande dat zij des verlangd voldoende zullen doen blijken, dat de regeeringen van welke zij hunne commissies ontleenen gelijken vrijdom toestaan aan de consulaire ambtenaren, burgers van den Oranjevrijstaat, die in hare Staten zijn gevestigd, of zich zullen vestigen.

Consuls zekere be-
lastingen te be-
talen.

2.—Onder de in artikel 1 vermelde vrijdommen zijn niet begrepen de belastingen, waaraan de daar bedoelde consulaire ambtenaren mochten onderworpen zijn ter zake van eenige handel door hen gedreven, van eenig beroep of bedrijf buiten hunne consulaire functien door hen uitgeoefend, of van onroerende goederen door hen bezeten in het land waar zij hun ambt uitoefenen.

Eereburgerschap.

3.—Aan de consuls van den Oranjevrijstaat, geplaatst bij de verschillende regeeringen van andere naties, wordt het eere-burgerschap van dezen Staat opgedragen, en zij worden als zoodanig gelijk gesteld met onze burgers met betrekking tot de betaling van extra-recognitie op plaatsen door hen persoonlijk in eigendom in dezen Staat bezeten.

HOOFDSTUK XL.

DE KRIJGS- EN COMMANDOWET.

MACHTEN DES STAATSPRESIDENTS.

Macht van Staats-
president om
Krijgswet te ver-
klaren of op te
heffen.

1.—De Staatspresident met den uitvoerenden raad heeft de macht krijgswet te verklaren over den geheelen Staat, of eenig gedeelte van denzelve, bij gelegenheid van eenen inval of bedreigden inval in het land, door eenigen machtigen vijand, of bij gelegenheid van eenen opstand in het land, in verband met zoodanigen vijand handelende, of in zichzelf van eenen geduchten aard zijnde, zoodat er redenen zullen zijn te vermoeden dat daardoor eene geheele omwenteling in de regeering kan ontstaan door geweld van wapenen. De Staatspresident heeft het recht de opheffing der krijgswet te verklaren, hetzij voor het geheel of ten deele, naar gelang van omstandigheden.

2.—De Staatspresident zal gehouden zijn om in elk der hieronder vermelde gevallen, of die van dien aard, dadelijk maatregelen te nemen om, indien vereischt, door geweld van wapenen de rechten van dezen Staat te doen gelden of verdedigen, en het leven, de goederen, en rechten van de ingezetenen van den Staat te beschermen, en in geval van vijandelijke invallen in den Staat, of bedreigde aanvallen van buiten, of van molesten, of bezitneming van eenige private of publieke goederen of eigendommen, ongeoorloofde of gevaarlijke zamenrottingen, veedieverijen, landlooperijen, publieke aanrandingen of geweld, door enkele personen of benden, van eenige volken van binnen of buiten de bewoonde of verklaarde grenzen van dezen Staat, zal de Staatspresident gehouden en gerechtigd zijn om onverwijld de noodige stappen te nemen om de geweldenaars te stuiten, te verdrijven, gewapend aan te vallen, gevangen te nemen, en te achtervolgen over en buiten de grenzen van dezen Staat, wanneer zulks vereischt mocht worden, ofschoon daardoor een oorlog zoude kunnen ontstaan; mits van alle zulke handelingen aan den Volksraad verslag doende.

Plicht van Staatspresident om vereischte verdedigingsmaatregelen te nemen.

3.—Zoodra de Staatspresident het noodig oordeelt dat een commando van gewapende burgers zal uitgaan, zal hij deswege orders zenden aan den landdrost van het district; de landdrost zal terstond per expresse of anderszins deze orders mededeelen aan den veldcommandant en de veldcornetten; doch de Staatspresident kan, zoo hij zulks noodig oordeelt, zijne bevelen onmiddelijk aan de commandanten of veldcornetten zenden, maar hij zal in zoodanig geval daarvan aan den landdrost mededeeling doen.

Macht van Staatspresident om Commando te doen oproepen, in dien noodig.

4.—In geval gedurende eenen oorlog de macht te velde gesplitst is in verschillende op zichzelf handelende afdelingen, zal de Staatspresident de bevoegdheid hebben aan de bevelvoerende officieren dier afdelingen zonder tusschenkomst van den commandant-generaal, van tijd tot tijd zoodanige instructies te geven als hij wenschelijk beschouwt.

Macht van Staatspresident gedurende oorlog instructies aan officieren te geven.

KRIJGSOFFICIEREN—ALGEMEENE PLICHTEN EN MACHTEN—KIEZING EN BEZOLDIGING.

5.—De veldcommandanten en veldcornetten zullen overeenkomstig hunne instructies handelen, en verder hunne orders van den Staatspresident of den landdrost ontvangen, naar dat de publieke dienst zulks zal mogen vereischen.

Plichten van Krijgsofficieren.

6.—In geval eenig veldcornet weigerachtig of nalatig mocht zijn de in deze verordening vermelde bevelen ten uitvoer te brengen, zal hij, bij overtuiging door het landdrosthof, beboet kunnen worden met eene som geene zeven-en-dertig pond en tien shillings sterling te boven gaande, en indien zoodanig veldcornet nog nalatig blijft zal de landdrost hier-

Strafen afzetting van Veldcornet wegens plichtverzuim.

van rapport doen aan den Staatspresident, die hem uit zijne betrekking kan zetten, en in de plaats van den afgezetten veldcornet eenen provioneelen veldcornet aanstellen.

Een veldcornet, aldus afgezet, zal gedurende den tijd van een jaar voor dat ambt niet weder verkiesbaar zijn.*

Vervolging, straf en afzetting van Veldcornet wegens partijdigheid, enz.

7.—Wanneer eenig veldcornet wegens opzettelijke partijdigheid, verdrukking of vervolging van eenig burger of inwoner in zijne wijk, door den publieken vervolger of, bij diens weigering, door de verongelijkte partij als privaats aanklager, voor het gerechtshof van den landdrost zal zijn aangeklaagd en overtuigd geworden, zal hij door gezegd gerechtshof naar den aard en het gewicht of het opzet van zoodanige handelwijze of gedrag mogen worden vermaand en beboet, welke boete geene zeven-en-dertig pond en tien shillings sterling zal te boven gaan; doch er zal voor beide partijen recht van appél zijn naar de rondgaande gerechtshoven, zullende de Staatspresident dezelfde macht hebben met zoodanigen veldcornet te handelen als bepaald bij het laatst voorgaand artikel.

Veldcommandanten vallen onder Artikels 6 en 7.

8.—De bepalingen in de beide voorgaande artikelen vervat, zullen mede van toepassing zijn op de veldcommandanten der districten.

Jaarlijkse opgave van dienstplichtigen door Veldcornet.

9.—De veldcornetten zijn verplicht jaarlijks de namen van alle dienstplichtige burgers op te geven aan het kantoor van den landdrost van het district waarin zij ressorteeren.

Oproeping tot Commandodienst door Veldcornet.

10.—De veldcornetten zullen het recht hebben de inwoners tot commandodienst op te roepen, indien zulks noodzakelijk is, en tevens verplicht zijn dit op last van hooger autoriteit te doen.

Krijgs officieren moeten verrichtingen rapporteeren; Landdrosten moeten lijsten van gecommundeerden verzenden.

11.—Elk veldcornet zal gehouden zijn, zonder verzuim, eene lijst aan den landdrost in te zenden van alle door hem gecommandeerde personen en behoeften, zoowel als van de namen van die personen van wie zulke behoeften mochten gevorderd zijn, alsmede van de namen van vrijwilligers uit de naburige kolonies of andere landen, en van de namen der onwilligen; en elk veldcommandant zal gehouden zijn aanstonds, na afloop van eenig commando of eenige expeditie, waarop hij mocht zijn uitgezonden geworden, een nauwkeurig verslag van zijne verrichtingen en alle belangrijke omstandigheden, met zoodanig commando of zoodanige expeditie in verband staande, aan den landdrost van zijn district in te zenden; en de landdrosten zullen zoodanige lijsten zoo spoedig mogelijk aan den gouvernements-secretaris inzenden, zullende de voornoemde personen bij nalatigheid of verzuim, om aan de bepalingen in dit artikel ten hunnen opzichte gemaakt, te voldoen, onderhevig zijn aan eene boete niet te bovengaande zeven-en-dertig pond en tien shillings sterling, behoudende het recht van te appelleeren, zooals in artikel 7 vermeld.

* Zie ook Artikel 18 van Hoofdstuk X (De wet over Veldcornetten).

12.—De veldcornetten der wijken en de dorpsveldcornetten zullen verplicht zijn de burgers in het veld te vergezellen, tenzij zij door hunnen landdrost om wettige redenen daarvan tijdelijk verschoond worden.

Veldcornetten vergezellen burgers in het veld.

13.—De bevelvoerende commandant van een commando is belast met de ontvangst en de uitdeeling van alle ammunitie, die ten behoeve van zoodanig commando verzonden wordt; hij heeft echter het recht om, onder zijn toezicht, die verplichting op te dragen aan een anderen krijgsofficier of dienstdoenden burger bij zijn commando, en zal behoorlijk aanteekening en verantwoording moeten doen aan het gouvernement omtrent de wijze waarop de uitdeeling dier ammunitie van tijd tot tijd plaats heeft; zullende zoodanig gedeelte der ammunitie als niet voor oorlogsdoeleinden gebruikt wordt op de verantwoordelijkheid van den bevelvoerenden commandant of van den krijgsofficier of burger, dien hij tot het bovengenoemd einde aanstelt, aan het gouvernement moeten teruggeleverd worden, en de gezegde commandant of krijgsofficier zal tot de stipte en getrouwe nakoming van de verplichtingen in dit artikel vermeld beschouwd worden als door zijn ambtseel gebonden te zijn, terwijl een burger daartoe door eenen eed zal gebonden worden.

Uitdeeling van ammunitie door commandant of ander aangestelden persoon.

14.—De bevelvoerende officier zal degenen behorende aan zijn legerafdeeling die zich door dapperheid, moed en gedrag buitengewoon onderscheiden hebben aan den Staatspresident rapporteeren, met opgave van alle omstandigheden en bijzonderheden; en de Staatspresident zal de aldus gerapporteerden, bij afzonderlijke kennisgeving, eervol in de *Gouvernements-Courant* doen melden.

Eerbetooning aan degenen die zich door dapperheid onderscheiden.

15.—Alle veldcommandanten en veldcornetten die worden aangesteld zullen desverkiezende bij het einde van drie jaren, gerekend van af den dag hunner aanstelling, hun ontslag kunnen bekomen.*

Ontslag van Krijgsofficieren na driejarigen dienst.

16.—Wanneer eenig veldcommandant of veldcornet bij het einde van drie jaren als opgemeld niet mocht bedanken, zal het aan de burgers van het district of de wijk, waarin zulk een beambte ageert, vrijstaan een verzoekschrift aan den landdrost in te zenden, verlot vragende om eene nieuwe kiezing te doen plaats vinden; en de landdrost zal eene bijeenkomst daartoe bepalen, volgens de wet, mits dat zulk verzoekschrift onderteekend zij, voor de kiezing van eenen anderen commandant door ten minste een honderd, en voor de kiezing van eenen anderen veldcornet door ten minste vijf-en-twintig stemgerechtigden.

Nieuwe verkiezing dier officieren na driejarigen dienst.

17.—De aftredende commandant of veldcornet zal, met zijne inwilliging, weder op nieuw verkiesbaar zijn.

Herkiesbaarheid dier officieren.

18.—In elke stad of dorp, de hoofdplaats van een district zijnde, zal een dorpsveldcornet worden gekozen en aangesteld.

Kiezing en aanstelling van dorpsveldcornetten.

* Over de verkiezing van Veldcornetten zie Hoofdstuk XXVII; over hunne aanstelling Hoofdstuk X.

De verkiezing zal plaats vinden op dezelfde wijze als voor de kiezing van veldcornetten is bepaald.

Geringere dorpen vallen onder wijken.

19.—De steden of de dorpen in dezen Staat, geen hoofdplaatsen van districten zijnde, vallen onder de wijken waarin zij zijn gelegen.

Diensttijd van dorpsveldcornetten.

20.—De diensttijd van zoodanigen dorpsveldcornet zal dezelfde zijn als voor veldcornetten vastgesteld.

Hun werkkring.

21.—De werkkring van zoodanigen dorpsveldcornet zal beperkt zijn binnen de limieten der dorpsgronden van de stad of het dorp, waarvoor hij is gekozen en aangesteld.

Bepalingen toepasselijk op hen.

22.—De bepalingen in deze verordening bevat betreffende veldcornetten, zijn, inzoverre niet uitdrukkelijk anders bepaald wordt, ook toepasselijk op de dorpsveldcornetten.

Diensttijd en verantwoordelijkheid van Commandant-Generaal.

23.—Een commandant-generaal zal beschouwd worden als gekozen te zijn voor den tijd van drie maanden, wanneer er eene andere kiezing zal plaats vinden, waarbij echter dezelfde persoon weder verkiesbaar zal zijn. De aftredende commandant-generaal zal evenwel zijn post bekleeden totdat de nieuw verkozene in functie treedt. Iedere commandant-generaal blijft verantwoordelijkheid schuldig voor al hetgeen door hem tijdens zijn bevel als zoodanig is gedaan.

Belooning van dienstdoende Commandanten en geneeskundigen.

24.—Gedurende oorlogstijd zal elk hoofd-commandant, aan het hoofd elke afdeling, dagelijks de som van een pond sterling, en elk commandant de som van tien shillings, als soldij genieten, zolang zij in die betrekking in het veld zijn. Wanneer een geneeskundige door de regeering bij eene expeditie gezonden wordt, is hij gedurende den tijd van zijnen dienst gerechtigd tot eene belooning van tien shillings per dag.

Aanstelling en soldij van provisioeneelen Commandant.

25.—Wanneer de vaste commandant van een district verhinderd is zich aan het hoofd der uit zijn district tot publieken dienst opgeroepene burgers te plaatsen, kiezen zij eenen provisioeneelen commandant, die gerechtigd is tot eene belooning van tien shillings per dag gedurende den tijd dat de publieke dienst duurt.

Aanstelling van plaatsvervangers van dienstdoende Krijgsofficieren.

26.—Bij gelegenheid van het uitzenden van een commando of gewapende expeditie zullen, aanstonds nadat de burgermacht zal zijn verzameld, plaatsvervangers worden gekozen voor de aanwezige commandanten en veldcornetten voor het geval dat deze sneuvelen. Deze keuzen zullen, voor zoo verre den plaatsvervanger van een commandant aangaat, geschieden door de aanwezige burgers van zijn district en, voor zooverre den plaatsvervangers van de veldcornetten aangaat, door de aanwezige burgers uit hunne wijken. Zoodanige plaatsvervangers worden gekozen voor den geheelen duur van commando.

Bepalingen toepasselijk op plaatsvervangers.

27.—De bepalingen in dit hoofdstuk vervat van toepassing zijnde op de commandanten en veldcornetten, zullen in hunne afwezigheid ook van toepassing zijn op hunne plaatsvervangers.

DIENSTPLICHTIGHEID—UITRUSTING—OORLOGSMIDDELEN.

28.—Alle ingezetenen tuschen zestien en zestig jaren oud, die geene wettige reden van verschooning hebben, zijn onderhevig aan commandodienst, doch jongelingen onder achttien jaren oud zullen niet opgeroepen kunnen worden om commandodienst te doen, tenzij de noodzakelijkheid zulks vordert.

Wie onderhevig zijn aan commandodienst.

29.—Ieder blanke persoon die tot commandodienst wordt opgeroepen zal een anderen blanken persoon, en iedere kleurling die tot commandodienst wordt opgeroepen, een anderen kleurling in zijn plaats kunnen stellen, mits zoodanige plaatsvervanger tusschen achttien en zestig jaar oud, tot den dienst bekwaam, behoorlijk uitgerust, en niet persoonlijk aan commandodienst onderworpen zij. Een plaatsvervanger zoowel als zijne uitrusting moet door den veldcornet worden goedgekeurd, en indien hij op eenige onwettige of onbehoorlijke wijze den dienst verlaat, is de oorspronkelijk gecommandeerde persoon verplicht die zelf te verrichten, tenzij hij een anderen plaatsvervanger stelle.*

Bepalingen over substituten.

30.—Landdrosten en veldcornetten zullen het recht hebben om rondlopende kleurlingen, of die niet verhuurd zijn, te commandeeren ter beschikking van eenigen burger wanneer daartoe aangezocht wordt, tegen behoorlijke betaling, doch geen tien shillings per maand te boven gaande. Geen ondercontract zijnde kleurling zal in tijden van oorlog het recht hebben zijnen dienst te verlaten, zelfs wanneer het contract verlopen is, maar zal verplicht zijn het contract te verlengen totdat de oorlog is afgelopen, wanneer zulks door den dienstheer gevorderd wordt. Geen gekleurde dienstbode zal kunnen gecommandeerd worden dan alleen bij dringende noodzakelijkheid.

Bepalingen over kleurlingen.

31.—Personen welke buiten's lands woonachtig, eigenaren zijn van ongeoccupeerden grond binnen den Staat gelegen zullen verplicht zijn in geval van oorlog een bekwaam en weltoegerust persoon, die niet persoonlijk aan commandodienst onderhevig is, ten dienste van het gouvernement te stellen, of eene som van twintig pond sterling voor de eerste drie maanden, en tien pond sterling voor elke volgende drie maanden, in's lands kas te betalen, ten einde te strekken tot dekking van de oorlogskosten. Nadat een eigenaar van grond die onderhevig is aan de betaling bovengenoemde belasting voldaan heeft, kan de grond vrijelijk aan een ander getransporteerd worden zonder dat deze gedurende den oorlog, voor welken de belasting betaald is, op nieuw aan de betaling daarvan onderworpen is. Dagvaardingen tot gerechtelijke invordering der belasting bedoeld in dit artikel kunnen gebracht worden voor het hof van landdrost en heemraden van het

Oorlogsbelasting wegens non-occupatie.

* Zie tevens Artikel 10 van Hoofdstuk XXXIV (Ter bepaling van de rechten van kleurlingen ten opzichte van vastgoed.)

district waarin de grond of een deel van den grond, waarvoor die belasting verschuldigd is, ligt, en zoodanige dagvaardingen zullen uitgenomen worden door de landdrostklerken. In appél of revisie worden de processen strekkende tot gerechtelijke invordering van de voormelde belasting gevoerd door den staatsprocureur.

Vrijdom van commandodienst.

32.—Leden van den volksraad en van den uitvoerenden raad, de gesalarieerde civiele ambtenaren, scholieren welke de godgeleerdheid bestudeeren, en personen lijdende aan lichamelijke gebreken, welke hen geheel onbekwaam maken voor commandodienst, zullen van persoonlijke commandodienst bevrijd zijn, doch zullen onderhevig zijn aan het commandeeren van benoedigheden. Onder de civiele ambtenaren zijn niet begrepen veldcornetten, assistentveldcornetten, en commandanten. Leeraren, van welke gezindheid ook, zullen bevrijd zijn van alle bijdragen voor commandos zoowel als van persoonlijke diensten. Wanneer een lid van de uitvoerende commissie—indien er eenige aangesteld mocht zijn—of van den uitvoerenden raad, of eenig lid van den volksraad van zijn huis afwezig is ter bijwoning van de raadsvergadering, zal geen veldcornet of ander krijgsofficier het recht hebben om tijdens zulke afwezigheid den bestuurder van zijne plaats te commandeeren om op commando te gaan, of om eenigen anderen burgerdienst te doen.*

Certificaten van onbekwaamheid voor dienst, hoe bekomen.

33.—Certificaten van onbekwaamheid voor commandodienst zijn nul en van geene waarde tenzij op de volgende wijze verkregen:—Wanneer een gecommandeerde persoon bij den veldcornet de versoening zou voorbrengen, dat hij wegens lichamelijke gebreken onbekwaam is tot dienst, en deze die versoening niet aanneemt, zal hij zich moeten vervoegen op het kantoor van den landdrost van zijn district. De landdrost zal onmiddelijk een doctor, of als er geen doctor is een ander persoon dien de landdrost het meest bekwaam daartoe oordeelt, ontbieden, ten einde zoodanig persoon in zijne tegenwoordigheid te onderzoeken; en in geval de doctor of zoodanig ander persoon verklaart dat de onderzochte persoon onbekwaam is, zal de landdrost hem tijdelijk vrijstellen. De onderzochte persoon zal in elk geval voor den aanvang van het onderzoek de som van één pond en één shilling sterling aan den doctor moeten betalen.

Dienstplichtigen verboden hun wijk te verlaten na oorlogsverklaring.

34.—Niemand zal vermogen, wanneer een oorlog zal zijn verklaard of orders gegeven zullen zijn tot het uitzenden van een commando tegen eenigen vijand, zijn veldcornetschap te verlaten zonder schriftelijk verlof van zijn veldcornet, en zich dusdoende onttrekken aan den dienst van hem gevorderd, onder verbeurte van eene boete niet te bovengaande zevenen-dertig pond en tien shillings sterling, of gevangenisstraf

* Zie tevens Artikel 1 van Hoofdstuk XXXIX (Over de Consuls.)

niet te boven gaande drie maanden, zullende hij in geval zijn veldcornet weigert het gevraagde verlof te verleenen, zich van laatstgenoemden mogen beroepen op den landdrost van het district. Iedere beambte bevoegd tot het ten uitvoer brengen van crimineele lastbrieven zal personen die zonder verlof wegtrekken, mogen achterhalen en arresteeren, en ieder die kennis draagt van het wegtrekken van dergelijke personen, is verplicht hiervan onmiddellijk aan zoodanigen beambte kennis te geven op verbeurte bij verzuim eener boete niet te boven gaande zeven-en-dertig pond en tien shillings sterling.

35.—Indien in zoodanige gevallen iemand zonder schriftelijk verlof van zijn veldcornet den Staat verlaat, zal hij terechgesteld kunnen worden voor het rondgaand gerechtshof, en, als hij schuldig bevonden wordt, onderworpen zijn aan een boete van een honderd tot vijf honderd pond sterling, of eene gevangenisstraf van een tot vijf jaren; indien de dagvaarding niet op hem persoonlijk kan gediend worden, zal hij minstens dertig dagen voor de zitting van zoodanig hof gedagvaard worden bij edicte in de *Gouvernements-Courant*, en indien hij niet verschijnt, zal de uit te spreken boete verhaald kunnen worden op zijne roerende of onroerende goederen. Indien de veldcornet het gevraagde verlof weigert, kan de aanzoeker zich beroepen op den landdrost van het district, en indien ook deze vermeent hetzelfde niet te mogen toestaan, zal hij het recht hebben zich tot verkrijging daarvan te wenden tot den Staatspresident.

Dienstplichtigen
verboden den Staat
te verlaten na
oorlogsverklaring.

36.—Eenig gecommandeerde persoon, die zich van het commando onttrekt buiten schriftelijke toestemming van den bevelvoerende officier der afdeeling waartoe hij behoort, zal met eene boete van niet minder dan tien pond en niet meer dan zeven-en-dertig pond en tien shillings sterling strafbaar zijn, en daarna dadelijk door den landdrost naar het commando teruggezonden worden. In geval van nietbetaling der boete, zal hij met gevangenisstraf voor niet langer dan drie maanden gestraft worden, welke straf hij zal ondergaan na afloop van het commando.

Strat op gecom-
mandeerden zich
onttrekkende van
commando.

37.—Ieder blank manspersoon in den Oranjevrijstaat van zestien tot zestig jaar oud, behalve degenen die in districts-dorpen woonachtig zijn, zal verplicht zijn ten alle tijde voorzien te zijn van paard, zadel, toom en een geweer in goede orde, alsmede van minstens een half pond kruit, dertig kogels, of een daarmede gelijkstaand aantal patronen, en van mondprovisie voor acht dagen. Ieder blank manspersoon in districts-dorpen van zestien tot zestig jaren oud, zal verplicht zijn ten alle tijden voorzien te zijn van een geweer in goede order, en van minstens een half pond kruit, alsook van dertig kogels en dertig dopjes, of een daarmede gelijkstaand aantal patronen,

Uitrusting ver-
eischt van blanken

en wanneer tot actieve dienst opgeroepen, van mondprovisie voor acht dagen. In tijden van commando zullen zij bovendien voorzien moeten zijn van een paard, zadel en toom.*

Straf op niet uitgerusten.

38.—Ieder persoon, die niet voorzien is van de uitrusting genoemd in het laatst voorgaand artikel, overeenkomstig dat artikel zal, indien het blijkt dat zulks niet aan onvermogen maar aan nalatigheid te wijten is, onderhevig zijn aan eene boete van niet minder dan vijf pond sterling, en tevens verplicht zijn zich zoodanige uitrusting aan te schaffen, op straffe bij nalatigheid, van een boete van zeven en dertig pond en tien shillings sterling, of van gevangenzetting voor drie maanden.

Onvermogen den moeten zich aanmelden aan veldcornetten, die zulks rapporteeren moeten.

39.—Ieder blank manspersoon die te onvermogen is om zich van het benoodigde hiervorengenoemd te voorzien, zal verplicht zijn zich bij den veldcornet of assistentveldcornet, of indien zulk een persoon in een districtsdorp woonachtig is dan bij den dorpsveldcornet, aan te melden en zijn onvermogen te kennen te geven, en de assistentveldcornet bij wien de aanmelding is geschied zal daarvan kennis geven aan den veldcornet; en de veldcornet bij wien de aanmelding of kennisgeving is geschied, of, waar zulks te pas komt, de dorpsveldcornet, zal verplicht zijn daaromtrent onderzoek in te stellen of de bewering gegrond is of niet, en indien gegrond eene lijst te maken van zoodanige onvermogenende inwoners en aan den landdrost van zijn district in te zenden, die daarvan onmiddellijk aan den gouvernements-secretaris zal kennis geven.

Uitreiking van geweren aan onvermogen den.

40.—Het uitvoerend gezag zal, na ontvangst van de lijst vermeld in het laatst voorgaand artikel, zoo spoedig mogelijk aan zoodanigen landdrost toezenden zoovele geweren als volgens lijst is aangevraagd, en die landdrost zal zoodanige geweren aanhouden, en ten tijde van commandodienst of gevaar aan zoodanige onvermogenende personen uitreiken tegen kwitantie.

Onvermogen den zich niet aanmeldende, strafbaar.

41.—Een persoon die werkelijk onvermogen is zich de bovenvermelde uitrusting aan te schaffen en nalatig geweest is hiervan kennis te geven als voormeld zal onderhevig zijn aan eene boete van niet minder dan een pond sterling, en geen vijf pond sterling te boven gaande.

Veldcornetten moeten onderzoek doen over uitrusting en nalatigen aanklagen.

42.—Ieder veldcornet en assistentveldcornet zal verplicht zijn om ten minste eenmaal in ieder jaar, en ieder dorpsveldcornet in districtsdorpen verplicht zijn om ten minste tweemaal in ieder jaar en verder zoo dikwijls de Staatspresident hun daartoe order zal geven, onderzoek in te stellen of ieder persoon voorzien is van de benoodigde wapens, enzoovoorts, zooals in deze wet vermeld, en bij gebreke daarvan zal de veldcornet of de dorpsveldcornet den nalatigen persoon schrif-

* Zie Regulatie 102 bevat in de Schedule gevoegd bij Hoofdstuk IV (De wet betrekkelijk de Lagere Gerechtshoven.)

telijk aanzeggen om alsnog binnen eene week aan zijne verplichting te voldoen, en na verloop van dien tijd zal hij bij verdere nalatigheid zoodanig persoon bij den landdrostklerk aanklagen.

43.—Ieder persoon die een geweer volgens het veertigste artikel van deze wet in bezit heeft, zal binnen eene maand na afloop van zoodanig commando of gevaar verplicht zijn zoodanig geweer aan den dorpsveldcornet af te geven, die verplicht zal zijn het aan den landdrost terug te zenden, op ontvangst van kwitantie. Uitgereikte geweren terugbezorgd te worden.

44.—Ieder persoon gemeld in de twee laatst voorgaande artikels van deze wet, en zich schuldig makende door verzuim aan de bepalingen in die artikels vervat, zal onderhevig zijn aan eene geldboete van vijf pond sterling. Verzuim van bepalingen van Art. 42 en 43 strafbaar.

45.—De veldcornetten zullen het recht hebben, indien zulks voor den publieken dienst noodig is, van de meerderjarige ingezetenen in hunne wijk zoo veel wagens, trekossen, tenten, rijpaarden, en geweren te commandeeren als voor zijn veldcornetschap noodzakelijk is, doch zij zullen de macht niet hebben deze behoeften te vorderen van iemand die dezelve niet bezit, en alleen bij hoogdringende noodzakelijkheid dezelve kunnen vorderen van iemand die tot persoonlijken dienst gecommandeerd wordt. Commandeeren van oorlogsmiddelen.

Een veldcornet is echter niet gerechtigd een geweer of rijpaard te commandeeren van iemand, die slechts één geweer of rijpaard voor eigen gebruik heeft.

Ook mondprovisie en kleine benodigdheden als graven, bijlen, enzoovoorts, kunnen op dezelfde wijze worden gecommandeerd van die meerderjarige ingezetenen die niet tot persoonlijken dienst gecommandeerd worden; maar wanneer de gecommandeerde persoon beweert zoodanige benodigdheden niet te bezitten, heeft hij het recht de waarde daarvan in geld te geven naar genoegen van den veldcornet.

Overigens zal geen veldcornet in eenig ander geval het recht hebben geld te vorderen.

Een veldcornet is tevens verplicht bij het commandeeren van behoeften, zoo veel mogelijk de verschillende vermogens in aanmerking te nemen.

46.—Indien een persoon op commando een paard van een ander gecommandeerd in gebruik zal hebben, zal hij verantwoordelijk zijn voor het verlies, de verwaarloozing of vernieling van hetzelfde, in geval het bewezen wordt dat zulks door moedwil of achteloosheid is veroorzaakt. Verantwoordelijkheid van gebruikers van gecommandeerde paarden.

47.—Na afloop van een commando zullen de veldcornetten der onderscheidene wijken verplicht zijn de resterende verkoopbare goederen, welke gecommandeerd waren volgens voorgaande bepalingen, bij publieke veiling te verkoopen, en de opbrengst daarvan naar evenredigheid te verdeelen onder Verkoop na afloop van oorlog van gecommandeerde goederen die overblijven.

diegenen van welke benooidgheden gecommandeerd zijn; het zal echter niet noodig wezen dat veldcornetten zich van eene afslagers-licentie voorzien.

Vervolgingen straf van hen die weigeren diensten of behoeften te verschaffen.

48.—Indien eenig inwoner weigerachtig of nalatig zal zijn om dienst te doen of om behoeften te verschaffen, zooals hierboven bepaald is, wanneer hij door of namens den veldcornet daartoe zal zijn geroepen of gerequireerd, zal hij voor het gerechtshof van den landdrost moeten worden aangeklaagd; welk gerechtshof bevoegd zal zijn zoodanigen overtreder te straffen voor elke overtreding, naar den aard derzelve, en in aanmerking nemende het opzet of den graad van onwilligheid in elk geval betoond, en de omstandigheden der zaak, als ook het meer of minder vermogen van den persoon, met eene boete niet te boven gaande zeven-en-dertig pond en tien shillings sterling, of met gevangenisstraf voor niet langer dan drie maanden, terwijl de veldcornet het recht behoudt na elke weigering den overtreder niettegenstaande zoodanig persoon appèl heeft aangeteekend tegen het vonnis van het landdrosthof, op nieuw te commandeeren.

Gronden van verschooning bij veldcornet aangegeven te worden.

49.—Indien eenig persoon vermeent wettige gronden tot verschooning te hebben, zal hij dadelijk wanneer hij gecommandeerd wordt den veldcornet daarvan kennis geven, en wanneer de veldcornet zal vermeenen hem niettegenstaande niet te mogen verschoonen, en zulk een persoon nalatig mocht blijven, zal het aan de beoordeeling van het gerechtshof van den landdrost zijn, om hem van straffen geheel te verschoonen of niet, naar dat de bij den veldcornet ingebrachte belangen al of niet gegrond zullen worden bevonden.

Jurisdictie der gerechtshoven.

50.—Daar, waar volgens deze wet geene bijzondere straf is bepaald ten opzichte van overtredingen, zullen de landdrosten jurisdictie hebben om vonnis te geven tot een bedrag van zeven-en-dertig pond en tien shillings sterling, of gevangenisstraf van drie maanden.

LAGERS EN BUIT.

Bepalingen over lagers.

51.—In geval het noodig mocht bevonden worden, dat de burgerij voor algemeene veiligheid zich in lagers verneigen, zal de plaats of plaatsen daarvoor gekozen worden door de meerderheid der burgers van de wijk. Personen, die ver binnenlands hunne woningen hebben, kunnen niet verplicht worden die te verlaten, doch zij zullen het recht niet hebben zich naar een lager buiten hun district te begeven.

Eigenen van buit genomen goet, en beslissing daarover.

52.—De personen, welke vee of eenig ander gedeelte van den buit eigenen, zullen zich met twee gegoede borgen als medeprincipale schuldenaren verbinden in eene som dubbel het bedrag der waarde van hetgeen door hen wordt geeigend, waarna het geeigende kan worden afgegeven, waarvan aantekening door den commandant zal worden gemaakt. Na afloop van den oorlog zal er door den Staatspresident eene

commissie worden benoemd, waarvoor zij hunne bewijzen van eigendom zullen moeten brengen, en indien zij nalatig blijven voor zoodanige commissie te verschijnen, of hun eigendom op zoodanigen geëigenden buit niet ten genoegden der commissie kunnen bewijzen, zullen zij vervallen in eene boete gelijkstaande met de dubbele waarde van het geëigend goed. Bij de behandeling van dergelijke zaken, zal de Staatspresident een geschikten persoon kunnen benoemen om het gouvernement te vertegenwoordigen.

53.—Indien er bij eenige gelegenheid buit op den vijand gemaakt wordt, zal daarvan in de eerste plaats het goed dat volgens het laatst voorgaand artikel wordt geëigend, en vervolgens zoo veel afgenomen worden als noodig is om eene redelijke vergoeding te verleenen voor paarden en trekossen, welke ten behoeve van een commando gebezigd en gedood of vermist zijn, en voor wagens welke onder dezelfde omstandigheden zijn verloren. Van het overige van den buit zal de helft behooren aan het gouvernement tot tegemoetkoming in de oorlogs- of commandokosten, terwijl de andere helft zal verdeeld worden onder al degenen, die werkelijk deel uitmaken van het commando, hetwelk de buit veroverd heeft. Onder de benaming van buit worden niet begrepen kanonnen, vuurwapenen, en krijgsbehoefden, welke het eigendom worden van het gouvernement. De weduwen en weezen van degenen die bij de eene of andere expeditie sneuvelen, zullen aanspraak hebben op dat aandeel in den bij die expeditie gemaakten buit waartoe de gesneuvelde zou gerechtigd zijn geweest, indien hij niet gesneuveld ware. De bevelvoerende officier van eene legerafdeeling zal het recht hebben om in bijzondere gevallen waarin het nemen van buit met buitengewoon gevaar gepaard zal gaan of gepaard geweest is, te bepalen, dat meer dan de helft van den buit of zelfs de geheele buit zal toegekend worden aan degenen die aan het nemen van denzelfden een werkzaam aandeel hebben genomen of zullen nemen, of dat een buit gemaakt paard of geweer het bijzondere eigendom zal zijn van een bepaalden persoon die hetzelfde met buitengewone dapperheid of levensgevaar heeft vermeesterd. Onder oorlogskosten in dit artikel worden begrepen alle uitgaven door het gouvernement ten behoeve van den oorlog gedaan.

Verdeeling van buit.

KRIJGSRAAD, ZAMENSTELLING EN MACHTEN.

54.—Bij ieder commando is een krijgsraad, bestaande uit den commandeerenden officier en de commandanten der districten die bij het commando aanwezig zijn. Indien deze te zamen minder dan zeven in getal zijn, zullen de tekortkomende leden door al de aanwezige officieren uit hun midden gekozen worden bij meerderheid van stemmen. Indien er bij het commando niet meer dan zeven officieren zijn, zullen de

Zamenstelling en jurisdictie van den krijgsraad.

tekortkomenden door de verzamelde burgers bij meerderheid van stemmen worden benoemd. De Staatspresident kan de plaats of den omtrek vaststellen binnen welke elke krijgsgaad jurisdictie zal hebben.

Misdaden aan
deszelfs beoordeeling
onderworpen.

55.—De misdadigers welke onder de beoordeling van eenen krijgsgaad zullen komen om voor denzelve te worden terechtgesteld, zullen zijn dezulken die beschuldigd zullen staan van hoogverraad, opstand of oproer tegen de regeering, verraderlijke verstandhouding met den vijand, of hulpbetooning aan zoodanigen vijand of oproermakers, hetzij gewapend of ongewapend, bij monde of in geschrifte, in het openbaar of in het geheim, of van eenige andere misdaad of overtreding van gelijken aard, of medeplichtigheid daaraan, op eenige wijze hoe ook genaamd, mits dat zoodanige misdaad of overtreding gepleegd zal zijn gedurende den tijd dat krijgswet verklaard is.

Deszelfs lijfstraffe-
lijke rechtsmacht.

56.—De krijgsgaad heeft dezelfde rechtsmacht in het op- leggen van straf als de rondgaande gerechtshoven. Alleen van straffen boven eene maand gevangenis, met of zonder harden arbeid, en van boeten boven de twintig pond sterling, is appèl naar de hoogere gerechtshoven, in welk geval de krijgsgaad den appellant tot zoodanige securiteit zal kunnen verplichten als noodig wordt geacht om hem, hangende het appèl, onschadelijk te maken. De doodstraf zal niet worden uitgesproken door eenen krijgsgaad bestaande uit minder dan twaalf leden, zullende minstens drie-kwart der leden in de uitspraak moeten overeenstemmen, en zulk vonnis zal niet kunnen uitgevoerd worden dan na goedkeuring van den Staatspresident of zijnen plaatsvervanger. Krijgsgevangenen zullen nimmer om het leven worden gebracht vóór dat een krijgsgaad zulk vonnis over hen zal hebben uitgesproken.

Regulaties voor
denzelven.

57.—De uitvoerende raad zal regulatien maken aangaande de manier van procederen voor den krijgsgaad, welke regulatien van kracht zullen zijn tot de eerstkomende zitting van den volksraad, waarna dezelve door den raad in overweging zullen genomen worden.

Rechtspleging en
getuigenverhoor.

58.—Alle rechtsplegingen voor eenen krijgsgaad zullen in het openbaar geschieden en behoorlijk worden genotuleerd; en alle getuigen zullen worden ingezworen en ondervraagd op dezelfde wijze als zulks voor de gewone gerechtshoven des lands geschiedt; ook zullen alle getuigen bevoegd of onbevoegd geacht worden overeenkomstig de wetten op crimineele zaken in dezen Staat bestaande.

Verplichting van
getuigen.

59.—Alle personen, door of namens den krijgsgaad opgeroepen, weigerende te verschijnen of getuigenis af te geven, of overtuigd wordende valschelijk getuigd te hebben, zullen door of op order van den krijgsgaad mogen worden gevangen genomen en gestraft overeenkomstig de regulatien in crimineele zaken voor de civiele gerechtshoven.

60.—De notulen van den krijgsraad zullen door den voorzitter, zoo spoedig mogelijk, aan den Staatspresident worden ingezonden. Verzending der notulen.

61.—De burgers of andere personen onder bevel van eenigen krijgsofficier of krijgsofficieren uitgetrokken, zullen aan de wettige orders van hunne officieren strikte gehoorzaamheid betoonen; en officieren zoowel als burgers of andere ondergeschikte personen zich aan eenige commando-overtreding schuldig makende, zullen met inachtneming van de regulatien door den uitvoerenden raad als in dit hoofdstuk te voren vermeld vast te stellen, door den krijgsraad mogen worden gestraft naar den aard of graad van zoodanige overtreding met eene boete niet te boven gaande tien pond sterling of arrest niet te boven gaande eene maand. Gehoorzaamheid aan officieren verschuldigd. Plichtverzuim van dezen strafbaar.

62.—De krijgsraad heeft het recht eenigen misdadiger te verwijzen naar de gewone gerechtshoven des lands, om voor dezelve op de gewone wijze terechtgesteld te worden; echter niet voor eenige overtreding uitsluitend verbonden aan de krijgstucht bij het leger. Verwijzing van misdadigers naar de gewone gerechtshoven.

GEVOLGEN VAN EENEN STAAT VAN OORLOG.

63.—In tijden van oorlog of commando zullen alle rechterlijke procedures in civiele zaken gestaakt worden; doch zullen executien kunnen worden begonnen en voortgezet in zaken waarin reeds vonnissen zijn geveld. Staking van civiele procedures behalve executien, arresten, enz.

Arresten, injunctien en interlocutaire orders kunnen echter bij voortdoring, overeenkomstig de wet worden verleend.

64.—Alle krijgsofficieren, behoorlijk als zoodanig aange-steld volgens de wetten van dezen Staat, zoolang zij gedurende oorlogstijd in het veld zijn, zijn gerechtigd van eenigen persoon den eed af te nemen, even alsof zij met de macht van vrederechter waren bekleed. Macht van krijsofficieren om eed af te nemen.

65.—Geene schutverkoopingen mogen gedurende een commando gehouden worden. De schutmeester zal maandelijks geregeld adverteeren en belooning voor het geschutte vee overeenkomstig den verloop tijd genieten. Schutverkoopingen gestaakt.

66.—In tijden van opstand of oorlog zullen geene oproerige bijeenkomsten geoorloofd zijn, om over politieke aangelegenheden te raadplegen. Zulke vergaderingen mogen door een landdrost, vrederechter, veldcommandant, of veldcornet uiteen gedreven worden, en de personen aldus vergaderd, of hunne voorgangers of aanvoerders, mogen worden beschouwd en behandeld als verdachte oproermakers. Oproerige bijeenkomsten verboden.

Wanneer te eenigen tijde drie of meer personen op eene verdachte wijze gewapend bijeenkomen, zal het elken landdrost, vrederechter, veldcommandant of veldcornet vrijstaan, en het zal de plicht van elken zoodanigen beambte zijn, zulke verdachte bijeengekomene personen te gebieden dadelijk uiteen

te gaan en rustig naar hunne woningen terug te keeren; of blijkbaar in opstand tegen de regeering zijnde, zullen dezulken of hunne aanvoerders ontwapend moeten worden of gevangen genomen, en in geval van tegenstand zullen zij als vijanden worden behandeld en met de wapens worden aangevallen.

VRIJWILLIGERS EN VRIJWILLIGERKORPSEN.

Rechten van vrijwilligers.

67.—Vrijwilligers, geen burgers zijnde, zullen, wanneer zij een commando bijwonen, gelijke rechten hebben als de burgers zelve.

Zich onttrekken van commando strafbaar.

68.—Eenig vrijwilliger die zich aan het commando onttrekt, buiten schriftelijke toestemming van den bevelvoerende officier der afdeeling waartoe hij behoort, zal met eene boete van niet minder dan tien pond, en niet meer dan zeven-entertig pond en tien shillings sterling strafbaar zijn, en daarna dadelijk door den landdrost naar het commando teruggezonden worden. In geval van niet-betaling der boete zal hij met gevangenisstraf voor niet langer dan drie maanden gestraft worden, welke straf hij zal ondergaan na afloop van het commando.

Regulaties voor vrijwilligers.

69.—Wanneer burgers of andere blanke ingezetenen ten eenigen tijde verlangen vrijwilligerkorpzen op te richten tot toestemming van het gouvernement, dan zal de Staatspresident met den uitvoerende raad regulaties kunnen goedkeuren en bekrachtigen voor zoodanige vrijwilligerkorpzen; mits de leden daarvan eenen eed van getrouwheid aan den Staat afleggen zullen, in den vorm door den Staatspresident te worden bepaald.

In geen ander geval zullen zoodanige vrijwilligerkorpzen gerechtigd zijn ondersteuning van Staatswege te verwachten.

HOOFDSTUK XLI.

OVER HET ARTILLERIE-CORPS.

Van het corps.

1.—Het artillerie-corps van den Oranjevrijstaat bestaat uit die burgers welke reeds als artilleristen ingezworen en geoefend zijn, of nog oefening in dat wapen ondergaan, zijnde eerstgemelden verplicht om ook als artilleristen dienst te doen in gevallen van oorlog of commando, of wanneer daartoe opgeroepen namens het gouvernement.

Wie toegelaten kunnen worden.

2.—Die als artilleristen in dienst willen treden moeten zijn burgers boven zestien jaren oud, ongehuwd, gezond van lichaam volgens certificaat van gouvernements-geneesheer, moeten toestemming hebben van hunne ouders of voogden, waar dezulken bestaan, en moeten voor hunne toelating den eed van getrouwheid aan den Staat en deszelfs wetten, en gehoorzaamheid aan hunne officieren, en bijzonderlijk aan de bepalingen dezer regulaties, afleggen.

3.—Artilleristen worden gehouden om de stipste gehoorzaamheid in acht te nemen ten opzichte van alle wettige bevelen en orders hunner officieren, betreffende hunne diensten, gedrag en levenswijze, en moeten hunne officieren tevens de aan hunne betrekking verschuldigde eer bewijzen. Gehoorzaamheid
verschuldigd.

4.—De artilleristen houden verblijf en hebben logement op het fort of zoodanige andere plaats als hun van tijd tot tijd mocht worden voorgeschreven, en kunnen zich niet daarvan verwijderen dan na bekomen verlof van den kapitein of zijn plaatsvervanger, welk verlof altoos beschouwd zal worden te zijn vervallen zoodra taptoe geblazen wordt. Verblijf en dag-
verlof.

5.—De artilleristen moeten verlof tot afwezigheid uit de hoofdstad bekomen van den Staatspresident, die bevoegd zal zijn om het verlof toe te staan, op een certificaat van den kapitein dat zulke afwezigheid kan plaats hebben zonder nadeel aan de plichtsbetrachting van het corps, en zoodanig verlof zal niet voor langeren tijd worden verleend dan zes weken in tijd van vrede. In tijd van oorlog of commando, zal zoodanig verzoek om verlof onder het vereischte certificaat van den kapitein gericht moeten worden aan den krijgsraad, die alsdan daarop zal beslissen. Verloftotafwezig-
heid.

6.—De artilleristen mogen niet in de kleeding van private personen omwandelen gedurende hunnen diensttijd, maar moeten steeds in de uniform, hun van gouvernementswege verschaft, verschijnen. Moeten steeds
uniform dragen.

7.—De artilleristen worden gehouden om te zorgen voor de reinheid en orde, in hunne slaapvertrekken, in hunne kleeding, en van hunne personen. Reinheid.

8.—Er zal maandelijks eene inspectie van de kleeding door den kapitein worden gehouden, wanneer de artilleristen de hun verschafte kleedingstukken moeten toonen, en waar eenig kleedingstuk niet geproduceerd kan worden, en de tijd voor deszelfs gebruik nog niet verstreken is, zal het hersteld moeten worden op kosten van den nalatigen artillerist. Kleding-inspec-
tie.

9.—Elk artillerist zal verantwoordelijk zijn voor de veilige bewaring van de wapenen, en zadel en toom hem van regeeringswege verschaft, en mag dezelve niet ter leen geven aan iemand hoe ook genaamd, zonder voorkennis en verlof van den kapitein. Verantwoordelijk-
heid.

10.—Wanneer een artillerist zich op verlof begeeft, zal hij verplicht zijn om vooraf zijne kleedingstukken, wapenen, enzoovoorts, onder behoorlijke inventaris aan den luitenant te overhandigen ter bewaring tot zijne terugkomst, en voor het geval van afwezigheid in dienst wordt hij gehouden zijne goederen voor zijn vertrek behoorlijk te verzorgen tegen schade, door dezelve weg te pakken, of te stellen onder bewaring van zijn kameraad, of van den luitenant. Bezorging van
goederen.

11.—De artilleristen moeten op de bepaalde dagen en uren gereed zijn tot alle diensten, als oefening in hunne Gereedheid tot
dienst.

wapenen, verpleging hunner paarden, rijden van expressen, verzorging van wapenen en tuigen, en tot ontvangst van onderwijs in de school en muziek.

Gedrag. 12.—De artilleristen worden gehouden te waken tegen slecht gedrag of daden van eenigen aard waardoor hun karakter en dat van het corps in het algemeen kan worden benadeeld, en moeten zich vooral wachten voor slecht gezelschap en onmatigheid.

Rapport van ver-richtingen. 13.—De artilleristen, zoowel onder-officieren als manschappen, na eenig bevel ontvangen te hebben ter uitvoering, hetzij 's daags of 's nachts, zullen van hunne verrichtingen rapport moeten doen onmiddellijk na de voldoening, en bij terugkomst van verlof onverwijld zich in persoon bij den bevelvoerenden officier aanmelden.

Godsdienstoefe-ning. 14.—De artilleristen moeten geregeld elken Zondag de godsdienstoefening bijwonen.

Huwelijk. 15.—De artilleristen, zoolang zij in actieven dienst zijn, mogen niet huwen dan na bewezen te hebben ten genoeg van den Staatspresident, dat zij in staat zijn om buiten hun soldij te voorzien in de kosten voor onderhoud van een huisgezin, en des Staatspresidents verlof daartoe te hebben bekomen.

Diensttijd. 16.—Diegenen die toegelaten worden tot den dienst, moeten zich daaraan verbinden voor den tijd van drie jaren, waarna hun diensttijd als actieve artilleristen verstreken zal zijn; maar zij zijn desniettemin gehouden om actieven dienst te doen bij het corps in tijden van oorlog of commando, of wanneer daartoe namens de regeering gerequireerd.

Verwisseling van woonplaats. 17.—Afgetredene artilleristen worden gehouden, onder verbeurte bij nalatigheid van eene boete van één pond sterling, wanneer zij eene verwisseling van woning maken daarvan onmiddellijk kennis te geven aan den kapitein, die van zoodanige kennisgeving aanteekening zal moeten doen op de rol van het corps.

Hoe afgetredenen bij actieve dienst staan. 18.—Afgetreden artilleristen zullen, wanneer opgeroepen tot actieven dienst, beschouwd worden te staan onder hun eed als artillerist, en onderworpen zijn aan de bepalingen dezer regulatien voor zooverre toepasselijk.

Van de officieren. 19.—Het artillerie-corps wordt beheerd door de hierna te melden officieren, die hunne instructien ontvangen van den Staatspresident of van den bevelvoerenden commandant van eenige leger-afdeeling waarbij het corps of eenig gedeelte daarvan ten dienste zal worden gesteld.

Bepaling van officieren. 20.—De officieren van het corps zullen zijn de kapitein en luitenant; de onder-officieren, sergeant, korporaal en bombardier.

Verdere tijdelijke benoemingen. 21.—De Staatspresident zal het recht hebben om in tijden van oorlog of commando verdere benoemingen van officieren te doen, die echter alleen van kracht zullen zijn zoo lang de

afgetreden artilleristen velddienst doen overeenkomstig bepalingen van artikel 18.

22.—De officieren zijn gerechtigd tot uniformen van beter kwaliteit, tot onderscheiding van hun rang, en onder-officieren worden bevorderd door den Staatspresident op voordracht van den kapitein, gestaafd met bewijzen van goed gedrag en verdienstelijkheid, en tot onderscheiding van hun rang zijn gerechtigd tot een of meer oranjestreepen op den rechtermouw. De uniform of eenige verandering daarin van tijd, tot tijd, wordt door den Staatspresident bepaald.

Onderscheiding van rang.

23.—De officieren van het corps houden hun verblijf, de kapitein in zijn kwartier, en de luitenant op het fort, en hebben toezicht op de manschappen, wapenen, paarden en tuigen, de reinheid en orde van kazerne, magazijnen en oefeningsgronden; zorgen voor de behoorlijke nakoming der plichten door de manschappen; regelen onder bekrachtiging van den Staatspresident de uren voor eten en oefening in wapenen, school en muziek, en voor de wachten; hebben acht op de reinhouding der stallen, verpleging der paarden door de manschappen, en de schoonheid en instandhouding der wapenen; en geven een goed voorbeeld aan de manschappen, in de getrouwe en ijverige nakoming van alle op hen rustende plichten.

Verblijf van officieren en hunne plichten.

24.—Elk officier en onder-officier zal verplicht zijn zich met het geschut, de instructien daarover, en de manier van exercereen bekend te maken, ten einde, indien vereischt, het bevel te kunnen voeren.

Kennis tot bevelvoering.

25.—De kapitein regelt de wachten zoo wel's nachts als bij dag bij het fort en de magazijnen, en wordt bevolen nauwkeurige toezicht te houden op de behoorlijke aflossing derzelve.

Regeling van wachten.

26.—De officieren doen maandelijks eene speciale inspectie van het grof geschut, en rapporteeren aan den Staatspresident over deszelfs toestand. De Staatspresident zal het recht hebben om wanneer vereischt, de noodige reparatien te doen plaats hebben.

Inspectie van grof geschut.

VERDERE BEPALINGEN.

27.—Het uitvoerend gezag zal zelf, of door eene commissie, inspectie moeten doen geregeld bij het einde van elk kwartaal, van de kazernen, magazijnen, wapenen, paarden, manschappen, kleeding, oefening, enz., ten einde zich te kunnen verzekeren dat geregelde orde gehandhaafd wordt, en behoorlijk toezicht uitgeoefend wordt op de instandhouding van gouvernementseigendommen, en om verder voorzorg te kunnen nemen tot voorziening in wapenen en paarden.

Kwartaals-inspectie door het Uitvoerend gezag.

28.—De kapitein zal bij die gelegenheid steeds een schriftelijk rapport aan het uitvoerend gezag of diens commissie

Rapport van Kapitein bij kwartaalsinspectie.

moeten indienen over den toestand van het corps, het gedrag en de vorderingen der manschappen, de strafuitoefeningen die plaats gehad mogen hebben en al hetgeen wenschelijk mocht voorkomen onder de aandacht der regeering te brengen.

Aanschaffing van kleeding, levensmiddelen, enz.

29.—Het zal den Staatspresident vrijstaan de voor het corps vereischte kleeding, levensmiddelen of andere benodigdheden te doen aankopen, door den kapitein der artillerie, of wel de levering daarvan bij tender te doen plaats vinden.

Ontbieding van kleederen uit Europa.

30.—Indien vereischt, zal de kleeding geheel of gedeeltelijk uit Europa of elders kunnen worden ontboden.

Verpleging bij ziekte.

31.—In geval eenig artillerist ziek wordt aan eene aanstekelijke ziekte, zal hij onmiddellijk uit de kazerne verwijderd moeten worden ter verpleging.

Plichten van Onderwijzer.

32.—De onderwijzer houdt zich stiptelijk aan de uren voor onderwijs die bepaald worden voor de artilleristen door de officieren onder bekrachtiging van den Staatspresident, en doet rapport aan den kapitein maandelijks over het schoolbezoek der artilleristen, hun gedrag in de school en hunne vorderingen, en zal overigens zich moeten beschouwen te staan onder oppertoezicht van den superintendent van onderwijs, en zijne instructies over de vakken en manier van onderwijs moeten opvolgen.

Plichten van Kapelmeester.

33.—De kapelmeester is gehouden aan de instructies die hem van tijd tot tijd mogen worden gegeven door den kapitein onder voorkennis van den Staatspresident ten opzichte van de uren en oefening van het corps in muziek, of deszelfs optreding bij publieke en private feestgelegenheden, en is gehouden te waken over de behoorlijke bewaring en instandhouding der instrumenten die ten dienste van het muziekcorps worden gesteld.

Ammunitie tot oefening.

34.—De regeering stelt jaarlijks een zeker aantal bommen, kogels en schroot voor elk stuk grof geschut beschikbaar aan den kapitein, opdat de veldoefening der kannonnen behoorlijk kan worden onderwezen aan de artilleristen, alsook een zeker bedrag van ammunitie voor oefening met de karabijnen, opdat de artilleristen bekwaam worden om zichzelf ook te kunnen verdedigen in geval van nood.

Regulatie over voeding en kleeding.

35.—Kleeding en voeding voor artilleristen worden voortaan geregeld bij regulaties door den kapitein te worden vervaardigd en door den Staatspresident te worden goedgekeurd.

Uitbetalingen te geschieden op certificaat van kapitein.

36.—Geene uitbetalingen zullen mogen gedaan worden in verband met het corps, dan na door den kapitein te zijn gecertificeerd als verschuldigd en behoorlijk te zijn geautoriseerd en geauditeerd.

Soldij door wien te worden uitbetaald.

37.—De uitbetaling van soldij als anderszins geschiedt door een der officieren, speciaal daartoe door den Staatspresident van tijd tot tijd aangesteld, wordende de betrekking van betaalmester der artillerie hiermede afgeschaft.

38.—De uitbetaling, in het vorig artikel gemeld, zal geschieden door aanwijzingen af te geven op den thesaurier-generaal voor het bedrag der geautoriseerde rekening. Uitbetaling door aanwijzingen op Thesaurier-Generaal.

39.—Bij de artillerie worden zoodanige boeken aangelegd en aangehouden als voor het corps geschikt door den kapitein zullen worden aanbevolen en door den Staatspresident goedgekeurd mogen worden. Zulke boeken worden gehouden door den kapitein of zoodanig ander officier als de Staatspresident van tijd tot tijd daartoe moge benoemen, en uit zulke boeken zullen maandelijks zulke staten worden opgemaakt en den auditeur-generaal overhandigd als de laatste ambtenaar, met goedkeuring van den Staatspresident, mag noodig achten. Boekhouden Artillerie.

40.—De naamteekeningen der artilleristen voor ontvangst van eenig artikel of op eenig officieel document moeten eigenhandig plaats hebben. Naamteekeningen

41.—Alle huishoudelijke bepalingen, zoo als bijvoorbeeld omtrent het uitdooven van lichten, vallen onder te termen van artikel 23, en de verschillende signalen zullen één kwart uur vooraf geblazen moeten worden. Huishoudelijke bepalingen.

42.—In dienstplicht en tucht zullen de officieren door bijzondere reglementen voorzien, onder goedkeuring van den uitvoerenden raad, met dien verstande nochtans dat misdaden, door officieren, onder-officieren of manschappen begaan wordende, volgens de algemeene wetten des lands behandeld zullen worden. Strafbepalingen.

43.—Afgetredene artilleristen die zonder wettige versoening weigerachtig of nalatig zullen zijn om dienst te doen wanneer daartoe door de regeering opgeroepen, zullen vervallen onder de strafbepaling vastgesteld bij artikel 48 van hoofdstuk XL (de krijgs- en commandowet). Straf bij plichtverzuim door afgetredene Artilleristen.

SLOTBEPALINGEN.

44.—Elk artillerist wordt bij zijne inzwering voorzien met een kopie van de bepalingen van dit hoofdstuk. Verschaffing dezer bepalingen aan Artilleristen.

SCHEDULE.—SOLDIJ.

De soldij wordt betaald als volgt:—

Kapitein	tegen	12s. 6d.	per dag.
Luitenant	„	9s.	„
Sergeant	„	4s.	„
Korporaal	„	2s.	„
Bombardier.....	„	1s. 6d.	„
Artillerist	„	1s.	„

terwijl de onderwijzer een jaarlijksch salaris van £120; en de kapelmeester van £200 zal ontvangen.

HOOFDSTUK XLII.

OVER DE RIJDENDE DIENSTMACHT.

- 1.—Van de rijdende dienstmacht opgericht onder den naam van "Vrijstaatsche Rijdende Dienstmacht" zal Bloemfontein het hoofdkwartier zijn.
- 2.—Deze macht, die ten allen tijde tot dienst gereed moet zijn, zal bestaan uit veertig manschappen, en staan onder bevel van den kapitein der artillerie, die als zoodanig commandant van het corps, en met de geheele administratie belast is.
- 3.—In ieder district zullen minstens twee manschappen geplaatst worden, die van tijd tot tijd de verschillende wijken zullen patrouilleren.
- 4.—De manschappen in artikel 3 vermeld staan onder toezicht van den landdrost van 't district, die in overleg met de veldcornetten van gemeld district belast is met de plaatsing en verplaatsing.
- 5.—De Staatspresident zal van tijd tot tijd, in overleg met den commandant, zoodanige regulaties voor het corps kunnen vervaardigen als hij zal goedvinden.
- 6.—In geval van dringende noodzakelijkheid zal de Staatspresident het recht hebben het getal van het corps te vermeerderen.
- 7.—Ieder man wordt voorzien van een patrouille-boek, waarin hij zal moeten aantekenen zijne verrichtingen in actieven dienst zijnde, datum van aankomst op iedere plaats, klachten van de bewoners en ongeregelheden. Dit boek moet hij steeds gereed hebben om aan den landdrost van 't district of aan den commandant ter inzage voor te leggen.
- 8.—De landdrost is verplicht van tijd tot tijd onderzoek in te stellen of te doen instellen naar 't gedrag der manschappen, den toestand der paarden en der uitrustingen, alsook der wapenen, van welk onderzoek hij geregeld rapport zal doen aan den kommandant van het corps.
- 9.—Ieder burger in den Staat is verplicht, indien geeischt, den manschappen van het corps in actieven dienst hulp te verlenen, onder eene boete bij weigering van niet meer dan vijf pond sterling, bij wanbetaling te vervangen door gevangenisstraf geen veertien dagen te boven gaande.
- 10.—Om in 't corps te kunnen worden toegelaten, moet een certificaat van een gouvernements-geneesheer worden overgelegd waaruit blijkt dat de applicant gezond van lichaam is, en voorts moet de applicant niet minder dan twee-en-twintig jaren oud zijn, en een certificaat van goed zedelijk gedrag en bekwaamheid overleggen, onderteekend door de autoriteit zijner laatste woonplaats. .
- Bloemfontein hoofdkwartier der dienstmacht.
- Samenstelling; Commandant.
- Twee in ieder wijk.
- Toezicht van Landdrosten Veldcornetten.
- Regulaties.
- Vermeerdering van getal manschappen.
- Patrouille-boek.
- Onderzoek naar en rapport over toestand van uitrustingen, enz.
- Burgers verplicht behulpzaam te zijn
- Kwalificaties voor toelating tot dienstmacht.

11.—Ieder man legt bij het in dienst treden den eed van getrouwheid aan den Staat en gehoorzaamheid aan de algemeene wetten af, en verbindt zich minstens voor een jaar. Eed van getrouwheid te worden afgelegd.

12.—De Staatspresident, in overleg met den commandant, bepaalt de uniform en soort van wapenen. Uniform en wapenen door wien bepaald.

13.—De manschappen worden van gouvernementswege voorzien van uniform en wapenen, welke zij in goede orde moeten houden en deze blijven 't eigendom van het gouvernement. Uniform en wapenen verschaft door Gouvernement.

14.—Ieder man moet zijn eigen paard, zadel en toom hebben, en die uit eigen middelen onderhouden, alles door den commandant van 't corps of door den landdrost van het district te worden goedgekeurd. Uitrusting van manschap.

15.—Het salaris van de manschappen wordt jaarlijks bij de begrooting geregeld, terwijl zij voor hun levensonderhoud uit eigen middelen zullen moeten voorzien. Jaarlijksch salaris

16.—Ieder man ontvangt elke zes maanden één baatje, één rijbroek, een paar rijlaarzen en een paar schoenen, welke hij op eigen kosten in orde moet houden. Kleederen verschaft door Gouvernement.

17.—Ieder man die zich schuldig maakt aan plichtverzuim, of aan ongehoorzaamheid aan eenige wettige bevelen, wordt door den landdrost aan den commandant gerapporteerd. Straf voor plichtverzuim of ongehoorzaamheid.

Tot daaromtrent andere voorzieningen zijn gemaakt zijn de manschappen onderhevig aan dezelfde strafbepalingen als vastgesteld of nog te worden vastgesteld, voor het corps der artillerie.

18.—Manschappen in dienst zijnde zijn vrij van de betaling van tol- of pontgelden. Vrijdom van tol- en pontgelden.

19.—Een gelicentieerde handelaar in wijn en andere sterke dranken, of een ander persoon die een of meer manschappen in actieven dienst zijnde zonder verlof van den commandant of van den landdrost, naar het geval mag zijn van wijn of sterke drank zal voorzien zal onderhevig zijn aan een boete geen tien pond te boven gaande of gevangenisstraf geen drie maanden te boven gaande. Sterke drank mag niet geleverd worden aan manschappen in dienst.

HOOFDSTUK XLIII.

DE WET OVER WAPENSCHOUWINGEN.

1.—Er zal alle vier jaren in een of meer districten van den Oranjevrijstaat op een dag en plaats door den Staatspresident, in overleg met den commandant en de veldcornetten van zulk district bepaald, een districts-wapenschouwing gehouden worden. Zoodanige wapenschouwing zal door den Staatspresident, bij proclamatie in de *Gouvernements-Courant*, minstens zes weken voor den dag der wapenschouwing, worden afgekondigd. Districts-wapenschouwingen alle vier jaren, op eenen te bepalen dag.

Jaarlijksche wapenschouwingen in wijken en dorpen.

2.—De veldcornetten zullen verplicht en gehouden zijn, één maal in elk jaar in hunne respectieve wijken en dorpen wapenschouwing te houden.

Wie deel daaraan nemen.

3.—Alle burgers en ingezetenen tusschen de ouderdommen van achttien en veertig jaren, geene wettige redenen van versooning hebbende, zooals later in deze wet bepaald, zullen verplicht zijn aan de wapenschouwingen in artikels 1 en 2 bedoeld deel te nemen, behoorlijk uitgerust met paard, zadel, toom en geweer, alles in goede order, zullende personen in districts-dorpen woonachtig, niet uitgerust behoeven te zijn met paard, zadel en toom, en versoond zijn van wapenschouwingen onder artikel 1 tenzij die op districts-dorpen worden gehouden.

Wat verstaan door "ingezetenen."

4.—Onder het woord "ingezetenen" worden voor de doeleinden dezer wet verstaan:—A. Alle blanke inwoners van het mannelijk geslacht die, geene burgers zijnde, minstens twaalf maanden achtereenvolgend in den Oranjevrijstaat hebben gewoond, en niet met het klaarblijkelijk of uitdrukkelijk doel om slechts tijdelijk alhier zich metterwoon te vestigen; en B. Alle blanke inwoners, geene burgers zijnde, onaangezien hoelang zij in den Staat woonachtig zijn geweest, die vast eigendom ter waarde van welk bedrag ook op hunnen naam geregistreerd hebben.

Redenen van versooning.

5.—De wettige redenen van versooning waarnaar in artikel 3 wordt verwezen zijn de volgende:

- (A). Ongesteldheid, of gebrek aan dienstboden of andere personen om opzicht te houden over vee of andere bezigheden;
- (B). Gebrek aan geldelijke middelen om zich van de noodige uitrusting te voorzien;
- (C). Het recht om zich te onttrekken als vallende onder diegenen die krachtens commandowet van commando-dienst versoond zijn;
- (D). Personen achttien jaren oud of daarboven zijnde, die ter goeder trouw leerlingen zijn aan eenige privaot of gouvernementsschool, alsook de onderwijzers van zoodanige scholen.

Veldcornetten moeten dienstplichtigen op commandeeren.

6.—Ieder veldcornet zal verplicht zijn iederen burger in zijn wijk of dorp die krachtens de bepalingen dezer wet verplicht is de wapenschouwingen bij artikels 1 en 2 daargesteld bij te wonen, te doen opcommandeeren tot bijwoning van de gemelde wapenschouwingen, en zal te dien einde gerechtigd zijn een of meer burgers in zijn wijk te gelasten hem behulpzaam te zijn met het commandeeren. Zulk opcommandeeren zal niet later geschieden dan veertien dagen voor den dag der wapenschouwing.

Aanklachte van onwilligen.

7.—De veldcornetten zullen verplicht zijn binnen den tijd van veertien dagen na afloop der wapenschouwing, de namen van alle personen die onwillig waren aan de wapenschouwing

deel te nemen en die geene wettige redenen van versooning hebben, aan den publieken aanklager van zijn district in geschrifte in te zenden, met vermelding hunner woonplaatsen.

8.—De Staatspresident zal de macht hebben om, in overleg met den veldcommandant en de veldcornetten, zooveel ammunitie van gouvernementewege voor iedere wapenschouwing beschikbaar te stellen als hij mocht noodig oordeelen.

9.—Bij iedere districts-wapenschouwing in artikel 1 bedoeld zal het artillerie-corps met kannonen en de noodige ammunitie moeten tegenwoordig zijn, en gedurende wapenschouwing onder den opperbevelvoerende commandant moeten staan.

10.—Bij wapenschouwingen van meer dan een district zal de opperbevelvoerende commandant gekozen worden door de aanwezige krijgsofficieren.

11.—Voor iedere overtreding der bepalingen dezer wet zal men onderhevig zijn aan eene boete niet te boven gaande vijf pond sterling, welke verhaalbaar zal zijn voor het hof van den landdrost van het district waarin de persoon die de overtreding heeft begaan woonachtig is door den publieken aanklager van zulk district die gerechtigd zal zijn, bij wanbetaling van zulke boete bij het landdrosthof executie uit te nemen voor het bedrag der boete, eerst tegen de roerende, en daarna tegen de onroerende goederen van den beboeten persoon.

12.—Niets in deze wet vervat zal beletten dat eenige burger boven veertig jaren oud aan gemelde wapenschouwingen deel neme, vallende zoodanige daaraan deelnemende persoon op den dag der wapenschouwing onder bepalingen dezer wet.

HOOFDSTUK XLIV.

OVER DE SCHIJFSCHIETERIJ.

1.—Elk jaar zal op de begrooting voor elk dorp in dezen Staat een som van tien pond sterling uitgetrokken worden, als eene prijs van gouvernementewege voor schijfschietereien, te worden gehouden op den dag der verjaring van dezen Staat.

2.—De gouvernementsprijs voor den besten schutter zal moeten uitgeschoten worden in de differente dorpen op den dag waarop de vrijheids-verklaring van onzen Staat gevierd wordt, namelijk den drie-en-twintigsten Februari van elk jaar, met uitzondering echter indien die dag op eenen Zondag valt, of dat geen schijfschieten kan plaats vinden door ongunstig weder of andere onvermijdelijke omstandigheden. De landdrosten van de verschillende districten zullen bij het uitschieten van de prijzen het oppertoezicht houden, en zoodanige maatregelen nemen en geven als door hen respectievelijk in hunne districten noodig geoordeelt wordt.

HOOFDSTUK XLV.

OVER HET VERSCHAFFEN VAN GEWEREN AAN BURGERS.

Patronen en geweren moeten voor verkoop aan burgers beschikbaar worden gesteld.

1.—Het Gouvernement zal jaarlijks, naar mate van de behoefte volgens aanvraag door de burgers, een aantal geweren, niet te boven gaande vijf honderd, met een aantal patronen niet te boven gaande een honderd per geweer, beschikbaar houden ter verkoop onder de burgers, zullende die verkocht worden aan die burgers die daartoe aanzoek doen, naar voorrang op daarvan aan te houden lijsten.

Jaarlijksche kennisgeving over applicaties voor geweren.—Uitleg van "geweren" en "burger".

2.—De Staatspresident geeft jaarlijks in de *Gouvernements-Courant* kennis, dat burgers, die geweren en ammunitie willen aanschaffen tegen kostprijs, applicatie moeten maken bij den landdrost van het district waarin zij wonen. Wanneer in dit hoofdstuk melding wordt gemaakt van geweren, worden bedoeld zoodanige geweren als door het Gouvernement worden beschouwd het best geschikt voor burgerdienst, en voor de doeleinden van dit hoofdstuk worden verstaan door burgers ook personen aan burgerdienst onderhevig.

Voorschot vergezellendeapplicatie verbeurd bij niet afhalen van geweer.

3.—Elke applicatie moet vergezeld gaan van zoodanig voorschot als de Staatspresident zal bepalen, welk voorschot zal verbeurd worden ten behoeve van het gouvernement, indien de applicant het aangekochte geweer en de ammunitie niet komt afhalen bij den landdrost van zijn district binnen een tijd te worden bepaald in de *Gouvernements-Courant*.

Straf voor verkoop, enz., van geweer.

4.—Het is, onder de boeten vastgesteld bij artikel 30 van hoofdstuk XLVI (de wet omtrent den handel in krijgsbehoeften), een burger verboden het geweer of de ammunitie als voormeld aangekocht, te verkoopen, verruilen of van de hand te zetten.

Verkrijgen van nieuwe geweer door vroegeren verkrijger.

5.—Wanneer een burger, die reeds een geweer onder dit Hoofdstuk van het Gouvernement heeft aangekocht, verlangt een nieuw geweer aan te koopen, onder de bepalingen van dit hoofdstuk, zal hij verplicht en gehouden zijn het reeds onder dit hoofdstuk verkregen geweer aan den landdrost van zijn district terug te bezorgen, zonder aanspraak te hebben op eenige vergoeding.

Stempelen van geweren.—Lijst van koopers, met nummers, woonplaatsen, enz.

6.—Het is de plicht van het Gouvernement toe te zien dat alle geweren, onder deze wet verkocht, gestempeld zullen zijn met de letters O. V. S., alsmede het nummer van het geweer; en de landdrost zal gehouden zijn een lijst aan te houden vermeldende de namen en woonplaatsen van de personen die geweren aangekocht hebben, alsmede de nummers der aan hen uitgereikte geweren, met datum van uitreiking.

Veldcornetten bij wapenschouwingen vergelijken geweren met opgeven in lijsten.

7.—De landdrosten zullen de verschillende veldcornetten en assistent-veldcornetten in hunne districten voorzien van afschriften van de lijsten in het vorig artikel bepaald. De

veldcornetten en assistent-veldcornetten zullen bij het houden der wapenschouwingen die lijsten vergelijken met de geweren welke van het Gouvernement zijn aangekocht en zich overtuigen dat ieder burger nog in het bezit is van het geweer dat hem overeenkomstig dit hoofdstuk is verschaft en daaromtrent rapport doen aan den landdrost.

8.—De Volksraad benoemt jaarlijks, indien noodig, eene commissie van vijf leden uit zijn midden, om, in overleg met den Staatspresident, onderzoek in te stellen naar den toestand van krigsbehoeften, en aanbeveling te doen welke soort geweren het meest doelmatig toeschijnt volgens de meening van deze wet.

Commissie doet jaarlijks onderzoek omtrent krigsbehoeften, enz.

9.—In geval van overlijden van een burger, die onder de bepalingen van deze wet voorzien is van een geweer van gouvernementewege verkocht, zal de executeur in zijnen boedel, onder goedkeuring van den landdrost van het district, gerechtigd zijn zoodanig geweer uit den boedel van den overledene te verkoopen aan eenig burger van den Staat. Ook zal zoodanig burger zijn van het gouvernement aangekocht geweer kunnen vermaken bij testamentaire dispositie aan een burger van den Staat. In de gevallen in dit artikel voorzien zal de naam van den nieuwen eigenaar worden geregistreerd op de lijsten in dit hoofdstuk bepaald.

Verkoop van geweer door executeur.—Vermaking daarvan bij testament.

HOOFDSTUK XLVI.

DE WET OMTRENT DEN HANDEL IN KRIJGS-BEHOEFTEN.

UITLEGGENDE BEPALINGEN.

1.—Wanneer in deze wet “vuurwapenen” vermeld worden, zal daardoor verstaan worden zoowel eenig gedeelte van eenig vuurwapen afzonderlijk, als het geheele vuurwapen waartoe zulk gedeelte kan gebruikt worden of mocht noodig zijn.

Bedoeling der woorden “vuurwapenen” en “krigsgbehoeften.”

Waar in deze wet “krigsgbehoeften” vermeld worden, zullen daaronder begrepen worden ook salpeter, zwavel en dynamiet.

PRIVATE HANDEL IN KRIJGSBEHOEFTEN.

2.—Personen handelende in steden of dorpen in dezen Staat worden toegelaten om alle soorten van schietkruit of van dynamiet of van beiden te verkoopen aan blanke personen, mits zij daartoe de bij de wet bepaalde licentie uitgenomen hebben.

Licentie vereischt voor handel in schietkruit of dynamiet, verleenbaar door Landdrost.

Het zal den landdrost vrijstaan eene zoodanige licentie te weigeren aan een verdacht persoon, indien hij daartoe gegronde redenen heeft, behoudens de bevoegdheid van zoodanigen persoon om zich op den Staatspresident te beroepen.

3.—Eenig persoon die krigsgbehoeften in dezen Staat wenscht in- of door te voeren zal zich moeten voorzien van een permit zooals in het eerstvolgend artikel bepaald.

Permit vereischt voor in- en doorvoer van krigsgbehoeften, meer dan wat genoeg is voor eigen gebruik.

Een persoon krijgsbehoefte aldus invoerende of doorvoerende zonder zulk permit zal, bij overtuiging daarvan, onderhevig zijn aan een boete van niet minder dan vijf, en niet meer dan een honderd pond sterling, of bij gebreke van betaling aan gevangenisstraf niet te boven gaande den tijd van zes maanden.

Onder de bepalingen van dit artikel valt niet het vervoer door eenen blanken persoon van lood, percussie-dopjes, vuurstenen of eenig geweer of andere vuurwapenen door dezen Staat, in eene hoeveelheid niet grooter dan wat noodig is voor eigen gebruik van zulken persoon.

Uitreiking van permitten op aanzoek bij Landdrost.

4.—Aanzoek voor zoodanigen permit wordt gemaakt bij den landdrost.

Wanneer de landdrost den aanzoeker een geschikt persoon acht om zoodanig permit te ontvangen, zal hij den gouvernements-secretaris in geschrifte kennis geven dat de aanzoeker (zijnen naam meldende) een geschikt persoon is om het gevraagde permit te verkrijgen, en hij zal het permit behoorlijk uitgemaakt, overeenkomstig den vorm A vervat in de schedule hierbij gevoegd, aan den gouvernements-secretaris ter teekening opzenden.

Op de ontvangst van zoodanig certificaat van geschiktheid zal de gouvernements-secretaris op last van den Staatspresident het gevraagde permit verleen.

Ontvanger van kruit of dynamiet moet kennis geven aan beambten van ontvangst.

5.—Onmiddellijk na de ontvangst door eenigen gelicentieerden handelaar van schietkruit of dynamiet, zal hij ontvangst daarvan in geschrift moeten rapporteeren aan den op de plaats van verkoop gevestigden landdrost of resident vrederechter; en die ambtenaar of zijn plaatsvervanger zal onverwijld toezien dat de hoeveelheid ingevoerd kruit of dynamiet met de verleende permitten overeenkomt.

Een handelaar niet voldoende aan deze bepaling zal onderhevig zijn bij overtuiging daarvan voor den landdrost, aan eene boete van minstens één, en hoogstens tien pond sterling; of bij wanbetaling aan gevangenisstraf voor minstens acht dagen en hoogstens eene maand.

Permit vereischt voor koop van kruit of dynamiet, verleenbaar naar discretie van beambten, voor matige hoeveelheid.

6.—Het is verboden om aan eenen blanken persoon schietkruit of dynamiet te verkoopen alvorens een permit wordt overgelegd, ondertekend door den landdrost, of op dorpen waar geen landdrost gevestigd is, door den resident vrederechter, of door een persoon speciaal door den Staatspresident aangesteld met macht om zoodanige permitten te ondertekenen, onder wiens jurisdictie de gelicentieerde handelaar in kruit of dynamiet sorteert, overeenkomstig den vorm B bevat in de schedule hierbij gevoegd.

Overtreding van deze bepaling wordt gestraft met eene geldboete van minstens vijf-en-twintig pond, en hoogstens een honderd pond sterling; of bij wanbetaling gevangenisstraf voor minstens drie en hoogstens zes maanden.

Het zal den landdrost, of resident vrederechter, of persoon speciaal aangesteld, vrijstaan een permit te weigeren tot den verkoop van schietkruit of dynamiet aan eenen verdachten persoon, in geval hij gegronde redenen heeft te gelooven dat het kruit of dynamiet voor onwettige doeleinden wordt verlangd.

In geen geval zal een permit voor eene grootere hoeveelheid dan tien pond schietkruit, of dan vijf honderd patronen terzelfdertijd aan een en denzelfden persoon worden verleend; of een grooter hoeveelheid aldus verkocht.

7.—Het is verboden aan een ieder in dezen Staat om eenig geweer, pistool of ander vuurwapen te verkoopen aan eenigen blanken persoon zonder een schriftelijke order van den landdrost of resident vrederechter van het district alwaar de verkoop geschiedt; welke order moet zijn overeenkomstig den vorm C in de schedule bevat.

Schriftelijk order van beambte vereischt voor verkoopen van vuurwapenen.

Overtreding van deze bepaling wordt gestraft bij overtuiging zooals bepaald in artikel 30.

8.—Het is verboden om schietkruit of dynamiet aan eenigen kleurling binnen dezen Staat zonder permit te verkoopen of te verruilen.

Verkoop van kruit of dynamiet zonder permit aan gekleurden verboden

Overtreding van deze bepaling wordt gestraft bij overtuiging met eene boete van minstens vijf-en-twintig en hoogstens één honderd pond sterling; of bij wanbetaling met gevangenisstraf voor minstens drie, en hoogstens zes maanden.

9.—Geene permitten mogen worden verleend om schietkruit of dynamiet aan kleurlingen te verkoopen of te verruilen zonder specialen last van den Staatspresident.

Zulke permitten alleen verleendbaar op last van Staatspresident.

10.—Het is verboden eenig geweer, pistool of ander vuurwapen, of eenig lood, geweersteenen of percussie-dopjes aan eenen kleurling te verkoopen, of op eenige andere wijze te verhandelen of te geven, zonder eene schriftelijke order van den landdrost van het district waarin hij woont.

Verhandelen van vuurwapenen, enz., aan kleurlingen, zonder order van Landdrost, verboden.

Overtreding van deze bepaling wordt gestraft bij overtuiging zooals bepaald in artikel 30.

11.—Het is verboden aan eenigen kleurling om binnen dezen Staat eenig geweer of pistool of ander vuurwapen in zijn bezit te hebben, tenzij hij dezelve draagt of bezigt in dienst van een blank persoon, hetzij als veewachter of anderszins, of dat hij een inwoner is en van bekend goed gedrag, en daartoe van den Staatspresident of eenen landdrost speciaal verlof heeft bekomen.

Welke kleurlingen alleen vuurwapens mogen dragen.

Overtreding van deze bepaling wordt gestraft bij overtuiging door het landdrosthof met eene geldboete van minstens vijf shillings en hoogstens vijf pond sterling; of bij wanbetaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid voor minstens één week en hoogstens drie maanden; met verbeurdverklaring van zulk vuurwapen.

Bergen of in bezit hebben van kruit boven zekere hoeveelheid, zonder verlof, verboden.

12.—Het is verboden aan eenigen persoon woonachtig in dezen Staat of reizende in of door dezen Staat, om meer dan tien pond kruit in eenig woonhuis, pakhuis of andere bergplaats, of op eenigen kar of wagen of ander vervoermiddel te hebben, zonder een schriftelijk verlof verleend door den gouvernements-secretaris op last van den Staatspresident, of door eenen landdrost, zooveel mogelijk in den vorm A bevat in de schedule gevoegd bij dit hoofdstuk.

Zulk verlof tot berging van kruit in eenig gebouw zal voor eenen bepaalden of onbepaalden tijd mogen gegeven worden, en naar goedvinden weder ingetrokken mogen worden; doch voor het vervoer van kruit in eenen wagen of door eenig ander vervoermiddel verleend wordende, den juisten tijd of de gelegenheid moeten vermelden.

Overtreding van deze bepaling wordt gestraft overeenkomstig artikel 30.

PRIVATE KRUITMAGAZIJNEN.

13.—Handelaars in schietkruit (en dynamiet) zullen verplicht zijn op eigene kosten, een of meer geschikte kruitmagazijnen tot berging van het door hen ingevoerd kruit (of dynamiet) op te richten, op eenen veiligen afstand, doch binnen drie mijlen van de stad of het dorp, welke onder het onmiddellijk toezicht en beheer zal worden geplaatst van minstens éenen bekwamen magazijnmeester voor elke stad of dorp; zullende zoodanige magazijnmeester door het gouvernement worden aangesteld (met inachtneming van de keuze van den kruithandelaar) doch onder voorwaarde dat zoodanig magazijnmeester door den kruithandelaar zelven zal worden bezoldigd.

Private handelaar moet kruitmagazijnen hebben onder toezicht van een magazijnmeester behoorlijk aangesteld.

Gouvernement stelt magazijnmeester aan hoewel handelaar verzuimt iemand te benoemen.

14.—In geval de kruithandelaar mocht verzuimen om eenen magazijnmeester, als in het laatstvoorgaand artikel vermeld, ter aanstelling aan het gouvernement voor te dragen, zal zoodanig magazijnmeester door het gouvernement dadelijk mogen worden benoemd en aangesteld voor rekening van den kruithandelaar.

Bliksemafleiders aangeschaft te worden.

15.—Ieder zoodanig kruitmagazijn zal voorzien moeten zijn van eenen behoorlijken bliksemafleider.

Onderzoek van magazijnen door Gouvernements-beambten.

16.—De landdrost in zijn district, en waar er geene landdrost is op het dorp alwaar handelaars in schietkruit gevestigd zijn, de resident vrederechter, zal ten allen tijde vrijen toegang hebben binnen private kruitmagazijnen, om namens het gouvernement zoodanig onderzoek in te stellen en orde te handhaven als vereischt mocht worden, ten einde den handel in schietkruit behoorlijk te regelen.

GOUVERNEMENTS-KRUITMAGAZIJNEN.

17.—Het gouvernement zal gouvernementen-magazijnmeesters aanstellen in ieder district waar zulks noodig is, welke magazijnmeesters zullen belast zijn met de bewaring van alle krijgsbehoefte behorende aan het gouvernement, en het uitverkoopen van schietkruit, waar zulks hun van gouvernementen-wege wordt opgedragen. Geen uitverkoop zal geschieden dan tusschen de uren van negen 's morgens, en drie des namiddags, tenzij op speciaal bevel van den Staatspresident.

Aanstelling van
Gouvernementen-
magazijnmeesters;
verkoop door hen
van kruit binnen
zekere uren.

18.—De kapitein van het Oranjevrijstaatsche artilleriecorps zal voortaan gouvernementen-magazijnmeester van het district Bloemfontein zijn; doch in geval van ziekte of afwezigheid op verlof of anderszins zal de Staatspresident iemand anders in zijne plaats kunnen aanstellen.

Magazijnmeester
te Bloemfontein.

19.—Ieder gouvernementen-magazijnmeester zal verplicht zijn eene getrouwe aantekening te houden van alle krijgsbehoefte door hem ontvangen, verkocht of uitgegeven, in een boek door hem te worden gehouden overeenkomstig den vorm D aangewezen in de schedule gevoegd bij dit hoofdstuk.

Magazijnmeesters
moeten aanteeke-
ning houden van
krijgsbehoefte.

20.—De gouvernementen-magazijnmeester zal geregeld op den eersten dag van elke maand, niet zijnde een Zondag of feestdag, aan den landdrost van het district waarin het magazijn gelegen is, hij het openen van diens kantoor, zijn boek als voormeld produceeren of doen produceeren; de geldelijke ontvangsten van de vorige maand, indien er eenigen zijn, aan hem verantwoorden en afbetalen (waarvoor de landdrost in het boek zal kwiteeren); en verder eene rekening in duplo aan den landdrost inleveren van alle in het magazijn ontvangene zoowel als uitgegevene of verkochte krijgsbehoefte, volgens de vormen E en F vervat in de schedule gevoegd bij dit hoofdstuk.

Zij moeten maan-
delijks verant-
woording doen aan
Landdrost.

21.—Wanneer een gouvernementen-magazijnmeester op eenige andere plaats dan de hoofdplaats van een district wordt aangesteld, zal de Staatspresident gerechtigd zijn instructien te geven met betrekking tot de verkooping van kruit en verantwoording van de ontvangsten daarvoor, in elk geval waar het mocht bevonden worden dat de voorzieningen van dit hoofdstuk niet door zulken magazijnmeester zullen kunnen worden uitgevoerd.

Voor magazijn-
meesters niet op
hoofdplaatsen
kunnen speciale
instructies gege-
ven worden.

22.—De landdrost van elk district zal verplicht zijn om op den eersten dag van iedere maand inspectie te doen van de gouvernementen-magazijnen in de hoofdplaats van zijn district, en den toestand van hetzelfde, alsmede de hoeveelheden van krijgsbehoefte daarin bewaard te onderzoeken, en certificaat daarvan in het magazijnmeesters-boek en aan den voet zijner maandelijksche rekening verleen; welk certificaat zooveel doenlijk zal zijn volgens den vorm F in de schedule gevoegd bij dit hoofdstuk gegeven; en indien de landdrost

Landdrosten moe-
ten maandelijks
magazijnen inspec-
teeren.

daarin nalatig mocht zijn, zal hij bij het gouvernement aansprakelijk zijn voor alle tekortkomingen, die in zulk magazijn ten eenigen tijde zullen worden ontdekt.

Verkoop van kruit, enz., van Gouvernementswege in zekere gevallen.

23.—In districts-dorpen waar geene kruitlicentien zijn uitgenomen, of waar, hoewel licentien uitgenomen zijn de gelicentieerde handelaar geen kruit ter verkoop heeft, zal de landdrost bevoegd zijn namens het gouvernement aan de burgers of gelicentieerde handelars kruit, ammunitie, vuurwapens en andere krijgsbehoefte te doen verkoopen, tot tijd en wijle die bij den gelicentieerden handelaar verkrijgbaar zullen zijn, of de tijdelijke stremming in den invoer van ammunitie en vuurwapenen zal hebben opgehouden te bestaan.

Verkoop van kruit zonder behoorlijke order verboden.

24.—De gouvernements-magazijnmeester zal geen kruit of andere krijgsbehoefte mogen verkoopen of leveren aan eenigen persoon zonder eene schriftelijke order verleend door den landdrost, welke order zal vermelden de hoeveelheid kruit, den datum wanneer en den naam en toenaam van den persoon aan wien, dezelve is verleend geworden, en overeenkomstig den vorm B gegeven in de schedule gevoegd bij dit hoofdstuk.

De magazijnmeester zal achter op iedere zoodanige order den datum van aflevering van zulk kruit of andere krijgsbehoefte aantekenen; en zal alle zoodanige orders aan zijne maandelijksche rekeningen hechten.

AMMUNITIE VOOR GOVERNEMENTEN VAN DEZEN STAAT EN DE ZUID-AFRIKAANSCH E REPUBLIEK.

Staatspresident kan wapenen ontbieden indien noodig.

25.—Aan den Staatspresident met den uitvoerenden raad wordt opgedragen om, wanneer de Staatspresident met den uitvoerenden raad het noodig oordeelt, de noodige wapenen te doen ontbieden.

Doorvoer van ammunitie van Z. A. Republiek, en verkoop daarvan aan dezelve.

26.—Het zal den Staatspresident vrijstaan eene vergunning te verlenen tot verkoop van ammunitie door dezen Staat op aanzoek en tot dienst of gerief van het Gouvernement van de Zuid-Afrikaansche Republiek benoorden de Vaal-rivier; of aan dezelve eenige hoeveelheid ammunitie over te laten uit eenig gouvernement-magazijn van dezen Staat, wanneer daartoe eenige dringende behoefte mocht bestaan mits onder billijke voorwaarden en voor contante betaling.

PLICHTEN VAN BEAMBTEN BETREFFENDE PERMITTEN.

Plichten van Gouvernements-Secretaris betreffende permitten.

27.—De gouvernements-secretaris zal in een boek aantekening houden of doen houden van al de aangevraagde of door hem vergunde permitten, overeenkomstig den vorm door den Staatspresident vastgesteld, waarvan hij verplicht zal zijn maandelijks afschrift aan den auditeur-generaal in te zenden.

28.—Alle zoodanige permitten moeten op last van den Staatspresident door den gouvernements-secretaris geteekend en met zijn ambtszegel gezegeld worden; en hij zal verplicht zijn om met de eerste post na het uitreiken daarvan een gecertificeerde kopie van zoodanig permit te verzenden aan den hoofdamtenaar der plaats van waar de krijgsbehoefte zullen moeten vervoerd worden.

Permitten gezegeld en kopie verzonden te worden.

29.—De respectieve landdrosten, of op dorpen waar geene landdrosten zijn, de resident vrederechters, moeten behoorlijke registers aanhouden van alle permitten tot verkoop van schietkruit, dijnamiet of andere krijgsbehoefte door hen van tijd tot tijd onder de bepalingen van deze wet uitgereikt.

Registers van permitten aangehouden te worden.

STRAFBEPALINGEN EN TERECHTSTELLINGEN.

30.—Ieder persoon die overtuigd wordt van eene overtreding van eenige bepaling van deze wet, zal tenzij er eenige andere strafbepaling mocht zijn vastgesteld, onderworpen zijn aan een straf van geldboete niet minder dan tien pond sterling en niet te boven gaande de som van vijf honderd pond sterling, of aan gevangenisstraf met of zonder harden arbeid niet minder dan drie maanden, en niet te boven gaande zeven jaren, met verbeurdverklaring van alle in beslag genomen krijgsbehoefte, en het middel van vervoer van dezelve, aan het gouvernement van dezen Staat.

Straffen voor overtredingen; en verbeurdverklaring van krijgsbehoefte.

31.—De helft van iedere boete, die onder de voorzieningen van deze wet geheven wordt, zal door den landdrost die dezelve ontvangt namens het gouvernement, aan den persoon worden uitbetaald die de eerste informatie heeft gegeven welke tot de overtuiging van den overtreder geleid heeft; mits hij dezelve eischt binnen drie maanden van af den datum van het vonnis.

Helft der boete komt den aangever toe.

32.—De rondgaande gerechtshoven zullen kunnen kennis nemen van alle overtredingen van bepalingen dezer wet; echter zal de staatsprocureur het recht hebben eenigen persoon daarvoor te doen vervolgen voor een der lagere gerechtshoven, met inaanmerkingneming van de crimineele jurisdictie dier gerechtshoven; mits geen verbeurdverklaring door een landdrosthof kan geschieden voor eene vermoedelijke waarde grooter dan zeven-en-dertig pond en tien shillings sterling, of door een gerechtshof van landdrost en heemraden voor eene vermoedelijke waarde grooter dan vijf-en-zeventig pond sterling.

Jurisdictie der gerechtshoven.

SCHEDULE.

VORM A.

PERMIT TOT IN- EN DOORVOER.

De Staatspresident van den Oranjevrijstaat geeft hiermede verlof aan C.D., wonende te , om vier duizend pond

Permit tot in- en doorvoer.

VORM E.

Oranjevrijstaat, district van _____,
 Specificatie van krijgsbehoefte door _____, magazijn-
 meester te _____, verkocht gedurende de maand _____, Specificatie van
 Dr. _____ Cr. _____ geldelijke ontvang-
 sten voor verkochte
 krijgsbehoefte

Datum	Specificatie der differente artikelen.	Prijzen	Bedrag			Datum	Kontant aan den Landdrost betaald.	Bedrag			Totaal
			£	s	d			£	s	d	
		Totaal	_____								

Ik, _____, magazijnmeester te _____, in het district _____, verklaar hiermede solemneel, dat het bovenstaande een nauwkeurige opgaaf is van de hoeveelheid krijgsbehoefte, door mij verkocht gedurende de maand _____, overeenkomstig de wetten.

Magazijnmeester.

Voor mij verklaard, den _____ dag van _____, 18 _____, Vrederechter.

VORM F.

Oranjevrijstaat, district van _____.
 Specificatie, aantoonende het getal of de hoeveelheid krijgs-
 behoeften uit het magazijn te _____, afgeleverd of verkocht _____, Specificatie van
 gedurende de maand _____, en wat overblijft. _____, verkocht en over-
 blijvende.

Hoeveelheid krijgsbehoefte ontvangen, afgeleverd en overgebleven gespecificeerd.	Getal Geweren.	Pistolen.	HOEVEELHEID PONDEN.					Getal percussie-dopjes.
			Lood	Hagel	Kanon kruit	Grofgeweerkruit	Fijn kruit	
Dr.—Hoeveelheid in magazijn op.....								
Totaal.....								
Cr.—Verkocht tusschen 1 en 31 beide dagen ingesloten, blijkens rekening B No. 1.....								

Ik, _____, Landdrost van _____, verklaar dat bovenstaande specificatie correct is, en dat de hoeveelheid krijgsbehoefte als op den _____ overgebleven vermeld, werkelijk in het magazijn aanwezig was op heden, den eersten dag der maand _____.

N. N., Landdrost.

HOOFDSTUK XLVII.

OVER DE CIVIELE AMBTENAREN.

VOORWAARDEN VAN AANSTELLING.

Securiteit van ambtenaren vereischt bij aanstelling.

1.—Van alle civiele ambtenaren belast met geldelijke administratie wordt bij hunne aanstelling securiteit gevorderd voor een matig bedrag, geevenredigd naar de verantwoordelijkheid aan hunne posten verbonden en ten genoegen van den Staatspresident; behoudens alle wetsbepalingen waarbij een bijzondere borgstelling voor ambtenaren vastgesteld wordt.

Securiteit van landerijen zullen in plaats van persoonlijke securiteit kunnen aangenomen worden.

De ambtenaren die aan deze bepaling niet voldoen zullen beschouwd worden *ipso facto* hunne posten te hebben verbeurd.

Insolventen kunnen niet aangesteld worden.

2.—Iemand die, hetzij als lid van een firma of als privaatspersoon, insolvent is geweest hier of elders, al zou hij gerehabiliteerd worden, kan niet als ambtenaar in dezen Staat worden aangesteld.

Verklaring van solventie vereischt

3.—Eenig persoon die in de toekomst tot ambtenaar in dezen Staat wenscht aangesteld te worden zal, vóór zijne aanstelling, den gouvernements-secretaris ter hand stellen eene beëdigde verklaring dat zijnen boedel noch in dezen Staat noch elders onder sekwestratie is geplaatst geweest. Geen persoon die zoodanige beëdigde verklaring niet heeft ingeleverd zal tot ambtenaar in dezen Staat kunnen worden aangesteld.

De gouvernements-secretaris zal de aldus ingeleverde beëdigde verklaring overhandigen aan den secretaris van den volksraad, die dezelve zal doen inbinden om, indien zulks verlangd wordt, den volksraad bij de bekrachtiging der aanstellingen te worden voorgelegd.

BEZOLDIGING.

Vaststelling van salarissen.

4.—De volksraad stelt bij de begrooting de salarissen der ambtenaren vast.

Bezoldiging begint met aanvaarding van ambt.

5.—Geen persoon zal gerechtigd zijn om het salaris voor eenige betrekking te genieten dan alleen van af den dag der aanvaarding zijns amts, met dien verstande echter dat waar ambtenaren in des lands dienst verplaatst worden, dit zal geschieden met behoud van vol salaris, en het gouvernement wordt gehouden den persoon die tijdelijk de vacature opvult te bezoldigen.

Salarissen betaalbaar bij einde der maand.

6.—Geen ambtenaar is gerechtigd tot ontvangst van zijn salaris voor dat de maand waarvoor hij trekt ten einde gelopen is.

7.—Geen extra betaling wordt toegestaan aan ambtenaren die vast salaris genieten, voor het verrichten van werkzaamheden welke behooren tot de betrekking waarin zij gesteld zijn.

Geen betaling toegestaan aan ambtenaren voor plichten behorende aan zijne betrekking.

DE TUCHT.

8.—Alle ambtenaren zijn gehouden en verplicht de wetten, besluiten, beslissingen, en bevelen van den volksraad stipt en bovenal te gehoorzamen, en kunnen door den volksraad tot verantwoording geroepen worden; hebbende zij tevens beroep op den volksraad in hoogste instantie, indien zij vermeenen in hunne betrekkingen te zijn verongelykt.

Gehoorzaamheid verschuldigd door ambtenaren.

9.—De Staatspresident staat aan het hoofd van alle publieke departementen, en alle ambtenaren, zonder uitzondering, zijn aan hem de stipste gehoorzaamheid verschuldigd.

Staatspresident is aan 't hoofd aller departementen.

10.—De gouvernements-secretaris staat onmiddellijk onder de bevelen van den Staatspresident, die zijne werkzaamheden regelt en bepaalt.

Positie van Gouvernements-Secretaris.

11.—Alle hoofden van departementen te Bloemfontein gevestigd, worden als hoofdambtenaren beschouwd.

Betrekking en positie van hoofdambtenaren.

Klerken ten hunnen kantore zijn verplicht en gehouden de orders en bevelen dier hoofdambtenaren te gehoorzamen, behoudens recht van beroep op den Staatspresident.

12.—Elk hoofdambtenaar regelt de werkzaamheden ten zijnen kantore door de verschillende klerken te worden verricht.

Hoofdambtenaren regelen werkzaamheden.

13.—Alle regulatien of instructien die eenig hoofdambtenaar wenschelijk achten mocht dat voor zijn departement zouden worden vastgesteld, moeten door hem worden vervaardigd; ter goedkeuring, wijziging of afkeuring den Staatspresident worden voorgelegd; en zooals door dezen goedgekeurd of gewijzigd bij circulaire den ondergeschikten ambtenaren worden ter kennis gebracht, die zich daarnaar zullen moeten gedragen.

Vervaardiging van regulaties door hoofdambtenaren.

14.—Eenig ambtenaar die mocht weigeren of nalatig blijven eenige instructie door den Staatspresident goedgekeurd en hem bekend gemaakt te gehoorzamen, zal door den hoofdambtenaar, wiens instructien worden verzuimd of niet gehoorzaamd, worden gerapporteerd aan den gouvernements-secretaris, die de klachte den Staatspresident voorlegt ter onderzoek en beslissing.

Ambtenaren ongehoorzaam aan instructies gerapporteerd te worden

15.—Een ambtenaar die door een ontvangen bevel of instructie meent verongelykt te zijn, of reden tot klachte te hebben tegen zijnen superieur, kan zich wenden tot den gouvernements-secretaris, die de grievie of klacht den Staatspresident voorlegt ter onderzoek en beslissing.

Onderzoek van klachten van ambtenaren tegen hunne superieurs.

16.—De ambtenaren moeten zich gedurende den tijd in het eerstvolgend artikel bepaald in hunne differente kantoren bevinden, en zijn verplicht uitsluitend de bezigheden aan hunne amtsbetrekking verbonden te verrichten.

Ambtenaren binnen kantooruren werkzaam te zijn.

Dagelijksche kantooruren bepaald.

17.—De publieke kantoren zullen voor bezigheid open zijn tusschen den eersten dag van April en den dertigsten dag van September, dagelijks van negen uur des morgens, tot één uur; en van twee tot vier uur des namiddags; en tusschen den eersten dag van October, en den een-en-dertigsten dag van Maart, dagelijks van negen uur des morgens, tot één uur, en van twee tot vijf uur des namiddags; alles met uitzondering van Zondagen en feestdagen, en van éenen namiddag in elke week; zullende de wekelijksche halve vacantiëdag beginnen ten één uur des namiddags, en worden bepaald voor de stad Bloemfontein door den Staatspresident, en voor de verschillende districten door den Staatspresident met overleg der respectieve landdrosten, doch zal het niet noodig zijn denzelfden dag te bepalen voor de verschillende districten.

De werkuren in dit artikel bepaald zullen niet van toepassing zijn op postkantoren of telegraafkantoren.

Ambtenaren zich niet gedurende kantooruren te verwijderen.

18.—Geen ambtenaar mag zich gedurende de kantooruren van zijn kantoor verwijderen, tenzij hij daartoe verplicht is tot verrichting van bezigheden aan zijne betrekking verbonden, om wettige redenen of op daartoe bekomen verlof.

Gedurende kantooruren geen gezelschap te ontvangen.

19.—Geen ambtenaar zal in zijn kantoor privaatschap mogen ontvangen.

Kunnen verplaatst worden.

20.—Ambtenaren kunnen door den Staatspresident, indien hij zulks noodig oordeelt, en daartoe redenen meent te hebben, worden verplaatst.

Jaarlijksche rapporten van hoofdambtenaren. Dienstjaar bepaald

21.—De hoofdambtenaren zijn verplicht jaarlijks, voor of op den veertienden dag der maand Maart, de rapporten of verslagen hunner respectieve departementen den Staatspresident in te zenden; wordende het dienstjaar bepaald van af den eersten dag van Maart tot en met den laatsten dag van Februari van het daaropvolgend jaar.

Zaken het begaan waarvan aan ambtenaren verboden is en gerapporteerd moet worden.

22.—Het is den ambtenaren verboden

- (A). Zonder wettige redenen zich van hunne kantoren te verwijderen binnen den tijd voor kantooruren bepaald;
- (B). Zich onbeleefd tegenover het publiek of hunne medeambtenaren te gedragen;
- (C). Hunne werkzaamheden op slordige en nalatige wijze te verrichten;
- (D). Zich over te geven aan misbruik van sterken drank;
- (E). Roekeloze transacties aan te gaan, waardoor zij in geldelijke moeilijkheden kunnen komen;
- (F). Hunne namen te verleen op accommodatiewissels, of op eenige wijze zich daarmee in te laten;
- (G). Eenigen invloed direct of indirect te gebruiken bij verkiezingen van een Staatspresident, een volksraadslid of eenig ander ambtenaar, behoudende zij evenwel het recht hunne stemmen uit te brengen of daaraan deel te nemen voor zooverre zij ambtshalve daartoe verplicht zijn.

De hoofdamttenaren zijn verplicht van alle overtredingen van voorgaande bepalingen door eenigen ambtenaar in hunne kantoren begaan, onmiddellijk kennis te geven aan den Staatspresident.

23.—Na ontvangst van zoodanige kennisgeving als in het laatst vooraangaand artikel vermeld, of van eene klacht van het publiek, zal de Staatspresident een onderzoek kunnen doen instellen, en indien dezelve gegrond bevonden wordt, alsdan de volgende straffen kunnen opleggen:—

Onderzoek van en straffen voor gedurende onderzoek ambtenaar.

1. Eene vermaning;
2. Vermindering van salaris;
3. Schorsing voor eenen bepaalden tijd;
4. Schorsing voor eenen onbepaalden tijd.

24.—De Staatspresident heeft de macht, indien hij zulks voor den publieken dienst noodzakelijk acht, na ontvangst van eene klacht tegen eenen ambtenaar, hem tijdelijk het beheer zijner functien te ontnemen, totdat het onderzoek finaal is afgelopen, en door den Staatspresident finaal is beslist.

Tijdelijke suspensie van ambtenaar gedurende onderzoek.

25.—De Staatspresident kan, indien hij daartoe termen vindt, een onderzoek laten instellen of den hoofdamttenaar gelasten rapport te doen, in hoeverre voldaan wordt aan deze wetsbepalingen.

Onderzoek omtrent voldoening aan deze bepalingen.

26.—Geene ambttenaren van den Staat zullen zich, direct of indirect, mogen inlaten met koophandel, agentschappen of eenig beroep of ambacht winst en voordeel afwerpende, en waardoor hunne verantwoordelijkheid, plichtsbetrachting of positie zoude worden geaffecteerd; met dien verstande evenwel:—

Koophandel agentschap en beroepsuitoefening hoeverre aan ambttenaren en hunne echtgenooten verboden.

- (A). Dat onder ambttenaren hierin bedoeld niet zijn begrepen veldcornetten, krijgsofficieren, private personen als resident en andere vrederechters of postmeesters ageerende, of zulke personen die mochten worden aangesteld om tijdelijk de eene of andere betrekking waar te nemen, zonder op finale aanstelling in de betrekking aanspraak te maken;
- (B). Dat niets in dit artikel vervat zal worden uitgelegd te verhinderen dat zulke ambttenaren vrij zullen zijn zulke huishoudelijke schikkingen te maken als zij mogen goedvinden, mits dergelijke schikkingen zich niet uitstrekken tot het drijven van koophandel, agentschappen, of eenig beroep of ambacht door middel hunner echtgenooten, waarvan de uitoefening hun zelve verboden is, of den ambtenaar of zijne echtgenoot in directe verbinding met het publiek zoude brengen;
- (C). Dat niets in dit artikel vervat zal uitgelegd worden om te verhinderen den staatsprocureur of andere

ambtenaren in de uitoefening van zoodanige extra werkzaamheden als hun bepaald door de bestaande wetsbepalingen worden toegelaten.

Ambtenaren ontvangene gelden niet behoorlijk opbrengende worden gesuspendeerd.

27.—Een ambtenaar die, voor het sluiten van zijn kantoor, door hem in zijne hoedanigheid als zoodanig ontvangene gelden niet in zijne boeken heeft opgebracht, zal gesuspendeerd worden.

Insolvente ambtenaren worden afgezet.

28.—Ambtenaren die insolvent mochten verklaard worden zullen hunne betrekkingen worden afgezet.

Landdrosten moeten behoorlijk verlof voor afwezigheid bekomen.

29.—Landdrosten zullen verplicht zijn wanneer zij verlangden zich van hunne standplaatsen voor eenen tijd te verwijderen, om aan den gouvernements-secretaris verlof te vragen zulks te doen, minstens drie weken te voren op plaatsen waar geen telegrafien zijn; en op plaatsen waar die wel zijn, minstens acht dagen te voren.

Werkzaamheden van Secretaris van Volksraad tusschen de zittingen.

30.—De secretaris van den volksraad wordt gesteld ter beschikking van den Staatspresident, ten einde tusschen de zittingen van den volksraad, zonder extra betaling op zulke kantoren te Bloemfontein hulp te verschaffen als door den Staatspresident van hem verlangd mocht worden.

WETTIGVERKLARING VAN ZEKERE VERRICHTINGEN.

Verrichtingen van gediskwalificeerde ambtenaren wettig verklaard.

31.—Alle ambtelijke verrichtingen gedaan, lastbrieven verleend of uitgevoerd, of vonnissen uitgesproken in de uitoefening van ambtsplichten door eenigen ambtenaar die in dienst van den Staat ter goeder trouw als zulks is aangesteld en goedgekeurd geworden, en tegen wien geene bekende diskwalificatie bestond, zijn wettig bindend en van volle kracht en effect, niettegenstaande het later mocht blijken dat zulke ambtenaar niet had behooren te zijn aangesteld uit oorzaak van eenige diskwalificatie die eerst na zulke aanstelling mocht zijn ontdekt.

HOOFDSTUK XLVIII.

OVER PENSIOENEN VOOR AMBTENAREN.

Pensioen voor ambtenaar 15 jaren in dienst.

1.—Een ambtenaar die vijftien achtereenvolgende jaren in 's lands dienst is geweest, en door voortdurende ziekte, ongesteldheid, ouderdom, of lichaamsgebreken, buiten staat of onbekwaam mocht zijn en blijven om zijn ambtswerk behoorlijk te verrichten, is gerechtigd tot een jaarlijksch pensioen, gelijkstaande met het één-vierde gedeelte van het salaris door hem genoten tijdens zoodanige onbekwaamwording.

Voor ambtenaar 20 jaren in dienst.

2.—Een ambtenaar, die twintig achtereenvolgende jaren, in 's lands dienst is geweest, en door voortdurende ziekte, ongesteldheid, ouderdom, of lichaamsgebreken, buiten staat of onbekwaam mocht zijn en blijven om zijn ambtswerk be-

hoorlijk te verrichten, is gerechtigd tot een jaarlijksch pensioen, gelijkstaande met het een-derde gedeelte van het salaris door hem genoten tijdens zoodanige onbekwaamwording.

3.—Een ambtenaar, die vijf-en-twintig achtereenvolgende jaren in 's lands dienst is geweest, en door voortdurende ziekte, ongesteldheid, of lichaamsgebreken, buiten staat of onbekwaam mocht zijn en blijven om zijn ambtswerk behoorlijk te verrichten, of den ouderdom van vijf-en-zestig jaren heeft bereikt, is gerechtigd tot een jaarlijksch pensioen gelijkstaande met de helft van het salaris door hem genoten tijdens zoodanige onbekwaamwording, of het bereiken van dien ouderdom.

4.—Een ambtenaar die dertig achtereenvolgende jaren in 's lands dienst is geweest, en door voortdurende ziekte, ongesteldheid of lichaamsgebreken buiten staat of onbekwaam mocht zijn en blijven om zijn ambtswerk behoorlijk te verrichten, en tevens den ouderdom van vijf-en-zestig jaren heeft bereikt, is gerechtigd tot een jaarlijksch pensioen gelijkstaande met twee-derde gedeelte van het salaris door hem genoten tijdens zoodanige onbekwaamwording, of het bereiken van dien ouderdom.

5.—Onder ambtenaren voor de bedoelingen dezer bepalingen worden verstaan:—

De Gouvernements-Secretaris,
 Thesaurier-Generaal,
 Administrateur der Fondsen,
 Landmeter-Generaal,
 Staatsprocureur,
 Auditeur-Generaal,
 Postmeester-Generaal,
 Postmeester van Bloemfontein, en zijn Assistent,
 Registrateur van Acten,
 Weesheer en zijn vertegenwoordiger,
 Registrateur der Hoogere Hoven en zijn Assistent,
 De Landdrosten der Districten,
 Inspecteurs van Publieke Delverijen,
 Inspecteur van Publieke Werken,
 Bestuurder van het Telegrafisch Departement en Telegrafisten,
 Inspecteur van Onderwijs,
 De Klerken van bovengenoemde Ambtenaren,
 De Rector van het Grey College,
 Resident Vrederechters,
 De Kapitein en Hoofd-Officieren der Artillerie,
 Privaat Secretaris van den Staatspresident,
 Secretaris van den Volksraad,
 Concierge van de Gouvernements-Kantoren te Bloemfontein.

6.—Een ambtenaar die onder deze bepalingen vermeent aanspraak te kunnen maken op pensioen moet daartoe aanzoek

Van ambtenaar 25 jaren in dienst, of 65 jaren oud.

Voor ambtenaren 30 jaren in dienst, en 65 jaren oud.

Welke ambtenaren gerechtigd zijn tot pensioen.

Aanzoek voor pensioen.

doen bij den Staatspresident, en in geval van ziekelijke omstandigheden tevens overleggen een certificaat van twee bevoegde en behoorlijk geadmitteerde geneeskundigen, inhoudende dat zij den applicant nauwkeurig hebben onderzocht, en de redenen waarom zij hem voor actieven dienst onbekwaam en tot ontslag en pensioenen gerechtigd oordeelen, of in geval van ouderdom voldoende bewijs dat hij de bepaalde ouderdom bereikt heeft.

Beslissing op
aanvraag; beroep
tegen beslissing.

7.—Op ontvangst van zoodanige aanvraag en certificaat, legt de Staatspresident dezelve voor aan den uitvoerenden raad, die op de gewone wijze beslist of het aanzoek al dan niet zal worden toegestaan, en toegestaan zijnde, wordt den applicant ontslag verleend en het pensioen toegekend. In geval van weigering heeft de ambtenaar recht van beroep op den volksraad.

Herstel van ge-
pensioneerden
ambtenaar.

8.—Een ambtenaar die pensioen ontvangt, onder de bepalingen van artikelen 1 of 2, en later blijken mocht hersteld te zijn, zoodat hij in staat is in 's lands dienst terug te keeren, kan door den Staatspresident of den volksraad weder tot dezelfde, of eene andere betrekking benoemd worden, mits echter het salaris daaraan verbonden gelijk staat met hetgeen door hem genoten werd ten tijde hem pensioen werd toegelegd.

Aanvraag van
pensioen na terug-
treden in dienst.

9.—In geval zoodanig gepensioneerd ambtenaar in 's lands dienst mocht terugkeeren, als in het vorig artikel bepaald, en later op nieuw aanzoek mocht doen om gepensioneerd te worden, onder bepalingen van artikelen 3 en 4, zal hij gerekend worden voortdurend in dienst te zijn geweest, mits echter, dat alsdan de tijd dien hij pensioen genoten heeft niet als diensttijd zal gerekend worden.

Weigering om
terug te keeren in
dienst.

10.—In geval een gepensioneerd ambtenaar weigeren mocht om op nieuw in dienst te treden, als bepaald in artikel 8, kan de Staatspresident gelasten dat aan hem geen pensioen meer zal worden uitbetaald, zullende hij echter in dat geval zich op den volksraad kunnen beroepen.

Certificaat van
onbekwaamheid
vereischt.

11.—Een ambtenaar gepensioneerd als bepaald in de artikelen 1, 2, 3, of 4, zal verplicht zijn om telkenmale, wanneer door den Staatspresident of den uitvoerenden raad verlangd, over te leggen een certificaat van twee geadmitteerde geneeskundigen in Zuid-Afrika, dat hij voortdurend onbekwaam is in 's lands dienst terug te keeren.

Terughouden van
pensioen van amb-
tenaar dieniet vol-
doende verant-
woording heeft ge-
dian van gelde-
like administra-
tie.

12.—In geval het te eeniger tijd, na het aftreden van eenen ambtenaar aan wien een pensioen is toegestaan, mocht blijken dat hij niet voldoende verantwoording van zijne administratie heeft gedaan, wordt de Staatspresident gemachtigd het pensioen van zulken ambtenaar te doen ophouden in 't geheel of voor een bepaalden tijd, naar gelang van omstandigheden, hebbende die ambtenaar recht van beroep op den volksraad.

13.—Niets in dit hoofdstuk bepaald zal verhinderen dat de volksraad het recht behoudt, in bijzondere omstandigheden, eenen ambtenaar een pensioen toe te kennen, ofschoon hij niet mocht vallen onder de bepalingen van dit hoofdstuk.

Onverhinderd de macht van Volksraad om pensioenen toe te kennen.

HOOFDSTUK XLIX.

DE WET OP HET OPENBAAR ONDERWIJS VOOR BLANKE KINDEREN.

I.—ALGEMEENE BEPALINGEN.

1.—De Volksraad stelt jaarlijks eene som gelds beschikbaar ten behoeve van het openbaar onderwijs in den Oranjevrijstaat.

Geld beschikbaar voor onderwijs.

2.—Deze som wordt beheerd door den uitvoerenden raad.

Beheer daarvan.

3.—Zij strekt tot ondersteuning van onderwijzers en scholen in den Oranjevrijstaat, tot het oprichten van schoolkamers en onderwijzerswoningen, tot het schenken van toelagen aan leerlingen en kweekelingen, tot het ondersteunen van onvermogende kinderen, en tot het bezoldigen van zoodanige ambtenaren als zullen worden aangesteld om over het openbaar onderwijs opzicht te hebben.

Doel daarvan.

II.—DE SUPERINTENDENT VAN ONDERWIJS EN DE INSPECTEUREN VAN SCHOLEN.

4.—De Volksraad draagt het hoofdbestuur van het openbaar onderwijs op aan een superintendent van onderwijs, bijgestaan door een of meer inspecteuren van scholen.

Hoofdbestuur opgedragen aan inspecteur van onderwijs.

5.—De superintendent van onderwijs doet jaarlijks verslag aan den Volksraad van den staat van het onderwijs, welk verslag afzonderlijk wordt gedrukt.

Jaarlijksch verslag van superintendent.

6.—Dit verslag bevat bericht aangaande den toestand:—

Inhoud van verslag.

(A). Van alle gouvernementsscholen.

(B). Van alle gouvernementsschoolgebouwen.

(C). Van de verschillende examens, die in eenige betrekking staan tot het departement van onderwijs.

(D). Van private scholen door het gouvernement ondersteund.

(E). Van het depôt van schoolbehoeften.

7.—Alle gouvernementsscholen worden minstens eenmaal 's jaars door den superintendent van onderwijs of, op zijne aanwijzing en volgens zijne schikkingen, door een inspecteur van scholen onderzocht.

Onderzoek van scholen.

8.—De superintendent van onderwijs ziet toe dat de inspecteuren van scholen, sub-inspecteuren, gouvernementsonderwijzers, schoolcommissieleden en anderen die plichten

Toezicht over inspecteur, onderwijzers en schoolcommissies.

in verband met het onderwijs te vervullen hebben, die plichten getrouw betrachten.

Onderzoek van klachten tegen onderwijzers.

9.—De superintendent van onderwijs neemt, indien noodig, kennis van klachten ingebracht tegen alle personen in het vorig artikel bedoeld, en onderzoekt dezelve; wanneer hij zulks noodig oordeelt, legt hij deze klachten den uitvoerenden raad ter beslissing voor.

Schorsing en afzetting van onderwijzers.

10.—De superintendent van onderwijs heeft de macht om alle personen bedoeld in artikel 8 van dit hoofdstuk voorloopig in hunne betrekkingen te schorsen; maar over alle klachten, die het verlies van eer en betrekking ten gevolge kunnen hebben, beslist de uitvoerende raad.

Leerboeken en eenvormigheid van onderwijs.

11.—De superintendent van onderwijs zorgt voor de eenvormigheid van het openbaar onderwijs, en bepaalt de leerboeken en de wijze van onderwijs in elke school.

Advies aan uitvoerenden raad ter bevordering van onderwijs.

12.—De superintendent van onderwijs brengt voor den uitvoerenden raad alles, wat hem ter bevordering van het onderwijs nuttig en noodig schijnt.

Werkzaamheden van inspecteuren buiten inspectie.

13.—De inspecteur of inspecteuren van scholen zal of zullen, wanneer zij niet op inspectie uit zijn, op het kantoor van den superintendent van onderwijs op zijne aanwijzing werkzaam zijn.

III.—SCHOOLCOMMISSIEN.

A.—ALGEMEENE BEPALINGEN.

Quorum van schoolcommissien.

14.—Het quorum van alle schoolcommissien zal uit eene volstrekte meerderheid bestaan.

Duurtijd van functies der leden.

15.—Ieder lid eener schoolcommissie blijft in functie tot dat zijn wettige opvolger zal zijn aangesteld. Deze bepaling is niet toepasselijk op geschorste leden.

Vacature door nietbijwoning van bijeenkomsten.

16.—Indien een lid eener schoolcommissie twee achtereen volgende gewone zittingen niet bijwoont, zonder schriftelijke opgaafe van wettige redenen, zal hij *ipso facto* ophouden lid te zijn, en zal tot de aanvulling der door hem veroorzaakte vacature worden overgegaan.

Voorzitter, scriba en penningmeester

17.—Elke schoolcommissie kiest uit hare leden een voorzitter, die bij het staken der stemmen ook eene beslissende stem zal hebben, benevens een scriba en een penningmeester. De twee laatstgenoemde betrekkingen kunnen door één persoon worden vervuld.

Verslag van staat van onderwijs door schoolcommissien.

18.—De schoolcommissien leveren aan het einde van elk jaar een algemeen verslag van den staat van opvoeding en onderwijs in hunne afdeelingen aan den superintendent van onderwijs, en vullen de staten door hem gevorderd nauwkeurig in.

Onderzoek van klachten tegen onderwijzers.

19.—Zij onderzoeken klachten tegen de onderwijzers in hunne afdeelingen ingebracht, en rapporteeren den uitslag van haar onderzoek aan den superintendent van onderwijs.

20.—Zij hebben de macht om, indien zulks noodzakelijk is, leerlingen uit de school te verwijderen. Verwijdering van leerlingen uit school.

21.—Zij zorgen voor den noodigen voorraad boeken en schoolbehoefden, volgens opgave van den superintendent van onderwijs. Zorg voor boeken en schoolbehoefden.

22. Alle advertentien met betrekking tot opvoeding en onderwijs, welke schoolcommissien voor rekening van het gouvernement in couranten willen doen plaats en, moeten aan het departement van den superintendent van onderwijs opgezonden worden, en naar goedvinden worden gepubliceerd. Advertenties betreffende onderwijs.

B.—DISTRICTS-SCHOOLCOMMISSIEN.

23.—Er zal in elk district een districts-schoolcommissie zijn, en wel van vijf leden, waarvan twee door den Staatspresident, op aanbeveling van den superintendent van onderwijs, voor drie jaren zullen benoemd worden, en drie door de stemgerechtigde burgers van het district voor denzelfden tijd gekozen. Samenstelling van districts-schoolcommissie.

24.—De eerste benoeming zal in de maand Juli van het jaar 1891 moeten geschieden, en de eerste kiezing plaats grijpen niet later dan het eind van de maand Augustus, en wel op een dag door den Landdrost te worden bepaald op het districts-dorp, na behoorlijke kennisgeving vier weken vooraf in de *Gouvernements-Courant*. Benoeming en kiezing van leden.

25.—In geval een lid eener commissie, om welke redenen ook, binnen den tijd waarvoor hij aangesteld is, ophoudt lid te zijn, zal zijne plaats, hetzij hij benoemd of gekozen was, tijdelijk en wel tot na afloop van dien tijd, door den Staatspresident worden aangevuld. Aanvulling van vacatures.

26.—De districts-schoolcommissie heeft mede toezicht op al de gouvernementsscholen in het district, en in het bijzonder op de districtsschool. Toezicht der commissie over scholen.

27.—De districts-schoolcommissie houdt elke maand eene gewone vergadering op een dag door de schoolcommissie te worden bepaald, en buitengewone vergaderingen wanneer twee harer leden zulks noodig oordeelen. Tijd voor vergaderingen.

28.—De districts-schoolcommissie laat de districtsschool maandelijks door een of meer van hare leden officieel bezoeken, de andere scholen zooveel mogelijk. Bezoek van districtsschool.

29.—Zij houdt in elke districtsschool tweemaal 's jaars een publiek examen. Publiek examen.

C.—WIJKSSCHOOLCOMMISSIE.

30.—Er zal in elke wijk eene wijksschoolcommissie zijn van vijf leden, waarvan twee door den Staatspresident op aanbeveling van den superintendent van onderwijs voor drie jaren zullen benoemd worden, en drie voor denzelfden tijd, door de burgers der wijk gekozen. Samenstelling van wijksschoolcommissie.

- Benoeming en kiezing van leden.** 31.—De eerste benoeming zal in de maand Juli van het jaar 1891 moeten geschieden, en de eerste kiezing plaats grijpen niet later dan het einde van de maand Augustus, en wel volgens de bepalingen omtrent kiezing van veldcornetten. artikel 25 van dit hoofdstuk is ook in het geval van wijksschoolcommissien van kracht.
- Toezicht der commissie over scholen.** 32.—Deze commissien houden in hare wijken algemeen toezicht op de dorps-, wijk- en rondgaande scholen, op de kost-inrichtingen in verband met deze scholen, en op de door het gouvernement ondersteunde private scholen.
- Tijd voor vergaderingen.** 33.—De wijksschoolcommissie houdt alle drie maanden eene gewone vergadering, en eene buitengewone wanneer twee harer leden zulks noodig oordeelen.
- Publiek examen.** 34.—Zij bezoekt al de gouvernementsscholen in hare wijk minstens viermaal in het jaar officieel, en houdt minstens eenmaal 's jaars een publiek examen in iedere school.
- Huur-contracten over schoolplaatsen.** 35.—De wijksschoolcommissie gaat contracten aan namens het Gouvernement omtrent huur van schoolplaatsen, welke contracten echter vooraf door den superintendent van onderwijs moeten goedgekeurd worden.
- Verzekering van voldoende aantal leerlingen voor wijksschool.** 36.—De wijksschoolcommissie moet de zekerheid hebben door het laten teekenen van lijsten als anderszins, dat het bij de wet vereischte aantal kinderen gedurende den bepaalden tijd op school zal gehouden worden.
- Verplichting van verhuurder van schoolgebouw.** 37.—De verhuurder van de gebouwen van eene wijk- of rondgaande school moet een contract met de wijksschoolcommissie aangaan voor minstens één jaar voor eene vaste wijksschool, of zes achtereenvolgende maanden voor eene rondgaande school, en is verplicht voor de instandhouding der gebouwen te zorgen.
- Zorg voor kostleerlingen.** 38.—Indien de wijksonderwijzer ongehuwd is, zorgt de schoolcommissie der wijk voor geschikte personen, om de kostleerlingen te verzorgen.
- Bepaling der plaats voor scholen.** 39.—De wijksschoolcommissie bepaalt de plaats waar de wijksschool zal gesticht worden, of waar de rondgaande onderwijzers school zullen houden.
- Subcommissies.** 40.—Indien zij het noodig vindt, zal de wijksschoolcommissie het recht hebben, om sub-commissien, bestaande uit drie leden, aan te stellen voor de verschillende scholen in de wijk, onderworpen aan bekrachtiging door den superintendent van onderwijs.
- Hunne rechten en plichten.** 41.—Deze sub-commissien hebben alle rechten en plichten van de wijksschoolcommissien, buiten het bepalen der schoolplaatsen, het benoemen van onderwijzers, en het onderzoeken van klachten tegen de onderwijzers.
- Onderzoeken van scholen.** 42.—De wijksschoolcommissien worden door de aanstelling van deze sub-commissien ontslagen van de verplichting om elke school minstens viermaal per jaar te onderzoeken. Zij zullen echter verplicht zijn, zulks eenmaal 's jaars te doen.

IV.—AANSTELLING, BEZOLDIGING EN PLICHTEN VAN ONDERWIJZERS.

A.—ALGEMEENE BEPALINGEN.

43.—Het Gouvernement van den Oranjevrijstaat onder- Ondersteuning
van scholen.
steunt:—

- (A). De onderwijzers van inrichtingen van hooger onderwijs;
- (B). Districtsonderwijzers;
- (C). De wijks- en wijksdorpsonderwijzers;
- (D). De rondgaande onderwijzers;
- (E). De hulponderwijzers;
- (F). Privaat onderwijzers;
- (G). Kweekelingen.

44.—Sollicitanten naar de betrekking van Gouvernements- Algemeene ver-
eischen van on-
derwijzers.
onderwijzer moeten voorzien zijn van voldoende getuigschri-
ften van goed zedelijk gedrag, en voorts van een certificaat
van eene erkende commissie van examinatoren. Onderwijzers
echter van erkende bekwaamheid en beproefde ondervinding
kunnen op aanbeveling van den superintendent van onder-
wijs aangesteld worden zonder een examen afgelegd te hebben.
Alle sollicitanten moeten bewijzen overleggen van lidmaat-
schap van een protestantsch kergenootschap.

45.—Een certificaat der derde klasse, of een van gelijke Vereischen voor
wijks-, districts-,
of dorpschoolon-
derwijzer.
waarde, zal van iederen wijks- en rondgaande onderwijzer
gevorderd worden; en een certificaat van de tweede klasse
of een diploma, dat daarmede gelijk staat, zal worden ver-
eischt van iederen onderwijzer van eene districtsschool.

46.—Alle gouvernementsonderwijzers worden door de Aanstelling van
onderwijzers.
schoolcommissien gekozen en door den Staatspresident aan-
gesteld, op voordracht van den superintendent van onderwijs,
nadat hunne getuigschriften en certificaten door dezen onder-
zocht en in orde bevonden zijn.

47.—Alle gouvernementsonderwijzers zijn verplicht ge- Onderwijzers
schoolgaan aan te
teekenen.
regeld aantekening te houden van het schoolgaan der leer-
lingen en van de door hen gemaakte vorderingen, en de
staten door den superintendent van onderwijs gevorderd nauw-
keurig in te vullen.

48.—In iedere school moet een behoorlijken rooster van Rooster van werk-
zaamheden.
werkzaamheden aan den schoolmuur worden opgehangen, vol-
gens welken het onderwijs wordt gegeven.

49.—De onderwijzers brengen ter kennis der school- Rapport van on-
derwijzers aan
schoolcommissies.
commissien alles wat tot nadeel der scholen strekt of ver-
betering vereischt.

50.—Kweekelingen zijn jongelieden, die voorbereid worden Kweekelingen, wie
zijn.
tot den onderwijzerstand.

51.—Bij ieder examen, dat een kweekeling met goed ge- Geschenk aan on-
derwijzers voor ex-
amens met goed
gevolg afgelegd.
volg aflegt, zal zijn onderwijzer eene belooning van vijf pond
sterling ontvangen.

Overslaan van
schooltijd, wanneer
alleen veroorloofd.

52.—De onderwijzers zullen geen schooltijd mogen overslaan dan onder de volgende omstandigheden:—De gezette vacantien, publieke feestdagen, ziekte des onderwijzers, en verlof der schoolcommissie, indien voor niet langer dan zeven dagen verlangd; van zoodanig verlof wordt dadelijk kennis gegeven aan den superintendent van onderwijs. Eenig verlof voor langer dan zeven dagen moet worden aangevraagd bij, en verleend door den superintendent van onderwijs.

Neerleggen van
betrekking door
onderwijzers.

53.—Onderwijzers, die hunne betrekking wenschen neer te leggen, zullen van hun voornemen om zulks te doen, minstens drie maanden vooraf aan de schoolcommissie moeten kennis geven.

Aanstelling van
hulponderwijzers.

54.—Waar, wegens het groote aantal leerlingen of andere omstandigheden door den superintendent van onderwijs te beoordeelen, een of meer hulponderwijzers vereischt worden, zal de Staatspresident de macht hebben eene gouvernements-toelage ter gedeeltelijke ondersteuning van zoodanigen hulponderwijzer toe te staan. De hulponderwijzer wordt door de schoolcommissie benoemd, in overleg met den hoofdonderwijzer, en deze benoeming wordt aan de goedkeuring van den superintendent van onderwijs onderworpen.

B.—DISTRICTSSCHOOLONDERWIJZERS.

Salaris van hoofd-
onderwijzer.

55.—De hoofdonderwijzer van eene districtsschool geniet zoodanig salaris als jaarlijks bij de begrooting wordt vastgesteld, en huishuur of vrije bewoning van de door het Gouvernement gestichte kostinrichting, benevens de schoolgelden der leerlingen.

Onderwijs door
districtsonderwij-
zers.

56.—De districtsonderwijzers zijn verplicht, zoo noodig, onderwijs te geven in al de vakken van het onderwijzers-examen der tweede klasse, gedurende niet minder dan vijf-en-twintig uren per week, behalve tijdens de vacantien.

Onderwijs in Hol-
landsch en
Engelsch.

57.—Zij zorgen voor grondig onderwijs in de Hollandsche en de Engelsche taal.

Salaris van hulp-
onderwijzers.

58.—Districtsonderwijzers zijn verplicht, wanneer zulks door den superintendent van onderwijs noodzakelijk bevonden wordt, bij te dragen tot bezoldiging van hunne hulponderwijzers. Het bedrag dier bijdrage wordt door de schoolcommissie, in overleg met den hoofdonderwijzer bepaald, en zal niet minder mogen zijn dan een-derde van de gouvernements-toelage, zoodanig als die jaarlijks bij de begrooting wordt vastgesteld.

C.—WIJKS- EN WIJKSDORPSONDERWIJZERS.

Salaris van wijk-
dorpsschool-
onderwijzer.

59.—De onderwijzer van eene Wijkdorpsschool ontvangt zoodanig salaris als jaarlijks bij de begrooting wordt vastgesteld, en huishuur of vrije bewoning van de door het Gouvernement gestichte kostinrichting benevens de schoolgelden zijner leerlingen.

60.—Wanneer eene wijks- of wijksdorpsschool vijfendertig kinderen telt, en de Gouvernementsonderwijzer dier school een certificaat van de tweede klasse bezit, kunnen aan bedoelde school dezelfde toelagen en voorrechten als aan eene districtsschool toegekend worden.

Wanneer wijks-of
wijksdorpsschool
als districtsschool
behandeld.

61.—De onderwijzers van wijksdorpsscholen zullen wat salaris betreft op gelijken voet worden geplaatst met de onderwijzers van wijksscholen.

Wijksdorpsschool-
onderwijzers staan
gelijk met wijks-
school-onderwij-
zers.

62.—De onderwijzer van eene vaste wijksschool op eene buitenplaats ontvangt zoodanig salaris als jaarlijks bij de begrooting wordt vastgesteld, benevens vrije woning en de schoolgelden zijner leerlingen.

Salaris van wijks-
school-onderwijzer

63.—Wijks- en wijksdorpsonderwijzers zijn verplicht, indien het vereischt wordt, onderwijs te geven in al de vakken van het onderwijzers-examen der derde klasse, niet minder dan vijf-en-twintig uren per week, behalve gedurende de vacantiën.

Vakken van onder-
wijs.

D.—RONDGAANDE ONDERWIJZERS.

64.—De rondgaande onderwijzers ontvangen zoodanig salaris als jaarlijks bij de begrooting wordt vastgesteld, benevens de schoolgelden der leerlingen.

Salaris van rond-
gaande - onderwij-
zers.

65.—Rondgaande onderwijzers zijn verplicht, indien het vereischt wordt, onderwijs te geven in al de vakken van het onderwijzers-examen der derde klasse, niet minder dan vijf-en-twintig uren per week, behalve gedurende de vacantiën.

Vakken van on-
derwijs.

66.—Geene toelage zal aan den rondgaanden onderwijzer geschonken worden, wanneer de onderwijzer minder dan zes maanden op eene plaats zijn verblijf houdt, tenzij omstandigheden het noodzakelijk maken dat de schoolcommissie die school moet verplaatsen of sluiten.

Geen toelage voor
minder dan zes
maanden.

E.—PRIVAAT ONDERWIJZERS.

67.—Aan privaate onderwijzers (van goed zedelijk gedrag, en die leden zijn van een protestantsch kerkgenootschap) op buitenplaatsen, wier scholen niet aan al de bepalingen van dit hoofdstuk voldoen, zal de superintendent van onderwijs eene toelage kunnen toestaan, mits deze scholen minstens zes maanden op dezelfde plaats blijven, en door een gemiddeld getal van minstens tien kinderen bezocht worden, en degelijk onderwijs gegeven wordt in de gewone vakken van lezen, schrijven en rekenen.

Toelage voor pri-
vate scholen.

68.—De superintendent van onderwijs benoemt jaarlijks een of meer bekwame personen als sub-inspecteuren, om de private scholen, wanneer vereischt, te inspecteeren. De sub-inspecteur ontvangt voor reiskosten zoodanig bedrag, als jaarlijks bij de begrooting wordt vastgesteld.

Aanstelling van
sub-inspecteuren.

69.—De sub-inspecteur onderzoekt eene private school in zijn district of wijk op last van den superintendent van

Onderzoek van
private scholen.

onderwijs bij wien aanzoek daartoe wordt gedaan overeenkomstig vorm A, hieraan gehecht.

Voorwaarden voor ondersteuning van privaatschool.

70.—De onderwijzer eener private school die eene gouvernementstoelage wenscht te genieten, moet aanzoek doen bij zijn sub-inspecteur om een schoolregister, en geeft aan de schoolcommissie der wijk, waaronder zoodanige school sorteert, kennis dat hij zijne school onder de bepalingen der wet plaatst, te rekenen van den dag van zoodanige kennisgeving.

Rapport van onderzoek der school.

71.—Het onderzoek van den sub-inspecteur geschiedt bij het einde van zes maanden na de kennisgeving in artikel 70 bedoeld, overeenkomstig de standaards door den superintendent van onderwijs verschaft. Onmiddellijk na het onderzoek zal de sub-inspecteur zijn schriftelijk rapport den superintendent van onderwijs moeten toezenden.

Bedrag van toelagen.

72.—Voor ieder kind, tegenwoordig op den dag der inspectie, waarvan bewezen wordt, dat het gedurende de laatste zes maanden geregeld onderwijs heeft genoten, ontvangt de onderwijzer per half-jaar, behoudens de bepalingen van het volgend artikel:—

Indien hij een diploma als onderwijzer bezit £2

Indien hij geen diploma als onderwijzer bezit 1

welk bedrag hij gelijkelijk zal moeten deelen met den oprichter der school. Bovendien ontvangt de onderwijzer voor iederen leerling, die passeert in de standaards voor elementair onderwijs, zooals vastgesteld door den superintendent van onderwijs, de volgende toelage per half-jaar:—

	£	s.	D.
1ste Standaard	0	5	0
2de „	0	10	0
3de „	0	15	0
4de „	1	0	0
5de „	1	5	0
6de „	1	10	0
7de „	1	15	0

Bewijs van vordering der leerlingen.

73.—De leerlingen van zoodanige school moeten bij iedere inspectie bewijs geven, dat zij goede vorderingen hebben gemaakt, en moeten alle jaren minstens één standaard hooger passeeren.

Wijze van uitbetaling der toelagen.

74.—De voormelde toelagen worden aan privaatonderwijzers en de oprichters van hunne scholen uitbetaald door den landdrost van het district, waaronder zij sorteeren, op vertoon van een certificaat van den superintendent van onderwijs, overeenkomstig vorm B, hieraan gehecht. Geene toelage, aan eenige private school gegeven, zal de som van dertig pond voor den tijd van zes maanden mogen te boven gaan.

75.—Eenig privaatonderwijzer, die aanspraak wenschte te maken op de ondersteuning van gouvernementswege, zal voor ieder getal van tien leerlingen, voor welke hij eene gratificatie erlangt, indien door de schoolcommissie verlangd, twee arme kinderen gratis moeten onderwijzen.

Onderwijs gratis van arme kinderen.

V.—VERSCHILLENDE TOELAGEN.

A.—SCHOLEN EN SCHOOLGEBOUWEN.

76.—Geene school op een districts-dorp zal eene gouvernements - toelage genieten, tenzij het gemiddeld aantal leerlingen, dagelijks tegenwoordig, minsten vijf-en-twintig zij. Op wijkdorpen of vaste wijksscholen moet het gemiddeld aantal leerlingen, dagelijks tegenwoordig, minstens vijftien zijn, en op rondgaande scholen minstens tien.

Voorwaarden voor genot van toelagen door scholen.

77.—Het gouvernement van den Oranjevrijstaat zorgt voor het oprichten van behoorlijke schoolgebouwen, naar gelang de landsmiddelen zulks toelaten.

Oprichting van schoolgebouwen door Gouvernement.

78.—Geene toelage voor oprichting van nieuwe schoolgebouwen wordt toegestaan, tenzij vooraf daartoe door besluit van den volksraad machtiging is verleend.

Volksraad machtigt oprichting.

79.—De plannen en specificatiën van zulke op te richten gebouwen moeten door den inspecteur - generaal van publieke werken en den superintendent van onderwijs goedgekeurd worden; en alle contracten moeten vooraf door het gouvernement worden bekrachtigd.

Plannen, specificatiën en bouw contracten.

80.—Alle schoolgebouwen, die geheel of gedeeltelijk op gouvernements - onkosten opgericht zijn zullen op het gouvernement ten behoeve van opvoeding en onderwijs overgemaakt worden.

Schoolgebouwen moeten overgemaakt op Gouvernement.

81.—Als er geen gouvernements-schoolgebouw in een dorp bestaat, en geen geschikt lokaal gratis te krijgen is, zal de som van vijf-en-twintig pond sterling voor schoolhuur kunnen toegestaan worden.

Huren van schoolgebouwen.

82.—De schoollokalen en woningen, zoo wel van de rondgaande als van de wijksonderwijzers, zullen aan het oppertoezicht van den superintendent van onderwijs onderworpen zijn.

Toezicht over schoollokalen, enz.

83.—Eene toelage, de som van vijftig pond sterling per jaar niet te boven gaande, te worden bepaald overeenkomstig de huurwaarde van schoollokalen en onderwijzerswoningen, met de gronden en weide en waterrechten benoodigd, zal toegestaan worden aan eene vaste wijksschool, waar de gebouwen ruim en geschikt zijn om een aanzienlijk getal leerlingen te huisvesten.

Toelage voor wijksschool-gebouwen.

84.—Waar het noodzakelijk is, heeft de superintendent van onderwijs de macht om, op aanbeveling van de wijksschoolcommissie, eene som van niet meer dan twintig pond sterling per jaar naar de waarde der gebouwen toe te staan als schoolhuur voor iedere rondgaande school.

Toelage voor rondgaande schoolgebouwen.

Meerdere scholen in een wijk. 85.—Er zullen in elke wijk eene of meer vaste wijk-scholen benevens eene of meer rondgaande scholen kunnen bestaan, onderworpen aan de goedkeuring van den Superintendent van onderwijs.

Kosten van schoolmeubelen. 86.—De uitvoerende raad wordt gemachtigd om de helft van de kosten van schoolmeubelen aan schoolcommissiën over den geheelen Staat te doen uitbetalen uit het bedrag voor het onderwijs door den volksraad toegestaan, wanneer zulks door den superintendent van onderwijs wordt aanbevolen.

Loopende onkosten. 87.—Eene jaarlijksche som van vijftien pond sterling wordt voor iedere school beschikbaar gesteld tot dekking van loopende onkosten; hiervan zijn uitgezonderd de rondgaande scholen, waarvoor jaarlijks de som van vijf pond sterling beschikbaar gesteld wordt. De gespecificeerde rekening van zoodanige onkosten moet door den superintendent van onderwijs goedgekeurd worden.

B.—ONDERWIJZERS.

Extra-toelage voor onderwijzers. 88.—Aan gouvernements-onderwijzers, wier scholen aanmerkelijk voortgegaan zijn, zoowel in degelijkheid van onderwijs als in aantal leerlingen, en die bijzondere vlijt en ijver in hunne plichtsvervulling getoond hebben, zal eene extra toelage, vijf-en-twintig pond sterling per jaar niet te boven gaande, op aanbeveling van den superintendent van onderwijs, kunnen toegekend worden.

Toelage voor extra vakken van onderwijs. 89.—Onderwijzers, die behoorlijk onderwijs geven of doen geven in gymnastiek, teekenen, vrouwelijke handwerken en het zingen naar muziek-noten, zullen eene toelage genieten van twee shillings en zes pence per kind per vak, waarin het passeert, of zoodanig ander bedrag als bij de begrooting wordt vastgesteld.

C.—ARME KINDEREN.

Onderwijs van behoeftige kinderen. 90.—Voor elke twintig pond sterling door het Gouvernement aan eene school toegestaan, de jaarlijksche waarde van vrije woning medegerekend, zal een kind van onvermogene ouders, door de schoolcommissie aan te wijzen, kosteloos onderwijs kunnen ontvangen.

Bestrijking van helfte der onkosten. 91.—Wanneer de helft der onkosten, vereischt voor opvoeding en onderhoud van kinderen van behoeftige ouders ten platten lande, door de schoolcommissie en den superintendent van onderwijs aan te bevelen, bijeengebracht wordt, zal de Staatspresident de macht hebben de andere helft voor dat doel toe te staan, onder zoodanige voorwaarden als hij moge goedvinden te bepalen; echter, tot nadere bepaling, de som van vijf honderd pond sterling voor den geheelen Staat niet te boven gaande, of zoodanig ander bedrag als bij de begrooting wordt vastgesteld.

92.—Voor den geheelen Staat wordt eene som van acht duizend pond sterling beschikbaar gesteld, of zoodanig ander bedrag als jaarlijks bij de begrooting wordt vastgesteld, welk bedrag gelijkelyk zal worden verdeeld, overeenkomstig het zielental, tusschen de verschillende wijken, met het doel de kosten van schoolgeld en inwoning van werkelijk onvermogene leerlingen, door de schoolcommissie aangewezen, op van gouvernementewege ondersteunde scholen te dekken.

Bedrag voor onder-
wijs van onvermo-
genden.

93.—Zoodanige leerlingen moeten tuschen elf en dertien jaren oud zijn, en niet binnen een omtrek van twee mijlen van eenige van gouvernementewege ondersteunde school wonen, en hunne ouders of voogden moeten zich verbinden hen gedurende een jaar op de school te laten.

Voorwaarden voor
zulk onderwijs.

94.—Personen die aan onvermogene leerlingen kost en inwonig verschaffen ontvangen als kostgeld voor iederen zoodanigen leerling zoodanige som als door de schoolcommissie zal worden overeengekomen, echter niet te boven gaande viereen-twintig pond sterling per jaar, kwartaalsgewijze te worden betaald door den landdrost van het district, bij overlegging van een certificaat van de schoolcommissie dat het kind gedurende het kwartaal als kostleerling gehuisvest was; en zal zoodanig kind overigens gratis moeten worden onderwezen.

Betaling voor
huisvesting van
dezelken.

VI.—SCHOOLGELDEN.

95.—De vaststelling van het bedrag der schoolgelden zal aan de schoolcommissien overgelaten worden binnen de volgende beperkingen; namelijk, dat niet minder dan vijf shillings en niet meer dan tien shillings per maand moge gevorderd worden voor de vakken van lager onderwijs, uitgezonderd voor rondgaande scholen, waarvan de schoolgelden niet minder dan twee shillings en zespenne per maand zullen bedragen; voor elk bijzonder vak kan eene kleine verhooging bepaald worden. De besluiten der schoolcommissien, ten opzichte van deze en andere huishoudelijke zaken zullen aan de goedkeuring van den superintendent van onderwijs onderworpen zijn.

Vaststelling van
bedrag van school-
gelden.

96.—De schoolgelden zullen door den penningmeester der schoolcommissie, of door een ander persoon daartoe door de commissie aangesteld, of desverkiezende door den onderwijzer namens den penningmeester geind worden. Wanneer iemand, na schriftelijke aanmaning, nalatig blijft de verschuldigde schoolgelden te betalen, heeft de penningmeester, of zijn vertegenwoordiger, het recht hem, namens de schoolcommissie, te doen dagvaarden ter betaling van het verschuldigde.

Inning van school-
gelden.

97.—Alle schoolgelden moeten maandelijks vooruit betaald worden.

Maandelijksche
betaling.

VII.—VACANTIËN.

Vacantie-tijden. 98.—De schoolvacantien zullen op de volgende tijden zijn:—Viertien dagen aan het einde van Juni, en vier weken na het examen in December. Tevens zal het aan de commissien vrijstaan, om eene week aan het einde van Maart, en eene week aan het einde van September te geven.

VIII.—SCHOOLDEPÔT.

Depôt van schoolbehoeften en Hollandsche boeken. 99.—Er zal een depôt van schoolmeubelen, kaarten, en boeken te Bloemfontein gehouden worden onder het opzicht van den superintendent van onderwijs, waaruit deze schoolbehoeften aan schoolcommissien in den Staat zullen verkocht worden. De regeering zorgt voor het vervaardigen en drukken van boeken in de Hollandsche taal ten gebruike van gouvernementsscholen, in Hollandsche taalkunde, rekenen, aardrijkskunde, geschiedenis van Zuid-Afrika, algemeene geschiedenis, bijbelsche geschiedenis en wat verder moge noodig zijn ter bevordering van het onderwijs in de gouvernementsscholen door middel van de Hollandsche taal.

IX.—ONDERWIJS.

Grey College en Instituut "Eunice" zijn hoofdinrichtingen. 100.—Het Grey College en het Instituut "Eunice" worden beschouwd aan het hoofd te staan van het onderwijsstelsel in den Oranjevrijstaat, en worden ieder beheerd overeenkomstig een afzonderlijk reglement. Deze beide inrichtingen worden ook als normaalscholen gebruikt, waar jongelieden, die zich wenschen toe te wijden aan den onderwijzersstand, hunne opleiding, zoowel in de vakken voor het onderwijzersexamen vereischt, als in theoretische en practische opvoedkunde, kunnen voortzetten en voleindigen.

Vakken van onderwijs in die inrichtingen. 101.—Aan het Grey College en het Instituut "Eunice" wordt onderwijs gegeven zoo noodig, in de volgende vakken:—Lezen, schrijven, rekenen; de Hollandsche en Engelsche, Latijnsche en Grieksche, Fransche en Hoogduitsche taal en letterkunde; Bijbelsche, algemeene en bijzondere geschiedenis; aardrijkskunde, zullende het onderwijs in de vier laatstgenoemde vakken door middel van de Hollandsche taal geschieden, zoodra de boeken in die vakken, in die taal zijn vervaardigd en gedrukt; algebra; geometrie; natuurkunde; scheikunde; werktuigkunde; handwerken (voor meisjes); zangkunst en muziek; teekenen; gymnastiek; opvoedkunde (theoretisch en practisch), enz.

Bijbel-geschiedenis en dogma. 102.—De lessen over de bijbelsche geschiedenis worden alleen door die leerlingen bijgewoond wier ouders geene bezwaren daartegen opperen; en, indien de schoolcommissie zulks verlangt, zal gedurende een half uur per dag op gouvernementsscholen in wijken binnen de gewone schooluren dogmatisch onderwijs kunnen worden gegeven.

103.—Op alle scholen ten plattenlande, door het gouvernement ondersteund, zal het onderwijs door middel van het Hollandsch moeten gegeven worden zoodra de daartoe noodige boeken in die taal zullen zijn vervaardigd en gedrukt. Taal van onderwijs ten plattenlande.

104.—Het onderwijs op dorpen zal gegeven worden door middel van ééne taal, Hollandsch of Engelsch, naar verkiezing der ouders, tot en met standaard II, en daarna zullen beide talen kunnen gebezigd worden, met dien verstande, dat minstens de helft der vakken door middel van de Hollandse taal worde geleerd. Taal van onderwijs in dorpen.

105.—De scholen worden iederen dag geopend met gebed en het lezen van een gedeelte van den bijbel, en des namiddags gesloten met gebed door den hoofdonderwijzer. In alle scholen zullen gepaste psalmen of evangelische gezangen gezongen worden. Opening en sluiting der school.

X.—ONDERWIJZERSEXAMENS.

106.—Geen onderwijzer zal eene toelage van het gouvernement genieten, tenzij hij een certificaat van eene erkende commissie van examinatoren bezit, of, na afgelegd examen, een certificaat van de algemeene commissie van publieke examinatoren heeft verkregen, behoudens het bepaalde bij artikels 44 en 67—75. Certificaten vereischt voor onderwijzers.

107.—De examens zullen plaats hebben tweemaal 's jaars te Bloemfontein, op den laatsten Woensdag van Januari en den laatsten Woensdag van Juli, of op zoodanige andere tijden als de commissie van examinatoren moge goedvinden te bepalen; welke commissie het recht heeft om in zeer speciale gevallen het examen elders te doen afnemen. Degenen, die wenschen zich als candidaten aan te biéden moeten hunne namen, met getuigschriften van goed zedelijk gedrag, aan den secretaris van de algemeene commissie van publieke examinatoren inzenden, minstens ééne maand vóór het examen. Publieke Examens

108.—Certificaten van drie klassen zullen worden gegeven, met twee rangen in iedere klasse. Klassen en rangen van examens.

109.—De vakken van het examen der derde klasse zullen de volgende zijn:— Vakken voor examen der derde klasse.

- (A). Lezen, schrijven, dicteeren, taalkunde en stijl-oefening in Hollandsch en Engelsch, met vertaling uit de eene taal in de andere;
- (B). Wiskundige en beschrijvende aardrijkskunde;
- (C). Bijbelsche geschiedenis en de geschiedenis van Zuid-Afrika;
- (D). Rekenen tot en met gewone en tiendeelige breuken, en de leer der evenredigheden, benevens interest- en effecten-rekening;
- (E). Zangkunst, theoretisch en practisch;
- (F). Practisch onderwijzen en de beginselen van school-inrichting;

Engelsch niet vereischt voor rondgaanden onderwijzer.

110.—Candidaten voor de betrekking van rondgaanden onderwijzer kunnen het certificaat der derde klasse krijgen zonder examen in de Engelsche vakken gedaan te hebben.

Vakken voor examendertweede klasse.

111.—De vakken van het examen der tweede klasse zijn al de onder de derde klasse genoemde, en daarenboven:—

- (g). Geometrie (eerste IV boeken van Euclides, met meetkundige werkstukken); algebra tot en met enkelvoudige vergelijkingen; de leer en het gebruik der logarithmen;
- (h). Latijnsche taalkunde en het construeeren en vertalen van een gemakkelijken Latijnschen schrijver. Men kan echter, desverkiezende, de Fransche of de Hoogduitsche taal in de plaats van Latijn stellen;
- (i). Hoogere rekenkunde;
- (k). Staat- en natuurkundige aardrijkskunde;
- (l). Algemeene geschiedenis, vooral na A. D. 1450;
- (m). Beginselen der natuurkunde;
- (n). Teekenen;
- (o). Bekendheid met de verschillende leerwijzen en het handhaven van orde en tucht in de school;

Vakken voor examen der eerste klasse.

112.—De vakken van het examen der eerste klasse bevatten alle, die voor het examen der tweede en derde klasse opgenoemd zijn, en daarbenevens:—

- (p). De Latijnsche en de Grieksche taal;
- (q). De Fransche en de Hoogduitsche taal;
- (r). Hoogere meetkunde, stelkunde en driehoeksmeting;
- (s). Hollandsche en Engelsche letterkunde;
- (t). Natuurkunde;
- (v). Muziek, theoretisch en practisch;
- (v). Pedagogiek, theoretisch en historisch.

Maximum aantal punten.

113.—Om een certificaat te krijgen, moeten de kandidaten minstens een derde van het maximum aantal punten behalen in hoofdvakken, reeds vastgesteld of nog te worden vastgesteld door de algemeene commissie van publieke examinatoren.

XI.—REISKOSTEN VAN ONDERWIJZERS.

Vergoeding van reiskosten van onderwijzers, komende van plaatsen binnen Zuid-Afrika.

114.—De werkelijke en noodige reiskosten van onderwijzers, die uit de Kaapkolonie of andere deelen van Zuid-Afrika naar den Oranjevrijstaat komen, of van onderwijzers in den Staat reizende om betrekkingen te aanvaarden, zullen aan hen terugbetaald worden, mits in geen geval dertig pond sterling te boven gaande, en mits dat zij voor een jaar in hunne nieuwe betrekking werkzaam blijven, en bij vroeger vertrek of ontslag die reisgelden *pro rato* zullen terug betalen.

Vergoeding van reiskosten van onderwijzers, komende van buiten Zuid-Afrika.

115.—De werkelijke en noodige reiskosten van onderwijzers die van buiten Zuid-Afrika, naar den Oranjevrijstaat komen, om alhier de betrekking als onderwijzer te aanvaar-

den, zullen aan hem worden terugbetaald, mits in geen geval zeventig pond sterling te boven gaande en mits dat vooraf eene overeenkomst worde aangegaan, dat zij voor drie jaren in die betrekking zullen werkzaam blijven, en bij eerder vertrek of ontslag die reisgelden naar rato zullen terug betalen.

116.—Aan onderwijzers binnen den Staat reizende om zich op eene andere plaats als onderwijzers te vestigen zullen geene reiskosten worden toegestaan, indien de werkelijke afstand door hen afgelegd minder is dan zes-en-dertig mijlen.

Kosten van onderwijzers van reis binnen den Staat.

XII.—KWEEKELINGEN.

117.—Jongens en meisjes, den vollen ouderdom van vijftien jaren bereikt hebbende, die wenschen tot eene driejarige opleiding als kweekelingen aangenomen te worden, moeten hunne namen, met getuigschriften van goed zedelijk gedrag door hun onderwijzer en hun predikant onderteekend, aan den superintendent van onderwijs inzenden.

Toelating als kweekelingen.

118.—Zij moeten zich vooraf verbinden de drie jaren van hun kweekelingschap uit te dienen, en daarna twee jaren als onderwijzers op te treden. In geval zij aan dat contract niet voldoen, zullen zij verplicht zijn de som van het gouvernement ontvangen terug te betalen.

Hunne verbintenis

119.—Zij zullen door een examen moeten bewijzen, dat zij Hollandsch en Engelsch vloeiend lezen en spellen kunnen, en eene goede hand schrijven. Zij zullen verder een bevredigend examen moeten afleggen in Hollandsche en Engelsche spraakkunst (verbuigen en vervoegen), aardrijkskunde van den Oranjevrijstaat, bijbelsche geschiedenis (de vijf boeken van Moses), en rekenen tot en met herleiding.

Vereischten voor hen.

120.—Degenen die het examen met goed gevolg afgelegd hebben zullen, met toestemming van den onderwijzer en van de plaatselijke schoolcommissie, voor twee jaren als kweekelingen aangesteld worden bij een onderwijzer door den superintendent van onderwijs bekwaam gerekend tot het opleiden van zulke kweekelingen.

Aanstelling als kweekeling.

121.—Zij zullen gebezigd worden tot het onderwijzen van de lagere klassen onder het opzicht en naar voorschriften van den onderwijzer, minstens drie uren gemiddeld per dag; en daartegen zal de onderwijzer gehouden zijn, benevens het opzicht en de noodige lessen in het practisch onderwijzen gedurende de schooluren, minstens vijf uren in de week bijzonder onderwijs aan de kweekelingen te geven.

Wien en hoe zij onderwijzen.

122.—Als het eerste jaar hunner verbintenis verloopen is zullen zij weder een examen afleggen, en wel in de volgende vakken:—Lezen, schrijven, dicteeren en vertalen in beide talen; Hollandsche en Engelsche woordontleding en stijloefening; aardrijkskunde van Zuid-Afrika; bijbelsche geschiedenis van het Oude Testament; rekenen tot en met "practice." Dit examen met goed gevolg gedaan, en getuigschriften van goed

Examen na eerste jaar.

zedelijk gedrag ingeleverd hebbende, zullen zij gerechtigd zijn tot eene staatstoelage van vijftien pond sterling.

Examen van
tweede jaar.

123.—Aan het einde van het tweede jaar zullen zij weder examen afleggen, en wel in de volgende vakken:—Lezen, schrijven, dicteeren, vertalen, stijloefening en woord- en zinsontleding in beide talen; algemeene aardrijkskunde van de werelddeelen; Bijbelsche Geschiedenis van het Nieuwe Testament; Geschiedenis van Zuid-Afrika tot A.D. 1806; rekenen tot en met breuken, en regel van drieën. Dit examen met goed gevolg gedaan, en voldoende getuigschriften van zedelijk gedrag ingeleverd hebbende, zullen zij gerechtigd zijn tot het ontvangen van eene staatstoelage van vijf-en-twintig pond sterling.

Studie gedurende
derde jaaren einde
van cursus.

124.—Gedurende het derde jaar zullen zij hunne studien voortzetten aan het Grey College of het Instituut "Eunice," of aan eene andere door den superintendent van onderwijs goedgekeurde hogere school, waar zij verder opgeleid zullen worden zoowel in de vakken voor het onderwijzersexamen vereischt als in de kunst van onderwijzen, theoretisch en practisch. Aan het einde van den cursus zullen zij het onderwijzerscertificaat van de derde klasse moeten verkrijgen, en zullen gerechtigd zijn tot het ontvangen van eene staatstoelage van zestig pond sterling.

Driemaandelijksch
voorschot bij goed
gedrag, enz.

125.—Waar het noodig geacht wordt, kan er een driemaandelijksch voorschot aan de kweekelingen uitbetaald worden, op vertoon van een certificaat van den onderwijzer dat hun gedrag en de vorderingen bevredigend zijn.

XIII.—OPENBARE WEDSTRIJD DER SCHOLEN.

Examens.

126.—Elk jaar zal er een openbare wedstrijd van scholen plaats vinden op den eersten Woensdag van December, door middel van het schriftelijk beantwoorden van vragen die aan de verschillende scholen gezonden zullen worden onder bijzondere bepalingen door de algemeene commissie van publieke examinatoren opgesteld.

Wie candidaten
zijn kunnen.

127.—Candidaten moeten minstens twee achtereenvolgende jaren onmiddellijk vóór het examen geregeld onderwijs in den Oranjevrijstaat genoten hebben, voor dat zij toegelaten kunnen worden om mede te dingen. De leerlingen van het Grey College, het Instituut "Eunice," en dergelijke inrichtingen, te Bloemfontein woonachtig, zullen niet naar de gouvernementsbeurs kunnen dingen.

Slechts tweemaal
toegelaten. — Ouderdom van mededingers.

128.—Dezelfde candidaat kan niet meer dan tweemaal tot den wedstrijd toegelaten worden. Iemand die den ouderdom van achttien jaren bereikt heeft, zal de beurs niet kunnen winnen.

Vakken van
examen.

129.—De vakken van het examen zullen die van het onderwijzersexamen der derde klasse zijn, met uitzondering van het laatstvermelde vak, namelijk, practisch onderwijzen

en de beginselen van schoolinrichting; teekenen kan ook de plaats innemen van zangkunst. De vakken kunnen echter van tijd tot tijd veranderd worden met goedkeuring van het Gouvernement, mits een jaar vooraf kennis van deze verandering worde gegeven.

130.—Candidaten moeten hunne namen aan den secretaris der algemeene commissie van publieke examinatoren inzenden minstens eene maand vóór het examen, met een getuigschrift door den landdrost of den vrederechter onderteekend, waarin verklaard wordt dat het uit het schoolregister blijkt dat op den eersten December van het loopende jaar de kandidaten twee achtereenvolgende jaren onmiddellijk vóór het examen geregeld school gegaan hebben.

Inzending van namen van candidaten; getuigschriften, enz.

131.—Het gouvernement zal drie beurzen, elk van zestig pond sterling per jaar, geldig voor den tijd van twee jaren, beschikbaar stellen voor kandidaten (jongens of meisjes), welke het hoogste aantal punten bij het examen verkrijgen, mits dat aantal boven een bepaald minimum zij.

Beschikbare beurzen.

132.—Deze beurs zal genoten worden alleen op voorwaarde dat de winner de beide eerstvolgende jaren zal doorbrengen aan eene door den superintendent van onderwijs geaprobeerde school, ter verdere voortzetting zijner studien.

Voorwaarde voor genot der beurzen.

133.—Leerlingen die de bepalingen van dit hoofdstuk niet toelaten om naar de beurs te dingen kunnen nochtans het examen doen, zonder echter aanspraak op de gouvernementssbeurs te maken; en aan degenen die zich onderscheiden en het vereischte aantal punten behalen zal een eere-diploma uitgereikt worden.

Eere-diploma voor niet-gerechtigden tot beurzen.

XIV.—SCHOLEN OP DELVERIJEN.

134.—Wanneer, wegens de talrijkheid der bevolking of andere voldoende redenen, het blyken zal dat het oprichten van een gouvernementsschool op een delverij in den Oranje-vrijstaat wenschelijk is, zal de Staatspresident de macht hebben uit het schoolfonds eene som niet te boven gaande een honderd en vijftig pond sterling als onderwijzers-salaris, en vijftig pond sterling als huishuur toe te staan, alsmede eene toelage ter oprichting van schoolgebouwen, waar zulks noodig is.

Oprichting van Gouvernements-scholen op delverijen.

135.—Zoodanige laatstgemelde school zal bestuurd worden door eene commissie van de wijk, bestaande uit de gouvernementss-inspecteur van de mijn als officieel lid, en vier andere leden door de ingezetenen te worden gekozen.

Bestuur van zulke scholen.

SCHEDULE.

VORM A.

Aanzoek tot inspectie van private scholen, overeenkomstig hoofdstuk XLIX van het wetboek.

Schedule.—Vorm A.

Naam der plaats
Naam van bewoner
Naam van onderwijzer

Datum van opening der school
 Getal kinderen die onderwezen worden
 Namen der kinderen met vermelding hoelang ieder op
 school is geweest

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

Enz.

De onderwijzer bezit diploma.
 Hij is op de plaats als onderwijzer werkzaam
 gedurende maanden.

De ondergeteekende verzoekt dat zijn school te
 district zal worden geinspecteerd.

, district ,
 18 .

Applicant.

VORM B.

Schedule.—Vorm B. Certificaat van den superintendent van onderwijs voor uitbetaling van toelagen aan privaot onderwijzers, overeenkomstig hoofdstuk XLIX van het wetboek:—

Ik certificeer dat die een (of geen)
 diploma als onderwijzer bezit (blijkens mijne persoonlijk inspectie of rapport van den sub-inspecteur van onderwijs voor het district naar het geval moge zijn)
 gedurende den tijd van zes maanden van af den tot
 den ter plaatse district als
 privaot onderwijzer is werkzaam geweest en gerechtigd is tot
 eene toelage van £ ontstaande als volgt:—

leerlingen onderwezen @ £

Leerlingen gepasseerd:—

1ste Standaard	@ £.....
2de "	@ £.....
3de "	@ £.....
4de "	@ £.....
5de "	@ £.....
6de "	@ £.....

Totaal £

Kantoor van den superintendent van onderwijs,
 Bloemfontein, 18
 De superintendent van onderwijs,

Voorzitter.

HOOFDSTUK L.

OVER HET GREY COLLEGE.

1.—De trustdeed van Sir George Grey, gedateerd op den tienden dag van Juni 1859, waardoor, onder zekere voorwaarden (of trusts), het eigendomsrecht in de Erven No 13, 14 en 15 St. George's-Straat, Bloemfontein, in dezen Staat, wordt overgedragen aan zekere trustees, zal herroepen en buiten werking gesteld zijn.

Trustdeed van Sir George Grey buiten werking gesteld.

2.—Het eigendomsrecht in de erven, in artikel 1 bedoeld, alsook van alle andere vaste of losse eigendommen aan het Grey College toebehoorende zal gevestigd zijn in het gouvernement van den Oranjevrijstaat, welke gouvernement alsdan op zich neemt voor de behoorlijke instandhouding van voormelde gebouwen zorg te dragen.

Gouvernement neemt over en zorgt voor deszelfs vastgoed.

3.—Eene commissie van curatoren voor het Grey College, bestaande uit zeven leden, waarvan drie door den volksraad en vier door de Synode der Nederduitsch Gereformeerde Kerk van den Oranjevrijstaat zullen worden benoemd, en waarvan minstens vijf te Bloemfontein woonachtig moeten zijn, zal aangesteld worden, welke curatoren verplicht zullen zijn om zich te houden aan het reglement voor het Grey College, en dienovereenkomstig te handelen.

Samenstelling van, en reglement voor, Curatorium.

4.—In geval van vacature ontstaande uit ontstentenis van een lid der voormelde commissie door den volksraad benoemd, zal die door den uitvoerenden raad worden aangevuld, onderworpen aan de bekrachtiging van den volksraad; en in geval van vacature ontstaande uit ontstentenis van een lid door de synode benoemd, zal die worden aangevuld door de synodale commissie, onderworpen aan de bekrachtiging der synode.

Aanvulling van vacatures in Curatorium.

5.—Het zal aan de curatoren, te worden benoemd op de wijze zooals in artikelen 3 en 4 vermeld, vrijstaan om van tijd tot tijd het reglement voor het Grey College in artikel 3 bedoeld, in den geest van deze wet te wijzigen, zullende zoodanig gewijzigd reglement kracht van wet hebben na goedkeuring door het uitvoerend gezag en publicatie van hetzelfde in de *Gouvernements-Courant*, tot aan de eerste daaropvolgende zitting van den volksraad, als wanneer het aan de goed- of afkeuring van den volksraad zal onderworpen zijn.

Wijzigingen van Reglement.

HOOFDSTUK LI.

OVER HET ONDERWIJS-FONDS.

1.—Het kapitaal-bedrag dat boven twee honderd duizend pond sterling nu of van tijd tot tijd, in het fonds voor opvoeding en onderwijs aanwezig is, wordt aan 's lands kas inbetaald.

Kapitaal boven £200,000 in 's lands kas te storten.

Te kort in fonds te komen uit 's lands kas.

2.—Indien te eeniger tijd het fonds voor opvoeding en onderwijs tot beneden de som van twee honderd duizend pond sterling mocht komen, zal het te kort komende uit 's lands kas worden aangevuld.

HOOFDSTUK LII.

OVER PUBLIEKE BOEKERIJEN.

Bijdragen van regeeringswege aan bibliotheken in wijken.

1.—Wanneer de inwoners van eenige wijk van den Oranjevrijstaat de som van niet minder dan tien pond sterling zullen hebben bijeengebracht voor het doel om boeken daarmede aan te koop, wordt het uitvoerend gezag gemachtigd om den thesaurier-generaal te gelasten aan de commissie, bestaande uit vijf leden, en gekozen door de intekenaren, uit de landskas te betalen eene som gelijkstaande met de hierboven vermelde som van niet minder dan tien pond sterling, en niet te boven gaande vijftig pond sterling.

Aankoop van boeken; minstens helft in Holland-sche taal.

2.—Het bedrag van niet minder dan tien pond sterling, te zamen met de som door de regeering er bijgevoegd, zooals in artikel 1 vermeld, zal besteed worden voor het aankopen van zoodanige boeken als eene commissie van vijf leden door de intekenaren te worden gekozen zal goedvinden. Mits echter, dat niet minder dan de helft van voormeld gezamenlijk bedrag besteed zal worden tot het aankopen van boeken geschreven in de wettige hoofdtal van den Oranjevrijstaat als zulks bepaald en vastgesteld.

Zorgen uitleening der boeken.

3.—Een geschikt persoon, door de commissie te benoemen, zal de zorg der aangekochte boeken op zich nemen, en die aan de inwoners der wijk uitleenen, onder zoodanige voorwaarden en onderworpen aan zoodanige regelen als door de commissie daaromtrent zullen worden vastgesteld.

Bijdragen van regeeringswege aan bibliotheken in steden en dorpen

4.—Wanneer de inwoners van eenig dorp of stad in den Oranjevrijstaat de som van niet minder dan vijf-en-twintig pond sterling zullen hebben bijeengebracht voor het doel om boeken daarmede aan te koop zal het aan het uitvoerend gezag vrijstaan den thesaurier-generaal te gelasten aan de commissie door de intekenaren gekozen uit de landskas te betalen eene som gelijkstaande met de hierboven vermelde som van niet minder dan vijf-en-twintig pond sterling, in geen geval vijftig pond te boven gaande.

Aankoop van boeken; minstens helft in Holland-sche taal.

5.—Het bedrag van niet minder dan vijf-en-twintig pond sterling te zamen met de som door de regeering er bijgevoegd, zooals in artikel 4 vermeld, zal besteed worden tot het aankopen van zoodanige boeken als de commissie in artikel 4 vermeld zal goedvinden; welke boeken uitgeleend zullen worden onder zoodanige voorwaarden en onderworpen aan zoodanige regeling als de commissie voornoemd daaromtrent zal vaststellen. Mits echter, dat niet minder dan de helft

van voormeld gezamenlijk bedrag besteed zal worden tot het aankopen van boeken, geschreven in de wettige hoofdtal van den Oranjevrijstaat, als zulks bepaald en vastgesteld.

6.—De superintendent van onderwijs zal belast worden met het oppertoezicht van deze openbare leeskamers, met het recht om den toestand derzelve van tijd tot tijd te onderzoeken en verslag daarover aan den volksraad jaarlijks te doen; en zal verder de commissies behulpzaam zijn bij het opstellen van regulaties, aanschaffen van boeken, enz.

Oppertoezicht van Superintendent van Onderwijs.

7.—Het benoodigde bedrag bijeengebracht zijnde, zal hetzelve, wat de dorpen betreft aan den landdrost van het district of aan den resident vrederechter, naar het geval mocht zijn, en in de wijken aan het raadslid of den veldcornet, worden overhandigd, die daarvan rapport doet aan het uitvoerend gezag.

Aan wie bedrag door regeering wordt overhandigd.—Kiezing van Commissie en derzelve Voorzitter.

De landdrost bepaalt alsdan den tijd wanneer, en de plaats waar, de commissie zal worden gekozen.

De commissie kiest uit haar midden eenen voorzitter, en drie leden vormen een quorum.

8.—Het recht van eigendom in de boeken der leeskamer is gevestigd in de commissie.

Eigendomsrecht in boeken.

HOOFDSTUK LIII.

OVER DE ALGEMEENE COMMISSIE VAN PUBLIEKE EXAMINATOREN IN LETTEREN EN WETENSCHAP.

1.—De Staatspresident wordt gemachtigd, en hem wordt opgedragen van tijd tot tijd, op de wijze hierna in dit hoofdstuk breeder omschreven, negen personen aan te stellen om te zijn een lichaam, dragende den naam van “De Algemeene Commissie van Publieke Examinatoren in Letteren en Wetenschap van den Oranjevrijstaat.”

Aanstelling van Commissie van Examinatoren.

2.—Deze commissie zal gemachtigd zijn om, onder de hierna in dit hoofdstuk volgende bepalingen, certificaten van bekwaamheid in letteren en wetenschap, in het onderwijzersvak, in de rechtsgeleerdheid, in de theorie der landmeetkunde en in het vertalen en tolken uit de reiken, en om zoodanige beurzen, prijzen, belooningen of eerbewijzen toe te kennen als ter harer beschikking zullen worden gesteld.

Uitreiking door Commissie van certificaten, prijzen, enz.

3.—Drie leden der commissie zullen moeten zijn examinatoren in de letteren; drie in de wetenschap; en drie in de rechtsgeleerdheid, zullende het echter der commissie vrijstaan om eenen examiner in één der departementen tevens als examiner in een ander departement aan te stellen; met dien verstande echter, dat de examinatoren in de rechtsgeleerdheid zullen moeten zijn rechtsgeleerden. De commissie zal verder het recht hebben iemand anders dan een lid der com-

Examinatoren in de verscheidene vakken.

missie aan te stellen, om onder opzicht der commissie in eenig speciaal vak te examineeren.

Aanstelling voor 5
jaren.— Kennisge-
ving daarvan.

4.—De aanstelling der commissie zal bij publieke kennisgeving in de *Gouvernements-Courant* van regeeringswege moeten geschieden, en de leden daarvan zullen voor vijf jaren aangesteld worden.

Aanstelling bij
vacature.

5.—Bij onstentenis, resignatie, dood, of onbevoegdheid om te kunnen ageeren, van eenig lid der commissie zal de Staatspresident gemachtigd zijn om bij publieke kennisgeving in de *Gouvernements-Courant* een ander geschikt persoon aan te stellen, om de vacante plaats in te nemen.

Kiezing van Voor-
zitter.—Notulen.—
Secretaris.

6.—De leden der commissie zullen een hunner als voorzitter der commissie kiezen; en bij diens afwezigheid zullen zij eenen waarnemenden voorzitter kunnen kiezen.

De commissie zal behoorlijk zorg dragen voor de bewaring der notulen harer verrichtingen, onder toezicht van den secretaris der commissie.

De leden der commissie worden gemachtigd zoodanigen secretaris aan te stellen uit of buiten hun midden.

Regulatie.

7.—Het zal een der plichten der commissie zijn om, onderhevig aan de voorzieningen van dit hoofdstuk, regulatie op te stellen betreffende de onderwerpen der examens, de plaatsen waar zij zal vergaderen, en de wijze waarop zij zal bijeengeroepen worden, en in 't algemeen betreffende eenige zaak in verband met het behoorlijk uitvoeren harer taak; en de commissie zal de macht hebben om van tijd tot tijd veranderingen in voormelde regulatie te maken. Met dien verstande, echter, dat alle examens in het openbaar zullen moeten plaats vinden; en verder, dat alle zulke regulatie aan den Staatspresident ter goedkeuring zullen moeten voorgelegd worden, en niet van kracht zullen zijn voor dat zij door den Staatspresident zijn goedgekeurd, en als zoodanig in de *Gouvernements-Courant* gepubliceerd.

Tijden voor
examina bepaald.

8.—De tijden waarop de verschillende examens in dit hoofdstuk vermeld zullen worden afgenomen, worden jaarlijks door de commissie bepaald en tijdig gepubliceerd.

Van deze bepaling zijn uitgezonderd het onderwijzers-examen en de openbare wedstrijd der scholen, die plaats hebben op de tijden bepaald door de wet op het openbaar onderwijs.*

Verslag harer
verrichtingen.

9.—Op of voor den eersten dag der maand Mei van elk jaar zal de commissie een verslag harer verrichtingen aan den Staatspresident moeten inzenden, hetwelk bij den volksraad zal moeten overgelegd worden, bij zijne eerste daarna volgende zitting.

10.—De commissie zal op de tijden, hiervoren in artikel 8 bepaald, vergaderen om candidaten te examineeren voor certificaten Examens; bepalingen dienaangaande.

- (A). In de letteren en wetenschap, van den eersten en van den tweeden graad; zullende het certificaat voor den tweeden graad in aanmerking kunnen komen als een certificaat van toelating tot den publieken dienst bij zoodanige bepalingen als de Staatspresident van tijd tot tijd bij kennisgeving in de *Gouvernements-Courant* zal goedgevonden vast te stellen;
- (B). Van bekwaamheid in de rechtsgeleerdheid te weten: certificaten van bekwaamheid in den eersten, den tweeden en den derden graad en van bekwaamheid voor het notarisambt;

Mits de onderwerpen van een examen voor een certificaat van bekwaamheid in eenen hooger graad, altijd zullen moeten insluiten de onderwerpen van de examens voor het certificaat van eenen lageren graad, en dat de onderwerpen voor het notarisambt zullen moeten insluiten die van de certificaten voor den tweeden graad; met dien verstande, echter, dat iemand, die een certificaat van den tweeden graad reeds verkregen heeft, gerechtigd zal zijn tot een certificaat van bekwaamheid voor het notarisambt, na een examen afgelegd te hebben slechts in de onderwerpen waarin hij niet vroeger werd geëxamineerd.

11.—Niemand zal toegelaten worden tot de examens voor bekwaamheid in de rechtsgeleerdheid van den eersten graad, Vereischten voor examens in Rechten en voor Notarisambt. tenzij hij eerst een certificaat van bekwaamheid in de letteren en wetenschap van den eersten graad zal verkregen hebben, of zoodanig ander certificaat, uitgereikt door eenig examineerend lichaam, als door de commissie voornoemd wordt beschouwd van niet mindere waarde te zijn dan het examen in de letteren en wetenschap van den eersten graad.

Niemand zal toegelaten worden tot de examens voor bekwaamheid in de rechtsgeleerdheid van den tweeden graad, of voor het notarisambt, tenzij hij eerst een certificaat van bekwaamheid in de letteren en wetenschap van den tweeden graad zal verkregen hebben, of zoodanig ander certificaat, uitgereikt door eenig examineerend lichaam, welk certificaat door de commissie mocht beschouwd worden van gelijke waarde te zijn met zoodanig certificaat van bekwaamheid in de letteren en wetenschap.

12.—De onderwerpen voor het examen in letteren en wetenschap van den eersten graad zullen door de commissie worden bepaald, onderworpen aan de goedkeuring bedoeld bij artikel 7. Onderwerpen voor examens in letteren en wetenschap.

Candidaten voor een certificaat in de letteren en wetenschap van den tweeden graad moeten een examen afleggen in de volgende vakken:—

- (A). Hollandsche en Engelsche talen, spraakkunst, stijl-oefening, dicteeren, en vertaling uit de eene taal in de andere;
- (B). Beginselen van Latijn; taalkunde, en het construeeren en vertalen van eenen gemakkelijken Latijnschen schrijver;
- (C). Staat- en natuurkundige aardrijkskunde, en in het bijzonder de aardrijkskunde van Zuid-Afrika;
- (D). Algemeene geschiedenis en de geschiedenis van Zuid-Afrika;
- (E). Rekenen tot gewone en tiendeelige breuken, wortel-trekking, regel van drieën, interest, en effectenrekening, enzoovoorts;
- (F). Algebra, tot en met eenvoudige vergelijkingen;
- (G). Geometrie, de eerste twee boeken van Euclides.

13.—Candidaten voor een certificaat van bekwaamheid de rechtsgeleerdheid moeten examens afleggen:—

Voor een certificaat van bekwaamheid in *den eersten graad* in de volgende vakken:—

- (A). Romeinsch recht;
- (B). Romeinsch-Hollandsch recht;
- (C). De plaatselijke wetten, zooals bevat in het wetboek en de ordonnanties van den Oranjevrijstaat.

Voor een certificaat van bekwaamheid in *den tweeden graad* in de volgende vakken:—

- (A). Romeinsch-Hollandsch recht;
- (B). De plaatselijke wetten, zooals bevat in het wetboek en de ordonnanties van den Oranjevrijstaat.

Voor een certificaat van bekwaamheid in het *Notarisambt*, in de volgende vakken:—

- (A). Romeinsch-Hollandsch recht;
- (B). De plaatselijke wetten, zooals bevat in het wetboek en de ordonnanties van den Oranjevrijstaat;
- (C). Notarisambt; zullende de kandidaten voor het notarisambt verplicht zijn om acten te kunnen opstellen.

En voor een certificaat van bekwaamheid in *den derden graad*, in de volgende vakken:—

- (A). Romeinsch-Hollandsch recht;
- (B). De plaatselijke wetten, zooals bevat in de constitutie en de regulatien over de manier van procederen voor de lagere hoven, de wet op getuigenis en de huwelijkswet.

De commissie van publieke examinatoren in letteren en wetenschap zal de macht hebben om de textboeken voor de examina in de rechtsgeleerdheid te bepalen; en ook om andere onderwerpen te voegen bij die in dit artikel gemeld; mits

Onderwerpen voor examens in de in rechtsgeleerdheid.

van dergelijke wijziging in de *Gouvernements-Courant* kennis gevende.

14.—Candidaten voor een certificaat van bekwaamheid in de theorie der landmeetkunde, zullen een examen moeten afleggen in de volgende vakken:—

1. De rekenkunde (arithmetie);
2. De stelkunst (algebra);
3. Geometrie;
4. Vlakke driehoeksmeting;
5. Bolvormige driehoeksmeting;
6. Geodæsie en astronomie.

15.—Candidaten voor de verschillende certificaten van bekwaamheid in het onderwijzers-vak, en die aan den openbaren wedstrijd der scholen wenschen deel te nemen, zullen examens moeten afleggen in de onderwerpen bepaald door afdeelingen X en XIII van hoofdstuk XLIX (Over het openbare onderwijs.)

16.—Candidaten voor een certificaat voor het vertalen en tolken zullen zoowel mondeling als in geschrifte examens moeten afleggen in taalkunde en construeeren en in het vertalen van die talen waarin zij als vertalers en tolken wenschen te worden toegelaten.

17.—Behalve de examens hierboven bepaald, heeft de commissie van publieke examinatoren in letteren en wetenschap de macht om zoodanige andere examens te bepalen als zij zal nuttig en noodig ordeelen. De onderwerpen voor zoodanige examens en de voorwaarden waaronder daaraan zal kunnen worden deelgenomen zullen door de commissie worden bepaald, onderworpen aan de goedkeuring bedoeld bij artikel 7.

18.—Niemand zal als candidaat voor eenig certificaat in dit hoofdstuk voormeld toegelaten worden, tenzij hij minstens eene maand voor het examen waarbij hij als candidaat wenscht op te treden, aan den thesaurier der commissie zal betalen de volgende bedragen, te weten:—

- (A). Elke candidaat in de letteren en wetenschap, voor den *eersten* graad £10; voor den *tweeden* graad £3;
- (B). Elke candidaat in de rechtsgeleerdheid, voor den *eersten* graad £15; voor den *tweeden* graad £12; voor het *notarisambt*, £12; en voor den *derden* graad £9;
- (C). Een candidaat in de theorie der landmeetkunde, £12;
- (D). Elk candidaat voor het vertalen en tolken, £5;
- (E). Een candidaat voor andere examens (overeenkomstig het voorgaand artikel vast te stellen) zoodanige bedragen als de commissie van publieke examinatoren in letteren en wetenschap van tijd tot tijd zal vaststellen.

19.—Zoodanige sommen gelds als door den volksraad van tijd tot tijd op de begrooting zullen worden uitgetrokken, om ter beschikking van de algemeene commissie van publieke examinatoren te worden geplaatst voor prijzen, beurzen, of

Onderwerpen voor examens in de theorie der Landmeetkunde.

Onderwerpen voor examens in onderwijzers-vak en openbare wedstrijd der scholen.

Onderwerpen voor examens in vertalen en tolken.

Macht om andere examens te bepalen.

Betalingen voor examens.

Uitbetaling van beurzen, enz.

om de onkosten in verband met de werkzaamheden der commissie te bestrijden, of voor andere doeleinden in betrekking tot voormelde commissie zullen door den thesaurier der commissie uitbetaald worden op zoodanige wijze als door de commissie zal worden bepaald in de regulatien hiervoren in artikel 7 van dit hoofdstuk vermeld.

Uitbetaling van
beurzen aan Com-
missie.

20.—De beurzen beschikbaar gesteld bij de wet op het openbaar onderwijs, voor kandidaten die het hoogste aantal punten bij den openbaren wedstrijd der scholen verkrijgen, worden in de maand Januari van ieder jaar, aan de commissie van examinatoren in letteren en wetenschap overhandigd; en de uitbetaling daarvan geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het laatst voorgaand artikel.

HOOFDSTUK LIV.

DE WEESKAMERWET.

Bepalingen over
Weeskamer.

1.—Het departement van den weesheer wordt geregeld overeenkomstig de hiervolgende bepalingen.

De Weesheer.

2.—Een afzonderlijk ambtenaar met den titel van "Weesheer van den Oranjevrijstaat" is belast met het opzicht over de behandeling en de administratie der boedels van personen die reeds overleden zijn of nog overlijden zullen, wier boedels geheel of ten deele in dezen Staat zijn, en houdt toezicht en waakt over de belangen van minderjarige erfgenamen.

Register van
overledenen.

3.—De weesheer is verplicht een alphabetisch register te houden van alle overledene personen, welk boek wordt genoemd "register van overledene personen."

Boekhouden en
verrekening van
leges.

4.—De weesheer zal ook verplicht wezen om behoorlijk boek te houden van alle leges en andere gelden door hem ontvangen, volgens zoodanige vormen als door den Staatspresident hem zullen worden voorgeschreven, en zal ook, op of vóór den vijftienden dag van iedere maand, eene behoorlijke rekening van alle leges door hem ontvangen gedurende de laatste afgeloopene maand opmaken, dezelve aan den thesaurier-generaal uitbetalen, en zoodanige rekening aan den auditeur-generaal inleveren, met eene kwitantie van den thesaurier-generaal dat hij zoodanige leges heeft ontvangen. De thesaurier-generaal zal verplicht wezen eene kwitantie in duplo te geven.

Verdere verant-
woording.

5.—De weesheer zal ook, op of vóór den vijftienden dag van iedere maand, eene rekening opmaken van alle gelden door hem gedurende de laatst afgeloopene maanden ontvangen, welke aan eenigen boedel behooren, meldende den dag wanneer die gelden ontvangen zijn, het nummer van den boedel, volgens het register in artikel 3 bedoeld, den vollen naam en de gewezen woonplaats van den overledene, den naam en de

capaciteit des persoons door wien zoodanig geld werd gestort, en wat met hetzelfde is gedaan, welke rekening zal zijn overeenkomstig de hieraan genannexeerde schedule A. Hij zal verder aan het einde van ieder jaar daarvan eene andere rekening opmaken, in denzelfden vorm, die overeen moet komen met de maandelijksche rekeningen.

6.—De weesheer zal gerechtigd wezen om alle zoodanige leges te chargeeren en te ontvangen die zijn bepaald, of van tijd tot tijd door den volksraad hieromtrent worden bepaald. Leges.

7.—De weesheer zal verplicht zijn eenig kapitaal dat ter weeskamer zal worden gedeponereerd, met aanwijzing van den naam van den inbrenger, datum van inbrenging, namen en voornamen der rechthebbenden, en van den boedel tot welke hetzelfde behoort, dadelijk na ontvangst tegen kwitantie ten kantore van den beambte belast met de administratie der fondsen te storten, en de kwitantie bij de stukken van den boedel te voegen. Op aanvraag, en volgens wettige certificaten van den weesheer, zullen die gelden door den beambte belast met de administratie der fondsen rechtstreeks aan de belanghebbenden worden terugbetaald met de renten (indien eenige), of de rente afzonderlijk, in ieder geval gerekend tegen vijf percent per jaar, en van die betalingen evenzeer maandelijks onder hetzelfde hoofd in zijne uitgaven doen blijken.* Kapitalen en erf-geld-fonds.

8.—De gelden aan weeskinderen toekomende, en welke ter weeskamer zijn gedeponereerd, zullen onmiddellijk aan hen worden uitbetaald, zoodra zij die gelden wettiglijk van den weesheer kunnen vorderen, hetzij die gelden op renten zijn uitgezet of niet. Uitbetaling aan weeskinderen.

9.—In alle processen door of tegen den weesheer, in zijne capaciteit, voor eenig gerechtshof in dezen Staat te worden ingesteld, zal het genoeg wezen hem te beschrijven met den titel: "Weesheer van den Oranjevrijstaat," zonder zijnen naam te noemen. Benoeming van Weesheer in processen.

10.—Er zullen van tijd tot tijd in iedere wijk en in elk dorp van dezen Staat een of meer personen door het publiek gekozen worden als beëdigde taxateurs. Die kiezing zal gehouden worden overeenkomstig de bepalingen tot het kiezen van veldcornetten; en de Staatspresident zal zoodanige personen die gekozen zijn aanstellen, en zoodanige aanstelling in de *Gouvernements-Courant* doen publiceeren, zonder eenig onnoodig verzuim; en die taxateurs zullen den eed afleggen, volgens schedule B, bij den landdrost van het district alwaar zij woonachtig zijn. Beëdigde taxateurs; bepalingen over.

11.—Alle taxateurs voor de weeskamer kunnen bij het einde van drie jaren van af den dag hunner inzwering worden ontslagen. Wanneer een taxateur bij het einde van drie jaren niet mocht bedanken zal het aan de inwoners van zoo- Duur van functie van taxateurs.

* Zie ook Artikel 115 van Hoofdstuk CIV (De Wet over de Insolventie).

danige wijk, waar hij ageert, vrijstaan een verzoekschrift aan den landdrost in te dienen om eene nieuwe kiezing te doen plaats vinden, mits zoodanig verzoekschrift door minstens vijf-en-twintig inwoners onderteevend zal zijn.

Werkzaamheden
en belooning van
Taxateurs.

12.—Zoodanig beëdigd taxateur zal verplicht wezen om, binnen den tijd van zes dagen nadat hij daartoe door den weesheer schriftelijk zal worden gelast, of daartoe door den belanghebbende in eenigen boedel verzocht, zich naar de plaats alwaar de boedel is te begeven, en dezelve volgens zijne beste kennis en wetenschap te taxeeren, en daarvan inventaris en taxatie, zonder onnoodig verzuim, aan den weesheer in te zenden, met bijvoeging van zoodanige aanmerkingen omtrent dezelve als mocht noodig zijn; hij zal voor zijne werkzaamheden en het maken van zoodanigen inventaris en taxatie gerechtigd wezen tot ontvangst van de reiskosten, commissie, en andere leges in schedule C vermeld.

Landdrosten ver-
tegenwoordigers
van Weesheer.

13.—De landdrost van ieder district, met uitzondering van dien van Bloemfontein, zal in zijn district de vertegenwoordiger wezen van den weesheer voor de uitoefening der bepalingen van dit hoofdstuk, voor zoo ver zulks noodig mocht zijn, en ieder hunner zal volgens de geschrevene instructien in elke zaak van den weesheer te handelen hebben, en verplicht wezen met de eerste post na het einde van iedere maand alle leges en andere gelden, door hem voor de weeskamer ontvangen, met behoorlijke rekeningen, zooals in artikels 4 en 5 zijn voorgeschreven, aan den weesheer op te zenden, ten einde door hem aan den thesaurier-generaal te worden inbetaald, of er mede te handelen volgens de bepaling van dit hoofdstuk.*

Oproeping van
onbekende erfge-
namen om rechten
op fondsen te doen
gelden.

14.—De weesheer zal verplicht zijn om alle twaalf maanden eenige kennisgeving, meldende de volle namen der boedels, en het bedrag van gelden in zijne handen gedeponneerd, en waarvan de erfgenamen onbekend zijn, in de *Gouvernements-Courant* te doen publiceeren, en daarin alle belanghebbenden op te roepen om hunne rechten op zoodanige gelden in te leveren, met de noodige bewijzen.

Ongeëigende fon-
den worden eigen-
dom van Gouver-
nement na 33 jaar.

15.—Wanneer zoodanige gelden, gedurende den tijd van drie en dertig jaren van af de eerste publicatie, ongeëigend blijven, of geëigend zijnde, de partijen in gebreke zijn gebleven om hun recht daartoe voldoende te bewijzen, dan zullen dezelve in de algemeene kas worden gestort, en gouvernementseigendom worden; en niemand zal daarna onder eenige omstandigheid hoegenaamd gerechtigd wezen om zoodanige gelden ten eenigen tijde daarna te reclameeren; en de boedel waaraan dezelve te voren behoorde, zal geheel afgesloten worden, mits dat dezelve behoorlijk alle twaalf maanden gedurende dien tijd volgens artikel 14 is gepubliceerd geworden.

* Zie ook artikel 63 (c) van Hoofdstuk LIX, (Over het Postwezen).

16.—De weesheer zal een brievenboek houden, waarin Brievenboek.
kopiën van alle brieven door hem geschreven volgens nommer en datum zullen ingeschreven worden.

17.—De weesheer zal jaarlijks een schriftelijk rapport Rapport van
van zijne verrichtingen gedurende het afgelopen dienstjaar Weesheer voor den
aan den Staatspresident inzenden, hetwelk op den eersten Volksraad.
dag van de Mei-zitting door hem aan den volksraad zal worden ingeleverd.

18.—Ieder persoon die inzage of kopiën van eenig do- Leges voor inzage
cument in het kantoor van den weesheer begeert kan zulks van documenten.—
verkrijgen bij betaling van de bij de wet vereischte leges; Bewijskracht van
en zulke kopiën, door den weesheer of zijnen vertegenwoor- kopiën.
diger voor kopie conform gecertificeerd, zullen bij de gerechts-
hoven als bewijsstukken kunnen worden toegelaten.

OVER BOEDELS VAN PERSONEN DIE EEN TESTAMENT NALATEN.

19.—Wanneer een persoon in dezen Staat zal komen te Verzending van
overlijden en een testament nalaten, dan zal de naastbestaande, sterfkennis en
of de persoon in wiens huis hij of zij gestorven is, verplicht testament.
wezen om binnen zes weken na het overlijden van zoodanig
persoon eene sterfkennis onder zijne of hare handteekening,
volgens schedule D hieraan gehecht, aan den weesheer of
zijnen vertegenwoordiger, in te zenden, te zamen met het
testament, onder verbeurte, bij het nalaten van deze bepaling
van eene boete niet te boven gaande vijf pond sterling, be-
halve vergoeding aan den boedel van eenige schade door
zoodanig verzuim veroorzaakt.

20.—Bij ontvangst van de sterfkennis en het testament Brieven van Ad-
bedoeld in artikel 19, zal de weesheer zonder verzuim de ministratie.— Uit-
noodige brieven van administratie in den vorm volgens sche- landige Execu-
dule E aan den in het testament benoemden executeur afgeven, teurs domicilie te
bij betaling van de door de wet bepaalde leges en zegelgel- kiezen en securi-
den; doch in geen geval zullen eenige brieven van administra- teit te stellen.
tie uitgereikt worden aan personen niet woonachtig in dezen
Staat tenzij door zoodanigen executeur of executeuren testa-
mentair *domicilium citandi et executandi* binnen dezen Staat
gekozen wordt, en securiteit voor de behoorlijke bereddering
wordt gesteld ten genoegen van den weesheer, behoudens echter
de bepalingen van het eerstvolgend hoofdstuk.

21.—Na het ontvangen van brieven van administratie, Oproeping door
zal de executeur verplicht wezen binnen zes weken eene Executeur (bijkennisgeving) van de-
kennisgeving in de *Gouvernements-Courant*, alsmede in zoo- biteuren en credi-
danige andere couranten als hij naar omstandigheden mocht teuren van boedel.
noodig vinden, te doen publiceeren, de crediteuren en debi-
teuren oproepende hunne vorderingen in te leveren, en hunne
schulden te betalen binnen eenen door hem te bepalen tijd,
mits niet minder dan zes weken, welke kennisgeving in alle
gerechtshoven zal aangentomen worden als voldoende aan elk
en ieder persoon die belang heeft in den boedel, zonder dat

het noodig zal zijn voor den executeur om te bewijzen dat hij of zij de kennisgeving heeft gezien.

Distributie-rekeningen van baten.

22.—De executeur in iederen boedel zal verplicht wezen, tenzij daaromtrent anders in het testament bepaald is, om binnen den tijd van zes maanden van den datum zijner aanstelling door den weesheer, eene behoorlijke rekening van de administratie des boedels, tezamen met eene distributie-rekening van het batig saldo des boedels onder de crediteuren en erfgenamen, met een lijst van alle alsdan nog uitstaande schulden ten faveure des boedels, aantoonende welke goed en welke slecht zijn, alsook van het nog onverkochte eigendom des boedels, met de redenen waarom hetzelfde niet is verkocht geworden, ten kantore van den weesheer in te leveren; en hij zal in de *Gouvernements-Courant* daarvan eene kennisgeving doen publiceeren, alle belanghebbenden oproepende om binnen den tijd van minstens vier weken na de publicatie hunne objectien tegen zoodanige rekening van administratie en distributie ten kantore van den weesheer in te leveren; en welke kennisgeving vermelden zal den naam van den overleden persoon, en (waar die bestaat) den naam van den nagebleven echtgenoot; en de executeur zal verplicht zijn om, tenzij daaromtrent anders in het testament bepaald is, binnen zes maanden van af de goedkeuring der eerste rekening voormeld, eene tweede rekening op dezelfde wijze in te leveren en te publiceeren waar zulks te pas komt; en zoo vervolgens iedere zes maanden totdat de boedel zal zijn afgesloten. Mits in geval bepalingen in het testament voorkomen, de liquidatie des boedels verschuivende tot lateren tijd, de crediteuren des overledenen gerechtigd zijn hunne aanspraken in rechten te doen gelden nadat zes maanden na de uitreiking der brieven van administratie zullen zijn verlopen.

Uitstel van inlevering van distributie-rekening.

23.—Indien de executeur door onvoorziene omstandigheden belet wordt om de rekeningen en lijsten binnen den tijd in artikel 22 vermeld op te maken en in te leveren, tenzij daaromtrent anders in het testament bepaald is, dan zal hij verplicht wezen om minstens veertien dagen voor het verloop van dien tijd eene schriftelijke applicatie aan den weesheer in te zenden, meldende hoeveel langer tijd hij vermoedt noodig te hebben, en vergezeld van eene beëdigde verklaring vermeldende de omstandigheden waardoor hij belet is geworden om aan de bepalingen van artikel 22 te voldoen, en daarop zal de weesheer zoodanige order geven, en zooveel uitstel verleen, als onder de omstandigheden hem het best voorkomt, en daarvan ten koste des boedels eene kennisgeving in de *Gouvernements-Courant* doen publiceeren.

Goedkeuring van distributie-rekening.

24.—Wanneer, binnen den tijd als in artikel 22 bepaald voor het inleveren van objectien tegen de rekeningen van administratie en distributie des boedels, geene objectien zijn

ingeleverd, zal de weesheer zoodanige rekeningen goedkeuren, en de uitbetaling gelasten.*

25.—Elke objectie tegen eenige boedelrekening moet gestaafd zijn door minstens ééne beëdigde verklaring, duidelijk vermeldende de gronden van objectie, en vergezeld van applicatië van de objecteerende partij, persoonlijk of door eenen gevolmachtigde, en in het laatste geval ook van eene procuratie, en de weesheer zal alsdan de boedelrekening met de objectie, in eenigen boedel tot een buitendistrict behoorende, onmiddellijk opzenden naar den landdrost van het district als zijnen vertegenwoordiger, en een dag van verhoor bepalen bij kennisgeving in de *Gouvernements-Courant*; zullende de partijen recht van appél hebben van de uitspraak des vertegenwoordigers naar het eerstvolgende rondgaand hof; met dien verstande nochtans, dat objectien tegen boedels in het district Bloemfontein door den weesheer worden beslist, onderworpen aan appél naar het Hoog Gerechtshof.

Behandeling van objecties tegen rekening.

26.—Eenige executeur die eenige vordering tegen den boedel uitbetaalt binnen zes maanden na zijne aanstelling, uitgezonderd de leges, zegel- en andere gelden aan het gouvernement competeerende, de rekening voor geneeskundige diensten en medicijnen van de laatste ziekte van den overledene, en de kosten der begrafenis, zal, in geval binnen dien tijd blijkt dat de boedel werkelijk insolvent is, persoonlijk verantwoordelijk zijn aan den boedel voor alle bedragen door hem, met uitzondering voormeld, alzoo uitbetaald.

Executeur testamentair aansprakelijk voor bedragen uitbetaald door hem binnen zes maanden na aanstelling; met uitzonderingen.

27.—Wanneer de executeur, na gedaan onderzoek, zal bevinden dat de boedel insolvent is, dan zal hij dadelijk zijne rekening van administratie opmaken, en de boedel als insolvent doen verklaren, tenzij de crediteuren tevreden zijn om in algeheele voldoening hunner vordering een dividend te ontvangen, waarvan aan den weesheer de bewijzen moeten geleverd, en daarmede overeenkomstig de rekening van administratie alsdan opgemaakt zal worden.

Insolventie van boedel.

28.—Na uitbetaling der vorderingen tegen den boedel, zal de executeur met den boedel overeenkomstig de bepalingen van het testament handelen, en bij gebreke van bepaalde voorschriften zal hij de erfportien der meerderjarige erfgenamen zonder onnoodig verzuim uitbetalen, en die der minderjarigen zullen, onder de bij artikel 33 vereischte securiteit, onder den langstlevende mogen blijven berusten, indien bij het testament niet anders bepaald is; daarna zal hij ten kantore van den weesheer inleveren eene beëdigde verklaring dat hij alle ingezondene of bewezene vorderingen tegen den boedel heeft voldaan, waarna de weesheer hem zijn ontslag als executeur in zoodanigen boedel zal verleen.

Verdere werkzaamheden en ontslag van executeur testamentair.

* Zie tevens Artikel 8 van Hoofdstuk LXVIII (Over de Successierechten.) w

Kracht en gevolg
van ontslag.

29.—Het ontslag door den weesheer van eenen executeur, als in artikel 28 vermeld, zal een voldoende antwoord wezen op, en in, elke actie die daarna tegen hem zal worden ingesteld, tenzij dat het zal bewezen worden dat zoodanige executeur zich heeft schuldig gemaakt aan eenig bedrog in de administratie des boedels of op eenige andere wijze daarmede onwettiglijk gehandeld heeft.

Belooning voor
executeurs testa-
mentair.

30.—Iedere executeur zal, tenzij daaromtrent anders bij testament bepaald is, voor zijne werkzaamheden in het administreeren en liquideeren van iederen boedel voor belooning daarvan kunnen chargeeren, te weten: vijf percent op het bedrag van alle baten des boedels spruitende uit losse goederen en schuldvorderingen, alsmede twee-en-een-half percent op het bedrag van alle baten spruitende uit vaste goederen. Waarvan, indien tegen den boedel berekend, ten behoeve van het gouvernement, door den executeur zal betaald worden vier percent op het bedrag zijner commissie, hetwelk niet tegen den boedel in rekening zal gebracht mogen worden.

Handelingen waar
persoon, een boedel
hebbende in dezen
Staat, elders sterft.

31.—Wanneer eenig persoon, wiens boedel of een gedeelte daarvan, in dezen Staat zal zijn, elders zal komen te sterven, dan zullen de sterfkennis en andere documenten, in artikel 19 vermeld, zoo spoedig mogelijk worden ingezonden, en zal vervolgens de boedel in dezen Staat worden behandeld onder de bepalingen van dit hoofdstuk.

Uitsluiting van
den Weesheer bij
testament.

32.—Wanneer er in het testament van den overledenen persoon bepalingen zijn gemaakt over het beredderen zijns boedels en de administratie der erfportien zijner erfgenamen, of het verzekeren derzelve, alsmede over de voogdijschap der minderjarige erfgenamen, met uitsluiting van den weesheer en andere beambten van bemoeijing met dezelve, dan, en in zulke gevallen, zal de weesheer alleen bevoegd zijn om de gewone documenten volgens artikelen 19 en 22 te eischen, en zorg te dragen dat de erfportien der minderjarige kinderen volgens de bepalingen des testaments zullen zijn versecureerd; maar anders zal hij zich volstrekt niet met de administratie des boedels bemoeijen, en de executeur zal verplicht wezen om zich stiptelijk volgens de bepalingen des testaments te gedragen.

Securiteit te vor-
deren wanneer
daaromtrent geene
bepalingen ge-
maakt zijn.

33.—Indien bij testament geene bepalingen zijn gemaakt dat de boedel dadelijk moet vereffend worden, of daarin bepaald wordt dat de erfportien der minderjarige erfgenamen van gehuwde personen in het bezit van den langstlevende zullen blijven berusten, zonder uitdrukkelijk te bepalen dat er securiteit, of welke securiteit, daarvoor zal worden gegeven, dan is de weesheer gerechtigd of twee welgestelde personen als borgen onder een acte van kinderbewijs, of anders eerste verband van vast eigendom binnen dezen Staat, indien in den boedel voorhanden, te eischen als securiteit voor zoodanige erfportien, maar wanneer in zulk testament de aard der

securiteit vermeld is, vermag hij geene andere securiteit daarvoor te eischen.

34.—Wanneer in den boedel van gehuwde personen, waarvan een overleden is, de langstlevende, niettegenstaande het testament bepaalt dat de erfportien der minderjarigen onder zijne of hare berusting mogen blijven, verkiezen zal om zoodanige portien aan den weesheer te overhandigen, zal hij of zij daartoe het recht hebben, en de weesheer zal verplicht wezen om dezelve te ontvangen onder behoorlijke kwitantie.

Vrijwillig overhandigen van erfportien aan Weesheer.

35.—In alle boedels waar beide ouders overleden zijn, en in geval bij testament daaromtrent geene bepalingen zijn gemaakt, zal de executeur verplicht zijn de gelden toekomende aan de minderjarigen ter weeskamer te deponeeren, om volgens wet te worden geadministreerd.

Deponeeren van erfportien bij Weesheer waar beide ouders dood zijn.

36.—De executeur in iederen boedel zal, met het berederen des boedels en invorderen der uitstaande gelden en bepalingen omtrent de roerende en onroerende goederen tot den boedel behoorende, volgens de bepalingen van het testament handelen, en bij gebreke van bepalingen omtrent de invordering der uitstaande schulden, die schulden zoo spoedig doenlijk invorderen, en in geval het testament geene bepalingen bevat op welke wijze met het roerend of onroerend eigendom des boedels zal gehandeld worden, dan is de langstlevende gerechtigd om te kiezen of die eigendommen of eenige en welke derzelve zullen worden getaxeerd, of wel in publieke veiling of onder goedkeuring van den weesheer (wat de onroerende goederen betreft na belanghebbenden te hebben gehoord) uit de hand zullen worden verkocht, en de executeur is verplicht te handelen onder zulke omstandigheden overeenkomstig den wensch van zulken langstlevende.

Handelingen van executeuren overeenkomstig testament en anderszins; verkoop van boedel; objectien tegen taxatie.

In geval de overblijvende echtgenoot mocht besluiten eenen boedel, of eenig deel daarvan, publiek te doen verkoopen, of, met toestemming van den weesheer (wat de onroerende goederen betreft, na belanghebbenden te hebben gehoord) uit de hand te doen verkoopen, of in geval de wet gebiedt dat een boedel moet worden verkocht, zal het niet noodzakelijk zijn eenen inventaris te doen opmaken, met taxatie door eenen gezworen taxateur van zulk eenen boedel of zulk deel daarvan als besloten is te worden verkocht, maar zal de boedel geheel of gedeeltelijk, naar het geval mag zijn, overeenkomstig de vendu-rol geliquideerd worden.

Wanneer bij den weesheer of zijnen vertegenwoordiger objectien tegen eenige taxatie binnen den tijd van vier weken gemaakt worden, zal de weesheer, of diens vertegenwoordiger, gerechtigd zijn eenen tweeden gezworen taxateur te benoemen, en wanneer zoodanige objectien ongegrond worden bevonden zullen de kosten komen ten laste van de objecteerende partij, mets dat zulke objectien onderworpen zijn aan revisie voor het rondgaande hof en de uitspraak van het

rondgaande hof onderworpen zij aan appél naar het Hoog Gerechtshof, met dien verstande, nochtans, dat objectien gemaakt tegen taxatien in boedels behoorende tot het district Bloemfontein dadelijk in revisie worden gebracht naar het Hoog Gerechtshof.

Registratie van
vermakings van
of bepalingen over
vastgoed.

37.—In ieder geval waar omtrent vastgoed bij testament eenige vermaking of bepaling zal zijn gemaakt is de weesheer verplicht, dadelijk na ontvangst van het testament, eene door hem gecertificeerde kopie der vermaking of bepaling te overhandigen aan den registrateur van acten, die dergelijke testamentaire vermakingen of bepalingen in zijne boeken zal registreeren, zullende de daarvoor verschuldigde leges en zegels door den executeur moeten worden betaald, bij ontvangst der brieven van administratie.

OVER DE BOEDELS VAN PERSONEN DIE GEEN TESTAMENT NALATEN.

Verzending van
sterfkennis, enz.,
onder boete bij ver-
zuim.

38.—Wanneer iemand wiens boedel of geheel dan wel gedeeltelijk in dezen Staat gelegen is zal komen te overlijden zonder testament na te laten, dan zal de naastbestaande of eenige belanghebbende, of de persoon in wiens huis, of op wiens plaats, hij of zij gestorven is, verplicht wezen om binnen zes weken na den dood de sterfkennis en, voor zoo ver zulks hem doenlijk is, inventaris zijner of harer goederen op te maken, en met zoodanige andere informatie als mogelijk aangaande zijne of hare nalatenschap, alsmede taxatie van den boedel door een bezworen taxateur, aan den weesheer of zijnen vertegenwoordiger op te zenden, onder verbeurte bij nalatigheid van eene boete niet te boven gaande vijf pond sterling, behalve vergoeding van eenige schade door zoodanig verzuim veroorzaakt.

Edict belangheb-
benden oproepen-
de tot kiezing van
Executeur Datief.

39.—Dadelijk na ontvangst van de stukken in artikel 38 vermeld, zal de weesheer verplicht wezen om in de *Gouvernements-Courant* van dezen Staat een edict te doen publiceeren, meldende den vollen naam van den overledene, en de plaats zijner laatste woning, en waarin hij de naastbestaande bloedverwanten, crediteuren, en andere belanghebbenden zal oproepen ten zijnen kantore, of ten kantore van een der landdrosten van dezen Staat, op zoodanigen datum als hem onder de omstandigheden voorkomt het best geschikt tot dat einde, om alsdan een executeur datief te kiezen.

Geprefereerden bij
kiezing; aanstel-
ling van twee of
meer.

40.—Bij de kiezing van een executeur datief, zooals in artikel 39 vermeld, zal voor de betrekking geprefereerd en aangesteld worden:—

- (1). De nageblevene echtgenoot, hetzij man of vrouw;
- (2). De naastbestaande bloedverwant, of een der naastbestaande bloedverwanten;
- (3). Een of meer der crediteuren;

Doch zal de weesheer gerechtigd zijn, wanneer omstandigheden zulks blijken te vorderen, om twee of meer vertegenwoordigers van voormelde klassen gezamenlijk te doen benoemen.

41.—Bij het bewijzen van vorderingen door crediteuren, en in alle gevallen waar crediteuren in aanmerking wenschen te komen als executeur of executeuren datief, zal de weesheer of landdrost betrekkelijk het rangschikken en waarde der stemmen zich houden aan de voorschriften van artikels 27 tot en met 39, van hoofdstuk CIV (De wet over de Insolventie).

Stemmen hoe gerangschikt.

42.—De weesheer of de landdrost voor wien zoodanige bijeenkomst als in artikel 39 is bepaald, gehouden wordt, zal verplicht wezen om volledige notulen van al de verrichtingen derzelve te houden, en wanneer dezelve door den landdrost gehouden wordt, zal hij verplicht zijn om zoo spoedig doenlijk de origineele notulen naar den weesheer op te zenden, ten einde ten zijnen kantore te worden bewaard, welke notulen eigenhandig door de tegenwoordig-zijnde belanghebbenden, of hunne gemachtigden, en den weesheer of landdrost zullen worden geteekend, zullende de landdrosten gecertificeerde kopiën daarvan moeten houden; en partijen zullen het recht hebben van de uitspraken bij zoodanige bijeenkomst door den landdrost als vertegenwoordiger van den weesheer gehouden, in revisie te komen naar het eerstkomende rondgaande gerechtshof of hoogste hof.

Notulen der bijeenkomst; revisie naar hoogere hoven.

43.—Wanneer de executeur zijne toestemming daartoe gegeven, en de vereischte securiteit ter satisfactie van den weesheer gesteld heeft, zal de weesheer verplicht wezen om zoo spoedig mogelijk aan hem de noodige brieven van administratie te verleenen, volgens den vorm in schedule E bepaald.

Verleenen van brieven van administratie.

44.—In geval des overledenens boedel niet meer dan vijf-en-zeventig pond sterling in waarde zal belopen, zal de weesheer bij machte zijn, en wordt hij mits deze gelast om dadelijk, namelijk zonder publicatie van edicte en het houden van bijeenkomsten als voormeld, iemand meest geschikt daartoe als executeur datief te benoemen, ten einde den boedel te beredderen.

Benoeming van Executeur Datief van geringe boedels.

45.—Indien zoodanig persoon als in artikel 38 vermeld, zonder testament komende te overlijden gehuwd was, zal de langstlevende in bezit van den boedel mogen blijven, indien hij of zij securiteit stelt, naar genoegen van den weesheer.

Langstlevende echtgenoot in bezit van boedel te blijven.

46.—Dadelijk na ontvangst van de brieven van administratie zal de executeur verplicht wezen zich verder in de bereddering van den boedel te gedragen volgens de voorschriften van artikels 21 tot 29, en gerechtigd wezen tot dezelfde belooning als in artikel 30 aan een executeur testamentair toegestaan.

Werkzaamheden en belooning van Executeur Datief.

47.—Wanneer eenig testament om eenige reden wordt ter zijde gesteld, of in eenig testament geen executeur is aangesteld, of wanneer de aanstelling tot executeur om eenige

Verkiezing van Executeur Datief bij gebreke van aanstelling.

wettige reden verklaard wordt te zijn vervallen, zal met de verkiezing van executeur datief gehandeld worden overeenkomstig artikel 40 en volgende artikelen, zullende alsdan de legatarissen na de crediteuren geprefereerd en aangesteld worden.

OVER VOOGDEN TESTAMENTAIR.

Plichten van voogden testamentair.

48.—Wanneer eenig persoon door het testament van den overledene als voogd of voogdesse over de minderjarige erfgenenamen is benoemd, en door den weesheer aangesteld, zal hij of zij zich in zijne of hare voogdijschap stiptelijk moeten gedragen volgens voorschriften van zoodanig testament, en zal daarvan een verslag aan den weesheer moeten doen, tenzij zulks door het testament onnoodig is verklaard of verboden is, kunnende echter niemand tegen zijn wil met voogdijschap worden belast.

Voogdesse testamentair behoudt aanstelling bij hertrouwen.

49.—Wanneer eene voogdesse testamentair mocht hertrouwen, zal zulks geen beletsel zijn dat zij de voogdijschap behoudt, tenzij daaromtrent bij het testament andere bepalingen zijn gemaakt.

OVER VOOGDEN DATIEF.

Kiezing van voogden datief.

50.—In geval de overledene geen testament heeft nagelaten, of bij testament geen voogd of voogdesse heeft benoemd, zal, zoo veel doenlijk, tot kiezing van een voogd over de minderjarige erfgenenamen worden gehandeld als voorgeschreven voor het kiezen en aanstellen van een executeur datief, mits dat alleen bloedverwanten en doopgetuigen, zoo verre zij niet door de wet onbevoegd zijn, tot kiezing van voogd of voogdesse zullen gerechtigd zijn.

Handelwijze van Weesheer, bij gebreke van ouders, betreffende voogdijschap.

51.—Bij gebreke van ouders, zal de weesheer handelen overeenkomstig de navolgende bepalingen, onderworpen aan de jurisdictie van het Hoog Gerechtshof dat in het hoogste ressort de oppervoogdijschap uitoefenen zal:—

- (A). De weesheer wordt belast met de oppervoogdijschap van alle minderjarige kinderen wier ouders beiden overleden zijn, en is verplicht, voor zooverre zulks doenlijk is en ter zijner kennisse komt, zorg te dragen voor, en toezicht te houden over, de opvoeding en behandeling van zoodanige onmondige kinderen;
- (B). Wanneer iemand komt te overlijden, en daardoor geen der ouders meer in leven is, en zulk een persoon een testament heeft nagelaten, waarin bepaaldelijk is opgegeven hoedanig te handelen betreffende de voogdijschap van minderjarigen, dan zal de weesheer alleen toezien dat die bepalingen eerlijk en behoorlijk, volgens den zin en de meening van zoodanig testament, opgevolgd worden voor zooverre zij niet in strijd zijn met de bepalingen der wet. In geval van niet uit-

voering der bepalingen zal de weesheer het recht hebben de minderjarigen van den persoon onder wiens opzicht zij zijn weg te nemen, en bij een ander te plaatsen onder zoodanige termen en condities als het testament bepaalt.

- (c). Eene vrouw verliest, door huwelijk of hertrouwen, eene haar opgedragen voogdschap niet.

Voogdschap niet verloren door huwelijk van voogdesse.

SLOTBEPALINGEN.

52.—In alle processen die door of tegen eenigen executeur of voogd voor eenig gerechtshof zullen worden gebracht zal het in rechten genoegzaam zijn om, ten bewijze van zijne bevoegdheid, een door den weesheer of zijnen vertegenwoordiger gecertificeerde kopie zijner aanstelling over te leggen.

Bewijs van aanstelling van voogd.

53.—Wanneer door eenig competent gerechtshof een vonnis zal worden uitgesproken tegen eenigen boedel, dan zal hetzelfde tegen de baten van den boedel executabel wezen, indien niet uitdrukkelijk in het vonnis anders is bepaald.

Vonnissen executabel tegen baten van boedel.

Geen taxateur zal voor zijne verrichtingen in eenigen boedel aansprakelijk kunnen worden gesteld voor eenige kosten.

Taxateur niet aansprakelijk voor kosten.

54.—Wanneer er meer dan een executeur testamentair of datief in eenen boedel zijn zal, dan zullen zij de belooning in artikel 30 toegestaan, onder zich verdeelen, zooals zij met elkander mogen overeenkomen, maar mogen geenszins meer vorderen.

Meerdere executeuren verdeelen belooning.

55.—Wanneer er meer dan een executeur testamentair of datief in eenen boedel is zal de één aansprakelijk zijn voor de handelingen van den andere, tot het volle bedrag des boedels.

Elk van meerdere executeuren verantwoordelijk voor 't geheel.

56.—Wanneer de executeuren in eenig boedel schuldig zullen bevonden zijn aan eenig moedwillig verzuim in hunne plichten, als in dit hoofdstuk voorgeschreven, dan zullen zij de belooning in artikel 30 toegestaan verbeuren, en daarenboven verplicht wezen om alle schade aan den boedel door zoodanig verzuim veroorzaakt uit hunne eigene middelen te vergoeden; en de weesheer wordt gemachtigd om door tusschenkomst van den staatsprocureur per motie voor het bevoegd gerechtshof van het district, alwaar de boedel sorteert of de executeur woonachtig is, eenigen nalatigen executeur tot nakoming van zijn plicht te noodzaken, onder verbeurte bij nalatigheid eener boete van twintig pond sterling, tot inlevering der boedel-rekening; mits bewezen worde dat hij de betrekking als executeur heeft aangenomen.

Verbeurte van belooning en vergoeding van schade wegens plichtverzuim van executeur; boete.

57.—Elk erfgenaam, mede-executeur of crediteur is eveneens gerechtigd eenen nalatigen executeur op dezelfde wijze als de staatsprocureur, tot nakoming zijner plichten en tot inlevering der boedelrekening te noodzaken; en zal de executeur, indien vonnis tegen hem gegeven wordt, verplicht zijn de kosten uit eigene middelen te betalen.

Verplichten van Executeur tot nakomen van plichten.

SCHEDULE A.

REKENING VAN GELDEN BEHOORENDE AAN DE BOEDELS VAN OVERLEDEN PERSONEN, DOOR DEN WEESHEER ONTVANGEN IN

....., 18.....

Schedule A.—Rekening van ontvangene gelden.

No.	Namen en capaciteiten van de personen van wien ontvangen.	Naam, beroep en woonplaats van den overledene.	Bedrag inbetaald.	Datum van inbetaling.	Hoe die gelden zijn besteed geworden en wanneer.
			£ s. d.		

SCHEDULE B.

Schedule B.—Verklaring van Taxateur.

Ik, C. D., van beroep , wonende te , als taxateur door het gouvernement van den Oranjevrijstaat voor de weeskamer van dezen Staat, voor het district aangesteld, zweer plechtig, dat ik als zoodanig, zonder gunst of vooringenomenheid, iederen boedel zal taxeeren volgens de zuivere waarde van denzelfve, naar het beste van vermogen, kennis en wetenschap.

(Geteekend) C. D.

Voor mij beëdigd op heden, den dag van , 18 .

(Geteekend) E. F.

SCHEDULE C.

Schedule C.—Belooning voor Taxateurs.

De gezworen taxateur van de weeskamer in den Oranjevrijstaat is gerechtigd tot de volgende belooning voor het inventariseeren en taxeeren van iederen boedel:—

In het dorp waar hij woonachtig is:—

Voor het opmaken van inventaris voor de eerste bladzijde van 100 woorden	£0 3 0
Voor iedere volgende bladzijde van 100 woorden	0 1 0
Voor het opmaken van kopiën van inventaris en taxatie, wanneer door partijen zulks verlangd wordt, voor iedere kopie een derde van de kosten van het origineel.	

Voor het waardeeren van een vast eigendom.....	£0 10 6
Voor het waardeeren van roerende goederen.....	1 1 0
Buiten het dorp, daarboven, zal hij gerechtigd wezen voor iedere zes uren te paard, met reiskosten ingesloten, tot	1 10 0

SCHEDULE D.

STERFKENNIS.

Schedule D.—
Sterfkennis.

- 1.—Naam van den overledene.
- 2.—Geboorteplaats van den overledene.
- 3.—Naam der ouders van den overledene.
- 4.—Ouderdom van den overledene.
- 5.—Beroep.
- 6.—Getrouwd of ongetrouwd; weduwnaar of weduwe,
met vermelding van vroeger huwelijken indien zij be-
staan hebben.
- 7.—Dag van het sterfgeval.
- 8.—In welk huis, of waar de persoon gestorven is.
- 9.—Of er een testament is.
- 10.—Welke goederen nagelaten; roerende of onroerende,
of beide.
- 11.—Namen der kinderen van den overledene, of mondige,
of onmondige, uit welk huwelijk, en in geval eenige
van hen overleden zijn, dan hunne plaatsvervangers;
kinderen nalatende, dan de namen dier kinderen.

SCHEDULE E.

Oranjevrijstaat,

Bij deze wordt behoorlijk aangesteld als executeur
en zoo doende gemachtigd den boedel van
, overleden, te vereffenen.

Schedule E.—
Aanstelling van
Executeur.

Weesheer van den Oranjevrijstaat.

Weeskamer, Bloemfontein,
, 18 .

SCHEDULE F.

Oranjevrijstaat,

Hiermede wordt aangesteld
voogd over de nagelatene minderjarige kinderen van
te ageeren.

om als Schedule F.

Weesheer van den Oranjevrijstaat.

Weeskamer, Bloemfontein,
, 18 .

HOOFDSTUK LV.

OVER BRIEVEN VAN ADMINISTRATIE VERLEEND
IN NABURIGE STATEN.

Uitleg van termen.

1.—In dit hoofdstuk zullen de volgende termen de volgende beteekenis hebben: Het woord "Staat" zal beteekenen de Zuid-Afrikaansche Republiek, de Kolonie de Kaap de Goede Hoop en de Kolonie Natal. De term "brieven van administratie" zal in zich sluiten ieder document, of een behoorlijk gecertificeerde kopie van zoodanig document, uitgereikt en verleend door eenige wettige en bevoegde gerechtelijke of andere publieke autoriteit, onder en door welk document eenig persoon of lichaam gerechtigd en gemachtigd zal zijn om te handelen als de persoonlijke plaatsvervanger van eenigen overledenen persoon, of als executeur of administrateur, hetzij testamentair of datief, hetzij van den geheelen boedel van eenigen overledenen persoon, welke wettig gelegen zal zijn in zoodanigen Staat, of van zoo veel van zoodanigen boedel alzo gelegen, bestaande zooals het geval moge zijn, uit onroerend, roerend reël of personeel eigendom.

In werking bringende bepalingen.

2.—Alle en ieder van de voorzieningen van dit hoofdstuk zullen kracht van wet krijgen met betrekking tot brieven van administratie ten eenigen tijde verleend in eenigen Staat van en gedurende den tijd als bepaald bij proclamatie, gepubliceerd in de *Gouvernements-Courant*, onder de hand van den Staatspresident, te kennen gevende dat de wetgeving van zoodanigen Staat behoorlijk wederkeerige voorzieningen heeft gemaakt tot erkenning van brieven van administratie verleend in den Oranjevrijstaat, alsmede de voorzieningen van dit hoofdstuk, die van kracht zullen worden, specificerende; en ieder voorziening van dit hoofdstuk alzo geproclameerd, zal kracht van wet blijven behouden tot tijd en wijle de tijd bepaald bij gezegde proclamatie zal zijn verstreken. Het zal ook wettig zijn voor den Staatspresident, per proclamatie in de *Gouvernements-Courant*, gezegden tijd te verlengen, of de bepalingen van dit hoofdstuk of eenig deel hiervan te herroepen met betrekking tot eenigen Staat, op grond dat in zoodanigen Staat gemelde wederkeerige voorzieningen niet meer bestaan.

Bekrachtiging door Weesheer van buitenlandsche brieven van administratie.

3.—Zoodra brieven van administratie, verleend in eenigen Staat, zullen worden geproduceerd, en een kopie daarvan gedeponeerd ten kantore van den weesheer van den Oranjevrijstaat, zullen zoodanige brieven van administratie gezegd worden met het zegel van de weeskamer en geteekend door den weesheer (behoudens artikel 4) en zullen daarna van gelijke kracht en effect zijn en dezelfde uitwerking hebben met betrekking tot den geheelen boedel van den overledene gelegen in den Oranjevrijstaat, als brieven van administratie uitgereikt door den weesheer; mits echter

- (A). Dat de weesheer geen brieven van administratie ten zijnen kantore geproduceerd als voormeld zal zegelen en teekenen, wanneer reeds door hem brieven van administratie zullen zijn verleend met betrekking tot den boedel van den overledene welke gelegen is in den Oranjevrijstaat;
- (B). Dat, voordat zoodanige brieven van administratie zullen worden gezegeld en geteekend, dezelfde zegels, kantoorpenningen, belastingen en securiteit als vereischt worden voor brieven van administratie door den weesheer uitgereikt, zullen worden gegeven, betaald en gesteld (tenzij een order van een bevoegd gerechtshof het tegenovergestelde beveelt) door den persoon die geautoriseerd en gemachtigd is om te handelen onder de geproduceerde brieven van administratie;
- (c). Dat in geval de weesheer mocht weigeren om de geproduceerde brieven van administratie te zegelen en te teekenen, het wettig zal zijn voor den persoon daarin geautoriseerd en gemachtigd om te handelen, om na kennisgeving aan den weesheer, applicatie te maken voor het Hoog Gerechtshof, of een der rechters daarvan tot relief. En gemeld gerechtshof zal daarop zoodanige order maken als recht en billijk mocht zijn, maar zoodanige order zal niet mogen zijn in strijd met de voorzieningen van dit hoofdstuk of met de orders door het hof vastgesteld onder de bepalingen van dit hoofdstuk.

4.—Het Hoog Gerechtshof zal van tijd tot tijd regulaties of orders, bepalende de manier van procedure die gevolgd zal moeten worden in het uitvoeren van de bepalingen van dit hoofdstuk, alsmede orders omtrent salarissen en kosten, kunnen maken, herroepen, verbeteren en veranderen; en alle zoodanige regulaties of orders zullen in werking komen onmiddellijk na publicatie daarvan in de *Gouvernements-Courant*.

5.—Een kopie, gecertificeerd door den weesheer, van de kopie van eenige brieven van administratie bij hem gedeponoord overeenkomstig artikel 3 van dit hoofdstuk, zal als bewijsstuk toegelaten worden voor eenig gerechtshof in dezen Staat, alsof zoodanige kopie de origineele brief van administratie ware, en een certificaat van den weesheer ten effecte dat hij, overeenkomstig artikel 3, voornoemd, eenige brieven van administratie gezegeld en geteekend heeft, machtigende eenig persoon om daaronder te handelen, zal toegelaten worden in alle gerechtshoven in dezen Staat als *primâ facie* bewijs van het recht en titel van zoodanigen persoon om zooveel des boedels van den overledene in zoodanig certificaat vermeld te administreeren als in dezen Staat gelegen is.

Regulaties over uitvoeren dezer bepalingen.

Kopieën van brieven van administratie geldig als bewijsmiddel.

Bekractinging
door Volksraad
van regulaties.

6.—Iedere proclamatie onder artikel 2 van dit hoofdstuk, alsmede de regulaties van het Hoog Gerechtshof onder artikel 4, zullen moeten worden voorgelegd ter bekractinging aan den volksraad bij zijne eerstdaaropvolgende zitting.

HOOFDSTUK LVI.

OVER DE LIQUIDATIE EN DISTRIBUTIE VAN BAROLONG BOEDELS.

Op wien deze wet
toepasselijk is.

1.—De voorzieningen en bepalingen van dit hoofdstuk zullen uitsluitend van toepassing zijn op de boedels van personen die tijdens de annexatie van het Barolong grondgebied thans bekend als het district Moroka, aldaar in veelwĳverij leefden.

Gelijke rechten
van kinderen in
veelwĳverij gebo-
ren.

2.—Alle kinderen van inboorlingen in veelwĳverij geboren zullen worden geroepen met gelijke rechten als erfgenamen van hunnen vader of van bloedverwanten van vaders zijde, met dien verstande dat niets hierin vervat eenige inboorlingen beletten zal, door beschikking kracht van uitersten wil hebbende, over zijnen boedel of eenig deel er van, naar goedvinden te disponeeren.

Gemeenschaps-
recht van goede-
ren.

3.—Tenzij bij wettig contract uitgesloten, zal gemeenschap van goederen beschouwd worden te bestaan in alle boedels van inboorlingen; en in gevallen van veelwĳverij zal het gemeenschapsrecht alzoo worden toegepast dat de helft van den boedel zal beschouwd worden te behooren aan den man, en de wederhelft aan de vrouwen gezamenlijk ieder voor een gelijk deel, en bij afsterven zal de boedel dienovereenkomstig worden verdeeld.

Geen voorkeur
van kinderen uit
Christelijk huwe-
lijk.

4.—Waar de vader in veelwĳverij heeft geleefd zal het feit dat eene zijner vrouwen met hem gehuwd was met inachtneming der plechtigheden van de christelijke kerk geen voorkeur geven aan de kinderen uit zulk huwelijk verwekt, boven de kinderen door hem verwekt in vereeniging met andere vrouwen volgens naturellen-gebruik, wat de erfopvolging in zijne nalatenschap betreft.*

Onvoorziene ge-
vallen.

5.—In alle voorkomende onvoorziene gevallen van erfopvolging in boedels van overleden inboorlingen zal het Hoog Gerechtshof de bevoegdheid hebben eene distributie te bevelen volgens recht en billijkheid.

Voorziening voor
geringe boedels,
enz.

6.—In alle boedels van overledene inboorlingen beneden de waarde van vijf en zeventig pond sterling zal de weesheer van den Oranjevrijstaat kunnen volstaan in de indiening ten zijnen kantore van de sterfkennis en inventaris van den boedel, met heffing van zoodanig bedrag van successierechten

* Over de rechten van kinderen van kleurlingen in het algemeen zie Artikel 24 van Hoofdstuk XC (De Huwelĳkswet). Zie ook Afdeling II van Hoofdstuk XXXIV (Ter bepaling van de rechten van kleurlingen ten opzichte van vastgoed).

als na aftrek der schulden en verdeeling des boedels zal blijken aan de regeering te competeeren, en zal hij in ieder geval volkomen discretie hebben te handelen met inachtneming der omstandigheden, wat het nemen van securiteit voor eenige portie betreft.

HOOFDSTUK LVII.

DE WET BETREFFENDE DE REGISTRATIE VAN ACTEN.

I.—UITLEGGENDE BEPALINGEN.

1.—In den uitleg dezer wet zullen de volgende verklaringen worden toegepast:—

Uitleg der be-
woordingen: "per-
soon," "notarieele
acte," "vastgoed,"
"ambtenaar."

- (A). Het woord "persoon" sluit in, waar zulks te pas komt, eenige firma, maatschappij, en municipale of andere wettige corporatie of lichaam;
- (B). De woorden "notarieele acte" sluiten in eenige acte gepasseerd ten overstaan van een landdrost de functie van een notaris publiek uitoefenende, overeenkomstig de macht hem door de wet toegekend;
- (C). Onder "vastgoed" worden niet begrepen claims (aanspraken) op diamant- en goud-delverijen;
- (D). Waar eenig ambtenaar genoemd wordt, zullen, wanneer zulks te pas komt, daaronder begrepen worden de persoon die behoorlijk aangesteld is geworden, of die bij de wet gemachtigd is, om bij afwezigheid of ongesteldheid van zoodanigen ambtenaar of om eene andere reden, diens plichten te vervullen.

II.—AMBTENAREN BEVOEGD OM TE REGISTREREN EN HUNNE FUNCTIES.

2.—Er zal een registrator van acten zijn, door den Staatspresident van tijd tot tijd te worden aangesteld.

Aanstelling van
Registrator van
Acten.

3.—Het is de plicht van den registrator van acten, en hij is bevoegd:—

Diens plichten
en bevoegdheden.

- (A). Om te certificeeren, onderteekenen, en registreeren alle voor registratie geschikte acten en documenten betrekking hebbende op personen of op goederen binnen dezen Staat gelegen, die in behoorlijken en goeden vorm zijn gepasseerd geworden ten overstaan of van hem of van eenigen bij de wet daartoe behoorlijk geautoriseerden persoon, en die hem ter registratie worden aangeboden;
- (B). Om te registreeren alle acten of documenten als voormeld, welke hem door eenen landdrost volgens wet in duplicaat worden toegezonden, en in behoorlijken vorm en orde bevonden; één dier duplicaten in het

registratiekantoor te bewaren, en één aan zulken landdrost terug te zenden ter aflevering, of zelven af te leveren aan den persoon aan wien hetzelfde mocht toekomen;

- (c). Om te roijjeeren of gedeeltelijk te roijjeeren alle acten die hem worden aangeboden, en in behoorlijken vorm voor roijjeering of gedeeltelijke roijjeering bevonden, of het roijjeeren waarvan door bepaling der wet of rechter of gerechtshof, zooals later in deze wet bepaald, mocht gelast worden; en zoo spoedig mogelijk met de post van zulke roijjeering kennis te doen geschieden aan eenigen landdrost in wiens kantoor zoodanige acte mocht geregistreerd staan;
- (D). Om verder in het algemeen te vervullen al de plichten hem bij de wet voorgeschreven.

Plichten der
Landdrosten.

4.—De landdrosten van de verschillende districten, behalve van het district Bloemfontein, ieder voor het district waarover hij als landdrost is aangesteld geworden, en in en op de hoofdplaats daarvan, vervullen ten opzichte van de registratie van acten de volgende plichten:—

- (A). Zij doen ten overstaan van zich passeeren, zij onderteekenen en certificeeren, alle acten van transport en verband en andere acten betrekking hebbende op vastgoed gelegen binnen het district waarvoor zij aangesteld zijn, zulke acten daartoe geschikt zijnde;
- (B). Zij houden behoorlijke registers aan in hunne kantoren, waarin zij alle zoodanige acten of andere zaken daartoe betrekkelijk registreeren;
- (c). Zij zenden alle zoodanige acten, die ten overstaan van hen gepasseerd zijn, onverwijld aan den registrateur van acten in duplicaat toe, in behoorlijken vorm met de benooidigde procuraties en andere documenten, en bij terugontvangst van de acten bezorgen zij dezelve op aanvraag den persoon aan wien dezelve toekomen;*
- (D). Zij maken dadelijk op hunne registers aanteekening van het roijjeeren of gedeeltelijk roijjeeren van eenige acte, zoodra zij van den registrateur van acten kennis van zulke roijjeering of gedeeltelijke roijjeering gekregen hebben;
- (E). Zij gedragen zich omtrent de vormen van acten, en omtrent de wijze van registreeren van dezelve en de formaliteiten daartoe betrekkelijk, overeenkomstig zoodanige instructies als van tijd tot tijd door den registrateur van acten mochten worden gegeven.

Bepalingen waaraan moet voldaan worden eer registratie geschiedt.

5.—De ambtenaaren bevoegd tot, en belast met, de registratie van acten zullen moeten toezien dat alvorens registratie geschiedt aan de volgende bepalingen voldaan zij:—

* Zie tevens Artikel 63(A) van Hoofdstuk LIX (Over het Postwezen).

- (A). Iedere acte moet vergezeld zijn van de procuraties en andere documenten die volgens wet vereischt mogen zijn;
- (B). Iedere acte en document moet met de bij de wet vereischte zegels belegd zijn;
- (C). Heerenrechten waar transport geschiedt en wanneer verschuldigd, moeten behoorlijk betaald zijn;
- (D). Recognitiepenningen aan het gouvernement verschuldigd, moeten, waar transport geeischt wordt, betaald en aangezuiverd zijn tot het einde van het jaar waarin transport geschiedt;
- (E). De ambtenaar, ten overstaan van wien een acte van transport of verband van plaatsen gepasseerd wordt, moet zich vergewissen of zulke plaatsen niet onderworpen zijn aan extra-recognitie, en toezien dat die betaald zijn;
- (F). Erfpacht en dorpsbelastingen moeten, in geval van transport van erven of gedeelten van erven, gelegen in steden of dorpen, betaald zijn overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk LXXXVII (bepalende het in rechten heffen van erfpacht, enz.) zoolang die van kracht blijft;
- (G). Iedere acte moet duidelijk geschreven of gedrukt, of gedeeltelijk geschreven en gedeeltelijk gedrukt zijn op quarto-formaat papier, en moet opgesteld zijn in onafgebroken samenhang, zonder verkortingen, witte vakken, gapingen of tusschenruimten; de noodzakelijk opengeblevene onbeschrevene vakken in het lichaam der acte moeten door een of meer duidelijke inktstrepen voor verdere inschrijvingen onbruikbaar gemaakt worden. Alle veranderingen of bijvoegingen of doorhalingen van woorden of letters moeten door den comparant en den landdrost of registrateur van acten ondertekend (geparafeerd) worden.

6.—In geen geval zal eenige acte gepasseerd worden ten overstaan van eenig beambte die persoonlijk in zulke acte betrokken is, maar de Staatspresident zal in zulk geval iemand tijdelijk kunnen aanstellen ten overstaan van wien zulke acte gepasseerd zal kunnen worden.

Voor belangheb-
benden ambtena-
ren kunnen acten
niet gepasseerd
worden.

III.—OVER TRANSPORTACTEN, GRONDBRIEVEN, EN ACTEN VAN DEELING.*

7.—Transport-acten zullen worden gepasseerd in den vorm tot hiertoe in het registratie-kantoor gebruikelijk, en zullen Vorm van trans-
port acten.

* Zie ook Artikels 2 en 11 van Hoofdstuk LVIII (Over het Departement van den Landmeter-Generaal). Voor het geval van Overdracht op Kleurlingen zie Artikel 7 van Hoofdstuk XXXIV. Voor het geval van verdeelde erven gelegen in steden of dorpen, zie Artikel 62 van Hoofdstuk LXXXIV (De Wet over het bestuur van steden en dorpen); en wat aangaat Bloemfontein zie Artikel 24 van Hoofdstuk LXXXV (Over het Municipaal Bestuur te Bloemfontein).

overigens ingericht zijn overeenkomstig de bepalingen van afdeeling G van artikel 5.

Verklaring in plaats van de gewone in zekere gevallen.

8.—Waar transport gegeven wordt, overeenkomstig de bepalingen der onteigeningswet (dat wil zeggen artikel 16 van hoofdstuk LXXV, of eenige andere wetsbepalingen die dit artikel aanvullen, wijzigen of vervangen mochten), of der wet betreffende de hoogere gerechtshoven (zooals bevat in regulatie No. 99 van de schedule gevoegd bij hoofdstuk II, of eenige andere wetsbepaling die deze regulatie vervangen mocht), of door den baljuw op order van eenig bevoegd gerechtshof bij weigering om transport te geven door een persoon die door zulk gerechtshof veroordeeld geworden is zulks te doen, of in geval waar een bevoegd gerechtshof order geeft dat transport ten registratie-kantore zal geschieden door een commissaris van het hof dan wel anderszins, zal in plaats van een verklaring van kooper en verkoper, eene verklaring moeten gemaakt worden door den persoon die transport geeft, van de gronden waarop zulk transport geschiedt.

Transport of orde van Gerechtshof of Rechter in zekere gevallen.

9.—Eenig persoon bewerende door verjaring of uit kracht van eenig contract of eenige verrichting, of op eenige andere wettige wijze recht verkregen te hebben tot eenig vastgoed hetwelk geregistreerd staat ten name van eenen anderen, en niet in staat te zijn om zulk vastgoed op zijn eigen naam getransporteerd te krijgen ter oorzaak van den dood, krankzinnigheid, insolventie, of uitlandigheid van den persoon in wiens naam zulk vastgoed geregistreerd staat, of van de onstentenis van eenen vertegenwoordiger van zulken persoon of van diens boedel, of van eenen persoon van of door middel van wien zulk vastgoed middelijk of onmiddelijk verkregen is, of ter oorzaak van eenige andere zaak die door een bevoegd gerechtshof, of door eenen rechter, als later in deze wet vermeld, als voldoende mocht worden beschouwd, zal bij een bevoegd gerechtshof of eenen bevoegden rechter applicatie kunnen maken dat zulk vastgoed op zijnen naam getransporteerd zal worden bij betaling van de verschuldigde heerenrechten en zegels; en in zoodanige applicatie zullen vermeld worden al de omstandigheden waarop de applicatie gegrond is, en of de koopprijs ten volle of gedeeltelijk betaald is, en na verhoor der applicatie zal zulk gerechtshof of rechter last kunnen geven dat transport zal geschieden op den naam van den persoon die daartoe aanzoek doet.

De procedures belangende zoodanige applicatie zullen onderhevig zijn aan de volgende bepalingen:—

- (A). Het gerechtshof of de rechter zal, wanneer zoodanige applicatie gemaakt wordt, order kunnen maken dat kennisgeving van dezelve zal geschieden op eene door hetzelfde of door hem te bepalen wijze, meldende dat indien voor of op zekeren bepaalden dag geene geldige objectie wordt ingebracht door belanghebbenden

tegen het toestaan van zulke applicatie, dezelve zal toegestaan worden, mits de kennisgeving ten minste drie keer in de *Gouvernements-Courant* ten koste van den aanzoekdoener zal moeten verschijnen, de laatste keer ten minste niet minder dan zes weken voor den dag bepaald voor het maken van objecties;

- (B). Op den dag bepaald voor het verhoor van objecties zal het gerechtshof of de rechter order kunnen maken dat transport geschieden zal met inlevering van zoodanige verklaringen, en met zoodanige bepalingen omtrent het aantekenen en registreeren van zoodanige voorwaarden, servituten, en andere bezwaren, of omtrent het storten ten behoeve van den verkooper bij den thesaurier-generaal van den onbetaalden koopprijs of zoodanig gedeelte daarvan als nog mocht onbetaald zijn, en omtrent kosten, als onder de omstandigheden vereischt mocht worden;
- (C). In geval gelden, bij den thesaurier-generaal gestort, niet binnen vijf jaar door den daartoe gerechtigde opgeëischt worden, zullen zij aan des lands kas vervallen;
- (D). In geval bij gemaakte objectie, het blijkt dat er kwesties zijn die alleen bij wijze van actie kunnen worden beslist, zal het gerechtshof of de rechter kunnen gelasten dat actie zal worden ingesteld ter beslissing van zoodanige kwesties.

10.—Gecertificeerde afschriften van transportacten en schepenkennissen benodigd voor rechterlijke procedures, zullen alleen uitgereikt worden op ontvangst van eene geschrevene applicatie geteekend door eenen procureur van het Hoog Gerechtshof, en de woorden "uitgereikt voor rechterlijke procedures" zullen over elke zoodanige uitgereikte kopie geschreven worden.

Uitreiking van kopien transportacten, enz., voor rechterlijke procedures.

11.—Indien eene transportacte of grondbrief of ander eigendomsbewijs verloren of verlegd is, en een kopie van het duplicaat ten registratie-kantore berustende wordt verlangd om als origineel te dienen, zal de persoon op wiens naam het eigendom bij zoodanige acte geregistreerd werd gehouden zijn eene beëdigde verklaring voor eenen landdrost of vrederechter af te leggen, de acte omschrijvende, en verklarende dat dezelve niet verpand is of dat geen persoon daarop eenig recht van retentie of ander recht heeft, of uitoefent voor schuld of anderszins, maar dat de acte werkelijk verloren of verlegd is geworden, en niet te vinden is hoewel nauwkeurig onderzoek daarnaar gemaakt werd, en verder indien mogelijk de omstandigheden opgevende waaronder zoodanige acte verloren of verlegd werd.

Verklaring vereischt voor aankoop enz., van oververloren transportacten, enz.

12.—Indien de geregistreerde eigenaar van zoodanig vastgoed overleden, of insolvent of uitlandig is, zal de verklaring

Verklaring door vertegenwoordigers enz., van overledenen, insolventen en uitlandigen.

door zijnen wettigen vertegenwoordiger of anderen direct belanghebbende of rechtverkrijgende kunnen gemaakt worden.

Kennisgeving van
aanzoek.

13.—De applicant zal tevens drie malen in de *Gouvernements-Courant* eene kennisgeving doen plaatsens, volgens den inhoud van den vorm A vervat in de schedule aan dit hoofdstuk gevoegd.

Documenten in
te leveren bij aan-
zoek.

14.—De applicant zal alsdan bij den registrateur van acten inleveren de beëdigde verklaring zooals in artikel 12 vermeld, en opgave doen van den datum der couranten waarin de kennisgeving voormeld gepubliceerd werd.

Registrateur. in-
dien voldaan, rijkt
kopie uit.

15.—Na verloop van den tijd in zoodanige kennisgeving vermeld zal de registrateur van acten, mits hij tevreden is dat geene genoegzame redenen daartegen bestaan, het verzoek toestaan en gecertificeerde kopie van zoodanige acte uitreiken, om als origineel te dienen.

Acten van ver-
deeling.

16.—Acten van verdeling van vastgoed onder de gezamenlijke aandeelhebbers, hetzij bij vrijwillige of gedwongene separatie en verdeling, zullen moeten worden opgesteld in den vorm hiertoe in het registratie-kantoor gebruikelijk, of naar den vorm door den registrateur van acten te worden voorgeschreven, en moeten of notarieel of voor eenen landdrost of den registrateur gepasseerd worden, vergezeld met de noodige procuraties en verklaringen, en moet elke acte benodigd voor elk der eigenaren belegd worden met een zegel van vijf shillings.

Overdracht op
recht hebbenden
zonder transport-
acte.

17.—In alle gevallen waar eenig vastgoed geregistreerd staat ten name van eene vrouw, die later in gemeenschap van goederen huwt, of waar eenig vastgoed geregistreerd staat ten name van eenen voogd of curator of ander persoon *ex-officio*, of waar het blijken mocht dat eenig vastgoed tot eenen gemeenschappelijken boedel behoorende op naam van den langstlevende moet worden gebracht, of waar eenig persoon een levenslang recht op eenig vast eigendom mocht hebben en door zijnen dood dat recht met het eigendom vereenigd wordt, zal de registratie van de overdracht op naam van den rechthebbende mogen geschieden zonder de gewone acte van transport, doch zoodanig persoon zal gehouden zijn bij den registrateur van acten eene schriftelijke applicatie in te leveren, vergezeld van zoodanige bewijsstukken als de registrateur van acten noodig mocht oordeelen om de identiteit van den persoon of andere zaken te bewijzen, verzoekende dat het eigendom op zijnen naam zal overgaan, en daarop zal de noodige registratie in de registers geschieden, en zal de registrateur certificaat daarvan aan den applicant verleen en tegen betaling van de bij de wet vereischte zegels.

Registratie van
servituten.

18.—(A.) In geval van opmeting van eene plaats aan twee of meer eigenaren behoorende, en waar verlangd wordt dat het deel van ieder eigenaar in afzonderlijke kaart zal worden gebracht, en het tusschen de eigenaren schriftelijk is overeen-

gekomen dat er servituten van waterleiding of anderszins voortaan zullen bestaan, of er van die servituten op de kaarten aantekening is gemaakt of niet, zal in de grondbrieven door den Staatspresident te worden uitgereikt melding van zoodanige servituten moeten worden gemaakt, zullende de servituten in de registers op het registratie-kantoor geregistreerd worden;

- (B). Geen vastgoed zal met servituut bezwaard mogen worden alleen op grond van beweerde mondelinge overeenkomst;
- (c). Geen servituut bij schriftelijke overeenkomst daargesteld zal geldig zijn tegen anderen dan de daarin zich direct verbindende personen, en ook niet op of tegen het daarmede bezwaard vastgoed voor langer tijd dan dat zulk vastgoed het eigendom blijft van den persoon die het bij zulke schriftelijke overeenkomst bezwaard heeft, tenzij zulk servituut als deel van of als eene voor registratie geschikte acte wordt gepasseerd en geregistreerd.

IV.—OVER ACTEN VAN VERBAND.

19.—Acten van verband, gemeenlijk schepenkennissen genaamd, zullen worden gepasseerd in den vorm tot hiertoe gebruikelijk, en ingericht worden overeenkomstig de bepalingen van lid G van artikel 5. Vorm van Schepenkennissen.

20.—In alle gevallen van schepenkennis op eenig vastgoed, zal eene aantekening daarvan moeten gemaakt worden op den grondbrief of transportacte die als eigendomsbewijs in handen van den eigenaar is. Verband aange- teekend te worden op grondbrief, enz.

21.—In geval eene acte van schepenkennis of verband verloren of verlegd is, zal de persoon die daarvan de wettige houder is verplicht zijn, in geval hij mocht wenschen dezelve te doen rojjeeren, eene beëdigde verklaring af te leggen voor eenen landdrost of vrederechter, eene behoorlijke omschrijving gevende van de acte, en vermeldende dat die verloren of verlegd is, dat ten tijde toen die alzo verloren of verlegd is geworden hij de wettige houder daarvan was, dat dezelve niet als pand gegeven werd of aan iemand anders gecedeerd werd, dat dezelve behoorlijk betaald is geworden, en dat hij begeerig is om dezelve te laten rojjeeren, en dat in geval de acte weder gevonden wordt hij die zonder verzuim naar den registrateur van acten zal zenden. Rojjeeren van verloren schepenkennis.

22.—De omstandigheden betrekkelijk het verliezen of verleggen der acte van verband en de betalingen daarop moeten zoo volledig mogelijk worden opgegeven. Opgave van omstandigheden van verlies vereischt.

23.—Indien de persoon die de wettige houder van zoodanige acte was onbevoegd, onbekwaam, overleden of buitenslands is, kan de verklaring gemaakt worden door zijn curator, executeur of wettigen vertegenwoordiger of rechtverkriggende. Verklaring door vertegenwoordiger, curator, enz.

Kennisgeving van inlevering van objecties.

24.—De verklaring zal moeten worden ingeleverd bij den registrator van acten, die daarop eene kennisgeving zal uitreiken, allen die beweren eenig recht of titel op de gezegde acte te mogen hebben oproepende om hunne objecties tegen de roijering binnen eenen bepaalden tijd in te leveren, tenzij het den registrator van acten zal blijken dat het eene zaak is die door het Hoog Gerechtshof moet worden behandeld.

Publicatie der kennisgeving.

25.—De kennisgeving zal opgemaakt moeten worden door den applicant of zijnen agent, en zal drie malen ten zijnen koste in de *Gouvernements-Courant* moeten verschijnen.

Na kennisgeving geschiedt roijeren van verband.

26.—Na afloop van den tijd in zoodanige kennisgeving bepaald, zal de applicant aan den registrator van acten opgeven den datum van de couranten waarin de kennisgeving gepubliceerd werd, en de registrator van acten zal alsdan het verband roijeren, mits geene objecties zijn ingekomen en hij tevreden is dat er geene redenen daartegen bestaan.

Alleen registrator roijert.

27.—Alle acten van verband of andere geregistreeerde acten, die geroyeerd moeten worden, mogen alleen door den registrator van acten worden geroyeerd.

Royement bij verkooping van vastgoed in executie of insolventie.

28.—In geval van verkooping van vastgoed in executie van een vonnis van een gerechtshof of uit eenen insolventen boedel, en waar schepenkennissen op zulk vastgoed bestaan, zal transport kunnen geschieden zonder roijering van zoodanige schepenkennissen verder dan wat het verkochte vastgoed betreft, en welk royement in zoodanig geval door den registrator van acten kan worden gedaan, en zal in de transportacten vermeld worden dat de geregistreeerde eigenaar krachtens de executie of insolventie uit zijne rechten op zoodanig vastgoed in ontzet.

V.—REGISTRATIE VAN NOTARIEELE ACTEN.

Notarieele verbanden, enz., hebben preferentie indien geregistreeerd.

29.—Alle notarieele verbanden, huwelijksche voorwaarden, kinderbewijzen, en andere acten waarbij preferentie wordt gegeven, moeten in de registers van dezen Staat geregistreeerd worden, en zullen bij gebreke van die registratie de voorrechten verliezen welke zij anders in rechten zouden hebben.

Registratie van Acten.

30.—Bij de registratie van acten, zooals in artikel 29 vermeld, moet een duplicaat origineel of authentiek afschrift daarvan bij den registrator van acten worden bezorgd, ter bewaring in de archieven van zijn kantoor.

Notarieele acten geschikt voor registratie.

31.—Geschikt voor registratie zijn notarieele acten in dezen Staat gepasseerd, en notarieele acten in een ander land gepasseerd in den vorm die in zulk land rechtsgeldig is, mits het afschrift of duplicaat origineel bij den registrator van acten bezorgd behoorlijk geauthenticeerd zij als notarieele acte.

Niets hierin vervat zal uitgestrekt worden om acten buitenlands gepasseerd en alhier geregistreeerd voorrechten of preferentie te verleenen in dezen Staat boven acten alhier

gepasseerd, of om meerdere dan tijdens de registratie alreeds daaronder verkregen en bestaande rechten te verzekeren en te behouden.

VI.—KRACHT EN EFFECT VAN REGISTRATIE.

32.—Geen registratie ten kantore van den registrateur van acten vereischende acte zal van kracht zijn totdat dezelve in het registratiekantoor te Bloemfontein zal zijn geregistreerd, en als zoodanig door den registrateur van acten gecertificeerd.

Effect van registratie te Bloemfontein.

VII.—VERBETERING VAN ERREUREN IN GEREGISTREERDE ACTEN.

33.—Waar er in eenig geval een erreur bevonden wordt in eenige geregistreerde acte of grondbrief, dan zal dezelve alleen kunnen verbeterd worden op order van het Hoog Gerechtshof, of van een of meer rechters daarvan, op applicatie daartoe door de belanghebbenden gemaakt. Eene verkeerde spelling van eenen naam zal niet als een erreur onder dit artikel beschouwd worden, en zal zoo wel als klaarblijkelijk fouten of gebreken door den registrateur van acten verbeterd mogen worden op beëdigde verklaringen of andere aan hem voldoende voorkomende documentaire bewijzen, tot staving daarvan. *

Hoe verbetering van erreuren geschiedt.

VIII.—OVER PROCURATIES.

34.—Alle transporten van of verbanden op bijzonder vastgoed alreeds geschied, of nog te geschieden, op procuraties om vastgoed te transporteeren of te verbinden zijn wettig; uitgezonderd die welke om andere redenen onwettig mogen zijn; mits dat eene machtiging om transport van vastgoed te verlenen niet zal beschouwd worden op zich zelf te zijn eene machtiging om te verkoopen of eene andere transactie aan te gaan waardoor eene verwisseling van eigenaren wordt daargesteld, en dat het duidelijk blijke dat eene behoorlijke verkoop of andere transactie werd aangegaan door den eigenaar of door zijn lastaannemer, behoorlijk gemachtigd in het algemeen of in het bijzonder om vastgoed te verkoopen.

Effect van procuraties om vastgoed te transporteeren of verbinden.

Dit artikel heeft geene toepassing op transporten van of schepenkennissen op bijzonder vastgoed, welke alreeds door bevoegde gerechtshoven zijn verklaard geworden te zijn onwettig op grond dat zij zijn gepasseerd op algemeene procuraties.

35.—Procuraties tot passeeren van transportacten of schepenkennissen of tot de uitvoering van eenige andere zaak in verband met het registratie-kantoor, indien verleend binnen dezen Staat, zullen moeten worden geattesteerd:—

Attestatie van procuraties.

- (A). Door de handtekening van twee volgens wet bevoegde getuigen en die hunne handteekeningen zullen moeten plaatsen zoo na mogelijk bij de handtekening of het merk van den persoon, die de procuratie verleent; of

* (Zie ook Artikel 31 van Hoofdstuk LXVII (De wet betreffende het Heerenrecht.)

(B). Door het certificaat van eenen landdrost, vrederechter, of notaris dat zoodanige procuratie op dag en datum daarvan verleend werd door den persoon daarin vermeld, die verklaarde volkomen bekend te zijn met de ware meening en doel daarvan.*

Attestatie van
buitenlandsche
procuraties.

36.—Indien zoodanige procuraties verleend worden in het buitenland, zullen die geattesteerd moeten worden door de handteekening van twee getuigen, en door de handteekening en het ambtszegel van eenen landdrost of resident magistraatspersoon of notaris publiek zoo als het geval moge zijn; en indien zoodanig ambtszegel niet op de procuratie voorkomt, zal de handteekening van zoodanigen landdrost of magistraatspersoon of notaris publiek geauthenticeerd moeten worden door den ambtenaar, bevoegd tot het verlenen van dergelijke certificaten, in het land waar de procuratie is gepasseerd.

Over de handteekeningen en veranderingen.

37.—Handteekeningen op die procuraties mogen niet geschreven worden op de daarop geplaatste zegels, en eenige veranderingen of bijvoeging daarin gemaakt moeten behoorlijk geparafeerd worden door den persoon, die dezelve verleent, en door de getuigen, landdrost, magistraat, of notaris, zoo als het geval moge zijn.

Naam en woonplaats van onder-
teekenaar ge-
noemd te worden

38.—In alle procuraties tot passeeren van transportacten of schepenkennissen zullen moeten worden opgegeven de volle namen en woonplaats van den persoon die zoodanige procuratie verleent.

Registratie van
generale procura-
ties.

39.—Geschikt voor registratie zijn alleen generale procuraties gepasseerd ten overstaan van eenen landdrost, notaris, of vrederechter, in de tegenwoordigheid van twee getuigen; en zullen zoodanige procuraties geen kracht hebben of tot eenige doeleinden worden gebruikt, voordat zoodanige registratie is geschied.

SCHEDULE.

VORM A.

VERLOREN TRANSPORTACTE.

Vorm van kennisgeving van
aanzek om nieuwe
in plaats van ver-
lorene transport-
acte.

Kennis geschiedt mits deze dat ik aanzek zal doen voor een gecertificeerd afschrift om als origineel te dienen van transportacte No. , gepasseerd te den dag van , 18 , en te Bloemfontein geregistreerd op den dag van 18 , waarbij door (volle namen van verkooper op te geven) aan (volle namen van kooper op te geven), getransporteerd werd (eigendom omschrijven); en alle personen, die meenen objecties te kunnen maken tegen de uitreiking van zoodanige acte, worden hierdoor verzocht die in geschrifte te doen bij den re-

* Omtrent den vorm van procuraties in het algemeen zie Hoofdstuk CV.

gistrateur van acten, te Bloemfontein, binnen zes weken van af eerste publicatie dezer kennisgeving.

den dag van 18
Naamteekening van applicant.

VORM B.

VERLORENE ACTE VAN SCHEPENKENNIS.

Applicatie gemaakt zijnde voor de roijering van eene acte van schepenkennis voor een bedrag van £ , gepasseerd te den dag van 18 , en geregistreerd te Bloemfontein, den dag van , 18 , met No. door (volle namen van verbandgever op te geven), waarbij onder verband verbonden werd (eigendom omschrijven); zoo worden alle personen, die eenig aanspraak of recht mogen hebben op de voormelde schepenkennis, die beweerd wordt verloren of verlegd te zijn, opgeroepen hunne objectien in geschrift ten mijnen kantore in te leveren binnen den tijd van zes weken van af eerste publicatie dezer kennisgeving, bij gebreke waarvan de voormelde acte door mij zal worden geroijerd.

Registratie-kantoor, Bloemfontein, den 18 .

HOOFDSTUK LVIII.

OVER HET DEPARTEMENT VAN DEN LANDMETER-GENERAAL.

AFDEELING I.—PLICHTEN VAN LANDMETER-GENERAAL.

- 1.—Er zal een landmeter-generaal zijn. De Staatspresident zal eenen bekwamen landmeter als zoodanig benoemen.
- 2.—De landmeter-generaal zal de navolgende plichten te vervullen hebben:—

Aanstelling van Landmeter-Generaal.

Zijne plichten.

- (A). Dadelijk na zijne aanstelling zal hij zich onledig houden met het compileeren of samenstellen van generale plannen van alle opgemetene plaatsen, waarvan de grondbrieven en kaarten reeds zijn uitgereikt;
- (B). Alle nieuwe grondbrieven van gemetene kaarten worden door den landmeter-generaal uitgemaakt en ter onderteekening aan den Staatspresident overhandigd, welke onderteekening niet geschiedt voor en aleer de landmeter-generaal zich van de volgende feiten zal hebben verzekerd namelijk:—

Dat de opmeting correct is; en de kaart belegd met een zegel van één pond en tien shillings sterling voor de onderzoeking derzelve;

Dat er geene overlappingen of andere objectien hoegenaamd bestaan.

- (c). Geene deelen van gemetene plaatsen zullen voortaan

getransporteerd worden zonder dat dezelve vooraf door eenen landmeter zullen zijn opgemeten, in kaart gebracht, van de origineele kaart afgesneden, en op het landmeter-generaal's kantoor nagezien en afgetrokken op het aldaar berustende exemplaar der kaart.

De kaart van het afgetrokken deel zal met een zegel van tien shillings moeten belegd zijn, in plaats van een zegel van een pond en tien shillings sterling als hierboven bepaald.

Van zoodanig afgetrokken deel, wordt geen nieuwe grondbrief uitgereikt, maar aan den landdrost van het district waar de plaats gelegen is kennis daarvan gegeven, ter aanteekening daarvan onder den nieuwen naam, en ter invordering van recognitie van den nieuwen eigenaar.

Jaarlijksche rapport verrichtingen.

3.—De landmeter-generaal zal jaarlijks, voor of op den veertienden dag der maand Maart, rapport zijner verrichtingen doen aan den Staatspresident, ter informatie van den raad.

Standards van lengtemaat te berusten bij Landdrostkantoren.

4.—De landmeter-generaal zal zorgen dat op ieder landdrostkantoor een standaard van lengtemaat voorhanden is, waaraan de gouvernements-landmeters gehouden zijn huune meetkettingen te toetsen, en elk landmeter zal aansprakelijk zijn voor eenig verschil in zijne ketting.

Eenheid van lengtemaat bepaald. — Standards aan te schaffen.

5.—De eenheid van lengtemaat voor het meten van land in den Oranjevrijstaat zal dezelfde zijn als die welke door de Acte No. 9, van 1859, van de kolonie de Kaap de Goede Hoop werd vastgesteld, namelijk "de Kaapsche Voet," waarvan een duizend gelijk staat met een duizend en drie-en-dertig Engelsche voeten, zooals die in Engeland door de wet bepaald zijn.

Een aantal standards van die lengtemaat zooals die thans in het kantoor van den landmeter-generaal van de kolonie de Kaap de Goede Hoop verkrijgbaar zijn, zullen verschaft en gedeponeed worden ten kantore van den thesaurier-generaal en elke landmeter zal verplicht zijn zich van zulk een standaard te voorzien, bestaande die standaard uit twee maatstokken, die echter niet afzonderlijk mogen gebruikt worden, als zijnde elk zes voet lang, maar de som van elke paar bij elkander behorende maatstokken zal moeten beschouwd worden als zijnde een standaard van twaalf voeten, of van eene roede Kaapsche landmaat.

Bij foutieve opmeting wat Landmeter-Generaal te doen staat.

6.—Wanneer de landmeter-generaal met het oog op artikel 2, letter B van dit hoofdstuk zal bespeuren dat eene landmeterskaart foutief is gemeten, of andere reeds gemetene kaarten overlappen, of van dezen verschillen in grootere mate dan bij eene juiste opmeting het geval behoort te zijn, zal hij zulke kaart of aan den landmeter terug zenden of, indien hij zulks noodig oordeelt, de berekeningen en het veldboek van dien landmeter ter inzage opeischen, en indien hij eenige fout of fouten daarin vindt, die notuleeren, den betrokken

landmeter, met terugzending dier berekeningen en het veldboek, daarvan kennis geven, en gelasten zulke fout of fouten onmiddellijk te herstellen op zijne eigene kosten.

7.—Wanneer het bewezen wordt dat eenig landmeter verkeerde opmetingen maakt door moedwil, wangedrag of onbekwaamheid in zijne hoedanigheid als landmeter, zal de Staatspresident, na daarvan rapport ontvangen te hebben van den landmeter-generaal, zoodanigen landmeter kunnen schorsen voor een tijd van niet minder dan zes en niet meer dan twaalf maanden, zullende hij verder gehouden zijn tot schadevergoeding voor de schade aan partijen berokkend.

Schorsing van Landmeters wegens wangedrag.

8.—Eenig geadmiteerd landmeter, die kaarten van gronden mocht teekenen, welke niet door hem geheel zijn opgemeten, zal daardoor geacht worden de misdaad van falsiteit te hebben gepleegd, en als zoodanig strafbaar zijn; en zal bovendien nimmer weder zijne betrekking als landmeter in dezen Staat kunnen uitoefenen.

Straf voor falsiteit.

9.—Elk landmeter zal de miswijzing van zijn kompas berekenen en de lengte zijns meetkettings toetsen elke zes maanden; hierin nalatig zijnde vervalt hij in eene boete niet te boven gaande tien pond sterling.

Berekening van miswijzing van kompas en toetsen van kettings.

10.—Elk landmeter zal, tenzij wettiglijk verhinderd, binnen drie maanden na zijne gedane opmetingen, de kaarten daarvan aan den landmeter-generaal zenden; en deze zal, na dezelve onderzocht en bestaanbaar gevonden te hebben, zoo als in artikel 2 vermeld, zulke kaarten bij goedkeuring publiceeren, of bij afkeuring aan den landmeter ter rectificatie terug zenden in dienst.

Kaarten naar Landmeter-Generaal voor goedkeuring te worden gezonden.

11.—Zoodra de landmeter-generaal, volgens artikel 2, eene kaart correct beschouwt, zal hij dezelve dadelijk in de *Gouvernements-Courant* doen publiceeren gedurende een tijd van drie maanden, en indien na verloop van dien tijd er geene interdicten volgens bestaande wetten zullen zijn ingeleverd of andere objectien in den weg zijn gekomen, wordt de grondbrief op de gewone wijze uitgemaakt. De kaart zal, door des landmeter-generaal's handteekening bekrachtigd, aan den door den Staatspresident geteekenden grondbrief gehecht worden, welke grondbrief alsdan, na van de benoodigde zegels te zijn voorzien en de recognitie daarop volgens wet en 't getal morgen zal zijn bepaald, door den registrateur van acten zal worden geregistreerd, die na registratie het duplicaat aan den landmeter-generaal ter bewaring in zijn kantoor zal overhandigen en het origineel aan den landdrost van het district waar de plaats gelegen is, zal toezenden, om aan den eigenaar of diens gemachtigde, nadat de recognitie tot datum is aangezuiverd, te worden afgegeven bij betaling daarvan volgens tarief.*

Onderzoek van kaarten en certificaat van correctheid.

* Over interdicten tegen de uitreiking van grondbrieven en kaarten, zie Artikel 9 van Hoofdstuk III (De Wet betreffende Landzaken.)

Bepalingen omtrent onderzoek van kaarten.

12.—Het onderzoek van kaarten door den landmeter-generaal is onderhevig aan de volgende bepalingen:—

- (A). Geen landmeters-kaart zal aangenomen worden, waarop de lengten van al de grenslijnen, benevens de waarden van al de hoeken door die lijnen gevormd, niet duidelijk in getallen zijn bekend gesteld;
- (B). De onderlinge bestaanbaarheid dezer getalwaarden zal met elkander en met den inhoud der kaart onderzocht worden, en op elke kaart zal een certificaat door dien ambtenaar van de onderlinge bestaanbaarheid der gegeven getalmerken vereischt worden. In geval van onbestaanbaarheid, zal de kaart ter verificatie door den ambtenaar aan den eigenaar of diens agent teruggegeven worden;
- (C). Op alle kaarten van eigendommen die een kromme grenslijn (als bijvoorbeeld eene rivier) hebben, moeten de lengte van de denkbeeldige lijn die de twee aan de kromte naastbij zijnde bakens vereenigt, en de waarden van de beide aangelegene hoeken in getallen opgegeven worden;
- (D). Kaarten van de volgende soort zullen van bovenstaande bepalingen *inzooverre* uitgezonderd zijn als de opgaaf van getalwaarden der hoeken betreft:—
  - (1). Kaarten van huizen, mits de ligging der muren die zich langs of het naast aan de grenslijnen bevinden duidelijk op de kaart voorgesteld worden;
  - (2). Kaarten van erven, door het deelen of onderdeelen van eenig stuk gronds verkregen, dat kleiner dan twee morgen is en daarboven aan alle zijden of aan alle zijden op eene na begrensd, hetzij door wegen, straten, of doorgangen, hetzij door welgebouwde muren; mits het algemeen plan der verdeeling doorgaans voor referentie bewaard, aan den hierbovengenoemden ambtenaar tot onderzoek wordt overhandigd, en dat zoo er muren langs de grenslijnen bestaan, zij duidelijk op dat algemeene plan geteekend zijn;
- (E). Alle kaarten van plaatsen grooter dan 10,000 morgen zullen in kaart gebracht moeten worden overeenkomstig eene schaal van 300 roeden op eene Engelsche duim; en kaarten van plaatsen grooter dan 1,000 en minder dan 10,000 morgen op eene schaal van 200 roeden op eene Engelsche duim; en kaarten van plaatsen of erven kleiner dan 1,000 morgen, op eene schaal van 1, 5, 10, 50 en 100 roeden op eene Engelsche duim.

13.—Behalve de zijden, hoeken en grootte der kaart volgens het voorgaand artikel, zal elke landmeter verplicht zijn duidelijk en nauwkeurig op te geven op elke door hem vervaardigde kaart, de grootte van den hoek die de langste lijn op de kaart maakt, met den waren meridiaan, dat wil zeggen het ware azimuth der langste zijde gerekend van noord of zuid, den magnetischen meridiaan en de miswijzing van het kompas tot enkele minuten van eenen graad, alsmede de coördinaten van elk baken gerekend van de basis der driehoeksmeting van zoodanige plaats.

Verdere opgaven vereischt.

14.—Behalve hetgeen in voorgaand artikel is vermeld, moeten op alle landmeterskaarten nog duidelijk worden aangegeven het nummer der plaats, de naam van den geregistreerden eigenaar, het nummer en de datum des grondbriefs of der transportacte, de datum van opmeting, de namen der aangrenzende plaatsen en de wijk en het district waarin gelegen.

Nog verdere opgaven.

15.—De landmeter-generaal zal het recht niet hebben eenige kaart te onderzoeken, tenzij de landmeter die zoodanige kaart geteekend heeft een duplicaat of gecertificeerde kopie zijner licentie over het loopende jaar ten zijnen kantore zal hebben gedeponeerd.

Landmeters-licenties moeten betaald zijn.

16.—Wanneer eene opmeting door eenen landmeter zal worden gedaan, zal hij minstens zes weken daarvan in de *Gouvernements-Courant* kennis geven, en bovendien de omliggende grondeigenaren, indien tijdens de opmeting op hunne plaatsen woonachtig en tegenwoordig, per brief onder zijne handteekening kennis geven, ten minste vier-en-twintig uren, voor zijne werkzaamheden te beginnen.

Kennisgeving, algemeen en bijzonder, van aangaande opmeting.

17.—Alle kopiën of doortrekken van kaarten ten kantore van den landmeter-generaal moeten door ambtenaren, op dat kantoor werkzaam, gemaakt worden.*

Kopiën worden gemaakt door ambtenaren.

AFDEELING II.—ADMISSIE VAN GOUVERNEMENTS-LANDMETERS.

18.—De landmeter-generaal zal ambtshalve voorzitter zijn van eene commissie van examinatoren, tot het afnemen van het examen in de practijk der landmeetkunde, welke commissie verder bestaan zal uit den superintendent van onderwijs en eenen anderen landmeter door den Staatspresident te worden benoemd.

Commissie van Examinatoren.

Bij ontstentenis, ziekte of afwezigheid van de officieele leden der commissie van examinatoren, zal daarin door den Staatspresident worden voorzien.

19.—Niemand kan toegelaten worden als gouvernements-landmeter in dezen Staat, of hij moet den ouderdom van een-en-twintig jaren bereikt hebben, en een schriftelijk examen hebben gepasseerd voor de commissie van examinatoren in het laatst voorgaand artikel vermeld, in de practijk der land-

Voorwaarden van admisie als Landmeter.

* Voor de zegels betaalbaar op het kantoor van den Landmeter-Generaal op kopiën van kaarten, enz., zie Schedule gevoegd bij Hoofdstuk LXV (Over de Zegelrechten).

meetkunde, bestaande uit het programma van kundigheden vermeld in het eerstvolgend artikel, alsook het examen in de theorie der landmeetkunde voor de algemeene commissie van publieke examinatoren, behalve in het geval hieronder in artikel 21 bepaald, en in handen van den voorzitter der gemelde commissie den volgenden eed hebben afgelegd, namelijk: "Ik, _____, zweer trouw aan het Gouvernement van den Oranjevrijstaat, en dat ik naar het beste van mijn vermogen, zonder gunst, de aan mijn ambt verbondene plichten, vlijtig, trouw en eerlijk zal waarnemen en uitoefenen volgens wet. Zoo waarlijk helpe mij God!"

Programma van kundigheden voort praktisch examen.

20.—Het programma van kundigheden benoodigd bij examens in de practijk der landmeetkunde van landmeters, is als volgt:—

- (1). Het gebruik der landmeetkundige en astronomische instrumenten;
- (2). Topographie en constructie van kaarten en plannen, en het gebruik der instrumenten daartoe benoodigd, zooals schalen, de transporteur, pentagraph, enzoovoorts;
- (3). Observatie voor breedte en lengte (latitude en longitude), azimuth en tijd, miswijzing van het kompas, enzoovoorts;
- (4). De coördinaten-berekeningen en de toepassing daarvan op de trigonometrische meting, en de berekeningen van landmeterskaarten;
- (5). De berekening en bewerking van eene trigonometrische meting op groote schaal, en de toepassing daarop van Legendre's en andere gelijksoortige theoremas;
- (6). De hermeting van vaste eigendommen, ten einde verdeeling te bewerkstellingen onder alle mogelijke voorwaarden, en alles volgens de regelen der meetkunst, alsmede het vinden van verlorene bakens.

Hoe Landmeters uit Kaapkolonie kunnen geadmitteerd worden.

21.—Alle landmeters uit de kolonie de Kaap de Goede Hoop, die een certificaat van de commissie van examinatoren (board of examiners) of van de Kaapsche universiteit zullen overleggen, waaruit blijkt dat zij het vereischte examen in de theorie van de landmeetkunde met goed gevolg hebben afgelegd, zullen bevoegd zijn, na een examen in de practijk der landmeetkunde te hebben afgelegd voor de commissie vermeld in artikel 19 en door die commissie bekwaam verklaard als landmeters werkzaam te zijn, door den Staatspresident als landmeters te worden geadmitteerd.

Landmeters moeten eed afleggen en borgtocht stellen.

22.—Geene admisssie als landmeter zal worden verleend, tenzij de eed voorgeschreven bij artikel 19 zal zijn afgelegd, en eene notarieele acte van borgtocht zal zijn gepasseerd voor de som van vijf honderd pond sterling, ten genoeg van den Staatspresident.

Bedrag te betalen door candidaten tot examens in de practijk der Landmeetkunde.

23.—Aanzoeken om tot examen in de practijk der landmeetkunde te worden toegelaten zullen in geschrifte worden

gericht aan den landmeter-generaal, en zullen candidaten in zijne handen moeten deponeren de som van twaalf pond sterling ten behoeve der commissie van examinatoren.

24.—De dag tot het afnemen van het laatst gemeld examen zal door den landmeter-generaal worden bepaald, en zal het examen moeten plaats vinden binnen zes weken nadat het aanzoek en deposita vermeld in artikel 23 bij den landmeter-generaal zijn ingekomen. Dag betaald voor examens.

25.—Het tarief voor landmeters zal zijn overeenkomstig de schedule gevoegd bij dit hoofdstuk. Tarief.

AFDEELING III.—DE GENERALE OPMETING.

26.—De dag en datum van den aanvang van de generale opmeting is zoodanig als de Staatspresident bij proclamatie, zes maanden vooraf heeft bepaald. Proclamatie van aanvang van generale opmeting.

27.—Alle eigenaren van ongemetene, zoowel als van gemetene plaatsen staan onder de verplichting om de bakens hunner plaatsen op te richten of te doen oprichten vóór den dag en datum bepaald bij de proclamatie in artikel 26 vermeld, onder verbeurte bij nalatigheid van eene boete niet te boven gaande vijf pond sterling voor elk bakens.* Eigenaars verplicht bakens op te richten, onder boete.

28.—Eigenaren van ongemetene plaatsen waarvan de bakens hun geheel en al onbekend zijn, zijn niet onderhevig aan de boete in artikel 27 vermeld. Geen boete waar bakens onbekend zijn.

29.—In geval er geschil zal bestaan tusschen de eigenaren van aan elkander grenzende plaatsen over eenig bakens of bakens, zal elke eigenaar zijne bakens oprichten op zoodanige plekken als hij vermeent dat zij behooren te staan, doch welke bakens slechts voorloopig zullen zijn en niet als bewijs voor de juistheid daarvan zullen kunnen dienen. Voorloopige bakens waar dispuut bestaat.

30.—Eenig persoon zich schuldig makende aan het vernielen, afbreken of vervoeren van eenig bakens, opgericht volgens artikels 27 en 29 zal verbeuren eene boete van tien pond sterling. Vernielen van bakens verboden onder boete.

31.—De Staatspresident zal de verschillende gouvernements-landmeters, die aan de generale opmeting zullen werkzaam zijn, in geschrift daartoe aanstellen, en de landmeter-generaal zal hun zoodanige instructien geven, die hij tot bevordering van het werk mocht noodig oordeelen. Aanstelling van, en instructies voor, Landmeters onder deze wet.

32.—De generale opmeting zal een aanvang nemen in twee of meer aan elkander gelegen veldcornetschappen, zulende elk veldcornetschap door een en denzelfden landmeter worden opgemeten. Generale opmeting, hoe aanvang te nemen.

33.—De landmeter-generaal heeft het oppertoezicht over de opmeting en zal het werk controleeren; en de verschillende gouvernements-landmeters zijn gehouden zijne bevelen daaromtrent na te komen. Landmeter-Generaal belast met oppertoezicht der werkzaamheden.

* Zie tevens Hoofdstuk CXXXII (Over het instandhouden van Landsbakens.)

34.—De landmeter-generaal zal toezien dat in den regel, twee aan elkander gelegen wijken niet door een en denzelfden landmeter zullen worden opgemeten, tenzij de omstandigheden hem noodzaken daarvan af te wijken.

Twee aan elkander gelegen wijken door verschillende Landmeters te worden opgemeten.

35.—De landmeter-generaal zal, zes weken voor dat eene wijk wordt opgemeten, in de *Gouvernements-Courant* doen publiceeren den naam der wijk waar zoodanige opmeting zal beginnen, benevens den naam van den landmeter met het werk belast. In het geval dat eigenaars van bewoonde of onbewoonde plaatsen niet tegenwoordig zijn, zal de landmeter het recht hebben met het werk door te gaan, volgens aanwijzing van bureu en andere personen met de bakens bekend, in overeenstemming met de omschrijving en kaarten van de aangrenzende gronden.

Landmeter-Generaal te publiceeren informatie aangaande aauvang der opmeting.

36.—In geval van geschillen over bakens en lijnen tusschen eigenaren van aan elkander gelegene plaatsen, die men niet heeft kunnen slagen door schikking vereffend te krijgen, kunnen de betrokkene partijen een arbiter aan elke zijde benoemen, ten einde zoodanig geschil te doen beslechten, nadat eene behoorlijke acte van submissie in tegenwoordigheid van twee getuigen is onderteekeud, zullende de vorm dier acte van submissie, door den staatsprocureur opgesteld en door het gouvernement gedrukt, aan de verschillende landmeters worden verschaft.

Aanstelling van arbiters tot beslechting van disputen.

37.—Indien de arbiters volgens artikel 36 benoemd, in hunne uitspraak omtrent het geschil hun in de acte van submissie opgedragen overeenkomen, zal zoodanige uitspraak bindend en finaal zijn voor de betrokkene partijen zonder in hooger beroep te kunnen komen.

Eenstemmige uitspraak van arbiters finaal.

38.—In geval de arbiters door partijen benoemd niet in hunne uitspraak mogen overeenkomen, zal de persoon, benoemd in de acte van submissie als eindbeslisscr, finale uitspraak geven, waarvan geen appél zal zijn.

Uitspraak van eindbeslisscr finaal.

39.—Na uitspraak van een bevoegd gerechtshof zal, indien er geen appél is aangeteekeud, de landmeter de plaats dienovereenkomstig opmeten; en hij zal minstens alle drie maanden de kaarten der plaatsen door hem opgemeten met het generale plan daarvan naar den landmeter-generaal ter publicatie inzenden overeenkomstig artikel 11.

Na uitspraak van bevoegd Gerechtshof over dispuut moet opmeting dienovereenkomstig geschieden. — Opzending van kaarten naar landmeter-generaal.

40.—Britsche landcertificaat en andere plaatsen die nog ongeinspecteerd zijn, zullen niet grooter mogen gemeten worden dan ten hoogsten zes duizend morgen.

Hoe groot plaatsen met Britsche Landcertificaten, en ongeinspecteerd, mogen zijn.

41.—Zoodanige plaatsen waarvan slechts eenige bakens niet opgemaakt zullen zijn tijdens de generale opmeting, wegens de redenen vermeld in artikel 28, zullen door den landmeter gemeten worden, nadat hij de ontbrekende bakens zal hebben opgezocht en aangewezen volgens de omschrijving, schets of landmeterskaart, welke bakens dan door de eigenaren moeten worden opgemaakt volgens wet.

Opriehing van bakens na opsporen door Landmeter.

42.—In gevallen waar verscheidene plaatsen aan elkander gelegen zijn, waarvan alle of meest alle bakens onopge-^{Gezamenlijke opmeting van verscheidene plaatsen in zekere gevallen.} maakt en onbekend zijn, of waarvan zoo weinige bakens bekend zijn dat het onmogelijk wordt om de ontbrekende behoorlijk te kunnen vinden, zal de landmeter zoodanig blok plaatsen in zijn geheel opmeten, tot aan de omliggende plaatsen waarvan de bakens bekend zijn, en het getal morgen van het geheele blok berekend hebbende, zal hij het verschil tusschen dat getal gemetene morgen en het getal morgen dat verkregen wordt door de som van de verschillende inhouden der inspectie-rapporten of schetsen, gelijkelyk verdeelen onder de plaatsen die in zoodanig blok gelegen zijn.

43.—Na de berekening in artikel 42 bewerkstelligd te hebben, zal de landmeter de plaatsen in dat blok gelegen^{Oprichting van bakens in zulke gevallen.} behoorlijk uitzetten, overeenkomstig de volgens datzelfde artikel gevonden grootte, en de bakens oprichten of doen oprichten op gezamenlijke kosten van de eigenaren, indien die niet tegenwoordig zijn.

44.—In geval de eigenaar van eene vroeger gemetene plaats bevindt dat zijne plaats foutief is gemeten, kan hij dezelve^{Hermeting bij foutieve vroegere opmeting.} door den landmeter, in zijne wijk werkzaam zijnde, laten hermeten, en de kaart ten landmeter-generaals'-kantoor inzenden, waarop het bevoegd gerechtshof den ouden grondbrief en kaart kan vernietigen en eenen nieuwen grondbrief overeenkomstig de verbeterde opmeting doen uitreiken, mits zoodanige kaart op nieuw zal zijn gepubliceerd en daartegen niet interdikt is gelegd geworden, en mits de landmeter-generaal bevindt dat de oudere opmeting werkelijk verkeerd is.

Dit artikel zal ook van toepassing zijn op plaatsen buiten de generale opmeting hermeten.*

45.—De remuneratie voor de landmeters wordt door het^{Voorschieten aan onvermogenen van belooning voor Landmeter.} gouvernement voor onvermogenen (volgens certificaat van den veldcornet der wijk) voorgeschoten, en de eigenaren der plaatsen voor wie zoodanige voorschotten zullen zijn betaald geworden, moeten binnen den tijd van zes maanden na de teekening van kaart en grondbrief het voorgeschoten bedrag aan den landdrost van het district betalen.

46.—Personen die zoodanig certificaat van den veldcornet, als in artikel 45 vermeld, niet zullen produceeren, zullen de^{Voorgeschoten bedrag wanneer betaalbaar.} voorgeschotene penningen voor de opmeting hunner plaatsen moeten betalen eene maand nadat de kaart ter uitreiking zal zijn beschikbaar gesteld, in gebreke waarvan zij zes percent renten op zoodanige voorschotten zullen moeten betalen, doch in geen geval zal zoodanig voorschot voor langer dan twaalf maanden door het gouvernement gegeven worden.

* Omtrent zegels voor den nieuwen grondbrief zie Schedule gevoegd bij hoofdstuk LXV (Over de zegelrechten).

SCHEDULE.

TARIEF VOOR HET LANDMETEN.

A.

RECHTLIJNIGE FIGUREN VAN VIER OF MINDER ZIJDEN.

Een afzonderlijke figuur van minder dan een morgen	£1	0	0
Idem idem dan 10 idem	3	0	0
Tarief voor het Voor onderverdeeling van eenig stuk grond, in Landmeten. deelen van minder dan een morgen:—			
Voor de eerste 5 deelen	1	0	0
„ deelen van minder dan 10 morgen:—			
Voor 2 deelen te zamen	£3	15	0
„ 3 idem	4	10	0
„ 4 idem	5	5	0
„ 5 idem	6	0	0
„ eenig meerder deel geen parallelogram zijnde	0	10	0
„ idem een idem zijnde:—			
Boven 5 tot 50	0	9	0
„ 50 tot 100	0	7	6
„ 100 tot 200	0	6	0
„ 200	0	5	0

B.

VOOR PLAATSEN TOT ACHT BAKENS.

Voor eenig stuk grond van 10 tot 25 morgen.....	£4	0	0	Voor 475 morgen...	£7	14	0
Voor eenig stuk grond van 25 tot 75 morgen.....	5	0	0	500	7	17	0
Voor 100 morgen...	5	4	0	525	8	1	0
125	5	8	0	550	8	4	0
150	5	12	0	575	8	8	0
175	5	16	0	600	8	12	0
200	6	0	0	625	8	15	0
225	6	4	0	650	8	19	0
250	6	7	0	675	9	2	0
275	6	10	0	700	9	5	0
300	6	13	0	725	9	9	0
325	6	16	0	750	9	12	0
350	6	19	0	775	9	15	0
375	7	2	0	800	9	18	0
400	7	5	0	825	10	1	0
425	7	8	0	850	10	4	0
450	7	11	0	875	10	7	0
				900	10	10	0
				925	10	13	0
				950	10	16	0
				975	10	19	0

Voor 1,000 morgen...£11 2 0

VOOR PLAATSEN TOT ZES BAKENS.

Voor 1000 morgen	£11 2 0	Voor 2000 morgen	£15 13 0
1050	11 7 0	2050	15 17 0
1100	11 11 0	2100	16 1 0
1150	11 18 0	2150	16 5 0
1200	12 3 0	2200	16 9 0
1250	12 8 0	2250	16 13 0
1300	12 13 0	2300	16 16 0
1350	12 18 0	2350	17 0 0
1400	13 2 0	2400	17 3 0
1450	13 7 0	2450	17 7 0
1500	13 11 0	2500	17 11 0
1550	13 16 0	2550	17 14 0
1600	14 0 0	2600	17 17 0
1650	14 5 0	2650	18 1 0
1700	14 9 0	2700	18 4 0
1750	14 13 0	2750	18 8 0
1800	14 17 0	2800	18 11 0
1850	15 2 0	2850	18 14 0
1900	15 6 0	2900	18 18 0
1950	15 10 0	2950	19 1 0

Voor 3000 morgen...£19 4 0

VOOR PLAATSEN TOT VIJF BAKENS.

Voor 3000 morgen	£19 4 0	Voor 4000 morgen	£22 0 0
3100	19 10 0	4100	22 9 0
3200	19 17 0	4200	22 14 9
3300	20 0 0	4300	23 0 0
3400	20 9 0	4400	23 5 0
3500	20 15 0	4500	23 10 0
3600	21 1 0	4600	23 15 0
3700	21 6 0	4700	24 1 0
3800	21 12 0	4800	24 6 0
3900	21 18 0	4900	24 11 0

Voor 5000 morgen...£24 16 0

VOOR PLAATSEN TOT VIER BAKENS.

Voor 5000 morgen	£24 16 0	Voor 6200 morgen	£27 12 0
5100	25 1 0	6300	27 16 0
5200	25 6 0	6400	28 1 0
5300	25 10 0	6500	28 5 0
5400	25 15 0	6600	28 10 0
5500	26 0 0	6700	28 14 0
5600	26 5 0	6800	28 18 0
5700	26 9 0	6900	29 2 0
5800	26 14 0	7000	29 5 0
5900	26 18 0	7100	29 11 0
6000	27 3 0	7200	29 15 0
6100	27 8 0	7300	29 19 0

Voor 7400 morgen	£30 3 0	Voor 8700 morgen	£32 14 0
7500	30 7 0	8800	32 18 0
7600	30 11 0	8900	33 0 0
7700	30 15 0	9000	33 5 0
7800	30 19 0	9100	33 9 0
7900	31 3 0	9200	33 12 0
8000	31 7 0	9300	33 16 0
8100	31 11 0	9400	34 0 0
8200	31 15 0	9500	34 3 0
8300	31 19 0	9600	34 7 0
8400	32 2 0	9700	34 10 0
8500	32 6 0	9800	34 14 0
8600	32 10 0	9900	34 17 0

Voor 10,000 morgen...£35 1 0

en 4s. voor elke honderd morgen daarboven.

Met bijvoeging van $\frac{1}{12}$ van bovenstaand tarief voor elke baak boven het genoemd aantal bakens. Verder, alle gemeenschappelijke lijnen, gemeten door denzelfden landmeter terzelfder tijd, moeten berekend worden tegen den prijs van eene halve lijn.

C.

VERDERE TOELAGE VOOR KROMME LIJNEN.

Voor het gemiddelde van de lengte der denkbeeldige tezamen met de lengte van de kromme lijn, gerekend tegen £1 per 100 roeden.

D.

KAARTEN EN GENERALE PLANNEN.

Voor elke kaart van een figuur van minder dan 10 morgen.....	£0 6 0
„ elke kaart van een figuur van 10 tot 75 morgen	0 15 0
„ idem idem meer dan 75 „	1 1 0
„ een generaal plan van figuren van minder dan 10 morgen:—	
Voor eenig aantal figuren geen 10 te bovengaande	2 2 0
Verdere toelage voor elk figuur boven 10 tot 50...	0 3 0
Boven 50 tot 100.....	0 2 0
Boven 100 tot 200	0 1 6
Boven 200.....	0 1 0
Voor een generaal plan van figuren van 10 morgen en daarboven:—	
„ elk figuur van niet meer dan 75 morgen.....	0 5 3
„ „ meer dan 75 morgen.....	0 7 0

HOOFDSTUK LIX.

OVER HET POSTWEZEN.

I.—ALGEMEENE BEPALINGEN.

Gouvernement vervoert posten, uitsluitelijk, 1.—Het Gouvernement van den Oranjevrijstaat belast zich uitsluitend met het vervoer der posten. Geen postcon-

tractant of postrijder zal brieven, couranten, boeken, enzoo-voorts, mogen medenemen, welke hem niet door den postmeester zijn overhandigd, op eene boete van een pond sterling voor elke overtreding, of bij gebreke van betaling eene maand gevangenisstraf.

II.—POSTMEESTER-GENERAAL.

2.—Het bestuur van het postwezen door den geheelen Staat wordt opgedragen aan den postmeester-generaal, die te Bloemfontein gevestigd moet zijn. Hij heeft het toezicht over alle postbeambten en postkantoren, bepaalt de dagen en uren van vertrek en aankomst der verschillende posten; vraagt tenders voor het postvervoer in de *Gouvernements-Courant*, en sluit contracten, nadat die goedgekeurd zijn door den Staatspresident.

Bestuur van postwezen berust in Postmeester-Generaal.

3.—De postmeester-generaal houdt correspondentie met de postmeesters-generaal der naburige Staten en Kolonien.

Correspondentie met Postmeesters-Generaal buitenslands.

4.—Wanneer zulks noodig is, en het zonder extra kosten kan geschieden, kunnen postagentskantoren gevestigd worden.

Postagentskantoren.

5.—De postmeester-generaal heeft de macht van tijd tot tijd instructies te geven omtrent het ontvangen, opmaken, en verzenden der posten en het registreeren van brieven; hij bepaalt de wijze waarop de administratie gehouden moet worden, en beslist in voorkomende verschillen betrekkelijk het postwezen binnen den Staat, tegen welke beslissing partijen zich kunnen beroepen op den Staatspresident, wiens uitspraak finaal zal zijn.

Instructies van Postmeester-Generaal.

6.—Wanneer aangeteekende brieven of andere zaken aan de post toevertrouwd zijn verloren geraakt, zal door den postmeester-generaal een streng onderzoek worden ingesteld, en bij ontdekking van kwade trouw daarvan dadelijk aangifte worden gedaan bij den bevoegden ambtenaar.

Onderzoek van verlies van brieven, enz.

7.—Geene actie zal tegen den postmeester-generaal of tegen het gouvernement kunnen worden ingesteld voor schadevergoeding wegens geleden verliezen door het verloren raken, oponthoud, of verzuim, in de verzending van brieven, couranten, of andere zaken aan de post toevertrouwd.

Geene actie ambtshalve wegens verliezen.

8.—Brieven, die gedurende drie maanden op een postkantoor onafgehaald zijn gebleven, zullen door den postmeester-generaal geopend en, geene waarde bevattende, worden verbrand. Brieven waarin documenten of andere papieren van waarde worden gevonden zullen, zoo mogelijk, aan de afzenders worden teruggezonden. Indien de afzenders van geldswaarde in brieven niet bekend zijn, zullen zoodanige gelden worden gedeponereerd bij den thesaurier-generaal, en daarvan door den postmeester-generaal worden kennis gegeven in de *Gouvernements-Courant*. Na verloop van drie maanden zullen zoodanige gelden in de gouvernementsskas worden gestort,

Onafgehaalde brieven.

zullende de wettige eigenaars ten alle tijde daarop aanspraak kunnen maken.

III.—DE POSTMEESTERS.

Postbeambten
en kantoren te
Bloemfontein en
elders.

9.—In de stad Bloemfontein zal het postkantoor door eenen afzonderlijken postmeester en assistenten worden waargenomen. In de overige hoofdplaatsen der districten zullen de landdrostklerken of telegrafisten de betrekking van postmeester moeten waarnemen, wanneer hun deze functie door den Staatspresident wordt opgedragen. De postkantoren buiten de hoofdplaatsen der districten zullen moeten waargenomen worden door de resident vrederechters of de telegrafisten, tenzij de Staatspresident moge goedvinden andere personen daarvoor te benoemen.

Jaarlijksch rap-
port aan Postmees-
ter-Generaal.

10.—Jaarlijks, met de eerste post na het verstrijken van elk dienstjaar, zal door hen aan den postmeester-generaal worden ingezonden een jaarstaat van het getal brieven, dienstbrieven en overzeesche brieven afzonderlijk te vermelden, enzoovoorts, door hen ontvangen en verzonden met bijvoeging van een verslag omtrent het postwezen, voor zoover hun kantoor betreft en aanbevelingen tot verbetering.

Eed en borgstel-
ling van Postmees-
ter.

11.—De postmeesters zullen vóór het aanvaarden hunner betrekking verplicht zijn den navolgenden eed in handen van eenen landdrost of vrederechter af te leggen:—

Ik, _____, verklaar plechtig onder eede, dat ik geene brieven of iets aan de post toevertrouwd, dat onder mijne bewaring zal zijn gesteld, zal openen of achterhouden, of doen achterhouden, in strijd met mijn plicht als postmeester, behalve met toestemming en in tegenwoordigheid van de geadresseerde personen; en dat ik op geenerlei wijze brieven of andere artikelen aan de post toevertrouwd, zal verduisteren; maar dat ik mij eerlijk zal gedragen, en in alle opzichten handelen overeenkomstig de bepalingen der wetten en instructies op het postwezen. Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig.

Beëdigd voor mij,

den _____,

Vrederechter.

En voorts een borgtocht moeten stellen ten genoegen van den auditeur-generaal, het bedrag door dien ambtenaar te worden bepaald.

Boete op Post-
meesters voor
plichtverzuim.

12.—De postmeesters zijn verplicht alle bepalingen dezer wet en alle instructies van den postmeester-generaal stiptelijk na te komen en zullen voor elk plichtverzuim worden gestraft met eene boete geen vijf pond sterling te boven gaande, welke boete door den postmeester-generaal kan worden opgelegd en door den thesaurier-generaal zal worden ingevorderd.

Verantwoording
van zegelgelden,
enz.

13.—De postmeesters zullen bij het einde van elk maand alle postzegelgelden, boeten, briefkaarten, postwissels en alle

andere ontvangen gelden verantwoord en storten in handen van den landdrost van hun district, met overlegging der specificatien volgens de bepaalde vormen.

14.—De postmeesters zullen elk twee maanden aan den postmeester-generaal inzenden eene lijst van onafgehaalde brieven, die dadelijk in de *Gouvernements-Courant* moet worden gepubliceerd. Door het niet opzenden van deze lijsten zullen de postmeesters, en door het niet publiceeren zal de contractant voor het drukwerk, onderhevig zijn aan eene boete van tien shillings sterling, door den thesaurier-generaal of den landdrost in te vorderen.

Verzending van lijsten van onafgehaalde brieven door Postmeesters.

15.—Eene maand na publicatie zullen de postmeesters alle onafgehaalde brieven aan den postmeester-generaal opzenden, gemerkt “gepubliceerd of onafgehaald.”

Verzending door hen van zulke brieven.

IV.—POSTKANTOREN.

16.—Op de hoofdplaats van elk district en op zoodanige andere plaatsen als door den postmeester-generaal met goedkeuring van den Staatspresident wordt bepaald, zal een postkantoor zijn, hetwelk elken dag, met uitzondering van Zondag en Feestdagen, wanneer laatstbedoelden niet op eenen postdag vallen, geopend zal zijn van 's morgens negen tot 's namiddags zes ure, behoudens sluiting van het kantoor voor het opmaken en sorteeren van posten, hierna vermeld. Waar zulks noodig is, heeft de postmeester-generaal de macht deze uren te wijzigen.

Postkantoren en kantooruren.

17.—Alle postkantoren zullen voorzien moeten zijn van een brievenbus.

Brievenbussen.

18.—Op Zondag en Feestdagen, zal na aankomst eener post, het postkantoor gedurende een uur worden geopend voor uitgifte van brieven, enzoovoorts, met dien verstande echter, dat indien de post na negen ure des avonds aankomt, dezelve den volgenden morgen ten zeven ure zal worden uitgegeven.

Uur voor uitgifte van brieven.

19.—Bij aankomst eener post kan het kantoor worden gesloten voor sorteering, en moet door het luiden der klok worden kennis gegeven van de uitgifte. Brieven gedurende het opmaken der post in de brievenbus geworpen, zullen per volgende post worden verzonden en gemerkt worden “te laat.”

Sorteering en stempeling. Te late brieven.

De van elders met de post aangebracht wordende brieven zullen worden gestempeld met den datum der aankomst.

20.—De pakketten voor de verschillende postkantoren zullen moeten worden opgemaakt volgens instructien van den postmeester-generaal en vergezeld moeten zijn van een brievenlijst volgens vastgesteld model, waarvan een op het kantoor van afzending moet worden bewaard en het duplo met de erkenning van ontvangst moet worden verzonden. Deze erkenningen moeten behoorlijk worden ingevuld, met de aanmerkingen, indien de inhoud van het pakket niet overeenkomt

Opmaken van pakketten.

met de brievenlijst, en naar het kantoor van afzending per eerste post worden teruggezonden. De postmeesters hierin nalatig zijnde zullen onder de bepalingen vallen van artikel 12 van dit hoofdstuk.

Bepaling over geregistreerde brieven niet in pakketten aanwezig.

21.—In geval op de brievenlijst geregistreeerde brieven staan vermeld welke niet in het pakket aanwezig zijn, zal de postmeester, behalve de aanmerking in de erkenning van ontvangst, zulks dadelijk rapporteeren aan den postmeester-generaal, en de niet ontvangst, indien mogelijk, telegrafeeren naar het kantoor van afzending.

V.—VERTREK VAN POSTEN.

Dagen en uren van verzending van posten.

22.—De posten zullen worden verzonden op zoodanige dagen en uren als door den postmeester-generaal zal worden bepaald en bekend gemaakt.

Postzakken, — overhandigen van.

23.—De postmeesters zijn verplicht de postzakken persoonlijk aan den postcontractant of diens postrijder te overhandigen, en te zorgen dat dezelve, overeenkomstig de bepalingen van het contract, in de kar worden geborgen, alsmede dat de kar dadelijk vertrekke.

Zorg en aansprakelijkheid van pakkotten, enz.

24.—Bij aankomst eener post zal de postmeester zorgen dat geen postzak of postpakket in de kar achterblijve. Na ontvangst der post, overeenkomstig de postpas, zal de postmeester daarvoor aansprakelijk zijn.

Tijd van sluiting van algemeene brievenbussen.

25.—De algemeene brievenbussen voor ontvangst van brieven worden gesloten een uur voor den bepaalden tijd tot vertrek der verschillende posten volgens tijdtabel.

Tarief voor te laat geposte brieven.

26.—Na het sluiten der algemeene brievenbus, zal een extra bus geopend worden tot ontvangst van te laat geposte brieven. Zulke brieven zullen met de vertrekkende post verzonden worden als volgt:—

Indien tot vijftien minuten te laat bezorgd belegd met extra postzegels buiten het reeds bepaalde porto ten bedrage van tweepence per half ons.

Indien tot dertig minuten te laat bezorgd met extra postzegels ten bedrage van vierpence per half ons.

Te laat geregistreeerde brieven moeten buiten het extra porto belegd zijn met zes pence extra postzegels voor registratie indien bezorgd niet later dan vijftien minuten na het sluiten der post.

Rapport van te late aankomst van posten.

27.—Van elke te laten aankomst der post moet door de postmeesters rapport worden gedaan aan den postmeester-generaal, met vermelding hoeveel uren te laat en zoo mogelijk de vermoedelijke oorzaak.

Nakomen door postcontractanten van verplichtingen.

28.—De postmeesters zullen nauwkeurig toezien, dat alle bepalingen van het postcontract door de postcontractanten worden nagekomen en elke nalatigheid onmiddellijk aan den postmeester-generaal rapporteeren.

VI.—POSTCONTRACTANTEN EN CONTRACTEN.

29.—Zoodra een tender voor postvervoer door den Staatspresident zal zijn goedgekeurd, zal door den postmeester-generaal een contract worden gesloten met den postcontractant, hoofdzakelijk op de volgende voorwaarden:—

Sluiten van postcontracten.

30.—De postkarren, met vier paarden bespannen, zullen moeten zijn sterk, ruim genoeg om de postzakken te kunnen bevatten, en een gewicht van hoogstens acht honderd pond moeten kunnen vervoeren. De postkarren met twee paarden bespannen zullen sterk en ruim genoeg moeten zijn om een gewicht van zes honderd pond aan postzakken te kunnen vervoeren. De postkarren zullen voorzien moeten zijn van eene vaste beslotene waterdichte bergplaats voor de brievenpakketten, die met een sterk slot moet gesloten zijn.

Voorwaarden van contracten.—
Postkarren.

31.—In geval genoemde bergplaats niet ruim genoeg is om ook de zakken met couranten daarin te bergen, zullen deze met sterke riemen in de kar worden vastgemaakt en overdekt met een waterdicht geolied zeil.

Riemen. — Geolied zeil.

32.—De postrijder zal van een hoorn moeten zijn voorzien, om daarmede het vertrek en de aankomst der post bekend te maken.

Postrijder hoorn te hebben.

33.—Er mogen in de postkarren geene voorwerpen worden vervoerd waardoor brand of ontploffing kan ontstaan, of door breking van flesschen als anderszins schade kan worden aangebracht.

Postkarren mogen zekere voorwerpen niet vervoeren.

34.—De postcontractanten zijn verplicht kantoor- en schrijfbehoeften (boeken, papier, enzovoorts), voor de gouvernements-kantoren in de buitendistricten met de post te vervoeren, zonder daarvoor eenige bijzondere betaling te kunnen eischen.

Gratis vervoer van kantoorbehoeften, enz.

35.—Wanneer een postrijder in de vervulling van zijne plichten zich schuldig maakt aan dronkenschap of misbruik van sterken drank, of zich zonder wettige verhindering zal ophouden langs het pad, waardoor de post niet op den bepaalden tijd hare bestemming bereikt, zal hij, na overtuiging, onderhevig zijn aan eene boete geene tien pond sterling te boven gaande, of eene gevangenisstraf geene drie maanden te boven gaande, boven de boete, waaraan de contractant onderhevig is volgens artikel 43.

Straf op postrijder voor dronkenschap of nalatigheid.

36.—De postcontractanten en hunne borgen zijn persoonlijk aansprakelijk voor alle schade en verliezen welke door toedoen, nalatigheid, of achteloosheid van hen of hunne bedienden, aan pakketten, brieven, of andere artikelen zullen worden veroorzaakt, en zullen die schaden en verliezen, hetzij door het gouvernement, hetzij door private partijen, op hen kunnen worden verhaald.

Postcontractanten en borgen aansprakelijk voor schaden.

37.—De postcontractanten moeten zich onvoorwaardelijk onderwerpen aan tijdsveranderingen voor het vertrek der posten, onverschillig of dat vervoer bij dag of nacht moet

Onderworpen aan tijdsveranderingen betreffende postvervoer.

plaats vinden, van wege het gouvernement bepaald wordende, zonder daarvoor eenige vergoeding te kunnen eischen.

Postkar in tijds
bereid te zijn voor
vertrek.

38.—Wanneer binnen een uur nadat de post moet vertrekken de postkar niet voor het postkantoor is, zal de postmeester van het kantoor gerechtigd zijn om kar, paarden en drijver te huren, welke de post zal vervoeren voor rekening van den contractant, zullende de kosten van de aannemingsom worden afgetrokken, zonder dat de in gebreke zijnde contractant daartegen in verzet zal kunnen komen, behoudens andere instructies in bijzondere gevallen door den postmeester-generaal aan den postmeester te geven.

Contractanten ge-
houden alle post-
kantoren, enz.,
aan te doen.

39.—De postcontractanten zijn gehouden alle op hunne post-route gevestigde of nog te vestigen postkantoren en post-agentskantoren aan te doen voor ontvangst en afgifte van postpakketten, zullende de tijd van oponthoud door den postmeester-generaal worden bepaald.

Overladen van
pakketten onder
boete verboden,
uitgezonderd ze-
kere gevallen.

40.—De postcontractanten zijn verplicht de postzakken of postpakketten, over de geheele postlinie waarop het contract betrekking heeft, in dezelfde postkar over te brengen, en mogen in geen geval de post op het pad van de eene in de andere kar overladen, tenzij met toestemming en in tegenwoordigheid van eenen postmeester. Alleen in gevallen van dringende noodzakelijkheid, zooals het breken der kar, het overbrengen der post door volle rivieren, enzoovoorts, zal het den postcontractant geoorloofd zijn de postzakken in eene andere kar over te laden. Voor elke overtreding van deze bepaling zullen de postcontractanten worden beboet met een boete geene vijf-en-twintig pond sterling te boven gaande.

Boete wanneer
alle postzakken,
enz., niet aanwe-
zig zijn.

41.—In geval het bij aankomst eener postkar aan den postmeester blijken zal dat niet alle postzakken, postpakketten of andere artikelen tot de post behoorende, overeenkomstig de postpas aanwezig zijn, zal de postmeester daarvan dadelijk rapport doen aan den postmeester-generaal, en zal de ingebreke zijnde postcontractant door den postmeester-generaal voor elke vermiste postzak, pakket, enzoovoorts, worden beboet met eene boete geene vijf-en-twintig pond sterling te boven gaande, tenzij de contractant naar genoegen van den postmeester-generaal duidelijk zal bewijzen, dat zoodanig verlies is ontstaan door van hem (contractant) of zijne bedienden geheel onafhankelijke onvoorziene omstandigheden. Ook zullen de postcontractant en diens borgen, boven en behalve genoemde boeten, verantwoordelijk zijn voor alle schade en verlies overeenkomstig het bepaalde bij artikel 36.

Tijdduur voor
contracten.

42.—De postcontracten zullen worden gesloten voor den tijd van drie achtereenvolgende jaren, tenzij de Staatspresident een korter termijn mocht bepalen. Het gouvernement behoudt echter het recht het contract met eene kennisgeving van vier maanden op te zeggen.

43.—De postcontractanten zijn verplicht de post te vervoeren van het eene postkantoor naar het andere binnen den in het postcontract bepaalden tijd, en zullen voor elke te late aankomst door den postmeester-generaal de volgende boeten worden opgelegd, te weten :—

Voor een tijd niet te boven gaande een half uur	£0	2	6
Voor een half uur en niet te boven gaande een uur	0	7	6
Voor een uur en niet te boven gaande een uur en een half	...	...	...
Voor een uur en een half en niet te boven gaande twee uur	...	...	1 5 0
Voor twee uren en niet te boven gaande twee uren en een half	...	...	2 0 0
En voor elk half uur boven twee en een half uur, onverminderd de genoemde £2, eene som van 10s. sterling.			

Boeten voor te late aankomst.

44.—De in het voorgaande artikel vermelde boeten zullen, in geval van te late aankomst der posten, zonder versooring worden opgelegd, en bij uitbetaling van de aannemings-som worden afgetrokken.

Boeten verplichtend.—Hoe inverteerbaar.

45.—Door den postmeester-generaal zullen in zaken van te late aankomst der posten geene versooring hoeook genaamd mogen worden aangenomen anders dan oponthoud door volle rivieren, spruiten enzovoorts, welke het den postcontractant feitelijk onmogelijk was door te gaan zonder gevaar van de post te verliezen, welke versooring echter ten genoegen van den postmeester-generaal, des noods door beëdigde verklaringen, moet worden bewezen.

Redenen voor versooring van boeten.

46.—Ingeval een postcontractant drie achtereenvolgende reizen in gebreke blijft de post binnen den bepaalden tijd over te brengen, zal de postmeester-generaal het recht hebben dadelijk tenders te vragen voor een nieuw contract voor het vervoer van bedoelde post, zonder de clause van opzegging in artikel 42 bedoeld in aanmerking te nemen, en zal eenige schade daardoor aan het gouvernement veroorzaakt door den in gebreke zijnden contractant of zijne borgen worden geleden.

Gevolg daarvan dat men drie keer te laat is.

47.—Bij het vertrek eener post zal door den postmeester een gedrukte postpas aan den postrijder worden ter hand gesteld, vermeldende dag en uur van het vertrek der post en het getal postzakken. Deze postpas zal door elken postmeester bij wiens kantoor de post stilhoudt worden afgeteekend, vermeldende den tijd van aankomst en vertrek der postkar bij elk kantoor.

Postpas.

48.—In geval een postcontractant, behalve te late aankomst, over het algemeen blijken geeft van voortdurende achte-loosheid in het nakomen zijner verbintenis, het bezigen van slechte, ongeschikte postkarren of paarden, slechte bedienden, enzovoorts, zal de postmeester-generaal, met toestemming van den Staatspresident, het recht hebben het contract dadelijk op te zeggen, zonder dat daartoe eenig bewijs of vorm van pro-

Gevolg van voortdurende achte-loosheid, enz. van contractant.

ces noodig zal zijn, en of van de borggen van den contractant de verdere uitoefening van het contract te vorderen, of dadelijk nieuwe tenders te vragen (zullende ook in dat geval de clause van artikel 42 zijn vervallen), waarvan het hooger bedrag der aannemingssom en de gemaakte kosten op de in gebreke zijnde contractanten of diens borggen zal worden verhaald.

Contractant uitbetaald.

49.—De aannemingssom zal aan den contractant worden uitbetaald in maandelijksche termijnen ten kantore van den thesaurier-generaal, nadat de postmeester-generaal de vordering zal hebben goedgekeurd, en na aftrek van mogelijk verbeurde boeten en alle andere gelden door den postcontractant door het niet nakomen der bepalingen van zijn contract verschuldigd.

Borgstelling voor postcontractanten.

50.—De postcontractanten zijn verplicht bij het sluiten eener overeenkomst met den postmeester-generaal, te stellen twee ge goede borggen, ter goeder naam en faam bekend staande personen, gedomicilieerd binnen dezen Staat en eigenaars van onbelast vast eigendom minstens ter waarde van vijf honderd pond sterling binnen dezen Staat gelegen, welke voor den contractant, ten behoeve van den Staat en ook ten behoeve van private partijen die door verlies van brieven of postpakketten schade komen te lijden, zich verbinden alle schade en verliezen, welke door nalatigheid of onwil of welke andere oorzaak ook van den contractant zouden kunnen worden teweeggebracht, en ter vergoeding waarvan de contractant blijken zou niet bij machte te zijn te zullen vergoeden; en in geval de contractant voor wien zij borg staan in gebreke mocht blijven de bepalingen van zijn contract na te komen, tengevolge waarvan het contract door den postmeester-generaal zou worden opgezegd, zij daaraan zullen voldoen alsof zij die verplichtingen voor zichzelf hadden aangenomen. Terwijl, indien de postmeester-generaal het beter mocht oordeelen voor het verder vervoer der post nieuwe tenders te vragen, zij ook daarmede genoegen zullen nemen en alle schade en verlies zullen vergoeden.

Bij het teekenen van het contract zullen aannemer en borggen domicilie moeten kiezen ten kantore van den landdrost te Bloemfontein, ter uitvoering van alle gevolgen uit het contract voortvloeiende.

VII.—POSTZEGELS.

Uitreiking van postzegels.

51.—De postzegels worden door den thesaurier-generaal op alle postkantoren verkrijgbaar gesteld tegen betaling van niet meer dan de daarop gedrukte waarde.

Waar verkoopbaar.

52.—Buiten de postkantoren zullen postzegels verkoopbaar gesteld worden bij zoodanige personen, op zoodanige plaatsen, als de Staatspresident in overleg met den postmeester-generaal zal goedvinden.

Waar verkrijgbaar.

53.—Personen die geautoriseerd worden postzegels te verkoopen, als in het vorig artikel bepaald, zullen die tegen

contante betaling verkrijgen bij den zegeluitdeeler te Bloemfontein, ten bedrage van niet minder dan vijf pond onder korting van twee-en-een-half percent ter belooning voor hunne diensten.

54.—De soorten en kleuren van postzegels worden door den Staatspresident bepaald. Soorten en kleuren zegels.

55.—De postzegels moeten worden vastgehecht op het adres der brieven, couranten, boeken of pakketten en dienen tot vooruitbetaling van het te betalen postgeld. Vooruitbetaling door zegels.

56.—Ieder postzegel kan slechts eenmaal dienen, en moet op het kantoor van afzending worden onbruikbaar gemaakt met den daarvoor aangewezen stempel. Roijeeren van zegels.

57.—Brieven, couranten, enzoovoorts, belegd met nagemaakte, vervalschte of reeds gebruikte postzegels worden aangehouden en gesteld in handen der ambtenaren, belast met het vervolgen van misdrijven; en zullen de overtreders, na overtuiging, kunnen gestraft worden met eene boete van niet minder dan twintig shillings of eene gevangenisstraf van minstens vier-en-twintig uren. Vervolging en straf voor nagemaakte en reeds gebruikte zegels.

VIII.—BRIEVENPOST.

58.—Onaangeteekende brieven, behoorlijk gezegeld, moeten worden uitgereikt aan den geadresseerden persoon, of aan iemand met een volmacht voorzien, of ook aan een derden persoon, als eerlijk en betrouwbaar bij den postmeester bekend staande. Bij onbekendheid van den geadresseerden persoon, kan de postmeester vorderen dat hij zijne identiteit bewijze. Uitreiking der brieven.

Personen, die eenen op de post bezorgden brief vóór de verzending terug vorderen, zijn verplicht te bewijzen dat de brief van hen afkomstig is.

59.—Ongezegelde brieven zullen worden beboet met het dubbele bedrag van het porto per half ons gewicht. Onvoldoend gezegelde brieven zullen beboet worden met het dubbele bedrag der ontbrekende postzegels. Ongezegelde of onvoldoend gezegelde overzeesche brieven zullen op de gewone wijze worden verzonden naar Kaapstad en worden niet in dezen Staat beboet. Boete op ongezegelde en onvoldoend gezegelde brieven en pakketten.

De boete op brieven, pakketten, enzoovoorts, zal bij uitgifte moeten worden betaald door den geadresseerde, en in geval van weigering zal met zoodanige brieven worden gehandeld als in artikelen 14 en 15 bepaald.

De afzender van een brief, pakket, enzoovoorts, dat geopend zal zijn onder de bepalingen van deze wet, zal verplicht zijn de boeten op zoodanige brieven of pakketten te betalen, en bij weigering onderhevig zijn aan eene boete van twintig shillings of vier-en-twintig uren gevangenisstraf.

60.—De postmeesters zullen zonder verzuim aan den postmeester-generaal moeten opzenden: alle brieven, pakketten, briefkaarten, enzoovoorts, welke (A.) Beschreven zijn met Godslasterlijke, onzedelijke, aanstootelijke, of beleedigende brieven, enz. Opzending naar Postmeester - Generaal van zekere brieven, enz.

woorden; (B.) Die onduidelijke of onleesbare adressen hebben, en (c.) Wanneer de betaling der boete of de ontvangst der brieven geweigerd is.

Dagen en uren voor registratie van brieven; verdere bepalingen daarover.

61.—Brieven kunnen dagelijks worden geregistreerd, met uitzondering van Zon- en Feestdagen en gedurende zoodanige uren als door den postmeester-generaal zullen worden bepaald. Geene brieven worden geregistreerd tusschen zes ure 's avonds en negen ure 's morgens.

De postmeester zal een register houden van alle geregistreerde brieven, met vermelding der namen van den adressant en geadresseerden, bestemmingsplaats, datum van ontvangst en verzending, en zal eene kwitantie aan den afzender moeten afgeven.

De postmeester, die een geregistreerden brief van elders ontvangt, zal denzelven onmiddellijk registreeren in het daarvoor bestemde register.

Een geregistreerde brief mag aan niemand anders dan aan den geadresseerden zelve worden afgegeven, of aan iemand, voorzien van een behoorlijke volmacht, welke door den postmeester moet worden bewaard.

Een geregistreerde brief moet zoodanig gesloten of verzegeld zijn, dat het onmogelijk is er iets uit te lichten zonder den omslag te verbreken of te scheuren.

De postmeesters zullen ten allen tijde rekenschap moeten kunnen geven wat geworden is van geregistreerde brieven.

Charge voor adres.

62.—Brieven, briefkaarten, pakketten, enzovoorts geadresseerd naar dezen Staat en gereadresseerd en verzonden naar elders, zullen gechargeerd worden voor postgeld van de plaats van waar dezelve zullen zijn gereadresseerd tot de plaats van aflevering.

IX.—VRIJDOMMEN.

Postvrije brieven en documenten.

63.—Gouvernements-ambtenaren zijn gerechtigd hunne dienstbrieven postvrij te verzenden, mits de brieven bovenaan gemerkt zijn "in dienst" en onderaan den naam van den ambtenaar of het kantoor van afzending dragen en behoudens de volgende uitzonderingen:—

- (A.) Alle transport-acten en acten van schepenkennis voor een landdrost gepasseerd en door hem opgezonden aan den registrateur van acten, zijn onderworpen aan een postgeld van twee shillings en zespenne sterling voor heen en terugzending; welke som vooruit moet worden betaald aan den landdrost. In alle andere gevallen zijn transport-acten, acten van schepenkennis en alle andere acten onderworpen aan het gewone briefport;
- (B.) Brieven van baljuws en gerechtsboden, behelzende zaken van private partijen, zijn aan het gewone postgeld onderworpen;

- (c). Alle correspondenties tusschen weesheer en meester der insolvente boedelkamer en landdrosten zijn vrij van postgeld; doch zal voor elken boedel moeten worden betaald als "leges correspondentie" twee shillings en zespenne.

64.—Onderwijzers en schoolcommissies zijn gerechtigd hunne brieven aan den superintendent van onderwijs, mits alleen op het onderwijs betrekking hebbende, postvrij te verzenden, met inachtneming der bepalingen in het laatst voorgaand artikel.

Postvrije brieven
aan Superintendent.
van Onderwijs.

65.—Brieven van en naar een commando van dezen Staat worden postvrij verzonden.

Brieven naar een
commando.

66.—De Staatspresident heeft de macht in voorkomende gevallen vrijdom van postgeld toe te staan.

Vrijdom door
Staatspresident
toegestaan.

67.—De postmeesters zijn bevoegd om, indien er eenige redenen tot verdenking bestaan, van den afzender der brieven, welke met vrijdom van post verzonden worden, te vorderen, dat die in hun bijzijn worden geopend, ten einde zich te verzekeren, dat daarin alleen papieren over dienstzaken gesloten zijn.

Onderzoek van
postvrije brieven.

68.—Wanneer ambtenaren misbruik maken door brieven van privaten aard als dienstbrieven te verzenden, zullen zij onderhevig zijn aan eene boete geene vijf pond sterling te boven gaande voor de eerste overtreding en zullen zij bij herhaling door den bevoegden ambtenaar worden vervolgd wegens de misdaad van falsiteit of bedrog.

Vervolging en
boete voor private
brieven als dienst-
brieven verzonden

X.—COURANTENPOST.

69.—Als couranten of nieuwsbladen worden beschouwd alle dag-, week- en maandbladen welke op geregelde tijden verschijnen.

Nieuwsbladen,
zonder iets meer,
te worden verzonden.

Bijvoegsels bij de couranten behoorende en met dezelve verzonden worden niet geacht afzonderlijke couranten te zijn. Bij afzonderlijke verzending worden de bijvoegsels als afzonderlijke couranten aangemerkt.

Couranten moeten verzonden worden zonder omslag, of met een omslag dat aan beide zijden open is; en er zal op of in de courant, of op of binnen den omslag, geene mededeelingen, teekens, figuren of cijfers mogen zijn anders dan de titel der courant, met den naam van den drukker of uitgever of afzender en het adres; noch zal er in de courant eenig ander ding mogen worden gesloten of met de courant vergezeld gaan.

70.—In geval eene courant op de post wordt gedaan in strijd met de voorgaande bepaling, zal dezelve verzonden kunnen worden als brievenpost; of indien de afzender bekend is, zal hij na overtuiging kunnen gestraft worden met eene boete geene vijf pond sterling te boven gaande, of eene gevangenisstraf van eene maand.

Boete bij over-
treding.

Couranten niet
behoorlijk geze-
geld.

71.—Ongezegelde of onvoldoend gezegelde couranten zul-
len worden vernietigd.

XI.—BOEKPOST.

Bepalingen over
boekpost.

72.—Onder boekpost mogen worden verzonden boeken
en andere gedrukte werken, gebonden en niet gebonden.

Behalve gedrukte, gegraveerde of gelithographeerde ar-
tikels of landmeterskaarten, mogen ook wettelijke en handels-
documenten en geschreven muziek als boekpost worden ver-
zonden.

Druk en muziekproeven mogen met de pen verbeterd zijn
en manuscripten daaraan gehecht.

Correspondenties of mededeelingen aan een courant kun-
nen niet als boekpost, maar moeten als brievenpost verzon-
den worden.

Circulaires, enzovoorts, mogen voorzien zijn van de hand-
teekening, beroep en woonplaats van den zender en datum
in geschrift.

Een boek mag eene geschreven opdracht bevatten, en
gedrukte prijscouranten of marktberichten mogen met cijfers
ingevuld worden.

De omslag moet aan beide zijden open zijn voor inspectie.

Pakketten mogen geen grooteren omvang hebben dan
achttien duim lengte, een voet breedte en een voet hoogte, en
niet zwaarder zijn dan vijf pond Engelsch gewicht.

Overtreding van
bepalingen.

73.—Eenige voorwerpen, brieven of mededeelingen onder
boekpost verzonden wordende, in strijd met de voorgaande
bepalingen, zullen gechargeerd worden als brievenpost; of,
indien de afzender bekend is, zal hij onderhevig zijn aan
dezelfde strafbepalingen als in artikel 70 bedoeld.

XII.—STAAL- EN MONSTERPOST.

Bepalingen over
monsterpost.

74.—Met deze afdeeling kunnen worden verzonden stalen
en monsters van goederen welke geene innerlijke waarde
hebben; de hoeveelheid van eenige stof, onder deze afdeeling
verzonden, mag niet zoo groot zijn, dat dezelve eene wezen-
lijke verkoopbare waarde heeft.

Monsters zonder
iets meer te wor-
den verzonden.

75.—Behalve het adres van den afzender en de geadres-
seerde, mogen geene geschriften of mededeelingen in het pakket
worden gesloten anders dan het handelsmerk, nommer en
prijzen der artikelen, welke moeten geschreven zijn op reepen
linnen of papier, die aan de pakketten zijn vastgehecht.

De omslag der pakketten moeten aan beide zijden open
zijn voor inspectie.

Geene pakketten mogen grooter zijn dan achttien duim
lengte, èen voet breedte en èen voet hoogte.

Overtreding van
bepalingen.

76.—De strafbepalingen van artikel 70 van dit hoofd-
stuk zullen ook van toepassing zijn op alle overtreders van
vooraangaande bepalingen.

XIII.—PAKKETPOST.

77.—Pakketten kunnen met de post verzonden worden van en naar alle post- of postagentskantoren in dezen Staat en de Kaapkolonie en naar zoodanige Staten of Kolonien als door den Staatspresident zal worden bepaald, en onderworpen aan zoodanige regulaties als de Staatspresident zal doen afkondigen. Pakketten van waar verzendbaar.

78.—De pakketten moeten open zijn voor inspectie, of voorzien van eene verklaring, door den afzender geteekend, dat dezelve geene brieven of andere artikelen bevatten onderhevig aan een hooger porto dan dat der pakketpost. Bepalingen over pakketpost.

79.—Geene artikelen van ontplofbaren, gevaarlijken, of vernielenden aard, of die schade kunnen veroorzaken aan brieven, pakketten, couranten, of personen, zullen met de post mogen vervoerd worden, en de overtreders zullen naar gelang van omstandigheden kunnen gestraft worden met eene geldboete of gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, of met geldboete en gevangenisstraf of beide. Verzending van zekere voorwerpen verboden.

XIV.—POSTWISSELS.

80.—Postwissels zullen kunnen worden uitgegeven en betaald op zoodanige postkantoren in en buiten den Staat als door den Staatspresident zal worden bepaald en bekend gemaakt. Postwissels, waar uit te reiken en betalen.

81.—De Staatspresident heeft de macht regulaties uit te vaardigen, te veranderen of te wijzigen met betrekking tot de administratie van het postwissel-systeem, te bepalen welke ambtenaren postwissels in dienst kunnen verzenden, en de commissie te regelen voor de uitgifte van postwissels, onderworpen aan de goedkeuring van den volksraad. Regulaties over postwissels.

XV.—TARIEF.

82.—Het tarief voor postgeld op brieven, briefkaarten, couranten, boeken, pakketten, enz., wordt van tijd tot tijd geregeld en vastgesteld bij besluit van den Volksraad en door den Staatspresident bij proclamatie tot algemeen naricht afgekondigd. Postgelden betaalbaar.

HOOFDSTUK LX.

OVER DE TELEGRAAFLIJNEN.

1.—Elke telegraaflijn reeds opgericht, of te worden opgericht, zal onderworpen zijn aan de hiernavolgende bepalingen. Telegraaflijn onderworpen aan volgende bepalingen.

2.—De Staatspresident, met advies en consent van den uitvoerenden raad, zal bevoegd zijn aan private personen of aan naamlooze vennootschappen toestemming te verleenen tot het daarstellen van telegraaflijnen, onder zoodanige voorwaarden als hij zal goed vinden, behoudens bekrachtiging door den volksraad; en om de oprichting en onderhoud van zulke tele- Staatspresident kan toestemming verleenen tot daarstellen van telegraaflijn door private personen, enz.

graaflijnen gemakkelijk te maken, zal de Staatspresident, met advies en consent van den uitvoerenden raad, zoodanige private personen of vennootschappen kunnen machtigen de palen daartoe op te richten en te onderhouden, op de verschillende plaatsen waar die worden vereischt, even als of zulk een telegraaflijn door het gouvernement van dezen Staat werd opgericht of onderhouden.

Hoogte der lijn
en verwijdering
van wegen.

3.—Waar het noodig mocht zijn dat eenige telegraaflijn publieke of private wegen moet kruisen, zal de draad of lijn minstens veertien voet boven den weg moeten zijn, terwijl wanneer de gemelde lijn langs eenen publieken of privaten weg moet loopen, de palen minstens tachtig voet van het midden van den weg moeten verwijderd zijn, en zal de lijn minstens twaalf voet boven den grond moeten wezen. Het vrije gebruik van eenigen weg zal door het daarstellen van eene telegraaflijn niet mogen worden verhinderd. In geval eenige telegraaflijn als voormeld over private landerijen moet gaan, zal dezelve niet lager dan tien voet van den grond mogen wezen, en altijd op zoodanige wijze worden geplaatst, dat de eigenaar van den grond in het vrije gebruik daarvan niet worde gehinderd. Zoude de eigenaar van den grond verlangen dat op sommige plaatsen de lijn veertien voet boven den grond moet zijn, of dat eenig zaailand, tuin, huis, of kraal moet vermeden worden, zal daaraan moeten gevolg gegeven worden, indien de landdrost van het district, waarin de grond gelegen is, zulks noodzakelijk oordeelt, aan wien alleen de beslissing daaromtrent wordt opgedragen, na partijen te hebben gehoord.

Tarief, voorkeur
van berichten van
publiek belang.

4.—Het tarief voor telegrafische berichten zal door den Staatspresident, met advies en consent van den uitvoerenden raad, worden vastgesteld—en indien noodig van tijd tot tijd worden gewijzigd—en dit zal door den gouvernements-secretaris in de *Gouvernements-Courant* behoorlijk worden gepubliceerd. Van dit tarief zal niet mogen worden afgeweken; en alle telegrafische berichten zullen zonder uitstel, gunst of aanzien van personen geregeld worden verzonden. Telegrafische berichten betreffende het welzijn van den Staat of aangrenzende kolonien, het arresteren van misdadigers, de ontdekking of het beletten van misdaden, of met de administratie van justitie verbonden, gezonden door gouvernements-ambtenaren, zullen nochtans de voorkeur van verzending hebben boven alle anderen.

Telange berichten
wanneer niet toe-
gelaten.

5.—Niemand zal worden toegelaten telegrafische berichten te zenden die ter beoordeeling van den telegrafist te lang zijn, en daardoor de spoedige overzending van andere telegrafische berichten zouden verhinderen.

Straf voor zekere
misdrijven betref-
fende telegraaf-
lijnen.

6.—Het beschadigen van de telegraafdraad, palen, of van eenige werken of werktuigen daarmede in verband, het verstoren, verhinderen, of beletten van het vrije gebruik van de

lijn of van eenige werken of werktuigen tot de telegraaflijn behoorende, het vasthechten van eenige draad of afleider aan de telegrafische lijn, of eenig deel daartoe behoorende, zonder toestemming van den ambtenaar aan wien het bestuur of toezicht van den electricischen telegraaf is opgedragen, het verhinderen van de oprichting van eenige telegraaflijn, of de onderhouding daarvan of eenig deel daarvan, elke dier handelingen zal, wanneer zulks met opzet geschiedt, een misdaad zijn gelijk het hierbij verklaard wordt eene misdaad te zijn; en zal kunnen worden gestraft met eene boete niet lager dan vijf pond sterling, en niet te boven gaande een honderd pond sterling, of wel met gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, voor eenigen tijd niet te boven gaande drie maanden, of tot gevangenisstraf en boete beide, alles onverminderd de civiele actie die door den eigenaar of eigenaars der gemelde telegraaflijn tegen den misdadiger kan worden ingesteld, tot goedmaking der schade door hem aangericht.

7.—Een ieder, die de misdaad of misdaden, in het vorige artikel vermeld, ziet bedrijven, kan en wordt hierbij gelast den misdadiger te apprehendeeren, zonder lastbrief daartoe noodig te hebben, en zal zoodanigen misdadiger overleveren aan eenigen veldcornet, constabel, vrederechter, of landdrost om in de gevangenis te worden geplaatst ten einde volgens wet te worden behandeld.

Arrest van misdadigers ten opzichte der telegraaflijnen.

8.—In geval iemand door zorgeloosheid of nalatigheid eenig nadeel of schade aan de telegraaflijn, palen, andere werken of werktuigen daartoe behoorende mocht toebrengen, zal de landdrost van het district waar dit nadeel of die schade is berokkend, op de klachte van den telegrafist of van dengene die met het toezicht van de telegraaflijn is belast, den beklagde voor zich doen verschijnen bij dagvaarding, en na beide partijen te hebben gehoord of bij niet verschijning van den beklagde, de zaak onderzoeken, en zulke schadevergoeding bij vonnis of bij provisioneel vonnis toekennen als hem billijk zal toeschijnen (in ieder geval geene zeven-en-dertig pond tien shillings sterling te boven gaande), en in geval van weigering of nalatigheid om de som aanstonds te betalen of daarvoor ten genoegen van den landdrost securiteit te geven, zal de landdrost zoodanig persoon vonnissen tot gevangenisstraf met of zonder harden arbeid voor een tijdvak niet te boven gaande eene maand. Onverminderd de bevoegdheid van den telegrafist of van den ambtenaar met het toezicht van den telegraaflijn belast om bij de civiele actie voor het gerechtshof van landdrost en heemraden, het rondgaand gerechtshof, of het Hoog Gerechtshof schadevergoeding te eischen in geval hij mocht vermeenen dat meer dan gemelde zeven-en-dertig pond en tien shillings sterling schade was toegebracht.

Vergoeding van schade berokkend aan telegraaf.

Ingang tot telegraafkantoor zonder verlof verboden, enz.

9.—Wanneer iemand zonder verlof eenig gedeelte van het telegraafkantoor, niet voor het publiek bestemd, mocht binnen komen en weigeren hetzelfde te verlaten, wanneer daartoe verzocht door den persoon onder wiens opzicht hetzelfde op dat oogenblik was, of eenigen ambtenaar of dienstbode zal beletten of verhinderen in de uitoefening van zijne of hare plichten, zal hij of zij bij overtuiging onderworpen zijn aan eene boete niet te boven gaande tien pond sterling, of aan gevangenisstraf voor eenigen tijd, niet te boven gaande drie maanden, of wel tot boete en gevangenisstraf beide.

Straf voor openbaring, vernieling, enz., van berichten door telegrafisten.

10.—Eenig persoon, werkzaam op eenig telegraafkantoor hetzij als beambte of als dienstbode, die bedriegelijk of met opzet eenige boodschap door hem ter verzending of aflevering ontvangen mocht verbergen, vernietigen, veranderen, of nalaten te verzenden of te bezorgen, of die, zonder dat hij een getuige in een gerechtshof is, den inhoud mocht openbaren van eenige boodschap of bericht ontvangen of te verzenden, zonder toestemming van den verzender of ontvanger van zoodanige boodschap of bericht, zal bij overtuiging kunnen gestraft worden met eene boete niet te boven gaande een honderd pond sterling, of met gevangenisstraf met of zonder harden arbied voor een tijdvak niet te boven gaande zes maanden of wel met boete en gevangenisstraf beide.

Straf voor valsche berichten.

11.—Iemand die bedriegelijk of met boos opzet eenige boodschap of bericht zal verzenden of doen verzenden, hetwelk hij weet valsch te zijn, zal bij overtuiging gestraft kunnen worden met een boete niet te boven gaande een honderd pond sterling, of met gevangenisstraf met of zonder harden arbied voor een tijdvak niet te boven gaande zes maanden, of met beide boete en gevangenisstraf.

Vervolging van overtredingen dezer bepalingen.

12.—De ambtenaar belast met het toezicht van de telegraaffijn, of eenig persoon door hem gemachtigd, of ten zijnen behoeve handelende, zal bevoegd zijn eenigen overtreder der bepalingen van dit hoofdstuk voor het gerechtshof van landdrost of van landdrost en heemraden te vervolgen door den publieken aanklager, met dezen verstande nochtans, dat waar overtredingen van groven aard, boven de jurisdictie van het gerechtshof van landdrost en heemraden bedreven worden, de prosecutie op de gewone wijze zal worden behandeld. De helft der betaalde boete zal in de publieke schatkist worden gestort, en de andere helft aan den aanbrenger, geen telegraaf beambte zijnde, worden afgegeven.

Uitleg van 't woord "telegraaf."

13.—Door telegraaffijn wordt verstaan eenig middel geschikt tot overbrenging van boodschappen, berichten, teekenen, of seinen hetzij door electriciteit, magnetisme, electromagnetisme als anderszins.

HOOFDSTUK LXI.

OVER DEN VERHUUR VAN GOVERNEMENTS-GRONDEN.

1.—Alle gouvernementgronden zullen onder de volgende voorwaarden worden verhuurd:—

- (A). De huurtijd zal zijn voor vijf of voor tien jaren naar keuze van den huurder, die zich daaromtrent bij het aangaan van het contract moet verklaren. a. Huurtijd.
- (B). De huurprijs wordt geregeld door publieke competitie, en moet jaarlijks vooruit worden betaald ten kantore van den landdrost van het district waar de verhuurde plaats gelegen is. b. Huurprijs.
- (C). De huurder is verplicht, behalve de huurpenningen, jaarlijks de recognitie-penningen op het door hem gehuurde onroerend goed te betalen voor zoolang als de huur duurt. c. Recognitie-penningen.
- (D). De huurder moet het gehuurde als een goed huisvader gebruiken; mag geene boomen of bosschen kappen, dan alleen voor eigen gebruik, of voor verbetering der gehuurde plaats, en mag in geen geval hout verkoopen, wegschenken of verruilen. d. Behoorlijke zorg.
- (E). De huurder zal zijn gehuurde niet aan anderen mogen verhuren of de huur aan anderen overmaken zonder toestemming van het gouvernement, ook zal hij niet gerechtigd zijn eenige vermindering of kwijtschelding van huurpenningen te vorderen ten gevolge van misgewas, of van voorziene of onvoorziene toevallen of gebeurtenissen. e. Geen overmaken van huur of kwijtschelding voor misgewas.
- (F). De gebouwen, dammen, kralen, landmuren of eenige andere verbeteringen, welke door den huurder gedurende den huurtijd mochten worden opgericht of gemaakt op zijn gehuurde, zullen bij het eindigen der huur, door verloop van tijd of door ontbinding door de schuld van den huurder, het eigendom zijn van het gouvernement, dat niet verplicht zal zijn daarvoor eenige vergoeding aan den huurder te geven. f. Verbeteringen.
- (G). De huurder zal het recht niet hebben, om eenige gebouwen, dammen, kralen, landmuren of eenige andere verbeteringen, welke op de plaats zijn gemaakt of aangebracht op eenigerlei wijze te vernielen of te beschadigen, maar integendeel verplicht zijn die behoorlijk te onderhouden en in goed orde, bij het eindigen der huur, aan het gouvernement af te leveren. g. Gebouwen enz. in order te houden.
- (H). Het gouvernement van den Oranjevrijstaat zal ten alle tijde het recht hebben het verhuurde onroerende goed, hetzij uit de hand hetzij publiek te verkoopen. h. Verkoop van 't verhuurde. Compensatie.

De huurder zal echter de voorkeur hebben het gehuurde te koopen, tegen denzelfden prijs en op dezelfde voorwaarden, die het gouvernement met anderen kan bedingen. Ook zal de huurder in het bezit van het verhuurde blijven tot dat de granen en vruchten kunnen geoogst zijn, welke op de landerijen door hem gezaaid zijn of in den tuin gezaaid of geplant zijn voor den dag der verkooping. Bovendien zullen de huurpenningen welke vooruit betaald zijn over het loopende huurjaar, naar evenredigheid worden gerestitueerd. Zoodanige verkoop geschiedt of onderworpen aan het bestaande huurcontract of ter keuze van het gouvernement zal voor door den huurder aangebrachte verbeteringen hem compensatie worden betaald in verhouding tot de nog te verloopende huurjaren, en te worden bepaald en vastgesteld hij arbitrage, indien omtrent het bedrag, als compensatie te betalen, geschil mocht ontstaan.

i. Huur eindigt bij verlies door gouvernement van 't verhuurde.

(I). Indien tengevolge van rechtsgeding het gouvernement van den Oranjevrijstaat, de verhuurde en gehuurde plaats hierboven vermeld geheel mocht verliezen, of indien het aan het gouvernement mocht blijken, dat gemelde plaats niet bestaat of slechts gedeeltelijk bestaat, zal de huur daardoor geeindigd zijn, en de huurder zal geen recht tot schadevergoeding tegen het gouvernement hebben, wordende het hierbij uitdrukkelijk bedongen, dat de huurder van die actie heeft afstand gedaan.

j. Borgtocht.

(J). De huurder zal verplicht zijn ten genoegen van het gouvernement te stellen of twee borgen in solidum en als mede principale schuldenaars of anders voldoende securiteit, ter behoorlijke nakoming van het huurcontract.

k. Overlijden of insolventie van borgen.

(K). In geval van overlijden of insolventie van een der borgen of van beiden, zal de huurder verplicht zijn nieuwe borg of nieuwe borgen te stellen of anders voldoende securiteit, te geven.

l. Huur te eindigen bij niet voldoende van voorwaarden.

(L). Mocht de huurder de huurpenningen of recognitiepenningen niet op den bepaalden tijd voldoen, of eenige der andere voorwaarden niet nakomen, dan zal het gouvernement het recht hebben het contract als geeindigd te verklaren, of de borgen, zoo die er zijn, aan te spreken tot vergoeding van eenige schade en tot verdere nakoming van het huurcontract, of de geveven securiteit voor de geleden schade executabel te doen verklaren.

m. Overlijden van huurder.

(M). In geval van overlijden van den huurder zal zijn executeur de huur kunnen opgeven, mits betalende

de huur drie maanden vooruit, indien die niet alreeds is betaald. Anders zal de huur loopen tot den bepaalden tijd.

- (N.) In geen geval zullen eenige betaalde huur of recognitiepenningen teruggegeven worden aanden huurder of zijne borggen, uitgezonderd in gevallen waar de huur geeindigd wordt buiten schuld van den huurder.

n. Geene huur of recognitie-pennin-
gen teruggegeven
te worden aan
huurder.

2.—Het gouvernement zal niet verplicht zijn, om het hoogste bod, bij eene publieke verhuring gedaan, aan te nemen.

Geene verplich-
ting tot aanname
van hoogste bod.

HOOFDSTUK LXII.

OVER HET MISBRUIK VAN GOVERNEMENTS- GEBOUWEN.

1.—Geen kantoor, schoolgebouw, of onderwijzerswoning aan het gouvernement toebehoorende mag worden gebruikt voor

Misbruik van
gouvernementsge-
bouwen verboden.

- (A). Danspartijen;
- (B). Comediespelen door rondreizende troepen;
- (C). Vendu-verkoopingen;
- (D). Publieke eetmalen; en
- (E). Concerten en dergelijke vermakelijkheden;

tenzij dezelve—met uitzondering van afdeeling A en B—gegeven of gehouden worden met het doel om zedelijkheid en kennis onder het publiek te verspreiden en te bevorderen, of om publieke inrichtingen, zooals kerk en school, hospitalen en bibliotheken te bevoordeelen, of om eer te bewijzen aan den Staatspresident, of eenig ander waardig persoon; mits de Staatspresident of zulk ander waardig persoon tegenwoordig zij.

2.—De respectieve landdrosten, resident vrederechters, voorzitters van schoolcommissien en hoofdonderwijzers hebben de macht en het wordt aan hunne discretie overgelaten te beslissen of zoodanige kantoren, schoolgebouwen en onderwijzerswoningen voor zoodanige publieke vermakelijkheden mogen gebruikt worden; echter zal hunne beslissing op verzoek van belanghebbenden door den Staatspresident kunnen ter zijde gezet worden en zal de Staatspresident naar bevind van zaken handelen, wanneer het hem blijkt ten gevolge van eenige klachte dat zoodanige landdrost, resident vrederechter, voorzitter, of hoofdonderwijzer zijne discretie niet in den geest dezer bepalingen heeft gebruikt.

Ambtenaren die
kunnen beslissen
over toelating
daarin van ver-
makelijkheden.

3.—In genoemde publieke gebouwen mogen in geen geval danspartijen, loterijen en rinkspelen toegelaten worden.

Danspartijen, enz.,
daarin verboden.

4.—Eenig persoon of personen de bepalingen van dit hoofdstuk overtredende zal of zullen onderhevig zijne aan eene geldboete van niet minder dan twee pond en tien

Boete op overtre-
ding.

shillings sterling en niet te boven gaande vijf pond sterling, of bij gebreke van betaling aan gevangenisstraf niet te boven gaande veertien dagen.

Jurisdictie van
Gerechtshof over
overtreding.

5.—Het gerechtshof van den landdrost zal jurisdictie hebben voor overtredingen der bepalingen van dit hoofdstuk.

HOOFDSTUK LXIII.

DE WET OVER DE DOUANE-BELASTING,

Samenstelling van
Tol-Unie.

1.—De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van kracht van af den dag die door den Staatspresident is bepaald geworden bij proclamatie in de *Gouvernements-Courant*, en in zoodanige proclamatie zijn vermeld geworden de namen van de staten, kolonien of grondgebieden, die aan de Zuid-Afrikaansche tol-unie behooren, en de Staatspresident zal, van tijd tot tijd bij verdere proclamatie de admisse tot zoodanige tol-unie van eenigen anderen staat, kolonie of grondgebied in Zuid-Afrika, die eene beschaafde regeering heeft van af den eersten dag van Januari of Juli, zoo als het geval mocht zijn, na zoodanige proclamatie, kunnen verklaren.

Mits echter dat geene staat, kolonie, of grondgebied, niet vermeld in de proclamatie deze wet van kracht verklarende, zal beschouwd worden als toegelaten tot gezegde unie dan tot na verloop van zes maanden van af den datum waarop door den Staatspresident een verzoek zal zijn ontvangen van zoodanigen staat, kolonie, of grondgebied vragende om eene verklaring van admisse tot gezegde unie.

Bedragen van
Donane-belasting.

2.—Van en na den datum waarop deze bepalingen kracht van wet verkrijgen zullen geheven, gevorderd, geïnd, en betaald worden op alle goederen, waren en koopwaren geïmporteerd of gebracht binnen dezen Staat beschreven en uiteengezet in schedule A hieraan gehecht, de douane-belastingen daarin omschreven, en alle zoodanige douane-belastingen zullen wanneer ingevorderd gestort worden in de staatskas.

Vrijdom van
douane-belasting.

3.—Alle goederen, waren, en koopwaren, vermeld in schedule B hieraan gehecht, zullen vrij van douane-belasting in dezen Staat mogen worden ingevoerd.

Verbeurd-verkla-
ring van goederen
ingevoerd zonder
befaling der belas-
tingen.

4.—Indien eenige goederen aan douane-belasting onderhevig binnen den Staat worden ingevoerd, alvorens daarop alle verschuldigde douane-belasting behoorlijk is betaald of verzekerd volgens wet, worden zulke goederen ten behoeve van den Staat verbeurd, met dien verstande dat zulke verbeurd-verklaring niet zal affecteren of opheffen eenige andere boete of straf door of uit kracht van deze of eenige andere tijdens de verbeuring bestaande wet daargesteld.

Op welke waarde
de belasting gehe-
ven wordt.

5.—In alle gevallen waar douane-belastingen geheven worden op goederen volgens de waarde derzelve, zal zulks genomen worden te zijn de markt-waarde van de goederen ter plaatse waar zij door de invoerders gekocht zijn geworden.

6.—Wanneer eenige goederen ingevoerd of in pakhuizen opgeslagen, na invoer in dezen Staat zullen worden vervoerd naar eenigen staat, kolonie, of grondgebied niet aan de tol-unie behoorende, zal de Staatspresident een rabat van de op gezegde goed te betalen douane-belastingen kunnen geven; mits echter dat geen zoodanig rabat zal gegeven worden dan nadat kennisgeving daarvan zal geschied zijn in de *Gouvernements-Courant*.

Rabat op doorgevoerde goederen.

7.—Wanneer eenige goederen, ingevoerd of in pakhuizen opgeslagen na invoer in dezen Staat, zullen worden vervoerd naar en tot verbruik in eenigen staat, kolonie, of grondgebied aan zoodanige tol-unie behoorende, zal aan het gouvernement van zoodanigen staat, kolonie of grondgebied moeten betaald worden drie-vierden van de douane-belastingen onder de tol-unie geind op gezegde goederen.

Gedeelte van belasting betaalbaar aan Staat waarheen goed ingevoerd in den Staat vervoerd wordt.

8.—De Staatspresident, mits kennis daarvan in de *Gouvernements-Courant* gevende, zal regulaties kunnen maken en veranderen regelende het invoeren binnen, het wegnemen en vervoeren naar en over de grenzen van den Staat, en het vervoeren door den Staat, van de goederen vermeld in de schedulen van deze wet, het geven van rabat van douane-belastingen, het daarstellen en in stand houden van en controle over staatsentrepots ("bonded warehouses") en het betalen aan eenigen staat, kolonie, of grondgebied van zijn deel van de douane-belastingen geind door de ambtenaren van dezen Staat.

Regulaties voor en overeenkomsten omtrent aangelegenheden betreffende douane-belastingen.

De Staatspresident zal voorts, mits kennis gevende als voormeld, van tijd tot tijd zulke verdere of andere regulaties en bepalingen kunnen maken, en hij zal zulke overeenkomsten kunnen aangaan als hij noodig of raadzaam moge oordeelen ten einde de behoorlijke uitvoering van de termen en de bedoeling van de conventie tot daarstelling van de Zuid-Afrikaansche tol-unie te verzekeren of te bevorderen.

9.—De Staatspresident heeft de macht om, bij proclamatie of kennisgeving in de *Gouvernements-Courant* van dezen Staat uitgevaardigd, van tijd tot tijd aftekondigen en te bepalen plaatsen als poorten voor dezen Staat, waar of door welke, uitsluitend, goederen in-, door- of uitgevoerd mogen en moeten worden, alsmede de wegen binnen dezen Staat waarlangs zulke goederen naar de plaatsen hunner bestemming moeten worden vervoerd of genomen. Indien eenige goederen aan douane-belasting onderhevig in-, door- of uitgevoerd worden, anders dan door de als voormeld afgekondigde en bepaalde poorten, of op andere dan onder de voorzieningen van deze wet of de uit kracht daarvan vervaardigde regulaties bepaalde wijze, of vervoerd worden anders dan langs de als voormeld afgekondigde en bepaalde wegen, worden al zulke goederen verbeurd ten behoeve van den Staat, tezamen met de vervoermiddelen voor in-, door- of uitvoer van zulke goederen gebezigd.

Uitsluitelijke poorten en wegen voor invoer en doorvoer.

Verkoop van goederen tot dekking van douane-belasting, wanneer betaling geweigerd wordt.

10.—Indien eenig invoerder van goederen weigert eenige wettig vorderbare douane-belastingen op door hem ingevoerde goederen te betalen, zal de douane-beambte van de poort van invoer van zulke goederen of eenig andere door den Staatspresident daartoe aangestelde douane-beambte het recht en de macht hebben en verplicht zijn zulke goederen te nemen en in secure bewaring te houden, met de vaten, kisten en andere omhulselen er van, en dezelve bij publieke veiling doen verkoopen binnen eene maand na zulke weigering om te betalen, op zulke plaats en tijd als door zulken beambte na vier of meer dagen publieke kennisgeving voor dat doel moge worden bepaald, zullende gemelde goederen tegen kontant aan den hoogsten bieder verkocht worden, en de opbrengst zal aangewend worden ten eerste ter bestrijding van de op die goederen verschuldigde douane-belasting, voorts van de onkosten door den verkoop veroorzaakt, en van alle andere kosten en onkosten dienaangaande gemaakt; en het saldo, indien er eenig is, zal aan den invoerder, eigenaar, of anderen persoon behoorlijk gemachtigd hetzelve te ontvangen, worden uitbetaald.

Inbeslagneming en verkoop van verbeurdverklaarde goederen.

11.—Alle goederen in beslag genomen als onderworpen zijnde aan verbeurd-verklaring onder of in termen van deze bepalingen of van eenige andere of hierna van kracht wordende wet of regulatie, zal onmiddellijk worden geplaatst onder toezicht en zorg van den douane-beambte aan het douane-kantoor naast gelegen aan de plaats waar de inbeslagneming plaats vond, en die beambte zal dezelve in secure bewaring houden en op verbeurdverklaring dier goederen zal hij dezelve bij publieke veiling aan den hoogsten bieder doen verkoopen, met dien verstande echter dat het den Staatspresident geoorloofd zal zijn, om, in stede van zulken verkoop, te gelasten dat zulke goederen vernietigd zullen worden of zullen worden aangehouden voor publieken dienst; zullende de opbrengst van zulke goederen bij publieke veiling verkocht bevrijd zijn van betaling van vendu-procentos.

Verhaal van boeten en verbeurten.

12.—Alle boeten en verbeurten onder deze of eenige andere wet betrekking hebbende op douane-belastingen zijn verhaalbaar en daarvoor mag gedagvaard worden voor het Hoog Gerechtshof of voor het rondgaand hof van het district waar de daad of het verzuim zulke boete of verbeurte ten gevolge hebbende zal hebben plaats gevonden.

Kwijtschelding van straf, en van boete, geheel of gedeeltelijk, en teruglevering van verbeurd vee, enz.

13.—Het zal den Staatspresident geoorloofd zijn om te gelasten dat eenig voertuig of dier, en eenige goederen of waren, in beslag genomen uit kracht van deze bepalingen of van eenige latere wet op douane-belastingen, zal of zullen worden afgeleverd aan den eigenaar of de eigenaren daarvan, hetzij verbeurd-verklaring geschied is of niet, en ook om eenige boete uit kracht van deze bepalingen of dusdanige wet opgelegd te verminderen of kwijt te schelden, en om eenig per-

soon of eenige personen, onder deze bepalingen of eenige andere wet op douane-belasting betrekking hebbende, tot straf veroordeeld vrij te laten op zulke voorwaarden en termen als door den Staatspresident zal raadzaam geoordeeld worden.

14.—Alle uit kracht dezer bepalingen of eenige daaronder vervaardigde regulatie verhaalde boeten en de opbrengst van alle verbeurd-verklaarde goederen zullen worden verantwoord aan den thesaurier-generaal, en zullen worden verdeeld, uitbetaald en toegekend als volgt, te weten: na aftrek van alle onkosten van prosecutie, indien er eenige zijn, en van de kosten aan den verkoop van verbeurde goederen verbonden, zullen van het netto-restant twee derden worden betaald en toekomen aan de staatskas, en het overige een derde zal ter dispositie worden geplaatst van den Staatspresident, ten einde dat door hem het geheel of eenig deel er van kan worden toegekend aan zulken beambte of beambten of andere personen als deugdelijke diensten mochten hebben verricht, hetzij door het geven van informatie of door dadelijke assistentie geleid hebbende tot het verhaal van zulke boete of verbeurte; het onbesteede saldo van zulk een derde deel, indien eenig, zal in de staatskas worden gestort.

15.—Indien eenige douane-beambte eenige fooi, geschenk of belooning, hetzij in geld, waarde of anderszins, direct of indirect, ontvangt van eenigen persoon—niet tot het geven daarvan door wettig gezag geautoriseerd—voor eenig iets door hem gedaan of te worden gedaan, in zijne betrekking of werk of voor iets daarmede eenigerwijze in verband staande, zal zulke beambte daarvan ten genoegen van den Staatspresident overtuigd wordende, uit zijne betrekking worden ontslagen, en indien eenig persoon—niet daartoe op wettig gezag geautoriseerd—eenige dusdanige fooi, geschenk of belooning aan eenigen douane-beambte zal geven, aanbieden, of beloven, zal zulk persoon voor elke dusdanige overtreding beboet worden in de som van een honderd pond sterling.

16.—Eenige persoon die eenige bij deze of eenige latere douane-wet, of bij eenige daaronder vervaardigde regulatie, vereischte of voorgeschrevene pas, permit, certificaat of ander document vervalscht, namaakt, verkeerd invult, of onder valsche voorwendzelen verkrijgt of poogt te verkrijgen, met oogmerk om te bedriegen, of om eenige der bepalingen van voormelde wetten of regulaties te ontduiken, of die kwaadwillig of moedwillig eenig zulk document gebruikt of poogt te gebruiken, of die door valsche opgave te doen of valsche beëdigde of andere verklaringen afteleggen eenige pas, permit, certificaat of ander document verkrijgt of doet opstellen of poogt zulks te doen, zal voor elke overtreding gestraft worden als hierinlater bij artikel 19 bepaald.

17.—Eenig persoon schuldig bevonden wordende eenig douane-beambte in het uitvoeren van zijn plicht te hebben

Besteding van opbrengst van verbeurde goederen.

Geschenken aan douane-beambten verboden, onder strafbepaling.

Vervalschen van zekere documenten strafbaar.

Strafbepaling voor tegengaan van beambten.

aangerand, tegengegaan, gemolesteerd, belet of verhinderd, of eenig persoon zulken eerstgenoemden persoon hebbende bijgestaan of geholpen is onderhevig aan eene boete niet te boven gaande vijf honderd pond sterling, of aan gevangenisstraf met of zonder harden arbied voor een tijdperk niet te boven gaande vijf jaren.

Bewijslast omtrent gedisputeerde betaling van belastingen.

18.—Indien goederen aangehouden of in beslag genomen worden wegens niet betaling van douane-belasting of wegens eenig andere oorzaak, verbeuring ten gevolge hebbende, en indien eenig geschil zal ontstaan of die belastingen betaald zijn of anderszins of die goederen wettig zijn in-, door- of uitgevoerd, zal de bewijslast aangaande feiten in geschil rusten op den eigenaar der goederen en in geen geval op den beambte die zulke goederen zal hebben aangehouden of in beslag genomen.

Algemeene strafbepaling voor overtredingen.

19.—Eenig persoon, die eenig artikel van dit hoofdstuk voor de overtreding waarvan geene bijzondere strafbepaling is daargesteld of eenige regulatie of de bepalingen van eenige kennisgeving of proclamatie gemaakt en gepubliceerd in termen van deze bepalingen overtreedt, zal onderhevig zijn aan eene boete niet te boven gaande drie honderd pond sterling, en bij gebreke van betaling tot gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid voor eenigen tijd geen twaalf maanden te boven gaande; of aan beide zoodanige boete en gevangenisstraf; en alle goederen ingevoerd of vervoerd in strijd met zoodanige regulaties, en alle voertuigen en dieren gebruikt in het invoeren of vervoeren van zoodanige goederen worden ten behoeve van het gouvernement verbeurd.

Rabat op suiker.

20.—Een rabat van invoerrechten zal mogen gegeven worden aan gebruikers van suiker bij de groote maat tot het maken van confituren, confijten en suikergebak onder zoodanige regulaties als zal worden voorgeschreven door den Staatspresident, mits dat geene gebouwen waarin men bier brouwt of spiritus stookt zullen worden gelicentieerd voor het maken van confituren, confijten en suikergebak.

SCHEDULE A.

Schedule A.—Bepaling van belasting.

Ale en Bier, per imperiaal gallon	...	...	£0	1	3
Landbouwwerktuigen (uitgezonderd kafferschoffels en pikken) per £100	...	...	10	0	0
Assen, bussen, veeren en lampen voor karren, rijtuigen en andere voertuigen op wielen per £100	...	...	10	0	0
Spek en ham, per lb.	...	...	0	0	2
Zakken voor meel, graan, kool en wol, per £100	...	...	5	0	0
Kralen, per lb.	...	...	0	0	2
Boter, per lb.	...	...	0	0	3
Kaarsen, per lb.	...	...	0	0	2½

Rijtuigen, karren, wagens en andere voertuigen op wielen, insluitende kruiwagens, per £100	...	...	...	£20	0	0
Cement, per 400 lb.	...	...	...	0	2	0
Kaas, per lb.	...	...	...	0	0	3
Chicory, per 100 lb.	...	...	...	0	16	8
Cider, per imperiale gallon	...	...	...	0	1	0
Steenkool, coke en patent brandstof, per ton	...	...	...	0	2	0
Cocoa en chocolade, per 100 lb.	...	...	...	0	16	8
Koffij, per 100 lb.	...	...	...	0	12	6
Suikergoed: jam, gelei, vruchten op bottels en in blikken en bereide zoetigheden niet met artsenijen vermengd, of behoorlijk als apothekerswaren geclassificeerd, maar insluitende suikergebak van alle soorten en andere artikelen waarmede suiker grootelijks is gemengd voor inmaak-doeleinden, per 100 lb.	...	...	...	0	16	8
Kurken en sponnen, per £100	...	...	...	10	0	0
Koorn en graan van allerlei soort, per 100 lb.	...	...	...	0	2	0
Dynamiet, per lb.	...	...	...	0	0	3
Dadels, per lb.	...	...	...	0	0	2
Visch, ingemaakt of geperst, in potten, bottels, blikken of hout, per lb.	...	...	...	0	0	2
Gedroogde vruchten, per lb.	...	...	...	0	0	2
Meel, fijn of grof, van tarwe, per 100 lb.	...	...	...	0	5	0
Gember, drooge, chow-chow en ander soortgelijke confijten, per lb.	...	...	...	0	0	3
Buskruit per lb.	...	...	...	0	0	6
Geweren en geweer-loopen, per loop	...	...	...	1	0	0
Hop, per £100	...	...	...	10	0	0
IJzer, staaf-, bout- en roeden, per £100	...	...	...	10	0	0
Reuzel, per 100 lb.	...	...	...	0	12	6
Marmer, per £100	...	...	...	10	0	0
Lucifers, te weten:—Houten in doozen of andere pakjes, niet meer dan 100 lucifers bevattende, per gros	...	...	...	0	2	0
„ Houten in doozen of andere pakjes, meer dan 100 en niet meer dan 200 lucifers bevattende, per gros	...	...	...	0	4	0
„ was vestas en fusees in doozen of andere pakjes, tot 50 vestas of fusees bevattende, per gros	...	...	...	0	2	0
„ in doozen of andere pakjes tot 100 vestas of fusees bevattende per gros	...	...	...	0	4	0
„ (En tegen dezelfde verhouding voor iedere 50 vestas of fusees meer).						
Vleesch, gezouten en ingemaakt, in blikken, kisten of anderszins, per lb.	...	...	...	0	0	2

Metaal, compositie en bladijzer, per £100	...	£10	0	0
Muilezels, ieder	...	1	0	0
Olien van alle soorten, andere dan chemische, reuk en geparfumeerde, per imperiale gallon...	...	0	1	0
Olie, chemische, reuk en geparfumeerde per £100	...	15	0	0
Paddie, in Natal bekend als koelierijs, per 100 lb.	...	0	1	6
Pistolen of pistool-loopen, ieder	...	0	5	0
Pikken en schoffels (kaffersch), ieder...	...	0	0	6
Atjar en sausen, per lb.	...	0	0	2
Rijst, per 100 lb.	...	0	3	6
Harpuis, per £100	...	10	0	0
Zout, rots, per ton	...	0	2	0
Zout, alle andere soorten, per ton	...	0	5	0
Zeep, ordinaire, bruine, blauwe, gele of gespik- kelde per 100 lb.	...	0	4	2
Soda, bijtende, per £100	...	10	0	0
Geestrijke dranken van alle soorten, de sterkte- proef van Syke's hydrometer niet te boven gaande, enzoovort, naar evenredigheid voor meerdere sterkte, per imperiale gall.	...	0	10	6
Geestrijke dranken (zoetgemaakt of geparfumeerd), likeuren en cordials, per imperiale gallon	...	0	10	6
Suiker van alle soorten (insluitende melasse en konkreet), per 100 lb.	...	0	6	3
Duigen, per £100	...	5	0	0
Talk, per 100 lb.	...	0	4	2
Tamarinde, per lb.	...	0	0	2
Thee, per lb.	...	0	0	8
Blikijzer, namelijk: platen of bladen, per £100...	...	5	0	0
Tabak, niet verwerkt, per lb.	...	0	1	0
Tabak, verwerkt, anders dan cigaren of snuif per lb.	...	0	2	0
Cigaren, per lb.	...	0	4	0
en voor iedere £100 waarde	...	10	0	0
Cigaretten, per gros	...	0	2	0
Snuif, per lb.	...	0	4	0
Curcumawortel (borrie), per lb.	...	0	0	3
Terpentijn, per gallon	...	0	1	0
Vernis, per gallon	...	0	1	0
Groenten, ingemaakt of geperst, in potten, bottels, blikken of hout, per lb.	...	0	0	2
Azijn, per gallon	...	0	0	6
Wijn, in bottels, elk van niet meerderen inhoud dan 6 op de imperiale gallon, per dozijn bottels	...	0	12	0
Wijn, in bottels, elk van niet meerderen inhoud dan 12 op de imperiale gallon, per 12 bottels	...	0	6	0
Wijn, in andere bottels, of in vaten, per imperiale gallon	...	0	6	0

Hout, onbewerkt, behalve kajaten hout, per kubieke voet	£0	0	2
Hout, behalve kajaten hout, geschaafd of gegroefd per kubieke voet	0	0	3
Kajaten hout, per kubieke voet	0	0	4
Goederen hierboven niet opgenoemd of omschreven noch op andere wijze met inkomende rechten belast, en waarvan de invoer of het gebruik niet verboden is in de eene of in de andere Kolonie of Staat voor- noemd per £100	12	0	0

SCHEDULE B.

VRIJ.

Alle ruwe producten van Zuid-Afrika, overland ingevoerd. Schedule B.—
Vrijdommen.

Alle goederen gekweekt, geproduceerd of gefabriceerd, binnen gezegde Kolonie of Staat, overland ingevoerd, uitgezonderd meel gefabriceerd van andere dan Zuid-Afrikaansche tarwe.

Alle artikelen van militaire, marine, of vrijwilligers uniformen of uitrustingen ingevoerd ten gebruik van H. M. Imperiale of Koloniale krijgsmacht of van de krijgsmacht van gezegde Kolonie of Staat.

Dieren, levende (uitgezonderd muilezels).

Ankers en ankerkettingen voor scheepsgebruik.

Been.

Bottels van gewoon glas, ingevoerd vol wijn, bier of andere vloeistof, onderhevig aan inkomende rechten.

Boeken, gedrukt, geen buitenlandsche nadrukken zijnde van werken onder Britsch of Zuid-Afrikaansch kopierecht.

Ongemunt edel metaal of munt.

Rijtuigen, karren, wagens of andere voertuigen op wielen in Zuid-Afrika gemaakt, overland ingevoerd.

Katoen in ruwen staat.

Diamanten of andere edelgesteenten, in ruwen staat.

Struisvederen, niet uitgekamd.

Heiningdraad, ijzeren standaards, en alle andere materialen, bestemd om alleen voor draadheining te worden gebezigd.

Visch, niet speciaal belast.

Bloem van zwavel.

Vruchten, groene, insluitende klappernoten.

Guano en andere mest.

*Haar (namelijk angora).

*Huiden, van ossen en koeien.

*Hoorns, van ossen en koeien.

*Hoorns, van wilde dieren.

IJs.

*Ivoor.

* Niet verwerkt maar in ruwen staat.

Machinerie en bestanddeelen daarvan, namelijk, voor landbouw-, mijn-, zaag-, of fabriek-einden.

Land- en zeekaarten.

Materialen ten gebruike bij den aanleg van spoor- en tramwegen binnen de Unie; zulke materialen te zijn spoorstaven, dwarsleggers (sleepers), klemhaken voor spoorstaven en dwarsleggers, ijzeren dwarsbalken, ijzeren brugwerk, rioolbedekkingen, locomotieven, tenders, ballastwagens, goederenwagens, spoorwegrijtuigen, waterreservoirs voor locomotieven, draaischijven en spoorwegsinalen.

Materialen voor gebruik en oprichting van telegraaflijnen binnen de Unie.

Papier, voor het drukken van nieuwsbladen en van boeken. Fotografien.

Ruw ijzer.

Drukkers- en boekbinders-materialen.

Proviand of andere voorraad voor de geregelde krijgsmacht in dienst van Hare Britsche Majesteit en van den gezegden Staat of Kolonie.

Zaden, bollen of planten (tuin).

Schapendip.

*Vellen—Geiten.

* „ Rob.

* „ Schapen.

* „ Wilde dieren.

Specimina ter verklaring van de natuurlijke historie.

Tabak, opbrengst van Zuid-Afrika, overland ingevoerd.

Wijn geïmporteerd of uit entrepot genomen ten dienste van militaire officieren op volle soldij dienende in de geregelde land- en zeemacht van Hare Britsche Majesteit en in den gezegden Staat of Kolonie, en ook ten gebruike van officieren van Harer Majesteits marine dienende aan boord van Harer Majesteits schepen, onderworpen evenwel aan zulke regulaties als gemaakt zullen worden, en mits dat, indien zoodanige wijnen later worden verkocht, behalve ten gebruike of verbruike van zoodanige officieren dienende als voorzeggd dezelve verbeurd en dientengevolge onderworpen aan beslag zullen zijn.

*Wol, namelijk, van schapen.

HOOFDSTUK LXIV.

OVER DE LICENTIES.

Vroegere licentien geldig, enz.

1.—Alle licentien welke vóór het in werking treden van de bepalingen van dit hoofdstuk zijn uitgegeven, blijven geldig voor den tijd waarvoor zij zijn verleend, en daarop blijven van toepassing alle wetsbepalingen die vóór zulk in werking treden hebben bestaan.

* Niet verwerkt maar in ruwen staat.

2.—Geene licentien, tenzij hierin nader uitdrukkelijk anders mocht zijn bepaald, worden verleend voor langer of voor korter tijd dan tot en met den laatsten December van het jaar waarvoor de uitreiking geschiedt, zullende voor alle licentien betaald moeten worden van af het begin van het kwartaal waarin zij worden uitgenomen. Alle licentien van twintig pond sterling per jaar en daarboven zullen per kwartaal uitgenomen en betaald kunnen worden.

Voor welken tijd en wanneer licenties worden uitgereikt.

3.—Het bedrag, voor de licentien verschuldigd wordt betaald bij de uitreiking en berekend van den aanvang van het kwartaal waarin de uitreiking geschiedt, naar evenredigheid der som voor de jaarlijksche licentie bepaald; en moeten daarna, voor zooveel betreft doctoren, apothekers, advocaten, procureurs, notarissen, agenten, landmeters, enzoovoorts, bij den aanvang van elk volgend jaar vernieuwd worden, voor zolang de genoemde personen hunne professien of beroepen blijven uitoefenen.

Betaling van evenredig bedrag voor kwartaal.

4.—De landdrosten zijn belast met het teekenen en de uitreiking der licentien, met uitzondering der speciale huwelijkslicentien, welke door den Staatspresident en door den gouvernements-secretaris worden geteekend, en door den landdrost uitgereikt na met de daarop vereischte zegels te zijn belegd.*

Licentien, door wien uitgereikt.

5.—Alle handelslicenties, die voor een jaar zijn uitgenomen, zullen bij endossement kunnen worden overgemaakt, behalve die waarvoor borgtocht is gesteld, of waarin speciale wetten hebben voorzien, of voor de toekomst zullen voorzien.

Overmaken van licenties.

6.—Het zal aan houders van licentien voor negotie-handelaar met rijtuigen, te paard of te voet, niet vrijstaan op gevestigde en door het gouvernement erkende dorpen te verkoopen en te verhandelen, op straffe van het verlies hunner licentie en eene boete van niet meer dan tien pond sterling, door het gerechtshof van den landdrost te worden opgelegd en summier op hunne goederen te worden verhaald.

Rondgaande Handelaars verboden op dorpen te handelen.

7.—De landdrosten houden een register van alle licentien door hen uitgereikt, en zijn verplicht na het einde van iedere maand in de *Gouvernements-Courant* eene lijst te publiceeren, bevattende de namen der personen aan wie, en het doel en den tijd waarvoor, zoodanige licentien zijn verleend, benevens den datum van uitreiking.

Register en lijst van licentien.

8.—Eene alphabetische lijst van alle licentien vermeldende voor welk einde uitgereikt over elk afgelopen jaar zal worden aangeplakt aan ieder landdrostkantoor, en deze lijst zal ieder jaar worden gewijzigd, en eene kopie daarvan worden ingezonden aan den auditeur-generaal, zoodat laatstgenoemde ambtenaar controle op de betaling van licentie zal kunnen uitoefenen.

Aanplakking en verzending van alphabetische lijst van licentien.

* Betreffende huwelijkslicentien zie Artikels 6 en 7 van Hoofd. XC (De Huwelijkswet.)

Strafvoor uitoefening, zonder licentie, van beroep of professie.

9.—Eenig persoon een beroep of professie uitoefenende zonder vooraf de licentie bekomen te hebben, welke voor dat beroep of die professie hierbij is vastgesteld kan, indien voor het hof van den landdrost aangeklaagd en overtuigd, gestraft worden met eene boete niet te boven gaande het drievoudig bedrag der licentie en de proceskosten, of bij wanbetaling met gevangenisstraf van een tot drie maanden met of zonder harden arbeid. De helft der boete wordt den aangever uitbetaald, mits hij binnen acht- en veertig uren na de betaling daarvan daarom bij den landdrost aanvraag doe.

Binnen welken tijd licenties moeten worden uitgenomen.

10.—Alle licenties bij de wet bepaald moeten worden uitgenomen binnen acht dagen na den aanvang van het jaar of het kwartaal waarvoor die licenties moeten worden vernieuwd.

Afzonderlijke licenties voor afzonderlijke bezigheden, enz., vereischt.

11.—Waar verlangd wordt om een hotel, kantien, biljarttafel, als anderszins, op een en hetzelfde erf te houden, zal men verplicht zijn om voor elk der bedrijven te worden uitgeoefend, eene licentie uit te nemen, zooals bij de wet is bepaald.

Landdrosten voorzien te worden met licentie-vorm.

12.—Van iedere soort van licentie-vormen zendt de auditeurgeneraal de landdrosten een aantal behoorlijk in druk genommerd.

Bedrag der verschillende licenties.

13.—Het bedrag der verschillende licenties wordt bepaald te zijn overeenkomstig de schedule gevoegd bij dit hoofdstuk.

Vervolging voor overtreding.

14.—De landdrostklerken zijn verplicht alle overtredingen van de bepalingen van dit hoofdstuk te vervolgen voor het landdrosthof van het district waarin de overtreder woonachtig is, of de overtreding heeft plaats gehad.

SCHEDULE.

Het bedrag der verschillende licenties wordt bepaald als volgt:

Schedule.

Voor eene licentie tot verkoop van wijn, geestrijke en mout-dranken bij de kleine maat, in steden of dorpen, hetzij erkend of als zoodanig uitgelegd*	£75	0	0
Idem, bij de groote maat	50	0	0
Voor eene licentie tot verkoop alleen van gember-, hop-, en jopen-bier, bij de kleine maat	1	0	0
Voor een licentie tot het verkoopen van mout bier, door den persoon zelven gebrouwd, bij de kleine maat	5	0	0
Voor eene licentie tot het houden van eene publieke biljaarttafel	15	0	0
Voor eene licentie tot het houden van een publieke bagatelletafel	5	0	0
Voor eene licentie tot het verkoopen van negotie en algemeene handelswaren, voorelke winkel of plaats van bezigheid	20	0	0
Voor eene licentie tot het verkoopen van kruideniers- en smeerwaren alleen, voor elke winkel of plaats van bezigheid	10	0	0

* Over de uitreiking van licenties voor den drankhandel, zie Arts. I tot en met 10 van Hoofdstuk CVIII (Over den Drankhandel.)

Voor eene licentie tot verkoop van schietkruit of dynamiet of van beiden, voor elke winkel of plaats van bezigheid	£5	0	0
Voor eene licentie voor het handelen in goud-, zilver-, en juwelierswaren, voor elke winkel of plaats van bezigheid	10	0	0
Voor eene licentie als bakker, voor elke winkel of elk huis	10	0	0
Voor eene licentie als slachter, voor elke winkel of elk huis	10	0	0
Voor eene licentie tot het houden van een winkel van inlandsche producten alleen	5	0	0
Voor eene licentie als rondreizende negotie-handelaar, voor elken wagen of ander voertuig, voor drie maanden	4	0	0
Voor eene licentie als rondreizende negotie-handelaar te paard of te voet	1	0	0
Voor eene licentie om vleesch langs de huizen rond te venten of in winkels van inlandsche producten te verkoopen door personen die geen slachters zijn... ..	10	0	0
Voor eene licentie tot het houden van tooneelvoorstellingen of publieke gemakelijkheden door buitenlandsche personen voor zes maanden	7	10	0
Voor eene licentie als advocaat of procureur	20	0	0
Voor eene licentie als notaris	5	0	0
Voor eene licentie als geadmitteerd agent	10	0	0
Voor eene licentie als vendu-afslager*	10	0	0
Voor eene licentie van geadmitteerd geneesheer, met recht om eene apotheek te houden.**	20	0	0
Voor eene licentie als geadmitteerd dentiste	10	0	0
Voor eene licentie van geadmitteerde apotheker, chemist, en drogist, met recht om eene apotheek te houden***	10	0	0
Voor eene licentie van geadmitteerd landmeter	20	0	0
Voor eene licentie voor een rondreizenden principaal, klerk, vertegenwoordiger, of agent van een handelshuis of handelshuizen in het buitenland gevestigd, die door monsters als anderszins de waren van eenen koopman of eene firma, wiens of wier bezigheid niet in dezen Staat gevestigd is, verkoopen of te koop aanbieden, voor zes maanden of minder	10	0	0
Voor elke bankinrichting voor een kantoor	150	0	0

* Zie ook Artikel 1 van Hoofdstuk CVII (Over Verkoopingen bij publieke veiling.)

** Zie ook Artikel 6 van Hoofdstuk XCVI (Over de Admissie van Apothekers.)

*** Zie ook Artikel 7 van Hoofdstuk XCVI (Over de Admissie van Apothekers.)

Voor dito elke ander kantoor	£75	0	0
Voor elke assurantie-, waarborg-, of agentschap- maatschappij, of executeurskamer *	50	0	0
Voor eene licentie voor agentschappen van waar- borg-maatschappijen, niet in dezen Staat gevestigd zijnde per jaar	5	0	0
Voor elke speciale huwelijks-licentie	5	0	0
Voor eene licentie tot het houden en voeren van ponten op de Oranje-, Vaal-, of Caledon- rivier**	15	0	0

[Deze schedule zal niet van toepassing zijn op municipale collegien.*** De bepalingen van deze schedule zullen niet van toepassing zijn op landdrosten, voor wie ingevolgd hoofdstuk CVI acten of documenten worden gepasseerd.]

HOOFDSTUK LXV.

OVER DE ZEGELRECHTEN.

Zegeluitdeeling
voor buitendistricten.

1.—Voor de buitendistricten zullen zegels worden uitge-reikt op de volgende wijze:—De thesaurier-generaal zal van de zegels welke op de verschillende kantoren benodigd zijn, aan de respectieve landdrostklerken een genoegzaam aantal doen geworden, van welke zegels door die ambtenaren maandelijks verslag zal gedaan worden aan den auditeur-generaal, vermeldende het getal der zegels verkocht, en de waarde, en tevens hoeveel van eene soort zich nog in hun bezit bevinden, zoodat de auditeur-generaal van den thesaurier-generaal, die van de door hem verzondene zegels behoorlijk boek houdt, de juistheid van dit verslag kan vernemen, zullende door den landdrost van het district maandelijks bij het verslag een certificaat gevoegd worden om de juistheid van het aantal zegels door den uitdeeler beweerd als nog in zijn bezit te bevestigen.

Maandelijksch
verslag van zegels
van Thesaurier-
Generaal.

2.—De thesaurier-generaal zal maandelijks aan den auditeur-generaal een verslag inzenden van alle door hem in de verloopene maand ontvangene en verzondene zegels, en van het restant nog in zijn bezit.

Vervaardigen van
in gedrukte zegels.

3.—Zegels welke moeten ingedrukt worden zullen op het kantoor van den thesaurier-generaal, in tegenwoordigheid eener commissie van drie leden, daartoe door den Staatspresident te benoemen worden ingedrukt.

Zegel-uitdeeling
voor Bloemfontein.

4.—De thesaurier-generaal levert aan zulken anderen te Bloemfontein gevestigden ambtenaar als de Staatspresident ten eenigen tijde voor de betrekking van zegeluitdeeler voor het district Bloemfontein het meest geschikt moge oordeelen, een genoegzaam aantal zegels ter uitverkoop, van welke door

* Voor buitenlandsche assurantie-maatschappijen zie Artikel 3 van Hoofdstuk CIII (Regelende de toelating van assurantie-maatschappijen).

** Zie Artikel 7 van Hoofdstuk LXXXIII (Over pontvervoer).

*** Zie ook Artikel 8 van Hoofdstuk CVII (Over verkooping en bij publieke veiling).

laatstgenoëmden ambtenaar maandelijks verslag onder eede wordt gedaan aan den auditeur-generaal, of anderen daartoe te benoemen ambtenaar; welk verslag vermelden moet het getal en de waarde der verkochte zegels, en tevens het getal en de waarde der nog onverkochte, in zijn bezit zich bevindende, zegels.

5.—De ambtenaar aldus aangesteld moet als zegeluitdeeler voor het district Bloemfontein, borgtocht stellen ten genoegen van den Staatspresident voor de behoorlijke en eerlijke vervulling van zijne plichten als zegeluitdeeler, welke borgtocht zal zijn ter waarde, en in den vorm, door den Staatspresident te worden bepaald.

Borgtocht van
Zegeluitdeeler te
Bloemfontein.

6.—Alle documenten welke aan zegelrecht onderhevig zijn moeten door de vereischte zegels worden belegd; en alle ambtenaren, notarissen, procureurs, agenten en anderen zullen verplicht zijn door het zegel of de zegels te schrijven den aard en den datum der acte daarmede belegd, alsmede den naam van minstens een der personen in de acte voorkomende, zullende in geval zoodanige aanschrijving niet heeft plaats gehad, het zegel nul en van geene waarde zijn.

Rojieeren van
Zegels.

7.—Alle overtredingen van de bepalingen van het gedeelte dezer verordening dat betrekking heeft op zegels die moeten geplaatst of gestempeld worden op wissels, promessen en bankwissels, zijn strafbaar voor het landdrosthof, met eene boete van één tot vijf pond sterling, of bij niet betaling, gevangenisstraf niet te boven gaande acht dagen.

Strafbepalingen
voor niet zegelen
van wissels, enz.

8.—Het Hoog en het rondgaand gerechtshof en de hoven van landdrost en van landdrost en heemraden hebben de bevoegdheid om, in geval eenig document of stuk, waarvoor in dit hoofdstuk zegelrecht is bepaald door eenig persoon of partij in eenige zaak, wordt ingeleverd zonder met de vereischte zegels te zijn belegd, zoodanigen persoon of partij te beboeten met eene boete gelijkstandig aan het dubbele van het vereischte bedrag der zegels, en welke boete bij wijze van zegels op het document of stuk moet worden geplaatst alvorens hetzelfde zal worden geadmitteerd.

Boete voor inle-
vering bij Gerechts-
hoven van docu-
menten, zonder
behoorlijke zegels.

9.—De landdrostklerken zijn verplicht alle overtredingen van de bepalingen van dit hoofdstuk te vervolgen voor het landdrosthof van het district waarin de overtreder woonachtig is of de overtreding heeft plaats gehad.

Vervolging van
overtredingen.

10.—Het bedrag der zegelrechten wordt bepaald te zijn overeenkomstig de schedule gevoegd bij dit hoofdstuk.

Bedrag der ver-
schillende zegel-
rechten.

SCHEDULE.

DE ZEGELRECHTEN.

Elke acte of document ten kantore van den registrateur van acten voor registratie bezorgd, moet, behalve met de hierbij verder vastgestelde zegels, belegd zijn met een zegel van

Registratie-kantoor.

£0 5 0

Op transporten van huizen, en andere vaste eigendommen gepasseerd voor den registrateur van acten of den landdrost, wanneer het bedrag niet te boven gaat £15, een zegel van	£1	2	6
Boven £15 tot en met £25 een zegel van	...	1	3 0
" 25 " 50 " ...	...	1	5 0
" 50 " 75 " ...	...	1	7 0
" 75 " 150 " ...	...	1	13 0
" 150 " 300 " ...	...	2	5 0
" 300 " 400 " .	...	2	11 0
" 400 " 500 " ...	...	3	1 0
" 500 " 700 " ...	...	4	1 0
" 700 " 1000 " ...	...	5	1 0
" 1000 " 1500 " ...	...	6	1 0
" 1500 " 2000 " ...	...	7	1 0
" 2000 " 2500 " ...	...	8	1 0
Voor elke £500 of minder, boven £2,500, een verder zegel van	...	1	0 0
Op verbandbrieven, schepenkennissen, voor bovengenoemde ambtenaren gepasseerd, wanneer het bedrag niet te boven gaat £15, een zegel van...	...	1	2 0
Boven £15 tot en met £20 een zegel van	...	1	3 6
" 20 " 25 " ...	...	1	4 0
" 25 " 50 " ...	...	1	7 0
" 50 " 75 " ...	...	1	10 0
" 75 " 100 " ...	...	1	16 0
" 100 " 150 " ...	...	1	19 0
" 150 " 200 " ...	...	2	1 0
" 200 " 300 " ...	...	2	5 0
" 300 " 400 " ...	...	2	11 0
" 400 " 500 " ...	...	3	1 0
" 500 " 750 " ...	...	4	1 0
" 750 " 1000 " ...	...	5	1 0
Voor elke £500 of minder, boven de £1,000, een verder zegel van	...	1	0 0
Cessies van verbandbrieven (of schepenkennissen) wanneer het bedrag gecedeerd niet te boven gaat £100	...	0	2 0
Voor elke volgende £100 een verder zegel van...	...	0	1 0
Op kopiën van transporten, schepenkennissen, enz., bij den registrateur van acten verkregen, om als origineel te dienen	...	0	5 0
Op elk roijement der registratie eener schepenkennis of andere acte ten registratie-kantore	...	0	3 0
Op elk certificaat van getrouw afschrift door registrateur van acten	...	0	3 0
Op elke generale procuratie	...	0	15 0

Op verbandbrieven of borgacten voor notarissen gepasseerd, op de minuten of origineel, niet te boven gaande £10	...	...	£0	1	0
Boven £10 tot en met £20	...	...	0	2	0
” 20 ” 30	...	...	0	3	0
” 30 ” 40	...	...	0	4	0
” 40 ” 75	...	...	0	5	0
” 75 ” 150	...	...	0	9	0
” 150 ” 300	...	...	0	18	0
” 300 ” 500	...	...	1	10	0
” 500 ” 750	...	...	1	16	0
Voor elke £500 of gedeelte boven de £750, een verder zegel van ...	...	...	0	5	0
Op acten van schenking onder de levenden of ter zake des doods, niet te boven gaande £100	...	...	1	0	0
Voor elke volgende £100 of minder, een verder zegel van ...	...	...	1	0	0
Op acten van huwelijksche voorwaarden	...	...	2	15	0
Op acten van kinderbewijs niet te boven gaande £15	...	...	0	3	0
Boven £15 tot en met £50...	...	...	0	6	0
” 50 ” 100...	...	...	0	10	0
Voor elk £100 of minder, boven de eerste £100, een verder zegel van ...	...	...	0	5	0
Op acten van substitutie, assumptie en surrogatie, en op protesten van wisselbrieven, enz....	...	...	0	3	0
Op overeenkomsten en alle andere acten voor no- tarissen gepasseerd, waarvoor in dit artikel geene bijzondere zegels zijn vastgesteld ...	...	...	0	5	0
Op elk afschrift of grosse van eenige acte voor eenen notaris gepasseerd	...	...	0	2	0
Op elken grondbrief onder groot zegel uitgereikt op landcommissie-inspectie	...	...	2	0	0
Op grondbrieven met gemetene kaarten, niet te boven gaande 500 morgen	...	...	1	5	0
Boven 500 tot en met 1,000 morgen	...	...	2	5	0
Voor elke duizend morgen of minder boven de eerste duizend morgen, een verder zegel van	...	...	1	5	0
[Op grondbrieven met kaarten, uitgereikt in de plaats van andere vernietigde overeenkomstig de bepalingen van artikel 44 van hoofdstuk LVIII worden geene andere zegels gelegd dan vijf shillings voor registratie.]					
Op elke door den landmeter-generaal gecertificeerde kopie eener kaart met minder dan acht hoeken	...	...	1	0	0
Idem met acht of meer hoeken	...	...	1	10	0
Op elk door den landmeter-generaal gecertificeerde afschrift van eenen grondbrief	...	...	0	5	0

Wees-en-insolventen-boedelkamer.	Op elk testament of andere geschriften van dien aard (zoodra ter weeskamer ingeleverd)...	£0 10 0
	Op acten van beraad of verwerping van erfenis...	0 5 0
	Op inventarissen van boedels, enz., niet te boven gaande £100	0 3 0
	Voor elke volgende honderd pond of minder, een verder zegel van	0 3 0
	[Wanneer ter weeskamer in eenigen boedel, tengevolge van reeds bestaande of nog te maken wetten, geene inventaris ingeleverd wordt, doch de waarde des boedels blijkt uit in te leveren kopie vendurool, zal zulke kopie belegd moeten worden met zegels ter waarde als voor inventarissen bepaald.]	
	Op liquidatie-rekeningen van insolvente boedels wanneer het netto bedrag voor distributie overblijvende niet te boven gaat £100 ...	0 2 0
	Voor elk £100 of minder, daarboven, een verder zegel van	0 1 0
	Op liquidatie-rekeningen van alle andere boedels of administraties wanneer het bedrag na aftrek der kosten en schulden niet te bovengaat £50	0 2 0
	Boven £50, tot en met £100	0 5 0
	Boven £100, voor elke volgende £100 of minder, een verder zegel van	0 5 0
	Op acten van waarborg, door executeuren datief gepasseerd, en door den weesheer goedgekeurd	0 5 0
	Op elken brief van administratie door den weesheer uitgereikt... ..	0 10 0
	Op elk rapport van den weesheer aan het hof ...	0 10 0
	Op elke order van eenig hof voor registratie ter weeskamer	0 5 0
	Op elk certificaat van getrouw (waar) afschrift ...	0 2 0
	Op elk ander certificaat	0 5 0
	[Elk document, zoodra ter weeskamer ingeleverd (behalve sterfkennissen en orders van het hof), moeten (voor registratie derzelve) belegd zijn met een zegel van één shilling boven en behalve de zegels bij dit artikel bepaald, op zulk document te worden gelegd.]	
	Op elke order of lastbrief ter sequestratie eens boedels	0 7 6
	Elke aanstelling van curatoren in insolvente boedels	0 5 0
	Op elk certificaat of rapport van commissarissen of curatoren ter insolvente boedelkamer ingeleverd	0 2 0

Op elk gewoon rapport (over verkiezing van curator of ter visie legging) van rekening door meester der insolvente boedel-kamer aan het hof	£0	5	0	
Op elk buitengewoon rapport van idem ...	0	10	0	
Op elk certificaat voor getrouw afschrift van stukken ter insolventen boedel-kamer berustende	0	1	0	
Op dagvaardingen voor de hoogere hoven in zaken van £75 tot en met £100 ...	1	8	0	De Gerechtshoven.
In zaken boven £100 tot en met £500 ...	1	13	0	
" " 500 " 1000 ...	1	18	0	
" " 1000 voor elke 100 of minder een verder zegel van ...	0	2	0	
Op subpœnas op getuigen hoogere hoven ...	0	3	0	
Op dagvaardingen in landzaken ...	2	15	0	
Op dagvaardingen waarin geen bedrag genoemd wordt ...	2	0	0	
Op taxatie van provisioneele rekeningen (hoogere hoven) ...	0	2	0	
Op lastbrieven ter executie (hoogere hoven) ...	0	15	0	
Op acten van securiteit "de restituendo" (hoogere hoven) ...	0	5	0	
Op petitie om te appelleeren (hoogere hoven) ...	0	3	6	
Op elke kennisgeving aan registrateur in landcommissie-zaken voor het rondgaand naar het Hoog Gerechtshof ...	5	0	0	
Op elk certificaat hetwelk zal moeten worden ingediend van aanteekening van appél van eenig hof naar het Hoog Gerechtshof ...	5	0	0	
Op elke applicatie voor arresten, injunctien, interdicten, enz. (hoogere hoven) ...	1	0	0	
Op aanstelling elke commissi tot onderzoek van getuigen buiten den Staat ...	0	10	0	
Op elk certificaat van getrouw afschrift door den registrateur der hoogere hoven ...	0	3	0	
Op taxatie van salaris van procureurs, zegelrecht gelijkstaande met 4 percent op het getaxeerd bedrag				
Op dagvaardingen voor de lagere hoven in zaken tot en met £15 ...	0	5	0	
In zaken boven £15 tot en met £37 10s. ...	0	10	0	
" " 37 10s. tot en met £75, of waar geen bedrag genoemd wordt ...	0	15	0	
Op subpœnas op getuigen voor de lagere hoven ...	0	1	6	
Op elk vonnis ter executie lagere hoven ...	0	3	0	
Op elke acte van securiteit, "de restituendo" idem	0	3	0	
Op elk certificaat van aanteekening van appél naar het rondgaand hof, insluitende afschriften van processtukken ...	2	10	0	
Op elke taxatie van rekening in het landdrosthof	0	1	0	

	Op elke taxatie van rekening in 't landdrost en heemraden hof	£0 2 0
	Op interdicten, arresten, injunctien, enz. ...	0 7 6
	Op elk certificaat van getrouw afschrift door registrateur van een lager hof ...	0 1 6
	Op liquidatie-rekeningen, in zake verkoop van vaste goederen in executie van een rechterlijk vonnis (insluitende al de tot nu toe gehevene leges) wanneer de opbrengst van zulk vastgoed niet te boven gaat £100... ..	2 0 0
	Voor elke £100 of minder boven de eerste £100, een additioneel zegel van	1 0 0
	Op de volgende documenten in betrekking komende met gerechtshoven en openbare kantoren, als op	
	Eene beëdigde verklaring	0 2 0
	Elke vertaling, afschrift, of ander ingeleverd document	0 1 0
Handelspapieren en Documenten.	Voor elke bankwissel, niet op zicht zijnde (bill of exchange) of promesse niet te boven gaande £50	0 0 6
	Boven £50, tot en met £100	0 1 0
	Boven £100, voor elke volgende £100 of minder, een verder zegel van	0 0 6
	Voor elke bankwissel op zicht een zegel van ...	0 0 3
	[Moetende op elke zoodanige wissel, op zicht, het zegel op het papier zelf gestempeld zijn.]	
	Op elke kwitantie van een vast depositum, niet te boven gaande £100... ..	0 0 6
	Boven £100, voor elke volgende £100 of minder een verder zegel van	0 0 6
	Op elke share (aandeel) in eenige maatschappij bij overdracht daarvan	0 0 1
	[Kunnende in dit bijzonder geval postzegels gebezigd worden.]	
	Kwitantie van betaalde premies voor brand- of levens-assurantie	0 0 6
	Voor elke polis van brand- of levensverzekering of vernieuwing daarvan	0 2 6
	Op elke cheque	0 0 1
	Elke acte van assignatie van goederen ten behoeve van crediteuren, een zegelrecht gelijkstaande met 1 percent van het geassigneerd bedrag.	
Acten van Admissie.	Op elke acte van toelating tot het notarisambt ...	5 0 0
	Op elke acte van toelating als advocaat of procureur	10 0 0
	Op elke acte van toelating als agent bij de lagere gerechtshoven	7 10 0
	Op elke acte van toelating als beëdigd vertaler	1 0 0

Op elke acte van toelating als geadmitteerde gouvernements-landmeter	£7	10	0	
Op de volgende diverse documenten:—				
Elke speciale procuratie zoodra in gebruik gebracht	0	1	6	Diverse documenten.
Elke acte van meerderjarig-verklaring	3	0	0	
Elke memorie om venia agendi te verkrijgen ...	0	10	0	
Op elke paspoort door den Staatspresident verleend aan personen, die naar buiten 's lands reizen	1	0	0	
Op legalisatie van documenten onder handteekening en zegel van gouvernements-secretaris ...	0	2	0	
Op elk contract tusschen meester en dienstbode voor landdrost of ander ambtenaar gepasseerd...	0	5	0	
Op elk acte van apprenticeschap (leerjongen van een ambacht), insluitende leerlingschap als apotheker... ..	0	10	0	

 HOOFDSTUK LXVI.

OVER EENIGE LEGES VAN STAATSWEGE GEHEVEN.

1.—De leges of kantoorpenningen vermeld in de schedule Leges geheven. gevoegd bij dit hoofdstuk moeten worden geheven.

SCHEDULE.

A.—DEPARTEMENT VAN DEN REGISTRATEUR VAN ACTEN.

Naziën van eene registratie of document, in elke zaak	£0	1	0	Departement van Registrateur van Acten.
---	----	---	---	---

B.—DEPARTEMENT VAN DE WEESKAMER.

Inzage elke zaak	0	2	0	Departement van de Weeskamer.
Voor het bijwonen van elke bijeenkomst door den weesheer of eenigen vertegenwoordiger ...	0	15	0	
Het opmaken van eenig edict of kennisgeving voor de courant	0	6	0	
Taxeeren van rekeningen van executeuren betreffende hunne gehouden administratie—4 percent.				

[Behalve bovengenoemde leges moet in elken boedel ook het drukloon betaald worden.]

C.—DEPARTEMENT VAN DE INSOLVENTE BOEDELKAMER.

Voor opmaken van elke kennisgeving in de courant tot bijeenkomst van schuldeischers, enz.,...	0	3	0	Departement van Insolvente Boedelkamer.
Voor bijwonen van elke bijeenkomst door den meester of landdrost	0	7	6	

[Behalve bovengenoemde leges moet in elken boedel ook het drukloon betaald worden.]

D.—DEPARTEMENT VAN DEN REGISTRATEUR DER HOOGERE GERECHTSHOVEN.

Inzage elke zaak (civiele zaken)	0	1	0	Departement van den Registrateur der Hoogere Gerechtshoven.
---	---	---	---	---

HOOFDSTUK LXVII.

DE WET BETREFFENDE HET HEERENRECHT.

I.— BETALING VAN HEERENRECHT.

Bedrag van
heerenrecht: door
wien betaalbaar.

1.—Behalve in de gevallen die later in deze of eenige andere wet mochten worden uitgezonderd, zal eene belasting van vier ten honderd op den koopprijs of de waarde van alle vastgoed dat verkocht of op eenige wijze vervreemd of dat getransporteerd wordt, als heerenrecht betaalbaar zijn en betaald worden;

- (A). Door den koper van zulk vastgoed;
- (B). Door eenigen persoon die tot zulk vastgoed gerechtigd wordt ten gevolge van verruiling, schenking, testament, legaat, erfenis of eenige andere verrichting, niet zijnde eene verrichting van koop en verkoop; en
- (c). Door eenigen persoon op wiens naam geregistreerd of getransporteerd wordt eenig vastgoed geregistreerd staande ten name van eenen ander.

Uitleg van "Koop-
prijs."

2.—In den koopprijs zullen niet medegerekend worden onkosten van opmeting, van vendutie, van agenten of van transport, noch recognitie of andere belastingen verschuldigd aan het gouvernement, hoewel dezelve of eenig gedeelte daarvan, door den verkooper betaalbaar mochten zijn.

Op welk bedrag
heerenrecht be-
taalbaar is.

3.—In geval de koper van vastgoed zich verbonden heeft of verplicht is om te betalen of te geven aan eenigen persoon hoegenaamd, ten opzichte van zulken verkoop, eenig bedrag gelds of eenige waarde boven en behalve hetgeen aan den koper betaald of gegeven moet worden of is geworden, zulk bedrag gelds of zulke waarde niet zijnde eenige der onkosten of bedragen genoemd in het laatst voorafgaand artikel, dan moet zulk bedrag gelds of zulke waarde gevoegd worden bij hetgeen aan den verkooper betaald of gegeven moet worden of is geworden in de hierna te melden verklaringen van koper en verkooper om uit te maken de som waarop heerenrecht betaald moet worden.

Bedrag betaalbaar
op vastgoed be-
zwaard met fidei-
commissum of
onder vruchtge-
bruik.

4.—Alle personen recht verkrijgende van anderen tot het genot van vastgoed, beperkt door dat hetzelfde bezwaard is met een fideicommissum, en alle personen verkrijgende het vruchtgebruik voor hun leven van vastgoed, zullen onderworpen zijn aan de betaling van heerenrecht op de waarde van hun belang in zulk vastgoed, hetwelk zal berekend worden naar de waarde van het vastgoed en den duur of de uitgestrektheid van hun belang daarin; en zulk heerenrecht zal vorderbaar zijn hetzij zoodanige personen al dan niet stappen nemen om hunne belangen als voormeld te doen registreren op het registratiekantoor.

Onder de bepalingen van dit artikel zijn niet begrepen de personen bedoeld in artikel 22 van dit hoofdstuk.

5.—Wanneer iemand gerechtigd tot het vruchtgebruik, recht van bewoning of andere persoonlijk dienstbaarheid van of op vastgoed, daarvan afstand doet, dan zal de persoon ten wiens gunste zulks geschiedt eene waarde zetten op de vrijstelling van zulk vastgoed, waarop heerenrecht te betalen; alles onderhevig aan waardeering zooals hierin later bepaald; en zal hij dan gerechtigd zijn zulk vastgoed in vollen eigendom op zijnen naam geregistreerd te hebben.

Afstand van rechten of dienstbaarheden op vastgoed.

Onder de bepalingen van dit artikel zijn niet begrepen de personen bedoeld in artikel 21 van dit hoofdstuk.

6.—Alle heerenrechten zullen moeten worden betaald binnen den tijd van zes maanden van af den dag der verkooping; verruiling, schenking of andere verrichting eene verwisseling van eigenaren of overmaking van geheele of gedeeltelijke eigendomsrechten ten doel hebbende; bij gebreke van zoodanige betaling binnen den tijd van zes maanden, zal de nalatige betalen voor iedere maand of gedeelte daarvan verzuim een zesde gedeelte van de enkele heerenrechten, zulks gedurende zes maanden, en indien de heerenrechten na verloop van twaalf maanden nog niet betaald zullen zijn geworden, dan zullen daarenboven renten tegen tien ten honderd op de verschuldigde dubbele heerenrechten betaalbaar zijn; altoos onderhevig aan de volgende bepalingen:—

Betaling van heerenrecht moet binnen zes maanden geschieden; met boete voor verzuim.

- (A). In geval van eene overname van vastgoed uit eenen boedel van eenen overleden persoon overeenkomstig distributie-rekening, dan zal de dag waarop zoodanige distributie-rekening goedgekeurd wordt beschouwd worden te zijn de dag van de verrichting eene verwisseling van eigenaren ten doel hebbende;
- (B). Wanneer een koopcontract van vastgoed wordt aangegaan waarin bepaald wordt dat bezit van het vastgoed niet zal gegeven worden, of dat de koop niet van kracht zal worden tot op eenen zekeren toekomstigen datum, dan zal de dag waarop het contract werd aangegaan, en niet zoodanige toekomstige datum, beschouwd worden te zijn de datum van af welken de zes maanden voornoemd berekend moeten worden;
- (C). In geval van een voorwaardelijken verkoop van vastgoed, dan zal de gezegde tijd van zes maanden beginnen gerekend te worden van den dag waarop het koopcontract werd aangegaan, doch in geval zulk koopcontract mocht ontbonden worden door het gebeuren van eene ontbindende voorwaarde daarin gesteld, dan zullen op bewijs van zulke ontbinding des koops de heerenrechten, indien betaald, gerestitueerd worden;
- (D). In geval de laatste dag der zes maanden voor betaling van heerenrecht op eenen Zondag of feestdag mocht

komen te vallen, dan zullen dezelve beschouwd worden eerst te eindigen op den eersten dag daarna die niet een Zon- of feestdag is.

Verantwoordelijkheid van gezamenlijke eigenaren geëvenredigd naar belang.

7.—In geval transport geschiedt van een onverdeeld vastgoed op verscheidene gezamenlijke eigenaren, dan zal ieder hunner aansprakelijk kunnen gehouden worden voor het deel van de te betalen heerenrechten en onkosten van registratie geëvenredigd naar beloop van zijn belang in het vastgoed; en in geval in de transportacte niet uitgedrukt wordt in welke evenredigheid zij gezamenlijke eigenaren zijn, dan zullen zij beschouwd worden zulks in gelijke aandeelen te bezitten.

Aan wien heerenrecht betaalbaar is.

8.—Alle heerenrechten en renten daarop zullen betaald moeten worden aan den landdrost van de verschillende districten waarin het verkochte vastgoed gelegen is.

II. KWITANTIES EN VERKLARINGEN.

Kwitanties voor heerenrechten en renten te worden verleend en bewaard vóór registratie.

9.—De landdrost aan wien heerenrechten en renten daarop betaald worden zal daarvoor kwitanties moeten geven; zoodanige kwitantie zal bij den registrateur van acten moeten worden overgelegd, en door hem in de archieven van zijn kantoor bewaard worden, en zonder zoodanige kwitantie zal transport of de registratie daarvan in zijn kantoor niet geschieden.

Verklaringen van verkooper en koper.

10.—De landdrost zal geen kwitantie geven zooals in het laatst voorafgaand artikel vermeld (behalve in de gevallen die in deze wet mochten worden uitgezonderd, en tenzij de kwitantie zij voor gedeponeerde gelden), voor het bedrag van eenige heerenrechten tenzij de verkooper vooraf eene verklaring van verkooper, of de koper eene verklaring van koper heeft afgelegd en ondertekend, welke verklaringen respectievelijk zooveel doenlijk zullen worden ingericht overeenkomstig de vormen A en B, bevat in de schedule aan dit hoofdstuk gevoegd.

Verklaring van agenten en dergelijken.

11.—Wanneer eenig agent, venduafslager, makelaar of ander persoon, handelende voor en ten behoeve van koper of verkooper, persoonlijk in die hoedanigheid het koopcontract heeft aangegaan, dan zal de verklaring van zoodanigen agent, venduafslager, makelaar of ander persoon, kunnen gevorderd worden in plaats van of tezamen met die van koper of verkooper, namens en ten behoeve van wien zoodanig agent, venduafslager, makelaar, of ander persoon gehandeld heeft, en zoodanige verklaring zal zooveel doenlijk worden ingericht overeenkomstig den vorm C, bevat in de schedule gevoegd bij dit hoofdstuk.

Transport op verklaringen van anderen; of zonder verklaringen.

12.—In geval het gebeuren mocht dat de verkooper of de koper overlijdt of buiten dezen Staat vertrekt, of onbekwaan wordt de verklaring afteleggen, en dat dus zijn verklaring niet kan verkregen worden, dan zal de ambtenaar ten overstaan van wien transport geschieden moet, de verklaring van eenigen anderen persoon, die met de omstandigheden van den verkoop

bekend is, aannemen; of anders met verlof van den Staatspresident zonder zoodanige verklaring transport mogen geven.

13.—De verklaringen in bovengaande artikelen bedoeld zullen moeten worden afgelegd ten overstaan van eenen persoon die volgens wet bevoegd is om den eed af te nemen.

Verklaringen hoe afgelegd. — Onderzoek van verkla- rende op vermoeden van bedrog.

Wordt zoodanige verklaring buitenslands afgelegd, dan zal de registrateur van acten zich moeten overtuigen dat de persoon ten overstaan van wien men voorgeeft dat de verklaring is afgelegd geworden, werkelijk een persoon is die bevoegd is om, in het land waar de verklaring gezegd wordt afgelegd te zijn geweest, den eed af te nemen, en dat de verklaring werkelijk ten overstaan van hem is afgelegd geworden.

Wanneer de persoon, ten overstaan van wien de verklaring afgelegd wordt, of de ambtenaar bij wien dezelve wordt ingeleverd, gegronde redenen mocht hebben om te vermoeden dat er eenig bedrog of achterhoudendheid bestaat met betrekking tot den koopprijs of het afleggen der verklaring, dan zal hij de partijen of andere personen onder eede daaromtrent kunnen onderzoeken.*

14.—Iemand die zich schuldig maakt aan de misdaad van het afleggen van eene valsche verklaring onder de bepalingen der wet betreffende het heerenrecht, wetende dat dezelve valsch is, zal bij overtuiging van die misdaad voor een bevoegd rondgaand gerechtshof, onderworpen zijn aan de straf door de wet bepaald voor de misdaad van meened.

Valsche verkla- ring strafbaar.

III.—WAARDEERING VAN VASTGOED.

15.—Wanneer transport van eenig vastgoed geschiedt ten gevolge van eene vermaking bij testament of van erfenis, of van verruiling, of op eenige andere wijze geen rechtstreeksche transactie van koop en verkoop, anders dan ten gevolge van *bona fide* publieke veiling, zijnde, en in geval van koop en verkoop, waar het blijkt ten genoegen van den ambtenaar ten overstaan van wien transport in het eerste geval moet geschieden, dat de waardeering of de beweerde koopprijs merkelyk onder de werkelijke waarde van het verkochte goed is, dan zullen heerenrechten geheven worden op de werkelijke waarde van zulk vastgoed; en zal de ambtenaar voornoemd kunnen eischen van den persoon aan wien transport geschieden moet, dat hij eene opgave zal doen van de juiste en werkelijke waarde van zulk vastgoed; en in geval zoodanige persoon verzuimt of weigert, of onbekwaam is om zulks te doen, of indien hij buitenlandig is, of indien de ambtenaar voornoemd met zoodanige opgave ontevreden is, zal hij de waarde van zulk vastgoed zelve bepalen, of doen bepalen op de wijze en onder de voorzieningen als volgt:—

Bepaling van waarde van verkocht goed.

* Voor het geval van transport aan kleurlingen zie Artikel 8 van Hoofdstuk XXXIV (Ter bepaling van de rechten van kleurlingen ten opzichte van vastgoed.)

- (A). De ambtenaar voornoemd zal het vastgoed zelf kunnen waardeeren, en de waarde daarvan bepalen.
- (B). In geval zoodanige ambtenaar zich niet in staat beschouwt om het vastgoed zelf te waardeeren, zal hij eenen onpartijdigen, en beëdigden gouvernements-taxateur kunnen aanstellen om de waarde daarvan te bepalen.
- (C). In geval bij zoodanige waardeering door eenen gouvernements-taxateur blijkt dat de waarde door hem bepaald niet een hooger bedrag beloopt dan een derde meer dan de waarde opgegeven door den persoon, aan wien transport geschieden moet, zullen de onkosten van taxatie door het gouvernement en anderszins door zoodanigen persoon, moeten gedragen worden.
- (D). De overlegging van kwitantie als in artikel 9 bedoeld geschiedt binnen veertien dagen na de betaling der heerenrechten.

Wanneer binnen eene maand nadat heerenrechten zullen zijn betaald, geen bezwaar tegen de waarde van het vastgoed zal zijn gemaakt door den landdrost of den registrateur van acten, aan wien zoodanige kwitantie zal moeten worden overgelegd, zal die betaling finaal zijn en zulk vastgoed niet aan latere taxatie onderhevig zijn.

In geval de registrateur van acten ontevreden is met de waardeering of den koopprijs van het vastgoed, waarop zulke heerenrechten zullen zijn betaald, zal hij op dergelijke wijze als voormeld het vastgoed kunnen waardeeren, of doen waardeeren om de waarde daarvan te bepalen; met dezelfde gevolgen als hierboven in dit artikel gemeld.

- (E). In geval de persoon aan wien transport geschieden moet, ontevreden mocht zijn met de waardeering, dan zal hij zich, bij wijze van applicatie, kunnen wenden naar een der bevoegde hoogere gerechtshoven of eenen rechter in kamers om de waardeering te verminderen; en in geval het gerechtshof of de rechter beschouwt dat zoodanige waardeering onbillijk is, zal het of hij de waarde op een minder bedrag kunnen stellen, met zoodanige order omtrent kosten der applicatie als hem moge billijk schijnen.
- (F). Wanneer eenige andere waarde benevens geld door den verkooper genoten geworden is, dan zal die ook in aanmerking genomen moeten worden.
- (G). In de waardeering zal niet louter in acht genomen worden de uitgestrektheid van den grond, en de gebouwen en dergelijke daarop, die de waarde van den grond verhoogden, maar ook het bestaan voor zeker tijdperk, of voor een aantal jaren, van fidei commissa, rechten van vruchtgebruik, bewoning of dergelijke

persoonlijke dienstbaarheden daarop, die den eigenaar van den grond minder gunstig zijn.

IV.—VRIJSTELLING VAN BETALING VAN HEERENRECHT.

16.—Geen heerenrecht zal betaalbaar zijn in gevallen waar hetzelve uit des Staats fondsen zou moeten betaald worden, en waar vastgoed getransporteerd wordt voor doeleinden van het openbaar onderwijs. Heerenrecht niet betaalbaar uit Staatsfondsen.

17.—Wanneer eenig onverdeeld vastgoed, geregistreerd staande op de gezamenlijke namen van verscheidene personen, getransporteerd wordt op den naam van een dier personen, dan zal geen heerenrecht verschuldigd zijn inzoverre aangaat het vroeger aandeel daarin van den persoon op wiens naam het vastgoed getransporteerd wordt. Gedeeltelijk niet waar transport geschiedt op afzonderlijken doch vroeger gezamenlijken eigenaar.

18.—Wanneer bij eene vrijwillige of gedwongene separatie of verdeling van eenig onverdeeld vastgoed onder de gezamenlijke eigenaren, veranderingen in de registratie geschieden om het vastgoed over te brengen op de namen van de aandeelhouders, dan zal geen heerenrecht verschuldigd zijn; met deze bepaling echter dat eene beëdigde verklaring in den vorm van schedule D, aan dit hoofdstuk gehecht, bij den registrateur van acten zal moeten worden ingeleverd, en dat wanneer eenig aandeelhouder eenige consideratie geeft om een grootere uitgestrektheid of om een meer kostbaar gedeelte van het vastgoed dan de anderen te verkrijgen, het heerenrecht zal moeten geheven worden ten opzichte van zulke grootere uitgestrektheid of grootere kostbaarheid van gedeelte van het vastgoed, alles onderworpen aan waardeering, als elders in deze wet bepaald. Verdeeling van vastgoed.

19.—Wanneer eenig vastgoed, geregistreerd staande op den naam van eenen voogd of curator of anderen persoon uit hoofde van zijn ambt of aanstelling als vertegenwoordigende eenen ander, ter bekwamer tijd uit kracht van de aanstelling, of op last van het bevoegd gerechtshof op den naam van den rechtmatigen eigenaar geregistreerd wordt, dan zal geen heerenrecht verschuldigd zijn. Overdracht op rechthebbende uit naam van Curator enz.

20.—Wanneer vaste goederen, hetzij bij erfenis, bij legaat, bij inkoop of bij overname aan een afstammeling, ook erfgenaam ab intestato zijnde, mocht worden geregistreerd zal geen heerenrecht worden betaald indien hij zoodanig vastgoed ook ab intestato zoude hebben bekomen. Overdracht op afstammeling zijnde erfgenaam ab intestato.

Indien door zulke afstammeling, erfgenaam ab intestato zijnde op een of andere wijze als voormeld, meer wordt verkregen aan vastgoed dan de waarde van zijn aandeel in den boedel ab intestato zoude bedragen hebben, wordt het heerenrecht alleen op dat meerdere geheven.

21.—Wanneer bij testament van eenen overleden echtgenoot vastgoed zoo bepaald en beperkt wordt dat hetzelve na den dood van den nagelaten echtgenoot, die overeenkomstig zulk testament gerechtigd is tot een levenslang belang daarin, Overdracht aan afstammeling bij afstand doen van levenslang belang.

gaan moet naar en behooren aan een kind of andere afstammeling van den vooroverleden echtgenoot, die overeenkomstig artikel 20 dezer wet of eenige andere wetsbepaling gerechtigd zou zijn, in geval zulk nagebleven echtgenoot overleden ware, transport te erlangen zonder betaling van heerenrecht, dan in geval zulk nagebleven echtgenoot goed vindt gedurende zijn leven afstand te doen van zijn levenslang belang ten gunste van zulk kind of anderen afstammeling, zal zulk kind of afstammeling gerechtigd zijn gedurende het leven van den nagebleven echtgenoot transport op zijn naam te erlangen zonder betaling van heerenrechten.

Registratie van levenslang belang

22.—Eenig persoon zijnde een afstammeling of nagebleven echtgenoot van iemand, die bij testament of anderszins eenig goed bezwaard heeft met fideicommissum of ander dergelijke bezwaarnis ten aanzien van zulken afstammeling of nagebleven echtgenoot (zoodat deze slechts een beperkt of levenslang belang heeft in zulk vastgoed) kan zulk belang doen registreeren in het registratiekantoor waar zulks nog niet is geschied, zonder betaling van heerenrechten.

Registratie op eigen naam van in gemeenschap gehuwden man.

23.—Wanneer een man, getrouwd zijnde in gemeenschap van goederen, op zijnen naam doet registreeren vastgoed staande ten name van zijne vrouw, dan zal geen heerenrecht verschuldigd zijn.

Ervenis, enz., door nagebleven echtgenoot.

24.—Wanneer een nagebleven echtgenoot eenig vastgoed uit den gemeenschappelijken boedel van hem en zijne overledene vrouw, of omgekeerd, inkoopt of overneemt, of erft, of op eenige wettige wijze verkrijgt, dan zullen geene heerenrechten verschuldigd zijn.

Overname van vastgoed door insolvent.

25.—Wanneer een insolvent met toestemming zijner crediteuren toegelaten wordt om te behouden of over te nemen eenig vastgoed behoord hebbende aan zulken insolvent voor zijne insolventie, en nog geregistreerd staande op zijnen naam, dan zal geen heerenrecht verschuldigd zijn.

Weigeren van Curator in insolventen boedel om verkoop gestand te doen.

26.—Wanneer de curator van eenen insolventen boedel weigeren mocht onder de bepalingen der wet op het stuk der insolventie, om een contract van verkoop van vastgoed, aangegaan door den insolvent voor de sequestratie zijns boedels, gestand te doen, dan zal geen heerenrecht door den koper verschuldigd zijn, en indien zulk heerenrecht mocht zijn betaald dan zal hetzelfde gerestitueerd worden.

Weigeren van Curator om koop te bekrachtigen.

27.—Wanneer de curator van eenen insolventen boedel verkiezen mocht een contract, aangegaan door den insolvent voor den koop of ruiling van vastgoed, op te geven, dan zal geen heerenrecht verschuldigd zijn, en zal zulk heerenrecht, indien door den insolvent reeds betaald, worden gerestitueerd.

Vernietiging van koopcontract door Gerechtshoven.

28.—In geval een koopcontract ten gevolge waarvan heerenrecht betaalbaar zou zijn, door het vonnis van een bevoegd gerechtshof wordt ter zijde gesteld, vernietigd of nietig verklaard, dan zal geen heerenrecht daarop betaalbaar zijn; en

indien hetzelfde reeds betaald is, zal hetzelfde worden gerestitueerd; zulk gerechtshof zal echter, in geval zulk vonnis valt ten gevolge van bedrog of andere laakbare handelwijze van den persoon die heerenrecht heeft betaald, kunnen gelasten dat zulk betaald heerenrecht niet zal worden gerestitueerd; in welk geval het niet gerestitueerd zal worden.

29.—In geval een koopcontract vervalt, door dat de uitvoering daarvan niet geschiedt of kan geschieden, buiten de schuld of toestemming van den persoon die heerenrecht daarop zou moeten betalen of reeds betaald of gedeponeed heeft, dan zal de Staatspresident op aanzoek daartoe, indien de omstandigheden ten zijnen genoegen blijken, kunnen gelasten dat geen heerenrecht zal betaald worden, of dat indien hetzelfde reeds betaald is, het gerestitueerd zal worden.

Vervallen van onuitvoerbaar koopcontract.

30.—In geval een koopcontract, tengevolge waarvan heerenrecht betaalbaar zou zijn, door onderling goedvinden van koper en verkooper vernietigd wordt voor dat transport geschiedt en zonder dat eenig gedeelte van de koopsom betaald is geworden of eenige waarde gegeven of beloofd is geworden door of namens den koper aan den verkooper om de toestemming van den verkooper tot zoodanige vernietiging te verkrijgen, dan zullen heerenrechten op zoodanigen koop gerestitueerd worden, mits de vernietiging plaats vindt binnen twaalf maanden na den dag des verkoops, en mits de partijen dienaangaande verklaringen zullen afleggen overeenkomstig de vormen E en F, bevat in de schedule aan dit hoofdstuk gevoegd. Doch in geval eenig gedeelte van de koopsom is betaald geworden of eenige waarde voor zoodanige vernietiging gegeven of beloofd is geworden om zoodanige vernietiging te verkrijgen, dan zullen heerenrechten alleen gevorderd kunnen worden op zoodanige gedeeltelijk betaalde koopsom of zoodanige gegevene of beloofde waarde, welk laatste op dezelfde wijze gevonden zal moeten worden als in artikel 15 van deze wet bepaald.

Vernietiging van koopcontract met onderlinge toestemming.

31.—Het zal wettig zijn voor den Staatspresident op geleverd bewijs ten zijnen genoegen dat een persoon ter goeder trouw handelende eene fout begaan heeft, in het registreeren van een transportacte, te gelasten dat zoodanig transport als moge noodig zijn voor de verbetering in het registratiekantoor van de begane fout, zal geschieden zonder betaling van heerenrecht.

Verbetering van begane fouten in transportacten.

32.—In geval eenig transport of verandering van naam in het registratiekantoor door eenig persoon gevorderd wordt die beweert gerechtigd te zijn onder de bepalingen van deze wet tot vrijstelling van heerenrecht, zal het de plicht van den registrateur van acten zijn, behoorlijk bewijs te vorderen, indien noodig bij wijze van eene beëdigde verklaring van de feiten en omstandigheden waarop de aanspraak gegrond is, en van de overlegging van acten en stukken daarop betrekkelijk.

Bewijs vorderbaar van recht tot vrijstelling van heerenrecht.

Beslissing van
Hoog Gerechtshof
of Rechter over
disputen.

33.—In geval er eenige kwestie ontstaat tusschen den registrator van acten en eenigen persoon die beweert gerechtigd te zijn tot het voorrecht van vrijstelling van betaling van heerenrecht of eenig ander voorrecht ten opzichte daarvan, omtrent zoodanig voorrecht of de uitgestrektheid daarvan, of in het algemeen betreffende het bedrag dat wettiglijk en in billijkheid gevorderd kan worden als heerenrecht, dan zal een rechter of meer rechters van het Hoog Gerechtshof daartoe kunnen beslissen, en indien noodig verder bewijs vorderen; mits ook dat zulks noodig oordeelende de rechter of rechters zal of zullen kunnen gelasten dat de kwestie bij wijze van applicatie voor een bevoegd gerechtshof zal worden gebracht.

V.—BETREFFENDE VERKOOPINGEN AAN LASTHEBBERS.

Lasthebber moet
last en lastgever
mededeelen.

34.—Een persoon, die bij eene publieke veiling vastgoed namens eenen anderen verlangt te koopen, moet zijn verlangen daartoe te kennen geven voor of onmiddelijk bij den toeslag, hetzij die provisioneel of finaal zij; en ook voor of onmiddelijk bij den toeslag, hetzij in privaot of publiek, aan den venduafslager mededeelen den naam van zijn lastgever.

Handeling van
Venduafslager bij
weigering.

35.—In geval zoodanige persoon weigert den naam van zijn lastgever bij den toeslag mede te deelen, dan zal de venduafslager gerechtigd zijn zoodanigen persoon als den koper te beschouwen en te behandelen, of anders het vastgoed wederom op te veilen alsof er geen toeslag ware geweest. In geval de naam van den lastgever aan den venduafslager medegedeeld en door hem goedgekeurd wordt, dan zal hij den naam van den lasthebber en lastgever opschrijven of doen opschrijven; en alvorens de naam van den koper aldus opgeschreven is, zal het niet beschouwd worden dat er een koop gesloten is.

Private koop voor
onbekenden prin-
cipaal nietig.

36.—In geval van eenige andere verkoop van vastgoed dan bij publieke veiling, zal zoodanige verkoop geheel en al nul en van geene waarde zijn, wanneer een persoon voorgeeft namens eenen anderen te koopen, tenzij de naam van den lastgever verschijnt en uitgedrukt wordt op een schriftelijk koopcontract of memorandum ten opzichte van zulken verkoop.

Gevolg van wei-
gering van beweerd-
den lastgever
transport te ont-
vangen.

37.—In geval de beweerde lastgever later mocht weigeren transport te ontvangen, dan zal de beweerde lasthebber, tenzij hij eene voldoende schriftelijke lastgeving produceert, onderhevig zijn aan de betaling van heerenrecht, onverminderd eenige rechtskwesties die tusschen den beweerden lastgever en den beweerden lasthebber mogen bestaan. In geval bij zoodanige weigering de beweerde lasthebber gewillig is transport te ontvangen, en de verkoper daarin toestemt, dan zal transport kunnen geschieden op den beweerden lasthebber bij betaling van slechts enkel heerenrecht. In laatstgenoemd geval zullen de gewone verklaringen van koper en verkoper zoo-

danig gewijzigd worden, dat daarin de omstandigheden ten gevolge waarvan zoodanig transport geschiedt vermeld worden.

SCHEDULE.

VORM A.

VERKLARING VAN DEN VERKOOPEER.

Ik, A.B., verklaar plechtig dat de som van £ de volle Vorm van verklaring van den ver-
koop. en geheele koopprijs is waarvoor ik aan C. D. verkocht heb het volgende vast eigendom (hier volgt de beschrijving van het verkochte eigendom), en wel op den dag van 18 en niet eerder; en dat noch ik noch iemand anders daarvoor eenige andere of meerdere betaling of waarde van eenigen aard hoeookgenaamd heb ontvangen of verwacht; en verder, dat de gemelde C. D. de eenige persoon is die het gemelde eigendom van mij gekocht heeft; en dit alles verklaar ik de zuivere waarheid te zijn zonder eenige achterhouding of ontwijking hoeookgenaamd.

Geteekend A.B.

Voor mij verklaard te , op den dag van
18 .

Geteekend M.N.,
Landdrost, of Vrederechter.

AANMERKING.—Deze vorm kan gewijzigd worden om zoodanige andere omstandigheden voor te stellen, welke als geoorloofde gronden voor transport door deze wet toegelaten worden. Bijvoorbeeld: “En verder, dat de eenige persoon behalve C. D. aan wien ik het eigendom verkocht heb was E.F., die later insolvent gegaan is, waarna de curator van zijnen insolventen boedel geweigerd heeft den koop gestand te doen.”

VORM B.

VERKLARING VAN DEN KOOPER.

Ik, C. D., verklaar plechtig dat de som van £ de volle Vorm van verklaring van koop. koopprijs is, door mij reeds betaald of nog te worden betaald, aan A.B., voor zeker vast eigendom, te weten (hier volgt de beschrijving van het gekochte eigendom) door mij van hem gekocht, en wel op den dag van 18 , en niet eerder; en dat noch ik, noch iemand anders met mijn voor kennis, aan A.B. of iemand anders daarvoor heb gegeven of beloofd of voornemens ben eenige andere consideratie of waarde hoeookgenaamd te betalen of te geven; en dit alles verklaar ik de zuivere waarheid te zijn, zonder eenige achterhouding of ontwijking hoeookgenaamd.

Geteekend C. D.

Voor mij verklaard te , op den dag van 18

Geteekend M.N.,
Landdrost, of Vrederechter.

AANMERKING.—Deze vorm kan gewijzigd worden om zoodanige andere omstandigheden voor te stellen, welke als ge-

oorloofde gronden voor transport door deze wet toegelaten worden.

VORM C.**VERKLARING VAN LASTHEBBER.**

Vorm van verklaring van lasthebber.

Ik, G. H., verklaar plechtig dat ik als agent (venduafslager, makelaar, enz.) van A. B. (of C. D.), heb gehandeld in het verkoopen (of koopen) van zeker vast eigendom, te weten (hier volgt de beschrijving van het eigendom door den gemelden A. B., aan den gemelden C. D. verkocht), en dat ik persoonlijk zelf bekend ben met het bedrag van den koopprijs; en ik verklaar verder, dat het mij bekend is dat de gemelde kooptransactie werd aangegaan en gesloten op den dag van 18 , en niet eerder; en dat de som van £ door den gemelden C. D. aan A. B. betaald of te worden betaald naar mijne beste kennis en wetenschap de volle en geheele koopprijs is welke voor het gemelde eigendom is, of zal worden betaald of ontvangen; en dat het mij niet bekend is dat er eenige andere consideratie of waarde voor het gemelde verkochte eigendom is, of zal worden betaald of gegeven. En dit alles verklaar ik de zuivere waarheid te zijn zijn zonder eenige achterhouding of ontwijking.

Geteekend G. H.

Verklaard voor mij , op den dag van 18 .

Geteekend M.N.,

Landdrost, of Vrederechter.

VORM D.**VERKLARING BIJ VERDEELING VAN EIGENDOM.**

Vorm van verklaring bij verdeling van eigendom.

Wij, de ondergeteekenden X., Y. en Z., gezamenlijke eigenaren van (hier volgt de naam van de plaats of ander eigendom), groot morgen en vierkante roeden, gelegen in het district krachtens transportacte No. , geregistreerd den , verklaren plechtig dat wij met elkander onderling overeengekomen zijn om de volgende verdeling van gemeld eigendom te maken, ten einde iederen eigenaar een bepaald deel als zijn afzonderlijk en uitsluitelijk eigendom te geven, namelijk (hier volgen de bijzonderheden van de deeling.)

En wij verklaren dat geen geld of andere consideratie voor de verdeling en onderling transport van voormelden eigendom door ons of eenigen persoon namens ons is gegeven of ontvangen.

En wij maken deze plechtige verklaring naar waarheid zonder eenige achterhouding of ontwijking.

Geteekend X., Y. en Z.

Verklaard voor mij te , op den dag van 18 .

Geteekend M.N.,

Landdrost, of Vrederechter.

VORM E.

VERKLARING VAN VERKOOPER BIJ Vernietiging van koop.

Ik, A. B., verklaar plechtig dat ik aan C. D. op den dag van 18 , verkocht heb het volgende eigendom (hier volgt de beschrijving daarvan), voor de som van £ , en ik verklaar dat ik geen geld of andere consideratie wegens voornoemden koop heb ontvangen. En ik verklaar verder dat ik met voornoemden C. D. ben overeengekomen, den voornoemden verkoop met onderlinge toestemming te vernietigen, welke verkoop dientengevolge op den dag van 18 , werd vernietigd.

Vorm van verklaring van verkooper bij verkoopsvernietiging.

En ik verklaar verder, dat ik geen geld of andere consideratie van den gemelden C. D., of van eenigen persoon heb ontvangen of zal ontvangen voor mijne toestemming om voornoemden koop te vernietigen.

En ik maak deze plechtige verklaring naar waarheid zonder eenige achterhouding of ontwijking.

Geteekend A.B.

Verklaard voor mij te , op den dag van 18 .

Geteekend M.N.,

Landdrost, of Vrederechter.

VORM F.

VERKLARING VAN KOOPER BIJ Vernietiging van koop.

Ik, C. D., verklaar plechtig dat ik van A. B., op den dag van 18 , gekocht heb het volgende eigendom (hier volgt de omschrijving daarvan) voor de som van £ .

Vorm van verklaring van koper bij verkoopsvernietiging.

En ik verklaar dat ik geen geld of andere consideratie wegens voornoemden koop heb gegeven aan gemelden A. B. En ik verklaar verder, dat ik met gemelden A. B. ben overeengekomen den voornoemden koop met onderlinge toestemming te vernietigen, welke koop dientengevolge op den dag van 18 werd vernietigd,

Ik verklaar verder, dat ik geen geld of andere consideratie aan den gemelden A. B. heb gegeven of beloofd te geven voor zijne toestemming om voornoemden koop te vernietigen.

En ik maak deze plechtige verklaring naar waarheid, zonder eenige achterhouding of ontwijking.

Geteekend C.D.

Verklaard voor mij te op den dag van 18 .

Geteekend M.N.,

Landdrost, of Vrederechter.

HOOFDSTUK LXVIII.

OVER DE SUCCESSIERECHTEN.

Bedragen hefbaar.

1.—Successierechten zullen geheven worden op erfenissen: in opgaande of nederdalende linie, en van man en vrouw respectievelijk een percent; in de zijlinie, twee percent; en van personen die met elkander niet in den bloede bestaan vijf percent.

Bedoeling van "erfenissen" en "bestervenissen."

2.—Door de woorden "erfenissen en bestervenissen" zullen verstaan worden alle zoodanige portien die volgens wet aan personen, hetzij bij testament of versterf toekomen uit de boedels hunner overledene bloedverwanten, zoowel in de opgaande, nederdalende en zijlinies, en alle testamentaire erfenissen of vermakingen van geld of ander eigendom aan personen, die niet met den testateur in bloedverwantschap staan.

Bloedverwantschap uitgelegd.

3.—Met betrekking tot de betaling van het erfrecht, zal bloedverwantschap in de zijlinie beschouwd worden zich niet verder uit te strekken dan tot en met den vierden graad.

Onderzoek van bloedverwantschap.

4.—De weesheer, of persoonlijk, of door den landdrost van het district (de landdrost van Bloemfontein uitgezonderd), alwaar de boedel van den overledene is, zal het recht hebben om onderzoek te doen aangaande de bloedverwantschap van den overledene met degenen die als erfgenamen opkomen, wanneer hij zulks noodig acht.

Landdrost te onderzoeken en rapporteeren.

5.—Ieder landdrost zal verplicht zijn om eenige instructien van den weesheer aangaande zoodanige onderzoeken als in artikel 4 vermeld, zonder verzuim in te stellen en daaromtrent rapport uit te brengen.

Procedures bij onderzoek.

6.—Wanneer de weesheer of eenige landdrost handelende onder zijne instructies, het mocht noodig achten eenig persoon onder eede te examineeren omtrent de bloedverwantschap van den overledene, en de personen, die als erfgenamen opkomen, zal hij gerechtigd zijn om zoodanigen persoon te dagvaarden op dezelfde wijze als bij de regulatien voor de lagere gerechts-hoven reeds is of hierna mocht bepaald worden; en ieder persoon alzoo gedagvaard zal verplicht wezen op zoodanige dagvaarding te compareeren, onder pœna van eene boete niet te boven gaande vijf pond sterling, of gevangenisstraf niet veertien dagen te boven gaande.

Belanghebbenden kunnen verschijnen.

7.—Bij ieder zoodanig onderzoek zullen de belanghebbende partijen het recht hebben om, of persoonlijk, of door hun agent tegenwoordig te wezen en de getuigen te kruisvragen. Om zulks te verzekeren zal door den weesheer of den landdrost minstens veertien dagen te voren aan de belanghebbenden schriftelijke kennis door den baljuw van het district worden gegeven van zoodanig onderzoek.

Boedel draagt kosten van onderzoek.

8.—De kosten van zoodanig onderzoek zullen voor rekening van den boedel, waaromtrent hetzelfde zal gehouden worden, uitbetaald worden.

9.—Geene liquidatie-en distributie-rekening van den boedel door den weesheer of eenigen landdrost zal goedgekeurd worden, voordat de hierboven gemelde successierechten zullen betaald zijn. Goedkeuring van liquidatie-rekeningen.

10.—Ieder landdrost, die van Bloemfontein uitgezonderd, zal verplicht wezen om eene aparte rekening te houden, op zoodanige wijze als door den weesheer zal bepaald worden, van alle ontvangene successierechten en andere weeskamerleges en procentos, en bij de eerste post, na het einde van iedere maand, dezelve in duplo met het ontvangen geld aan den weesheer op te zenden, zonder dezelve in zijne gewone rekeningen op te brengen; en de weesheer zal verplicht wezen om alle zoodanige gelden, alsmede diegene, die hij persoonlijk heeft ontvangen, op of voor den vijftienden van iedere maand aan den thesaurier-generaal te verantwoorden. Verantwoording van successierechten.

11.—Ieder landdrost, die verzuimen zal, of nalatig mocht wezen, om aan de voorschriften van dit hoofdstuk, of aan de bevelen van den weesheer, aan hem onder de hierboven omschrevene voorzieningen gegeven, zal onderworpen wezen aan eene boete van niet minder dan tien pond sterling en niet te boven gaande dertig pond sterling, tenzij hij gegronde redenen kan geven voor zoodanig verzuim of nalatigheid. Boete op Landdrost voor verzuim.

HOOFDSTUK LXIX.

OVER DE RECOGNITIE.

1.—Elke plaats is onderhevig aan de betaling van eene jaarlijksche recognitie ten behoeve van het gouvernement. Alle plaatsen onderhevig aan recognitie.

2.—De recognitie zal alleen betaalbaar zijn op landdrost-kantoren in de districts-dorpen van de districten alwaar het vastgoed gelegen is. Waar betaalbaar.

3.—Twee shillings voor elke honderd morgen of gedeelte daarvan zal als recognitie bepaald worden. Bedrag daarvan.

4.—De berekening zal geschieden voor gemetene kaart volgens kaart. Berekening volgens kaart.

Elke plaats wordt aangenomen de grootte te hebben aangeduid in de van gouvernementswege goedgekeurde landmeterskaart derzelve, welke niet bewezen is in de opgave van het getal morgen onjuist te zijn.

De recognitie van eene plaats bepaald in eenen grondbrief, waaraan eene landmeterskaart is vastgehecht, kan niet worden veranderd, tenzij bewezen worde dat de opgave der grootte in zoodanige kaart onjuist is.

5.—Zoolang er van eene plaats geene goedgekeurde landmeterskaart bestaat, wordt zij geacht de grootte te hebben Berekening waar geen kaart is.

welke vermeld is in het rapport der landcommissie, die dezelve heeft geïnspecteerd, of in den grondbrief welke voor dezelve naar aanleiding dier inspectie is uitgereikt.

Berekening waar geen kaart, grondbrief of rapport is.

6.—Indien er met betrekking tot eene plaats geene kaart, rapport of grondbrief bestaat, als in artikelen 4 en 5 bedoeld, heeft de Staatspresident de macht hare grootte tijdelijk te doen schatten door eenen beëdigden taxateur binnen het district waarin dezelve gelegen is, benoemd door den Staatspresident.

Britsch-Landcertificaat-plaatsen.

7.—Elke plaats, voor welke een Britsch landcertificaat is uitgereikt, is onderhevig aan de betaling der daarin bepaalde recognitie, tot dat het blijkt dat deze niet in overeenstemming is met den in artikel 3 vastgestelden maatstaf.

Aansprakelijkheid van mede-eigenaren.

8.—Indien er van eene plaats verscheidene eigenaren zijn, is ieder hunner slechts aansprakelijk voor zijn aandeel in de recognitie naar evenredigheid, mits op eenige wijze blijke hoe groot ieders aandeel is.

Zoo lang zulks niet blijkt, is ieder der eigenaren voor het bedrag der geheele recognitie aansprakelijk.

De hoegrootheid van ieder aandeel kan bepaald worden bij overeenkomst tusschen de verscheidene eigenaren.

Recognitie opzich- tens dorpen.

9.—Alle dorpen die als dorpen zijn verklaard, zullen vrij zijn van betaling van recognitiepenningen; echter wel te verstaan dat de aangrenzende plaatsen aan zoodanige dorpen behoorende niet er onder zullen worden begrepen; behoudens verder dat de recognitie op erven op Ficksburg, Ladybrand en Wepener zal blijven bestaan; maar dat de opbrengst daarvan zal worden aangewend tot verbetering der dorpen; en waar municipaliteiten bestaan zal de opbrengst aan de commissarissen worden overhandigd.

Extra-recognitie.

10.—Voor elke plaats behoorende aan personen die buiten dezen Staat woonachtig zijn en welke niet geoccupeerd is, zal jaarlijks eene extra-recognitie van vijf pond sterling worden geheven.*

Bepalingen daarop toepasselijk.

11.—Artikelen 2 en 8 zijn ook toepasselijk op de extra-recognitie.

Betaling extra-recognitie.

12.—Met betrekking tot de betaling der extra-recognitie van plaatsen, zullen geene plaatsen welke reeds onder een bijzonder nummer geregistreerd zijn, door meting en uitreiking van nieuwe eigendomsbewijzen mogen gevoegd worden bij andere plaatsen, zoodanig dat daardoor het bedrag der recognitie ten nadeele van 's landkas zou worden verminderd.

Wanneer verschuldigd.

13.—Alle, zoo gewone als extra-, recognitiepenningen zijn verschuldigd en betaalbaar voor het loopend jaar op den een-en-dertigsten December van dat jaar.

Wanneer laatst betaalbaar.

14.—Indien niet betaald vóór of op den een-en-dertigsten Maart van het daarop volgend jaar, zal als boete voor niet-betaling verschuldigd zijn en moeten betaald worden, een gelijk bedrag als dat waarvan de betaling werd verzuimd.

* Zie ook Artikel 3 van Hoofdstuk XXXIX (Over de Consuls.)

15.—Indien recognitie en boete niet mocht worden betaald binnen zes maanden na zulken een-en-dertigsten Maart in het vorig artikel aangegeven, zal op het bedrag der verschuldigde recognitie en daarop gevallen boete moeten worden betaald interest, gerekend tegen tien percent per jaar van af zulken een-en-dertigsten Maart tot den dag der eindelijke betaling.

Boeten bij niet-betaling.

16.—De bepalingen, boete en interest-betaling in de drie voorgaande artikelen voor niet-betaling van recognitiepenningen vastgesteld, zullen van kracht zijn en worden toegepast op alle, zoo gewone als extra-, recognitie reeds verschuldigd doch waarvan de betaling tot nu toe verzuimd is.

Boeten, enz., toepasselijk op vroegere niet-betaling.

17.—Het gouvernement kan ten eenigen tijd na verloop van de zes maanden vermeld in artikel 15 in ieder jaar, waarvoor de recognitie verschuldigd is, het verschuldigde op den schuldenaar gerechtelijk doen verhalen.

Gerechtelijk verhaal.

18.—In den loop der maand October van elk jaar zendt de landdrost van elk district aan den gouvernements-secretaris eene lijst meldende alle in zulk district verschuldigde nog onbetaalde recognitiepenningen.

Lijst van onbetaalde recognitie, en instructies voor verhaal.

Omtrent de invordering van zulke onbetaalde recognitiepenningen handelt de Staatsprocureur, na daartoe bekomen order van het uitvoerend gezag, en overeenkomstig instructien hem door het uitvoerend gezag te worden gegeven.

19.—Vonnissen door eenig bevoegd gerechtshof ten gunste van het gouvernement voor verschuldigde doch onbetaalde recognitiepenningen gegeven, kunnen ter keuze van het uitvoerend gezag, zoowel tegen de losse goederen des schuldenaars als tegen het vast eigendom waarop die recognitie verschuldigd was, bij executie worden verhaald.

Executie op vonnissen.

20.—De landdrostklerken van ieder district zullen verplicht zijne eene lijst van recognitiepenningen nog onbetaald op den een-en-dertigsten December van ieder jaar aan de deuren van het landdrostkantoor en der resident vrederechterskantoren in het district te plakken en te publiceeren in de *Gouvernements-Courant*.

Publicatie van lijst.

21.—Ambtenaren door wier nalatigheid de ontvangst van recognitiepenningen niet in de recognitierollen afgemerkt is, en door wien zulke onnauwkeurigheden plaats vinden, zullen verplicht zijn om zoodanige personen, door hen ten onrechte gedagvaard, te betalen de som van zeven shillings en zespenne per uur voor reiskosten.

Straf voornalatigheid van ambtenaren.

22.—Geen landdrostklerk zal gerechtigd zijn om voor invordering van achterstallige recognitie, commissieloon daarop te rekenen wegens collectie.

Geen bedrag voor collectie toegestaan.

HOOFDSTUK LXX.

OVER ZEKERE BELASTINGEN OP KLEURLINGEN
OP PUBLIEKE DELVERIEN.

UITLEGGENDE BEPALINGEN.

Bedoeling der woorden "mannelijke kleurlingen."

1.—Waar in dit hoofdstuk de woorden "mannelijke kleurlingen" gebruikt worden, of waar naar dezelve in dit hoofdstuk gerefereerd wordt, worden daaronder verstaan alle mannelijke kleurlingen tusschen de zestien en zeventig jaren oud.

Algemeene wet over hoofdbelasting ontpasseljk op publieke delverijen.

2.—De algemeene wet tot regeling der hoofdbelasting op kleurlingen zal niet worden toegepast op die plaatsen waar publieke delverijen zijn, en alwaar een gouvernements-inspecteur gevestigd is.

BELASTINGEN OP DIAMANTDELVERIEN.

Registratie van kleurlingen op diamantdelverijen.

3.—Iedere mannelijke kleurling welke zich op eene publieke diamantdelverij bevindt, zal verplicht zijn zich te doen registreren bij den gouvernements-inspecteur der delverij, die daarvan een behoorlijk register zal houden naar den vorm A bevat in de bij dit hoofdstuk gevoegde schedule.

Certificaten van registratie op diamantdelverijen te Jagersfontein en elders.

4.—Van de registratie zal de kleurling een certificaat ontvangen van den gouvernements-inspecteur der diamantdelverij naar den vorm B bevat in de schedule voornoemd, tegen betaling van een shilling bij wijze van zegel daarop geplaatst.

De voorgaande bepaling van dit artikel is niet toepasselijk op de diamantdelverij te Jagersfontein, alwaar de volgende bepalingen van kracht zijn:—

- (A). Aan kleurling-dienstboden werkende in het dorp Jagersfontein als huisbediende zal door den inspecteur der delverij een certificaat worden uitgereikt overeenkomstig vorm C bevat in genoemde schedule;
- (B). Aan kleurlingen wonende op de plaats Jagersfontein ten einde met vee te boeren, zal door den inspecteur der delverij een certificaat worden uitgereikt overeenkomstig vorm D bevat in genoemde schedule;
- (C). Aan kleurling arbeiders werkende in de mijn te Jagersfontein zal door den inspecteur der delverij een certificaat worden uitgereikt overeenkomstig vorm E bevat in genoemde schedule.

Registratie hoe lang geldig.

5.—Deze registratie zal slechts geldig zijn voor dertig dagen en moet iedere maand worden vernieuwd, telkens tegen betaling van een shilling sterling.

Straf bij gebrek aan bewijs van registratie.

6.—Mocht eenige mannelijke kleurling geen bewijs van registratie hebben, nadat het bewezen is dat hij zich drie dagen op de diamantdelverij heeft bevonden, zoo zal hij verbeuren eene boete van tien shillings sterling of bij gebreke van betaling worden veroordeeld tot gevangenisstraf met of zonder harden arbeid voor niet langer dan acht dagen.

7.—Niemand zal bevoegd zijn op de publieke diamantdelverijen eenigen mannelijken kleurling in dienst te nemen of te hebben tenzij die kleurling behoorlijk is geregistreerd, en zulks op eene boete van tien pond sterling of bij gebreke van betaling worden veroordeeld tot gevangenisstraf van niet meer dan veertien dagen met of zonder harden arbeid.

Straf voor in dienst nemen van ongeregistreerden kleurling.

8.—De gouvernements-inspecteur zal op den eersten Maandag van iedere maand een afschrift van zijn register in duplo, door hem correct verklaard, inzenden aan zoodanigen ambtenaar als daartoe reeds is of hierna bij de wet zal bevoegd worden verklaard, en tevens aan dezen verantwoording doen van de door hem ontvangene gelden.

Gouvernements-Inspecteur moet gelden verantwoord en kopie register verzenden.

9.—Boven en behalve de betaling van een shilling sterling (bij wijze van zegel) voor registratie op eene publieke diamantdelverij als hierboven bepaald, zal elke mannelijke kleurling op de publieke delverij te Jagerfontein, en op eenig andere publieke diamantdelverij alwaar er een hospitaal onder een behoorlijk bestuur is opgericht, waarin zieke of gewonde kleurlingen worden verpleegd en geneeskundig behandeld, verplicht zijn bij ontvangst en de maandelijksche vernieuwing der passen als hierboven omschreven, aan den gouvernements-inspecteur te betalen eene verdere som van zespence sterling.

Verdere bepaling voor hospitalen.

10.—De gouvernements-inspecteur te Jagersfontein of andere daartoe bevoegde ambtenaar op andere delverijen, als omschreven in het laatst voorgaand artikel, zal de aldus ontvangene bedragen gelds maandelijks afzonderlijk te boek stellen en overhandigen aan het bestuur van zoodanig hospitaal als hierboven omschreven, tegen kwitantie, ten einde die te doen strekken als eene bijdrage tot onderhoud en verpleging van kranke of gewonde kleurlingen in die inrichting. Voorts zal de gouvernements-inspecteur of andere ambtenaar op de passen vermeld in vormen C, D en E aantekening maken dat de zespence betaald is.

Bedrag der bijzondere belasting aan bestuur van hospitalen te worden uitgekeerd.

11.—Bij weigering om de gemelde som van zespence te betalen, als hiervoren is bepaald, zullen de nalatige personen onderhevig zijn aan de boete van een shilling sterling, bij wanbetaling te vervangen door vier en twintig uren gevangenisstraf.

Straf bij weigering hospitaalbelasting te betalen.

BELASTING OP DELVERIJEN VOOR GOUD EN ANDERE EDELE MINERALEN BEHALVE DIAMANTEN.

12.—Iedere kleurling op de delverijen voor goud en andere mineralen behalve diamanten zal een maandelijksch certificaat moeten verkrijgen van den mijn-inspecteur naar den vorm F in de hieraangechte schedule bepaald, tegen betaling van een shilling, bij gebreke waarvan hij beboet zal worden met vijf shillings of anders in de gevangenis zal geplaatst worden voor niet langer dan acht dagen, met schrale voeding om den anderen dag, of zonder schrale voeding.

Kleurlingen op goudelverijen, enz moeten maandelijksche certificaat verkrijgen.

Kleurlingen hunne dienstheeren, die niet binnen een delverij zijn, vergezellende, of onder pas van zulke dienstheeren en in hunnen dienst voor niet langer dan acht dagen op de delverijen vertoevende, zullen niet onderworpen zijn aan de bepalingen van dit artikel.

SCHEDULE.

VORM A.

Vorm van registratieboek.

Registratie-boek van kleurlingen op de publieke delverij te
 , district .

Datum van registratie.	Naam vanden kleurling.	No. certificaat	Ras,—tot welk volk behorende	Aanmerkingen.
1882.				
Mei, 1	Jan.	1	Hottentot	
„ 2	Rapati.	2	Barolong	
„ 3	William.	3	Kaapsche jon- [gen.	Schoenma- [ker

VORM B.

Vorm van certificaat.

De Gouvernements-inspecteur van de delverij te
 district , certificeert hierbij dat de kleurling
 op den , ten zijnen kantore sub No.
 is geregistreerd den 18 .
 Dit certificaat is geldig tot den 18 .

Gouvernements-Inspecteur.

VORM C.

PAS No. .

Voor *Kleurling-Dienstbode, werkende in het dorp Jagersfontein als huisbediende.* Vorm van certificaat voor kleurlingen werkende in het dorp Jagersfontein.

Naam:
Nationaliteit:
Hoogte:
Statuur:
Kleur:
Ouderdom:
Bijzondere merken:
Naam van meester:
Dienst-voorwaarden:

Het is aan drager dezes bekend gemaakt, dat hij gehouden is op den grond van zijnen meester te wonen; indien elders gevonden na 9 ure 's avonds zal hij gearresteerd worden.

Gouvernements-Inspecteur.

Jagersfontein,

18 .

Betaald door . . . . . aan den Gouvernements-Inspecteur,
Jagersfontein, overeenkomstig hoofdstuk LXX van het wetboek.

Betaald.	JANUARI.	Gouvts. Inspecteur.	FEBRUARI.	Gouvts. Inspecteur.	MAART.	Gouvts. Inspecteur.
	ZEGEL.		ZEGEL.		ZEGEL.	
	Een Shilling.		Een Shilling.		Een Shilling.	
	APRIL.		MEI.		JUNI.	
	JULI.		AUGUSTUS.		SEPTEMBER.	
	OCTOBER.		NOVEMBER.		DECEMBER.	

Afschrift dezer Pas kan op verzoek ten kantore van den Gouvernements-Inspecteur gezien worden. [Kleur Wit.]

VORM D.

PAS No. .

Vorm van certificaat voor kleurlingen wonende op de plaats Jagersfontein.

Voor *Kleurling wonende op de plaats Jagersfontein, ten einde met Vee te Boeren.*

Naam: -
Nationaliteit:
Hoogte:
Statuur:
Kleur:
Ouderdom:
Bijzondere merken:
Getal Paarden:
" Ossen:
" Melkkoeien:
" Bokken:
" Schapen:
" Wagens en Karren:

Drager dezès is bekend gemaakt, dat hij geen recht heeft in het dorp of den mijngrond te blijven na 9 ure 's avonds, tenzij met speciaal verlof.

(Gouvernements-Inspecteur.

Jagersfontein,

18 .

Betaald door aan den Gouvernements-Inspecteur, Jagersfontein, overeenkomstig hoofdstuk LXX van het wetboek.

Betaald.	JANUARI.	Betaald. Gouvn.-Inspecteur.	FEBRUARI.	Betaald. Gouvn.-Inspecteur.	MAART.	Gouvn.-Inspecteur.
	ZEGEL.		ZEGEL.		ZEGEL.	
	Een Shilling.		Een Shilling.		Een Shilling.	
	APRIL.		MEI.		JUNI.	
	JULI.		AUGUSTUS.		SEPTEMBER.	
	OCTOBER.		NOVEMBER.		DECEMBER.	

Afschrift dezer Pas kan op verzoek ten kantore van den Gouvernements-Inspecteur gezien worden. [Kleur Rood.]

VORM E.
PAS No. .

Voor *Kleurling-arbeiders werkende in de Mijn te Jagersfontein.*

Vorm van certificaat voor kleurling-arbeiders werkende in de mijn te Jagersfontein.

Naam :
Nationaliteit :
Hoogte :
Statuur :
Kleur :
Ouderdom :
Bijzondere merken :
Naam van Meester :
Dienst-voorwaarden :

Het is aan drager dezes bekend gemaakt dat hij gehouden is door artikel der mijn-regulatiën, op den grond van zijn meester te wonen; indien elders gevonden na 9 ure 's avonds zal hij gearresteerd worden.

Gouvernements-Inspecteur.

Jagersfontein,

18 .

Betaald door aan den Gouvernements-Inspecteur, Jagersfontein, overeenkomstig hoofdstuk LXX van het wetboek.

Betaald.	JANUARI.	Gouvt.-Inspecteur.	FEBRUARI.	Gouvt.-Inspecteur.	MAART.	Gouvt.-Inspecteur.
	ZEGEL.		ZEGEL.		ZEGEL.	
	Een Shilling.		Een Shilling.		Een Shilling.	
	APRIL.		MEI.		JUNI.	
	JULI.		AUGUSTUS.		SEPTEMBER.	
	OCTOBER.		NOVEMBER.		DECEMBER.	

Afschrift dezer Pas kan op verzoek ten kantore van den Gouvernements-Inspecteur gezien worden.

[Kleur Blaauw.]

VORM F.

CERTIFICAAT VOOR KLEURLINGEN.

Vorm van certificaat voor kleurlingen op delverijen, enz.

Certificaat No. voor kleurlingen werkende in de delverijen te

Naam :
Nationaliteit :
Hoogte :
Statuur :
Kleur :
Ouderdom :
Bijzondere merken :
Naam van Meester :
Dienstvoorwaarden :

Mijn-Inspecteur.

te den

Betaald door
overeenkomstig de wet.

aan den Mijn-Inspecteur,

Betaald.	JANUARI. ZEGEL. Een Shilling.	Mijn-Inspecteur.	Betaald.	FEBRUARI. ZEGEL. Een Shilling.	Mijn-Inspecteur.	Betaald.	MAART. ZEGEL. Een Shilling.	Mijn-Inspecteur.
	APRIL.			MEI.			JUNI.	
	JULI.			AUGUSTUS.			SEPTEMBER.	
	OCTOBER.			NOVEMBER.			DECEMBER.	

Afschrift van dit certificaat kan op verzoek ten kantore van den Mijn-Inspecteur gezien worden.

HOOFDSTUK LXXI.

OVER DE HOOFDBELASTING OP KLEURLINGEN
BUITEN PUBLIEKE DELVERIJEN.

1.—Er zal een hoofdbelasting geheven worden op iederen kleurling van het mannelijk geslacht, tusschen den ouderdom van achttien en zeventig jaren, die binnen dezen Staat woont of verblijf houdt, van tien shillings sterling per jaar (behoudens het bepaalde in artikel 24.)

Bedrag van hoofdbelasting; wie daaraan onderhevig.

2.—Het jaar zal worden gerekend van 1 Januari tot ultimo December.

Berekening des jaars.

3.—Mocht een kleurling slechts een gedeelte van een jaar in den Staat gewoon hebben of zich gedurende het jaar daarin komen vestigen, zoo zal hij nochtans de belasting over het geheele jaar moeten voldoen.

Belasting loopt over geheel jaar.

4.—Deze belasting zal over ieder jaar, beginnende van af den eersten November tot den eersten Februari worden ingevorderd:—

Door wie ingevorderd.

- (A). Ten platten lande door de veldcornetten en assistent veldcornetten in hunne wijken;
- (B). In de hoofdplaatsen van de onderscheidene districten door den baljuw of adjunct baljuw;
- (C). In de dorpen, waar resident vrederechters zijn, door de resident vrederechters of zoodanige andere personen, als daartoe door den Staatspresident zullen worden benoemd.

5.—De belastinggaarders in het vorige artikel vermeld zullen voor hunne werkzaamheden genieten tien percent van het door hen gecollecteerd en verantwoord bedrag.

Beloening voor belastinggaarders.

De veldcornetten zullen de afdeelingen voor hunne assistenten bepalen.

6.—De baljuws zullen voor hunne adjuncten verantwoordelijk zijn, ten bedrage van de gecollecteerde hoofdbelasting door die adjunct baljuws.

Baljuws verantwoordelijk voor adjuncten.

7.—Indien de invordering der bovengemelde belasting door den Staatspresident overeenkomstig artikel 4, aan eenigen anderen persoon dan daarin vermeld, wordt opgedragen, zal hij zijne werkzaamheden niet kunnen aanvangen, dan na eerst, ten genoegen van den Staatspresident, securiteit te hebben gegeven, voor de getrouwe vervulling zijner plichten en voor de afgifte en behoorlijke verantwoording der ingevorderde gelden.

Securiteit voor anderen aange-steld als belastinggaarders.

8.—De belastinggaarders in artikel 4 vermeld, zullen zich naar de verschillende plaatsen en huizen begeven, welke door blanken bewoond worden, ten einde de verklaringen te erlangen, waarvan in het volgende artikel wordt melding gemaakt en alsdan, na het ontvangen dier verklaringen, op die plaats of dat huis, de hoofdbelasting innen. Zij zullen ver-

Plichten van belastinggaarders.

plicht zijn die verklaringen, wanneer daartoe verzocht, in te vullen volgens opgaven aan hen gedaan.

Blanke bewoners van plaats opgaven van kleurlingen te doen.

9.—Ieder blanke huurder, bewoner of gebruiker eener plaats of huis, hetzij hij daarvan eigenaar zij of niet, of wanneer eenige plaats of huis alleen door een blanke vrouw wordt bewoond of gebruikt dan zal zoodanige vrouw, aan den belastinggaarder vermeld in artikel 4, eene schriftelijke en door hem of haar geteekende opgave doen, van de kleurlingen van het mannelijke geslacht tusschen de achttien en zeventig jaren oud, die op de plaats of in het huis woonachtig zijn of aldaar verblijf houden.

De vorm dier opgaven zal zijn volgens schedule A hieraan gehecht, en zullen de noodige exemplaren door den auditeur-generaal aan de landdrosten en door de landdrosten aan de verschillende belastingvaarders worden uitgereikt.

Onderteekening van opgaven. — Straf voor verzuim

10.—De opgave vermeld in het vorig artikel zal door den huurder, bewoner of gebruiker eener plaats of huis, hetzij hij daarvan eigenaar zij of niet, moeten worden onderteekend.

Bij weigering of nalatigheid om zoodanige opgave te doen, of bij moedwillige, verkeerde of onjuiste opgave, zal de nalatige of weigerachtige persoon of moedwillig overtredende gestraft worden met eene boete van niet meer dan vijf pond sterling, of bij gebreke van deze betaling, gevangenisstraf van niet meer dan veertien dagen.

Toezening van hoofdbelasting op kleurlingen aan den Landdrost.

11.—De belasting onder deze bepalingen ingevorderd zal door den adjunct baljuw aan de baljuws, door de belastingvaarders door den Staatspresident aangesteld, aan de resident vrederechters moeten worden overhandigd, voor of op den laatsten Maandag van iedere maand, en door de veldcornetten, assistent veldcornetten, baljuws, en resident vrederechters aan den landdrost van het district moeten worden toegezonden voor of op den eersten Februari van ieder jaar.

Lijsten van gekleurden op dorpen en steden.

12.—De baljuws en resident vrederechters zullen in de dorpen en steden lijsten maken van die kleurlingen die bij geene blanken in dienst zijn, en die en de belasting daarop ingevorderd bij den landdrost van het district inleveren op den tijd in het vorig artikel vermeld.

Inlevering van lijsten van betaaldhebbende kleurlingen.

13.—De veldcornetten, assistent veldcornetten, de baljuws en de resident vrederechters zullen lijsten moeten houden bevattende de namen en woonplaatsen van kleurlingen die de belasting betaald hebben, en eene kopie van die lijsten met de ontvangene belasting aan de landdrosten van hunne districten inleveren als in artikel 11 omschreven.

Vermelding in lijsten waar kleurlingen plaats of huis bewonen.

14.—In geval eene plaats of een huis niet door blanken, wel door kleurlingen wordt bewoond, zal de belastinggaarder daarvan in zijne lijst melding maken, en de namen der kleurlingen, die aldaar verblijf houden en aan de hoofdbelasting onderworpen zijn, opgeven.

15.—Mocht een kleurling niet in staat zijn aan de gevorderde belasting te voldoen, wanneer door den belastinggaarder gevorderd, zal de belastinggaarder daarvan aanstonds aan den blanken bewoner, huurder of gebruiker van de plaats of het huis kennis geven, en wanneer gemelde kleurling geen voldoende securiteit voor de gevorderde belasting kan geven, zal de veldcornet, assistent-veldcornet, landdrost of resident vrede-rechter, gemelden kleurling bij een of ander burger, die gewillig zal zijn aan de gevorderde belasting te voldoen, onder contract plaatsen met inachtneming van artikel 30 van hoofdstuk CXXXIII.

Onder contract plaatsen van niet-betalenden.

16.—Iedere kleurling, die weigeren mocht of nalatig blijven de belasting in artikel 1 van dit hoofdstuk voorgescreven te voldoen, zal door den belastinggaarder worden gearresteerd en naar het landdrosthof worden gebracht, alwaar de zaak zonder dagvaarding summier zal worden vervolgd; en bijaldien het blijken mocht, dat zoodanige kleurling werkelijk weigerachtig of nalatig is geweest de hoofdbelasting te hebben voldaan, zal hij kunnen worden gestraft met eene boete van vijf pond sterling, of bij wanbetaling met gevangenisstraf met harden arbeid voor niet meer dan drie maanden.

Vervolging en straf voor niet-betaling!

17.—Geen belastinggaarder zal eenige hoofdbelasting van eenen kleurling mogen ontvangen, tenzij hij daarvoor eene kwitantie heeft verleend, behoorlijk opgevuld in den vorm door den auditeur-generaal vastgesteld of vast te stellen volgens opvolgende nommers.

Kwitanties voor hoofdbelasting gegeven te worden.

De gedrukte en genommerde kwitanties zullen door den auditeur-generaal aan de landdrosten en door dezen aan de belastinggaarders tegen kwitanties worden verstrekt, voor den eersten November van ieder jaar.

18.—Bijaldien het blijken mocht dat een belastinggaarder bij ontvangst der belasting geene zoodanige kwitantie heeft verleend, of wanneer hij een verkeerd nommer zijner kwitantien mocht uitreiken, zal hij voor alle voorafgaande en onverantwoorde kwitantien aansprakelijk zijn, en bovendien worden beboet met de som van vijf pond sterling voor iedere overtreding, of bij wanbetaling tot eene gevangenisstraf van eene maand.

Straf voor niet geven van kwitantie.

19.—De lijsten waarvan in artikels 11 en 13 wordt melding gemaakt, zullen zijn volgens den vorm in schedule B hieraan gehecht, en zullen de belastinggaarders in tijds van gouvernementswege worden voorzien van een exemplaar van de bepalingen van dit hoofdstuk.

Vorm van lijsten. Belastinggaarder kopie dezer wet te hebben.

20.—Iedere belastinggaarder zal verplicht zijn, wanneer hij de belasting invordert, bij zich te hebben een exemplaar van de bepalingen van dit hoofdstuk, ten einde in staat te zijn, wanneer gevraagd, de noodige inlichtingen te geven.

Belastinggaarders kopie dezer bepalingen aan te schaffen.

UITBETALING VAN REKENINGEN.*

Ongeautoriseerde uitbetalingen geschieden niet dan na geauditeerd te zijn.

2.—Buiten vastgestelde salarissen en zoodanige uitgaven als waartoe uitdrukkelijk bij circulaire verlot zal zijn gegeven, zullen landdrosten, assistent landdrosten, en andere ambtenaren belast met administratie van 's lands finantien geene uitbetalingen mogen doen onder die hoofden als op de begrooting zijn vastgesteld, dan nadat de vorderingen gecertificeerd als zijnde overeenkomstig wet, tarief, tender, of instructien, ter auditeering en autorisatie zijn opgezonden naar het kantoor van den auditeur generaal, en van daar goedgekeurd zijn terug ontvangen, welke terugzending zonder verzuim per eerste post moet geschieden.

Verantwoordelijkheid van ambtenaren wegens hunne administratie.

3.—Alle ambtenaren belast met geldelijke administratie zijn aan het gouvernement verantwoordelijk voor de correctheid hunner ontvangsten, onverminderd hun verhaal op derden. Zulke ambtenaren zijn eveneens aan het gouvernement verantwoordelijk, dat de door hen gedane uitgaven zijn overeenkomstig wet, bepaald tarief, of daaromtrent ontvangen instructien.

Autorisatie van onvermijdelijke uitgaven aan Auditeur-Generaal medegedeeld te worden.

4.—Onvermijdelijke uitgaven niet op de begrooting vastgesteld, doch door het uitvoerend gezag geautoriseerd, worden den auditeur-generaal medegedeeld, ten einde te kunnen worden geauditeerd.

Ambtenaren in verzuim omtrent rekeningen worden gerapporteerd en gesuspenseerd.

5.—De auditeur-generaal zal geregeld elke maand eene lijst van alle ambtenaren die nalatig bevonden werden in het inzenden hunner rekeningen binnen den bepaalden tijd, aan den Staatspresident binnen den tijd van twaalf dagen na het verstrijken van dien tijd indienen, en dadelijk na ontvangst van die lijst zal de Staatspresident zoodanige ambtenaren suspenderen, tenzij ziekte, afwezigheid in dienst, of verlof binnen denzelfden tijd bewezen worde.

Gespecificeerde rekeningen alleen te worden uitbetaald.

6.—Geene geheele of gedeeltelijke inbetaling van vorderingen ten laste van het gouvernement zal worden gedaan dan op eene behoorlijke gespecificeerde rekening.

Kwitanties vereischt bij uitbetalingen.

7.—Alle rekeningen door ambtenaren uitbetaald en waarvoor geene behoorlijke kwitantien zijn bijgevoegd, zullen door den auditeur-generaal dadelijk worden teruggezonden; en in geval die kwitantien niet kunnen worden geleverd, zullen de respectieve ambtenaren gehouden zijn zoodanige door hen gedane uitbetalingen in 's lands kas te restitueeren.

Onderzoek omtrent uitbetalingen ten onrechte geschied.

8.—In gevallen waar de auditeur-generaal uit rekeningen ontdekt, dat uitbetalingen ten onrechte geschied zijn, zal hij op de keerzijde van zoodanige rekeningen aantekening doen, en zulke rekeningen aan den Staatspresident verzenden; en schriftelijke aanmerkingen door den auditeur-generaal op de rekeningen der verschillende ambtenaren gemaakt zullen door dezen dadelijk schriftelijk moeten worden beantwoord.

* Rekeningen tegen het Gouvernement moeten in de Hollandsche taal vervaardigd zijn. Zie Artikel 3 van Hoofdstuk XXXVII (Over de Landstaal)

9.—Ambtenaren zullen niet vermogen in betaling van vorderingen tegen het gouvernement bewijzen in banken betaalbaar te geven, tenzij daarvoor speciale last gegeven worde door het hoofd van het uitvoerend gezag.

Uitbetalingen door bewijzen in banken, zonder order daartoe, verboden.

10.—Geen winkelrekening zal door eenigen ambtenaar worden uitbetaald aan eenen winkelklerk of iemand anders zonder dat deze voorzien zij van eene procuratie, behoorlijk gezegd, wanneer zijn principaal het geld niet zelf komt afhaken.

Winkelrekeningen alleen betaalbaar aan principaal of procuratiehouder.

11.—Geen ambtenaar, met uitzondering van den thesaurier-generaal, en deze alleen op schriftelijken last van den Staatspresident, zal schuldbewijzen, verbanden of andere geschriften van dien aard ten laste van het gouvernement kunnen teekenen of uitbetalen, in welk geval dezelve zoowel door den auditeur-generaal als door den thesaurier-generaal moeten geteekend worden.

Hoe schuldpapieren ten laste van Gouvernement ondertekend worden.

DEPARTEMENT VAN DEN THESAURIER-GENERAAL.

12.—De thesaurier-generaal, die tevens administrateur der fondsen en zegeluitdeeler is, stelt ten genoegen van het uitvoerend gezag borgtocht, ten bedrage van vijftien honderd pond sterling.

Borgstelling van Thesaurier-Generaal.

13.—De thesaurier-generaal zal behoorlijke boeken moeten houden, en op of voor den vijftienden dag van iedere maand aan den auditeur-generaal behoorlijk rekenschap en verantwoording doen van al de door hem ontvangene gelden, en van alle uitbetalingen in zijne bovengemelde betrekking, volgens zoodanige vormen als door den Staatspresident mochten worden voorgeschreven.

Thesaurier-Generaal boek te houden van gelden en die te verantwoorden.

14.—De thesaurier-generaal zal verplicht zijn alle sommen gelds door de verschillende landdrosten en andere beambten aan hem geremitteerd te ontvangen, daarvan behoorlijke verantwoording in zijne boeken te doen, en aan de remitterende partijen kwitantien te verleen.

Moet geremitteerde gelden ontvangen en daarvoor kwitantie geven.

15.—De thesaurier-generaal zal verplicht zijn zijne rekeningen in te richten volgens de instructies van den Staatspresident. De goedkeuring zijner rekeningen door den auditeur-generaal zal voor hem voldoende kwitantie zijn voor alle gelden door hem verantwoord tot den datum van zoodanige rekeningen.

Inrichting en goedkeuring zijner rekeningen.

16.—De thesaurier-generaal zal verplicht zijn aan zoodanige commissie als de Staatspresident mocht goedvinden van tijd tot tijd aan te stellen zijne boeken en kas ter inspectie over te leggen.

Inspectie van zijne boeken en kas.

17.—De thesaurier-generaal zal telkens, wanneer verlangd, in den volksraad bij de behandeling van de begrooting moeten tegenwoordig zijn, ten einde, desvereischt, informatie te geven en de begrooting toe te lichten.

Moet vereischte informatie aan volksraad geven.

DE BEGROOTING.

Opstellen van begrooting, en informatie daartoe.

18.—De thesaurier-generaal wordt belast met het opstellen van de begrooting van inkomsten en uitgaven voor den Staat; en de auditeur-generaal, hoofden van departementen, landdrossen en andere ambtenaren met geldelijke administratie belast, zijn verplicht hem alle noodige informatie en opgaven te verstrekken niet later dan den veertienden dag van de maand Maart van elk jaar.

Begrooting voor den volksraad vervaardigd te worden.

19.—Na ontvangst dier opgaven en informatie zal de thesaurier-generaal onmiddellijk een begrooting van de vermoedelijke inkomsten en uitgaven opmaken, en dezelve doen afdrukken, ten einde gedurende de eerste week van de jaarlijksche zitting van den volksraad ter tafel te worden gelegd.

Vergelijkende staat over te leggen.

20.—Tevens zal door den thesaurier-generaal worden overgelegd eene vergelijkende staat, aantoonende het verschil tusschen de begrooting voor het afgelopen jaar en de werkelijke ontvangsten en uitgaven gedurende dat jaar.

Memorie van toelichting over te leggen.

21.—Ook zal de thesaurier-generaal een memorie van toelichting overleggen, behelzende opgaaf van gronden waarop de hoofden van begrooting zijn geraamd, alsook aanwijzing van nieuwe uitgaven, van wege het uitvoerend gezag voorgesteld, en zoodanige andere informatie als dienen kan tot inlichting van de commissie van begrooting.

Onderzoek van begrooting door commissie daartoe aangesteld.

22.—Onmiddellijk na derzelve benoeming zal de commissie voor de begrooting dezelve onderzoeken en daarover rapporteeren, opdat de volksraad dadelijk of op eenen daartoe te bepalen dag in overweging kan nemen haar rapport, en de begrooting in behandeling nemen en derzelve hoofden vaststellen.

Supplementaire begrooting.

23.—De uitgaven en inkomsten door den volksraad gedurende deszelfs zitting besloten, zullen door de commissie bij wijze van supplementaire begrooting worden opgebracht ter behandeling voor het einde der zitting.

INSPECTIE VAN KASSEN.

Aanstelling van Inspecteur van Kassen.

24.—De Staatspresident heeft de macht om van tijd tot tijd een persoon te benoemen en aan te stellen als inspecteur van kassen.

Toelage en voermiddelen van Inspecteur van Kassen.

25.—De inspecteur van kassen zal een toelage genieten van vijftien shillings per dag, en zal van voermiddelen voorzien worden op kosten van het gouvernement; behoudens het recht van den volksraad om jaarlijks bij de begrooting een ander bedrag als toelage te bepalen, alsmede andere voorzieningen te maken omtrent voermiddelen.

OVER AANBESTEDINGEN.

Tenders voor publieke werken vereischt.

26.—Voor alle publieke werken voor het gouvernement moeten behoorlijke tenders ingeroepen worden.

Tenders zooveel mogelijk verlangd voor benoedigdheden.

27.—Den Staatspresident wordt opgedragen om zooveel mogelijk alle benoedigdheden voor het gouvernement per tender te bekomen.

28.—Bij aanvraag voor tenders voor drukwerk zal de auditeur-generaal moeten specificeren dat gouvernements-schutadvertenties geplaatst moeten worden tegen betaling van zespenne per stuk grootvee, en zespenne voor elk getal van tien kleinvee.

Specificatie over schutadvertenties bij aanvraag van tenders voor drukwerk.

29.—De rekeningen van den contractant voor drukwerk en schrijfbehoeften moeten gespecificeerd worden door de ambtenaren die dezelve hebben aangegaan alvorens uitbetaling kan geschieden.

Uitbetaling voor drukwerk en schrijfbehoeften geschiedt na specificatie alleen.

30.—Geene uitbetaling voor publieke werken of gebouwen zal mogen plaats vinden dan nadat zoodanige werken of gebouwen eerst zullen onderzocht zijn door eene commissie welke de Staatspresident tot dat einde zal aanstellen en die van hare bevinding aan hem rapport zal doen, volgens hetwelk hij zal oordeelen of de uitbetaling al dan niet kan geschieden. Deze commissie zal ook gedurende het oprichten van zoodanige werken of gebouwen toezicht houden of het werk degelijk verricht, en met goede materialen gebouwd wordt.

Uitbetalingen voor publieke werken of gebouwen geschieden eerst na onderzoek en rapport.

31.—Voor gouvernements-verkoopingen zullen tenders worden verzocht, onderworpen aan de bekrachtiging van den Staatspresident, die in geval een tender zijns inziens te hoog is, zoodanige verkooping aan den baljuw van het district kan opdragen onder dezelfde belooning als in executieverkoopingen door hem genoten.

Tenders voor Gouvernements-verkoopingen vereischt.

ALLERLEI.

32.—Het bedrag op de begrooting voor het district Bloemfontein uitgebracht onder het hoofd: "geschenken aan opperhoofden," zal alleen door den landdrost van dat district uitbetaald worden.

Uitbetaling van bedragen voor geschenken aan opperhoofden.

33.—Geen brandhout zal voor gevangen-huizen worden aangekocht.

Brandhout voor gevangen-huizen verboden.

34.—Geene dagbladen of weekbladen zullen voor rekening van het gouvernement worden aangeschaft, uitgezonderd de *Gouvernements-Courant*, tenzij met toestemming of op besluit van den volksraad.

Aanschaffing van dag- en weekbladen zonder machtiging daartoe verboden.

HOOFDSTUK LXXIII.

OVER UITREIKING VAN SCHULDBRIEVEN.

1.—Den Staatspresident is opgedragen, namens het gouvernement van den Oranjevrijstaat, eene som niet te boven gaande twee honderd duizend pond sterling op te nemen op schuldbrieven, uitgereikt ten laste van den Staat, op de wijze en onder de voorwaarden hierinnader omschreven.

Autorisatie tot opname.

2.—De voormelde som van twee honderd duizend pond sterling moet uitsluitend strekken tot bestrijding van de kosten van aanbouw van bruggen, telegraaflijnen en andere publieke werken van reproductieven aard binnen den Oranjevrijstaat.

Doel.

- Waarborg. 3.—De voormelde som van twee honderd duizend pond sterling wordt gewaarborgd door de algemeene revenuen van den Oranjevrijstaat, met preferentie voor de betaling van gemelde som en de renten daarvan, boven alle andere lasten der regeering die reeds bestaan of hierna mogen worden aangegaan.
- Schuldbrieven vrij van belasting. 4.—De schuldbrieven namens het gouvernement uitgereikt worden bij deze vrijgesteld van alle belasting.
- Afbetaling. 5.—De gemelde som van twee honderd duizend ponden sterling zal worden afbetaald binnen den tijd van twintig jaren, te rekenen van af de onderscheidene datums van uitreiking der schuldbrieven, en wel het twintigste deel van het uitgereikte bedrag, ieder jaar, door uitloting en vernietiging van schuldbrieven tot dat bedrag. De eerste aflossing te geschieden voor den 31sten December 1885.
- Teekening van schuldbrieven. 6.—De uitgegevene schuldbrieven moeten zijn geteekend namens het gouvernement van den Oranjevrijstaat, door den Staatspresident en den thesaurier-generaal, en opgesteld overeenkomstig schedule A, hieraan gehecht.
- Waarde van schuldbrieven en rentekoers. 7.—Elke schuldbrief zal de waarde hebben van een honderd pond sterling, betaalbaar aan toonder in goud sterling, en zal renten dragen tegen zes pond voor elke een honderd pond 's jaars, gerekend van af den datum van uitreiking daarvan.
- Wijze van uitreiking. 8.—De Staatspresident is geautoriseerd zoodra gemelde schuldbrieven ter uitreiking gereed zijn, dezelve door tusschenkomst van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), en hare correspondenten, in de geldmarkt te plaatsen op de meest voordeelige wijze, door publieken tender tegen een minimum à pari, met discretie omtrent aanneming van tenders die minder mogen zijn en uitvaardiging van prospectus, alles onder verstandhouding met de regeering, zullende eenige daarop bekomene premie strekken tot dekking voor zoo verre noodig van de kosten der uitreiking.
- Beleening van kapitaal. 9.—De uitreiking der schuldbrieven is voorloopig beperkt tot een bedrag van een honderd duizend pond sterling, terstond vereischt, en daarna van tijd tot tijd voor zulke verdere sommen als de volksraad mocht besluiten voor publieke werken van reproductieven aard tot dat de geheele som in dit hoofdstuk bepaald zal zijn geplaatst.
- Betaling goed aan toonder. 10.—De gemelde schuldbrieven, alsmede de renten daarop, zullen betaalbaar zijn aan den persoon die dezelve tot betaling zal presentereen, en zulke betaling zal goed en wettig zijn, en het gouvernement van den Oranjevrijstaat zal niet gehouden zijn eenig onderzoek in te stellen naar het recht of de aanspraak van den aanbieder.
- Betaling van renten. 11.—De renten op gemelde schuldbrieven zullen moeten worden betaald bij het einde van ieder halfjaar, gerekend van af den datum der uitreiking daarvan, waartoe bij iederen schuldbrief de noodige rentebriefjes (coupons) volgens schedule

B, eveneens zullen worden uitgereikt, betaalbaar aan toonder in goud sterling, ten kantore van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), te Bloemfontein, en ten kantore van hare correspondenten te Kaapstad, Port Elizabeth, Durban (Natal) en Londen, en zal jaarlijks de daartoe benoodigde som op de begrooting der gewone uitgaven van den Staat worden gesteld.

12.—De gemelde schuldbrieven zullen worden uitgeloot en afgelost in sommen van niet minder dan het twintigste deel van het uitgereikt bedrag, ieder jaar, zullende de houders der getrokken schuldbrieven, bij kennisgeving van drie maanden vooraf in de *Gouvernements-Courant* van den Oranjevrijstaat, en in zoodanige andere couranten in Kaapstad, Port Elizabeth, Durban (Natal) en Londen, als noodig beschouwd mocht zijn om de houders te bereiken, worden opgeroepen dezelve tot betaling aan te bieden op den laatsten dag van ieder jaar gerekend van den datum van uitreiking van de getrokken schuldbrieven, ten kantore van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), te Bloemfontein, of ten kantore van hare correspondenten te Kaapstad, Port Elizabeth, Durban (Natal) en Londen, die dezelve onmiddellijk na de betaling zullen opzenden naar den thesaurier-generaal van den Oranjevrijstaat, en zal de regeering niet gehouden zijn tot betaling van renten op schuldbrieven uitgeloot als voormeld, waarvan de aanbidding niet in termen van zulke oproeping gedaan wordt.

13.—Alle aldus uitgelotene en afgeloste schuldbrieven zullen worden vernietigd door den thesaurier-generaal van den Oranjevrijstaat, zoodra dezelve van de verschillende bank-bureaux inkomen, in tegenwoordigheid van den Staatspresident of een lid van den uitvoerenden raad, daartoe speciaal door den Staatspresident benoemd, nadat dezelve behoorlijk zullen zijn afgeschreven in de boeken van den thesaurier-generaal, en van iedere zoodanige vernietiging zal kennisgeving moeten geschieden in de *Gouvernements-Courant* en andere noodige couranten, vermeldende de nummers der vernietigde schuldbrieven, onder certificaat van de juistheid der opgave door den thesaurier-generaal en auditeur-generaal van den Oranjevrijstaat, en waar zulks noodig moge zijn, bekrachtigd door den consul-generaal van den Oranjevrijstaat.

14.—Ten einde de uitloting en aflossing van gemelde schuldbrieven behoorlijk en geregeld te doen plaats vinden, worden de aandeelen van den Oranjevrijstaat in de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), bedragende £70,000 en de dividenden daarop, en zooveel van de jaarlijksche inkomsten van den Staat als mocht blijken daartoe noodig te zijn, afgezonderd als eene aflossings-fonds om uitsluitend te worden aangewend tot afbetaling van schuldbrieven ten bedrage van het twintigste deel van het uitgereikt bedrag ieder

Uitloting en betaling van schuldbrieven.

Vernietiging van betaalde schuldbrieven.

Aflossings-fonds.

jaar, ook tot dekking van de renten daarop, totdat het geheele uitgereikt bedrag zal zijn afgelost en vernietigd.

Jaarlijksch rapport.

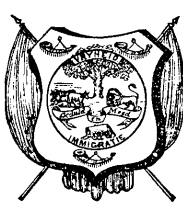
15.—De thesaurier-generaal zal gehouden zijn jaarlijks aan den volksraad bij de begrooting over te leggen een staat aantoonende dat behoorlijk uitvoering is gegeven aan de voorwaarden dezer bepalingen, in de betaling van renten en aflossing van schuldbrieven zooals hierin bepaald, met rapport over den staat van deze schuld.

Interim beleening.

16.—De Staatspresident werd gemachtigd in den tijd die mocht verloopen tot gereedmaken en uitreiking van gemelde schuldbrieven, te voorzien in de loopende uitgaven voor publieke werken van reproductieven aard door eene tijdelijke leening van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), of waar zulks op de meest voordeelige wijzen kon geschieden, van zulke bedragen als daartoe vereischt mochten zijn en moest zulke tijdelijke leening dadelijk wederom afbetaald worden uit de eerste kapitalen op gemelde schuldbrieven verkregen.

SCHEDULE A.

OBLIGATIE GROOT £100 STERLING.

£100	Geboekt op Register van Staats-Schuldbrieven.	Boek	Bladzijde.		en Tachtig.	18	Vier	Uitgereikt op den	No.
------	---	------	------------	--	-------------	----	------	-------------------	-----

Schedule A.

Het Gouvernement van den Oranjevrijstaat belooft te betalen aan toonder van dezen schuldbrief, de som van een honderd pond in goud sterling, ten kantore van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), te Bloemfontein, of ten kantore van te Kaapstad, Port Elizabeth, Durban (Natal) en Londen, met de renten daarop tegen zes pond per honderd in het jaar gerekend van af den datum van uitreiking, overeenkomstig de bepalingen van Ordonnantie No. 9 van 1884.

Staatspresident.

Thesaurier-Generaal
van den Oranjevrijstaat.

SCHEDULE B.

COUPON.—RENTENBRIEFJE.

Het Gouvernement van den Oranjevrijstaat belooft te betalen aan toonder, drie pond in goud sterling, ten kantore van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), te Bloemfontein, of ten kantore van te Kaapstad, Port Elizabeth, Durban (Natal) en Londen, voor halfjaarlijksche renten op schuldbrief No. , groot £100, loopende van af de uitreiking tot de aflossing daarvan in termen van Ordonnantie No. 9 van 1884.

Schedule B.

Staatspresident.

Thesaurier-Generaal
van den Oranjevrijstaat.

HOOFDSTUK LXXIV.

OVER TOELAGEN AAN ZEKERE PERSONEN.

1.—Een landdrost, veldcornet of raadslid zal voor het houden van bijeenkomsten (buiten de plaats zijner inwoning) een toelage genieten van een pond en tien shillings per dag insluitende reis- en verblijfkosten.

Toelage voor houden van bijeenkomsten.

2.—Niets in het vorige artikel vervat zal den volksraad verhinderen om jaarlijks bij de begrooting een ander bedrag als toelage vast te stellen.

Onverhinderd vaststelling bij de begrooting.

3.—Een lid eener commissie door het gouvernement afgevaardigd, zal voor reiskosten ontvangen een pond en tien shillings sterling per dag, welke som zal insluiten huur van voertuig zoowel als persoonlijke diensten; zullende de Staatspresident echter bij machte zijn om in buitengewone omstandigheden die toelage te verhoogen.

Toelage aan leden van commissies.

4.—Aan den publieke aanklager, veldcornet of vrederechter, wordt voor het houden van lijkschouwing enzovoorts (insluitende reiskosten per dag van zes uren) per dag toegekend een toelage van een pond sterling.

Toelage voor lijkschouwing.

5.—Voor vervoer van crimineele gevangenen door eenen gekleurden bewaker voor zes-en-dertig mijlen wordt toegekend eene toelage van vijf shillings; voor hetzelfde door eenen blanken bewaker, tien shillings.

Toelage voor vervoer van gevangenen.

6.—Aan gouvernements-taxateurs van vaste goederen wordt toegestaan eene toelage van tien shillings en zespenne per taxatie.

Toelage aan Gouvernements-taxateurs.

HOOFDSTUK LXXV.

OVER DE ONTEIGENING VAN EIGENDOM TEN
ALGEMEENEN NUTTE.

Onteigening, hoe
en wanneer te ge-
schiedien.

1.—De onteigening ten algemeenen nutte heeft plaats uit kracht van een besluit van den uitvoerenden raad, waarbij wordt aangeduid de algemeene aard van het werk tot welks uitvoering men over de te onteigenen goederen moet kunnen beschikken, en waarbij de onteigening dier goederen tevens wordt bevolen.

Wat te onteigenen.

De gevallen waarin onteigening ten algemeene nutte met vergoeding aan den eigenaar kan bevolen worden zijn: de aanleg, het herstel, de verbetering, de uitbreiding of de vergrooting

- (1.) Van forten en andere werken, voor de verdediging van den Staat vereischt wordende;
- (2.) Van de werken betrekkelijk waterleidingen of waterkeeringen;
- (3.) Van spoorwegen indien daarvoor bebouwde of bewerkte gronden gebruikt worden of directe schade aan private eigendommen toegebracht wordt, of van bij spoorwegen behoorende gebouwen en bruggen, telegrafien en andere middelen van gemeenschap;
- (4.) Van openbare gebouwen of werkplaatsen, van straten, pleinen, markten, begraafplaatsen en openbare berg- of bewaarplaatsen, en dergelijke gebouwen.

Niet-bebouwde
gronden kunnen
onteigend worden
zonder schadever-
goeding.

2.—Niet-bebouwde gronden voor aanleg van spoorwegen benodigd kunnen, zonder vergoeding, onteigend worden behoudens het in het vorig artikel bepaalde omtrent directe schade aan den eigenaar daarvan berokkend.

Bijzonderheden te
verzenden aan
Landdrost vóór be-
sluit tot onteige-
ning genomen
wordt; kenmerken
van grond door
bakens, enz.

3.—Alvorens het besluit tot onteigening door den uitvoerenden raad wordt genomen, zal aan den landdrost van het district, waarin de te onteigenen gronden gelegen zijn, worden toegezonden door den gouvernements-secretaris, de platte grondteekening van de voorgenomene onteigening, met algemeene aanduiding van den aard van het werk en van de bijzondere eigendommen welke ten deele of geheel zouden moeten worden onteigend, alsmede met vermelding van de namen der op de openbare registers bekende eigenaren, en zullen de eigendommen die voor het werk benodigd geacht worden, zooveel doenlijk, door bakens of andere uitwendige teekenen worden gekenmerkt.

Kennisgeving aan
eigenaars van op
te richten bakens.

4.—Aan de eigenaars, huurders of bruikers zal ten minste acht dagen te voren, van het stellen dier bakens of andere uitwendige teekenen worden kennis gegeven, en zullen deze verplicht zijn het stellen derzelve op hunnen grond toe te laten, behoudens schadeloosstelling indien daartoe termen zijn.

5.—Eene commissie door den Staatspresident benoemd, vergezeld van den inspecteur van publieke werken, zal zich Commissie ter verhoor van belanghebbenden; kennisgeving van aanstaande commissie, met bijzonderheden, te geschieden. in welke nabijheid het werk moet worden uitgevoerd, ten einde aan de belanghebbenden de noodige inlichtingen te geven, en hen in hunne belangen te hooren. De zitting der commissie zal minstens eene maand te voren door den gouvernements-secretaris, door middel van de *Gouvernements-Courant*, van de nieuwsbladen van de hoofdstad en de nieuwsbladen van het district waar het voorgenomen werk moet worden uitgevoerd, aan belanghebbenden worden bekend gemaakt, welke kennisgeving zal inhouden den dag, het uur en de plaats tot de bijeenkomst bepaald; terwijl de plattegrondteekening, de voorgenomen onteigening en de algemeene aanduiding van het werk in artikel 2 vermeld, ten landdrostkantore en ten kantore van den resident-vrederechter ter inzage liggen zal, hetwelk ook in gezegde kennisgeving moet worden vermeld.

6.—De commissie in het vorige artikel vermeld zal be- Notulen en rapport der commissie. hoorlijk notulen houden van hetgeen door haar is verricht, en van de bezwaren door belanghebbenden geopperd, en die notulen, vergezeld van haar advies en dat van den inspecteur van publieke werken, binnen den tijd van tien dagen aan den gouvernements-secretaris inzenden, ten einde aan den uitvoerenden raad te worden voorgelegd.

7.—Het besluit van den uitvoerenden raad, waarbij de Besluit tot onteigening te nemen binnen zes maanden; bijzonderheden en kennisgeving daarvan. onteigening bevolen wordt zal binnen zes maanden nadat de notulen in het vorige artikel vermeld door den gouvernements-secretaris zijn ontvangen, moeten worden genomen. Hetzelve zal de gronden aan onteigening onderworpen bijzonderlijk aanwijzen. Wanneer zulks niet duidelijk genoeg heeft kunnen geschieden, wordt de nadere aanwijzing door den inspecteur van publieke werken gedaan. Zoowel het besluit van den uitvoerenden raad, de gemelde onteigening inhoudende, als die nadere aanwijzing wordt door middel van de *Gouvernements-Courant* en de nieuwsbladen vermeld in artikel 5 door den gouvernements-secretaris bekend gemaakt.

8.—De uitvoerende raad zal trachten minnelijk met belanghebbenden overeen te komen omtrent den prijs der tegen vergoeding te onteigenen gronden, tot welk einde een of meer Minnelijke overeenkomst omtrent prijs van onteigend goed.—Voogden en dergelijken daartoe verlof te hebben. personen door den Staatspresident daartoe benoemd en beoorlijk gemachtigd, indien vereischt, zich tot de belanghebbenden zullen begeven, ten einde daaromtrent te onderhandelen.

In geval de afstand goederen mocht betreffen onder be- heer van eenen voogd, curator of anderen wettelijken bewindvoerder zal de overeenkomst niet tot stand kunnen gebracht worden dan na bekomen verlof van het Hoog Gerechtshof, of van een der leden daarvan in kamers, op een met redenen

bekleed verzoek van den voogd, curator of anderen wettelijken bewindvoerder, of van het gouvernement van den Oranjevrijstaat.

Mocht eene overeenkomst getroffen worden, zal er eene acte van verkoop en koop worden gepasseerd.

Dagvaarding tot bepaling van schadeloosstelling; procedures daarop.

9.—Waar de eigenaar vermeent tot vergoeding gerechtigd te zijn en het gouvernement zulks ontkent, en wanneer er geene overeenkomst getroffen wordt als in het vorig artikel vermeld, zal het gouvernement onmiddellijk voor het Hoog Gerechtshof, voor het district Bloemfontein, en voor de rondgaande gerechtshoven, voor de overige districten, den eigenaar der te onteigenen gronden dagvaarden om redenen te geven waarom de schadeloosstelling daarvoor niet door dat gerechtshof zal worden bepaald:—De dagvaarding zal vermelden de noodzakelijkheid voor onteigening, de omschrijving van den te onteigenen grond met de hoegrootheid daarvan, de som door den uitvoerenden raad daarvoor geboden, en de waarde daarvan als geschat door twee beëdigde taxateurs. De vordering tot onteigening behoeft niet anders te worden gestaafd, dan door het besluit van den uitvoerenden raad, in artikel 3 vermeld. Mocht de vordering worden tegengesproken alleenlijk op grond dat de in de voorgaande artikelen vermelde formaliteiten niet, of niet naar behooren, zijn opgevolgd, zal de rechter beoordeelen of de verweerder werkelijk door dat verzuim is benadeeld of in zijn recht verkort. Indien het verzuim geen nadeel heeft toegebracht of het recht van den verweerder niet heeft verkort, zal de vordering worden toegewezen.

Handelwijze van Gerechtshof.

10.—Het Hoog of Rondgaand Gerechtshof zal, hetzij op gedane vordering, hetzij ambtshalve, drie deskundigen benoemen, om de te onteigenen goederen te waardeeren, die daaromtrent een schriftelijk, beeedigd en met redenen omkleed rapport aan het hof zullen indienen. Het zal aan partijen vrijstaan om zoodanige bewijzen over te leggen als zij mochten noodig oordeelen, om de schadeloosstelling naar billijkheid te doen begrooten, in de bepaling van welke het gerechtshof op die bewijzen en ook op de omstandigheden welke bepaaldelijk de ligging en plaatsing der goederen, of het bedrijf waartoe dezelve dienstig zijn, als anderszins betreffen, zoodanig zal acht slaan als het zal oordeelen te behooren. Het rapport van deskundigen is echter voor het gerechtshof niet verbindend.

Nieuwe getimmerten, enz., verontachtzaamd te worden.

11.—Het gerechtshof zal geen acht slaan op nieuwe getimmerten of veranderingen, welke door de eigenaars mochten zijn gemaakt na den dag bij artikel 5 vermeld.

Schadeloosstelling voor gebouwen, huizen en onschiedbare gronden.

12.—Huizen en gebouwen, van welke het noodzakelijk mocht zijn een gedeelte te nemen of af te breken, moeten geheel met de daarbij behoorende tuinen of aanhoorigheden worden overgenomen, indien de eigenaar zulks vordert. Ten aanzien van gronden neemt het gerechtshof, indien het oordeelt dat het gedeelte, waarvan de onteigening is gevraagd, van

het goed niet kan worden afgescheiden zonder eene vermindering der waarde van het overige gedeelte, zulks bij het bepalen der schadeloosstelling in billijke aanmerking.

13.—In geval er derden mochten zijn die belang in de zaak hebben, zullen deze, des goedvindende, hun belang op gelijke wijze als de eigenaar van den grond doen gelden, hetwelk dan op dezelfde wijze zal worden geregeld. Belang van derden

14.—In alle gevallen, waarin, op de te onteigenen goederen hypothecaire verbanden bestaan, of er eenig verzet is gedaan tegen de betaling aan de rechthebbenden, worden de verschuldigde sommen gedeponeed bij den thesaurier-generaal, om nader te worden uitbetaald of verdeeld, overeenkomstig de regelen van het gemeene recht. Hoe te handelen wanneer hypothecaire verbanden op te onteigenen goederen bestaan.

15.—Bij het definitief vonnis zal de onteigening en de eigendomsovergang op hem ten wiens behoeve de onteigening geschiedt, worden uitgesproken, en zal het bedrag der schadeloosstelling worden vastgesteld. Indien het Hoog Gerechtshof de schadeloosstelling op het bedrag der aangeboden som vaststelt, wordt de partij die dezelve niet heeft aangenomen, veroordeeld in de proceskosten. Beloopt echter de bij het vonnis bepaalde schadeloosstelling meer dan de aangeboden som en minder dan de gevorderde som, zoo worden de proceskosten gecompenseerd in de evenredigheid van het verschil tusschen het gedane aanbod en de gevorderde som, tot het beloop der door de rechtbank bepaalde schadeloosstelling. In geval de schadeloosstelling door het gerechtshof bepaald, gelijk staat met de gevorderde som wordt de partij, ten wiens behoeve de onteigening geschiedt, in de kosten veroordeeld. Inhoud van vonnis; proceskosten.

16.—De onteigende goederen worden, na finale beslissing, getransporteerd door den registrateur der hoogere hoven, en in geval van minnelijke overeenkomst op de gewone wijze bij acte gepasseerd voor den registrateur van acten van den Oranjevrijstaat, vrij van transport- en zegelrechten. De registrateur der hoogere hoven zal verplicht zijn aan den registrateur van acten over te leggen een door hem geteekend extract vonnis, welk extract vonnis strekken zal als verklaring van verkooper en koper. Geen transport zal echter geschieden zonder dat de vastgestelde schadeloosstelling zal zijn betaald of bij den thesaurier-generaal zal zijn gedeponeed, waarvan aan den registrateur van acten blijken moet. Transport van onteigende grond.

17.—De bepalingen van dit hoofdstuk zijn ook toepasselijk, voor zoo ver de schadeloosstelling betrekking heeft en voor zooverre schade bewezen wordt, op gronden waaruit bouwstoffen tot het werk benodigd, zouden moeten worden genomen. Betreffende gronden waaruit bouwstoffen genomen moeten worden.

HOOFDSTUK LXXVI.

HET OPZICHT OVER OPENBARE WERKEN, WEGEN
EN GEBOUWEN.

Aanstelling van
Inspecteur van
Openbare Werken.

1.—Er zal worden opgericht een departement van openbare werken, aan het hoofd waarover zal staan een inspecteur-generaal, die door den Staatspresident zal benoemd worden met goedkeuring van den volksraad.

Kwalificatie van
Inspecteur.

2.—De inspecteur-generaal zal moeten bezitten een diploma van ingenieur, hetzij van eene technische hoogeschool of van een ander bevoegd collegie.

Welke openbare
werken bedoeld.

3.—Onder openbare werken zullen worden verstaan alle werken in verband met gebouwen, wegen, bruggen, spoorwegen, irrigatiën en delverijen, waarover de inspecteur-generaal zoowel zal adviseeren als plannen en specificatiën vervaardigen.

Verder personeel
van departement.

4.—Aan den inspecteur-generaal zullen, van tijd tot tijd naar de omstandigheden vereischen, worden toegevoegd:—

- (A). Een bevoegd architect voor het toezicht op alle publieke gebouwen;
- (B). Een mijn- en werktuigkundig ingenieur voor het toezicht over het mijn- en stoomwezen;
- (C). Alle wegininspecteurs die van tijd tot tijd benodigd zullen zijn voor het aanleggen en in stand houden der publieke wegen;
- (D). Alle tijdelijke assistenten benodigd bij het aanleggen van bruggen en spoorwegen. De assistenten zullen door den Staatspresident worden benoemd, op voordracht van den inspecteur-generaal.

Plichten van In-
specteur-Generaal

5.—De plichten van den inspecteur-generaal zullen zijn als volgt:—

- (A). Hij zal minstens een maal 's jaars alle bruggen in dezen Staat inspecteeren of doen inspecteeren;
- (B). Hij zal voortdurend toezicht houden of doen houden op alle publieke gebouwen, en jaarlijks daarover aan den Staatspresident moeten rapporteeren;
- (C). Hij zal plannen moeten beramen voor den aanleg en de instandhouding der hoofdwegen;
- (D). Hij zal het opzicht houden over de opmeting, den aanleg of exploitatie van te bouwen of reeds daar-gestelde spoorweglijnen;
- (E). Hij zal het toezicht houden op alle mijnen en over alle van staatswege uittevoeren geologische onderzoekingen en besproeiingswerken.

Privaat werk hem
en zijnen assisten-
ten verboden.

6.—De inspecteur-generaal of zijne assistenten zullen geen werk voor private personen of publieke lichamen, als municipaliteiten, stadsraden enzovoorts mogen doen, tenzij zij voor zoodanig werk speciaal verlof van den Staatspresident ont-vangen

7.—De inspecteur-generaal zal, indien hij zijne betrekking wenscht neder te leggen, verplicht zijn, den Staatspresident drie maanden te voren daarvan kennis te geven.

Kennisgeving te geschieden van bedoelde nederlegging van zijn ambt.

8.—De Staatspresident zal de macht hebben den inspecteur-generaal te belasten met eenige werkzaamheden, die hij beschouwen zal onder het hoofd van "openbare werken" te ressorteeren, ook voor zooverre niet speciaal in dit hoofdstuk is bepaald.

Verdere werkzaamheden kunnen hem opgedragen worden.

9.—De inspecteur-generaal en zijne assistenten zullen niet gerechtigd zijn een aandeel te hebben in, of in eene maatschappij te gaan met eenige compagnie hoeook genaamd, hetzij direct of indirect, in verband met openbare werken voor het Gouvernement.

Belang in aan te gane werken hem en hun verboden.

10.—De inspecteur-generaal en zijne assistenten zullen bij aanvaarding hunner betrekking den eed van getrouwheid aan den Staat moeten afleggen. De vorm van den eed zal zijn als volgt:—

Zijn en hun eed.

"Ik , zweer trouw aan het Gouvernement van den Staat, en dat ik, naar het beste van mijn vermogen, zonder gunst, de aan mijn ambt verbondene plichten, vlijtig, getrouw en eerlijk zal waarnemen en uitoefenen volgens wet. Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig."

11.—Het salaris van inspecteur-generaal en zijne assistenten wordt door den Volksraad bij de begrooting vastgesteld.

Salarissen bij begrooting vastgesteld.

HOOFDSTUK LXXVII.

DE SPOORWEGWET.

1.—De raad van directeuren van eenige spoorweg-maatschappij, of eenige concessionaris eigenaars zijnde van een spoorweg werkende in dezen Staat, zal van tijd tot tijd zoodanige regulaties vervaardigen als zij mogen goed vinden, ten einde het gedrag der beambten en dienaren van zoodanige maatschappij of concessionaris, wanneer zij in dienst zijn, in alle opzichten hoeook genaamd te regelen, en in het behoorlijk bestuur in ieder opzicht van de zaken van de maatschappij of concessionaris te voorzien, en van tijd tot tijd zoodanige regulaties te veranderen of te herroepen en anderen te maken; en zoodanige regulaties zullen moeten worden gedrukt en een kopie gegeven aan iederen beambte en dienaar van de maatschappij of concessionaris, die er belang bij heeft.

Regulaties voor spoorwegen

2.—Geene regulatie die betrekking heeft, of die boeten legt, op andere personen dan dienaren van de maatschappij of concessionaris zal van eenige kracht of effect zijn, tenzij goedgekeurd door den Staatspresident met advies van den uitvoerenden raad en gepubliceerd in de *Gouvernements-Courant*.

Goedkeuring van Staatspresident vereischt voor zekere regulaties.

3.—Eenig beambte van eenige spoorweg-maatschappij of concessionaris, of eenige constabel behoorlijk aangesteld, en alle zoodanige personen wier hulp zoodanige beambte of con-

Apprehensie en straf van dronken, misdrijvende of nalatigen spoorwegbedienden.

stabel mochtin roepen, zal elken machinist, wagentrijver, conducteur, portier, of elken anderen persoon die door een spoorwegbestuur wordt gebezigd om het verkeer op den spoorweg van zoodanige maatschappij of concessionaris te begeleiden, of om de spoorwegwerken aan zoodanige maatschappij of concessionaris toebehoorende te repareeren en te onderhouden, die in een dronken toestand verkeert terwijl hij gebezigd is als voormeld op gezegden spoorweg, of die eenige overtreding van eenige regulatie van gezegde maatschappij of concessionaris, gepubliceerd als voormeld in de *Gouvernements-Courant*, begaat, of die met opzet, kwaadwilliglijk, of uit nalatigheid eenige daad doet of nalaat te doen, het doen of het nalaten waarvan zal of mocht strekken om het leven of lichaam van eenigen persoon die langs zoodanigen spoorweg gaat, of die op zoodanigen spoorweg, of op de werken of zaken toebehoorende aan zoodanigen spoorweg is, in gevaar te stellen of te wonden, of de vaart van eenige locomotief, rijtuig of trein te kunnen belemmeren of verhinderen, zonder lastbrief apprehendeeren en den geapprehendeerde zoodra mogelijk vervoeren en brengen voor den landdrost van het district binnen wiens jurisdictie de overtreding begaan is, en elke persoon die zoodanige overtreding begaat zal, na overtuiging, kunnen worden gestraft met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid geen twee maanden te boven gaande, of tot betaling van eene boete geen tien pond sterling te boven gaande, of tot beide zoodanige gevangenisstraf en boete; mits echter dat indien de persoon die de overtreding heeft begaan beschuldigd is geworden van overtreding van eene regulatie, hij in dat geval alleen zal kunnen worden veroordeeld tot betaling van de boete bij gemelde regulatie bepaald en tot geen andere; mits ook dat indien eenige person gevonnisd onder en uit kracht van zoodanige regulatie bij veroordeeling niet de opgelegde boete dadelijk zal betalen of versecureeren, hij in de gevangenis zal mogen worden geplaatst met of zonder harden arbeid den tijd van eene maand niet tebovengaande.

Straf voor belemmeren van spoorweg-rijtuigen en in gevaar stellen van leven.

4.—Eenige persoon die met opzet iets doet of laat doen, waardoor een locomotief of rijtuig op een spoorweg wordt belemmerd, of waardoor de veiligheid van personen vervoerd door of op zoodanige locomotief of rijtuig in gevaar wordt gesteld, of eenig persoon die daartoe bijstand en hulp zal verleen, zal, bij overtuiging, onderhevig zijn aan gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, den tijd van twee jaren niet te boven gaande, en met of zonder slagen, geen vijf-entwintig te boven gaande.

Arrest en straf wegens tegengaan van spoorwegbeambten en overtreden op spoorwegeigendom.

5.—Indien een persoon opzettelijk een beambte eener spoorweg-maatschappij of van een concessionaris zal belemmeren of verhinderen in de uitoefening van zijn plicht op een spoorweg, of bij of in een station of werk of gebouw aan zoodanige spoorweg-maatschappij of concessionaris behoorende,

of indien een persoon opzettelijk zal overtreden op een spoorweg of een station of werk aan zoodanigen spoorweg behorende, en weigeren zal, wanneer daartoe verzocht door een beambte van gezegde maatschappij of concessionaris, om gezegde plaatsen te verlaten, zal ieder zoodanige persoon kunnen en mogen gearresteerd worden zonder lastbrief door eenig politie-dienaar of persoon daartoe gemachtigd of eenig persoon wien hij tot hulp moge inroepen, en aangehouden worden tot dat zoodanige overtreder als voormeld voor den landdrost van het district waar de overtreding is begaan kan worden gebracht, en ieder zoodanig persoon die zich heeft schuldig gemaakt aan het voorgaande zal, bij overtuiging, kunnen worden gestraft met eene boete geen vijf pond te boven gaande, en indien hij in gebreke blijft om gezegde boete te betalen, dan kan hij in de gevangenis geplaatst worden met of zonder harden arbeid, voor een tijdperk geene maand te boven gaande.

6.—En nademaal het noodzakelijk is voor de publieke veiligheid, als ook voor het behoorlijk houden van spoorwegen in staat om voor den publieken dienst in werking te zijn, dat spoorweg-maatschappijen of concessionarissen de macht zullen hebben om, in geval van ongelukken of aardstoringen, of waar zulks gevreesd wordt te zullen gebeuren aan hunne ingravingen en aardebaan of andere werken, op de gronden grenzende aan hunne respectieve spoorwegen te komen, ten einde dezelve te repareren of te vernieuwen of om zoodanig werk als noodzakelijk is voor gezegd doel de verrichten, zoo wordt besloten:—

De Staatspresident is bevoegd om eenige spoorweg-maatschappij of concessionaris in geschrifte onder den hand van den gouvernements-secretaris te machtigen, in geval van eenig ongeluk of van aardstoringen of wanneer zulks gevreesd wordt te zullen gebeuren aan eenige ingraving, aardebaan of eenig ander werk aan haar toebehoorende, op de gronden grenzende aan hunnen spoorweg te komen, ten einde zoodanig ongeluk te repareren of te verhinderen, en eenig werk te doen dat noodig mocht zijn voor gemeld doel; mits echter dat een spoorweg-maatschappij of concessionaris in geval van noodzakelijkheid op zoodanige gronden zal mogen gaan en zoodanig werk verrichten als voormeld, zonder vooraf verlof van den Staatspresident te hebben bekomen, maar in ieder zoodanig geval is gemelde maatschappij of concessionaris verplicht, binnen acht-en-veertig uur nadat zij op den grond is gegaan, aan den Staatspresident rapport te doen, specificerende den aard van het ongeluk of het gevreesde ongeluk en van de werken die noodig zijn om te worden verricht, en zoodanige macht zal ophouden te bestaan indien de Staatspresident, na gemeld rapport in overweging te hebben genomen, zal certificeeren dat de uitoefening van gemelde macht niet noodig is voor de publieke veiligheid; mits ook dat gemelde werken

Wanneer het gaan op private gronden voor reparatie van aardstoringen veroorloofd is.

zoo weinig nadeelig zullen zijn voor de aanliggende gronden als de aard van het ongeluk of gevreesde ongeluk zal toelaten; en dat zij zullen uitgevoerd worden met den meesten spoed, en dat volle vergoeding zal gegeven worden aan den eigenaar en bewoners van zulke gronden voor de schade en het nadeel of ongemak door hen respectievelijk geleden door zoodanige werken; het bedrag van gezegde schadevergoeding in geval van dispuut zal beslist worden op dezelfde wijze als alle gedisputeerde eischen voor schadevergoeding beslist worden in termen van de ordonnantie of conventie waaronder de gezegde spoorweg is aangelegd; en in geval er geen zoodanige ordonnantie bestaat dan zal het moeten worden beslist door een bevoegd gerechtshof.

Strafbepaling voor hinderen van afbakenen van spoorweglijn en wegnemen van merken, enz.

7.—Indien iemand met opzet een persoon handelende op gezag van een spoorweg-maatschappij of concessionaris handelende in de wettige uitoefening van hun macht zal hinderen in het nederleggen of afpalen van de spoorweglijn, of met opzet palen of pennen in den grond gedreven voor het doel om gezegde spoorweglijn alzoo af te palen of aan te leggen, zal uittrekken of wegnemen, of merken voor hetzelfde doel gemaakt zal uitwischen of vernietigen, zal hij bij overtuiging onderhevig zijn aan eene boete geen vijf pond sterling te boven gaande, en bij gebreke van betaling aan gevangenisstraf met of zonder harden arbeid voor een tijdperk eene maand niet te boven gaande.

Verhaal van onbetaalde vrachtgelden in gerechts-hoven, of door verkoop van goederen van schuldenaar.

8.—Indien op aanvraag een persoon in gebreke blijft de vrachtgelden verschuldigd aan een spoorweg-maatschappij of concessionaris met betrekking tot rijtuigen of goederen te betalen, zal de maatschappij of concessionaris gerechtigd zijn om zoodanig rijtuig of zoodanige goederen of een gedeelte er van, terug te houden en te verkoopen, of in geval zoodanig rijtuig of goederen reeds van de gebouwen of gronden weggevoerd zijn, dan zal zoodanige spoorweg-maatschappij of concessionaris gerechtigd zijn om eenig ander rijtuig of andere goederen binnen zoodanige gebouwen en gronden zijnde, aan den persoon die zoodanige vrachtgelden verschuldigd is toebehoorende, te verkoopen of terug te houden en van de opbrengst van zoodanigen verkoop de verschuldigde vrachtgelden alsmede alle uitgaven en kosten veroorzaakt door zoodanige terughouding en verkoop af te trekken, en het restant van de gelden, indien eenige, uit zoodanige verkoop ontstaande, en zoo veel van de rijtuigen of goederen als nog onverkocht zijn, zullen aan den persoon aan wien die toekomen worden overhandigd; of de maatschappij of concessionaris zal, indien hij zulks mocht verkiezen, gerechtigd zijn om zoodanige vrachtgelden te verhalen voor eenig bevoegd gerechtshof; mits echter dat kennis van zoodanige verkoop veertien dagen te voren zal worden gegeven door publicatie in de *Gouvernements-Courant* en in eenig ander plaatselijk nieuwsblad.

9.—Indien eenig verschil ontstaat tusschen een vrachtgaarder of ander beambte of dienaar van de spoorweg-maatschappij of concessionaris en een eigenaar van, of persoon die het opzicht heeft over een rijtuig gaande over of zijnde op den spoorweg, of eenige goederen vervoerd of nog te worden vervoerd door zoodanige spoorweg, met betrekking tot het gewicht, quantiteit, qualiteit of aard van zoodanig rijtuig of goederen, dan zal zoodanig vrachtgaarder of ander beambte gerechtigd zijn om zoodanig rijtuig of goederen terug te houden en dezelve te onderzoeken, wegen, ijken, of dezelve op eenige andere wijze te meten; en indien bij meting of onderzoek het blijken zal dat zoodanige goederen van grooter gewicht of quantiteit zijn of van een aard anders dan opgegeven door den persoon die opzicht daarover had, dan zal de eigenaar van zoodanig rijtuig of de eigenaar van zoodanige goederen onderhevig zijn om de kosten van zoodanige meting of onderzoek te betalen; maar indien het mocht blijken dat zoodanige goederen zijn van gelijk of minder gewicht of quantiteit dan, en van denzelfden aard als, opgegeven door den persoon die het opzicht daarover heeft, dan zal de maatschappij of de concessionaris zoodanige kosten moeten betalen, en zij zal ook aan den eigenaar van zoodanig rijtuig of de respectieve eigenaren van zoodanige goederen moeten vergoeden de schade die mocht ontstaan zijn door zoodanige terughouding.

Onderzoek door spoorwegbeambte naar juistheid van gedisputeerde opgave door verzender van gewicht, grootte, enz. van vervoerd goed.

10.—Indien een persoon zal reizen of trachten te reizen in een rijtuig van een spoorweg-maatschappij of concessionaris zonder vooraf zijn vrachtgeld te hebben betaald, met het doel om de betaling daarvan te ontduiken, of indien een persoon zijn vrachtgeld voor een zekere distantie betaald hebbende, zulks wetende en met opzet verder in zoodanig rijtuig zal reizen zonder additioneel vrachtgeld voor de additioneele distantie te betalen, met het doel de betaling daarvan te ontduiken, of indien een persoon met opzet wanneer hij op de plaats tot waar hij zijn vrachtgeld heeft betaald is aangekomen, zal weigeren of nalaten zoodanig rijtuig te verlaten, zal hij voor iedere zoodanige overtreding onderhevig zijn bij overtuiging aan eene boete geen twee ponden sterling te boven gaande en bij non-betaling tot gevangenisstraf met of zonder harden arbeid voor den tijd van zeven dagen niet te bovengaande.

Strafbepaling voor gepoogde ontduiking van betaling van vrachtgeld, geheel of gedeeltelijk.

11.—Een persoon die eene overtreding zooals beschreven in het voorgaande artikel begaat of poogt te begaan zal door iederen beambte of dienaar van de maatschappij of concessionaris mogen worden aangehouden, en alle constabels of andere gerechtsdienaren bevoegd om crimineele lastbrieven uit te voeren mogen wettig zoodanig persoon aanhouden tot tijd en wijle hij gevoeglijk gebracht kan worden voor den landdrost van het district alwaar de overtreding begaan is om te worden behandeld overeenkomstig wet.

Apprehensie van persoon overtredende als in het vorig artikel vermeld.

Straf voor ongeoorloofde verzending van gevaarlijke goederen.

12.—Geen persoon zal gerechtigd zijn om met zich te voeren, of te eischen dat de maatschappij of concessionaris zal vervoeren op een spoorweg, aquafortis (sterkwater), vitrioololie, buskruit, lucifers of eenige andere goederen of voorwerpen die naar het oordeel van de maatschappij of concessionaris van eenen gevaarlijken aard mochten zijn, en die beschreven zullen zijn in eenige regulatie van zoodanige maatschappij of concessionaris; en indien een persoon met den spoorweg zoodanige goederen zal verzenden zonder duidelijk den aard daarvan aan de buitenzijde van het pakket dat dezelve bevat te merken of zonder anderszins in geschrifte kennis daarvan te geven aan den boekhouder of ander dienaar van de maatschappij of concessionaris aan wien die goederen gegeven zijn, ten tijde van de verzending daarvan, dan zal hij bij overtuiging onderhevig zijn aan eene boete geen twintig ponden sterling te boven gaande voor iedere zoodanige overtreding en bij non-betaling aan gevangenisstraf met of zonder harden arbeid voor eenen tijd geen zes maanden te boven gaande.

Vervoer van gevaarlijke goederen mag geweigerd worden.

13.—Eene maatschappij of concessionaris zal gerechtigd zijn om te weigeren een pakket aan te nemen dat zij mogen vermoeden zoodanige gevaarlijke goederen of voorwerpen als voormeld te bevatten, en te eischen dat zoodanig pakket zal worden geopend om den inhoud daarvan te weten te komen.

In bezit krijgen van spoorweggebouwen, boeken, enz., van overleden of verdwenen of vroegeren spoorwegbeambte.

14.—Indien een vrachtgaarder of ander beambte geëmployeerd door de maatschappij of concessionaris zal worden ontslagen of gesuspendeerd uit zijne betrekking of zal komen te sterven of zich uit de voeten zal maken of zich absenteeren zal, en indien zoodanige vrachtgaarder of andere beambte of de vrouw of de weduwe of een ander lid van de familie of de wettige vertegenwoordiger van zoodanigen vrachtgaarder of andere beambte zal weigeren of nalatig blijven om, na kennisgeving van zeven dagen ten dien effeete in geschrifte te hebben ontvangen, op te geven aan de maatschappij of concessionaris of aan een persoon ten dien einde door hen aangesteld, een station, woonhuis, kantoor of ander gebouw met de aanbehoorende boeken, papieren of andere zaken behorende aan de maatschappij in het bezit of bewaring van zoodanigen vrachtgaarder of ander beambte ten tijde van de gebeurtenis van zoodanig geval als voormeld, zal de landdrost van het district waar zoodanig gebouw, boek, papier of andere zaken zullen zijn, op daartoe door de maatschappij of concessionaris gemaakte applicatie, een constabel gelasten, met behoorlijke hulp zoodanig station of ander gebouw binnen te gaan, en alle personen daarin gevonden te verwijderen en daarvan bezit te nemen, en van zoodanig boek, papier, of andere zaken, en dezelve aan de maatschappij of concessionaris of aan een persoon daartoe door hen gemachtigd, af te geven.

15.—Een persoon schuldig aan een of meer van de hieronder beschreven misdrijven zal bij overtuiging kunnen worden gestraft met dwangarbeid een tijd van een-en-twintig jaren niet te boven gaande en met of zonder slagen geen vijf-en-twintig te boven gaande, te weten:—

Strafbepaling voor boosaardig plaatsen van hinderpalen op spoorwegen of rijtuigen, enz., of aan brand steken van gebouwen of goederen.

- (A). Indien hij met boos en voorbedacht opzet op of over een spoorweg hout, steen of een andere zaak of ding zal plaatsen, leggen, werpen of gooijen; of indien hij met boos en voorbedacht opzet een spoorstaaf, dwarslegger of een andere zaak of ding een spoorweg toebehoorende zal opnemen, wegnemen of verplaatsen; of indien hij met boos en voorbedacht opzet een sein of licht op of nabij een spoorweg zal maken of toonen, verbergen of wegnemen; of indien hij met boos en voorbedacht opzet een wissel of andere machinerie den spoorweg toebehoorende zal draaien, bewegen of afwenden; of iets zal doen of laten doen, met het doel in ieder van de voorgaande gevallen, om eenig locomotief, tender, rijtuig of goederenwagen over den spoorweg loopende, te verhinderen, omver te werpen, of te beschadigen of om de veiligheid van een persoon reizende met of zijnde op zoodanigen spoorweg in gevaar te stellen;
- (B). Indien zoodanige persoon met boos en voorbedacht opzet hout, steen of eene andere zaak of ding zal werpen, gooijen of zal doen vallen of staan tegen, in of op eenige locomotief, tender, rijtuig of goederenwagen met het doel om de veiligheid van een persoon zijnde op of in zoodanige locomotief, tenderwagen of goederenwagen in gevaar te stellen;
- (C). Indien zoodanige persoon met boos en voorbedacht opzet een station, locomotiefloods, pakhuis of ander gebouw behoorende aan een spoorweg in brand zal steken;
- (D). Indien zoodanig persoon met boos en voorbedacht opzet in brand zal steken eenige goederen of zaken zijnde in een gebouw de inbrandsteking waarvan door de laatst voorafgaande afdeeling strafbaar is gesteld.

16.—Iedereen zal zonder lastbrief een persoon die gevonden wordt een der misdrijven in het laatst voorgaande artikel beschreven begaande, mogen arresteren, en hem naar de gevangenis brengen, of hem aan een constabel of ander gerechtsdienaar overhandigen om naar de gevangenis gebracht te worden, ten einde volgens wet te worden behandeld.

Arrest van aldus misdrijvende aan ieder een veroorloofd.

17.—Geen spoorweg-maatschappij of concessionaris zal aansprakelijk gehouden worden voor het verlies van of schade aan eenige voorwerp of voorwerpen of eigendom van de volgende beschrijving te weten: gouden of zilveren munt of

Niet aansprakelijkheid voor schade aan waren van waarde, indien waarde niet is verklaard geworden.

goud of zilver in een verwerkten of onverwerkten staat, of edele gesteenten, juwelierswaren, horologies, klokken of uurwerken van welke soort ook, kleinoodien, promessen, banknoten van eenige bank in den Oranjevrijstaat of elders, wissels, schuldbewijzen, of securiteiten tot betaling van geld, zegels, landkaarten, geschriften, eigendomsbewijzen, schilderwerk, graveerwerk, schilderijen, gouden of zilveren tafelservies, pleetartikels, glas, porselein, zijde in verwerkten of niet verwerkten staat, hetzij verwerkt of niet verwerkt in andere stoffen, bont of kant, of eenige daarvan, bevat in pakket of pak dat afgeleverd is geworden om hetzij vervoerd te worden voor betaling, of om den persoon van een passagier op een spoorweg te vergezellen, wanneer de waarde van zoodanig artikel of artikels of eigendom als voormeld bevat in zoodanig pakket of pak, de som van tien pond sterling te, boven zal gaan, tenzij met het doel om vervoerd te worden of een passagier te vergezellen, de waarde en geaardheid van zoodanig artikel of artikelen of eigendom zal zijn verklaard geworden door den persoon of de personen die dezelve verzenden of afleveren, ten tijde der aflevering ten kantore, pakhuis of huis van ontvangst van zoodanige spoorwegmaatschappij of concessionaris of aan hunnen boekhouder of ander dienaar, en verder tenzij zoodanig extra-bedrag als hierinlater te worden vermeld, of een overeenkomst om hetzelfde te betalen, door den persoon die zoodanig pakket of pak ontvangt, zal zijn aangenomen.

Verklaring van waarde en extra-betaling voor waren van verklaarde waarde.

18.—Zoo dikwijls eenig pakket of pak bevattende eenige van de artikelen hierboven vermeld alzoo zal zijn afgeleverd en de waarde en inhoud daarvan verklaard als voormeld, en zoodanige waarde de som van tien pond sterling zal te boven gaan, zal het wettig zijn voor zoodanige spoorwegmaatschappij of concessionaris om een extra-betaling te vorderen en te ontvangen; welke extra-betaling zal worden bekend gemaakt door eene duidelijke leesbare kennisgeving, te stellen in eenige publieke plaats of in een in het oog vallend gedeelte van het kantoor, pakhuis of huis van ontvangst, waar zoodanig pakket of pak door hem wordt ontvangen om het te vervoeren, en welke kennisgeving zal vermelden het bedrag van extra-betaling dat gevorderd wordt boven en behalve de gewone vracht als een vergoeding voor het grooter gevaar en zorg om zoodanige kostbare artikelen te vervoeren; en alle personen, die pakketten of pakken bevattende zoodanige artikelen als voormeld, verzenden of afleveren zullen door zoodanige kennisgeving gebonden zijn, zonder verder bewijs dat dezelve ter hunner kennis is gekomen.

Bewijs van waarde zooals verklaard.

19.—Geen spoorwegmaatschappij of concessionaris zal gehouden zijn aan de waarde van een pakket of pak als voormeld zooals verklaard, maar zij zullen in ieder geval gerechtigd zijn om te vorderen van den persoon die eene vor-

dering maakt met betrekking tot een verlies daarvan of schade daaraan, dat hij door andere getuigenis de zuivere waarde van den inhoud bewijst en de spoorweg-maatschappij of concessionaris zal alleen aansprakelijk zijn voor zoodanige schade als bewezen wordt, de verklaarde waarde en de extra betaling niet te boven gaande.

20.—De eigenaar van, of de rechthebbende op, eenig spoorwegstelsel in den Oranjevrijstaat, hetzij het gouvernement of eenige concessionaris, wordt mits dezen verplicht vergoeding te geven aan den eigenaar en hem schadeloos te stellen voor vee dat gedood of bezeerd wordt door een locomotief of locomotieven met of zonder voertuigen loopende bij dag (waaronder wordt verstaan de tijd tusschen een halfuur voor zonsopgang, en een halfuur na zonsondergang), op eenig gedeelte dat nu is of later wordt begrepen in eenig spoorwegstelsel, in den Oranjevrijstaat, indien het gedeelte van de lijn waar zoodanig dooden of bezeeren plaats vindt ten dien tijde niet ingesloten is, met dien verstande, dat geen persoon gerechtigd zal zijn om eenige som gelds onder deze wet te ontvangen wegens het dooden of het bezeeren van vee, die in gebreke blijft binnen acht-en-veertig uren nadat zoodanig vee gedood of bezeerd is, kennis te geven aan den naasten stations-chef van het dooden of het bezeeren daarvan, en van het getal en de soort van het aldus gedooide vee ten opzichte waarvan vergoeding wordt geëischt; en met dien verstande ook, dat de lichamen of overblijfselen van al het gedooide en bezeerde vee, ten opzichte waarvan een eisch wordt gedaan onder deze wet om vergoeding of schadeloosstelling, zorgvuldig en gedurende den tijd van vier-en-twintig uren na de kennisgeving hiervoren vermeld, gehouden en bewaard zullen worden door den eigenaar die zoodanigen eisch maakt, en getoond zullen worden aan eenig persoon aangesteld met het doel om de waarde aan het aldus gedooide of bezeerde vee te bevestigen.

21.—Iemand nalatig zijnde zoodanige lichamen of overblijfselen van gedood vee, of zoodanig bezeerd vee als voorzegd, zorgvuldig te bewaren, of die eenige aanspraak op schadevergoeding of schadeloosstelling onder deze wet zal maken, welke door eenig bevoegd gerechtshof zal worden uitgemaakt bedriegelijk te zijn, zal niet tot eenig voordeel onder deze wet gerechtigd zijn; en ieder persoon die zoodanige aanspraak zal maken met het doel om te bedriegen zal bij overtuiging onderhevig zijn aan al de straffen voor de misdaad van bedrog.

22.—“Vee” zal insluiten paard, ruïn, merrie, veulen, muilezel, ezels, stier, os, koe, kalf, schaap, bok, en struisvogel.

23.—Geen grooter bedrag voor schadevergoeding zal verhaalbaar zijn tegen een spoorweg-maatschappij of concessionaris voor het verlies van, of schade toegebracht aan een

Schadevergoeding voor vee gedood of bezeerd's daags.

Schadevergoeding geweigerd in geval waar beschadigde vee niet bewaard is, of van bedrog.

Uitleg van bevoordingen.

Vergoeding van schade aan vee beperkt, tenzij hoogere waarde verklaard is.

dier dan het bedrag hierin later de worden vermeld, te weten, voor een paard, veertig pond sterling; voor een stuk hoorn-vee twaalf pond sterling; voor een schaap, geit, bok, of varken, twee pond sterling; tenzij de persoon die dezelve verzendt of aflevert aan zoodanige maatschappij of concessionaris ten tijde van zoodanige aflevering zal hebben verklaard dezelve respectievelijk te zijn van grooter waarde als voormeld, in welk geval het wettig zal zijn voor zoodanige maatschappij of concessionaris om op grond van het grooter gevaar en de zorg die zij op zich nemen, een billijk bedrag te vorderen boven en behalve den gewonen prijs van vervoer van zoodanig vee, mits dat zoodanig extra bedrag behoorlijk zal worden bekend gemaakt door eenige regulatie, en mits ook dat het bewijs van de waarde van zoodanige vee, goederen of zaken en bedrag van schade toegebracht in ieder geval zal moeten worden geleverd door den persoon die de schadevergoeding eischt voor zoodanig verlies of schade.

Kennisgeving van overtredingen en strafbepalingen.

24.—Iedere spoorweg-maatschappij of concessionaris zal een korten inhoud van de verschillende overtredingen waarop straf of boete is gelegd door deze wet of regulatie betreffende andere personen dan aandeelhouders, beambten of dienaren van zoodanige maatschappij of concessionaris, en van het bedrag van zoodanige boeten, doen schilderen op een bord of doen drukken op papier, en dan doen plakken aan het bord als voormeld, beide in de Hollandsche en in de Engelsche taal, en zal zoodanig bord doen plaatsn op een in het oog vallende plek van de voornaamste plaats van bezigheid van zoodanige maatschappij of concessionaris; en waar zoodanige straffen van locale toepassing zijn, zullen zoodanige bordn geplaatst worden in een in het oog vallende plek in de onmiddelijke nabijheid van de plaats met betrekking waartoe zoodanige straffen worden toegepast; en zoodanige korte inhoud zal moeten worden vernieuwd zoo dikwijls dezelve of eenig deel er van onleesbaar of vernield zal zijn.

Verplichtingen omtrent bestiering en bewerking van spoorwegen.

25.—Iedere maatschappij of concessionaris zal verplicht zijn haren spoorweg en de onderdeelen daarvan te besturen, reguleeren, bewerken en gebruiken op een behoorlijke en veilige wijze, en overeenkomstig het sijsteem van bestuur dat van tijd tot tijd is aangenomen voor de Zuid-Afrikaansche spoorwegen in het algemeen, voor het vervoer van passagiers, dieren, mineralen, goederen, koopmans-goederen, en andere verkeer hoeookgenaamd op den spoorweg; voor de ontvangst, accomodatie en aflevering van personen en goederen hoeookgenaamd, en voor ontvangst en verzending per telegraaf en aflevering van telegrammen, en om in alle opzichten dezelve behoorlijk open te houden tot gemak van en veilig gebruik door het publiek.

26.—Iedere spoorweg-maatschappij of concessionaris zal moeten in dienst nemen en bezigen bij en op hunnen spoorweg of ieder gedeelte er van, zoodanig getal bevoegde en voorzichtige bestuurders, station-chefs, klerken, machinisten, stokers, conducteurs, wisselwachters, portiers, arbeiders en andere beambten en dienaren, als noodig en voldoende zal zijn voor het behoorlijke en veilige bestuur en bewerking van zoodanigen spoorweg en voor de behoorlijke accomodatie van het publiek.

Behoorlijk getal bedienden en beambten op spoorwegen moeten geemplojeerd worden.

27.—Iedere spoorweg-maatschappij of concessionaris zal zich moeten voorzien van, en in volmaakt staat van reparatie, en in behoorlijke werkenden toestand, en in goeden staat en gebruik, en tot dienst van handel en verkeer op den gezegden spoorweg, en tot accomodatie van het publiek moeten houden, alle zoodanige locomotieven of andere machines en beweegkrachten, paarden, rijtuigen, goederenwagens, karren, machinerie-apparaten, werktuigen, gereedschappen en dingen hoeookgenaamd als volkomen daartoe toereikend zullen zijn.

Behoorlijke voorziening van rijtuigen, werktuigen, enz., bepaald.

28.—Iedere spoorweg-maatschappij of concessionaris zal, naar haar vermogen, alle redelijke gerieven verschaffen voor de ontvangst en aflevering van goederen, voor vervoer op en van den spoorweg behoorende aan of bewerkt door zoodanige maatschappij of concessionaris; en geen maatschappij of concessionaris zal eenige onbehoorlijke of onredelijke preferentie of voordeel maken of geven aan of ten gunste van een bijzonder persoon of maatschappij, of aan een bijzonder soort van goederen van welken aard ook; en zoodanige maatschappij of concessionaris zal geen bijzonder persoon of maatschappij of een bijzonder soort van vervoerde goederen, aan een onbehoorlijk of onredelijk nadeel of ongelijke behandeling op eenige wijze hoeookgenaamd, onderwerpen.

Behoorlijke ontvangst, vervoer en aflevering van goederen bepaald.

29.—Alle vrachtgeldten voor passagiers of goederen zullen ten alle tijden gelijkelyk gevorderd worden van alle personen, en overeenkomstig dezelfde verhouding hetzij per ton, per mijl, of anderszins, met betrekking tot alle passagiers en tot alle goederen of rijtuigen van dezelfde beschrijving, en vervoerd of voortbewogen door een gelijksoortig rijtuig of locomotief gaande slechts over hetzelfde gedeelte van den spoorweg, en onder dezelfde omstandigheden, en geene vermindering van of bijvoeging aan eenige zoodanige vracht of prijs zal worden gemaakt, direct noch indirect, ten gunste of ten nadeele van een bijzondere maatschappij of persoon reizende op den spoorweg of dien gebruikende.

Vrachtgeldten onpartijdig en gelijkelyk gevorderd te worden.

30.—Iedere spoorweg-maatschappij of concessionaris zal zich behoorlijk vergewissen van, en een volle, ware en volkomen rekening houden van, alle passagiers, dieren, mineralen, goederen, koopmansgoederen en andere trafiek hoeookgenaamd vervoerd over haar spoorweg of eenig gedeelte er van, en van alle ontvangsten, kredieten, uitgaven en schulden met betrek-

Behoorlijk rekening gehouden te worden van trafiek, ontvangsten, enz.

king tot het besturen, reguleeren, onderhouden, repareeren, verzekeren, werken en gebruiken, van den spoorweg; en met betrekking tot het ontvangen, verzenden en afleveren van trafiek daarop, en van de ontvangsten daarvan en kredieten van alle andere bronnen, en hunne uitgaven en schulden uit eenige andere oorzaak; en de rekening die alzoo moet worden gehouden zal bevatten alle zoodanige namen, plaatsen, datums, getallen, distantien, quantiteiten, qualiteiten, gewichten, maten, en andere bijzonderheden die noodig en voldoende zijn tot behoorlijke en volle opheldering er van, en zoodanige maatschappij of concessionaris zal moeten behoorlijk verkrijgen en houden al zoodanige bewijsstukken (vouchers) en documenten en andere getuigenissen die behoorlijk en voldoende zullen zijn voor de verificatie van de rekening alzoo te worden gehouden.

Strafbepaling voor
overtreding van
maatschappij of
concessionaris.

31.—Eene maatschappij of concessionaris een van de voorgaande bepalingen, zooals bevat in artikels 25 tot en met 30 overtredende, zal voor iedere overtreding vervallen in een boete vijftig pond sterling niet te boven gaande, welk bedrag door den staatsprocureur bij wijze van civiele actie, met kosten, voor een bevoegd gerechtshof verhaalbaar is.

HOOFDSTUK LXXVIII.

OVER DE HOOFDWEGEN.

AFDEELING I.—BEPALING DER HOOFDWEGEN.

Proclameeren van
hoofdwegen.

1.—De Staatspresident en de uitvoerende raad bepalen alle hoofdwegen in den Staat, en de Staatspresident maakt dezelve bekend bij proclamatie in de *Gouvernements-Courant*.*

AFDEELING II.—DE WEG-INSPECTEUR EN DIENS PLICHTEN.

Aanstelling van
weg-inspecteur.

2.—In elk district, waar noodig, zal door den Staatspresident een bekwaam persoon worden aangesteld als weg-inspecteur.

Hij staat onder
Inspecteur van publieke werken.

3.—Ieder weg-inspecteur staat onder het toezicht van den volgens wet aangestelden inspecteur-generaal van openbare werken.

Rapport over de
hoofdwegen.

4.—De weg-inspecteur zal verplicht zijn alle hoofdwegen in zijn district of districten voortdurend te inspecteeren, en naar zijne bevinding een behoorlijk rapport naar den landdrost van zijn district in te zenden, die het terstond aan den inspecteur-generaal voornoemd zal opzenden.

Dit rapport zal moeten bevatten eene opgave van den aard der te verrichten reparaties, met specificatie van vermedelijke kosten.

* Zie tevens Artikel 39 van Hoofdstuk LXXX (Over Bruggenbouw van Gouvernementswege) en Artikel 8 van Hoofdstuk LXXXI (Over Bruggenbouw door Maatschappijen of private personen).

5.—Na ontvangst van bedoeld rapport zal de inspecteur-generaal onmiddelijk voorziening maken voor de noodige reparatie en instandhouding van zoodanigen weg of wegen door een of meer contractanten na aangevraagde tenders in de *Gouvernements-Courant*, of indien geene bevredigende tenders kunnen worden verkregen of het te verrichten werk van geringen aard is, door den inspecteur, zoo als door hem meest raadzaam geoordeeld wordt.

Voorziening voor reparatie, enz.

6.—Alle tenders in artikel 5 bedoeld zullen aan den landdrost in wiens district de reparatie noodig is moeten ingezonden worden, die dezelve tezamen met den weg-inspecteur een of meer veldcornetten van het district moet onderzoeken, en de door hen aanbevolen tender aan den inspecteur-generaal ter goedkeuring opzenden.

Tenders voor repareren.

7.—Wanneer de inspecteur-generaal zoodanige tender goedkeurt, zal hij dezelve aan den landdrost terugzenden, die verplicht zal zijn den tenderaar onmiddelijk kennis te geven om binnen den tijd van acht dagen voor hem te verschijnen, tezamen met twee goede borgen ten genoegen van den landdrost, om het contract te teekenen. Indien de tenderaar binnen den hiervoren gestelden termijn niet mocht verschijnen om het contract te teekenen zal de inspecteur-generaal voornoemd gerechtigd zijn naar gelang van omstandigheden al dan niet nieuwe tenders te vragen.

Tenderaar moet bergtocht stellen.

8.—Alle reparaties en instandhouding van wegen zijn onder toezicht van den weg-inspecteur, wiens plicht het is toe te zien dat alle wegen behoorlijk volgens contract gerepareerd en in order gehouden worden. Indien de reparaties en instandhouding der wegen niet behoorlijk volgens contract worden verricht, en de contractant niettegenstaande aanzegging daartoe in gebreke blijft die te doen, zullen dezelve op kosten van den contractant, op last van den inspecteur-generaal, door anderen kunnen worden verricht.

Weg-Inspecteur heeft toezicht over wegen en uitvoeren van contracten.

9.—Alle contracten in deze bepalingen bedoeld worden gesloten voor den tijd van twee achtereenvolgende jaren.

Tijdduur van contracten.

10.—In elk contract voor reparatie of instandhouding van wegen zal eene bepaling worden opgenomen, regelende de ophouding van het contract bij opheffing van den weg waarover gecontracteerd is.

Ophouding van contract bij opheffing van weg.

11.—Alle uitbetalingen aan contractanten geschieden door den landdrost, op certificaat van den weg-inspecteur dat het werk behoorlijk volgens contract uitgevoerd is, met in acht neming der bepalingen omtrent autorisatie van rekeningen door den auditeur-generaal.

Uitbetalingen geschieden op behoorlijk certificaat

12.—Indien eenig persoon aan eenen gerepareerden weg moedwillig eenige schade mocht toebrengen, zal de weg-inspecteur hem kunnen verplichten die schade dadelijk te herstellen, of eene boete te betalen door den weg-inspecteur te worden bepaald.

Vergoeding van schaden aan gerepareerden weg.

Zoodanig persoon vermeenende dat de boete te hoog is, zal die onder protest betalen, en kan zich beroepen op den landdrost van het district, die daaromtrent finaal zal beslissen.

De weg-inspecteur zal de macht hebben eenig persoon die moedwillig schade aan den weg heeft veroorzaakt te beletten verder te rijden, tenzij hij de schade heeft hersteld, de boete heeft betaald of daarvoor behoorlijk securiteit heeft gesteld.

De boeten in dit artikel bedoeld en door den weg-inspecteur opgelegd en ontvangen, worden maandelijks aan den landdrost verantwoord, die dezelve geheel of gedeeltelijk als schadevergoeding aan den contractant kan toekennen.

Vaststelling van salaris van weg-inspecteur.

13.—Het salaris van den weg-inspecteur wordt jaarlijks door den volksraad vastgesteld.

AFDEELING III.—VERDERE BEPALINGEN.

Straf voor doorgraving en vernieling van wegen.

14.—Eenig persoon die watervoren door publieke wegen graaft, hetzij op zijn eigen plaats of anderszins, met welk doel ook, zonder dezelve te overbruggen of behoorlijk met platte klippen te beleggen, of op de eene of andere wijze den hoofdweg vernielt, zal onderhevig zijn aan eene boete niet te boven gaande tien pond sterling of, bij weigering, eene maand gevangenisstraf benevens vergoeding voor geledene schade.

Hindernis op wegen verboden.

15.—Niemand zal op den openbaren weg mogen uitspannen of vuur maken, of eenige verhinderingen aan den weg toebrengen.

Passeeren en voorbij rijden van rijtuigen.

16.—De voerman of drijver of bediende eener kar, paarden- of ossenwagen of ander rijtuig zal immer verplicht zijn de voertuigen die hij ontmoet op de rechter (of haar) zijde te laten passeeren, en, indien hij een ander voertuig wil voorbij rijden aan de linkerzijde (haarweg) uit te draaien.

Zij zullen verplicht zijn elkander de helft van den openbaren weg te gunnen, zullende elke overtreding van dit artikel gestraft worden met eene boete van niet minder dan vijf shillings en niet hooger dan één pond sterling, of, bij weigering, gevangenisstraf van niet minder dan drie dagen en niet meer dan veertien dagen.

Bedrag van boeten.

17.—Voor elke overtreding van de bepalingen van deze afdeeling van dit hoofdstuk waaromtrent geene speciale voorziening is gemaakt, zal de persoon aldus overtredende onderhevig zijn aan eene boete niet te boven gaande tien pond sterling, of, bij weigering gevangenisstraf niet te boven gaande twee maanden.

Procedure bij overtredingen.

18.—Alle zaken omtrent overtreding der bepalingen van deze afdeeling zullen door den landdrost summier kunnen worden behandeld. Mocht eenige overtreder weigeren zonder dagvaarding te verschijnen, zoo zullen de kosten van dagvaarding op hem kunnen worden verhaald, in geval hij in het ongelijk mocht worden gesteld, boven en behalve de boete hem door het hof opgelegd.

HOOFDSTUK LXXIX.

OVER HET VERLEGGEN VAN WEGEN.

1.—Wanneer door ten minste twintig inwoners van eenig district bij den landdrost in geschrifte aanzoek wordt gedaan, om eenigen publieken weg tot gerief en gebruik van reizigers over een of meer private of gouvernementen-plaatsen te laten gaan, ten einde het verkeer tusschen het een en ander district te vergemakkelijken, of om den afstand te verkorten, zoo zal de landdrost, na voorafgaande kennisgeving van drie weken in de *Gouvernements-Courant*, en na behoorlijk aan den eigenaar of eigenaren van zoodanige plaats of plaatsen kennis gegeven te hebben, zich met den veldcornet en het raadslid der wijk begeven naar de plek, ten einde een behoorlijk onderzoek in te stellen en dan naar bevind van zaken te handelen.

Landdrost te onderzoeken aanzoek van inwoners tot aanleggen van weg.

2.—Wanneer eenig eigenaar van eene plaats verlangt dat in zijn voordeel (wegens aanleg van dammen, landen, watervoren, enz.), een daarover gaande publieke weg of wegen veranderd of verlegd zal of zullen worden, zal hij zich ook in geschrift tot den landdrost van zijn district wenden, die even als in artikel 1 vermeld zal handelen, zullende elke beslissing van den landdrost in deze, zoowel als in het voorafgaande artikel vermeld, aan hooger beroep onderworpen zijn.

Landdrost te onderzoeken aanzoek van eigenaar eener plaats.

3.—Publieke wegen, welke in het ongestoord gebruik voor den tijd van twee jaren geweest zijn en nog zijn, gaande over gouvernementen of private eigendommen, ofschoon niet in de schets- of landmeterskaart opgegeven, zullen niet mogen belet of verstoord worden, tenzij gehandeld is geworden zoo als bepaald in artikel 2.

Publieke wegen reeds twee jaren in gebruik niet gestoord te worden.

4.—Bij het verleggen van wegen, als in artikel 2 vermeld, zal door de commissie moeten gelet worden dat zoodanige wegen, die door de commissie toegestaan worden, niet te veel van den algemeenen weg afwijken, of dat zoodanige nieuwe wegen niet te veel door sloten of spruiten doorsneden worden.

Plicht van commissie bij verleggen van wegen.

5.—De kosten der commissie van onderzoek, in artikel 1 bedoeld, worden betaald door de aanvragers, in artikels 1 en 2 omschreven; doch in geval een der partijen in hooger beroep mocht komen tegen de beslissing van de commissie, zullen de verdere kosten door de verliezende partij gedragen worden.*

Betaling van leden der commissie.

6.—Eenig persoon, die zich verongelijkt gevoelt met de uitspraak van de commissie, vermeld in de voorafgaande artikels, zal het recht hebben, binnen den tijd van veertien dagen na de uitspraak van gemelde commissie, zich aan te melden bij den landdrost, als voorzitter der commissie, die

Beroep van uitspraak der commissie.

* Aangaande de toelage genoten door leden der Commissie zie Artikel 3 van Hoofdstuk LXXIV (Over toelagen aan zekere personen).

alsdan verplicht zal zijn de documenten in verband met de zaak naar den uitvoerenden raad op te zenden, die naar bevind van omstandigheden finaal zal beslissen.

Aanstelling in plaats van ontbrekend lid der commissie.

7.—Wanneer een der leden van de commissie, als bepaald in artikel 1, door omstandigheden belet wordt bij het bepaalde onderzoek tegenwoordig te zijn, dan zal de landdrost het recht hebben een geschikt persoon te benoemen in de plaats van het afwezige lid.

HOOFDSTUK LXXX.

OVER BRUGGENBOUW VAN GOUVERNEMENTSWEGE.

Volksraad bepaalt bruggen op bijzondere plaatsen.

1.—De Volksraad bepaalt het bouwen van bruggen van gouvernementswegen, en stelt de plaatsen vast, waar die bruggen over de rivieren zullen worden opgericht.

Rapport van Inspecteur van publieke werken over bouwmaterialen, enz.

2.—Zoodra de Volksraad het punt tot oprichting in artikel 1 bedoeld heeft vastgesteld, doet de inspecteur van publieke werken, op last van den Staatspresident, op het aangewezen terrein de noodige opmetingen, en rapporteert aan den Staatspresident welke bouwmaterialen tot het oprichten en welke grond voor werkplaatsen, tolhek, en tolgaarders-woning voor de brug, ten behoeve van het gouvernement benodigd zijn, met vermelding van den naam, het nummer, en de ligging der plaats, waarvan zoodanige bouwmaterialen en grond benodigd zijn, den naam van den eigenaar, en de vermoedelijke waarde der bouwmaterialen en grond.

Afstand doen van materialen.

3.—Ieder eigenaar van bouwmaterialen in artikel 1 bedoeld is verplicht die aan het gouvernement tegen betaling af te staan en van de gronden benodigd voor werkplaatsen, tolhek en tolgaarders-woning transport te geven. Mits echter dat in geval partijen niet omtrent de waarde dezer materialen of gronden kunnen overeenkomen die wordt bepaald door twee gouvernementstaxateurs daartoe door den Staatspresident te benoemen. Mocht een der partijen ontevreden zijn met die taxatie, zoo zal hij zich bij applicatie kunnen wenden naar het Hoog Gerechtshof dat na verhoor van partijen en op beëdigde verklaringen de waarde bepalen zal die het gouvernement zal hebben te betalen.

Afstaan van bebouwen grond door eigenaar tegen vergoeding.

4.—Indien de weg naar de brug leidende, binnen eenen afstand van eenen mijl van af de op te richten brug, door bebouwen grond snijdt, is de eigenaar verplicht zooveel bebouwen grond als noodig is, tegen betaling af te staan, en aan het gouvernement te transporteeren; komen partijen niet overeen over de waarde, dan wordt gehandeld zooals bepaald in artikel 3.

Wanneer Gouvernement kan bouwmaterialen nemen van privaten grond

5.—Het gouvernement mag geene bouwmaterialen of grond, als in artikels 3 en 4 bedoeld, nemen of gebruiken, voordat de afstand vrijwillig of na waardebeoordeling, heeft plaats gevonden.

6.—Zoodra de volksraad het punt tot oprichting in artikel 1 bedoeld, heeft vastgesteld, vervaardigt de inspecteur van publieke werken, op last van den Staatspresident, plannen en specificatien van de te bouwen brug, en daarna vraagt het uitvoerend gezag tenders voor den aanbouw en oprichting daarvan, voor 't geheel of voor gedeelten. De tender wordt ingevuld volgens schedule A.

Vervaardigen van plannen, enz., van brug; tenders.

7.—De aanvraag om tenders geschiedt in de *Gouvernements-Courant* en in zoodanige andere publieke bladen als het uitvoerend gezag noodig acht; zij worden vrachtvrij ingezonden aan den auditeur-generaal, en moeten geschreven zijn in de Hollandsche taal, belegd worden met een zegel van vijf shillings en behoorlijk verzegeld zijn. Buiten op den verzegelden omslag wordt gesteld:—“Tender voor (in te vullen de omschrijving van het werk) te besteden den .”

Inhoud, vorm, enz., van tenders voor brugbouw.

8.—Op het uur en de plaats daartoe in de aanvraag bepaald, heeft de ontzegeling der tenders in het openbaar plaats, ten overstaan van den auditeur-generaal en twee personen daartoe door den Staatspresident te benoemen. De namen der inschrijvers en de in de tenders uitgedrukte sommen, voor welke zij aanbieden het werk of de levering aan te nemen, worden overluid gelezen en daarvan proces-verbaal opgemaakt. Tenders die na den bepaalden tijd om welke reden ook inkomen, alsmede die welke niet voldoen aan het model (in schedule A), of niet door de borgen zijn onderteekend, of waarin meer dan een gedeelte van een werk dat in gedeelten wordt besteed, zijn opgenomen, komen niet in aanmerking.

Openen, enz., van tenders.

9.—Alle geldige tenders, bedoeld in het vorig artikel, blijven van kracht, tot de goedkeuring van het proces-verbaal van besteding, doch uiterlijk gedurende twee maanden, te rekenen van den dag waarop de opening van tenders heeft plaats gehad. De gunning van het werk of de levering geschiedt aan hem wiens tender het meest aannemelijk voorkomt, zonder verplichting om den minsten tender aan te nemen, of om reden der gedane keus te geven.

Aanname van tenders.—Hoe lang zij van kracht zijn.

10.—Tot de aanneming van werken en leveringen worden alleen toegelaten geschikte personen, die tevens bekwaam zijn de werken te beheeren en uit te voeren en de leveringen te doen. De Staatspresident beoordeelt of de waarborgen welke de tenderaar aanbiedt voldoende zijn. Leden eener vennootschap mogen niet als tenderaar van een werk of van eene levering optreden, tenzij de acte van vennootschap toelate dat zij voor eigen rekening als aannemers handelen.

Geschiktheid en waarborg van tenderaars.

11.—Ieder aannemer zal moeten stellen, ten genoegen van den Staatspresident, twee genoegzaam gegoede binnen dezen Staat woonachtige borgen, die door onderteekening van het contract van besteding, verklaren, de door den aannemer aangegane verbintenis wel te kennen en zich vrijwillig te stellen tot zijne borgen, zich ieder afzonderlijk en voor het

Borgstelling voor tenderaars.

geheel te verbinden tot het behoorlijk en volledig vervullen van al de verplichtingen welke de aannemer heeft op zich genomen, en dat te zullen doen zoodra zij te zamen of afzonderlijk, daartoe uit eenigen hoofde, door of van wege het gouvernement zullen zijn opgevorderd. Zij nemen dezelfde verplichtingen op zich, ook in het geval dat de aannemer mocht komen te overlijden, en niettegenstaande de aanneming in dat geval, volgens het roomsch-hollandsch recht, zou kunnen worden gehouden voor vervallen; waarvan, bij het onderteekenen van het contract, wel uitdrukkelijk afstand wordt gedaan, en het tegendeel overeengekomen. Zij doen afstand van alle voorrechten bij de wet aan borgen toegekend. Indien het werk of de levering door eene vennootschap onder eene firma wordt aangenomen, mogen de commanditaire of hoofdelijk aansprakelijke leden dier firma niet als borgen optreden. Wordt het werk door een lid eener firma aangenomen, dan geldt de voorschreven bepaling voor de overige leden der firma. Met de onderteekening van den tender en het contract van besteding worden de aannemer en zijne borgen geacht te verklaren dat zij niet vallen in een der voorschreven termen van uitsluiting.

Contract notarieel te zijn.—Vorm en toevoegsels van.

12.—Het contract van aanbesteding zal worden aangegaan bij notarieele acte; de plannen, specificatien, teekeningen, en kaarten worden door den gemachtigde van den Staatspresident, den aannemer, en zijne borgen onderteekend, en met de volmacht aan de acte gehecht.

Bij onderteekening van contract betaalt tenderaar kosten.

13.—Bij de onderteekening van het contract van aanbesteding betaalt de aannemer aan het gouvernement, de kosten van zegels, notarieele acte, advertentien, plannen, specificatien, kaarten, en teekeningen.

Verplichtingen en aansprakelijkheid van aannemer.

14.—Terstond na de onderteekening van het contract is het werk voor rekening van den aannemer, die op last van den inspecteur van publieke werken een aanvang daarmede maakt. Hij eerbiedigt alle bestaande rechten van den Staat, municipaliteiten en stadsraden, en private personen, en is aansprakelijk voor het belooopen van boeten zoo voor zich als voor zijne onderhoorigen. Hij zet het werk zoodanig voort, dat de oplevering van het geheel of van de verschillende deelen kan plaats hebben op den in het contract bepaalden tijd; bij gebreke van dien, worden de daarvoor bepaalde kortingen op de aannemingsom ingehouden, naar mate van het aantal dagen (zon- en feestdagen medegerekend), dat het werk later dan den bepaalden tijd voltooid wordt opgeleverd, of de levering is volbracht.

Oponthoud buiten schuld van aannemer.

15.—Indien door storm, regen, buitengewoon hoog of laag water, brand of andere omstandigheden onafhankelijk van den wil des aannemers zoodanige belemmeringen worden veroorzaakt, dat hij buiten staat is het aangenomen werk op den bepaalden tijd op te leveren of te voltooien, wordt het aantal

dagen waarop de aannemer daardoor niet heeft kunnen werken, bij de toepassing der korting niet in rekening gebracht, voor zoover de inspecteur van publieke werken overtuigd is dat het oponthoud werkelijk buiten de schuld van den aannemer en zijne onderhoorigen heeft plaats gehad. Zoodanig oponthoud geeft den aannemer evenwel geen recht op schadevergoeding. Geen uitstel van oplevering wordt den aannemer verleend, of geene termijnen van oplevering worden verlengd, dan in het belang van het werk.

16.—Indien de Staatspresident arwijkingen van het contract noodig acht, en de aannemer niet kan aantoonen dat, Afwijkingen van contract hoe uitgevoerd. tengevolge daarvan, eenige reeds aangevoerde geheel of gedeeltelijk vervaardigde of blijkens den lastbrief afgezonden materialen niet zouden kunnen worden gebruikt, moet de aannemer zich die wijzigingen laten welgevalven, mits het bedrag van het daardoor veroorzaakt meer of minder werk niet meer dan een-vijfde van de aannemingsom bedraagt; voor een grooter bedrag is zijne toestemming noodig. Geen buitengewone werken worden in rekening gebracht, tenzij die op schriftelijken last van den Staatspresident zijn verricht; evenmin ontvangt de aannemer vergoeding voor onvoorziene uitgaven of uitvoeringen, die te beschouwen zijn als een noodzakelijk gevolg van de uitvoering der werken zelf en van het behoorlijk gebruik der materialen.

17.—De opneming van het werk geschiedt, zoodra mogelijk Opneming van voltooid werk; verbetering van gebreken. na de voltooiing, in tegenwoordigheid van den aannemer; alle gebreken moeten ten spoedigste worden weggenomen of verbeterd.

18.—De aannemer mag onder geen voorwendsel de uitvoering van het werk of van de levering aan een ander overdragen zonder schriftelijke machtiging van den Staatspresident. Geen overdracht van werk toegelaten zonder verlof

19.—Indien door omstandigheden onafhankelijk van den Betalingen bij vertraging van uitvoering des werks. wil des aannemers het werk of de levering, hetzij geheel of gedeeltelijk, niet op den in het contract bepaalden tijd voltooid kan worden, en de betaling der aannemingsom of termijnen daarvan hierdoor wordt vertraagd, kan, op voordracht van den inspecteur van publieke werken, worden bepaald dat op de aannemingsom eene betaling plaats hebbe, hoogstens tot een bedrag gelijk aan de waarde van het werk dat voltooid is. De som welke wordt ingehouden moet echter voldoende zijn, om de kosten van het nog ontbrekende werk volkomen te kunnen dekken. De betaling der aannemingsommen geschiedt volgens de in het contract bepaalde termijnen, en onder zoodanige kortingen of bijvoegingen als uit de toepassing der bepalingen in het contract mochten voortvloeijen. Bij het beoordeelen of het werk genoegzaam gevorderd is om een termijn te kunnen afgeven, wordt nevens de kosten van het gemaakte werk ook de inkoopwaarde van de goedgekeurde, doch noch niet verwerkte materialen in rekening gebracht.

Keuring van materialen vereischt.

20.—De materialen en alle verdere zaken voor het werk bestemd, worden vooraf aan eene keuring onderworpen. De keuring geschiedt op de werken in tegenwoordigheid van den aannemer. Indien evenwel later een of meer goedgekeurde stukken miswerkt of onder de behandeling gebrekkig worden bevonden, worden die stukken nader afgekeurd en daarvoor andere geleverd en verwerkt door en ten koste van den aannemer. Zoowel de goed- als de afgekeurde materialen worden zoo mogelijk door den inspecteur gemerkt, de afgekeurde worden terstond weggevoerd, of ten minste ter zijde gelegd; worden afgekeurde materialen geheel of gedeeltelijk verwerkt bevonden, dan vervalt de aannemer telkens in eene korting van vijftig pond sterling. Bovendien moet zoodanig werk onmiddelijk afgebroken, en naar de gegeven voorschriften hersteld worden. Indien, met of zonder weten van den aannemer, ongekeurde materialen worden verwerkt, wordt telkens de som van vijf en twintig pond sterling op de aannemingsom gekort, en is hij verplicht het ongekeurde, indien de inspecteur dit noodig oordeelt, dadelijk af te breken of wegtenemen.

Korting op betalingen aan aannemer voor nalatigheid.

21.—Eene korting van tien tot honderd pond sterling kan op den aannemer worden toegepast, wegens nalatigheid in het nakomen der bepalingen van het contract. Al de kortingen in dit of in andere artikelen van dit hoofdstuk bepaald, worden toegepast, zoodra de feiten hebben plaats gehad of het bij contract vastgestelde tijdstip verschenen is, zonder dat deswege eene inverzuimstelling noodig is, om daarvan te doen blijken. De aannemer en de borgen worden geacht bij het onderteekenen van het contract van zoodanige inverzuimstelling te hebben afgezien.

Uitvoering des werks volgens contract.—Aannemer of gemachtigde bij of nabij werken te verblijven.

22.—De aannemer is verplicht het werk uit te voeren naar de bepalingen van het contract, en volgens orders en aanwijzingen die hem door den inspecteur worden gegeven, en te zorgen dat ook zijne onderhoorigen daaraan voldoen. Hij of zijn gemachtigde houdt, zoo lang de uitvoering van het werk duurt en de inspecteur dit noodig oordeelt, zijn verblijf op of in de nabijheid van de plaats van het werk. Bij afwezigheid, geeft hij eene woonplaats in de nabijheid van het werk ten genoegen van den inspecteur, op, waar de bevelen betrekkelijk het werk kunnen worden bezorgd. Telkens als de inspecteur den aannemer ontbiedt, vervoegt hij zich terstond bij hem.

Wanneer borgen of erfgenamen werk moeten voortzetten.—Aanhoudende verplichting van borgen.

23.—Als de aannemer het werk verlaat of weigert uit te voeren, of wanneer hij insolvent wordt verklaard en de curator in zijnen boedel ongenegen is het werk voort te zetten, stellen de borgen zich onverwijld, hetzij te zamen, hetzij ieder afzonderlijk, in zijn plaats, zoodra zij daartoe door den Staatspresident, of in dringende gevallen door den inspecteur van publieke werken, worden aangeschreven. Bij overlijden van den aannemer is de Staatspresident bevoegd het werk naar

verkiezing te doen voltooijen, hetzij door de erfgenamen van den aannemer, hetzij door een of door beide borgen. Als de aanneming door de erfgenamen wordt voortgezet, blijven de borgen jegens den Staat verbonden. Als een der borgen sterft of naar het oordeel van den Staatspresident ophoudt genoegzaam gegoed te zijn, stelt de aannemer dadelijk een nieuwen borg ten genoegen van den Staatspresident.

24.—Op Zondagen mag niet worden gewerkt, tenzij met schriftelijke vergunning van den inspecteur van publieke werken op eene korting van vijftig pond sterling telkens wanneer tegen dit verbod wordt gehandeld, onverminderd de verplichting dat het gemaakte werk, zoo dat door den inspecteur wordt bevolen, door den aannemer en ten zijnen koste wordt afgebroken of opgeruimd.

Werk op Zondag niet veroorloofd.

25.—Onvoldoend of slecht uitgevoerd werk, gebrekkige samenstelling, plaatsing of verbinding van een of ander gedeelte, wordt terstond op nieuw gemaakt, door en ten koste van den aannemer.

Slecht werk, enz., op kosten van aannemer verbeterd.

26.—Indien het personeel of de middelen welke de aannemer tot uitvoering van zijn werk bezigt door den inspecteur te zwak geoordeeld worden, en daardoor onnoodig tijdverlies kan ontstaan, wordt hierin, na aanmaning aan den aannemer en zijne borgen om het werk te bespoedigen en naar den eisch te voltooijen, door den inspecteur voor des aannemers rekening voorzien, zoodanig als hij ten meesten nutte van het werk dienstig acht. Ten einde de inspecteur met behoorlijke kennis van zaken kunne oordeelen over de genoegzaamheid van het aantal werklieden en van de middelen van uitvoering, overhandigt de aannemer, zoo dikwijls dit gevorderd wordt, duidelijk door hem onderteekende naamlijsten en staten aan den inspecteur, zoowel van het personeel als van het materieel, de werktuigen en verdere middelen van uitvoering met al die opgaven als ten voormelden einde worden verlangd. Alle naar het oordeel van den inspecteur onbekwame, onbescheiden en onwillige werklieden, onderbazen en helpers van den aannemer, worden dadelijk van het werk verwijderd en door anderen vervangen. Indien de aannemer in dit opzicht nalatig wordt bevonden, heeft de inspecteur de bevoegdheid zelve geschikt personeel in dienst te stellen, tegen zoodanige belooning als hij zal noodig achten. Het bedrag dier belooningen wordt van de aannemingssom afgetrokken.

Personeel en bouwmiddelen voldoende te zijn.—Borgstelling.

Mocht de inspecteur van publieke werken of eenig ander persoon daartoe door den Staatspresident benoemd, het contract voor rekening van den aannemer doen uitvoeren, zal hij of zijn vertegenwoordiger, alvorens daarmede aan te vangen, verplicht zijn tijdelijke borgen te stellen ten genoegen en ter begrooting van den Staatspresident, tot zekerheid en verantwoording van alle gelden, die, ten einde voormeld, onder zijn beheer komen.

Gelijke borgtocht zal door den inspecteur van publieke werken of eenig ander persoon daartoe door den Staatspresident benoemd of zijnen vertegenwoordiger moeten worden gesteld, in geval het gouvernement het mocht noodig achten betalingen van aannemers of werklieden direct door die ambtenaren te doen geschieden.

Staatspresident beslist in zekere geschillen.—Inspecteur vrijen toegang te hebben.

27.—Indien tusschen den inspecteur van publieke werken en den aannemer verschil ontstaat omtrent het werk, beslist de Staatspresident.

De inspecteur van publieke werken heeft vrijen toegang tot de fabrieken en werkplaatsen, waar de voorwerpen, voor het werk benoodigd, worden vervaardigd of bereid.

Voorschriften van dit Hoofdstuk beschouwd in contract te zijn opgenomen.

28.—In alle contracten van aanbesteding worden behalve de daarin door het uitvoerend gezag wenschelijk geachte bepalingen, de voorschriften van dit hoofdstuk van toepassing verklaard op de daarin omschreven werken en leveringen, en evenzeer van kracht verklaard als of zij daarin letterlijk waren opgenomen.

Tolgeld gevorderd van personen rivier overgaande binnen zekere afstand van den brug.—Uitzondering.

29.—Van af den dag dat eene brug in dit hoofdstuk bedoeld voor het publiek verkeer is opengesteld, wordt tolgeld gevorderd, volgens tarief door den volksraad vast te stellen, van eenig persoon die binnen eenen afstand van zes mijlen aan weerskanten der brug de rivier doorgaat, en is niemand gerechtigd een pont of schuit binnen gemelden afstand te bezigen. Onder personen in dit artikel vermeld zijn niet begrepen de bewoners van zulke plaatsen als gelegen zijn binnen bovenvermelden afstand van eene brug, tenzij zij van die brug gebruik maken. Bij overtreding van deze bepalingen stelt de nalatige zich bloot aan vervolging voor het bevoegde hof, en wordt hij bij overtuiging gestraft met eene boete geen vijf pond sterling te boven gaande, bij wanbetaling te vervangen door eene gevangenisstraf geen drie maanden te boven gaande, onverminderd zijne gehoudenheid tot betaling der ontdoken tolgelden.

Tarief op bord geschilderd te worden.

30.—Aan weerszijden der brug aan de landzijde wordt een bord opgericht, waarop in de Hollandsche en in de Engelsche taal het tarief en de bepalingen van artikel 29 van dit hoofdstuk zijn geschilderd.

Pachten pachters van tolgelden.

31.—Het recht tot heffing van tolgelden zal jaarlijks publiek en aan den meestbiedende worden verpacht. De tolpachters of hunne plaatsvervangers zijn verplicht te wonen in de woningen, van gouvernementen wege, bij de bruggen gebouwd. Zij mogen hunnen pacht zonder toestemming van den Staatspresident niet aan anderen overdoen.

Tolpachters krijgen kwitantievormen.

32.—De tolpachters worden voorzien van (gedrukte of genommerde en gezegelde) kwitantien, in duplo ingebonden en ingericht volgens model, door het uitvoerend gezag te verstrekken.

33.—De tolpachters stellen twee binnen dezen Staat woonachtige en ten genoeg van den Staatspresident genoegzaam gegoede borgen, die zich hoofdelijk met de pachters verbinden tot de richtige betaling der tolgelden, in zoodanige termijnen als in het te maken contract bedongen, en tot de uitvoering van al de verplichtingen door den pachter op zich genomen, indien deze daaraan niet voldoet, onder afstanddoening van alle voorrechten aan borgen toegekend.

Borgstelling voor tolpachters.

34.—Ieder tolpachter moet een boek houden, waarin reizigers hunne bezwaren kunnen opteekenen, en is verplicht dat ter beschikking te stellen wanneer zulks verlangd wordt, en bij ieder bezoek aan de brug dat aan den inspecteur van openbare werken voor te leggen, die dat boek telkenmale voor gezien teekent, en afschrift der daaringestelde klachten aan den Staatspresident zendt.

Tolpachterklachtenboek aan te houden.

35.—De tolpachters zijn verplicht ten allen tijde de passage over den brug ten behoeve van het publiek, tegen betaling van tolgeld, toe te laten.

Passage-Reizigers worden toegelaten

36.—Alle rijtuigen gebruikt in het maken van wegen en andere publieke werken van staatswege opgericht, alsmede alle postkarren en wagens dienende tot vervoer van den Staatspresident, civiele en rechterlijke ambtenaren, in dienst reizende, militairen in dienst of burgers op commando, zijn vrij van tolgeld.

Vrijdommen van tolgeld.

37.—Niettegenstaande de bepalingen van artikel 31 is de Staatspresident bevoegd om wanneer te eeniger tijd de som, geboden bij eenige verpachting van tolleren naar zijn oordeel te laag voorkomt, de inkomsten der brug door een of meer tolgaarders te laten innen, onder zoodanige bepalingen en controle, en voor zoodanige tijden, als hij nuttig en noodig zal oordeelen.

Wanneer tolgaarders kunnen worden aangesteld.

38.—Onder de woorden "river" en "rivieren" worden, voor de bedoelingen dezer wet, verstaan "alle permanente stroomen."

Wat bedoeld wordt door "rivier."

39.—Van af den dag waarop eenige brug gereed en voor het publiek opengezet is, wordt gemelde brug met den weg daarovergaande, in de *Gouvernements-Courant* verklaard de eenigste hoofdweg over de rivier waarover hij is opgericht te zijn voor een omtrek van zes mijlen van die brug, zijnde alle wetten betrekking hebbende op de hoofdwegen van dezen Staat ook toepasselijk op den weg naar de brug.

Wet over hoofdwegen toepasselijk op brug.

40.—Alle houders van ponten en schuiten, binnen zes mijlen aan weerskanten van een brug van gouvernementen wege opgericht, worden geacht afstand te hebben gedaan van alle vordering die zij zouden vermeenen te kunnen doen gelden tegen het gouvernement, wegens het oprichten der brug en de bepalingen van artikel 29 van dit hoofdstuk. Mochten zij schadevergoeding deswegens verlangen, zal die door twee gouvernementen-taxateurs worden bepaald door

Belangen van ponten en schuiten nabij brug.

den Staatspresident te benoemen, die verplicht zullen zijn alle omstandigheden in aanmerking te nemen, en die bij het doen hunner waardeering in geschrifte te stellen. Mocht zoodanige ponthouder of het gouvernement met de waardeering ontevreden zijn, zoo zal het Hoog Gerechtshof op applicatie daartoe, na verhoor van partijen en op beëdigde verklaringen, de som begrooten door het gouvernement te worden betaald. In geen geval zal die begrooting de waarde van de pont mogen te boven gaan.

SCHEDULE A.

VORM VAN TENDER.

Vorm van tender. De ondergeteekende, _____, (naam, voornaam, beroep en woonplaats voluit geschreven) bij deze woonplaats kiezende te _____, bij _____, verbindt zich bij onderteekening dezer, overeenkomstig de voorwaarden vervat in de aanvraag om tenders voorkomende in de *Gouvernements - Courant* dd. _____, No. _____, en de bepalingen der wet over den bruggenbouw van gouvernementswege, tot de aanneming van _____ (in te vullen omschrijving van het werk), voor eene som van £ _____, zegge _____.

Tot borgen stellen zich _____ (naam, voornaam, beroep en woonplaats voluit geschreven).
Gedaan te _____, den _____.

De borgen: _____

De aannemer: _____

HOOFDSTUK LXXXI.

OVER BRUGGENBOUW DOOR MAATSCHAPPIJEN OF PRIVATE PERSONEN.

Vragen om applicaties voor concessies.

1.—Het zal aan den Staatspresident vrijstaan om van tijd tot tijd, door kennisgeving in de *Gouvernements-Courant* of andere couranten, tenders of applicaties tot concessies te vragen, van eenige maatschappij of privaat persoon of personen die gewillig mogen zijn een contract aan te gaan om, onder de bepalingen van dit hoofdstuk, een of meer bruggen over eenige rivier waardoor eenige hoofdweg in dezen Staat loopen mocht, op te richten.

Inhoud van applicaties voor concessies.

2.—Ieder zoodanige tender of applicatie tot concessie, als in artikel 1 van dit hoofdstuk genoemd, zal vermelden de plaats of plaatsen aan de rivier waar de contractant voorstelt zoodanige brug op te richten, en zal ook vermelden de geaardheid of soort van brug voorgesteld te worden opgericht, de materialen waarvan de brug of bruggen zal of zullen worden samengesteld, de hoogste som waarvoor zal worden gebouwd; en zal bevatten een tarief inhoudende de hoogste

tollen te worden geheven bij zoodanige brug of bruggen, en zal ook waarborgen dat zoodanige brug of bruggen sterk genoeg zullen zijn, alsmede alle andere informatie die door den Staatspresident in de kennisgeving onder artikel 1 van dit hoofdstuk bedoeld, gevorderd mocht worden.

3.—Eenige maatschappij of privaat persoon, die gewillig mocht zijn een brug zoo als in artikel 1 van dit hoofdstuk bedoeld, op te richten, zal gerechtigd zijn tot het heffen van tollens op gemelde brug volgens tarief, zooals in artikel 2 van dit hoofdstuk bedoeld. Brugtarief.

4.—De Staatspresident, met advies van den uitvoerenden raad, zal gemachtigd zijn om, onder de bepalingen van dit hoofdstuk, met eenige maatschappij of privaat persoon als bedoeld in de voorgaande artikelen, een contract te sluiten, onder de bepalingen van dit hoofdstuk, en zal daarin de bepaling opnemen dat het gouvernement zich het recht voorbehoudt na verloop van twintig jaren de brug over te nemen, tegen taxatie als hierna bepaald, echter niet te boven gaande den oorspronkelijken kostprijs. Contract in te houden recht tot aankoop van Gouvernement.

5.—Ieder zoodanig contract als in artikel 4 van dit hoofdstuk bedoeld zal, onder anderen, ook vermelden den tijd binnen welken de brug waarvoor men contracteeren wil, gereed en voor het publiek opengesteld zal zijn, en zal inhouden eene onderneming aan den kant van den contractant dat gemelde brug in behoorlijke reparatie zal worden gehouden gedurende twintig jaren, en zal een bepaald bedrag vermelden als boete voor het niet behoorlijk repareren zooals hieroren vermeld. Verdere inhoud van contract.

6.—Na verloop van het tijdperk van twintig jaren in artikel 4 van dit hoofdstuk bedoeld, zal de contractant door wien de brug is opgericht onder de bepalingen van dit hoofdstuk, verplicht zijn om, wanneer verlangd als in artikel 4 bepaald, gezegde brug aan het gouvernement over te dragen in behoorlijke reparatie en toestand, en zal de brug voormeld van af zoodanige overlevering het uitsluitend eigendom van dezen Staat worden. Mits echter, in geval van eenig dispuut of geschil bij gemelde overlevering tusschen het gouvernement en den contractant, zoodanig dispuut of geschil beslist zal worden door drie arbiters, waarvan één door het gouvernement, één door den contractant, en de derde door beide partijen vóór dat de arbitrage zal plaats vinden, zal worden benoemd. Aankoop door Gouvernement na twintig jaar.

7.—Van af den dag dat eenige brug in dit hoofdstuk bedoeld gereed en voor het publiek opengezet zal zijn, zullen de contractanten gerechtigd zijn tollens te vorderen overeenkomstig het tarief in artikel 2 van dit hoofdstuk bedoeld, van eenig persoon die binnen een afstand van zes mijlen aan weerskanten der brug de rivier zal doorgaan; en zal niemand Tollens, van wie vorderbaar.

gerechtigd zijn een pont of schuit binnen gemelden afstand te bezigen.

Onder personen, in dit artikel vermeld, zullen niet begrepen zijn de bewoners van zulke plaatsen als gelegen zijn binnen bovenvermelde afstand van eene brug, tenzij zij van die brug gebruik maken.

Weg over brug
hoofdweg te zijn.

8.—Van af den dag waarop eenige brug in dit hoofdstuk bedoeld gereed en voor het publiek opengezet mocht zijn, zal gemelde brug tezamen met den weg daarovergaande door het gouvernement bij kennisgeving in de *Gouvernements-Courant* verklaard worden de eenigste hoofdweg over de rivier waarover de brug voormeld is opgericht, te zijn, voor een omtrek van een uur te paard (of zes mijlen) van af gemelde brug, zullende alle wetten betreffende op de hoofdwegen van dezen Staat, ook toepasselijk zijn op den weg naar de brug.

Voorrechten van
contractant.

9.—De contractant voor eenige brug onder de bepalingen van dit hoofdstuk zal gerechtigd zijn om bouwmaterialen benodigd tot oprichten der brug te halen op eenige plaats of plaatsen waar gemelde contractant mocht goedvinden, zullende de eigenaar van gemelde bouwmaterialen verplicht zijn den contractant toe te laten zoodanige bouwmaterialen, alsook den noodigen grond tot oprichten van tolhek en tolgaarders-woning, tegen betaling te nemen. Mits echter, in geval van dispuut over de waarde van voormelde bouwmaterialen of bouwgrond, zoodanig dispuut beslist zal worden door drie arbiters, waarvan één door den contractant, één door den eigenaar der bouwmaterialen, en de derde door het gouvernement zal worden benoemd, zullende gemelde arbiters verder handelen overeenkomstig, en de partijen onderworpen zijn aan, de bepalingen van artikel 6 van dit hoofdstuk.

Vermelding in con-
tract van tijd voor
bouwen.

10.—Ieder contract aangaan onder de bepalingen van dit hoofdstuk zal tevens vermelden den tijd waarin met den aanbouw een aanvang zal gemaakt worden, en dat in geval daaraan geen gevolg gegeven wordt, het contract alsdan nietig en van geen waarde zal zijn.

Vergoeding voor
bebouwen grond.

11.—Indien de weg naar de brug leidende binnen een afstand van een mijl van af voormelde brug door bebouwen grond snijden mocht, zal de eigenaar verplicht zijn zoo veel bebouwen grond af te staan als noodig mocht zijn, en de contractant onder de bepalingen van dit hoofdstuk, verplicht zijn den eigenaar compensatie te geven voor de waarde van zoodanigen bebouwen grond. Mits, in geval van dispuut over de waarde van gemelden grond, arbiters zullen benoemd worden overeenkomstig, en onderworpen aan, de bepalingen van artikel 9 van dit hoofdstuk.

Bouwen van brug-
gen van Gouverne-
mentswege.

12.—Niets in dit hoofdstuk vervat zal verhinderen dat de regeering, van staatswege, voor eigen rekening, bruggen zal kunnen oprichten, waar zulks noodig bevonden mocht worden.

13.—Onder de woorden *rivier* en *rivieren* worden, voor de bedoelingen van dit hoofdstuk, begrepen, alle permanente stroomen. Bedoeling van "rivieren."

14.—De bepalingen in dit hoofdstuk, omtrent het heffen van tolgelden, zullen niet toepasselijk zijn op rijtuigen gebruikt bij het maken van hoofdwegen. Rijtuigen gebruikt voor maken van hoofdwegen niet onderhevig aan tollen.

15.—De passage over de brug of bruggen onder de bepalingen van dit hoofdstuk gebouwd, zal, ten gerieve van kerkgangers, vrij zijn van af elken Zaterdag middag drie uur tot elken Maandag morgen tien uur, zullende gemelde vrije passage alleen van toepassing zijn op hen die te paard of met rijtuigen, getrokken door niet meer dan vier trek-dieren, naar de stad of het dorp gaan, waar een of meer kerken bestaan. Kerkgangers betalen geen tolgeld.

16.—Het uitvoerend gezag zal geene concessien verleenen tot het oprichten van bruggen voor dat de plaatsen, waar die bruggen moeten opgericht worden, vooraf zijn geïnspecteerd en geschikt bevonden voor de oprichting; zullende deze inspectie op kosten van de applicanten tot concessie geschieden. Inspectie van plaatsen bestemd voor bruggen.

17.—In tijden van oorlog zal het gouvernement het vrije gebruik hebben der bruggen, onder dit hoofdstuk opgericht, zonder onderworpen te zijn aan betaling van eenig tolgeld. In oorlogstijd gebruikt Gouvernement bruggen zonder betalingen van tolgeld.

18.—Eenig persoon over eenige brug, overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk opgericht, gaande of rijdende, en bedriegelijk voorgevende, ter bekoming van vrijdom van tolgeld overeenkomstig artikel 15, dat hij zich naar de kerk wenscht te begeven, en niet daar heen gaande na diensvolgens vrijdom te hebben genoten, zal bij overtuiging gestraft worden met eene boete van vijftien pond sterling, bij wanbetaling te vervangen door een gevangenisstraf van drie maanden, te vervolgen voor het landdrosthof. Straf en boete op personen vrijdom van tolgeld bekommende onder voorwensel van naar kerk te gaan.

De helft der boete zal aan den wachter van den brug waar de overtreding is begaan worden gegeven, mits zich daartoe anmeldende binnen drie dagen na de betaling.

19.—Artikel 15 zal slechts van toepassing zijn op bruggen gelegen binnen een uur afstands van eene kerk. Vrijdom voor kerkgangers alleen waar brug binnen één uur van dorp gelegen is.

HOOFDSTUK LXXXII.

OVER HET TOLTARIEF.

1.—Eenig persoon, die eene der hierna genoemde bruggen, van gouvernementswegen opgericht, passeert, of die binnen eenen afstand van zes mijlen aan weerskanten van zoodanige brug de rivier doorgaat is (behoudens de bepalingen van artikel 29 van hoofdstuk LXXX) verplicht tot betaling van de tolgelden hieronder vastgesteld. Toltarief.

(A). Voor het passeeren van de brug over Caledonrivier,
bij Commissie-drift:—

Voor eenen beladen bokwagen, bespannen	...	£0	10	0
„ „ onbeladen „ „	...	0	5	0
„ „ „ onbespannen „	...	0	2	0
„ „ beladen kortwagen, bespannen	...	0	6	0
„ „ onbeladen id. id.	...	0	2	0
„ „ „ id. onbespannen	...	0	1	6
„ „ beladen schotskar, bespannen	...	0	2	0
„ „ onbeladen id. id.	...	0	1	6
„ „ „ id. onbespannen	...	0	1	0
„ „ kar of spider met 4 dieren bespannen	0	4	0	
„ „ id. id., met 2 dieren bespannen	0	2	0	
„ „ id. id., onbespannen	...	0	1	0
„ „ paardenwagen of ander rijtuig op 4 wielen, geen spider zijnde, bespannen met zes of meer paarden	...	0	5	0
„ „ paardenwagen of ander rijtuig op 4 wielen, geen spider zijnde, bespannen met minder dan zes paarden	...	0	4	0
„ „ id., id., id., onbespannen	...	0	2	0
„ Grootvee, per stuk	...	0	0	2
„ kleinvee, per 25 stuks	...	0	0	6
„ id., minder dan 25 stuks	...	0	0	3
„ eenen paardenruiter of ossenruiter	...	0	0	6
„ een persoon te voet of op velocipede	...	0	0	3

(B). Voor het passeeren van de bruggen over Wilgerivier
No. II., gelegen tusschen Harrismith en de Natal-lijn
en over Liebenbergs-vallei:—

Voor eenen beladen bokwagen, bespannen	...	£0	4	0
„ „ onbeladen id., id.	...	0	2	6
„ „ id., id., onbespannen	...	0	1	0
„ „ beladen kortwagen, bespannen	...	0	2	0
„ „ onbeladen id., id.	...	0	1	6
„ „ id., id., onbespannen	...	0	1	0
„ „ beladen schotschkar, bespannen	...	0	1	6
„ „ onbeladen id., id.	...	0	0	9
„ „ id., id., onbespannen	...	0	0	6
„ „ klar of spider, met 4 dieren bespannen	0	1	6	
„ „ id., met 2 id. id.	...	0	1	0
„ „ id., onbespannen	...	0	0	6
„ „ paardenwagen of ander rijtuig, op 4 wielen, geen spider zijnde bespannen	0	2	6	
„ „ id., id., onbespannen	...	0	1	0
„ grootvee, per stuk	...	0	0	$\frac{1}{2}$
„ kleinvee, elk getal van 10 tot 50 stuk	...	0	0	3
„ id., boven 50 tot 100 stuk	...	0	0	6
„ een paarden- of ossenruiter	...	0	0	6
„ een persoon te voet of op velocipede	...	0	0	3

(c). Voor het passeeren der bruggen over Elandsrivier en over Wilgerivier No. I, beiden gelegen tusschen Harrismith en Bethlehem:—

Voor eenen bokwagen, beladen en bespannen ...	£0	2	6
„ „ bokwagen, onbeladen „ ...	0	2	0
„ „ bokwagen, „ en onbespannen ...	0	1	0
„ „ kortwagen, beladen en bespannen ...	0	2	0
„ „ kortwagen, onbeladen „ ...	0	1	6
„ „ kortwagen, „ en onbespannen ...	0	1	0
„ „ schotschkar, beladen en bespannen ...	0	1	0
„ „ schotschkar, onbeladen en „ ...	0	0	6
„ „ schotschkar, „ en onbespannen	0	0	3
„ „ kar of spider met vier dieren bespannen	0	1	0
„ „ kar of spider met twee dieren bespannen	0	0	6
„ „ kar of spider onbespannen	0	0	3
„ „ paardenwagen, of ander rijtuig op vier wielen, geen spider zijnde, bespannen ...	0	2	0
„ „ paardenwagen, of andere rijtuig op vier wielen, geen spider zijnde, onbespannen	0	1	0
„ grootvee, per stuk	0	0	$\frac{1}{2}$
„ kleinvee, elk getal van tien tot vijftig stuk ...	0	0	3
„ kleinvee, boven vijftig tot honderd	0	0	6
„ een paarden- of ossenruiter	0	0	6
„ een persoon te voet of op velocipede	0	0	3

2.—Ten einde het gebruik der bruggen meer te verze-
keren en het omgaan derzelve tegen te gaan, worden bij
de navolgende wagensdriften tollens opgericht en geheven: bij
Majorsdrift onderkant de vereeniging van Wilgerivier en
Elandsrivier aan Bowesdrift te worden geheven op alle rijtuigen,
zoowel die welke de drift passeeren, als die met de pont
overgaan en gelijkstaande met twee-derden van het brugtol-
geld over Wilgerivier No. I en Elandsrivier, en op de plaats
Murphyrust, in het district Harrismith, een tol gelijkstaande
met het brugtolgeld over Wilgerivier No. II.

Tollen te Majors-
drift en te Mur-
phyrust.

3.—De tolpachters of tolgaarders zullen verplicht zijn
kwitantie van de betaalde tollens te geven, voor ieder
voertuig de brug passeerende afzonderlijk.

Kwitanties voor
betaalde tollens

4.—De inning der brugtolgelden zal niet worden ver-
pacht, maar door tolgaarders, van gouvernementen wege aan-
gesteld, worden ingevorderd, tenzij het gouvernement de ver-
pachting voordeelijker acht.

Inning van tol-
gelden.

5.—Een persoon twee of meer der bruggen wenshende
te passeeren kan een doorgangs-kwitantie bekomen tegen be-
taling van twee-derde van het volle tarief der bruggen die
hij wenscht te passeeren.

Doorgangs-kwi-
tanties voor ver-
scheidene bruggen

6.—Eene kwitantie geeft den persoon die dezelve heeft
uitgenomen, het recht om dezelfde brug binnen acht-en-veertig
uren zonder verdere betaling te passeeren.

Wederom passeer-
ren van brug bin-
nen acht en veer-
tig uren vrij.

Strafbepaling.—
Bedrog door verkeerde naamsopgave.

7.—Alle personen eenige der bepalingen overtredende zullen onderhevig zijn aan vervolging voor het landdrosthof van het district, alwaar de brug is opgericht, en zullen bij overtuiging gestraft worden met eene boete (behalve het verschuldigde, of te veel gevorderde en ontvangene tolgeld) geene vijf pond sterling te boven gaande, bij wanbetaling te worden vervangen door gevangenisstraf met of zonder harden arbeid geene drie maanden te boven gaande, en buitendien zal eenig persoon, in geval van dispuut met den tolpachter of tolgaarder, gehouden zijn zijnen vollen naam en zijne woonplaats op aanvraag aan den tolgaarder op te geven, en indien het mocht blijken dat hij eene verkeerde opgaaf heeft gedaan, zal hij wegens bedrog voor het landdrosthof van het district vervolgd worden.

HOOFDSTUK LXXXIII.

OVER PONTVERVOER.

Voerman van rijtuig met goederen beladen moet zich aanmelden bij ponthouder; die aankomst aantee-kent.

1.—De voerman van eenigen transport-, bok-, kort-, paar-den- of ezelwagen, met goederen beladen, zal bij zijn aankomst aan eenige rivier, waar hij met zijn wagen op een pont wenscht overgezet te worden, zich daarvoor bij den ponthouder aanmelden, die zijn naam, naar volgorde van aankomst, met zijn voertuig, in een daartoe bestemd boekje zal inschrijven, en in die volgorde doen overzetten.

Voerman van rijtuig met reizigers beladen, desgelijks.

2.—De voerman van eenige kar of wagen, bespannen met paarden, ezels of ossen, reizigers vervoerende, zal bij zijne aankomst aan eenige rivier, waar hij met zijn voertuig wenscht overgezet te worden, zich daarvoor bij den ponthouder aanmelden, die zijn naam naar volgorde van aankomst met zijn voertuig in een daartoe bestemd boekje zal inschrijven, en in die volgorde doen overzetten.

Volgorde van overzetten van rijtuigen, enz.

3.—De voertuigen in artikel 2 omschreven zullen voor de voertuigen in artikel 1 genoemd moeten worden overgezet, en met het overzetten der voertuigen in artikel 1 genoemd, zal eerst dan successievelijk worden voortgegaan als er geen voertuig als in artikel 2 omschreven meer op overzetten wacht; doch zoo dikwerf een rijtuig als in artikel 2 bedoeld zich bij den ponthouder heeft aangegeven, zal dat rijtuig de voorkeur bij het overzetten hebben boven de reeds wachtende voertuigen in artikel 1 omschreven.

Postkarren en expressen zullen onmiddellijk na aankomst aan eenige pont en voor eenig ander rij- of voertuig in artikelen 1 en 2 genoemd worden overgezet.

Overzetting bij overeenkomst.

4.—Onder wederzijdsche goedkeuring kunnen de voerlieden in artikelen 1 en 2 genoemd hunne nummers, met recht op overzetting, verwisselen.

5.—De ponthouder zal verplicht en gehouden zijn om passagiers, wagens, karren, of andere rijtuigen, alsmede alle soorten van vee, zonder onnoodig verzuim dagelijks van zonsop- tot zonsondergang, Zondag uitgesloten, over te voeren.

Verplichting op ponthouder om over te zetten.

6.—Het zal aan ponthouders niet geoorloofd zijn, wanneer gevaar voor menschenlevens, vee of goederen mocht kunnen ontstaan, reizigers, vee of goederen over te zetten, zullende zij aansprakelijk worden gehouden voor ongelukken aan zoodanige reizigers, vee of goederen door hunne onachtzaamheid, onvoorzichtigheid of nalatigheid veroorzaakt.

Overzetten wanneer gevaarlijk niet veroorloofd.—Ponthouder verantwoordelijk voor nalatigheid, enz.

7.—Ieder ponthouder heeft het recht om op een en dezelfde plaats of drift meer dan een pont te werken, zonder verplicht te zijn voor meer dan een pont te betalen, de licentie vereischt door hoofdstuk LXIV (over licenties) mits hij de wettige eigenaar van zoodanige ponten zij.

Eén licentie voor meerdere ponten op ééne plaats.

8.—De ponthouder zal niet meer vorderen voor het overvoeren van goederen, levende have en personen, dan volgens het volgende tarief:—

Tarief voor ponten

Voor een bokwagen, geladen en bespannen met niet meer dan 16 trekdieren ...	£1	0	0
Voor een bokwagen, niet geladen en bespannen met niet meer dan 16 trekdieren ...	0	10	0
Voor een tent- of kortwagen, geladen en bespannen met niet meer dan 12 trekdieren ...	0	10	6
Voor een tent- of kortwagen, niet geladen en bespannen met niet meer dan 12 trekdieren ...	0	7	6
Voor een paarden- of ezelwagen, geladen en bespannen met niet meer dan 8 trekdieren ...	0	12	6
Voor een paarden- of ezelwagen, niet geladen en bespannen met niet meer dan 8 trekdieren ...	0	7	6
Voor een kar met 2 paarden of ezels bespannen	0	5	0
Voor een kar met 4 paarden of ezels bespannen	0	7	6
Voor een spider of ander licht rijtuig met vier wielen bespannen met niet meer dan 2 trekdieren ...	0	7	6
Voor een man te paard ...	0	1	6
Voor een man te voet ...	0	1	0
Voor elk los paard of ezel of rundvee per stuk	0	0	6
Voor schapen, bokken en andere klein vee, per honderd stuks ...	0	5	0
Voor onbeladen en onbespannen rij- en voertuigen de helft van bovenstaand tarief.			

9.—De ponthouders zijn verplicht in de onmiddellijke nabijheid van de landingsplaats dit tarief in goede leesbare letters en cijfers, minstens ter grootte van een duim, te doen bekend stellen en houden. Ook zullen zij of hunne gemachtigden die bij de pont werkzaam zijn steeds bij zich moeten

Bekendstelling van tarief.—Kopie van dit Hoofdstuk aan te houden.

hebben eene kopie van dit hoofdstuk, ten einde dezelve aan daarvoor aanvragende reizigers te kunnen aantoonén of voorlezen.

Pontdriften; breedte, enz., daarvan.

10.—De ponthouder zal verplicht en gehouden zijn de pontdriften in goede order te houden; en de breedte der gemelde driften zal niet minder zijn dan twintig voet, en de helling zal in geen geval meer zijn dan vijf voet op twintig voet.

Straf op ponthouder voor overtreding dezer bepalingen.

11.—De ponthouder die zich niet stipt aan de voorschriften van dit hoofdstuk houdt, zal, bij overtuiging, kunnen worden gestraft met hoogstens tien pond sterling boete, of bij nonbetaling veertien dagen gevangenisstraf.

HOOFDSTUK LXXXIV.

DE WET OVER HET BESTUUR VAN STEDEN EN DORPEN.

AFDEELING I.—BESTIER VAN STEDEN EN DORPEN ALWAAR GEENE MUNICIPALITEITEN BESTAAN.

In welke gevallen deze afdeeling toepasselijk is.

1.—De bepalingen van deze afdeeling zijn toepasselijk op alle steden en dorpen, en, met uitzondering van Jagersfontein, op alle geproclameerde delverijen alwaar geene municipale collegien zooals in het volgende afdeeling bepaald, bestaan en dewelke, bij proclamatie door den Staatspresident in de *Gouvernements-Courant* gepubliceerd, verklaard zullen worden onder de bepalingen van dit hoofdstuk te vallen, ingeval er geen landdrost of resident vrederechter aldaar is.

Landdrost of resident vrederechter kan regulaties opstellen.

2.—In elke stad of in elk dorp, alwaar geene municipaal bestuur volgens de wet zal zijn opgericht, zal het aan den landdrost of resident vrederechter van zoodanig dorp, of zoodanige stad, of aan eenig ander ambtenaar aldaar woonachtig zijnde bekleed met de macht van landdrost of vrederechter, vrijstaan, om van tijd tot tijd zoodanige regulaties te vervaardigen als noodig zullen bevonden worden voor de goede orde en plaatselijke aangelegenheden en het maatschappelijk bestuur van zoodanige stad of zoodanig dorp.

De regulaties zullen, onder anderen, voorzieningen moeten maken:—

- (A). Voor de jaarlijksche kiezing van eene bestuur te worden genoemd "het dorpsbestuur van _____" en te bestaan uit minstens vijf en niet meer dan negen leden;
- (B). Voor het houden van vergaderingen door het dorpsbestuur minstens eenmaal in elke maand;
- (c). Voor het houden van notulen van de verrichtingen van het dorpsbestuur, en van boeken van de uitgaven en ontvangsten van hetzelfde;*

* Zie aanmerking op Artikel 89

- (D). Voor het in orde brengen en houden van wegen, straten, pleinen, en watervooren; voor de verschaffing, het gebruik en de verdeeling van water;
- (E). Voor weiding en drenking van vee en voor schut-hokken en het schutten van vee;*
- (F). Voor het houden van markten;**
- (G). Voor het daarstellen van begraafplaatsen;
- (H). Voor het verhinderen van brand;
- (I). Om het verspreiden van aanstekelijke of besmettelijke ziekten, hetzij onder menschen of dieren, te verhinderen;***
- (J). Voor strafbepalingen in gevallen van overtreding der regulaties.

Bij de regulaties mogen ook zulke andere of verdere voorzieningen en bepalingen gemaakt worden als strekken mogen of dienstig mogen zijn om de rechten van de ingezetenen van het dorp te bewaren en te verzekeren. †

3.—De regulaties, als in het voorgaande artikel vermeld, vervaardigd zijnde, zullen door den landdrost of eenig ander beambte als voormeld, gedurende den tijd van tien dagen op eenige geschikte plaats binnen zulke stad of dorp, ter inzage voor alle belanghebbende ingezetenen, worden opengelegd van negen ure in den morgen tot drie ure in den namiddag, en eene kennisgeving dat zulks geschied is, bij de publieke kantoren en op twee andere publieke plaatsen, binnen zulke stad of zulk dorp, doen aanplakken; welke kennisgeving verder zal bepalen den dag, het uur, en de plaats wanneer en waar, nadat de tien dagen voormeld zullen zijn verstreken, eene publieke bijeenkomst van de huishouders van zulke stad of zulk dorp zal worden gehouden, om de gemelde regulaties in overweging te nemen.

Afkondiging van zulke regulaties.

4.—Bij de bijeenkomst, als in het laatste artikel gemeld, zal de landdrost, de resident vrederechter, of eenig ander ambtenaar als voormeld, voorzitter zijn, en de gezegde regulaties, eerst in derzelver geheel aan de vergaderde huishouders voorlezen, en daarna elk artikel afzonderlijk in overweging doen nemen, en door meerderheid van stemmen doen goed- of afkeuren, of zoodanig doen wijzigen als noodig geacht zal worden.

Bijeenkomst om regulaties goed of af te keuren.

5.—De stemgerechtigde huishouders zijn dezulken die als zoodanig zijn verklaard in afdeeling II.

Kwalificatie van stemgerechtigden.

6.—Wanneer de regulaties, als bij artikel 4 bepaald, zullen zijn aangenomen, zal de landdrost of eenig ander plaatselijke hoofdamtenaar voormeld, dezelve aan den gouvernements-secretaris verzenden, die gehouden zijn zal dezelve voor den uitvoerenden raad te leggen, en de uit-

Bekrchtiging van regulaties.

* Zie aanmerking op Artikel 48 (u).

** Zie aanmerking op Artikel 48 (c).

*** Zie aanmerking op Artikel 48 (j).

† Zie aanmerking op Artikel 48 (z).

voerende raad zal bevoegd zijn de gezegde regulaties goed- of af te keuren, of zoodanig te wijzigen als noodig geacht zal worden, en ze daarna in de *Gouvernements-Courant* doen publiceeren. Zulke regulaties zullen kracht van wet hebben tot dat dezelve zullen veranderd of verbeterd zijn, en daarna weder zoodanig veranderd of verbeterd zijnde, kracht van wet behouden tot dat dezelve door de oprichting van wettiglijk daargestelde municipaliteiten of stadsraden zullen vervallen.

Veranderingen in regulaties.

7.—Wanneer eenige veranderingen of bijvoegingen in de regulaties voormeld, van tijd tot tijd, zullen noodig bevonden worden, zal zulks op dezelfde wijze moeten geschieden als waarop de oorspronkelijke regulaties daargesteld zijn, volgens de regelen in de voorgaande artikels voorgeschreven.

Aanstelling van beampten.

8.—Alle ambtenaren die onder zoodanige regulaties als voormeld zullen moeten worden aangesteld, zullen van wege het gouvernement aangesteld worden, en onder dezelfde verplichtingen zijn als alle andere gouvernements-beampten.

Aanstelling van dorpsbestuur door Staatspresident, bij verzuim van huishouders.

9.—Indien de stemgerechtigde huishouders van een dorp ter eeniger tijd in gebreke blijven om, op den bij de regulaties bepaalden tijd en wijze, het dorpsbestuur, of een genoegzaam getal leden voor zulk dorpsbestuur te kiezen, zal de Staatspresident gerechtigd zijn om, bij kennisgeving in de *Gouvernements-Courant*, een dorpsbestuur, of zoo vele leden als noodig mogen zijn om het dorpsbestuur, voltallig te maken, uit de stemgerechtigde huishouders te benoemen en aanstellen, zullende dezen alsdan dezelfde machten bekleeden en plichten vervullen, en voor hetzelfde tijdperk in functie blijven, als of zij door de stemgerechtigde huishouders beoorloofd gekozen waren.

Dorpsbestuur kan contracten aangaan, enz.

10.—Het zal elk dorpsbestuur geoorloofd zijn om contracten aantegeaan en om arbeiders te bezigen om eenig noodig werk gedaan te krijgen, of om ten uitvoer te brengen eenig iets dat zulk dorpsbestuur, uit kracht dezer wet of de daaronder vervaardigde regulaties, gerechtigd is te ondernemen of te doen.

Benaming in rechtsgedingen.

11.—In eenig rechtsgeding, zoo wel crimineel als civiel, door of tegen het bestuur gebracht, zal het genoeg zijn hetzelfde als “het dorpsbestuur van ” te noemen, zonder dat het noodig zijn zal de namen der leden, het bestuur uitmakende, te vermelden.

AFDEELING II.—OVER MUNICIPAL BESTUUR VOOR STEDEN EN DORPEN.

Welke steden en dorpen onder deze afdeeling vallen.

12.—Onder de bepalingen van deze afdeeling vallen alle steden en dorpen, hebbende municipale besturen daargesteld uit kracht van de vroeger bestaande wet voor de oprichting van municipale collegien in de steden en dorpen van den Oranjevrijstaat, en alle zoodanige anderen als de Staatspresident, bij proclamatie, bepalen zal daaronder te zullen vallen.

13.—De municipaliteit van eene stad of dorp onder dit hoofdstuk geproclameerd en daargesteld wordt bestierd door eenen raad, samengesteld uit eenen voorzitter (of burge-meester), en comissarissen (of leden); zullende er ook, waar zulks raadzaam geacht wordt, een vice-voorzitter (of vice-burgemeester) mogen zijn, die bij afwezigheid of ontstentenis van den voorzitter (of burgemeester) zal ageeren in diens plaats. De voorzitter (of burgemeester) en vice-voorzitter (of vice-burgemeester) worden jaarlijks uit en door de commissarissen (of leden) gekozen.

Bestier van muni-
cipaliteiten.

Alle daden en verrichtingen van den raad worden beschouwd en behandeld als door en namens de municipaliteit te zijn gedaan en geschied.

14.—Het zal aan eenigen landdrost of resident vrede-rechter vrijstaan, en hij wordt bij deze bevolen, wanneer een verzoek in geschrifte daartoe aan hem zal worden ingezonden, onderteekend door niet minder dan vijftien huishouders woonachtig zijnde binnen ééne Engelsche mijl van het midden van zoodanige stad of dorp, om eene bijeenkomst te beroepen, bestaande uit stemgerechtigde huishouders, in de meening van deze wet begrepen, om te belissen of een municipaal bestuur voor de bedoelde stad of dorp zal worden gekozen en daargesteld.

Beroepen van bij-
eenkomst over
daarstellen van
municipaal be-
stuur.

15.—Van zoodanige bijeenkomst als in het voorgaande artikel vermeld, zal door den landdrost of resident vrede-rechter ten minste drie weken vooraf kennis moeten gegeven worden door advertentien in de *Gouvernements-Courant* en op twee of meer in het oog vallende plaatsen binnen zoodanig dorp of zoodanige stad aangeplakt.

Kennisgeving van
bijeenkomst.

16.—De voorzitter van de bijeenkomst zal de requisitie oplezen of doen oplezen, en bij meerderheid van stemmen door de vergaderde huishouders doen beslissen of municipale regulatien zullen worden aangenomen of niet.

Meerderheid van
stemmen beslist.

17.—Wanneer in de bijeenkomst opgemeld zal worden besloten dat een municipaal bestuur zal worden daargesteld, zullen de huishouders dadelijk overgaan tot het benoemen van een comite om de municipale regulatien op te stellen en uit te maken, welk comite bij meerderheid van stemmen zal gekozen worden.

Kiezing van
comite tot daar-
stellen van regula-
ties.

18.—Het gekozen comite zal binnen eene maand de municipale regulatien moeten uitmaken, en aan de huishouders voorleggen, in eene bijeenkomst door hetzelfde te worden beroepen, op eene kennisgeving bij advertentie van ten minste zeven dagen vooraf; hierin nalatig zijnde zal zulk comite vervallen zijn, en een ander moeten worden gekozen door eene bijeenkomst daartoe door den landdrost of resident vrede-rechter opgeroepen.

Plichten van
comite. Handeling
bij deszelfs nalatig-
heid.

19.—Het comite zal in de regulatien de limieten van de municipaliteit bepalen, dezelve, indien noodig, in wijken of

Inhoud der regu-
latien.

districten verdeelen, en het getal der municipale commissarissen of leden bepalen; ook voorzieningen maken om het onroerend goed binnen dezelve gelegen te classificeeren en waardeeren, en regulatien maken voor alle andere doeleinden van algemeen belang, en boeten en straffen op overtredingen van de gezegde regulatien bepalen.

Voorzitter brengt regulatien ter stemming.

20.—De landdrost, resident vrederechter, of een der huishouders binnen de gemelde municipaliteit woonachtig, zal voorzitter zijn bij de bijeenkomst, wanneer de gemaakte municipale regulatien zullen worden voorgelegd, en de voorzitter zal eerst elke regulatie in het bijzonder, en daarna het geheel in eens tot stemming brengen, of dezelve aangenomen, verbeterd of verworpen zullen worden.

Goedkeuring en wijziging van regulatien door uitvoerenden raad.

21.—De regulatien door de bijeenkomst aangenomen zullen onverwijld aan den Staatspresident worden toegezonden, om door hem in overleg met den uitvoerenden raad te worden verbeterd of goedgekeurd; en in geval de gezegde regulatien zullen worden goedgekeurd zullen dezelve op de gewone wijze worden gepubliceerd en kracht van wet hebben; doch in geval de Staatspresident of uitvoerende raad eenige verandering in de regulatien maken zal, zal dezelve met de verandering naar den voorzitter van de bijeenkomst, of bij zijne afwezigheid naar den landdrost worden teruggezonden, die, na eene kennisgeving van zeven dagen, eene andere bijeenkomst zal houden, om door de meerderheid van stemmen van de huishouders te doen beslissen of de gemaakte veranderingen zullen worden aangenomen of niet.

Gevolg van wijziging door uitvoerenden raad.

22.—Wanneer de veranderde regulatien door de huishouders niet zullen aangenomen worden, zal het comite nieuwe regulatien uitmaken, en die op dezelfde wijze als in het eerste geval is voorzien, ter goedkeuring submitteeren.

Bijeenkomst tot kiezing van municipale commissarissen.

23.—Na de goedkeuring en publicatie van de municipale regulatien, zal de landdrost, na kennisgeving van ten minste tien dagen, eene bijeenkomst houden, waarin bij meerderheid van stemmen door de stemberechtigde huishouders de eerste municipale commissarissen of leden, naar het getal in de regulatien bepaald, zullen worden gekozen. De landdrost of een vrederechter zal bij die bijeenkomst voorzitter zijn.

Kwalificatie van stadsraadsleden of commissarissen.

24.—De leden van den stadsraad of commissarissen worden gekozen door en uit het getal der stemberechtigde huishouders, en zal niemand mogen gekozen worden tenzij hij bezitter zij van vast eigendom, belast of onbelast, ter waarde van twee honderd pond sterling binnen de municipaliteit gelegen zijnde, en mits zoodanig persoon op geen grooteren afstand van den zetel der municipaliteit zal wonen dan drie uur te paard; zijnde het verstaan, waar eene municipaliteit in wijken of districten verdeeld wordt, dat iemand in een wijk of district daarvan de noodige kwalificatie bezittende

ook in elke andere wijk of district als commissaris of lid verkiezbaar is.

25.—Ieder manspersoon die bewoner is van eenig huis, winkel, of kantoor, hetzij als eigenaar, huurder of wettige bezitter, van eene jaarlijksche huurwaarde van veertig pond sterling of daarboven; of ieder manspersoon die binnen de municipaliteit een vast eigendom bezit ter waarde van een honderd pond zal beschouwd worden een stemgerechtigde huishouder te zijn, en zal gerechtigd zijn tot het kiezen van de commissarissen of de leden des stadsraads.

¹Kwalificatie voor stemgerechtigden.

26.—In geval eenig huis of gebouw door meer dan een huishouder bewoond wordt, zal elk hunner worden beschouwd als stemgerechtigde huishouder, mits dat de jaarlijksche huur voor zoodanig huis betaald op niet minder dan veertig pond sterling per hoofd te staan komt.

¹Kwalificatie waar meerdere personen een huis bewonen.

27.—Jaarlijks, voor het einde der maand November, moet een lijst van alle stemgerechtigde huishouders binnen de stadsgronden van de municipaliteit door de leden (of commissarissen) worden opgemaakt en voor den tijd van veertien dagen aangeplakt op het stadsbord, en kennisgeving daarvan worden gegeven door den stadsklerk in de locale nieuwsbladen, ten einde het publiek de gelegenheid te geven om te objecteeren tegen eenigen naam daarop voorkomende, of om eenige ontbrekende aan te vullen. De commissarissen of de stadsraad beslissen omtrent gemaakte objecties tegen, of applicaties tot aanvulling van, gemelde lijst, en stellen dezelve vast zooals gewijzigd of aangevuld, en na vaststelling der lijsten, tot dat door de commissarissen of den stadsraad eene nieuwe jaarlijksche lijst zal zijn opgemaakt, zal niemand worden toegelaten tot stemrecht.

¹Publicatie van lijsten van stemgerechtigden.

28.—Bij de proclamatie zooals in artikel 12 vermeld zal de Staatspresident ook moeten vermelden het aantal leden en in hoevele (indien eenige) wijken of districten de stad waarop de proclamatie betrekking heeft zal verdeeld worden; zullende in geen geval de stadsraad uit minder dan vijf of meer dan tien leden bestaan.

¹Bepaling van aantal wijken en stadsraadsleden.

De Staatspresident zal ook op aanzoek daartoe door eenig bestaand municipaal bestuur, of raad, eene nieuwe verdeling van eenige municipaliteit, staande onder zoodanig bestuur of raad, bewerkstelligen kunnen.

29.—De commissarissen der municipaliteit welke hun ambt bekleeden voor en gedurende het in werking treden dezer wet zullen zulks bijven doen, tot dat de tijd waarvoor zij gekozen zijn verstreken is, en eene kiezing in termen dezer wet zal hebben plaats gevonden van commissarissen (of leden) van den raad, en deze hunne eerste bijeenkomst geopend hebben. Zij zullen, waar zulks noodig is, de municipaliteit in zooveel districten, als bij proclamatie bepaald mocht zijn geworden, verdeelen en den omvang en de limieten van ieder district

¹Kennisgeving van voorstelling van kandidaten. Baten lasten en verplichtingen gaan over op nieuw municipaal bestuur.

in de *Gouvernements-Courant* doen publiceeren, alsook aan het stadsbord doen aanplakken. Zij zullen verder gehouden zijn om de resident huishouders der verschillende districten door publieke kennisgeving in de *Gouvernements-Courant* en in een of meer locale publieke dagbladen uit te noodigen, om candidaten voor den stadsraad in geschrifte te benoemen op of voor den in zulke kennisgeving bepaalden dag, en zal in zulke kennisgeving veertien dagen tijd voor de benoeming gegeven worden. Al de baten en vorderingen zoo wel als de lasten en verplichtingen van elk bestaand municipaal bestuur gaan over op de onder deze wet daarvoor in de plaats te treden commissarissen of stadsraad, zoodra deze wettiglijk zijn geconstitueerd.

Voorstellen van
candidaten.—Voor-
gestelden wanneer
als gekozen be-
schouwd.

30.—Stemgerechtigde huishouders in elke stad of dorp of—waar verdeeling in wijken of districten bestaan—in elk wijk of district, zijn gerechtigd om, voor de stad of het dorp of voor de wijk of het district naar het geval moge zijn voor te stellen en te stemmen voor zoo vele candidaten als er commissarissen of leden gekozen moeten worden voor de stad of het dorp, of voor de wijk of het district, respectievelijk. Een huishouder is stemgerechtigd in elke wijk of district waarin hij de bij de wet vereischte kwalificatie bezit. Zoude het bij den dag der kiezing blijken dat niet genoeg of niet voldoende gekwalificeerde candidaten voorgesteld zijn, worden de behoorlijk voorgestelde en gekwalificeerde candidaten gekozen beschouwd, en zal het dan nog aan de bijeenkomst vrijstaan zoo veel meer leden te kiezen als noodig mogen zijn om het vereischte getal op te maken, mits zij behoorlijk voorgesteld en gesecondeerd worden. Zoude het echter blijken, dat niet meer dan het benoedigd getal candidaten ter keuze voor eene district voorgesteld zijn, dan zullen deze beschouwd worden als behoorlijk gekozen te zijn.

Wijze en publica-
tie van voorstellen

31.—Alle voorstellen van candidaten moeten schriftelijk gedaan worden, en zullen aan de commissarissen of den stadsraad—naar bevind van zaken—gezonden worden; en zullen deze gehouden zijn, zoodra de laatste termijn voor het benoemen van candidaten voor de enkele districten is aangebroken, die in de *Gouvernements-Courant* en door middel van het stadsbord te doen publiceeren.

Kiezing van stads-
raadsleden.

32.—Gelijktijdig hiermede, of kort daarna, zullen de commissarissen of de stadsraad—zooals het geval moge zijn—eene bijeenkomst van stemgerechtigde huishouders voor de stad of het dorp of voor ieder district in het bijzonder naar het geval moge zijn beroepen, ter kiezing van de leden van den stadsraad, en zal de kennisgeving daarvan ten minste veertien dagen tevoren in de *Gouvernements-Courant*, en in een of meer der locale publieke dagbladen, alsook door middel van het stadsbord bekend gemaakt worden. De kiezing zal moeten geschieden door meerderheid van stemmen en door

middel van stembrieven, en zal iedere bijeenkomst gerechtigd zijn zijn eigen voorzitter alsook zijne eigene stemopnemers te benoemen. Wanneer de stemmen staken zal op nieuw worden gestemd, en de stemmen weder stakende, zal de voorzitter eene beslissende stem hebben, hetzij hij zelve stemgerechtigde huishouder in de wijk of district is of niet.

33.—Alle twee jaren zullen nieuwe leden gekozen worden, echter zullen de oude leden herkiesbaar zijn. Zouden een of meer der leden afgetreden zijn door resignatie, of uit de municipaliteit vertrekken, of sterven, of zou anderszins hun zetel vacant geworden zijn, dan zal eene nieuwe kiezing plaats vinden op de wijze hierboven bepaald. Ieder lid, hetwelk gekozen wordt tengevolge van een vacature, zal alleen zoolang zitting nemen als zijn voorganger daartoe gerechtigd was.

Duurtijd van functie van leden; —Kiezing bij vacatures.

34.—Eenig commissaris of lid van den stadsraad die ophouden zal de vereischte kwalificatie te bezitten, of die, zonder verlof van de commissarissen of den stadsraad, de geregelde bijeenkomsten van den raad voor meer dan drie maanden verzuimen zal bij te wonen, of onbekwaam wordt de plichten van zijn post te vervullen door ziekte of ongesteldheid van lichaams- of verstandsvermogen, of die in de municipaliteit eenige profijtelijke bediening in municipale zaken zal aannemen, zal beschouwd worden *ipso facto* zijn post als commissaris of lid te hebben verbeurd.

Verbeurdverklaring van ambt.

35.—De commissarissen of leden zullen hunne geregelde bijeenkomsten tot het verrichten der bezigheden van de municipaliteit moeten houden, ten minste eenmaal in elke maand, en alle klachten of voorstellingen, municipale zaken belangende, moeten aanhooren of aannemen.

Commissarissen moeten geregeld bijeenkomsten houden.

36.—De commissarissen of leden hebben de macht om een thesaurier en alle andere beambten aan te stellen, die volgens de regulatien zullen zijn toegestaan, en hen van van hunne bediening kunnen removeeren.

Aanstelling van municipale beambten.

37.—Geen commissaris of lid zal uit de municipale fondsen eenig salaris of loon mogen trekken, of voor eenige verrichting in zijne gemelde betrekking van iemand hoegenaamd eenig handgeld of loon mogen vragen of aannemen; daarvan overtuigd wordende, zal hij worden beschouwd zijn ambt te hebben verbeurd.

Commissaris mag geen loon ontvangen.

38.—De commissarissen of leden zullen het recht hebben om voor eenig gerechtshof te prosequeeren, ook zullen zij door eenig persoon voor eenig gerechtshof mogen worden geproseequeerd, in den naam en bij den titel of beschrijving als "de commissarissen van de municipaliteit van " of "de stadsraad van " naar het geval moge zijn; en zij zullen niet voor eenige kosten door of in processen, door of tegen hen in hunne gemelde betrekking gemaakt, persoonlijk aansprakelijk zijn, tenzij zoodanige onkosten zullen

Benaming in processen; niet aansprakelijkheid persoonlijk voor kosten.

zijn gemaakt of veroorzaakt ten gevolge van moedwillig verzuim of fout van een of meer hunner.

Notulen, houden van; en kracht als bewijsmiddel.

39.—De commissarissen of leden zullen al hunne handelingen in een boek notuleeren, en telkens door twee hunner die tegenwoordig zijn onderteekenen, en zulk boek zal voor eenig gerechtshof mogen worden geproduceerd en aangenomen als *prima facie* getuigenis van alle handelingen van de commissarissen voormeld, in eenige zaak, civiel of crimineel.*

Municipale constabels; aanstelling en machten.

40.—De commissarissen of leden mogen constabels, nachtwachters, stadbewaarders en andere personen aanstellen, tot bewaring van opzicht over straten en publieke werken, en tot bewaring der rust in de gezegde municipaliteit, en zulke personen zullen in de uitoefening hunner plichten dezelfde macht en autoriteit hebben als constabels. De commissarissen zullen instructien en regulatien voor zulke personen uitmaken.

Macht betrekkelijk nuttige publieke werken.

41.—De commissarissen of leden zullen de macht hebben tot het aankopen van brandspuiten, aanschaffen en oprichten van lampen tegen huizen, palissaden, enzoovoorts, het doen vervaardigen van bruggen, dammen, rioolen, draineeringen, en andere waterwerken, en dezelve in goeden stand houden, het verdeelen van water tot bevochtiging der erven of anderszins, en het heffen van belasting daarop, het in goeden en bruikbaren stand houden van de publieke straten, wegen, kanalen enzoovoorts, binnen de limieten van de municipaliteit.

Regulatien over markten, schutkralen, enz.

42.—De commissarissen of leden zullen markten en schutkralen oprichten, en die, benevens het gebruik der stads- of dorps-weilanden, stellen onder zoodanige municipale regulatien als tot dien einde gemaakt en goedgekeurd zullen zijn.**

Verdere voorzieningen door regulatien.

43.—De municipale regulatien zullen ook voorzieningen maken tot het examineeren en ijken van maten en gewichten tot het aanhouden van slachthuizen, en reinheid bij en in dezelve, omtrent het geweldig drijven of jagen met wagens, karren of te paard door de straten, en het ruimen van hindernissen of vuiligheid en wat meer te pas komen zal tot instandhouding van een geregeld municipaal bestuur.***

Apprehensie en straf voor schade gedaan aan municipaal goed.

44.—Wanneer door eenig persoon opzettelijk eenige schade aan eenige publieke werken, gebouwen of eenig ander ding onder opzicht of gebied van de municipale commissarissen of leden zal worden gedaan, zal zoodanig persoon zonder lastbrief mogen worden opgevat, en in het gevangenhuis geplaatst, en voor elke zoodanige overtreding worden gestraft naar den aard derzelve en de discretie van den rechter, en daarenboven gehouden zijn de gedane schade te vergoeden.

Municipale contracten.

45.—Municipale commissarissen of leden mogen contracten aangaan voor het vervaardigen van eenig werk, of leveren

* Over de taal waarin de notulen gehouden moeten worden zie Artikels 4 en 6 van Hoofdstuk XXXVII (Over de Landstaal.)

** Zie ook Artikel 48 (c), (v), (v) en (w.)

*** Zie ook Artikels 5, enz., van Hoofdstuk CXIV (Over het Ijken van Maten en Gewichten.)

der materialen, doch zij zullen geen zoodanig contract sluiten voor eene som te boven gaande dertig pond sterling, zonder vooraf voor tenders voor zulk werk te hebben geadverteerd; doch geen commissaris zal direct of indirect een aandeel in zulk contract of tender hebben, op straffe van verbeurd-verklaring van al het aandeel of belang dat hij in zulk contract mocht hebben, en te worden beschouwd *ipso facto* zijne bediening als commissaris te hebben verloren, zoodanig, dat hij nimmer weder tot die betrekking zal verkiesbaar zijn.

46.—Commissarissen zullen het recht hebben onder de regulatien als voormeld, huizen of land voor municipale einden te huren of in te koopen, voorts om gronden binnen de municipaliteit, hetzij bebouwd zijnde of niet, te nemen ten einde stedelijke werken of ondernemingen te kunnen uitvoeren, mits verkrijgende verlof van den Staatspresident en uitvoerenden raad, en de eigenaren of bewoners van zulke gronden ten volle compenseerende.

Recht van koopen,
huren en onteigening.

47.—De belastingen door de commissarissen of den stadsraad, of door de huishouders zelve opgelegd, zullen betaalbaar zijn, en door de commissarissen of den stadsraad worden ingevorderd, dertig dagen na kennisgeving aan belanghebbende partijen, in de *Gouvernements-Courant* en, waar die er zijn, in een of meer der locale nieuwsbladen.

Invordering van belastingen.

48.—De commissarissen of de stadsraad van eenige municipaliteit mogen van tijd tot tijd regulaties maken, veranderen en herroepen voor alle, of eenige, van de navolgende doeleinden:—

Macht zekere regulaties te maken.

- (A). Regelende de werkzaamheden van de commissarissen of van den stadsraad, en de plichten van hunne ambtenaren en dienaren, en om order te handhaven bij vergadering van de commissarissen of van den stadsraad of van het publiek;
- (B). Om brand te verhinderen en uit te dooven, en om eigenaren van gebouwen, die weggeruimd waren ten einde het verspreiden van vuur te verhinderen, te vergoeden;
- (C). Om publieke markten op te richten en te regelen, marktpenningen te heffen en te innen, alsmede publieke verkooping te regelen;*
- (D). Om overlast (nuisances), huizen van ontucht en speelhuizen te onderdrukken;
- (E). Om het uitoefenen van nadeelige en hinderlijke beroepen te verbieden, en om ingezetenen te verplichten hunne eigendommen vrij van hinderlijke en schadelijke voorwerpen te houden;

* Over de marktverkoopingen en de taal waarin dezelve moeten plaats vinden zie Hoofdstuk LXXXVI (Over Monsters op Marktverkoopingen) en Artikel 5 van Hoofdstuk XXXVII (Over de Landstaal.) Over de Marktmeesters zie den Bladwijzer.

- (F). Om de verdeeling van water onder het beheer van de commissarissen of van den stadsraad, en de hoeveelheid er van te regelen;
- (G). Voor draineering, rioleering van de stad of het dorp onder hun bestuur;
- (H). Voor verlichting van stad of dorp onder hun bestuur;
- (I). Om de publieke welvoegelijkheid te bevorderen en te handhaven;
- (J). Om het verspreiden van aanstekelijke en besmettelijke ziekten te verhinderen en de publieke gezondheid te bewaren;*
- (K). Om kruiers, voermannen en huurrijtuigen te licentieeren en te regelen;
- (L). Om het slachten van vee en het verkoopen van vleesch door slachters, alsmede de localiteit van slachthuizen te regelen;
- (M). Om het wegnemen van nachtbalies, stalmest en andere vuiligheid van private eigendommen en van alle straten en wegen en openbare plaatsen te regelen;
- (N). Om het gevaarlijk gebruik van buskruit, vuurwerk, en andere ontplofbare stoffen te verhinderen, en om het wegbergen en wegnemen van petroleum, buskruit, dynamiet of andere ontplofbare artikelen te regelen;**
- (O). Om eene belasting op het houden van honden te leggen;
- (P). Om te verhinderen het vuilmaken van eenig water dat inwoners het recht hebben te gebruiken;
- (Q). Om begraafplaatsen aan te leggen, te onderhouden en en te sluiten;
- (R). Om boomen en struiken te planten en te onderhouden;
- (S). Om de breedte, bestrating, waterloopen, het gruisen en het schoonhouden van straten en paden te bepalen en te regelen;
- (T). Om licentien en permitten te verleenen om steenen te maken en om grond of gruis of klippen te graven en weg te nemen; om hout of gras op municipale gronden te hakken, te snijden en weg te voeren, en om het bedrag van licentiegelden te bepalen, en bosschen en boomen tegen moedwillige beschadiging te bewaren;
- (U). Om schuthokken op te richten, en om in het bestier daarvan te voorzien, onderworpen aan de reeds bestaande wetten;***

---

* Zie Artikel 17 van Hoofdstuk XCV (Over Besmettelijke Ziekten.) Over Brandziekte onder Vee zie Artikel 11 van Hoofdstuk CXXVII.

** Zie ook Artikels 13, enz., van Hoofdstuk XLVI (Omtrent den Handel in Krijgsbehoeften.)

*** Zie ook Artikels 36 en 37 van Hoofdstuk CXXIV (De Schutwet.)

- (v). Om te voorzien in het bestier en de bescherming van alle algemeene weiveld of andere municipale gronden, en om het getal vee, hetwelk eenig inwoner gerechtigd is te houden en te doen grazen op gezegde gronden, en de plaatsen voor kralen of veehokken vast te stellen. Geen zoodanige regulatie zal echter mogen inbreuk maken op reeds bestaande rechten, die eenig persoon mocht hebben en gebruiken over zoodanig algemeen weiveld of andere municipale gronden, hetzij uit kracht van eenigen wettigen titel, hetzij uit kracht van behoorlijk daargesteld wettig servituut;
- (w). Om tijdelijk recht van grazen te geven op gezegde gronden aan transportrijders of andere personen, die op bezoek of door de municipaliteit komen of gaan, of die naar de markt komen of reizigers zijn, en om zoodanig redelijk bedrag te chargeeren voor gemeld recht als zij billijk mochten vinden;*
- (x). Om publieke boekerijen, museums, botanische tuinen, parken, publieke baden en waschhuizen en andere plaatsen van publiek vermaak op te richten, te onderhouden en te regelen;
- (y). Om het verkeer en de optochten in de straten te regelen;
- (z). Om in het algemeen de goede orde en regeering van de municipaliteit te regelen, zullende echter geen zoodanige regulaties in strijd mogen zijn met deze of eenige andere bestaande wet.**

49.—Geen nieuwe straten of gangen zullen worden uitgelegd tenzij het plan daarvan eerst aan de commissarissen of den stadsraad zijn voorgelegd en door hun goedgekeurd. Het zal wettig zijn voor de commissarissen of den stadsraad om regulaties te maken voor het in plan brengen en uitleggen van nieuwe straten en plaatsen van verkeer, ten einde de regelmatigheid van de rij der gebouwen te bevorderen, en het bouwen en voortzetten van gebouwen te verbieden en te verhinderen die op een onveilige wijze gebouwd worden, en om alle gebouwen die onveilig, gevaarlijk of nadeelig voor de publieke gezondheid zijn, of die in een vervallen staat verkeerren, weg te ruimen en weg te nemen ten koste van den eigenaar.

50.—Nadat eenig voorstel om eenige regulatie te maken, te verbeteren of te herroepen zal zijn aangenomen door de commissarissen of den stadsraad, zal een kopie van zoodanige regulatie ten minste zeven dagen voor de bekrachtiging daarvan gedeponneerd worden ten kantore van de commissarissen of den stadsraad, en zal aldaar ten inzage zijn van eenigen

Overzicht over
straten en gebouwen.

Publicatie van
regulaties.

* Zie ook Artikel 5 van Hoofdstuk CXXXVIII (Over de Rechten van Reizigers op Pad.)

** Municipaliteiten, Stadsraden en Dorpsbesturen zorgen ook voor het uitroeijen van het onkruid *Xanthium Spinosum*. Zie Artikel 7 van Hoofdstuk CXXVI.

persoon te alle redelijke tijden, en tevens zal een kennisgeving worden gepubliceerd in eenige courant daar ter plaatse circuleerende, te kennen gevende het algemeene doel van zoodanige regulatie, alsmede dat een kopie ter inzage ligt op het kantoor van de commissarissen of den stadsraad.

Goedkeuring van regulaties door den Staatspresident en uitvoerenden raad.

51.—Nadat eenige regulatie zal zijn aangenomen door de commissarissen, of den stadsraad, zal zoodanige regulatie ter goedkeuring van den Staatspresident en uitvoerenden raad worden opgezonden, en, indien goedgekeurd, gepubliceerd worden in de *Gouvernements-Courant*, en zal zoodanige regulatie dadelijk na gezegde publicatie kracht van wet hebben.

Boete voor overtredingen van regulaties.

52.—Bij eenige regulatie gemaakt uit kracht van deze wet zal ook eene boete mogen worden opgelegd voor eenige overtreding daarvan; voorts zullen ook verschillende boeten mogen opgelegd worden in geval van herhaalde overtredingen, mits geen zoodanige boeten de som van twintig pond sterling te boven gaan; en bij eenige zoodanige regulatie mag worden bepaald dat, boven en behalve zoodanige boeten, eenige kosten door de commissarissen, of den stadsraad, gemaakt ten gevolge van de overtreding van zoodanige regulatie, of in het uitvoeren van eenig werk dat onder zoodanige regulatie moest worden uitgevoerd door eenig persoon en dat niet uitgevoerd is geworden door hem, zullen worden betaald door den persoon, die de overtreding begaat, of die het werk had moeten verrichten.

Bewijs van regulaties.

53.—Een kopie van de *Gouvernements-Courant* waarin zoodanige goedgekeurde regulatie is gepubliceerd, zal bewijs zijn van de geldigheid van zoodanige regulatie, alsook van den inhoud daarvan.

Afsluiten van rekeningen; heffing van belastingen.

54.—De rekening van de municipale ontvangsten en uitgaven zullen met den een-en-dertigsten December van elk jaar afgesloten worden, en een kopie daarvan zal gedurende de eerste helft van de maand Januari, tezamen met de begrooting voor het volgende jaar, aan het kantoor van de commissarissen, of den stadsraad, gedeponeed worden ter inspectie van de huishouders of andere belanghebbende personen, en daarna zullen de commissarissen, of de stadsraad, van de municipaliteit de belasting voor het volgende jaar op het onroerend eigendom in de municipaliteit gelegen bepalen. Echter zal het hun niet vrijstaan om een hooger belasting dan een penny in het pond op de waarde van het onroerend goed te heffen, tenzij dat zij daartoe door eene bijzondere bijeenkomst van de in de municipaliteit wonende stemgerechtigde huishouders gemachtigd worden, en zal van zulke bijeenkomst in de *Gouvernements-Courant* veertien dagen van tevoren kennis moeten gegeven worden, en verder met de verstandhouding dat geene gouvernements-, kerkelijke of publieke schoolgebouwen, niet als woonhuizen gebezigd, met eenige belasting zullen worden bezwaard. Huurders van vast eigen-

dom zullen bij de vaststelling dier hoogere belasting, of van publieke leeningen vastgoed verbindende, niet gerechtigd zijn eenig stemrecht uit te oefenen, tenzij zij door hunne huurcontracten bewijzen de betaling dier belasting op zich te hebben genomen, en in zulk geval zal die belasting van zulke huurders mogen gevorderd worden.

55.—Het recht van bezit in alle losse goederen tot municipale einden aangeschaft, zal bij de commissarissen of den stadsraad gevestigd zijn; en zij mogen over dezelve disponeeren naar goedvinden en naar vereischten van de belangen der municipaliteit.

Beheer op municipale losse goederen.

56.—Het eigendomsrecht op alle gronden, straten, wegen of gebouwen, waarop de inwoners der municipaliteit een gemeen recht hebben of ten eenigen tijd zullen verkrijgen, zal overgedragen en geplaatst worden in den naam van de commissarissen, of van den stadsraad, voor zoolang deze in werking is, en zal dezelve geen recht hebben eenig gedeelte van zoodanige gronden te verhuren of dezelve of eenig gebouw te verkoopen, of op eenige andere wijze te vervreemden, dan alleen met toestemming van drie-vierde van het getal der commissarissen of leden, den stadsraad uitmakende, en na behoorlijke kennisgeving daarvan ten minste veertien dagen te voren in de *Gouvernements-Courant* en dan na bekomen sanctie van den uitvoerenden raad, zullende de laatstgenoemde volkomen bevoegd zijn zijne sanctie te weigeren zonder daarvoor redenen te geven, waardoor het besluit van de commissarissen of den stadsraad, beschouwd zal worden te zijn vervallen.

Uitoefening van eigendomsrecht.

57.—De commissarissen, of de stadsraad, hebben het recht, voor algemeene stedelijke verbeteringen, geld op renten te leenen, en verbanden op de inkomsten van de municipaliteit te passeeren, onder voorwaarde echter dat het bedrag daarvan, tezamen met het bedrag reeds vooraf door de municipaliteit verschuldigd zijnde, de som van twee duizend pond sterling niet mag te boven gaan, en in ieder geval, mits na bekomen sanctie van den Staatspresident in overleg met den uitvoerenden raad.

Leening van gelden onder £2,000.

58.—Indien de commissarissen, of de stadsraad, het noodig achten om voor stedelijke doeleinden en verbeteringen eene grootere som dan twee duizend pond sterling te leenen, zoo zal dit alleen kunnen geschieden met toestemming eener bijeenkomst van stemgerechtigde huishouders; welke bijeenkomst ten minste veertien dagen van te voren in de *Gouvernements-Courant* en in een of meer der locale publieke dagbladen moet gepubliceerd zijn.

Leening boven £2,000.

59.—In eenige algemeene bijeenkomst van huishouders zal de meerderheid van stemmen beslissend zijn; wanneer de stemmen staken, zal de voorzitter eene beslissende stem hebben. De burgemeester of voorzitter, of diens plaatsvervanger, of

Meerderheid van stemmen der huishouders beslist; beslissende stem van voorzitter.

een commissaris of een lid van den stadsraad, zal den voorzittersstoel, bij de bijeenkomsten der huishouders bekleeden.

Aanstelling van
saniteits-inspec-
teur.

60.—De commissarissen, of de stadsraad, hebben het recht eenen ambtenaar te benoemen voor het inspecteeren van den publieke gezondheidstoestand der stad, welke verplicht is toe te zien dat die toestand in goede orde gehouden worde.

Machten van Sani-
teits-Inspecteur.—
Vervolging en straf
voor schadelijke
overlasten.

61.—De saniteits-inspecteur, in het vorig artikel bedoeld, heeft de macht private eigendommen ten eenigen redelijken tijde, en met voorkennis van den eigenaar, te bezoeken; en indien hij bevindt dat er eenige bezigheid gedreven wordt of eenige stoffen gevonden worden, welke naar zijn oordeel schadelijk of nadeelig voor de publieke gezondheid zijn, is hij verplicht de eigenaars of bewoners van die erven te waarschuwen en aan te manen zoodanige bezigheden te staken of schadelijke stoffen op te ruimen en weg te nemen, en de daardoor veroorzaakte ergernis te doen ophouden. Bij nalatigheid of weigering om aan de aanmaning te voldoen, heeft de saniteits-inspecteur, onder goedkeuring van de commissarissen, of van den stadsraad, de macht den bewoner of eigenaar aan te klagen voor het hof van den landdrost, aan wien hierbij de macht wordt gegeven den aangeklaagde bij overtuiging te veroordeelen tot betaling eener boete, niet te boven gaande tien pond sterling voor elke overtreding, en bij non-betaling tot gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid voor niet langer dan eene maand, en hem tevens te gelasten, den voor de gezondheid nadeeligen toestand te doen ophouden.

Onderverdeeling
van erven.

62.—Alle personen, die begeerig mogen zijn erven binnen de dorpsgronden in meer dan twee onderdeelen te verdeelen of te verkoopen, zijn verplicht een plan derzelve aan de commissarissen, of den stadsraad, ter goedkeuring voor te leggen; en geene transporten van eenig erf, in onderdeelen verkocht, mogen gepasseerd worden, voordat een certificaat, onder teekend door den voorzitter of den burgemeester, of door den stadsklerk, zal zijn overgelegd bij den registrateur van acten, te kennen gevende dat het plan van zulke onderdeelen door de commissarissen, of den stadsraad, is goedgekeurd.

Prosecutien voor
overtredingen.

63.—Alle prosecutien wegens overtredingen van deze wet, of eenige der vastgestelde municipale regulaties, zullen in het hof van den landdrost, die over zoodanige municipaliteit jurisdictie heeft, kunnen geschieden, en in geval eenig persoon tot de betaling van eene boete zal worden gecondemneerd, en in gebreke blijft die te betalen, zal zoodanige overtreder in het gevangenhuis mogen worden geplaatst, voor eenen tijd niet te boven gaande drie maanden. Alle boeten zullen in de municipale kas worden betaald; doch het zal aan commissarissen, of den stadsraad, vrijstaan een gedeelte daarvan aan den aanbrengrer in eene zaak toe te kennen.

64.—Alle kosten die gemaakt zullen worden tot het in werking brengen van de voorzieningen in deze wet gemaakt, zullen door de municipale kas worden gedragen.

Municipale kas draagt kosten van uitvoering dezer voorzieningen.

65.—In de meening van deze wet zal de benaming van Staatspresident genomen worden te meenen de President van den Oranjevrijstaat, of zoodanig ander ambtenaar als zich aan het hoofd van het uitvoerend gezag mocht bevinden, of de ambtenaar als zoodanig fungeerende; en de benaming van landdros zal meenen de ambtenaar die de functie van eenen magistraat bekleedt of uitoefent in eenige afdeeling waarin zoodanige municipaliteit zal opgericht zijn; het enkelvoudige getal, wanneer zulks te pas komt, zal ook het meervoudige insluiten; en waar van het mannelijk geslacht gesproken wordt zal ook het vrouwelijke ingesloten zijn, wanneer zulks noodig mocht zijn om kracht of uitvoering te geven aan den zin en meening van deze wet.

Uitleg van bewoordingen.

66.—De municipale regulatien thans in werking zijnde zullen van kracht blijven, zoover zij niet in strijd zijn met deze wet, totdat dezelve overeenkomstig deze wet veranderd of door nieuwe regulatien vervangen zijn.

Bestaanderegulatien blijven van kracht.

67.—De stadsraad zal verplicht zijn alle contracten, verbintenissen, vorderingen, of schulden, welke de municipale commissarissen voor de inwerkingtreding dezer wet wettig mochten aangegaan hebben, over te nemen.

Overname van vorige contracten.

68.—De bepalingen van dit hoofdstuk, in zoo verre niet strijdig met hoofdstuk LXXXV (over het municipaal bestuur te Bloemfontein), zullen ook voor de municipaliteit van Bloemfontein toepasselijk zijn, en wel dat deel betrekkelijk de plichten, machten, enzoovoorts, van commissarissen in het bijzonder; zullende overigens deze bepalingen in geen enkel opzicht afbreuk doen aan de bepalingen van genoemd hoofdstuk LXXXV.

Deze wet ten deele toepasselijk op Bloemfontein.

HOOFDSTUK LXXXV.

OVER HET MUNICIPAL AAL BESTUUR TE BLOEM-FONTEIN.

1.—De municipaliteit van Bloemfontein zal onder het beheer van een collegie van tien leden staan, te worden genaamd “de stadsraad van Bloemfontein.”

De Stadsraad van Bloemfontein.

2.—Jaarlijks worden uit en door de leden van den stadsraad gekozen een burgemeester en een vice-burgemeester, die als voorzitter van den stadsraad ageeren; de laatste evenwel slechts bij afwezigheid van den burgemeester.

Burgemeester en vice-Burgemeester

3.—De stadsraad wordt gekozen door en uit het getal der resident huishouders; en zal niemand mogen gekozen worden, tenzij dat hij bezitter zij van vast eigendom, belast of onbelast, ter waarde van twee honderd pond sterling,

Kwalificatie van stadsraadslid

binnen de municipaliteit van Bloemfontein gelegen zijnde, en mits zoodanig persoon op geen grooteren afstand van den zetel der Municipaliteit zal wonen dan drie uur te paard.

Kwalificatie van stemgerechtigden huishouder.

4.—Ieder manspersoon die bewoner is van eenig huis, winkel, of kantoor, hetzij als eigenaar of huurder van eene jaarlijksche huurwaarde van veertig pond sterling of daarboven, of ieder manspersoon die binnen de municipaliteit een vast eigendom bezit ter waarde van honderd pond sterling, en die zelf binnen het district woont, zal beschouwd worden een resident huishouder te zijn; en zal stemgerechtigd zijn tot het kiezen van de leden des stadsraads.

Wanneer elk van twee huishouders in één gebouw stemgerechtigd zijn.

5.—In geval eenig huis of gebouw door meer dan een huishouder bewoond wordt, zal elk hunner worden beschouwd als resident huishouder, mits dat de jaarlijksche huur voor zoodanig huis betaald, op niet minder dan veertig ponden sterling per hoofd te staan komt.

Lijst van stemgerechtigden.

6.—Jaarlijks, voor het einde der maand November, moet een lijst van alle resident huishouders binnen de stadsgronden van Bloemfontein worden opgemaakt, en voor den tijd van veertien dagen aangeplakt op het stadsbord, en kennisgeving daarvan worden gegeven door den stadsclerk, in de locale nieuwsbladen, ten einde het publiek de gelegenheid te geven om of te objecteeren tegen eenigen naam daarop voorkomende of om eenige ontbrekende aan te vullen. De stadsraad beslist omtrent gemaakte objecties tegen, of applicaties tot aanvulling van, gemelde lijst, en stelt dezelve vast zooals gewijzigd of aangevuld; en na vaststelling der lijsten, tot dat door den stadsraad eene nieuwe jaarlijksche lijst zal zijn opgemaakt, zal niemand worden toegelaten tot stemrecht.

Vijf districten, elk twee leden te kiezen.

7.—Ter behoorlijke kiezing der leden van den stadsraad zal de municipaliteit van Bloemfontein in vijf bijzondere districten worden afgedeeld, en zullen uit ieder district twee leden worden gekozen.

Kennisgeving van voorstelling van candidaten.

8.—De commissarissen der municipaliteit welke hun ambt bekleedden voor het in werking treden dezer wet, hebben behoorlijk de municipaliteit in vijf districten verdeeld, en den omvang en de limieten van ieder district in de *Gouvernements-Courant* doen publiceeren, alsook aan het stadsbord doen aanplakken. Zij zijn gehouden om de resident huishouders der verschillende districten door publieke kennisgeving in de *Gouvernements-Courant* en in een of meer der locale publieke dagbladen uit te noodigen, om candidaten voor den stadsraad in geschrifte te benoemen op voor den in zulken kennisgeving bepaalden dag, en zal in zulke kennisgeving veertien dagen tijd voor de benoeming gegeven worden.

Voorstel van candidaten.—Voorgestelde candidaten wanneer als gekozen beschouwd.

9.—Minstens twee resident huishouders in elk district zijn gerechtigd, om voor het district, waarin zij woonachtig zijn, hoogstens twee candidaten voor te stellen. Zoude het bij den dag der kiezing blijken, dat niet genoeg of niet voldoende

gekwalificeerde kandidaten voorgesteld zijn, zoo zal het dan nog aan de bijeenkomst vrijstaan twee leden te kiezen mits dat zij behoorlijk voorgesteld en gesecondeerd worden. Zoude het echter blijken dat niet meer dan twee kandidaten ter keuze voor een district voorgesteld zijn, dan zullen dezen beschouwd worden als behoorlijk gekozen te zijn.

10.—Alle voorstellen van kandidaten moeten schriftelijk gedaan worden en zullen aan den stadsraad gezonden worden; en zullen deze gehouden zijn, zoodra de laatste termijn voor het benoemen van kandidaten voor de enkele districten is aangebroken, die in de *Gouvernements-Courant* en door middel van het stadsbord te doen publiceerden.

Voorstellen van kandidaten, en publicatie daarvan.

11.—Gelijktijdig hiermede, of kort daarna, zal de stadsraad eene bijeenkomst van resident huishouders voor ieder district in het bijzonder beroepen ter kiezing van de leden van den stadsraad, en zal de kennisgeving daarvan ten minste veertien dagen tevoren in de *Gouvernements-Courant*, en in een of meer der locale publieke dagbladen, alsook door middel van het stadsbord, bekend gemaakt worden. De kiezing zal moeten geschieden door meerderheid van stemmen en door middel van stembrieven, en zal iedere bijeenkomst gerechtigd zijn zijn eigen voorzitter alsook zijne eigene stemopnemers te benoemen. Niemand zal gerechtigd zijn om voor meer dan twee kandidaten te stemmen. Wanneer de stemmen staken zal op nieuw worden gestemd, en de stemmen weder stakende, zal de voorzitter eene beslissende stem hebben.

Kiezing van stadsraads leden bij gepubliceerde bijeenkomst van huishouders.

12.—Alle twee jaren zullen nieuwe leden gekozen worden, echter zullen de oude leden herkiesbaar zijn. Zouden een of meer der leden afgetreden zijn door resignatie, of uit de municipaliteit vertrekken, of sterven, of zou anderszins hun zetel vacant geworden zijn, dan zal eene nieuwe kiezing plaats vinden op de wijze hierboven bepaald. Ieder lid, hetwelk gekozen wordt tengevolge van eene vacature, zal alleen zoolang zitting nemen als zijn voorganger daartoe gerechtigd was.

Kiezing geschiedt voor twee jaren.—Kiezing bij vacatures.

13.—Eenig lid van den stadsraad die ophouden zal de vereischte kwalificatie te bezitten, of die, zonder verlof van den stadsraad, de geregelde bijeenkomsten van den stadsraad voor meer dan drie maanden verzuimen zal bij te wonen, zal *ipso facto* zijn post verbeuren.

Verbeurdverklaring van post als lid.

14.—Artikels 35 tot en met 40, artikel 41, met uitsluiting der woorden "rioolen, draineeringen," artikels 42 tot en met 45; artikel 46, tot en met het woord "koopen;" en artikels 55, 63, 64 en 65 van hoofdstuk LXXXIV (over het bestuur van steden en dorpen) zullen ook voor dit hoofdstuk kracht blijven behouden, mits dat, waar in die artikelen de woorden "commissarissen" en "commissaris" voorkomen, daarvoor zal worden gelezen "stadsraad" en "lid van den stadsraad." Vijf van het getal der leden van den stadsraad zullen een quorum

Zekere wetten over municipaliteiten van kracht—Quorum.

uitmaken tot de verrichtingen van eenige bezigheid in hun ambt voorkomende.

Afsluiten van rekeningen; begrooting. - Kennisgeving te geschieden van bijeenkomst wanneer belasting boven 1d. verlangd wordt.

15.—De rekeningen van municipale ontvangsten en uitgaven zullen met den een-en-dertigsten December van elk jaar afgesloten worden, en zullen gedurende de eerste helft van de maand Januari, tezamen met de begrooting voor het volgende jaar, zoowel in de *Gouvernements-Courant* als in een of meer der locale publieke dagbladen, moeten gepubliceerd worden, en daarna zal de stadsraad, in eene bijzondere bijeenkomst, de belasting voor het volgende jaar op het onroerend eigendom, in de municipaliteit van Bloemfontein gelegen zijnde, bepalen. Echter zal het hun niet vrijstaan om eene hoogere belasting dan een penny in het pond op de waarde van het onroerend eigendom te heffen, tenzij dat zij daartoe door eene bijzondere bijeenkomst van de in de municipaliteit van Bloemfontein wonende resident huishouders gemachtigd worden, en zal van zulke bijeenkomst in de *Gouvernements-Courant*, alsook in de locale dagbladen, veertien dagen van te voren kennis moeten gegeven worden.

Huurders van vast eigendom zullen bij de vaststelling van die hoogere belasting of van publieke leeningen vastgoed verbindende, niet gerechtigd zijn eenig stemrecht uit te oefenen, tenzij zij door hunne huurcontracten bewijzen de betaling dier belastingen op zich te hebben genomen, en in zulk geval zal die belasting van zulke huurders moeten gevorderd worden.

Invordering van belastingen.

16.—De belastingen door den stadsraad, of door de huishouders zelven opgelegd, zullen door den stadsclerk of diens plaatsvervanger worden ingevorderd, dertig dagen nadat zulks door kennisgeving in de *Gouvernements-Courant*, en in een of meer der locale publieke dagbladen, is bekend gemaakt.

Municipale regulatien.

17.—De stadsraad zal de macht hebben municipale regulatien voor de stad Bloemfontein te ontwerpen, en dezelve van tijd tot tijd te veranderen, maar zal verplicht zijn dezelve of de veranderingen daarvan in de *Gouvernements-Courant* te doen publiceeren, en daarna aan de goedkeuring, wijziging of verwerping van den uitvoerenden raad te onderwerpen.

Eigendomsrecht op gemeene gronden, enz., en vervreemding daarvan.

18.—Het eigendomsrecht op alle gronden, straten, wegen of gebouwen, waarop de inwoners der municipaliteit een gemeen recht hebben of ten eenige tijd zullen verkrijgen, zal overgedragen en geplaatst worden in den naam van den stadsraad, voor zolang deze in werking is, en zal dezelve geen recht hebben eenig gedeelte van zoodanige gronden te verhuren of dezelve of eenig gebouw te verkoopen, of op eenige andere wijze te vervreemden, dan alleen met toestemming van drie-vierde van het getal der leden den stadsraad uitmakende, en na behoorlijke kennisgeving daarvan ten minste veertien dagen van te voren in de *Gouvernements-Courant*

en dan na bekomen sanctie van den uitvoerenden raad, zullende de laatstgenoemde volkomen bevoegd zijn zijne sanctie te weigeren, zonder daarvoor redenen te geven, waardoor het besluit van den stadsraad beschouwd zal worden te zijn vervallen.

19.—De stadsraad heeft het recht, voor algemeene stedelijke verbeteringen, geld op renten te leenen, en verbanden op de inkomsten van de municipaliteit te passeeren, onder voorwaarde echter dat het bedrag daarvan, tezamen met het bedrag reeds vooraf door de municipaliteit verschuldigd zijnde, de som van twee duizend pond sterling niet mag te boven gaan.

Leening van gelden voor stedelijke verbeteringen, niet boven £2,000.

20.—Indien de stadsraad het noodig acht om voor stedelijke doeleinden en verbeteringen eene grootere som dan £2,000 te leenen, zoo zal dit alleen kunnen geschieden met toestemming eener bijeenkomst van huishouders, welke bijeenkomst ten minste veertien dagen van tevoren in de *Gouvernements-Courant* en in een of meer der locale publieke dagbladen, moet gepubliceerd zijn.

Toestemming van huishouders vereischt voor leening boven £2,000.

21.—In eenige algemeene bijeenkomst van huishouders zal de meerderheid van stemmen beslissend zijn; wanneer de stemmen staken zal de voorzitter eene beslissende stem hebben. De burgemeester, of diens plaatsvervanger, of een lid van den stadsraad, zal de voorzittersstoel bij de algemeene bijeenkomsten der huishouders bekleeden.

Beslissing van meerderheid van huishouders bij algemeene bijeenkomst.—De voorzitter.

22.—De stadsraad heeft het recht eenen ambtenaar te benoemen voor het inspecteeren van den publieken gezondheidstoestand der stad Bloemfontein, welke verplicht is toe te zien dat die toestand in goede orde gehouden worde.

Aanstelling van saniteits-inspecteur.

23.—De saniteits-inspecteur in het vorig artikel bedoeld, heeft de macht private eigendommen ten eenigen redelijken tijde, en met voorkennis van den eigenaar, te bezoeken, en indien hij bevindt dat er eenige bezigheid gedreven wordt of eenige stoffen gevonden worden, welke naar zijn oordeel schadelijk of nadeelig voor de publieke gezondheid zijn, is hij verplicht de eigenaars of bewoners van die erven te waarschuwen en aan te manen zoodanige bezigheden te staken of schadelijke stoffen op te ruimen en weg te nemen en de daardoor veroorzaakte ergernis te doen ophouden. Bij nalatigheid of weigering om aan de aanmaning te voldoen, heeft de saniteits-inspecteur, onder goedkeuring van den stadsraad, de macht den bewoner of eigenaar aan te klagen voor het hof van den landdrost, aan wien hierbij de macht wordt gegeven den aangeklaagde bij overtuiging te veroordeelen tot betaling eener boete, niet te boven gaande tien pond sterling voor elke overtreding, en bij nonbetaling tot gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid voor niet langer dan eene maand, en hem tevens te gelasten den voor de gezondheid nadeeligen toestand te doen ophouden.

Macht van saniteits-inspecteur.—Vervolging en straf voor schadelijke overlasten.

Onderverdeling
van erven.

24.—Alle personen, die begeerig mogen zijn erven binnen de dorpsgronden in meer dan vier onderdeelen te verdeelen of te verkoopen, zijn verplicht een plan derzelve aan den stadsraad ter goedkeuring voor te leggen; en geene transporten van eenig erf in onderdeelen verkocht, mogen gepasseerd worden voordat een certificaat, onderteekend door den burgemeester of door den stadsklerk, zal zijn overgelegd bij den registrateur van acten, te kennen gevende dat het plan van zulke onderdeelen door den stadsraad is goedgekeurd.

Vroegere municipale regulaties tijdelijk van kracht.

25.—De municipale regulaties in werking zijnde, zullen van kracht blijven, zoover zij niet in strijd zijn met deze bepalingen, totdat dezelve overeenkomstig artikel 17 van dit hoofdstuk veranderd of door nieuwe regulaties vervangen zijn.

Overname door stadsraad van contracten, enz., van vroegere municipaliteit.

26.—De stadsraad zal verplicht zijn alle contracten, verbintenissen, vorderingen, of schulden, welke de municipale commissarissen voor de in werking treding dezer bepalingen wettig mochten aangegaan hebben, over te nemen.

HOOFDSTUK LXXXVI.

OVER MONSTERS OP MARKTVERKOOPINGEN.

Marktmeesters hebben geen aanspraak op monsters.

1.—Geen marktmeester zal het recht hebben eenige monsters van goederen, die personen ter verkoop op de publieke markten op dorpen in dezen Staat aanbieden, zich toe te eigenen, tenzij de eigenaar daarvan gewillig afstand doet.

Zij moeten ze aan eigenaars teruggeven.

2.—Marktmeesters die monsters ontvangen van eenig artikel ter koop aangeboden zijn verplicht dezelve, na afloop der levering van de verkochte goederen, aan den eigenaar terug te geven.

Stratbepaling voor overtreding.

3.—Marktmeesters, die zich niet aan de bepalingen van de voorgaande artikels houden, zullen, schuldig bevonden wordende, gestraft worden met eene boete niet te boven gaande vijf pond sterling.

HOOFDSTUK LXXXVII.

OVER HET HEFFEN VAN ERFPACHTEN EN DORPS-BELASTINGEN OP GRONDEN OF ERVEN GELEGEN IN DORPEN.

Transport en registratie van erven verboden tenzij erfpacht daarop betaald is.

1.—Gronden of erven in dorpen gelegen welke door de eigenaren, hetzij privaaf of als dorpscomite of als kerkelijk of municipaal collegie, verkocht zijn, onder voorwaarde van erfpacht, mogen noch geheel, noch gedeeltelijk aan opvolgende koopers getransporteerd of te hunne namen geregistreerd

worden, alvorens de daarop verschuldigde erfpachten en alle andere verschuldigde dorpsbelastingen door den laatsten eigenaar voldaan zullen zijn.

2.—De verkooper zal daartoe, bij het passeeren van het transport, moeten overleggen kwitantien van de bevoegde personen, aantoonende dat de erfpacht en alle andere dorpsbelastingen door hem tot het einde van het loopend jaar voldaan zijn; bij gebreke waarvan de landdrosten of de registrateur van acten zoodanig transport niet zullen mogen transporteeren of registreeren.

Bij transport kwitantie te worden overgelegd.

3.—Verschuldigde erfpacht en dorpsbelastingen op gronden en erven in dorpen zijn bij gewone dagvaarding invorderbaar voor het landdrosthof van het district waarin die gelegen zijn, in naam van den rechthebbende of van het dorpscomite van zoodanig dorp, of der municipaliteit onder den titel bij de wet bepaald, welke daartoe gerechtigd zullen zijn, en executabel op het erf of stuk en daaropstaande gebouwen waarop die erfpacht of dorpsbelasting mocht verschuldigd zijn.

Erfpacht, hoe invorderbaar.

4.—Zoo de eigenaar van grond of erven, buiten het district waarin zoodanig erf gelegen is of buiten den Staat woont, zal eene enkele dagvaarding bij edicte in de *Gouvernements-Courant* minstens drie maanden voor de zitting van het landdrosthof voldoende zijn, om, indien de gedaagde niet compareert, vonnis tegen hem te verleenen en het erf of den grond met daaropstaande gebouwen executabel te doen verklaren. Voor het uitvaardigen van dagvaarding bij edicte zal drie maanden bevorens eene waarschuwing of oproeping tot betaling in de *Gouvernements-Courant* worden gedaan.

Dagvaarding voor erfpacht.

5.—Het overschot van zoodanige verkooping en zal, na aftrek van alle kosten, aan den geexecuteerde, of zoo deze niet daarvoor binnen eene maand opkomt, aan den thesaurier-generaal van den Oranjevrijstaat worden uitbetaald, om, wanneer de geexecuteerde daarom aanzoek doet, aan dezen uit te betalen. Zoo de geexecuteerde daarvan in gebreke blijft, zullen die gelden, na verloop van vijftien jaren, aan den Staat vervallen.

Hoe te handelen met overschot van gelden na executie

6.—Verschuldigde erfpacht en dorpsbelastingen zijn preferent voor alle andere vorderingen of verbanden op die gronden of erven en daaropstaande gebouwen.

Preferentie van erfpacht.

7.—Wanneer een erf in deelen verkocht verschillende eigenaren krijgt, zal elk eigenaar van af dien tijd aansprakelijk zijn voor zijn aandeel in de erfpacht of belasting.

Aansprakelijkheid van eigenaars van deelen van erven.

8.—De landdrosten zullen bevoegd zijn kennis te nemen en uitspraak te doen in kwesties van erfpacht en dorpsbelastingen. Bij executie zullen de vorm en voorschriften, bij de wet omtrent executie van vastgoed voorgeschreven, moeten worden gevolgd.

Jurisdictie van landdrost.

HOOFDSTUK LXXXVIII.

DE WET OVER DE INVORDERING VAN SCHULDEN
DOOR PUBLIEKE LICHAMEN AANGEGAAN.

Procedures bij on-
genoegzaamheid
van baten om von-
nis te voldoen.

1.—Wanneer, bij de ten uitvoer legging van eenig vonnis, uitspraak of order wettiglijk gegeven of gemaakt door eenig bevoegd gerechtshof tot betaling van eenige som tegen eenig publiek lichaam gerechtigd belastingen op te leggen, hetzij voortspruitende uit schuld, schadevergoeding, kosten of anderszins, ten behoeve van eenig persoon betrokken geweest in eenig proces met of tegen zulk publiek lichaam, het mocht blijken uit het relaas van den baljuw of eenig ander tot uitvoering van vonnissen, uitspraken of orders van zulk hof bevoegd persoon, dat niet genoegzame baten van zulk publiek lichaam zijn gevonden om aan het vonnis, de uitspraak of order van zulk bevoegd gerechtshof te voldoen, zal het wettig zijn voor zulken persoon die in zulk proces betrokken was om bij applicatie, waaraan zal moeten gehecht zijn kopie van zulk vonnis, uitspraak of order, kopie van den lastbrief en van het daarop gevolgd relaas, aanzoek te doen bij het Hoog Gerechtshof om “relief” voor zoo verre in de macht van dat gerechtshof moge zijn, en daarop zal door zulk gerechtshof eene order worden uitgevaardigd, zulk publiek lichaam oproepende om op zekeren door dat hof te bepalen dag redenen te geven waarom zulk relief niet zal worden toegestaan. En zulke order van het Hoog Gerechtshof zal op zulk publiek lichaam worden gediend ten zijnen kantore, of op zulke andere wijze als door het hof zal worden bepaald.

Opleggen van be-
lasting door 't
Hoog Gerechtshof

2.—Indien, vóór den dag bepaald voor de beslissing op de applicatie voorzgd, aan het gezegde vonnis of de gezegde uitspraak of order, waaromtrent de aanvraag om relief is gemaakt, niet ten volle is voldaan met renten en kosten indien daarop verschuldigd, en indien op den dag bepaald voor het hooren der redenen voormeld of eenigen anderen daartoe van tijd tot tijd bepaalden dag, geene voor het Hoog Gerechtshof gegrond voorkomende redenen worden voorgebracht waarom het gevraagde relief niet zoude worden toegestaan, en indien zulk publiek lichaam het gezegde Hoog Gerechtshof door voldoende zekerheid-stelling niet zal overtuigen, dat zulk publiek lichaam ten volle, binnen door het Hoog Gerechtshof als redelijk beschouwden tijd, zal worden voldaan aan zulk vonnis, uitspraak of order, dan zal het Hoog Gerechtshof vaststellen en opleggen zulke belasting of belastingen op het belastbaar eigendom waarop zulk publiek lichaam belastingen kan heffen, betaalbaar op zulke tijd of tijden en opgelegd en vastgesteld voor zulke tijd of tijden als aan het Hoog Gerechtshof billijk en noodig zal toeschij-

nen, om, hetzij in eens of bij paaijementen zooals het gezegde hof moge oordeelen en bepalen, uit de zuivere opbrengst van zulke belasting of belastingen, het gezegde vonnis of de gezegde uitspraak of order met renten en kosten, en ook indien het hof het noodig oordeelt zulke andere gelden als hierin later zijn genoemd, te betalen en te voldoen.

3.—Met die verstandhouding en bepaling evenwel dat zulke belasting niet een penny per pond op de waarde van het belastbare eigendom waarop zulk publiek lichaam gerechtigd is belastingen te leggen zal mogen te boven gaan, doch in geval zulke belasting van een penny per pond niet zal voldoende zijn tot betaling ten volle van zulk vonnis, uitspraak of order met renten en kosten indien verschuldigd, en zulke verdere gelden door het gezegde hof bevolen te worden betaald uit zulke belasting en hierin later genoemd, dan zal het Hoog Gerechtshof de macht hebben zulke verdere belasting, niet te boven gaande een penny per pond, op zulk genoemd eigendom te leggen en vast te stellen om jaarlijks te worden betaald, tot dat aan zulk vonnis, uitspraak of order ten volle zal zijn voldaan.

4.—Indien bij het hooren der redenen waarom aan zulke applicatie om relief, als vermeld in artikel 1 niet zal worden voldaan, het mocht blijken aan het Hoog Gerechtshof, dat zulk publiek lichaam meer gelden wettiglijk schuldig is, die niet waarschijnlijk zullen worden betaald zonder tusschenkomst van het hof, zal het wettig doch niet verplichtend zijn voor gemeld Hoog Gerechtshof om, indien op de applicatie om relief gunstig wordt beschikt en voordat door het hof zulke belasting of belastingen worden opgelegd en vastgesteld, te bevelen dat een onderzoek zal worden ingesteld, te worden gehouden voor den meester der insolventen boedelkamer, om uit te vinden of zulk publiek lichaam, behalve zulk vonnis, uitspraak of order waarop relief werd aangevraagd, nog aan andere personen wettiglijk gelden verschuldigd is.

5.—Indien het Hoog Gerechtshof zulk bevel mocht uitvaardigen, zal de meester der insolvente boedelkamer bij kennisgeving van minstens een-en-twintig dagen in de *Gouvernements-Courant* en een of meer publieke nieuwsbladen, en bij aanplakking der kennisgeving aan de deur van het Landdrostkantoor van het district waaronder zulk publiek lichaam ressorteert, eene bijeenkomst oproepen van alle personen die vorderingen mochten hebben tegen zulk publiek lichaam, om hunne vorderingen te bewijzen; en zulke vorderingen, indien niet erkend door zulk publiek lichaam of bewezen door deszelfs boeken en rekeningen zullen worden bewezen op de wijze waarop vorderingen worden bewezen in insolvente boedels.

6.—Wanneer het uit het rapport van den meester voornoemd zal gebleken zijn hoeveel het geheele bedrag uitmaakt

Belasting een penny per pond niet te boven te gaan.

Hofmag onderzoek door meester gelasten omtrent verdere schulden.

Oproeping van crediteuren, en bewijs van vorderingen.

Aanwending van bedrag van belasting tot delgen van schulden.

dat tegen zulk publiek lichaam bewezen is als door hetzelfde verschuldigd (hetzij daarin betwiste vorderingen zijn ingesloten of niet) zal het Hoog Gerechtshof gerechtigd doch niet verplicht zijn, te bepalen dat de zuivere opbrengst van de belasting of belastingen te worden geheven en vastgesteld tot voldoening van zulk gezegd vonnis, uitspraak of order, zullen worden gebruikt en aangewend, ten eerste tot betaling der kosten van den persoon die de applicatie gemaakt heeft, zoowel die der applicatie en wat daaruit is voortgevloeid, als de kosten van zijne oorspronkelijke actie tegen zulk publiek lichaam, en daarna *pro rata* tot voldoening der vorderingen zoowel van zulken persoon die de applicatie maakte als van de andere crediteuren die bewezen hebben, tot dat al die vorderingen met renten daarop, indien verschuldigd, ten volle zullen zijn voldaan.

Revisie van meesters uitspraak; uitstel van invordering niet noodzakelijk gevolg daarvan.

7.—De uitspraak van den meester der insolvente boedelkamer op en omtrent eenige vordering voor hem gebracht om te worden bewezen zal onderworpen zijn aan revisie door het Hoog Gerechtshof, hetwelk zal kunnen bevelen dat zulke vordering zal moeten worden bewezen op de wijze door het hof te worden aangegeven, of wel dat eene actie zal moeten worden ingesteld binnen zulken redelijken tijd als het hof moege bepalen om de wettigheid der vordering te bewijzen. Doch het zal niet vereischt worden dat de oplegging en vaststelling der gemelde belasting of belastingen zal moeten worden uitgesteld tot dat omtrent zulke vordering zal zijn beslist.

Bewijs van vonnis tot schadevergoeding als vordering.

8.—Indien eenig vonnis of uitspraak voor schadevergoeding zal worden verkregen tegen zulk publiek lichaam terwijl de procedures onder zulke applicatie als voorzeggd hangende zijn, en voordat zulke belasting of belastingen zijn opgelegd en vastgesteld door het hof, zal het wettig zijn voor den persoon zulk vonnis of uitspraak verkrijgende om voor den meester der insolvente boedelkamer zulk vonnis of uitspraak als vordering te bewijzen, en applicatie te maken bij het Hoog Gerechtshof om te worden toegelaten tot de voordeelen der procedures en het hof mag zulke applicatie toestaan en zulk vonnis of uitspraak in rekening brengen bij de oplegging en vaststelling van zulke belasting of belastingen.

Aanstelling van ontvanger.

9.—Zoo dikwijls als het Hoog Gerechtshof zulke belasting ten doel hebbende de betaling van eenige crediteur of crediteuren zal vaststellen en opleggen, zal het hof iemand aanstellen als "ontvanger" die met de ontvangst dier belasting zal belast zijn, en zekerheid zal geven voor de behoorlijke waarneming zijner bediening, en tot zulke belooning zal gerechtigd zijn als het hof zal vaststellen, en alle instructien zal gehoorzamen die omtrent de bewaring der gelden door hem ontvangen en alle andere zaken hem door het gezegde hof van tijd tot tijd zullen gegeven worden. Kennis zal worden

gegeven in de *Gouvernements-Courant* en een of meer publieke nieuwsbladen, en dergelijke kennisgeving zal worden aangeplakt aan de deur van het Landdrostkantoor in het district waaronder het publiek lichaam ressorteert, van elke belasting opgelegd en vastgesteld als voorzeggd, en van den dag waarop zij betaalbaar is, zullende de kennisgeving worden uitgemaakt als aangegeven in schedule A. Zulke kennisgeving zal minstens een-en-twintig dagen voor den dag waarop de belasting moet betaald worden, gepubliceerd en aangeplakt worden.

10.—De persoon tot “ontvanger” aangesteld zal gerechtigd zijn het bedrag der belasting op de bij de wet daartoe als verschuldigd aangewezen persoon in eenig bevoegd gerechtshof te verhalen. Ontvanger kan van belasting-schuldigen verhalen.

11.—Eenig surplus overblijvende van de zuivere opbrengst van zulke belasting als voorzeggd, nadat alles daaruit voorgeschreven en bepaald te worden betaald zal zijn voldaan, zal worden overhandigd aan het publiek lichaam ter betaling van welks schulden de belastingen werden opgelegd en vastgesteld. Aanwending van surplus.

12.—Eenige order van het Hoog Gerechtshof bepalende het houden van onderzoek naar de schulden van zulk publiek lichaam zal het effect hebben dat alle schulden en verplichtingen dadelijk zullen verschuldigd zijn, ofschoon, ware zulke order niet gegeven, zulke schulden en verplichtingen eerst in de toekomst zouden betaalbaar en verschuldigd zijn. Niets in dit hoofdstuk zal evenwel kunnen worden uitgelegd dat eenige schuld of verplichting onwettig aangegaan in den naam van of voor zulk publiek lichaam zal worden gewettigd, maar zulke schuld of verplichting zal zijn de schuld of verplichting van den persoon of de personen die zulke schuld of verplichting voor zulk publiek lichaam hebben aangegaan. Met voorbehoud echter dat eenige schade begaan door zulk publiek lichaam, door verbreking van of verzuim in de vervulling der plichten die een deel uitmaken van het doel waarvoor zulk lichaam werd daargesteld, zal zijn eene schuld en verplichting van het publiek lichaam, onverschillig of eenig individueel persoon ook verantwoordelijk is voor zulke verbreking of zulk verzuim. Effect van order des hofs op schulden in de toekomst betaalbaar.—Verantwoordelijkheid van publiek lichaam voor verzuim zijner plichten.

SCHEDULE A.

(NAAM VAN PUBLIEK LICHAAM.)—BELASTING OP VASTGOED.

Kennis wordt hiermede gegeven dat het Hoog Gerechtshof Schedule A. heden onder de bepalingen van hoofdstuk LXXXVIII van het wetboek voor betaling van schulden eene belasting heeft

opgelegd en vastgesteld van   per pond op de waarde van het belastbare eigendom gelegen binnen   ; welke belasting zal verschuldigd zijn en betaald moet worden op den   dag van   18   , en van welke belasting A.B., van   is aangesteld als ontvanger.

Gegeven te   den   18   .

M.N.,

Registrateur van het Hoog Gerechtshof.

HOOFDSTUK LXXXIX.

OVER DE MEERDERJARIGHEID EN MEERDERJARIG- VERKLARING.

Verzoekschrift om
"venia aetatis."

1.—Alle verzoeken om *venia aetatis* (of mondigverklaring van eenig minderjarige) moeten gedaan worden bij verzoekschrift aan den Staatspresident.

Kennisgeving
daarvan door re-
gistrateur der hoo-
gere gerechtsho-
ven.

2.—De Staatspresident zal op ontvangst van zulk verzoekschrift hetzelfde doen opzenden naar den registrateur der hoogere hoven, ten einde het voor het hof te leggen, en zal gemelde registrateur daarop in de *Gouvernements-Courant* kennis geven aan den aanzoeker, zijne ouders, voogden, naastbestaanden en andere belanghebbenden, dat gemeld verzoekschrift op den eersten dag der eerstvolgende zitting van het hof, voor dat hof zal gelegd worden.

Verzoekschrift
gelegd te worden
voor rechter of
gerechtshof.

3.—Indien de gemelde aanzoeker in het district Bloemfontein woonachtig is, zal zijn verzoekschrift voor het Hoog Gerechtshof gelegd worden, en in geval hij in enig ander district woont, voor den rondgaanden rechter zitting houdende in dat district.

Onderzoek om-
trent bijzonderhe-
den.

4.—Het hof waarvoor het verzoekschrift wordt gebracht zal onderzoek instellen, door ondervraging van den aanzoeker en zijne ouders, of voogden en naastbestaanden of anderen, onder eede omtrent de volgende punten, te weten:

- (A). Hoe oud of de aanzoeker is, hetwelk uit het doopregister blijken moet;
- (B). Of de minderjarige geschikt is wegens gedrag, verstandsontwikkeling en kennis van bezigheid om zijne eigene goederen te beheeren;
- (C). Of hij eenig vastgoed bezit of bezitten zal;
- (D). Of hij nog in het ouderlijk huis woont en van plan is daar te blijven wonen;
- (E). En omtrent eenige andere punten die de rechter of rechters mocht of mochten noodig achten.

Verschijsing van
aanzoeker en an-
deren.

5.—De aanzoeker is gehouden om op den eersten dag der zitting van het hof, aldaar tegenwoordig te zijn, tezamen met zijne ouders, of voogden, of naastbestaanden, om getui-

genis af te leggen, zoo als bepaald in artikel 4 van dit hoofdstuk.

6.—Na gedaan onderzoek zal het Hoog Gerechtshof, of Rapport van rechter of gerechtshof. de rondgaande rechter (naar het geval mocht zijn), aan den Staatspresident rapporteeren, dat naar de meening van gezegd hof of rechter het *wenschelijk*, dan wel *niet wenschelijk* is om aan den aanzoeker *venia aetatis* (mondigverklaring) toe te staan, overeenkomstig welk rapport de Staatspresident de gevraagde *venia aetatis* (mondigverklaring) toestaan of weigeren zal.

7.—Het Hoog Gerechtshof of de rondgaande rechter voor Personen, onder 18 jaren niet gerechtigd tot mondigverklaring. wien de zaak zooals hiervoren vermeld wordt gelegd, zal in geen geval het verleenen van *venia aetatis* (mondigverklaring) aanbevelen, indien de aanzoeker of aanzoekster beneden de achttien jaren oud is.

8.—Het Hoog Gerechtshof of de rondgaande rechter zal ook bij zijn rapport aan den Staatspresident vermelden of Rapport over, en verleenen van, rechten betrekkelijk vastgoed. naar de meening van voormeld hof, het wenschelijk is, dat onder de *venia aetatis* (mondigverklaring) ook begrepen zal worden het recht door den minderjarige om vastgoed aan hem of haar behoorende te vervreemden of te bezwaren en zal de Staatspresident in het verleenen van *venia aetatis* (mondigverklaring) uitdrukkelijk vermelden of zulks geschiedt met of zonder zulk recht om het vastgoed te vervreemden of te bezwaren.

9.—*Venia aetatis* (mondigverklaring) zal door den Staatspresident toegestaan worden bij proclamatie in de *Gouvernements-Courant* te worden geplaatst. Proclamatie van mondigverklaring te geschieden.

10.—Na de proclamatie in het voorgaand artikel vermeld, doch niet eerder, zal de aanzoeker of aanzoekster al de rechten en verantwoordelijkheid van een meerderjarige hebben, in zoverre die niet in de proclamatie voornoemd beperkt mogen zijn wat betreft vast eigendom, zooals in artikel 8 van dit hoofdstuk vermeld. Voorrechten van aanzoeker, mondigverklaard zijnde.

11.—Ieder verzoekschrift aan den Staatspresident gericht moet, alvorens het naar den registrateur der hoogere hoven wordt opgezonden, zooals in artikel 2 van dit hoofdstuk voorzien, door den aanzoeker belegd worden met een zegel van één pond sterling. Zegel op verzoekschrift.

12.—Eene acte van *venia aetatis* (mondigverklaring) door den Staatspresident te worden verleend zal belegd zijn met de door de wet bepaalde zegels. Zegels op acte van mondigverklaring.

13.—In geval het Hoog Gerechtshof of een rondgaand hof door hetwelk het onderzoek in artikel 4 van dit hoofdstuk bepaald moet worden ingesteld, niet zittende is, dan kan het onderzoek plaats vinden voor één of meer der te Bloemfontein aanwezig zijnde rechters in kamers, zullende het Hof aldus in kamers zittende dezelfde machten hebben en uitoefenen Rechten van rechters in kamers.

als hierin aan het Hoog Gerechtshof en aan het rondgaand hof gegeven.

Meerderjarigheid
bij 21ste jaar.

14.—Alle personen, zoowel van het mannelijk als van het vrouwelijk geslacht, zullen met hun één-en-twintigste jaar meerderjarig zijn.

HOOFDSTUK XC.

DE HUWELIJKSWET.

Herroeping van
vorige wetsbepalingen.

1.—Alle wetsbepalingen, regulatien en raadsbesluiten welke betrekking hebben op huwelijken en het registreeren van huwelijken, binnen dezen Staat aangegaan, of de wettigheid van huwelijken buiten dezen Staat aangegaan erkennende, zullen ophouden van eenige kracht of waarde te zijn, ten opzichte van huwelijken, die aangegaan en voltrokken zullen worden van af den dag waarop deze wet in werking komen zal, en worden bij dezen in zoo verre teruggeroepen en vernietigd als dezelve strijdig zijn met deze wet.

Vroegere huwelijken ter goeder trouw aangegaan, wettig verklaard.

2.—Alle huwelijken, die voor den eersten dag van Juni 1859, binnen of buiten de grenspalen van dezen Staat mochten zijn voltrokken, op eene wijze waaromtrent bij geene opzettelijke wetsbepaling zal zijn voorzien geweest, zullen, in geval de wettigheid van zulke huwelijken voor eenig bevoegd gerechtshof zal worden betwist of in twijfel getrokken, als wettig worden beschouwd en verklaard, wanneer het zal blijken dat zulke huwelijken zullen zijn aangegaan ter goeder trouw en op eene wijze zoo als op de plaats waar dezelve zullen zijn voltrokken in gebruik zal zijn geweest, en als wettig worden beschouwd van af den dag dat deze wetsbepaling in werking komen zal.

Huwelijksgeboden, hoe te geschieden.

3.—Geen huwelijk zal mogen worden voltrokken, dan na afkondiging van de huwelijksgeboden in het openbaar op de gewone wijze op drie achtereenvolgende Zondagen, bij gelegenheid van de openbare godsdienstoefening in eenig kerkgebouw of ander geoorloofd gesticht voor openbare eeredienst, binnen de parochie of het kerspel waaronder een der partijen of beiden mochten woonachtig zijn, met uitzondering van zulke gevallen als waaromtrent bij deze wet anders zal zijn beschikt en voorzien geworden. In geval de personen in afzonderlijke parochien of kerspelen zullen woonachtig zijn, zullen de huwelijksafkondigingen moeten geschieden op de plaats waar elk der gezegde personen zijn of haar verblijf mocht hebben.

Leeraars bevoegd huwelijken te bevestigen.

4.—Alle geordende leeraars, priesters of zendingen van eenige erkende of getolereerde christelijke gemeente binnen dezen Staat, die werkelijk als zoodanig dienst doen onder eenige gemeente of van elders komende verzocht en toegelaten

zullen zijn in de plaats van zulken dienstdoenden leeraar of zending den dienst voor eenen tijd waartenemen, zullen bevoegd zijn huwelijken te bevestigen en intezegenen, mits zulks geschiede na afkondiging der geboden als bij artikel 3 bepaald, of bij speciale licentie, en verder onder nakoming van de verdere bepalingen daaromtrent bij deze wet gemaakt, en onder voorwaarde dat de dienstdoende leeraar van zoodanige plaats en de kerkeraad verantwoordelijk zullen zijn voor eenig verzuim of nalatigheid aan de bepalingen van deze wet, gepleegd door zoodanigen leeraar, priester of zending als voormeld. Het uitvoerend gezag zal de macht hebben om leeraren ook van het joodsche geloof toe te laten als huwelijksbeambten binnen den Oranjevrijstaat, wanneer hiertoe aanzoek gedaan wordt.

5.—Wanneer er geen leeraar, priester of zending, als bij artikel 4 bepaald, op de hoofdplaats van eenig district binnen dezen Staat zich mocht bevinden; of zulke leeraar, priester of zending afwezig of ongesteld zijn mocht; of ook wanneer iemand zal verklaren gemoedelijke bezwaren te hebben om zich door zulken leeraar, priester of zending te laten huwen; zal de landdrost van zulke woonplaats als voormeld gerechtigd zijn zulke personen in het huwelijk te bevestigen; echter zal zulks in geen geval mogen geschieden dan na afkondiging der huwelijksgeboden als bij artikel 3 bepaald, of wanneer de persoon die zich in het huwelijk wenscht te begeven zulks verlangt, na aanplakking voor den tijd van drie weken aan de buitendeur van de hofzaal, tenzij eene speciale licentie zal zijn bekomen.

Huwelijksbevestiging door landdrosten.

6.—Het zal geoorloofd zijn personen in het huwelijk te bevestigen zonder voorafgaande huwelijksafkondigingen als bij artikelen 3 en 5 bepaald, op vertooning en overlevering door de partijen, van eene speciale licentie te dien einde bekomen, onderteevend door den Staatspresident en den gouv. vernements-secretaris.

Huwelijksafkondiging onnoodig in geval van speciale licenties.

7.—Tot het bekomen van eene speciale licentie, als bij het laatst voorgaande artikel bepaald, zal het noodig zijn, dat de personen die voornemens zijn in den echt te treden voor eenen landdrost verschijnen, hunne namen opgeven, en op zoodanige vragen antwoorden als hij zal goedvinden om zich te verzekeren dat (in geval van minderjarigheid) de toestemming der ouders of voogden zal zijn bekomen, dat de personen die het huwelijk willen aangaan niet tot elkander in een der verbodene graden van bloedverwantschap staan, dat zij gedurende de laatste drie maanden binnen dezen Staat woonachtig zijn geweest; dat zij te voren gehuwd geweest zijnde, en er minderjarige erfgenamen van de vooroverleden vader of moeder zijnde, hunne portien volgens de wet behoorlijk zijn verzekerd, en dat er geen ander wettelijk bezwaar tegen zulk huwelijk bestaat.

Bekomen van speciale licentie.

Aan den Staatspresident wordt opgedragen om, na onderzoek en volkomen bewijs te hebben gekregen dat er geene wettige hinderpalen bestaan, dan alleen dat de betrokkene partijen drie maanden in den Vrijstaat moeten hebben gewoond; dan alleen namens den Volksraad, dispensatie te geven van dat gedeelte van dit artikel waar het bepaald wordt "dat partijen gedurende de drie laatste maanden in dezen Staat woonachtig moeten zijn geweest."

Geene speciale licentie zal door den Staatspresident in eenig geval gegeven worden aan eenig persoon, wanneer hij of zij niet den ouderdom zal hebben bereikt als bepaald in het elfde artikel.

Landdrost kan eed afnemen, om redenen.

8.—De landdrost zal het recht hebben, wanneer hij meenen zal redenen te hebben tot het opvatten van eenig vermoeden van iets onwettigs in het huwelijk dat de personen als voormeld wenschen aan te gaan, en dat zij de ware toedracht der zaak verzwijgen, hen of een hunner onder eede te onderzoeken, of ook andere personen in dat opzicht onder eede te ondervragen.

Notulenen rapport van onderzoek.

9.—De landdrost zal behoorlijke notulenen houden van zijne onderzoekingen, als bij artikelen 7 en 8 bepaald, en rapport daarvan doen aan den gouvernements-secretaris, en daarop zal de Staatspresident gerechtigd zijn eene speciale licentie te vergunnen of te weigeren, naar dat hij zulks zal goedvinden.

Vervallen van speciale licentie en afkondiging.

10.—Wanneer eenig huwelijk zal zijn afgekondigd, zooals bij artikelen 3 en 5 bepaald, of eene speciale licentie zal zijn verleend geworden, en zulk huwelijk niet zal zijn voltrokken binnen drie maanden na de laatste afkondiging of na den datum der licentie, zal zulke afkondiging of licentie van geene kracht meer mogen worden beschouwd, maar alles op nieuw moeten geschieden als of er niets in dat opzicht had plaats gevonden.

Verbod van huwelijk in zekere gevallen.—Ouders-bewijs, wanneer vereischt. — Strafbepalingen.

11.—Wanneer iemand erkent minderjarig te zijn, of er op eenige andere informatie goede gronden bestaan mochten hem of haar als zoodanig te beschouwen, en hij of zij geen consent van vader of voogd kan vertoonen, of wanneer in geval van een weduwnaar er nog geene drie maanden zullen zijn verlopen van af het overlijden zijner laatste huisvrouw, of in geval van eene weduwe er nog geene een honderd-entachtig dagen zullen verlopen zijn sedert het overlijden van haren laatsten man, of wanneer er, in geval er door den overledene minderjarige erfgenamen zullen zijn nagelaten van wier vaders of moeders erfdeel niet behoorlijk volgens de wet bewijs zal zijn gedaan, volgens certificaat van den weesheer of ander daartoe wettiglijk geautoriseerd ambtenaar, of wanneer het bekend zal zijn dat de personen die aanzoek doen om in den huwelijken staat te worden bevestigd tot elkander in een der verbodene graden van bloedverwantschap

staan, of dat zij van buiten de grenzen van dezen Staat zijn gekomen opzettelijk om zich hier in het huwelijk te laten bevestigen daar zij zulks niet wettiglijk zouden hebben kunnen doen in de plaats alwaar zij woonachtig zijn, of de huwelijksaffondigingen niet zullen zijn geschied noch speciale licentie zal zijn verleend zoo als bij de wet bepaald, of wanneer het bekend zal zijn of dat men bij onderzoek op de wijze als bij artikel 8 bepaald, of op eenige andere geoorloofde wijze, had kunnen te weten krijgen, dat de bruidegom nog geen volle achttien en de bruid nog geen volle vijftien jaren zal hebben bereikt, zal het in alle zulke gevallen voor eenigen leeraar, priester, zendeling of landdrost als voormeld niet geoorloofd zijn zulke personen in het huwelijk te bevestigen, en zulks doende zullen zulke leeraars, priesters, zendingen of landdrosten als voormeld voor elke overtreding verbeuren eene boete van niet minder dan tien noch meer dan vijftig pond sterling.

12.—Geen huwelijk zal voor wettig worden erkend, wanneer beide gehuwden binnen dezen Staat woonachtig zijn en naar eenen anderen staat of land gaan om zich daar door eenen leeraar of gouvernements-ambtenaar te laten huwen, tenzij speciaal verlof daartoe door den Staatspresident zal zijn verleend geworden, en de noodige schriftelijke bewijzen van zulk huwelijk aan den gouvernements-secretarie van dezen Staat binnen zes maanden na het voltrekken van zulk huwelijk zullen zijn ingeleverd geworden.

Huwelijken van ingezetenen buiten 's lands wanneer onwettig.

13.—Bij de inzegening of bevestiging van elk huwelijk zal de leeraar, priester of zendeling als voormeld, het formulier mogen volgen bij zijn kerkgenootschap in gebruik, doch bij de voltrekking van eenig huwelijk voor den landdrost, aan den bruidegom en aan de bruid ieder afzonderlijk de volgende vragen richten, welke zij met ja zullen beantwoorden:—

Formulier bij huwelijksplechtigheid.

“Verklaart gij, A.B., plechtig, dat er voor zoo ver het u bekend is, geene verhinderende hoegenaamd bestaat tegen uw voorgenomen huwelijk met C.D., hier tegenwoordig, en dat gij alle hier aanwezigen roept tot getuigen, dat gij, C.D., neemt tot uwe wettige vrouw (of man)?”

Daarop geven zij elkander de rechterhand, en de landdrost verklaart het huwelijk bevestigd in deze woorden:—

“Ik verklaar, dat A.B. en C.D., hier tegenwoordig, in het oog der burgerlijke wet, wettiglijk in den huwelijken staat zijn bevestigd.”

14.—Geen huwelijk zal mogen worden bevestigd dan tusschen acht uur in den morgen en vier uur in den namiddag, en zulks wel in eenige kerk of ander openbaar gesticht voor den godsdienst, publiek kantoor of privaat woonhuis, met opene deuren, en in het bijzijn van ten minste twee bij de wet bevoegde getuigen; met de bepaling tevens dat huwe-

Tijd voor huwelijksplechtigheid.

lijken wettiglijk voltrokken kunnen worden, hetzij op Zondag of in de week.

Huwelijksregis-
ters; bepalingen
over.

15.—Dadelijk na de bevestiging van het huwelijk, en voor dat de gehuwden het vertrek verlaten, zal de leeraar, priester, zendeling of landdrost als voormeld, voor wien zulk huwelijk zal zijn voltrokken, in een origineel en duplicaat huwelijksregister, volgens het hieronder gegeven voorbeeld, de vereischte invullingen getrouwelijk maken, en de namen der gehuwde personen voluit schrijven. Daarna zullen de gehuwden dezelve met hunne eigene naamteekeningen (of merken als zij niet kunnen schrijven) bekrachtigen, en verder zullen twee bevoegde getuigen benevens de leeraar, enzoo-voorts, of landdrost als voormeld, dezelve mede ondertee-kenen; het origineel register zal blijven berusten bij of in het kantoor van den beambte die het huwelijk zal hebben bevestigd, en het duplicaat te beleggen met zegels ter waarde van een shilling zal hij binnen den tijd van eene maand aan den gouvernements-secretaris inzenden; de gehuwden of eenig ander persoon zullen gerechtigd zijn van elk behoorlijk gecertificeerde register afschriften (te beleggen met zegels ter waarde van twee shillings en zes pence) te vorderen; en elk afschrift van zulk origineel of duplicaat huwelijks-register, gecertificeerd door den ambtenaar voor wien het huwelijk zal zijn voltrokken of zijn wettigen opvolger, of door den gouvernements-secretaris, zal in elk gerechtshof binnen dezen Staat waar zulks mocht te pas komen, moeten worden aangenomen als voldoende bewijs voor de wettige voltrekking van zulk huwelijk, tenzij het tegendeel worde bewezen.

ORIGINEELE HUWELIJKS-REGISTRATIE, OF DUPLICAAAT (ALS ZULKS HET GEVAL IS.)

, 18

Huwelijks-bevestiging te _____, in het district
van _____, in den Oranjevrijstaat.

No.	Wanneer gehuwd.	Volle naam en toonaam der gehuw- den.	Van welken ouderdom.	Condi- tien.	Stand of beroep.	Woning ten tijde van het huwelijk.	Na huwe- lijksafkon- diging of met licentie	Met wiens con- sent.

Dit huwelijk door ons aangegaan:

{ ..... In onze tegenwoordigheid:
.....

Als Getuigen: { .....
.....

Gehuwd door mij in het kerkgebouw van de Nederduitsch
Gereformeerde gemeente te , na huwelijks-afkondiging,
dezen dag van , 18 .

, Predikant.

16.—Wanneer de toestemming der ouders of voogden van een minderjarige tot het aangaan van een huwelijk niet zal kunnen worden bekomen, hetzij door afwezigheid (buiten den Staat) van zoodanige ouders of voogden, of wegens eenige andere onvoorziene verhinderling, zal het den landdrost van het district waarin de minderjarige woont vrijstaan, na behoorlijk onderzoek, en wanneer het blijken mocht dat er geene billijke redenen tot weigering bestaan, zulk consent te verleen, echter zal in geen geval consent door den landdrost mogen worden verleend wanneer de vader of (hij overleden zijnde) de moeder van een minderjarige of een voogd stellig weigeren zal zijne of hare toestemming tot zulk huwelijk te geven; doch zal in zulk geval toestemming mogen worden gegeven door het Hoog Gerechtshof of eenig lid daarvan, op daartoe gemaakte applicatie, voor welk hof zulke ouders of voogd zal moeten worden gedaagd in den naam van een der partijen meerderjarig zijnde, of in den naam van den ouder of voogd van een minderjarige; echter zal het hof geene toestemming geven, tenzij het worde bewezen dat de redenen door den weigerenden ouder of voogd opgegeven geheel ongegrond, en met de belangen van zulken minderjarigen strijdig zijn.

Hoe verlof tot huwelijk te bekomen bij weigering van ouders.

17.—Niemand zal door eenig rechterlijk decreet tot het aangaan van een huwelijk mogen worden gedwongen om eenige reden hoe ook genaamd; doch zal de verongelijkte, wegens eenige breuk van huwelijksbeloften, tegen een meerderjarige geldelijke schadevergoeding mogen bekomen, en gerechtigd zijn, tot verhaal daarvan, rechterlijke middelen te gebruiken.

Actie wegens trouwbeloften.

18.—Alle huwelijken buiten dezen Staat aangegaan door personen waarvan een of beiden niet tijdens het aangaan van zulke huwelijken inwoners van dezen Staat waren, zullen even wettig in dezen Staat worden erkend en beschouwd als in het land waar zulke huwelijken zullen zijn bevestigd, en wanneer de wettigheid van zulk huwelijk door eenigen erfgenaam of ander belanghebbende zal worden betwist, zal zulks voor eenig gerechtshof mogen worden bewezen door productie van huwelijks-registers of certificaten, wanneer het gebruikelijk zijn mocht zulke registers in die landen aan te houden of certificaten daarvan te verleen, of door behoorlijk geauthenticeerde afschriften daarvan, of door getuigen of eenig ander bij de wet in alle andere gewone gevallen aannemelijke bewijzen.

Bewijs van buitenlandsche huwelijken.

Betaling voor
huwelijksbevesti-
ging.

19.—Voor elk huwelijk door den landdrost bevestigd, zal worden betaald de som van één pond sterling, waarvan de eene helft door den landdrost voor zich zelf zal worden genomen, en de andere helft aan de publieke kas verantwoord.

Kerkelijke inzege-
ning van door
landdrosten beves-
tigde huwelijken.

20.—Wanneer een huwelijk voor den landdrost zal zijn voltrokken, zal het desniettemin aan een leeraar, priester of zendeling hier voren gemeld, vrijstaan zulk huwelijk godsdienstig in te zegenen, zonder afkondiging van geboden, en zonder het aanhouden of inzenden van een huwelijks-register, als bij artikel 15 vereischt.

Kerkelijke voor-
zieningen betref-
fende huwelijksbe-
vestigingen.

21.—Niets in deze wet vervat zal mogen worden uitgelegd of verstaan eenig kerkgenootschap in dezen Staat te beletten, om zoodanige regulatien of wetten in te voeren met betrekking tot de godsdienstige inzegeningen van huwelijken van ledematen van zulke kerk of genootschap, of met betrekking tot de erkenenis van de wettigheid van eenig huwelijk, of de verklaring van de onwettigheid daarvan, als met de godsdienstige begrippen van zulke kerk of genootschap overeenkomstig zijn mocht, of om hen te beletten de kerkelijke tucht in eenig zoodanig geval uit te oefenen, of in het nemen van eenige geldelijke vordering voor de inzegening van eenig huwelijk door zulke kerk of genootschap bepaald, mits dat de uitoefening van zulk kerkelijk gezag geen inbreuk make op de civiele of burgerlijke rechten, voorrechten en plichten van den Staatsonderdaan.

Straf voor vernie-
len van huwelijks-
registers.

22.—Iemand zich schuldig makende aan het opzettelijk en kwaadaardiglijk vernielen, beschadigen of onleesbaar maken van eenig origineel of duplicaat huwelijks-register als voormeld, of aan het vervalschen daarvan, of van eenig afschrift van dezelve, zal geacht worden eene misdaad te hebben gepleegd, en zal, na behoorlijke terechtstelling, onderworpen zijn aan eene gevangenisstraf van niet minder dan drie noch meer dan twaalf maanden, met of zonder harden arbeid.

Straf op valsche
verklaringen en
certificaten.

23.—Wanneer eenige leeraar, priester, zendeling of landdrost als voormeld, opzettelijk eenig valsch certificaat of eenige huwelijks-registratie, of van eenig afschrift daarvan zal hebben gegeven wetende dat zulke registratie, of zulk afschrift daarvan valsch is, zal hij worden schuldig geacht en onderworpen zijn aan de straffen en penaliteiten op de misdaad van voorbedachten meened bepaald.

Erfrechten onder-
lijke macht van
kleurlingen niet
wettig gehuwd.

24.—Niets in deze wet vervat zal verhinderen, om de kinderen, van heidensche ouders geboren, hoewel die niet wettiglijk gehuwd mochten zijn geweest, te beletten de wettiglijk verkregen eigendommen van zoodanige ouders over te erven, wanneer het bewezen zal worden dat zulke ouders zich als man en vrouw beschouwden, en als zoodanig te zamen hebben geleefd, en zich niet met veelwijverij hebben opgehouden. Ook zal niets in deze wet vervat beletten dat ongehuwde heidensche ouders als opgemeld, dezelfde aanspraak op en

rechten over hunne kinderen zullen hebben en uitoefenen als of die kinderen in wettig huwelijk geboren waren, met dien verstande nochtans, dat in geval van separatie of verlating van den vader, de moeder alleen het recht van beschikking over hare eigene kinderen zal blijven behouden.*

25.—In eenig geval van plichtverzuim ten opzichte van of overtreding tegen eenige bepaling of order in deze wet vervat door eenigen leeraar, priester, zendeling, of landdrost begaan, ten welken opzichte niet alreeds door het opleggen van penaltiteiten en straffen zal zijn voorzien, zal zulke overtreder onderworpen zijn voor elke overtreding of verzuim te verbeuren eene boete van niet minder dan vijf pond noch te boven gaande vijftien pond sterling.

Straf op overtreding door leeraars.

26.—Van alle overtredingen tegen deze wet zullen de rondgaande gerechtshoven kennis moeten nemen.

Jurisdicctie der gerechtshoven.

HOOFDSTUK XCI.

OVER DE GRADEN VAN BLOEDVERWANTSCHAP BINNEN WELKE HET HUWELIJK VERBODEN IS.

1.—Het huwelijk is verboden tusschen alle personen die elkander bestaan in de opgaande en nederdalende linie, hetzij door wettige, hetzij door onwettige geboorte, of door aanhuwelyking; en in de zijdlinie tusschen broeder en zuster, wettige of onwettige; alsmede tusschen oom of oudoom en nicht of achternicht, mitsgaders tusschen moei of oudmoei en neef of achterneef, wettige of onwettige.

Verboden graden van bloedverwanten.

2.—In geen geval zal het verbod, in het vorige artikel vervat, door dispensatie kunnen worden opgeheven.

Dispensatie niet veroorloofd.

3.—Het huwelijk is insgelijks verboden tusschen neef en nicht van wie de twee vaders broeders en van wie tegelykertyd de twee moeders zusters zijn, alsook neef en nicht van wie de vader van de eene een broeder is van de moeder van de andere en de moeder van de andere zuster is van den vader van den eenen en omgekeerd.

Huwelijken verboden tusschen neef en nicht.

4.—Mochten personen tusschen wie het huwelijk bij deze wet is verboden, nochtans met elkander een huwelijk aangaan, zoo zullen zij geacht worden de misdaad van bloedschande te hebben gepleegd, en daarvoor strafbaar zijn.

Trouwen tusschen personen binnen verbodene graden is bloedschande.

HOOFDSTUK XCII.

WET TOT AFSCHAFFING VAN LEGITIEME PORTIEN.

1.—De zesde wet van het negende hoofdstuk van het vijfde boek van den codex van Justinianus, beginnende met de woorden "hac edictali," en gewoonlijk genaamd of bekend als de wet of lex hac edictali zal ophouden van kracht te zijn.

Lex Hac Edictali afgeschaft.

* Over de rechten van kinderen van Barolong inboorlingen zie Hoofdstuk LVI (Over de Liquidatie en Distributie van Barolong Boedels); en zie ook Afdeling II van Hoofdstuk XXXIV (Ter bepaling van de rechten van kleurlingen ten opzichte van vastgoed.)

Falcidiaansche en trebelliaansche deelen afgeschafft.

2.—In geen geval zal eenige erfgenaam van eenig persoon overlijdende gerechtigd zijn uit den boedel van zulken overledenen persoon af te trekken, uit kracht van en onder de wetten respectievelijk bekend als de falcidiaansche en trebelliaansche wetten, datgene hetwelk zulk erfgenaam niet zoude kunnen vorderen of aftrekken dan uit kracht dier wetten respectievelijk.

Legitieme porties afgeschafft.

3.—Geene legitieme portie zal door iemand rechtens kunnen gevorderd worden uit den boedel van eenigen persoon die zal komen te overlijden.

Onterving veroorloofd.

4.—Ieder persoon bevoegd tot het maken van uitersten wil zal de volle macht hebben bij eenigen uitersten wil te onterven of uittelaten te benoemen eenig kind, ouder, bloedverwant, of afstammeling, zonder eenige reden aan te geven voor zulke onterving of uitlating, en zulks niettegenstaande eenige wet, gebruik, of costuum in dezen Staat tot hiertoe van kracht; en geen uiterste wil als voorzeggd zal kunnen worden ter zijde gezet als van geene kracht, noch geheel, noch gedeeltelijk, uit oorzaak van zulke onterving of uitlating als voormeld.

Wet over de erf- lating "ab intestato" onveranderd.

5.—Niets in dit hoofdstuk vervat zal genomen worden te veranderen of te wijzigen de wetten der erf- lating "ab intestato" in dezen Staat van kracht.

Wet over gemeen- schap van goede- ren onveranderd.

6.—Niets in dit hoofdstuk zal worden uitgelegd om te veranderen of te wijzigen de wetten van dezen Staat ten opzichte van de gemeenschap van goederen tusschen echtge- nooten, indien niet uitgesloten bij huwelijksche voorwaarden.

HOOFDSTUK XCIII.

OVER TESTAMENTAIRE GESCHRIFTEN.

Geldigheid van zekere testamen- ten gepasseerd voor 1 Juni 1856.

1.—Geen onderhands testament of geschrift van dien aard, dat in dezen Staat werd gepasseerd voor den eersten dag van Juni 1856 zal worden ter zijde gezet, voor nul en geener waarde verklaard, of op eenige wijze in kwestie ge- trokken in eenig gerechtshof binnen dezen Staat, uit oorzaak of om reden dat hetzelfde niet door zeven of eenig ander getal van competente getuigen is onderteeekend; niettegenstaande zulks door eenige wet of gebruik alhier bestaande mocht zijn vereischt. Maar elk gerechtshof als voormeld zal moeten vol- daan zijn, wanneer volgens de gewone regelen van bewijzen mocht blijken dat elk zoodanig geschrift als voormeld het testament of zoodanig andere acte is, naar het geval zijn mocht, van den persoon door wien het beweerd wordt te zijn gepasseerd, evenzoo alsof er bij de wet geene bijzondere voor- ziening was gemaakt hoedanig zulke geschriften door getuigen moeten bekrachtigd zijn.

2.—Elke wet of gebruik, voorheen in dezen Staat bestaande, waarbij vereischt wordt dat eenige testamentaire geschriften moeten worden gepasseerd ten overstaan van, en ondertekend door, zeven of eenig ander getal van getuigen, zal zijn, en dezelve wordt bij dezen verklaard te zijn herroepen en buiten gevolg gesteld.

Herroeping van vroegere wetsbepalingen.

3.—Geen onderhands testament of andere acte van dien aard waartoe voorheen zeven getuigen vereischt werden zal van eenige kracht of waarde zijn, tenzij dezelve zal zijn gepasseerd op de wijze hieronder vermeld, dat is te zeggen, het zal aan den voet van hetzelfde worden ondertekend door den testateur, of door eenig ander persoon in zijne tegenwoordigheid en op zijnen last; en zulks zal geschieden ten overstaan van twee of meer competente getuigen, die het testament voormeld zullen bekrachtigen door hunne naamteekeningen, in tegenwoordigheid van de personen die de gezegde acte hebben gepasseerd; en waar het geschrift voormeld meer dan een blad zal bevatten, zal de persoon die het passeert, zoowel als de getuigen, hunne namen op ten minste eene zijde van elk blad van gezegd geschrift onderteekenen.

Hoe testamenten gepasseerd moeten worden.

4.—Niets in dit hoofdstuk vervat zal beschouwd worden inbreuk te maken op de wet betrekkelijk testamentaire geschriften die voor eenigen notaris en getuigen zullen zijn of worden gepasseerd en gemaakt.

Notarieele testamenten niet geaffecteerd.

HOOFDSTUK XCIV.

OVER KRANKZINNIGEN EN ARME ZIEKEN.

I.—KRANKZINNIGHEID EN HET KRANKZINNIGENGESTICHT.

1.—Er zal een gebouw te Bloemfontein gevestigd zijn voor de verzorging en bewaring van krankzinnigen en andere personen van verbijsterde verstandsvermogens, welk gebouw zal worden genoemd "het krankzinnigen-gesticht."

Het krankzinnigen-gesticht te Bloemfontein.

2.—De Staatspresident zal eene commissie, bestaande uit vijf of meer geschikte en bekwame personen, benoemen om te zijn eene commissie van bestuur voor het krankzinnigen-gesticht, en welke commissie belast zal zijn met het toezicht over het inwendig bestuur, en het instandhouden der gebouwen van het gesticht voormeld, zullende de voormelde commissie voor de doeleinden voorzeggd verplicht zijn regulatien, instructien, en huishoudelijke reglementen op te stellen.

Commissie van bestuur voor het gesticht.

3.—De regulatien, instructien en huishoudelijke reglementen in artikel 2 voormeld, zullen door de commissie voormeld ter goedkeuring van den Staatspresident worden onderworpen, en zullen, na goedkeuring als voormeld, worden gepubliceerd in de *Gouvernements-Courant*, en ook aangeplakt worden aan de buiten- en binnendeuren van het krankzinnigen-gesticht.

Regulatien, enz., door de commissie te worden opgesteld.

Deregulatiën, enz., na goedkeuring van Staatspresident hebben kracht van wet.

4.—De regulatiën, instructiën en huishoudelijke reglementen voormeld zullen, na goedkeuring door den Staatspresident en publicatie als voormeld, kracht van wet hebben tot dat zij, op dergelijke wijze, als in artikel 3 voormeld, zullen veranderd worden.

De commissie bepaalt het aantal krankzinnigen in het gesticht te worden toegelaten, en onder welke voorwaarden.

5.—De commissie van bestuur voormeld zal de macht hebben te bepalen in de regulatiën, instructiën en reglementen voormeld, het aantal krankzinnigen die, en de voorwaarden waaronder zij, in het krankzinnigen-gesticht worden toegelaten.

Hoe Landdrosten handelen moeten.

6.—Wanneer eenig persoon zal worden ontdekt en geapprehendeerd onder omstandigheden verstandsverbijstering aantoonende, een voornemen om zelfmoord te plegen, of een voornemen aantoonende om eenige misdaad of overtreding te begaan, waarvoor, indien ter terechtstelling verwezen, zulk persoon in staat van beschuldiging zoude zijn gesteld, zal het wettig zijn voor eenig landdrost voor wien zoodanig persoon mocht zijn gebracht, om tot zijne hulp te roepen eenige twee gekwalificeerde medische practizijs (een van wien, indien doenlijk, de districtsgeneesheer zal zijn), en indien bij nazien en onderzoek van den persoon zoo geapprehendeerd, en op bewijs onder eede door zoodanige twee medische practizijs tot het effect dat in hunne opinie de gezegde persoon een gevaarlijk krankzinnige of gevaarlijke idioot (onnoozele) is, de gezegde landdrost zal overtuigd zijn dat zoodanige persoon een gevaarlijk krankzinnige of gevaarlijke idioot (onnoozele) is, dan zal het wettig zijn voor zoodanigen landdrost, bij lastbrief onder zijne hand, om zoodanig persoon te committeren binnen eenig hospitaal of andere plaats van veilige bewaring binnen de jurisdictie van zoodanigen landdrost om gehouden te worden in stricte bewaring tot dat zoodanige lastbrief zal zijn bekrachtigd door het Hoog Gerechtshof of een der rechters daarvan (in kamers) of eenig rondgaand gerechtshof, ten welken einde de landdrost verplicht zal zijn onmiddellijk een afschrift van de order, met de stukken op te zenden aan gemelde hoven, en aldaar te blijven totdat zoodanig persoon zal worden ontslagen op order van het Hoog Gerechtshof of een der rechters daarvan (in kamers) of eenig rondgaand hof, of zal worden vervoerd naar het krankzinnigen-gesticht bij order van den Staatspresident als hierin later voorzien:—

Mits altijd dat ieder zoodanige persoon zoo aangehouden in zulk hospitaal of andere plaats van veilige bewaring als voorzgd, het recht zal hebben om te worden bezocht door zijne vrienden en rechtsgeleerde raadgevers, op zoodanige redelijke en billijke tijden als tot dat doel mochten worden vastgesteld door den landdrost.*

* Zie Regulatie 152 bevat in de schedule gevoegd bij Hoofdstuk IV (De wet betrekkelijk de Lagere Gerechtshoven.)

7.—De Staatspresident kan gelasten, bij lastbrief onder de hand van den gouvernements-secretaris, dat eenig persoon die mocht worden gehouden in eenig hospitaal of andere plaats van veilige bewaring uit kracht van eenigen lastbrief als voorzeggd, of eenig persoon zich bevindende in eenige gevangenis of plaats van opsluiting onder eenig vonnis des doods of gevangenisstraf, of onder eenigen lastbrief bij gebreke van borgstelling om den vrede te bewaren, of om te antwoorden op eenige crimineele beschuldiging of ten gevolge van eenig order van eenigen landdrost of vrederechter, of onder eenige andere procedure, geen civiele zijnde, en met betrekking tot wien het zal gecertificeerd worden door twee behoorlijk gequalificeerde medische practizijns dat zulke persoon krankzinnig is, zal worden vervoerd naar het krankzinnigen-gesticht, onderworpen echter aan de voorzieningen van artikel 6 van dit hoofdstuk.

Staatspresident kan bij lastbrief misdadigers die krankzinnig of van gebrekkige geestvermogens zijn doen vervoeren naar het krankzinnigen-gesticht. — Zoodanige personen kunnen worden ontslagen indien zij hersteld zijn.

En eenig persoon aldus vervoerd zal onder opsluiting blijven in zulk gesticht totdat het zal worden gecertificeerd aan den Staatspresident onder eede of plechtige verklaring van twee medische practizijns dat zoodanig persoon hersteld is, waarop de Staatspresident, indien zulk persoon zal onderhevig blijven om in gevangenis te worden gehouden, zijn lastbrief zal uitvaardigen, onder de hand van den gouvernements-secretaris, den superintendent of ander persoon het opzicht hebbende over zulk gesticht gelastende dat zulk persoon terruggezonden worde naar de gevangenis of andere plaats van veilige bewaring van waar hij zal zijn gekomen, of indien de tijd van gevangenzitting of opsluiting van zulk persoon zal zijn verstreken, of indien zulk persoon niet zal zijn onder eenig vonnis van gevangenzitting, of anders onderhevig om in opsluiting te worden gehouden, dat zoodanig persoon zal worden ontslagen.

8.—Wanneer het zal worden gecertificeerd aan den Staatspresident, door twee behoorlijk gequalificeerde medische practizijns, dat eenig persoon gecommiteerd ter terechtstelling voor eenige misdaad of overtreding, krankzinnig of een idoot is, kan de Staatspresident, bij lastbrief onder de hand van den gouvernements-secretaris, gelasten dat zoodanig persoon zal worden vervoerd naar het krankzinnigen-gesticht om aldaar te worden aangehouden (tenzij in tusschentijd onder borgstelling vrijgelaten door eenige wettige autoriteit) tot de crimineele zitting van het Hoog Gerechtshof of eenig rondgaand hof waarvoor zulk persoon ter terechtstelling zal worden gebracht of beschuldigd volgens den behoorlijken loop des rechts, en zoodanig persoon zal alsdan worden teruggezonden naar de bewaring van den cipier of ander persoon onder wiens bewaring zulke persoon moge zijn geweest onder de termen van de oorspronkelijk committering, opdat hij kunne worden terechtgesteld voor zulke misdaad of over-

Hoe te handelen met personen van gebrekkige geestvermogens, die gecommiteerd zijn ter terechtstelling.

treiding, of anders over hem kan worden beschikt volgens wet. Mits altijd dat zulk persoon, terwijl zoo aangehouden in het krankzinnigen-gesticht, dezelfde vrijheid en privilegie zal hebben om zijne vrienden en rechtsgeleerde raadgevers te zien op alle redelijke tijden even als hij zoude gehad hebben in de gevangenis of andere plaats van veilige bewaring van waar hij moge zijn vervoerd: En mits dat geen zoodanig persoon zal worden vervoerd als voormeld tenzij onderworpen aan de voorzieningen van artikel 6 van dit hoofdstuk.

Hoe te handelen met personen die door eenen jury wegens krankzinnigheid zijn vrijgesproken.

9.—In alle gevallen waarin het uit getuigenis zal blijken, bij het behandelen van eenige zaak tegen eenig persoon beschuldigd van eenige misdaad of overtreding, dat zoodanig persoon krankzinnig was ten tijde van het begaan van zulke misdaad en overtreding, en zoodanig persoon zal worden vrijgesproken, zal de jury gelast worden speciaalijk te beslissen of zoodanig persoon krankzinnig was ten tijde van het begaan van zoodanige misdaad of overtreding, en te verklaren of zoodanig persoon door haar wordt vrijgesproken wegens zoodanige krankzinnigheid, en in geval zij zullen bevinden dat zoodanig persoon krankzinnig was ten tijde van het begaan van zulke overtreding en zullen verklaren dat hij op dien grond wordt vrijgesproken, zal het hof gelasten dat zulk persoon zal worden gehouden in stricte bewaring in zulke gevangenis, in het krankzinnigen-gesticht of andere plaats van opsluiting, en op zoodanige wijze als aan het hof geschikt mocht blijken onderworpen echter aan de voorzieningen van artikel 6 van dit hoofdstuk, totdat de beslissing van den Staatspresident zal bekend zijn, en kan de Staatspresident daarop zoodanige order geven voor de veilige bewaring van zoodanig persoon in zoodanige plaats en op zoodanigen tijd als hem geschikt mocht voorkomen.*

Personen ophoudende gevaarlijke krankzinnigen te zijn.

10.—Indien, te eeniger tijd na het uitreiken van eenigen lastbrief voor de aanhouding van een persoon als een gevaarlijke krankzinnige of een gevaarlijke idioot onder de voorzieningen van het zesde artikel van dit hoofdstuk, het aan den Staatspresident zal worden gecertificeerd door twee bevoegde medische practizijns dat de persoon, voor wiens aanhouding zoodanig lastbrief was uitgereikt als voorzegd, opgehouden heeft te zijn, of niet is, een gevaarlijke krankzinnige of gevaarlijke idioot, en dat zoodanig persoon veilig kan worden losgelaten, zal en kan het wettig zijn voor den Staatspresident, bij lastbrief onder de hand van den gouvernements-secretaris, om de vrijstelling te gelasten van zoodanigen persoon uit de aanhouding, tenzij hij daarin zal worden teruggehouden door behoorlijke rechtsmiddelen.

* Zie Artikel 131 van hoofdstuk VIII (De wet over de Crimineele Rechtspleging.)

11.—Wanneer eenig krankzinnig of idiotoot persoon zal worden gecommiteerd naar eenige gevangenis, hospitaal of andere plaats van opsluiting als voorzeggd met het doel om te worden ontvangen in het krankzinnigen-gesticht, zal de vervoering naar, en van, en het onderhoud in het gesticht voormeld van zulk krankzinnigen persoon, totdat verdere voorzieningen daarvoor gemaakt werden, worden betaald uit de staatsinkomsten.* Mits altijd dat alle sommen zoo betaald mogen worden terruggevorderd van den boedel van zulk krankzinnigen persoon, indien er eenige boedel bestaat, of van eenigen persoon of personen die daartoe in staat is of zijn, en die in rechten gehouden zijn om te betalen voor, of bij te dragen tot, het onderhoud van zulk krankzinnigen persoon, op order van het Hoog Gerechtshof, of eenig rechter daarvan (in kamers), of eenig rondgaand gerechtshof, door den landdrost van het district waarin zoodanige boedel is gelegen of waarin zulke laatstgenoemde persoon mocht wonen; en mits ook dat de betaling voor het onderhoud van zoodanigen krankzinnigen persoon als voormeld onderworpen zijn zal aan de bepalingen door de commissie van bestuur voor het krankzinnigen-gesticht krachtens artikel 2 van dit hoofdstuk gemaakt.

12.—Niettegenstaande de voorzieningen van het voorgaande artikel zal het wettig zijn voor de commissie van bestuur voor het krankzinnigen-gesticht, in alle gevallen waar eenige krankzinnige of idiotoot aangehouden onder de voorzieningen van dit hoofdstuk voldoende middelen zal bezitten om de onkosten van zijn onderhoud in het krankzinnigen-gesticht te betalen, om overeen te komen met den curator over de goederen van zoodanigen krankzinnige of idiotoot voor zijn onderhoud terwijl daarin aangehouden, en zulke curator zal zijn en is hiermede gemachtigd om zichzelf alle noodige sommen voor zulk onderhoud besteed terug te betalen uit eenige fondsen of eigendom behoorende aan zoodanigen krankzinnige of idiotoot, welke fondsen of eigendom hierdoor daarmede worden belast.

13.—Indien het Hoog Gerechtshof of eenige rechter daarvan, zittende in kamers of in eenig rondgaand gerechtshof, informatie zal ontvangen onder eede of anders eenige reden of oorzaak zal hebben te vermoeden dat eenig persoon van gezond verstand is opgesloten als krankzinnige of idiotoot binnen eenige gevangenis, hospitaal, het krankzinnigen-gesticht, of andere plaats van opsluiting onder de bepalingen van dit hoofdstuk, zal zulk hof of rechter de volle macht en autoriteit hebben om den bewaarder of superintendent van zulke gevangenis, hospitaal, krankzinnigen-gesticht, of andere plaats van opsluiting te noodzaken door eenigen lastbrief of order gericht aan zoodanigen bewaarder of superintendent om zoo-

Hoe te voorzien in het onderhoud van krankzinnigen.

Overeenkomst kan worden gemaakt met curator van krankzinnige voor zijn onderhoud.

Rechtens van het Hoog Gerechtshof en van het Rondgaand Hof mogen onderzoek doen in zaken van beweerd niet krankzinnigheid van personen in krankzinnigengesticht.

* Zie Afdeling II van dit Hoofdstuk.

danig bewaard persoon te brengen voor zulk hof of rechter ter onderzoek, op een tijd te worden gespecificeerd in zulken lastbrief of order; en indien bij het onderzoek van zoodanig bewaard persoon of van eenige medische of andere getuigen die mogen worden geroepen om te getuigen betrekkelijk de veronderstelde krankzinnigheid of niet krankzinnigheid van zulken bewaarden persoon, het zal blijken, tot voldoening van zulk hof of rechter, dat zulk opgesloten persoon van gezond verstand is, zal het daarop wettig zijn voor zulk hof of rechter, onder eede of plechtige verklaring door zoodanige getuigen, en zulk hof of rechter wordt hierbij verplicht, te gelasten dat zulk bewaard persoon onmiddellijk worde ontslagen uit bewaaring, tenzij hij onderhevig zal zijn in bewaring te worden gehouden voor eenige andere wettelijke oorzaak.

Krankzinnigen
mogen worden ver-
zorgd door hunne
vrienden.

14.—Indien eenige applicatie mocht worden gemaakt bij den Staatspresident door eenigen nabestaande of vriend van enig persoon lijdende aan krankzinnigheid of onnoozelheid, en die in bewaring is uit kracht van de bepalingen van dit hoofdstuk, en zulke nabestaande of vriend gewillig mocht zijn om te zorgen voor, en te onderhouden, zoodanig krankzinnig of onnoozel persoon, kan de Staatspresident, indien hij zal goedvinden, en indien zulk krankzinnig of onnoozel persoon niet onderhevig zal zijn om in bewaring te worden gehouden wegens andere wettelijke oorzaken, bij lastbrief onder de hand van den gouvernements-secretaris het ontslag gelasten van zulk krankzinnig persoon uit de gevangenis, hospitaal, krankzinnigen-gesticht, of andere plaats waarin hij is opgesloten: Mits dat geen persoon die zal zijn gecommiteerd geworden naar zoodanige gevangenis, hospitaal, of gesticht als een gevaarlijk krankzinnige of gevaarlijke idioot, aldus zal worden ontslagen tenzij zijn vriend of nabestaande voldoende borg zal stellen voor het vreedzame gedrag, veilige bewaring, en behoorlijke behandeling van zulken gevaarlijken krankzinnige of idioot, voor eenen landdrost of een der rechters van het Hoog Gerechtshof: Mits verder indien het ten eenigen tijd zal worden bewezen, tot satisfactie van den Staatspresident, dat eenige der voorwaarden van zulke borgstelling zullen zijn verbroken, de Staatspresident een lastbrief mag uitvaardigen, onder de hand van den gouvernements-secretaris, gelastende dat zulke gevaarlijke krankzinnige of idioot weder zal worden opgesloten in de gevangenis, hospitaal, of gesticht waaruit hij zal zijn ontslagen, of zulke andere plaats als de Staatspresident mocht goedvinden.

Beperking van
processen onder
deze bepalingen.

15.—Geen proces zal begonnen worden tegen enig persoon, wie hij ook zijn moge, wegens eenige handeling of daadzaak gedaan of bevolen door hem in het uitvoeren der voorgaande voorzieningen van dit hoofdstuk, tenzij zoodanig proces begonnen worde binnen drie maanden nadat de grond

van proces of klachte zal zijn ontstaan, en indien eenig persoon zal zijn gedagvaard wegens eenige handeling of daadzaak die hij aldus zal hebben gedaan, of bevolen te worden gedaan, kan hij pleiten de algemeene ontkenenis, en het speciale pleit bewijzen.

16.—Alle personen die zich mogen hebben onderhevig gemaakt aan eenige boete, proces, of terechtstelling door het bevorderen, bevelen, of door in eenig opzicht betrokken te zijn in de zorg, het opzicht, of de bewaring van eenig persoon die voor den tijd dat de bepalingen van dit hoofdstuk van kracht geworden zijn mogen zijn gecommiteerd ter gevangenis, of onder bewaring gesteld in eenige gevangenis of hospitaal door de autoriteit van eenigen landdrost of rechter of door den Staatspresident, als gevaarlijke krankzinnige, of die beschuldigd zijnde van of overtuigd van eenige misdaad of overtreding als krankzinnige personen zijn opgesloten, zullen zijn en zijn hiermede schadeloos gesteld, gevrijwaard, en ontslagen van alle straffen, processen, beschuldigingen, en aansprakelijkheden die mochten zijn aangegaan wegens de opsluiting van zulke personen; en al zulke personen die op den dag dat deze wet in werking zal treden onder zoodanige bewaring zullen zijn worden hiermede verklaard te zijn onderworpen aan de voorzieningen van dit hoofdstuk, zoover dezelve toepasselijk mogen zijn.

Schadeloosstelling wegens handelingen opzichtenens krankzinnigen.

17.—Niets hierintevoren vervat zal worden uitgelegd als iets te veranderen of inbreuk te maken op de macht en het gezag verleend aan de hoogere hoven in dezen Staat, of de wijze van procederen in zulke hoven gevolgd tot krankzinnig-verklaring van personen, en tot aanstelling van curatoren over den persoon of goederen van eenigen krankzinnige.

Machten der Hoogere Hoven onverminderd.

II.—OVER DE ONDERSTEUNING VAN BEHOEFDIGE KRANKZINNIGEN EN ZIEKEN.

18.—Geen geldelijke ondersteuning zal aan personen die door krankzinnigheid of door andere gebreken belet zijn voor hun eigen onderhoud te zorgen of te doen zorgen worden gegeven, tenzij aan de applicatie gehecht zij een certificaat van een geadmitteerd geneesheer de krankzinnigheid van den applicant constateerende, en tevens bewijs geleverd wordt van de behoefte van den applicant of een beëdigde verklaring van twee inwoners van dezen Staat, die bekend zijn met den applicant, het feit der ziekte beëdigende alsmede dat applicant behoeftig is. Dit artikel zal niet van toepassing zijn in gevallen waar reeds ondersteuning van gouvernementewege wordt gegeven.

Voor geldelijke ondersteuning bewijs van krankzinnigheid en onvermogen vereischt.

19.—Ieder persoon die, voor het onderhoud van krankzinnigen, zieken of andere gebrekkige personen, van het gouvernement gelden ontvangt zal verplicht zijn ten genoegen van den landdrost van het district waar het geld ontvangen

Borgstelling van persoon die geld ontvangt.

wordt, borg te geven tot dubbel het bedrag toegestaan voor de behoorlijke uitvoering van zijn toevertrouwde plicht (trust).

Zulk persoon rapport te doen.

20.—Ieder persoon als in het laatst voorgaande artikel vermeld zal gehouden zijn bij den landdrost waar het geld ontvangen werd alle zes maanden schriftelijk rapport te doen omtrent den toestand van den krankzinnige of zieke, en zal tevens verslag moeten geven van het geld door hem ontvangen.

Instructies door Landdrost te geven.

21.—De landdrost zal, waar hij het dienstig oordeelt, schriftelijke instructies geven omtrent de wijze waarop zoodanig geld zal worden besteed, of omtrent de wijze waarop zoodanige krankzinnige of zieke zal worden verpleegd.

Niet nakoming van instructies.

22.—Wanneer men de instructies door den landdrost gegeven niet nakomt, zal deze of zoodanigen krankzinnige bij een ander verplegen, of daarvan rapport doen aan den Staatspresident, die dan naar bevind van zaken kan handelen.

Kwitantie van bestuurder van inrichtingen.

23.—Waar het geld moet worden gezonden voor het verplegen van zoodanigen krankzinnige of zieke naar eene inrichting tot verpleging van krankzinnigen of naar een ziekenhuis, zal bij het rapport in artikel 20 vermeld, de kwitantie van den bestuurder van zoodanige inrichting of van den verpleger van zoodanigen krankzinnige of zieke moeten worden overgelegd.*

HOOFDSTUK XCV.

OVER BESMETTELIJKE ZIEKTEN. **

AFDEELING I.—KINDERPOKKEN.

Voorzorgsmiddelen tegen invoer van besmettelijke ziekten.

1.—Indien er gevaar bestaat dat kinderpokken of andere besmettelijke ziekten van buiten den Staat kunnen worden ingebracht, zal de Staatspresident de macht hebben zulke voorzorgsmaatregelen langs de grenzen te doen nemen, en zoodanige regulatien te doen proclamereen, als hij moge oordeelen vereischt te worden om het inbrengen der ziekte binnen den Staat te voorkomen.

Besmetverklaring van plaatsen bij proclamatie; regulatien.

2.—De Staatspresident wordt hiermede gemachtigd, zoodikwijls hij ter bewaring van de algemeene gezondheid mocht noodig oordeelen, bij proclamatie eenige grens van den Staat, eenige stad, eenig dorp, of eenige wijk te verklaren als door kinderpokken besmet, en ten opzichte van het verkeer over zulke grenzen of met en uit zulke stad, zulk dorp, of zulke wijk, en de limieten derzelven, en de voorzorgsmaatregelen aldaar in acht te nemen, zoodanige regulatien vast te stellen en te publiceeren als de Staatspresident mocht oordeelen vereischt te worden. Dergelijke regulatien zullen van kracht

* Over hospitalen voor zieke kleurlingen op Diamantdelverijen, zie Artikels 9, 10 en 11 van Hoofdstuk LXX (Over zekere Belastingen op Kleurlingen op Publieke Delverijen.)

** Zie ook Artikel 63 van Hoofdstuk XI (Over Politie-Constabels.

zijn totdat de door de inwoners van zulke stad, dorp of wijk zelve, op de hierin later bepaalde wijze, vastgestelde regulatiën kracht van wet zullen hebben bekomen.

3.—De proclamatiën vermeld in artikelen 1 en 2 van dit hoofdstuk, en eenige strafbepalingen daarin opgenomen, zullen kracht van wet hebben totdat zij door den volksraad in zijne eerste op de publicatie volgende zitting zullen zijn bekrachtigd, gewijzigd, of ter zijde gesteld.

Bekrachtiging of anderszins van proclamatiën.

4.—Onmiddellijk nadat in eenige stad of dorp de kinderpokken mochten uitbreken, zal de landdrost of resident vrederechter aldaar, per telegram, indien er een telegraafkantoor is, of anders per expresse, den gouvernements-secretaris daarvan kennis geven.

Kennisgeving aan Gouvernements-Secretaris wanneer kinderpokken uitbreken, in stad of dorp.

5.—Wanneer in eenige wijk binnen den Staat de kinderpokken mochten uitbreken zal de veldcornet of assistent-veldcornet of naast aanwonende vrederechter der wijk daarvan onmiddellijk nadat het ter zijner kennis is gekomen, den landdrost van het district of resident vrederechter van het dorp rapport doen, die, na gedaan geneeskundig onderzoek en bekomen rapport, zonder eenig verzuim zal handelen als in artikel 4 bepaald.

Kennisgeving aan Landdrost of Vrederechter van uitbreken in eenige wijk.

6.—Eenig geneesheer eenig patient behandelende en bevindende dat zoodanig persoon is lijdende aan kinderpokken, zal daarvan dadelijk den naastbestaanden van den patient, indien die er zijn, en den landdrost of resident vrederechter van het dorp, of veldcornet der wijk (indien de zieke op het platteland woont) kennis geven.

Geneesheeren kennis te geven van patienten lijdende aan kinderpokken.

7.—Eenig inwoner van dezen Staat in wiens huis, hut of kraal de kinderpokken mochten uitbreken of heerschen, zal ten teken daarvan en tot waarschuwing voor anderen, een geele vlag, zooveel mogelijk van alle kanten zichtbaar, op of nabij zijne woning of kraal plaatsen, en tevens zorg dragen dat geen verkeer en geene gemeenschap plaats vinde tusschen de personen van zijn huisgezin of inwonenden en anderen.

Geele vlag ten teken van kinderpokken. Verkeer met lijdenden verboden.

8.—Reizigers zullen moeten vertoeven ter plaatse waar zij door de ziekte worden aangetast, en, indien zij op de aangekomene plaats geene huisvesting kunnen bekomen, zal de eigenaar of bewoner derzelve van de ziekte onverwijld kennis geven aan den eersten veldcornet, assistent-veldcornet, of vrederechter, die verplicht is eene verblijfplaats voor den zieke aan te wijzen, en bij onvermogen van dezen in zijne verpleging voor rekening van het gouvernement te voorzien.

Verpleging van lijdende reizigers.

9.—Zoodra de ziekte zich op eenige plaats vertoont, hetzij onder de blanken of gekleurden aldaar woonachtig, zal de eigenaar of bewoner der plaats verplicht zijn onmiddellijk kennis te geven aan den eersten veldcornet, assistent-veldcornet of vrederechter, die dadelijk het in zijne wijk zal

Kennisgeving van uitbreken der ziekte op plaatsen.

bekend maken, en aan den landdrost van het district rapporteeren.

Voorziening waar geheel huisgezin lijdende is.

10.—In gevallen waar het gansche huisgezin aan de ziekte lijdende is, en geene hulp kan krijgen, zal de veldcornet of assistent veldcornet of naast aanwonende vrederechter het recht hebben een of meer personen te benoemen, die van te voren de kinderpokken gehad hebben of met goed gevolg zijn ingeent, om zulk huisgezin te assisteeren, waarvoor door het gouvernement op de noodige verklaring van den veldcornet of assistent veldcornet of naastaanwonenden vrederechter, betaling zal worden verstrekt, indien geëischt.

Veldcornette rapporteeren over de ziekte.

11.—De veldcornet zal geregeld om de veertien dagen van den staat en den voortgang der ziekte in zijne wijk aan den landdrost van het district verslag doen.

Hulpverleëning aan onvermogen-den.

12.—In geval van onvermogen van eenigen persoon of kleurling aan de ziekte lijdende, zal de te verleenen hulp van genees- en levensmiddelen door het gouvernement worden vergoed, mits onder beëdigde verklaring dat de hulpmiddelen geleverd zijn en de zieke zelf onvermogen was.

Reiniging van huizen; verbranden van kleederen, enz., van lijdenden.

13.—De kleederen en het beddegoed, hetzij door blanken of kleurlingen gedurende de ziekte gebruikt, moeten behoorlijk verbrand worden, onder vergoeding der behoorlijk door onpartijdigen getaxeerde waarde door het gouvernement, en het huis waar de ziekte geregeerd heeft moet worden gereinigd op kosten van het gezondheids-comité.

Verkeer verboden met besmette plaatsen, enz.

14.—De veldcornetten zullen toezien en zorg dragen dat er geen gemeenschap of verkeer plaats vindt tusschen de bewoners van besmette plaatsen of kaffer-kralen en anderen, tot tijd en wijlen de veldcornet der wijk daaromtrent de noodige maatregelen heeft genomen, die hij verplicht is zonder eenig verzuim te nemen en in werking te brengen.

Straf bij overtredingen.

15.—Eenige overtreding van eenige bepaling van dit hoofdstuk of van eenige der bepalingen der in dit hoofdstuk vermelde regulatien (behalve die vermeld in afdeeling iv) waarvoor geene bepaalde boete of straf is vastgesteld, zullen worden gestraft met eene boete van tien pond sterling niet te boven gaande, of bij gebreke van betaling gevangenisstraf geene drie maanden te boven gaande.

Jurisdictie der Gerechtshoven.

16.—De hoven van landdrost en (waar die gevestigd mogen zijn) van assistent landdrost hebben jurisdictie in eenige vervolging voor de overtreding der bepalingen van dit hoofdstuk of eenige proclamatie, order of regulatie (behalve die vermeld in afdeeling iv) gemaakt en vastgesteld onder dit hoofdstuk, welke overtredingen door den publieken aanklager van het gouvernement zullen moeten vervolgd worden.

Voorzorgsmaatregelen op steden en dorpen.

17.—De voorzitter van eenigen stadsraad of eenige municipaliteit of eenig dorpsbestuur daartoe schriftelijk verzocht zijnde door minstens tien inwoners binnen zulke stad of municipaliteit of dorp, zal verplicht zijn eene bijeenkomst van in-

woners der stad of municipaliteit of dorp opteroepen en te bepalen, en zulke oproeping zal geschieden door publicatie minstens zeven dagen te voren in de *Gouvernement-Courant* of plaatselijke couranten, zoo die er zijn, en aanplakking van kennisgeving op een of meerdere openbare plaatsen in de stad of municipaliteit of dorp. Op zoodanige bijeenkomst zal worden besloten bij meerderheid der stemmen van de aanwezige inwoners of voorzorgsmaatregelen zullen worden genomen, en daartoe besloten zijnde zullen bij meerderheid dier stemmen regulatien voor dat doel worden vastgesteld, welke regulaties, na door den Staatspresident te zijn bekrachtigd, in de *Gouvernements-Courant* of plaatselijke couranten, zoo die er zijn, zullen worden gepubliceerd, en onmiddellijk daarna kracht van wet zullen hebben voor en binnen de limieten van zulke stad of zulk dorp en daarbij behoorende stads- of municipale of dorpsgronden. Zulke regulatien zullen van kracht blijven totdat zij door den Staatspresident bij proclamatie buiten werking zullen zijn gesteld.

18.—De in het voorgaand artikel vermelde regulatien zullen mogen inhouden:—

Inhoud van regulatien daartoe.

Bepalingen en beperkingen omtrent het publieke verkeer met en binnen zulke stad of dorp;

Nemen en toepassen van ontsmettingsmaatregelen op personen en goederen zulke stad of dorp binnenkomende of verlatende;

Afwijzing en beperking van verkeer tusschen kleurlingen komende van buiten en wonende of verblijfhoudende in zulke stad of dorp;

Machtiging tot aanstelling van personen belast met de uitvoering der bepalingen der regulatien;

Machtiging tot nemen van maatregelen voor den gemeenen reinigheidstoestand der stad of van het dorp, en daartoe inspecteeren van woningen en grond der inwoners;

Machtiging tot oprichting van ontsmettingshuizen, hospitalen en afzonderingsgebouwen;

Machtiging tot afzondering van door de ziekte besmette of daarvan verdachte personen;

Bepalingen omtrent den tijd, de plaats en de wijze van begrafenissen van aan de ziekte overledene personen;

Strafbepalingen omtrent overtredingen van de bepalingen der regulatien;

En zulke andere maatregelen als voor het doel mogen worden beschouwd te zijn vereischt en noodig.

19.—Op de in artikel 17 vermelde bijeenkomst zullen de inwoners, bij meerderheid der stemmen der aanwezigen, een comité van gezondheid kiezen, dat, gedurende den tijd dat de regulatien in dat artikel vermeld zullen van kracht zijn, belast zal zijn met de uitvoering dier regulatien en alles daar-

Kiezing van comité van gezondheid op steden en dorpen.

aan verbonden. De voorzitter van eenige stadsraad of municipaliteit zal, *ex-officio*, lid zijn van dat comité. Het gekozen comité zal door den Staatspresident in die betrekking worden aangesteld, en de aanstelling in de *Gouvernements-Courant* worden gepubliceerd.

Comité van gezondheid in wijken.

20.—De landdrost van eenig district, wanneer daartoe verzocht als aangegeven in artikel 17 van dit hoofdstuk door de inwoners van eenige wijk in zulk district, zal handelen als in dat artikel bepaald, met dien verstande dat de bijeenkomst zal worden gehouden op eene plaats in de wijk gelegen, en de inwoners van zulke wijk zijn gerechtigd te handelen, regulatien te vervaardigen en comité te kiezen op dezelfde wijze en van den inhoud als vermeld in artikels 17 en 19 van dit hoofdstuk.

Belasting ter uitvoering van maatregelen op vast eigendom.

21.—Het comité van gezondheid, gekozen en aangesteld volgens artikel 19 voor eenige stad of dorp is gerechtigd voor het doel, en de uitvoering, en tot het goedmaken der kosten benoodigd voor de uitvoering der regulatien in artikel 18 van dit hoofdstuk vermeld, eene speciale belasting te heffen van een penny per pond niet te boven gaande, op alle vaste eigendommen binnen de stads-, municipale, of dorpsgronden gelegen, en dezelve te innen op dezelfde wijze als bepaald voor de inning van stedelijke en municipale belastingen op vaste eigendommen in hoofdstuk LXXXIV (Over het bestuur van steden en dorpen.)

Op bedrag van huurpenningen.

22.—Het comité van gezondheid gekozen en aangesteld volgens artikels 19 en 20 van dit hoofdstuk voor eenige stad of dorp is gerechtigd voor het doel en de uitvoering en tot goedmaking der kosten benoodigd voor de uitvoering der regulatien vermeld in artikel 18 van dit hoofdstuk eene speciale belasting te heffen niet te boven gaande zes pence per pond en gerekend op het bedrag der jaarlijksche huurpenningen door huurders van vaste eigendommen binnen de stads-, municipale of dorpsgronden gelegen, aangenomen te betalen als huurwedde. Zulke belasting zal van de huurders van vaste eigendommen worden gevorderd en verhaalbaar zijn bij civiel proces op de wijze voor civiele procedures in dezen Staat bepaald of te worden bepaald.

Hoofdbelasting.

Het comité van gezondheid zal verder gerechtigd zijn voor deze doeleinden van kleurlingen van achttien tot zestig jaren oud, binnen de municipale of dorpsgronden wonende, eene hoofdbelasting te heffen van geene tien shillings te boven gaande. Zullende dezelfde belasting ook vorderbaar zijn van blanke inwoners die niet huurders of eigenaars van vastgoed zijn.

Belasting in wijken

23.—Het comité overeenkomstig artikel 19 en 20 van dit hoofdstuk gekozen voor eenige wijk, zal gemachtigd zijn tot het heffen eener hoofdbelasting van tien shillings te worden betaald door elken blanken of gekleurden mannelijken inwoner

dier wijk ouder dan achttien jaar, en zulke belasting zal uitsluitend worden besteed voor het doel en de uitvoering en tot goedmaking der kosten van uitvoering der regulatien vermeld in artikel 18, en zal verhaalbaar zijn bij civiel proces, op de wijze bepaald bij de zesde regulatie bevat in de schedule gevoegd bij hoofdstuk IV (De wet betrekkelijk de lagere gerechts-hoven.)

24.—Op een door minstens tien belasting-betaald-hebbende blanke inwoners van eenig dorp of wijk geteekend verzoekschrift gericht aan den landdrost van het district, zal de landdrost eene bijeenkomst bepalen, die minstens veertien dagen te voren in de *Gouvernements-Courant* zal worden gepubliceerd, en overigens in zulk dorp of wijk worden bekend gemaakt.

Bijeenkomst tot
kiezing van nieuw
comité.

Op zulke bijeenkomst zal door de meerderheid van stemmen der tegenwoordig zijnde belasting-betaald-hebbende blanke inwoners kunnen besloten worden dat het bedoelde comité van gezondheid zal aftreden, en een nieuw comité zal alsdan dadelijk door de aanwezigen gekozen worden.

25.—Het Gouvernement zal voor de doeleinden vermeld in artikel 18 van dit hoofdstuk bijdragen, en aan het comité van gezondheid van eenige stad, dorp of wijk uitbetalen een gelijk bedrag als door de inwoners van zulke stad, dorp of wijk, door belasting en vrijwillige bijdragen zal zijn opgebracht.

Bijdrage van Gou-
vernement.

AFDEELING II.—INENTING.

26.—In dit gedeelte der wet zullen de volgende woorden en uitdrukkingen de respectieve meeningen hebben die daaraan hierin nader gehecht zijn, dat is te zeggen:—

Uitleg van woor-
den.

Het woord "ouder" zal insluiten de vader en moeder van een echt kind, en de moeder van een onecht kind;

De woorden "practiseerend geneesheer" zullen meenen eenen practiseerende geneesheer die gemachtigd is in dezen Staat te practiseeren, onder eenige wet nu of later van kracht in dezen Staat;

De benaming "pokstof" zal beteekenen pokstof genomen van eene vaars of van eene volgroeide koe-pok op den dag nadat de inenting eene week oud is, en voor er eenige "areola" gevormd is, het voorwerp waarvan die pokstof genomen wordt zijnde een gezonde zuigeling of kind dat niet te voren ingeent was, of eene gezonde jonge vaars.

27.—De gouvernements-secretaris zal altoos op die plaatsen die de Staatspresident zal bepalen, een voorraad gezonde pokstof laten houden, ten einde districts-geneesheeren en practiseerende geneesheeren met zooveel van de pokstof zonder betaling te voorzien als zij billijkerwijze noodig hebben. De kosten voor het verschaffen, aanhouden en voorzien van die pokstof zullen worden bestreden uit gelden die de volksraad voor doeleinden dezer wet zal toekennen.

Aanschaffing van
voorraad van pok-
stof.

Regulaties over gratis inenten, en tijden en plaatsen daarvoor.

28.—De Staatspresident mag regulaties uitvaardigen voor het gratis inenten of weder inenten door districts-geneesheeren of personen opzettelijk als inenters aangesteld, en voor het bepalen van plaatsen waar de inenting moet worden uitgevoerd, en ook, om van tijd tot tijd kennis te geven van de dagen en uren waarop de districts-geneesheer, of ander aangestelde inenter, op die plaats tegenwoordig zal zijn om diegenen die nog niet met goed gevolg ingeent zijn en die daar mogen verschijnen, in te enten.

Districts-geneesheer kan den gratis ingeente gelasten weder te verschijnen. Straf bij ongehoorzaamheid.

29.—Wanneer iemand, ouder dan veertien jaren, door een districts-geneesheer of iemand door den Staatspresident daartoe aangesteld, ingeent of weder ingeent is, zonder dat zoo iemand er voor heeft betaald, zal de districts-geneesheer of inenter zoo iemand mogen gelasten op dezelfde plaats en op denzelfden dag in de volgende week te verschijnen, ten einde zoo iemand onderzocht kan worden en men het gevolg der operatie kan te weten komen; en de districts-geneesheer of inenter zal, indien noodig, den persoon die ingeent of weder ingeent is en die daar verschijnt een certificaat geven aangaande het gevolg der operatie. Indien iemand zal weigeren te verschijnen of de districts-geneesheer of inenter niet zal toelaten het gevolg der operatie te onderzoeken, zal hij onderhevig zijn aan eene boete niet te boven gaande tien shillings.

Inenting gratis en niet verplichtend. Onderzoek naar gevolg van inenting.

30.—De ouders van elk kind in dezen Staat geboren na den eersten dag van Januari een duizend acht honderd vierentachtig, kunnen binnen twaalf maanden na de geboorte van dat kind, of indien wegens den dood, ziekte, afwezigheid, of onbekwaamheid van den ouder, of andere oorzaak, iemand de verzorging van dat kind zal hebben, kan zoo iemand, twaalf maanden na de zorg van het kind op zich te hebben genomen, dat kind door een practiseerend geneesheer laten inenten. Zoo dikmaals eenig zoodanig kind naar eenen districts-geneesheer of persoon opzettelijk door den Staatspresident als inenter aangesteld zal genomen zijn, zal die districts-geneesheer of inenter onder de regulaties door den Staatspresident gemaakt, dat kind zonder betaling inenten.

Niettegenstaande het in dit artikel bepaalde, zal het aan elk ouder vrijstaan om zijn kind of zijne kinderen te laten inenten of niet, en mocht hij verkiezen die inenting te laten doen, zal hij zulks kunnen laten geschieden door wie hij mag verkiezen, of die inenting zelve doen.

Onderzoek naar gevolg van inenting.

31.—In ieder geval waar een kind door een districts-geneesheer of inenter door den Staatspresident aangesteld, zonder betaling zal ingeent zijn, zal de ouder of persoon die de verzorging van het kind heeft, naar het geval mocht zijn, dat kind laten nemen op denzelfden dag in de volgende week naar den districts-geneesheer of inenter door wien de

operatie werd gedaan, zoo dat hij dat kind kan onderzoeken ten einde het gevolg der operatie te weten te komen, en desverkiezende pokstof van dat kind te nemen om andere operaties te doen; en mocht de operatie eene mislukking geweest zijn, zal die ouder of andere persoon, indien de districts-geneesheer of inenter zulks gelast, het kind dadelijk weer laten onderzoeken zoo als bij de vorige gelegenheid.

32.—Indien een districts-geneesheer, of inenter daartoe opzettelijk aangesteld, of practiseerend geneesheer van oordeel zal zijn, dat eenig kind dat drie malen zonder de gewenschte uitwerking door hem ingeent was niet voor inenting vatbaar is, of dat het kind dat tot hem gebracht wordt om te worden ingeent de kinderpokken heeft gehad, zal hij den ouder van het kind een certificaat in dier voege geven; en die ouder of ander persoon zal alsdan niet meer noodig hebben dat kind te laten inenten.

Certificaat van niet vatbaarheid aan inenting.

33.—Ieder ouder of persoon met de zorg van een kind belast minder dan veertien jaren oud, die verzuimen zal het kind na de inenting gratis te laten onderzoeken volgens de bepalingen van artikel 31, of die weigeren zal den districts-geneesheer of inenter opzettelijk daartoe aangesteld, toe te laten een redelijke hoeveelheid pokstof te houden of te halen uit den arm van eenig zoodanig kind dat volgens de bepalingen van dit gedeelte der wet gratis is ingeent, en in geen geval een billijke versoepeling voor dat verzuim zal kunnen inbrengen, zal, schuldig bevonden zijnde, aan eene boetebetaling onderhevig zijn niet te boven gaande twee pond.

Boete wanneer ouder ingeente kind niet laat onderzoeken, enz.

34.—Ieder kind dat tot eenige school toegelaten is of onderhouden of ondersteund wordt door eenige toekenning uit een publiek fonds, zal worden ingeent door den districts-geneesheer of enter opzettelijk als voorgezegd daartoe aangesteld, tenzij dat kind te voren ingeent zal zijn.

Inenting van schoolkinderen.

35.—De Staatspresident zal de inenting der inwoners van gevangnissen, bandietenstations, gekkenhuizen, verbeterhuizen, hospitalen, en andere plaatsen waar de armen of zieken ontvangen worden, mogen gelasten ten tijde hunner aankomst of daarna, en zal eenen ouderdom mogen verklaren waarna inenting onder dit artikel niet verplichtend zal zijn.

Inenting van inwoners van gevangnissen, gekkenhuizen, enz.

36.—Elk practiseerend geneesheer of door den Staatspresident aangestelde inenter zal verplicht zijn een behoorlijk register te houden van al de personen door hem ingeent en gratis certificaten van inenting af te geven.

Registers van inenting.

37.—Indien het blijken mocht aan den Staatspresident dat het gevaarlijk zijn zal dat begrafenissen van de door besmettelijke ziekte overledenen op de thans bestaande begraafplaatsen zullen plaats vinden, zal de Staatspresident, door eene kennisgeving in de *Gouvernements-Courant* te worden gepubliceerd, mogen gelasten waar de begrafenissen zullen plaats vinden.

Bepaling van begraafplaatsen in zekere gevallen.

Boete op begrafenis op verbodene plaatsen.

38.—Indien iemand na den tijd van zulke kennisgeving door den Staatspresident, een lichaam, dat aan eene besmettelijke ziekte overleden is in eenig kerkhof of begraafplaats of binnen de grenzen door die order of kennisgeving verboden, zal begraven of zulks toelaten, zal hij zich schuldig maken aan een boete niet te boven gaandetwintig pond sterling, of bij wanbetaling eene gevangenisstraf geen drie maanden te boven gaande.

AFDEELING III.—SYPHILIS.

Plicht van zekere personen ten opzichte van kleurlingen vermoed besmet te zijn.

39.—Wanneer het tot kennis van eenen veldcornet, assistentveldcornet, vrederechter, dienstheer, bewoner, huurder of eigenaar eener plaats, gebracht wordt, of wanneer er gronde redenen van verdenking bestaan, dat eenige kleurling in hun district als anderszins met syphilis besmet is, zullen zij verplicht zijn, onder straffe hierna te worden vermeld, zoodanigen kleurling met een pas en met eene opgave der bezittingen van zulken kleurling te zenden naar den districts-geneesheer ter inspectie.

Plichten van districts-geneesheer ten opzichte van zulke kleurlingen

40.—De districts-geneesheer zal zulken kleurling onderzoeken, en indien besmet bevonden, in geneeskundige behandeling nemen, des noods zoodanigen persoon met instructien omtrent afzondering en terugkeering aan zijn dienstheer of bewoner der plaats terugzenden, en voorts zoodanige bevelen geven en maatregelen treffen als hij onder de omstandigheden zal noodig vinden, zullende echter de landdrost aangaande zulke maatregelen en bevelen finaal beslissen, indien men zich daarover bij hem bezwaart.

Geneeskundige behandeling van kleurlingen.

41.—Ieder kleurling zal gerechtigd zijn zich op zijn eigen kosten geneeskundig te laten behandelen, mits, indien gerapporteerd zijnde, hij een schriftelijk bewijs van den veldcornet daarvan overlegt.

Plichten van zekere personen ten opzichte van blanken vermoed besmet te zijn.

42.—Aangaande blanken zijn bovengenoemde ambtenaren en elk burger verplicht, zoodra zij kennis krijgen of redelijke suspicie hebben, dat eenig blank persoon besmet is met syphilis en zich niet aan geneeskundige behandeling wil onderwerpen, dadelijk rapport te doen aan den districts-geneesheer.

Artikel 40 toepasselijk op blanken.

43.—Artikel 40 zal eveneens toegepast worden op blanke personen, tenzij zij bewijzen dat zij onder geneeskundige behandeling zijn van een geadmitteerd geneesheer.

Verdere plichten van districts-geneesheer.

44.—De districts-geneesheer waakt over de behandeling, verpleging, en indien noodig, voor de behoorlijke afzondering van zulke met de ziekte besmette personen, en indien zulke verpleging en afzondering van gouvernementswege moet plaats vinden, geeft hij den landdrost dadelijk kennis, ten einde het noodige te bewerkstelligen.

Behandeling tot geneezing.

45.—Niemand zal zich aan de geneeskundige behandeling mogen onttrekken alvorens hij genezen is, zullende de genees-

heer verplicht zijn aan elken genezen persoon een certificaat ter hand te stellen, dat hij onder zijne behandeling wegens syphilis geweest en genezen is.

46.—Van zoodanige personen als daartoe de middelen bezitten zal de districts-geneesheer voor medicijnen, onderzoek en behandeling (hetzij vrijwillige of gedwongene) betaling mogen eischen en ontvangen volgens tarief; voor de behandeling van onvermogenen geniet de districts-geneesheer van het gouvernement een jaarlijksch salaris, volgens overeenkomst met het gouvernement, niet te boven gaande twintig pond sterling.

Betaling van en tarief voor districts-geneesheer.

47.—De kosten van onderhoud, verpleging en afzondering van eenigen met syphilis besmet persoon worden door hem zelve betaald, met dien verstande, dat indien het gouvernement zoodanige kosten in eenig geval mocht voorschieten, dezelve van hem gevorderd zullen worden, en bij weigering van restitutie, op hem bij civiel proces zullen worden verhaald.

Kosten van onderhoud, enz., hoe gevorderd.

48.—Indien eenig persoon, die voor syphilis door den districts-geneesheer behandeld is, overeenkomstig artikels 40, 45 en 47, onvermogen of onmachtig is de kosten van verpleging en afzondering aan den districts-geneesheer of het gouvernement te voldoen, zal de landdrost, overeenkomstig hoofdstuk CXXXIII, afdeeling II, hem of haar voor het verschuldigd bedrag onder contract plaatsen bij een dienstheer, die gewillig zal zijn het verschuldigde voor te schieten of zich daarvoor verantwoordelijk zal stellen.

Onder contract plaatsen van personen nalatig zijnde kosten te betalen.

49.—Geen dienstheer of bewoner eener plaats zal gerechtigd zijn eenig persoon, met de ziekte besmet, van zijne plaats te laten trekken, voordat zulk persoon een certificaat van een geadmitteerd geneesheer zal hebben bekomen, dat hij van de ziekte hersteld is.

Vertrek van besmette persoon niet veroorloofd vóór genezing.

50.—Eenig persoon eenige der bepalingen dezer afdeeling overtredende, hetzij die de hem opgelegde plichten niet vervult, hetzij hij die zich tegen onderzoek of behandeling of tegen eenige der bevelen van den geneesheer verzet of die niet nakomt, hetzij hij die zich aan de geneeskundige behandeling onttrekt als anderszins, zal onderhevig zijn voor iedere overtreding of aan eene enkele boete geene vijftien pond sterling te boven gaande, verhaalbaar bij lastbrief op zijne goederen, of aan eene boete geene vijftien pond sterling te boven gaande of, in gebreke van betaling, gevangenisstraf geene drie maanden te boven gaande.

Straf bij overtreding.

51.—Indien eenig persoon, overeenkomstig artikel 50 dezer wet veroordeeld is tot boete en die heeft betaald, en daarna hardnekkig blijft weigeren aan de bepalingen dezer wet te voldoen, zal hij veroordeeld worden tot gevangenisstraf voor een tijd niet te boven gaande zes maanden, en gedurende het ondergaan dezer straf onder geneeskundige behandeling worden

Straf van gevangenzetting wanneer toepasselijk.

gesteld, en daaronder gehouden worden tot hij geheel zal genezen zijn.

Jurisdic tie der
Gerech tshoven
van Landdrosten.

52.—Aan de hoven der verschillende landdrosten in de districten, wordt speciale jurisdictie gegeven onder de voorzieningen dezer afdeeling.

AFDEELING IV.—MELAATSCHHEID.

Kennisgeving
door beambten aan
autoriteiten van
lijder aan me-
laatschheid.

53.—Zoodra in eenig district of wijk het ter kennis van den districtsgeneesheer of eenigen landdrost, veldcornet of vrederechter komt dat eenig persoon in zijn district of wijk aan melaatschheid lijdende is, zal de districts-geneesheer of landdrost aan den gouvernements-secretaris, de veldcornet of vrederechter aan den landdrost van het district, daarvan kennis geven. De Gouvernements-secretaris zal dan onmiddlijk den Staatspresident zulke kennisgeving voorleggen.

Verwijdering van
lijder, op genees-
kundig rapport.

54.—Op ontvangst van zulke kennisgeving zal de Staatspresident zulk persoon op kosten van het gouvernement doen onderzoeken door twee geneesheeren door den Staatspresident te worden benoemd, bij welk onderzoek de districts-geneesheer, zoo ver mogelijk, zal tegenwoordig zijn; het resultaat van hun onderzoek dat de persoon aan besmettelijke melaatschheid lijdende is zal aan den Staatspresident worden gerapporteerd; zulk rapport te worden overgelegd aan het Hoog Gerechtshof of een der rechters daarvan, dat, of die, daarop een lastbrief tot verwijdering zal kunnen verleen, naar zoodanige plaats in of buiten dezen Staat als de Staatspresident zal bepalen, zullende zoodanige lastbrief ter verdere uitvoering aan den Staatspresident worden toegezonden.

Terugvoer van
herstelden lijdende
of van niet-lijdende

55.—Indien eenig persoon die uit kracht van den lastbrief, in het vorig artikel bedoeld, uit den Staat is verwijderd, volgens verklaring van de geneeskundigen met zijne verpleging belast, hersteld is van besmettelijke melaatschheid, of verklaard wordt niet te zijn lijdende aan besmettelijke melaatschheid, zal de Staatspresident het recht hebben zulke personen op kosten van het Gouvernement te doen terugvoeren, zullende in zoodanig geval de lastbrief op applicatie van den staatsprocureur door het Hoog Gerechtshof of een der rechters daarvan worden vernietigd.

Regulaties.—On-
derzoek omtrent
lijders buitens-
lands verpleegd.

56.—De Staatspresident zal regulaties kunnen maken, ten einde de bepalingen van deze afdeeling van dit hoofdstuk ten uitvoer te brengen en dezelve tot algemeen naricht doen publiceeren, en is bovendien gemachtigd om van tijd tot tijd een bevoegd persoon af te vaardigen om naar den toestand van buitenslands verpleegde melaatschen een onderzoek in te stellen en daarover te rapporteeren.

Kosten van pro-
cedures.

57.—Al de proceduces voor het Hoog Gerechtshof of een der rechters daarvan, overeenkomstig deze afdeeling van dit hoofdstuk te doen, geschieden van staatswege op kosten van het gouvernement, door den staatsprocureur.

HOOFDSTUK XCVI.

OVER DE ADMISSIE VAN APOTHEKERS.

1.—Eenig persoon die niet minder dan vier jaren onder schriftelijk contract geapprenticeerd is geweest bij eenigen geadmitteerden geneesheer, apotheker, chemist of drogist, en den ouderdom van een-en-twintig jaar heeft bereikt, zal door den Staatspresident kunnen geadmitteerd worden om als chemist, apotheker of drogist in dezen Staat te practizeeren, mits hij overlegge een certificaat van een door den Staatspresident aan te stellen deskundige commissie, bestaande uit drie leden, dat hij een examen voor zoodanige commissie heeft afgelegd, en dat die commissie zijn admisse aanbeveelt.

Wie kan geadmitteerd worden als apotheker, enz.

2.—De acte van leerlingenschap in het voorafgaand artikel vermeld, of eene gecertificeerde kopie daarvan, zal binnen eene maand na het passeeren er van ten kantore van den registrateur van acten behoorlijk volgens wet verzegeld gedeponereerd en geregistreerd worden.

Registratie van acte van leerlingenschap.

3.—Voor zoodanig examen moet elk candidaat vooraf bij die commissie deponereeren de som van drie pond sterling, en zal elke admisse met zegels ter waarde van drie pond sterling belegd worden.

Depositum en bedrag van zegels op acte van admisse.

4.—Eenig persoon, die alreeds in het buitenland als apotheker, chemist of drogist is geadmitteerd geweest, of die eenig examen als zoodanig op eene buitenlandsche universiteit of andere wettige inrichting heeft afgelegd, en die in dezen Staat wenschte geadmitteerd te worden, zal zich eveneens aan de in artikel 1 genoemde commissie moeten wenden, die zijne getuigschriften zal onderzoeken, hem, indien noodig, een examen doen ondergaan en, naar het geval mocht zijn, hem het in artikel 1 bedoelde certificaat al dan niet ter hand stellen.

Bepalingen over personen buitenlands geadmitteerd.

5.—De bepalingen van artikels 2 en 3 zullen ook op personen in het hier voorafgaand artikel gemeld van toepassing zijn.

Artikels 2 en 3 op hen toepasselijk.

6.—Niets in dit hoofdstuk vervat zal beletten dat geadmitteerde geneesheeren hunne eigene apotheken houden, mits betalende de bij het tarief vastgestelde licentie, zullende zoodanige geneesheer, of zelve die apotheek bedienen of die doen bedienen door zoodanig geadmitteerd apotheker, chemist of drogist als in dit hoofdstuk bedoeld.

Geneesheeren kunnen apotheken houden.

7.—Zulke geadmitteerde geneesheeren en de personen volgens artikels 1 en 4 geadmitteerd, zullen wettiglijk het beroep van apotheker, chemist of drogist kunnen uitoefenen, na de bij de wet bepaalde licentie te hebben uitgenomen.

Geneesheeren en apothekers moeten licentie uitnemen voor apotheken.

8.—Eenig persoon, die volgens de bepalingen van dit hoofdstuk geadmitteerd mocht worden, eenige der bepalingen van dit hoofdstuk overtredende, zal door het landdrosthot

Straf voor overtredingen.

bij overtuiging gestraft worden met eene boete niet te boven gaande vijftig pond sterling, of in gebreke van betaling gevangenisstraf niet te boven gaande drie maanden.

Bepalingen over contracten van leerlingschap bestaande op 13 Mei 1887.

9.—De bepalingen van artikels 1 en 2 zijn niet van toepassing, zoo ver voorafgaande geschrevene contracten betreft, op leerlingen geappreenticeerd voor 13 Mei 1887 bij eenigen geadmitteerden geneesheer, apotheker, chemist of drogist, mits dat van zulk leerlingschap, binnen drie maanden na 13 Mei 1887 acte in geschrift werd opgesteld, meldende onder anderen, het tijdperk waarvoor zulk leerling alreeds dienst heeft gedaan, welke acte dan als hierboven bepaald, bij den registrateur van acten gedeponereerd en geregistreerd is geworden.

HOOFDSTUK XCVII.

OVER GENEESKUNDIGEN.

Wie kan geadmitteerd worden.

1.—Geene genees-, heel- of verloskundigen zullen van gouvernementewege worden toegelaten tenzij zij een diploma kunnen vertoonen dat zij aan eene hoogeschool hun examen als zoodanig hebben afgelegd, of de bewijzen leveren dat zij in de Kolonie de Kaap de Goede Hoop of in de Kolonie van Natal door het gouvernement toegelaten zijn als zoodanig te practiseeren.

Aanstelling van districts-doctoren.—Geen belooning voor ongeadmitteerden van Gouvernementewege.

2.—Districtsdoctoren kunnen worden aangesteld door den Staatspresident. Personen die niet geadmitteerd zijn als geneeskundigen kunnen alleen chargeeren voor medicijnen, door hen geleverd ten dienste van het gouvernement.

Tarief voor geneeskundigen.

3.—Het tarief voor geneeskundigen is overeenkomstig de schedule gevoegd bij dit hoofdstuk.

SCHEDULE.

TARIEF VOOR GENEES- EN HEELKUNDIGEN.

(A). IN CRIMINEELE EN GOVERNEMENTS-ZAKEN, ALSOOK TUSSEN DOCTORS EN HUNNE PATIENTEN.

Genees- en heelkundigen.	Voor het onderzoek van eenig persoon met certificaat	... ..	£ 1 1 0
	„ het ontleden van een lijk, met rapport	... ..	3 10 0
	Wanneer het ontleden plaats vindt aan een bedorven lijk	... ..	5 10 0
	Voor het ontleden van de stoffen der maag en darmen in verdachte gevallen van vergif, met rapport	... ..	10 0 0
	„ onderzoek van eenig <i>corpus delicti</i> , met rapport	... ..	2 10 0
	„ iedere visite binnen stad of dorp	... ..	0 5 0
	„ idem idem des nachts	... ..	0 10 0
	„ het geven van deskundige getuigenis voor ieder gerechtshof, per uur	... ..	0 5 0

HOOFD. XCVII.]

GENEESKUNDIGEN.

547

Niet te boven gaande per dag	£1 1 0
Voor een reis elk te uur te paard	0 10 0
„ het bijwonen van executie	2 2 0
„ „ „ corporeele straffen, in ge- vallen waar de straf 39 slagen te boven gaat	1 1 0
„ operaties naar den aard derzelve van 10s. tot	15 0 0
„ eene gewone verlossing	5 0 0
(B). IN CIVIELE RECHTERLIJKE ZAKEN.	
Voor het onderzoek van eenig persoon, met cer- tificaat	2 2 0
„ iedere noodige visite	0 10 0
„ idem 's nachts	1 0 0
„ het uitreiken van eenig certificaat niet hier- boven inbegrepen	1 1 0
„ het geven van deskundige getuigenis voor eenig gerechtshof, per uur	0 10 0
Niet te boven gaande, per dag	2 2 0
Voor eene daartoe noodige reis, elk uur te paard	0 10 0

HOOFDSTUK XCVIII.

OVER DEN VRIJEN GELDHANDEL.

1.—De geldhandel zal vrij zijn, en ieder zal het recht Vrije geldhandel hebben voor zijn geld zoo veel percenten te bedingen als hij zal goedvinden.

HOOFDSTUK XCIX.

OVER HET WISSELRECHT.

1.—Wanneer de betaaldag van eenen wisselbrief, schuld- Handelspapier be-
taling waarvan op
Zon- of feestdag
invult, wanneer
betaalbaar. bewijs, acceptatie of promesse of ander handelspapier op eenen Zondag of op eenen openbaren feestdag invult, is dezelve den volgenden dag betaalbaar.

2.—De openbare feestdagen zijn nieuwjaarsdag, de drie- Openbare feest-
dagen. en twintigste Februari, goede vrijdag, paaschmaandag, hemelvaartsdag, kersdag, de verjaardag van den Staatspresident en alsmede zoodanige andere dagen als in het vervolg als openbare feestdagen zullen vastgesteld worden.

3.—Wanneer de betaling van eenen wisselbrief of ander Handelspapier, be-
taling waarvan in-
vult op Zondag ge-
volgd door feest-
dag, of omgekeerd,
wanneer betaal-
baar. handelspapier invult op eenen openbaren feestdag die door eenen Zondag gevolgd wordt, is dezelve den volgenden Maandag, en wanneer de betaaldag invult op eenen Zondag die door eenen openbaren feestdag gevolgd wordt, is dezelve den volgenden Dinsdag betaalbaar.

Endossement in
blanco.

4.—De wettige houder van eenen wisselbrief of ander handelspapier, betaalbaar aan order, kan den eigendom daarvan overdragen bij een endossement in blanco, door zijne bloote naamteekening op dezelve te stellen.

Wettelijk rato van
interest indien
niet bedongen.

5.—Elke wisselbrief of ander handelspapier, waarin de rato van interest niet is bepaald, noch de plaats waar dezelve betaalbaar is, aangewezen, die niet op den vervaldag betaald zal worden, zal renten dragen tegen zes percent per jaar, gerekend van af den dag, wanneer dezelve door den houder of zijnen wettigen vertegenwoordiger ter betaling is aangeboden, aan dengene dien het geschrift aanwijst als den persoon aan wien de betaling gevraagd moet worden, of aan zijne laatstbekende woonplaats binnen dezen Staat.

Binnen welken tijd
geprotesteerd
moet worden.

6.—Wisselbrieven, promessen of ander handelspapier moeten worden geprotesteerd op den zesden dag na den vervaldag (of, indien die op een Zondag of openbaren feestdag valt, op den volgenden dag.)

Kennisgeving van
protest.

7.—Na het presentereen tot betaling en gedaan protest wegens non-betaling, zal de persoon zulk protest makende verplicht zijn binnen acht-en-veertig uren eene kennisgeving te bezorgen aan elk persoon wiens naam op zulke wissel, promesse of ander handelspapier voorkomt, in het dorp te worden overhandigd, maar indien buiten het dorp woonachtig, door de post.

Beëdiging van
protest; aanhech-
ting daarvan.

8.—Ook zal de persoon die het protest maakt verplicht zijn de acte van protest, alsmede de uitvaardiging der kennisgeving te beëdigigen, binnen acht-en-veertig uren na de presentatie, en het origineel protest te hechten aan de promesse, wissel of geprotesteerd stuk, om te dienen tot bewijs in geval van dagvaarding.

Door wier te ge-
schiedien.

9.—Zoodanige protesten kunnen geschieden door eenen openbaren notaris, procureur, of geadmitteerd agent of eenig onpartijdig persoon, mits zoodanig onpartijdig persoon niet in dienst zij van den houder van het te protesteeren stuk.

Veroorloofde pro-
testkosten.

10.—De volgende protestkosten worden toegelaten:—

(A).	Voor opmaking van protest van elke promesse, wissel of ander handelspapier met twee namen	... ..	... ..	... ..	... ..	£ 1	1	0
(B).	Voor opmaking van kennisgeving van elken naam op zoodanige wissel, promesse of handelspapier	!..	... ..	... ..	... ..	0	5	0
(c).	Voor opmaking van beëdigde verklaring wordende kopie protest niet vereischt.	... ..	... ..	... ..	... ..	0	5	0

HOOFDSTUK C.

—

DE WET OVER BEPERKTE VERANTWOORDELIJKHEID VAN NAAMLOOZE VENNOOTSCHAPPEN.

1.—De woorden “naamlooze vennootschap” in deze wet zullen beteekenen elke vennootschap waarvan het kapitaal verdeeld is, of welke men overeengekomen is in aandeelen te verdeelen, en zoo, dat gezegde aandeelen getransporteerd kunnen worden zonder uitdrukkelijk verlot van al de aandeelhouders, alsook elke vennootschap welke, bij hare daarstelling of door latere toelating, uit meer dan vijf-en-twintig leden zal bestaan.

Beteekenis der bevoording “naamlooze vennootschap.”

2.—Eenige aandeel-vennootschap kan een certificaat van registratie met beperkte verantwoordelijkheid van den registrateur van acten van dezen Staat verkrijgen, door aan de volgende voorwaarden te voldoen:—

Op welke wijze beperkte verantwoordelijkheid door vennootschappen nog te worden opgericht kan verkregen worden.

- (1). De directeuren, of provisioneele directeuren zullen, in hunne applicatie bij den registrateur van acten om zoodanige registratie, vermelden dat zoodanige vennootschap met beperkte verantwoordelijkheid zal worden opgericht;
- (2). Het woord “beperkt” zal het laatste woord van den naam der vennootschap zijn;
- (3). De acte van oprichting zal eene verklaring inhouden, vermeldende dat de vennootschap met beperkte verantwoordelijkheid is opgericht;
- (4). De acte van oprichting zal voltrokken worden door aandeel-houders, niet minder dan vijf-en-twintig in getal, aandeelhoudende gezamenlijk niet minder dan drie-vierde van het nominaal kapitaal der vennootschap, en er door ieder van zoodanige aandeelhouders voor rekening van zijne aandeelen niet minder dan tien pond sterling, per centum zal zijn betaald;
- (5). De betaling van voormeld per centum zal erkend zijn in, of geëndosseerd zijn op, de acte van oprichting; en de daadzaak dat hetzelfde *bonâ fide* aldus is betaald geworden, zal bevestigd worden door eene verklaring der directeuren of provisioneele directeuren of eenige twee hunner, afgelegd voor eenen vrede-rechter; en eene ware kopie van zoodanige acte van oprichting, en van de namen van alle personen die, ten tijde dat de applicatie gemaakt is om een certificaat van registratie met beperkte verantwoordelijkheid, aandeelen in de vennootschap zullen houden, te zamen met hunne woonplaatsen en het getal aandeelen door ieder gehouden, bevestigd, als zijnde zoodanige ware kopie, door eene verklaring der directeuren, of provisioneele directeuren, of eenige twee

hunner, afgelegd voor eenen vrederechter, geplaatst worden om door hem tot latere inzage te worden bewaard;

En wanneer aan zoodanige voorwaarden voldaan en zoodanige andere zaken en dingen gedaan zijn, zal de registrateur van acten een certificaat van registratie met beperkte verantwoordelijkheid aan eenige zoodanige vennootschap verleenē;

(6.) De verklaringen hierboven onder afdeeling No. 5 vermeld, zullen beschouwd worden als onder eede te zijn afgelegd, en in geval van valsheid zal de deponent beschouwd worden meened te hebben gepleegd.

Op welke wijze door vennootschappen alreeds opgericht.

3.—Eenige vennootschap, met uitzondering van diegenen die alreeds zijn opgericht, zoo als vermeld, mag een certificaat van registratie verkrijgen met beperkte verantwoordelijkheid, op de wijze en onderworpen aan de voorwaarden als volgt, namelijk:—

De directeuren van zoodanige maatschappij zullen het recht hebben, met toestemming van niet minder dan drievierden in getal en waarde van hare aandeelhouders, die tegenwoordig mogen zijn, in persoon of bij procuratie (wanneer procuratie door de acte van oprichting, wordt toegelaten) bij eenige algemeene vergadering tot dien einde bijeengeroepen, door eene kennisgeving van niet minder dan zes weken in de *Gouvernements-Courant* en in een of meer couranten gepubliceerd ter plaatse, of indien er geene courant aldaar wordt gepubliceerd, in een of meer couranten gepubliceerd in de stad of het dorp, dat het naaste aan de plaats ligt alwaar de bezigheid van zoodanige vennootschap gedreven wordt, zoodanige verandering in den naam, het bedrag van kapitaal opbetaald, en in de acte van vennootschap in het algemeen, te maken als noodig mocht zijn om certificaten van registratie met beperkte verantwoordelijkheid te verkrijgen; en wanneer aan zoodanige voorwaarden zal zijn voldaan zal de registrateur van acten aan zoodanige vennootschap in haren nieuwen naam, een certificaat van registratie met beperkte verantwoordelijkheid verleenē, en daarop zullen al de voorrechten en verplichtingen, hierdoor aan vennootschappen met beperkte verantwoordelijkheid verbonden hunne aandeelhouders, directeuren en bestuurders, aan zoodanige vennootschap in zoodanig certificaat vermeld, hare aandeelhouders, directeuren en bestuurders, verbonden worden.

Regulatiē te worden gevolgd wanneer een certificaat van registratie verkregen is.

4.—Iedere vennootschap, die een certificaat van registratie met beperkte verantwoordelijkheid heeft verkregen, zal verplicht zijn om te doen verwen of aanhechten en in goeden staat te houden, aan de buitenzijde van elk kantoor of plaats waarin die bezigheid der vennootschap gedreven wordt, op

eene zichtbare plaats, in letteren die duidelijk leesbaar zijn, den naam van de vennootschap, en zal haren naam gegraveerd hebben, in leesbare letters, op haar zegel, en zal haren naam vermeld hebben in leesbare letters, in alle kennisgevingen, advertentien en andere officieele publicatien van zoodanige vennootschap, en in alle wissels, promessen, orderbriefjes, geldorders, vrachtbrieven, facturen, kwitantien, brieven, en andere geschriften, gebruikt in het verrichten der bezigheid van de vennootschap.

5.—Indien zoodanige vennootschap niet haren naam zal doen verwen of aanhechten, en geverwd, aangehecht en in goeden staat zal houden op de wijze voormeld, zal elk der directeuren onderhevig zijn aan een boete vijf pond sterling niet te boven gaande, voor het niet alzoo doen verwen en aanhechten van haren naam, voor elken dag gedurende welke zoodanige naam niet alzoo geverwd is, of aangehecht en in goeden staat gehouden wordt; en indien eenige directeur of andere ambtenaar der vennootschap, of eenig persoon in haren naam, eenig zegel zal bezigen, voorgevende een zegel der vennootschap te zijn, waarop haar naam niet alzoo gegraveerd is als voormeld, of eenige kennisgeving, advertentie of andere officieele publicatie van zoodanige vennootschap zal uitgeven of doen uitgeven, of eenig wissel, promesse, orderbriefje, order om geld, vrachtbrief, factuur, kwitantie, brief of ander geschrift gebruikt in de bezigheidstransactien der vennootschap, waarin haar naam niet op de wijze voormeld wordt vermeld, zal hij onderhevig zijn aan een boete van twintig pond sterling, en zal verder persoonlijk verantwoordelijk zijn aan den houder van eenige zoodanige wissel, promesse, orderbriefje, of order om geld, voor het bedrag daarvan, tenzij die behoorlijk betaald zullen worden door de vennootschap.

Boeten wegens het niet volgen der regulatien.

6.—Geene vermeerdering van het nominaal kapitaal van eenige vennootschap die een certificaat van registratie met beperkte verantwoordelijkheid verkregen heeft, zal geadvertent of anderszins als gedeelte van het kapitaal der vennootschap behandeld worden, totdat zij bij den registrateur van acten geregistreerd is geworden, en geene zoodanige registratie zal plaats hebben, tenzij eene acte aan den registrateur worde geproduceerd, voltrokken door aandeelhouders, aandeelen houdende ten bedrage gezamenlijk van ten minste drie-vierden van het voorgestelde vermeerderde kapitaal der vennootschap, en tenzij het aan den registrateur, door zoodanige erkentenis en verklaring als hiervoren vermeld, bezeugen is, dat op elk zoodanig aandeel er door den houder er van betaald is geworden een bedrag van niet minder dan tien pond sterling per centum; en indien eenige zoodanige vermeerdering van kapitaal als voormeld, geadvertent of anderszins behandeld wordt als gedeelte van het kapitaal der vennootschap, voor dat dezelve alzoo geregistreerd is ge-

Vermeerdering van nominaal kapitaal te worden geregisteerd.

worden, zal ieder directeur van zoodanige vennootschap zich onderhevig maken aan eene boete van vijftig pond sterling. En de betaling van het hierboven vermeld percentum zal erkend worden in, of geendosseerd zijn op, de acte aldus geproduceerd, en de daadzaak dat dezelve *bonâ-fide* aldus betaald is geworden zal bevestigd worden door eene verklaring der directeuren of twee hunner, gemaakt voor eenen vrederechter, op welke verklaring toepasselijk zal zijn afdeeling 6 van artikel 2 dezer wet.

Kopiën van nieuwe of supplementaire acten van oprichting te worden geregistreerd.

7.—Binnen eene maand van af de dagteekening van eenige nieuwe of supplementaire acte van oprichting, die ten eenigen tijde, gedurende het bestaan van eenige vennootschap die een certificaat van registratie met beperkte verantwoordelijkheid onder deze wet heeft verkregen, zal er door de directeuren van iedere zoodanige vennootschap aan den registrateur van acten opgezonden worden, eene ware kopie van zoodanige nieuwe of supplementaire acte van oprichting, bevestigd als zoodanige ware kopie op de wijze voormeld, en te worden bewaard ter latere inzage als voormeld.

En in de maanden van Januari en Juli van elk jaar zullen de directeuren van iedere zoodanige vennootschap die een certificaat van registratie met beperkte verantwoordelijkheid heeft verkregen, de volgende opgave aan den registrateur van acten maken of doen maken:—

Eene opgave volgens de schedule hieraan gehecht, en bevattende de bijzonderheden welke in het register van overdracht van aandeelen, op het boek door zoodanige vennootschap gehouden, genotuleerd zijn sedert de voorgaande halfjaarlijksche opgave, of in geval van de eerste van zoodanige opgaven gemaakt door zoodanige vennootschap, sedert de registratie er van zoo als voormeld door den registrateur van acten, en ook van de veranderingen in de namen van alle aandeelhouders van zoodanige vennootschap, wier namen door huwelijk of anderszins mogen veranderd zijn geworden, sedert de voorgaande halfjaarlijksche opgave, of sedert de registratie der vennootschap door den registrateur van acten, zoo als het geval mocht zijn. En indien, binnen eenig zoodanig tijdperk, zoodanige opgave niet gedaan wordt, dan zal ieder directeur der vennootschap onderhevig zijn aan eene boete twintig pond sterling niet te boven gaande; mits dat indien eenige vennootschap, die eenig certificaat zoo als voormeld heeft verkregen, zijne hoofd-bezigheidsplaats in eenig district van den Vrijstaat hebben zal, anders dan te Bloemfontein en het district daarvan, dan zal een ware kopie van de voormelde opgave, bevestigd als zoodanig ware kopie, op de wijze voormeld naar den registrateur van acten te worden opgezonden, ook aan den landdrost van zoodanig district worden opgezonden; en in geval zoodanige opgave niet opgezonden zal worden in de maanden voormeld, zal ieder directeur eener vennootschap

aldus nalatende zoodanige opgave te maken, onderhevig zijn aan een boete, twintig pond sterling niet te boven gaande.

8.—Indien, te eeniger tijde, een persoon deelnemende in het transport van een aandeel, de directeuren van eenige zoodanige vennootschap in geschrift zal verzoeken om eene opgave er van te maken, dan zullen de directeuren, onmiddelijk na zulk verzoek, dezelve dienovereenkomstig maken; mits echter dat de directeuren van den persoon die zoodanig verzoek maakt, mogen eischen om eenige onkosten, die mochten veroorzaakt worden om de opgave voormeld te maken, te vergoeden.

Opgave van een enkel overdracht kan gemaakt worden.

9.—Het zal aan ieder persoon vrijstaan om de opgaven, acten, registers en bladwijzers, die gemaakt worden aan, of gehouden zullen worden door den registrateur van acten en landdrost, overeenkomstig de voorzieningen van deze wet, in te zien, en er zullen moeten worden betaald voor zoodanige inzage zoodanige leges als van tijd tot tijd door den Staatspresident, met advies en toestemming van den uitvoerenden raad, tot dien einde zullen worden bepaald, niet te boven gaande één shilling voor iedere zoodanige inzage; en het zal aan eenig persoon vrijstaan om te vorderen dat eene kopie of uittreksel van eenige zoodanige opgave of acte gecertificeerd zal worden door den gezegden registrateur van acten; en er zullen voor zoodanige gecertificeerde kopie of uittreksel betaald worden zoodanige leges als de Staatspresident, met advies en toestemming van den uitvoerenden raad, van tijd tot tijd daaromtrent mocht bepalen, niet te boven gaande negenpence voor iedere bladzijde van zoodanige kopie of uittreksel; en dat in alle hoven van dezen Staat zoodanige kopie of uittreksel alzoo gecertificeerd, aangenomen zal worden als getuigenis, zonder bewijs van de naamtekening daarop of het zegel van het kantoor daaraangehecht.

Opgaven, enz., moeten terinzage open liggen.

De leges in dit artikel bepaald voor kopien of uittreksels zullen worden betaald en ingevorderd door aanhechting van zegels aan die stukken.

Leges voor inzage en nemen van kopie

10.—Iedere vennootschap zal, wanneer zij geregistreerd wordt, of een certificaat van registratie met beperkte verantwoordelijkheid ontvangt, aan den registrateur van acten de volgende sommen betalen:

Leges voor registratie van vennootschap.

Wanneer het nominaal kapitaal vijf duizend pond sterling of minder zal zijn, de somma van tien pond sterling. Wanneer het nominaal kapitaal meer dan vijf duizend pond sterling, en niet meer dan twintig duizend pond sterling zal zijn, de som van twintig pond sterling. Wanneer het nominaal kapitaal boven twintig duizend pond sterling zal zijn, de som van dertig pond sterling.

En behalve de sommen en leges hierboven bepaald te worden betaald, zullen er door zoodanige vennootschap, geregistreerd als voormeld betaald worden zoodanige andere leges

voor eenige werkzaamheden door den registrateur van acten krachtens de bepalingen van dit hoofdstuk te worden verricht, als de President met advies en consent van den uitvoerenden raad, van tijd tot tijd daaromtrent zal bepalen.

De leges in dit artikel bepaald voor registratie van vennootschap, of een certificaat van beperkte verantwoordelijkheid, zullen worden betaald en ingevorderd door aanhechting van zegels aan die stukken.

Leden van vennootschap niet verantwoordelijk voor eenige schuld, tenzij als voorzien in dit hoofdstuk.

11.—De leden van eenige naamlooze vennootschap, die aldus een certificaat van registratie met beperkte verantwoordelijkheid heeft verkregen zullen niet, nadat zoodanig certificaat uitgereikt is, verantwoordelijk zijn, niettegenstaande eenige wetten het tegendeel bevattende, op eenig vonnis, decreet, of order die tegen zoodanige vennootschap zal worden verkregen, of voor eenige schuld of verbintenis der vennootschap, verder of anders dan hierin later wordt bepaald.

Gevolg van executie verleend tegen de vennootschap.

12.—(A.) In geval dat executie of eenig ander proces daarmede overeenkomende, zal verleend zijn tegen het vast of roerend eigendom der vennootschap, en dat er niet genoegzaam gevonden wordt waarop zulke executie of andere proces kan worden verhaald, dan kan zoodanige executie of andere proces verleend worden tegen eenige der aandeelhouders tot het bedrag van de gedeelten hunner respectieve aandeelen in het onopbetaalde kapitaal der vennootschap, doch geen aandeelhouder zal aansprakelijk zijn voor betaling in voldoening van zoodanige executie of ander proces, voor eenige grootere som dan die gelijk staat met het gedeelte van zijne onopbetaalde aandeelen.

(B.) Mits altijd dat geene zoodanige executie zal worden verleend tegen eenen aandeelhouder, tenzij op order van het hof, of van eenen rechter van het hof voor welke de actie, rechtsvordering of ander proces zal zijn gebracht of ingesteld, en zulk hof of rechter zal dientengevolge executie kunnen bevelen met de redelijke kosten van zoodanige order, te worden getaxeerd door den registrateur van gemeld hof; en het zal wettig zijn voor eenigen persoon die gerechtigd is om zoodanige executie te verkrijgen, om, ten einde zich te vergewissen van de namen der aandeelhouders, en het bedrag van het kapitaal dat overblijft om betaald te worden op hunne respectieve aandeelen, ten eenigen redelijken tijde het register van aandeelhouders in te zien, zonder betaling van eenige leges.

Executie tegen vorigen houder.

13.—In geval dat executie, of eenig ander proces gelijkstaande met executie, zal verleend geweest zijn tegen de roerende of onroerende goederen van iemand die ten dien tijde aandeelhouder is, en er niet genoeg kan gevonden worden waarop de executie of zulk ander proces verhaald kan worden, dan kan executie, of ander proces gelijkstaande met executie, verleend worden tegen eenigen vroegeren houder of houders van de aandeelen van zoodanigen ten dien tijde in gebreke

zijnde aandeelhouder, voor zoodanig bedrag als de gemelde aandeelhouder niet heeft opbetaald, ter voldoening der verleende executie of ander proces gelijkstaande met executie; mits echter:—

- (1). Dat niets in dit artikel vervat zal verstaan worden om eenen vroegeren aandeelhouder of houders, als hiervoren vermeld, aansprakelijk te stellen voor eenig hooger bedrag, dan dat waarvoor hij aansprakelijk zou, of zij aansprakelijk zouden zijn, onder de voorzieningen dezer wet, indien hij de houder ware of zij de houders waren geweest van zoodanige aandeelen ten tijde dat zulke executie of ander proces gelijkstaande met executie verleend werd;
- (2). Dat in geval van executie tegen eenen vroegeren aandeelhouder, die aandeelhouder (*a*) een aandeelhouder zal moeten zijn geweest, ten tijde dat het contract of de overeenkomst nopens welke het vonnis of de order van het hof gegeven is, werd aangegaan; of (*b*) een aandeelhouder geworden is gedurende den tijd dat zulk contract of zulke overeenkomst nog niet was uitgevoerd, of onvoldaan was; (*c*) een aandeelhouder was ten tijde dat het vonnis of order verkregen werd;
- (3). Dat in geen geval executie zal verleend worden, op zoodanig vonnis of zoodanige order, tegen den persoon of de vaste of losse goederen van eenigen vorigen aandeelhouder, na het verloop van twee jaren onmiddelijk volgende op dat waarin die opgave van het transport der aandeelen van den persoon, of personen die men verlangt aansprakelijk te stellen, aan den registrateur van acten, volgens voorzieningen van artikels 6, 7, en 8 dezer wet zal zijn opgegeven;
- (4). Verder dat de voorzieningen van deze afdeeling, niet-tegenstaande eenig iets dat in eenig ander gedeelte derzelve moge bepaald geweest zijn, of worden zal, van toepassing zullen zijn op eenige naamlooze vennootschap opgericht met het doel om eene bankbezigheid te drijven, mits echter, dat in geen geval zal executie verleend worden op een vonnis of order tegen den persoon of vaste of losse goederen van eenen vorigen houder van aandeelen in zoodanige bankinrichting, na verloop van twee jaren nadat de aandeelen van den vorigen houder van aandeelen die men verlangt aansprakelijk te stellen, zullen getransporteerd zijn in de boeken van zoodanige inrichting, op goedkeuring der directeuren daarvan, en de gemelde vorige aandeelhouder daarvan kennis zal gegeven hebben in de *Gouvernements-Courant*, en in eene of meer der nieuwsbladen (indien er eenige zijn)

die gepubliceerd worden in de stad of het dorp, alwaar de bankinrichting hare voornaamste bezigheid drijft, indien zoodanige plaats alwaar zij hare bezigheid drijft in eenig ander district zij dan het district Bloemfontein, dat hij opgehouden heeft een aandeelhouder te zijn in de bankinrichting, en dat geen aandeelhouder in zulke bankinrichting zal aansprakelijk zijn voor hetzelfde bedrag waarvoor hij aansprakelijk zoude zijn indien deze wet nimmer was vastgesteld.

Verantwoordelijkheid van directeuren die een dividend verklaren wanneer de vennootschap insolvent is.

14.—In geval de directeuren van eenige zoodanige vennootschap eenig dividend zullen verklaren en uitbetalen, terwijl hun bekend is dat de vennootschap insolvent is, of eenig dividend toekennen, waarvan zij weten dat de betaling dezelve zoude insolvent maken, dan zullen zij gezamenlijk en afzonderlijk verantwoordelijk zijn voor de dan bestaande schulden der vennootschap, en voor de schulden die daarna aangegaan zullen worden, zoo lang zij respectievelijk in hunne betrekking blijven; mits echter, dat het bedrag waarvoor zij aldus verantwoordelijk zullen zijn niet het bedrag van zulk dividend zal te boven gaan, en dat indien eenige der directeuren afwezig zullen zijn ten tijde van het maken van het dividend, of er tegen zullen objecteeren, en hunne objectien in geschrifte zullen overleggen bij den klerk der vennootschap, zullen zij bevrijd zijn van zoodanige verantwoordelijkheid.

Schuldbewijzen van aandeelhouders niet aanneembaar in betaling voor aandelen.

15.—Geen schuldbewijs of erkenntis, gegeven door den aandeelhouder aan de vennootschap waarvan hij aandeelhouder is, hetzij verzekerd of niet door eenig verband of anderszins, zal beschouwd worden als betaling voor eenig geld door hem verschuldigd op eenig door hem gehouden aandeel.

Rechten van crediteuren en aandeelhouders van vennootschap vóór registratie behouden.

16.—In geval eenige vennootschap opgericht voor het inwerkingtreden dezer wet een certificaat van registratie met beperkte aansprakelijkheid zal verkrijgen, dan zal het verleenen van zoodanig certificaat niet eenig recht aandoen of benadeelen dat eenig crediteur of andere persoon zal verkregen hebben tegen de vennootschap in derzelver lichamelijke hoedanigheid, of tegen eenigen persoon destijds zijnde of vroeger gewoest zijnde een aandeelhouder der vennootschap, maar elke zoodanige crediteur of ander persoon zal gerechtigd zijn tot alle hulpmiddelen tegen de vennootschap in hare lichamelijke hoedanigheid en tegen ieder persoon die destijds een aandeelhouder is of vroeger was, als waartoe hij zou gerechtigd zijn geweest in geval zoodanig certificaat niet ware verkregen.

Rechten niet verloren door verandering van naam der vennootschap.

17.—Geene verandering in de benaming van eenige vennootschap, gemaakt uit kracht van deze wet, zal eenig recht, dat de vennootschap voor de verandering tegen eenige andere vennootschap of eenigen anderen persoon verkregen heeft, of welk eenige andere vennootschap of andere persoon ver-

kregen heeft tegen zoodanige vennootschap aandoen of benadeelen; maar elke zoodanige vennootschap als tegenover iedere andere vennootschap of anderen persoon, en elke andere vennootschap, of elke andere persoon als tegenover zoodanige vennootschap en derzelve leden, zal gerechtigd zijn tot alle zulke hulpmiddelen waartoe hij of zij zou of zouden gerechtigd geweest zijn indien geene verandering van dien aard gemaakt ware; en geene verandering van genoemden aard zal eenige gerechtelijke procedures welke hangende waren ten tijde dat zulke verandering gemaakt werd, te niet doen of zonder uitwerking stellen.

18.—Iedere vennootschap waarvan de verantwoordelijkheid der aandeelhouders zal beperkt zijn door eenig bijzonder besluit, genomen gedurende deze of eenige vorige zitting van den volksraad, of bij eenige wet of eenige vroegere wetgeving van dezen Staat, zal onderworpen zijn aan artikelen 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15 en 17 dezer wet, in zoo verre die voorzieningen niet strijdig zijn met de voorzieningen van eenige zoodanige vroegere wet, en de directeuren en andere bestuurders der vennootschap zullen onderhevig zijn aan de strafbepalingen in de gemelde artikelen bepaald, in geval zij nalatig zijn in het nakomen der bepalingen in die artikelen voorgeschreven.

Vroegere vennootschappen onderworpen aan zekere artikelen van dit Hoofdstuk.

Het woord "beperkt," zooals bepaald in het geval van alle aandeel-vennootschappen die onder het effect dezer wet sorteeren, zal het laatste woord zijn in de benaming der vennootschap, wat dan ook in zoodanige wet moge bepaald zijn; mits echter, dat het niet noodig zal zijn voor zulke vennootschap om van den registrateur van acten een certificaat van registratie met beperkte aansprakelijkheid te verkrijgen, of aan den registrateur te betalen de sommen vermeld in artikel 10, als te worden betaald door iedere vennootschap, wanneer zij geregistreerd wordt of op ontvangst van zoodanige certificaat van registratie met beperkte aansprakelijkheid.

19.—Het zal onwettig en ongeoorloofd zijn voor vennoten van eene handelsfirma, of aanverwanten in de opgaande, nederdalende, of zijlinie tot en met den derden graad, hetzij door bloed of aanhuwelijking, terzelfder tijd als directeuren zitting te nemen en te handelen, of aangesteld of benoemd te worden in eene en dezelfde maatschappij met beperkte verantwoordelijkheid opgericht.

Wie verboden worden directeuren te zijn van naamlooze vennootschappen.

20.—Niemand zal in eenige maatschappij, met beperkte aansprakelijkheid opgericht, tot auditeur kunnen worden benoemd of aangesteld, of als zoodanig kunnen handelen, indien

Wie verboden worden auditeuren te zijn van naamlooze vennootschappen.

- (A.) Een of meer der directeuren dier maatschappij zijn vennoot is of vennoten zijn;
- (B.) Een of meer directeuren der maatschappij met zoodanigen persoon, hetzij in opgaande, nederdalende, of zijlinie tot en met den derden graad, in den bloede of door aanhuwelijking verwant is of zijn;

(c). Zoodanig persoon in dienst is van een of meer directeuren van zulke maatschappij.

Onwettig verklaring van dergelijke aanstellingen.

21.—Indien in eenige maatschappij opgericht met beperkte aansprakelijkheid, eenig directeur of auditeur mocht zijn aangesteld of benoemd of zitting hebben en handelen, die valt in en binnen de in artikelen 19 en 20 genoemde verbodene termen of graden van aanverwantschap, zal zulke benoeming en aanstelling geacht worden te zijn ongeoorloofd, onwettig en krachteloos; en de aandeelhouders van zoodanige maatschappij zullen zoo spoedig mogelijk daarna, op de bij de statuten der maatschappij omschrevene wijze, in plaats van den hiermede onbevoegd verklaarden directeur of auditeur, een ander in zijne plaats benoemen of aanstellen

Rapporten van directeuren vooraf gedrukt te worden.

22.—Eenig rapport, bevattende verslag omtrent de ver-richtingen en het beheer der geldmiddelen, of den finantieelen toestand van dergelijke maatschappij, door de directeuren aan de aandeelhouders ter goed- of afkeuring te worden overgelegd op eenige vergadering der aandeelhouders, zal minstens veertien dagen voor den dag voor zoodanige bijeenkomst bepaald, gedrukt, aan de aandeelhouders van zulke maatschappij worden toegezonden of ter hand gesteld.

SCHEDULE.

(ZIE ARTIKEL 7.)

OPGAVE, OVEREENKOMSTIG DE VOORSCHRIFTEN VAN DE WET
OVER DE BEPERKTE VERANTWOORDELIJKHEID VAN NAAMLooZE
VENNOOTSCHAPPEN, BETREKKELIJK HET TRANSPORT VAN
AANDEELEN.

Schedule.

Naam der Vennootschap	Bezigheid of doel.	Plaats of hoofdplaats (indien er meer dan eene plaats is) der bezigheid.	
Naam en woonplaats van personen door wien overdracht gemaakt is.	Naam en woonplaats van persoon ten behoeve van wien transport is gedaan	Onderscheidene nummers der getransporteerde aandelen.	Datum van transport

AANDEELHOUDERS WIER NAMEN ZIJN VERANDERD GEWORDEN
WEGENS HUWELIJK OF ANDERSZINS.

Vorigenaam.	Vorige woon- plaats.	Tegenwoordige naam.	Tegenwoordige woonplaats.	Onderscheidene nom- mers der aandeelen.

Datum.

Handteekening.

HOOFDSTUK CI.

ACTE VAN OPRICHTING VAN DE NATIONALE BANK.

AFDEELING I.—ALGEMEENE BEPALINGEN.

1.—De naam van deze bank is “de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt).” Benaming der Bank.

2.—De Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt) heeft haar hoofdkantoor te Bloemfontein. Hoofdkantoor.

3.—De Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt) is opgericht voor den tijd van één-en-twintig jaren, gerekend van af den 27sten Juni 1877, doch zal het geoorloofd zijn bij de jaarlijksche algemeene vergadering van aandeelhouders te worden gehouden in het jaar 1898, bij besluit van drie- vierde der aandeelhouders tegenwoordig bij die bijeenkomst, en van den volksraad, te verklaren dat deze acte verlengd zal worden voor den tijd van veertien jaren, en zulk besluit zal bindend zijn op alle aandeelhouders, en het zal alzoo geoorloofd zijn om het bestaan van gemelde bank op gelijke wijze na verloop van die veertien jaren te verlengen voor een verder tijdperk van veertien jaren, altoos onderworpen aan de bepalingen van artikelen 105 en 106 van deze acte. Duur van bestaan van Bank.

4.—De aansprakelijkheid van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat is beperkt, in dier voege, dat de verschillende aandeelhouders, hunne erfgenamen, boedelredderaars of rechtverkrigenden in geen geval en onder geene omstandigheid tot vergoeding gehouden zullen zijn van eenige schulden of verliezen van, of aanspraken op, gemelde bank die meer of hooger zullen zijn dan tweemaal de waarde van hunne aandeelen, te weten, voor het opbetaald bedrag en nog eenmaal zoo veel. Aansprakelijkheid hoedanig beperkt

5.—Deze acte van oprichting van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt) is gewettigd en bekrachtigd, op het principe van beperkte aansprakelijkheid door den volks- Beperktheid volgens plaatselijke wetten.

raad als wetgevend gezag van den Oranjevrijstaat, niettegenstaande eenig voorschrift van het Romeinsch-Hollandsch recht strijdig met gemeld principe; en de bepalingen dezer acte moeten worden aangemerkt als wet in alle gerechtshoven van den Oranjevrijstaat.

Verbetering en veranderingen, enz., van acte, van oprichting.

6.—De bepalingen dezer acte van oprichting zullen kunnen worden veranderd, gewijzigd en verbeterd bij besluit van drie-vierde gedeelte der aandeelhouders tegenwoordig bij eene jaarlijksche algemeene vergadering, persoonlijk of door volmacht, onderworpen aan de goedkeuring van den volksraad van den Oranjevrijstaat.

AFDEELING II.—BEZIGHEID.

Bezigheden der Bank.

7.—De bezigheid van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt) sluit in alle soorten van bankbezigheid, het ontvangen van deposita van geld, hetzij op renten of niet, het openen van kassa-credieten; het leenen van geld op reële, personeele, of gemengde securiteiten, op kassa, crediet, of andere rekeningen; op polissen, verbanden, debentuur, wisselbrieven, promessen, credietbrieven of andere schuldbrieven; of op belastingen of heffingen van curatoren of commissarissen van publieke lichamen of publieke werken; het verdisconteeren van wisselbrieven, promessen of andere obligatien; het handelen in specie, wisselbrieven, promessen, of andere schuldbrieven; het maken, uitgeven, en in circulatie brengen binnen den Oranjevrijstaat van banknoten betaalbaar aan houder op aanvraag, het voorschieten van geld op eigendomstitels, producten, gouvernements- of publieke effecten (stocks); aandeelen van banken, assurantie, spoorweg- of andere maatschappijen, of op eenig ander eigendom, fondsen, of effecten van welken aard ook; het aankopen van eigendom waar zulks in belang van de bank vereischt wordt, en verder het verrichten van alle zaken die behooren tot of blijken wenschelijk te zijn voor deze oogmerken.

AFDEELING III.—KAPITAAL.

Kapitaal der Bank en verdeling daarvan.

8.—De Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt) wordt opgericht met een kapitaal van £100,000, in twintig duizend aandeelen van £5 elk, met dien verstande, dat het gouvernement van den Oranjevrijstaat het bedrag inlegt van 14,000 aandeelen groot £70,000, terwijl de overige 6,000 aandeelen bij publieke intekening verdeeld zullen worden, doch zullen burgers of inwoners van den Oranjevrijstaat bij de toedeling de voorkeur hebben, onder voordeelen en bepalingen hieronder volgende, en met voorbehoud wanneer zulks hierna wenschelijk geoordeeld mocht worden door drie-vierde gedeelte van de aandeelhouders en onder goedkeuring van den volksraad, het gemeld kapitaal te kunnen vermeerderen tot £200,000 door verdere uitgifte van aandeelen van tijd tot tijd op zoodanige voorwaarden als de directeuren in functie mogen raadzaam achten.

AFDEELING IV.—AANDELEN.

9.—Eene applicatie geteekend door of ten behoeve van eenigen applicant, voor aandeele in de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), die gevolgd wordt door eene toekenning van aandeele daarop, zal genomen worden als eene aanneming van aandeele binnen de meening van deze acte; en elk persoon die aldus of op andere wijze eenig aandeel of aandeele verkrijgt, en wiens naam op het register bekend zal staan, zal worden betracht als aandeelhouder voor alle oogmerken in deze acte vermeld.

Wie aandeelhou-
ders zijn.

10.—Elk aandeelhouder zal het recht hebben op een certificaat onder het zegel van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), vermeldende het aandeel of de aandeele die hij houdt en het bedrag daarop betaald, tegen betaling van één shilling sterling, welk certificaat zal zijn als volgt:—

Certificaat van
aandeele.

CERTIFICAAT VAN AANDEEL IN DE NATIONALE BANK VAN DEN
ORANJEVRIJSTAAT (BEPERKT).

No. £5.

Wij ondergeteekenden, directeuren van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), certificeeren hiermede, dat A.B., van , eigenaar is van aandeel No. , bedragende £5 (vijf pond sterling) elk, in het kapitaal van gemelde bank, opgericht onder acte van waarborg, dd. 27 Juni 1877, zoo als verbeterd bij Ordonnantie No. 31, 1884, hetwelk overgemaakt kan worden onder goedkeuring der directeuren van gemelde bank.

Bloemfontein, Oranjevrijstaat.

C. D.	} Directeuren.
E. F.	
G. H.	

Ik, A. B., neem hiermede gemeld aandeel No. aan, onderworpen aan de voorwaarden, voorzieningen en bepalingen in gemelde acte van waarborg.

A. B.

Geboekt

J. H., Bestuurder.

11.—Indien enig zoodanig certificaat zal wegraken of door gebruik verouderd worden, zal het vernieuwd kunnen worden tegen betaling eener som van twee shillings en zes-pence, mits altoos voldoende bewijs geleverd wordt aan den raad van directeuren van het eigendomsrecht van den aanvrager.

Nieuwe certifica-
ten voor die welke
verouderd of ver-
loren zijn.

12.—De Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt) zal een eerste en preferent verband hebben op alle aandeele van eenigen aandeelhouder, voor alle gelden verschuldigd aan gezegde bank door hem alleen of te zamen met iemand anders, en waar een aandeel eigendom wordt van meer dan een per-

Preferentie van
Bank op aandeele

soon tegelijk, zal gemelde bank voorzeggde preferentie daarop hebben voor alle gelden alzoo verschuldigd aan dezelve door alle eigenaars daarvan, of eenigen van hen, en de directeuren kunnen, en worden hierdoor gemachtigd, de aandeelen van zulke aandeelhouders verbeurd te verklaren, hetzij voor het geheel of een gedeelte zoo als het geval mocht vereischen, en de aandeelen te verkoopen of van de hand te zetten, en de opbrengst daarvan aantewenden tot betaling of voldoening van het geheel of eenig gedeelte van de gelden alzoo verschuldigd.

Gezamenlijke houders van aandeelen niet toegelaten.

13.—Gezamenlijke houders van aandeelen worden niet toegelaten, tenzij door huwelijk, erfenis of legaat; en in eenig zoodanig geval zijn alle de houders van zulk aandeel gezamenlijk en afzonderlijk aansprakelijk daarop, doch zal alleen een van zulke gezamenlijke houders, die door zijne medehouder of houders daartoe gemachtigd mocht zijn, door de bank worden aangemerkt als vertegenwoordiger van zulk aandeel of aandeelen.

Aandeelen onverdeelbaar.

14.—Geen aandeel zal kunnen worden verdeeld.

Geregistreeerde aandeelhouder alleen in aanmerking genomen.

15.—De bank zal niet gehouden zijn aan, of behoeven te letten op, eenige bijkomende omstandigheid, toekomstige of gedeeltelijke belang in eenig aandeel, of eenig ander recht in eenig aandeel, dan het uitsluitend recht van den persoon bekend staande als geregistreeerde houder daarvan of gemachtigd door gezamenlijke houders als vertegenwoordiger derzelve.

Dividenden aan wie betaalbaar.

16.—Geen aandeelhouder die zijnen naam of woonplaats zal veranderen, of die, eene vrouw zijnde, huwen zal, noch de man van zulke laatstgenoemde vrouwelijke aandeelhouder, zal het recht hebben eenig dividend te ontvangen, of te stemmen, tenzij kennisgeving van zoodanige verandering van naam, woonplaats of huwelijk, en in geval van huwelijk, behalve zulke kennisgeving voldoende bewijs van overdracht van wettige rechten (indien eenige) gegeven zij aan gemelde bank ter fine van registratie.

AFDEELING V.—OVERDRACHT EN OVERGANG VAN AANDEELEN.

Registers van aandeelen en van overdrachten

17.—De directeuren zullen twee boeken doen aanleggen en houden, een te worden genoemd "het register van aandeelen," en een te worden genoemd "het register van overdracht," en zullen daarin doen registreeren de namen der aandeelhouders en getrouwe aantekeningen van elke overmaking; en zullen deze boeken open liggen ter inspectie bij elke jaarlijksche algemeene vergadering van aandeelhouders.*

Sluiten van register van aandeelhouders. — Publicatie van lijst van aandeelhouders.

18.—Het register van overdrachten zal gesloten gehouden worden gedurende de veertien dagen onmiddellijk voorafgaande elke jaarlijksche algemeene vergadering, en een lijst

* Zie tevens Artikel 7 van Hoofdstuk C (De wet over de beperkte verantwoordelijkheid van naamlooze vennootschappen.)

van aandeelhouders en het getal hunner aandeelen zal worden gepubliceerd, door registratie of anderszins, zoo als ten eenigen tijde bij de wet mocht zijn of worden bepaald.

19.—De raad van directeuren zal het recht hebben om registratie van den overdracht van eenig aandeel te weigeren, wanneer de aandeelhouder die zulks wenscht te doen, hetzij alleen of tezamen met eenig ander persoon of personen aan de gezegde bank verschuldigd is, op welke wijze ook, of wanneer de voorgestelde eigenaar niet door de directeuren goedgekeurd wordt.

Recht van directeuren registratie van overdracht te weigeren.

20.—De executeuren of boedelredders van een overleden aandeelhouder, of curatoren van een insolvent aandeelhouder zijn de eenigste personen die de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), zal erkennen als rechthebbenden op zulke aandeelen.

Executeuren, boedelredders en curatoren als rechthebbenden erkend.

21.—Eenig persoon belang verkrijgende in een aandeel uithoofde van het overlijden of de insolventie van eenigen aandeelhouder of het huwelijk van eenig vrouwelijke aandeelhouder, of op eenige andere wettige wijze, anders dan door overdracht, zal, op voldoende bewijs aan den raad van directeuren, zelf als houder geregistreerd mogen worden, of iemand anders kiezen, met goedkeuring der directeuren, om als houder geregistreerd te worden, mits altijd dat in zulk laatst geval hij aan zijn vertegenwoordiger een acte van overdracht zal verleenen, bij gebreke waarvan hij steeds verantwoordelijk zal blijven voor zijn aandeel aan gemelde bank.

Recht van belang verkrijgende om geregistreerd te worden.

22.—Elke overdracht van een aandeel zal worden uitgemaakt in zoodanigen vorm als de raad van directeuren zal goedkeuren, en zal aan hen worden voorgelegd, met zoodanig bewijs van het recht des eigenaars, als de raad van directeuren mag noodig oordeelen.

Vorm van overdracht en bewijs van recht der eigenaars.

23.—De som van een shilling sterling moet betaald worden aan de gemelde bank bij registratie van overdracht van elk aandeel.

Betaling voor registratie van overdracht.

AFDEELING VI.—OPRÓEPING VAN PAAIEMENTEN.

24.—De directeuren in rade zullen van tijd tot tijd, doch overeenkomstig de bepalingen van deze acte, de aandeelhouders oproepen tot betaling van de gelden op hunne aandeelen verschuldigd, of onopbetaald, en elk aandeelhouder zal gehouden zijn het bedrag te betalen aan den persoon en op den tijd en plaats daartoe door den gemelden raad bepaald.

Betaling van bedragen verschuldigd op aandeelen.

25.—Eene kennisgeving van ten minste een-en-twintig dagen vooraf, zal moeten worden gegeven van den tijd en plaats bepaald voor betaling van elk paaiement.

Kennisgeving van tijd en plaats voor betaling

26.—In geval van eenige vermeerdering van het kapitaal der gemelde bank zooals hiervoren voorzien, zullen de oproepingen op nieuwe aandeelen worden gemaakt overeen-

Bepaling voor vermeerdering van kapitaal.

komstig zulke bepalingen voor de betaling der verschillende paaienten als de raad van directeuren raadzaam zal oordeelen.

Rente op onbetaalde bedragen.

27.—Indien eenige aandeelhouder in gebreke zal blijven om te voldoen aan eenige oproeping of paaient op den dag voor de betaling van zijn paaient bepaald, zal hij gehouden zijn ook tot betaling daarop van renten tegen acht percent per annum, van den dag bepaald voor de betaling tot den dag waarop betaling plaats vindt.

AFDEELING VII.—VERBEURTE VAN AANDEELEN.

Verbeurdverklaring van aandelen bij gebreke van betaling.

28.—Bijaldien enig aandeelhouder in gebreke zal blijven om enig paaient op den bepaalden dag te betalen, zullen de directeuren ter eeniger tijd daarna, gedurende welk paaient onbetaald blijft, eene kennisgeving op hem dienen, verzoekende de betaling daarvan met de renten als voorzeggd binnen den tijd van dertig dagen, en bijaldien op deze kennisgeving nog geene betaling geschiedt, zal de raad van directeuren bij besluit zoodanig aandeel verbeurd verklaren, onder voorbehoud echter van de discretie van de directeuren om zoodanige verbeurdverklaring te herroepen, bij levering van bewijs dat zoodanig aandeelhouder door wettige redenen verhinderd werd aan zijne verplichtingen op den bepaalden tijd te voldoen.

Kennisgeving van verbeurdverklaring.

29.—Wanneer enig aandeel aldus verbeurd verklaard zal zijn, zal kennis daarvan worden gegeven aan den houder daarvan, en registratie van de verbeurd-verklaring en de datum daarvan in het register worden aangeteekend; en het zal voldoende diening van zulke kennisgeving zijn om dezelve op de post te doen aan het adres gegeven in de applicatie voor zulk aandeel of aandelen, of indien hij de bank later een ander adres gegeven heeft, dan aan zulk later adres.

Eigendom van verbeurdverklaarde aandelen.

30.—Elk aandeel dat verbeurd zal worden, zal daarop het eigendom worden van de gemelde Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), en zal kunnen worden verkocht of toegekend, of op andere wijze van de hand gezet, hetzij aan den oorspronkelijken houder of eenig ander persoon, op zoodanige termen als de directeuren zullen besluiten.

Aandeelhouder aansprakelijk voor paaienten tot tijd van verbeurdverklaring

31.—Eenig aandeelhouder wiens aandelen aldus verbeurd verklaard worden zal, niettegenstaande de verbeurdverklaring, gehouden zijn aan de bank te betalen alle paaienten op het aandeel verschuldigd tijdens de verbeurdverklaring, met de renten daarop (indien eenige).

Verdere gevolgen van verbeurdverklaring

32.—De verbeurte van een aandeel zal ook het effect hebben dat alle aanspraak daarop of belang daarin, of vordering tegen de gemelde bank ten opzichte van zulk aandeel, ook te gelijk verbeurd wordt, met uitzondering van het recht van gemelde bank op eenig paaient dat alreeds geschied of verschuldigd zal zijn, en alle andere rechten reeds bij deze acte voorbehouden.

33.—Een certificaat onder de handteekening van twee directeuren en het zegel, en gecontrasigneerd door den bestuurder, dat zoodanig aandeel behoorlijk verbeurd is, en meldende den tijd van zulk verbeurte, zal volledig bewijs zijn van zulke verbeurte; en elk zoodanig certificaat van verbeurte zal in de notulen der directeuren worden aangeteekend.

Bewijs van verbeurte.

34.—De directeuren kunnen te eeniger tijd de overgave of verbeurte van eenige aandeele, van of door eenig aandeelhouder die mocht wenschen zulks te doen, aannemen op zulke voorwaarden als zij zullen goedvinden.

Vrijwillige verbeurte of overgave van aandeele.

35.—In geval eenig aandeelhouder weigerachtig of nalatig zal zijn om deze acte te teekenen binnen dertig dagen, nadat kennisgeving daartoe zal geschied zijn, zal hij, onder discretie van de directeuren, verklaard worden zijn aandeel of aandeele verbeurd te hebben, met zoodanige gelden als hij daarop mocht hebben betaald, of onderhevig zijn om daartoe in rechten te worden gedwongen.

Verbeurdverklaring voor niet teekenen van acte.

AFDEELING VIII.—BIJEENKOMSTEN VAN AANDEELHOUDERS.

36.—Jaarlijksche algemeene vergaderingen zullen worden gehouden op den derden Woensdag in Juni van elk jaar, op zulke plaats als de raad van directeuren van tijd tot tijd moge bepalen.

Jaarlijksche algemeene vergaderingen.

37.—De directeuren mogen, wanneer zij zulks noodig oordeelen, eene buitengewone vergadering beleggen, en zijn verplicht dat te doen op een geschreven request daartoe ingediend van niet minder dan vijftien aandeelhouders te zamen houdende niet minder dan vijf honderd aandeele.

Buitengewone vergaderingen.

38.—Eenig zoodanige request van aandeelhouders zal moeten vermelden het doel waartoe eene buitengewone bijeenkomst gewenscht wordt, en moet ingediend worden bij het hoofdkantoor van de gemelde "Nationale Bank van den Oranjevrijstaat" (Beperkt.)

Doel te melden van zulke vergadering.

39.—Eene kennisgeving van ten minste eene maand zal moeten geschieden in de *Gouvernements-Courant* en een of meer der plaatselijke couranten, vermeldende de plaats, den tijd en het uur van elke bijeenkomst van aandeelhouders als ook het doel en de bezigheid die te verrichten staat.

Kennisgeving daarvan.

40.—Elke zoodanige kennisgeving zal moeten worden onderteekend door den bestuurder, of zoodanige beambten als de directeuren daartoe zullen benoemen.

Wie kennisgeving onderteekent.

41.—Het verzuimen van eene kennisgeving aan eenig aandeelhouder zal niet inbreuk doen op eenig besluit van zoodanige vergadering, mits de kennisgeving vooraf behoorlijk in de couranten was gepubliceerd.

Kennisgeving in couranten genoegzaam tegen aandeelhouders.

42.—Indien bij eene jaarlijksche algemeene of buitengewone vergadering van aandeelhouders, de tegenwoordig zijnde aandeelhouders in persoon of bij volmacht buiten de directeuren minder zijn dan vijftien in getal, en tezamen ge-

Verdaging bij klein getal van recht-hebbenden.

rechtigd zijn op minder dan vijftig stemmen, zal het geoorloofd zijn voor den voorzitter bij zulke bijeenkomst dezelve te verdagen tot een lateren datum, en zal hij verplicht zijn zulks te doen, indien daartoe verzocht bij het begin der bijeenkomst door eene meerderheid der aandeelhouders tegenwoordig in persoon of door volmacht.

Opbreken van bijeenkomst wegens geringe opkomst.

43.—Indien na verloop van een half uur na den tijd bepaald voor de bijeenkomst, het vereischte getal van aandeelhouders niet zal compareeren in persoon of bij volmacht, en het getal tegenwoordig in persoon of door volmacht tezamen geene vijftig stemmen vertegenwoordigen, zal de bijeenkomst, indien belegd op request van aandeelhouders, opgebroken worden, maar in eenig ander geval, zal dezelve geadjourneerd worden overeenkomstig het voorgaande artikel.

Handeling bij verdaagde bijeenkomst.

44.—Bij eenige verdaagde vergadering zullen de aandeelhouders tegenwoordig, wat ook hun getal of het bedrag hunner aandeeleu moge zijn, macht hebben om te beslissen over alle zaken die gevoegelijk afgedaan hadden kunnen zijn bij die vergadering waarvan de verdaging plaats had, indien daarbij een voldoende getal van aandeelhouders tegenwoordig was.

Wie voorzitter is.

45.—De voorzitter van den raad van directeuren zal voorzitter zijn bij elke vergadering, doch als er geen voorzitter is, of indien zulk een voorzitter niet bij de vergadering op den bepaalden tijd tegenwoordig is, of niet genegen zal zijn om als voorzitter der vergadering te ageeren, zullen de directeuren die tegenwoordig zijn een uit hun getal kiezen om voorzitter te zijn.

Kiezing van voorzitter in zeker geval.

46.—Indien bij eenige vergadering vijftien aandeelhouders tegenwoordig zijn in persoon of door volmacht, en tezamen vijftig stemmen vertegenwoordigen, en de voorzitterstoel niet ingenomen is door den voorzitter van den raad, of een directeur, na verloop van een half uur van den tijd bepaald voor de vergadering, of indien al de directeuren zouden weigeren om als voorzitter te ageeren, zullen de aandeelhouders een hunner daartoe kiezen uit hun midden.

Verdaging van vergadering.

47.—De voorzitter kan met toestemming der vergadering dezelve van tijd tot tijd verdagen, en van plaats tot plaats, maar geen bezigheid zal behandeld worden bij eenige verdaagde bijeenkomst dan die welke bij de vorige bijeenkomst onafgedaan gebleven is.

Wijze van stemmen.

48.—Elk voorstel voor de vergadering gebracht, zal beslist worden ter eerster instantie bij opsteken van handen, en in geval de stemmen staken zal de voorzitter een beslissende stem hebben behalve zijn eigene stem, zoowel bij opsteking van handen als inschrijving van namen.

Beslissing over besluiten.

49.—De verklaring van den voorzitter van eenige vergadering dat een besluit genomen is op een opsteken van handen zal beslissend zijn en de aantekening daarvan in de notulen der vergadering zal voldoende daarvan bewijs zijn

zonder verder bewijs van het getal van stemmen voor of tegen zulk besluit, tenzij onmiddelijk op zoodanige verklaring eene inschrijving van stemmen geeischt zal worden in geschrift, door ten minste zeven in persoon of door volmacht tegenwoordig zijnde aandeelhouders, gerechtigd om op zulke vergadering te stemmen.

50.—Indien inschrijving van stemmen geeischt zal worden, hetzij bij opene stemming of bij loting, zoo als de voorzitter zal voorschrijven, zal dezelve dadelijk plaats hebben, en het resultaat daarvan zal genomen worden als besluit van die vergadering waarop de inschrijving plaats had. Inschrijving van stemmen.

51.—De verrichtingen bij eenige vergadering behoorlijk opgeroepen en geconstitueerd, en alle besluiten en resolutien van zulke vergadering zullen wettig en bindend zijn op het bestuur van gemelde Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt.) Gevolg van besluiten.

AFDEELING IX.—STEMMEN VAN AANDEELHOUDERS.

52.—In alle zaken onderworpen aan de behandeling van eenige algemeene vergadering van aandeelhouders van gemelde Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), waar inschrijving van namen geeischt wordt, zal het recht van stemmen van gemelde aandeelhouders aldus bepaald zijn:— Bepaling van recht van stemmen.

Elk houder van niet minder dan vijf aandeelen zal één stem hebben;

Elk houder van niet minder dan twintig aandeelen zal twee stemmen hebben;

Elk houder van niet minder dan veertig aandeelen zal drie stemmen hebben;

Elk houder van niet minder dan vijf-en-zeventig aandeelen zal vier stemmen hebben;

Elk houder van niet minder dan een honderd aandeelen zal vijf stemmen hebben en niet meer. Het gouvernement zal het recht van tien stemmen hebben, welke stemmen op zoodanige algemeene vergadering zullen worden uitgebracht in maniere hierin later omschreven.

53.—De volksraad benoemde den heer Gustav Adolph Fichardt om bij eenige algemeene vergadering van aandeelhouders der Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), de tien stemmen van het gouvernement uit te brengen, volgens bepalingen van artikel 52, en bij afwezigheid van dien directeur wegens eenig oorzaak hoe ook genaamd benoemde de volksraad den heer Martin Ludwig Pincus in zijne plaats. Indien beide deze directeuren afwezig waren bij eenige zoodanige vergadering benoemde de raad dien der overige twee directeuren wiens termijn het eerst eindigen moet om gezegde stemmen uittebrengen, tenzij de volksraad te eeniger tijd daartoe eene speciale benoeming mocht maken. Benoeming van persoon om namens Gouvernement te stemmen.

Stemming door
curators.

54.—Indien eenig aandeelhouder krankzinnig verklaard of onnoozel zal zijn, zal zijn stem kunnen worden uitgebracht door zijn wettigen curator, en indien eenig aandeelhouder minderjarig is zal zijn stem kunnen worden uitgebracht door zijn voogd of curator, of zoo er meer dan een zijn door een hunner.

Aandeelhouder in
gebreke van beta-
ling zijnde kanniet
stemmen.

55.—Geen aandeelhouder zal het recht van stemmen hebben op eenig aandeel die hij alleen of gezamenlijk met een ander houdt, zoolang hij in gebreke blijft, hetzij alleen of gezamenlijk in de voldoening aan eenige paalement dat opgeroepen is.

Wie kan stemmen
bij procuratie.

56.—Geen aandeelhouder wonende in Bloemfontein, uitgezonderd vrouwen die aandeelen in eigen naam houden, zullen kunnen stemmen door qualificatie, tenzij zulk aandeelhouder door ziekte of noodzakelijke afwezigheid niet tegenwoordig kan zijn, doch zal geen stem of handeling per qualificatie worden toegelaten, tenzij de gequalificeerde persoon een aandeelhouder is, en behoorlijk daartoe zal zijn gemachtigd in den hieronder volgenden vorm:—

VORM VAN QUALIFICATIE VOOR DE NATIONALE BANK VAN DEN
ORANJEVRIJSTAAT (BEPERKT.)

Ik, A.B., een der aandeelhouders in de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), benoem en machtig hiermede C.D., om mij te vertegenwoordigen bij de bijeenkomst van gemelde bank te worden gehouden op den   dag van
18   , en mijne stem uit te brengen over alle zaken alsdan te worden voorgebracht aangaande de belangen van gemelde bank, tenzij ik persoonlijk tegenwoordig zal zijn.

Gedateerd dezen   dag van   .

Als getuigen:

A.B.

E.F.

G.H.

AFDEELING X.—DIRECTEUREN.*

Raad van direc-
teuren.

57.—Het bestuur van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), wordt en is gevestigd in een raad van directeuren, bestaande uit zeven leden, te weten, den thesaurier-generaal van den Oranjevrijstaat, en drie door den volksraad te worden benoemd, waarvan een gouvernements-hoofdambtenaar mag zijn mits de in artikel 58 vermelde kwalificatie bezittende, en drie door de aandeelhouders te worden gekozen.

Wie directeur kan
zijn.

58.—Niemand met uitzondering van den thesaurier-generaal van den Oranjevrijstaat, kan worden benoemd of gekozen als directeur die niet bekend staat als behoorlijk geregistreerde eigenaar van veertig aandeelen, en zulke aandeelen te hebben gehad behoorlijk geregistreerd in zijnen naam ten minste drie maanden voor den dag zijner kiezing

* Zie tevens Artikel 19 van Hoofdstuk C (De wet over beperkte verantwoordelijkheid van naamlooze vennootschappen.)

of benoeming, en die onderhevig is aan eenige der hierna te melden of ten eenigen tijde wettiglijk bestaande disqualification, en die verder woont van het hoofd-kantoor dan twintig mijlen.

59.—De volgende heeren zijn door den volksraad be- Eerste directeuren
noemd geweest als de vier eerste directeuren, te weten, de heeren Gustav Adolph Fichardt, Friederich Wilhelm Salzman, Robert Innes en Martin Ludwig Pincus.

60.—De aftreding der directeuren van de Nationale Aftreding van directeuren.
Bank van den Oranjvrijstaat (Beperkt), met uitzondering van den thesaurier-generaal, of zijnen wettigen plaatsvervanger, die ambtshalve directeur blijft, zal worden geregeld bij loting, in dier voege, dat twee leden van den raad van directeuren, te weten, een der door den volksraad benoemden, en een der door de aandeelhouders gekozenen, jaarlijks zullen aftreden volgens een rooster daarvan te worden gehouden, zullende de aftreding geschieden op den derden Woensdag van Juni in elk jaar, met dien verstande nochtans, dat gezegde directeuren, of eenige toekomstige directeuren, herkiezbaar zullen zijn bij hunne aftreding als voormeld.

61.—Eenige toevallige vacature komende te ontstaan in Opvulling van vacatures.
gemelden raad van directeuren van de "Nationale Bank van den Oranjvrijstaat (Beperkt)," zal tijdelijk door gezegden raad worden opgevuld, tot dat de volksraad of de aandeelhouders, naar het geval mocht zijn, bij de naastvolgende vergadering een directeur zullen kiezen, voor den tijd waarvoor zijn voorganger zou hebben gediend indien geen vacature was ontstaan.

62.—Indien geene kiezing van een directeur plaats vindt Gevolg van geene kiezing.
op den dag daartoe bepaald, zal de kiesbijeekomst beschouwd worden geadjourneerd te zijn tot op den daaropvolgenden werkdag, terzelfder tijd en plaats; en wanneer alsdan nog geene kiezing plaats vindt, zullen de aftredende directeuren in functie blijven tot de eerste daaropvolgende jaarlijksche vergadering.

63.—Een directeur verkiezende te bedanken zal daarvan Bedanking van directeuren.
schriftelijk kennis moeten geven aan den raad van directeuren, en bij aanneming zijner bedanking door gemelden raad en niet eerder, zal zijne betrekking als vacant beschouwd worden.

64.—De directeuren zullen gerechtigd zijn tot zoodanige Toelage aan directeuren.
toelage ter hunner belooning als de aandeelhouders van tijd tot tijd daarvoor zullen toestemmen in hunne jaarlijksche vergadering.

65.—De functie van eenigen directeur van de Nationale Ophouden van functie van directeur.
Bank van den Oranjvrijstaat (Beperkt), zal ophouden:—

(A). Wanneer men aannemen of houden zal eenige andere betrekking in gemelde bank;

K-

- (B). Wanneer men bankroet of insolvent wordt, of met zijne crediteuren moet schikken;
- (C). Wanneer men krankzinnig verklaard of in zijn verstand gekrenkt wordt;
- (D). Indien men voor meer dan drie achtereenvolgende maanden afwezig blijft uit den raad der directeuren zonder deszelfs toestemming;
- (E). Indien men directeur wordt van eenige andere bankinrichting;
- (F). Indien men zijn aandeelen verpand als securiteit voor eenige schuld;
- (G). Indien men vervalt onder eenige disqualificatie die zijne verkiezing als directeur zou verhinderen of zou hebben verhinderd.

Interim directeur
bij vervallen-ver-
klaring van func-
tieseensdirecteurs

66.—In geval het gedrag van eenigen directeur te eeniger tijd zoodanig zal zijn, dat zijn verblijf in functie, aan ten minste twintig stemgerechtigde aandeelhouders, zal blijken schadelijk te zijn voor de belangen van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), en hiervan kennis worde gegeven aan den raad van directeuren in geschrift, zullen de overige leden van den gezegden raad, zonder verzuim, na gedaan onderzoek, het recht hebben op de aanklachte rechtspraak te doen, en in geval dezelve met algemeene stemmen gegrond verklaard wordt, de functie van zoodanigen directeur vervallen te verklaren, en een ander directeur in zijne plaats te benoemen, en de aldus benoemde interim directeur zal zijne functie aanvaarden en vervullen, totdat andere voorzieningen kunnen worden gemaakt bij de naastvolgende vergadering door den volksraad of de aandeelhouders, zoo als het geval mocht zijn.

Een directeur of
beampte wanneer
verantwoordelijk
voor daden eens
anderen.

67.—Geen directeur of ambtenaar van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), zijne erfgenamen, boedelredderaars of plaatsvervangers, zal aansprakelijk zijn voor eenig ander directeur of ambtenaar, wegens medewerking in eenig ontvangst of andere verrichting, uit hoofde zijner functie, of voor eenig verlies of kosten toegebracht aan gemelde Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), door onvolledigheid of gebrek in den titel van eenig eigendom verkregen op order der directeuren voor of ten behoeve van gemelde bank; of door eenige tekortkoming of gebrek in eenige securiteiten waarin of waarop eenige gelden van gemelde bank gevestigd zullen zijn, of voor eenig verlies of schade ontstaande uit de insolventie of ander verkeerde daad van eenig persoon aan of met wien zulke gelden, securiteiten of effecten zullen zijn toevertrouwd, of voor eenig verlies, schade of ongeluk die voorvallen mogen in het uitoefenen der plichten aan zijne functie verbonden, of in verband daarmee, tenzij zoodanig verlies of schade worde toegebracht door zijn eigene voorbedachte of moedwillige daad of nalatigheid.

68.—De ambtenaren van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), zullen worden aangesteld door de directeuren in eene bijeenkomst van hun raad, en geene der aldus benoemde ambtenaren zullen worden ontslagen of verwijderd uit hunne respectieve betrekkingen, tenzij door een besluit van gezegden raad op eene bijeenkomst waarvan vooraf kennisgeving zal zijn geschied, vermeldende het doel van zulke bijeenkomst; en tenzij ten minste vijf leden tegenwoordig zijn, zullende verder eene meerderheid der tegenwoordige leden voor zoodanig ontslag gestemd moeten hebben.

Aanstelling van ambtenaren der Bank.

69.—De bezigheid van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), zal worden bestierd door den raad van directeuren, die, behalve de machten expresselijk aan hen verleend onder de bepalingen van deze acte, alle zoodanige machten mogen uitoefenen, toestemmingen mogen verleen en verrichtingen mogen doen die noodig mogen zijn uitgeoefend, gegeven of gedaan te worden, en niet expresselijk voorbehouden zijn voor eenige vergadering van aandeelhouders, onderworpen aan de bepalingen of regulaties die van tijd tot tijd door zoodanige vergadering mogen worden voorgeschreven. Doch zal geene later gemaakte regulatie eenige verrichting van de directeuren in rade mogen vernietigen, die wettig zou geweest zijn indien zoodanige regulatie niet gemaakt was.

Bestuur der Bank.

70.—De directeuren van de “Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt)” zullen bijeenkomen tot verrichting van bezigheid op zoodanige tijd en plaats als zij dienstig zullen oordeelen, en zullen behoorlijke bepalingen en voorzieningen maken voor het verrichten hunner bezigheid, met dien verstande dat een quorum van den gemelden raad zal bestaan uit drie directeuren.

Verrichting van bezigheid door directeuren. Quorum

71.—De directeuren kunnen eenen voorzitter benoemen voor hunne bijeenkomsten, en den tijd zijner functie als zoodanig vaststellen.

Voorzitter der bijeenkomsten van directeuren.

72.—Alle bijeenkomsten der directeuren zullen plaats hebben onder leiding van den voorzitter, maar indien een voorzitter niet zal zijn benoemd, of bij eenige bijeenkomst der directeuren afwezig zal zijn op den daartoe bepaalden tijd, zullen de tegenwoordige directeuren een uit hun getal kiezen om voorzitter te zijn bij die bijeenkomst.

Waarnemende voorzitter.

73.—Eenig verschil die bij eenige bijeenkomst van directeuren zal komen te ontstaan, zal moeten worden beslist bij meerderheid van stemmen, en in geval de stemmen staken, zal de voorzitter eene beslissende stem hebben boven en behalve zijn eigene stem.

Meerderheid van stemmen beslist.

74.—De verrichtingen van gemelden raad van directeuren zullen, niettegenstaande eenige vacature mocht bestaan of eenig defect moge plaats gehad hebben in de kiezing of benoemingen van een of ander der directeuren, even wettig zijn

Geldigheid van verrichtingen bij vacature of ongeldige kiezing van directeuren.

als of geen zoodanig vacature of defect bestond, en alsof zoodanig persoon behoorlijk gekozen of benoemd werd, mits altoos zulke verrichtingen hebben plaats gehad voor de ontdekking van zoodanig defect.

Notulen van ver-
richtingen, enz.

75.—De directeuren van de “Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt)” zullen verplicht zijn notulen te doen houden in boeken, speciaal daartoe te worden aangelegd, van de volgende zaken:—

- (A). Van alle benoeming van ambtenaren door de directeuren;
- (B). Van alle namen der directeuren tegenwoordig bij elke bijeenkomst derzelve;
- (C). Van alle verrichtingen bij alle bijeenkomsten der directeuren;
- (D). Van alle verrichtingen bij alle vergaderingen van aandeelhouders.

Bewaring en ge-
bruik van zegel der
Bank.

76.—De directeuren zullen zorg dragen voor de veilige bewaring van het zegel van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), en het gezegde zegel zal niet mogen worden gebruikt dan onder last van den raad, en in tegenwoordigheid van minstens twee directeuren.

Zegeling en
legalisatie van
documenten.

77.—Elke acte of ander document, dat gezegeld zal moeten worden, zal ook moeten worden geteekend door twee directeuren en gecontrasigneerd door den bestuurder.

Macht van hande-
len van directeuren

78.—De directeuren, in hun bestuur van de bezigheid van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt) kunnen, zonder eenige verdere machtiging of autorisatie van de aandeelhouders, handelen als hierna volgt:—

- (A). Eenen sollicitateur of sollicitateurs, eenen bestuurder of bestuurders en zulke andere beambten en dienstdoenden benoemen of ontslaan of suspendeeren als de omstandigheden en werkzaamheden van gemelde bank zullen vorderen, en zullen vaststellen de plichten en machten van zulken bestuurder of beambten en hunne salarissen, en dezelve beloonen uit de gelden van gemelde bank. Altoos wel te verstaan dat zij in geval van elke benoeming vooraf door zoodanige bestuurders, beambten of dienaars voor de aanvaarding hunner functie, securiteit zullen doen stellen in zoodanig bedrag als door de directeuren voldoende geoordeeld zal worden;
- (B). Agenten, makelaars, taxateurs of andere personen gebruiken, als zij best zullen oordeelen naar zulks noodig zal zijn, om te verkoopen, onderzoek in te stellen, te meten, of te rapporteeren, aangaande eenig eigendom dat aangeboden of verkregen wordt in handel of securiteit door gemelde bank, en kunnen zulke personen beloonen uit de gelden van de gemelde bank, zoo als hun billijk zal voorkomen;

- (c). Koopen, verkoopen, maken, geven, accepteeren, endosseeren, transporteeren, verdisconteeren en verhandelen, zulke verbanden, securiteiten, wisselbrieven, promessen of andere obligatien, als zij noodig zullen oordeelen om de bezigheid van gemelde bank te bevorderen; zij kunnen maken, uitgeven, en in omloop brengen banknoten van niet minder den £1 sterling, betaalbaar in goud aan houder op aanvraag, onder handteekening van twee der directeuren en den bestuurder, en zulke noten wederom uitgeven. Wel te verstaan dat noten kunnen uitgegeven worden tot een bedrag niet te boven gaande £150,000, onder voorwaarden dat ten minste eene waarde gelijkstaande aan een derde van de in omloop gebrachte noten in specie in de koffers der bank wordt in bewaring gehouden;
- (d). Kunnen, ten einde de bezigheid van gemelde bank voort te zetten en te besturen, zoodanige huizen of gebouwen huren of koopen, op zulke voorwaarden als hun best zullen voorkomen, en zulke huizen of gebouwen doen veranderen als noodig mocht zijn voor het beter bestuur en gerief van de bankbezigheid. Zij kunnen zulk huis of gebouwen inrichten, meubileeren, en assureeren tegen schade door brand, en overigens hierin handelen als meest voordeelig zal zijn voor de belangen van de gemelde bank;
- (e). Mogen aannemen of uitvoeren eenig contract ten behoeve van de gemelde bank, aangaande eenige landen of gebouwen met individuen of maatschappijen, betreffende den aan- of verkoop daarvan naar zulks noodig moge worden;
- (f). Kunnen, onder hunne discretie, crediet verleen en op kassa-rekeningen tot zoodanig bedragen tegen zoodanige renten als zij goed denken, doch zal geen directeur mogen stemmen op eenige aanvraag voor eene beleening of voorschot van geld, of voor het verkrijgen van crediet voor zichzelf, zijn vennoot, zijn vrouw of eenig ander persoon tot wien hij in betrekking staat door bloedverwantschap af aanhuwelijking tot den derden graad; of over eenige beleening of voorschot of crediet of securiteit aangeboden door zichzelf, zijne vrouw of eenig aanverwant als voorzeggd, indien hij zelf de persoon of een der personen is, die het geld moet ontvangen in zoodanige applicatie vermeld;
- (g). Kunnen de salarissen en toelagen der beambten betalen, en andere uitgaven die mogen voorkomen, en alle andere onkosten vereischt voor de behoorlijke voortzetting der bezigheid van de gemelde bank;
- (h). Kunnen voor eenig eigendom dat de gemelde bank mocht verkrijgen, betalen in geld of in aandeelen, of

- gedeeltelijk in geld en aandeelen, zoo als hun best mogen voorkomen;
- (i). Mogen verhuren, verkoopen, of anderszins disponeeren over, voorwaardelijk of onvoorwaardelijk en op zulke wijze als hun best voorkomt, eenig eigendom van gemelde bank, en kunnen betaling aannemen in aandeelen die ten volle opbetaald zijn, of gedeeltelijk in geld en gedeeltelijk in aandeelen;
- (j). Kunnen op zulke termen als hun meest voordelig voorkomen, aankopen of overnemen de bezigheid en eigendom van eenig andere bank-inrichting, en zulke schikkingen maken aangaande de betaling daarvan als wenschelijk moge zijn in het belang van gemelde Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt);
- (k). Kunnen zorgen voor de restitutie van eenig geld gedeponneerd in gemelde bank, met de renten daarvan, door middel van deposit-brieven, wissels, promessen, en debentuur-noten of verbanden, of op zoodanige wijze als zij mogen overeenkomen met den inlegger;
- (l). Kunnen volgens hunne discretie takken van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), in eenig dorp van den Oranjevrijstaat oprichten, dezelve in alle opzichten controleeren, en zoodanige takken ook wederom sluiten.

Vermogen niet schulden of lasten aan te gaan van meer dan een vijfde van kapitaal.

79.—De directeuren zullen niet vermogen eenig verantwoordelijkheid of schuld aan de gezegde bank aan te gaan, direct of indirect, te boven gaande het een-vijfde deel van het opbetaald kapitaal gerekend voor allen gezamenlijk.

Aanwezigheid van directeuren en borgstelling van hen en van ambtenaren voor Banktransacties verboden.

80.—Geen directeur mag tegenwoordig blijven bij de be- raadslagingen over eenig voorschot of beleening, die hij van de bank verzoekt, en geen directeur of beambte zal borg zijn voor eenig persoon in eenige transactie van beleening met de gezegde bank.

AFDEELING XI.—VERKLARING VAN GEHEIMHOUDING.

Verklaring van geheimhouding.

81.—Elk directeur, bestuurder, auditeur, of beambte of ander persoon gebezigd door de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), zal voor de aanvaarding van zijn werk eene verklaring moeten afleggen, zich verbindende tot getrouwe geheimhouding van alle transacties tusschen gemelde bank en hare cliënten, en van den staat van de bank-rekening van individuen, en alles hiermede in verband, en zal zich verbinden om over geene zaken te spreken die tot zijne kennis zijn gekomen gedurende zijne functie, tenzij hij daartoe gerequireerd wordt door den raad van directeuren of door een vergadering van aandeelhouders, of door een gerechtshof, of door den persoon in zoodanige zaken betrokken, of voor zoo ver hij onder deze acte daartoe vrijheid heeft.

AFDEELING XII.—REKENINGEN.

82.—Betalingen ten behoeve van de gemelde bank zullen Wijze hoe betalingen geschieden. geschieden op de wijze zooals de directeuren bij besluit zullen geschieden. bepalen.

83.—De directeuren zullen getrouwe rekeningen doen Rekening gehouden te worden. houden van alle sommen gelds ontvangen of uitgegeven door gemelde bank, en van de zaak waaromtrent zoodanige ontvangst of uitgaaf plaats heeft, en van het crediet en de schulden van gemelde bank, en van alle zaken die noodig zijn om den waren staat en toestand van gemelde bank aan te toonen; en de rekeningen zullen worden gehouden in zulke boeken en op zulke wijzen, en het boek van rekeningen zal in zulke veilige bewaring gehouden worden, als de directeuren zullen voorschrijven.

84.—Geen aandeelhouder van gemelde bank, tenzij hij is directeur, auditeur of beambte, of ander persoon wiens plicht het is, zal het recht hebben om de boeken, rekeningen, documenten en geschriften van gemelde bank in te zien, tenzij dezelve daartoe worden voorgelegd bij eene generale vergadering; nochtans zal de regeering het recht hebben om te eeniger tijd een of twee personen aan te stellen om de bank te inspecteeren; zullende de directeuren gehouden zijn alle mogelijke hulp daarin te verleenen.

85.*—De directeuren zullen voor elke vergadering van aandeelhouders eenen jaarlijkschen algemeenen geauditeerden Publicatie van geauditeerde staat staat moeten leggen, opgemaakt tot een datum niet langer dan twee maanden voor zoodanige bijeenkomst, en loopende van af het tijdstip tot welk de laatst voorgaande staat opgemaakt was, en bij elken zoodanigen staat zal een rapport van de directeuren gevoegd worden aangaande den staat en toestand van gemelde bank, en het bedrag indien eenig dat uit de winsten zou moeten worden betaald, hetzij als dividend of bonus, aan de aandeelhouders, en het bedrag dat zij aanbevelen om bij het reserve-fonds te worden gevoegd; en zullen de directeuren verder gehouden zijn eenen geauditeerden staat van de in omloop zijnde noten, specie in handen, en algemeene bezigheid van de bank, alle drie maanden in de *Gouvernements-Courant* te doen publiceeren.

AFDEELING XIII.—AUDITEUREN.**

86.—De rekeningen van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), zullen van tijd tot tijd, echter niet minder dan eens in elk kwartaal, worden onderzocht, en de juistheid der staten worden getoetst door twee of meer auditeuren. Onderzoek der boeken door auditeuren.

* Zie tevens Artikel 22 van Hoofdstuk C (De wet over beperkte verantwoordelijkheid van naamlooze vennootschappen.)

** Zie tevens Artikel 20 van Hoofdstuk C (De wet over beperkte verantwoordelijkheid van naamlooze vennootschappen.)

Wie verkiesbaar
als auditeur.

87.—Niemand zal als auditeur verkiesbaar zijn tenzij hij houder zal zijn van tien aandelen voor den tijd van drie maanden voor de kiesbijeekomst, met voorbehoud van de speciale voorziening hierna in artikel 92 gemaakt en niemand zal verkiesbaar zijn, of reeds gekozen zijnde in functie mogen blijven:—

- (A). Indien hij directeur of beambte wordt in gemelde bank;
- (B). Indien hij krankzinnig verklaard of onnoozel wordt;
- (C). Indien hij niet langer het vereischt getal aandelen houdt;
- (D). Indien hij directeur wordt van eenige andere bank-inrichting;
- (E). Indien hij onderhevig wordt aan eenig andere disqualificatie, die zijne verkiezing of benoeming als auditeur zou verhinderen of zou hebben verhinderd.

Benoeming van
auditeuren.

88.—Alle auditeuren zullen worden benoemd door de aandeelhouders bij hunne jaarlijksche algemeene vergadering, en zullen in functie blijven tot de naastvolgende jaarlijksche vergadering; de aftredende auditeuren zullen echter herkiesbaar zijn.

Kennisgeving van
voorgestelden au-
diteur.

89.—Geen persoon, die niet een aftredende auditeur is, zal verkiesbaar wezen als auditeur, tenzij het voornemen om hem als zoodanig voortstellen bij de jaarlijksche algemeene vergadering wordt bekend gesteld aan het hoofdkantoor van gemelde bank ten minste zeven dagen en hoogstens een maand voor de vergadering, en kopie van elke zulke kennisgeving zal worden aangeplakt aan een zichtbare plaats bij den ingang van de bank, gedurende vijf dagen de vergadering voorafgaande.

Belooning van
auditeuren.

90.—De belooning der auditeuren zal van tijd tot tijd worden bepaald door de aandeelhouders in de jaarlijksche algemeene vergadering.

Aanvulling van
vacature.

91.—Indien eenige vacature mocht komen te ontstaan en de functie van auditeur niet zal worden aangevuld door de jaarlijksche algemeene vergadering, of indien eene toevallige vacature zal ontstaan, zullen de directeuren zoodanige vacature aanvullen, door benoeming van een persoon die in functie zal blijven tot de volgende jaarlijksche algemeene vergadering.

Benoeming van
persoon die niet
zeker aantal aan-
deelen houdt.

92.—Indien geen aandeelhouder verkiesbaar als auditeur wordt voorgesteld op den tijd bepaald tot kiezing en benoeming, zal niets hiervoren bepaald kunnen worden uitgelegd om de aandeelhouders of de directeuren, naar het geval mocht zijn, te beletten een persoon te kiezen en te benoemen als auditeur, die niet het vereischte getal aandelen houdt, mits altoos zulk persoon anderszins daartoe geschikt is.

93.—De auditeuren zullen worden voorzien met kopiën van alle staten der rekeningen opgesteld voor publicatie, of te worden gelegd voor eenige algemeene vergadering; en het zal hun plicht zijn dezelve te onderzoeken met de rekeningen en bewijsstukken daartoe behoorende en daarop betrekking hebbende. Onderzoek door auditeuren van te publiceeren staten en rekeningen.

In geval een of ander der aangestelde auditeuren onbekwaam, onwillig of nalatig zoude zijn in de uitvoering zijner plichten wanneer daartoe uitgenoodigd, of in geval hij zoude verzuimen om de rekeningen binnen veertien dagen te auditeeren, indien zulks vereischt wordt, zal de raad der directeuren de macht hebben een ander aan te stellen om tot de eerstkomende algemeene vergadering zijne plichten te vervullen.

AFDEELING XIV.—DIVIDEND, BONUS EN RESERVE-FONDS.

94.—De directeuren van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt) kunnen, met toestemming van de jaarlijksche algemeene vergadering, een dividend of bonus of beiden verklaren, te worden uitbetaald aan de aandeelhouders *pro rata* van hunne aandelen. Dividenden en bonussen.

95.—De directeuren zullen jaarlijks, voor dat zij eenig dividend of bonus aanbevelen, eene som van £2,000 uit de profijten van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), op zijde zetten als een reserve-fonds, totdat eene som van £10,000 aldus gereserveerd zal zijn, en daarna jaarlijks zoodanig bedrag als wenschelijk geoordeeld zal worden, en zullen het recht hebben van tijd tot tijd, wanneer zulks noodig mocht zijn, zulk gedeelte van zoodanige reserve-fonds aan te wenden om toevallige aanvragen die mogen voorkomen te dekken, of tot reparatie en instandhouding der gebouwen, of tot zoodanige einde als noodig geoordeeld zal worden. Reserve-Fonds.

96.—Geen onafgehaalde rente of dividend zal ooit renten dragen ten laste van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), met inachtneming der uitzondering in artikel 99 bepaald. Onafgehaalde dividenden geen rente te dragen.

97.—De directeuren kunnen aftrekken van de renten of dividenden betaalbaar aan eenig aandeelhouder, alle zoodanige gelden die hij verschuldigd mocht zijn aan gemelde bank op paaiementen of anderszins. Schulden van aandeelhouder af te trekken van zijn dividenden.

98.—Alle dividenden zullen betaalbaar zijn door dividendbrief, welke, tenzij de bank krachtens artikel 97 daarop eenig aanspraak zal hebben, afgegeven zal worden of op de post worden bezorgd aan het adres van elk aandeelhouder, binnen veertien dagen na den dag waarop de aandeelhouders daarover beslist zullen hebben. Dividendbrieven.

99.—De dividenden door de regeering te worden ontvangen op het in de bank belegde kapitaal zullen jaarlijks in de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), als vaste depositas worden gedeponeerd tot tijd en wijlen de Besteding van Gouvernementsdividenden.

regeering een aanvang zal maken met het daarstellen van spoorwegen in den Oranjevrijstaat, tenzij de volksraad anders daarover moge beschikken.

AFDEELING XV.—KENNISGEVINGEN.

Hoe kennisgeving aan aandeelhouders geschiedt.

100.—Alle kennisgevingen aan aandeelhouders der Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), te worden gegeven door de directeuren, waarvan de wijze niet expresselijk in deze bepaald is, zullen geschieden bij publicatie in de *Gouvernements-Courant* en een of meer plaatselijke couranten, onder handteekening van den bestuurder of zoodanig ander beambte als de directeuren daartoe mogen benoemen.

Hoe kennisgevingen van de zijde der aandeelhouders geschiedt.

101.—Alle kennisgevingen van de zijde der aandeelhouders moeten worden ingediend aan het hoofdkantoor van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt).

Kennisgeving aan een persoon is zulks aan zijn rechtverkriggende.

102.—Elk persoon die door uitwerking der wet, overdracht of andere wijze recht zal verkrijgen op eenig aandeel, zal gebonden zijn door en aan elke kennisgeving of ander geschrift, welke voor zijne registratie als aandeelhouder reeds gegeven zal zijn aan den persoon van wien hij zijn recht op zulk aandeel verkregen heeft.

AFDEELING XVI.—BEWIJS EN RECHTSPROCES.

Bewijslevering in acties van zekere feiten.

103.—Bij verhoor van eenig proces of actie die gebracht mocht worden door de directeuren tegen eenigen aandeelhouder tot verhaal van eenig schuld op eenig paaient, zal het voldoende zijn te bewijzen dat de naam van den verweerder voorkomt op het register van aandeelhouders van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), als houder van het getal aandelen waarop de schuld gegrond is, en dat behoorlijke kennisgeving overeenkomstig deze acte van de oproeping geschied is, en zal het niet noodig zijn te bewijzen de aanstelling der directeuren die de oproeping gedaan hebben, noch dat een quorum van directeuren ten dien tijde tegenwoordig is geweest, noch dat de bijeenkomst waarbij de oproeping besloten werd behoorlijk belegd was, maar het bovenaangehaalde bewijs zal voldoende zijn om de schuld te bewijzen.

Beambten die acties voeren ten behoeve der bank.

104.—Procedures tot betaling van eenige schuld aan de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), kunnen worden gevoerd in naam van den hoofdbestuurder, of den bestuurder van eenig tak, of de beambten in dien tijd die betrekkingen vervullende of de gemelde bank vertegenwoordigende.

AFDEELING XVII.—OPWINDING VAN DE NATIONALE BANK VAN DEN ORANJEVRIJSTAAT (BEPERKT).

Buitengewone algemeene vergadering bij zekere verliezen.

105.—Indien ter eeniger tijde de directeuren van de Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), zullen vinden dat de verliezen van gemelde bank het reserve-fonds hebben

verdelgd, en een-tiende gedeelte van het opbetaald kapitaal hebben uitgeput, zullen zij verplicht zijn onmiddelijk eene buitengewone algemeene vergadering te beleggen, en een vollen en getrouwen staat van den toestand der gemelde bank voor dezelve te leggen.

106.—Bijaldien het bij zoodanige vergadering aldus opgeroepen, zal blijken en beslist zal zijn dat de verliezen van gemelde Nationale Bank van den Oranjevrijstaat (Beperkt), ontstaande uit slechte schulden of uit eenige andere oorzaak, het reserve-fonds hebben verdelgd, en ook een-tiende gedeelte van het opbetaald kapitaal, zal de voorzitter bij zoodanige bijeenkomst de gemelde bank gedissolveerd verklaren; en de directeuren alsdan in functie zullen zoo spoedig mogelijk de zaken van gemelde bank afsluiten, en die directeuren zullen dan alleen tot dat einde, hunne machten behouden.

Dissolutie en afsluiten der zaken van de bank.

107.—Wanneer de zaken van gemelde bank zullen zijn vereffend en afgesloten, zal het overblijvend kapitaal aan de aandeelhouders worden uitbetaald *pro rata* van hunne aandeelen, en deze acte zal alsdan beschouwd worden te zijn vervallen, en zulke dissolutie zal beide in recht en billijkheid genomen worden als een finaal en generaal ontslag van alle partijen die daarin betrokken waren.

Overschot na vereffening hoebesteed.

108.—Ter bespoediging van zulke opwinding zullen de directeuren het recht hebben om slechte schulden of twijfelachtige baten als zoodanig te verklaren, en zij kunnen verkoopen aan eenig persoon, met uitzondering van de directeuren of beambten van de bank, eenige aanspraken of vorderingen in insolvente boedels, of op de nalatenschap van gestorvenen, die niet dadelijk invorderbaar zullen zijn.

Verkoop van twijfelachtige baten.

109.—Eenige onafgehaalde dividenden zullen door de directeuren zoodanig worden belegd als zij dienstig zullen oordeelen, en de gelden aldus belegd met de vruchten daarvan zullen van tijd tot tijd worden betaald aan de daarop rechthebbenden, mits dat geen aanspraak op zulke gelden zal worden erkend, na verloop van zes jaren van den tijd van opwinding, en zulke gelden waarop geen aanspraak gemaakt worden binnen den hierin gestelden tijd, zullen worden beschouwd als kapitaal, ten behoeve van de aandeelhouders, en worden aangewend bij wijze van verdeeling, en zal het tijdsverloop van zes jaren een beslissend effect hebben tegen admmissie van eenige vordering die daarna zal worden ingediend.

Hoe onafgehaalde dividenden worden besteed.

HOOFDSTUK CII.

OVER DE ADMISSIE VAN VREEMDE BANKEN.

1.—Geene uitlandsche banken of takken daarvan zullen in dezen Staat mogen bestaan, en eenige nieuwe bankbezigheden mogen drijven, op eene boete van een honderd pond

Voorwaarden van admmissie van vreemde banken.

sterling voor elke overtreding; en geene uitlandsche bank zal zich in dezen Staat mogen vestigen, dan na vooraf de toestemming van den volksraad verkregen te hebben.

Voorwaarden voor
Bank van Afrika.

2.—De Bank van Afrika (Beperkt) zal zich hier kunnen vestigen onder de navolgende voorwaarden:—

- (A). Dat de genoemde bank haar hoofdkantoor te Bloemfontein zal vestigen, mits zich onderwerpende aan zoodanige wetten als alreeds bestaan, ten aanzien van locale banken;
- (B). Dat de in omloop zijnde noten van gemelde bank betaalbaar zullen zijn bij vertooning aan het hoofdkantoor, of eenig takkantoor binnen dezen Staat, zonder heffing van eenig percenten in mindering;
- (C). Dat de specie voorhanden nooit minder mag zijn dan een derde van het bedrag aan noten binnen dezen Staat in omloop gebracht;
- (D). Dat drie-maandelijksche staten zullen worden gepubliceerd in de *Gouvernements-Courant* en andere plaatselijke bladen in dezen Staat uitgegeven, van de in omloop zijnde noten, specie in handen, en algemeene bezigheid;
- (E). Dat het gouvernement zich het recht voorbehoudt om, naar vereischten, door het uitvoerend gezag ge-regelde inspectie te voeren over den toestand van genoemde bank, en verder regulatien van tijd tot tijd te vervaardigen, ten einde de bezigheid door de bank op een geregelden en veiligen voet te stellen.

HOOFDSTUK CIII.

REGELENDE DE TOELATING VAN ASSURANTIE- MAATSCHAPPIJEN.

Buitenlandsche
assurantie-maat-
schappijen moeten
securiteit stellen.

1.—Ieder assurantie-maatschappij, waarvan het hoofdkantoor of plaats van bezigheid buiten dezen Staat gevestigd is, hetzij reeds opgericht of bezigheid doende, of hierna opgericht wordende en bezigheid beginnende binnen dezen Staat, bestierd of vertegenwoordigd door directeuren, secretaris, bestuurder of agent, en welke of voor het passeeren dezer wet, gedreven heeft, of hierna zal beginnen te drijven de bezigheid van brand-, ongeluk- of levens-assurantie binnen dezen Staat, indien zulke maatschappij na het passeeren dezer wet, zulke bezigheid zal voortzetten of beginnen in dezen Staat: zal verplicht en gehouden zijn voor of op den eersten dag van Januari, van het jaar volgende op zulk begin of voortzetting van zulke bezigheid, bij den thesaurier-generaal van den Oranjevrijstaat, en tot zijne genoegen te deponeren securiteiten ten bedrage van vijf duizend pond sterling, voor

brand-of ongeluk-assurantie-maatschappijen, en van tien duizend pond sterling voor levens-assurantie-maatschappijen, zullende echter de renten of inkomsten op die securiteiten, indien eenige, door zulke maatschappij mogen worden ontvangen.

2.—Eenig zulke maatschappij kan na behoorlijke kennisgeving aan den thesaurier-generaal eenige der gedeponeerde securiteiten verwisselen tegen andere van gelijke waarde, en zulke gesubstitueerde securiteiten zullen in ieder opzicht behandeld worden als of zij oorspronkelijk gedeponeerd waren.

Substitueeren van securiteiten.

3.—Ieder zulke maatschappij zal verplicht zijn, alvorens eenige bezigheid te kunnen doen, jaarlijks eene licentie aan den landdrost van Bloemfontein ten behoeve van het gouvernement te betalen, berekend tegen drie pence voor ieder pond sterling door haar voor premie in het vorig jaar ontvangen op polissen aan personen in dezen Staat uitgereikt, volgens beëdigden staat die zij hierbij gelast wordt jaarlijks aan den landdrost van het district Bloemfontein over te leggen, aantoonende welke som zij voor premies in het afgelopen jaar heeft ontvangen, zullende het bedrag van zulke licentie in geen geval minder mogen zijn dan twintig pond sterling, zullende de bepalingen van hoofdstuk LXIV van het wetboek van toepassing zijn, wat de heffing van licentie en zegelrechten aangaat, ook op zulke maatschappijen, en geen licentie worden uitgereikt alvorens bewijs is geleverd dat de securiteit in artikel 1 bedoeld is gesteld.

Licentie voor assurantie-maatschappijen.

4.—Iedere zulke maatschappij zal verplicht zijn, alvorens eene licentie te kunnen bekomen, derzelver acte van oprichting in de openbare registers van dezen Staat te doen registreren, onder zoodanige voorschriften als de registrateur van acten van den Oranjevrijstaat, daaromtrent zal bepalen, en tegen betaling in geval van beperkte verantwoordelijkheid van de leges en zegels bepaald bij de wet, en anders van een zegelrecht van tien pond sterling, en zal tevens *domicilium citandi et executandi* moeten kiezen in de hoofdstad van den Staat, en hiervan in de *Gouvernements-Courant* kennis geven.

Registratie der maatschappij, domicilium.

5.—Iedere zulke maatschappij zal gehouden zijn bij de regeering van den Staat over te leggen eene schriftelijke onderneming dat geen voorwaarde in eenig door haar reeds in dezen Staat uitgereikte of nog uit te reiken polissen van levens-assurantie strijdig met de bepalingen der krijgs- en commandowet zullen worden toegepast of kracht of effect hebben tegen de uitbetaling van zulke polissen, indien de geassureerden onder commando- of krijgdsdienst mogen komen te sneuvelen.

Voorwaarden van polissen moeten niet strijden met krijgds- of commandowet.

6.—Iedere vreemde maatschappij zal aan het einde van elk financieel jaar van zoodanige maatschappij, boven en behalve alle andere door deze wet vereischte staten, overleggen eenen beëdigden staat van alle polissen van kracht aan het

Opgaven van polissen; extracten; rekeningen, enz.

einde van zulk jaar, met de bedragen daarvan, welke staat zal insluiten:—

- (1). Nieuwe polissen gedurende het jaar in dezen Staat uitgereikt;
- (2). Polissen die gedurende het jaar zijn vervallen;
- (3). Bestaande polissen;

en zal verplicht zijn zoodanige staten, extracten, rekeningen, of informatien aan de regeering te verschaffen als de Staatspresident zal mogen voorschrijven. De regeering zal de macht hebben, indien zulks in het publiek belang achtende, bovengenoemde staten, extracten, rekeningen of informatien te publiceeren, zullende die documenten worden bewaard in zoodanig kantoor als door den Staatspresident daartoe aangewezen.

Vreemde maatschappij moet publiceeren, naam van bestuurder, enz., en gevestigde plaats.

7.—Iedere vreemde maatschappij, binnen dezen Staat eenige assurantie-bezigheid drijvende, zal binnen drie maanden na den eersten dag van September 1891, of bij den aanvang harer bezigheid zooals het geval moge zijn, in de *Gouvernements - Courant* publiceeren den naam van haren in dezen Staat wonenden hoofdbeampte, bestuurder, secretaris of agent, en de plaats waar het hoofdkantoor der maatschappij in de hoofdstad van dezen Staat beschouwd moet worden te zijn gevestigd.

Rechtsprocedures door of tegen bestuurder, enz.

8.—Ieder zulken hoofdbeampte, bestuurder of agent wiens aanstelling als voorzgd in de *Gouvernements-Courant* is gepubliceerd kan, ten behoeve der maatschappij die hij vertegenwoordigt, dagvaardden of gedagvaard worden, en alle kennisgevingen, dagvaardingen of andere wettelijke proceduren zullen van kracht zijn tegen zoodanige maatschappij indien gediend op zoodanigen hoofdbeampte, bestuurder, secretaris of agent, of gelaten aan het hoofdkantoor in handen van eenig zich aldaar bevindend persoon, of bij afwezigheid van eenig persoon aldaar, aangeplakt aan de buitendeur van zoodanig hoofdkantoor.

Boete voor valsche opgaven.

9.—Indien eenige staat, extract, rekening of ander document onder de voorzieningen van dit hoofdstuk vereischt in eenige belangrijke bijzonderheid valsch is, zal de persoon die dezelve teekende of inleverde bij overtuiging onderhevig zijn aan eene boete geen vijftig pond te boven gaande.

Verzuimende maatschappij kan verboden worden.

10.—Iedere maatschappij die in gebreke blijft in het inleveren van staten of opgaven, of op andere wijze nalatig is in het nakomen van eenige der voorzieningen van dit hoofdstuk voor een tijdperk van drie maanden of meer, kan op applicatie van den staatsprocureur door het hof worden verboden om binnen dezen Staat eenige bezigheid te drijven, hetzij geheel of voor zoodanigen tijd als het hof zal noodig achten te gelasten.

Inzage en kopieën van staten, enz.

11.—Ieder persoon mag, tegen betaling van de gewone leges, eenigen gedeponeerden staat of ander document als

door dit hoofdstuk wordt vereischt nazien en daarvan kopiën nemen. Ieder staat, extract, rekening of ander document gecertificeerd door den beambte of persoon met de bewaring daarvan belast, als te zijn een ware kopie van zulk ingeleverd document, zal gehouden worden zoodanige kopie te zijn en als zoodanig aanneembaar zijn als getuigenis, tenzij eenig verschil tusschen hetzelfde en het origineel zal worden bewezen.

12.—De Staatspresident zal aan een der hoofdambtenaren opdragen, en het zal de plicht van dezen hoofdambtenaar zijn, om toe te zien dat elke maatschappij vallende onder deze wet behoorlijk de voorzieningen daarvan nakomt, zullende die ambtenaar jaarlijks bij den volksraad moeten overleggen de staten, extracten en rapporten in het dan afgelopen jaar in termen dezer wet ingeleverd.

Toezicht over staten. enz.

13.—In geval eene levensverzekering-maatschappij tegelijkertijd tegen brand of andere ongelukken verzekert, zal het niet noodig zijn dat eene speciale zekerheid wordt gesteld, maar kan zoodanige maatschappij volstaan met het stellen van zekerheid overeenkomstig dit hoofdstuk ten bedrage van tien duizend pond sterling.

Maatschappij kan meerdere soorten van assurantie ondernemen bij enkele stelling van zekerheid.

14.—Alle polissen van levens-assurantie in dezen Staat aangegaan zullen, indien zulks wordt verlangd door den persoon gerechtigd tot assurantie-gelden, moeten worden uitbetaald in den Oranjevrijstaat, en de kwitantie van den executeur of ander persoon belast met de vereffening van den boedel, zal voldoende bewijs zijn voor zoodanige maatschappij voor de behoorlijke betaling van de polis.

Uitbetaling in dezen Staat, en bewijs daarvan.

15.—De securiteiten onder artikel 1 dezer wet vermeld, zullen strekken tot waarborg aan de regeering en de burgerij voor de goede trouw, en eerlijke bezigheid van iedere zulke maatschappij en onderworpen zijn aan executie voor eenig vonnis van een bevoegd gerechtshof tegen zulke maatschappij.

Securiteit; bedoeling daarvan en onderhevigheid aan executie.

HOOFDSTUK CIV.

DE WET OVER DE INSOLVENTIE.

1.—Alle handelingen in insolvente boedels, gedaan overeenkomstig de voorschriften en bepalingen van de vorige bestaande wetten over de insolventie, worden goedgekeurd, bekrachtigd en geratificeerd.

Ratificatie van handelingen gedaan overeenkomstig vroegere wetten.

2.—Het zal aan het Hoog Herechtshof, en aan ieder rondgaand gerechtshof, en aan de Hoofdrechter van dezen Staat, of eenigen anderen der rechters van het Hoog Gerechtshof, vrijstaan, om op schriftelijk verzoek van eenigen persoon, verklarende dat hij insolvent is en begeerig om zijnen boedel over te geven ten voordeele zijner crediteuren, zoodanigen persoon te gelasten voor hem te verschijnen, om onderzocht te worden aangaande zijne gemelde insolventie, of zoodanig

Wijze waarop eenige boedel onder vrijwillige sekwestratie kan worden gesteld.

ander bewijs daarvan te vorderen, bij beëdigde verklaringen van den gemelden insolvent en van anderen, als het gezegde hof of de rechter noodig zal oordeelen; of zoodanigen applicant te gelasten om te verschijnen voor eenigen persoon, behoorlijk door het Hoog Gerechtshof als deszelfs commissaris tot zoodanig einde benoemd; en zoodanigen commissaris te gelasten om den applicant op de wijze voorzeggd te onderzoeken, en zoodanig bewijs van de zaken voormeld te nemen, als aan den gemelden commissaris zal noodig schijnen, en een verslag van zoodanig onderzoek en bewijs, als voormeld afgenomen, op te maken en aan den griffier van het Hoog Gerechtshof op te zenden. En het zal aan gezegd gerechtshof of den gemelden rechter voor wien zoodanig onderzoek afgenomen wordt, of het gezegde gerechtshof of den Hoofdrechter, of eenigen rechter van het Hoog Gerechtshof vrijstaan, na overweging van het verslag van eenigen zoodanigen commissaris op de wijze voorzeggd gedaan, op bewijs van de zaak voormeld ten zijnen genoegen, de overgaaf van zoodanigen boedel aan te nemen, en denzelven, bij order onder zijne handteekening, te stellen onder sekwestratie in handen van den meester van de insolvente boedelkamer. Mits altijd, dat het iederen persoon, bij procuratie geautoriseerd om den boedel te administreeren van eenigen persoon die uit den Staat afwezig is, zal vrijstaan, in den naam van zoodanigen persoon, zoodanige applicatie als voormeld in te dienen, en daarop zullen dezelfde procedures zoo na mogelijk worden gevolgd, als of de persoon uit den Staat afwezig zelf aanzoek had gedaan.

Wijze waarop de boedel van een overledenen of afwezigen persoon gesekwestreerd kan worden.

3.—Het zal aan het Hoog Gerechtshof, of eenig rondgaand gerechtshof, of den gezegden Hoofdrechter, of eenigen anderen der rechters van het Hoog Gerechtshof, op gelijke wijze vrijstaan, om op gelijke applicatie van eenigen persoon behoorlijk belast met de administratie van den boedel van eenigen overleden persoon, of van eenigen persoon wettig of werkelijk onbekwaam zijnen boedel, gelegen binnen dezen Staat, te administreeren, meldende de insolventie van zoodanigen boedel; of op dergelijke applicatie, meldende de insolventie van den boedel van eenige maatschappij, handel-drijvende of hebbende eenen boedel of bezittingen binnen dezen Staat, gemaakt door het meerder getal der vennooten van zoodanige maatschappij, die ten tijde van het indienen van het request binnen dezen Staat zullen zijn, den applicant of applicanten te onderzoeken, of hem of hen te doen onderzoeken op de wijze voorzeggd, of bewijs van de zaken voormeld in te winnen of te doen inwinnen, op de wijze als hier voren bepaald. En het zal den rechter voor wien zoodanig onderzoek wordt afgenomen, of den Hoofdrechter, of eenigen rechter van het Hoog Gerechtshof vrijstaan, na overweging van het verslag van eenigen commissaris van het gemelde gerechtshof, op de wijze voorzeggd gedaan op bewijs van de

zaken voormeld ten zijnen genoegen, de overgaaf van eenigen zoodanigen boedel aan te nemen, en denzelven op de wijze voormeld onder sekwestratie te stellen. En nadat de order tot eenige zoodanige sekwestratie is uitgemaakt, zullen en mogen gelijke procedures worden gevolgd en plaats hebben, betrekkelijk zoodanige boedels en de personen aan wie de administratie van dezelve wettig is toevertrouwd, en de deelhebber of de deelhebbers van zoodanige maatschappijen, als bij deze bepaald zijn ten aanzien van andere boedels en andere insolventen.*

4.—Indien eenig persoon, hebbende eenig eigendom, roerend of onroerend, personeel of reëel, binnen dezen Staat, uit denzelven zal vertrekken, of buiten dezen Staat zijnde, daaruit zal afwezig blijven, of uit zijn woonhuis zal vertrekken of zich anderszins absenteeren zal, met voornemen om zijne crediteuren te verwijlen of op te houden in het bekomen van betaling hunner vorderingen; of het vonnis van eenig bevoegd gerechtshof tegen zich hebbende, daartoe opgeroepen zijnde, hetzelve niet zal voldoen, af aan den officier met de uitvoering daarvan belast, geen genoegzaam verkoopbaar eigendom zal aanwijzen om hetzelve te voldoen, indien het uit het relaas, door zoodanig officier gedaan, of uit zijn affidavit zal blijken, dat hij geen genoegzaam verkoopbaar eigendom van zoodanig persoon heeft gevonden om aan zoodanig vonnis te voldoen; of hetzij binnen dezen Staat of elders, eenige vervreemding, transport, geschenk, cessie, levering, hypotheek of pand van eenige zijner goederen of effecten, roerend of onroerend, personeel of reëel zal doen of laten doen, met het voornemen om, of op zoodanige wijze als om, zijne crediteuren te verwijlen op te houden in het bekomen van betaling van hunne vorderingen, of met de bedoeling om den eenen crediteur boven den anderen te bevoordeelen, zal zoodanig persoon beschouwd worden daardoor eene daad van insolventie te hebben gepleegd. Hoe een daad van insolventie gepleegd wordt.

5.—Het zal aan het Hoog Gerechtshof en aan ieder rondgaand gerechtshof, of aan den Hoofdrechter van dezen Staat, of eenigen anderen der rechters van het Hoog Gerechtshof, vrijstaan, op applicatie in geschrifte gemaakt tegen eenigen persoon die eenige daad van insolventie heeft gepleegd, door eenigen crediteur of crediteuren, wiens vordering of vorderingen de waarde hieronder vermeld bedragen, en vermeldende het bedrag der vordering van zoodanigen crediteur en de oorzaak daarvan, en de beweerde daad van insolventie, en verzoekende dat de boedel van zoodanigen persoon moge gesekwestreerd worden ten voordeele zijner crediteuren, op bewijs daarvan ten genoegen van den gemelden rechter (mits, dat er aan den gemelden rechter, tezamen met zoodanige applicatie, Gedwongene sekwestratie op verzoek van crediteuren.

* Zie tevens Artikel 27 van Hoofdstuk LIV (De Weeskamerwet.)

zullen geproduceerd moeten worden de beëdigde verklaring of verklaringen en het certificaat hieronder vereischt), bij order onder zijne hand, om den boedel van ieder zoodanigen persoon of personen te stellen onder sekwestratie in handen van den meester van de insolvente boedelkamer, totdat dezelve, op de wijze hieronder vermeld zal worden verklaard onder sekwestratie gesteld, of de gemelde applicatie zal worden opgeheven.

Bedrag van vordering moet zijn £50 of £100.

6.—Geen boedel zal onder sekwestratie mogen worden gesteld, tenzij de vorderingen van eenen enkelen crediteur, verzoekende dat dezelve mag worden gesekwestreerd, vijftig pond sterling zal bedragen, of tenzij de vorderingen van twee of meer crediteuren, aldus verzoekende, gezamenlijk een honderd pond sterling zullen bedragen. En een ieder die crediet aan een ander heeft verleend, op valuabele consideratie, voor eenige som betaalbaar op eenen zekeren tijd, welke tijd noch niet zal verlopen zijn toen de daad van insolventie gepleegd werd, mag aldus verzoeken, of gezamenlijk verzoeken als voormeld, hetzij hij eenige securiteit voor dezelve zal hebben of niet.

Beëdigde verklaring van verzoekende crediteur.

7.—Elk verzoekende crediteur, vóór het leveren van eenige applicatie om eenigen boedel onder sekwestratie te doen stellen, zal eene beëdigde verklaring in geschrifte moeten doen voor eenen der rechters van het Hoog Gerechtshof, of eenen commissaris van het gemeld gerechtshof benoemd om beëdigde verklaringen af te nemen (welke verklaring zal moeten worden gevoegd bij de procedures in den boedel), van de waarheid zijner vordering en de oorzaak daarvan; en zal mede securiteit moeten stellen, ten genoegen van den meester van de insolvente boedelkamer, of van den landdrost van het district waarin zoodanige applicatie zal worden gepresenteerd, voor de betaling van de noodige leges en kosten tot executie van de gemelde sekwestratie, tot aan de verkiezing en benoeming van curatoren. En de meester van gemelde boedelkamer, of landdrost, naar het geval moge zijn, zal dadelijk op elke zoodanige applicatie endosseeren een certificaat dat zoodanige securiteit gegeven is, en hetzelfde onderteekenen.

Op wiens kosten procedures in gedwongene sekwestratie worden vervolgd.

8.—De crediteur of de crediteuren op wier applicatie eenige order tot sekwestratie zal worden uitgemaakt, zal of zullen op zijne of hunne eigene kosten alle de procedures in de gemelde sequestratie moeten vervolgen, tot de verkiezing of benoeming van curatoren op de wijze hieronder omschreven; en dezelve eerst getaxeerd en bepaald zijnde door den registrateur der hoogere gerechtshoven, na behoorlijke kennisgeving van taxatie aan den meester, zullen de gemelde curatoren den gemelden crediteur of crediteuren uit de eerste gelden die ontvangen zullen worden, moeten terugbetalen. En de kosten onder eenige sekwestratie gemaakt, na de verkiezing of benoeming van curatoren, en het te

gelde maken van eenig gedeelte van den insolventen boedel, waarop eenig crediteur eenig speciaal verband, pand, hypotheek of eisch zal hebben dat zal kunnen beschikbaar gemaakt worden tot de betaling der schuld daardoor geseceerd, zullen worden betaald uit de opbrengst van het eigendom waarover zich eenige zoodanige securiteit uitstrekt, wanneer de opbrengst toereikend zal zijn, en wanneer de opbrengst ontoereikend zal zijn, zal zoodanig crediteur persoonlijk daarvoor verantwoordelijk zijn. En geen crediteur eenige zoodanige securiteit houdende, zal onderhevig zijn om te betalen of van de opbrengst van eenig zoodanig eigendom te zien aftrekken, eenig gedeelte der kosten van sekwestratie tot eenig ander einde gemaakt; en alle kosten voor de verkiezing of aanstelling van curatoren als voormeld, in alle gevallen waarin op de applicatie van den insolvent eenige boedel onder sekwestratie is gesteld, benevens alle kosten gemaakt in ieder geval van de sekwestratie van boedels als insolvent (hetzij dezelve was bevolen op applicatie als voormeld, of zal zijn geadjudiceerd, ter instantie van crediteuren), tot eenig ander einde dan als voormeld na de verkiezing en aanstelling van curatoren als voormeld, zullen in de eerste plaats, en voor eenige andere schuld, uit het vrije overschot van den insolventen boedel moeten worden gedaan wanneer het daartoe toereikend zal zijn; en wanneer gemeld vrij overschot ontoereikend zal zijn tot de betaling daarvan, zullen al de crediteuren, die tegen den insolventen boedel vorderingen hebben bewezen, niet geseceerd als voormeld, naar evenredigheid van zoodanige vorderingen persoonlijk daarvoor verantwoordelijk zijn. Mits altijd, dat niemand door het bloot bewijzen van eene schuld, of het ontvangen van eenige uitkeering, of door te compareeren of stemmen bij eenige bijeenkomst van crediteuren als een crediteur, daardoor onderhevig zijn zal aan eenige vordering, door eenigen persoon gebezigd door den curator, ten aanzien van eenige actie of rechtsgeding betreffende den gezegden boedel, of voor eenig deel van de compensatie of belooning van den curator voor deszelfs zorg en vlijt, behoudende altijd aan een ieder die gebruikt is geworden door zoodanigen curator, zoodanig verhaal tegen den gezegden curator of tegen den boedel als hem zal toekomen, en reserveerende mede aan zoodanigen curator verhaal tegen gemelden boedel en tegen zoodanige crediteuren daarvan, of anderen die op andere gronden aan zoodanige middelen onderhevig mogen zijn.

9.—Ieder crediteur of crediteuren van eenige maatschappij, op gelijke wijze als voormeld, zal of zullen een verzoekschrift mogen inleveren tegen de deelhebbers van eenige zoodanige maatschappij, om den boedel van zoodanige maatschappij onder sekwestratie te doen stellen, in geval dat eenige zoodanige maatschappij door een of meer van deszelfs deelhebbers eenige

Applicatie door
crediteur van
maatschappij.

daad van insolventie mocht hebben gepleegd, met voornemen, of op zoodanige wijze om de crediteuren van zoodanige maatschappij te bedriegen, of hen te verwijlen of op te houden in het bekomen van betaling der vorderingen door zoodanige maatschappij verschuldigd; of indien het decreet van eenig bevoegd gerechtshof tegen zoodanige maatschappij bekomen is geworden, en de deelhebbers daarvan, daartoe opgeroepen zijnde, hetzelfde niet hebben voldaan, of aan eenen officier, met de executie van zoodanig decreet belast, geen genoegzaam beschikbaar eigendom tot voldoening van hetzelfde hebben aangewezen; en mits het zal blijken uit het relaas door zoodanigen officier gedaan of zijne beëdigde verklaring, dat hij geen genoegzaam beschikbaar eigendom van zoodanige maatschappij tot voldoening van zoodanig vonnis heeft gevonden; en elke order tot sekwestratie op zoodanig request uitgevaardigd zal geldig zijn, al zouden al de deelhebbers van de maatschappij niet daarin zijn begrepen. En na dat de order tot sekwestratie van eenigen zoodanigen boedel is uitgemaakt, zullen en mogen gelijke procedures worden gevolgd en plaats hebben betreffende zoodanigen boedel en zoodanigen deelhebber of deelhebbers, als hierin zijn voorzien om te worden gevolgd en plaats te hebben betreffende andere boedels en andere insolventen; mits altijd, dat niets hierin vervat zich zal uitstreken, of uitgelegd zal worden, om den crediteur of crediteuren van eenige maatschappij te verhinderen, om tegen eenigen deelhebber of den afzonderlijken boedel van eenigen deelhebber daarvan, ten aanzien van vorderingen door zoodanige maatschappij verschuldigd, op dezelfde wijze te procederen, als hierin is bepaald dat de crediteuren van eenigen persoon tegen hem en zijnen boedel zullen mogen procederen, ten aanzien van vorderingen door zoodanigen persoon in zijne individueele hoedanigheid verschuldigd; mits ook, dat het zal geoorloofd zijn op zoodanige applicatie en bewijs als laatst voormeld, en zoodanig ander bewijs, indien er eenige is, als gevorderd mocht worden, te begrijpen in dezelfde order tot sekwestratie (indien de Hoofdrechter of andere rechter voormeld zulks zal goedvinden), zowel de afzonderlijke boedel of boedels van eenigen deelhebber of deelhebbers van eenige maatschappij, als het gezamenlijke eigendom van zoodanige maatschappij. Maar de afzonderlijke of private boedel van eenen deelhebber zal niet worden aangetast of in beslag genomen, blootelijk uit kracht van eene order tot sekwestratie van den boedel der maatschappij, waaraan zoodanige deelhebber behoort; en wanneer eenige afzonderlijke boedel of boedels met den boedel der maatschappij zullen begrepen zijn, in dezelfde order voor sekwestratie, zullen de crediteuren van den afzonderlijken boedel of boedels, en van den boedel der maatschappij, respectievelijk, gerechtigd zijn te zamen en zonder onderscheid

te stemmen voor de verkiezing van den curator of de curatoren, en in alle zaken betreffende de gezegde boedels aldus inbegrepen; mits altijd, dat de curator van alle gesekwestreerde boedels aldus geconsolideerd, en de curatoren van iederen gezamenlijken en afzonderlijken boedel die, even als of de vordering van ieder zoodanigen crediteur verschuldigd was door eenen enkelen onverdeelden boedel, inbegrepen mogen zijn als hierboven vermeld in dezelfde order tot sekwestratie, zullen gehouden zijn afzonderlijke en distincte rekeningen te houden van den gezamenlijken boedel en van iederen afzonderlijken boedel, en zullen de respectieve crediteuren rangschikken en de rekening en het plan van distributie hieronder vermeld opmaken, en de uitkeeringen toewijzen, en over het algemeen de respectieve rechten en vorderingen van de geconsolideerde boedels opmaken, en de zaken daarvan vereffenen, volgens de voorzieningen op dat stuk bepaald, even zoo als of de geconsolideerde boedels onder eene afzonderlijke administratie waren.*

10.—Eenige crediteur of eenige crediteuren van den boedel van eenigen overleden persoon, of van eenigen persoon wettiglijk of werkelijk onbekwaam om zijn boedel gelegen binnen dezen Staat te administreeën, zal of zullen op gelijke wijze als voormeld, een verzoekschrift mogen inleveren, om zoodanigen boedel als insolvent onder sekwestratie te hebben gesteld, mits de persoon in wien de administratie van zoodanigen boedel wettiglijk is gevestigd, in zijne individueele of fiduciaire hoedanigheid, eene daad van insolventie heeft gepleegd, met voornemen, of op zoodanige wijze als om de crediteuren van zoodanigen boedel te bedriegen, of hen te verwijlen of op te houden in het bekomen van betaling der schulden van zoodanigen boedel; of mits het vonnis van eenig bevoegd gerechtshof tegen eenigen zoodanigen boedel verkregen is geworden, en de persoon, in wien de administratie van denzelven wettig is gevestigd, hetzelfde niet heeft voldaan, of daartoe opgeroepen zijnde, aan den officier met de uitvoering van zoodanig vonnis belast, geen genoegzaam beschikbaar eigendom tot voldoening van hetzelfde heeft aangewezen; en mits het zal blijken uit het relaas door zoodanig officier gedaan, of zijne beëdigde verklaring, dat hij geen genoegzaam verkoopbaar eigendom, aan zoodanigen boedel behoorende, tot voldoening van zoodanig vonnis, heeft gevonden; en nadat de order tot eene zoodanige sekwestratie is uitgemaakt, zullen en mogen gelijke procedures worden gevolgd en plaats hebben, betrekkelijk zoodanige boedels en de personen aan wie de administratie daarvan wettiglijk is toevertrouwd, als hierin zijn voorzien om te worden gevolgd

Wijze waarop de boedel van een overledenen of afwezigen persoon onder gedwongene sekwestratie kan worden gesteld.

* Omtrent aansprakelijkheid van vennooten in een naamloze maatschappij met beperkte verantwoordelijkheid, zie Artikels 12, 13 en 14 van Hoofdstuk C.

en plaats te hebben, betrekkelijk andere boedels en andere insolventen.

Rechten eener maatschappij tegen een insolventen debiteur.

11.—Elk voorrecht en macht door deze wet verleend aan eenigen crediteur, ten aanzien van eenige schuld door eenigen insolvent aan hem persoonlijk verschuldigd, en elke verantwoordelijkheid of boete door deze wet op eenigen zoodanigen crediteur gelegd, zal zijn, en wordt bij deze verklaard te zijn, verleend aan, en gelegd op den deelhebber of deelhebbers van eenige maatschappij, ten aanzien van eenige vordering aan zoodanige maatschappij door eenigen insolvent verschuldigd, en te zijn verleend aan, en gelegd op iederen persoon behoorlijk belast met de administratie van den boedel van eenigen overleden persoon, of van eenigen persoon wettiglijk of werkelijk onbekwaam om zijnen boedel, gelegen binnen dezen Staat, te administreeren ten aanzien van eenige vordering aan zoodanigen boedel door eenigen insolvent verschuldigd; mits altijd, dat in het opnemen van het getal stemmen bij eenige bijeenkomst van crediteuren, of het getal van crediteuren die het certificaat van eenigen insolvent hebben geteekend, de vennoten van eenige maatschappij en alle personen aan wie de gezamenlijke administratie van eenigen boedel als voormeld, is toevertrouwd, slechts tot eene stem gerechtigd zullen zijn, en als een persoon beschouwd zullen worden.

Hoe een persoon die eene order tot sekwestratie verkrijgt, handelen moet.—Hoe baljuw handelen moet.

12.—De persoon, die eenige order tot sekwestratie verkrijgt zal dezelve dadelijk aan den baljuw van het district waarin zoodanige order zal zijn bekomen, moeten bezorgen, en de gemelde baljuw zal de gemelde order moeten registreeren, en daarop den dag en het uur van de aangifte moeten aantekenen, en de baljuw zal onverwijld overleveren aan den meester van de insolvente boedelkamer iedere order als vermeld, hetzij dezelve bij hem is ingediend, of ingezonden door eenigen adjunct, en de gezegde meester zal, wanneer de order is uitgemaakt ter instantie van crediteuren, die in de *Gouvernements-Courant* van dezen Staat doen bekend stellen; en elke insolvent, eenige order voor sekwestratie bekommende, zal mede aan den meester van de insolvente boedelkamer moeten bezorgen eene lijst, bevattende naar zijn beste weten en vertrouwen, de namen en woonplaatsen van zijne onderscheidene crediteuren.

Hoe meester, in wiens handen een boedel gesteld is, handelen moet.

13.—De meester van de insolvente boedelkamer zal, wanneer eenige boedel zal worden gesteld onder sekwestratie in zijne handen, door zijnen bode beslag op den boedel doen leggen, onder inventaris daarvan; en wanneer dezelve zal worden gesekwestreerd op het verzoek van eenigen crediteur, zal de gemelde bode vergezeld moeten zijn door den verzoekenden crediteur, of iemand door hem daartoe geautoriseerd namens zichzelf en de andere crediteuren van den gemelden boedel; en wanneer de gemelde boedel zal gesekwes-

treerd zijn op de overgaaf van eenigen insolvent, zal het iederen crediteur, of de gemachtigden van eenig der creditoren van den insolvent vrijstaan, om den bode te vergezellen, en met hem tegenwoordig te zijn gedurende het uitmaken van den inventaris als voormeld.

14.—Wanneer eenig beslag als voormeld is gelegd op eenige roerende goederen, behoorende aan eenigen insolventen boedel, krachtens eenige order tot de sekwestratie daarvan, zal de bode, zoodanig beslag leggende, bij den persoon, in wiens bezit eenige zoodanige goederen in beslag worden genomen, eene kopie van den gemelden inventaris moeten laten, daarbij gevoegd hebbende eene kennisgeving dat de goederen daarin vermeld door den gemelden bode, krachtens eene order tot de sekwestratie daarvan, in beslag zijn genomen; en ieder persoon die, wetende dat dezelve aldus in beslag zijn genomen, dezelve of eenige gedeelte daarvan zal verkoopen, wegnemen, verbergen of ontvangen, met voornemen om het gemelde beslag te verijdelen, zal onderhevig zijn, op overtuiging van zoodanige overtreding, om te worden veroordeeld tot gevangenisstraf met harden arbeid voor eenigen tijd niet te boven gaande zeven jaren, of in de gevangenis te worden geplaatst, met of zonder harden arbeid, voor eenigen tijd niet te boven gaande vijf jaren; mits altijd, dat het zoodanigen bode zal vrijstaan, door het verzegelen van eenige bewaarplaats, kamer of kast in het huis, alle artikelen op of in de woonstede te verzekeren, die het hem in de uitoefening van zijne plicht raadzaam zal voorkomen aldus te moeten verzekeren, geene onnoodige hindernis of ongerief aan eenigen persoon daardoor veroorzakende; of een persoon in het huis te laten om dezelve te bewaren; en de gemelde bode zal dadelijk zijne ter executie legging van het gemelde beslag aan den meester van de insolvente boedekamer moeten rapporteeren, die zoodanige maatregelen zal nemen en zoodanige bevelen geven voor de zekere bewaring van zoodanige goederen, als aan hem zullen dienstig voorkomen.

Hoe bode, beslag op goederen van gesekwestreerden leggende handelen moet.

15.—De landdrosten van dezen Staat, in hunne respectieve districten, zullen moeten helpen en assisteeren in het in werking brengen van deze wet en de voorzieningen daarvan, en tot dat einde alle zoodanige zaken en dingen moeten verrichten en uitvoeren, als zij zullen genoodigd worden te verrichten en uit te voeren, door eenig reglement of order van het Hoog Gerechtshof uit kracht van deze wet.*

Landdrosten moeten helpen om deze wet in werking te brengen.

16.—De baljuws en de boden van de landdrosthoven, daartoe benoodigd zijnde door den meester van de insolvente boedekamer, binnen de districten waarin zij respectievelijk aangesteld zijn geworden om te ageeren, zullen alle plichten moeten doen en uitvoeren, voorgeschreven bij deze wet, of

Plichten van baljuws en boden betrekkelijk deze bepalingen.

* Zie ook Artikel 63 (c) van Hoofdstuk LIX (Over het Postwezen.)

bij eenig reglement of order van het Hoog Gerechtshof, in gevolge deze wet om te worden gedaan en uitgevoerd door eenen bode; en zullen voor zoodanigen dienst, uit de goederen van eenigen insolventen boedel, tot welken zij aldus zullen mogen worden gebruikt, voor hun eigen gebruik zoodanige redelijke leges ontvangen, als door het Hoog Gerechtshof voor hunnen dienst zijn of zullen worden toegestaan.

Proces na verkrijgen van order tot gedwongene sekwestratie om order finaal te maken

17.—Het zal iederen verzoekenden crediteur, die behoortlijk eene order zal verkregen hebben om den boedel van zijnen debiteur onder sekwestratie te stellen, vrijstaan daarop het proces voor het Hoog Gerechtshof of voor het rondgaand gerechtshof van het district waarin de gewone woonplaats des crediteurs is, uit te nemen, om den debiteur te dagvaarden, dat hij voor het Hoog Gerechtshof of zulk rondgaand gerechtshof verschijne, op eenen zekeren dag, te worden bepaald door den rechter die zoodanige order uitmaakt, als aan den gemelden rechter zal dienstig voorkomen, om reden aan te toonen waarom zijn boedel niet bij decreet van gemeld gerechtshof zal worden geoordeeld te zijn gesekwestreerd ten voordeele zijner crediteuren; en gezegd proces zal moeten worden geëxploiteerd, op dezelve wijze als volgens de wetten is of zal zijn voorzien voor het exploit van eenig ander proces van het gemeld gerechtshof; mits, dat indien eenig debiteur veertig dagen afwezig is geweest van zijne gewone woonplaats of bezigheid binnen dezen Staat, zullen kopiën van de gemelde dagvaarding mogen worden aangeplakt op de buitendeur van het Hoog Gerechtshof, en in de *Gouvernements-Courant* van dezen Staat geplaatst.

Hoe of het hof op den dag van verhoor handelen moet.

18.—Op den dag bepaald voor eenigen persoon om redenen aan te toonen waarom zijn boedel niet zal worden veroordeeld te zijn gesekwestreerd, zal het aan het gerechtshof vrijstaan, om bewijs van de zaken voormeld te ontvangen en daarop uitspraak te doen, of de gemelde persoon, daartoe wettig gedagvaard zijnde geworden, zal verschijnen op de gemelde dagvaarding, dan niet; of indien voldoende redenen ten hunnen genoegen is aangetoond om de gemelde uitspraak voor eenigen redelijken tijd, ter hunner discretie, te verlengen. En indien de verzoekende crediteur in gebreke zal blijven om te verschijnen, of zijne gemelde vordering of de acte van insolventie te bewijzen ten genoegen van het gerechtshof, zal het aan gemeld gerechtshof vrijstaan de gemelde order tot sekwestratie op te schorten, en gemeld verzoek van de hand te wijzen, of verder bewijs van de zaken daarin vervat te eischen, zoo als het gemelde gerechtshof zal dienstig oordeelen. En wanneer eenig zoodanig verzoek door gemeld gerechtshof van de hand zal worden gewezen, zullen alle kwestien betreffende den boedel van eenigen persoon tegen wien hetzelfde was ingediend, of eenig recht van zoodanigen persoon of van zijne crediteuren of debiteuren, of de wettigheid van

eenige vervreemding, transport, geschenk, cessie, levering, hypotheek, pand, betaling, kwijtschelding, overgaaf of decharge door zoodanigen persoon gedaan, of betaling gedaan aan eenig zoodanigen persoon, worden geoordeeld en beslist, alsof zoodanig verzoek nimmer was ingeleverd.

19.—Indien het aan het gerechtshof, voor hetwelk eenig persoon aldus gedagvaard is geworden op zoodanig verzoek tot sekwestratie, zal komen te blijken dat het gemeld verzoek ongegrond en vexatoir is, of kwaadaardig was, zal en mag het aan het gemelde gerechtshof vrijstaan den gemelden persoon, op zijn daartoe gedaan verzoek, toe te staan, dadelijk alle schade te bewijzen welke hij verklaart daardoor te hebben geleden, en aan den gemelden persoon zoodanige vergoeding voor de gemelde schade toe te wijzen als gemeld hof zal dienstig oordeelen, of anders aan gemelden persoon zijne actie wegens het gemelde leed overlaten.

20.—Indien, nadat eenig order is uitgemaakt geworden tot de sekwestratie van eenigen boedel, de vorderingen van de verzoekende crediteuren, of eenige van hen, ontoereikend bevonden worden om zoodanige crediteuren te gerechtigden tot het verzoeken en verkrijgen van zoodanige order tot sekwestratie, of indien zoodanige order zal worden opgeschort tengevolge van de toestemming of default van den verzoekenden crediteur of crediteuren, of zijne of hunne heimelijke overeenkomst met den insolvent, zal het aan gemeld Hoog Gerechtshof of zoodanig rondgaand gerechtshof als voormeld vrijstaan, op aanzoek van eenigen anderen crediteur of crediteuren, wier vordering of vorderingen de waarde hiervoren bepaald bedragen en verschuldigd zijn geworden voor de gemelde order tot sekwestratie, en die ten tijde van het maken van zoodanig aanzoek de beëdigde verklaring of verklaringen en het certificaat hiervoren vereischt, zal of zullen produceeren, te gelasten, dat de gemelde sekwestratie wederom van kracht zal worden, als of dezelve oorspronkelijk ware verkregen op het verzoek van den laatstgemelden crediteur of crediteuren; en daarna zal de gemelde sekwestratie worden hernieuwd met alle de gevolgen en uitwerking daarvan, als of dezelve nimmer ware opgeschort. Uitgezonderd alleen dat, wanneer de sekwestratie zal zijn hernieuwd na dezelve zal zijn opgeschort, de geldigheid van iedere vervreemding, transport, gifte, cessie, levering, hypotheek, pand, betaling of quitantie, overgave en decharge, gedaan door zoodanigen insolvent tusschen den tijd van het opschorten van de order tot sekwestratie en den tijd van het maken van de order voor het vernieuwen van dezelve, zal worden beoordeeld en beslist op zulke en gelijke gronden en principen, en geene andere, als naar rechten toepasselijk daarop zouden zijn, indien zoodanige order tot hernieuwing eene eerste en oorspronkelijke order tot sekwestratie ware.

Indien applicatie ongegrond en vexatoir is.

Sekwestratie mag voortgezet worden door ander dan verzoekenden crediteur.

Bedriegelijke overeenkomst tusschen insolvent en verzoekenden crediteur.

21.—Indien eenig persoon, tegen wien eenige order tot sekwestratie is uitgemaakt geworden, aan iemand die dezelve heeft verkregen, eenig geld zal betalen, of aan eenigen zoodanigen persoon eenige voldoening of securiteit voor zijn vordering of voor eenig gedeelte daarvan zal geven of leveren, waardoor zoodanig persoon meer op het pond zoude ontvangen, ten aanzien zijner vorderingen, dan hij gerechtigd zoude zijn te ontvangen indien de sekwestratie was voortgezet en de boedel onder de crediteuren daarvan verdeeld volgens hunne wettige rechten en preferentien, zal zoodanige betaling, geschenk, levering, voldoening of securiteit, eene nieuwe daad van insolventie zijn. En ieder persoon aldus zoodanig geld, geschenk, levering, voldoening of securiteit ontvangende, zal, in geval de sekwestratie naderhand door eenigen anderen crediteur, of crediteuren op de hiervoren vermelde wijze wordt voortgezet, of wanneer eene nieuwe order tot sekwestratie wordt uitgevaardigd, op zoodanige nieuwe daad van insolventie zoodanige securiteit moeten opgeven, en het gemelde geld, geschenk, of de volle waarde daarvan, terug moeten betalen aan zoodanigen persoon of personen, als het gerechtshof zal benoemen ten behoeve van de crediteuren van zoodanigen insolvent, en zal al de kosten moeten betalen, welke door eenigen anderen crediteur gemaakt zullen worden, om de hernieuwing van de gemelde sekwestratie te verkrijgen, en het geheel van de schuld door zoodanigen insolvent aan hem verschuldigd en betaalbaar verbeuren.

Uitwerking van order tot sekwestratie op vonnissen, enz.

22.—De verdere uitvoering van eenig vonnis tegen eenigen insolvent of zijnen boedel voor de bedragen van eenige schuld of somme gelds, nadat eenige order tot sekwestratie van zoodanigen boedel bij den baljuw bovengemeld, ter registratie is bezorgd, zal moeten ophouden zoolang zoodanige sekwestratie voortduurt. En indien de insolvent in gevangenis is krachtens eenig decreet tot civiele gijzeling verleend ten aanzien van eenig vonnis, schuld of kosten of eenige order tot inhechtenisneming gemaakt op grond van de weigering om te voldoen aan eenige order voor de betaling van gelden gegeven in eene civiele actie, zal hij uit zijne hechtenis mogen worden ontslagen, in zooverre dezelve is teweeggebracht uit kracht van eenig zoodanig decreet, order of arrest als voorgezegd bij order van het Hoog Gerechtshof of van eenigen rechter van hetzelfde, of van eenig rondgaand gerechtshof, in geval zoodanig hof of rechter geene reden zal zien om de gezegde order te weigeren, daaruit zal worden ontslagen. En het zal den persoon recht hebbende op zoodanig vonnis vrijstaan, de vordering te bewijzen, benevens de kosten daardoor veroorzaakt, tegen den gesekwestreerden boedel, en het voordeel daarvan te trekken bij verdeling van den gemelden boedel; en waar eenige goederen in beslag zijn genomen door wettig proces tot voldoening van eenig vonnis, en niet ver-

kocht zijn geworden of, verkocht zijnde, de opbrengst daarvan onuitgekeerd zal blijven in handen van den baljuw of anderen rechtsbeambte, zullen zoodanige goederen of opbrengst onder sekwestratie worden gesteld, op gelijke wijze als eenig ander gedeelte van den insolventen boedel, en de persoon die zoodanig vonnis verkregen heeft, zal, bij de verdeeling van den gemelden boedel, tot preferentie gerechtigd zijn in de opbrengst van de goederen dus in beslag genomen of verkocht, naar het geval moge zijn, ten tijde van het inleveren bij den baljuw van de vermelde order, voor de kosten door hem gemaakt, ten aanzien van het bevelschrift van executie en het ten uitvoer leggen van hetzelfde, maar niet voor het bedrag van zijn vonnis, of van zijne kosten door hem gemaakt vóór het uitnemen van zoodanig bevelschrift tot executie.

23.—Alle actien hangende tegen eenigen insolvent voor eenigeschuld of vordering welke tegen zijnen boedel kan bewezen worden, en alle procedures daarin, nadat eenige order is uitgemaakt voor de sekwestratie van zoodanigen boedel, zullen uit kracht daarvan gestaakt worden; en de insolvent, indien onder gijzeling zijnde krachtens eenig arrest verleend tot securiteit van eenige schuld of vordering ten aanzien van welke zoodanige actie zal zijn ingesteld, zal, krachtens en onder de conditien in de voormelde sectie vermeld, daaruit worden ontslagen, en het zal den eischer in zoodanige actie vrijstaan om zijne vordering te bewijzen, benevens de getaxeerde kosten van het rechtsgeding op dien tijd tegen den gesekwestreerden boedel gemaakt, en het voordeel daarvan te trekken bij de verdeeling van den gemelden boedel; mits nochtans, dat alle actien hangende tegen eenigen insolvent voor schade verklaard te zijn geleden wegens eenige injurie of onrecht, of verbreking van eenig contract door hem gepleegd, zoodanige schade onzeker zijnde, of tot verhaal van eenige vordering ongelikwiderd ten opzichte van deszelfs bedragen, en alle procedures daarin zullen, nadat eene order is uitgemaakt tot de sekwestratie van zijnen boedel, gestaakt worden, totdat een curator zal zijn gekozen voor de administratie van denzelven, indien de sekwestratie zoo lang in kracht zal blijven; en daarop zal de eischer in zoodanige actie, na den curator te hebben gedagvaard om zoodanige actie op te nemen en te verdedigen, mogen voortgaan om het vonnis van het gerechtshof daarop te verkrijgen, en het gemeld vonnis bekomen zijnde benevens de getaxeerde kosten van het rechtsgeding zullen eene vordering zijn, bewijsbaar tegen den gemelden boedel.

24.—Alle actien begonnen door eenigen persoon wiens boedel naderhand als insolvent onder sekwestratie zal worden gesteld voor eenige schuld of vordering aan den gemelden boedel verschuldigd, en alle procedures daarin nadat de order

Uitwerking van order tot sekwestratie op actien tegen den insolvent.

Uitwerking van order tot sekwestratie op actien door den insolvent

tot zoodanige sekwestratie is uitgemaakt, zullen moeten ophouden, totdat de curator, daarna verkozen tot de administratie van den gemelden boedel, zal beslissen of hij dezelve wil voortzetten of staken; en de curator zal verplicht zijn zoodanige verkiezing te maken binnen zes weken nadat kennisgeving tot dat einde aan hem zal zijn gedaan door eenigen verweerder in eenige zoodanige actie, of zal anderszins beschouwd worden dezelve te hebben laten varen. Mits altijd, dat ieder insolvent persoon zal worden toegelaten om op zijnen eigenen naam en voor zijn eigen voordeel eenige actie voort te zetten, welke door hem is begonnen voor zijne insolventie wegens eenige personeele injurie of onrecht hem of iemand van zijn huisgezin aangedaan; en alle schaden en interessen welke zullen mogen worden verhaald in eenige zoodanige actie zullen niet gaan noch behooren tot den insolventen boedel, noch ook eenig eigendom bewezen door den insolvent uit zoodanige schaden en interessen te zijn gekocht of aangekomen.

Oproeping van
eerste en tweede
bijeenkomsten van
crediteuren.

25.—De meester van de insolvente boedekamer, nadat eenige boedel onder sekwestratie is gesteld geworden op overgaaf daarvan als insolvent of gevonnisd is geworden om te worden gesekwestreerd, zal dadelijk kennis daarvan moeten doen geven in de *Gouvernements-Courant* van dezen Staat, en daarbij twee publieke bijeenkomsten der crediteuren van zoodanigen boedel moeten bepalen, op zoodanige tijden en plaatsen als hij het geschikt voor al de belanghebbende partijen zal oordeelen, de eerste tot het ontvangen van bewijzen der vorderingen tegen den gemelden boedel, en de tweede tot hetzelfde einde en om eenen curator te verkiezen voor de bereddering, beheering en verdeling van denzelven. En zoodanige publicatie zal worden beschouwd als kennisgeving daarvan aan alle personen die redelijkerwijze kunnen verondersteld worden dezelve te hebben gezien. En de tijden en plaatsen dus bepaald tot het houden van eenige der voormelde bijeenkomsten zullen, op vertooning van reden aan den gemelden meester of aan het Hoog Gerechtshof door eenige partij ontevreden met de aanstelling door den gemelden meester gedaan, mogen worden veranderd, van welke verandering dadelijk bericht zal moeten gegeven worden in de *Gouvernements-Courant*; mits altijd dat indien het zal blijken aan den gemelden meester, voor dat hij kennisgeving heeft doen geven als voormeld, dat de goederen en effecten van den insolvent voor de betaling zijner schulden niet de waarde van vijf-en-zeventig pond sterling bedragen, hij zulks in de gemelde advertentie zal vermelden, en daarin mede zal moeten kennis geven dat, tenzij men in de eerste bijeenkomst oproepen als voormeld zal aantoonen dat de goederen en effecten van den insolvent de waarde van vijf-en-zeventig pond te boven gaan, de meester of landdrost zoodanige bijeenkomst

houdende summierlijk zal voortgaan om de vorderingen, welke in zoodanige bijeenkomst zullen bewezen worden, te rangschikken volgens hunne respectieve preferentien, en te gelasten dat de opbrengst van den insolventen boedel diensvolgens dadelijk zal worden verdeeld door eenen curator, alsdan te worden verkozen door het meerder gedeelte der crediteuren in getal en bedragen zoodanige bijeenkomst bijwonende. En in zoodanig geval zal de gemelde insolvent in zoodanige eerste bijeenkomst voor de crediteuren moeten compareeren om redenen te geven voor zijne insolventie, en zal, daartoe genoodigd wordende, daarin alle zoodanige andere zaken en dingen moeten doen en volbrengen als hieronder vereischt worden om door hem te worden gedaan of volbracht in eenige bijeenkomst van crediteuren, onder de voorzieningen dezer wet. En indien het in de gemelde eerste bijeenkomst (welke bijeenkomst van tijd tot tijd zal kunnen worden verdaagd, indien de meester of landdrost het noodig zal oordeelen dezelve te adjourneeren), nog zal blijken aan den gemelden meester of landdrost, naar het geval moge zijn, voor wien dezelve wordt gehouden, dat de beschikbare baten van den gemelden boedel het bedrag van vijf-en-zeventig pond sterling niet te boven gaan, zal het den gemelden meester of landdrost vrijstaan om de crediteuren, die hunne vorderingen in zoodanige bijeenkomst bewezen hebben, volgens de wettige order van derzelve preferentie te rangschikken, en aan de crediteuren om eenen curator te verkiezen tot de bereddering, beheering en verdeling van den boedel van den gemelden insolvent, volgens de orde van rangschikking; en den gemelden curator te gelasten denzelven dadelijk dienovereenkomstig te beredderen, te beheeren en de verdeelen. En verder zal de gemelde meester of landdrost in de gemelde eerste bijeenkomst respectievelijk mogen uitoefenen alle macht en gezag welke door hem in eenige bijeenkomst van crediteuren onder de voorzieningen dezer wet zullen mogen worden uitgeoefend, en daarin mede alle zaken en dingen moeten doen en volbrengen welke moeten worden gedaan voor de finale vereffening van den gemelden boedel. En de crediteuren tegenwoordig bij de gemelde eerste bijeenkomst zullen alsdan moeten beslissen welk gedeelte van de kleedingstukken, beddengoed, huismeebelen en gereedschappen van den insolvent zullen worden uitgezonderd van de verkooping van zijne roerende goederen en aan hem zullen worden toegestaan; en zullen mede aan den gemelden curator zoodanige bevelen omtrent de besturing van den gemelden boedel geven als aan hen zal dienstig voorkomen. En geene andere bijeenkomst zal daarna worden gehouden anders dan, wanneer om redenen vertoond aan den gemelden meester door eenigen curator of crediteur van den gemelden boedel, de gemelde meester zal noodig oordeelen dezelve te gelasten.

Voor wien bijeenkomsten gehouden moeten worden.

26.—In alle gevallen, waar eenige bijeenkomst van crediteuren tot het bewijs van schulden of tot de verkiezing van curatoren zal worden bepaald om in Bloemfontein te worden gehouden, zal dezelve plaats moeten hebben ten overstaan van den meester van de insolvente boedelkamer; en indien in eenig ander district van den Staat dan het district Bloemfontein alsdan ten overstaan van den landdrost van zoodanig district, onder de directie van den gemelden meester; en de gemelde meester of landdrost zal respectievelijk den stemmen van de crediteuren moeten opnemen, en de persoon dus benoemd tot curator van den gemelden boedel verklaren; en in alle gevallen, waar zoodanige bijeenkomst zal worden gehouden voor den resident magistraat van eenig district, zal hij dadelijk aan den gemelden meester de handelingen daarin moeten certificeeren.

Bewijs van vorderingen.

27.—Iedere crediteur zal zijne vorderingen tegen den gezegden boedel moeten bewijzen ten genoegen van den meester of den landdrost, naar het geval moge zijn, die de vordering zal toestaan of dezelve verwerpen als niet bewezen. En iedere crediteur zal zijne vordering moeten bewijzen bij beëdigde verklaring, welke zal moeten beëdigd worden ten overstaan van den meester of den landdrost, of eenigen gecommiteerde aangesteld door het Hoog Gerechtshof om beëdigde verklaringen af te nemen, of eenigen vrederechter, en zal moeten bevatten den aard van de voorgewende schuld en, indien zoodanige schuld oorspronkelijk den schuldeischer zelve is aangekomen, dat dezelve eene ware en rechtmatige schuld is, en wanneer zoodanige schuld den declarant is aangekomen bij cessie of anderszins van eenig ander persoon, dan, dat de schuld eene ware en rechtmatige schuld is naar des declarants beste weten en geloof, en zoodanige verklaring zal moeten vermelden welke andere personen, zoo er eenigen zijn behalve den insolvent, verbonden zijn voor de gezegde schuld of eenig deel daarvan, of dat er geene zoodanige personen verbonden zijn, en zal moeten melden alle verbanden of securiteiten welke de declarant of iemand anders voor zijn gebruik van den insolvent zal houden voor de gemelde schuld of voor eenig deel daarvan, en zal moeten verklaren de echtheid van alle bewijzen en getuigenissen van schuld welke de declarant bij zijne gezegde verklaring zal produceeren. Mits altijd, dat het den meester of landdrost zal vrijstaan, waar hij zal bevinden dat eenige klerk, agent of ander persoon uitvoeriger bekend is met den aard van de schuld welke men zoekt te bewijzen dan de crediteur zelf, gezegden klerk, agent of ander persoon toe te laten de voormelde verklaring te beëdiggen, met zoodanige veranderingen als daardoor noodig zullen worden. En mits ook dat iedere crediteur die buiten of afwezig uit den Staat is, in geval hij geen bekenden agent of gevolmachtigde in dezen Staat heeft bekwaam om de

beweerde schuld te bewijzen of te staven, de noodige verklaring kan afleggen ten overstaan van eenigen persoon bevoegd om eeden af te nemen op de plaats waar hij woonachtig is, zoodanig persoon, door eenige autoriteit ten dien behoeve verklaard zijnde daartoe gerechtigd te wezen, indien zoodanig crediteur woont of zich bevindt binnen het rechtsgebied van dezen Staat, en indien zoodanig persoon elders woont of zich bevindt dan in zoodanig rechtsgebied, dan zal de zoodanige persoon moeten worden gecertificeerd als voormeld, door een Oranjevrijstaatschen consul, of door eenen notaris publiek; en mits dat het aan het Hoog Gerechtshof of aan ieder rondgaand gerechtshof op aanzoek van eenige belanghebbende partij zal vrijstaan, eenige schuld finaal toe te staan of te verwerpen welke door den meester of landdrost is toegestaan of verworpen, of eenige actie toe te staan, welke zal zijn aangevangen tot het bewijzen of verhaal van eenige zoodanige schuld tegen den insolvent voor de sekwestratie en welke tengevolge daarvan is opgeschort geworden, te worden voortgezet na de verkiezing van eenen curator zal hebben plaats gevonden, en nadat de curator aldus verkozen behoorlijk zal zijn gedagvaard om zoodanige actie op te nemen en te defendeeren; en indien de eischer daarna vonnis daarin zal hebben verkregen zal hij worden gerangschikt op den insolventen boedel voor het bedrag van zoodanig vonnis. En mits ook dat ieder zoodanig hof als voormeld, bevorens finaal te beslissen over het toestaan of verwerpen van eene schuld, zoodanige zaak zal kunnen verwijzen naar den meester of landdrost, om verder bewijs, of gelasten dat eenige kwestie of daadzaak zal worden beslist bij pleidooijen en bewijzen, of zoodanig ander proces volgen als het hof raadzaam zal oordeelen.

28.—Alle schulden door eenigen insolvent verschuldigd ten tijde van toewijzing of overgaaf zullen tegen zijnen boedel mogen bewezen worden; en wanneer er eenig wederzijdsch crediet door den insolvent en eenigen anderen persoon is verleend, of waar er eenige wederzijdsche vorderingen tusschen den insolvent en eenigen anderen persoon zijn waarop naar de wet door een van beiden compensatie kan worden gevorderd, zal de meester van de insolvente boedelmaker, of landdrost, het bewijs van de vordering nemende, daarop de rekening tusschen hen moeten opgeven, en de eene schuld of vordering tegen de andere stellen; en hetgeen door een van beiden zal blijken schuldig te zijn op het saldo van zoodanige rekening en niets meer zal worden toegestaan om te worden bewezen of geeischt, of door een van beiden respectievelijk betaald; mits dat de persoon het voordeel van zoodanige uitkeering eischende, toen zoodanig crediet werd verleend of toen de oorzaak van zijne schuld ontstond, geene kennis had dat de order tot sekwestratie was gemaakt, of van eenige daad

Wijze van bewijs waar crediet over en weer door den insolvent en zijn crediteur was gegeven.

van insolventie uit kracht waarvan zoodanige order zal gegeven zijn; en mits altijd dat het gemelde gerechtshof zal vrijstaan, op aanzoek van eenigen belanghebbenden persoon die zich benadeeld zal beschouwen door eenige zoodanige beslissing van den gemelden meester of landdrost, om dezelve te herzien, en zoodanig vonnis uit te spreken, of zoodanige verdere procedures toe te staan of te gelasten als aan het gerechtshof recht en billijk zullen schijnen.

Beroep van vorderingen nog niet betaalbaar.

29.—In alle kwestien op deze wet gegrond zal ieder aan wien de insolvent, ten tijde van de overgaaf of toewijzing of sekwestratie van zijnen boedel, onder eenige wettige verbintenis lag om geld te betalen op eenen zekeren toekomenden tijd, worden gerekend crediteur *de praesenti*, en zal gerechtigd zijn om zijne vordering voor het bedrag van aet in de obligatie vermelde geld te bewijzen. Doch in geval de gemelde vordering niet betaalbaar geworden is op den datum van de order tot sekwestratie, en geene renten zal dragen tot voor de termijn van betaling, of renten zal dragen tegen minder dan zes percent per jaar, zal de gemelde vordering worden gewaardeerd bij de stemming, en zoodanig crediteur zal daarvan slechts betaling of dividend daarop ontvangen, na aftrek uit dezelve van een rabat van renten tegen zes percent per jaar of van zooveel percent per jaar, als zal evenredig zijn met het verschil tusschen het bedrag van renten op zoodanige schuld betaalbaar en het bedrag van zes percent per jaar, naar het geval moge zijn, te worden gerekend van den tijd van de order tot sekwestratie tot aan den tijd wanneer zoodanige schuld zou hebben moeten betaald worden volgens de termen waarop dezelve wordt aangegaan.

Rechten van crediteuren die preferente securiteit hebben.

30.—Ieder crediteur die eenige preferente securiteit of verband zal bezitten op eenig gedeelte van den insolventen boedel zal verplicht zijn, wanneer hij de verzoekende crediteur is, onder eede, in de beëdigde verklaring het verzoek vergezellende, en wanneer hij de verzoekende crediteur niet is, in de beëdigde verklaring door hem geproduceerd ten tijde van het bewijzen zijner schuld, op zoodanige securiteit eene waarde te stellen, zoo verre als zijne vordering daardoor kan worden goedgemaakt, en zoodanige waarde van de vordering door hem bewezen af te trekken; maar hij zal gerechtigd zijn om te stemmen voor curatoren en commissarissen, en in alle zaken betreffende het eigendom waarvoor hij zoodanige securiteit of verband zal hebben, zoowel in getal en waarde voor het volle en geheele bedrag van zijne vordering; en in alle andere zaken betreffende den insolventen boedel zal hij stemmen als crediteur alleen voor het saldo, welk saldo zal moeten bepaald zijn in zijne beëdigde verklaring, zonder prejudicie dat zoodanige waardeering naderhand zal kunnen worden verbeterd en zonder prejudicie ten aanzien

van de waarde van gezegde schuld in andere opzichten; en in geval eenig crediteur eenige preferente securiteit of verband zal bezitten voor de betaling van zijne vordering, verkregen voor de order tot sekwestratie van den insolventen boedel en niet onderhevig om uit kracht dezer wet ter zijde te worden gesteld, op eenig gedeelte van den gemelden boedel, zal het bedrag of de waarde van zoodanige securiteit of verband van zijne vordering moeten worden afgetrokken, en hij zal slechts gerangschikt worden voor of betaling ontvangen van een dividend voor het saldo, na zoodanige aftrekking; en indien eenig geschil zal ontstaan omtrent de waarde van zoodanige securiteit, zal de crediteur of eischer onder eede eene waarde daarop moeten stellen; en de curatoren zullen alsdan de keus hebben, hetzij om eene overmaking van de securiteit ten voordeele van de gezamenlijke crediteuren aan te nemen tegen betaling van de aldus begrootte waarde uit de eerste opbrengst van den insolventen boedel, of om de volle kracht van dezelve aan den crediteur zelve te reserveeren; en in een van beide gevallen, zal de crediteur op het verdeelbaar fonds worden gerangschikt voor het saldo van zijne vordering aldus bepaald, benevens de andere crediteuren, zijnde zoodanig crediteur in geen geval gerechtigd om meer dan de volle betaling van de vordering te trekken, doch zijnde terzelfdertijd gerechtigd te stemmen, beide in getal en bedrag volgens de voorzieningen en bepalingen hiervoren omschreven.

31.—Niemand wiens vordering van eene toevallige omstandigheid of eene onzekere voorwaarde afhangt zal gerechtigd zijn om een verzoek in te leveren, of deel te hebben in het verzoek tot sekwestratie van eenigen boedel, of te stemmen in de keus van curator, of in eenige van de andere handelingen hierin vermeld, zoolang als de toevallige omstandigheid niet zal geschieden, of de voorwaarde niet zal volbracht worden; mits altijd dat de crediteur in eenige zoodanige vordering aangegaan vóór de order tot sekwestratie zal zijn uitgemaakt, indien hij het zal raadzaam oordeelen, terwijl de omstandigheid of voorwaarde waarvan zoodanige vordering afhangt niet zal geschied zijn of niet volbracht is geworden, aan den curator zal mogen verzoeken om eene waarde op zoodanige vordering te stellen; en de curator wordt bij deze genoodigd om de waarde daarvan te bepalen, en zoodanigen crediteur toe te laten om het aldus bepaald bedrag te bewijzen; en zoodanig crediteur zal daarna gerechtigd zijn om te stemmen en uitdeeling of betaling te ontvangen als ten aanzien eener vordering van de waarde van het aldus bepaald bedrag; maar hetzij zoodanige waarde al of niet aldus zal bepaald worden voor dat de omstandigheid zal plaats gehad hebben of de voorwaarde zal volbracht zijn, alsdan zal zoodanig crediteur, nadat zoodanige omstandigheid zal

Bewijs door eene rangschikking van crediteuren, die vorderingen hebben van omstandigheden afhangend.

geschied zijn of de voorwaarde volbracht, mogen bewijzen ten aanzien van zijne geheele vordering, en daarop uitdeeling of betaling met de andere crediteuren ontvangen; mits altijd dat, wanneer de crediteur in eenige zoodanige vordering of eisch waarvan de omstandigheid niet zal geschied zijn of waarvan de voorwaarde niet zal zijn volbracht, en waarvan de waarde niet bepaald zal zijn als voormeld, eenen eisch op den boedel ten aanzien van zoodanige vordering zal aantekenen, de curator den eischer zal rangschikken als of de omstandigheid ware geschied, of de voorwaarde volbracht ware geworden; en zal dadelijk aan het Hoog Gerechtshof verzoeken om eene order uit te maken, en het gemelde gerechtshof zal zoodanige order uitmaken, tot het verzekeren van het dividend of som, welke de eischer gerechtigd zoude zijn te trekken, totdat de omstandigheid of voorwaarde waarvan de schuld afhangt zal geschieden of volbracht zijn, of tot het bekend zal zijn of zoodanige bijkomende omstandigheid of voorwaarde nooit zal plaats vinden of volbracht worden, als wanneer de som aldus verzekerd, aan den eischer of aan de andere crediteuren, naar het geval moge zijn, zal moeten betaald worden; en alle renten welke intusschen daarop mogen aangekomen zijn en ontvangen worden zullen aan de andere crediteuren behooren en betaald worden. En mits ook dat de houder van eenige zoodanige mogelijke toekomstige vordering waarvan de waarde niet zal zijn verzekerd, en die is geworden als een eischer gerangschikt als of de omstandigheid ware geveurd of de voorwaarde ware volbracht, zal, ten einde om voor of tegen te stemmen op eenig aanbod van compositie, of het certificaat van den insolvent als hieronder vermeld, worden beschouwd als een crediteur voor zoodanige som als de meester van de insolvente boedelkamer onder de omstandigheden van zoodanige schuld zal goedgevonden te bepalen en toe te laten, onderhevig aan beroep van zijne decisie op het Hoog Gerechtshof.

Toelating van vordering, waar schuld nog niet be-
wezen is.

32.—Wanneer wegens afwezigheid van eenigen persoon uit dezen Staat, of wegens eenige andere reden aan het Hoog Gerechtshof blijkende, gemelde gerechtshof van oordeel zal zijn dat een eischer die eenige vorderingen niet ten genoegen van het gerechtshof heeft bewezen uiteindelijk in staat zal zijn dezelve te kunnen bevestigen, zal het aan gemeld gerechtshof vrijstaan zoodanigen eisch te laten aantekenen bij de handelingen in den insolventen boedel, en redelijken tijd te verleenen om denzelven te bewijzen, en intusschen zoodanige order uit te maken tot verzekering van het bedrag daarvan, in geval gemelde eisch naderhand zal mogen worden bevestigd, zooals het gemelde gerechtshof zal dienstig oordeelen.

Hoerenten op vorderingen gerangschikt en betaald moeten worden.

33.—De wijze om vorderingen en de renten daarvan te vereffenen zal zijn als volgt:—De principale som van elke

schuld waarop renten gerekend kunnen worden, benevens de achterstallen van renten indien daarop eenige verschuldigd zijn ten tijde dat de order tot sekwestratie werd uitgemaakt, zal worden geaccumuleerd als op den datum van de gemelde order, met het oogmerk dat de eischer gerangschikt zal worden voor, en hem betaling te doen ontvangen van zoodanige geaccumuleerde som benevens de principale somme van zoodanige schulden die geene renten dragen, of waarvan een rabat van renten moge bestaan als niet betaalbaar tot op een later tijdstip; en de baten van den insolventen boedel zullen worden aangewend:—(1) Tot betaling, volgens de wettige order van preferentie, van al de preferente schulden en de renten welke daarop aangekomen zullen zijn voor den datum van gemelde order tot het bedrag waartoe zoodanige renten naar de wet preferent zijn; en ieder crediteur zal dezelfde preferentie hebben voor de renten welke op zijne vordering zullen aangekomen zijn, tusschen den datum van de gemelde order en den tijd van betaling, waartoe hij gerechtigd moge zijn voor eenig gedeelte van de renten welke voor de gemelde order verschuldigd zullen worden; en (2) Tot betaling van al de andere geaccumuleerde sommen aldus gerangschikt, zonder eenig renten op dezelve van en na den datum van de gemelde order toe te staan indien de gemelde baten niet toereikend zullen zijn om al de vorderingen door den insolventen boedel verschuldigd te betalen; doch indien er, na de betaling van alle zoodanige vorderingen, eenig overschot van den gesekwestreerden boedel overblijft, zullen de crediteuren, zoowel die van wier schulden renten zijn afgetrokken geweest op grond van de voorzieningen van artikel 29 van deze wet als alle anderen mede gerechtigd zijn uit zoodanig overschot alle achterstallen van renten te eischen, welke aan hen zullen verschuldigd zijn als voortspruitende sedert den datum van de gemelde order tot sekwestratie op de respectieve sommen als hiervoren vermeld gerangschikt.

34.—In ieder geval waarin het gebeuren zal dat de boedel van eenige maatschappij en de boedel of boedels van een of meer van de deelhebbers van zoodanige maatschappij gezamenlijk onder administratie zullen zijn als insolvent, zullen de crediteuren van de gezegde maatschappij, hunne schulden moeten bewijzen tegen, en gerangschikt worden op, den boedel van de maatschappij; en de crediteuren van iederen deelhebber, ten aanzien van de schulden van zoodanigen deelhebber afgezonderd van de andere deelhebbers, zullen hunne schulden moeten bewijzen tegen en gerangschikt worden aan den boedel behoorende aan hunnen debiteur afgezonderd van de andere vennoten; en de boedel van de maatschappij zal eerst worden aangewend tot het voldoen van de crediteuren van de maatschappij, en iedere afzonderlijke boedel zal eerst moeten worden aangewend in voldoening van de

Rangschikkingen
administratie van
boedel van maatschappij en vennoten.

schuld waarop renten gerekend kunnen worden, benevens de achterstallen van renten indien daarop eenige verschuldigd zijn ten tijde dat de order tot sekwestratie werd uitgemaakt, zal worden geaccumuleerd als op den datum van de gemelde order, met het oogmerk dat de eischer gerangschikt zal worden voor, en hem betaling te doen ontvangen van zoodanige geaccumuleerde som benevens de principale somme van zoodanige schulden die geene renten dragen, of waarvan een rabat van renten moge bestaan als niet betaalbaar tot op een later tijdstip; en de baten van den insolventen boedel zullen worden aangewend:—(1) Tot betaling, volgens de wettige order van preferentie, van al de preferente schulden en de renten welke daarop aangekomen zullen zijn voor den datum van gemelde order tot het bedrag waartoe zoodanige renten naar de wet preferent zijn; en ieder crediteur zal dezelfde preferentie hebben voor de renten welke op zijne vordering zullen aangekomen zijn, tusschen den datum van de gemelde order en den tijd van betaling, waartoe hij gerechtigd moge zijn voor eenig gedeelte van de renten welke voor de gemelde order verschuldigd zullen worden; en (2) Tot betaling van al de andere geaccumuleerde sommen aldus gerangschikt, zonder eenig renten op dezelve van en na den datum van de gemelde order toe te staan indien de gemelde baten niet toereikend zullen zijn om al de vorderingen door den insolventen boedel verschuldigd te betalen; doch indien er, na de betaling van alle zoodanige vorderingen, eenig overschot van den gesekwestreerden boedel overblijft, zullen de crediteuren, zoowel die van wier schulden renten zijn afgetrokken geweest op grond van de voorzieningen van artikel 29 van deze wet als alle anderen mede gerechtigd zijn uit zoodanig overschot alle achterstallen van renten te eischen, welke aan hen zullen verschuldigd zijn als voortspruitende sedert den datum van de gemelde order tot sekwestratie op de respectieve sommen als hiervoren vermeld gerangschikt.

34.—In ieder geval waarin het gebeuren zal dat de boedel van eenige maatschappij en de boedel of boedels van een of meer van de deelhebbers van zoodanige maatschappij gezamenlijk onder administratie zullen zijn als insolvent, zullen de crediteuren van de gezegde maatschappij, hunne schulden moeten bewijzen tegen, en gerangschikt worden op, den boedel van de maatschappij; en de crediteuren van iederen deelhebber, ten aanzien van de schulden van zoodanigen deelhebber afgezonderd van de andere deelhebbers, zullen hunne schulden moeten bewijzen tegen en gerangschikt worden aan den boedel behoorende aan hunnen debiteur afgezonderd van de andere vennooten; en de boedel van de maatschappij zal eerst worden aangewend tot het voldoen van de crediteuren van de maatschappij, en iedere afzonderlijke boedel zal eerst moeten worden aangewend in voldoening van de

Rangschikkingen
administratie van
boedel van maat-
schappij en ven-
nooten.

afzonderlijke crediteuren van dien boedel. En indien de boedel van de maatschappij onvoldoende zal worden bevonden om de crediteuren van de maatschappij te voldoen of indien er geene zoodanige boedel bestaat dan zal ieder crediteur van de maatschappij worden gerangschikt op het surplus van iederen afzonderlijken boedel dat zal mogen overblijven na het voldoen van de afzonderlijke crediteuren van dien boedel, hetzij voor het restant of het geheel van zijne schulden, naar het geval moge zijn, echter zoo dat zij niet meer in 't geheel ontvangen dan het geheel van hunne schuld respectievelijk.

En indien de afzonderlijke boedel van eenen vennoot ongenoegzaam zal wezen om te voldoen aan de afzonderlijke crediteuren die vorderingen tegen denzelfden gemaakt hebben, dan zullen de afzonderlijke crediteuren in dien afzonderlijken boedel worden gerangschikt op het surplus, indien er eenig is, van den boedel der maatschappij, dat zal overblijven na het voldoen van de crediteuren in den boedel, naar evenredigheid van het aandeel in zoodanig surplus behoorende aan, of gevorderd uit recht van, den bijzonderen deelhebber wiens afzonderlijke boedel zoo als voormeld tekortkomend is bevonden. En wanneer de boedel der maatschappij tekortkomend zal worden bevonden om de crediteuren van de maatschappij te voldoen, en de laatsten daarop in het geheel of gedeeltelijk zijn voldaan uit den afzonderlijken boedel van eenen der vennoten van zoodanige maatschappij, zullen de crediteuren van den afzonderlijken boedel, die dus in 't geheel of gedeeltelijk zijn betaald, gerechtigd zijn om gerangschikt te worden op den afzonderlijken boedel van iederen anderen vennoot van zoodanige maatschappij voor het bedrag van iedere bijdrage ten aanzien van de schulden der maatschappij geheel of gedeeltelijk afbetaald. Met dien verstande echter, dat geen deelhebber, solvent zijnde, en geen curator van den insolventen boedel van eenigen deelhebber onder eenige omstandigheden zal worden gerangschikt voor het bedrag van eenige zoodanige vordering voor contributie op den insolventen boedel van eenigen anderen vennoot in competitie of concurrentie met eenige van de crediteuren van de maatschappij, vorderende op eenigen zoodanigen laatstgemelden boedel, welke crediteuren bij deze verklaard worden gerechtigd te zijn om te worden betaald in preferentie en vóór eenigen zoodanigen deelhebber of curator. En mits ook dat niets hierin vervat zal worden uitgelegd tot het verkorten of belemmeren van de rechten welke de crediteuren van eenige insolvente maatschappij in rechten hebben, om voldoening te zoeken voor hunne schulden van eenigen deelhebber in die maatschappij, wiens boedel niet zal gesekwestreerd zijn, of tot het bekorten van de rechten welke zoodanige solvante deelhebber, naar de wet, hebben kan tegen den insolventen boedel der maat-

schappij of tegen dien van iemand zijner medevennooten, wiens boedel zal gesekwestreerd zijn geweest.

35.—In ieder geval waarin de afzonderlijke boedel van eenen vennoot van eene maatschappij zal worden gesekwestreerd als insolvent, en hetzij de boedel van zoodanige maatschappij mede zal gesekwestreerd zijn of niet, zal ieder crediteur aan wien de insolvent iets schuldig is, gezamenlijk met den anderen deelhebber of deelhebbers van de maatschappij, gerechtigd zijn zijne schuld te bewijzen onder de sekwestratie van zoodanigen afzonderlijken boedel, tot het einde om te stemmen in de verkiezing van curatoren, en om toe te stemmen, of af te stemmen, op eenig aanbod van compositie en het certificaat en decharge van den insolvent als hieronder vermeld, maar niet verder. En zoodanige crediteur zal geen dividend ontvangen uit den afzonderlijken boedel van den insolvent voor en aleeer al de afzonderlijke crediteuren het volle bedrag hunner respectieve schulden zullen ontvangen hebben; tenzij zoodanig crediteur een verzoekende crediteur is geweest ten aanzien van de sekwestratie van zoodanigen afzonderlijken boedel, in welk geval zoodanig crediteur zal mogen stemmen en uitkeeringen ontvangen, ten aanzien van zijne schuld, op dezelfde wijze als de afzonderlijke crediteuren van zoodanigen boedel.

36.—In ieder geval niet hierboven uitdrukkelijk in voorzien, en betreffende het rangschikken en de voorrang van de gezamenlijke crediteuren van eenige maatschappij in competitie met de afzonderlijke crediteuren van eenige der deelhebbers van zoodanige maatschappij, of betreffende de wederkeerige vorderingen van eenige zoodanige insolvente boedels met betrekking tot, of in relief van, elkander moet de gemeene landswet van dezen Staat worden toegepast.

37.—Iedere vordering welke verschuldigd was of waarvan de oorzaak is ontstaan voor de order tot sekwestratie van eenigen boedel, zal bewezen mogen worden bij iedere bijeenkomst der crediteuren beroepen ten overstaan van den meester of eenen landdrost, op eenigen tijd voor de finale verdeling van den boedel; en ieder crediteur zal, na de tweede bijeenkomst beroepen door den meester van de insolvente boedelmaker op de hiervoren bepaalde wijze, op zijne eigene kosten zoodanige bijeenkomst mogen beroepen, tot het uitdrukkelijk oogmerk om zijne vordering te bewijzen; mits altijd dat, wanneer eenige vordering aldus bewezen wordt nadat eenig dividend aan de crediteuren is uitbetaald, zoodanig dividend hoegenaamd niet zal worden belemmerd of aangedaan door of ten aanzien van eenige zoodanige vordering; en mits ook, dat, wanneer eenige zoodanige vordering wordt bewezen na het plan van verdeling van zoodanigen boedel bekrachtigd zal zijn en tengevolge van het bewijs van zoodanige vordering, eenige verandering in zoodanig plan

Crediteuren eener maatschappij mogen stemmen in de sekwestratie van den boedel eens vennoots.

Gemeene landswet te worden toegepast in zekere gevallen.

Binnen welken tijd vorderingen mogen bewezen worden.

van verdeling of eenige verdere procedures in de sekwestratie noodzakelijk wordt gemaakt, de crediteur zoodanige vordering bewijzende verantwoordelijk zal zijn voor alle de kosten, welke ten gevolge van eenige zoodanige verandering of procedures mogen gemaakt worden.

Hoe stemmen der crediteuren gerekend moeten worden, wat waarde en getal betreft.

38.—In alle gevallen waar onder deze wet door crediteuren zal worden gestemd, wanneer de crediteuren moeten worden geteld in getal, zal geen crediteur wiens vordering beneden dertig pond sterling is worden gerekend in getal, maar de vordering aan zoodanigen crediteur verschuldigd zal worden berekend in waarde; en in alle gevallen, waarin volgens de voorzieningen dezer wet gelast wordt eenige korting te doen van het bedrag der vorderingen van eenigen crediteur, zal de stem van zoodanigen crediteur nog geteld worden in waarde naar de grootte van het saldo na zoodanige korting overblijvende; en zoodanig crediteur zal insgelijks gerekend worden in getal, mits zoodanig saldo dertig pond sterling en daarboven bedraagt.

Stemmen van crediteuren door een agent.

39.—In alle gevallen, waar, onder de voorzieningen dezer wet, de crediteuren van eenigen insolventen boedel genoodigd worden of gerechtigd zijn om bijeen te komen en te stemmen in eenige zaak betreffende zoodanigen boedel, zal eenig crediteur aldus gerechtigd, mogen bijwonen en stemmen bij zoodanige bijeenkomst in persoon of bij gemachtigde geautoriseerd bij eenige procuratie tot dat einde behoorlijk opgemaakt, op bewijs daarvan ten genoeg van den meester van de insolvente boedelkamer, landdrost, of anderen persoon bij zoodanige bijeenkomst voorzittende. En alle kwestien bij eenige bijeenkomst van crediteuren, zullen worden beslist bij eene meerderheid in waarde van degenen die tegenwoordig zijn en gerechtigd te stemmen, in geval eene meerderheid, beide in getal en waarde, ten aanzien van eenig zoodanige kwestie niet uitdrukkelijk door de wet zal vereischt worden.

Verkiezing van curator.

40.—Bij de tweede bijeenkomst als voormeld beroepen of bij eenige verdaging daarvan (indien de gemelde meester of landdrost het noodig zal oordeelen dezelve te verdagen, waartoe zij bij deze geautoriseerd en gemachtigd worden), zullen een curator of curatoren, geen drie in getal te boven gaande, worden gekozen voor de bereddering, beheering en verdeling van den insolventen boedel en effecten; en alle crediteuren die vorderingen tegen den insolventen boedel bewezen hebben zullen gerechtigd zijn om in zoodanige verkiezing te stemmen; en crediteuren houdende eenige preferentie, securiteit of verband zullen stemmen op de wijze en in den vorm als hierboven is voorzien; en de verkiezing zal geschieden door de stemmen van het meerder gedeelte, in getal en waarde, der crediteuren of derzelver gemachtigden die tegenwoordig zijn en gerechtigd om te stemmen; mits nochtans, dat het een ieder die belang heeft bij eenigen zoodanigen insolventen

boedel of bij de behoorlijke administratie van denzelven, en die over eenige zoodanige verkiezing zal klagen, zal vrijstaan, om mits binnen twee dagen na de gemelde verkiezing in geschrifte kennis gevende van de bijzonderheden van zoodanige klachte aan den gemelden meester of landdrost naar het geval zijn moge, op eenigen tijd voor de verkiezing op de hieronder gemelde wijze is bekrachtigd, dezelve ter herziening van het Hoog Gerechtshof te brengen, dat summierlijk of anderszins, zoo als zoodanig hof zal goedvinden, daarop zal moeten beslissen en zoodanige order uitmaken, als de rechtvaardigheid van de zaak zal vereischen; mits altijd, dat het iederen persoon belanghebbende bij de behoorlijke administratie van den boedel zal vrijstaan, op eenigen tijd na de bekrachtiging, bij het gerechtshof aanzoek te doen om de bekrachtiging te herroepen, en de verkiezing ter zijde te stellen, op grond dat zoodanige verkiezing frauduleus en onbehoorlijk is gedaan.

41.—Het zal in geen geval aan de crediteuren vrijstaan om als curator te verkiezen den insolvent zelve, of iemand den insolvent door bloedverwandschap of maagschap binnen den vierden graad bestaande, noch eenig minderjarige, noch eenigen procureur, noch iemand wiens boedel ten eenigen tijde onder sekwestratie gesteld zijnde geweest, de herroeping van de sekwestratie niet zal hebben bekomen, of die zijn certificaat en vergunning daarvan, als hieronder bepaald, niet zal hebben bekomen, noch iemand die niet binnen de jurisdictie van het Hoog Gerechtshof woonachtig is, noch iemand die eenig belang heeft strijdig met de algemeene belangen der crediteuren in den insolventen boedel, noch eenig persoon verklaard onbekwaam om verkozen te worden uit kracht der voorzieningen hierop in de hieropvolgende sectie vervat.

42.—Indien eenig persoon verkozen tot curator zal be-
wezen worden, tot voldoening van het Hoog Gerechtshof of van eenig rondgaand gerechtshof gehouden voor het district waarin de verkiezing van curator heeft plaats gehad, te hebben verkregen, of te zijn bekend geweest met de uitlating van den naam van eenigen crediteur van den insolvent op de schedule van den insolvent, met de bedoeling om daarbij zeker bijzonder voordeel te behalen ten aanzien van de verkiezing van curator; of directelijk of indirectelijk aan eenigen crediteur van den insolvent te hebben gegeven of beloofd eenige voordeelige consideratie hoeook genaamd ten einde de stem van zoodanigen crediteur te bekomen bij de verkiezing van curatoren; of te zijn overeengekomen aan eenigen crediteur zekere som geld of uitkeering te verzekeren en goed te maken, in afbetaling of mindering van zijne schuld, onder voorwaarde of ten einde dat zoodanige crediteur zijne stem zou geven aan zoodanigen curator; of te hebben aangeboden of overeengekomen, in gevalle eenig crediteur van den insol-

Personen onbekwaam om curatoren te zijn.

Dadendie curator onbekwaam maken.

vent zou toestemmen om te stemmen voor zoodanigen curator, zich te onthouden van het openen of onderzoeken van eenige voorafgaande handelingen tusschen zoodanigen crediteur en den insolvent, zijnde of verondersteld wordende te zijn van twijfelachtige geldigheid, of te hebben opgemaakt, of deel te hebben gehad aan, eenig plan of schikking, waardoor schulden of securiteiten wezenlijk behoorende aan eenigen enkelen of meerdere personen zijn verdeeld geworden onder eene grooter aantal personen, tot het bloote einde om het getal van stemgerechtigden bij de verkiezing van curatoren te vermeerderen en daardoor invloed op dezelve uit te oefenen; of ondernomen te hebben met eenigen crediteur of crediteuren van den insolvent te deelen, in vergoeding voor zijne of hunne stemmen, in de belooning of commissie hem als zoodanigen curator te worden toegewezen; dan zal zoodanig Hoog Gerechtshof of rondgaand gerechtshof als voormeld, hetzij voor of na het decreet bevestigende de aanstelling van zoodanige curatoren, verklaren dat zoodanige curator zijn post als curator heeft verbeurd ten aanzien van den insolventen boedel voor welken hij zal gekozen zijn, en dat hij onbevoegd zal zijn om weder daartoe gekozen te worden, en het zal zoodanig hof vrijstaan, indien het zulks noodig oordeelt, verder te verklaren dat de persoon dus overtredende onbekwaam zal zijn om, gedurende den tijd van zijn natuurlijk leven of zoodanigen tijd als zoodanig hof zal gepast oordeelen te bepalen, te worden verkozen als curator onder de voorzieningen van deze wet; en een ieder die belang heeft bij de behoorlijke administratie van den insolventen boedel zal zich bij motie kunnen wenden bij zoodanig Hoog of rondgaand gerechtshof als voormeld, hetzij voor of na de order tot bevestiging van de aanstelling van eenigen curator, om te verklaren dat eenige zoodanige curator zijn ambt heeft verbeurd om reden van eenig zoodanig wangedrag als bovengemeld; en zoo dikwijls er eene vacature in de betrekking van curator zal plaats vinden door zoodanige onbekwaamverklaring als voormeld uit reden van zoodanige verbeurte, zal het hof dat dezelve verklaart gelasten eenen nieuwen curator te benoemen, en zal dezelfde handelwijze daarin worden gevolgd als bij de oorspronkelijke verkiezing van curatoren.

43.—Het zal aan gemeld Hoog Gerechtshof, of aan eenigen rechter daarvan op het rondgaand hof zijnde, hetzij zittende in een rondgaand gerechtshof of niet, vrijstaan op reden aangetoond door den meester van de insolvente boedekamer of eenigen persoon belang hebbende in de behoorlijke administratie van den insolventen boedel, bij order van het gerechtshof een of meer geschikten persoon of personen te benoemen om provisioneel te zijn curator of curatoren van eenigen insolventen boedel, totdat de crediteuren van den

Aanstelling van
provisioneel cura-
tor.

gemelden boedel eenen curator zullen verkiezen, welke curator of curatoren zal of zullen mogen veranderd worden in de bijeenkomst van crediteuren tot de verkiezing van eenen curator, indien de gemelde crediteuren dit zullen noodig oordeelen; maar zij zullen en mogen, tot dat zij dus verplaatst zijn, in de bereddering, beheering en verdediging van den gemelden boedel in alle opzichten op dezelfde wijzen handelen als curatoren door de crediteuren verkozen volgens de bepalingen van dit hoofdstuk geautoriseerd of gelast zijn te doen; mits echter, dat geen zoodanige curator of curatoren eenig deel van den gezegden boedel zal of zullen mogen verkoopen, buiten autorisatie tot dat einde van het Hoog Gerechtshof, of van eenigen rechter van hetzelfde, of van eenig rondgaand gerechtshof, of van den meester van de insolvente boedelkamer, vooraf te hebben bekomen.

44.—Alle curatoren dus benoemd door het gerechtshof of verkozen door de crediteuren zullen ontvangen en betaald worden uit de baten van den gemelden boedel, eene redelijke vergoeding voor derzelver zorg en ijver in de gemelde beheering, welke zal moeten worden bepaald door den meester van de insolvente boedelkamer; onderworpen aan de herziening van het gemelde gerechtshof, op het verzoek van eenigen crediteur of van eenige der curatoren of van eenig persoon belang hebbende bij den gemelden boedel.

Belooning van curatoren.

45.—Zoodra de curatoren door de crediteuren verkozen hunne post zullen hebben aangenomen zal het aan gemelde Hoog Gerechtshof vrijstaan, op rapport van den meester, om eene order te maken de benoeming van zoodanige curatoren bekrachtigende.

Bekrachtiging van aanstelling van curator.

46.—Elke order uitgemaakt om eenigen boedel te stellen onder sekwestratie als insolvent, zoodra dezelve uitgemaakt is, zal de uitwerking in rechten hebben, om den insolvent en al degenen die het geheel of eenig gedeelte van zijnen boedel administreeren ten zijnen gebruike en behoefte, te ontnemen, en te stellen in handen van den meester van de insolvente boedelkamer tot gebruik en einde van de sekwestratie, den geheelen tegenwoordigen en toekomstenden boedel, roerend en onroerend, personeel en reëel, en elk recht, titel, en aanspraak in en op eenige goederen, roerend of onroerend, personeel of reëel, waar dezelve ook mogen bekend zijn of gevonden worden; welke zullen behooren of verschuldigd zijn aan zoodanigen insolvent op den datum dat zoodanige order wordt uitgemaakt, of waarop hij eenig recht van terugkeer zal hebben, of welke daarna zullen worden gekocht of verkregen door, of mogen vervallen, overgaan of nagelaten worden, of komen aan, den insolvent op eenigen tijd vóór het maken van de order van het hof toestaande en bevestigende, als hieronder omschreven, de distributie-rekening te worden opgemaakt door de curatoren (behalve zoo verre is

Boedel en rechten van insolvent in handen van den meester gesteld.

uitgezonderd in artikel 49), benevens alle instrumenten, bewijzen, documenten, papieren of geschriften, denzelven betreffende; en nadat de gemelde order tot sekwestratie uitgemaakt is geworden, zal noch de insolvent noch iemand vorderende door of onder hem de macht hebben om dezelve of eenig gedeelte daarvan te vervreemden, te geven, te cedeeren, te leveren, te verbinden, te verpanden, of te verhalen, of te ontslaan, of kwijt te schelden; noch zullen dezelve in beslag mogen worden genomen door eenigen persoon, als het eigendom van, of behoorende aan, den insolvent.

Rechten van insolvent in handen van provisioneeelen curator gesteld.

47.—Iedere order van het hof benoemende eenigen provisioneeelen curator of curatoren zal, zoodra dezelve gemaakt is, het gevolg hebben van den meester van de insolvente boedelkamer te ontnemen, en te vestigen in den provisioneeelen curator of curatoren ten dienste en voor de einden van de sekwestratie, en tot derzelfver afzetting, of tot het maken van eene order van het hof toelatende en confirmeerende, als hieronder vermeld, het plan van distributie (welke van beiden het eerst zal gebeuren), al den tegenwoordigen en toekomstigen boedel van den insolvent even vol en volkomen, en tot alle einden en doelen, als de gezegde boedel uit kracht van het naastvolgend artikel dezer wet is gevestigd in den curator of de curatoren verkozen door de crediteuren, bij decreet van het hof bevestigende derzelfver aanstelling; en wanneer eenige provisioneele curator of curatoren zullen komen te overlijden of worden afgezet vóór het maken van de order bovenvermeld tot het confirmeeren van de aanstelling van eenen curator of curatoren door de crediteuren verkozen, dan zal de geheele tegenwoordige en toekomstige boedel des insolvents weder gevestigd worden in den meester, even als of dezelve hem nooit ware ontnomen geweest.

Rechten van insolvent in handen van vasten curator gesteld.

48.—Iedere order, als hierin gelast, genomen tot bevestiging van eenigen curator of curatoren, zoodra dezelve is genomen, zal de uitwerking in rechten hebben om den meester van de insolvente boedelkamer, en iederen provisioneeelen curator te ontnemen, en te stellen in handen van den curator of de curatoren tot gebruik en einde van de sekwestratie, en zoo lang als zoodanig curator of curatoren hun post zal of zullen blijven bekleeden, den geheelen tegenwoordigen en toekomstigen boedel, roerend en onroerend, personeel of reëel, welke aan zoodanigen insolvent zal behoord hebben of verschuldigd zijn geweest op den tijd toen de order werd uitgevaardigd om zijnen boedel onder sekwestratie te stellen, of waartoe eenig recht van terugkeer dan in hem gevestigd zal zijn, of welke daarna mogen worden gekocht of verkregen door, of mogen vervallen, overgaan, of nagelaten worden, of komen aan den insolvent gedurende de voortdoring der sekwestratie en vóór het maken van de order van het hof

toelatende en bevestigende de rekening en het plan van distributie zooals later hierin voorzien, waar dezelve ook mogen gevonden worden (uitgezonderd als in het eerstvolgend artikel is uitgezonderd) benevens alle instrumenten, bewijzen, documenten, papieren, of geschriften, denzelven betreffende; en de gemelde curator of curatoren zal of zullen hetzelfde middel hebben den gemelden boedel van den insolvent of eenig gedeelte daarvan in hunnen eigen naam terug te verkrijgen voor de oogmerken van de sekwestratie, als de insolvent zelve zoude gehad hebben indien zijn boedel niet ware gesekwestreerd geworden; en alle machten in eenigen insolvent gevestigd ten tijde dat de order om zijnen boedel onder sekwestratie te stellen werd uitgemaakt, of welke daarna mochten worden gevestigd gedurende de voortdoring van de sekwestratie en vóór het maken van de gezegde order toestaande en confirmeerende de rekening en het plan voormeld, welke zoodanige insolvent wettig ten zijnen voordeele konde uitgeoefend hebben, zullen, nadat gemelde order tot het onder sekwestratie stellen van zijnen boedel is uitgemaakt en tot dat eene order is uitgemaakt tot benoeming van eenen provisioneelen curator of curatoren, of tot een decreet zal zijn uitgemaakt confirmeerende de aanstelling van eenen curator of van curatoren verkozen door de crediteuren, worden uitgeoefend door den meester van de insolvente boedelkamer; en na zoodanige order benoemende eenen provisioneelen curator of curatoren, worden uitgeoefend door zoodanige provisioneelen curator of curatoren, tot derzelve bedanking; en na derzelve bedanking door den gezegden meester tot dat eene order zal zijn uitgevaardigd tot het bevestigen van de aanstelling van zoodanigen curator of curatoren als voormeld; en na zoodanig decreet is uitgemaakt tot het bevestigen van zoodanigen aanstelling als voormeld mogen worden uitgeoefend door den curator of de curatoren wier aanstelling daarbij is bevestigd ten voordeele van de crediteuren, op zoodanige wijze als de insolvent dezelve zou hebben kunnen uitoefenen, en de gezegde insolvent wordt bij deze verklaard onbekwaam te zijn om zoodanige vermogens uitte oefenen.

49.—Gedurende den tijd die verloopen zal tusschen den tijd van het uitmaken van de order tot de sekwestratie van eenigen insolventen boedel en het maken van de order toestaande en bevestigende de rekening en plan van distributie, als hieronder voorzien, zal de insolvent, zoo lang als hij zonder zijn certificaat zal blijven (behalve in zekere gevallen hieronder uitgezonderd), volkomen onbekwaam en onbevoegd zijn om te verkrijgen of te bezitten, als tegen den persoon in wien indertijd de insolvente boedel naar de wet zal gevestigd zijn, eenige goederen, eigendommen of baten, roerend of onroerend, personeel of reëel, of eenig recht tot eenige zoodanige goederen, eigendommen of effecten, en op gelijke

Insolvent onbevoegd om eigendom te verkrijgen.

wijze volkomen onbevoegd en onbekwaam zijn om te ce-
deeren, te transporteeren, of over te dragen, zoo dat daardoor
de persoon in wien indertijd de insolvente boedel door de
des gevestigd is zal verbonden worden, eenig eigendom, goe-
deren of baten of eenige schuld, vordering of eisch, of eenige
obligatie, wissel, promesse of andere securiteit voor geld, en
als tegen en in kwestie met zoodanigen laatstgemelden per-
soon zal iedere zoodanige gepoogde cessie, transport of over-
dracht nul en van geene waarde zijn. En niemand die eenige
goederen, waren, of koopmanschappen of andere zaken op
crediet zal hebben verkocht en geleverd aan zoodanigen in-
solvent zal gerechtigd zijn tot het reduceeren of ter zijde zetten
van zoodanigen koop, of het bedrag van den koopschat te
vorderen van den persoon in wien indertijd de insolvente
boedel naar rechten zal gevestigd zijn, om reden enkel dat
de gezegde insolvent op den tijd van het contract van koop
aldus onbekwaam en onbevoegd was als voormeld, of dat de
goederen aan hem verkocht en geleverd in bezit zijn genomen
door zoodanigen persoon in wien de boedel is gevestigd ge-
worden als voormeld ten voordeele van den gezegden boedel.
En geen zoodanig insolvent zal worden beschouwd of ge-
nomen als hebbende eenig vermogen tot het verbinden van
zoodanigen laatstgemelden persoon, of den insolventen boedel
in hem gevestigd, bij eenige soort van handeling of trans-
actie hoeookgenaamd, tenzij dezelve zij aangegaan uit kracht
van eenig schriftelijk gezag tot dat einde van zoodanigen
laatstgemelden persoon. Mits altijd dat niets hierin vervat
zal worden uitgelegd om eenigen zoodanigen insolvent te be-
letten eenig geldig recht te doen overgaan bij eenige zoo-
danige cessie, transport of overdracht als voormeld, hande-
lende, wanneer hij handelen zal overeenkomstig wat hij in
geschrift daartoe zal geautoriseerd zijn, als de mandataris
of agent van zijnen curator, of te handelen als de mandataris
of agent van eenigen anderen persoon door wien zoodanige
insolvent in geschrifte zal zijn geautoriseerd aldus te han-
delen, en voor wien het hem in geschrifte zal zijn veroorloofd
geworden aldus te handelen door den persoon in wien inder-
tijd de insolvente boedel zal gevestigd zijn. Mits dat niets
hierin vervat uitgelegd zal worden om eenigen insolvent te
beletten, hetzij handelende als zoodanige mandataris of agent
als voormeld of niet, om goed en deugdelijk aan eenigen per-
soon, door levering aan hem, eenige roerende goederen of
baten over te dragen welke voor zoodanige levering in het
werkelijk bezit waren van zoodanigen insolvent, uit kracht
van eenigen werkelijken en *bonâ-fide* koop van zoodanigen
insolvent voor eenen rechtmatigen prijs behoorlijk betaald, of
om eenigen zoodanigen insolvent te beletten om wel en deug-
delijk het recht over te dragen op eenige gelden door hem
in contante penningen betaald voor eenige goederen of zaken

door hem ten tijde der betaling gekocht, of zoodanigen insolvent te beletten te ontvangen, te eischen en terug te krijgen in zijnen eigenen naam, en voor zijn eigen persoonlijk en uitsluitend gebruik, en vrij van alle beheer van zijnen curator, de huur, loonen of belooning voor zijn werk en zijnen arbeid, of die van eenigen van zijn huisgezin, door hem of hen verleend gedurende den tusschentijd bovengemeld of eenig deel daarvan, of eenige schadevergoeding vorderbaar op grond van een persoonlijk leed of injurie aan zoodanigen insolvent of iemand van zijn huisgezin aangedaan. En mits, dat wanneer er eenige eigendommen, goederen of baten zullen bewezen worden door zoodanigen insolvent te zijn gekocht of bekomen door middel van eenige gelden ontvangbaar of vorderbaar als voormeld voor zijn eigen persoonlijk gebruik, zoodanige goederen en baten mede vrij zullen zijn van de beheering van zijnen curator, op gelijke wijze als de gelden waarvoor dezelve gekocht of verkregen werden.

50.—Het zal aan de curatoren vrijstaan om op te nemen en in hun eigen naam voort te zetten, het proces in eenige actie begonnen voor eenige schuld of vordering aan den insolvent verschuldigd vóór derzelver benoeming, of van hetzelfde af te zien, zoo als zij zullen noodig oordeelen; alsmede eenig nieuw rechtsgeding of actie te beginnen voor eenig bevoegd gerechtshof voor eenige schuld of vordering verschuldigd aan of betreffende den boedel van eenigen insolventen persoon, en mede te verdedigen eenige actien tegen hen ingebracht of hangende tegen den insolvent, ten aanzien of betrekkelijk den gemelden boedel.

Het staat aan curator vrij om actie door insolvent begonnen, of voort te zetten of er van af te zien.

51.—In iedere zoodanige actie als in het laatst voorgaand artikel is vermeld, en in iedere actie tusschen eenige partijen tot het beslissen over de geldigheid van de vordering van eenigen persoon beweerende een crediteur te zijn in den insolventen boedel, of het recht van eenigen persoon op of tot preferentie over eenig deel van den insolventen boedel, zal de insolvent, hetzij hij zijn certificaat hebbe verkregen of niet, niet beoordeeld of beschouwd worden als een onbevoegd getuige, hetzij voor of tegen de gezegde curatoren of eene van beide partijen in zoodanig proces als voormeld, uit reden van eenig belang dat hij hebben mocht of geoordeeld worden mocht te hebben in den uitslag van het proces.

Insolventbevoegde getuige in processen betreffende zijnen boedel.

52.—Het zal aan het Hoog Gerechtshof en aan ieder rondgaand gerechtshof vrijstaan, op redenen aangetoond door den meester van de insolvente boedelkamer of door eenigen persoon belang hebbende bij de behoorlijke administratie van den insolventen boedel, om eenigen curator of curatoren af te zetten op grond van insolventie of eenig wangedrag in de gemelde beheering, of wegens afwezigheid uit dezen Staat; en daarop, en zoo dikwijls als eenig curator zal komen te overlijden of van gezegde hof verlof verkrijgen om te be-

Redenen waarom een curator kan afgezet worden.

danken of onbekwaam zal worden, te gelasten eenen nieuwen curator te verkiezen, en dezelfde handelwijze zal daaromtrent plaats hebben, als bij oorspronkelijke verkiezing van curatoren; en het zal aan gemeld gerechtshof of eenigen rechter daarvan vrijstaan intusschen zoodanige order te geven als noodzakelijk of raadzaam zal zijn tot bewaring van den insolventen boedel, tot dat zoodanige nieuwe curator zal verkozen en bevestigd zijn.

Nieuwe curator
belast met den
boedel.

53.—Wanneer bij den dood of afzetting van eenigen curator een nieuwe curator zal worden aangesteld en bevestigd op de wijze hiervoren bepaald, zal het besluit bekrachtigende de benoeming van zoodanigen nieuwen curator die kracht in rechten hebben, om den nieuwen curator te belasten met den geheelen insolventen boedel, tegenwoordig of toekomstend, zooals hiervoren bijzonder omschreven, en elke macht, recht, titel, voorrecht en middel tot verhaaf berustende in, of toekomstende aan den vorigen curator, als curator, voor zijnen dood of afzetting, even volkomen en in dezelfde uitgestrektheid, als dezelve was gevestigd in den vorigen curator door de order gemaakt tot bekrachtiging zijner aanstelling op de wijze voorzegd, met dien verstande altijd, dat het overlijden of de afzetting van eenigen curator niet zal aandoen de wettigheid of kracht van eenige behoorlijke daad door hem als curator, voor het oogmerk van de sekwestratie, voor zijne dood of afdanking gedaan. En gedurende eenig tijdvak dat zal verlopen tusschen het overlijden of de afzetting van eenigen curator, en het maken van de order tot het bevestigen van den curator in deszelfs plaats verkozen, en niet langer, zal het geheel van den dan bestaanden insolventen boedel, behalve wanneer er na zulk overlijden of afzetting een of meer der curatoren van den gezegden boedel in dienst zal of zullen blijven bestaan, worden gevestigd in den meester van de insolvente boedelkamer.

Overlijden van
curator, processen
niet te staken.

54.—Wanneer een curator zal komen te overlijden, of een nieuwe curator zal worden verkozen, zal geene actie betrekkelijk den insolventen boedel daardoor gestaakt worden, maar het gerechtshof in welke eenige zoodanige actie hangende is zal, op kennisgeving aan hem van zoodanige dood of afzetting of dat een nieuwe curator verkozen en bevestigd is, mogen toestaan dat de naam van den overblijvenden of nieuwen curator of curatoren worde gesubstitueerd in de plaats van den vorigen; en de gemelde actie zal voortgaan als of zoodanige overblijvende of nieuwe curator of curatoren dezelve oorspronkelijk hadden begonnen of verdedigd.

Kennisgeving in
"Gouvernements-
Courant" van sekwestratie, en van
aanstelling of afzetting van curatoren.

55.—Ieder curator zal, zoodra hij bevestigd is, dadelijk bericht van de sekwestratie en van zijne benoeming door advertentie in de *Gouvernements-Courant* moeten doen geven, en de meester van de insolvente boedelkamer zal van elke order verleend tot de afzetting van eenigen curator kennis

moeten doen geven door advertentie in de *Gouvernements-Courant*.

56.—Het zal iederen curator vrijstaan om ten eenigen tijd eene algemeene bijeenkomst der crediteuren te beroepen, en hunne orders te vragen betreffende de bereddering of verkoop van eenig gedeelte des boedels, of betreffende eenige zaak of vraag aangaande de administratie van den gezegden boedel; en de curator of curatoren zal of zullen zoodanige bijeenkomst moeten beroepen wanneer zij daartoe worden verzocht door het vierde gedeelte der crediteuren in waarde, die hunne vorderingen hebben vertoond en bewezen; en de gemelde curatoren zullen de directien moeten volgen van het meerdere gedeelte der crediteuren die zoodanige bijeenkomst bijwonen; mits altijd, dat ten minste acht-en-twintig dagen vooraf in de *Gouvernements-Courant* kennis zal moeten worden gegeven van elke zoodanige bijeenkomst, en van het oogmerk van dezelve, tenzij de meester of landdrost den curator of de curatoren zal autoriseren om eene bijeenkomst op eene kortere kennisgeving te beroepen; en mits ook dat het geene zoodanige bijeenkomst zal vrijstaan den curator te gelasten iets te doen dat geschikt is tot bemoeienis met, of tot benadeeling van, de rechtmatige rechten van eenigen crediteur die eenige wettige preferente securiteit of eenig verband op eenig deel van den insolventen boedel zal bezitten; en in gevalle bij zoodanige bijeenkomst eenige bevelen zullen worden gegeven die zouden kunnen strekken tot bemoeienis of benadeeling van zoodanige rechten, zal zoodanige crediteur zich bij wijze van motie kunnen vervoegen bij het Hoog Gerechtshof om zoodanige bevelen ter zijde te stellen, en daarop zal het gezegde gerechtshof zoodanige order betrekkelijk voormeld geval maken als in rechtvaardigheid zal behooren.

Macht van curatoren om bijeenkomsten van crediteuren op te roepen.

57.—Alle bijeenkomsten van crediteuren beroepen uit kracht dezer bepalingen, en bepaald te worden gehouden in Bloemfontein, zullen moeten gehouden worden ten overstaan van den meester van de insolvente boedelkamer, en indien dezelve moeten worden gehouden in eenig ander district van den Staat behalve het district van Bloemfontein, dan ten overstaan van den landdrost van zoodanig district of den persoon als zoodanig fungeerende, die dadelijk aan den gezegden meester een gecertificeerd verslag zal moeten doen van de verrichtingen bij dezelve.

Voor wien bijeenkomsten van crediteuren gehouden moeten worden.

58.—Het zal aan de curatoren vrijstaan om over iedere rechtsgeleerde kwestie betreffende den insolventen boedel of de administratie daarvan rechtsgeleerd advies te nemen, en eenen procureur te bezigen tot het waarnemen en verdedigen van alle actien en rechtsgedingen voor of tegen den insolventen boedel, en den insolventen boedel te belasten met alle zoodanige kosten welke daardoor mogen ontstaan en zullen

Curatoren mogen rechtsgeleerd advies nemen.

worden toegestaan op taxatie door den registrateur van het Hoog Gerechtshof, onderworpen aan de herziening van den meester van de insolvente boedelkamer op klachte van den procureur aldus gebezigd of van iemand belanghebbende in de behoorlijke administratie van den boedel onder sekwestratie; en wanneer men het aan het Hoog Gerechtshof zal doen blijken dat eenig procureur onbehoorlijk heeft geadviseerd, begonnen, waargenomen of verdedigd eenige zoodanige actie of rechtsgeding, of eenige onnoodige of onbehoorlijke onkosten daarin gemaakt, met het oogmerk om zichzelf daardoor te bevoordeelen, en niet met *bona-fide* oogmerk om den insolventen boedel daardoor te bevoordeelen, zal het aan gemeld gerechtshof vrijstaan om te gelasten dat alle of eenige der kosten van zoodanige actie, als het gezegde gerechtshof gepast zal oordeelen, door zoodanigen procureur zullen moeten worden betaald.

Tijdelijke toelage
aan insolvent door
meester of curato-
ren.

59.—Het zal den meester van de insolvente boedelkamer en iederen curator, hetzij provisioneel of gekozen, respectievelijk vrijstaan aan den insolvent uit de baten des insolventen boedels zoodanige matige som of sommen toe te staan als den gezegden meester of de gezegde curatoren respectievelijk onmisbaar noodig zal of zullen voorkomen tot het onderhoud van den insolvent en deszelfs huisgezin, tot aan de beslissing van de crediteuren aangaande zoodanig onderhoud als voormeld, en het zal den gemelden meester en zoodanige curatoren, indien zij respectievelijk het gepast oordeelen, vrijstaan den insolvent of eenigen persoon te gebruiken tot het inzamelen en bewaren van eenig gewas, oogst of voortbrengsel, voor eenigen redelijken tijd noodig tot het inzamelen en bewaren daarvan, alsmede om den insolvent te laten of iemand anders te plaatsen in het opzicht van eenig eigendom, fabriek, of bezigheid tot den insolventen boedel behoorende, tot dat hetzelfde verkocht, van de hand gezet of afgesloten zal zijn, en aan den gemelden insolvent of anderen persoon aldus gebezigd, eene redelijke toelaag per dag voor zijnen arbeid te geven; mits dat het bedrag van zoodanige toelaag, hetzij voor onderhoud of arbeid naar het geval moge zijn, toegestaan voor de bijeenkomst van crediteuren welke het eerst zal worden gehouden na de tweede bijeenkomst van crediteuren als bij deze wet is voorgeschreven, aan zoodanige bijeenkomst zal moeten worden onderworpen, welke bijeenkomst de macht zal hebben om te beslissen of zoodanige toelaag zal worden aangehouden, en zoo ja, gedurende welken tijd, en wat het bedrag daarvan zal zijn; en mits ook, dat iedere curator die zoodanige toelaag aan eenigen insolvent geven zal buiten toestemming van de crediteuren vergaderd bij zoodanige vergadering als laatst voormeld of bij eenige andere bijeenkomst behoorlijk beroepen, dadelijk aan den meester van de insolvente boedelkamer rapport zal moeten doen van het bedrag

en van de gronden waarop zoodanige toelaag is toegestaan; en mits dat iedere zoodanige toelaag door eenigen curator, zonder toestemming van de crediteuren toegestaan, onderhevig zal zijn aan herziening van het Hoog Gerechtshof, op aanzoek van den gezegden meester of van eenigen persoon belanghebbende in de behoorlijke administratie van den insolventen boedel.

60.—De insolvent of wettige administrateur van eenigen insolventen boedel zal moeten compareeren voor de crediteuren bij de eerste, tweede en derde bijeenkomst van crediteuren te worden gehouden uit kracht van de bepalingen van dit hoofdstuk, en bij iedere verdaging van de gezegde tweede bijeenkomst, tenzij hij verlof hebbe bekomen van den meester of landdrost, naar het geval moge zijn, om zoodanige verdaagde bijeenkomst niet bij te wonen; en hij zal mede moeten compareeren voor de crediteuren bij iedere andere bijeenkomst van crediteuren gehouden uit kracht dezer wet, wanneer hij daartoe zal genoodigd zijn bij eene schriftelijke kennisgeving geteekend door den meester van de insolvente boedelkamer of door den landdrost ten wiens overstaan zoodanige bijeenkomst zal worden gehouden (welke kennisgeving de gezegde meester en landdrost bij deze gerechtigd worden uit te vaardigen), en hij zal bij iedere zoodanige bijeenkomst van crediteuren welke hij zal bijwonen moeten antwoorden op alle zoodanige geoorloofde vragen welke hem zullen worden gedaan door den gezegden meester of landdrost, naar het geval zal mogen zijn, betreffende zijne zaken en boedel, en de oorzaken of redenen van zijne insolventie, en hij zal bij de gezegde tweede bijeenkomst, daartoe genoodigd zijnde door de crediteuren, aan den meester van de insolvente boedelkamer of landdrost, naar het geval moge zijn, om door hem te worden ingeleverd aan den curator of de curatoren wanneer die aangesteld of bevestigd zullen zijn, moeten inleveren eenen getrouwen inventaris van zijnen geheelen boedel en goederen, roerend en onroerend, personeel en reël, waar dezelve ook mogen gelegen zijn, en van alle goederen en baten welke door hem verwacht worden of hem kunnen aankomen, of waarop de insolvent eenig recht heeft, en van alle schulden aan en door hem verschuldigd, naar zijne beste kennis en geloof, en alle boeken van rekeningen, papieren, geschriften, documenten, wissels en bewijzen betreffende den gezegden boedel welke in zijn bezit of onder zijn beheer zullen zijn; en de gezegde insolvent of administrateur zal daartoe genoodigd zijnde, de gezegde boeken, papieren, geschriften, documenten, wissels en bewijzen moeten inleveren aan den gezegden meester of landdrost, naar het geval moge zijn, om door hem te worden overgeleverd aan den curator of de curatoren zoodra dezelve zullen zijn gekozen of bevestigd.

Insolvent moet
bijeenkomst van
crediteuren bij-
wonen.

Onderzoek van
insolvent door
commissaris.

61.—Het zal den meester van de insolvente boedelkamer en den landdrost vrijstaan, wanneer zij respectievelijk presideeren bij eenige bijeenkomst van crediteuren voor welke de insolvent zal compareeren, den insolvent te onderzoeken onder eede, indien zij zulks dienstig zullen oordeelen, aangaande alle zaken betreffende zijne bezigheid, handel of boedel, of welke kunnen strekken tot het aan het licht brengen van eenige heimelijke vervreemding, transport, cessie, levering of verhefing van zijnen boedel en goederen, roerend of onroerend, personeel of reëel, en dit onderzoek in geschrifte te doen stellen, en door hem te doen ondertekenen, en bij de verrichtingen in den gezegden boedel te doen annexeren.*

Speciaal onder
zoek van insolvent
betrekkelijk zijnen
boedel, enz.

62.—Het zal aan het Hoog Gerechtshof of eening rondgaand gerechtshof vrijstaan, om, op aanzoek van den curator of curatoren, wanneer en zoo dikwijls als zij het dienstig zullen oordeelen, eenigen insolvent te dagvaarden voor het Hoog Gerechtshof, of eenig rondgaand gerechtshof of eenigen commissaris van het Hoog Gerechtshof, indien het gemeld gerechtshof zal noodig oordeelen aldus te gelasten, hetzij de gemelde insolvent zijn certificaat en vergunning daarvan zal hebben bekomen of niet. En het zal aan zoodanig gerechtshof of commissaris vrijstaan om hem onder eede te onderzoeken aangaande alle zaken met betrekking tot zijn eigen beroep, handelingen of boedel welke strekken mogen tot het ontdekken van eenige heimelijke vervreemding, transport, cessie, levering of verberging van zijne goederen of baten, roerend of onroerend, personeel of reëel, en zijn onderzoek in geschrift te doen stellen en door hem te laten ondertekenen, en bij de handelingen in gemelden boedel te hechten.

Gevolg aan insolvent van niet compareeren op dagvaarding tot onderzoek.

63.—Indien eenig insolvent, behoorlijk gedagvaard zijnde als voormeld om te compareeren voor het Hoog Gerechtshof, of eenig rondgaand gerechtshof, of eenigen commissaris van het Hoog Gerechtshof niet op den tijd en plaats in de dagvaarding voor zijne comparitie bepaald voor zoodanig gerechtshof of commissaris zal verschijnen (geene wettige verhindering of zoodanigen tijd te kennen hebbende gegeven aan, en toegestaan zijnde door, zoodanig gerechtshof of commissaris), zal het aan zoodanig gerechtshof of zoodanigen commissaris vrijstaan om onder zijne handteekening eenen lastbrief te verleenen, autoriseerende eenigen officier van het gerecht of ander persoon om zoodanigen insolvent te arresteren en dadelijk voor zoodanig gerechtshof of commissaris te brengen, of hem in eenige gevangenis te plaatsen om aldaar te worden gehouden tot den tijd welken zoodanig hof of commissaris als voormeld op aanzoek van de curatoren, op nieuw voor zijn onderzoek zal hebben bepaald: en de cipier van elke zoodanige gevangenis zal hem voor

* Zie Artikel 22 van Hoofdstuk V (De wet over de Bewijslevering.)

zoodanig gerechtshof of commissaris moeten doen brengen, op den tijd en plaats in zoodanigen lastbrief vermeld; en ieder insolvent als voormeld die gedagvaard zijnde als voormeld den Staat zal verlaten, of ontvluchten zal, of zich binnen denzelfden verbergen zal, met het oogmerk en voornemen om de comparitie bij eenig zoodanig onderzoek waartoe hij was gedagvaard te ontwijken, of te voorkomen dat eenige lastbrief hiervoren vermeld aan hem worde geëxploiteerd, zal worden beschouwd als schuldig te zijn aan de misdaad van frauduleuse insolventie, en zal op overtuiging daarvan onderhevig zijn aan gevangenisstraf met of zonder dwangarbeid voor eenigen tijd niet te boven gaande zeven jaren.

64.—Indien eenig insolvent bij de tweede bijeenkomst zijner crediteuren of eenige verdaging daarvan als voormeld gehouden, daartoe genoodigd zijnde, zal weigeren eenen waren inventaris van zijnen boedel en baten te bezorgen, of de boeken, papieren, geschriften, documenten, rekeningen of bewijzen, betrekkelijk zijnen boedel als voormeld, over te leveren; of bij zijne onderzoeking voor eenig hof of commissaris als voormeld, of bij eenige bijeenkomst van crediteuren die hij zal bijwonen als voormeld, zal weigeren eenen eed af te leggen, of zal weigeren eenige wettige vragen, aan hem door zoodanig gerechtshof of commissaris, of door gemelden meester of landdrost gedaan ten opzichte van eenige der voormelde zaken, te beantwoorden; of zal weigeren zijne onderzoeking, aldus in geschrifte gebracht, te onderteekenen of te onderschrijven (geene wettige objectie daartegen hebbende), zal het aan zoodanig gerechtshof of commissaris of zoodanigen meester of landdrost vrijstaan om, bij lastbrief onder zijnen handteekening, hem in zoodanig gevangenis te doen plaatsen als zij zullen noodig oordeelen, om aldaar te verblijven, zonder borgstelling, tot dat hij zich onderwerpt om de voormelde zaken te doen, of te worden beëdigd of zoodanige wettige vragen te beantwoorden als door hen aan hem zullen worden gedaan, of zoodanig onderzoek als voormeld te onderteekenen en te onderschrijven.*

65.—Na de overgaaf of toewijzing van sekwestratie van eenigen boedel als insolvent, zal het aan het Hoog Gerechtshof vrijstaan, op aanzoek van den gemelden curator of curatoren, om voor het gemelde gerechtshof of eenig rondgaand gerechtshof of eenigen commissaris van het Hoog Gerechtshof te dagvaarden de vrouw van den insolvent, of eenigen persoon die men weet of vermoedt in bezit te hebben iets van den boedel van den insolvent, of verschuldigd te zijn aan den insolvent, of iemand dien het gemelde gerechtshof reden zal hebben te veronderstellen in staat te zijn infor-

Gevolg aan insolvent van niet bezorgen van inventaris.

Onderzoek van derde partijen aangaande boedel.

* Zie Artikel 22 van Hoofdstuk V (De wet over de Bewijslevering.)

matie te geven betreffende den persoon, beroep, handelingen of boedel van zoodanigen insolvent, of eenige informatie noodig tot het volkomen onderzoek daarvan; en zoodanig persoon mede te gelasten om alle boeken, papieren, instrumenten, geschriften of andere documenten, in zijne of hare bewaring, welke aan gemeld gerechtshof mogen blijken noodig te zijn tot verificatie of ontdekking van eenige der zaken voormeld, te produceeren; en het zal aan gemeld Hoog Gerechtshof of rondgaand gerechtshof of commissaris vrijstaan, om elken zoodanigen persoon onder eede te onderzoeken betreffende den persoon, beroep, handelingen of boedel van zoodanigen insolvent, en om zijn of haar onderzoek in geschrift te doen stellen, en door hem of haar te laten onderteekenen, en bij de gemelde handelingen te voegen; en indien eenig zoodanig persoon, na behoorlijk gedagvaard te zijn om te compareeren ten einde te worden onderzocht, zal nalaten aldus te compareeren (geene wettige verhindering aan het gerechtshof of commissaris, voor wien zoodanig persoon op dien tijd gedagvaard is hebbende bekend gemaakt, en door hen goedgekeurd) zal het aan zoodanig gerechtshof of aan zoodanigen commissaris vrijstaan om onder zijne handteekening eenen lastbrief te verleenen, autoriseerende en gelastende eenigen officier van het gerecht of anderen persoon om den persoon aldus gedagvaard en nalatende te compareeren te arresteeren, en den gemelden persoon voor zoodanig gerechtshof of commissaris te brengen, of den gemelden persoon in eenige gevangenis te plaatsen, om daarin te worden in bewaring gehouden tot den tijd welken zoodanig gerechtshof of commissaris op aanzoek van den curator of curatoren op nieuw zal hebben bepaald voor zijne of hare onderzoeking; en de cipier van eenige zoodanige gevangenis zal zoodanigen persoon moeten doen brengen voor zoodanig gerechtshof of commissaris, op den tijd en plaats in zoodanigen lastbrief bepaald; en indien eenig zoodanig persoon, dus gedagvaard of gebracht voor zoodanig gerechtshof of commissaris ter onderzoeking, zal weigeren te worden beëdigd, of zal weigeren eenige wettige vraag door zoodanig gerechtshof of commissaris betrekkelijk eenige der zaken voormeld gedaan te beantwoorden, of zal weigeren zijne of hare onderzoeking, aldus in geschrifte gebracht als voormeld, te onderteekenen (hebbende geene wettige objectie, door zoodanige gerechtshof of commissaris toegestaan), of, daartoe genoodigd zijnde, niet zal produceeren eenige boeken, papieren, instrumenten, geschriften of andere documenten in zijne of hare bewaring of macht, betrekkelijk eenige der zaken voormeld, en tegen welker productie hij of zij geene door hen goedgekeurde objectie zal opgeven, zal het aan zoodanig gerechtshof of aan zoodanigen commissaris vrijstaan om, bij lastbrief onder zijne handteekening, hem of haar in zoo-

danige gevangenis in bewaring te stellen als zij zullen noodig oordeelen, om aldaar te verblijven, zonder borgstelling, totdat zoodanig persoon zich zal onderwerpen om te worden beëdigd, of te antwoorden op alle zoodanige wettige vragen als door zoodanig gerechtshof of commissaris zullen worden gedaan, of zoodanig onderzoek te onderteekenen, of te produceeren zoodanige boeken, papieren, instrumenten, geschriften of andere documenten, als voormeld, in zijne of hare bewaring of macht, tegen welker productie geene zoodanige objectie als voormeld zal zijn toegestaan.

66.—Den insolvent en elken anderen persoon gedagvaard voor het Hoog Gerechtshof of rondgaand gerechtshof of eenigen commissaris, op last van het gemelde gerechtshof, om te worden onderzocht of getuigenis te geven, of verklaring te geven van het beroep, handelingen, boedel, of baten van eenigen insolvent onder of krachtens de bepalingen van dit hoofdstuk, zullen zijne noodige onkosten worden aangeboden door den curator of curatoren van zoodanigen insolventen boedel, op gelijke wijze als volgens de wet is bepaald bij exploit van eene subpœna aan de getuigen in een civiel proces, en zoodanige noodige kosten zullen moeten worden aangeboden aan iederen insolvent die bij eenige schriftelijke kennisgeving, geteekend door den meester der insolvente boedelmaker of door eenigen landdrost, is genoodigd om te compareeren voor eenige bijeenkomst van crediteuren, behalve de eerste, tweede en derde bijeenkomst als voormeld, of eenige verdaging van de tweede bijeenkomst.

67.—Iedere insolvent of andere persoon beëdigd door of voor eenig gerechtshof of commissaris, of door den meester van de insolvente boedelmaker, of door eenigen landdrost uit kracht van eenige der voorzieningen van dit hoofdstuk die opzettelijk eenig onwaar antwoord zal geven op eenige wettige vraag door zoodanig gerechtshof, commissaris, meester of landdrost voorgesteld, zal geoordeeld worden schuldig te zijn aan de misdaad van meened en, op overtuiging daarvan, de straf ondergaan bij de wetten op die misdaad bepaald.

68.—Indien een persoon hoeook genaamd in bewaring wordt gesteld door eenig gerechtshof of door den commissaris of door den gezegden meester of landdrost, wegens het weigeren om te antwoorden op eenige vraag door hen aan hem gedaan, of het niet volledig beantwoorden van dezelve, zullen zij in hunnen lastbrief van inbewaringneming elke zoodanige vraag moeten specificeren; en indien eenig persoon, aldus in bewaring gesteld als voormeld, eenig aanzoek zal doen bij eenig gerechtshof of rechter bevoegd om hetzelfde te hooren, ten einde van zoodanige inbewaringneming te worden ontslagen, en er aan zoodanig gerechtshof of rechter geene onbevoegdheid of informaliteit in den vorm van den lastbrief zal blijken waardoor zoodanig persoon werd in bewaring gesteld

Aanbod van onkosten aan personen die onderzocht moeten worden.

Straf voor onwaar antwoord bij het onderzoek.

Lastbrief tot inbewaringneming bij het onderzoek.

uithoofde waarvan hij zou kunnen worden ontslagen, zal het aan zoodanig gerechtshof of rechter vrijstaan, en zoodanig gerechtshof of rechter wordt bij deze gelast, om zoodanigen persoon naar dezelfde gevangenis terug te doen brengen, om aldaar te verblijven tot dat hij zal voldoen als voormeld; tenzij het aan zoodanig gerechtshof of rechter worde ver-
toond door de partij in bewaring gesteld dat hij volkomen heeft beantwoord alle wettige vragen aan hem bij zijne onder-
zoeking als voormeld gedaan; of, indien zoodanig persoon in bewaring was gesteld voor het weigeren om te worden beëdigd, of voor het niet onderteekenen van zijne onder-
zoeking, tenzij het aan zoodanig gerechtshof of rechter mocht blijken, dat hij een voldoende reden voor hetzelfde had; mits ook, dat zoodanig gerechtshof of rechter daartoe door de partij in bewaring gesteld verzocht, de geheele onderzoeking van zoodanig partij, waarvan eenige zoodanige vraag een ge-
deelte was, zal moeten overwegen, en indien het uit de geheele onderzoeking zal blijken dat het antwoord of de antwoorden van de partij in bewaring gesteld voldoende is of zijn, zal zoodanig gerechtshof of rechter mogen gelasten om de partij aldus in bewaring gesteld te ontslaan.

Rechten en
privilegiën van
meester met be-
trekking tot eenige
actie tegen hem in-
gesteld.

69.—In geval eenig proces of actie zal worden ingesteld, of welke men zal willen inbrengen, tegen den meester der insolvente boedelkamer, of eenigen commissaris van gezegd hof of landdrost om reden van eenige inbewaringstelling in de gevangenis van eenigen insolvent, of anderen persoon, zullen de gezegde meester, commissaris en landdrost, respectievelijk, met betrekking tot zoodanige actie en alle procedures daarin, bezitten en genieten alle rechten, privilegiën en voorzieningen, en onderhevig zijn aan alle verbintenissen, welke naar rechten toekomen en behooren aan actien of processen ingesteld, of welke men wensch in te stellen, tegen vrederechters, voor eenige zaak door hen gedaan in de uitoefening van hun ambt, mits dat het hof, voor hetwelk eenige actie steunende op eene ingevangenisstelling wegens het weigeren om te antwoorden, of voor het niet volledig antwoorden van eenige vraag of vragen den eischer gedaan, wordt terechtgesteld, daartoe door den verweerder genoodigd zijnde, het geheele onderzoek van den eischer, waarvan zoodanige vraag of vragen een deel was of waren zal moeten overwegen; en indien het bij zoodanige overweging aan zoodanig hof zal blijken dat de eischer naar rechten in de gevangenis was gesteld, zal de verweerder hetzelfde profijt daarvan hebben alsof het geheele onderzoek in zoodanigen lastbrief van inhechtenisstelling ware ingevoegd.*

Door welke daden
frauduleuse insol-
ventie wordt daar-
gesteld.

70.—Indien eenig insolvent, wiens boedel alreeds zal zijn of hierna zal worden overgegeven of toegewezen om te worden gesekwestreerd als insolvent, hetzij voor of na het uitmaken

* Zie Artikel 27, 28 en 29 van Hoofdstuk IX (De wet over Vrederechters.)

van de order tot sekwestratie, zal hebben vervreemd, getransporteerd, gegeven, gecedeerd, geleverd, verbonden of verpand, of zal hebben ter zijde gebracht, verborgen of weggenomen, eenig gedeelte van zijnen boedel of effecten, ter waarde van tien pond sterling of daarboven; of zal hebben verborgen, weggenomen, vernietigd, vervalscht of geschonden, eenige kantoorboeken, papieren, geschriften, documenten, promessen of bewijzen daartoe betrekking hebbende, met voornemen om zijne crediteuren te bedriegen; of frauduleus eenige schuld zal hebben aangegaan; of indien eenig zoodanig insolvent bij de tweede bijeenkomst zijner crediteuren of eenige verdaging daarvan gehouden ten overstaan van den meester van de insolvente boedelkamer of van eenigen landdrost tot de einden voormeld, moedwillig zal overleggen eenigen inventaris, bevattende valsche opgaaf van zijnen boedel of baten, of van eenig gedeelte daarvan, of ten aanzien van eenige schuld aan of door hem verschuldigd; of zal produceeren eenige kantoorboeken, papieren, geschriften, documenten, promessen of bewijzen welke valsch zijn, of waarin eenige uitschrapping of verandering is gemaakt door hem of op zijnen last of met zijne voorkennis, met voornemen om zijne crediteuren daardoor te bedriegen; of indien eenig zoodanig insolvent, ten eenigen tijd wanneer hij zal worden onderzocht als voormeld voor eenig gerechtshof of commissaris of door den meester der insolvente boedelkamer of landdrost, moedwillig eenig valsch antwoord zal geven op eenige wettige vragen aan hem gedaan, met voornemen om zijne crediteuren te bedriegen; of die zal hebben medegewerkt in het verbergen van, of voor zijnen curator verborgen hebben zijne kennis aan het bewijs, door eenigen persoon, van eenige valsche schuld tegen den boedel, zal hij schuldig geoordeeld worden aan de misdaad van frauduleuse insolventie, en zal hij, bij overtuiging daarvan, onderworpen zijn aan gevangenisstraf, met of zonder dwangarbeid, voor eenigen tijd niet te boven gaande vijf jaren.

71.—Indien eenig insolvent, wiens boedel in het vervolg zal worden overgegeven of veroordeeld zal worden om te worden gesekwestreerd als insolvent, zal verzuimen te compareeren voor zijne crediteuren bij derzelver eerste, tweede en derde bijeenkomst, of zal verzuimen te compareeren bij eenige verdaging van de tweede bijeenkomst, buiten verlof van den meester of landdrost, naar het geval moge zijn, om van dezelve weg te blijven; of zonder wettige of geldige redenen om weggebleven te zijn nadat aan hem in persoon is geëxploiteerd eene schriftelijke kennisgeving geteekend door den meester of landdrost, zal verzuimen te compareeren voor zijne crediteuren bij eenige bijeenkomst van dezelve; of, in geval zijne boedel meer dan vijf honderd pond sterling te kort komt, geene gepaste en behoorlijke boeken of rekeningen zal hebben gehouden, bevattende alle zoodanige posten daartoe

Door welke daden misdadige insolventie wordt daargesteld.

behoorende, en aanwijzende den aard van zijne handelingen, zoo als (acht slaande op zijne bijzondere bezigheid of beroep) redelijkerwijze van hem had kunnen verlangd worden; of die, daartoe door den meester of landdrost naar 't geval moge zijn genoodigd zijnde bij eenige bijeenkomst van zijne crediteuren, geene reden zal geven of aantoonen wat er geworden is van eenig geld of waardige securiteit of andere eigendom of baten, welke zullen bewezen zijn in zijn bezit te zijn geweest zoo kort voor zijne sekwestratie dat het zijne plicht is zulks te doen; of die, daartoe uitgenoodigd zijnde door den meester of den landdrost, als voormeld, geene ware en tevens ook voldoende verklaring zal geven van de oorzaak of oorzaken van insolventie; of indien hij aan iemand zijner crediteuren eene onbehoorlijke preferentie zal hebben gegeven, zoo als dezelve hieronder omschreven is; of eenige schuld zal hebben aangegaan zonder redelijk of waarschijnlijk vooruitzicht, ten tijde van het aangaan van dezelve, om in staat te zijn dezelve af te lossen; of eenige schuld zal hebben aangegaan uit reden van eenige schending van vertrouwen; of die zonder zijn certificaat en de toestemming daarvan te hebben bekomen, tusschen den tijd van het uitmaken van de order tot de sekwestratie van zijnen boedel en den tijd van het maken van de order bevestigende de rekening en het plan van de distributie van zijnen boedel als hieronder gemeld, eenigen handel of bezigheid zal hebben begonnen, of het koopen van goederen, waren of koopmanschappen op zich zal hebben genomen, hetzij voor zichzelf of eenigen anderen persoon hoeookgenaamd, zonder schriftelijk gezag van den persoon in wien in der tijd de administratie zijns boedels naar rechten zal gevestigd zijn, vooraf te hebben bekomen; of die eenige vordering, betaling, securiteit, of andere onbetamelijke consideratie zal hebben verleend of gegeven of beloofd ten einde de medewerking of toestemming van eenigen crediteur te bekomen tot eenig aanbod van compositie of tot het certificaat zoo als hieronder is vermeld, zal zoodanig insolvent worden geoordeeld te zijn schuldig aan de misdaad van strafbare insolventie en bij convictie kunnen worden geconfineerd, met of zonder dwangarbeid, voor eenen tijd niet te boven gaande zes maanden.

72.—Het zal en mag de gerechtshoven van de landdrosten in dezen Staat respectievelijk vrijstaan op eenige convictie van eenigen persoon, voor zoodanig gerechtshof van eenige overtredingen in het naastvoorgaande artikel vervat, zoodanigen persoon te veroordeelen tot de straf in het voormeld artikel voorzien.

73.—Ieder curator en ieder crediteur van of in den boedel van eenigen insolvent, ten aanzien van eenige der overtredingen voormeld in het een-en-zeventigste artikel van dit hoofdstuk, zal hetzelfde recht van prosecutie hebben dat vol-

Jurisdictie van
Landdrosten in
misdadige insol-
ventie.

Prosecutie door
crediteuren voor
misdadige insol-
ventie.

gens de wetten toekomt aan iederen privaten persoon ten aanzien van eenige overtreding gepleegd tegen zijnen persoon of goederen, en geen ander recht; mits altijd, dat geen crediteur of crediteuren gerechtigd zal of zullen zijn zoodanig recht van prosecutie uit te oefenen voor eenige zoodanige overtreding zonder vooraf van den curator een certificaat te hebben bekomen en te hebben geproduceerd dat de gezegde curator weigert voor die overtreding te prosekweren.*

74.—Indien iemand zal ontvangen of aannemen eenige vervreemding, transport, geschenk, cessie, levering, verband of pand, door eenigen insolvent gedaan van eenig gedeelte van zijnen boedel of baten met voornemen om de crediteuren van den insolvent daardoor te kort te doen, op dien tijd wetende dat dezelve frauduleus gedaan wordt, zal zoodanig persoon, op overtuiging daarvan, onderworpen zijn aan gevangenisstraf, met of zonder dwangarbeid, voor eenigen tijd niet te boven gaande vijf jaren.

Frauduleuze vervreemding, enz., door insolvent ten gunste van derde partijen.

75.—Indien iemand zal verkoopen, wegnemen, verbergen, frauduleus vervreemden of ontvangen, eenige roerende goederen behoorende aan eenigen insolventen boedel, waarop beslag is gelegd uit kracht van eenige order tot de sekwestratie daarvan, of eenige roerende goederen welke door proces van eenig bevoegd gerechtshof in beslag zijn genomen, wetende dat dezelve dus in beslag zijn genomen, en met voornemen om de gemelde inbeslagneming te verijdelen, zal zoodanig persoon, bij overtuiging daarvan onderworpen zijn aan gevangenisstraf, met of zonder dwangarbeid, voor eenigen tijd niet tebovengaande zeven jaren.

Straf voor wegnemen, enz., van in beslag genomen goederen.

76.—In alle gevallen waar men op aanzoek van den meester der insolvente boedelkamer of eenigen curator of curatoren van eenigen insolventen boedel onder eede zal getoond hebben, ten genoegen van eenigen rechter van het Hoog Gerechtshof of van eenigen landdrost of vrederechter, dat er reden is te vermoeden of te gelooven dat goederen van eenigen insolvent in eenig huis of andere plaats niet aan den insolvent behoorende verborgen zijn, zal het aan den gemelden rechter, landdrost, of vrederechter vrijstaan eenen lastbrief te verleenen om te zoeken naar en in bezit te nemen de gemelde goederen; welke lastbrief zal worden geëxecuteerd op gelijke wijze als volgens de wetten is toegestaan in de executie van eenen lastbrief tot zoeken naar goederen aangegeven als gestolen en verborgen; en alle goederen van den insolvent aldus ontdekt zullen dadelijk moeten worden overgeleverd, indien er op dien tijd geen curator of curatoren zijn bevestigd, aan den meester van de insolvente boedelkamer, of anders, aan den curator of de curatoren die bevestigd zijn, of aan eenigen

Terugkrijging van verborgen in beslag genomen goederen.

* Zie Artikel 10 van Hoofdstuk VIII (De wet over de Crimineele Rechtspleging.)

persoon, door den gemelden meester of curator of curatoren benoemd om dezelve te ontvangen.*

Derde bijeenkomst
van crediteuren.

77.—Het zal den meester van de insolvente boedelkamer vrijstaan, en hij wordt bij deze gelast, om, zoodra als de curator of curatoren, bij de tweede bijeenkomst der crediteuren van eenigen insolventen boedel op de wijze voorzeggd gekozen, zullen zijn bevestigd, dadelijk te bepalen dat de derde bijeenkomst der crediteuren van den insolvent zal worden gehouden ten overstaan van zichzelf en van eenigen landdrost, op zoodanigen tijd en op zoodanige plaats als hij het geschikt voor alle belanghebbende partijen zal oordeelen, ten einde de bewijzen van vorderingen te ontvangen, en tot het ontvangen van het verslag van den curator of curatoren omtrent den toestand van den insolventen boedel, en tot het geven van bevelen aan den curator of curatoren omtrent de besturing van denzelven, en de gemelde curator of curatoren zullen kennis moeten geven van den tijd en de plaats waarop, en van de einden waartoe, zoodanige bijeenkomst zal worden gehouden in dezelfde advertentie in de *Gouvernements-Courant*, waarbij zij hiervoren zijn gelast aan de crediteuren kennis te geven van derzelver bevestiging als curator of curatoren.

Kiezing van commissaris.

78.—Het zal vrijstaan aan de crediteuren van eenigen insolventen boedel, tegenwoordig bij zoodanige derde bijeenkomst als voormeld of bij eenige volgende bijeenkomst, om, indien zij bij eene meerderheid daartoe zullen besluiten, eenen commissaris te verkiezen, die of een crediteur of een gevolmachtigde van eenen crediteur zal moeten zijn, en dezelfde handelingen zullen plaats vinden en dezelfde regulatien toepasselijk zijn als hierboven zijn voorzien ten aanzien van de verkiezing van curatoren, uitgezonderd dat geene order van het Hoog Gerechtshof tot bevestiging van zijne aanstelling noodig zal zijn; mits, dat niemand zal verkiesbaar zijn als commissaris die niet bevoegd is een curator te zijn; en mits, dat na iedere zoodanige verkiezing van eenen commissaris de meester der insolvente boedelkamer of landdrost, naar het geval moge zijn, eene notule daarvan zal aanhechten aan de procedures in den insolventen boedel; en mits dat de curator in alle gevallen waar de commissaris heeft geweigerd te fungeeren, of is komen te overlijden, of heeft bedankt of onbekwaam is geworden, eene bijeenkomst van crediteuren zal moeten beroepen tot het verkiezen, indien zij bij meerderheid zulks noodig zullen oordeelen, van eenen nieuwen commissaris, en zoodanige nieuwe commissaris zal moeten worden verkozen op dezelfde wijze als hierboven is voorzien; en mits dat geene commissaris zal gerechtigd zijn tot, of mogen ontvangen, eenige soort van salaris, commissie, toelage of belooning uit den insolventen boedel voor zijne diensten als

* Zie Artikel 50 van Hoofdstuk VIII (De wet betrekkelijk de Crimineele Rechtspleging), en Artikel 58 van Hoofdstuk XI (Over Politie-Constabels.)

zoodanige commissaris; en mits, dat wanneer men zal verlangen de vraag van het verkiezen van eenen commissaris voor te dragen aan eenige bijeenkomst van crediteuren behalve de derde, eene publieke kennisgeving van niet minder dan veertien dagen vooraf zal moeten worden gegeven in de *Gouvernements-Courant* dat zulke vraag aan zoodanige bijeenkomst zal worden voorgelegd.

79.—Het zal den gezegden commissaris aldus verkozen als voormeld vrijstaan het toevorzicht te houden over de verrichtingen van den curator; zijn advies en hulp te geven in de administratie van den boedel, en van tijd tot tijd onderzoek te doen naar den toestand van denzelven of eenig deel daarvan; alle rekeningen van den curator ten aanzien van denzelven te onderzoeken; van den curator ten allen tijde zoodanige redelijke verklaring of naricht te vorderen als hij of zij, van tijd tot tijd, zal of zullen noodig oordeelen te eischen betreffende eenige zaak behoorende tot de administratie van den gezegden boedel, en den meester van de insolvente boedekamer te helpen in het bepalen van de belooning welke aan den curator moet worden betaald.

Plichten van commissaris.

80.—Het zal den commissaris vrijstaan ten allen tijde eene algemeene bijeenkomst van de crediteuren te beroepen, en aan zoodanige bijeenkomst zoodanige rapporten of voorstellingen te doen, ten aanzien van eenige zaak of kwestie betreffende de administratie van den insolventen boedel, als hij noodig en raadzaam oordeelen zal; en de curator zal de bevelen moeten volgen van de meerderheid der crediteuren bij zoodanige bijeenkomst tegenwoordig; mits altijd, dat ten minste acht-en-twintig dagen kennis van zoodanige bijeenkomst en van het oogmerk daarvan in de *Gouvernements-Courant* zal moeten worden gegeven.

Macht van commissaris om bijeenkomsten te beroepen en te rapporteren.

81.—Iedere curator die zal verzuimen of weigeren aan eenigen commissaris zoodanige inlichting te geven betreffende den staat en de administratie van den insolventen boedel, of zoodanige inzage van de rekeningen van denzelven als de gezegde commissaris als voormeld geautoriseerd en gerechtigd is te vorderen, zal worden beschouwd als wangedrag te hebben gepleegd in zijne administratie, en daarop mogen worden afgezet, op de wijze en in den vorm hierboven voorzien, van den post van curator.

Curator inlichting aan commissaris te geven.

82.—De curator of curatoren, onmiddelijk nadat zij als voormeld bevestigd zijn, zullen moeten oproepen en invorderen alle schulden aan den boedel verschuldigd, en tot dat einde zullen zij, door advertentie in de *Gouvernements-Courant*, alle debiteuren oproepen om denzelven aan hen te betalen of te doen betalen, op zoodanigen tijd en plaats als daarin tot dat einde zal worden bepaald; en een ieder die verzuimt of weigert zoodanige betalingen te doen, en naderhand voor eenige zoodanige schuld in rechten vervolgd wordt, zal, indien

Invordering van schulden door den curator.

de gemelde curator of curatoren een vonnis tegen hem bekomen, en indien hij geene reden, ten genoegen van het gerechtshof dat zoodanig vonnis uitspreekt voor zoodanig verzuim of weigering zal aantoonen, aan den gemelden curator of curatoren dubbele proceskosten moeten betalen ten voordeele van den gemelden boedel; en de gemelde publicatie zal als kennisgeving worden beschouwd aan alle personen die redelijkerwijze kunnen verondersteld worden dezelve te hebben gezien; en de gezegde curator of curatoren zal of zullen mede moeten voortgaan tot het ter zijde stellen, des noods bij gerechtelijke procedure, van alle zoodanige betalingen, vervreemdingen en verpandingen gedaan door eenigen persoon wiens boedel als insolvent zal zijn gesekwestreerd als hieronder breeder omschreven en verklaard nul en van geener waarde te zijn, even als of het geld of ander eigendom afgeleverd of verpand had behoord aan den curator of de curatoren ten tijde van het maken van zoodanige betalingen, vervreemdingen of verpandingen respectievelijk.

Vervreemding door insolvent bij wijze van geschenk, enz.

83.—Iedere vervreemding, transport, geschenk, cessie, levering, verband of pand van eenige goederen, roerend of onroerend, personeel of reëel, gedaan door eenigen insolvent op eenigen tijd waarop men door bewijs kan aantoonen dat zijne schulden, billijk berekend, zijne baten, billijk gewaardeerd, te boven gingen, tenzij dezelve gemaakt zijn ter goeder trouw en op rechtmatige en geldige consideratie, zullen nul en van geener waarde zijn. En wanneer het dadelijk en onvermijdelijk gevolg van zoodanige vervreemding, transport, geschenk, cessie, verband, of pand als voormeld zal zijn om zoodanige overmaat van schulden boven baten te veroorzaken, dan zal dezelve tot het bedrag waartoe zulk eene overmaat zal zijn daargesteld nul en van geener waarde zijn.

Onbehoorlijke preferentie van crediteuren.

84.—Iedere vervreemding, transport, cessie, levering, verband of pand van eenige goederen of baten, roerend of onroerend, personeel of reëel, en iedere betaling gedaan door eenigen insolvent aan eenigen crediteur terwijl zoodanige insolvent de sekwestratie vooruitzag, hetzij gewillig of anderszins, van zijnen boedel, met het voornemen om daardoor direct of indirect zoodanigen crediteur te bevoordeelen boven zijne andere crediteuren, zal worden geoordeeld eene onbehoorlijke preferentie te zijn, en wordt bij deze verklaard nul en van geener waarde te zijn. En iedere zoodanige vervreemding, transport, cessie, verband of pand als voormeld, gedaan door eenigen insolvent aan eenigen persoon wie hij ook zij terwijl de insolvent als voormeld de sekwestratie van zijnen boedel vooruitzag, met voornemen om daardoor, direct of indirect, eenigen crediteur boven zijne andere crediteuren eene preferentie te geven, zal geoordeeld worden eene onbehoorlijke preferentie te zijn in zooverre zoodanige crediteur daardoor zal bevoordeeld zijn; en de curator of curatoren

zullen gerechtigd zijn het bedrag of de waarde van zoodanige onbehoorlijke preferentie terug te verkrijgen van den crediteur dus geprefereerd.

85.—Iedere vervreemding, transport, cessie, levering, verband of pand van eenige goederen of baten, roerend of onroerend, personeel of reëel, en iedere betaling gedaan door eenigen insolvent, met het voornemen om daardoor eenigen persoon te bevoordeelen die, niet zijnde een crediteur van zoodanigen insolvent, echter verbonden zou zijn geworden voor het bedrag aldus betaald, voldaan of geseecureerd door den insolvent in geval hetzelfde niet aldus betaald, voldaan of geseecureerd zou zijn geweest, hetzij in de hoedanigheid van eenen borg voor zoodanigen insolvent, of in eenige andere hoedanigheid in rechten daarmede gelijksoortig zijnde, zoodanig insolvent ten dien tijde de sekwestratie van zijnen boedel, hetzij vrijwillig of anderszins vooruitziende, zal worden geoordeeld eene onbehoorlijke preferentie te zijn; en de curator of curatoren zal en zullen gerechtigd zijn tot het eischen en recouvreeren van den persoon dien men dus had zoeken te bevoordeelen, ieder bedrag dat zal zijn betaald, voldaan of geseecureerd, in ontslag of relief van de verbintenis van zoodanigen persoon.

Onbehoorlijke preferentie van borgen van insolvent.

86.—Iedere vervreemding, transport, cessie, levering, verband of pand als voormeld, en iedere betaling door eenigen insolvent gedaan aan eenigen crediteur in den gewonen en ordinairen loop van handel of bezigheid, zal *primâ facie* worden aangezien en beschouwd als gedaan of gegeven ter goeder trouw en zonder eenige bedoeling om zoodanigen crediteur eenige preferentie te geven, ofschoon zoodanige insolvent ook op dien tijd de overgave van zijnen boedel als insolvent vooruitzag; en in ieder zoodanig geval zal de curator of curatoren die trachten dezelve ter zijde te zetten het bestaan moeten aantoonen van eenige oneerlijke schikking, onderlinge overeenkomst, of gemeene toestemming tusschen den insolvent en den crediteur, de een om te geven en de andere om te verkrijgen, eene preferentie over de andere crediteuren van den insolvent, onder schijn van eene handeling in den gebruikelijken en gewonen loop van handel of bezigheid.

Onderhandeling in den gewonen loop van handel.

87.—Iedere betaling verkregen door eenigen crediteur, voor het maken tot de order van sekwestratie, door middel of onder schijn van wettig proces tegen den insolvent zal worden geoordeeld te zijn eene onbehoorlijke preferentie en nul en van geene waarde te zijn, wanneer en zoo dikwijls zoodanige betaling zal verkregen zijn of gemakkelijk zijn gemaakt door medewerking van den insolvent of door collusie tusschen zoodanigen insolvent en zoodanigen crediteur, zoodanig insolvent aldus medewerkende of colludeerende de

Collusieve betalingen aan crediteuren onder executie voor sekwestratie.

sekwestratie van zijnen boedel vooruitziende, en voornemens zijnde zoodanigen crediteur te geven, of toe te laten dat hij eene preferentie boven de andere crediteuren van den insolvent verkrijge.

Verbeurte door crediteuren waar onbehoorlijke preferentie collusief is.

88.—In ieder geval waarin eenige persoon, hetzij werkelijk een crediteur of niet, zal verplicht zijn, uit kracht van artikels 84, 85 en 87 dezer wet, terug te geven of terug te betalen, naar het geval moge zijn, ten voordeele van den insolventen boedel, eenige vervreemding, transport, cessie, of verband, pand of eenige betaling, als zijnde eene onbehoorlijke preferentie geweest, zal zoodanig persoon niet gerechtigd zijn te vorderen of te bewijzen als eene schuld, het bedrag van hetgeen hij aldus zal hebben teruggegeven of terugbetaald, maar zoodanig bedrag geheel verbeuren zoover als aangaat den insolventen boedel, in geval zoodanige onbehoorlijke preferentie ontvangen was door zoodanigen persoon door of krachtens eenige bedriegelijke schikking, onderlinge overeenkomst of gemeene toestemming tusschen zoodanigen persoon en den insolvent, de een om te geven en de ander om te verkrijgen, zoodanige onbehoorlijke preferentie.

In welchen vorm kwestie omtrent verbeurte in het 88ste artikel kan ingesteld worden.

89.—Het zal den curator of curatoren van eenigen insolventen boedel vrijstaan in enig proces of actie welke hij zal of zij zullen doen instellen tegen eenigen persoon tot de teruggave of de terugbetaling van eenige zaak, geld of ding, beweerd door den insolvent bij wijze van onbehoorlijke preferentie te zijn betaald of gegeven, onder andere zaken te eischen dat de verweerder in zoodanige actie of proces, bij vonnis van het hof waarvoor zoodanige actie of proces hangende is, zal worden verklaard met betrekking tot den insolventen boedel verbeurd te hebben het bedrag waartoe hij bevonden zal worden onbehoorlijk te zijn geprefereerd door middel van de bedriegelijke schikking, onderlinge overeenkomst of gemeen consent in het laatstvoorgaande artikel vermeld, en de vraag van zoodanige verbeurdverklaring zal worden onderzocht en beslist gezamenlijk met de andere kwestien in de zaak. En in het geval het niet noodig zal zijn eenige actie of proces in te stellen tegen de personen die de curator of curatoren beweerden zullen dat onbehoorlijk bevoordeeld zijn, zal, het recht van alle zoodanige laatstgemelde personen om eene schuld te bewijzen ten aanzien van het bedrag of de waarde van de zaak, het geld of ding door hen teruggegeven of terugbetaald betwist zijnde, moeten worden beslist op de wijze en in den vorm hierboven voorzien voor de regulatie van bewijs van schulden.

Indien geene verbeurte onder artikel 88, moet de crediteur vóór preferentie terug te geven, schadeloos gesteld worden met betrekking tot zijn verhaal tegen derde partijen.

90.—In geval enig crediteur van eenigen insolvent van zoodanigen insolvent eene onbehoorlijke preferentie zal hebben ontvangen, maar onder omstandigheden welk niet onder en uit kracht van artikel 88 dezer wet eene verbeurdverklaring van het bedrag of de waarde van zoodanige preferentie mede-

brengen, dan, in geval zoodanige crediteur zoodanige onbehoorlijke preferentie zal hebben ontvangen uit reden van eenen wissel of promesse, met verhaal op andere personen, welke moest betaald worden door den insolvent en bezeten werd door zoodanigen crediteur, of ten aanzien van eenige schuld waarvoor zoodanige crediteur eenige securiteit had, welke, uit reden dat de handeling van den insolvent de onbehoorlijke preferentie daarstelde, zoodanig crediteur ter goeder trouw heeft opgegeven, voldaan, of in rechten zich ontstoken heeft van op dezelve aan te dringen, zal zoodanige crediteur niet gehouden zijn de waarde van zoodanige onbehoorlijke preferentie aan den curator of de curatoren terug te geven of te betalen, tenzij de curator hem vergoede en schadeloos wil houden ten aanzien van alle verlies dat zoodanige crediteur zou kunnen lijden, indien hij onvoorwaardelijk werd gecondemneerd en veroordeeld tot het teruggeven van de waarde of het bedrag voormeld, en welk verlies zoodanige crediteur niet zou hebben geleden in geval hij nooit van den insolvent de betaling of andere voldoening had genoten welke zoodanige preferentie uitmaakt.

91.—Wanneer eenig persoon wettiglijk, ter goedetrouw bij eenigen waren koop of overeenkomst op rechtmatige en geldige consideratie, en zonder kennisgeving eenige wissels, promessen of andere securiteiten voor geld of eenige goederen of baten, roerend of onroerend, personeel of reëel, zal koopen of verkrijgen, welke door eenigen insolvent vervreemd, getransporteerd, gecedeerd, of geleverd zijn onder omstandigheden of op eene wijze door eenige der voorgaande of volgende artikels van dit hoofdstuk verklaard nul en van onwaarde te zijn, van eenigen persoon aan wien zoodanige wissels, promessen, goederen of baten dus zijn vervreemd, getransporteerd, gegeven, gecedeerd of geleverd, zal niets in dit hoofdstuk vervat strekken of uitgelegd worden te strekken om eenig recht dat zoodanig persoon wettiglijk en ter goeder trouw, en zonder kennisgeving heeft gekocht of aangewonnen op zoodanige wissels, promessen, goederen of baten te vernietigen of te benadeelen. Maar in alle zoodanige zaken zullen de personen aan wie dezelve zijn vervreemd, getransporteerd, gegeven of gecedeerd geweest door den insolvent, gehouden en verplicht zijn de zuivere waarde van alle zoodanige goederen en baten, welke door hen zijn verkocht aan eene derde partij, terug te betalen aan den curator of de curatoren van den insolventen boedel, ten voordeele van de crediteuren van denzelfden.

92.—Alle kwitantien, overgaven of decharges van eenige rechtmatige schuld, of van eenige securiteit voor eenige rechtmatige schuld, of andere zaak of ding waarvan betaling of levering niet werkelijk en *bonâ-fide* is ontvangen, gedaan door eenigen insolvent terwijl hij de sekwestratie van zijnen boedel vooruitzag, en het gevolg hebbende van zijne crediteuren

Bonâ-fidekoopers van onderwerp van onbehoorlijke preferentie van den crediteur worden geprefereerd.

Collusieve en frauduleuse kwijtschelding door insolvent.

het voordeel van eenige schuld of andere zaak of ding te ontnemen, zullen zijn, en worden bij deze verklaard te zijn, nul en van onwaarde als tegen den curator of de curatoren van den insolventen boedel. En in ieder geval waarin de persoon die van den insolvent zoodanige kwijtschelding, overgave of decharge als voormeld aanneemt, op den tijd van het aannemen daarvan, werkelijke kennis of redelijk vermoeden had dat het gevolg daarvan indien niet ontdekt zou zijn om de crediteuren in den insolventen boedel van de schuld of andere zaak of ding in kwestie te ontnemen, zal zoodanige persoon, behalve het goedmaken van zoodanige schuld, zaak of ding aan den curator of de curatoren, verplicht en gehouden zijn om aan zoodanigen curator of curatoren te betalen eene verdere som gelijk aan de waarde van de schuld of andere zaak of ding oorspronkelijk verschuldigd en onrechtmatig kwijtgescholden, overgegeven of gedechargeerd, of die men zal hebben trachten zulks te doen.

Omgang met insolventen boedel na de order tot sekwestratie.

93.—Alle vervreemdingen, transporten, geschenken, cessien, leveringen, verbanden, of panden van goederen of baten, roerend of onroerend, personeel of reëel, behoorende tot den insolventen boedel, en alle betalingen, kwijtscheldingen, overgaven of decharges, van eenige rechtmatige schuld aan zoodanigen boedel verschuldigd, of van eenige securiteit voor eenige zoodanige rechtmatige schuld, of van eenige andere zaak of ding behoorende of verschuldigd aan zoodanigen boedel, gedaan door eenigen insolvent' na eenige order tot sekwestratie van zijnen boedel is uitgemaakt, en voor het maken van de orde van het hof tot het toestaan, zooals hierin later vermeld, van de rekening en plan van distributie door de curatoren te worden opgemaakt, zal nul en van onwaarde zijn, alleen uitgezonderd de betalingen en vervreemdingen welke zoodanige insolvent bevoegd wordt gemaakt om te doen onder artikel 49 dezer wet.

Bonâ-fide betalingen door schuldenaren aan insolvent na de order tot sekwestratie.

94.—Alle betalingen of voldoening gedaan aan eenigen insolvent, door eenigen persoon die de debiteur was van zoodanigen insolvent ten tijde van het uitmaken van eenige orde tot de sekwestratie van des insolvents boedel, na het uitmaken van zoodanige order zullen nul en van onwaarde zijn; behalve alleen dat waar de sekwestratie van zoodanigen boedel zal zijn gelast ter instantie van de crediteuren van denzelfden alle betaling of voldoening werkelijk en *bonâ-fide* gedaan aan zoodanigen insolvent, of aan eenigen persoon wettiglijk gerechtigd om dezelve voor hem te ontvangen, voor zoodanige sekwestratie zal gelast zijn, goed en van kracht zijn, in geval de persoon zoodanige betaling of voldoening doende als voormeld, toen hij zulks deed geene kennis had dat de order tot de sekwestratie van des insolvents boedel was uitgemaakt.

Onbehoorlijke preferentie gegeven door executeuren, enz.

95.—Alle voorzieningen hierinboven vervat met betrekking tot wat zal worden beschouwd als onbehoorlijke prefe-

rentien gegeven door personen die de sekwestratie hunner eigene boedels voorzagen, en tot het vernietigen van dezelve, en tot de verbeurte onder zekere omstandigheden van het bedrag van iedere zoodanige preferentie, zal worden geoordeeld en genomen worden als toepasselijk te zijn, *mutatis mutandis*, tot preferentien gegeven uit de baten des boedels welken zij administreeren, door personen wettiglijk bekleed met de administratie van de boedels van overledene personen en van personen wettiglijk of werkelijk onbevoegd om hunne boedels te administreeren, wanneer zoodanige personen, dus gemachtigd, de sekwestratie voorzien van de boedels welke zij administreeren, en voornemens zijn een of meer van de crediteuren van zoodanigen boedel boven de andere crediteuren te bevoordeelen.

96.—Het zal den curator of de curatoren van den insolventen boedel van eenigen overleden persoon of van den insolventen boedel van eenigen persoon in rechten of werkelijk onbekwaam tot de administratie van zijnen boedel vrijstaan te vorderen en terug te verkrijgen, hetzij van den persoon wettiglijk dien boedel administreerende vóór de sekwestratie van denzelfden, en door wien eenige zoodanige onbehoorlijke preferentie zal zijn gegeven, uit de baten van zoodanigen boedel, of van den persoon aan wien of tot wiens voordeel zoodanige onbehoorlijke preferentie zal zijn gegeven, de waarde of het bedrag van zoodanige onbehoorlijke preferentie, of zoodanige curator of curatoren zullen zoodanige personen den een na den anderen kunnen dagvaarden; mits altijd, dat het zoodanigen curator of curatoren niet zal vrijstaan, de teruggave te vorderen van zoodanige onbehoorlijke preferentie of van het bedrag daarvan, van beide zoodanige personen gezamenlijk, of van beiden terug te verkrijgen wanneer zij een na den ander worden gedagvaard, meer dan de enkele waarde of bedrag van zoodanige onbehoorlijke preferentie, met en benevens de kosten en charges van zoodanigen curator of curatoren.

97.—Het zal den curator of de curatoren vrijstaan, onderworpen aan de directien van de crediteuren gegeven op de wijze hierboven omschreven, toe te stemmen, indien hij of zij zulks zullen goedvinden, in eenig aanbod van compositie gemaakt door eenigen debiteur van den insolventen boedel die zelf insolvent is, of tot het certificaat van eenigen zoodanigen insolvent, of te componeeren met eenigen debiteur van eenigen insolventen boedel en een redelijk deel van de schuld aan te nemen in betaling van het geheel, of eenen redelijken tijd te vergunnen of securiteit aan te nemen voor de betaling van zoodanige schuld, of eenig verschil tusschen hem en eenigen persoon betreffende den gezegden boedel te onderwerpen aan de beslissing van arbiters, te worden gekozen door den curator of curatoren en de partij met welke zij

Terugvordering van preferenties gegeven door executeuren, enz.

Transactie door curatoren omtrent vorderingen van den boedel tegen derde partijen.

zoodanig geschil hebben, en de beslissing van zoodanige arbiters zal verbindend zijn voor alle crediteuren; mits altijd, dat voorafgaande kennisgeving van hun voornemen om dus in te stemmen in eenig aanbod van compositie of tot eenig certificaat, of tot eenige compositie van schuld, of tot het onderwerpen van eenig geschil aan arbitrage ten minste acht-en-twintig dagen te voren door advertentie in de *Gouvernements-Courant* zal gegeven zijn. En tot de einden van zoodanig aanbod van compositie of certificaat zullen de curatoren die teekenen, meer dan een zijnde, alleen als één crediteur in getal en waarde gerekend worden.

Verkoop door
curator van den
gesekwestreerden
boedel.

98.—De curator of curatoren zal of zullen gehouden zijn om, volgens de directien der crediteuren gegeven op de wijze hiervoren bepaald, dadelijk over te gaan tot het verkoopen van al de goederen aan gemelden boedel behoorende, roerend en onroerend, daarvan behoorlijk kennis gevende in de *Gouvernements-Courant*, en insgelijks zoodanig ander bericht als zij zullen noodig oordeelen; mits, dat van de verkoopning van de gemelde roerende goederen zullen zijn uitgezonderd, tot dat de crediteuren daarover zullen beslissen, de kleederen, beddegoed, huismeubelen en gereedschappen van den insolvent en zijne familie; en wel te verstaan, dat de verkoopning van de onroerende goederen plaats zal hebben op zoodanige wijze en onder zoodanige voorwaarden als bepaald zullen worden door het meerder gedeelte in getal en waarde der crediteuren bij zoodanige behoorlijk beroepene bijeenkomst tegenwoordig; met dien verstande nochtans, dat zoodanige voorwaarden zullen onderhevig zijn aan de goedkeuring of afkeuring van het Hoog Gerechtshof of eenig rondgaand gerechtshof, op aanzoek van eenigen persoon belang hebbende bij de behoorlijke administratie of terugkeer van den boedel onder sekwestratie.*

Behoud door in-
solvent van klee-
aeren, enz.

99.—Het zal den gemelden curator of curatoren vrijstaan, met toestemming van het meerder gedeelte in getal en waarde der crediteuren die hunne vorderingen zullen bewezen hebben tegenwoordig bij eenige bijeenkomst, waarvan en van het oogmerk waarvan acht-en-twintig dagen vooraf kennis zal moeten worden gegeven in de *Gouvernements-Courant*, om den gemelden insolvent te veroorlooven het geheel of zoodanig gedeelte zijner kleederen, beddegoed, huismeubelen en gereedschappen, uitgezonderd van den verkoop van zijne roerende goederen voor zijn eigen gebruik te behouden, als de gemelde crediteuren zullen overeenkomen om aan den gemelden insolvent toe te staan. Mits dat zoodanig verlof onderhevig zal zijn aan de goedkeuring of afkeuring van het Hoog Gerechtshof of van eenig rondgaand gerechtshof,

* Over den verkoop in insolventie van grond belast onder de omheiningwet zie Artikel 19 van Hoofdstuk CXXIII.

op aanzoek van eenigen persoon belang hebbende in de behoorlijke administratie van den insolventen boedel.

100.—Het zal vrijstaan aan en de plicht wezen van de crediteuren van iederen insolventen boedel, bij de bijeenkomst gehouden tot verkiezing van curatoren, dadelijk na zoodanige verkiezing, indien de verkiezing zal plaats hebben bij zoodanige bijeenkomst, en in geval zoodanige verkiezing daarin geene plaats zal vinden, dan dadelijk na de stemmen van zoodanige crediteuren tot zoodanige verkiezing zullen gegeven zijn, eene zekere bank of banken binnen dezen Staat te noemen en te bepalen met welke bank of banken de curator of de curatoren eene rekening zal of zullen moeten openen, en ingeval van een verschil van gevoelen onder de gezegde crediteuren bij zoodanige bijeenkomst vergaderd, zal het grootste gedeelte in waarde van zoodanige crediteuren beslissen welke bank of banken aldus zal of zullen worden benoemd of bepaald als voormeld, en van en na de benoeming en bepaling van zoodanige bank of banken, zullen de curator of de curatoren van zoodanigen insolventen boedel, hetzij door de crediteuren gekozen of provisioneel aangesteld, zoodra als hij of zij eenige som gelds te boven gaande twintig pond zal of zullen hebben ontvangen behoorende tot zoodanigen boedel, eene rekening met zoodanige bank of banken moeten openen in den naam van den gezegden insolventen boedel en zoodanige som, en iedere verdere som te boven gaande twintig pond aldus door hem of hen ontvangen, zal met alle mogelijke spoed in zoodanige bank of banken moeten worden gestort, om op het crediet van zoodanige rekening te worden gesteld; en alle checks of orders tot de betaling van eenig zoodanig geld uit de voormelde bank of banken zal moeten uitdrukken de ware reden van zoodanige betaling, en den waren naam van den persoon ten wiens faveure dezelve getrokken wordt, en zal moeten geteekend zijn door al de curatoren of door eenen van hen voor zichzelf en medecuratoren; mits altijd, dat indien de crediteuren van eenigen insolventen boedel zullen nalaten op de wijze boven omschreven eenige zoodanige bank of banken als voormeld te bepalen, het den curator of de curatoren voormeld zal vrijstaan eene rekening te openen met, en alle zoodanige gelden als voormeld te betalen in, eenige zoodanige bank binnen dezen Staat als hij of zij zullen goedvinden. En mits, dat iedere provisioneele curator, aangesteld onder de bepalingen van dit hoofdstuk vóór de bijeenkomst van crediteuren tot het verkiezen van curatoren, tot zoodanige bijeenkomst eene rekening zal moeten openen met, en al zoodanige gelden moeten betalen in, eenige zoodanige bank of banken in dezen Staat als hij of zij zullen verkiezen; en mits, dat alle curatoren, hetzij provisioneel of verkozen, ten aanzien van de bank of banken waarmede zoodanige rekening als voormeld

Bank waarin gelden van boedel gedeponoord moeten worden, door crediteuren te worden bepaald.

zal geopend worden en zulke gelden als voormeld worden gestort, zoodanige bevelen zullen moeten volgen als zij van tijd tot tijd zullen ontvangen van eenige algemeene bijeenkomst van crediteuren.

Niet deponeren of gebruik door curator van sommen te boven gaande £20.

101.—Ieder curator, die in handen zal houden, of voorbedachtelijk eenigen mede-curator zal toelaten eenige som gelds boven de twintig pond sterling, gedeelte zijnde van eenigen insolventen boedel, in handen te houden, langer dan tot den eersten dag waarna hij dezelve zal hebben ontvangen waarop het voor hem zal mogelijk zijn om de gemelde som in eenige zoodanige bank te betalen of te doen betalen, en die geene billijke en wettige reden zal hebben om dezelve dus te behouden, of dezelve tot zijn eigen voordeel zal gebruiken, of voorbedachtelijk eenigen mede-curator zal toelaten dus te gebruiken eenige som gelds, gedeelte zijnde van eenigen insolventen boedel, zal verbeuren en moeten betalen ten voordeele van den gemelden boedel het dubbele bedrag van de som dus behouden of gebruikt; en de gemelde som dus verbeurd zal worden afgetrokken van eenige vordering die de gemelde curator tegen den gemelden boedel zal mogen hebben, en het restant, zoo er eenig is, zal moeten worden verhaald bij actie voor eenig bevoegd gerechtshof.

Rekening door curator te worden gehouden.

102.—De curator of curatoren zullen een boek moeten houden, waarin zij zullen moeten inboeken alle goederen van den insolvent door hen ontvangen, en alle betalingen door hen gedaan voor rekening van des insolvents boedel; welk boek door iederen crediteur die zal hebben bewezen op alle redelijke tijden zal mogen worden nagezien. En het zal den meester van de gemelde boedelkamer vrijstaan, wanneer hij het zal noodig oordeelen, om den gemelden curator of curatoren, bij geschrift onder zijne handteekening, te dagvaarden om gemeld boek te produceeren; en de gemelde meester zal zoo dikwijls het hem goeddunkt hetzelfde moeten nazien en inspecteeren.

Curator mag koop of ruiling van landgoed door insolventaangegaan al of niet uitvoeren.

103.—Indien eenig insolvent eenig contract zal hebben aangegaan voor koop of ruiling van eenig landgoed of aandeel in eenig vastgoed, zal het den curator of curatoren van zoodanigen boedel vrijstaan, of om zoodanig contract gestand te doen, uit te voeren en tot volbrengen daarvan te dagvaarden, of hetzelfde op te geven; en indien de gemelde curatoren (na daartoe opgeroepen te zijn) niet zullen kiezen of zij het gemeld contract willen gestand doen en ten uitvoer brengen, of hetzelfde opgeven, zal de verkoper of eenig persoon die zoodanig contract als voormeld heeft gemaakt, of iemand wettig door hem eischende, gerechtigd zijn zich, bij motie aan het Hoog Gerechtshof of eenig rondgaand gerechtshof te vervoegen, dat daarop de gemelde curatoren zal mogen gelasten om eenig zoodanig contract en het bezit van het eigendom aan den verkoper, of den persoon dus

gecontracteerd hebbende als voormeld, of iemand door hem eischende, over te leveren, of zoodanige andere order daarin mogen stellen, als het gemelde gerechtshof dienstig zal oordeelen; mits, dat niets hierin vervat zoodanigen verkooper of persoon die zoodanig contract als voormeld gemaakt heeft, zal beletten om den curator of curatoren voor eenig bevoegd gerechtshof te dagvaarden, en vonnis te verhalen tegen den insolventen boedel voor eenige schade welke hij, ten genoegen van zoodanig gerechtshof, zal bewijzen door hem te zijn geleden door het niet voldoen, aan den kant van den insolvent, van eenig zoodanig contract, of den gemelden curator of curatoren hunne wettige defensie in zoodanig rechtsgeding zal ontnemen.

104.—Indien eenig insolvent zal gerechtigd zijn tot eenige huur of eenige overeenkomst om te verhuren van eenig vastgoed, zal zoodanige huur of overeenkomst tot huur bij de overgaaf of toewijzing van sekwestratie van den boedel van zoodanigen insolvent ophouden en eindigen; mits, dat niets hierin vervat den verhuurder, of persoon zoodanig contract gemaakt hebbende, zal beletten om den curator of curatoren voor eenig bevoegd gerechtshof te dagvaarden, en om vonnis te verhalen tegen den insolventen boedel, voor eenige huur welke hij ten genoegen van zoodanig gerechtshof zal bewijzen door den insolvent schuldig te zijn geweest vóór de overgaaf of toewijzing van sekwestratie van zijnen boedel, of voor eenige schade welke hij ten genoegen van zoodanig gerechtshof zal bewijzen door hem te zijn geleden, ten gevolge van het niet voldoen aan de voorwaarden van zoodanige huur of contract voor huur, gedurende den vollen tijd van de bepalingen daarvan, of om den curator of curatoren hunne wettige defensie in zoodanig rechtsgeding te ontnemen; of zoodanige curator of curatoren te beletten om den verhuurder, of persoon zoodanig contract gemaakt hebbende, voor eenig bevoegd gerechtshof te dagvaarden voor het bedrag van eenige verbeteringen, gedaan ten opzichte en tot bekoming van zoodanige huur of contract door den insolvent voor de overgaaf of toewijzing van sekwestratie van zijnen boedel, of om zoodanigen verhuurder of persoon zijne wettige defensie in zoodanig rechtsgeding te ontnemen; en mits ook dat het aan zoodanigen curator of curatoren zal vrijstaan, wanneer hij of zij gedagvaard wordt of worden om schadevergoeding voor het niet voldoen aan zoodanige huur of contract om te verhuren, om aan te bieden dezelve over te nemen en te ontvangen, en de voorwaarden daarvan te volbrengen gedurende den vollen tijd van de bepaalde huur daarvan, en dat het zoodanigen verhuurder, of persoon zoodanig contract gemaakt hebbende, zal vrijstaan, gedagvaard wordende om het bedrag van zoodanige verbeteringen als voormeld, om aan te bieden den curator of curatoren als huurders aan

Huur contracten
geëindigd door sekwestratie.

te nemen in plaats van den insolvent, onder de voorwaarden en voor den vollen tijd van het bepaald bestaan van zoodanige huur, en indien zoodanig aanbod zal worden geweergerd, zal de partij die hetzelfde heeft gedaan, worden geabsolveerd van het rechtsgeding waarin hetzelfde is voorgebracht, en zal gerechtigd zijn tot zijne kosten.

Terugvordering
door verkoopers
van eigendom aan
insolvent ver-
kocht, doch niet
voor betaald.

105.—Niemand, van wien eenig insolvent eenig eigendom, hetzij roerend of onroerend, personeel of reëel, zal hebben gekocht, en die zoodanig eigendom zal hebben geleverd of doen of laten leveren aan zoodanigen insolvent, zal gerechtigd zijn zoodanig eigendom uit den gesekwestreerden boedel te reclameeren, of te vorderen op eenige wijze preferent te zijn voor den prijs of de waarde daarvan, uit reden alleen dat zoodanig goed door zoodanigen persoon aan den insolvent was verkocht, zonder dat eenige tijd was bepaald vòòr welker expiratie de prijs niet betaalbaar zou zijn, of op eenige werkelijke overeenkomst of stilzwijgende verstandhouding dat zoodanige prijs dadelijk zou worden betaald of betaalbaar zijn; mits, dat niets hierin vervat zal beschouwd of genomen worden om eenigen invloed te hebben op of te veranderen eenige wet voormaals van kracht binnen dezen Staat, ten aanzien van het recht van eenen verkooper om eenige verkoopinge te vernietigen en zijn eigendom te reclameeren, om reden van het bedrog of omlooping door den koper jegens hem gepleegd, behalve alleen in zoo ver als de zaken voormeld bij deze verklaard uit zichzelf niet voldoende te zijn om zoodanigen verkooper het recht te geven tot het terugvorderen van eigendom gekocht en geleverd, zullen geoordeeld zijn geworden gelijk te staan aan, of te zijn beslissend getuigenis van, zoodanig bedrog en omlooping; en mits ook, dat niets hierin vervat zal toepasselijk zijn op eenig geval waarin zoodanige verkooper, binnen drie dagen na de aflevering van eenig goed of eigendom verkocht als voormeld, bij kennisgeving in geschrifte het bezit van zoodanig eigendom zal reclameeren, en daarna zonder onnoodig verzuim tot het dwingen van de teruglevering van gezegd eigendom door middel van gerechtelijk proces zal voortgaan.

Aanbod van com-
positie door of
namens den insol-
vent.

106.—Indien bij de derde publieke bijeenkomst der crediteuren, bepaald door den meester van de insolvente boedekamer als voormeld, of bij eenige volgende bijeenkomst der crediteuren beroepen door advertentie in de *Gouvernements-Courant* meldende het doel van zoodanige bijeenkomst, de insolvent of iemand van zijnentwege een aanbod van compositie of securiteit voor compositie zal doen, welke negen-tienden der crediteuren in getal en waarde in zoodanige bijeenkomst vergaderd zullen overeenkomen om aan te nemen, zal de curator of curatoren dadelijk eene andere bijeenkomst beroepen met het doel om op zoodanig aanbod te beslissen; waarvan ten minsten twee-en-veertig dagen vooraf door ad-

vertentie in de *Gouvernements-Courant* kennis zal moeten worden gegeven, meldende den tijd, de plaats en het oogmerk van zoodanige bijeenkomst; en, indien bij zoodanige tweede bijeenkomst negen-tienden in getal en waarde der alsdan tegenwoordig zijnde crediteuren mede zullen instemmen om zoodanig aanbod aan te nemen, zal het, nadat zoodanige aanneming door den meester van de insolventen boedelkamer in geschrifte aan het Hoog Gerechtshof is betuigd, en onder eede van den insolvent dat hij eene volle en eerlijke overgave van zijnen boedel heeft gedaan, en niet eenige preferentie of securiteit heeft beloofd, of verleend, of eenige betaling heeft beloofd, of in eenige geheime of collusive overeenkomst of handeling is getreden om de concurrentie van eenigen crediteur tot het gezegde aanbod van compositie te verkrijgen, aan het hof vrijstaan, op motie indien hetzelfde geschikt oordeelt, een decreet uit te spreken, ontslaande den insolvent van al zijne schulden door hem verschuldigd ten tijde dat zijn boedel werd overgegeven of geadjudiceerd te worden gesequestreerd, en van alle eischen en vorderingen bewezen of hierdoor bewijsbaar of vorderbaar gemaakt tegen den boedel; en verklarende de sekwestratie ten einde te zijn, en de insolvent weder hersteld in zijnen boedel, maar behoudende echter altijd de vorderingen van zoodanige crediteuren voor zoodanige compositie of securiteit voor compositie waartoe zal zijn overeengekomen maar nog niet uitgevoerd. Mits dat ten minste één-en-twintig dagen kennis van den dag waarop zoodanige motie zal worden gedaan zal moeten gegeven worden, door middel van advertentie in de *Gouvernement-Courant*, en dat het gezegde hof iedere objectie zal aanhooren welke door eenigen crediteur zal worden ingebracht tegen het uitspreken van zoodanig decreet, en daarop zal beslissen zoo als de rechtvaardigheid van de zaak vorderen zal; mits ook, indien de crediteuren tegenwoordig bij zoodanige tweede bijeenkomst als voormeld, en instemmende met het aanbod van compositie, in getal en waarde geen vier-vijfde in getal en waarde van het geheel der crediteuren uitmaken die schulden tegen den insolventen boedel bewezen hebben, dat dan het aannemen van zoodanig aanbod van compositie door ten minste vier-vijfde in getal en waarde van zoodanige laatst-gemelde crediteuren aan het gezegde gerechtshof zal moeten worden gecertificeerd door den gezegden meester ten tijde van het maken van zoodanige motie; en mits, dat niets in dit artikel vervat zal worden uitgelegd als benadeelende het recht van eenigen crediteur die in rechten is gerechtigd bij preferentie te worden betaald, zoo ver als zoodanige crediteur aldus gerechtigd zal zijn, tenzij zoodanig crediteur expresselijk zal toestemmen in het opgeven van zijne preferentie, en verbonden te zijn bij de gezegde compositie; en geen crediteur zal door het aannemen van zoodanige compositie wor-

den verstoken van zijn recht om te vorderen, van eenigen persoon aan hem verbonden als borg voor den insolvent, het saldo van de versecureerde schuld; en mits dat het hof voormeld in geen geval het decreet voormeld zal uitspreken, voor dat het overtuigd zal zijn dat daardoor geen schade of onrecht zal worden gedaan aan eenigen persoon die door het hof is toegelaten eenige vordering tegen den insolventen boedel in te brengen, en die tijdens het maken van zoodanige motie zijne schuld niet zal bewezen hebben, en tot het gezegde hof onderzoek zal hebben gedaan, of laten doen, door het afnemen van eenen eed van den insolvent of anderszins, of er gene andere crediteuren zijn die rechtmatige schulden of vorderingen hebben tegen den boedel des insolvents, en die, uit reden van afwezigheid buiten ten Staat of andere oorzaken, hunne schulden of vorderingen tegen den boedel des insolvents niet bewezen of geeischt hebben; en mits, dat bijaldien het bij zoodanig onderzoek aan zoodanig hof zal blijken dat er zoodanige rechtmatige en wettige schulden en vorderingen zijn, het aan gezegde hof niet zal veroorloofd zijn zoodanige order als voormeld uit te spreken, voordat aan zoodanig hof door den gezegden meester zal gecertificeerd zijn dat aan hem is betaald, of bij hem, of bij eenigen anderen persoon of personen, met zijne toestemming is gedeponneerd voor, en voor rekening van, zoodanige rechtmatige crediteuren als voormeld, alle bedragen waartoe volgens de termen van compositie zij gerechtigd zullen geweest zijn, indien zij hunne schulden hadden bewezen; en mits, dat geene som geld of andere zaak of ding, welke zal onder bewaring gesteld of gecureerd worden voor eenigen persoon die een schuld tegen den insolventen boedel heeft ingebracht of eenig zoodanigen crediteur als laatst vermeld, na de decharge van den insolvent, als in dit artikel is voorzien, zal terugkomen aan den insolvent, maar dezelve zal, in geval de persoon of personen ter wier behoefte dezelve dus is onder bewaring gesteld of gecureerd niet binnen zoodanigen redelijken tijd als het hof zal bepalen zijn recht en eisch daarop zal bewijzen, door het hof worden gelast, op motie van eenigen belanghebbenden persoon, te worden verdeeld naar evenredigheid onder de overige crediteuren en eischers, wordende de kosten van de motie laatst vermeld eerst afgetrokken en betaald aan den persoon die dezelve gedaan heeft.

Ontslag van den boedel uit sekwestratie.

107.—Het zal aan het Hoog Gerechtshof vrijstaan op aanzoek van eenigen insolvent, indien het zulks goedvindt, den boedel van zoodanigen insolvent te ontslaan uit de sekwestratie, wanneer aan gezegd hof door den meester van de gezegde boedelkamer zal worden gecertificeerd dat al de crediteuren die schulden hebben bewezen of vorderingen hebben ingebracht tegen zoodanigen boedel in geschrifte hunne toestemming tot zoodanig ontslag hebben betuigd, of wanneer

het door den gezegden meester zal worden gecertificeerd dat al de crediteuren die schulden hebben bewezen of die vorderingen hebben ingebracht als voormeld zijn betaald geworden, of aan hen is aangeboden, of voor hen is gedeponereerd als voorschreven, het volle bedrag zoowel principaal als renten van hunne onderscheidene vorderingen; mits, dat geen zoodanig aanzoek om ontslag van eenigen zoodanigen boedel uit de sekwestratie, onder de voorzieningen van dit artikel, zal mogen worden gedaan eer dan na de derde bijeenkomst van crediteuren als hierboven voormeld is zal zijn gehouden; en mits, dat het aan het gezegde hof zal vrijstaan, voor het toestaan van zoodanig verzoek als voormeld, zoodanig onderzoek te doen of te laten doen naar het bestaan van andere rechtmatige en wettige crediteuren die noch bewezen noch geëischt hebben als in het laatst voorgaand artikel is vermeld, en daarop zoodanig aanzoek toe te staan of af te wijzen, en dat volstrektelijk of voorwaardelijk, naar mate zoodanig hof zal raadzaam oordeelen; en mits, dat geen zoodanig ontslag als voormeld zal kunnen worden uitgelegd als eene decharge van den insolvent, of tot het veranderen of aandoen, op eenige wijze, van de rechten van eenige crediteuren van den insolvent die geene schulden hebben bewezen noch vorderingen ingebracht tegen den insolventen boedel; welke rechten na zoodanig ontslag zullen worden beoordeeld even als of er geene zoodanige overgave had plaats gehad.

108.—De curator of curatoren van eenigen insolventen boedel zal of zullen, zoodra mogelijk, en niet later dan zes maanden na hunne benoeming, tenzij op aanzoek bij het Hoog Gerechtshof op voldoende reden ten genoegen van het gemelde gerechtshof, verder tijd tot dat einde worde gegeven, moeten opmaken en voor den meester van de insolvente boedelkamer leggen een nauwkeurigen staat en balans van den gemelden boedel, bevattende de opbrengst van alle verkooping en schulden toen ingevorderd, en eene opgaaf van alle schulden nog uitstaande, en eenen inventaris van alle goederen en effecten nog onverkocht; en mede alle vorderingen door den gemelden boedel verschuldigd; en zullen een generaal plan van distributie van de baten des gemelden boedels opmaken, meldende, eerstelijk, zoodanige crediteuren als volgens de wetten preferent zijn, in de order van hunne wettige preferentie, en ten tweede, de concurrente crediteuren, en zoo na mogelijk het saldo dat waarschijnlijk overblijven zal om onder hen te verdeelen; en zal voormelde curator of curatoren ook verplicht zijn om een duplicaat of kopie van bovengemelden staat en balans bij den meester in te leveren op de wijze zoo als hierin bepaald. En wanneer, en zoo dikwijls als, de gewone woonplaats van eenigen insolvent zal zijn in eenig district van dezen Staat behalve Bloemfontein en het district daarvan, zullen de curator of curatoren van dien insolvent, voor het

Rekening van boedel door curator aan den meester te worden gegeven.

leggen van het plan en de rekening bovengemeld voor den gezegden meester, dezelve moeten leggen voor den landdrost van zoodanig district, ten wiens kantore dezelve ten minste zeven dagen ter inspectie van de crediteuren zal moeten liggen, en iedere zoodanige landdrost zal op eenige publieke plaats in of nabij zijn kantoor moeten doen aanhechten eene lijst van alle insolvente boedels waarvan zoodanige rekening en plan als voormeld in der tijd ter inspectie van crediteuren zal liggen, benevens den datum der voorgenomen verzending.

Plan en rekening ook op meesters bureau open te liggen.

109.—Zoodra als de meester van den curator of curatoren eenige zoodanige rekening van den boedel en plan van distributie zal ontvangen, zullen dezelve op zijn bureau moeten openliggen voor de inspectie der crediteuren, voor eenen redelijken tijd door den gemelden meester te worden bepaald, echter niet minder dan veertien dagen na de kennisgeving daarvan, naar gelang de woonplaats van eenigen crediteur, die eene vordering tegen gemelden boedel heeft bewezen, van Bloemfontein zal verwijderd zijn; en de gemelde curator of curatoren zal of zullen daarvan kennis moeten doen geven in de *Gouvernements-Courant* en dat het Hoog Gerechtshof daarop zal worden verzocht de gemelde rekening en verdeling van den boedel te bekrachtigen en goed te keuren.

Objecties tegen plan van distributie.

110.—Het zal den insolvent, of eenigen persoon belanghebbende bij den boedel onder sekwestratie, en eenigen crediteur die zich verongelijkt mocht achten door het gemeld plan van distributie, vrijstaan om binnen den voormelden tijd zijne objectie in geschrifte, de redenen daarvan opgevend, bij den meester in te leveren; en insgelijks zal het aan het Hoog Gerechtshof vrijstaan te vergunnen dat zoodanige objectie worde ingebracht ten eenigen tijd voor de finale bekrachtiging van het gemeld plan, indien voldoende reden ten genoegen van het gemelde gerechtshof worde aangetoond, en op zoodanige voorwaarden als het gemeld gerechtshof zal bepalen.

Hoe objecties behandeld moeten worden.

111.—Ieder persoon, tegen gemelde rekening of plan van distributie objecteerende, zal aan het Hoog Gerechtshof bij motie moeten verzoeken om de gemelde curatoren, alsmede den persoon wiens belang daardoor mocht lijden, op te roepen, om reden aan te toonen, waarom het gemeld plan niet zoude worden veranderd of verbeterd, naar het geval moge zijn; en daarop zal het aan gemeld gerechtshof vrijstaan, na de gemelde partijen te hebben gehoord, daarin zoodanige order te maken als aan gemeld gerechtshof zal billijk voorkomen; mits, dat wanneer eene order zal worden gemaakt tot eenige verandering of verbetering in gemeld plan, waardoor het belang van eenigen persoon die in het gemeld gerechtshof niet is verschenen zal komen te lijden, hetzelfde op nieuw zal openliggen voor inspectie der crediteuren, en kennis daarvan moeten worden gegeven als voormeld.

112.—Het zal den curator of curatoren vrijstaan, na de expiratie van den tijd bepaald voor de inspectie van de gemelde rekening en plan van distributie, en geene objectie daartegen ingebracht zijnde, of indien eenige objectie is opgegeven nadat het gerechtshof daarop order heeft gesteld als voormeld, aan het Hoog Gerechtshof of een der rechters van gemeld gerechtshof zitting hebbende in kamers bij motie applicatie te maken verzoekende dat het gemelde plan door het gerechtshof moge worden goedgekeurd en bekrachtigd; en daarop zal het aan gemeld gerechtshof of rechter vrijstaan om hetzelfde goed te keuren en te bekrachtigen; en zoodanige goedkeuring en bekrachtiging zal de uitwerking hebben van een finaal vonnis van het gemelde gerechtshof, uitgezonderd tegen zoodanige crediteuren als naderhand door het gemelde gerechtshof zullen worden toegelaten op de wijze hiervoren bepaald om hunne vorderingen te bewijzen, en op den gemelden boedel te worden gerangschikt ten eenigen tijd voor de finale verdeeling daarvan.

Bekrchtiging van plan en rekening.

113.—Na de bekrachtiging en goedkeuring van de gemelde rekening en plan van distributie, zullen de curatoren, op aanvraag van de gemelde crediteuren, den gemelden boedel overeenkomstig hetzelfde moeten verdeelen; en het middel van eenigen crediteur om betaling van eenig dividend aan hem verschuldigd te bekomen zal, gedurende den tijd dat de gemelde curator of curatoren in dienst zullen verblijven, moeten zijn aan het Hoog Gerechtshof bij motie.

Distributie van den boedel.

114.—Indien het uit den aard en de omstandigheden van den insolventen boedel onuitvoerbaar zal worden bevonden het plan van distributie voormeld uit te maken, zoo dat men de distributie daarnaar regelen kan ten aanzien van den geheelen insolventen boedel, dan zal of zullen de curator of curatoren, zoo spoedig mogelijk na het toestaan en bevestigen van het gezegde plan, en niet later dan zes maanden na zoodanig toestaan en confirmatie daarvan, behalve er, op aanzoek aan het Hoog Gerechtshof, en op vertoon van genoegzame redenen ter voldoening van gezegde gerechtshof, verder tijd tot dat einde zal worden gegeven, een plan van distributie opmaken en aan den meester voorleggen, bevattende eene opgave van alle zoodanige zaken welke hierboven vereischt worden ten aanzien van het plan en de rekening van distributie vermeld in het 108ste artikel van dit hoofdstuk, zoo als de staat en stand van de baten des insolventen boedels op dien tijd zullen toelaten, en behoorlijk de fondsen in zijne handen onder de crediteuren toekennen, en na het toelaten en bevestigen van zoodanig plan van distributie zullen de uitdeelingen daarbij verklaard moeten worden uitgekeerd, en zullen er dezelve middelen zijn om dezelve te verhalen als voormeld. En indien het zal gebeuren dat het geheel van eenige insolventen boedel als voormeld niet zal vervat zijn in eenig zoodanig plan van verdeeling als voormeld, dan

Plan van distributie.

zal het, zoo spoedig als mogelijk is na het opstellen daarvan maar niet langer (behalve en zooverre als boven uitgezonderd), dan zes maanden na den datum waarop de zes maanden boven gemeld voor het opstellen van het eerste plan van verdeling verstreken zijn, een tweede zoodanig plan van verdeling op gelijke wijze moeten worden opgemaakt en naar te werk gegaan, en zoo voort iedere zes maanden tot de geheele boedel zal zijn verrekend en finaal uitgedeeld.

115.—De curator of curatoren, iedere keer dat eene uitkeering betaalbaar is, zullen daarvan publieke kennis moeten geven in de *Gouvernements-Courant*, meldende dat zoodanige uitkeering wordt uitbetaald, en alle crediteuren daartoe gerechtigd oproepende om dezelve te komen ontvangen; en in geval eenige uitkeering of uitkeeringen ongevorderd zal of zullen blijven gedurende zes maanden na zoodanige kennisgeving, zal het de plicht zijn van den curator of curatoren, indien hij of zij in hun ambt blijven, dezelve te storten bij den meester der insolventen boedelkamer op behoorlijke kwitantie; en met betrekking tot alle ongevorderde bedragen zal verder gehandeld worden overeenkomstig de bepalingen van artikel 7 van hoofdstuk LIV (de weeskamer-wet). En indien eenige curator of curatoren zal of zullen verzuimen om, op de wijze voormeld, door handen van den voorzegden meester van de insolvente boedelkamer, aan gezegde fonds in te betalen eenige som ongevorderd blijvende voor den term en tijd bovengemeld, zal of zullen zoodanige curator of curatoren verbeuren en moeten betalen, ten voordeele van 's lands kas, eene som niet te boven gaande het bedrag van de uitkeering of uitkeeringen dus onbehoorlijk teruggehouden, welke zal worden toegewezen door het Hoog Gerechtshof; en zal het den gezegden meester vrijstaan iederen zoodanigen curator of curatoren te dagvaarden om redenen aan te toonen waarom hij of zij niet zal of zullen worden veroordeeld om aan hem te betalen het bedrag van zoodanige uitkeering of uitkeeringen, en mede de boete of verbeuring voormeld, en het Hoog Gerechtshof zal daarop summierlijk moeten beslissen zoo als hetzelfde billijk zal oordeelen. En de gezegde meester zal ten alle tijde na de toelating en bevestiging van het plan van distributie gerechtigd en geautoriseerd zijn van zoodanigen curator of curatoren te vorderen, bij bewijzen of ander voldoende getuigenis, welk aantal van betaalbare uitkeeringen werkelijk betaald zijn; en voor de einden van de boete bij deze opgelegd zal ieder verzuim of weigering om zoodanige bewijzen als voormeld te produceeren worden beschouwd als *prima facie* getuigenis dat dezelve nog onbetaald zijn. En het zal het Hoog Gerechtshof vrijstaan, in geval van ongehoorzaamheid van eenigen zoodanigen curator of curatoren, aan eenig besluit of order van zoodanig hof uit kracht van dit of van artikel 113 dezer wet, te gelasten dat de

gezegde som zal worden geheven, bij inbeslagneming en verkoop van de goederen van den overtreder, of anders den gezegden overtreder in de gevangenis te doen plaatsen totdat hij aan zoodanige order zal voldoen of totdat gezegd hof zijn ontslag zal bevelen, of anders beide middelen te gebruiken, en dat tegelijkertijd, of na vervolg, zooals het hof dienstig zal oordeelen.

116.—Wanneer eenig curator zijn post verlangt op te geven, of zoodra als het plan van verdeeling van den insolventen boedel zal zijn bekrachtigd, zal het zoodanigen curator vrijstaan aan het Hoog Gerechtshof te verzoeken, bij motie, om verlof tot het bedanken voor zijn post, en om van de gemelde beheering te worden ontslagen en gedechargeerd; en indien geene wettige objectie wordt ingebracht, en indien het gerechtshof overtuigd is dat de curator aan de bepalingen van dit hoofdstuk heeft voldaan, zoover als hem betreft, zal zijn verzoek door het gemelde gerechtshof mogen worden toegestaan; doch, indien eenige objectie daartegen wordt ingebracht, zal het gerechtshof voortgaan dezelve op eene summiere wijze te beslissen, en zoodanige order daarop stellen als het dienstig zal oordeelen. En indien het verzoek van den curator om verlof tot bedanken wordt toegestaan, zal het gemelde gerechtshof daarop zoodanige order stellen als het dienstig zal oordeelen tot de bewaring en het bestuur van den boedel, totdat een nieuwe curator zal zijn aangesteld en bevestigd, en voor het ontslag en decharge van den gemelden curator, en tot de verzekering en betaling van alle ongevorderde dividenden aan de partijen daartoe gerechtigd; mits altijd, dat geene order van het gemelde gerechtshof den gemelden curator vergunnende om te bedanken, den curator daarna verkozen en bevestigd in zijne plaats zal beletten om hem rekenschap af te vragen voor eenige gedeelte van zijne administratie als curator, voor zijne bedanking; en met dien verstande altijd, dat voor eenig verzoek wordt gedaan om verlof om te bedanken, de curator een volledig verslag van zijne rekeningen en van den toestand des insolventen boedels zal moeten opmaken, en eene bijeenkomst der crediteuren zal moeten beroepen om hetzelfde in overweging te nemen, van welke bijeenkomst ten minste achten-twintig dagen vooraf door advertentie in de *Gouvernements-Courant* zal moeten worden kennis gegeven, en mede dat het voormelde verslag intusschen ter hunner inspectie zal openliggen ten bureele van den meester van de insolvente boedelkamer.

Ontslag van
curator.

117.—Het zal aan eenigen insolvent vrijstaan om, na de derde bijeenkomst zijner crediteuren door den meester van de insolvente boedelkamer opgeroepen overeenkomstig de voorschriften van dit hoofdstuk, en na onderzoek van zoodanigen insolvent (in geval om zoodanig onderzoek gevraagd werd

Applicatie om re-
habilitatie.

en eene order daartoe verleend was door het Hoog Gerechthof) applicatie te maken om zijne rehabilitatie; mits echter, dat geene zoodanige applicatie gemaakt mag worden dan na verloop van zes maanden van af den datum van het verleenen der order tot sekwestratie.

Kennisgeving van applicatie in de "Gouvernements-Courant."

118.—Niet minder dan zes weken kennisgeving van den dag waarop zoodanige applicatie zal gemaakt worden moet door middel van advertentie in de *Gouvernements-Courant* gegeven worden, mits dat kennis schriftelijk van zoodanige applicatie aan den curator van den insolvent zal moeten gegeven worden, en op eenige andere wijze als het Hoog Gerechthof door zoodanigen regel of order als hierin later vermeld bepalen zal.

Insolvent mag applicatie om rehabilitatie maken na aan voorzieningen van artikel 25 dezer wet is voldaan.

119.—Waar, tengevolge van dat de goederen en baten van den insolvent eene mindere waarde bedragen dan vijf-en-zeventig pond sterling, de procedures in zoodanig geval door het artikel 25 dezer wet voorschreven plaats zullen gehad hebben, zal het aan zoodanigen insolvent vrijstaan ten eenigen tijde, niet eerder dan zes maanden na de eerste en finale bijeenkomst in voornoemd artikel vermeld, om bij wijze van motie zooals voormeld, applicatie om zijne rehabilitatie te maken.

Geen certificaat van crediteuren noodig.

120.—Geen certificaat van of door de crediteuren van eenigen insolvent, of eenige meerderheid hunner, verklarende hunne toestemming in zijne rehabilitatie, zal noodig zijn om zoodanigen insolvent te gerechtfertigen tot het verkrijgen van zijne rehabilitatie; mits, dat ieder insolvent de motie om zijne rehabilitatie ondersteunen mag, door aan het hof een certificaat in geschrifte over te leggen ondertekend door de crediteuren of eenige hunner toestemmende in zijne rehabilitatie; mits ook, dat geene zoodanige motie gemaakt zal kunnen worden totdat zoodanige insolvent genoegzame securiteit zal hebben gesteld, in de som van vijf-en-twintig pond sterling, voor het betalen der kosten van eenigen persoon die compareeren mocht om zich tegen zoodanige rehabilitatie te verzetten, en aan wien het hof zal goedvinden zijne kosten tegen zoodanigen insolvent toe te staan; en mits, dat het aan gemeld hof zal vrijstaan, door eenigen zoodanigen regel of order daarvan als hierin later vermeld, om de wijze waarop zoodanige securiteit gegeven moet worden te regelen, en om den ambtenaar ten genoegen van wien zoodanige securiteit gegeven moet worden te benoemen; mits ook, dat het aan het hof zal vrijstaan, op voor het hof voldoende redenen door den insolvent aangetoond, van zoodanige securiteit af te zien.

Insolvent om rehabilitatie vragende, beëdigde verklaring te maken dat hij eene volle en oprechte overgave heeft gemaakt.

121.—Iedere insolvent, die applicatie bij het hof om zijne rehabilitatie als voormeld maakt, zal eene beëdigde verklaring in geschrift moeten maken dat hij eene volle en oprechte overgave van zijnen boedel gemaakt heeft, en geene preferentie of securiteit gegeven of beloofd heeft, of eenige

betaling gemaakt of beloofd heeft, noch eenige geheime of collusieve overeenkomst of transactie ingegaan heeft, met het doel om zijnen curator of curatoren of eenigen crediteur over te halen om zich van verzet tegen de rehabilitatie van zoodanigen insolvent door zoodanig hof te onthouden.

122.—Op den dag bepaald voor het verhoor van zoodanige motie mag de curator of eenig der crediteuren van den insolvent in persoon of door eenen pleitbezorger compareeren, en zich tegen het toestaan van zoodanige rehabilitatie als voormeld verzetten, en het hof, met inachtneming van de wijze waarop de insolvent al of niet overeenkomstig de wet op insolvente boedels heeft gehandeld, en van zijn gedrag, of hij handelaar was of niet, zoo wel voor als na de sekwestratie van zijnen boedel als insolvent, zal, hetzij de curator of eenige crediteur zich verzet tegen de rehabilitatie van zoodanigen insolvent of niet, over eenige objectie tegen het toestaan van zoodanige rehabilitatie oordeelen, en of beslissen dat de insolvent daartoe gerechtigd is, of het toestaan daarvan weigeren of uitstellen, of zoodanige voorwaarde er aan verbinden als de rechtvaardigheid der zaak mag noodig maken; mits altijd dat, in geval eenige insolvent applicatie zal maken om zijne rehabilitatie binnen vier jaren nadat hij eene vorige rehabilitatie heeft verkregen, dan zal het hof zoodanige applicatie niet in overweging nemen tenzij drie-vierden zijner crediteuren in getal en waarde een certificaat geven dat zij in het maken van zoodanige applicatie toestemmen.

Curator of crediteuren mogen in verzet komen tegen rehabilitatie.

123.—Het zal aan het Hoog Gerechtshof vrijstaan door eenigen regel, order, of regulatie van gemeld hof, om de manier van procederen betrekkelijk zoodanige moties als voormeld tot rehabilitatie van insolventen vast te stellen en te bepalen; en door zoodanige regels, orders of regulaties voorziening te maken voor het afnemen van getuigenis in de buiten-districten, in gevallen waar zulks noodig is, en om de getuigenis of de informatie schriftelijk of anderszins dat het hof, behalve den eed in het 121ste artikel voormeld, noodig zal hebben bekend te maken.

Hoog Gerechtshof regulaties te maken omtrent manier van procederen betrekkelijk moties tot rehabilitatie.

124.—De order van het hof waardoor de rehabilitatie van eenigen insolvent wordt toegelaten zal in zoodanigen vorm zijn als door zoodanigen regel, order, of regulatie als voormeld bepaald zijn, en zal dezelve kracht en uitwerking hebben, in alle opzichten, als door deze wet betrekkelijk het certificaat en goedkeuring daarvan wordt bepaald, en zal nul en van geener waarde zijn om dezelfde redenen op grond waarvan zoodanig certificaat en goedkeuring nul en van geener waarde zou zijn geweest.

Order tot rehabilitatie zal finaal zijn.

125.—De order van het hof waardoor de rehabilitatie van eenigen insolvent wordt toegestaan, of waardoor het toestaan daarvan wordt geweigerd of uitgesteld, zal finaal en beslissend zijn, en zal niet door het hof worden herzien,

Order tot rehabilitatie.

tenzij het hof daarna goede en genoegzame gronden vinden mocht om te toonen dat het toestaan van zoodanige rehabilitatie of het weigeren of uitstellen daarvan op valsche getuigenis was verkregen, of op grond van eene onbehoorlijke verberging van getuigenis, of anderszins op eene frauduleuse wijze verkregen was, in ieder van welke gevallen het aan het hof zal vrijstaan, of aan eenigen crediteur van den insolvent, en onderworpen aan zoodanige order betrekkelijk het deponeren van eene geldsom voor kosten, en aan zoodanige kennisgevingen aan den insolvent of aan eenigen curator of crediteur, door middel van advertentie of anderszins, als het hof mocht noodig achten, om een wederverhoor toe te staan, en om dezelve diensgevolge weder te verhooren.

En bij zoodanig wederverhoor zal het hof zoodanige order betrekkelijk het toestaan van zoodanige rehabilitatie of het weigeren of uitstellen daarvan maken als de rechtvaardigheid der zaak vereischen mocht, op dezelfde wijze, onder dezelfde voorwaarden en met inachtneming van gelijke omstandigheden, in zoo verre als de zaak er opening voor geeft, als bij een oorspronkelijk verhoor; en in geval de rehabilitatie te voren toegestaan werd, en op zoodanig wederverhoor het toestaan daarvan niet bekrachtigd zal worden, zal zoodanige rehabilitatie van geene kracht en waarde zijn; maar integendeel geheel nietig en krachteloos.

Fraudulente insolvent niet gerechtigd tot rehabilitatie.

126.—Indien eenig insolvent eenige daad zal hebben gepleegd, welke hierin is verklaard de misdaad van frauduleuse insolventie uit te maken, zal zoodanige insolvent niet gerechtigd zijn tot zijne rehabilitatie, en eenige rehabilitatie en vergunning, welke zoodanig insolvent mag hebben bekomen, zal nul en van geener waarde zijn.

Gevolgen van collusieve overeenkomsten met crediteuren.

127.—Alle preferentien, geschenken, securiteiten of betalingen verleend, gedaan of beloofd, door eenigen insolvent aan of ten behoeve van eenigen crediteur van zoodanigen insolvent, en alle geheime en collusieve overeenkomsten en handelingen bedoeld om eenigen zoodanigen crediteur over te halen om eenig aanbod van compositie of securiteit voor compositie aan te nemen, of om zoodanig certificaat te teekenen, zullen zijn en dezelve worden bij deze verklaard te zijn nul en van geener waarde; en eenig crediteur die eenig geld, zaak, of ding, of de belofte daarvan zal hebben aangenomen als eene belooning voor, af aanmoediging aan, zoodanigen crediteur om zoodanige compositie aan te nemen, of zoodanig certificaat als voormeld te teekenen, zal verbeuren eene som gelijkstaande aan het bedrag der geheele schuld welke zoodanige crediteur oorspronkelijk tegen zoodanigen boedel zal bewezen hebben, benevens het bedrag van alle gelden, zaken en dingen, welke hij van zoodanigen insolvent zal mogen hebben ontvangen als zoodanige belooning of aanmoediging als voormeld, en mede het bedrag van iedere compositie welke

aan zoodanigen crediteur zal zijn betaald of gecureerd geworden, en alle zoodanige gelden, zaken, of dingen bij deze vorderbaar of verhaalbaar verklaard van zoodanigen crediteur, zullen kunnen worden verhaald vóór ieder bevoegd gerechtshof door een ieder die een crediteur was in zoodanigen boedel ten tijde van het aannemen van zoodanige compositie of het teekenen van zoodanig certificaat, ten voordeele van zoodanigen crediteur gezamenlijk met alle anderen die crediteuren waren op den tijd voormeld, die binnen acht-en-twintig dagen na publieke kennisgeving in de *Gouvernements-Courant*, geteekend door den persoon die voornemens is te prosequeeren zich met hem vereenigen en toestemmen in het inbrengen van zoodanige actie en overeenkomen om met hem de kosten daarvan te dragen; maar geene zoodanige kennisgeving behoeft den naam te melden van den persoon tegen wien men procedeeeren wil, noch meer te melden dan dat men gerechtelijke procedures wil beginnen onder dit artikel in een zeker geval waarvan de bijzonderheden zijn te vernemen bij den persoon die de kennisgeving onderteekend heeft.

En zullen alle de bepalingen van dit artikel ook toegepast worden op dezelfde zaken en dingen wanneer bedoeld om eenig curator of crediteur over te halen om zich niet tegen de rehabilitatie van zoodanigen insolvent te verzetten; en zal gemelde curator of crediteur, indien hij zich laat overhalen als voormeld, onderworpen zijn aan dezelfde verbeuring in dit artikel bepaald tegen eenen crediteur die zich laat overhalen om eenig aanbod van compositie of securiteit voor compositie aan te nemen.

127A.—Elk zoodanig certificaat, door het gerechtshof zijnde toegestaan, zal de uitwerking hebben om den insolvent te ontslaan van alle schulden door hem verschuldigd ten tijde toen zijn boedel werd overgegeven of toegewezen om te worden gesekestreerd, en van alle vorderingen of eischen bewezen of hierdoor bewijsbaar gemaakt of op eenige wijze vorderbaar tegen zijnen boedel; doch geen zoodanig certificaat en vergunning daarvan zal de uitwerking hebben om eenigen persoon, die deelhebber was met zoodanigen insolvent ten tijde zijner insolventie, of die toen gezamenlijk verbonden was, of die eenig gezamenlijk contract met zoodanigen insolvent had aangegaan, of die borg voor hem was, te ontheffen of te ontslaan.

Gevolgen van rehabilitatie.

128.—In ieder geval waarin eenig restant van den insolventen boedel zal overblijven, na de betaling van alle vorderingen tegen denzelfden, zal hetzelfde moeten worden betaald aan den insolvent of zijnen wettigen vertegenwoordiger, aan wien mede zal moeten worden teruggegeven het eigendom van en in alle schulden en baten behoorende aan den gezegden boedel, welke na de voldoening als voormeld zullen overblijven of uitstaande zijn.

Overschot van boedel.

Gevolgen van
curators insolven-
tie met betrekking
tot zijne rehabili-
tatie.

129.—Ieder curator, insolvent wordende, en iets verschuldigd zijnde aan den boedel waarvan hij curator was, ten aanzien van eenige som gelds, door hem onbehoorlijk teruggehouden of gebruikt, indien hij zijn certificaat en vergunning daarvan zal bekomen, zal daardoor niet ontslagen zijn, wat zijne toekomstige goederen betreft, ten aanzien van de gemelde schuld. En zoodanige insolvent zal voor altoos onbekwaam zijn om weder tot curator te worden verkozen onder de voorzieningen van dit hoofdstuk.

Rehabilitatie kan
als defensie tegen
actie voor vroegere
schulden worden
gepleit.

130.—Ieder insolvent tegen wien, nadat hem zijn certificaat is toegestaan, eenige actie zal worden ingebracht voor eenige schuld, eisch of vordering, door hem verschuldigd ten tijde dat zijn boedel werd overgegeven of toegewezen om te worden gesekwestreerd, bewezen of hierdoor bewijsbaar gemaakt tegen zijnen boedel, zal in het algemeen mogen pleiten dat de oorzaak van actie is ontstaan voor dat hij zijnen boedel overgaf of dezelve als voormeld werd gesekwestreerd, en zal deze wet en de speciale zaak als getuigenis mogen ingeven; zullende het certificaat en vergunning daarvan aan zoodanigen insolvent voldoende bewijs zijn van de insolventie, overgaaf of toewijzing, en andere handelingen vóór het bekomen van het gemelde certificaat en vergunning daarvan; en indien eenig zoodanig insolvent in executie zal worden genomen of in gijzeling gesteld, voor zoodanige schuld, eisch of vordering, waar vonnis is bekomen voor het toestaan van zijn certificaat, zal het iederen rechter van het gerechtshof waarin vonnis is verkregen geworden, of iederen rechter van het Hoog Gerechtshof vrijstaan, nadat zoodanige insolvent zijn certificaat en vergunning daarvan produceert, den cipier of officier die gemelden insolvent in bewaring zal hebben uit krachte van de gemelde executie, te gelasten om hem te ontslaan in zoverre als zoodanigen boedel aangaat, zonder van den verweerder eenige kosten te eischen, en de gemelde cipier of officier zal zijn en wordt bij deze voor zulks te doen schadeloos gesteld. En de bepalingen van dit artikel betreffende de wijze waarop men het toestaan van het certificaat zal mogen beweren zal *mutatis mutandis* toegepast worden op de wijze waarop men de rehabilitatie door het hof verleend mag beweren.

Gevangenzetting
van insolvent.

131.—Het zal ten eenigen tijd nadat het plan van distributie van eenigen insolventen boedel is bekrachtigd op de wijze hiervoren vermeld, of nadat de verdeeling van den gemelden boedel is gelast te worden gemaakt onder de voorzieningen van het 25ste artikel dezer wet, en voor dat de insolvent zijn certificaat en vergunning daarvan zal hebben verkregen, aan de curatoren of eenigen crediteur van den gemelden boedel vrijstaan om aan het gemelde Hoog Gerechtshof, of eenig rondgaand gerechtshof, te verzoeken, bij motie, om eene order van het gemelde gerechtshof tot civiele gijzeling van den gemelden insolvent; mits de gemelde insolvent eerst

behoorlijk zal zijn gedagvaard om te compareeren voor gemelde gerechtshof, op den dag wanneer de gemelde motie zal worden gedaan, om redenen te geven waarom geen decreet van civiele gijzeling tegen hem zou worden uitgevaardigd, en daarop, en op bewijs ten genoegen van 't gemelde gerechtshof, dat de gemelde boedel niet toereikend is tot betaling der schulden tegen den gemelden boedel bewezen of bewijsbaar als voormeld, zal 't aan 't gerechtshof, aan hetwelk zoodanig aanzoek is gedaan, vrijstaan om hetzelfde volkomen of onder beding te verleenen, of hetzelfde te weigeren, als aan het gemelde gerechtshof zal billijk schijnen; mits, dat wanneer het verzoek tot civiele gijzeling door een of meer crediteuren is gedaan, en het gemelde gerechtshof hetzelfde zal opschorten onder de voorwaarde dat de insolvent eenige som gelds betale, zoodanige betaling zal moeten geschieden aan de curatoren of aan den meester van de insolvente boedekamer, naar het geval moge zijn, ten voordeele van den crediteur of crediteuren het verzoek doende, en van zoodanige andere crediteuren als voor de distributie zullen eischen tot een deel daarvan te worden toegelaten.

132.—Op iederen tijd na het plan voor de distributie van eenigen insolventen boedel zal zijn bevestigd, op de wijze Applicatie van insolvent om uit gevangenis ontslagen te worden. boven omschreven, of na de distributie van den boedel zal zijn gelast te worden gedaan onder de voorzieningen van artikel 25 dezer wet, en voor de insolvent zijn certificaat en toestemming daarvan zal verkregen hebben en vergunning daarvan, zal het aan zoodanigen insolvent geoorloofd zijn, zich bij motie te vervoegen bij het Hoog of eenig rondgaand gerechtshof om eene order van zoodanig gerechtshof, verklarende zoodanigen insolvent niet onderhevig aan het proces van civiele gijzeling voor of ten aanzien van eenige schuld of vordering bewezen of bewijsbaar of welke op eenige wijze kan worden gevorderd tegen den insolventen boedel; mits, dat ten minste zes weken kennisgeving van den dag waarop zoodanige motie zal moeten worden gedaan bij kennisgeving in de *Gouvernements-Courant* zal moeten worden gegeven. En bij het doen van zoodanige motie zal eenige crediteur van den insolventen boedel die niet ten volle betaald is kunnen worden gehoord tegen het maken van zoodanig decreet, en zoodanig hof zal, acht gevende op de conformiteit van den insolvent met de voorzieningen dezer wet, en op deszelfs gedrag zoowel voor als na sekwestratie van zijnen boedel, en op zijne bekwaamheid om, van tijd tot tijd of anderszins, eenige som of sommen gelds af te betalen ten voordeele van zoodanige crediteuren, en in het algemeen op de billijkheid van de zaak, moeten oordeelen, over de billijkheid van het maken van eenige objectie tegen eenig zoodanig decreet, en den insolvent daartoe moeten gerechtigd vinden en hetzelfde uitmaken, of het maken daarvan weigeren of uitstellen, of

zoodanige voorwaarden daaraan hechten als de omstandigheden zullen billijk maken. En ieder zoodanig decreet, verklarende eenigen insolvent niet onderhevig aan eenig decreet van civiele gijzeling ten aanzien der zaken vermeld, zal dezelfde uitwerking hebben om zijnen persoon tegen zoodanig proces te beschermen als zijn certificaat en vergunning daarvan zou hebben gehad. Maar geen zoodanig decreet zal eenige kracht hoegenaamd hebben, of over de baten van zoodanigen insolventen boedel, of op het recht of vermogen van eenigen zoodanigen crediteur, op de wijze en vorm hieronder omschreven, op het toekomstig aangewonnen eigendom van den insolvent (zoo lang als hij zonder zijn certificaat en de vergunning daarvan blijven zal) ten einde betaling van zijn schuld te erlangen; mits, dat indien reden worde aangetoond ten genoegen van zoodanig hof betoonende dat eenig zoodanig decreet als voormeld frauduleus of onbehoorlijk was verkregen, het aan zoodanig hof zal vrijstaan hetzelfde te herroepen, en daarop zal over den stand van den insolvent worden geoordeeld even als of hetzelfde nimmer was gemaakt.

133.—Van en na het maken van het decreet voormeld bevestigende de rekening en het plan van distributie van den insolventen boedel vermeld, zal de insolvent, ofschoon hij zijne rehabilitatie niet zal verkregen hebben, bevoegd zijn voor zijn eigen gebruik en als zijn eigendom te verkrijgen en te bezitten, alle zoodanige goederen, roerend of onroerend, personeel of reëel, als hij zal mogen koopen of aanwinnen, of die op hem zullen vervallen, aankomen of gelaten worden, op iedere wijze hoeook genaamd, anders dan uit kracht van eenig recht of reversie gevestigd in den insolvent op den datum van de order tot sekwestratie van zijnen boedel, even als of de boedel van zoodanigen insolvent nooit onder sekwestratie ware geplaatst geworden.

134.—In ieder geval waarin eenig insolvent de vergunning van zijn certificaat niet zal hebben bekomen als boven omschreven, zal het geoorloofd zijn aan den curator of curatoren van den insolventen boedel, indien er zoodanigen zijn, of aan den meester van de insolvente boedelkamer, of aan eenigen crediteur in den insolventen boedel aan wien het zal blijken, uit zoodanige rekening en plan als voormeld of eenige schets van verdeling als voormeld, dat eenig deel van zijne vordering nog verschuldigd blijft, zich te wenden aan het Hoog Gerechtshof, of aan eenig rondgaand gerechtshof, bij motie waarvan kennis zal moeten worden gegeven aan den gezegden insolvent, om verlof voor het uitvoardigen van executie tegen zoodanigen insolvent, voor eene som niet te boven gaande het geheele tekortkomende dat in den insolventen boedel zal bestaan op den tijd van het doen van zoodanig aanzoek; en het gezegde gerechtshof, overtuigd zijnde bij beëdigde verklaring of anderszins dat een zeker deficit dus bestaat, en dat

Insolvent kan eigendom verkrijgen.

Executie tegen insolvent voor tekort in boedel.

er redelijke gronden zijn te vermoeden dat er baten zijn behorende aan den insolvent voldoende om dezelve geheel of gedeeltelijk te voldoen, zal een bevelschrift tot executie moeten doen uitvaardigen; en zoodanig bevelschrift van executie zal moeten worden geëxploiteerd op gelijke wijze als bevelschriften van executie worden uitgevaardigd op vonnissen van gezegd hof, en iedere inbeslagneming daarop, en ieder geval daartoe behoorende, zoo wel ten aanzien van het recht van andere bevelschriften van executie gesteld in handen van den baljuw of anderen officier der wet, om te deelen in de opbrengsten gemaakt en geheven als anderszins, zullen worden beoordeeld op hetzelfde principe als alle andere gewone bevelschriften van executie; en alle opbrengsten van eenige executie geheven onder dit artikel zullen moeten worden betaald door den voormelden baljuw of anderen behoorlijken officier van het gerecht, aan den curator of de curatoren van den insolventen boedel, indien er eenigen zijn, of indien er geene zijn, dan aan den meester der insolvente boedelkamer; en iedere zoodanige betaling door den baljuw of anderen officier van het gerecht, zal in rechten worden beschouwd te zijn de distributie van de opbrengst van het bevelschrift van executie, en het bedrag van iedere zoodanige opbrengst, dus betaald aan zoodanigen curator of curatoren of aan den gezegden meester, na aftrek daarvan van de kosten naar behooren gemaakt door den persoon die dezelve gerealiseerd heeft, zal moeten worden verdeeld onder al zoodanige crediteuren van den insolventen boedel die vòòr de verdeling daarvan aanspraak zullen maken om er deel in te nemen; mits, dat de gezegde curator of curatoren, of de gezegde meester, naar het geval moge zijn, zoodanige opbrengst zal moeten verdeelen, *pro rata*, en naar evenredigheid onder de crediteuren aldus vorderende, behalve dat wanneer de voormelde opbrengsten zullen ontstaan zijn uit eene executie ter instantie van een concurrenten crediteur, zoodanig crediteur uitkeering zal genieten van vijf shillings in het pond meer dan eenig ander crediteur van gelijken rang; en indien, omdat er preferente crediteuren in zoodanigen boedel zijn, of om eenige andere reden, de gezegde belooning ongenoegzaam zal worden geoordeeld, zal aan den meester der insolvente boedelkamer geoorloofd zijn zoodanigen concurrenten crediteur in de plaats daarvan zoodanige redelijke commissie toe te leggen als hij gepast zal oordeelen, onderhevig aan de revisie van het Hoog Gerechtshof; mits ook, dat geene verdeling van zoodanige opbrengst als bovengemeld zal mogen worden gemaakt door eenigen curator of curatoren of door den gezegden meester, dan na een-en-twintig dagen voorafgaande kennisgeving in de *Gouvernements-Courant*.*

* Over de executie wordt gehandeld in de wet betrekkelijk de Hoogere Gerechtshoven (Hoofdstuk II) Afdeling X der Schedule.

Verdere opgaaft
door ongerehabili-
teerde insolvent.

135.—Het zal vrijstaan aan den Hoofdrechter van dezen Staat, of aan eenigen anderen der rechters van het Hoog Gerechtshof om, wanneer hij zulks rechtmatig zal oordeelen, de overgaaf aan te nemen van den boedel van eenigen insolvent, die zijn certificaat en de vergunning daarvan niet zal verkregen hebben, op eenigen tijd na het maken van het decreet van het hof bevestigende het plan van distributie daarvan, als voormeld, en de boedel van zoodanigen insolvent zal mogen worden geadjudiceerd als gesekwestreerd ter instantie van zijne crediteuren, zoowel diegene wier schulden nog ongelikwiderd blijven (indien er meer sekwestratien zijn geweest dan een) als diegene wier schulden zijn aangegaan sedert het maken voor den laatsten tijd van zoodanig decreet als voormeld, even zoo alsof de boedel van zoodanigen insolvent nooit onder sekwestratie ware gesteld.

Gedwongen se-
kwestratie tegen
ongerehabiliteer-
de insolvent.

136.—Behalve de onderscheidene zaken en dingen hierboven verklaard daden van insolventie te zijn, welke allen bij deze worden verklaard toepasselijk te zijn op de zaak van iederen zoodanigen insolvent die in het laatste artikel vermeld is, gelijkelyk met iederen anderen persoon, zullen het toelaten van beslag te leggen op, onder en uit kracht van eenig bevelschrift van executie, uitgevaardigd onder en uit kracht van artikel 134 dezer wet, en het zich onderwerpen van zoodanigen insolvent aan 't tegen hem uitvaardigen van een proces van civiele gijzeling, onder en uit kracht van artikel 131 dezer wet, respectievelyk, worden geoordeeld te zijn respectievelyke daden van insolventie, en zullen aan iederen crediteur wiens schuld van het bevoegde bedrag is, en is aangegaan na het maken van het laatste decreet confirmeerende zoodanige rekening en plan van distributie, het recht geven om applicatie te maken op de wijze als boven in deze wet vermeld is, om den boedel van zoodanigen insolvent ten voordeele van zijne crediteuren te doen sekwestreeren. Maar geene order voor sekwestratie uitgevaardigd ten aanzien van den boedel van eenigen zoodanigen insolvent, zal ontslaan of aandoen eenig proces van civiele gijzeling dat zal zijn uitgevaardigd onder en uit kracht van de 131ste sectie dezer wet, tenzij de Hoofdrechter of andere rechter die de order uitmaakt, zoo als hij bij deze geautoriseerd wordt te doen, anders zal gelasten.

Rangschikking
onder nieuwe se-
kwestratie van cre-
diteuren van vori-
ge sekwestratie.

137.—Zoo dikwijls als de boedel van eenigen insolvent als voormeld ongecertificeerd blijvende op nieuw zal worden gesekwestreerd als insolvent, zullen de crediteuren onder eene vroegere sekwestratie schulden kunnen bewijzen en gerangschikt worden op den insolventen boedel, voor elk saldo dat hun dan respectievelyk nog zal verschuldigd zijn volgens den aard van hunne respectieve schulden, hetzij preferent of concurrent, even zoo als of de laatste order tot sekwestratie de eenige was die uitgevaardigd was.

138.—In het beslissen van alle kwestien betreffende onbehoorlijke preferentien, gegeven door eenigen insolvent, als boven ongecertificeerd blijvende, en de procedures daarop, en de gevolgen daarvan, zullen de crediteuren, onder iedere vroegere sekwestratie en diegene die zulks eerst geworden zijn na het maken van het laatste decreet bevestigende de rekening en het plan van distributie, worden beschouwd als een lichaam, en zonder onderscheid of distinctie, behalve alleen in bijzondere gevallen waar de omstandigheden van de klasse van crediteuren of van de andere, als zaken van *tuigenis*, invloed hebben op de aanwending van principes hierboven ten aanzien van zoodanige kwestien als voormeld beschreven en verklaard.

Preferenties door ongerehabiliteerde insolvent.

139.—De meester van de insolvente boedelkamer zal iedere drie maanden in de *Gouvernements-Courant* tot algemeen bericht moeten doen publiceeren twee alphabetische lijsten, de eerste toonende den naam en woonplaats van iederen ongecertificeerden insolvent in wiens boedel de rekening en het plan van distributie bovengemeld niet zal zijn bevestigd, benevens den datum van de order tot sekwestratie van den boedel van zoodanigen insolvent, en de tweede toonende den naam en de woonplaats van iederen ongecertificeerden insolvent in wiens boedel zoodanige rekening en plan als voormeld zal zijn geconfirmeerd geworden, benevens den datum van het confirmeeren van dezelve. En de kosten van het publiceeren van zoodanige lijsten in de *Gouvernements-Courant*, zoowel als het insereeren van alle zoodanige kennisgevingen als boven bepaald is dat door den meester der insolvente boedelkamer in de gezegde *Gouvernements-Courant* moeten worden gedaan, zullen door het gouvernement worden goedge maakt.

Publicatie der namen van ongerehabiliteerde insolventen.

140.—De meester van de insolventé boedelkamer zal in de notulen moeten aantekenen en bewaren alle handelingen betreffende eenige insolventie onder en uit kracht van dit hoofdstuk; en de insolvent of eenig crediteur die bewezen heeft zal op alle redelijke tijden inspectie van dezelve mogen hebben, en worden toegelaten om uittreksels of afschriften daarvan te nemen; en uittreksels van zoodanige handelingen, geteekend door den gemelden meester, zullen als getuigenis in alle hoven van justitie binnen dezen Staat moeten worden aangenomen.

Bewaring van notulen aangaande insolventie.

141.—Wanneer men aan het Hoog Gerechtshof zal doen blijken dat de meester van de gemelde boedelkamer of landdrost, naar het geval moge zijn, door ziekte of eenige onvermijdelijke reden verhinderd wordt in het houden van eenige bijeenkomst, welke onder de voorzieningen van dit hoofdstuk is gelast om te worden gehouden, zal het aan het gemelde gerechtshof vrijstaan om eenen commissaris te benoemen tot het speciaal einde om zoodanige bijeenkomst te hou-

Benoeming van commissaris in plaats van meester of landdrost

den, die, tot het oogmerk van zoodanige bijeenkomst, dezelfde macht en autoriteit zal hebben, als door de bepalingen van dit hoofdstuk aan den gemelden meester of landdrost in gelijke gevallen zijn verleend, en bij gebreke van zoodanige aanstelling wordt de eerste klerk van iederen landdrost bij deze geautoriseerd, voor de einden van zoodanige bijeenkomst, het gezag en de autoriteit van zoodanigen landdrost uitoefenen.

Wat door den rechter gedaan mag worden.

142.—Tot de aanhooring en beslissing van alle kwestien, zaken en dingen, waaromtrent jurisdictie is gegeven aan het Hoog Gerechtshof uit kracht der artikels van dit hoofdstuk hieronder opgenoemd, dat is te zeggen, de artikels 22, 25, 31, 40, 45, 62, 63, 64, 65, 98, 113, 116, 117 tot en met 123, en 131, 132, 136 en 141, uitgezonderd aangaande zoodanig deel van het 40ste artikel, dat betrekking heeft tot herroeping der bevestiging en vernietiging der verkiezing van eenigen curator of curatoren op grond dat zoodanige verkiezing frauduleus of onbehoorlijk gedaan was, zal het gemelde gerechtshof moeten en mogen worden gehouden in Bloemfontein, voor een of meer der rechters van hetzelfde, op zoodanige tijden, als het gemelde Hoog Gerechtshof door eenig reglement of order in hof zal bepalen.

Regulatiën door Hoog Gerechtshof te worden gemaakt

143.—Het zal aan gemeld Hoog Gerechtshof vrijstaan om, van tijd tot tijd als het dienstig zal oordeelen, zoodanige reglementen, orders en bepalingen, tot het in werking brengen dezer bepalingen alsmede aangaande den vorm en de wijze van procederen onder dezelve, te maken als aan gemelde gerechtshof raadzaam zal voorkomen.

Duplicaten van rekening bij den meester.

144.—Iedere curator die krachtens artikel 108 en artikel 114 dezer wet respectievelijk verplicht is om bij den meester van de insolvente boedelkamer een rekening en plan van distributie van de baten van eenigen insolventen boedel in te leveren, zal te gelijker tijd bij den meester een duplicaat of anders eene kopie van elke zoodanige rekening of rekeningen en plan van distributie, zoo als het geval mocht zijn, inleveren, en ieder zoodanig curator die verzuimen of nalaten zal zoodanig duplicaat of kopie als voormeld in te leveren zal beschouwd en genomen worden in denzelfden toestand en positie te zijn als of geene rekening hoegenaamd immer ingeleverd of aangeboden was geweest.

Hoe meester moet handelen betrekkelijk duplicaten.

145.—De meester van de insolvente boedelkamer zal, wanneer eenige zoodanige rekening als in het voorgaande artikel vermeld op zijn kantoor goedgekeurd en geregistreerd is geworden, op iedere duplicaat of kopie den datum waarop zoodanige rekening geregistreerd werd endosseeren en den datum waarop zoodanige rekening door order van het Hoog Gerechtshof bekrachtigd was, en zal iedere kopie als voormeld bij hem ingeleverd doen nazien, en met zijne naamteekening bevestigen.

146.—De voormelde meester zal, zoo spoedig mogelijk na het verloop van elke maand, de duplicaten of kopiën, bevestigd als voormeld, van alle rekeningen bij zijn kantoor ingeleverd en door hem geregistreerd, naar de landdrosten der respectieve districten waarin de boedels dien zoodanige rekeningen aan toebehooren gelegten zijn, opzenden.

Meester moet duplicaten naar Landdrost opzenden.

147.—Iedere landdrost die zoodanige duplicaten of kopiën van documenten zooals voormeld ontvangt, zal dezelve doen bewaren en registreren; en het zal eenigen persoon vrijstaan op eenigen dag, uitgenomen Zon- en feestdagen, zoodanige duplicaten en kopiën te inspecteeren, en afschriften er van te maken.

Hoe Landdrost moet handelen betrekkelijk duplicaten.

148.—Wanneer eenig zoodanig duplicaat van een origineel document volgens de voorschriften van dit hoofdstuk, bij het kantoor van den landdrost zal zijn ingeleverd, zal eene kopie of uittreksel daarvan door den landdrost, in wiens bewaring zoodanig document is, als eene kopie of uittreksel daarvan, onderteekend en gecertificeerd worden, en iedere zoodanige kopie, bevestigd door den landdrost of den meester van de insolvente boedelkamer, zooals het geval mocht zijn, die volgens de voorschriften van dit hoofdstuk bij het kantoor van eenigen landdrost ingeleverd is geworden, zal als getuigenis aanneembaar zijn in eenig gerechtshof, of voor eenigen persoon die krachtens wet of toestemming der partijen de macht heeft om getuigenis te verhooren, aan te nemen, of te overwegen.

Kopiën van duplicaat door Landdrost of Meester gecertificeerd als getuigenis aangemen.

HOOFDSTUK CV.

OVER DE LASTGEVING; VORM EN GEVOLG.

1.—Geene procuraties of andere acten van dien aard die in dezen Staat werden gepasseerd vòòr den eersten dag van Juni 1856, zullen worden ter zijde gezet, voor nul en geener waarde verklaard, of op eenige wijze in kwestie getrokken in eenig gerechtshof binnen dezen Staat, uit oorzaak of om redenen, dat dezelve niet door zeven of eenig ander getal van competente getuigen is onderteekend; niettegenstaande zulks door eenige wet of gebruik alhier bestaande mocht worden vereischt. Maar elk gerechtshof als voormeld zal moeten voldaan zijn, wanneer volgens de gewone regelen van bewijzen mocht blijken, dat elk zoodanig geschrift als voormeld, de acte is van den persoon door wien het beweerd wordt te zijn gepasseerd, evenzoo alsof er bij de wet geene bijzondere voorziening was gemaakt hoedanig zulke geschriften door getuigen moeten bekrachtigd zijn.

Procuraties niet ter zijde te zetten wanneer voor 1 Juni 1856 gepasseerd en niet door vereischten aantal getuigen geteekend.

2.—Geen procuratie waartoe voorheen zeven getuigen vereischt werden, zal van eenige kracht of waarde zijn tenzij dezelve zal zijn gepasseerd op de wijze hieronder vermeld, dat is te zeggen, dezelve zal aan den voet van dezelve

Twee getuigen bij procuraties op ieder blad te teekenen.

worden onderteekend door den persoon die dezelve verleent, of door eenen anderen persoon in zijne tegenwoordigheid, en op zijne last; en zulks zal geschieden ten overstaan van twee of meer competente getuigen, die de procuratie voormeld zullen bekrachtigen door hunne naamteekeningen, in tegenwoordigheid van de personen die de gezegde acte hebben gepasseerd; en waar het geschrift voormeld meer dan één blad zal bevatten, zal de persoon die het passeert, zoowel als de getuigen, hunne namen op ten minste ééne zijde van elk blad van gezegd geschrift onderteekenen.*

Geen inbreuk op notarieele procuratien.

3.—Niets in de bovengaande artikelen van dit hoofdstuk vervat, zal beschouwd worden inbreuk te maken op de wet betrekkelijk procuratien die voor eenigen notaris en getuigen zullen zijn of worden gepasseerd en gemaakt.

Gebruik van procuraties ten eigen nutte verboden.

4.—Personen aan wien bijzondere of algemeene lastgevingen zijn verleend zullen geen recht hebben daarvan ten eigene behoefte gebruik te maken, hetzij direct of indirect, met uitzondering van zoodanige belooning als daarin of volgens tarief bedongen mocht zijn; en indien zulks mocht geschieden, zal al hetgeen zij daaromtrent verrichten nul en van geener waarde zijn.

HOOFDSTUK CVI.

OVER HET PASSEEREN VAN NOTARIEELE ACTEN TEN OVERSTAAN VAN LANDDROSTEN.

Wanneer Landdrossen als notarissen kunnen agereen.

1.—De landdrossen van de differente districten in dezen Staat zijn gerechtigd en zij worden bij dezen geautoriseerd om, in elk geval alwaar geen notaris binnen eenen redelijken afstand kan worden bekomen, eenige acte of instrument te doen passeeren die anderszins voor zoodanigen notaris zou mogen of moeten worden gepasseerd; en alle zoodanige acten onder gezegde omstandigheid voor zulken landdrost gepasseerd en door hem onderteekend, en gecertificeerd zijnde dat er geene notaris binnen een redelijken afstand te bekomen was, zal gelijke kracht en effect genieten alsof dezelve voor eenen notaris waren gepasseerd en onderteekend.

HOOFDSTUK CVII.

OVER VERKOOPINGEN BIJ PUBLIEKE VEILINGEN.**

Venduafslager licentie uit te nemen.

1.—Een ieder die begeerig zijn mocht de bezigheid van venduafslager te drijven, zal gehouden zijn daarvoor eene licentie uit te nemen bij den landdrost van eenig district in

* Omtrent de vormen van procuraties benodigd op het registratie-kantoor en de registratie van algemeene procuraties zie Hoofdstuk LVII. Afdeeling VIII.

** Betreffende de procedures te worden opgevolgd bij publieke alsmede bij private veilingen van vastgoed zie Afdeeling V van Hoofdstuk LXVII (De wet betreffende het Heerenrecht.)

dezen Staat, welke licentie tot en met den laatsten dag van het jaar van kracht zal zijn, en uitgemaakt volgens den vorm geannexeerd en gemerkt A.*

2.—Geene licentie, als bij het voorgaande artikel vermeld zal verleend mogen worden, tenzij de persoon, die om zoodanige licentie aanzoek doen zal, vooraf voor eenen landdrost eene borgacte zal hebben gepasseerd voor zichzelf in de som van een duizend pond en twee goede borgen, inwoners van dezen Staat zijnde, en bezitters van vaste eigendommen, tot een bedrag van zulke borgacte, zijnde elk voor de som van vijf honderd pond, en zulke borgacte zal zijn zoo veel doenlijk volgens den vorm geannexeerd en gemerkt B.

Borgstelling door
vendaafslager.

3.—De vendaafslager zal verplicht zijn aan den landdrost van het district, alwaar eenige publieke verkooping door hem zal gehouden zijn, te betalen op het bedrag van elke verkooping van vaste eigendommen eene belasting van twee ten honderd, en op alle losse goederen vier ten honderd.

Bedrag van vendu-
procenten.

4.—De betalingen als bij de laatst voorgaande afdeling bepaald zullen moeten geschieden binnen veertien dagen na het einde van elk kwartaal, dat is voor den zestienden dag van Januari, April, Juli en October, en zulks wel met uitlevering van behoorlijke rekeningen in duplo opgemaakt en gecertificeerd, en verklaard volgens zoodanigen vorm als reeds in gebruik mocht zijn, of hierna door den auditeur-generaal zal worden voorgeschreven. Ook zal de afslager verplicht zijn de vendurollen van alle gedurende zulk kwartaal door hem als voormeld gehoudene verkooping en den landdrost te vertoonen om met de rekening te worden vergeleken. Indien een vendaafslager geene verkooping gedurende een afgevoeren kwartaal gehouden heeft, zal hij verplicht zijn daarvan op dezelfde wijze en binnen denzelfden tijd voor den landdrost eene verklaring af te leggen. Bij overtreding van eenige bepaling van dit artikel, zullen de vendaafslagers vervallen in eene boete van minstens vijf pond sterling, en hoogstens vijf-en-twintig pond sterling.

Betaling daarvan.

5.—De verklaring op de rekening gemaakt door den afslager voor derzelver waarheid en juistheid, als bij het laatst voorgaande artikel bepaald, voor eenen landdrost of vrede-rechter gedaan zijnde, zal worden beschouwd van gelijke kracht te zijn met eenen eed, en wanneer het zal worden bevonden, dat dezelve valsch en blijkbaar gedaan is met het doel om de publieke kas van de rechtmatige lasten, als bij artikel 3 bepaald, te berooven of daarin te kort te doen, zal de overtreder onderhevig zijn aan dezelfde straffe op de misdaad van meened bepaald.

Verklaring van
vendaafslager be-
schouwd als of
beëdigd.

* Zie tevens Artikel 2 van Hoofdstuk LXIV (over de licenties) en, voor het bedrag der licentie, de Schedule gevoegd bij dat hoofdstuk.

Bijzondere licentie vereischt voor drankverkoop.

6.—Geen venduafslager zal gerechtigd zijn eenigen wijn, gedistilleerde of gefermenteerde dranken te verkoopen, waarvoor bij de wet drank-licenties vereischt worden, en zulks doende zal hij schuldig zijn aan het verkoopen van zulke dranken zonder licentie, en onderworpen aan de boeten bij de wet daarop bepaald.

Vervolging voor overtreding.—Helpt der boete voor aangever.

7.—De staatsprocureur of eenig ander ambtenaar door hem daartoe gekwalificeerd, zal gerechtigd zijn voor eenige overtreding tegen de bepalingen van dit hoofdstuk of tegen de voorwaarden van de borgacte bij artikel 2 vereischt, in rechten aan te klagen en te vervolgen.

Geene licentie voor marktmeesters vereischt.

8.—Geen marktmeester zal gehouden zijn eene afslagers-licentie uit te nemen, borgen te stellen of eenige lasten aan de publieke kas op te brengen, zoo als bij dit hoofdstuk vereischt, op eenige verkooping, door hem gehouden van de gewone producten, die onder eenige marktregulatiën geoorloofd zullen zijn op de markt te worden verkocht.*

Geene licentie voor verkoop voor Gouvernements-eigendommen vereischt.

9.—Niets in dit hoofdstuk zal worden verstaan den Staats-president of eenigen landdrost te beletten eenigen persoon te benoemen en te bezigen tot verkooping bij publieke veiling van eenig gouvernements eigendom, hetzij roerend of onroerend, zonder daarvoor eene afslagers-licentie uit te nemen, borgen te stellen of de belasting, bij artikel 3 bepaald, op te brengen of te verantwoorden.

Zekere verkoopingen niet onderhevig aan licenties en vendu-procenten.

10.—Alle *bonâ-fide* bazaar verkooppingen of verkooppingen van gecollecteerd vee of andere losse goederen ten voordeele van kerk, school en zending of andere publieke doeleinden, mogen gehouden worden door de voorstanders der beoogde zaak of door venduafslagers, namens hen, zonder de gewone vendu-licentie en vrij van de verplichting om vendu-procenten op te brengen aan het gouvernement.

SCHEDULE.

VORM A.

Vorm van licentie.

Aan A.B., woonachtig te _____, is hiermede vergund de bezigheid van venduafslager te drijven in den Oranje-vrijstaat van af datum dezes tot en met den laatsten dag van December van dit jaar, aangezien hij de bij de wet vereischte borgacte heeft gepasseerd.

Verleend te _____, den _____, door mij, N.N., Landdrost.

VORM B.

Vorm van borgacte

Op dezen _____ dag van _____, 18 _____, compareerde voor mij, N.N., landdrost van het district _____, in den Oranjevrijstaat, A.B., woonachtig te _____, en C.D. en E.F., wonende te _____, en verklaren aan de publieke kas van den Oranjevrijstaat schuldig te zijn, de

* Zie tevens schedule gevoegd bij Hoofd. LXIV (over de licenties), aanmerking aan het einde.

gemelde A.B. de som van een duizend pond sterling, en de gemelde C.D. en E.F. ieder de som van vijf honderd pond sterling, tegen hen in rechten te worden verhaald, voorwaardelijk, dat is:—In geval de gemelde A.B. eene licentie uitnemen zal om de bezigheid van venduafslager te drijven, en hij een eerlijk en nauwkeurig verslag doen zal van alle verkooping en door hem als zoodanig te worden gehouden, zoo als bij de wet is bepaald, en promptelijk de vendu-belastingen aan de publieke kas van dezen Staat zal betalen, en de rekeningen en declaraties daartoe vereischt inleveren, dan zal deze borgacte of onderneming van geene kracht zijn, maar zoo de gemelde A.B. in dit een en ander als voormeld nalatig zijn mocht, dan zal deze onderneming tegen de gemelde A.B., C.D. en E.F. van volle kracht en waarde zijn, en zij gehouden zijn tot de betaling van de sommen als hierboven vermeld.

Aldus verleend te _____, op datum opgemeld.

(Geteekend)

A.B.

”

C.D.

”

E.F.

Voor mij: N.N., Landdrost.

Getuigen:

Geteekend: G.H.

” I.K.

HOOFDSTUK CVIII.

OVER DEN DRANKHANDEL.

1.—Licentien, den verkoop van wijnen en sterke dranken, binnen dezen Staat wettigende, mogen worden uitgereikt door den landdrost van het district, wanneer zoodanige licentien door de commissie als hierna in artikel 3 wordt gemeld zullen zijn toegestaan, en het noodige certificaat door de commissie aan den landdrost zal zijn geleverd. Licenties door Landdrost uitgereikt te worden.

2.—De licentien in het voorgaande artikel vermeld voor den verkoop van de voormelde dranken, zullen bij de groote of kleine maat, en overeenkomstig de vormen bij deze voorgeschreven, worden verleend. Licentien, vorm daarvan, voor kleine en groote maat.—Bepaling van kleine maat.

Eene licentie tot den verkoop bij de groote maat, zal zijn voor eenige kwantiteit boven twee “gallons;” en bij de kleine maat voor eenige kwantiteit van twee “gallons” of minder, en onder voorwaarde dat de gekochte dranken niet op de plaats in de licentie vermeld zullen worden geconsumeerd, dan alleen in gevallen van “hotels” of “kantien;” moetende zulk verlot in de licentie vermeld worden.

Licentie toege-
staan te worden
door "Commissie
tot uitreiking van
dranklicentien."
Zitting, leden, quorum
en secretaris
daarvan.

3.—Geene licentie tot verkoop van drank zal kunnen worden verleend, tenzij aan den applicant toegestaan door eene commissie bestaande uit vijf vrederechters woonachtig in het district (van welke drie een quorum zullen uitmaken), te worden aangesteld door den Staatspresident, welke commissie genoemd zal worden: "de commissie tot uitreiking van dranklicentien," en die daartoe zitting zal houden ten landdrostkantore van ieder district op den tweeden Woensdag van de maanden Maart, Juni, September en December van elk jaar, en welke commissie uit haar midden een voorzitter kiest. De landdrostklerk van het district zal secretaris der commissie zijn.

Wijze en inhoud
van applicatie om
licentie.

4.—Kennisgeving van eenige applicatie voor eene licentie tot verkoop van sterke dranken, zal geschieden door den applicant, bij wijze van kennisgeving in de *Gouvernements-Courant* en schriftelijk aanzoek bij den landdrost, welke aanzoek door den landdrost bekend gemaakt wordt door het aanplakken aan de kantoordeuren en andere openbare plaatsen binnen het district, in beide gevallen ten minste veertien dagen voor de zitting der commissie; en die kennisgeving zal aanduiden den aard der aangevraagde licentie, en het erf of het huis waarvoor die wordt aangevraagd.

Depositum van £3
bij applicatie.

Bij iedere applicatie om eene licentie voor verkoop van drank zal door den applicant drie pond sterling gedeponneerd worden, welke som, indien de applicatie niet worden toegestaan, of de verleende licentie niet binnen eene maand na het begin van den termijn waarvoor dezelve is verleend wordt uitgenomen, aan 's lands kas zal worden inbetaald tot dekking der kosten aan de zitting der commissie tot uitreiking van dranklicentien verbonden, doch indien de applicatie wordt toegestaan en binnen gemelden termijn wordt uitgenomen, ingerekend zal worden als gedeelte der licentiegelden waarvoor de bij de wet vereischte zegels, waarmede de licentie belegd moet zijn, zullen worden aangehecht.

Commissie moet
applicatie alsook
objecties verhooren.—Appél van
derzelver beslissing.

5.—De commissie in het vorig artikel vermeld zal verplicht zijn den applicant of diens gemachtigde te hooren, en in overweging te nemen alle objectien door eenigen inwoner van het district gemaakt tegen de toekenning van eene licentie tot verkoop van sterke dranken aan den applicant; hetzij die objectien gegrond zijn op het karakter, wangedrag of de ongeschiktheid van den applicant, of de ongeschiktheid van het huis of van het erf waarvoor de licentie wordt aangevraagd, of op de hoeveelheid van licenties in de nabijheid reeds verleend.

De commissie zal alle objectien moeten hooren, doch tevens gerechtigd zijn getuigen onder eede te hooren die haar of den applicant of objectant wenschelijk voorkomen. Of objectie gemaakt wordt of niet tegen het uitreiken eener licentie, zal de commissie de bevoegdheid hebben eene licentie

te weigeren of dezelve voorwaardelijk toe te staan. De beslissing der commissie zal zijn bij meerderheid van stemmen. Van de beslissing der commissie zal revisie zijn naar het rondgaand hot van het district of een der rechters in kamers, doch in ieder geval zullen de kosten uitsluitend door den applicant worden voldaan.

6.—Wanneer eenige licentie door de commissie is verleend geworden in strijd met de bepalingen dezer wet, zal de landdrost gerechtigd zijn zulk licentie voorloopig te weigeren en zal de Staatspresident gerechtigd zijn de commissie te ontbinden.

Gevolg van onwettig verleenen van licentie.

7.—Niemand zal lid der commissie in de voorgaande artikelen vermeld kunnen wezen die in het district zelf, of wiens bloedverwanten of aangehuwden in de opgaande of nederdalende linie, en in de zijlinie tot de vierden graad ingesloten, iets met het verkoopen van sterke dranken of het maken daarvan, te doen hebben, of die applicanten zijn om eene licentie te verkrijgen.

Wie lid der commissie kan zijn.

8.—In geval van afwezigheid, onbevoegdheid of onstenenis van een of meer leden der commissie tot uitreiking van dranklicentien, zoodat er geen quorum aanwezig is, zullen de overige leden het ontbrekende aantal leden aanvullen. De landdrosten zijn verplicht om, indien applicaties tot uitreiking van drank licenties bij hen zijn ingekomen, en minstens acht dagen voor de zittingen van de commissie tot uitreiking van dranklicentien, de leden schriftelijk op te roepen tot het bijwonen daarvan.

Bijeenkomsten van commissieleden onder drankwet en toelage aan leden.

Elk lid der commissie woonachtig op het dorp waar die commissie zitting houdt, zal vijf shillings sterling per dag, en elk lid woonachtig buiten het dorp, vijftien shillings per dag voor reis- en verblijfkosten genieten.

9.—Geene licentien tot verkoop van sterke dranken bij de klein of groote maat zullen verleend worden, tenzij op gevestigde en erkende steden en dorpen, en onder gouvernements-bestuur staande delverijen.

Op welke plaatsen drank kan verkocht worden.

10.—Geene winkeliers zijn gerechtigd om in dorpen of op bestaande delverijen waar zij bezigheid drijven, direct of indirect, eene licentie bij de kleine maat te bekomen tot verkoop van sterke of gefermenteerde dranken.

Winkeliers mogen geene dranklicentien bekomen en moeten zich onthouden van drankhandel.

Geene winkeliers mogen toelaten dat of in of bij hunne winkels, of daar waar zij handelsbezigheid doen, worden present gedaan, gegeven, geleverd of geconsumeerd, noch zullen zij zelve aldaar direct of indirect mogen present doen, geven of leveren eenige sterke of gefermenteerde dranken, voor of zonder eenige geldelijke consideratie, zullende zij bij overtreding hiervan onderhevig zijn aan de straffen en boeten op personen gelegd die overtuigd worden van eenige dranken als voormeld verkocht te hebben zonder licentie.

Kennisgeving van licentien.—Slechts één licentie voor ieder persoon toegestaan.

11.—Van elke licentie, verleend als voormeld, zal door den ambtenaar die dezelve zal hebben uitgereikt onverwijld daarna in de *Gouvernements-Courant* worden kennis gegeven, welke kennisgeving vermelden zal den naam des persoons aan wien de licentie is verleend, of het voor verkoop bij de groote of kleine maat is, de plaats waar, en voor hoe lang.

Niemand zal, noch direct, noch indirect, toegelaten worden meer dan eene licentie uit te nemen in dezelfde stad of dorp of op dezelfde onder gouvernements-bestuur staande delverij om een taphuis of kantien te houden, en indien aan eenigen persoon meer dan eene zoodanige licentie mochten uitgereikt zijn, zullen dergelijke aan zulken persoon uitgereikte licenties *ipso facto* nul en van geene waarde zijn.

Drankverkooper borgtocht te stellen.

12.—Zoodra eene kleine-maat-licentie zal vergund zijn aan eenigen persoon die daarom aanzoek gedaan heeft, zal zulk persoon eene borgacte passeeren, voor den beambte als voormeld benoemd, en die mits deze geautoriseerd is zulke borgtocht te nemen, voor de som van een honderd pond sterling, met twee gegoede borggen, ieder voor de som van vijftig pond sterling, welke borgacte met de voorwaarden daarvan zal zijn in den vorm te dien behoeve in de schedule van deze wet voorgeschreven, en in geval de voor zulke licentie aanzoek doende persoon door ziekte of andere wettige redenen zal verhinderd worden om in persoon te verschijnen ten einde zulke borgacte aan te gaan, zal het voor den persoon die bevoegd is om zulke licentien te geven geoorloofd zijn twee gegoede borggen toe te staan om zoodanige borgacte aan te gaan, elk in de som van vijftig pond sterling, tot nakoming van de voorwaarden in de gezegde borgacte gestipuleerd; en zulke borgacte zal aangegaan en geteekend worden in de tegenwoordigheid van zulken beambte of persoon die dezelve aanneemt.

Licentie frauduleus verkregen nul.

13.—Elke licentie op eene frauduleuse wijze verkregen, zal nul en van geener waarde zijn, en de overtreder zal onderworpen zijn om wegens zoodanige fraudeuse handelwijze volgens wet te worden vervolgd.

Boete voor verkoopen zonder licentie of op verkeerde plaats.

14.—Wanneer iemand eenige der voormelde dranken bij de groote of kleine maat zal verkoopen, zonder eene licentie bij de groote of kleine maat respectievelijk te hebben verkregen, of zulk eene licentie verkregen hebbende, eenige zulke dranken zal verkoopen, uitgezonderd op de plaats in de licentie genoemd, zal hij vervallen en onderworpen zijn aan de straffen en boeten op personen gelegd die overtuigd zullen zijn van zulke dranken verkocht te hebben zonder licentie.

Baljuw, enz. kan drank verkoopen zonder licentie.

15.—Niets in deze wet vervat, zal strekken of uitgelegd worden te strekken eene licentie te vereischen, ten verkoope van eenige der dranken voormeld, door eenen baljuw of an-

deren beambte, handelende uit kracht en autoriteit van eenig hof, rechter of landdrost.

16.—Geen verkooper in het klein zal mogen verkoopen, of een taphuis of kantien open houden tot den verkoop van zulke dranken als voormeld, noch toelaten dat die en eenige van dezulke gedronken of geconsumeerd worden, gedurende eenig gedeelte van den Zondag, of op kerkelijke feestdagen, of tusschen de uren van negen des avonds en zes in den morgen van eenigen anderen dag; uitgenomen in hotels ten behoeve van reizigers; en eenig persoon dit artikel overtredende zal, bij overtuiging, zijne licentie verbeuren en niet toegelaten worden om in het vervolg een licentie te bekomen.

Tijden binnen welken geen drankverkoop wordt toegelaten.

17.—Eenig persoon, die moedwillig eenige wijnen, sterke of gefermenteerde dranken door hem ten verkoop aangeboden, vervalscht of doet vervalschen, zal onderworpen zijn, bij overtuiging, aan de boeten bij de wet bepaald of te worden bepaald, voor den verkoop van sterke dranken zonder licentie.

Boete op vervalschen van drank.

18.—Eenig persoon die wijnen, sterke of gefermenteerde dranken, vervalscht als in het laatst voorgaand artikel bedoeld, zal verkoopen, of doen verkoopen, of ten verkoop aanbieden of doen aanbieden, zal onderhevig zijn, bij overtuiging, aan de boeten bij de wet bepaald of te worden bepaald voor den verkoop van sterke dranken zonder licentie.

Boete op verkoopen van vervalschten drank.

19.—Tot de betere instandhouding van de publieke rust en orde, zal het eenigen landdrost of vrederechter binnen zijne jurisdictie geoorloofd zijn om ten allen tijde binnen eenige herberg of kantien te gaan, waarin eenig oproer of eenige rustverstoring zal plaats vinden of plaats gevonden zal hebben, en de overtreders uiteen te drijven of in veilige bewaring te stellen; en aan eenigen landdrost, vrederechter, cipier, constabel of ander bevoegd beamte, om eenig huis waaraan eene licentie om in 't klein te verkoopen verleend is, binnen te gaan, wanneer daar eenig oproer of rustverstoring plaats heeft of gehad heeft, of eenig huis bekend zijnde, of dat bevonden wordt, bezocht te worden door mannen of vrouwen van algemeen bekende slechte faam en karakter, ten einde alle oproerverwekkende of rustversturende of drinkende lieden daarin, (zijnde geene *bonâ-fide* huisvesters aldaar), en alle personen zijnde of blijvende daarin (geene *bonâ-fide* bewoners des huizes zijnde), tusschen of binnen de uren hierin te voren verklaard ongeoorloofd te zijn, te verdrijven, en indien de houder der licentie voor of van eenig zulk huis, of de persoon die de bewaarder of opzichter daarvan in dien tijd zijn zal, zulken landdrost of anderen persoon als voormeld zal weigeren te admitteeren, of hen zal tegengaan of verhinderen om de rustversturende, opschudding makende en drinkende of ongeoorloofd tusschen de vorengemelde uren daarin blijvende personen te verdrijven, zal de houder der licentie bij overtuiging gestraft

Onderdrukken van rustverstoring.

worden met eene geldboete geen vijftig ponden sterling tebovengaande en bij gebreke van betaling met gevangenisstraf geen zes maanden tebovengaande.

Verkoop van drank aan kleurlingen verboden.

20.—Geen gelicentieerde handelaar zal gerechtigd zijn, aan eenigen kleurling wijn of gedistilleerden of gefermenteerden drank te geven, te verruilen, te verkoopen of op eenige andere wijze af te staan; zulks doende zal hij onderworpen zijn aan de straffen bij het laatst voorgaande artikel bepaald.

Verkoop, enz., van drank aan minderjarigen verboden.

21.—Geen gelicentieerde handelaar in sterken drank zal vermogen wijn, gedistilleerde of gefermenteerde dranken te verkoopen, te geven, te verruilen of op eenige andere wijze af te staan, aan eenigen minderjarigen persoon, zonder toestemming van diens ouders, voogden of wettige verplegers, op straffe, bij overtreding van dit artikel, van eene boete van vijftig pond sterling of bij gebreke van betaling, van gevangenisstraf voor zes maanden.

Verkoop van drank aan persoon omtrent wien de drankverkooper gewaarschuwd is geworden zulks niet te doen verboden onder boete.

22.—Niemand zal vermogen, met of zonder licentie, wijn of eenige andere dranken als voormeld aan eenigen persoon te verkoopen, te verruilen, te geven of op eenige andere wijze af te staan of toe te reiken, wanneer hij door den magistraat, of den man of de vrouw, of eenigen anderen aanverwant van zoodanigen persoon of door eenigen anderen in hem belangstellenden persoon, zal zijn gewaarschuwd, dat hij of zij in de gewoonte is zich aan dronkenschap schuldig te maken, en door zoodanigen landdrost, aanverwant of ander belangstellenden persoon verzocht wordt aan zulken persoon als voormeld geen wijn of eenige andere bedwelmende dranken te verkoopen of op eenige andere wijze af te staan; en in geval van eenige overtreding van de bepalingen in deze afdeeling vervat of eenig gedeelte daarvan, zal de overtreder onderworpen zijn aan eene boete, niet tebovengaande vijftien pond sterling, of drie maanden gevangenisstraf met of zonder harden arbeid voor de eerste overtreding, en zes maanden gevangenisstraf met of zonder harden arbeid voor elke volgende overtreding, en daarenboven gehouden zijn tot schadevergoeding van boete of eenig ander leed aan den persoon aan wien hij zulken drank als voormeld zal hebben verkocht of toegereikt, en waarin zoodanige persoon tengevolge daarvan mocht zijn vervallen; zoo mede tot vergoeding van alle schade door zoodanigen persoon, alzoo onder den invloed des dranks voormeld handelende, aan eenigen anderen persoon of aan de bezittingen van eenigen anderen persoon toegebracht of veroorzaakt. En in geval van eenige verkooping in eenig geval als opgemeld van eenigen drank als voormeld op credit, zal het koopsbedrag niet in eenig gerechtshof mogen worden verhaald.

Straf voor lastige dronkenschap en rustverstoring.

23.—Wanneer iemand, wie hij ook zijn moge, zal worden gevonden dronken zijnde en in eenige straat of andere publieke

of opene plaats ten gevolge daarvan nederliggende, of door luidruchtig geschreeuw, vloeken, of andere vuile taal, of op eenige andere wijze de publieke rust verstorende, zal zoodanig persoon naar de naaste gevangenis mogen worden gebracht, en voor elke overtreding door eenen competenten rechter mogen worden gestraft met boeten en gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, naar den aard der overtreding, en de verlichtende of verzwarende omstandigheden daarbij voorkomende, doch zal in geen geval de boete minder dan twintig shillings sterling zijn of de gevangenisstraf minder dan veertien dagen, om den anderen dag rijstwater.*

24.—Eenig persoon, eenige licentie bij de groote of kleine maat als voormeld verkregen hebbende, zal (uitgezonderd in gevallen zoo als hierna is uitgezonderd), op de eene of andere zichtbare plaats, op de buitenzijde van het gebouw waaruit sterke en gefermenteerde dranken verkocht worden, een uithangbord aan den muur plaatsen en vasthechten, waarop in groote, zichtbare en leesbare letters, van ten minste twee duim in lengte, zal geschilderd zijn zijn volle naam (of in geval van vennootschappen de naam of titel van de firma, of de vennootschap), en onder dezen naam of titel, de woorden "gelicentieerde handelaar of handelaars in wijnen, moutdranken, en sterke dranken, bij de groote of kleine maat" (naar het geval zijn mocht), en zal zulk uithangbord in goeden stand houden gedurende de voortdoring van zulke licentie; en in gebreke blijvende van zulk uithangbord vast te hechten, of hetzelfde in stand te houden op de wijze als voorzegd, zal hij vervallen in en onderworpen zijn aan eene boete, niet te boven gaande vijf pond sterling, en in geval het geheele opgelegde bedrag der boete en van de kosten niet binnen drie dagen na de uitspraak des rechters zal betaald zijn, dan tot ingevangenisplaatsing, niet te boven gaande eene maand, en niet minder dan eene week, tenzij de boete en onkosten vroeger betaald worden. Doch niets in deze wet vervat zal zoo uitgelegd worden, als of er eenig uithangbord vereischt wordt, vastgemaakt of geplaatst te worden voor eene herberg, hotel of logieshuis.

Uithangbord van
drankverkooper.

25.—Elk persoon die zulke licentie niet zal hebben bekomen als voormeld, en eenig zulk uithangbord zal vasthechten voor of aan zijn huis, winkel of pakhuis, of wie schilderen of eenige notitie geven zal, te kennen gevende dat hij een handelaar is in de dranken voormeld of eenige van hen, zal voor iedere overtreding vervallen in, en onderhevig zijn aan, de straffen en boeten op personen gelegd, die overtuigd worden van eenige der dranken als voormeld verkocht te hebben zonder licentie.

Straf voor hebben
uithangbord zonder
licentie.

* Zie tevens Artikels 38 en 40 van Hoofdstuk XI (Over Politie-Constabels.)

Onderzoek van huizen waar drank wordt verkocht of waaraan uithangbord verschijnt.—Inbeslagneming van drank.

26.—Het zal geoorloofd zijn aan alle landdrosten en vrederechters, in hunne respectieve jurisdictien, huizen waar drank in het klein verkocht wordt of voor welke (als bij artikel 24 is gelast), eenig uithangbord of eenige andere bekendmaking aanduidende dat eenige der dranken daarin vermeld bij de kleine maat verkocht worden, is geplaatst, binnen te gaan en te eischen de licentie te zien, en wanneer dezelve niet vertoond wordt en daarvoor geene goede en genoegzame reden gegeven zal worden, zal het voor hen wettig zijn om alle dranken welke daarin worden gevonden, zooals in deze wet gemeld, alsmede de vaten waarin dezelve zijn, in beslag te nemen, en zulke dranken en vaten aan het gouvernement verbeurd te verklaren; en de bewoner van zulk huis zal beschouwd worden een ongelicentieerde handelaar te zijn, en zal vervallen in en onderhevig zijn aan de straffen en boeten door deze wet opgelegd op personen overtuigd van eenige der gezegde dranken zonder licentie te hebben verkocht. Mits echter, dat de redelijke onkosten van zulke beslagneming uit de opbrengst van de dus verbeurde artikelen zullen worden betaald.

Dagvaarding van persoon verdacht drank ongeoorloofd te verkoopen en van getuigen.

27.—Wanneer eenig persoon, onder eede, informatie voor den landdrost zal geven, en waarschijnlijke redenen zal aantoonen, waarom bij iemand verdacht houdt van eenige der dranken als voormeld zonder licentie te verkoopen, zal het voor zulken landdrost binnen zijne jurisdictie geoorloofd zijn om zulken verdachten persoon voor hem te dagvaarden, zoo ook eenigen anderen persoon, welken zulk een landdrost zal vermeenen in staat te wezen in zulke zaak goede getuigenis te geven, om voor hem geexamineerd te worden op de beschuldiging tegen zulk eenen verdachten persoon; en zoo zulke personen, aldus als getuigen gedagvaard, zouden weigeren te verschijnen, of zullen weigeren om onder eede onderzocht te worden en getuigenis te geven als voormeld, zal het gezegden landdrost geoorloofd zijn om ieder zulken overtreders in hechtenis te stellen voor een tijd niet te boven gaande eene maand, of totdat hij niet langer weigeren zal geexamineerd te worden en getuigenis te geven als voormeld.

Geen rechtsverhaal voor drank op crediet in zekere kleine mate verkocht.—Betaling te geschieden in geld.

28.—Niemand zal gerechtigd zijn tot, of eenige zaak, actie of proces mogen aanvoeren of brengen tot, verhaal van eenige som gelds, voor of op rekening van eenige sterke dranken, wijn, of ander bedwelmende dranken, op crediet verkocht in eenige hoeveelheid minder dan de hoeveelheid toegelaten onder eene licentie in het groot op eenmaal te verkoopen; en in geval enig persoon van iemand enig onderpand, bij wijze van securiteit voor de betaling van eenige som of sommen gelds voor zulke dranken aldus verkocht verschuldigd, nemen of ontvangen zal, of in betaling daarvan enig artikel, wat het ook zij, in plaats van geld, nemen of ontvangen zal, zal iedere persoon zoo overtredende, en daarvan overtuigd wor-

dende, vervallen in en onderhevig zijn aan betaling van eene boete, niet te boven gaande twintig pond sterling, noch minder dan tien pond sterling, voor ieder pand zoo aangenomen, of door hem ontvangen, en de persoon of personen aan wien zulk pand behooren zal, zal hetzelfde recht hebben tot terugbekoming van zulk pand, of de waarde daarvan, als ware het niet als een pand gegeven.

29.—Niemand zal eenig verhaal in rechten hebben voor eenige der dranken in deze wet vermeld, welke onwettiglijk zullen verkocht zijn; nog zal eenige ongelicentieerde verkooper bij de kleine maat eenig verhaal in rechten hebben voor eenige dranken onwettiglijk verkocht, en alle contracten, rekeningen, handschriften, verbandbrieven en andere geschriften, als securiteit gegeven voor betaling van schulden voor eenige van de hierin vermelde dranken gemaakt, of door een ongelicentieerden handelaar verkocht (met uitzondering van negotiabele instrumenten, in handen der houders voor waarde genoten, zonder kennis te dragen van de onwettigheid), zullen zijn en worden hierdoor verklaard voor nul en van geene waarde.

Geen rechtsverhaal voor drank onwettig verkocht. —Securiteit daarvoor gegeven ongeldig.

30.—En tot betere voorkoming en tegengaan van de misdaad van dronkenschap, zij het verder vastgesteld, dat het aan eenigen landdrost, voor zooverre als hij jurisdictie hebben zal, zal vrijstaan, bij herhaalde overtuiging van de misdaad van dronkenschap tegen eenigen persoon (eene gehuwde vrouw of minderjarige uitgezonderd), of op aanklachte van eenige gehuwde vrouw tegen haren man, of van eenigen aanverwant of crediteur, of van eenig lid eens kerkerdaards of ander kerkelijk opzicht tegen eenig lid van de gemeente waarover zulk opzicht bestaan mocht, of van eenig ander belanghebbende, dat zoodanig persoon tegen wien zulke aangifte zal zijn gemaakt, zoodanig verslaafd is aan het misbruik van sterken drank dat hij aan herhaalde dronkenschap zich schuldig maakt,—zoodanigen persoon bij overtuiging van zulke aanklachte te plaatsen onder curatoren voor eenen bepaalden of onbepaalden tijd, met dezelfde macht over den persoon en de goederen van zoodanigen dronkaard als volgens de wetten wordt toegekend aan curatoren over krankzinnigen of minderjarigen, doch zal het aan het rondgaande of eenig hooger gerechtshof vrijstaan, bij aanzoek daartoe en op gegronde redenen, zoodanigen persoon van zijne onderworpenheid aan zulk curator-schap te ontslaan, of den bepaalden tijd daarvan te verkorten.

Onder curateele stelling van dronkaards.

31.—Het zal niet noodig zijn voor eenigen persoon, om eene licentie uit te nemen voor het brouwen van bier of het distilleeren van sterke dranken, en al zulke personen die eenige zulke dranken zullen verkoopen uit de eerste hand zullen geen licentie daarvoor behoeven uit te nemen, indien bij de groote maat verkocht.

Geen licentie benodigd voor brouwen of distilleeren; of verkoop uit de eerste hand.

Jurisdictie der
gerechtshoven be-
treffende overtre-
dingen.

32.—Alle overtredingen tegen deze wet zullen voor den landdrost, binnen wiens jurisdictie zij gepleegd zijn, mogen worden gebracht en door hem beslist.

Persoon vervolgd
gepresumeerd
geene licentie te
hebben, tenzij ge-
produceerd.

33.—In alle rechterlijke onderzoeken tegen eenigen persoon wegens het verkoopen of verhandelen van eenige dranken als voormeld zonder licentie, tegenstrijdig met de voorzieningen van dit hoofdstuk, zal zoodanige persoon beschouwd worden geen licentie te hebben, tenzij hij bij het verhoor der zaak zijne licentie zal vertoonen of anders genoegzaam bewijs zal leveren dat hij behoorlijke licentie heeft verkregen.

Kracht der bewijs-
levering in drank-
zaken.

34.—Het zal geoorloofd zijn voor iederen zoodanigen landdrost als voormeld, in eenige procedures tegen eenigen persoon voor den verkoop van drank in het klein zonder licentie als hierna vermeld, om te beslissen op de daadzaken van zulk verhandelen of verkoopen overeenkomstig de voorkomende omstandigheden van de zaak, en de redelijke daaruit af te leiden gevolgtrekkingen, en het zal aan zulken landdrost vrijstaan om zulke daadzaken bewezen te vinden, zonder directe getuigenis dat geld of waarde is gegeven geworden voor drank of dranken voorgewend te zijn verkocht of verhandeld bij de kleine maat.

Straffen voor over-
tredingen van
drankwet.

35.—In iedere zaak waarin eenig landdrost reden zien zal eenigen persoon te veroordeelen voor de hieronder volgende overtredingen, zal de misdadige persoon vervallen en onderhevig zijn aan de straffen en boeten hieronder gespecificeerd, namelijk:—

Wegens het verkoopen, verhandelen, of van de hand zetten van wijn en sterke dranken, likeuren, moutdranken of jopenbier, zonder licentie, voor de eerste overtreding eene geldboete van niet minder dan vijf pond, en niet te boven gaande vijftig pond sterling; en bij gebreke van betaling, gevangenisstraf voor niet te boven gaande drie maanden;

Voor de tweede of volgende overtreding, gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, voor niet korter dan drie en niet langer dan zes maanden;

Met verbeurdverklaring, bij elke overtreding van alle in des overtreders bezit of beheer gevondene hierin voormelde sterke dranken; hebbende de gerechtsbode van het district, bij of na elke overtreding het recht tot visitatie van de gebouwen, erven of voertuigen van den overtreder, zullende alle hierin voormelde verbeurd-verklaarde sterke dranken publiek worden verkocht door dien gerechtsbode, en de opbrengst, na aftrek van onkosten, in de publieke schatkist gestort worden.

Ambtenaren op
suspicie van smok-
kelhandel, onder-
zoek in te stellen.

36.—Landdrostklerken, veldcornetten, vrederechters, baljuws en politie-constabels zullen verplicht zijn, wanneer er redelijke gronden van suspicie bestaan dat een of andere persoon of personen, geen gelicentieerde handelaar in sterken drank zijnde, sterken drank verkoopen, om zonder enig verzuim een nauwkeurig onderzoek in te stellen, en bij over-

trekking in eene boete vervallen van twintig pond sterling, of bij gebreke van betaling gevangenisstraf van drie maanden.

37.—Publieke aanklagers der verschillende hoven zullen verplicht zijn, in alle gevallen waar kleurlingen wegens dronkenschap worden voorgebracht, het meest nauwkeuring onderzoek in te stellen naar de oorzaak van de dronkenschap, en de plaats waar, en den persoon door wien, aan hen drank is verschafft, ten einde prosecutie tegen den persoon te kunnen instellen wegens onwettigen handel in sterken drank.

Publieke aanklagers onderzoek in te stellen in geval van dronkenschap van kleurlingen.

38.—Wanneer het ook ter kennis van een landdrostklerk of vrederechter wordt gebracht dat er redelijke gronden van suspicie bestaan dat een of ander kleurling sterken drank gekocht of gekregen heeft van een gelicentieerden handelaar in sterken drank, of eenigen anderen persoon, om zulken kleurling op te roepen om onder eede te verklaren waar hij zulken drank gekocht of gekregen heeft, en bij weigering om zulke verklaring af te leggen zal zulk kleurling vervallen onder eene boete van twee pond sterling, of, bij gebreke, gevangenisstraf van niet te boven gaande eene maand.

Om kleurlingen te ondervragen.

39.—Landdrostklerken, veldcornetten, vrederechters, en baljuws zullen verder verplicht zijn om de namen van de personen die aan hen informatie geven omtrent smokkelhandel in sterken drank, geheim te houden, tenzij dat het noodig bevonden wordt om den persoon die de informatie gegeven heeft als getuige op te roepen.

Geheimhouding omtrent verkregen informatie.

40.—Bij overtreding van de bepalingen van artikels 36, 38 en 39, zal het niet noodig zijn om den gesmokkelden drank aan het gerechtshof als bewijs te produceeren, zullende de verklaringen van getuigen, wanneer voldoende bewezen, worden beschouwd genoegzame bewijzen te zijn van de overtreding.

Productie van drank bij gerechtshof niet vereischt als bewijs.

41.—Eenig landdrost of vrederechter zal gerechtigd zijn, op redelijke gronden van suspicie bij hem aangebracht, dat daar eenig persoon handelt in drank in strijd met de bepalingen van deze wet, eenen lastbrief te verleenen tot onderzoek van den winkel of ander gebouw waarin men vermoedt dat drank aangehouden wordt.

Huisdoorzoeking op suspicie van drankverkoop.

42.—Eenig persoon die sterken drank van buiten dezen Staat wil invoeren in eenige hoeveelheid, gelijkstaande met of boven die waarvoor in geval van verkoop eene licentie voor verkoop bij de groote maat vereischt wordt, moet zich vooraf voorzien van een permit van eenen landdrost of resident vrederechter vermeldende de geaardheid en kwantiteit van drank die men begeerig is in te voeren, en de plaats waar van daan besteld, en waar te worden afgeleverd, op straffe bij verzuim van verbeurdverklaring van al zulke zonder permit ingevoerde sterke dranken, met en benevens boete niet te boven gaande vijftig pond sterling, en bij gebreke van betaling, gevangenisstraf met of zonder harden arbeid niet te boven gaande drie maanden.

Permit vereischt voor invoer van drank, bij de groote maat.

Permit vereischt
voor vervoer van
drank.

43.—Geen sterke drank in eenige hoeveelheid gelijkstaande met of boven die waarvoor in geval van verkoop eene licentie voor verkoop bij de groote maat vereischt wordt, zal van eene plaats naar eenig andere, binnen dezen Staat, vervoerd worden, tenzij voor het vervoer daarvan een permit verkregen wordt van den landdrost van het district, of den resident vrederechter van de wijk van waar het vervoer geschieden zal; zulk permit zal moeten vermelden den naam des afzenders, de hoeveelheid te verzenden en aan wien dezelve wordt verzonden, op straffe bij verzuim van verbeurdverklaring van al zulke permit vervoerde sterke dranken, met en benevens eene boete niet te boven gaande vijftig pond sterling, en bij gebreke van betaling, gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, niet te boven gaande drie maanden.

Permit vereischt
voor invoer van
drank geprodu-
ceerd in naburige
Staten en Kolo-
nien; verkoop van
den drank.

44.—Eenig persoon die sterke of gefermenteerde dranken de opbrengst zijnde van eenigen naburigen Staat of Kolonie, invoert, zal verplicht wezen bij den eersten landdrost of resident vrederechter aanzoek te doen, voor het in de vorige artikelen bepaalde permit en zal zulke dranken of op publieke markten of na verkrijging eener licentie ten bedrage van vijf pond sterling aan gelicentieerde handelaren op dorpen bij de groote maat, kunnen verkoopen; zullende zoodanige licenties alleen geldig zijn voor twee maanden en voor niet meer dan een wagenvracht. Door de groote maat wordt verstaan twee "imperial gallons."

Strafbepaling voor
niet hebben van
permit.

45.—Wanneer een persoon, die overeenkomstig het laatst voorafgaand artikel verplicht is, een permit uit te nemen, daaraan niet voldoet, zal hij onderworpen zijn aan dezelfde strafbepalingen, als voorzien bij artikel 42; zullende een afdruk van artikels 42, 43, 44, en 35 worden angeplakt bij de tolhuizen aan de verschillende paden inkomende in dezen Staat.

Procedures bij ap-
pél van het land-
drosthof.

46.—Eenig persoon die door het vonnis van eenigen landdrost van eenige misdaad tegen eenige van de voorzieningen van deze wet begaan, veroordeeld is, mag (zoude hij zulks goeddunken), zulke veroordeeling in appél of herziening brengen; mits hij binnen drie dagen na den dag van zulke veroordeeling, genoegzame securiteit geven zal tot genoegen van den veroordeelenden landdrost voor dubbel het bedrag van de opgelegde geldelijke boete, dat hij zulk appél of herziening voor het eerstvolgende hof zal brengen, en ook dat hij er voor instaan zal dat aan het vonnis van het hof waarvoor het appél of herziening zal gebracht worden, zal worden voldaan, in geval het vonnis waartegen hij geappelleerd heeft door zulk hof mocht bekrachtigd worden, alsmede tot betaling der kosten van zulk appél of herziening. En in geval de veroordeelde persoon reeds in gevangenis zal geplaatst zijn, zal hij, zulke securiteit als voormeld gevende, vrijgelaten worden van zijn gevangenschap, gedurende het verhoer en de voortzetting van zulk appél of herziening.

47.—Eene helft van het bedrag van iedere boete of verbod, betaald of geheven bij rechterlijk vonnis op eenige overtreiding tegen de voorzieningen van deze wet, zal bij ontvangst daarvan betaald worden in de publieke schatkist, en de andere helft aan den persoon op wiens informatie het vonnis zal zijn verkregen, tenzij zulk persoon weigeren zal dezelve te ontvangen, in welk geval ook die helft in de publieke schatkist wordt gestort.

Bedrag van boeten hoe besteed.

48.—In de uitlegging van de meening dezer wet, zal de term landdrost moeten worden verstaan te meenen de landdrost of alle zoodanige personen aan wien de plichten en functien van eenen landdrost zullen zijn opgedragen; en van personen sprekende, zal het enkelvoudig getal het meervoudige insluiten; en waar het mannelijke geslacht alleen gemeld wordt, zal ook het vrouwelijke daaronder begrepen zijn wanneer zulks zal noodig bevonden worden om aan het doel van deze wet te beantwoorden; en waar gemeld wordt de *Gouvernements-Courant*, zal moeten worden verstaan zoodanig nieuwsblad of andere publicatie waarin gewoonlijk alle wetten of andere officieele geschriften gepubliceerd worden.

Uitleg van bewoordingen.

49.—Het hof van den landdrost heeft jurisdictie in alle overtredingen van deze wet; waarvoor speciale jurisdictie wordt verleend.

Landdrosthof heeft jurisdictie betreffende overtredingen.

SCHEDULE.

VORM A.

LICENTIE IN HET GROOT.

Ik, _____, landdrost van het district van _____, op dezen dag van _____, 18 _____, autoriseer en volmachtig hierdoor _____, wonende te _____, en die het bij de wet vereischte certificaat geproduceerd heeft, bij de groote maat wijnen, sterke dranken en moutdranken te verkoopen, te en nergens anders, voor den tijd van _____, gerekend van den _____ en niet langer.

Op Schedules.—Vorm van licentie voor drankverkoop bij de groote maat.

(Geteekend)

VORM B.

LICENTIE IN HET KLEIN.

Ik, _____, landdrost van het district van _____, op dezen dag van _____, 18 _____, autoriseer en machtig hierdoor _____, wonende te _____ (en die mij het certificaat, door de wet geeischt, geproduceerd heeft), bij de kleine maat, wijnen, sterke dranken, moutdranken, en jopenbier, te verkoopen, te _____ en niet elders, voor den tijd van _____, gerekend van den dag van _____, 18 _____, en niet langer.

Vorm van licentie voor drankverkoop bij de kleine maat.

(Geteekend)

[Bovenstaande vorm is toepasselijk, in geval van een taphuis of kantien. Wanneer het certificaat de licentie waarvoor applicatie gedaan wordt beschrijven zal den verkoop van dranken, *niet* gedronken of geconsumeerd te worden op den eigendom, te autoriseeren, zullen de woorden: "Deze licentie niet te autoriseeren den verkoop van eenige der voormelde dranken, gedronken of geconsumeerd te worden op den eigendom," er bij gevoegd worden. Wanneer het certificaat de licentie zal beschrijven, als wenshende de autorisatie tot het houden van een herberg, hotel of logieshuis, zullen de woorden: "Deze licentie te autoriseeren het houden van eene herberg, hotel of logieshuis, maar geen taphuis, of kantien," er bijgevoegd worden.]

VORM C.

CERTIFICAAT GEGEVEN TE WORDEN DOOR DE COMMISSIE.

Vorm van certificaat gegeven te worden door commissie.

Wij, leden der commissie tot uitreiking van drank-licentien voor het district _____, certificeeren hierbij dat _____ gerechtigd is eene licentie te ontvangen tot verkoop van wijnen, sterke dranken, moutdranken en jopenbier, bij de groote (of kleine) maat, te _____, in de _____ straat. En wij certificeeren verder, dat gezegde _____ voor zulke licentie aanzoek gedaan heeft op den _____ 18 _____, en met het doel een taphuis of kantien te houden, (of "om de voormelde dranken te verkoopen, doch niet op den eigendom gedronken of geconsumeerd te worden," of "om een hotel, herberg of logieshuis te houden," naar het geval zijn mocht), welke applicatie werd toegestaan; de licentie te eindigen op den 31 December 18 _____.

Geteekend te _____, dezen _____ dag van _____, 18 _____.

(Geteekend) A.B.,
C.D., (enz.),
Leden der Commissie.

VORM D.

BORGACTE.

Vorm van borgacte.

Voor mij, _____, landdrost van _____, op den _____ dag van _____, 18 _____, compareerde A. B., wonende te _____, die erkent bij deze schuldig te zijn aan den Staatspresident van den Oranjevrijstaat, representerende 't gouvernement daarvan, de som van honderd pond sterling, en C. D. en E. F. erkennen afzonderlijk verschuldigd te zijn aan den Staatspresident voornoemd, de som van vijftig pond sterling, geheven te worden op hunne goederen en landerijen, onder voorwaarde dat gezegde A. B. niet frauduleuselijk zal verdunnen of vervalschen eenigen drank, door hem te worden verkocht, en zal bij den verkoop daarvan geene maten gebruiken die niet de volle maat houden; en zal zelf niet beschonken worden, noch dronkenschap of zuiperij op zijn eigendom toelaten; en

zal geene dobbelarij veroorlooven; noch zal hij wetens toelaten mannen of vrouwen van bekende slechte faam op zijn eigendom te verzamelen, noch zal hij zijn huis open laten, noch daarin eenige drinkerij toestaan (uitgezonderd ten grieve van de inwoners), tusschen de uren van acht des avonds en zes in den morgen, op eenigen dag; noch zal hij eenigen drank verkoopen op eenig gedeelte van den Zondag of op eenen kerkelijken feestdag, maar zal goeden regel daarin houden bij nacht en bij dag; zoodoende zal deze borgacte van geen gevolg zijn, doch anders anders in volle kracht blijven.

VORM E.

LASTBRIEF TOT AANSLAG EN VERKOOP.

Aan _____, bode van het hof van den landdrost van _____ . Vorm van vonnis tot executie, enz.
 Dewijl _____ (naam des overtredders), van _____ op den _____ dag van _____, 18 _____, voor dit hof werd schuldig bevonden aan het overtreden van artikel _____, van hoofdstuk CVIII van het wetboek, en gevonnisd werd tot verbeurte (als eene boete), van de som van £ _____ sterling; zoo dient deze U te autoriseeren en te gelasten, dat gij tot verhaal van gemeld vonnis de goederen en haven van den gezegden in beslag neemt, en bij verkoop daarvan de som van £ _____ doet heffen met de kosten van het proces, bedragende verder de somma van £ _____, gezamenlijk met uwe onkosten daartoe betrekkelijk, en relateer aan den registrateur van dit hof al hetgeen gij op kracht hiervan gedaan hebt, waarvoor dit uwe volmacht en autoriteit zal zijn.
 Gegeven onder mijne hand te _____, dezen _____ dag van _____, 18 _____.
 (Geteekend)

Registrateur van het hof.

HOOFDSTUK CIX.

OVER HET BROUWEN EN MISBRUIK VAN KAFFERBIER (JUALA).

1.—Eenig kleurling, die wensch kafferbier (juala) te brouwen, met voornemen een drink- of bierpartij te geven, zal Verlof en licentie voor kleurlingen om juala te brouwen voor partij. verplicht wezen, met schriftelijke toestemming van zijn dienstheer, daartoe verlof van den landdrost van het district of van den veldcornet of vrederechter der wijk waaronder hij of zij sorteert te bekomen, en eene licentie van een pond sterling voor elke partij uit te nemen.

2.—Geen kleurling die een drink- of bierpartij geeft en andere kleurlingen daartoe uitnoodigt, zal daarbij toelaten Genoodigde kleurlingen passen te hebben. kleurlingen die niet voorzien zijn van behoorlijke passen van hunnen dienstheer of ander daartoe gekwalificeerden persoon.

Zondags geen bierpartijen.

3.—Geen kleuring zal het recht hebben des Zondags bierpartijen te geven.

Boete voor overtreding dezer wet.

4.—Elke kleurling zich schuldig makende aan de overtreding van eenige bepaling van dit hoofdstuk is onderhevig aan eene geldboete van vijf pond sterling, of bij gebreke van betaling aan gevangenisstraf van twee maanden, met of zonder harden arbeid.

Licentievormen voor beambten.—Verantwoording door hen.

5.—De veldcornetten en vrederechters zullen van gouvernementswege voorzien worden van de noodige licentievormen, in duplo gedrukt en ingebonden; zij zullen kwartaalsgewijze verantwoording doen aan den landdrost van hun district, van de door hen ontvangene licentiegelden, en zullen gerechtigd zijn tot vijf percent. op het door hen ontvangen bedrag.

Zegels voor licenties.

6.—De licenties door landdrosten uitgereikt ingevolge de bepalingen van dit hoofdstuk zullen, op de gewone wijze, met zegels voor het bedrag bepaald bij artikel 1 belegd worden.

Wanneer beambten verlof bierpartijen kunnen weigeren.

7.—Landdrosten, veldcornetten en vrederechters zijn gerechtigd het verlof en de licentie in artikel 1 bedoeld te weigeren, in alle gevallen waar zij meenen dat zulk eene drink- of bierpartij tot nadeel of hinder van het publiek zou strekken.

Gerechtshof van landdrost heeft jurisdictie in deze.

8.—Het gerechtshof van den landdrost heeft jurisdictie in gevallen van overtreding der bepalingen van dit hoofdstuk.

HOOFDSTUK CX.

OVER CLUBHUIZEN.

Uitleg van de benaming "Vereeniging."

1.—Voor de doeleinden van de bepalingen van dit hoofdstuk wordt onder de benaming "vereeniging," verstaan alle vereenigingen, societeiten of clubs, waarvan de leden door onderlinge contributies bijdragen tot het aankopen van sterke dranken om op de plaats zelve te worden geconsumeerd, en niet voor het oogmerk om daarmede winst of nering te drijven, of buiten de plaats der vereeniging te worden genoten.

Vereeniging niet toegelaten op erf van gelicentieerden handelaar.

2.—Het zal aan geen gelicentieerden handelaar in sterke dranken geoorloofd zijn om op het erf of in het gebouw waar hij zijne bezigheid drijft, of in eenig naburig aan hem behoorend gebouw eene vereeniging op te richten of toe te laten dat die opgericht worde.

Plaatsen waar vereenigingen kunnen worden opgericht.

3.—Geene vereenigingen mogen worden opgericht of toegelaten buiten op gevestigde dorpen of steden, of op erkende gouvernements-delverijen.

Verlof vereischt tot oprichting.

4.—Geen vereeniging als voormeld zal wettiglijk kunnen worden opgericht of kunnen bestaan, tenzij vooraf de toestemming tot oprichting schriftelijk zal zijn verzocht aan en verkregen van den landdrost van het district, alwaar de op-

richting plaats heeft. Bij zoodanig aanzoek zal de acte van oprichting, ondertekend door minstens vijftien leden ter inzage, alsmede eene kopie daarvan, ter bewaring door den landdrost, worden overgelegd, en zal de landdrost om gegronde redenen naar zijne discretie gemelde toestemming kunnen weigeren, in welk geval echter de Staatspresident op schriftelijk verzoek van partijen finaal zal beslissen.

5.—Alle vereenigingen als bedoeld in artikel 1, hetzij alreeds opgericht, of die welke in 't vervolg opgericht worden, zullen eene jaarlijksche licentie bij den landdrost van hun district moeten uitnemen van tien pond sterling, welke licentie geldig zal zijn tot en met den een-en-dertigsten December van elk jaar, en in den vorm uitgemaakt worden als opgegeven in de schedule hieraan gehecht. Licentie vereischt.

6.—Geene toestemming voor de oprichting eener vereeniging als bedoeld in artikel 1 zal aan kleurlingen kunnen worden verleend, noch zullen kleurlingen wettiglijk tot leden eener dergelijke vereeniging kunnen worden toegelaten. Kleurlingen niet als leden in clubs toegelaten.

7.—Alle vereenigingen zullen telkenmale bij uitnemen der licentie voormeld aangifte bij den landdrost moeten doen van derzelver verantwoordelijke curatoren voor het jaar waarvoor de licentie wordt uitgenomen. Curatoren der vereeniging genoemd te worden bij aanzoek om licentie.

8.—Indien bij het aanzoek vermeld in artikel 4, het vereischte bedrag der licentie niet tevens wordt overgelegd, zal de landdrost zijne toestemming tot de oprichting niet mogen geven. Bedrag van licentie bij applicatie te worden overgelegd

9.—De landdrost zal eveneens om gegronde redenen het recht hebben de jaarlijksche licentie te weigeren, en zal alsdan de vereeniging als opgeheven beschouwd worden tenzij de Staatspresident op schriftelijk verzoek van belanghebbenden anders zal beslissen. Licentie kan geweigerd worden.

10.—Ieder landdrost houdt een lijst van vereenigingen in zijn district wettiglijk opgericht, en zendt elk jaar een kopie daarvan met zijn rapport aan den Staatspresident. Landdrost houdt lijst van vereenigingen.

11.—Alle overtredingen tegen eenige der bepalingen van dit hoofdstuk worden vervolgd voor het landdrosthof, hetwelk als straf zal opleggen eene boete van niet minder dan vijf pond en niet te boven gaande vijftig pond sterling, of in gebreke van betaling, gevangenzetting van minstens veertien dagen en niet te boven gaande drie maanden. Jurisdictie van het landdrosthof.—Straf voor overtreding.

12.—De prosecutie in het laatst voorafgaand artikel vermeld zal moeten ingesteld worden tegen den verantwoordelijken curator of curatoren der overtredende vereeniging of tegen de eigenaren, bestuurders, curatoren of directeuren van eenige onwettiglijk bestaande vereeniging. Wie vervolgt moet worden.

SCHEDULE.

Schedule.

CLUB-LICENTIE.		CLUB-LICENTIE.	
No.		No.	
District		District	
den	18	den	18
verleend aan de (club of vereniging)		verleend aan de (club of vereen- ning)	
te		te	
waarvan de verantwoorde- lijke curatoren zijn		waarvan de verantwoordelijke curatoren zijn	
van af	18	van af	18 tot
tot 31 December 18		den 31 December 18	
	Landdrost.		Landdrost.

N.B.—Deze licentie in duplo zal in zijn geheel worden geschreven en niet gedrukt.

HOOFDSTUK CXI.

OVER DE PLICHTEN TUSSCHEN MEESTERS EN
DIENSTBODEN.

Kleurlingen kun-
nen zich verbinden
tot dienst.

Mondeling huur-
contract hoe ge-
wettigd.

Duur van dienst-
contract.

Vorm van dienst-
contract.

1.—Gekleurde personen kunnen zich als algemeene dienst-
boden verbinden, hetzij mondeling of in geschrift.

2.—Een mondeling contract, om wettig te zijn, zal moe-
ten worden aangegaan in het bijzijn van twee getuigen, of
zal kunnen worden bevestigd door de getuigenis van twee
personen.

3.—Schriftelijke contracten duren niet langer dan twee
jaren, en mondelinge een jaar.

4.—De vorm van een zoodanig contract luidt ongeveer
als volgt:—

No.

CONTRACT.*

Verscheen voor mij, _____, van _____, en
De eerste ondergeteekende verbindt zich aan den tweeden
ondergeteekende, voor den tijd van _____, als algemeen
dienaar.

* Omtrent zegels vereischt op schriftelijke huurcontracten zie schedule ge-
voegt bij Hoofdstuk LXV (Over de Zegelrechten.)

De tweede ondergeteekende verbindt zich aan den eersten ondergeteekende te betalen, als loon, de som van , per , met huisvesting, voedsel en kleding.

Gedaan te , op heden den dag van, 18

Als Getuigen:

5.—Algemeene dienstboden zijn dezulken die allerlei handwerk binnen of buiten 't huis, op dorpen en woonplaatsen verrichten, of vee hoeden. Wat zijn algemeene dienstboden.

6.—De respectieve hoven van landdrosten* nemen kennis van alle geschillen tusschen meester en dienstbode, en zullen met het oog op stand, karakter en gedrag in het algemeen, en in het bijzonder naar eigen discretie, de strafbepalingen der wet over de lagere gerechtshoven, toepassen, te weten: plichtverzuim, ongehoorzaamheid, brutaliteit, rustverstoring, moedwilligheid, mishandeling van dieren, achteloosheid, nalatigheid en desertie, zoo als in de verschillende afdeelingen hieronder omschreven:— Jurisdictie over geschillen tusschen meesters en dienstboden.

- (A). Wanneer de dienstbode zijn dienst niet volgens verbintenis aanvaardt;
- (B). Wanneer de dienstbode het werk niet doet zoo als door zijnen meester, of op diens last, aan hem opgedragen, volbrengt;
- (C). Wanneer hij zijn meester, wegens ongehoorzaamheid of nalatigheid, schade aandoet;
- (D). Wanneer hij onachtzaam of zonder vlijt zijn werk verricht;
- (E). Wanneer hij het aan hem opgedragen werk niet op den bepaalden tijd aanvaardt, of hetzelfde zonder noodzakelijkheid verlaat of verwaarloost;
- (F). Wanneer hij zich door den drank onbekwaam maakt tot de behoorlijke vervulling zijner plichten;
- (G). Wanneer hij op de behoorlijke, door zijn meester aangewezen, slaappleats niet overnacht;
- (H). Wanneer hij zonder verlof, in eigen belang, of in belang van anderen, iets van waarde, behoorende aan zijnen meester of diens huisgenoten, gebruikt;
- (I). Wanneer hij zijn meester of diens huisgenoten door daden, woorden of dreigementen beledigt, of diens rust verstoort;
- (J). Wanneer hij eenig dier, van of door zijn meester hem toevertrouwd, mishandelt of beschadigt, of eenig aan zijn meester behoorende goederen, moedwillig of door achteloosheid breekt of verwaarloost: **

* Over de jurisdictie van Resident en Speciale Vrederechters over klachten onder deze wet zie Artikels 9 en 19 van Hoofdstuk IX (De wet over Vrederechters.)

** Zie ook Hoofdstuk CXLV (Over de Mishandeling van Dieren.)

- (K). Wanneer een veewachter van het aan zijne zorg toevertrouwd, doch vermist, vee geen voldoende rekenschap kan geven;
- (L). Wanneer eenig goed ter bewaring, of bezorging, of oppassing aan een dienstbode door zijn meester, of door iemand anders, ten behoeve van zijn meester afgegeven, en hij daarvan geen voldoende rekenschap kan geven, of heeft laten verloren gaan;
- (M). Wanneer een dienstbode den dienst van zijn meester verlaat, om deze te verklagen en de klachte geheel ongegrond wordt bevonden;
- (N). Wanneer hij door zijn meester ergens gezonden wordt, of verlof heeft om te gaan en langer als noodig is verzuimt, of over zijn tijd, of geheel weg blijft;
- (O). Wanneer hij de schapen van zijn meester met anderen, wegens nalatigheid of met opzet, door elkander laat loopen;
- (P). Wanneer hij het aan hem ter oppassing gegeven rundvee met anderen aan eenige besmettelijke ziekte lijdende, maar hem als zoodanig bekend, door elkander laat loopen;
- (Q). Wanneer hij alle billijke bevelen van zijn meester niet gehoorzaamt.

Vonnis op klachte tegen dienstbode naar omstandigheden geregeld te worden.

7.—In geval een dienstbode door zijn meester aangeklaagd wordt, zal de landdorst het vonnis regelen met het oog op alle feiten en omstandigheid ter zake dier klachte, te weten; veroorzaakte provocatie, kosten, moeiten en tijdverzuim aan zijn meester veroorzaakt.

Vernietiging van contract bij niet vervulling.

8.—In geval van de mishandeling eener dienstbode, of niet vervulling van het contract, zal hetzelfde door den landdorst vernietigd kunnen worden.

Terechtstelling van dienstbode zonder lastbrief.— Vereffening door bemiddeling van vrederechters en veldcornetten.

9.—Zoo dikwijls als de meester klachten tegen zijn dienstbode heeft, zal hij hem voor den landdorst ter terechtstelling (zonder lastbrief) kunnen brengen. In geval van gering verzuim of oneenigheden van geringen aard, kunnen de geschillen door vrederechters en veldcornetten vereffend worden.

Gratis procederen van behoeftig dienstbode tegen heer voor loon.

10.—Wanneer een dienstbode zijn tijd heeft uitgediend zal zijn meester hem zijn loon geven; bij gebreke of weigering waarvan, zal zoodanige bediende, op eene verklaring van den veldcornet of eenig vrederechter dat hij te arm is om de kosten van het proces te betalen, voor den landdorst moeten worden toegelaten om *pro deo* tot verhaal van zijn loon te procederen.

Dienstbode steeds tot dienst gereed te zijn.

11.—Van een dienstbode wordt vereischt (gezond zijnde), ten allen tijde tot den dienst van zijn meester gereed te zijn.

Contract alleen ontbonden door vonnis of overeenkomst.

12.—Geen contract zal, wegens de beslissing van eenig geschil tusschen den meester of dienstbode, zonder vonnis

van den landdrost of wederzijdsche toestemming van partijen, als vernietigd of ontbonden beschouwd worden.

13.—Iemand tegen wien het bewezen wordt dat hij ter kwade trouw eens anders dienstbode heeft trachten te onderhuren, zal worden veroordeeld tot eene boete niet te boven gaande vijf pond sterling, of bij wanbetaling veertien dagen gevangenisstraf.

Straf voor onderhuren te kwader trouw.

14.—Alle opzettelijke verzuimde dagen zullen door den dienstbode ingediend worden.

Dienstbode opzettelijk verzuimde dagen in te dienen. Schadevergoeding wegens schuld van dienstbode.

15.—Alle schaden wegens eigene schuld door een dienstbode aan zijnen meester veroorzaakt, zal hij, behoudens de op hem gelegde straf, daartoe het vermogen bezittende, geheel of ten deele moeten goed maken, waartoe de landdrost, na verhoor van partijen, vonnis kan vellen, met de kosten, executabel met een lastbrief op de gewone wijze als in civiele zaken bij de lagere hoven.

16.—Een dienstbode zal zijn meester, des vereischt, op reis binnen de bevolking in Zuid-Afrika moeten vergezellen, mits het vooruitzicht bestaat dat de meester binnen den huurtijd weder terug zal kunnen zijn; ook zal de dienstbode den meester vergezellen en dienen wanneer deze van woning binnen dezen Staat verwisselt.*

Wanneer dienstbode meester moet vergezellen op reis, bij verwisseling van woning.

17.—Niets in dit hoofdstuk vervat zal beletten om, wanneer er werkelijk misdaad door eene dienstbode gepleegd is, een voorloopig onderzoek ingesteld en hij deswege voor de bevoegde gerechtshoven geproseeueerd worde.

Prosecutie van dienstbode voor misdaden ongehinderd.

18.—Alle klachten gemaakt door een dienstbode tegen zijn meester, of door een meester tegen zijn dienstbode bij den landdrost, zal vervolgd worden door de verschillende landdrostklerken; of waar dezulken niet zijn, door hen die namens den staatsprocureur ageeren.

Wie proseeueert onder deze ordonnantie.

19.—Alle boeten verhaald onder de voorzieningen van dit hoofdstuk, zullen aan de publieke schatkist verantwoord worden.

Verantwoording van boeten.

20.—Onder de benaming van vee in dit hoofdstuk vermeld, zullen begrepen zijn paarden, rundvee, schapen, bokken, ezels, en zal het enkelvoudige ook het meervoudige getal, en het mannelijke ook het vrouwlijke geslacht aanwijzen.

Uitleg van bevoordingen.

HOOFDSTUK CXII.

DE OCTROOIWET.

1.—Een persoon, die een nieuwe uitvinding op het gebied van nijverheid doet, geschikt om als voorwerp van handel of van industrie te worden geëxploiteerd, zal het

Uitsluitelijk recht van uitvinder om uitvinding te exploiteeren verkregen door octrooibrieven.

* Voor het geval van oorlogstijd zie Artikel 30 van Hoofdstuk XL (De Krijgs- en Kommandowet.)

uitsluitend recht hebben die uitvinding tot zijn eigen voordeel te exploiteeren voor zulk een tijd en onder zulke voorwaarden als hierna zal worden bepaald.

Dit recht wordt op de hierna te noemen wijze verleend door "*octrooi-brieven*," uit te reiken door de regeering.

Ieder gerechtigd tot octrooi, alleen of met anderen.

2.—Elk persoon, hetzij burger van den Oranjevrijstaat of niet, kan een octrooi aanvragen en verkrijgen.

Hetzelfde geldt van corporaties of vereenigingen. Onder hare deelhebbers of leden moet zich echter steeds de eerste en ware uitvinder bevinden die ook als zoodanig in de octrooi-aanvraag moeten zijn aangewezen.

Twée of meer personen kunnen een gemeenschappelijk octrooi aanvragen en verkrijgen.

Aanvraag om octrooi, vergezeld te zijn met zekere documenten.

3.—Een aanvraag van een octrooi zal zoo na mogelijk in den vorm zijn als vervat in schedule A, en moet vergezeld zijn van een beschrijving der uitvinding.

Die beschrijving kan zijn *of voorloopig of volledig*.

Een voorloopige beschrijving moet het wezen der uitvinding beschrijven, en, indien noodig, door teekening vergezeld gaan.

Een volledige beschrijving moet nauwkeurig en in bijzonderheden het wezen der uitvinding en de wijze van uitvoering uiteenzetten, en, indien noodig, door teekeningen vergezeld gaan.

Beide beschrijvingen moeten aanvangen met den titel der uitvinding.

Zoo na mogelijk zullen bij de beschrijvingen de formulieren worden gevolgd zooals vervat in schedule B en schedule C.

Procedures bij voorloopige beschrijving van uitvinding wanneer gedeponereerd.

4.—In het geval eener voorloopige beschrijving zal de aanvrager ten kantore van den staatsprocureur deponeren zijne aanvraag en de daarbij behoorende voorloopige beschrijving.

De datum waarop dat geschiedt zal op dat kantoor worden aangeteekend, en op de aanvraag en de beschrijving genoteerd. Een ontvangstbewijs daarvoor zal aan den aanvrager of zijn agent worden afgegeven tegen betaling eener som gelds als genoemd in schedule K.

De aanvrager zal alsdan voor den tijd van zes maanden van af den datum van dat ontvangstbewijs *voorloopige bescherming* voor zijne uitvinding genieten, dat wil zeggen, de uitvinding mag zonder nadeel voor het later uit te reiken octrooi worden aangewend en gepubliceerd.

De inhoud van zulk een voorloopige beschrijving zal slechts door den staatsprocureur of iemand van zijnentwege worden ingezien.

In geval echter de titel of de beschrijving der uitvinding onvoldoende of te uitgebreid is, zal de staatsprocureur het recht hebben om gedurende den gezegden termijn van zes maanden en voor het uitreiken van een octrooi-brief toe te

staan of te eischen dat zulk een titel of beschrijving worde veranderd, verbeterd of volledig gemaakt. Zulk een volledig gemaakte beschrijving zal van af den datum dat daarvoor ten kantore van den staatsprocureur een ontvangstbewijs is gegeven, beschouwd worden te zijn een "volledige beschrijving" en onderworpen zijn aan alle bepalingen dezer wet omtrent volledige beschrijvingen. De bescherming daardoor verkregen zal echter ophouden na verloop van den termijn van zes maanden van af den datum van het ontvangstbewijs van de voorloopige beschrijving.

5.—In het geval eener volledige beschrijving, zal de aanvrager ten kantore van den staatsprocureur deponeren zijne aanvraag en de daarbij behoorende volledige beschrijving.

Procedures bij volledige beschrijving van uitvinding wanneer gedeponereerd.

De datum, waarop dat geschiedt, zal op dat kantoor worden aangeteekend en op de aanvraag en de beschrijving genoteerd. Een ontvangstbewijs daarvoor zal aan den aanvrager of zijn agent worden afgegeven tegen betaling eener som gelds als genoemd in schedule K.

De aanvrager zal alsdan voor den tijd van zes maanden, van af den datum van het ontvangstbewijs, dezelfde rechten en voorrechten genieten alsof een octrooi-brief voor zijne uitvinding op gemelden datum aan hem was uitgereikt.

Hij is echter niet gerechtigd eene vordering ten dien opzichte in te stellen tenzij en totdat hij een octrooi-brief ontvangen heeft.

6.—Indien de aanvrager met zijne applicatie voor een octrooi-brief wenscht voort te gaan zal hij van dat voornemen schriftelijk kennis moeten geven aan den staatsprocureur.

Procedures wanneer aanvrager voornemens is met zijne applicatie voort te gaan.

Daarbij zal hij moeten opgeven den titel der uitvinding en den dag waarop zijne aanvraag met de bijbehoorende beschrijving was gedeponereerd. Tevens zal hij het ontvangstbewijs daarvoor en de in artikels 4 en 5 bedoelde kwitantie moeten overleggen en eene som gelds betalen als vervat in schedule K.

De staatsprocureur zal daarop aan den aanvrager of zijn agent eene kennisgeving overhandigen, zoo na mogelijk in den vorm als vervat in de schedule D.

De aanvrager moet zorg dragen dat deze kennisgeving zoo spoedig mogelijk worde geplaatst, eenmaal in de *Gouvernements-Courant*, eenmaal in een nieuwsblad uitgegeven te Bloemfontein, en tweemaal in een nieuwsblad uitgegeven op of nabij de plaats waar de aanvrager zijne uitvinding gebruikt of exploiteert, of, in geval hij zulks niet doet, waar hij woont; en in geval daar geen nieuwsblad wordt uitgegeven, tweemaal in een nieuwsblad dat daar circuleert.

Het zal daarop aan iedereen, die er belang bij heeft, zich te verzetten tegen het verleenen van een octrooi-brief vrijstaan tegen betaling van een som gelds als vermeld in schedule K, een geschrift, zijne bezwaren ontwikkelend, te deponeren ten

kantore van den staatsprocureur, binnen zulk een tijd als de staatsprocureur in bovenbedoelde kennisgeving zal bepalen, welke tijd nooit minder zal zijn dan een maand.

Overwegen van
aanvraag en ver-
dere handeling
door staatsprocu-
reur.

7.—Op den tijd en ter plaatse in de kennisgeving genoemd, zal de aanvrager de nieuwsbladen overleggen, waarin die kennisgeving is gepubliceerd. De staatsprocureur zal daarop die aanvraag behandelen en overwegen en evenzoo alle bezwaren die met inachtneming van artikel 6 schriftelijk bij hem zijn ingediend.

De applicant, de bezwaarmakers en hunne respectieve getuigen zullen afzonderlijk en in afwezigheid van de anderen worden gehoord.

De Staatsprocureur kan den bijstand inroepen van deskundigen en andere personen, en heeft het recht te bepalen of en hoeveel hun door den aanvrager of door den bezwaarmaker, voor dien bijstand zal worden uitbetaald.

Evenzoo heeft de staatsprocureur het recht om te bepalen dat de kosten van behandeling van eene aanvraag, een bezwaarschrift of eene andere zaak, betrekking hebbende op het verlenen van eene octrooi-brief of het verkrijgen van bescherming onder deze wet, zullen worden betaald, hoe groot het bedrag zal wezen, en door en aan wien het moet worden voldoen. Daarbij zal zooveel mogelijk het formulier, vervat in schedule E moeten worden gevolgd. Zulk een order van den staatsprocureur kan gerechtelijk executabel verklaard worden.

Uitreiking van
certificaat voor
octrooi-brief door
staatsprocureur.

8.—Als er geen bezwaren zijn ingediend of als die ten gunste van den aanvrager zijn uitgewezen, zal de staatsprocureur een certificaat (zooveel mogelijk volgens het formulier vervat in schedule F) voor de verlening van een octrooi-brief uitreiken op betaling van eene geldsom als genoemd in schedule K. Hij zal in dat certificaat alle bepalingen, voorzieningen en voorwaarden opgeven, waarvan het wenschelijk of noodzakelijk is dat zij in den octrooi-brief worden opgenomen.

Bereiding, onder-
teekening en zegel-
ing van octrooi-
brief.

9.—De staatsprocureur zal zoo spoedig mogelijk na desbetreffend verzoek van den aanvrager een octrooi-brief doen gereed maken overeenkomstig zijn volgens artikel 8 uitgereikt certificaat.

Deze gereedgemaakte octrooi-brief zal ter onderteekening door den Staatspresident, ter contrasigneering door den gouvernements-secretaris en ter zegeling met het grootzegel van den Staat moeten worden ingezonden bij den gouvernements-secretaris, met bijvoeging van een som gelds als genoemd in schedule K.

Die onderteekening en zegeling zal zoo spoedig mogelijk geschieden.

Wanneer uitrei-
king van octrooi-
brief kan worden
geweigerd.

10.—De uitreiking van een octrooi-brief voor eene uitvinding, waarvan de toepassing volgens het oordeel der regeering in strijd is met de wetten, de openbare orde of de goede zeden kan geweigerd worden.

11.—De onderteekening en zegeling van den volgens artikel 9 gemaakten octrooi-brief zal echter geweigerd worden: (1o.) wanneer het verzoek daartoe is ingezonden meer dan drie maanden nadat het certificaat van den staatsprocureur, vermeld in artikel 8, is uitgereikt; en (2o.) wanneer de termijn van zes maanden bescherming (verkregen door het deponeeren der aanvraag met bescherming) reeds verlopen is.

Bij verzuim of dood van aanvrager wordt onderteekening en zegeling geweigerd of toegestaan.

Wanneer het verzoek om onderteekening en zegeling echter is gedaan, toen deze termijn van zes maanden nog niet verlopen was, en de onderteekening en zegeling is vertraagd geworden buiten schuld van den aanvrager, dan kan die zegeling en onderteekening ook na verloop dier zes maanden geschieden, mits nooit langer dan een maand daarna.

Indien de aanvrager sterft gedurende den meerbedoelden termijn van zes maanden, dan kan de octrooi-brief verleend worden aan zijn rechtsopvolger binnen drie maanden na het overlijden van den aanvrager, al mocht ook de termijn van zes maanden intusschen verlopen zijn.

12.—Elke octrooi-brief zal opgesteld worden zoo veel mogelijk volgens den vorm vervat in schedule G en zal den datum dragen van den dag waarop de aanvraag met bijbehorende beschrijving ten kantore van den staatsprocureur werd gedeponeerd.

Vorm van octrooi-brief.

13.—Elke octrooi-brief zal van kracht zijn voor den tijd van veertien jaren van af den datum van dien brief.

Hoe lang octrooi-brieven van kracht blijven, in 't algemeen en in bijzondere gevallen.

Maar elke octrooi-brief zal onderwerpen zijn aan de voorwaarden, dat hij nietig zal zijn, en alle rechten en voorrechten daardoor verkregen zullen ophouden na verloop van drie jaren en zeven jaren respectievelijk, tenzij binnen die termijnen de respectievelijke sommen gelds, als genoemd in schedule K, aan den thesaurier-generaal zullen zijn betaald, een ontvangstbewijs daarvoor door dezen ambtenaar zal zijn afgegeven, en die betaling door hem op den octrooi-brief zal zijn aangeeteekend.

Indien echter de octrooihouder door toeval, dwaling of onachtzaamheid deze voorgeschreven betalingen binnen de voorgeschreven termijnen verzuimt, kan hij bij de regering om eene verlenging van den termijn van betaling verzoeken. Indien de regering overtuigd is geworden, dat het verzuim in de betaling uit een der bovengenoemde oorzaken is ontstaan, dan kan zij de verlenging toestaan, mits door den octrooihouder eene som gelds worde betaald, als vermeld in schedule K, en in ieder geval onder de volgende voorwaarden:

- (A.) De termijn voor eene betaling zal nooit langer dan drie maanden worden verlengd;
- (B.) Wordt een geding wegens inbreuk op een octrooi aangevangen na het verzuimen eener betaling binnen den voorgeschreven termijn en voor de verlenging van

dien termijn, dan kan het hof weigeren eenige schadevergoeding toe te kennen voor zulk eene inbreuk op het octrooi.

Na verleen van octrooi-brief wordt geen onderzoek toegelaten omtrent Artikel 6.

14.—Nadat eenmaal een octrooi-brief zal zijn verleend, zal het niet wettig meer zijn om te onderzoeken of de bepalingen van artikel 6 omtrent het uitreiken en openbaar maken van de daarin genoemde kennisgeving behoorlijk in acht zijn genomen.

Uitreiken van duplicaat-octrooi-brief.

15.—Als een octrooi-brief is verloren gegaan of vernietigd, of als ten genoegen der regeering is aangetoond dat hij niet kan worden overgelegd, kan een duplicaat worden uitgereikt.

Waar octrooi-brieven buitenlands verkregen zijn.

16.—Als uit kracht van deze wet voor eene uitvinding een octrooi-brief is verleend, en een octrooi of dergelijke privilege voor het monopolie of het uitsluitend gebruik of de uitsluitende exploitatie dierzelfde uitvinding buitenslands is gegeven voor het verleenen van een octrooi-brief daarvoor in dezen Staat, dan zullen alle rechten en voorrechten voortspruitende uit zulk een octrooi-brief ophouden, en de octrooi-brief zelf nietig worden op hetzelfde oogenblik dat de termijn waarvoor het octrooi of dergelijk privilege in het buitenland is verkregen, verloopt; en in geval meer dan een octrooi of dergelijk privilege buitenslands is verkregen, zoodra de eerste termijn dienaangaande verloopt.

Indien de termijn, waarvoor een octrooi of dergelijk privilege in het buitenland was verkregen, reeds was verlopen toen de octrooi-brief in dezen Staat werd uitgereikt, dan zal die octrooi-brief van den aanvang af nietig zijn.

Bewaring van beschrijvingen.

17.—Alle beschrijvingen, met de daarbij behoorende teekeningen, in geval die er zijn, als voorzeggd, gedeponeed ten kantore van den staatsprocureur, zullen dadelijk na het verleenen der octrooi-brieven, of indien geen octrooi-brieven worden verleend, dadelijk na verloop van den termijn van zes maanden van af dat deponeren worden overgebracht naar, en bewaard in, zoodanig kantoor als de Staatspresident voor dat doel zal aanwijzen.

Hoe veranderingen in beschrijvingen kunnen daargesteld worden.

18.—Elke octrooi-aanvrager of octrooi-houder kan te eenigen tijd en in geschrifte aan den staatsprocureur verzoeken zijne beschrijvingen en de daarbij behoorende teekeningen te mogen veranderen bij wijze van doorhaling, verbetering of verduidelijking; in dat geschrift den inhoud der verandering en zijne gronden daarvoor opgevende.

De staatsprocureur zal hem daarop eene kennisgeving overhandigen, zooveel mogelijk in den vorm zooals voorgescreven in schedule H. Deze kennisgeving moet gepubliceerd worden op dezelfde wijze als beschreven in artikel 6. Verder zal gehandeld worden op dezelfde wijze als in artikel 6 en volgende artikelen is voorgescreven voor de behandeling van

octrooi-aanvragen. Alle bepalingen dienaangaande zijn ook in dit geval van toepassing.

De staatsprocureur zal bepalen of en onder welke voorwaarden het verzoek om verandering kan worden toegestaan. Deze order van den staatsprocureur moet worden geregistreerd in het daartoe aangewezen kantoor.

Geen verandering zal worden toegestaan, die ten gevolge heeft dat de veranderde beschrijving aanspraak maakt op eene uitvinding die meer uitgebreid is dan of die verschilt van de uitvinding waarop de onveranderde beschrijving aanspraak gaf.

Het geven van verlof tot verandering stelt het recht der partij tot het maken dier verandering vast, uitgezonderd in geval van bedrog; en die verandering zal in alle hoven en voor alle doeleinden worden beschouwd een deel uit te maken der beschrijving.

19.—In een rechtsgeding wegens inbreuk op een octrooi en eene procedure voor de nietigverklaring van een octrooi-brief kan het hof te eenigen tijd bevelen, dat het den octrooihouder vrij zal staan, met inachtneming van zulke bepalingen als het hof mocht voorstellen, de verandering zijner beschrijving bij wijze van doorhaling te veranderen. Het hof kan tegelijkertijd bepalen dat de behandeling of beslissing der zaak intusschen zal worden opgeschort.

Verandering kan toegelaten worden in geval van rechtsgeding wegens inbreuk op een octrooi.

20.—Waar eene verandering bij wijze van doorhaling, verbetering of verduidelijking onder deze wet is toegestaan zal in een rechtsgeding geen schadevergoeding worden toegestaan met betrekking tot het gebruik der uitvinding voor de doorhaling, verbetering of verduidelijking, voor zoover niet de octrooi-houder ten genoegen van het hof aantoonde, dat zijne oorspronkelijke aanspraak ter goeder trouw en met genoegzame zorgvuldigheid en kennis van zaken was uitgedrukt.

Geen schadevergoeding in zulk geval, wanneer ter goeder trouw gehandeld is.

21.—Indien het op het verzoek van een belanghebbend persoon, ten genoegen der regeering wordt bewezen dat ten gevolge der weigering van een octrooi-houder om op redelijke voorwaarden vergunning ter verleen:—

Regeeringsbesluit dat octrooi-houder vergunning zal verleen, wanneer

- (A). Dat het octrooi niet wordt aangewend in dezen Staat;
- (B). Dat niet voldaan kan worden aan de redelijke navraag van het publiek met betrekking tot de uitvinding;
- (C). Dat iemand verhinderd is eene uitvinding, welke in zijn bezit is, aan te wenden of er het volle nut van te trekken;

Dan kan de regeering den octrooi-houder bevelen om vergunning te verleen onder zulke voorwaarden als de regeering, met inachtneming van het wezen der uitvinding en de omstandigheden der zaak, billijk moege oordeelen.

De uitvoering van zulk een regeeringsbesluit kan gerechtelijk worden gedwongen.

Procedures bij
aanzoek om ver-
lenging van tijd
van octrooi.

22.—Elke octrooi-houder mag een verzoekschrift aan den Staatspresident richten, vragende om verlenging van den tijd van zijn octrooi. Zulk een verzoekschrift moet echter worden ingediend minstens zes maanden voor het verloopen van dien tijd.

De regeering zal het recht hebben zulk een verzoekschrift voor consideratie te verwijzen naar het Hoog Gerechtshof.

Minstens twee maanden voor den dag bepaald voor de behandeling van zulk een verzoekschrift zal de aanvrager openbaar maken, op dezelfde wijze als uiteengezet in artikel 6, eene kennisgeving van den inhoud van zijn verzoekschrift, zooveel mogelijk in den vorm zooals vervat in schedule I.

Iedereen die er belang bij heeft om zich tegen het verzoek te verzetten, kan een bezwaarschrift daartegen indienen bij den staatsprocureur, mits zulks geschiede minstens een week voor den dag bepaald voor de behandeling der zaak.

De aanvrager en elkeen die op wettige wijze een bezwaarschrift heeft ingediend kan of in persoon of door een advocaat zijne zaak voordragen en toelichten. De aanvrager moet aanvangen met te bewijzen dat de hierboven genoemde kennisgeving op de voorgeschreven wijze is openbaar gemaakt.

Het hof zal in zijn rapport acht geven op het wezen der uitvindingen en de waarde daarvan voor het publiek, op de voordeelen door den octrooi-houder er van getrokken en op de verdere omstandigheden der zaak. Het rapport zal verder inhouden of, en zoo ja, voor welken tijd en onder welke voorwaarden of beperking in de meening van het hof eene verlenging kan worden toegestaan.

Nieuwe octrooi-
brief.

23.—De Staatspresident zal het recht hebben om, na overweging van het verzoekschrift om verlenging, een nieuwen octrooi-brief te verleenen onder zulke voorwaarden en beperkingen en voor zulk een tijdperk (dat nooit langer zal zijn dan veertien jaren) als hij wenschelijk zal oordeelen.

De nieuwe octrooi-brief zal den datum dragen van den dag, waarop de eerste octrooi-brief verloopt.

Inhoudsopgaven
van gedeponeerde
stukken.

24.—De Staatspresident is gerechtigd om inhoudsopgaven te doen opmaken van alle beschrijvingen verzoekschriften en andere geschriften in verband met deze wet ingezonden of gedeponeed. Deze inhoudsopgaven zullen ter inzage liggen voor het publiek onder zulke bepalingen als daaromtrent uit kracht van deze wet mochten worden vastgesteld.

Register van
octrooi-brieven.

25.—Op zulk een kantoor als uit kracht van deze wet zal worden aangewezen, zal gehouden worden een "register van octrooi-brieven" waarin zullen worden opgeteekend in chronologische orde het deponeren van octrooi-aanvragen en de daarbij behorende beschrijvingen, alle veranderingen in octrooi-brieven, het verloopen of nietig worden daarvan en zulke andere feiten en omstandigheden die het van kracht zijn van

octrooi-brieven betreffen, als de Staatspresident mocht willen aanwijzen.

Dit register of een afschrift daarvan zal voor het publiek ter inzage liggen onder zulke bepalingen als daaromtrent uit kracht van deze wet mochten worden vastgesteld.

26.—Op datzelfde kantoor zal gehouden worden een “register van octrooi-houders” waarin zullen worden opgeteekend op zulk een wijze als de Staatspresident zal voorschrijven, alle overdrachten van octrooi-brieven, of van aandelen of belangen daarin, alle vergunningen, met de namen der rechthebbenden en der respectieve datums, en alle andere feiten en omstandigheden, die van belang zijn voor het hebben van eenig recht in een octrooi-brief of eene vergunning. Iedereen zal tegen betaling eener som gelds als vermeld in schedule K, een gecertificeerd afschrift of uittreksel van dit register kunnen verkrijgen. Zulk een afschrift of uittreksel is *primâ facie* bewijs van alles wat daarin volgens voorschrift of machtiging is opgeteekend.

Register van octrooi-houders.

Dit register of een afschrift daarvan zal voor het publiek ter inzage liggen onder zulke bepalingen als daaromtrent uit kracht van deze wet mochten worden vastgesteld.

27.—Hij die opzettelijk eene valsche aantekening in een register maakt of doet maken, of die een valsch afschrift of uittreksel van zulk een register maakt of doet maken, of die zulk eene valsche aantekening of zulk een valsch afschrift of uittreksel, de valscheit daarvan wetende, als bewijsmiddel voorlegt of aanbiedt of laat voorleggen of aanbieden, zal gestraft worden met gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaren, met of zonder harden arbeid.

Falsiteit ten opzichte van registers, enz.

28.—Het Hoog Gerechtshof kan op de applicatie van een persoon, die zich beklagt over eene ongerechtvaardigde aantekening in zulk een register, of een ongerechtvaardigd weglaten eener aantekening in zulk een register een order uitvaardigen omtrent het doorhalen, inschrijven of wijzigen van zulk een aantekening als het hof zal noodig oordeelen. Het hof kan ook de applicatie van de hand wijzen en in beide gevallen uitspraak over de kosten doen.

Orders van Hoog Gerechtshof bij klachten over ongerechtvaardigde aantekeningen in registers, enz.

Het hof kan bij de behandeling van zulk een zaak uitspraak doen over elke vraag, welker beslissing voor de verbetering van een register noodzakelijk of wenschelijk is.

29.—De nietigverklaring van een octrooi-brief kan bij wijze van applicatie aan het Hoog Gerechtshof worden gevraagd, op een of meer der volgende gronden:—

Nietigverklaring van octrooi-brief.

- (A). Dat de octrooi-brief bedriegelijk is verkregen ten nadeele van eens anders rechten;
- (B). Dat de persoon, die voorgegeven werd de eerste en ware uitvinder te zijn, zulks niet was;

- (c). Dat de uitvinding niet nieuw was, dat wil zeggen reeds voor de uitreiking van den octrooi-brief was gepubliceerd of toegepast in dezen Staat;
- (D). Dat de uitvinding niet geschikt is om in termen van artikel 1 te worden geoctrooieerd;
- (E). Dat de beschrijving betrekking heeft op theoretische grondbeginselen, stelsels, methodes, systemen, ontdekkingen of concepties, waarvan de wijze van toepassing niet is aangevangen;
- (F). Dat de volledige beschrijving niet voldoende is, dat wil zeggen dat nagelaten is melding te maken van een deel van het geheim of het op een onvoldoende wijze is aangeduid;
- (G). Dat de uitvinding of hare toepassing strijdig is met de wetten, de openbare orde of de goede zeden;
- (H). Dat de titel der uitvinding bedriegelijk eene andere zaak opgeeft dan de ware der uitvinding;
- (I). Dat de voorgeschreven betalingen niet op tijd zijn gedaan;
- (K). Dat de octrooi-brief nietig is geworden uit kracht van artikel 15 dezer wet.

Door wien nietigverklaring kan verzocht worden.

30.—De nietigverklaring van een octrooi-brief kan alleen door de volgende personen worden gevraagd:—

- (A). Den staatsprocureur;
- (B). Ieder persoon, uitdrukkelijk daartoe door den staatsprocureur gemachtigd;
- (c). Ieder, die beweert dat de octrooi-brief is verkregen ten nadeele van zijne rechten of de rechten van een ander persoon, van wien hij zijn recht afleidt;
- (D). Ieder, die beweert dat hijzelf of een ander persoon, van wien hij zijn recht afleidt, de ware uitvinder der betrokken uitvinding was;
- (E). Ieder, die beweert dat hijzelf of zijn vennoot of een persoon, van wien hij zijn recht afleidt, reeds voor den datum van den octrooi-brief iets, waarop de octrooi-houder als zijne uitvinding aanspraak maakt, in het openbaar heeft vervaardigd of gebruikt of heeft verkocht.

Bepalingen omtrent geding wegens nietigverklaring.

31.—Ten aanzien van een geding wegens nietigverklaring van een octrooi-brief gelden de volgende bepalingen:—

- (1). De eischer moet in zijne applicatie de feiten uiteenzetten, waarop hij zich gronden wil. Geen bewijs zal worden toegelaten van feiten, niet aldus uiteengezet, tenzij met verlof van het hof;
- (2). Deze uiteenzetting van feiten kan later met verlof van het hof worden geamendeerd;
- (3). De verweerder heeft het recht te beginnen met de bewijzen ter ondersteuning van zijn octrooi-brief, en als de eischer bewijzen tegen de geldigheid van den

octrooi-brief voortbrengt, wordt de verweerder tot tegenbewijs toegelaten.

32.—Wanneer een octrooi-brief op grond van bedrog wordt nietig verklaard, kan de regeering op aanvraag van den waren uitvinder, gedaan in overeenstemming met deze wet, aan dezen een nieuwen octrooi-brief uitreiken (in de plaats van den nietigverklaarden) die den datum zal dragen der nietigverklaring van den eersten octrooi-brief. Deze nieuwe octrooi-brief zal echter ophouden van kracht te zijn bij verloop van den termijn, waarvoor de eerste nietigverklaarde octrooi-brief was verleend.

Nieuw octrooi-brief verleend aan persoon slagende in geding op grond van bedrog.

33.—Hij, die een door hem verkocht of verhandeld artikel voor geoctrooieerd uit geeft, terwijl geen octrooi daarvoor is uitgereikt, zal voor elke overtreding gestraft worden met eene boete van ten hoogste vijf-en-twintig ponden sterling.

Straf voor handelen in artikelen valschelijk voorgevend geoctrooieerd te zijn.

34.—Hij, die een door hem verkocht of verhandeld artikel voor geoctrooieerd uit geeft, terwijl aan een ander, van wien dat artikel niet afkomstig is, daarvoor een octrooi is uitgereikt, zal voor elke overtreding verbeuren een som van vijftig pond sterling, waarvan de helft zal toekomen aan den Staat en de andere helft, benevens de kosten van het geding, aan den octrooi-houder, die deze som bij wijze van burgerlijke rechtsvordering voor schuld, van hem zal eischen.

Boete wegens verkoopen van voorwerpen als geoctrooieerde die dat zijn ten behoeve van een ander.

35.—Iemand wordt in den zin dezer wet gerekend een artikel voor geoctrooieerd uit te geven, als hij dat artikel verkoopt of verhandelt met het woord "octrooi," "geoctrooieerd," "patent," "gepatenteerd," of een ander woord of andere woorden, welke uitdrukken of tot de gevolgtrekking leiden, dat daarvoor een octrooi is verleend, op dat artikel gestempeld, gegraveerd, gedrukt of op andere wijze er op aan gebracht.

Voorwendsel van octrooi; wat is.

36.—Een rechtsvordering wegens inbreuk op een octrooi kan in het Hoog Gerechtshof door een octrooi-houder worden ingesteld tegen iedereen die gedurende den tijd dat zijn octrooihouder de betrokken uitvinding exploiteert, verkoopt, gebruikt, uitvoert of die namaakt of nabootst.

Rechtsgeding wegens inbreuk op octrooi; gronden daarvoor.

Alle gronden, waarop de nietigverklaring van een octrooi-brief kan worden gevraagd, leveren een goeden grond van rechtsvordering op in een rechtsgeding wegens inbreuk op een octrooi.

37.—In een rechtsgeding wegens inbreuk op een octrooi, moet de eischer bij zijn dagvaarding, of op order van het hof binnen een te bepalen termijn, de inbreuken, waarover hij klaagt, afzonderlijk opgeven.

Schriftelijke pleidooien bij zulk rechtsgeding-Proceskosten.

De verweerder moet in zijn antwoord, of op order van het hof binnen een te bepalen termijn, zijn tegenwerpingen afzonderlijk aangeven.

Indien de verweerder de geldigheid van het octrooi betwist, dan moeten zijne tegenwerpingen aangeven op welke

gronden hij die geldigheid bestrijdt; en indien een dezer gronden is de bewering dat de betrokken uitvinding niet nieuw is, dan moet hij tijd en plaats der beweerdte vroegere publicatie of aanwending opgeven.

Bij de handeling der zaak zal geen bewijs toegelaten worden voor een beweerdte inbreuk of eene tegenwerping, die niet afzonderlijk op de bovengemelde wijze zijn opgegeven, tenzij met verlof van het hof.

De opgegeven beweerdte daadzaken en tegenwerpingen kunnen met verlof van het hof later worden veranderd.

Bij de waardeering der kosten zal acht worden geslagen op deze beweerdte daadzaken en tegenwerpingen, opgegeven door eischer en verweerder. De partijen zullen geen kosten worden toegestaan met betrekking tot eene beweerdte daadzaak of tegenwerping, waarvan het niet door het hof wordt vastgesteld, dat zij bewezen is en gegrond was en tot de zaak afdeed; onafhankelijk van de algemeene kosten van het geding.

Inroepen van
zaakkundige door
gerechtshof.

38.—In eene procedure voor nietigverklaring van octrooi-brief of in een rechtsgeding wegens inbreuk op een octrooi kan het hof uit eigen beweging of op verzoek van een of beide der partijen, de hulp van eenen zaakkundige inroepen, met wiens bijstand het geding geheel of gedeeltelijk zal worden behandeld en beslist.

De eventueele betaling van zulk een zaakkundige zal door het hof geregeld worden.

Zekere maatregelen bij zulk rechtsgeding.

39.—In een rechtsgeding wegens inbreuk op een octrooi, kan het hof op verzoek van een der partijen het schorsen van of ophouden met arbeid, het overleggen van rekeningen of het houden eener inspectie bevelen, en hiervoor en voor de geheele behandeling der zaak zulke maatregelen treffen, als noodzakelijkheid en wenschelijkheid mogen vereischen.

Gevolg van verklaring van geldigheid van octrooi in toekomstige gedingen.

40.—In een rechtsgeding wegens inbreuk op een octrooi, kan het hof verklaren, dat de geldigheid van het octrooi een punt van beslissing heeft uitgemaakt. Wanneer dit verklaard is, heeft de eischer in elk volgend rechtsgeding wegens inbreuk op zijn octrooi, voor zoover de eindbeslissing in zijn voordeel is, aanspraak op voldoening van de volle kosten, onkosten en uitgaven tusschen procureur en client, tenzij het hof uitdrukkelijk verklaart dat hem deze vordering niet toekomt.

Eén octrooi-brief slechts voor één uitvinding.

41.—Een octrooi-brief zal voor slechts eene uitvinding worden verleend. Niemand is echter gerechtigd eene objectie tegen een octrooi-brief in te brengen op grond dat dit meer dan eene uitvinding omvat.

Aanzoek om octrooi bij den dood van uitvinder.

42.—Als de bezitter van eene uitvinding sterft, zonder eene aanvraag voor een octrooi-brief te hebben gedaan, kan zijn rechtsopvolger die aanvraag doen en een octrooi-brief voor die uitvinding verkrijgen.

Ieder zulke aanvraag moet worden gedaan binnen zes maanden na den dood van zulk een persoon, en moet inhouden eene verklaring van zijn wettigen rechtsofvolger dat hij den overledene voor den eersten en waren uitvinder houdt.

43.—Een octrooi-brief die verleend is aan den eersten en waren uitvinder, zal niet krachteloos gemaakt of vernietigd worden door eene met inbreuk op zijne rechten ingediende octrooi-aanvraag, noch ook door de daarop verkregen voorlooptge bescherming, noch ook door gebruik of openbaarmaking der uitvinding na het deponeren van zulk eene aanvraag.

Octrooi-brief niet geaffecteerd door latere aanvraag, enz.

44.—Een octrooi-houder kan zijn octrooi voor eene plaats in of voor een deel van dezen Staat aan een ander overdragen, evenals of het octrooi alleen met betrekking tot zulk een plaats of deel van den Staat was verleend.

Overdracht van octrooi in gedeelten van den Staat.

45.—De tentoonstelling eener uitvinding op eene internationale of eene nijverheids-tentoonstelling of de openbaarmaking eener beschrijving der uitvinding gedurende den duur der tentoonstelling, of het gebruik der uitvinding voor doeleinden der tentoonstelling op de plaats, waar die gehouden wordt, of het gebruik der uitvinding gedurende het houden der tentoonstelling op eene andere plaats door een ander, door den uitvinder niet daartoe gemachtigd persoon, benadeelt niet het recht van den uitvinder of zijn rechtsofvolger om voorloopige bescherming en eenen octrooi-brief voor de uitvinding te vragen en te verkrijgen noch ook de geldigheid van den op die aanvraag verkregen octrooi-brief mits altijd de twee volgende voorwaarden in het oog zijn gehouden:—

Tentoonstelling van uitvinding; gevolgen daarvan.

(A). De tentoonsteller moet, voordat hij zijne uitvinding tentoonstelt, aan den staatsprocureur schriftelijk kennis geven van zijn voornemen om dat te doen;

(B). Zijne aanvraag om een octrooi-brief moet voor of binnen zes maanden na de opening der tentoonstelling worden ingediend.

46.—De regeering kan te eeniger tijd van een octrooi-houder vorderen haar een model zijner uitvinding te leveren tegen betaling der vervaardigingskosten, waarvan het bedrag, in geval van dispuut, bepaald zal worden door arbiters.

Regeering kan modellen vorderen der uitvinding.

De bestemming dezer modellen zal door de regeering bepaald worden.

47.—Indien iemand door jeugdigen leeftijd, krankzinnigheid of andere onbekwaamheid, niet in staat is om eene verklaring te doen of eene handeling te verrichten, die door deze wet of de uitvoeringsbepalingen wordt voorgeschreven, dan kan zijn voogd of zijn curator, of als geen van deze beiden er is, dan een persoon, door het Hoog Gerechtshof aangesteld voor dat doel, op applicatie van iemand ten behoeve van den onbekwamen persoon of op applicatie van eenen mede-belanghebbende, zulk eene verklaring en eene

Minderjarigen en dergelijken vertegenwoordigd door voogden en dergelijken.

haar zoo na mogelijk komende verklaring afleggen of zulk eene handeling in den naam en ten behoeve van dien beoelden persoon verrichten. Alle handelingen over zulk een vertegenwoordiger voor het doel van deze wet gedaan, zullen dezelfde kracht hebben alsof zij door den vertegenwoordigde zelf waren verricht.

Geldelijke inkomsten gaan in de Staats kas.

48.—De sommen gelds, genoemd in schedule K en betaald voor de daarin genoemde zaken, zullen een deel uitmaken van de inkomsten van den Staat.

Maatregelen en voorschriften ter uitvoering dezer wet.

49.—De Staatspresident wordt hiermede gemachtigd en gerechtigd om, met advies en toestemming van den uitvoerenden raad, zulke maatregelen te treffen en zulke voorschriften uit te vaardigen als noodig en wenschelijk zullen zijn voor de uitvoering dezer wet.

Benaming dezer wet.

50.—Deze wet mag in het kort worden aangehaald als “de octrooi-wet.”

SCHEDULEN.

Schedule A.
Formulier A.

A.—FORMULIER VAN OCTROOI-AANVRAGE.

Ik, (1)
van beroep (2)
verklaar hierbij dat ik in het bezit ben van eene uitvinding (3)
voor ; (3)
dat ik de eerste en ware uitvinder daarvan ben; dat die uitvinding, voor zoover ik weet en geloof, niet toegepast of gebruikt wordt door eenen anderen persoon of andere personen: en ik verzoek met verschuldigten eerbied, dat mij voor gezegde uitvinding eene octrooi worde verleend.
den dag der maand
van het jaar onzes Heeren (4)

- (1). Vul in: naam en woonplaats van uitvinder.
- (2). Vul in: beroep van uitvinder.
- (3). Vul in: titel der uitvinding (bijvoorbeeld; “verbetering van naaimachines.”)
- (4). Handteekening van den uitvinder.

Formulier B.

B.—FORMULIER VAN VOORLOOPIGE BESCHRIJVING.

Ik, (1)
van beroep (2)
verklaar hierbij, dat het wezen mijner uitvinding
van (3)
is als volgt: (4)

Verklaard op heden den

18

- (1). Vul in: naam en woonplaats van uitvinder.
- (2). Vul in: beroep van uitvinder.
- (3). Vul in: titel der uitvinding.
- (4). Vul in: voorloopige beschrijving der uitvinding

C.—FORMULIER VAN VOLLEDIGE BESCHRIJVING.

Ik, (1) **Formulier C.**
 van beroep (2)
 verklaar hierbij, dat het wezen mijner uitvinding
 van (3)
 en de wijze van uitvoering daarvan nauwkeurig en in bij-
 zonderheden worden uiteengezet door de volgende beschrij-
 ving: (4)

- (1.) Vul in: titel der uitvinding.
- (2.) Vul in: naam en woonplaats van uitvinder.
- (3.) Vul in: beroep van uitvinder.
- (4.) Vul in: volledige beschrijving.

D.—OCTROOI-AANVRAGE VOOR (1)

Ter algemeen naricht wordt hiermede bekend gemaakt **Formulier D.**
 dat (2)
 van beroep (3)

op den   dag der maand   18   ten mijnen
 kantore heeft gedeponeerd eene aanvraag voor een octrooi
 voor bovengenoemde uitvinding met bijbehorende beschrijving.

Nademaal nu de gezegde (2)
 mij schriftelijk heeft kennis gegeven dat hij met deze zijne
 aanvraag wenscht voort te gaan, heb ik bepaald dat deze
 aanvraag en alle bezwaren daartegen zullen worden behan-
 deld ten mijnen kantore op
 den   dag der maand   18   ten   ure
 's middags.

Ik roep daarom alle personen op, die er belang bij heb-
 ben zich te verzetten tegen het uitreiken van een octrooi-
 brief, om vóór genoemden datum van behandeling ten mijnen
 kantore te deponeren een geschrift, waarin zij hunne bezwa-
 ren ontwikkelen, daar zij anders uitgesloten zullen zijn die
 voor te brengen.

Aldus den   dag der maand   18 .

Staatsprocureur.

- (1.) Vul in: titel der uitvinding.
- (2.) Vul in: naam en woonplaats van den aanvrager.
- (3.) Vul in: beroep van den aanvrager.

E.

Na gehoord te hebben het bezwaar van (1) **Formulier E**
 tegen het verlenen van een octrooi-brief voor (2)
 aan (3)

beveel ik hierbij dat de gezegde (1)
 zal betalen aan den gezegden (2)
 voor kosten van behandeling dezer zaak de som van (3)
 (of: aan (4))

Ter getuigenis waarvan het grootzegel van den Staat hieraan is gehecht.

Bloemfontein,
Gouvernements Secretaris.

Staatspresident.

H.—OCTROOI-BRIEF VOOR (1)

Ter algemeen naricht wordt hiermelde bekend gemaakt dat (2) aan mij een verzoek heeft gericht om de beschrijving van bovengenoemde uitvinding te mogen veranderen bij wijze van de bijzonderheden waavan hieronder zijn vermeld.

Ik heb bepaald dat dit verzoek en alle bezwaren daartegen zullen worden behandeld ten mijnen kantore op den dag der maand 18 ten ure 's middags, en ik roep daarom alle personen op, die er belang bij hebben zich te verzetten tegen het toestaan van dit verzoek om voor genoemden datum van behandeling ten mijnen kantore te deponeren een geschrift, waarin zij hunne bezwaren ontwikkelen, daar zij anders uitgesloten zullen zijn die voor te brengen.

Aldus den dag der maand 18 .

Staatsprocureur.

(1). Vul in: titel van uitvinding.

(2). Vul in: naam en woonplaats van uitvinder.

De verandering die ik wensch te maken in

(1) is als volgt: (De aanvrager moet hierin duidelijk zijn wensch en zijn gronden daarvoor opgeven en dit onderteekenen).

I.—OCTROOI-BRIEF VOOR (1)

Ter algemeen naricht wordt hiermede bekend gemaakt dat ik een verzoekschrift heb gericht aan ZHEd. den Staatspresident, vragende om verlenging van den termijn van bovengenoemden octrooi-brief, en dat dit verzoekschrift voor consideratie is verwezen naar het Hoog Gerechtshof. I.—Vorm van octrooi-brief.

De behandeling van dit verzoekschrift is vastgesteld op den dag der maand 18 des middags ten ure of zoo spoedig daarna als de zaak kan gehoord worden.

Alle personen die er belang bij hebben zich te verzetten tegen het toestaan van dit verzoek, moeten voor genoemden datum van behandeling ten kantore van den staatsprocureur te Bloemfontein deponeren een geschrift, waarin zij hunne bezwaren ontwikkelen, daar zij anders uitgesloten zijn die voor te brengen.

, den dag der maand 18 . (2)

(1). Vul in: titel der uitvinding.

(2). Onderteekening van den aanvrager.

S-

K.

K. — Gelden ge- vorderd.	Bij het deponeren van aanvraag en beschrijving	£1	1	0	
	Bij het deponeren van een bezwaarschrift	...	1	1	0
	Bij uitreiking van certificaat in termen van artikel 8	...	1	1	0
	Voor onderteekening en zegeling van den octrooi- brief, het bedrag door den Staatspresident te worden bepaald, naar mate van het octrooi, en niet minder dan £10 en niet meer dan £50 te zijn	...	...	...	...
	Voor of bij verloop van den termijn van drie jaren	...	5	0	0
	Voor of bij verloop van den termijn van zeven jaren	...	10	0	0
	Bij verlenging van den termijn van betaling volgens artikel 13	...	...	...	...
	Voor afschrift of uittreksel per bladzijde	...	0	2	0
	Bij de kennisgeving van voornemen om voort te gaan met aanvraag volgens artikel 6	...	0	5	0
	Verandering van beschrijving	...	0	10	6
	Voor het uitreiken van eene kennisgeving	...	1	1	0
	Elke inzage	...	0	1	0
	Inschrijving van overdracht of vergunning	...	0	5	0
	Certificaat daarvan	...	0	5	0

HOOFDSTUK CXIII.

DE WET OVER HET REGISTREEREN VAN HANDELS-
MERKEN.

Geen verhaal voor
inbreuk op han-
delsmerken onge-
registreerd op aan-
gehouden register.

1.—Een register van handelsmerken, zooals in dit hoofdstuk beschreven, en van de eigenaren daarvan, zal door den registrateur van acten in het registratie-kantoor gehouden worden, en geen persoon zal gerechtigd zijn eenige gerechtelijke stappen te nemen om te voorkomen, of schadevergoeding te ontvangen voor, eenige inbreuk op eenig handelsmerk zooals in dit hoofdstuk wordt omschreven, aler en tenzij zulk handelsmerk in termen van dit hoofdstuk geregistreerd wordt.

Handelsmerken
onderscheiden be-
paalde stoffen of
waren, en verboden
aan bezigheid
daarin; registratie
staat gelijk met
gebruik.

2.—Een handelsmerk zal geregistreerd worden als aan zekere bepaalde stoffen of waren of soorten van stoffen of waren behoorende, en kan na registratie alleen overgemaakt en overgedragen worden in verband met de bezigheid die in zulke stoffen of waren of soorten van stoffen of waren gedreven wordt, en zal met het ophouden van zulke bezigheid eindigen, doch, onderworpen aan deze beperking zal registratie van een handelsmerk beschouwd worden gelijk te staan met het openbaar gebruiken van zulk handelsmerk.

Bewijs van recht
van gebruik van
handelsmerk

3.—Het registreeren van den naam van eenigen persoon als de eerste eigenaar van een handelsmerk zal *primâ facie* bewijs zijn van zijn recht tot het gebruiken van zulk handels-

merk, en zal na verloop van vijf jaren van af den datum zulker registratie beslissend bewijs zijn van zijn recht tot het uitsluitend gebruik van zulk handelsmerk, onderworpen aan de bepalingen van dit hoofdstuk, wat aangaat de bezigheid daarmede in verband.

4.—Ieder eigenaar, wiens naam wettig geregistreerd wordt met betrekking tot een handelsmerk, nadat de eerste registratie dienaangaande geschied is, zal, met betrekking tot dit merk, dezelfde rechten hebben alsof die rechten eene voortzetting waren van die van den eersten geregistreerden eigenaar.

Rechten van eersten voortgezet op verderen geregistreerden eigenaar.

5.—Indien de naam van eenigen persoon die niet gerechtigd is tot het uitsluitend gebruik van een handelsmerk, in termen van dit hoofdstuk of anders in termen der wet, op het register, als een eigenaar van zulk handelsmerk, voorkomt, of indien de registrateur van acten weigert in het register den naam te schrijven van een persoon die, in termen van dit hoofdstuk of in termen van de wet het uitsluitend recht heeft op zulk handelsmerk, of indien eenig merk als een handelsmerk geregistreerd wordt zonder in termen van dit hoofdstuk daartoe gerechtigd te zijn, mag eenig persoon op de bevoegde wijze bij het hof applicatie maken tot eene order van het hof tot rectificatie van het register, en het hof mag of zulke applicatie weigeren of indien van hare rechtvaardigheid overtuigd, eene order maken tot rectificatie van het register, en mag schadevergoeding toekennen aan den persoon die daardoor schade geleden heeft. Waar meer dan een persoon aanspraak maakt om geregistreerd te worden als eigenaar van hetzelfde handelsmerk, heeft de registrateur het recht zijne toestemming te weigeren totdat, omtrent de rechten van de verschillende aanspraakmakende partijen door het hof beslist wordt, en heeft de registrateur het recht zelf de diverse rechten voor het hof te brengen of door de aanspraakmakende partijen voor het hof te doen brengen. Het hof heeft het recht in eenige procedure in termen van dit hoofdstuk te beslissen of een merk al dan niet gerechtigd is als handelsmerk te worden geregistreerd, alsook aangaande het recht van eenige partij die in die procedure betrokken is om zijn naam geschreven te hebben in, of den naam van een ander persoon geschrapt te hebben van, het register van handelsmerken; als ook eenige verdere kwestie die tot rectificatie van het register behoort beslist te worden. Zoo dikwijls eenige order gemaakt wordt zal het hof in zijne order gelasten dat kennis daarvan aan den registrateur gegeven worde.

Beslissing van het hof op verschillen omtrent registratie, en tot rectificatie van register.

6.—De registrateur zal niet, dan na speciaal verlof van het hof op de bevoegde wijze te hebben verkregen, een handelsmerk in verband met eenige stoffen of waren registreren, waar er alreeds een gelijksoortig of gelijkkluidend handelsmerk in verband met gelijksoortige stoffen of waren

Registratie van gelijksoortige, door het hof niet veroorloofd, en van misleidende of onwelvoegelijke handelsmerken verboden.

of soorten van stoffen of waren geregistreerd is; en de registrateur zal niet in verband met eenige stoffen of waren een handelsmerk registreeren dat op een handelsmerk alreeds in verband met die stoffen of waren geregistreerd zooveel gelijk is dat er gevaar van misleiding voor het publiek bestaat. Het zal niet wettig zijn eenige woorden als gedeelte van een handelsmerk te registreeren, waar er gevaar bestaat dat door het uitsluitend gebruik daarvan het publiek misleid kan worden. Ook kunnen geene onwettige devieses of teekeningen geregistreerd worden.

Regulaties; leges
en zegels.

7.—De registrateur mag van tijd tot tijd, met goedkeuring van den Staatspresident, regels maken of herroepen omtrent de publicatie van advertentien voor het registreeren van een handelsmerk, en omtrent het rangschikken van stoffen of waren voor de doeleinden van dit hoofdstuk, en omtrent het recht van personen om het register te inspecteeren, en omtrent eenige in verband met dit hoofdstuk voor het hof te dienen procedure, en over 't algemeen regels die noodig mogen zijn om de bepalingen van dit hoofdstuk ten uitvoer te brengen. Deze regels zullen van tijd tot tijd in de *Gouvernements-Courant* worden gepubliceerd; zullende leges en zegels voor registratie van handelsmerken geheven worden overeenkomstig schedule hieraan gehecht.

Certificaat van
registratie bewijs
daarvan en van
derzelver inhoud,
enz.

3.—Het certificaat van den registrateur omtrent eenige registratie of daad waartoe hij gerechtigd is, in termen van dit hoofdstuk of van de regels krachtens artikel 8 van dit hoofdstuk gemaakt, zal voldoende bewijs zijn dat zulke registratie geschied is en van den inhoud daarvan en van hetgeen in verband hiermede gedaan is.

Essentieele, bijzondere
heden van handelsmerken.

9.—Voor de doeleinden van dit hoofdstuk moet een handelsmerk bestaan uit een of ander der navolgende essentieele bijzonderheden, dat wil zeggen:—

- (1). Een naam van een individu of firma op eene bijzondere en onderscheidende wijze gedrukt, ingeprent of ingeweven;
- (2). Een geschreven handteekening of eene kopie eener geschrevene handteekening van een individu of firma;
- (3). Een onderscheidend kenteeken, merk, opschrift, naam-briefje, of kaartje: met dien verstande echter dat in ieder der voorafgaande gevallen zekere onderscheidende letters, woorden of nommers, of zamenvoegingen van letters, woorden of nommers daarbij kunnen worden gevoegd;
- (4). Eenig bijzonder en onderscheidend woord of woorden of zamenvoeging van nommers of letters dat als een handelsmerk vòòr het van kracht worden van dit hoofdstuk in gebruik geweest is en welk ook in termen van dit hoofdstuk geregistreerd kan worden.

Verder zal het woord registrateur waar ook in dit hoofdstuk gebruikt beteekenen registrateur van acten.

SCHEDULE.

1. Bij het deponeren van beschrijving	...	£1	0	0	Schedule
2. Verandering van beschrijving	...		10	6	
3. Certificaat van registrateur van acten	...	1	0	0	
4. Elke inzage...	...	0	1	0	
5. Inschrijving van overdracht	...	0	5	0	
6. Certificaat daarvan...	...	0	5	0	

Alle andere documenten worden volgens bestaande wetten met zegels belegd.

HOOFDSTUK CXIV,

OVER HET IJKEN VAN MATEN EN GEWICHTEN.

1.—Het ijken van maten en gewichten is opgedragen aan de commissarissen van de municipaliteit van elk districts-hoofdstad waar zoodanige municipaliteit bestaat; alsmede aan de commissarissen van de municipaliteit van eenig dorp of stad, geene districts-hoofdstad zijnde, echter onder de hiernavolgende voorschriften en bepalingen

Ijken opgedragen aan municipaliteiten.

2.—Het is aan den Staatspresident opgedragen, om indien noodig eene kopie of model te ontbieden van het standaard pond avoirdupois, gemaakt van zoodanig metaal of zoodanige materialen als best bestand zullen zijn tegen den invloed van de lucht en van verslijten; van de standaard yard, de standaard gallon, de standaard bushel en de standaard van zulk onderdeelen derzelve als thans in de kolonie de Kaap de Goede Hoop, onder de bepalingen van acte van parlement No. 11, 1858, ten kantore van den thesaurier-generaal, of den ambtenaar daarmede belast, bewaard worden.

Aanschaffing van standaard maten en gewichten.

3.—De kopiën of modellen in het vorige artikel vermeld, zullen ten kantore van den thesaurier-generaal gedeponneerd en zorgvuldig bewaard worden in eene kist, waaraan twee sloten zullen zijn met afzonderlijke sleutels, waarvan de eene bij den gouvernements-secretaris en de andere bij den thesaurier-generaal zal berusten; en deze kopiën of modellen zullen zijn, en worden mits deze verklaard te wezen, de origineele en echte standaard van alle maten en gewichten door deze bepalingen ingevoerd. En de thesaurier-generaal zal, op schriftelijk verzoek van een der landdrosten, met toestemming van den Staatspresident, na redelijke kennisgeving en op redelijke tijden, eene of meer der gezegde maten en gewichten vertoonen, ten einde de juistheid van zoodanige maat of gewicht te beproeven en te onderzoeken.

Zorgvuldige bewaring van modellen voor standaarden.

Standaarden voor
Landdrosten.

4.—Er zal van de kopiën en modellen in artikel 2 van dit hoofdstuk vermeld, eene voldoende hoeveelheid van de standaard maten en gewichten gemaakt worden, zoodat er een genoegzaam getal is om elk der landdrosten van de verschillende districten daarmede te voorzien.

Standaard maten
en gewichten bij
stadsclerk te be-
rusten.

5.—De Staatspresident wordt gemachtigd, op aanzoek van de commissarissen van eenige municipaliteit, één of meer stellen van standaard maten en gewichten, onderzocht en beproefd aan den stadsclerk van zoodanige municipaliteit, of aan zoodanig ander persoon ten behoeve van de municipaliteit, als in artikel 1 hierboven vermeld, te verschaffen, ten einde bij zoodanige municipaliteit, stadsclerk of eenig ander persoon door de municipaliteit daartoe behoorlijk aangesteld in behoorlijke bewaring gehouden te worden, en dergelijke maten en gewichten, aldus verschaft, zullen, totdat het tegendeel zal bewezen worden, gehouden en geacht worden overeen te komen met de kopiën der, of het model van de standaard maten en gewichten van dezelfde soort en benaming in het thesaurier-generaals kantoor, volgens artikel 3 bewaard, en geschikt en nauwkeurig te zijn om de juistheid van andere maten en gewichten te toetsen en te beproeven, met dien verstande nochtans dat zoodanige maten en gewichten aldus verschaft, niet beschouwd en gehouden zullen worden ongeschikt te zijn voor het gezegde doel, om rede dat dezelve of eenige daarvan niet gemaakt zijn van dezelfde stoffen of gelijkaardig metaal als de kopiën en modellen, welke zoo als hiervoren gezegd in het kantoor van den thesaurier-generaal gedeponeerd en bewaard worden.

Vergelijking met
standaards door
private personen
toegelaten.

6.—De commissarissen van de municipaliteit, dewelke kopiën of modellen behoorlijk beproefd, zooals in artikel 5 hierboven vermeld, zullen hebben verkregen, zullen na redelijke kennisgeving en ten allen redelijken tijde, eenige daarvan verschaffen aan eenigen persoon of personen, die daarom aanzoek mogen doen, ten einde de juistheid hunner eigene maten en gewichten te onderzoeken, tegen betaling van zes-pence sterling voor elke kopie of model, dewelke door zoodanig persoon of personen mocht worden verlangd, en zoodanige gelden zullen strekken ten behoeve van de municipaliteit alwaar aanzoek desaangaande wordt gedaan.

Ijkmeesters en
dergelijken.

7.—De commissarissen van elke municipaliteit zullen het recht hebben om een stads- of dorps-ijkmeester of eenig ander persoon aan te stellen, zoo als het geval moge zijn, om de maten en gewichten ten allen redelijken tijde te ijken en te stempelen, op aanzoek van eenig persoon of personen. De ijkmeester aldus aangesteld door de commissarissen van eenige municipaliteit of den landdrost waar het geval zijn mocht dat geene behoorlijke municipaliteit in eenige districts-hoofdstad of dorp mocht bestaan, zullen in handen van den landdrost van het district in hetwelk hij mocht zijn aange-

steld, eenen ambtseed afleggen, om zonder aanzien des persoons zijne ambtsplichten als ijkmeester ten uitvoer te brengen.

8.—Het uitvoerend gezag zorgt voor stempels ten koste van eenige municipaliteit, die daarom verzoekt, waarmede maten en gewichten zullen worden geijkt, overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk, en bepaalt de hoedanigheid van zoodanige stempels, zooals met de behoefte van elk district, aangaande letters, enzoovoorts mocht zijn vereischt.

Stempels, maten enz.

9.—Er zal ten minste eenmaal in het jaar een onderzoek van alle maten en gewichten plaats hebben op zoodanige tijd, plaats of plaatsen als door den landdrost van het district zal worden bepaald, zullende echter door genoemden landdrost geene andere plaatsen kunnen worden bepaald dan zulke waar eene behoorlijke municipaliteit in behoorlijke werking zijnde, zal bestaan, en zullende van zoodanige tijd en plaats waar het voorzegde onderzoek zal geschieden, minstens eene maand in de *Gouvernements-Courant* door publicatie worden kennis gegeven; en zal tevens zoodanige kennisgeving aan de buitenzijde der deur van het landdrostkantoor, stad- en markthuis, of andere publieke gebouwen worden aangeplakt, eene maand voor den dag zoodanig onderzoek bepalende, en alle personen die binnen zoodanig district, in de stad of dorp, maten en gewichten gebruiken voor den handel of eenige publieke bezigheid, zullen gehouden en verplicht zijn tegenwoordig te zijn op den bepaalden tijd en plaats, bij gebreke waarvan zij onderhevig zullen zijn aan eene boete van niet minder dan vijf pond sterling en niet hooger dan vijf-en-twintig pond sterling.

Jaarlijksch onderzoek van maten, enz.—Verplichting van handelaars, enz., om dan en daar te verschijnen.

10.—De kosten van het ijken van elke maat en gewicht zal van tijd tot tijd worden bepaald door den landdrost van het district alwaar geene behoorlijke municipaliteiten zullen bestaan, doch in steden of dorpen alwaar eene behoorlijke en wettige municipaliteit zal bestaan, aldaar zal het aan de commissarissen van zoodanige municipaliteit zijn overgelaten, om het tarief voor het ijken van maten en gewichten van tijd tot tijd te bepalen.

Kosten van ijken hoe bepaald.

11.—In geval er geene municipaliteit in eenige districts-hoofdstad mocht bestaan, alsdan zal het aan den landdrost van zoodanig district zijn opgedragen om eenen ijkmeester of eenig geschikt persoon daartoe aan te stellen, om de maten en gewichten te ijken, op dezelfde wijze als in artikel 4 van dit hoofdstuk aan de commissarissen van eenige municipaliteit is opgedragen; doch zal zoodanige benoeming of aanstelling in geen geval langer van kracht zijn dan totdat in zoodanige hoofdstad wederom eene behoorlijke municipaliteit zal in werking zijn.

Landdrost ijkmeester aan te stellen waar geene municipaliteiten zijn.

12.—In geval, zooals in artikel 11 vermeld, geene municipaliteit mocht bestaan, alsdan zal de landdrost van dat district met alle macht bekleed zijn, welke in dit hoofdstuk aan commissarissen van eenige municipaliteit is verleend, en

Verdere machten van Landdrost in zulk geval.

zullen de gelden, zooals bij artikel 6 van dit hoofdstuk bepaald, in 's lands kas worden gestort.

Resident vrederechter op dorp zonder municipaliteit heeft toezicht en stelt ijkmeester aan.

13.—Op eenig dorp, alwaar geen landdrost woonachtig is en geene municipaliteit is opgericht, zal het ijken van maten en gewichten staan onder toezicht van den resident vrederechter, die verplicht zal zijn iemand als ijkmeester aantestellen. Zulke ijkmeester zal gerechtigd zijn tot het ontvangen van zulke belooning voor ijken, als van tijd tot tijd zal worden bepaald door den Landdrost van het district waarin het dorp is gelegen, en verder zulke machten en plichten hebben als in dit hoofdstuk aan ijkmeesters is toegekend.

Staatspresident stelt ijkmeester aan waar geen landdrost of resident vrederechter is.

14.—Op dorpen waar geen landdrost resideert en geen resident vrederechter is aangesteld, zal de Staatspresident iemand als ijkmeester kunnen aanstellen, onder zulke instructien en tegen zulke belooning voor het ijken als hij van tijd tot tijd zal bepalen, en zoodanig aangesteld persoon zal dezelfde machten en plichten hebben als in dit hoofdstuk aan ijkmeesters is toegekend.

Dorpen hebbende resident vrederechter en municipaliteit.

15.—Op dorpen waar geen landdrost woonachtig is, maar te gelijk een resident vrederechter resideert en eene municipaliteit is opgericht, zullen commissarissen zich moeten gedragen naar de voorschriften van dit hoofdstuk omtrent dorpen waar er landdrosten zijn, met die verandering evenwel, dat waar daarin wordt gesproken van landdrost, zal moeten gelezen worden "resident vrederechter."

Ijken voor handelaars buiten dorpen.

16.—Handelaars wonende buiten de dorpen zullen verplicht zijn hunne maten en gewichten te laten ijken op het dorp naast aan hunne woonplaatsen in hun district gelegen.

Uitreiking van standaards.

17.—De standaard maten en gewichten vermeld in artikel 5 zullen door het uitvoerend gezag worden verschaft aan de resident vrederechters of den persoon vermeld in artikel 14 van dit hoofdstuk.

Landdrost verplicht toe te zien over onderzoek van maten, enz., en rapport te verzenden.

18.—De landdrosten van de verschillende districten zullen toezien dat het onderzoek van alle maten en gewichten, zoo als bepaald bij artikel 9 van dit hoofdstuk, zoo veel mogelijk geschiede gedurende de maand Januari van elk jaar, en zuller verplicht zijn van zoodanig onderzoek rapport in te zenden aan den gouvernements-secretaris op of voor den eersten dag van Maart van elk jaar.

Landdrosten in zeker geval, kunnen maten, enz., op hun kantoor berustende ten gebruike geven aan municipaliteiten.

19.—Tot tijd en wijle dat de commissarissen van de municipaliteit zullen zijn voorzien van zoodanige kopiën van standaard maten en gewichten, als in artikel 2 van dit hoofdstuk vermeld, zullen de landdrosten geautoriseerd zijn om op aanzoek der commissarissen van de municipaliteiten van zoodanige districts-hoofdstad of dorp, die kopiën van de standaard maten en gewichten, welke volgens artikel 4 van dit hoofdstuk, ten hunnen kantore blijven bewaard, ten gebruike te geven voor het doel zooals in artikel 6 van dit

hoofdstuk vermeld, met dien verstande nochtans, dat ze niet van het landdrostkantoor zullen worden vervoerd, en de commissarissen van zoodanige municipaliteit tot vergoeding van eenige schade zullen gehouden zijn welke aan dezelve mocht worden toegebracht, gedurende den tijd dat zoodanige kopijën van standaard maten en gewichten in hun gebruik mogen zijn geweest.*

20.—Ieder landdrost zal verplicht en gehouden zijn zoodanige modellen in goede bewaring te houden en ten allen redelijke tijde en na redelijke schriftelijke kennisgeving van eenig persoon daarom verzoekende, zoodanig model of modellen ter onderzoek of ter beproeving de juistheid van eenige maat of gewicht te verleen, tegen betaling van zespence.

Beproeving van maten en gewichten bij Landdrostkantoor.

21.—De gewichten, gewoonlijk genoemd hollandsche gewichten, alsmede de maten van el, schepel, mud en oude gallon worden afgeschatt; en indien iemand iets verkoopen zal anders dan volgens de standaard maat en gewicht, ten kantore van den thesaurier-generaal gedeponoord, zal hij—daarvan overtuigd zijnde—onderhevig zijn aan eene boete geene veertig shillings te boven gaande, met dien verstande nochtans, dat zulks niet op den verkoop van land zal toepasselijk zijn, noch ook in den verkoop van goud, zilver, edelgesteente of van medicamenten, bij de kleine maat.

Boeten voor het gebruiken van ongeoorloofde maten en gewichten.

22.—Ieder landdrost en stads-ijkmeester, of eenig ander persoon door de commissarissen van eenige municipaliteit, in dezen Staat bestaande, benoemd, en schriftelijk aangesteld door volmacht, ten minste door drie wettig in functie zijnde commissarissen onderteekeend, en ieder vrederechter of hoofdconstabel zal het recht hebben, om op alle redelijke tijden, eenige plaats binnen de limieten van zijn district, waar goederen ter verkoop worden gehouden, of waar eenige handel bij maat en gewicht wordt gedreven, binnen te gaan, en daar alle maten, gewichten, weegschalen, stalen yards of andere weegmachines, die daar zijn, te onderzoeken en te vergelijken, en te beproeven met de standaard model-maten en gewichten die door den thesaurier-generaal, of de verschillende landdrosten, zooals in artikels 3 en 4 bepaald, gehouden worden.

Bevoegdheid van beampten om maten en gewichten te onderzoeken.

23.—Indien, na het in het vorige artikel vermelde onderzoek blijken mocht, dat eenige maat of gewicht niet overeenstemt met de standaard maten en gewichten in dit hoofdstuk vastgesteld, of te licht bevonden wordt, of anderszins onrechtmatig is, zal dezelve in beslag genomen kunnen worden, en de persoon of personen in wiens bezit dezelve mocht gevonden worden, zal na overtuiging, dezelve verbeuren en daarenboven strafbaar zijn met eene boete de som van vijf pond sterling niet te boven gaande.

Inbeslagname van ongeoorloofde maten en gewichten; en straf voor gebruik daarvan.

* Zie ook Artikel 43 van Hoofdstuk LXXXIV (Over het Bestuur van Steden en Dorpen.)

Straf voor in bezit hebben van de zulken.

24.—Eenig persoon, die eenige weegschaal, stalen yard, of andere weegmachine, in zijn bezit heeft, welke, na zoodanig onderzoek als in artikel 22 vermeld, blijken zal onjuist of onrechtmatig te zijn, of die, na daartoe gevraagd, weigeren zal alle maten, gewichten, weegschalen, stalen yards of andere weegmachines, die in zijn bezit zijn, voor te brengen, of anderszins zoodanig onderzoek verhinderen of belemmeren zal, zal zoodanige weegmachine, als zij onjuist of onrechtmatig bevonden zal worden, of die hij geweigerd of nagelaten heeft tot onderzoek te produceren, of waarvan hij het onderzoek verhinderd of belemmerd heeft, verbeuren en daarenboven strafbaar zijn met eene boete niet te boven gaande vijf pond sterling.

Vervolging voor bedrog voorbehouden.

25.—Niets hierin vervat zal beletten dat iemand onder gewonen loop des rechts vervolgd kan worden voor bedrog of eenige andere misdaad begaan door middel van valsche maten, gewichten en weegschalen.

Verhaal van boeten; straf bij wanbetaling.

26.—Alle boeten en verbeurdverklaringen door deze wet opgelegd, kunnen verhaald worden voor het landdrosthof binnen wiens jurisdictie zoodanige handeling of weigering, welke zoodanige boete of verbeurdverklaring ten gevolge heeft, plaats gevonden heeft, en kunnen verhaald worden door eenig persoon die daarom eene vordering brengt, en de eene helft van zoodanige boete en verbeurdverklaring zal gaan naar den persoon die daarvoor eene actie brengt met zijne kosten als hierna vermeld, en de andere helft aan het gouvernement; en indien de overtreder niet dadelijk de boete met de redelijke kosten van den persoon die de actie brengt, voldoet of genoegzame zekerheid ten genoegen van den landdrost voor de betaling daarvan geeft, zal de landdrost de macht hebben zoodanigen overtreder te straffen met gevangenisstraf voor den tijd van niet meer dan eene maand.

Opbreken en verkoop van inbeslaggenomen artikelen

27.—Eenig maat, gewicht, schaal, stalen yard of weegmachine, welke onder de bepalingen van deze wet verbeurd verklaard wordt, zal in stukken gebroken worden; en indien dezelve verkoopbaar is, zal dezelve verkocht worden en de helft der opbrengst daarvan aan den persoon die den eisch van verbeurdverklaring heeft ingesteld en de andere helft in 's lands schatkist betaald worden.

Voorstelling van getal ponden op gewichten.

28.—Boven op elk gewicht, onder de bepalingen van deze wet in gebruik, zal in duidelijke leesbare cijfers gestempeld of gegoten zijn het getal ponden of onderdeelen van het pond welke het voorstelt.

Gewichten van lood of tin ongeoorloofd.

29.—Het zal niet veroorloofd zijn gewichten te gebruiken die van lood of tin gemaakt zijn, met dien verstande nochtans, dat men een looden of tinnen prop zal kunnen inzetten in een gewicht, om het *bonâ-fide* te regelen, mits dat hetzelfde niet in eene grootere hoeveelheid gebruikt wordt voor het regelen daarvan dan als volgt:—Voor gewichten van tien

tot vijftig pond tot een twee-honderdste gedeelte van het gewicht, dat zoo geregeld moet worden, en in gewichten onder tien pond tot een-honderdste gedeelte van zoodanig gewicht dat geregeld moet worden. Een ieder die dit artikel overtreedt, zal strafbaar zijn met eene boete de som van vijf pond sterling niet te boven gaande.

HOOFDSTUK CXV.

OVER DELVERIJEN VAN EDELE METALEN EN EDELGESTEENTEN (UITGEZONDERD DIAMANTEN.)

AFDEELING I.—ONDERZOEKEN NAAR EDELE METALEN, ENZ.

1.—Het recht van iederen grondeigenaar wordt mits deze erkend om vrij en ongehinderd en zonder licentie binnen de grenzen van zijn eigendom onderzoekingen in te stellen of te doen instellen naar edelgesteenten of edele metalen en op zijne gronden mijnen te exploiteeren, of te laten exploiteeren, hetzij onder concessie door compagnien of anderszins, zooals hij mag goed vinden.

Rechten van grondeigenaren aangaande edele metalen, enz.

Het zal hem echter niet veroorloofd zijn zijn grond voor het publiek open te stellen, zonder vooraf toestemming van het uitvoerend gezag te hebben bekomen.

Niets later in dit hoofdstuk vervat zal beschouwd of uitgelegd worden eenige inbreuk te maken op, of wijziging daar te stellen in, hierinvoren erkend recht van grondeigenaren op hunne eigendommen.

2.—Ieder meederjarig manspersoon, met uitzondering van diegenen die het bij deze of eenige latere wet uitdrukkelijk wordt verboden, is gerechtigd om bij den landdrost of eenig hierin later beschreven, aangevraagd zal worden, een licentie mijn-inspecteur in het district waarin de onderzoekers-licentie uit te nemen tot prospecteeren naar edele metalen of edelgesteenten, binnen zulk district op gronden den Staat toebehoorende, tegen betaling van licentiegelden van tien shillings per maand vooruit betaalbaar.

Onderzoekings-licenties kunnen uitgenomen worden tegen betaling.

3.—Hij die van eenen eigenaar van gronden, die in geschrift verklaard heeft gewillig te zijn zulke gronden tot publieke delverijen te hebben opengesteld, eene schriftelijke vergunning heeft om op diens eigendommen onderzoekingen te doen, zal eene onderzoekers-licentie van den mijn-inspecteur of landdrost van het district waar hij onderzoeken wil moeten verkrijgen, voor het tijdperk in zoodanige schriftelijke vergunning vermeld den tijd van zes maanden niet te boven gaande, tegen betaling van licentiegelden berekend tegen vijf shillings per maand, vooruit betaalbaar, waarvan de helft aan den eigenaar zal toekomen.

Vergunning om te onderzoeken op gronden verklaard als publieke delverijen tegen betaling voor onderzoekers-licentie.

Onderzoekingen op verhuurde aan den Staat toebehoorende gronden.

4.—Op eenige den Staat toebehoorende gronden die verhuurd zijn mogen geene onderzoekingen plaats vinden, zonder dat of voorafgaand schriftelijk verlof van den huurder zal zijn verkregen, of securiteit ten genoegen van den landdrost van het district zal zijn gesteld voor aan den huurder te betalen compensatie, voor eenige directe schade of verlies dat hem wegens het onderzoeken naar of exploiteeren van mijnen op die gronden, gedurende zijn huurtijd mocht worden berokkend.

Aanzoekdoener om onderzoekers-licentie moet opgave doen van plaats en tijd voor voorgenomen onderzoek.

5.—Eenig persoon, aanzoek doende om een onderzoekers-licentie, zal verplicht zijn de plaats en zoo na mogelijk, de localiteit waar hij van plan is naar edele metalen of edele gesteenten te zoeken op te geven aan den landdrost of mijn-inspecteur (zooals het geval mocht zijn.)

Lijst aanzoekdoeners om claims bij aanstaande publieke delverij.

6.—De landdrost of mijn-inspecteur (naar het geval mag zijn) zal ten zijnen kantore eene lijst doen opmaken en doen onderteekenen door alle mannelijke meerderjarige blanke personen die wenschen eerst in aanmerking te komen bij het uitreiken van claims op eenige bepaalde plaats of localiteit waarvoor een onderzoekers-licentie zal zijn uitgereikt, bij geval zulke plaats of localiteit tot publieke delverij wordt geproclameerd. Ieder zoodanig onderteekenaar zal zijnen naam moeten teekenen onmiddelijk onder dien van den persoon die voor hem heeft geteekend en zal verder verplicht zijn bij zulke onderteekening twee shillings en zes pence te betalen aan gemelden landdrost of mijn-inspecteur.

Waar men mag onderzoeken op plaatsen waar anderen reeds bezig zijn.

7.—Niemand zal gerechtigd zijn om krachtens eene onderzoekers-licentie te zoeken naar edele metalen of edele gesteenten op eenige plaats alwaar een ander persoon reeds uit kracht van eene onderzoekers-licentie aan het prospecteeren of delven is (tenzij met toestemming van den persoon die aldus reeds aan het zoeken of delven is) binnen vijf honderd treden van af de localiteit, en in geen geval binnen een mijl op hetzelfde rif alwaar zulk persoon als hierboven vermeld alreeds prospecteert of delft; zullende in geval van overtreding van dit artikel zoodanig persoon door het landdrost-hof beboet worden met eene boete niet te boven gaande vijftig pond sterling of bij niet betaling gestraft worden met gevangenzetting, met of zonder dwangarbeid, voor een tijdperk niet te boven gaande zes maanden.

Plekken waar men niet onderzoeken mag.

8.—Niemand zal gerechtigd zijn, om, uit kracht van een onderzoekers-licentie, te zoeken naar of te delven voor edele metalen of edele gesteenten binnen een afstand van twee honderd treden van eenig reeds bestaand huis of gebouw, of op eenig bebouwd land of grond benoodigd voor besproeiingsdoeleinden,—tenzij met schriftelijke toestemming van den eigenaar van voormelde huizen, gebouwen, land of grond. Ook is het prospecteeren op openbare pleinen, straten, wegen, spoorwegen en begraafplaatsen verboden. In geval van overtreding

ding van dit artikel is eveneens van toepassing de strafbepaling vermeld in het voorgaande artikel, de straf door hetzelfde hof te worden opgelegd.

9.—Het zal de plicht zijn van eenig persoon, die onder eene onderzoekers-licentie eenige edele metalen of edele gesteenten ontdekken moge, onmiddellijk daaromtrent eene plechtige verklaring af te leggen en te bezorgen aan den landdrost van het district alwaar die ontdekking is gescheid; en eenig persoon nalatende zulks te doen zal, indien hij schuldig wordt gevonden voor eenig landdrosthof, voor zulk nalatigheid onderhevig zijn aan eene boete niet tebovengaannde vijftig pond sterling, of bij niet-betaling daarvan tot gevangenisstraf met of zonder dwangarbeid voor een tijdperk zes maanden niet tebovengaannde.

Houder van onderzoekers-licentie edele metalen of gesteenten ontdekken moet zulks rapporteeren.

10.—De Staatspresident zal, zoodra mogelijk nadat de verklaring in het voorgaand artikel vermeld zal zijn afgelegd en in handen van den landdrost gesteld als voormeld, stappen nemen tot het toetsen van de betaalbaarheid der edele metalen of edele gesteenten waarvan in de verklaring melding wordt gemaakt, en zal tot dat doel de macht hebben een behoorlijk gekwalificeerd persoon aan te stellen, hetzij als vaste staatsmineraloog, hetzij om enkel in het bijzonder geval de metalen of gesteenten te toetsen, de edele metalen of edele gesteenten houdende grond of kwarts te onderzoeken en daarover rapport uit te brengen, zullende de Staatspresident tevens de macht hebben de noodige gelden voor salarissen of onkosten daarmede verbonden te doen uitbetalen—met dien verstande echter, dat indien een vaste staatsmineraloog en essayeur, zooals voormeld, door den Staatspresident mocht aangesteld worden, zulke aanstelling, evenals die van andere staatsambtenaren, onderworpen zal zijn aan de bekrachtiging van den volksraad.

Staatspresident op rapport moet stappen nemen ontdekking te beproeven. — Aanstelling van Staatsmineraloog.

11.—Eenig persoon die, met bedoeling om te misleiden, eene verklaring zooals in artikel 9 van dit hoofdstuk vermeld zal maken, wetende dat dezelve valsch is, zal onderhevig zijn aan de straf door de wet bepaald wegens de misdaad van meeneed.

Valsche verklaring strafbaar als meeneed.

12.—Eenig persoon die, met bedoeling om te misleiden, eenig edele metalen of edele gesteenten op eenige plek zal plaatsen of doen plaatsen, zal onderhevig zijn aan de straf door de wet bepaald op de misdaad van bedriegerij.

Misleidende plaatsing van metalen, enz., strafbaar als bedriegerij.

13.—Door publieke delverijen worden verstaan slechts die welke als zoodanig door den Staatspresident in overleg met den uitvoerenden raad zijn geproclameerd en onderworpen zijn aan de bepalingen van deze of eenige latere dienaangaande te maken wet.

Uitleg van bewoording 'publieke delverij'

AFDEELING II.—PROCLAMEEREN OF OPENSTELLING VAN PUBLIEKE
DELVERIJEN.

Proclameeren van
publieke delverijen

14.—De Staatspresident heeft de macht om—op rapport van zulk behoorlijk gekwalificeerden persoon of staatsmineraallog als in artikel 10 van dit hoofdstuk vermeld, en met advies van den uitvoerenden raad, en na overleg met en met toestemming van den eigenaar van private gronden (in geval de edele metalen of edele gesteenten op privaten grond zijn ontdekt)—ten eenigen tijde zulke plaats, gronden of uitgestrektheid gronds te proclameeren en open te zetten als een openbare delverij; tenzij de eigenaar daarin toestemt zal evenwel geen deel eener plaats alleen maar de geheele plaats als publieke delverij kunnen worden opengezet.

Prospecteeren en
delven niet belet
door niet procla-
meeren.

15.—Wenschte de regeering de plaats of gronden zooals in het voorgaande artikel vermeld vooralsnog niet te proclameeren, dan zal het verder prospecteeren en delven op de plaatsen en gronden voormeld daardoor niet belet worden, met dien verstande echter, dat zoodra later de regeering, na verkregen toestemming van en in overleg met den eigenaar, goedvinden mocht de plaatsen en gronden voormeld als eene openbare delverij te proclameeren, zulks der regeering zal vrijstaan te doen, onder en met dezelfde wetsbepalingen en voorwaarden als bestaan met betrekking tot plaatsen en gronden die onmiddellijk na het rapport in het laatste voorafgaand artikel vermeld zullen worden geproclameerd.

Voorrechten van
houders van on-
derzoekers-licen-
tien.

16.—De houder van een onderzoekers-licentie zal dadelijk nadat op zijn rapport onderzoek is gedaan, en omtrent de betaalbaarheid van het edel metaal of edelgesteente in de door hem ontdekte gronden door de regeering is beslist gelijk in het voorlaatste artikel is bepaald, wat betreft gouvernementen-gronden, alle rechten van eenen gewonen delvergenieten behalve zijn bijzonder recht als zoeker; en deze rechten zal hij ook hebben op private gronden, mits daaromtrent tusschen hem en den eigenaar schriftelijk is overeengekomen, al worden deze niet tot eene publieke delverij geproclameerd.

Hij zal in dat geval, om zijne aanspraken te kunnen bewerken, gerechtigd zijn tot het gebruik van water op de plaats aanwezig, zooals tusschen hem en den eigenaar van de plaats schriftelijk zal zijn overeengekomen.

Dit artikel zal niet van toepassing zijn, wanneer een grondeigenaar iemand speciaal huurt om voor hem onderzoekingen te doen, of ook wanneer er een afzonderlijk accord gemaakt wordt voor het verleenen van de schriftelijke vergunning in artikel 3 vermeld, waarbij de zoeker, ten einde de schriftelijke vergunning te bekomen, schriftelijk afziet van de voordeelen van dit artikel.

17.—De ontdekker van betaalbaar edel metaal of edelgesteente op private plaatsen of op gouvernementgrond^{soekers-aanspraken.} ten minste zes mijlen verwijderd van eene reeds bewerkte localiteit zal, bij proclamering van zoodanige plaats of grond, behalve tot datgene wat in geval van private plaatsen in geschrifte tusschen hem en den eigenaar is overeengekomen, gerechtigd zijn tot het hebben en afbakenen van één aanspraak (claim), hetzij rif of alluviaal, die genoemd en geregistreerd zal worden als “zoekers-aanspraak.” Bovendien zal hij zonder licentie daarop mogen werken zoolang als hij daarvan bezitter blijft.

18.—De registratie van een zoekers-aanspraak zal geschieden door een mijn-inspecteur wanneer de ontdekte edel metaal of edelgesteente houdende grond binnen de grenzen van zijn^{Registratie van zoekers-aanspraken.} district waarin genoemde grond gelegen is, zullende voor elke registratie vijf shillings moeten betaald worden.

19.—De eigenaar of eigenaren van eene geproclameerde plaats of plaatsen, tenzij door hem of hen voor de proclamatie andere of meerdere rechten zijn voorbehouden, zal of zullen gerechtigd zijn voor zichzelf een aantal aanspraken (claims), hetzij rif of alluviaal, die “eigenaars-aanspraken” zullen genoemd worden, af te bakenen, namelijk voor een stuk grond van vijftig morgen of daar beneden een aanspraak, voor een stuk grond van vijftig tot twee honderd morgen twee aanspraken, en voor elke twee honderd en vijftig morgen daarboven een aanspraak meer, met een maximum van vijftien aanspraken voor eene plaats, met recht om die, zoolang hij persoonlijk eigenaar der plaats en dier claims blijft, zonder licentie te bewerken, zulke afbakening te geschieden nadat de zoeker die het betaalbaar edel metaal of edelgesteente heeft gevonden zoekers- en delvers - aanspraak afgebakend heeft. Na deze afbakening van zoekers- en eigenaars-aanspraken, zullen andere delvers voor zichzelf aanspraken (claims) kunnen afbakenen volgens wet.

20.—De regeering zal aan den eigenaar van de plaats of het stuk gronds welke zij wensch open te zetten, eene maand voor de proclamatie van openzetting geschiedt, kennis geven van haar voornemen, ten einde den eigenaar in staat te stellen zijn eigenaars-aanspraken volgens het voorgaande artikel uit te nemen.

21.—Van de opbrengst van zoekers- en delvers-licentien zal de eigenaar van den privaten grond waarop gezocht of gedolven wordt, die toegestemd heeft die tot publieke delverijen te hebben opengezet, de helft ontvangen bij het einde van ieder kwartaal. Alle gelden van standlicentien, insluitende de licentien voor bezigheids-, woonplaats- of machinerie-stands,^{Verdeeling van licentie-gelden.} en voor vergunningen tot het kappen van hout, grazen van vee of graven naar kolen op privaten grond, komen den eigenaar alleen toe.

Waterrechten van
eigenaar. - Bescha-
diging van tuinen,
enz. verboden.

22.—Waar private plaatsen, na gebleken toestemming van den eigenaar, tot publieke delverijen geproclameerd worden, of bij proclamatie aan reeds geproclameerde delverijen gehecht worden, zal er zonder schriftelijke toestemming van den eigenaar geen schade worden toegebracht aan of inbreuk gemaakt mogen worden op zijne huizen, gebouwen, dammen, fonteynen, watervoren, tuinen of landerijen. Onder alle omstandigheden zal er genoegzaam water vrij blijven ten gebruike van den eigenaar, zijn gezin, zijn vee, en voor de besproeiing van alle tijdens de proclamatie bestaande tuinen en landerijen.

Onteigenen van
gronden ten alge-
meenen nutte als
publieke delve-
rijen; en compen-
satie daarvoor.

23.—Het gouvernement heeft het recht om te eenigertijd private gronden ten algemeenen nutte te onteigenen en als publieke delverijen te proclameeren zonder dat daardoor echter eenige inbreuk mag worden gemaakt op alreeds verleende onderzoekers- of mijnrechten, mits den eigenaar vergoeding worde gegeven voor zulke hem onteigende gronden. De te geven vergoeding wordt door onderlinge overeenkomst of bij gebrek daarvan door het Hoog Gerechtshof bepaald, en zal niet minder bedragen dan een pond sterling per morgen voor de volle uitgestrektheid der onteigende gronden met en benevens een-derde der globale inkomsten door het gouvernement van tijd tot tijd te ontvangen op alle claims en standplaatsen licenties, zullende zulke eigenaar bovendien bij eenige latere verkooping door het gouvernement, van claims of standplaatsen, gerechtigd zijn tot een-derde van de opbrengst daarvan.

AFDEELING III.—OVER DE AANSPRAKEN (CLAIMS) EN DE LICENTIEN.

Wie delvers en
onderzoekers-
licenties mogen
verkrijgen.

24.—Elk meerderjarig blank persoon, die zich onderwerpt aan de wetten des lands, zal het recht hebben eene "delvers-licentie" te verkrijgen om op een publieke delverij te delven of te mijnen naar edele metalen en edele gesteenten. Voor welke licentie maandelijks vooruit betaald zal moeten worden zoodanig bedrag als door den President en uitvoerenden raad, na de omstandigheden in overweging te hebben genomen, van tijd tot tijd zal bepaald worden. Zoodanig bedrag zal echter niet minder mogen zijn dan vijf shillings of meer dan een pond sterling per maand.

Voorkeurrecht bij
uitgeven van
claims.

25.—In het uitgeven der aanspraken (claims) op eene openbare delverij zullen — nadat overeenkomstig de voorgaande bepalingen aan onderzoekers en eigenaren hunne aanspraken zijn toegekend geworden, — om twisten en verwarring te voorkomen, aan de volgende personen in de hier volgende rangorde aanspraken worden toegekend:—

- (A). De personen in artikels 5 en 7 bedoeld die, behalve den onderzoeker in artikel 9 genoemd, onder licentie tot onderzoek zich, vóór het proclameeren der delverij, zoekersaanspraken op dat terrein hebben afgebakend;

- (B). De personen, die op de lijst in artikel 6 vermeld hunne namen hebben onderteekend en de daarop bepaalde leges van twee shillings en zes pence sterling hebben betaald;
- (C). Burgers van den Oranjevrijstaat die bij het uitgeven der aanspraken persoonlijk op de plaats tegenwoordig zijn;
- (D). Blanke personen, geene burgers zijnde, die bij het uitgeven der aanspraken op de plaats aanwezig zijn;
- (E). Burgers van den Oranjevrijstaat, die bij het uitgeven der aanspraken niet aanwezig zijn, doch door eenen procuratie-houder vertegenwoordigd worden;
- (F). Blanke personen, geene burgers zijnde, die door eenen procuratie-houder bij het uitgeven der aanspraken vertegenwoordigd worden.

26.—Geen kleurling, van welk land ook de inboorling zijnde, zal licentiehouder kunnen zijn of op eenigerlei wijze verbonden kunnen zijn met het bewerken der goudvelden of mijnen van edelgesteenten, tenzij als werkvolk in dienst van blanken. Kleurlingen niet gerechtigd tot licenties.

27.—Ieder gelicentieerde delver zal gerechtigd zijn, onder zijn licentie eene voor alluviale en eene voor een rif-aanspraak te hebben. Het zal hem evenwel vrijstaan, een aantal aanspraken (claims) van andere gelicentieerde aanspraakhouders te kopen. Ieder delver gerechtigd tot alluviale, en rif-aanspraak.—Rechten van aanspraakhouders van amalgameerd blok.

Wanneer de gezamenlijke aanspraakhouders van een amalgameerd blok hunne respectievelijke aandeelen voor het doel van dit artikel bij den mijn-inspecteur tegen betaling van vijf pond sterling hebben laten registreeren, zal elk hunner vrij zijn om op nieuw een aanspraak af te bakenen en eene licentie daarvoor te verkrijgen.

28.—Een alluviale aanspraak (claim) zal groot zijn honderd bij honderd voet en zal met duidelijke zichtbare pennen en voren in rechthoek in de richting van de aanspraak afgebakend worden. Grootte en afbakening van aanspraken en amalgameerde blokken.

Een kwartsrif-aanspraak zal lang zijn honderd voet (dat is, in de richting van het rif) en drie honderd voet breed, de breedte genomen aan een of aan beide zijden van het rif, naar verkiezing. Ten aanzien van een kwartsrif-aanspraak zullen voor de eerste zeven dagen twee middelpuntspennen voldoende bakens zijn. Na verloop van dien tijd zullen vier hoekpennen in de plaats moeten zijn gesteld en de richting aangewezen worden door goed bepaalde bakens.

Bij kwartsrif-blokken van bijeengevoegde en ineengesmolten (geamalgameerde) aanspraken zullen voor elk blok vier hoekpennen voldoende wezen, maar de namen der respectievelijke aanspraakhouders in het blok moeten leesbaar op elke pen gemerkt worden, met datum van amalgamatie.

Grootte en hoogte van hoekpennen.

29.—De hoekpennen van een aanspraak (claim) zullen niet minder dan twee duim in middellijn mogen zijn, en moeten minstens twee voet boven den grond uitkomen.

Aanspraken voorzien te worden van nommer, naam en datum.

30.—Alle aanspraken moeten genummerd wezen en de namen van den claimhouder leesbaar in geschrift dragen, terwijl de datum der afpenning behoorlijk op de pennen moet gemerkt zijn.

Kennisgeving van nieuw ontdekte rifs, enz., te geschieden vóór verkoop van claims.

31.—Alle nieuwe ontdekte rifs of alluviale gronden zullen aan den mijn-inspecteur moeten zijn bekend gemaakt, voor en al eer er een aanspraak (claim) daarop zal kunnen verkocht worden.

Recht van delver tot standplaats.

32.—Ieder gelicentieerd delver zal gerechtigd zijn, behalve zijne aanspraken, eene standplaats op eene door de mijn-inspecteur goedgekeurde plaats voor zijne woning te hebben, echter niet op een bekende edel metaal of edelgesteente houdende localiteit. Hij zal hiervoor niet behoeven te betalen, doch zijne standplaats moeten verlaten op order van den mijn-inspecteur.

Stof uit claims anderen niet tot overlaster te zijn.

33.—Geen houder van een hooggelegen rif-aanspraak zal het recht hebben om de stoffen uit zijn aanspraak een ander tot last de doen zijn of hem die beneden werk te hinderen.

Standlicentien voor huizen, enz.

34.—Elk meerderjarig blank persoon die op eene geproclameerde delverij een winkel, huis of huizen, of woning wenscht op te richten, zal van den mijn-inspecteur een of meer standlicentien kunnen verkrijgen voor eigen gebruik, alsook eenige delver of standhouder op eene door den mijn-inspecteur aangewezen kleurling-localiteit van een of meer standlicentien voor kleurlingen in zijne dienst. Elke zoodanige licentie zal hem het recht geven een stuk gronds af te bakenen groot vijftig bij vijftig voet op eene door den mijn-inspecteur goedgekeurde localiteit, doch niet ter belemmering der delverij op een bekend edel metaal of edelgesteente bevattend terrein. Deze standlicentie, hetzij eene maandelijksche of jaarlijksche, naar verkiezing van den aanvrager, zal van tijd tot tijd vernieuwd moeten worden. De kosten van zulke licentie zullen van tijd tot tijd door de regeering bepaald worden.

Behulpzaamheid vereischt van delvers, enz., in houden van orde. — Boete bij verzuim

35.—Ieder delver of licentiehouden zal, daartoe opgeroepen door eenig gouvernements-beamte belast met het toezicht op de bewaring van rust en orde, hulp verleenen ter bewaring van publieke orde, op straffe van verlies der licentie en van eene boete de som van vijf-en-twintig pond sterling niet te boven gaande, en te worden opgelegd door het landdrosthof.

Bewijs van licentie te hebben.

36.—Een ieder die naar edele metalen of edelgesteenten graaft, hetzij voor eigen of anders rekening, zal, indien zulks verlangd wordt door den mijn-inspecteur of ander door de regeering daartoe benoemden persoon, zijne licentie toonen, zullende hij geacht worden geene licentie te hebben indien hij dezelve niet toont of geen ander bewijs levert die te hebben uitgenomen.

37.—Hij die zich schuldig maakt aan moedwillige verandering, verplaatsing, wegneming of vernieling van de pennen of bakens van eene aanspraak (claim) met een kwaadwillig of bedriegelijk oogmerk zal, indien voor het landdrosthof schuldig gevonden, gestraft worden met eene boete de som van vijftig pond sterling niet te boven gaande, en bij gebreke van betaling met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid voor eenen tijd van niet meer dan zes maanden.

Beschadiging van bakens, enz., gestraft.

38.—De houder eener licentie zal een stuk overschietende grond tusschen twee of meer aanspraken in bezit mogen nemen.

In bezit nemen van overschietende grond tusschen twee aanspraken.

De vorm van dezen grond wordt niet bepaald, doch de oppervlakte zal niet overtreffen het aantal vierkante voeten bij deze wet vastgesteld voor de uitgegeven claims. Ook zal dit stuk gronds door een blank persoon onder licentie moeten vertegenwoordigd worden.

39.—Delvers, zijnde houders van aan elkander grenzende aanspraken, ten getale van niet minder dan zes en van niet meer dan twaalf, die hunne aanspraken wenschen te vereenigen, zullen gemelde aanspraken als vereenigd kunnen laten registreeren met alle waterrechten aan zulke aanspraken behoorende, door aanvraag ten kantore van den mijn-inspecteur. Bij registratie (waarvoor vijf shillings betaald moeten worden), zal klaar en duidelijk het aandeel van iederen delver moeten omschreven worden.

Vereeniging van aanspraken; en certificaat daarvan.

Bij verleening van certificaat van zulke vereeniging onder zegel van twee pond sterling, zullen de houders der vereenigde aanspraken de gewone voorrechten van vereeniging genieten bij desbetreffende regulatien op de delverij waar zij gelegen zijn.

40.—De houder, of in geval van vereeniging, de houders van eene of meer dan eene rif-aanspraak zal of zullen recht van protectie op hunne aanspraken hebben voor den tijd van zes tot twaalf maanden na schriftelijke aanvraag daarvan aan den mijn-inspecteur, vermeldende dat de protectie gevraagd wordt om tijd te hebben machineriën in te voeren ter betere bewerking der aanspraken. Dit voornemen van invoer van machineriën zal gestaafd moeten worden door eene beëdigde verklaring.

Protectie-certificaten.

Het certificaat, waarbij protectie verzekerd wordt, zal een zegel moeten dragen ter waarde van een pond sterling voor elke maand van protectie. De delver zal echter tevens de gewone licentie-gelden moeten aanzuiveren.

Zoodra de aanvrager ophoudt gelicentieerd delver te zijn, zal de protectie als vervallen beschouwd worden.

41.—Alle licentie-gelden moeten maandelijks vooruit betaald worden aan den mijn-inspecteur of landdrost, naar het geval moge zijn; indien niet betaald voor afloop der maand voor welke de betaling moest geschieden, dan zal de licentie verdubbeld worden, en indien twee maanden onbetaald blijvende

Licentie-gelden maandelijks betaalbaar; boete of verbeurte bij wanbetaling.

zal de licentie mogen vervallen en de verkregen aanspraak verbeurd verklaard worden, en deze kan op nieuw worden uitgegeven, tenzij ten genoegen van den mijn-inspecteur goede redenen voor niet-betaling worden gegeven te eeniger tijd voor het weder uitreiken der aanspraak.

Gevolg van niet-bewerken van aanspraak.

42.—Ieder gelicentieerd delver is verplicht zijne aanspraak of aanspraken te bewerken beginnende binnen zes maanden na datum van uitreiking.

Indien (uitgezonderd in gevallen van protectie in het volgend artikel te worden genoemd, en uitgezonderd de gevallen van amalgamatie hiervoren vermeld) het mocht blijken dat eenige aanspraak gedurende een tijdperk van drie maanden na den hierboven vermelden tijd niet is bewerkt geworden, dan zal zoodanige aanspraak vrij, en de licentie om op die aanspraak te delven vervallen, verklaard worden.

Gemelde aanspraak kan alsdan door iemand anders in bezit genomen worden, en deze kan eene licentie uitnemen om daarop te mogen delven, alles op de hiervoren bepaalde wijze.

Certificaat van protectie.

43.—Het zal aan eenigen gelicentieerden delver vrijstaan om na gedane aanvraag in geschrift, vergezeld met een of meer beëdigde verklaringen, van den mijn-inspecteur een certificaat van protectie onder een zegel van een pond te verkrijgen, op grond van ziekte, noodzakelijke afwezigheid, gebrek aan werkvolk of eenige andere genoegzame reden (ten genoegen van den mijn-inspecteur). Gedurende den tijd, voor welken zoodanig certificaat wordt verleend, zullen de aanspraken van zulken delver niet onderhevig zijn aan verbeurdverklaring of bezitneming (jumpen) door derden; echter zal zoodanig certificaat aangaande rif-aanspraken voor niet langer dan zes maanden verleend worden, en aangaande alluviale aanspraken voor niet langer dan vier maanden; in ieder geval te rekenen na afloop van de zes maanden in het eerste gedeelte van het vorig artikel vermeld.

Wanneer in bezitnemen van claims tegen wil van eigenaar onwettig verklaard kan worden.

44.—De Staatspresident zal de macht hebben om, wanneer naar zijn oordeel eenige mijn of alluviale gronden reeds genoegzaam beproefd zijn geworden en het hem gebleken is dat de aanspraken in gemelde mijn of alluviale gronden eene marktwaarde van minstens twee honderd pond sterling hebben, bij proclamatie in de *Gouvernements-Courant* te verklaren dat het in bezit nemen van aanspraken zonder weten of tegen den wil van den geregistreerden eigenaar (jumpen) van af een door hem te bepalen dag, niet meer zal plaats vinden of wettig zijn.

Verlaten van aanspraken, om nieuwe af te bakenen.

45.—Wanneer op eene publieke delverij een delver zijne aanspraak of aanspraken wil verlaten of opgeven om zich eene nieuwe aanspraak of aanspraken af te bakenen, zal hij het recht hebben zulks te doen, mits hij de pennen van de

aanspraak die hij verlaten wil uittrekt, en eene kennisgeving gedurende eene week op dien grond stelt dat dezelve verlaten is, en den mijn-inspecteur daarvan schriftelijk kennis geeft.

AFDEELING IV.—OVER DEN MIJN-INSPECTEUR EN ANDERE
BEAMBTEN EN HUNNE PLICHTEN.

46.—Voor ieder geproclameerde delverij zal door de regeering, indien noodig, een bevoegd persoon aangesteld worden als mijn-inspecteur, wiens salaris door den Staatspresident bepaald zal worden tot nader besluit dienomtrent door den volksraad. Aanstelling van mijn-inspecteur en assistent-landdrost en derzelver salarissen.

De regeering zal eveneens het recht hebben om, indien noodig, voor ieder geproclameerde delverij een assistent landdrost aan te stellen onder de bepalingen van afdeeling iv van hoofdstuk IV (De wet over de lagere gerechtshoven.)

Omtrent het salaris van den speciaal landdrost zal dezelfde bepaling gelden als gemaakt met betrekking tot den mijn-inspecteur.

Niets in dit hoofdstuk zal beletten de betrekkingen van mijn-inspecteur en assistent-landdrost te vereenigen.

47.—De mijn-inspecteur zal soortgelijken eed afleggen als de landdrost. Alle beampten, op welke delverij ook aangesteld, zullen behoorlijk beëdigd worden bij aanvaarding hunner betrekkingen. Eed van beampten.

48.—Aan den assistent-landdrost zal een klerk worden toegevoegd, die secretaris zal zijn van het delverscomité, publieke aanklager en registrateur van het hof van den assistent-landdrost. Omtrent zijne salaris geldt dezelfde bepaling als in artikel 46. Klerk van assistent-landdrost.—Diens salaris.

49.—Indien vereischt, zal de regeering een of meer klerken toevoegen aan het departement van den mijn-inspecteur, en omtrent hunne salarissen gelden dezelfde bepalingen als gemaakt ten aanzien van den mijn-inspecteur. Klerken van mijn-inspecteur.

50.—De regeering heeft de macht om, indien noodig, voor elke delverij eenen "aanspraak-inspecteur" aan te stellen, en omtrent diens werkzaamheden zulke regulatien te maken als zij noodig mogen achten. Omtrent het salaris van den aanspraak-inspecteur gelden dezelfde bepalingen als in het voorgaande artikel vermeld. Aanstelling en salaris van aanspraak-inspecteur.

51.—De mijn-inspecteur zal het toezicht hebben over de delverij of delverijen waarover hij is aangesteld. Hij zal tevens bekleed zijn met de macht om alle zaken aangaande de delverijen te regelen en te besturen overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk, en alle regulatien die krachtens de bepalingen van dit hoofdstuk later door de regeering gepubliceerd mogen worden. Hij zal ook letten op de grieven der delvers en alles doen wat strekken kan tot bevordering van den bloei der delverijen en van den gezondheids-toestand harer bevolking. De regeering zal de macht hebben hem Plichten en machten van mijn-inspecteur.

het innen van belastingen binnen de grenzen zijner jurisdictie op te dragen, onder zulke regulatien als de regeering noodig zal achten vast te stellen. Hij zal ex-officio een vrederechter zijn voor den geheelen Staat.

De beambten op delverijen verboden zekeren handel te drijven, enz.

52.—Het is den mijn-inspecteur, assistent-landdrost, aanspraak-inspecteur, en hunne klerken op eenige geproclameerde delverij verboden, om óf direct óf indirect aanspraken te hebben, eenigerlei handel te drijven, eenig agentschap van welken aard ook waar te nemen, of eenig aandeel te hebben in een vennootschap van delvers of handelszaak.*

Uitreiken van onderzoekers-licentien.

53.—De mijn-inspecteur zal onderzoekers-licentien kunnen uitreiken, die geldig zullen zijn binnen de wijk waarin hij inspecteur is.

Ieder Landdrost zal mede zoodanig licentien, geldig binnen de grenzen van zijn district, buiten de wijken waar een mijn-inspecteur is, kunnen uitreiken.

Administratie van mijn-inspecteur.

54.—De mijn-inspecteur zal verplicht zijn behoorlijk boek te houden van alle inkomsten en uitgaven.

Hij zal tevens behoorlijke registers houden van alle licentien en rechten door hem aan personen of vennootschappen verleend en wel op de volgende wijze:—

- (A). Een register van alle handels-licentien;
- (B). Een register van alle licentien uitgereikt aan delvers op de delverij;
- (C). Een register van alle onderzoekers-licentien uitgereikt aan delvers op private gronden, met vermelding van den eigenaar en de plaats waarop gegraven wordt. Geene onderzoekers-licentie om op private gronden te delven zal door hem verleend worden dan alleen met schriftelijke toestemming van den eigenaar die zich gewillig heeft verklaard zijne plaats voor publieke delverij open te stellen;
- (D). Een register van alle toegekende rechten op waterleidingen, aanspraken enzoovoorts;
- (E). Een register van alle protectien volgens wet verleend;
- (F). Een register van alle overmakingen van aanspraken of andere mijnrechten, alsook van verbanden daarop rustende;
- (G). En zulke andere registers als de regeering mocht voorschrijven.

Verantwoording van inkomsten en gelden aan thesaurier-generaal.

55.—De mijn-inspecteur zal verplicht zijn maandelijks zijn staten van verantwoording te zenden aan den thesaurier-generaal, en aan hem te remitteren de landsgelden in zijn bezit.

Oplettendheid omtrent zekere zaken van mijn-inspecteur vereischt.

56.—Op het volgende zal door den mijn-inspecteur nauwkeurig gelet worden:

* Zie ook Artikel 26 van Hoofdstuk XLVII (Over de Civiele Ambtenaren.)

- (A). Dat niemand zonder behoorlijke licentie handel drijve, prospecteere, of delve;
- (B). Dat zijn klerk of klerken behoorlijk boek en notulen houden van alle zaken in zijn hof behandeld of beslist; en dat zijn onderhoorige en ondergeschikte ambtenaren hunne plichten vervullen en verantwoording doen van alles hun opgedragen en van gelden hun toevertrouwd;
- (C). Dat alle gouvernements-gebouwen, goederen, tenten, enzovoorts, in goede orde worden gehouden;
- (D). Dat het zegelrecht aan de regeering verschuldigd op alle overmakingen of verbanden van aanspraken behoorlijk voldaan wordt;
- (E). Dat alle leges of andere gelden den Staat toekomende volgens deze wet of latere wetten en regulaties promptelijk betaald worden, en dat de vereischte zegels op alle officieele documenten geplaatst worden.

57.—De Staatspresident zal de macht hebben maatregelen tot de oprichting van eene politiemacht te nemen, en verder zulke stappen te nemen in overeenstemming met de bepalingen van dit hoofdstuk als hij noodzakelijk mocht achten voor het algemeen welzijn en de goede orde der delverijen. Policie-macht en goede orde op delverijen.

Genoemde politiemacht zal staan order bevel van den assistent-landdrost, zoo die er is, anders van den mijn-inspecteur.

AFDEELING V.—OVER HET DELVERS-COMITE.

58.—Op iedere als zoodanig geproclameerde delverij zal de mijn-inspecteur een tijd bepalen voor het kiezen van een comité van negen leden, die gekozen moeten worden uit en door de houders van delvers-licentien vallende onder de jurisdictie van den mijn-inspecteur, en dat voor den tijd van twaalf maanden, waarna de leden, tenzij zij herkozen worden, zullen moeten aftreden. Kiezing van delvers-comité.—Quorum.

Van deze verkiezing zal de mijn-inspecteur kennis geven minstens veertien dagen van te voren in de *Gouvernements-Courant*, alsmede door aanplakking aan zijn kantoor en op andere publieke plaatsen.

Vijf leden van het delvers-comité zullen een quorum vormen.

59.—Wie tot lid van het delvers-comité gekozen wordt zal moeten toonen dat hij delverslicentie-houder is, en voorts den eed van getrouwheid aan den Staat moeten afleggen in handen van den mijn-inspecteur. Kwalificatie en eed van lid van comité.

60.—Ieder grondeigenaar, wiens grond tot eene publieke delverij geproclameerd wordt of bij proclamatie gevoegd wordt bij reeds opengestelde publieke delverijen, zal, zoolang hij eigenaar blijft, lid van het delvers-comité zijn en blijven. Eigenaar op wiens grond delverij bestaat is lid van comité.

Deze grondeigenaren zullen boven en behalve de gekozene leden zitting nemen.

Benaming van comité.

61.—De naam van het comité zal zijn “delvers-comité van de publieke delverij te in den Oranjevrijstaat.”

Gekozene comité-leden vervallen uit betrekking bij afwezigheid zonder verlof.

62.—Een delvers-comitélid dat verzuimt drie achtereenvolgende vergaderingen bij te wonen wordt beschouwd afgetreden te zijn, tenzij hij verlof tot afwezigheid van het delvers-comité heeft gekregen.

Deze bepaling geldt niet voor grondeigenaren bedoeld in artikel 60.

Mijn-inspecteur voorzitter van comité.—Regulatiën.

63.—De mijn-inspecteur zal voorzitter zijn van het delvers-comité, en zal met het comité voormeld van tijd tot tijd zulke bepalingen en regulatiën samenstellen als geschikt zullen zijn voor de plaatselijke behoeften der delvers. Zulke regulatiën zullen eerst in concept in de *Gouvernements-Courant* gedurende eene maand worden gepubliceerd, en daarna aan de goedkeuring van het uitvoerend gezag worden onderworpen, en na goedkeuring tot algemeen nariicht worden gepubliceerd in de *Gouvernements-Courant*.

Inwerkingtreding en wijzigingen van regulatiën.

64.—Bijzondere bepalingen en regulatiën zullen van kracht zijn op elke geproclameerde delverij, onmiddelijk na publicatie in de *Gouvernements-Courant*. De Staatspresident, met advies en toestemming van den uitvoerenden raad, zal de macht hebben eenige wijziging in, of toevoeging aan, gemelde bijzondere bepalingen te maken, op voordracht van het delvers-comité op eenige geproclameerd delverij. Zulke veranderingen of wijzigingen zullen van kracht zijn veertien dagen na publicatie in de *Gouvernements-Courant*.

Machten van mijn-inspecteur bij ontstentenis van comité.—Kiezing bij vacatures.

65.—In geval er geen delvers-comité kan worden geconstitueerd, of zoodanig comité zal ophouden te bestaan, zal de mijn-inspecteur de volle macht hebben en plichten vervullen bij de voorzieningen van dit hoofdstuk aan het delvers-comité opgedragen.

In geval er eene vacature in het comité ontstaat, zal de mijn-inspecteur die onverwijld doen aanvullen door eene in het publiek te houden verkiezing, waarvan veertien dagen van te voren kennisgeving zal moeten geschieden volgens artikel 58.

Regulatiën over waterleiding en andere zaken.

66.—Met betrekking tot de waterleiding en andere zaken van publiek belang wordt het aan het delvers-comité van elke geproclameerde delverij overgelaten, zulke regulatiën te maken als naar de omstandigheden van zoodanige delverij billijk en redelijk mogen geacht worden, met inachtneming van alle rechten van private eigenaren.

AFDEELING VI.—OVER HANDELS-LICENTIE EN HET HANDELEN IN RUWE EDELE METALEN EN EDELGESTEENTEN, UITGENOMEN RUWE OF ONGESLEPEN DIAMANTEN.

Straf voor delven zonder licentie.

67.—Ieder, zonder handels-licentie handel drijvende op eene publieke delverij, zal onderworpen zijn aan de strafbe-

palingen van 's lands wet; en ieder die zonder licentie gekomen te hebben delft of graaft naar edele metalen of edelgesteenten op gouvernements-gronden of publieke delverijen zal door het hof van den landdrost, assistent-landdrost of mijn-inspecteur (naar het geval moge zijn) gestraft worden met eene boete van niet minder dan vijf pond en niet meer dan vijf-en-twintig pond voor elke overtreding, of bij gebreke van betaling, met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, van niet minder dan eene maand en niet meer dan zes maanden.

68.—Niemand zal eenigen handel hoegenaamd mogen drijven in ruw edel metaal of ongeslepene edelgesteenten, hetzij Licentie voor handel in edele metalen of gesteenten; straf voor handel zonder licentie. koopen of verkoopen, ruilen of verruilen, tenzij hij daartoe eene speciale licentie hebbe, waarvoor hij tien pond sterling per kwartaal zal moeten betalen. Met dien verstande echter, dat de enkele delver of eene maatschappij geene zoodanige licentie noodig heeft voor den verkoop van het door hem of haar persoonlijk of op zijn of haar last gedolven of gevonden ruw edel metaal of ongeslepen edelgesteenten. De regeering heeft het recht om de werking van het eerste gedeelte van dit artikel ten aanzien van een of meer edele metalen of edelgesteenten geheel of gedeeltelijk op te heffen.

Op overtreders van dit artikel worden de strafbepalingen van het voorgaande artikel toegepast.

69.—Een gelicentieerde handelaar in ruw edel metaal of ongeslepene edelgesteenten zal zoodanige boeken van zijne Handelaar in edele metalen en gesteenten zekere boeken te houden; zekere verplichtingen dienaangaande. handelsbezigheid moeten houden als de regeering van tijd tot tijd zal goedvinden te bepalen, en de genoemde handelaar zal maandelijks, op den eersten dag van elk maand, aan den auditeur-generaal moeten opzenden een waar en bezworen kopie van zoodanige boeken en in zoodanigen vorm als de auditeur van tijd tot tijd zal voorschrijven, op straffe bij nalatigheid van verbeurd-verklaring zijner licentie.

70.—De boeken in het vorig artikel vermeld, zullen op Vertoon van boeken aan beambten. de eerste vordering moeten worden vertoond aan eenigen landdrost, assistent-landdrost, mijn-inspecteur, landdrostklerk, klerk van den assistent-landdrost of vrederechter, terwijl bij weigering zoodanig handelaar onderworpen zal zijn aan de strafbepalingen van artikel 67.

71.—Niemand zal zijne kleurling dienstboden mogen betalen in ruw edel metaal of ongeslepen edelgesteenten op straffe zooals vermeld in artikel 67 van dit hoofdstuk. Betaling van kleurling-dienstboden in ruw edel metaal of gesteente verboden.

72.—Iemand, die ruw edel metaal of ongeslepen edelgesteenten koopt, ruilt of aanneemt van kleurling personen, hetzij op eene geproclameerde delverij of elders binnen de grenzen van den Oranjevrijstaat zal door eenig lager hof beboet worden met eene som een honderd pond sterling niet te boven gaande, of in gebreke van betaling met gevangenis- Ontvangen van ruw, edel metaal of gesteenten van kleurlingen verboden.

zetting met of zonder dwangarbeid gestraft worden den tijd van een jaar niet te boven gaande.

Handel, enz., door kleurling in ruw, edel metaal of gesteenten verboden.

73.—Een kleurling, van welk land ook de inboorling zijnde, die ruw edel metaal of ongeslepen edelgesteenten koopt, verkoopt, ruilt, verruilt, overhandigt, of die in bezit van ruw edel metaal of ongeslepen edelgesteenten gevonden wordt, vervalt onder de strafbepalingen van artikel 67, zullende het hof echter de macht hebben nog bij te voegen geeselslagen geen vijf-en-wintig te boven gaande.

Wet over diamant-handel door deze afdeeling niet geaffecteerd.

74.—De bepalingen van deze afdeeling in zooverre strijdig met of wijzigende eenige voorziening of bepaling van eenige bestaande wet aangaande den handel in diamanten, zullen op zoodanige wet niet van toepassing zijn, zullende niets hierin vervat beschouwd of uitgelegd kunnen worden eenige verandering of wijziging daar te stellen in bestaande wetten betreffende handel in ruwe of ongeslepen diamanten.

AFDEELING VII.—SLOTBEPALINGEN.

Wanneer aan eigenaren van gronden langs rivieren, enz., geen actie toekomt voor bemoddering.

75.—Eigenaren en gebruikers van gronden langs eene rivier of anderen waterloop zullen geen recht van actie hebben tegen de regeering of eenige goudmijn-compagnie of gouddelvers of andere compagnien en personen, onder bescherming van 's lands wetten, mijnen exploiteerende of delvende, omtrent schadevergoeding wegens het troebel maken of vermodderen van het water in gemelde rivieren of waterlopen door het te gebruiken voor de mijnen, mits tot zulk gebruik wordt verlof verleend door den mijn-inspecteur of het delvers-comité.

Delvers hebben geen eigendomsrecht in water van permanente stroomen en rivieren.—Water-rechten en schadevergoeding.

76.—Met betrekking tot publieke delverijen wordt uitdrukkelijk verklaard, dat geen delver, onder welke omstandigheden ook, eenig eigendomsrecht zal hebben in het water van eenige rivier of permanente waterstroom. Men zal slechts het recht van gebruik van genoemd water hebben volgens wet of regulatien.

In gevallen waar, onder sommige omstandigheden schade moet vergoed worden, zal de waarde van het water niet in aanmerking komen. De regeering zal echter bij overeenkomst bijzondere waterrechten kunnen toekennen op gouvernement-gronden.

Onteigening en intrekking van rechten.

77.—Wanneer het noodig mocht bevonden worden in het algemeen belang voor publieke doeleinden, zooals voor spoorwegen, groote waterleidingen, enzoovoorts, eens afgestane rechten in het geheel of ten deele in te trekken, zal gehandeld worden overeenkomstig hoofdstuk LXXV. (De onteigeningswet.)

Straf voor opstand of rebellie.

78.—Ieder, binnen de grenzen van eene geproclameerde delverij, zich schuldig makende aan opstand of rebellie tegen de regeering, zal, boven en behalve de straf door de wet daarvoor bepaald, al zijn rechten en goederen op genoemde delverij gelegen verbeuren ten faveure van den Staat.

79.—Iemand die op eenige geproclameerde delverij een ^{Watervoren over wegen overbrugd te worden.} watervoren door een rijweg of voetpad, dat gebruikt wordt, graaft, zal daarover een voldoende veilige brug leggen; zoo niet, zal hij onderhevig zijn aan eene boete niet te boven gaande vijf pond sterling, bij wanbetaling te vervangen door eene gevangenisstraf geen acht dagen te boven gaande.

80.—Ieder, die zich schuldig maakt aan moedwillige beschadiging of vernieling van een mijn, aanspraak, machinerie, waterloop of andere bezitting, of ook maar schuldig zal zijn aan eene poging daartoe, zal door eenige der lagere gerechts-hoven in dit hoofdstuk vermeld, gestraft kunnen worden met eene gevangenisstraf geen zes maanden te boven gaande, met of zonder harden arbeid, of eene boete geen één honderd pond sterling te boven gaande, of bij gebreke van betaling gevangenisstraf, met of zonder dwangarbeid, geen jaar te boven gaande, zullende hij bovendien gehouden zijn tot vergoeding der door hem veroorzaakte schade.

81.—Niemand mag hout kappen op gouvernementens-gronden ^{Hout-kappen.} of privaats eigendom, een publieke delverij zijnde, zonder schriftelijk verlof van den mijn-inspecteur of eigenaar (naar het geval moge zijn.)

Overtreders zijn onderhevig aan de strafbepaling vermeld in artikel 79 van dit hoofdstuk.

82.—Alle licentien in dit hoofdstuk vermeld zullen uitge- ^{Vormen van licentien.} maakt worden volgens de vormen in schedule A aan dit hoofdstuk gehecht.

83.—Alle wetsbepalingen in strijd met de bepalingen van dit hoofdstuk worden mits deze herroepen; echter zal deze wet niets afdoen aan reeds bestaande wetten ^{Herroeping van wetten.} betreffende op diamanten, die van volle kracht blijven.

SCHEDULE.

Schedule A.

I.

ONDERZOEKERS-LICENTIE.

(Wetboek, Hoofdstuk CXV, Artikel 2.)

No.

Hiermede wordt licentie gegeven aan _____ om te zoeken naar edelgesteenten en edele metalen op de gouvernementens-plaats _____ gedurende den tijd van _____ waarvoor betaald is de som van _____ zijnde het licentiegeld berekend naar £ _____ per maand, vooruit betaalbaar.

1.—Onderzoekers-licentie.

Kantoor van den landdrost of mijn-inspecteur, 18 _____
Landdrost (of mijn-inspecteur.)

II.

ONDERZOEKERS-LICENTIE OP PRIVATE GRONDEN.

(Wetboek, Hoofdstuk CXV, Artikel 3.)

No.

Aan _____, de schriftelijke vergunning daartoe van den eigenaar _____, vertoond hebbende, wordt hierbij licentie ver-

2.—Onderzoekers-licentie op private gronden.

leend om op de plaats voor den tijd van onderzoek te doen naar edelgesteenten en edele metalen, waarvoor betaald is de som van £ zijnde berekend naar per maand.

Kantoor van den landdrost of mijn-inspecteur, 18
Landdrost (of mijn-inspecteur.)
III.

STANDPLAATS-LICENTIE.

(Wetboek, Hoofdstuk CXV, Artikel 34.)

3.—Standplaats No.
licentie.

Hierbij wordt eene standplaats-licentie voor eene standplaats groot 50 bij 50 voet op de delverij te verleend aan . Hierop betaald £ voor maanden tegen per maand.

De licentie is vernieuwbaar.

Mijn-inspecteur.

Kantoor van den mijn-inspecteur te 18

IV.

DELVERS-LICENTIE.

(Wetboek, Hoofdstuk CXV, Artikel 24.)

4.—Delvers- No.
licentie.

Hierbij wordt licentie verleend aan om op de publieke delverij te te mijnen of te delven naar edelgesteenten of edele metalen gedurende de maand of de maanden (indien vooruitbetaling plaats vindt), van af 18 tot 18 en om alle voorrechten te genieten bij de wet aan gelicentieerde delvers verkerd.

Hiervoor is betaald pond sterling, zijnde het bedrag voor maanden, tegen pond per maand.]

Kantoor van den mijn-inspecteur te 18

Mijn-inspecteur.

HOOFDSTUK CXVI.

DE WET OVER DELVERIJEN VAN EDELGESTEENTEN
(DIAMANTEN.)

Wat eigenaar die delverijen wil openen, doen moet.

1.—De eigenaar of bewoner van eene plaats of stuk grond waar edelgesteenten ontdekt mogen worden, zal die ontdekking terstond bekend maken bij den landdrost van het district, binnen welks jurisdictie de plaats zal gelegen zijn, in geval de eigenaar delverijen op zijne plaats wil openen.

Handeling van landdrost op bekomen informatie.

2.—De landdrost voormeld, op bekomen informatie van den eigenaar of bewoner van den grond, zooals in het vorige artikel vermeld, of op eenige andere wijze, betrekkelijk de ontdekking van edelgesteenten, zal dezelve onmiddellijk, bij wijze van schriftelijk rapport, bekend maken aan den Staatspresident.

Staatspresident rapporteur aan te stellen.

3.—De Staatspresident, zoo spoedig als doenlijk, na informatie te hebben bekomen betrekkelijk de ontdekking van edelgesteenten als in artikel 2 vermeld, zal voor rekening

van de regeering een geschikt persoon, woonachtig in de nabijheid van de plaats waar zoodanige ontdekking is gedaan, afvaardigen naar de bedoelde plaats, die van zijne bevindingen schriftelijk rapport zoo spoedig mogelijk zal inzenden aan den Staatspresident.

4.—De Staatspresident wordt gemachtigd om na ontvangst van zoodanig rapport als in het voorgaand artikel is vermeld, met advies en consent van den uitvoerenden raad te besluiten of 's lands belangen vorderen, dat het land of vast eigendom, waarop edelgesteenten als voormeld gevonden zijn, “naar voldoening der waarde,” van den eigenaar door aankoop van worden overgenomen, mits de eigenaar daarin toestemt, dan wel of de regeering van den Oranjevrijstaat slechts toezicht zal houden over de graverijen, aldaar te worden gevestigd. De waarde van het opgemelde land of vast eigendom zal worden bepaald tegen één pond sterling per morgen of meer, voor den grond alleen, te weten, buiten de daarop gemaakte verbeteringen, welke verbeteringen gewaardeerd zullen worden door drie taxateurs, waarvan twee door den Staatspresident en één door den eigenaar van de plaats zelve zullen worden benoemd, zullende de waardering van de drie taxateurs aan geen hooger beroep onderworpen zijn.

Staatspresident beslist over bestuur of aankoop van delverij.

5.—In geval de Staatspresident en uitvoerende raad mocht besluiten, krachtens het voorgaande artikel, om het land of vast eigendom, waarop edelgesteenten als voormeld zijn gevonden, voor het gouvernement van dezen Staat van den eigenaar in te koop, zal de eigenaar van opgemeld land of vast eigendom, “naar voldoening der waarde,” hetzelfde aan het gouvernement van den Oranjevrijstaat transporteeren, echter zonder heffing van heerenrecht, zegelgelden en kantoorpenningen, en zal hetzelfde alsdan als gouvernements-eigendom in de *Gouvernements-Courant* door den Staatspresident worden geproclameerd.

Aankoop van delverij.

6.—De Staatspresident, met den uitvoerenden raad, wordt bij deze gemachtigd om namens de regeering het land of vast eigendom door het gouvernement als bovengemeld in eigendom overgenomen, alsmede die waarvan de eigenaar overeenkomstig artikel 4 geweigerd heeft afstand te doen, tot delverij voor het algemeen open te stellen, onder zoodanige regulaties als bij de bepalingen van dit hoofdstuk zijn bepaald, of hierna nog bepaald mogen worden, en zal daarvan bij proclamatie algemeen kennis geven.

Openstelling van delverij onder regulaties.

7.—Aan den Staatspresident en uitvoerenden raad wordt opgedragen zoodanige regulaties voor de delverijen te vervaardigen, betrekkelijk hout, water, en grazing voor vee, als verder voor gebouwen, landerijen en standplaatsen voor handel, als zij noodig mogen achten, en de eigenaren van plaatsen waarop zoodanige delverijen zijn, moeten zich aan de regulaties onderwerpen.

Regulaties voor vee. enz.

Bepalingen over
Gouvernements-
inspecteur.

8.—In geval de Staatspresident met den uitvoerenden raad mocht besluiten een eigendom tot delverij open te stellen, zal een gouvernements-ambtenaar onmiddellijk aldaar worden geplaatst, te worden genaamd “de gouvernements-inspecteur,” aan wien het gezag van vrederechter krachtens de bepalingen van dit hoofdstuk wordt opgedragen. De gouvernements-inspecteur zal algemeene controle houden over zoodanig eigendom, en zal namens het gouvernement, op last van den Staatspresident en uitvoerenden raad, handelen in het verhuren van delverijen (aanspraak).

Borgstelling van
dien beambte.

9.—Elk gouvernements-inspecteur zal borg stellen, alvorens de aanvaarding van zijne plichten, wegens zijne geldelijke verantwoording krachtens dit hoofdstuk ten genoegen van het uitvoerend gezag in de somma van vijf honderd pond sterling, en zal geregeld op of voor den tienden dag van elke maand aan den auditeur-generaal verslag doen van zijne gehoudene geldelijke administratie gedurende de voorgaande maand, en hij zal het geld aan den thesaurier-generaal remitteren, en voorts handelen betreffende geldelijke administratie en aangelegenheden zooals door den Staatspresident van tijd tot tijd zal worden bepaald.

Voorts zal hij gehouden zijn maandelijks schriftelijk rapport in te zenden naar den Staatspresident, van zijne verichtingen en van den algemeenen toestand van zaken bij de delverij.*

Inspecteur van
twee delverijen
tegelijk.

10.—Voor het geval delverijen op aparte plaatsen mogen worden gevestigd, welke plaatsen echter niet verder van elkander zijn verwijderd dan twee uren te paard, zal een en dezelfde gouvernements-inspecteur op zoodanige plaatsen jurisdictie mogen uitoefenen.

Aanstelling van
plaatsvervanger
an inspecteur.

11.—In zaken van dringende noodzakelijkheid zal de gouvernements-inspecteur het recht hebben om een lid van het comité van bestuur, in het volgend artikel vermeld, tijdelijk in zijne plaats te stellen, mits daarvan dadelijk rapport doende aan den Staatspresident, door wien verdere voorzieningen zullen worden gemaakt, indien noodzakelijk.

Comité van
bestuur: voorzitter:
quorum; beslissende stem.

12.—Op elke plaats waar een delverij is opgericht, zal een comite van bestuur worden samengesteld, bestaande uit zes leden, waarvan de gouvernements-inspecteur of zijn plaatsvervanger *ex-officio* voorzitter zal zijn; de leden van het comité van bestuur zullen worden gekozen uit en door de aanwezig zijnde delvers; vier leden van het comité van bestuur zullen een quorum uitmaken; de voorzitter zal bij staking van stemmen eene beslissende stem hebben.

Regulaties van
comité.

13.—Het comité van bestuur zal zoodanige regulaties mogen vervaardigen als noodig zullen bevonden worden voor

* Zie ook Artikel 13 van Hoofdstuk CXX (Over het onderzoekingsstelsel op de diamantdelverijen.)

de goede orde, plaatselijke aangelegenheden en maatschappelijk bestuur der delverijen, doch zullen dezelve dadelijk rapporteren aan den Staatspresident en onderworpen zijn aan de goedkeuring van den uitvoerenden raad.

14.—In geval geen comité van bestuur, als bepaald bij artikel 9, samengesteld kan worden, of in geval zoodanig comité van bestuur zal ophouden te bestaan of onbevoegd zal worden, zal de gouvernements-inspecteur het volle gezag hebben, en de plichten vervullen aan een comité van bestuur bij deze wet opgedragen.

Macht van inspecteur bij ontstentenis van comité.

15.—De leden van het comité van bestuur zullen het recht niet hebben om voor hunne diensten belooning te eischen.

Geen belooning voor diensten van leden.

16.—Bij vertrek, resignatie, dood, zware ziekte, of afwezigheid van een of meer der leden van het comité van bestuur, mogen de vacaturen door de aanwezig zijnde delvers worden opgevuld door andere leden, uit hun midden te kiezen.

Aanvulling van vacatures.

17.—De bepalingen van de laatste zes artikels hebben geene betrekking op de delverijen te Jagersfontein. En niet-tegenstaande de bepalingen van genoemde zes artikels zal de Staatspresident de macht hebben om ten opzichte van eenige diamant-delverij regulaties te vervaardigen voor zoodanige delverij, alsmede voor eenig dorp in verband staande met zulke delverij; welke regulaties, met de noodige naamsverandering, anderszins gelijkloidend zullen zijn met die bepaald voor Jagersfontein bij het hoofdstuk over het bestuur der Jagersfonteinsche delverijen, en van het dorp Jagersfontein.

Art. 11 tot 16 niet toepasselijk op Jagersfontein of waar Staatspresident regulaties vervaardigt.

18.—Het uitvoerend gezag zal het recht hebben, indien zulks voor de publieke veiligheid volstrekt wordt vereischt, een getal, echter niet te boven gaande zes, gouvernements-konstabels te plaatsen op elke gouvernements- of private delverij, tot hulp en ondersteuning van den gouvernements-inspecteur en comité van bestuur; in tijden van gevaar echter mag de Staatspresident en uitvoerende raad den gouvernements-inspecteur met verdere hulp ondersteunen.

Constabels.

19.—Elke aanspraak zal zijn niet grooter dan dertig voeten in het vierkant.

Grootte van claims

20.—Aanspraken worden verhuurd tegen eene maandelijksche licentie van tien shillings of meer, en onder de navolgende voorwaarden, namelijk:—

Licenties en derzelver voorwaarden.

(A). Dat de persoon of personen, bij den gouvernements-inspecteur aanzoek doende om te worden toegelaten te graven, indien geen inwoner van den Oranjevrijstaat, een schriftelijke belofte van gehoorzaamheid aan 's lands wetten zal of zullen afleggen voor den gouvernements-inspecteur, alvorens hij of zij toegelaten zullen worden, om edelgesteenten te zoeken;

- (B). Dat de huurlicentien maandelijks vooruit aan den gouvernements-inspecteur bovengemeld ten behoeve van het gouvernement zullen worden betaald;
- (C). Dat alle gouvernements-licentien en belastingen drie-maandelijks vooruit aan den gouvernements-inspecteur, ten behoeve van het gouvernement, zullen worden betaald;
- (D). Dat de gouvernements-inspecteur een register zal openen en aanhouden, waarin de namen en toenamen en laatste woonstede van den persoon die aanzoek doet om als delver te worden toegelaten, ingeschreven zullen worden voor dat hij als zoodanig kan worden toegelaten;
- (E). Dat de gouvernements-inspecteur, handelende namens het gouvernement, het recht zal hebben om een of meer der delvers aan te zeggen, en, indien vereischt, te noodzaken, om van eenige delverij, waarover hij toezicht heeft, te vertrekken, zoodra hij zulks voor de rust en veiligheid mocht noodig achten;
- (F). Dat elk delver zich moet verbinden om aan den gouvernements-inspecteur *gratis* hulp te verleen in het uitoefenen van zijne plichten, wanneer zijne hulp wordt geischt, ten einde geweld of oproer te keeren, en oproermakers of ander misdadigers te arresteeren, en te stellen in handen van de rechterlijke macht;
- (G). Dat geen delverij (aanspraak) door een delver zal worden overgemaakt aan een ander zonder toestemming van den gouvernements-inspecteur;
- (H). Dat elke delver gehouden en verplicht zal zijn om de bovengemelde regulatien, en zoodanige verdere regulatien als nog door de autoriteiten van den Oranje-vrijstaat mogen worden vervaardigd ter regeling van diamantzoeken, te onderteekenen en te gehoorzamen.

Licenties voor langere tijdperken toegelaten.

21.—Niets zal een geregistreerden claimhouder beletten voor een langeren termijn dan voor eene maand zijne licentiegelden vooruit te betalen, doch zullen eenmaal betaalde licentiegelden niet terug kunnen geischt worden.

Delverijen onder Gouvernements-toezicht.

22.—In geval de Staatspresident en de uitvoerende raad besluiten mocht, uit kracht van artikel 4 van dit hoofdstuk, dat het gouvernement de plaatsen, waar edelgesteenten zijn gevonden, niet tegen compensatie wil overnemen, zal het gouvernement nochtans op zoodanige plaatsen delverijen toelaten, onder gouvernements-toezicht, en voorts onder zoodanige regulatien als reeds zijn of hierna mogen worden gemaakt, betrekkelijk plaatsen door het gouvernement voor compensatie overgenomen.

Verdeeling van opbrengsten.

23.—Op plaatsen waar delverijen zijn opgericht, en vallende onder degenen gemeld in het voorgaande artikel, zullen de gouvernements-inspecteurs de helft van de geldelijke opbrengst van alle licentien voor aanspraken storten in handen van de

eigenaren dier plaatsen, of hunne gevolmachtigden, onder afgifte van kwitantie, en de andere helft zal door die ambtenaren worden verrekend, zooals bepaald bij artikel 9 van dit hoofdstuk, ten einde gouvernementen-kosten gepaard met het houden van toezicht over de delverijen te dekken.

24.—Wanneer een stuk grond in diamant-delverijen, welke onder de voorgaande bepalingen van dit hoofdstuk onder bestuur van het gouvernement staan, later blijken mocht, meer grond te bevatten welke in aanspraken (claims) kan opgemeten worden, en zoodanige aanspraken (claims) op last of met toestemming van den Staatspresident en den eigenaar of eigenaars der plaats zijn opgemeten en in kaart gebracht, zullen dezelve bij publieke veiling aan den meestbiedende verkocht worden.

Verkoop van nieuwe claims.

25.—Zoodanige aanspraken (claims) zijn eveneens onderworpen aan eene licentie van tien shillings per maand of meer, als bepaald in dit hoofdstuk.

Licentie voor zulke claims.

26.—De gouvernementen-inspecteur zal ten dien einde ten minste vier weken vooraf in de *Gouvernements-Courant* en zoodanige andere bladen als noodig zullen worden geacht van zulke publieke veiling kennis moeten geven.

Kennisgeving vooraf van verkoop.

27.—Na aftrek der kosten zal de helft der gelden bij zulke publieke veiling opgebracht, aan den eigenaar van de plaats waarop de mijnen gelegen zijn, worden overgemaakt, de andere helft zal in 's lands kas worden gestort.

Verdeeling van opbrengst.

28.—In geval op eene veiling bedoeld in artikel 24 geen bod gedaan wordt, en de verkoop niet kan plaats hebben, kan de Staatspresident den inspecteur machtigen de aanspraak te verhuren onder de voorgaande bepalingen, en zullen applicatiën van inwoners van den Staat de voorkeur genieten.

Verhuur van claims niet verkocht.

29.—Op eenige plaats waar zich eene delverij bevindt voor het publiek opengesteld, overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk, zal de gouvernementen-inspecteur worden voorzien van een door een gouvernementen-landmeter vervaardigd grondplan der mijn, en een register zal worden geopend waarin de aanspraken van iederen delver behoorlijk zullen worden geregistreerd door den gouvernementen-inspecteur, van welk register en grondplan een duplicaat zal worden opgemaakt en opgezonden naar het registratie-kantoor te Bloemfontein.

Register en grondplan van mijn voor oogmerken van de registratie.

30.—Dit register zal bevatten het nommer van iedere aanspraak, de voornamen en namen van den claimhouder of diens opvolger of rechtverkrijgende, als ook een alphabetisch register van de claimhouders.

Inhoud van register.

31.—Bij het einde van iedere maand zal de gouvernementen-inspecteur verplicht zijn een schriftelijk rapport in te zenden aan den registrateur van acten, bevattende de registratie van alle aanspraken (claims) en verbanden voor hem in de afgelopen maand gepasseerd, ten einde in het register te Bloemfontein te worden ingedragen.

Rapport van transporten en verbanden door inspecteur.

Overmaken van
claims.

32.—Iedere aanspraak (claim) kan worden overgemaakt door den geregistreerden aanspraak-houder of claimhouder met in achtneming van artikel 20, § 6, van dit hoofdstuk, en zal zoodanige overdracht slechts dan wettig zijn, wanneer de registratie daarvan geschied is ten kantore van den gouvernements-inspecteur.*

Zegels vereischt
op acte van over-
dracht.

33.—Bij het registreeren van iedere overdracht moet de acte van transport worden belegd met de zegels bepaald bij hoofdstuk LXV. De zegels als bepaald in dit artikel worden berekend zooals bepaald voor transporteeren van huizen en andere vaste eigendommen.

Vereischen van
overdracht.

34.—De transportacte van eenige aanspraak moet worden gestaafd door verklaring van verkooper en kooper, de koop-som en datum van verkoop meldende, en daarop moet eene belasting van een ten honderd door den kooper worden betaald op het koopsbedrag van zulk eene aanspraak ten behoeve van het gouvernement.

De bepalingen van artikel 6 van hoofdstuk LXVII (De wet betreffende het heerenrecht), zijn ook van toepassing op het betalen van deze belasting.

Volmacht van
overdracht.

35.—Geene overdracht van eenige aanspraak zal geschieden tenzij in tegenwoordigheid of op eene behoorlijk gezegelde volmacht van den geregistreerden claimhouder, welke procuratie, in dat geval bij de verklaringen in voorgaand artikel vermeld, zal worden gevoegd.

Verbanden op
claims.

36.—Iedere geregistreerde aanspraak (claim) zal door den geregistreerden claimhouder kunnen worden bezwaard door het passeeren van een verband persoonlijk, of door eenen gevolmachtigde voor den gouvernements-inspecteur, die daarvan op het claim-register aanteekening maakt, zullende het duplicaat van gemeld verband door den gouvernements-inspecteur moeten worden bewaard.

Zegelrechten voor
verband brieven.

37.—De zegelrechten bepaald voor verbandbrieven voor notarissen gepasseerd bij hoofdstuk LXV (Regelende het tarief van zegelrechten), zijn ook voor deze verbanden van toepassing.

Toestemming van
verbandhouder
vereischt voor
overdracht.

38.—Geene aanspraak, bezwaard op de wijze in het voorgaande artikel vermeld, zal aan anderen kunnen worden overgedragen, tenzij met toestemming van den geregistreerden verbandhouder.

Baljuw bewerk-
stelligt over-
dracht bij executie.

39.—In geval van gerechtelijke verkooping zal de gerechtsbode of baljuw van het district de overdracht van eenen geregistreerden claim kunnen bewerkstelligen op de wijze hierboven bepaald.

Voorkeur van
verbanden.

40.—Wanneer door den geregistreerden claimhouder verschillende verbanden, op de wijze als hiervoren bepaald, op

* Over overdracht van claims te Jagersfontain zie artikels 21 en 22 van Hoofdstuk CXXI (Over het bestuur der Jagersfonteinsche delverijen).

zijne aanspraak (claim) mochten zijn geregistreerd, zoo zal bij gerechtelijke verkooping het oudste of eerst geregistreerde verband de voorkeur hebben, om uit de opbrengst der verkooping te worden voldaan na aftrek der onkosten en vorderingen van het gouvernement, die altijd preferent zullen zijn.*

HOOFDSTUK CXVII.

OVER DE RANGSCHIKKING VAN VERBANDEN OP DIAMANT-AANSPRAKEN.

1.—De volgorde van preferentie voor bedragen die nu verschuldigd en betaalbaar zijn of hier na later verschuldigd en betaalbaar zullen worden, op of met betrekking tot eenige aanspraak (claim) in eenige diamant-delverij of mijn, waar deze wet zal zijn afgekondigd door den Staatspresident, in overleg met den uitvoerenden raad, en met inachtneming van den wensch der delvers, met uitzondering van zoodanige bedragen verzekerd door verbanden voor het in werking treden dezer wet en omtrent welke verbanden de bepalingen der algemeene wet van toepassing blijven, wordt hierbij vastgesteld als volgt:—

Volgorde van preferenties voor bedragen verschuldigd ten aanzien van aanspraken (claims.)

- (1). Aanspraak (claim)-licentien;
- (2). Belastingen wettiglijk opgelegd en geheven met betrekking tot eenige zoodanige aanspraak (claim);
- (3). De onkosten van en voor werk gedaan met betrekking tot eenige zoodanige aanspraak (claim) door eenig delvers-comité of commissie van bestuur van zoodanige diamant-delverij;
- (4). Legale hypotheken verkregen voor werk gedaan aan of op eenige zoodanige aanspraak (claim) of aan of met betrekking tot grond, ingestort uit de aanspraak (claim) of aanspraken (claims) van eenen eigenaar, in eenige aanspraak (claim) van eenen anderen eigenaar, krachtens deze wet, of krachtens eenige andere wet of plaatselijke regulatie op wettige wijze voor zoodanige diamant-delverij reeds vastgesteld of hierna te worden vastgesteld en gepromulgeerd;
- (5). Legale en conventioneele verbanden, in volgorde, volgens 's lands wet;
- (6). Boeten opgelegd door eenig competent gerechtshof, met betrekking tot eenige zoodanige aanspraak.

2.—Eenig persoon gerechtigd onder de voorzieningen van deze wet of van eenige ordonnantie, wet, of regulatie van de commissie van bestuur van zoodanige diamant-delverij, nu reeds van kracht, of hierna later te worden gepromulgeerd, tot het registreren van een legaal hypotheek, overeenkomstig

Registratie van certificaten van legale hypotheken.

* Zie tevens het volgend hoofdstuk.

onderafdeelingen 3 en 4 van het laatst voorgaand artikel op eenige aanspraak (claim) in zoodanige diamant-mijn, zal aanvraag moeten doen bij den secretaris van de commissie van bestuur van zoodanige mijn, en van hem verkrijgen een certificaat zoodanig hypotheek omschrijvende in den vorm van schedule A hiernavolgende, welk certificaat zal worden geregistreerd in het register van verbanden op aanspraken (claims) in zoodanige mijn, door den bevoegden ambtenaar, en deze ambtenaar zal aan zoodanig persoon uitreiken een certificaat in den vorm vervat in schedule B hiernavolgende, en ieder zoodanig certificaat zal met vijf shillings zegels belegd worden.

Legale hypothe-
ken binnen een
jaar te verhalen.

3.—Alle legale hypotheken, overeenkomstig onderafdeelingen 3 en 4 van het eerste artikel, reeds geregistreerd of hier na later te worden geregistreerd op eenige aanspraak (claim) in zoodanige diamant-mijn zullen den persoon ten wiens faveure zoodanig hypotheek is geregistreerd het recht geven ten eenigen tijde binnen den tijd van één jaar na derzelver registratie zijne vordering onder voldoende bewijs van bedrag en wettigheid derzelve ten genoegen van het hof te verhalen tegen den eigenaar of geregistreerden houder van de aanspraak (claim) of aanspraken (claims) waarop zoodanig hypotheek rust, door actie in te stellen in eenig competent gerechtshof, mits nochtans, dat bijaldien hij in gebreke blijft actie in te stellen binnen den tijd van één jaar gerekend van af den datum van registratie van zoodanige hypotheek, zijn recht van preferentie krachtens die hypotheek, door verloop van tijd zal zijn vernietigd en verjaard, en met dien verstande dat geene grootere som verhaald zal kunnen worden, dan het bedrag gerealiseerd door den verkoop van de aanspraak (claim) of aanspraken (claims) waarop zoodanig hypotheek is geregistreerd, met voorbehoud echter van de voorziening omtrent gevonden diamanten hiernavolgende; en zoodanige aanspraak (claim) of aanspraken (claims), en geene andere goederen van den geregistreerden houder van zoodanige aanspraak (claim), of aanspraken (claims), zullen alleen onderworpen zijn, met uitzondering der gevonden diamanten bij wijze zooals hierin later omschreven, om verkocht te worden, in executie van eenig vonnis gegeven in eenige actie of rechtsgeding als voormeld, tenzij voor eenig competent gerechtshof bewezen worde dat de onkosten veroorzaakt werden door moedwillig verzuim, grove nalatigheid of ongehoorzaamheid aan de bevelen op wettig gezag gegeven.

Diamanten ge-
vonden door een
persoon grond
wegruimende, ge-
stort van aan-
spraak van een
andere, heeft zekere
preferentie
daarop.

4.—Bijaldien krachtens de regulatien van zoodanige diamant-delverij op wettige wijze gepromulgeerd, eenige aanspraak (claim)-houder in zoodanige delverij, den grond uit eenigen aanspraak (claim) van anderen in zijne aanspraak (claim) of aanspraken (claims) gestort uithaalt of wegruimt, of bijaldien de commissie van bestuur van zoodanige delverij eenigen grond

ingestort als voormeld doet wegruimen of eenige gevaarlijke aanspraak (claim) veilig maakt of doet afwerken, zullen de diamanten bij het wegruimen of veilig maken, in den weggeruimden of veilig gemaakten grond gevonden, den eigenaar van den grond toebehooren; doch zal de aanspraak (claim)-houder of commissie van bestuur, naar het geval moge zijn, die dien grond heeft weggeruimd of veilig gemaakt, buiten en behalve eenig recht van hypotheek op de aanspraak (claim) of aanspraken (claims) waaruit de grond gevallen is, of die veilig gemaakt zijn, een eerste verband en preferentie hebben op alle diamanten gevonden als voormeld, voor de kosten van wegruiming of veiligmaking van den grond, benevens voor de schade veroorzaakt door, of winstderving geleden ten gevolge van, de instorting of wegruiming van dien grond, zoodeme voor de kosten van eenig rechtsgeding ter bekoming van verhaal tegen den eigenaar van zoodanigen weggeruimden of veilig-gemaakten grond; zullende de aanspraak- (claim) houder of commissie van bestuur, naar het geval moge zijn, die den grond heeft weggeruimd of veilig gemaakt, gerechtigd zijn al dan niet, eerst executie te doen nemen tegen eenige aanspraak (claim) gehypothekeerd als vermeld in artikel 2 dezer wet en later voor eenige balans, tegen de diamanten gevonden als voormeld.

SCHEDULE A.

CERTIFICAAT VAN LEGAL HIJPOTHEEK.

Hiermede wordt gecertificeerd dat aanspraken (claims) Schedule A.
 Nos. in de diamant-mijn geregistreerd
 ten name van door de
 commissie van bestuur, in derzelve vergadering van den
 18 werden bevonden onderworpen te
 zijn aan een legaal hypotheek ten faveure van
 in de som van £ wegens
 Kantoor van de commissie van bestuur van de
 heden den 18
 Voorzitter der commissie van bestuur.
 Secretaris.

SCHEDULE B.

CERTIFICAAT VAN REGISTRATIE VAN HIJPOTHEEK.

Mits dezen wordt gecertificeerd dat
 de geregistreerd houder is van een legaal hypotheek op aan- Schedule B.
 spraken (claims) Nos. gelegen in de
 diamant-mijn, ten bedrage van £
 ten laste van wegens
 welk hypotheek heden door mij werd geregistreerd.
 Kantoor van den gouvernements-inspecteur van
 heden den 18
 Gouvernements-Inspecteur.

HOOFDSTUK CXVIII.

TRANSPORTEEREN EN REGISTREEREN VAN
STANDPLAATSEN.

Register van
standplaatsen op
delverij-dorpen.

1.—Op eenige plaats waar een dorp is ontstaan of daar-gesteld zal worden bij eenige publieke delverij die, krachtens de bepalingen van hoofdstuk CXVI of eenige andere wet omtrent delverijen reeds gepasseerd, of hierna later te worden gepasseerd onder het bestuur van de regeering staat, zal de gouvernements-inspecteur, assistent landdrost of ander ambtenaar, naar het geval moge zijn, die de regeering te dier plaatse vertegenwoordigt, voorzien worden van een grondplan van het dorp, vervaardigd door een gouvernements-landmeter, en een register zal worden geopend en gehouden waaronder de standplaatsen van iederen bezitter van standplaatsen behoorlijk zullen worden geregistreerd door den gouvernements-inspecteur, assistent landdrost of ander ambtenaar, naar het geval moge zijn, als voormeld, en een duplicaat van dit grondplan en register zal worden opgemaakt en gedeponeerd ter registratie-kantore te Bloemfontein.

Inhoud van regis-
ter.

2.—Zoodanig register zal bevatten het nummer van iedere standplaats, de voornamen en namen van den bezitter der standplaats, alsook een alphabetisch register van de bezitters van standplaatsen.

Transport gewet-
tigd door registra-
tie.

3.—Iedere standplaats kan worden getransporteerd door den geregistreerden bezitter van zoodanige standplaats, doch zoodanig transport zal slechts dan wettig zijn wanneer hetzelfde geregistreerd is ten kantore van den gouvernements-inspecteur, assistent landdrost of ander ambtenaar, naar het geval moge zijn, die de regeering te dier plaatse vertegenwoordigt.

Vereischten voor
registratie; onbe-
laste standplaats;
eigenaars - certifi-
caat dat licentie-
gelden betaald zijn;
blijken van bijzon-
dere rechten en
voorrechten, enz.

4.—Bij het registreeren van enig transport van eenige standplaats als omschreven in artikel 3 van dit hoofdstuk zal de gouvernements - inspecteur, assistent landdrost of ander ambtenaar, naar het geval moge zijn, zich vooraf van het volgende moeten vergewissen:—

- (A). Dat zoodanige standplaats niet met enig geregistreerd speciaal verband of schepenkennis belast is;
- (B). Dat alle licentie-gelden, indien eenige, op zoodanige standplaats te worden betaald aan den eigenaar van de plaats, waarop zoodanig dorp en delverij als voormeld in artikel 1 bestaan, betaald zijn tot aan het einde der maand gedurende dewelke het transport geschiedt. Ten bewijs waarvan aan enig zoodanig transport een certificaat ten dien effecte, door den eigenaar der plaats of zijnen wettigen vertegenwoordiger verleend, gehecht moet zijn;

- (c). Dat, waar onder eenig geval door den eigenaar van eenige plaats als voormeld-bijzondere rechten zijn uitgehouden of bijzondere voorrechten zijn verleend met betrekking tot eenige standplaats, zoodanige rechten of voorrechten uit het certificaat verleend door of namens den eigenaar als onder letter B van dit artikel vermeld moeten blijken en in de acte van transport moeten zijn opgenomen;
- (d). Dat aan alle vereischten van dit hoofdstuk betrekkelijk het transporteeren van standplaatsen is voldaan.

5.—Bij het registreeren van iedere overdracht moet de acte van transport worden belegd met zegels te worden berekend zooals bepaald bij hoofdstuk LXV, voor het transporteeren van huizen en andere vaste eigendommen.

Zegels vereischt.

6.—Het transport van eenige standplaats moet worden gestaafd door verklaringen van verkooper en koper, de koopsom en datum van verkoop meldende, en op de koopsom moet een transport-belasting van een ten honderd door den koper zijn betaald ten behoeve van het Gouvernement alvorens zoodanig transport kan worden geregistreerd.

Verkoopsverklaringen en transportbelasting.

7.—Geen overdracht van eenige standplaats zal geschieden tenzij in tegenwoordigheid, of op eene behoorlijk gezegelde volmacht, van den geregistreerden bezitter, welke volmacht in dat geval bij de verklaringen in artikel 6 voormeld zal worden gevoegd.

Volmacht in afwezigheid van bezitter.

8.—De transacties waarop, de tijd waarin, en de boeten wegens niet-betaling van de in artikel 6 vermelde belasting en kwijtschelding van belasting, zullen dezelfde zijn als die bepaald bij hoofdstuk LXVII, met betrekking tot heerenrechten, zullende de belasting worden betaald bij den inspecteur der delverijen waar de standplaats is gelegen.

Transacties waarop, en tijd waarin men belasting moet betalen; en kwijtschelding daarvan.

9.—Ieder geregistreeerde standplaats zal door den geregistreeerden bezitter kunnen worden bezwaard door het passeeren van een verband, persoonlijk of door eenen gevolmachtigden, voor den gouvernements-inspecteur, assistent landdrost of ander ambtenaar, naar het geval moge zijn, ter dier plaatse, die daarvan op zijn standplaats-register aanteekening maakt, en het duplicaat van zoodanig verband ten zijnen kantore zal moeten bewaren.

Registratie van verbanden op standplaatsen.

10.—De zegelrechten bepaald voor verbandbrieven voor notarissen gepasseerd bij hoofdstuk LXV, zijn ook voor deze verbanden van toepassing.

Zegels op verbanden.

11.—Geene standplaats bezwaard met eenig verband zal aan anderen kunnen worden overgedragen tenzij met toestemming van den geregistreeerden verbandhouder.

Verbandhouders toestemming noodig voor overdracht van verbanden standplaats.

Preferenties op verkoop van standplaats.

12.—Wanneer door den geregistreerden bezitter van eenige standplaats verbanden op de wijze als hiervoren bepaald, op zijne standplaats mochten zijn geregistreerd, zoo zal bij gerechtelijke verkoop of in geval van insolvent verklaring van zoodanigen bezitter, eerst uit de opbrengst der standplaats worden betaald alle licentiegelden verschuldigd aan den eigenaar van de plaats waarop zoodanig dorp en delverij als voormeld in artikel 1 bestaan, voorts de onkosten en vorderingen van het gouvernement, en daarna zal preferentie op het saldo gegeven worden aan crediteuren volgens algemeene landswet.

Overdracht in executie.

13.—In geval van gerechtelijke verkooping, zal de gerechtsbode of baljuw van het district de overdracht van eene geregistreerde standplaats kunnen bewerkstelligen op de wijze hiervoren bepaald.

Rapporteeren van registraties aan registrateur van acten en aan eigenaar.—Registratien hoofdkantore.

14.—Bij het einde van iedere maand zal de gouvernements - inspecteur, assistent landdrost of ander ambtenaar, naar het geval moge zijn, verplicht zijn een schriftelijk rapport in te zenden aan den registrateur van acten, en aan den eigenaar van de plaats waarop zoodanig dorp en delverij als voormeld in artikel 1 bestaan, of zijn wettigen vertegenwoordiger, bevattende opgave van de registratie van alle standplaatsen en verbanden voor hem in de afgelopen maand gepasseerd; en deze registraties zullen in het register te Bloemfontein moeten worden ingedragen.

Voorwaarden van uitgifte van standplaatsen behouden.—Verplicht uitgifte van eigenaars-certificaat.

15.—Niets in dit hoofdstuk bepaald zal kunnen worden uitgelegd als eenige inbreuk te maken op eenige voorwaarden omtrent standplaatsen in de overdracht derzelve door den eigenaar van de plaats waarop zoodanig dorp en delverij als voormeld in artikel 1 bestaan bij de uitgifte van standplaatsen bedongen. Voorts zal zoodanige eigenaar of zijn wettige vertegenwoordiger verplicht zijn het certificaat bedoeld bij afdeling c van artikel 4 van dit hoofdstuk op aanvraag uit te reiken, zullende hij voor de uitreiking van ieder certificaat een bedrag van twee shillings en zespenne kunnen vorderen.

HOOFDSTUK CXIX.

DE WET OVER DEN DIAMANTHANDEL.

Diamanthandel welke, en aan wien, verboden.

1.—Het zal niet wettig zijn voor eenig persoon, firma of aandeelmaatschappij, behalve die in deze wet zijn uitgezonderd, in zijn of haar bezit te hebben, of te koopen, te handelen in, in te voeren of uit te voeren, of te ontvangen bij wijze van ^uuil, pand of anderszins, hetzij als principaal

of agent, of te verkoopen, aan te bieden, of ter verkoop, ruil of pand ten toon te stellen, of op eenige wijze hetzij als principaal of agent te beschikken over of te leveren eenige ruwe of ongeslepen diamanten, of een medeplichtige te zijn in zulk koopen, handelen in, invoeren, uitvoeren, ontvangen, verkoopen, aanbieden, tentoonstellen, beschikken of leveren als voorzeggd, tenzij zulk persoon, firma of aandeelmaatschappij, zoo koopende, handelende in, invoerende, uitvoerende, ontvangende, verkoopende, aanbiedende, tentoonstellende, beschikkende of afleverende als voorzeggd, behoorlijk zal zijn gelicentieerd of gemachtigd om te handelen in diamanten, hetzij als koper of verkoper, makelaar of factor, of zal behoorlijk gelicentieerd zijn om de bezigheid of het ambacht van een diamantslijper te drijven, of tenzij zulk persoon, firma of aandeelmaatschappij, koopende, handelende, invoerende, uitvoerende, ontvangende, verkoopende, aanbiedende, tentoonstellende, beschikkende, of leverende als voorzeggd zal zijn een bankier of geregistreerde claimhouder binnen dezen Staat. Mits dat het niet wettig zal zijn voor zulken bankier, gelicentieerden diamanthandelaar, geregistreerden claimhouder, of behoorlijk geautoriseerd persoon, firma of aandeelmaatschappij om te verkoopen, aan te bieden, of ten toon te stellen ter verkoop, ruil of pand, hetzij als principaal of agent, of op eenige wijze te beschikken over of af te leveren eenige ruwe of ongeslepen diamanten, tenzij zulke diamant of diamanten zullen zijn waarlijk het eigendom of in het wettige bezit van zulken bankier, gelicentieerden diamanthandelaar, geregistreerden claimhouder, behoorlijk geautoriseerd persoon, firma of aandeelmaatschappij. Mits ook, dat het onus van bewijs van het *bona fide* bezit als bedoeld in dit artikel van eenige zulke diamant of diamanten als voorzeggd, in alle gevallen zal rusten op zulken bankier, gelicentieerden diamanthandelaar, geregistreerden claimhouder, behoorlijk geautoriseerd persoon, firma of aandeelmaatschappij als voorzeggd.

2.—Eenig persoon overtuigd wordende bovenstaand artikel te overtreden zal onderhevig zijn aan eene boete niet te boven gaande twee duizend pond sterling, of aan gevangenisstraf met of zonder harden arbeid voor een tijdperk niet te boven gaande tien jaren, of aan beide zoodanige boete en gevangenisstraf. Straf op overtreding.

3.—Eenig bankier, gelicentieerde diamanthandelaar, geregistreerde claimhouder, aandeelmaatschappij, gelicentieerde diamant-slijper of behoorlijk geautoriseerd persoon, koopende of ontvangende bij wijze van ruil, pand of anderszins, hetzij als principaal of agent, eenige ruwe of ongeslepen diamant of diamanten van eenig persoon, of op eenige wijze handelende in dezelve met eenig persoon, niet zijnde een bankier, gelicentieerde diamanthandelaar, geregistreerde claimhouder, aandeel- Straf voor diamant-handel met verbodene personen.

maatschappij, gelicentieerde diamant-slijper, of behoorlijk geautoriseerd persoon, zal bij overtuiging onderhevig zijn aan de straffen in het tweede artikel van deze wet bepaald, en zal bovendien eenige licentie verbeuren die hij mocht houden en eenig recht of vernieuwing derzelve voor zoodanigen tijd als het hof mocht bepalen, en geen zoodanige persoon zal daarna worden geregistreerd als de agent van eenig claimhouder of aandeelmaatschappij.

Straf op handelaar of slijper onwettig handeldrijvende.

4.—Eenig gelicentieerd diamanthandelaar of diamant-slijper op eenige wijze handel drijvende in ruwe of ongeslepen diamanten, anders dan op de wijze speciaallijk geautoriseerd door de licentie door hem gehouden, zal bij overtuiging daarvan onderhevig zijn aan de straffen in het tweede artikel van deze wet bepaald, en zal bovendien verbeuren zijne licentie en eenig recht of vernieuwing derzelve voor zoodanigen tijd als het hof mocht goedvinden te bepalen.

Bewijslast te rusten op beschuldigde.

5.—Indien in eenig proces onder deze wet het hof moet worden overtuigd, hetzij dat de prisonier of eenige getuige of eenig ander persoon, niet geautoriseerd of gelicentieerd is om te handelen in ruwe of ongeslepen diamanten binnen de meening van het artikel waaronder zoodanig beschuldigd persoon te recht staat, zal zulke prisonier, getuige of ander persoon ten genoegen van het hof bewijzen dat hij behoorlijk geautoriseerd of gelicentieerd is als voezegd.

Registratie van ingevoerde diamanten.

6.—Alle ruwe en ongeslepen diamanten ingevoerd binnen dezen Staat zullen moeten worden geregistreerd bij den landdrost van het eerste district waarin dezelve worden gebracht, behalve in zulke districten alwaar een "gouvernements-inspecteur van delverijen" is, alwaar dezelve alsdan zullen moeten worden geregistreerd, en de gezegde landdrost of inspecteur zal volle autoriteit en macht hebben om eenig zulk onderzoek intestellen als hij mocht goedvinden betrekkelijk de mijnen of plaats van waar zulke diamanten beweerd worden te zijn voortgebracht, en indien hij zal overtuigd zijn dat zulke diamanten niet waren voortgebracht bij eenige behoorlijk geautoriseerde of erkende mijn, of aldus waren voortgebracht maar niet behoorlijk geregistreerd, dan zal de gezegde landdrost of inspecteur zulke stappen nemen als voorzien zijn in deze wet; en zulk een persoon, aldus diamanten als voezegd ter registratie aanbiedende en die den gezegden landdrost of inspecteur niet voldoende zal hebben overtuigd betrekkelijk de productie van de gezegde diamanten zal, bij overtuiging, onderworpen zijn aan de straffen in artikel 2 van deze wet bepaald, en zulke diamanten die zijn ontdekt geworden niet behoorlijk te zijn geregistreerd in eenige erkende mijn zullen worden verbeurd verklaard en verkocht, en de opbrengst van zoodanigen verkoop zal worden gebezigd zoo als in deze wet daaromtrent is voorzien.

7.—Het zal wettig zijn voor het hoofd der politie van eenig district, of eenigen ambtenaar behoorlijk daartoe gemachtigd door den Staatspresident, wanneer hij goede reden zal hebben te gelooven dat eenige brief, pak of pakket wordt verzonden door het postkantoor door eenig persoon, en welke brief, pak of pakketen ruwe of ongeslepen diamanten bevatten, die niet zijn geboekt geworden volgens de voorzieningen van artikel 6 van deze wet in het register van den persoon dezelve als voorzeggd verzendende, of waarvan hij te eeniger tijd onwettig bezit mocht hebben verkregen, om zulken brief, pak of pakket als voorzeggd op te houden of te doen ophouden aan eenig postkantoor binnen den Staat, hetzij gedurende het transitio van zulken brief, pak of pakket, of anderszins, en daarop kan hij, door schriftelijke kennisgeving, wettelijk te worden gediend op zoodanigen persoon die zulken brief, pak of pakket als voorzeggd zal hebben afgezonden, zoodanigen persoon als voorzeggd oproepen, om hetzij persoonlijk of door een agent behoorlijk door hem in geschrifte gemachtigd te komen, te verschijnen op een tijd en plaats in zoodanige kennisgeving te worden genoemd, voor het doel om tegenwoordig te zijn bij de opening en onderzoek van zoodanigen brief, pak of pakket, en daarop zal ten dage, plaatse en tijde in zulk eene kennisgeving bepaald, het hoofd der politie van het district als voorzeggd of eenig ambtenaar behoorlijk geautoriseerd door den Staatspresident, overgaan om zoodanigen brief, pak of pakket te openen en te onderzoeken, in de tegenwoordigheid van den postmeester van zulk postkantoor als voorzeggd, en indien daarin zullen worden ontdekt eenige ruwe of ongeslepen diamanten die niet behoorlijk zullen zijn geboekt in het register van zulken persoon als voorzeggd overeenkomstig de voorzieningen van deze wet, of van het bezit, waarvan hij niet in staat is voldoende rekenschap te geven, zal zulk een persoon, bij overtuiging, onderhevig zijn aan de straffen bepaald in het tweede artikel van deze wet, en alle diamanten vervat in zoodanigen brief, pak of pakket zullen daarop worden verbeurd verklaard en verkocht als hierin later daaromtrent is voorzien.

8.—Het zal wettig zijn voor eenigen constabel of politieagent van eenig district, wanneer daartoe geautoriseerd door een lastbrief onder de hand van den landdrost van zoodanig district, of eenigen ambtenaar daartoe behoorlijk geautoriseerd door den Staatspresident, om binnen te gaan en te onderzoeken eenige gebouwen, plaatsen of voertuigen, alwaar hij goede redenen mocht hebben te vermoeden dat eenige ruwe of ongeslepen diamanten onwettiglijk zijn verborgen, en te arresteren en te onderzoeken eenigen persoon alsdan zijnde in zulke gebouwen, plaatsen of voertuigen, die hij goede redenen mocht hebben te vermoeden om op zijn persoon of in zijn bezit te hebben eenige ruwe of ongeslepen diamant

Oopenen van brieven en dergelijken op suspicie.

Onderzoek door politie van gebouwen, enz., op suspicie.

onwettiglijk verkregen, of zonder een behoorlijk permit voor dezelve te hebben, en mochten er eenige ruwe of ongeslepen diamanten worden gevonden in of op zulke gebouwen, plaatsen, of voertuigen, of op zulken persoon, alsdan te arresteeren en aan te houden zulken persoon dan zijnde in of op zoodanig gebouw, plaats of voertuig, die redelijkerwijze vermoed kan worden te zijn de bezitter van, of belang te hebben in zulke diamanten, en zoo spoedig mogelijk zulken persoon voor eenigen landdrost of vrederechter te brengen; en indien zulk persoon alsdan zal in gebreke blijven om een behoorlijk permit of licentie voor zulke diamanten te produceeren of rekenschap te geven van het bezit daarvan ten genoegen van den landdrost of vrederechter voor wien zulk een persoon zal zijn gebracht, zullen zulke stappen tegen zoodanig persoon genomen worden als bepaald zijn in deze wet, en zoodanig persoon, bij overtuiging, zal onderhevig zijn aan de straffen bepaald bij het tweede artikel van deze wet en bij elke overtuiging onder dit artikel zullen eenige diamanten gevonden in zulk gebouw, plaats of voertuig, of op eenig zulk persoon als voorzeggd verbeurd zijn, en kan het hof bevelen, dat dezelve worden verkocht. Mits dat indien geene overtuiging plaats vindt en zulk persoon in staat zij om een *bonâ fide* recht op het bezit van zulke diamanten te bewijzen, of om een behoorlijk permit voor dezelve te produceeren, de gezegde diamanten, of de waarde daarvan, zullen worden terruggeven, of betaald aan zulk persoon.

Bescherming van verkoopers op order van hof of landdrost.

9.—Geen persoon, die op order in geschrifte van eenig hof of landdrost eenige ruwe of ongeslepen diamanten onder deze wet gearresteerd, aangehouden of verbeurd zal verkoopen aan eenig persoon gerechtigd om te koopen, als hiervoor omschreven, zal met betrekking tot zoodanigen verkoop onderhevig zijn aan eenige der straffen in deze wet bepaald, zullende de aflevering van zulken diamant niet geschieden alvorens het permit tot koopen ingeleverd is.

Boeten, hoe besteed.

10.—Alle verhaalde boeten, en de opbrengst van alle diamanten verbeurd en verkocht onder de voorzieningen van deze wet zullen worden betaald aan de publieke schatkist.

Permit voor diamanten in handen tijdens 24 Juni 1885.

11.—Wanneer eenig persoon op of vóór 24 Juni 1885, in zijn bezit had eenige ruwe of ongeslepen diamanten, die niet waren geregistreerd, en binnen eene maand daarna van een behoorlijk daartoe geautoriseerd ambtenaar een permit verkregen heeft, opgevend de getal en gewicht van zulke diamanten, dan zal zulk permit bij eenige prosecutie het eenig bewijs zijn van het wettig bezit van zulke diamanten.

Licentie voor handelaars, makelaars en factoren en zegels daarop.

12.—Iedere licentie om te handelen in ruwe of ongeslepen diamanten binnen den Staat zal geschreven worden op of belegd met zegels ter waarde van vijf- en-twintig pond sterling voor eene jaarlijksche licentie, of zeven pond en tien shillings sterling voor een kwartaalsche licentie;

en iedere zoodanige licentie zal zijn in den vorm A vermeld in de schedule van deze wet.

Iedere licentie om te zijn een diamantmakelaar of factor zal geschreven worden op of belegd zijn met zegels ter waarde van tien pond sterling voor eene jaarlijksche licentie, of drie pond sterling voor eene kwartaalsche licentie, en zal zijn in den vorm B vermeld in de schedule van deze wet.

13.—Iedere licentie om de bezigheid of het beroep van een diamantslijper uit te oefenen zal geschreven zijn op of belegd met zegels ter waarde van tien pond sterling voor eene jaarlijksche licentie of ter waarde van drie pond sterling voor eene kwartaalsche licentie; en elke zoodanige licentie zal zijn in den vorm E vermeld in de schedule van deze wet.

Licentie van slijper en zegels daarop.

14.—Het zal niet wettig zijn voor eenig ambtenaar om eenige licentie uit te vaardigen om te handelen in ruwe of ongeslepen diamanten, of om te zijn een diamantmakelaar, factor of slijper, tenzij de persoon aldus om dezelve aanzoek doende bij zulken ambtenaar produceere en deponeere een certificaat onder den hand van den landdrost van het district in den vorm C vermeld in de schedule van dit hoofdstuk; en het zal niet wettig zijn voor eenigen zulken landdrost om zulk certificaat te teekenen of uit te reiken, totdat de persoon daarvoor aanzoek doende zoodanigen landdrost of ander behoorlijk geautoriseerd ambtenaar zal hebben overtuigd dat hij een behoorlijk en geschikt persoon is om zoodanige licentie te houden, en te samen met twee voldoende borgen eene borgacte zal hebben gepasseerd in den vorm D vermeld in de schedule van deze wet. Mits dat het niet wettig zal zijn voor eenigen landdrost van eenig district, of eenigen persoon daartoe behoorlijk geautoriseerd door den Staatspresident, om zoodanig certificaat als voormeld uit te reiken aan eenigen persoon eene licentie houdende voor hotel of verkoop van sterken drank bij de kleine maat, en eenig hotelhouder of verkooper van sterken drank bij de kleine maat bevonden op eenige wijze te handelen in diamanten zal bij overtuiging onderworpen zijn aan de straffen bepaald in het tweede artikel van deze wet, en zal bovendien zijn licentie tot houding van een hotel of verkoop van sterken drank bij de kleine maat verbeuren.

Aan wie licenties kunnen worden uitgereikt.

15.—Alle zulke licenties die voor een kwartaal zijn zullen, onaangezien wanneer uitgenomen, eindigen op den laatsten dag van het kwartaal, zulke kwartalen respectievelijk eindigende op den 31sten Maart, 30sten Juni, 30sten September en 31sten December in elk jaar, en alle zulke licenties die per jaar zijn, onaangezien wanneer uitgenomen, zullen eindigen op den 31sten December daaropvolgende.

Wanneer licenties voor kwartaal eindigen.

16.—Eenige licentie of permit die moge verkregen zijn door zaken te verbergen of verkeerd voor te stellen, die, indien bekend, de uitreiking van eenige certificaten onder deze

Gevolg van licenties en permitten op verkeerde voorstellingen verkregen.

wet voor eenige der voormelde redenen zou hebben belet, zullen bij bewijs van zulke verberging of verkeerde voorstelling voor eenigen landdrost verbeurd zijn, en de persoon die door zulke verberging of verkeerde voorstelling zal hebben verkregen, of hebben getracht te verkrijgen, zulke licentie of permit zal, bij overtuiging, onderhevig zijn aan eene boete niet te boven gaande een honderd pond sterling, of worden gevangen gezet, met of zonder harden arbeid, voor een tijdperk niet te boven gaande twee jaren, of aan beide boete en gevangenzetting.

17.—Eenig gelicentieerd diamant-slijper mag, zonder permit als in het volgend artikel bepaald, voor het doel van zijn beroep ontvangen, eenige ruwe of ongeslepen diamant van eenig persoon niet gelicentieerd of geautoriseerd als in deze wet bepaald, bij productie door zulk persoon van een geschreven autoriteit, of permit van eenigen landdrost, of anderen ambtenaar daartoe behoorlijk geautoriseerd, als in het volgende artikel bepaald.

Van wie slijper kan diamanten ontvangen.

Permit en zegel daarop.

18.—Het zal wettig zijn voor eenigen landdrost of anderen behoorlijk daartoe geautoriseerden ambtenaar om eenig persoon een permit te verlenen, dragende een zegel ter waarde van een shilling, om eenige ruwe of ongeslepen diamanten te koopen, verkoopen, leveren of ontvangen, zulk permit duidelijk op te geven den persoon van wien of aan wien zulk een diamant of diamanten is of zijn te worden gekocht of ontvangen, verkocht of geleverd, en te zijn in den vorm F als vermeld in de schedule van deze wet. Mits dat geen zulk permit zal worden verleend tenzij de applicant eene plechtige verklaring zal maken dat de persoon van wien hij zulken diamant moet ontvangen behoorlijk geautoriseerd is onder de voorzieningen van deze wet om in bezit van dezelve te zijn, en dat de voorgenomen koop, verkoop, levering of ontvangst niet is voor het doel van handel, en in het geval van een applicant om een permit om te verkoopen of te leveren, dat zulk een applicant de wettige eigenaar van zulken diamant is, mits verder dat de landdrost een register zal houden van al zulke verklaringen als voormeld, zullende de landdrost tevens verplicht zijn een register te houden van alle uitgereikte licenties, waarvan elk kwartaal een lijst in de *Gouvernements-Courant* gepubliceerd en op de kantoordeur zal aangeplakt worden.

Kennisgeving van bezigheid op kantoor. enz. van kooper of slijper.

19. — Iedere gelicentieerde kooper of slijper van diamanten zal een kantoor of bezigheidsplek hebben op eenige plaats te worden beschreven in zijne licentie, en zal op eenige in het oogvallende plaats op de buitenzijde van, of boven, of langs de buitendeur van zulke bezigheidsplaats zijn naam ten volle doen aanhechten (of waar er vennooten zijn de naam of de stijl van de firma of vennootschap) en achter zulken naam of stijl de woorden "gelicentieerd diamant-hande-

laar" (of "handelaars") of "gelicentieerd diamant-slijper" (of "slijpers"), zooals het geval mocht zijn, zulke naam of stijl en zulke beschrijving publiek zichtbaar en leesbaar te zijn in letters van ten minste twee duim in lengte, en iedere gelicentieerde diamantkooper, verkooper of slijper dit artikel overtredende zal vervallen in eene boete niet te boven gaande een honderd pond sterling, en zal onderhevig zijn om eenige licentie door hem gehouden te verbeuren of eenig recht of vernieuwing tot dezelve, voor zulk tijdstip als het hof mocht bepalen.

20.—Het zal niet wettig zijn voor eenigen gelicentieerden diamant-kooper, verkooper of slijper om zijne bezigheid als zoodanig voort te zetten dan in zijn gezegd kantoor of bezigheidsplaats, en eenig zulk gelicentieerd persoon als voorzeggd overtuigd van het overtreden van dit artikel zal onderhevig zijn aan de straffen vermeld in artikel 19.

Bezigheid niet elders gedreven te worden.

21.—Het zal niet wettig zijn voor eenigen gelicentieerden diamant-kooper, verkooper, of slijper, om zijn kantoor of bezigheidsplaats waarin hij gelicentieerd is om te handelen of om zijne bezigheid voort te zetten, te verwisselen naar eene andere plaats, tenzij de landdrost op de licentie van zoodanigen diamant-kooper, verkooper of slijper een certificaat zal endosseeren dat zoodanige licentie is overgedragen naar de plaats waarheen zulke diamant-kooper, verkooper of slijper zijn kantoor of bezigheidplaats wenschte te verplaatsen. Eenige gelicentieerde diamant-kooper, verkooper of slijper dit artikel overtredende zal onderhevig zijn aan de straffen bepaald bij artikel 19.

Hoe bezigheidsplaats kan veranderd worden.

22.—Iedere gelicentieerde makelaar of factor zal in ieder geval waarin hij een contract van koop of verkoop van ruwe of ongeslepen diamanten sluit, voor of op rekening van eenigen persoon hem als zoodanigen makelaar of factor bezigende, aan den verkooper afleveren een behoorlijk en voldoende koopbewijs, gezegd zooals door de wet vereischt, zulk makelaars-briefje te zijn in de vorm G vermeld in de schedule van dit hoofdstuk, en zal ook afleveren aan den kooper een behoorlijk en voldoende verkoopbewijs volgens de gezegde schedule, en iedere geregistreerde claimhouder, geautoriseerde of geregistreerde agent van een geregistreerden claimhouder of aandeelmaatschappij, zal in ieder geval waarin een verkoop door hem persoonlijk is aangegaan, een verkoopbewijs passeeren, en een koopersbewijs ontvangen, of anders als het geval mocht zijn, en ieder zulke makelaars-, verkoopers- en koopersbewijs zal respectievelijk opgeven al de partijen in de transactie in den vorm G vermeld in de schedule van dit hoofdstuk, en zal opgeven het gewicht van de verkochte hoeveelheid, het getal diamanten van het gewicht van tien karaat en daarboven, en den prijs per karaat, en het bedrag waarvoor zulk een diamant was verkocht. Mits dat iedere

Koopbewijs van makelaars en factoren.

diamant boven de waarde van één honderd pond sterling afzonderlijk zal worden beschreven in ieder zulk makelaars-, verkoopers- en koopersbewijs door den gelicentieerden handelaar over hetzelfde beschikkende als correct zal worden gecertificeerd; en eenige persoon overtuigd van eenige overtreding tegen dit artikel zal onderhevig zijn aan eene boete niet te boven gaande twee honderd pond sterling, en om bij gebreke van betaling te worden gevangen gezet met of zonder harden arbeid voor eenig tijdperk niet te boven gaande twee jaren en zal bovendien onderhevig zijn eenige licentie door hem gehouden te verbeuren, alsmede eenig recht tot vernieuwing derzelve voor zulk tijdperk als het hof moge gelasten.

Register van invoeren, koopen, vondsten, enz.

23.—Ieder bankier, handelaar, invoerder, uitvoerder, makelaar, factor, diamant-slijper, geregistreerde claimhouder, geaccrediteerde en geregistreerde agent van eenigen geregistreerden claimhouder of aandeelmaatschappij, houder van een permit tot wasschen of licentie om te onderzoeken (prospect), zal een waar en getrouw register houden van al zijne respectieve transactien in diamanten waarin zij onmiddellijk zullen inboeken of doen inboeken:—

- (A). Den datum van alle koopen, verkoopen, uitvoeren, invoeren of ontvangsten;
- (B). Den naam van consigneerder, slijper, onderzoeker, verkooper, kooper, makelaar of eigenaar;
- (C). Het totaal gewicht van ieder pakje;
- (D). Het getal van steenen van tien karaten en daarboven in ieder pakje;
- (E). Den prijs ontvangen of betaald, of belasting op invoer;
- (F). Het gewicht van elken enkelen steen gevonden, ontvangen, gekocht, geslepen, of geconsigneerd [ofzonderlijk of met anderen], de koopers waardeering waarvan één honderd pond te boven gaat;

En ieder zoodanig register zal zijn in de vorm H vermeld in de schedule van dit hoofdstuk; en ieder persoon aldus verplicht om een register te houden, zooals vereischt door deze wet, die zal worden overtuigd te verzuimen of in gebreke te blijven om een behoorlijk register te houden, zal onderhevig zijn aan eene boete niet te boven gaande twee honderd pond sterling, en bij gebreke van betaling daarvan, te worden gevangen gezet met of zonder harden arbeid voor een tijdperk niet te boven gaande twee jaren, of aan beide zulke boete en gevangenzetting, en zal bovendien eenige licentie verbeuren door hem gehouden, of eenig recht tot vernieuwing derzelve voor zulk tijdperk als het hof mocht beslissen.

Kopie van register ter inspectie.

24.—Ieder persoon aldus verplicht een register te houden zal binnen tien dagen na het einde van ieder maand naar den landdrost van het district, of waar een inspecteur

van delverijen is naar dien ambtenaar, verzenden eene ware kopie van zulk register over de afgelopen maand, te zamen met een plechtige verklaring van de juistheid daarvan; en zal ook zoodanig register produceeren en vertoonen wanneer hetzelfde mocht worden vereischt in eenig competent gerechts-hof op de geschreven order van den landdrost of inspecteur van delverijen als voorzeggd; en indien hij zal weigeren of nalaten zulks te doen, zal hij onderhevig zijn aan de straffen vermeld in het laatst voorafgaande artikel van deze wet.

25.—De landdrost van ieder district binnen dezen Staat, behalve de door den Staat erkende delverijen, alwaar dat zal zijn opgedragen aan den inspecteur van delverijen of zoodanigen anderen ambtenaar als daarvoor door den Staatspresident mocht worden aangesteld, zal een register houden in den vorm I in de schedule hieraan gehecht, aantoonende het gewicht, de beschrijving en de waarde van alle ruwe of ongeslepen diamanten, in zulk district gebracht of ingevoerd, den naam van den persoon dezelve brengende of invoerende, en de plaats van waar dezelve zijn gekocht of ingevoerd, en zal op applicatie daartoe gemaakt, aan den persoon zulke diamanten brengende of invoerende, een certificaat van registratie verleen, vermeldende al de bijzonderheden voormeld in den vorm J in de schedule hieraan gehecht, tegen betaling van een registratie-recht van een half percent op de waarde van al zulke diamanten zoo gebracht of ingevoerd, en eenig persoon die nalatig zal blijven om zoodanig certificaat als voorzeggd te verkrijgen binnen acht-en-veertig uren na zijne aankomst in eenige district zal bij convictie onderworpen zijn aan eene boete niet te boven gaande twee honderd pond sterling, en bij gebreke van betaling aan gevangenzetting met of zonder harden arbeid voor een termijn niet te boven gaande twee jaren, of aan beide zulke boete en gevangenzetting, en zal bovendien zulke diamanten verbeuren.

Register van
beambten.

26.—Geene ruwe of ongeslepen diamanten zullen worden uitgevoerd uit dezen Staat, totdat het gewicht en de waarde derzelve en de naam van den persoon dezelve uitvoerende zal zijn ingeschreven in een register te worden gehouden in den vorm K in de schedule hieraan gehecht, door den landdrost van het district waar de uitvoering geschiedt, den inspecteur van delverijen of zoodanigen anderen ambtenaar als daartoe door den Staatspresident mocht worden aangesteld, en een registratie-recht van een half percent op de waarde van zulken diamant of zulke diamanten zal zijn betaald geworden. Eenige persoon de voorzieningen van dit artikel overtredende zal onderhevig zijn aan de straffen bepaald in artikel 2 van deze wet.

Uitvoer van dia-
manten.

27.—De opbrengst van zulk registratie-recht als bepaald in deze wet zal door den landdrost of anderen bevoegden ambtenaar in de publieke schatkist worden inbetaald.

Opbrengst van
registratie-recht
hoe besteed.

Vertoon van
licentie of permit
aan beambten in-
dien georderd.

28.—Ieder gelicentieerde diamant-handelaar of slijper van diamanten, en ieder houder van een permit verleend onder artikel 18 van deze wet, zal verplicht zijn om zijne licentie of permit te vertoonen aan eenigen persoon in geschrifte geautoriseerd door den landdrost of inspecteur van delverijen om zulks te vragen, en ieder zulk persoon als voorzeggd die zal weigeren of verzuimen om zijne licentie of permit te produceeren en te vertoonen, wanneer opgeroepen zulks te doen door eenigen persoon zulke autoriteit als vermeld om zulks te vragen vertoonende, zal in eene boete vervallen van niet te boven gaande een honderd pond sterling en zal bovendien onderworpen zijn om eenige licentie door hem gehouden te verbeuren of eenige vernieuwing derzelve voor eenige zulk tijdperk als het hof moge gelasten.

Kopie of duplicaat
gehouden te wor-
den van koop en
verkoop-bewijzen.

29.—Ieder gelicentieerd makelaar of factor zal kopiën of duplicaten houden van zijne koop- en verkoopbewijzen, zoo als in den vorm G vervat in de schedule, en zal zulke kopiën of duplicaten produceeren en vertoonen aan eenigen persoon door den landdrost of inspecteur van delverijen geautoriseerd dezelve te vragen; en ieder gelicentieerde makelaar of factor weigerende of verzuimende zulks te doen, wanneer opgeroepen door eenigen ambtenaar zijne autoriteit vertoonende dezelve te vragen, zal onderworpen zijn aan de straffen bepaald in het laatst voorafgaande artikel van deze wet.

Jurisdictie der
gerechtshoven.

30.—Ten einde overtredingen onder deze wet te prosequeren zal de in werking stelling daarvan autoriteit geven aan de rondgaande hoven om alle overtredingen onder dezelve te hooren en te beslissen.

Voorloopig onder-
zoek door land-
drost.

31.—Alle aanklachten wegens overtredingen onder deze wet zullen in de eerste instantie gebracht worden voor den landdrost jurisdictie hebbende in het district waarin de overtreding is gepleegd, en zulke landdrost zal een voorloopig onderzoek houden en de documenten daarvan verzenden naar den staatsprocureur.

Macht der land-
drosten.

32.—Bij overtreding onder deze wet, en ten einde eenigen beschuldigten persoon of getuigen tot verschijning te noodzaken, zullen de landdrosten binnen dezen Staat dezelfde macht en autoriteit hebben als zij nu bezitten in andere crimineele zaken.

Recht van appél.

33.—Eenige persoon, die zal zijn gevonnisd door eenig rondgaand hof, zal het recht van appél tegen zulk vonnis hebben naar het Hoog Gerechtshof, mits, dat hierin zal worden gehandeld betrekkelijk tijdsbepaling van aantekenen van appél of revisie overeenkomstig de reeds in dezen Staat bestaande wetten.

Executie op boeten

34.—Alle boeten en straffen opgelegd onder de voorzieningen van deze wet zullen worden geheven op de gewone wijze onder de hand van den rechter, gericht aan den baljuw

van het hof, op alle goederen van of behoorende aan den gevangene ten tijde van zijn arrest.

35.—Eenige persoon die een medeplichtige zal zijn, hetzij voor of na de daadzaak, van het overtreden van eenige der voorzieningen dezer wet zal onderhevig zijn om te worden beschuldigd en te worden behandeld in alle opzichten als de hoofdschuldige.

Medeplichtige als hoofdschuldige te behandelen.

36.—Wanneer eenige persoon op eene plaats niet zijnde zijn eigendom eene ruwe of ongeslepen diamant zal vinden of oprapen, zal hij zulke diamant onmiddellijk afleveren aan den landdrost van het district of inspecteur van delverijen, die dezelve daarop in de plaatselijke nieuwsbladen en *Gouvernements-Courant* zal adverteeren; en, indien binnen eenentwintig dagen van af den datum van zulke advertentie de eigenaar van zulken diamant niet zal zijn ontdekt, of indien niemand in staat zal zijn geweest om ten genoegen van den landdrost of inspecteur van delverijen zijn recht op de afgifte aan hem van zoodanigen diamant te bewijzen, zal de landdrost of inspecteur van delverijen dezelve daarop doen verkoopen en de opbrengst daarvan storten in de publieke schatkist. Mits altijd dat negen-tiende deel van het bedrag gerealiseerd door zoodanigen verkoop in alle gevallen zal worden betaald aan den persoon zulken diamant als voorzegd vindende, en mits altijd dat eenig persoon aldus eenigen ruwen of ongeslepen diamant vindende of oprapende, die zal nalaten of verzuimen om dezelve aan den landdrost of inspecteur van delverijen af te leveren, als voorzien door dit artikel, bij overtuiging daarvan onderhevig zal zijn aan eene boete van niet te boven gaande vijf honderd pond sterling, of aan gevangenzetting met of zonder harden arbeid voor een tijdperk niet te boven gaande vijf jaren. En mits altijd dat eenig persoon zoodanigen ruwen of ongeslepen diamant vindende op eene plaats *bonâ-fide* zijn eigendom zijnde slechts verplicht zal wezen om zoodanigen ruwen of ongeslepen diamant te doen registreeren op de wijze als in deze wet voorzien binnen eene maand van af den datum dat hij dezelve gevonden heeft, zijnde echter huurders hieronder niet begrepen.

Vondsten van diamanten op plaatsen van de eigenaars of anderen.

37.—Het zal niet wettig zijn voor eenig persoon gearresteerd voor eenige overtredingen van de voorzieningen van dit hoofdstuk om eenig eigendom te verkoopen, te verruilen, te schenken of anderszins te vervreemden, hetgeen hij mocht bezitten ten tijde van zijn arrest, hetzij roerend of onroerend, totdat hij zal zijn ontslagen uit arrest of vrijgesproken van zoodanige overtreding, of, indien zoodanige persoon zal worden overtuigd en gevonnisd eene boete te betalen, totdat zoodanige boete zal zijn betaald of verhaald, en eenige zulke ruil, gifte of andere vervreemding gemaakt in strijd met de voorzieningen van dit artikel zal nul en van geene waarde zijn.

Gearresteerden kunnen niet eigendom verhandelen.

Ongeregistreerde
ingevoerde dia-
manten worden
verbeurd.

38.—Geene diamanten zullen in den Staat worden ingevoerd tenzij de eigenaren schriftelijk door een certificaat of anderszins registratie tot uitvoer kunnen bewijzen van eenigen magistraat of ander daartoe aangestelden ambtenaar in den Staat waaruit de invoer geschiedt en alle diamanten gevonden in den Vrijstaat ongeregistreerd hetzij in Griqualand West, of in dezen Staat als gevonden in de Vrijstaatsche mijnen, zullen aan dezen Staat worden geconfisceerd, zullende de aanbrenger een derde van de waarde van de gezegde diamanten ontvangen.

Objecties tegen
registratie tot uit-
voer.

39.—Eenig persoon in dezen Staat zal het recht hebben om te objecteeren tegen de registratie van eenige diamanten ter uitvoer door onder eede te verklaren dat, naar het beste van zijn kennis en geloof, de diamanten verlangd om te worden uitgevoerd door den uitvoerder niet waren verkregen op eene wettige wijze (of op de wijze waarop hij opgeeft dat hij ze verkregen heeft), en bij bewijs daarvan zullen de gezegde diamanten worden verbeurd verklaard aan den Staat, en de aanbrenger, geen publieke ambtenaar zijnde, zal ontvangen twintig percent der waarde.

Gevonnissen
wegens onwetti-
gen diamanthan-
del verboden zich
metterwoon op
delverijen te
vestigen.

40.—Eenig persoon, die buitenslands eenig vonnis heeft ondergaan, of die binnenlands na de in werking treding dezer wet eenig vonnis zal ondergaan, wegens het onwettig koopen, verkoopen of in bezit nemen van ruwe of ongeslepen diamanten of andere edelgesteenten, zal zich niet metterwoon mogen vestigen op eenige diamant-delverij binnen dezen Staat of dezelve mogen bezoeken; zullende, voor de doeleinden van dit artikel het woord delverij uitgelegd worden te beteekenen de volle uitgestrektheid van eenige plaats, waarop eene diamant-mijn geopend is.

Verwijdering en
straf van overtred-
ders van Art. 40.

41.—Bij overtreding van het voorgaand artikel zal den overtreders, bij eerste overtreding bevolen worden door den gouvernements-inspecteur de delverij te verlaten, en bij nalatigheid om aan zulk bevel te voldoen, of bij tweede overtreding, worden gestraft met eene boete van niet meer dan vijftig ponden sterling of bij gebreke van betaling met gevangenisstraf geen drie maanden te bovengaande, en voor iedere volgende overtreding met gevangenisstraf geen zes maanden te bovengaande, benevens eene boete van niet meer den een honderd pond sterling; en in geval de opgelegde boete niet mocht worden betaald binnen vier-en-twintig uren na het uitspreken van het vonnis, zal daardoor de gevangenisstraf worden verlengd met een termijn niet te bovengaande zes maanden.

Na het ondergaan van eenige straf, als voormeld, zal de overtreders steeds onmiddellijk van de delverij worden verwijderd.

Jurisdictie der
lagere gerechts-
hoven aangaande
overtredingen.

42.—De hoven van de landdrosten en assistent-landdrosten binnen hunne respectieve rechtsgebieden zullen jurisdictie

hebben en zijn bevoegd om rechtspraak te doen in alle zaken wegens overtreding der laatste twee artikels.

43.—Wanneer de landdrost of assistent landdrost een vonnis heeft uitgesproken, waarbij eenige licentie van eenen ge-licentieerden handelaar of makelaar geroijeed wordt, zal hij verplicht zijn daarvan kennis te geven aan alle inspecteurs van delverijen binnen dezen Staat.

Inspecteuren moet kennis geven van gerooijeerde licenties.

44.—Geen handel in diamanten zal kunnen worden uitgeoefend vóór zonsopgang of na zonsondergang, of op Zondagen, of andere publieke feestdagen. Ook zullen van geen en kleurling diamanten mogen worden gekocht, geruild, of ontvangen, hetzij te bewaring, ten geschenke of ten gevolge van eenige transactie.

Diamanthandel op Zondagen, enz. en met kleurlingen verboden.

45.—Niemand zal bevoegd zijn meer aan eene licentie te houden onder de voorgaande voorzieningen zoo dat een handelaar in ruwe of ongeslepen diamanten niet tevens een andere licentie zal mogen houden en omgekeerd.

Meer dan één licentie aan een persoon verboden.

46.—De invordering der licentiegelden in deze wet vermeld zal geschieden op dezelfde wijze als hoofdstuk LXIV (over de licenties) voor alle licenties bepaald. De gouvernements-inspecteur zal verplicht zijn om maandelijks aan den landdrost van het district waar zoodanige delverij gelegen is, opgave te doen van de licenties door hem overeenkomstig deze wet uitgereikt en de gepasseerde borgacten overeenkomstig staten door den auditeur-generaal te worden gegeven, en zal de landdrost verplicht zijn die staten en borgacten bij het opzenden zijner maandelijksche staten aan den auditeur-generaal te doen geworden.

Wijze van invorderen van licentiegelden.

SCHEDULE.

A.

DIAMANTHANDELAARS-LICENTIE.

(Onder Wetboek Hoofdstuk CXIX.)

Ik, _____, landdrost van het district _____, verklaar bij deze te machtigen _____ hebbende zijn kantoor te _____ (die aan mij het certificaat volgens wet vereischt heeft overgelegd) om te handelen in, en uit te voeren en in te voeren ruwe en ongeslepen diamanten, binnen _____ voor eindigende op den _____ 18 _____, en niet langer.

Diamanthandelaars-licentie.

De licentie eindigt op den _____ dag van _____ 18 _____.

Landdrost.

B.

DIAMANTMAKELAARS-LICENTIE.

(Onder Wetboek, Hoofdstuk CXIX.)

Diamantmake-
laarslicentie. Ik, _____, landdrost van het district _____, verklaar bij deze te machtigen _____ op dezen _____ dag van 18 _____, (hebbende hij mij het bij de wet vereischte certificaat geproduceerd) om te handelen als makelaar in diamanten binnen _____ voor _____ eindigende op den _____ dag van 18 _____, en niet langer.

Deze licentie eindigt op den _____ dag van _____ 18 _____.

Landdrost.

C.

CERTIFICAAT VAN DIAMANTMAKELAAR EN SLIJPER.

(Onder Wetboek, Hoofdstuk CXIX.)

Certificaat van
diamanthan-
delaar en slijper. Ik, _____, landdrost van _____, certificeer hiermede dat _____ van _____ een geschikt en bekwaam persoon is om eene licentie te ontvangen om te handelen als diamantmakelaar (factor of slijper.)

Landdrostkantoor, den _____ dag van _____ 18 _____.

Landdrost.

D.

BORGACTE.

(Onder Wetboek, Hoofdstuk CXIX.)

Borgacte.

Op den _____ dag van _____, in het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd en _____ verscheen voor mij _____, Landdrost voor het district _____, A. B. en C. D., en wij de comparanten verklaren onszelven verschuldigd te zijn aan Zijn Hoog-Edelen den Staatspresident, vertegenwoordigende het gouvernement van den Oranjevrijstaat, namelijk: de gezegde A. B. de som van vijf honderd pond sterling, en de gezegde C. D. de som van vijf honderd pond sterling, goed, gangbaar en wettig geld, en tot zekerheid daarvan, verklaren wij de gezegde comparanten speciaal te verbinden onze personen en al onze goederen, zoowel die welke wij reeds bezitten als die welke wij hierna bezitten mogen, zonder eenige uitzondering, en onderwerpende ze allen en de verkiezing daarvan tot dwang en uitvoer volgens de wet, ten behoeve van ZHEd. den Staatspresident of zijne opvolgers, indien E. F. moge ingebreke blijven de onderstaande voorwaarden te vervullen.

En de conditie van deze borgacte is, dat indien de gezegde E. F. zich stiptelijk zal houden aan en opvolgen de voorzieningen van hoofdstuk CXIX van het Wetboek _____, gedurende den tijd de licentie door hem onder hetzelfde te

verkrijgen van kracht zal zijn, dan zal deze borgacte nul en van geene waarde zijn, maar anders van volle kracht en waarde zijn.

De gezegde comparanten verklaren de gezegde betrekking van borgen te hebben aangenomen en zichzelf te verbinden als borgen in solidum en mede-principale schuldenaren voor de behoorlijke betaling van de gezegde som van vijf honderd pond sterling, expresselijk afstand doende van de *beneficia ordinis seu execussionis et divisionis* met de volle kracht en uitwerking waarvan zij verklaren volkomen bekend te zijn.

En de gezegde E. F. verklaart en verbindt zichzelf om van tijd tot tijd en ten allen tijden hierna de gezegde A. B. en C. D. te vrijen en te wahren van en tegen alle verliezen en schade, die zij of een hunner kunnen of mogen lijden uit kracht van hunne borgstelling als voorzeggd, en dat de gezegde borgen elkander wederkeerig waarborgen in hunne respectieve aandeelen, verbindende de gezegde E. F. voor de behoorlijke vervulling daarvan zijn persoon en goederen van welken aard ook volgens de wet.

Getuigen :

A. B.
C. D.
E. F.

Voor mij , Landdrost van
E.

DIAMANTSLIJPERS-LICENTIE.

(Onder Wetboek, Hoofdstuk CXIX.)

Ik, Landdrost van , certificeer
hiermede, dat van wiens bezigheids- Diamantslijpers-
licentie.
plaats is gelegen te , een behoorlijk en geschikt
persoon is om eene licentie te ontvangen ten einde het ambacht of de bezigheid voort te zetten om ruwe of ongeslepen diamanten te slijpen, kloven en polijsten.

Landdrostkantoor, den dag van 18 .

Landdrost.

F.

VORM VAN PERMIT.

(Verleend onder Artikel 18, Wetboek, Hoofdstuk CXIX.)

Landdrostkantoor, , 18 .

Vorm van permit.

Verlof wordt hiermede verleend aan van
om te koopen (of te ontvangen, verkoopen of af te leveren)
diamanten van (of aan) van het

begroote gewicht van

Gedateerd te , dezen dag

van 18 .

Landdrost van .

J.

(Onder Artikel 25 van Wetboek, Hoofdstuk CXIX.)

Certificaat van registratie.

Ik, _____, Landdrost, certificeer hierbij, dat _____ van _____ heden bij mij heeft geregistreerd, overeenkomstig Art. 25 van het Wetboek, Hoofdstuk cxix, een diamant of perceel diamanten bevattende

Bijzonderheden van perceel.			Karaten.	Prijs.	Bedrag.		
Steenen onder 10 karaten ieder in massa.	Steenen van 10 karaten ieder of daarboven.	Steenen van waarde van £100 of daarboven.			£	s.	d.

en ingevoerd uit het district _____
 Gedateerd dezen _____ dag van _____ 18 ____
 Landdrost van _____

K.

(Onder Artikel 26 van Wetboek, Hoofdstuk CXIX.)

Register van uitvoer.

VERKOOPEN EN UITVOEREN.															
Datum.	Kooper of Consigneerder.	Makelaar.	Bijzonderheden van perceelen.					Karaten.	Totaal van perceel.						
			Steenen onder 10 karaten ieder en massa.	Steenen van 10 karaten ieder of daarboven.	Steenen van waarde van £100 of daarboven.	Karaten.	Prijs.		Bedrag.	Bedrag.					

Balans in hand.....

HOOFDSTUK CXX.

OVER HET ONDERZOEKINGS-SIJSTEEM OP DE DIAMANTDELVERIJEN.

1.—Er zullen op de verschillende delverijen in dezen Staat, alreeds bestaande of die in het vervolg mochten ontstaan, gebouwen worden opgericht, geschikt om kleurlingen en andere personen die in de mijnen of met de verschillende werktuigen benoodigd tot het zoeken naar diamanten werkzaam zijn te onderzoeken op de wijze in deze wet vastgesteld.

Oprichting van gebouwen voor onderzoek van kleurlingen en werklieden. enz.

2.—Op delverijen waar er zich een commissie van bestuur bevindt zullen bovengemelde gebouwen door die commissie moeten worden verstrekt, ten haren koste, bij elk bepaald pad of toegang tot de mijn; zullende het echter aan aanspraakhouders of vereenigingen van aanspraakhouders of delversmaatschappijen vrijstaan, op eigen kosten en voor eigen rekening, zoodanige gebouwen op te richten en te onderhouden niet alleen bij de bepaalde paden of toegangen tot de mijn, maar ook waar zij zulks mogen noodig vinden—alles na verkregen goedkeuring en autorisatie der commissie van bestuur, onder supervisie van gemelde commissie van bestuur, en onderworpen aan de reeds bestaande regulatien der commissie van bestuur of die hierna zullen worden gemaakt en vastgesteld, ook wat betreft de aanstelling en bezoldiging van de onderzoekers te worden gebezigd bij zoodanige private onderzoekings-huizen.

Ten koste van commissie van bestuur, waar die is of op private kosten.

3.—Iedere delver of claimhouder zal gehouden zijn zijne werklieden in de aanspraken en sorteergonden of hen die met de werktuigen of andere werkzaamheden belast zijn te doen onderzoeken, iederen keer dat zij de mijn of hunne werkzaamheden verlaten, op eene boete van vijftig ponden sterling voor iedere overtreding, te worden betaald door den delver, claim- of aanspraakhouder, waar private personen delven, of door den bestuurder of onderbestuurder eener compagnie, wanneer zoodanige compagnie laat delven, waschen, of op andere wijze werkzaam is.

Delvers, enz., moeten hunne werklieden laten onderzoeken.

4.—Ieder werkman, waarvan het vorige artikel melding maakt, en elk ander persoon de mijn in- of uitgaande, zal verplicht zijn zich te doen onderzoeken, op eene boete van hoogstens drie pond sterling voor iedere weigering, of bij gebreke van dadelijke betaling gestraft worden met gevangenisstraf met harden arbeid, niet te boven gaande driemaanden. Bij weigering om zich te laten onderzoeken zal zoodanige werkman of ander persoon de mijn in- of uitgaande, dadelijk naar de gevangenis worden vervoerd, na alvorens te zijn onderzocht.

Straf bij weigering om toe te laten dat men onderzocht worde.

5.—Bestuurders en onderbestuurders eener compagnie of van private personen die delven, zullen, indien zulks van hen gevorderd wordt, zich aan het onderzoek moeten onderwerpen.

Bestuurders, enz., onderhevig aan onderzoek.

Onderzoek waar
en door wien
gedaan.

6.—Het gemelde onderzoek zal plaats vinden in de gebouwen in artikel 1 vermeld, en worden gehouden door personen door den commissaris van politie of gouvernements-inspecteur daartoe aangesteld; welke personen gedurig zullen worden afgewisseld.

Dit artikel is niet van toepassing op de diamantdelverij te Jagersfontein, wat aangaat de aanstelling van ambtenaren.

Onderscheidings-
kleederen.

7.—Alle werklieden in de mijnen en sorteergronden of zij die met eenige werkzaamheden in verband met de delverijen zijn belast, zullen verplicht wezen een onderscheidingskleed door het comité van bestuur, of waar zulk comité niet bestaat, door den gouvernements-inspecteur bepaald, te dragen. Deze kleeding zal moeten worden verstrekt door elken delver of compagnie aan hunne werklieden, op eene boete van vijftig ponden sterling voor elke overtreding, te worden verhaald op de werktuigen, aanspraken of andere goederen van zoodanigen delver of compagnie die gemelde kleeding niet zal hebben verstrekt of werklieden zal hebben toegelaten zonder die kleeding werkzaam te zijn.

Bestuurders en sub-bestuurders zullen niet verplicht zijn dergelijke kleeding te dragen.

Toegangen tot
mijn bepaald te
worden.—Boete
voor ingaan of uit-
gaan [niet bij toe-
gang.

8.—Het comité van bestuur, of waar zulke comité niet bestaat de gouvernements-inspecteur, zal de toegangen of paden tot de mijn bepalen. Niemand zal zich in die mijn mogen begeven noch de mijn mogen verlaten, dan door de toegangen of langs die paden, op eene boete van niet te boven gaande vijftig pond sterling voor elke overtreding of bij gebreke van betaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid voor niet langer dan drie maanden. De gemelde toegangen of paden zullen worden aangeduid door een bord bij die paden of toegangen opgericht, waarop de woorden "toegang tot de mijn" zijn geschilderd. Op gemeld bord zal tevens de hoofdinhoud van dit artikel in Hollandsch en Engelsch gesteld worden.

Onderzoek van
personen onder
suspicie.

9.—Het zal den gouvernements-inspecteur of den commissaris van politie vrijstaan een ieder te doen onderzoeken, op wien zij eenige suspicie mochten hebben dat hij zich aan onwettigen diamanthandel schuldig maakt.

Ingaan of uitgaan
zonder verlof ver-
boden.

10.—Niemand in de mijn werkende, of zich met werkzaamheden daarmede verbonden bezig houdende, noch eenig ander persoon, zal de mijn mogen ingaan of verlaten, tenzij met verlof van eenen door het comité van bestuur of gouvernements-inspecteur daartoe aangestelden persoon, die verplicht zal zijn den persoon die de mijn ingaat of verlaat eerst te laten onderzoeken op de wijze in dit hoofdstuk bepaald.

Gerechtshoven die
jurisdictie hebben.

11.—Het gerechtshof van den landdrost of assistent-landdrost zal jurisdictie hebben voor overtreding der bepalingen dezer wet.

12.—Waar geene commissie van bestuur bestaat, zal eene belasting op iedere aanspraak (claim) door den gouvernements-inspecteur, in overleg met de delvers, worden geheven naar evenredigheid der aanspraken waarvoor licentie is uitgereikt, ten einde de kosten van bovengemelde gebouwen te bestrijden, welke belasting, na door den Staatspresident te zijn goedgekeurd, door den gouvernements-inspecteur kan worden ingevorderd bij civiel proces—na van het bedrag dier belasting in de *Gouvernements - Courant* kennis te hebben gegeven.

Belasting van Gouvernements-wege geheven waar geen commissie van bestuur bestaat.

13.—De gouvernements-inspecteur zal ten allen tijde gerechtigd zijn en is verplicht tot onderzoek naar de wijze waarop het onderzoekings-sijsteem in toepassing wordt gebracht op private onderzoekings-huizen, bij artikel 2 dezer wet bedoeld. Hij is verplicht in zijn maandelijksch rapport aan den Staatspresident den uitslag van zoodanig onderzoek te vermelden.

Overzicht en rapport van Gouvernements - Inspecteur over onderzoekings-sijsteem.

HOOFDSTUK CXXI.

OVER HET BESTUUR DER JAGERSFONTEINSCHE DELVERIJEN EN VAN HET DORP JAGERSFONTEIN.

1.—Het bestuur van de delverijen te Jagersfontein en van het dorp Jagersfontein zal door twee afzonderlijke commissien worden gehouden.

Afzonderlijke commissies voor bestuur van dorp en van delverijen te Jagersfontein.

A.—BESTUUR DER DELVERIJEN.

2.—De delverijen te Jagersfontein zullen worden bestuurd door eene commissie bestaande uit zeven leden.

Commissie van bestuur van delverijen.

3.—De leden van de commissie van bestuur der delverijen worden gekozen door:—

Kiezing van leden van commissie van bestuur.

(A). Geregistreeerde claimhouders;

(B). De commissien van bestuur van maatschappijen tot het delven van diamanten, door een harer leden vertegenwoordigd, of bij gebreke van dien door haren bestuurder daartoe behoorlijk gemachtigd;

(C). Bestuurders van maatschappijen tot het delven van diamanten, in andere landen of kolonien gevestigd en die door hunne directeuren of curatoren behoorlijk zijn gemachtigd om de maatschappij te Jagersfontein te vertegenwoordigen in rechten en daarbuiten.

Voor ieder tiental claims, of gedeelte daarvan, wordt één stem uitgebracht.

4.—Tot leden van de commissie van bestuur zijn verkiesbaar:—

Wie verkiesbaar zijn.

(A). Geregistreeerde claimhouders;

(B). Directeuren van maatschappijen tot het delven van diamanten, met dien verstande dat van iedere maatschappij slechts een directeur lid kan zijn;

(c). Bestuurders van maatschappijen tot delven van diamanten, in andere landen of kolonien gevestigd, en die door hunne curatoren of directeuren behoorlijk zijn gemachtigd om de maatschappij te Jagersfontein te vertegenwoordigen in rechten en daarbuiten.

Verkiezing. plichten. diensttijd van voorzitter.

5.—De leden der commissie kiezen uit hun midden een voorzitter, die belast is met het doen oproepen, openen en sluiten der vergaderingen, en met het handhaven der orde in dezelve. Hij mag aan de beraadslagingen deel nemen, doch is niet toegelaten tot stemmingen. Hij wordt gekozen voor den tijd van een jaar.

Quorum.

6.—Drie leden van de commissie, met den voorzitter, vormen een quorum.

Stemming over voorstellen.

7.—Alle besluiten worden genomen bij volstreckte meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen beslist de voorzitter.

Regulaties, hoe vervaardigd, enz.

8.—De commissie van bestuur der delverijen zal regulaties voor de goede orde, de plaatselijke aangelegenheden en het maatschappelijk bestuur der delverijen moeten vervaardigen. Zoodanige regulaties zullen worden gepubliceerd op de meest publieke plaatsen in de delverijen van en in het dorp Jagersfontein en gedurende dertig dagen ter visie liggen ten kantore van den gouvernements-inspecteur aldaar; zullende tevens eene oproeping geschieden van claimhouders, vertegenwoordigers van commissien van bestuur van maatschappijen tot het delven van diamanten, behoorlijk daartoe gemachtigd, bestuurders van maatschappijen tot het delven van diamanten in andere landen of kolonien gevestigd en die door hunne curatoren of directeuren behoorlijk zijn gemachtigd om de maatschappij te Jagersfontein te vertegenwoordigen in rechten en daarbuiten, om op eenen door den gouvernements-inspecteur te bepalen dag, niet minder dan dertig dagen na den datum van publicatie, ten gouvernements-kantore te vergaderen, om de gemaakte regulaties te bespreken en voorloopig vast te stellen.

Dit artikel zal ook van toepassing zijn op de bepalingen van artikel 2 van hoofdstuk CXX (over het onderzoekings-systeem op diamantdelverijen); zullende de commissie van bestuur krachtens dit artikel, de noodige regulaties optrekken en verder handelen overeenkomstig dit artikel en artikels 9, 10, 11 en 12 van deze wet.

Plichten van Gouvernements-inspecteur betreffende regulaties.

9.—De gouvernements-inspecteur, of diens plaatsvervanger, zal voorzitter zijn bij de bijeenkomst, waarin gezegde regulaties zullen worden voorgelegd, en zal eerst elke regulatie in het bijzonder en daarna al de regulaties te zamen, in stemming brengen.

Procedures betreffende regulaties.

10.—De regulaties door de bijeenkomst aangenomen zullen onverwijld aan den gouvernements-secretaris worden toegezonden, om door den Staatspresident in overleg met den uit-

voerende raad te worden verbeterd of goedgekeurd en, in geval de gezegde regulaties worden goedgekeurd, zullen dezelve op de gewone wijze worden gepubliceerd en kracht van wet hebben, doch in geval de Staatspresident in overleg met den uitvoerende raad eenige verandering in de regulaties zal maken, zullen dezelve met de veranderingen naar den voorzitter der bijeenkomst worden teruggezonden, die na een kennisgeving van zeven dagen vooraf eene andere bijeenkomst zal houden, om door de meerderheid der personen in artikel 8 genoemd te doen beslissen of de gemaakte veranderingen zullen worden aangenomen of niet.

11.—Wanneer de veranderde regulaties door de personen in het vorig artikel genoemd niet zullen aangenomen worden, zal de commissie voormeld nieuwe regulaties uitmaken en die, op dezelfde wijze als in het eerste geval is voorzien, ter goedkeuring submitteeren.

Nieuwe regulaties bij afkeuring door uitvoerende raad, van vorigen.

12.—Nadat de regulaties in de voorgaande artikelen bedoeld zullen zijn vastgesteld en kracht van wet zullen hebben bekomen, zal het geoorloofd zijn daaraan van tijd tot tijd te veranderen of af te doen, zoomede verdere regulaties bij te voegen; doch daartoe zal op eene requisitie van vijftien personen, als in artikel 8 genoemd, bij den gouvernements-inspecteur aanzoek moeten gedaan worden, die dan na de gewone kennisgeving van dertig dagen hiervoren genoemd, in overleg met de commissie van bestuur, eene bijeenkomst van de hiervorengenoemde personen zal doen houden, in welke bijeenkomst de verlangde veranderingen in de bestaande regulaties of de verlangde nieuwe regulaties op dezelfde wijze zullen moeten worden aangenomen, en die dan ook de verdere approbatie van het uitvoerend gezag zullen bekomen op dezelfde wijze als omtrent de oorspronkelijke regulaties is bepaald, en alzoo mede kracht van wet bekomen.

Verandering, enz. van regulaties.

13.—In geval geene commissie van bestuur als hiervoren bepaald samengesteld kan worden, of in geval zoodanige commissie zal ophouden te bestaan, of onbevoegd zal worden, henoemt de Staatspresident iemand (de gouvernements-inspecteur en eenig delver uitgesloten) tegen een zeker salaris, door den Staatspresident te worden bepaald en te worden betaald uit de opbrengsten der Jagersfonteinsche mijn, om het gezag te hebben en de plichten te vervullen aan de commissie van bestuur in deze wet opgedragen. Regulaties worden alsdan vervaardigd op de wijze bij artikels 8, 9, 10, 11 en 12 bedoeld, en onder die regulaties handelt zoodanig persoon.

Procedure wanneer commissie ophoudt te bestaan, enz.

14.—De leden der commissie van bestuur ontvangen geene belooning voor hunne diensten als zoodanig. Zij worden voor twee jaren gekozen, doch zijn herkiesbaar. Afwisselend treden om het jaar of vier of drie der leden af en bij het lot zal geregeld worden welke en hoeveel leden het eerst moeten aftreden.

Aftreding, herkiezing en belooning van leden.

Appel van besluiten van commissie.

15.—Alle besluiten der commissie van bestuur worden op verzoek van den gouvernements-inspecteur, of van een of meer der leden, of van eenige partij in die beslissing betrokken, onderworpen aan beroep naar den Staatspresident, die in overleg met den uitvoerenden raad finaal daarover beslist, zullende de Staatspresident het recht hebben, alvorens in appél te beslissen, zoodanig dispuut naar eene commissie van onderzoek te verwijzen, welke commissie verplicht zal zijn aan hem te rapporteeren; zullende ieder lid van zoodanige commissie van onderzoek het recht hebben, desverkiezende, indien hij verschilt van zijne medeleden, een afzonderlijk rapport te maken.

Zoodanig appél moet worden aangeteekend binnen vier-entwintig uren nadat zoodanig besluit is genomen.

Uitvoering van besluit; niettegenstaande appél.

16.—In geval een besluit door de commissie van bestuur genomen wordt waarvan de uitvoering door den gouvernements-inspecteur wordt beschouwd dringend te zijn, zal, indien beroep is aangeteekend, desniettegenstaande kunnen voortgegaan worden met de uitvoering op kosten van ongelijk.

Wat verstaan door delverijen."

17.—Onder de delverijen van Jagersfontein wordt verstaan dat gedeelte der plaats Jagersfontein vallende binnen den omtrek der mijn (mining area) zooals alreeds vastgesteld of zooals hierna op behoorlijk gezag zal worden vastgesteld, zullende daarin begrepen zijn alle gemeten aanspraaken (claims), sorteergonden, mijn-werktuigen (hauling gears), of eenige plek bestemd voor mijn-doeleinden, zich daarop bevindende.

Ambtenaren; benoeming en salarissen van.

18.—Alle benoemingen van ambtenaren of beampten noodig bevonden in de delverijen van Jagersfontein geschieden door den Staatspresident; indien de Staatspresident zulks verlangt kan de commissie van bestuur een of meer personen voor zoodanige betrekkingen aanbevelen. De vaststelling der salarissen dier ambtenaren is eveneens aan den Staatspresident opgedragen.

Inkomsten en uitgaven; staat gepubliceerd te worden.—Begrooting.

19.—De commissie van bestuur zal alle drie maanden een staat aanwijzende hare ontvangsten en uitgaven doen opmaken en publiceeren in de *Gouvernements-Courant* en in de plaatselijke nieuwsbladen.

De begrooting van inkomsten en uitgaven zal ieder jaar in de maand December voor het volgende jaar worden vastgesteld en gepubliceerd als hierboven gezegd.

Prosecutie wgens overtredingen van regulatien.

20.—Alle prosecutien wegens overtredingen van eenige der krachtens bovengaande bepalingen gepasseerde en vastgestelde regulatien, zullen in het hof van den assistent-landdrosst te Jagersfontein kunnen en moeten geschieden. Dit hof zal zoodanig persoon kunnen veroordeelen tot betaling eener boete, bij wanbetaling te vervangen door eene gevangenzetting geen drie maanden te boven gaande. Alle boeten zullen in de kas van de commissie van bestuur van de delverij worden betaald.

21.—Aanspraken (claims), binnen de Jagersfonteinsche diamant-mijn gelegen, mogen noch geheel noch gedeeltelijk aan anderen worden getransporteerd en ten hunnen name worden geregistreerd, alvorens de daarop verschuldigde belastingen, wettiglijk geheven door, en verschuldigd aan de commissie van bestuur van die delverij of mijn, zullen zijn voldaan.*

Transport van aanspraken alvorens zekere belastingen betaald zijn, verboden.

22.—Bij het passeeren van eenig transport van aanspraken (claims) moet overgelegd worden kwitantie van den bevoegden persoon, aantoonende dat de aanspraak (claim) belasting tot het einde van de loopende maand voldaan is; bij gebreke waarvan de gouvernements-inspecteur of zoodanig ambtenaar als hierna mocht worden belast met het registreeren van aanspraken (claims) zoodanig transport niet zal mogen registreeren.

Ten bewijze moet kwitantie worden overgelegd.

23.—Belastingen op aanspraken (claims) in voormelde mijn verschuldigd aan de commissie van bestuur dier mijn zijn bij gewone dagvaarding invorderbaar in het hof van den assistent landdrost te Jagersfontein, in naam van de commissie van bestuur voormeld, en zullen verhaalbaar zijn op zulke aanspraak (claim) of aanspraken waarop de gevorderde belasting verschuldigd is.

Invordering van en verhaal ten aanzien van belastingen.

24.—Zoo de eigenaar of geregistreerde houder van zoodanige aanspraak of aanspraken (claims) buiten het district Fauresmith woont, of uitlandig zijnde geen *domicilium* of vertegenwoordiger in dezen Staat gekozen heeft, zal hij gedagvaard worden overeenkomstig de voorschriften gemaakt bij hoofdstuk IV (de wet over de lagere gerechtshoven) en, indien de gedaagde niet compareert, zal vonnis tegen hem verleend kunnen worden met executabel-verklaring van zulke aanspraak (claim) of aanspraken.

Hoe gedagvaard wordt voor betaling van belasting.

25.—Het overschot van de opbrengst van executorialie verkoop zal, na aftrek van alle kosten, aan den geëxecuteerde of—zoo deze niet daarvoor binnen ééne maand opkomt—aan den gouvernements-inspecteur van Jagersfontein worden uitbetaald, die zulk bedrag aan den thesaurier-generaal van den Oranjevrijstaat zal overbetalen, om, wanneer de geëxecuteerde daarom aanzoek doet, aan dezen uitbetaald te worden. Zoo de geëxecuteerde in gebreke blijft aanzoek te doen binnen vijf jaren, dan zullen die gelden aan den Staat vervallen.

Wat gedaan wordt met overschot van gelden verhaald bij executien.

26.—Bij executie zullen de vormen en voorschriften, bij de wet omtrent executie van vastgoed voorgeschreven, moeten worden gevolgd, zullende de tusschen het vonnis en den dag van verkooping verschuldigd wordende aanspraak-belasting verhaalbaar zijn tegen de opbrengst van verkooping.

Vorm en wijze van executie; wat verhaald wordt.

* Zie ook Artikel 92 van Hoofdstuk CXVI (De wet over delverijen van Edelgesteenten.)

B.—BESTUUR VAN HET DORP JAGERSFONTEIN.

- Leden van dorpsbestuur. 27.—Het bestuur van het dorp bij volksraadsbesluit van 17 Maart 1882 erkend op de plaats Jagersfontein, No. 14, district Fauresmith, wordt opgedragen aan eene commissie van zeven leden, die uit hun midden een voorzitter kiezen.
- Samenstelling van dorpsbestuur. 28.—Deze commissie wordt genoemd "het dorpsbestuur van Jagersfontein," en wordt gekozen uit de resident "standhouders" die *bonâ fide* bezitters zijn van standplaatsen ter waarde van minstens twintig pond sterling, en wonen op het dorp of op geen grooteren afstand daarvan dan drie uren te paard.
- Wie stemgerechtigd. 29.—Ieder manspersoon die bewoner is van eenig huis, winkel, of kantoor, hetzij als eigenaar of huurder, van eene jaarlijksche huurwaarde van vijf pond sterling, en die zelf in het dorp Jagersfontein of in het district Fauresmith woont, zal beschouwd worden een resident standhouder te zijn en gerechtigd zijn tot kiezing der leden van het dorpsbestuur.
- Meerdere standhouders in een huis. 30.—In geval eenig huis of gebouw door meer dan een persoon wordt bewoond, zal elk hunner worden beschouwd als resident standhouder, mits dat de jaarlijksche huur voor zoodanig huis bepaald op niet minder dan vijf pond sterling per hoofd te staan komt.
- Vervvaardiging en publicatie van lijst standhouders. 31.—Jaarlijks, voor het einde der maand November, moet een lijst van alle resident standhouders binnen het dorp Jagersfontein opgemaakt worden, en voor den tijd van veertien dagen aangeplakt aan een bord aan het gouvernementen-kantoor, ten einde het publiek de gelegenheid te geven om of te objecteeren tegen eenigen naam daarop voorkomende of om eenige ontbrekende aan te vullen. Het dorpsbestuur beslist omtrent gemaakte objecties tegen of applicaties tot aanvulling van gemelde lijst, en stelt dezelve vast zooals gewijzigd of aangevuld; en na vaststelling der lijsten, totdat eene nieuwe jaarlijksche lijst zal worden opgemaakt, zal niemand worden toegelaten tot stemrecht die niet geregistreerd is.
- Aftreding en herkiesbaarheid van leden. 32.—De leden van het dorpsbestuur worden voor twee jaren gekozen, doch zijn herkiesbaar. Om het jaar treden afwisselend of vier of drie hunner af en zal bij het lot geregeld worden welke en hoeveel leden het eerst moeten aftreden.
- Plichten van voorzitter. 33.—De voorzitter heeft dezelfde plichten te vervullen als in artikel 5 van deze wet zijn opgedragen aan den voorzitter bij het bestuur der delverijen.
- Quorum. 34.—Drie leden van het dorpsbestuur, met den voorzitter, vormen een quorum.
- Stemming over Besluiten. 35.—Alle besluiten worden genomen bij volstrekte meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen beslist de voorzitter.

36.—Artikels 35 tot en met 40, artikel 41 met uitsluiting der woorden “rioolen, draineeringen,” artikels 42 tot en met 45, artikel 46 tot en met het woord “kooplen,” en artikels 55, 63, 64, en 65 van hoofdstuk LXXXIV (over het bestuur van steden en dorpen); alsmede hoofdstuk CXIV (over het ijken van maten en gewichten), zullen ook voor de bepalingen van deze wet kracht blijven behouden, mits dat, waar in die artikelen “commissarissen” en “commissaris,” of “commissarissen van de municipaliteit” voorkomen, daarvoor zal worden gelezen “dorpsbestuur” en “lid van het dorpsbestuur.”

Zekere wetsbepalingen van kracht verklaard.

37.—De rekeningen van ontvangsten en uitgaven van het dorpsbestuur worden met den een-en-dertigsten December van ieder jaar afgesloten, en zullen gedurende de eerste helft van de maand Januari, tezamen met de begrooting voor het volgende jaar, zoowel in de *Gouvernements-Courant* als in een of meer der locale dagbladen moeten gepubliceerd worden, en daarna zal het dorpsbestuur in eene bijzondere bijeenkomst de belasting van het volgende jaar op de standplaatsen binnen de dorpsgronden van Jagersfontein bepalen.

Ontvangsten en uitgaven. — Belasting.

Echter zal het hun niet vrijstaan om eene noogere belasting dan een penny in het pond op de waarde der standplaatsen te heffen, tenzij dat zij daartoe door eene bijzondere bijeenkomst van de binnen de dorpsgronden van Jagersfontein wonende resident standhouders gemachtigd worden, en zal van zulke bijeenkomst in de *Gouvernements-Courant*, alsook in de locale dagbladen, veertien dagen van te voren kennis moeten gegeven worden.

De belasting door het dorpsbestuur of door de standhouders zelve opgelegd worden door den secretaris van het dorpsbestuur of diens plaatsvervanger ingevorderd, dertig dagen nadat zulks door kennisgeving in de *Gouvernements-Courant* en in een of meer der plaatselijke nieuwsbladen is bekend gemaakt.

38.—Het dorpsbestuur moet regulaties voor het dorp Jagersfontein ontwerpen, en die van tijd tot tijd veranderen, en zal verplicht zijn dezelve of de veranderingen daarvan in de *Gouvernements-Courant* te doen publiceren. Zoodanige regulaties zullen worden gepubliceerd op de meest publieke plaatsen in de delverij van en in het dorp Jagersfontein, en gedurende dertig dagen ter visie liggen ten kantore van den gouvernements-inspecteur aldaar; zullende tevens eene oproeping geschieden van de standhouders om op eenen door den gouvernements-inspecteur te bepalen dag, niet minder dan dertig dagen na den datum van publicatie, ten gouvernements-kantore te vergaderen om de gemaakte regulaties te bespreken en voorloopig vast te stellen.

Regulaties voor dorpsbestuur.

39.—De bepalingen van artikels 9, 10, 11 en 12 van dit hoofdstuk zijn ook op deze regulaties toepasselijk.

Zekere bepalingen toepasselijk.

Toezicht over gezondheidstoestand.

40.—Het dorpsbestuur heeft het recht een ambtenaar te benoemen voor de inspectie van de publieke gezondheidstoestand te Jagersfontein; die inspecteur heeft de macht de verschillende standplaatsen, ten eenigen redelijken tijde en met voorkennis van den eigenaar, te bezoeken, en indien hij bevindt dat er eenige bezigheid gedreven wordt of eenige stoffen gevonden worden die naar zijn oordeel schadelijk of nadeelig voor de algemeene gezondheid zijn, is hij verplicht de eigenaars of bewoners van die standplaatsen te waarschuwen en aan te manen zoodanige bezigheid te staken of schadelijke stoffen op te ruimen en weg te nemen, en de daardoor veroorzaakte ergernis te doen ophouden; bij weigering of nalatigheid om hieraan te voldoen zal de inspecteur den bewoner of standhouder aanklagen bij het hof van den assistent-landdrost, wien hierbij de macht wordt verleend den aangeklaagde te veroordeelen tot betaling eener geldboete van niet meer dan tien pond sterling voor elke overtreding, of bij wanbetaling tot eene gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, geen drie maanden te boven gaande, en hem tevens te gelasten den voor de gezondheid nadeeligen toestand te doen ophouden, of bij nalatigheid zulks aan het dorpsbestuur op te dragen ten koste van den nalatige.

Leden genieten geene belooning.

41.—De leden van het dorpsbestuur genieten geene belooning voor hunne diensten als zoodanig.

Appél van besluiten van dorpsbestuur.

42.—Alle besluiten van het dorpsbestuur worden, op verzoek van den gouvernements-inspecteur, of van een of meer der leden, of van eenige partij in die beslissing betrokken, onderworpen aan beroep naar den Staatspresident, die, in overleg met den uitvoerenden raad, finaal daarover beslist; zoodanig appél moet worden aangeteekend binnen vier-en-twintig uren nadat zoodanige besluit is genomen.

Dorp, te staan onder mijnbestuur, indien noodig.

43.—Indien geen dorpsbestuur kan worden samengesteld, sorteert het dorp onder het mijnbestuur of den persoon die functien waarnemende. De regulaties voor het dorp worden echter vastgesteld, en strekken als leiddraad zoowel voor het mijncomité in zijn bestuur over het dorp als voor den persoon de functien van het mijnbestuur waarnemend.

C.—ALGEMEENE BEPALINGEN.

Verkiezing van leden, wijze van.

44.—De verkiezingen van leden van de commissie van bestuur en van het dorpsbestuur geschieden op dezelfde wijze als voor veldcornetten bepaald.

Aanstelling van secretaris.

45.—Beide besturen kiezen een secretaris buiten hun midden, onder de voorzieningen van artikel 18, wat betreft salaris, die op last van den voorzitter alle vergaderingen bijeenroept.

Oproeping en houden van vergaderingen.—Notulen.

46.—De beide besturen vergaderen op zoodanige tijden en plaatsen als zij respectievelijk bij regulatien zullen bepalen, zullende minstens eenmaal in de maand eene vergadering

moeten worden gehouden; valt de vastgestelde dag op eene algemeene of op eene erkende christelijke feestdag, dan wordt zoodanige vergadering den volgenden dag gehouden. Speciale vergaderingen worden door den secretaris opgeroepen, op last van den voorzitter of drie leden van het bestuur.

In iedere gewone vergadering worden de notulen der vorige vergadering of vergaderingen gelezen, goedgekeurd en door den voorzitter en den secretaris onderteekend.

47.—Indien het volle getal leden voor het mijn of dorpsbestuur niet kan worden gevonden, zal het den Staatspresident, in overleg met den uitvoerenden raad, vrijstaan bij proclamatie dat getal te verminderen tot niet minder dan vier voor het mijn, en drie voor het dorpsbestuur.

Vermindering van getal leden indien noodig.

48.—Indien ter eeniger tijd eenige kwestie mocht voorkomen de belangen van de delverijen en van het dorp Jagersfontein beiden rakende, kan de gouvernements-inspecteur of diens plaatsvervanger, op last van den Staatspresident, eene gecombineerde vergadering dier twee besturen oproepen, die slechts recht zal hebben op zulke kwesties aan den Staatspresident te rapporteeren, zullende het dan aan den Staatspresident staan om over de kwestie te beslissen. De voorzitter dier gecombineerde commissie wordt door den Staatspresident uit de leden aangesteld; hij neemt niet deel aan stemmingen, doch beslist bij staking van stemmen.

Gecombineerde vergadering van commissies bij kwesties over belangen van dorp en delverijen beiden.

In zoodanige vergaderingen maken drie leden van ieder bestuur, met den voorzitter, een quorum uit.

Quorum.

49.—Indien door een der beide commissies een besluit is genomen waardoor de andere commissie meent dat belangen haar toevertrouwd worden aangetast, legt de laatstgemelde commissie een protest tegen de uitvoering van dat besluit bij den gouvernements-inspecteur of diens plaatsvervanger, die van dat protest kennis geeft aan den Staatspresident, en aan de betreffende commissie; de uitvoering van dat besluit wordt dan voorloopig geschorst, en de gecombineerde commissie beslist over de eindelijke aanname of verwerping.

Gecombineerde vergaderingen van beide commissies bij protest van één tegen besluit van andere.

Artikel 15 van deze wet is ook toepasselijk op deze gecombineerde vergaderingen.

50.—Op een daartoe schriftelijk door minstens vijftien stemgerechtigde personen gedaan verzoek, gericht aan de commissie van bestuur, het dorpsbestuur of de personen hunne functien waarnemende, zullen die commissien of personen verplicht zijn een publieke bijeenkomst op te roepen, en daarvan minstens veertien dagen vooraf kennis te geven in de *Gouvernements-Courant* en de plaatselijke nieuwsbladen, en zoodanige bijeenkomsten op de daarvoor bepaalde dagen te houden.

Bijeenkomsten op verzoek van stemgerechtigden.

51.—De uitgave en verbeurdverklaring van claims in de mijn is uitsluitend toevertrouwd aan den gouvernements-inspecteur zonder dat het mijn- of dorpsbestuur daarin gekend

Uitgave en verbeurdverklaring van claims.

wordt. Indien voor meerdere claims aanzoek wordt gedaan, zal, indien applicant zulks verlangt en claims beschikbaar zijn, bij voorkeur een blok claims worden toegekend. De toekenning van den inspecteur is aan revisie naar den Staatspresident met advies van den uitvoerenden raad onderworpen, indien applicanten van de toekenning door den inspecteur zich voor dat doel aan den gouvernements-secretaris wenden.

HOOFDSTUK CXXII.

OVER DE BETREKKINGEN VAN ZEKERE GOVERNEMENTS-AMBTENAREN TE JAGERSFONTEIN.

Assistent-Landdrost Gouvernements-Inspecteur te zijn.

1.—De betrekkingen van gouvernements-inspecteur op de delverijen te Jagersfontein, en van assistent-landdrost voor het district Fauresmith te Jagersfontein, zullen door een ambtenaar worden waargenomen, die bekleed zal zijn met de macht en het gezag aan den assistent-landdrost toegekend bij hoofdstuk IV (de wet betreffende de lagere gerechtshoven).

Klerk van dien beambte.

2.—De betrekkingen van klerk van den assistent landdrost te Jagersfontein en van klerk bij den gouvernements-inspecteur aldaar zullen mede door een ambtenaar worden waargenomen, die zijne functien zal uitoefenen zoodanig als omschreven bij hoofdstuk IV (de wet betreffende de lagere gerechtshoven).

HOOFDSTUK CXXIII.

DE OMHEININGSWET.

AFDEELING I.—OVER DE OMHEININGEN.

Eigenaren wenshende hun grond te omheinen moeten kennis geven aan bureu.

1.—Indien een grondeigenaar wenscht zijne plaats, of een deel daarvan grenzende aan grond van anderen, te omheinen, geeft hij van zijn voornemen zulks te doen schriftelijk kennis aan de eigenaren van elke aan den te omheinen grond grenzende plaats, en voegt bij dergelijke kennisgeving eene duidelijke omschrijving der door hem gewenschte omheining, wat betreft “te gebruiken draad,” “te gebruiken palen,” “afstand der palen van elkander,” “aantal draden,” en wat verder mag noodig zijn. Hij voegt bij de gemelde kennisgeving tevens eene opgaaf der lengte van de lijn of lijnen die hij vermeent dat om de helft zal moeten betaald worden door hem en de betrokkene partij, met berekening der onkosten voor werkloon, draad, en palen als anderszins, waarschijnlijk voor de omheining vereischt.

De kennisgevingen en omschrijving moeten behoorlijk geteekend worden.

2.—Indien, binnen drie maanden nadat de in het vorig artikel vermelde schriftelijke kennisgevingen en daarbij gevoegde omschrijving aan de betrokken partij zal overhandigd zijn, zulke grondeigenaar niet geslaagd is met de eigenaars der aan zijnen grond gelegene plaatsen tot minnelijke overeenkomst betreffende de gewenschte omheining of andere zaken daarmede in verband staande te geraken (welke minnelijke schikking, indien daarbij betaling in termijnen als in deze wet aangegeven is bepaald, behoorlijk in geschrifte zal moeten zijn vervat,) dan heeft ieder der bij de omheining betrokkene partijen het recht het geschil te onderwerpen aan de finale beslissing van de hierna genoemde arbiters.

Geschillen aan arbiters onderworpen te worden

3.—In elke wijk zal eene commissie van drie leden worden gekozen, op de wijze als bij de wet bepaald of hierna te worden bepaald voor de kiezing van veldcornetten; alle twee jaren zullen nieuwe leden gekozen worden, zijnde echter de aftredende leden herkiesbaar.

Aanstelling en ambtseed van commissie tot beslissing van geschillen.

De commissie zal genaamd worden “commissie ter beslissing van geschillen voorkomende onder de bepalingen van de omheiningwet.”

Bij de aanvaarding hunner bediening leggen zij in handen van den landdrost van het district waarin de wijk gelegen is, de volgende ambtseed of belofte af:—

“Ik, , zweer” (of “verklaar plechtig”) “dat ik de plichten aan mijne betrekking als lid der commissie ter beslissing van geschillen voorkomende onder de bepalingen van de omheiningwet verbonden, getrouw, onpartijdig, eerlijk en zonder aanzien des persoons zal betrachten; zoo waarlijk helpe mij God” (of “dat verklaar ik plechtig.”)

Aftredende leden blijven in functie tot hunne opvolgers zijn gekozen en als zoodanig hunne functien hebben aanvaard.

4.—Eenig lid der in artikel 3 aangegevene commissie, zal als arbiter in eenig geschil kunnen worden gewraakt, indien aan een der bij het geschil belanghebbende partijen door bloed of anderszins verwant, of om eenige andere door de wet goedgekeurde reden. Zulke wraking zal echter moeten geschieden minstens veertien dagen tevoren bij schriftelijke kennisgeving aan den landdrost van het district waarin de wijk gelegen is.

Wraking van leden der commissie als arbiters.

In geval van zulke wraking benoemt de gemelde landdrost, indien mogelijk in overleg met de betrokkene partijen, een ander persoon als lid der commissie om bij de beslissing van zulk geschil, in plaats van het gewraakte lid, zitting te nemen en doet hem den in artikel 3 voorgeschreven ambtseed (met de noodige veranderingen) afleggen.

5.—De commissie kiest uit haar midden een voorzitter.

6.—De voorzitter der commissie zal gedurende zijnen diensttijd dezelfde bevoegdheid hebben als vrederechters, om

Kiezing van voorzitter. Voorzitter bevoegd verklaringen af te nemen.

beëdigde en andere verklaringen benoodigd in de volvoering der plichten der commissie voor zich te doen afleggen.

Plaatsvervan-
ging van afwezige
leden.

7.—Indien een der leden op den dag bepaald voor de zitting der commissie mocht afwezig zijn, benoemen de aanwezige leden een derde lid, welk lid behoorlijk zal worden beëdigd door den voorzitter of door zijne medeleden, die in dit geval dezelfde bevoegdheid als vrederechter zullen hebben als in het vorig artikel aan den voorzitter is gegeven.

Belooning van
leden.

8.—Elk lid der commissie zal gerechtigd zijn tot eene belooning van een pond en tien shillings sterling voor elken dag dat de commissie zitting houdt tot onderzoek van eenig haar onderworpen geschil.

Bepaling van zit-
ting der commissie

9.—Eenig partij wenschende dat de gemelde commissie over eenig geschil onder de bepalingen dezer wet ontstaan zal zitting nemen, doet daartoe aanvraag bij den voorzitter der commissie, die daarop de plaats en dag der zitting bepaalt, en daarvan aan de overige leden der commissie en de betrokkene partijen schriftelijk kennis geeft, met vermelding der plaats, en van den dag en het uur der te houden zitting, en tevens partijen oproepende tot voorbrenging hunner getuigen bij de zitting der commissie indien zij eenige getuigen wenschen voor te brengen.

Handeling der
commissie bij af-
wezigheid van een
belanghebbende
partij.

10.—Indien een der partijen behoorlijk opgeroepen niet mocht verschijnen, doet de commissie uitspraak in zijne afwezigheid. Indien echter mocht blijken dat de opgeroepene bij het dienen der kennisgeving in artikel 9 vermeld niet te huis was, of er andere der commissie als gegrond voorkomende omstandigheden bestaan waardoor zulke partij niet is verschenen, is de commissie bevoegd hare zitting tot later tijd te verdagen, van welke verdaging de voorzitter alsdan aan de afwezig geweest zijnde partij kennis geeft in geschrift.

Aanvrager £10 te
deponeeren.—Kos-
ten der commissie
hoe te verhalen.

11.—Voor de in artikel 8 aan de leden der commissie verschuldigde gelden, wordt door den aanvrager bij de aanvraag tien pond sterling tegen kwitantie gedeponeerd bij den voorzitter der commissie. Na de zitting der commissie wordt eenig overschot terugbetaald. Mocht de tegenpartij door de commissie veroordeeld worden in het geheel of een deel dier kosten van de zitting der commissie, dan zal zulk bedrag op aanzoek van de in het gelijk gestelde partij verhaalbaar zijn voor den landdrost van het district waarin de wijk gelegen is, zonder voorafgegane procedure bij eenvoudigen lastbrief, gegrond op eene beëdigde verklaring van den voorzitter der commissie.

Leden niet bloed-
of aanverwanten
te zijn.

12.—De leden der commissie zullen elkander niet in den bloede of door huwelijk mogen bestaan.

Procedures bij
verhoor van ge-
schillen.

13.—De commissie op den dag van verhoor ondervraagt partijen en hunne getuigen onder eede bij monde van den voorzitter en doet verder volledig onderzoek. Elk lid der com-

missie heeft het recht vragen te doen aan eenig getuige door middel van den voorzitter.

De voorzitter houdt behoorlijke notulen der verrichtingen, welke notulen door hem en de overige leden moeten geteekend worden. De commissie doet uitspraak in geschrifte binnen eenen redelijken tijd, eene maand na de zitting niet te boven gaande. De uitspraak geschiedt bij meerderheid van stemmen, elk lid teekent de uitspraak, hebbende een lid dat in de minderheid stemde het recht dat feit en zijne redenen in de uitspraak te vermelden. De notulen en de uitspraak worden onmiddellijk bij den landdrost van het district, waarin de wijk gelegen is, gedeponeerd. De landdrost geeft daarop terstond den betrokkenen partijen kennis, en een door hem gecertificeerd afschrift van de uitspraak der commissie.

14.—Tenzij over eenige der navolgende punten alreeds vooraf onderling zal zijn overeengekomen en bewijs daarvan in geschrift bij de stukken der commissie worde gevoegd, zal de uitspraak duidelijk aangeven:—

Inhoud der uitspraak der commissie. — Betaling van aandeelen in de kosten.

- (A). De wijze van omheining;
- (B). De lengte der lijn en, met inachtneming dat elk der beide partijen de helft van de kosten der omheining moet betalen, ook de verhouding van iedere helft die door gezamenlijke eigenaren of rechthebbenden moet worden bijgedragen;
- (C). De wijze van betaling;
- (D). Door welke partij de kosten der zitting van de commissie zullen moeten worden voldaan, hebbende de commissie het recht, indien zij daartoe redenen zien, die kosten onder beide partijen te verdeelen.

Geen kosten voor getuigen of pleitbezorgers zullen kunnen gevorderd worden door partijen.

Geen betrokken partij (uitgezonderd de eigenaar die kennis van zijn voornemen tot omheining als in artikel 1 bepaald heeft gegeven) kan verplicht worden zijn aandeel te betalen anders dan in jaarlijksche termijnen, loopende over vijftien jaren, volgens schedule A annex, en beginnende te loopen van af den datum dat de omheining behoorlijk voltooid is, mits echter de partij die op betaling in termijnen wil aanspraak maken hiervan schriftelijk kennis geve aan den eigenaar die omheining heeft aangevraagd, binnen twee maanden nadat zij hebben overeengekomen—of in geval van geschil—voor dat de arbiters uitspraak geven.

15.—Indien, als in artikel 1 dezer wet bepaald, eenig grondeigenaar zijne plaats of eenig deel daarvan wenschte te omheinen en een of meer der aangrenzende plaatsen of eenig grond aan het te omheinen deel der plaats gelegen bij behoorlijke acte van transport of testamentaire acte, kracht en effect verkregen hebbende, blijkt het eigendom te zijn van een volgens de algemeene wet als minderjarig beschouwd persoon,

Minderjarige niet noodzakelijk verantwoordelijk voor kosten van omheining; vruchtgebruiker wel gedeeltelijk.

dan zal in geen geval van dien minderjarige of zijnen voogd of curator kunnen geëischt worden dat eenig deel der kosten van zulke omheining door dien minderjarige zal gedragen worden, en moet de omheining, voor zooverre betreft den afstand gelegen aan het eigendom van zulken minderjarige, worden gedragen door den grondeigenaar die de omheining wenscht.

Indien echter de grond, het eigendom van zulken minderjarige, is bezwaard met vruchtgebruik, dan zal de vruchtgebruiker van zulken grond vallen onder de termen dezer wet wat aangaat betaling van een deel der kosten van omheining.

Indien omtrent het bedrag van zulk door den vruchtgebruiker te betalen deel niet in der minne kan worden overeengekomen, zal het geschil worden onderworpen aan de uitspraak van de bij deze wet aangestelde commissie, die bij hare uitspraak den leeftijd van den vruchtgebruiker zal kunnen en moeten in aanmerking nemen, en het door hem te betalen aandeel in de kosten der omheining op minder dan de helft dier kosten zal kunnen en mogen bepalen.

Minderjarige slechts verantwoordelijk na order van Hoog Gerechtshof.

16.—Niettegenstaande het in het vorig artikel bepaalde zal het eenigen grondeigenaar vrijstaan op zijne kosten bij het Hoog Gerechtshof van dezen Staat applicatie te maken, dat eenig minderjarige moge belast worden met terugbetaling van eenig gedeelte (de helft niet te boven gaande) van de kosten der gewenschte omheining. Het Hoog Gerechtshof zal, wat betreft dergelijke applicatie, aandeel en wijze van terugbetaling als anderszins, zulke order en uitspraak geven als het moge billijk en rechtvaardig vinden, met inachtneming der omstandigheden en belangen van zulken minderjarige.

Preferentie als legaal verband van geregistreeerde schuld wegens omheining.

17.—Indien eenig persoon bij uitspraak der in deze wet benoemde commissie zal zijn gelast tot, of bij minnelijke schikking zal aangenomen hebben om, het door hem aan den grondeigenaar die de omheining wenschte te betalen deel dier kosten van omheining in termijnen als in deze wet aangegeven te voldoen, dan zal zulke uitspraak van arbiters of zulke minnelijke schikking behoorlijk ten kantore van den registrateur van acten worden geregistreeerd, en aldaar ten laste van den betrokken grond worden aangeteekend als eene schuld rustende op den grond en hebbende legaal verband preferent boven alle andere verbanden van welken aard ook op dien grond dan rustende of daarna op denzelfde te worden geplaatst.

Overgang van schuldpligtigheid op nieuwe eigenaars.

18.—Bij eenige overmaking van dien grond of een deel daarvan als bedoeld in het vorig artikel zal de verplichting tot betaling dier schuld door eenigen nieuwen eigenaar, als ware het een servituut op den grond, in zijn geheel of in de verhouding waartoe het overgedragen deel tot het ander staat, stilzwijgend worden overgenomen en die verplichting in de nieuwe acte van eigendom worden vermeld. Indien de

uitspraak der commissie of overeenkomst hierin te voren vermeld, niet zal geregistreerd zijn, vervalt alle aanspraak of preferentie.

19.—In geval van insolventie van den eigenaar van zulken met verplichting van betaling belasten grond, zal de curator in zulken boedel den grond moeten verkoopen en doen overgaan onderworpen aan de betaling van zulke schuld, voor zooverre als dan nog niet vervallen, terwijl eenige som op het tijdstip der insolventie vervallen en onbetaald zal beschouwd worden als eene vordering die voor alle schulden uit de opbrengst der omheinde gronden (de kosten der boedelberedering alleen uitgezonderd) preferentie heeft.

Verkoop van aldus verbonden grond en preferentie bij insolventie.

Mocht, na berekening der kosten van bereddering des boedels, het twijfelachtig zijn of de opbrengst der omheinde gronden het op het tijdstip der sekwestratie vervallene zouden kunnen voldoen, dan zal de curator den grond doen verkoopen onder de voorwaarde dat de koper het vervallene deel van het op den grond voor omheining verschuldigde bedrag eveneens zal moeten betalen.

20.—Indien enig eigendom met eenig conventioneel speciaal verband is bezwaard, dan zal de eigenaar van den grond, die als in artikel 1 vermeld, omheining zijner plaats of een deel daarvan wenscht en betaling van de helft daarvan door zulken aangrenzenden bezwaarden grond vordert, aan den verbandhouder insgelijks de kennisgevingen en omschrijving doen toekomen in artikel 1 bepaald. De toestemming van zulken verbandhouder zal vereischt worden, indien betaling bij termijnen als in deze wet aangegeven en in schedule A vermeld mocht worden overeengekomen; en zonder overlegging van zulke toestemming zal geene registratie van de verplichting tot betaling mogen plaats hebben als in artikel 17 vereischt. De in deze wet bedoelde commissie zal geene betaling in termijnen kunnen of mogen bevelen, tenzij schriftelijke toestemming van den verbandhouder haar wordt overhandigd. Zulke acte van toestemming wordt door haar met de notulen en uitspraak bij den landdrost gedeponneerd.

Omheiner kennis te geven aan houder van verband op aangrenzenden grond; toestemming van dezen vereischt voor betaling in termijnen

De kennisgeving aan buitenlandsche verbandhouders geschiedt door eene oproeping van drie maanden in de *Gouvernements-Courant*.

21.—Mocht enig verbandhouder, behoorlijk kennis ontvangen hebbende, weigeren of verzuimen zijne toestemming als in het vorig artikel vereischt binnen redelijken tijd in geschrift te geven, dan zal het deze betrokkene partij (hij die de omheining en terugbetaling wenscht) vrijstaan zich bij applicatie te wenden tot het Hoog Gerechtshof van dezen Staat, dat in dergelijke gevallen uitspraak zal doen overeenkomstig billijkheid en de belangen der betrokken partijen.

Procedures tegen verbandhouder nalatig of in verzuim.

Landdrosten moeten uitspraken en toestemming verzenden voor registratie.

22.—De landdrosten der verschillende districten zijn verplicht de uitspraken der commissien vallende onder de bepalingen van artikel 17, vergezeld van de toestemmingen der verbandhouders of de daarvoor in de plaats tredende beslissingen van het hof, per eerste gelegenheid na ontvangst derzelve kosteloos op te zenden naar den registrateur van acten, ter registratie in zijne registers en bewaring in zijn archief; voor de registratie der uitspraak of der minnelijke schikking en bewaring daarvan, zal aan partijen niets in rekening kunnen worden gebracht.

Betaling van verschuldigd bedrag in één som.

23.—Het zal te eenigen tijd eenig grondeigenaar, die óf bij minnelijke schikking óf bij uitspraak der commissie, het voordeel verkregen heeft tot betaling in termijnen als in deze wet aangegeven en in schedule A bepaald, vrijstaan het door hem alsdan nog verschuldigde in eene som te voldoen door betaling van:—

- (A). De balans der hoofdsom van het aandeel oorspronkelijk door hem in kapitaal verschuldigd, met
- (B). Bijvoeging van zes percent per jaar rente op zulke balans hoofdsom, gerekend van af den dag der voltooiing der omheining tot op den dag der betaling.

Overname door Gouvernement van gelden verschuldigd aan overleden grondeigenaar.

24.—In geval eenig grondeigenaar aan wien uit kracht der omheining zijner plaats onder de bepalingen dezer wet gelden verschuldigd zijn door den eigenaar der aangrenzende plaatsen, mocht komen te overlijden, dan zal de executeur in zulken boedel zich binnen drie maanden na den datum zijner aanstelling kunnen vervoegen tot den administrateur der fondsen van dezen Staat, en verzoeken dat het gouvernement de vordering voor zulke gelden overneme en in de plaats trede van den overleden schuldeischer. De Staatspresident, na onderzoek, zal kunnen bevelen dat die overname zal geschieden, in welk geval aan zulken boedel zal worden uitbetaald de balans der hoofdsom alsdan noch verschuldigd met renten als vermeld in het vorig artikel. De uitbetaling zal geschieden uit een der door het gouvernement beheerde fondsen. De overmaking geschiedt op zulke wijze als het uitvoerend gezag zal bepalen. Aan de betrokkene schuldenaars zal van de overname kennis gegeven worden. Bij zulke overname en overdracht worden de schuldenaars verplicht de betalingen der termijnen te doen ten kantore van den administrateur van fondsen te Bloemfontein en zijn zij door het feit der overname en overdracht gedomicilieerd *citandi et executandi* ten kantore van den landdrost van Bloemfontein.

Termijnen waar betaalbaar.

25.—Uitgezonderd de voorziening in het vorig artikel gemaakt, zijne alle betalingen der termijnen onder de bepalingen dezer wet zoowel als de betaling der balans hoofdsom en renten als in artikel 23 aangegeven, verschuldigd en betaalbaar ten huize van den schuldeischer.

26.—De vordering tot betaling der termijnen, verschuldigd onder de bepalingen dezer wet en als in schedule A bepaald kan bij behoorlijke acte, te worden geregistreerd, overgemaakt en verkocht worden aan derden, doch van elke zulke overdracht zal den betrokkene schuldenaar behoorlijk worden kennis gegeven. De persoon aan wien zulke overdracht geschiedt, treedt alsdan in al de rechten van den oorspronkelijken schuldeischer. De plaats der betaling als in artikel 25 bepaald, kan echter alleen veranderd worden met uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van den betrokkene schuldenaar.

Overdracht van schuldvordering, en verandering van betaalplaats.

27.—Een omheining wordt beschouwd behoorlijk voltooid te zijn zoodra de persoon die omheint aan de betrokkene partijen schriftelijk kennis geeft en acht dagen zijn verlopen zonder objectie.

Wanneer omheining voltooid is.

28.—Indien de eene of andere der betrokkene partijen, na verloop van zes maanden nadat zij overeengekomen zijn omtrent de omheining, of in geval van geschil binnen zes maanden na uitspraak der arbiters, nog nalatig of in gebreke is gebleven te omheinen, kunnen de overige partijen de geheele plaats volgens overeenkomst of uitspraak van arbiters omheinen en de nalatige voor eenig bevoegd gerechtshof dagvaarden voor zijn aandeel, tenzij hij aanspraak heeft gemaakt als voormeld op betaling in termijnen.

Procedures tegen hen die verzuimen te omheinen.

29.—Als de woonplaats van een grondeigenaar onbekend is, en hij geene erkende vertegenwoordiger binnen den Staat heeft, moet de buurman die wil omheinen, na bekomen verlof van den landdrost van het district waar de grond gelegen is, kennis van zijn voornemen om te omheinen geven in de *Gouvernements-Courant* minstens ééns per maand voor vier achtereenvolgende maanden, welke kennisgeving zal zijn volgens voorbeeld in schedule B annex; en zoo aan de kennisgeving geen gehoor wordt gegeven kan de landdrost schriftelijk order geven dat de omheining worde opgericht, met bijzonderheden; en zal de afwezige eigenaar verplicht zijn de helft te betalen, waarvoor hij na verloop van vijf jaar, volgens wet, kan worden gedagvaard indien hij steeds afwezig blijft. Komt hij echter binnen den tijd terug of wordt zijne woonplaats of vertegenwoordiger bekend, of wordt de plaats verkocht, dan is zijn aandeel in de kosten dadelijk vervallen en invorderbaar.

Wat omheiner doen moet waar buurman geen bekende woonplaats of vertegenwoordiger heeft.

30.—Wanneer eenige omheining tusschen twee plaatsen breekt of gerepareerd of verbeterd moet worden, moeten betrokkene partijen de reparatie doen in dezelfde proportie als waaronder die vroeger werd opgericht.

Aansprakelijkheid wegens reparaties en verbeteringen.

31.—De eigenaar van eenige omheinde plaats kan eene kennisgeving dienen op den eigenaar van de aangrenzende plaats, hem oproepende te helpen in het repareren van zulke omheining, en indien de eigenaar van die aangrenzende plaats niet binnen eene week na het dienen der kennisgeving daar-

Oproeping om te helpen aan reparaties, en verhaal van kosten bij verzuim

aan voldoet, dan zal het wettig wezen voor eerstgenoemden eigenaar die reparatie alleen te doen en de kosten proportioneel in rechten te verhalen, uitgezonderd wanneer de omheining is beschadigd door vee, enzoovoorts, in welk geval de eigenaar van wiens kant de schade komt alleen de kosten zal betalen.

Recht om boomen
weg te kappen en
sloten te graven.

32.—Op plaatsen begroeid met bosschen zal de persoon die eene omheining opricht het recht hebben boomen die hem hinderlijk zijn weg te kappen, echter niet verder dan zes voet van af de lijn, en zal hij ook gerechtigd zijn bij de omheining sloten te graven op zijn eigen, en den lossen grond op te werpen op zijns buurmans lijn of omgekeerd.

Omheining op de
lijn te zijn.

33.—Alle omheiningen moeten zuiver op de lijn geplaatst worden tenzij zulks door locale omstandigheden onmogelijk mocht zijn.

Recht van toegang
tot buurmans
grond gedurende
werkzaamheden.

34.—Eénige persoon die bezig is met het omheinen van zijne plaats zal het recht hebben, voor zoolang het werk duurt, toegang te hebben tot de plaats van zijn buurman met zijn werkvolk, trekvee en voertuigen benodigd voor het werk, en aldaar te arbeiden tot voltooiing van het werk, onder voorwaarde dat die personen geene overtreding mogen doen op bebouwde landen, tuinen, uitgelegde gronden, boomen, of heesters, zonder toestemming van den eigenaar.

Hekken over we-
gen zijn gedeelten
van omheining.

35.—Waar eene omheining over eenen publieken of privaten weg loopt, zal een hek worden gemaakt zooals later in dit hoofdstuk bepaald. Zoodanig hek wordt als een gedeelte der omheining beschouwd.

Doortocht voor
trekvee langs
wegen.

36.—Indien eenige grondeigenaar langs eenigen weg door zijnen grond gaande eene omheining wenscht op te richten, zal hij voor publieken weg en doortocht van trekvee langs den weg, minstens honderd treden moeten openlaten, die niet door de omheining mogen worden afgesloten. Hij zal tevens verplicht zijn om overeenkomstig de wetten omtrent reizigers en trekvee grazing toe te laten op zijne plaats. Indien de weg eene scheiding mocht zijn tusschen twee plaats en zal de grondeigenaar aan zijne zijde en in zijnen grond minstens de helft der hierin gegevene afstanden laten open blijven voor publiek gebruik.

Omheiningen
langs spoorwegen.

37.—Bij den aanleg of te eenigen tijd gedurende de exploitatie van eenigen spoorweg in den Staat zal het gouvernement, of indien bij concessie gemaakt of geëxploiteerd, de concessionaris, op aanvraag van eenigen grondeigenaar door wiens grond de spoorweg moge zijn of worden gemaakt, verplicht zijn den weg of eenig deel daarvan naar verlangd wordt, te omheinen met eene draadheining van vijf draden niet te boven gaande en te worden opgericht minstens vijftig voeten van den spoorweg, en aan een of beide zijden van dien weg, zooals de grondeigenaar moge verlangen. Zulke heining zal op geschikte plekken voorzien zijn van de benodigde openingen voor vee als anderszins. De kosten van

zulke omheining worden gedragen door den Staat of zulken concessionaris, naar het geval moge zijn.

De aanvraag tot omheining geschiedt schriftelijk aan den Staatspresident die in geval van aanleg of exploitatie door een concessionaris, hem daarvan doet kennis geven.

38.—Indien in eenige wijk de toepassing der bepalingen dezer wet niet mocht wenschelijk geoordeeld worden, zal de landdrost van het district waarin zulke wijk gelegen is, op schriftelijke aanvraag door minstens tien grondeigenaren der wijk geteekend, eene bijeenkomst bepalen, te worden gehouden in zulke wijk, onder voorzitterschap van den veldcornet van die wijk.

Bijeenkomsten in wijk mogen beslissen over toepassing der omheiningwet.

Op zulke bijeenkomst, alwaar minstens vijf-en-twintig eigenaren van grond in die wijk gelegen zullen moeten tegenwoordig zijn, zal alsdan bij meerderheid van stemmen worden besloten of de bepalingen dezer wet vooralsnog zullen toepasselijk kunnen gemaakt worden op zulke wijk of niet.

Mocht besloten worden dat deze wet vooreerst niet op zulke wijk zal toepasselijk kunnen gemaakt worden, zal echter te eenigen tijd daarna, op dezelfde wijze op eene, als voorschreven, opgeroepene bijeenkomst, bijgewoond door een gelijk getal grondeigenaren der wijk, het vroeger genomen besluit kunnen herroepen worden.

39.—Waar in eene wijk deze wet niet in werking is, zullen nochtans de plaatsen daarvan die grenzen aan zoodanige wijken waar de wet wel in werking is, voor dat deel dat aan zoodanige wijk grenst, onder deze wet vallen, en de eigenaren onderworpen zijn aan de bepalingen dezer wet.

Plaatsen grenzende aan wijken onder de omheiningwet, vallen onder die wet gedeeltelijk.

40.—Wanneer eenige plaats of deel daarvan reeds voor de in werking treding dezer wet mocht zijn omheind en voldoet aan de vereischten dezer wet, dan zullen de eigenaren van die twee aan elkander grenzende stukken grond gehouden zijn in de toekomst, mocht die omheining breken of gerepareerd of verbeterd moeten worden, daarvoor elk voor de helft bij te dragen in de kosten daarvan.

Verdeeling van reparatie-kosten opzich tens bestaande omheiningen.

41.—Voor de doeleinden der voorgaande bepalingen dezer wet zal beschouwd en genomen worden dat het mannelijke het vrouwelijke, en het enkelvoudige het meervoudige insluit, terwijl municipale lichamen zullen beschouwd en genomen worden als grondeigenaren ook al zijn de municipale gronden niet ten name van zulke municipaliteit getransporteerd.

Uitleg van bewoordingen.—Over municipale gronden.—District Moroka

Op dorpen waar geen municipaliteiten zijn, zullen de dorpsbesturen of de personen te wier namen de dorpen geregistreerd zijn als eigenaren worden beschouwd.

De bepalingen van afdeeling I van dit hoofdstuk zullen van toepassing zijn op de plaatsen gelegen aan de grenzen van het district Moroka, voor wat aangaat de lijnen tusschen die plaatsen en die der aangrenzende wijken.

Waar een geschil mocht ontstaan tusschen eigenaren van plaatsen in een wijk grenzende aan het district Moroka en eigenaren van plaatsen in dat district grenzende aan zoodanige wijk, zal de commissie van die wijk in termen van dit hoofdstuk daarin kunnen beslissen.

ADDEELING II.—OVER DE HEKKEN BIJ OMHEININGEN.

Grootte van
hekken.

42.—Waar een eigenaar of bewoner van een plaats dezelfde omheint, zal hij verplicht zijn in zulke omheining, waar die door eenen publieken weg gaat, hekken van ten minste vijftien voet breedte te plaatsen, ten einde daardoor aan personen, met hunne voertuigen als anderszins, vrijen doorgang te verleenen; en zal de eigenaar of bewoner van zulke plaats of stuk grond aldus omheind, verplicht zijn die hekken in behoorlijke order te houden.

Muur bij hek.

43.—Eenig persoon een plaats of stuk grond omheinend, zal verplicht zijn aan beide zijden van het hek met klippen, steenen of zoden een muur te bouwen en in stand te houden van minstens negen voet lang en vier voet hoog, tot zichtbaarheid van zoodanig hek.

Afsluitingen.

44.—De afsluitingen zullen behoorlijk aan de eene zijde van het hek moeten vast zijn, ter vergemakkelijking voor open- en toemaken, en zullen zoodanige afsluitingen draai-hekken van hout of ijzer moeten zijn; of, indien van draad, zal het moeten doorgevlochten of aan dwarshoutjes vast gemaakt zijn, ter vergemakkelijking voor open- en toemaking. Aan de zijde waar de afsluiting open of toe gemaakt moet worden, zullen niet meer dan twee haken of ringen moeten gebezigd worden, en ter zijde van de uit- en ingangen van zoodanig hek zal een sterke paal of klip op in het oog vallende wijze worden ingeplant.

Boete voor
niet sluiten van
hekken.

45.—Eenig persoon, niet zijnde de eigenaar of bewoner van de plaats of stuk grond alzo omheind, of zijne gemachtigde, die bevonden mag worden door een der hekken als voorin vermeld te gaan, zonder dezelve onmiddelijk na doorgang weder toe te maken, zelfs ook wanneer zoodanig persoon zoodanig hek open vindt en dezelve niet toemaakt, zal onderworpen zijn aan eene boete niet te boven gaande vijf pond sterling, en bij gebreke van betaling tot gevangenisstraf met of zonder harden arbeid niet te boven gaande veertien dagen.

Boete voor onnoo-
dig openen van
hekken.

46.—Eenig persoon, niet eigenaar of bewoner der plaats of stuk grond zijnde waarop gemelde hekken zich bevinden, of daartoe niet door den eigenaar of bewoner gelast, die bevonden mocht worden eenig hek te openen, niet met het doel om daardoor te gaan of anderen daardoor te laten, zal onderhevig zijn aan eene boete niet te boven gaande tien pond sterling, of bij gebreke van betaling, tot gevangenisstraf met of zonder harden arbeid niet te boven gaande een maand.

47.—Eenig persoon, eenige omheining of hek moedwillig beschadigende of vernielende, zal door den eigenaar of wettigen bezitter van de omheinde plaats of stuk grond, hunne bedienden of gemachtigden, of eenige bij de beschadiging aanwezigen persoon dadelijk kunnen geapprehendeerd en voor het landdrosthof worden gebracht, welke hof als straf den beschuldigde, bij overtuiging, eene boete mag opleggen van vijf tot vijftien pond sterling, of in gebreke van betaling, gevangenzetting met of zonder harden arbeid van een tot drie maanden, met en benevens veroordeeling tot betaling van het bedrag der bewezen schade.

Apprehensie en straf voor beschadigen van hekken.

48.—Hekken bij rivieren en spruiten moeten zoover doenlijk gesteld worden op zoodanige plekken als niet onveilig zijn voor het stilhouden van rij- en voertuigen.

Hekken bij rivieren en spruiten.

SCHEDULE A.

Tarief van gelijke paaiementen te betalen aan het einde van elk jaar, gedurende 15 jaren, overeenkomstig artikel 14 van deze wet:—

Tarief onder Artikel 14.

Voor	£1	...	...	...	£0	2	1
"	2	...	...	...	0	4	1
"	3	...	...	...	0	6	2
"	4	...	...	...	0	8	3
"	5	...	...	...	0	10	4
"	6	...	...	...	0	12	4
"	7	...	...	...	0	14	5
"	8	...	...	...	0	16	6
"	9	...	...	...	0	18	6
"	10	...	...	...	1	0	7
"	20	...	...	...	2	1	2
"	30	...	...	...	3	1	9
"	40	...	...	...	4	2	4
"	50	...	...	...	5	3	0
"	60	...	...	...	6	3	7
"	70	...	...	...	7	4	2
"	80	...	...	...	8	4	9
"	90	...	...	...	9	5	4
"	100	...	...	...	10	5	11
"	200	...	...	...	20	11	10
"	300	...	...	...	30	17	9
"	400	...	...	...	41	3	8
"	500	...	...	...	51	9	8
"	600	...	...	...	61	15	7
"	700	...	...	...	72	1	6
"	800	...	...	...	82	7	5
"	900	...	...	...	92	15	4
"	1000	...	...	...	102	19	3

Voor £2000	...	...	...	£205	18	6
„ 3000	...	...	...	308	17	9
„ 4000	...	...	...	411	17	0
„ 5000	...	...	...	514	16	3

N.B.—Het resultaat van eenig bedrag niet in dit tarief opgegeven, kan op de volgende wijze verkregen worden, b.v. voor £1,432 over vijftien jaren.

Voor £1000	...	...	£102	19	3
„ 400	...	...	41	3	8
„ 30	...	...	3	1	9
„ 2	...	...	0	4	1
			<hr/>		
			£147 8 9		

SCHEDULE B.

KENNISGEVING.

Kennisgeving van voorgestelde omheining.

Aan _____, eigenaar der plaats _____, gelegen in de wijk _____, district _____,

NEEM KENNIS:

Dat ik, _____, van meening ben mijne plaats _____ te omheinen, onder de bepalingen van de omheiningswet; en daar uwe grond aan mijne plaats grenst, noodig ik U uit, om tot eene minnelijke schikking te komen omtrent het aandeel, dat door U in de kosten dier omheining zal moeten worden gedragen.

Uwe mededeeling hieromtrent zal ik binnen vijftien dagen na ontvangst dezer kennisgeving tegemoet zien.

(Plaats, datum, en handtekening van den persoon die kennis geeft.)

SCHEDULE C.

OMSCHRIJVING

der omheining die ik _____, van de plaats _____, wijk _____, district _____,

voornemens ben onder de bepalingen van de omheiningswet op mijne gemelde plaats op te richten langs de lijnen dier plaats:—

- (A). Nummer en beschrijving van draad;
- (B). Getal draden;
- (C). Kwaliteit palen;
- (D). Afstand waarop de palen van elkander zullen geplaatst worden;
- (E). Diepte waarop de palen zullen geplaatst worden;

(F). Of doorvlechting zal geschieden }
 of op welke andere wijze de om- }
 heining zal gemaakt worden. }

Plaats

Datum

Handteekening

SCHEDULE D.

KENNISGEVING.

Aan _____, eigenaar der plaats _____, Kennisgeving van
 _____, gelegen in de wijk _____, schatting der om-
 heiningskosten.

district _____

NEEM KENNIS:

Mijne schatting der kosten van de omheining mijner plaats _____
 _____, die ik, zooals ik U te kennen gaf, voor-
 nemens ben te omheinen, onder de bepalingen der omhei-
 ningswet is als volgt:—

Lengte der lijn waarvoor gij de helft }
 zult hebben te betalen. }

Kosten van draad.

Kosten der palen.

Kosten van draad voor doorvlechting }
 of andere wijze waarop de omhei- }
 ning zal geschieden. }

Kosten van oprichting der omheining.

Plaats

Datum

Handteekening

SCHEDULE E.

KENNISGEVING.

Aan _____, te _____, Kennisgeving van
 daar gij verbandhouder zijt op de plaats _____, verbandhouder
 wijk _____, district _____, van voorgestelde
 _____, en omheining.

_____ en _____, eigenaar
 die plaats grenst aan mijne plaats _____, voornoemd mij heeft
 die ik van meening ben te omheinen, onder de bepalingen
 van de omheiningswet; en daar _____, te kennen gegeven, dat hij de betaling der halve kosten dier
 omheining wenschte te betalen in den tijd, en op de termij-
 nen aangegeven in de omheiningswet en schedule A daaraan
 gehecht;

Verzoek ik U mij binnen eenen redelijken tijd uwe schrifte-
 lijke toestemming, overeenkomstig artikel 20 der omheinings-
 wet te willen doen toekomen.

Plaats

Datum

Handteekening

HOOFDSTUK CXXIV.

DE SCHUTWET.

Aanstelling van
schutmeesters onder
zekere voorwaarden.

1.—Het zal aan den Staatspresident vrijstaan van tijd tot tijd de oprichting van schuthokken voor vee binnen dezen Staat goed te keuren, — op zoodanige plaatsen als hij zal goedvinden, voor den tijd van twee jaren, met dien verstande dat een persoon die eene aanstelling als schutmeester had, na afloop van gemelde twee jaren voor een jaar het recht niet zal hebben een schuthok op zijne plaats te verkrijgen, en mits zoodanige schuthokken op geenen naderen afstand van elkander opgericht worden dan twaalf mijlen, — en de schutmeesters daarover te benoemen; en de volgende regulatien zullen worden nagekomen en opgevolgd met betrekking tot eenig geschut vee, niet door eenige stads- of dorps-municipale regulatien geschut zijnde, te weten:—

De tot hiertoe aangestelde schutmeesters zullen in functie mogen blijven, voor den tijd van twee volle jaren, van af zij in functie gekomen zijn.

Een tusschentijds aangestelde schutmeester op dezelfde plaats treedt af op denzelfden tijd waarop degeen in wiens plaats hij aangesteld is, zou hebben moeten aftreden.

Al het vee in een schuthok van eenen aftredenden schutmeester zal bij zijne aftreding door hem mogen worden aangehouden, om te worden verkocht op de wijze als in dit hoofdstuk voorschreven; en zulke schutmeester zal van zoodanige verkooping aan den landdrost moeten verslag doen.*

Waar vee geschut
wordt.

2.—Alle vee op private gronden, niet binnen eenige municipaliteit gelegen, hinderlijk zijnde, kan wettig naar het schut gebracht worden, behalve vee aan eenigen reiziger toebehoorende dat op gemelde gronden—die door algemeen recht tot uitspanningplaats dienen—graast; maar indien er geene schutplaats door of onder eenige municipale regulatien zal zijn vastgesteld, zal het vee, dat schade binnen eenige municipaliteit veroorzaakt, naar de algemeene schutplaats gebracht worden.**

Kwaaddoend vee
van reizigers kan
geschut worden.

3.—Mits altoos dat vee hetwelk in eenen tuin of op cultivaveerden grond, of aan eene insluiting (muur of heining), dam, waterloop, hooi- of koornmijt schade heeft veroorzaakt, niettegenstaande dat het eigendom is van eenen reiziger die uitgespannen heeft, als in de voorafgaande afdeeling is vermeld, wettiglijk in het schut mag worden gebracht.

Wanneer vee ge-
schut moet worden

4.—Niemand zal gerechtigd zijn eenig vee 's nachts in zijnen tuin gevonden of bij hem aanlopende, te schutten, of te doen schutten, voor 's morgens acht ure, doch zal ge-

* Over Schutkralen van Municipaliteiten zie ook Artikels 42 en 48 (v) van Hoofdstuk LXXXIV (de wet over het Bestuur van Steden en Dorpen). Zie ook Artikels 36 en 37 van dit Hoofdstuk.

** Zie ook Hoofdstuk CXXXVIII (Over de Rechten van Reizigers op pad

rechtigd zijn tot schade en mijlgeld, indien gelost. Deze bepaling zal niet van toepassing zijn op vee in steden of dorpen overtredende.

5.—De schutmeester zal gerechtigd zijn de volgende boeten en andere eischen voor geschut vee te vorderen, te weten:—

Boeten, enz., voor geschut vee; mijlgeld, kwitantie daarvoor; boete op schutmeesters voor overtreding

Voor iederen ezel, muil, of paard, negen pence;

Voor ieder stuk hoornvee, zes pence;

Voor ieder schaap of bok, een halve penny;

en voor hoeden en oppassen van hetzelfde, twee pence per dag voor iederen ezel, muil, paard, of stuk hoornvee, en eene halve penny per dag voor elk schaap of bok, alsmede de kosten van advertentie wanneer vee, reeds geadverteerd, gelost wordt voor de verkooping, dat door den eigenaar van zoodanig vee betaald moet worden, voor den tijd dien hetzelfde in het schut is geweest, geene twee-en-veertig dagen te boven gaande; en, nadat de betaling van bovengemelde eischen en van schaden en boetegelden waaraan dat geschut vee onderworpen is, en van mijlgeld tegen de rato van zes pence per mijl, waarin het volgende artikel nader voorziet, geschied zal zijn, zoo zal het genoemde vee, aldus in het schut gebracht, dadelijk aan den eigenaar, of aan hem die van wege den eigenaar van dat vee dusdanige betaling doet, teruggegeven worden. Bij betaling van eenig mijlgeld zal de schutmeester daarvoor kwitantie nemen, en die aan den eigenaar van het vee bij de lossing van hetzelfde toonen. Schutmeesters die de bepalingen van dit artikel overtreden zullen bij overtuiging met eene boete van tien pond sterling, of eene maand gevangenisstraf gestraft worden voor de eerste overtreding, en bij herhaling hunne betrekking als schutmeester verliezen. Indien vee 's namiddags na vijf uur geschut 's morgens voor acht uur gelost wordt zal de schutmeester geen recht hebben betaling te vorderen voor hoeden en oppassen.

6.—De schutmeester zal, bij het afleveren van vee aan het schut, verplicht zijn, indien gevorderd, dadelijk het mijlgeld te betalen aan den persoon die zoodanig vee aflevert, naar rato in het vorige artikel vermeld, doch voor niet meer dan een persoon, en geen mijlgeld zal voor eenige distantie boven de twintig mijlen worden toegestaan en geene betaling voor het terugkeeren naar huis van eenigen persoon, die zoodanig vee naar het schut zal gebracht hebben. Ook zal het niet wettig zijn om eenig getal vee te verdeelen en op afzonderlijke tijden naar het schut te zenden met het doel om daardoor de kosten van verzending te vermeerderen. De zender van vee naar het schut zal evenwel het recht hebben om verschillende soorten van vee in afzonderlijke troepen naar het schut te zenden.

Bepalingen over mijlgeld.

Mijlgeld waar vee van meer dan één eigenaar geschutz wordt.

7.—Wanneer vee aan meer dan een persoon toebehoorende tegelijk naar het schut gezonden wordt, zal de schutmeester het recht niet hebben om van elken eigenaar afzonderlijk het volle mijlgeld te vorderen, maar zal het mijlgeld naar evenredigheid van het getal vee door de verschillende eigenaren betaald worden.

Kwitantie voor mijlgeld.

8.—Wanneer door den eigenaar of door iemand anders namens hem, aan den schutmeester het mijlgeld enzoovoorts voor geschutz vee betaald is geworden, zal de schutmeester verplicht zijn om daarvoor kwitantie te geven waarin alles afzonderlijk gespecificeerd moet worden, wat door of namens den eigenaar aan hem is betaald.

Terughouden van vee wanneer boeten, enz., niet voldaan worden.

9.—Wanneer ook de eigenaar van eenig geschutz vee bij den schutmeester tot het lossen daarvan zal aanzoek doen, maar niet in staat is tegelijkertijd de wettige boeten en andere eischen te betalen, zoo zal gemelde schutmeester gemeld vee afleveren, en slechts een voldoende getal terughouden, waaruit alle zoodanige eischen tot op den tijd van het lossen of verkoopen van het aldus teruggehouden vee (indien dit het geval mocht zijn) kunnen verhaald worden.

Opgave van vee gezonden naar schut vereischt van zender.

10.—Iemand die zelf vee naar het schut brengt zal mondeling, en iemand die het door een ander zendt zal schriftelijk, aan den schutmeester opgave doen van het gezonden getal en de plaats van waar het gezonden is en den afstand, en alle schaden en boeten en vorderingen, en de schutmeester zal zonder zoodanige mondelinge of schriftelijke opgave geen vee in het schut ontvangen. De schutmeester zal van de mondelinge opgave aanteekening houden en de schriftelijke in het oorspronkelijke bewaren.

Taxatie en vergoeding van schade veroorzaakt door vee.

11.—In geval van schade door het naar het schut gezonden vee veroorzaakt, zal de benadeelde partij het recht hebben om zoodanige schade dadelijk door den veldcornet of twee onpartijdige personen te laten taxeeren, en zal hij verplicht zijn om aan den schutmeester daarvan kennis te geven, en hem de taxatielijst, onderteekend door den taxateur of de taxateurs, te zamen met het te schutten vee toe te zenden; in zoodanig geval zal de schutmeester moeten zorgen dat de schade volgens taxatie benevens de kosten daarvan door den eigenaar bij het lossen van zulk vee vooraf aan hem betaald zullen worden, en in geval van verkooping van zoodanig vee zal het restant bedrag, na aftrek der boeten en eischen, voor zooverre noodig, aangewend worden tot vergoeding van de door dat vee veroorzaakte schade, benevens de kosten der taxatie.

Belooning van taxatie.

12.—Een veldcornet of privaat persoon zal niet gerechtigd zijn meer dan tien shillings voor eenen geheelen of vijf shillings voor [eenen halven dag te rekenen voor taxeeren van schade.

13.—Indien de eigenaar zich met de taxatie der schade niet kan vereenigen als zijnde te hoog, zal hij het recht hebben om de schade zooals getaxeerd aan den schutmeester of de benadeelde partij onder protest te betalen, en zal de landdrost of vrederechter twee personen benoemen om de schade andermaal te taxeeren, mits dat zoodanige tweede taxatie plaats hebben zal binnen acht-en-veertig uren na afloop van de eerste taxatie, en zullen de kosten in dat geval gedragen worden door de partij, die in het ongelijk zal worden gesteld.

Tweede taxatie op verlang van eigenaar van vee.

14.—Wanneer de eigenaar van eenig vee dat schade veroorzaakt heeft in eenig land, tuin, enzoovoorts als in artikel 3 omschreven, aan de benadeelde partij aanbiedt om de schade volgens taxatie en de boeten of overtredingsgelden als in dit hoofdstuk bepaald te betalen, zal deze verplicht zijn de aangeboden betaling aan te nemen, en het vee aan den eigenaar af te geven, en zal hij het recht niet hebben om mijlgeld te vorderen, indien het vee niet reeds naar het schut gezonden is. Ook zal de zender van zulk vee, wanneer het reeds op weg is naar het schut en de eigenaar van het vee aanbiedt om het volle mijlgeld enzoovoorts te betalen, bij de betaling, het vee dadelijk aan den eigenaar moeten afgeven. Indien de zender van zulk vee echter weigert om het mijlgeld, enzoovoorts, aan te nemen en het vee niettemen naar het schut zendt, zal hij gehouden zijn tot schadevergoeding aan den eigenaar van het vee van ten minste vier maal het bedrag van het mijlgeld.

Benadeelde partij moet vee afgeven aan eigenaar betaling van kosten aanbiedende; onder straf bij weigering.

15.—De schutmeester zal ten allen tijde eenig vee naar het schut gezonden of aldaar, op de wijze als in de voorgaande afdeelingen vermeld, afgeleverd, in het schut ontvangen of doen ontvangen en een bewijs afgeven, volgens eenen vorm door den landdrost aan hem te worden voorgescreven door hemzelve of door iemand die voor hem ageert, onderteekend.

Schutmeester moet vee ontvangen en bewijs van ontvangst geven.

16.—De schutmeester zal voor het in het schut gebracht vee behoorlijk zorg dragen, en van af den dag nadat het in het schut gebracht is en zoo vervolgens elken dag ter grazing uitzenden; tusschen de maanden October en Mei van af zes ure des morgens tot zes ure des namiddags, en van af den laatsten dag van April tot en met den laatsten dag van September van elke maand 's morgens acht uur tot 's namiddags vijf uur.

Schutmeester mag geen geschut vee dragen voor vee.

17.—De schutmeester mag geen geschut vee gebruiken of doen gebruiken, onder eene boete van vijf tottien pond sterling voor eene overtreding van dit artikel, en zal schadevergoeding schuldig zijn aan den eigenaar van het geschut vee, indien er schade door hem of door de achteloosheid zijner bedienden aan het geschut vee mocht veroorzaakt zijn.

Schutmeester mag geen geschut vee gebruiken of verwaarloozen.

Schutmeester verantwoordelijk voor verloren vee.

18.—De schutmeester zal verantwoordelijk zijn voor geschut vee dat door zijne zorgeloosheid of die zijner wachters mocht verloren gaan.

Schutmeester mag paarden, enz., behoorlijk kniebanden 's daags.

19.—De schutmeester heeft het recht om eenig paard, muil of ezel behoorlijk met zachte riemen te kniebanden, wanneer zij 's morgens ter grazing uitgezonden worden, maar zal tevens verplicht zijn dezelve 's avonds los te maken.

Schutmeester boek te houden van vee, met aantekening van bijzonderheden.

20.—De schutmeester zal een boek houden, volgens eenen vorm door den landdrost aan hem voorgeschreven, waarin hij eene ware en nauwkeurige omschrijving houdt van al het naar het schut gezonden vee; terwijl hij tevens de namen der zendende personen, den datum der ontvangst, alsmede die der lossende personen, met de datums van lossing, zal aantekenen, en als het vee niet gelost is, wat daarvan is geworden; verder alle bijzondere opgaven die de landdrost zal noodig vinden te gelasten.

Straf voor wegnemen van geschut vee.

21.—Iemand voor een rechtbank overtuigd wordende van het in het schut gebracht vee, uit het schut of het veld, onder toezicht van eenen wachter, zonder last of toestemming van den schutmeester te hebben weggenomen, of hetzelfde op den weg, terwijl het wettiglijk naar het schut gezonden werd, te hebben ontnomen, zal voor iedere zoodanige overtreding onderworpen zijn aan eene boete niet te boven gaande tien pond sterling, of bij non-betaling inhechtenis-zetting voor eenigen tijd, niet te boven gaande drie maanden.

Verkoop van schutvee en kennisgeving daarvan — Brandmerken van geschut vee — Verantwoording van verkoop-gelden.

22.—Indien er eenig vee, zonder aanvraag tot lossing gedurende twee-en-veertig dagen in het schut geweest is, zoo zal de schutmeester hetzelve op den eerstvolgenden verkoopdag van schutvee publiek verkoopen, nadat hij het gewone brandmerk, waarvan de letters voor elke schutplaats door den Staatspresident zullen worden goedgekeurd en gepubliceerd, en als gouvernement's schutmerk een O boven het gewone schutmerk te plaatsen, onmiddelijk voor de verkoop zal gebrand hebben (klein vee zal met een klein brandijzer op den neus gebrand worden), mits dat er een-en-twintig dagen voor de verkoop eene kennisgeving en beschrijving van het vee dat verkocht zal worden in de *Gouvernements-Courant* zal geplaatst zijn, met behoorlijke omschrijving van de plaats, de wijk en het district waar het schuthok is gelegen; en het bedrag van zoodanige verkoop, na aftrek van alle onkosten, zal door den schutmeester aan den landdrost op den eersten dag der volgende maand overhandigd worden, om in de publieke kas gedeponeed te worden, ten einde aan den eigenaar (indien binnen twaalf maanden gevorderd) te worden uitbetaald. De verantwoording aan den landdrost zal moeten geschieden, onder verklaring en volgens de vormen gewoonlijk door venduafslagers gevolgd, met overlegging van behoorlijke certificaten van de verschillende koopers.*

* Zie tevens Artikel 28 van Hoofdstuk LXXII (Over de administratie van 's lands zaken en finantien.)

23.—Ieder die de schutmerken in het vorig artikel bedoeld zal namaken en daarmede zijn vee branden, zal onderworpen zijn aan eene boete niet te boven gaande een honderd pond sterling, te vervangen door eene gevangenisstraf van niet meer dan twee jaren met of zonder harden arbeid.

Straf voor brandmerken met nagemaakte schutmerk.

24.—De schutmeester zal geene afslagers-licentie voor het verkoopen van eenig schutvee behoeven uit te nemen, noch verplicht zijn eenige gouvernementspenningen met betrekking tot zoodanige verkooping te verantwoorden, welke verkooping op de dorpen elken Zaterdag namiddag om één ure, en in de wijken elke Woensdag om één uur moet gehouden worden. Elk stuk vee zal uit het schut verkocht worden als volgt: Elke paarden- of ezelmerric te zamen met het zuigende veulen waarmede zij in het schut gebracht is. Elke koe te zamen met haar zuigend kalf waarmede zij geschut is. Elk ander stuk grootvee per stuk. Schapen of bokken in geen meerder getal als tien te boven gaande. De verkooping zal aan het schut en voor kontante betaling gehouden worden, en de schutmeester zal voor elke vendutie op het dorp gehouden eene bekendmaking doen rondgaan op den dag der verkooping ter plaatse waar die verkooping gehouden wordt, en daarvoor mogen vorderen de som van vijf shillings sterling.*

Tijd en wijze van verkooping van geschut vee; kennisgeving daarvan op dorpen.

Een kwartier voor den aanvang van schutverkoopingen op dorpen zal bovendien de klok worden geluid.

25.—De schutmeester zal geen vee, dat door hem in zijne capaciteit verkocht wordt, hetzij direct of indirect, mogen inkoopen.

Schutmeester mag geen geschut vee inkoopen.

26.—De schutmeester zal ten allen tijde, op verzoek van eenige partij of op eisch van den landdrost, zijne boeken ter inspectie moeten produceeren.

Inspectie door landdrost van boeken van schutmeester.

27.—De persoon die eenig vee onwettig in het schut zal hebben gebracht of gezonden, zal—tot eene vergoeding aan den eigenaar—gehouden zijn voor alle schade, kosten en vorderingen die uit zoodanige handelwijze ontstonden, en tevens tot de terugbetaling van het dubbele bedrag der schutboeten voor dat vee gevorderd.

Boete, enz., voor onwettig zenden van vee naar schut

28.—Wanneer eenig vee dat naar het schut gebracht is aan aanstekelijke ziekten of aan zoodanige fouten onderhevig is, dat de schutmeester er bezwaar in ziet om het te houden, zoo zal hij bij den landdrost, vrederechter of veldcornet aanzoek doen om instructien, hoe hij in zulk geval moet handelen; die, na onderzoek, zoodanige order zal mogen geven voor het doden daarvan of wat aan hem voor de veiligheid van het publiek noodig zal schijnen; en zal de schutmeester verplicht zijn om zoodanig besmet vee in eene afzonderlijke kraal of plaats te houden tot tijd en wijlen hij

Hoe te handelen met vee besmet met aanstekelijke ziekten en met wild vee.

* Zie ook Artikel 65 van Hoofdstuk XL (De Krijgs- en Commandowet); alsook Artikel 14, 15, 16, 17, 18 en 37 van Hoofdstuk CXXXIII (De Wet tot tegengaan van Veedieverij. enz.)

van de bevoegde autoriteiten instructien zal hebben ontvangen hoe daarmede te handelen. In geval eenig vee te wild is om het naar het schut te zenden zal de eigenaar of bewoner van de plaats waarop zulk wild en onhandelbaar vee loopt daarvan schriftelijk kennis moeten geven vergezeld van minstens twee beëdigde verklaringen aan den landdrost van het district waar zulk vee loopt, in welk geval die ambtenaar het recht zal hebben de verkooping van zulk vee te gelasten ter plaatse waar het loopt en door den schutmeester welke volgens artikel 30 van dit hoofdstuk gerechtigd zoude zijn dat vee in zijn schuthok te ontvangen. De bekendmaking van zulke verkooping zal geschieden als bepaald in het twee-entwintigste artikel van dit hoofdstuk.

Iemand vee zende naar schut moet hetzelfde niet gebruiken of beschadigen.

29.—Niemand die eenig vee naar het schut zend of heen voert, zal zulk vee mogen rijden noch gebruiken, noch door hard drijven, of wat dan ook, mogen beschadigen, op straf van boeten hierna vermeld, behalve de verplichting tot schadevergoeding die door den eigenaar wettig kan gevorderd worden.

Bekendstelling van schutplaats.—Vee moet gezonden worden naar naaste schut, met uitzonderingen.

30.—Wanneer eene schutplaats door den Staatspresident zal zijn vastgesteld, zoo zal het in de *Gouvernements-Courant* —tevens met den naam van den schutmeester—bekend gemaakt worden. Iemand vee naar het schut zende zal zich van de naaste schutplaats moeten bedienen, mits dat volheid van rivier of rivieren het drijven van zulk vee naar de naaste schutplaats niet belet, in welke geval hij zich van de naaste schutplaats moet bedienen welke hij bereiken kan zonder door volheid van rivier of rivieren gestremd te worden. Vee behoorende aan of onder de zorg van een schutmeester of behoorende aan de bewoners eener schutplaats mag door de aangrenzende bureu naar de tweede naaste schutplaats gezonden worden.

Schutmeester moet zorgen voor schutkralen.

31.—De schutmeester zal voor de oprichting en het goed in stand houden van eene schutkraal moeten zorgen, met behoorlijke afdeeling voor opsluiten van groot en klein vee, welke kraal of kralen groot, sterk en veilig genoeg moeten zijn om het schutvee te bevatten en in veilige bewaring te houden.

Schutmeester moet iemand anders aanstellen in zijne afwezigheid.

32.—De schutmeester zal zorg dragen dat er in zijne afwezigheid een ander persoon voor hem ageert, voor wiens gedrag hij tevens verantwoordelijk zal zijn.

Varkens en pluimvee schade doende mogen gedood worden.

33.—Varkens of pluimvee schade veroorzakende aan tuinen, bebouwde landen, dammen, waterleidingen, graan of hooi op private landen, en weiveld, mogen wettig door den eigenaar van de beschadigde tuinen enzoovoorts gedood worden.

Iemand die vee naar schut wil zenden, verboden onder boete ze aan te houden, te gebruiken of te mishandelen.

34.—Niemand zal vermogen eenig vee, dat hij voornemens is naar het schut te zenden, langer aan te houden dan vier-entwintig uren, mits dat hij zoodanig vee zal moeten uitzenden.

ter grazing van des morgens negen ure tot 's namiddags vijf ure, of langer dan twaalf uren op eenige andere plaats op te sluiten, onder verbeurte van een boete niet te boven gaande vijf pond sterling voor elke overtreding; en zal verplicht zijn alle vreemd en aan hem onbekend vee naar het schut te zenden, of daarmee te handelen als in artikel 28 van dit hoofdstuk bepaald, binnen den tijd van twee maanden gerekend van af den dag dat het hem bekend geworden is dat zulk vreemd vee bij hem op de plaats is komen aanloopen, doch zulk vee zal niet door hem of iemand anders in gebruik mogen worden genomen tot eenige dienst hoeook genaamd, en ook niet door vastbinden, kniebanden, of op eenige andere wijze mogen worden gestremd of mishandeld, onder verbeurte van eene boete niet te boven gaande tien pond sterling, of bij gebreke van betaling, gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, niet te boven gaande drie maanden voor elke overtreding, behalve het recht van schadevergoeding door den eigenaar van het vee te worden uitgeoefend.

35.—Niemand zal het recht hebben om vreemd vee, dat bij hem op de plaats komt aanloopen, bij publieke veiling of op eenige andere wijze te verkoopen, onder verbeurte eener boete van vijf-en-twintig pond sterling of bij non-betaling gevangenisstraf niet te boven gaande drie maanden en zal hij daarenboven aansprakelijk zijn tot volle schadevergoeding aan den eigenaar van het vee door hem verkocht.

Niemand mag vreemd aangeloo-
pen vee verkoopen

36.—De houder van eenig schuthok, zoomede alle bewoners van eenige schutplaats zullen het recht niet hebben om eenig vee dat op die schutplaats komt aanloopen aldaar te schutten of te doen schutten, maar zal het naar het naaste schuthok moeten zenden. Deze bepaling is niet van toepassing op municipale gronden.

Vee op schut
plaats aangeko-
men elders te wor-
den geschut.—Ver-
deringen van
municipale schut-
meesters.

En zullen schutmeesters van municipale schuthokken voor vee van buiten de municipale gronden ingebracht geen hogere bedragen mogen vorderen dan bij dit hoofdstuk vastgesteld voor gewone schuthokken.

37.—De schutmeesters, zowel die van municipale als gouvernements-schuthokken, zullen verplicht zijn in ontvangst en in bewaring te nemen, eenig groot of klein vee, paarden, ezels of muilen welke door den landdrost van het district, of veldcornet, of vrederechter namens en ten behoeve van het gouvernement aan hen tot dat einde worden gezonden, en zij zullen daarvoor dezelfde zorg, verantwoordelijkheid en verplichtingen hebben, als bij de bepalingen van dit hoofdstuk voorgeschreven, zonder daarvoor eenige kosten van welken aard ook te mogen vragen.

Schutmeesters
moeten vee gezond-
den ten behoeve
van gouvernement
aanhouden en
voor dezelve
zorgen.

38.—Alle schutmeesters door den Staatspresident aangesteld zullen een borgtocht moeten stellen van een honderd en vijftig pond sterling; en zullen gerechtigd zijn tot tien percent van al het door hen uit het schuthok verkocht vee.

Borgtocht en be-
looning voor
schutmeesters.

Vergoeding wegens aanloopen van hengsten, bullen en rammen onder aanteevee.

39.—De eigenaar of huurder van eene plaats onder wiens aanteevee, hengsten, bullen of rammen komen aanloopen, zal de volgende boeten van den eigenaar of wettigen bezitter van gemelde hengsten, bullen of rammen mogen eischen:—

- (A). Voor elken paarden- of ezelhengst ouder dan twee jaren onder de aanteevee-paarden overtredende, een som van twee pond en tien shillings sterling voor elke overtreding;
- (B). Voor elken bul, ouder dan twee jaren, overtredende als boven, onder de aanteevee-beesten tusschen den eersten dag der maand November en den eersten dag der maand Mei, eene boete van een pond sterling voor elke overtreding;
- (C). Voor elk schaap of bokram, ouder dan een jaar, overtredende als boven onder de aanteevee-schape of bokooijen, eene som van tien shillings sterling voor elke overtreding.

Tenzij waar dezelve verlokt worden.

40.—Indien een eigenaar van een paarden- of ezelhengst of van een bul of van een schaap of bokram, in het vorig artikel bedoeld, kan bewijzen dat de bedoelde hengsten, bullen of rammen door merries, koeijen, schape of bokooijen tot de overtreding zijn verlokt, zal de boete in dat artikel vermeld, niet worden toegepast.

Vermelding en invordering van gelden voor schadevergoeding, enz.

41.—In geval vee onderworpen aan boeten, overtreding of schadevergoeding-gelden als bepaald in dit hoofdstuk, naar het schut wordt gezonden zal de zender van dat vee of de eigenaar van de plaats waarop die overtreding begaan of de schade veroorzaakt is aan den schutmeester schriftelijk kennis moeten geven van de gevorderde boeten, schaden of overtreding-gelden naar het geval zijn mag, en zal de schutmeester verplicht zijn gemeld bedrag of bedragen van den eigenaar of wettigen bezitter van het aldus geschutte vee te vorderen, alvorens hetzelfde af te geven, en zal de schutmeester verder gehouden zijn die boeten, schadevergoeding of overtreding-gelden, na ontvangst daarvan, op aanvraag af te geven aan den wettigen schutter (of zender) van gemeld vee.

Schadevergoeding enz., eerstens te geschieden uit opbrengst van verkoop van geschut vee.

42.—Indien eenig vee waarop boeten, schadevergoeding of overtreding-gelden als volgens dit hoofdstuk bepaald geëischt worden uit het schut verkocht wordt, zal de schutmeester, na aftrek zijner kosten, de gevorderde boeten, schadevergoeding of overtreding-gelden aan hem die daartoe volgens de bepalingen van dit hoofdstuk gerechtigd is, voldoen voor zoover de opbrengst van het aldus uit het schut verkocht vee strekt, en zal niet verantwoordelijk zijn voor eenig te kort, doch zal de persoon welke tot die boeten, schadevergoeding of overtreding-gelden gerechtigd is, het te kort op den eigenaar of wettigen bezitter van het aldus verkocht schutvee mogen verhalen.

43.—De schutmeester zal verplicht zijn, bij de verkooping van eenig vee uit het schuthok, iederen kooper eene door hem onderteekende kwitantie af te geven, welke kwitantie zal moeten bevatten, dag en datum der verkoop, kleur en merken van het verkochte, het bedrag van den koopprijs en naam van het schut, welke kwitantie moet opgesteld worden volgens schedule A hieronder.

Form en inhoud van kwitantie van verkocht vee.

44.—Iedere schutmeester niet voldoende aan bovenstaand artikel zal bij overtuiging gestraft worden met eene boete voor elke overtreding eene som van vijf pond sterling niet te boven gaande of bij non-betaling gevangenisstraf niet te boven gaande een maand.

Straf op schutmeester bij overtreding.

45.—De schutmeester zal van elke kwitantie uitgegeven, zooals in artikel 43 van dit hoofdstuk bepaald is, een duplicaat moeten houden, welk duplicaat door hem elke maand moet overgelegd worden aan den landdrost van het district waar een schut aanwezig is en door dien ambtenaar gecontrasigneerd moet worden.

Schutmeester moet houden duplicaat van kwitantie.

46.—Onder de benaming van vee in eenige van de voorgaande afdeelingen (uitgenomen waar een behoorlijk onderscheid is gemaakt) zullen begrepen zijn paarden, hoornvee, schapen en bokken van elken ouderdom en soort; en in het verstaan van deze regulatien wordt gemeend dat de volgende woorden en uitdrukkingen voor derzelve meening hierdoor aan dezelve toegevoegd zullen staan, in zooverre als zulke meeningen niet uit den samenhang van het onderwerp kunnen opgemaakt worden, dat wil zeggen dat enkelvoudige woorden tevens eene meerderheid van personen of zaken te kennen geven; en woorden die het mannelijk geslacht aanwijzen, tevens voor personen of dieren van het vrouwelijk geslacht moeten verstaan worden, en het woord paard tevens muilen, ezels en veulens beteekent; en het woord hoornvee ook bullen, ossen, vaarsen en kalveren aanwijst. Van mijlen sprekende worden zes mijlen gerekend op een uur te paard.

Uitleg van be-
woordingen.

47.—Het zal niet geoorloofd zijn om groot en klein vee te zamen in een troep—dat wil zeggen door elkander—naar het schut te brengen; ook mag geen klein vee te paard naar een schut gedreven worden.

Groot en kleinvee moeten apart worden gezonden naar schut; kleinvee niet te paard.

48.—Voor eenige overtreding van de voorgaande regulatien, waar geene speciale voorziening is gemaakt, zal de persoon dus overtredende onderhevig zijn aan eene boete geene vijf pond sterling te boven gaande, of bij gebreke van betaling tot inhechtenisgeving geene maand te boven gaande.

Straf bij overtredingen dezer bepalingen.

49.—Alle boeten en straffen door deze regulatien bepaald, zullen in het hof van den landdrost—die jurisdictie zal hebben in de afdeeling alwaar zoodanige overtreding zal hebben plaats gevonden—mogen worden verhaald.

Verhaal van boeten en straffen.

SCHEDULE A.

Schedule.

Oranjevrijstaat den [datum]
 District
 Schutmeester [volle naam]
 Schuthok te
 Beschrijving van het verkochte
 Opbrengst in het schut
 Brandmerk van het schut waar verkocht
 Wanneer verkocht
 Door wien geschut
 [Naamteekening van schutmeester.]

HOOFDSTUK CXXV.

TEGEN HET ROEKELOOS GRASBRANDEN.

Wanneer gras-
 branden verboden.

1.—Het zal niet geoorloofd zijn voor eenigen persoon om het gras op zijne woonplaats of elders binnen dezen Staat in brand te steken ten eenigen tijde tusschen den één-en-dertigsten dag van Maart en den één-en-dertigsten dag van Juli in elk jaar, onder straffe van eene boete van niet minder dan vijf pond sterling en niet te bovengaande twintig pond sterling, of gevangenzitting met of zonder harden arbeid voor eenigen tijd niet te bovengaande drie maanden voor elke overtreding.

Wanneer gras-
 branden veroor-
 loofd, mits na ken-
 nisgeving aan
 bureu.

2.—Geen persoon, de eigenaar of bewoner zijnde van eene plaats, zal gerechtigd zijn om vuur in het gras te steken binnen de lijnen van zoodanige plaats ten eenigen tijde tusschen den eersten dag van Augustus en den eersten dag van April in elk jaar, zonder minstens acht-en-veertig uren kennis daarvan aan de omgrenzende bureu gegeven te hebben, onder dezelfde straffe in artikel 1 vermeld.

Schadevergoeding
 wegens grasbran-
 den.

3.—Wanneer de eigenaar of bewoner van eenige plaats eenige schade mocht lijden ten gevolge van het afbranden van gras zonder de kennisgeving in artikel 2 vermeld, zal de persoon die zulks veroorzaakt heeft verplicht wezen zoodanige schade te vergoeden, niettegenstaande dat hij onder de voorziening van dit hoofdstuk gestraft zal zijn.

Schadevergoeding
 wegens gras bran-
 den na tegenken-
 nis om zulks niet
 te doen.

4.—Wanneer de eigenaar of bewoner van eene plaats aan zijne bureu de kennisgeving in artikel 2 vermeld zal hebben gegeven, en een of meer van gemelde bureu hem kennis zal geven om het gras niet te branden, en hij niettegenstaande zulke tegenkennis volhardt om zulke te doen, zal hij strafbaar zijn met dezelfde straffe als in artikel 1 vermeld, en aansprakelijk blijven voor eenige schade door zijne handelwijze veroorzaakt als in het derde artikel vermeld.

5.—Alle overtredingen van deze bepalingen zullen verhoord en beslist worden door het landdrosthof van het district alwaar de overtreding is geschied, en alle boeten die onder deze bepalingen mogen ingevorderd worden zullen aan het gouvernement verantwoord worden.

Overtredingen.

HOOFDSTUK CXXVI.

OVER HET UITROEIJEN VAN HET ONKRUID

“XANTHIUM SPINOSUM.”

1.—Ieder eigenaar, bewoner of gebruiker eener plaats of van eenig erf is verplicht het op die plaats of op dat erf groeiende onkruid genaamd “xanthium spinosum” uit te roeijen, te verbranden of te begraven.

Vernieling van het onkruid.

2.—Het zal wettig zijn voor eenig burger of inwoner van den Oranjevrijstaat, wanneer hem bekend is geworden waar xanthium spinosum groeit en de eigenaar nalatig is in de uitroeijing van hetzelfde, als bepaald in artikel 1 van dit hoofdstuk, hetzij mondeling of schriftelijk daarvan kennis te geven aan den veldcornet, assistent-veldcornet of eenigen vrederechter der wijk of den landdrost van het district, met opgave der namen van de plaats of plaatsen en van den eigenaar, bewoner of gebruiker derzelve; en zulke veldcornet, assistent-veldcornet of vrederechter zal, onmiddellijk na ontvangst dier kennisgeving, verplicht zijn den landdrost van het district daarvan rapport te doen, die zonder verzuim zal handelen als in artikel 3 van dit hoofdstuk vastgesteld.

Kennisgeving van 't groeiende van 't onkruid door private personen; verder door veldcornetten, enz., aan den landdrost.

3.—Zoodra eene kennisgeving als in het vorig artikel vermeld door den landdrost voormeld zal zijn ontvangen, zal deze den eigenaar, bewoner of gebruiker, van wiens nalatigheid hij kennis zal hebben gekregen, schriftelijk oproepen om reden te geven waarom van gouvernementswege niet onmiddellijk op zijne kosten maatregelen zouden worden genomen om het hiervoren genoemd onkruid uit te roeijen en te verbranden of te begraven; en tenzij zulk een eigenaar, bewoner of gebruiker ten genoegen van den landdrost zekerheid zal stellen dat hij binnen eenen redelijken tijd, door den landdrost vast te stellen, het hiervoren genoemde onkruid zal uitroeijen en verbranden of begraven, zal het voor gezegden landdrost wettig zijn en wordt deze gemachtigd om alle arbeiders noodig voor het uitroeijen en verbranden of begraven van het voren genoemde onkruid te bezigen, en al de onkosten daarop vallende zullen van gezegden eigenaar, gebruiker of bewoner worden verhaald met kosten, in het bevoegde hof te vervolgen; met dien verstande dat zoo dikwijls gezegde landdrost tijd zal toestaan, op de wijze hiervoren gezegd, om het gezegde onkruid uit te roeijen en te verbranden of te begraven, gezegde landdrost voor zich genoegzaam tijd zal overhouden

Oproeping van eigenaar door Landdrost om 't onkruid te vernielen; anderszins doet Landdrost zulks op 's eigenaars kosten.

om voor dat het onkruid weder in het zaad schiet, hetzelfde te doen uitroeijen en verbranden of begraven, wanneer de eigenaar, gebruiker of bewoner, niettegenstaande zijne belofte, daarin nalatig mocht zijn.

Vernieling van 't onkruid op gouvernementen-plaatsen, enz.

4.—De landdrosten zijn gemachtigd en verplicht om door tusschenkomst van de veldcornetten of op eenige andere wijze, voor gouvernementen-rekening arbeiders te huren om het onkruid uit te roeijen, te verbranden of te begraven op gouvernementen-plaatsen en uitspanningen die gouvernementen-eigendommen zijn, uitgezonderd wanneer dergelijke plaatsen of uitspanningen verhuurd zijn of door derde personen worden bewoond, als wanneer op dergelijke huurders of bewoners ten volle toepasselijk zullen zijn de bepalingen van artikels 1, 2 en 3 van dit hoofdstuk.

Vernieling op onbewoonde of ongebruikte plaatsen.

5.—In geval eene plaats niet bewoond of gebruikt wordt, en de eigenaar buiten de limieten van den Staat woont of niet gevonden kan worden, zoo zal de plaats ten koste van den eigenaar, van gouvernementenwege worden gezuiverd, nadat zulke eigenaar bij kennisgeving in de *Gouvernements-Courant* is opgeroepen, door den landdrost van het district waarin de plaats is gelegen, voor zulke uitroeijing, als bepaald bij artikel 1, binnen vier weken na de publicatie zorg te dragen.

De gelden daartoe benoodigd worden door het gouvernement voorgeschoten, en teruggevorderd op dezelfde wijze als belastingen worden ingevorderd, met interest op die gelden ad zes percent per jaar van af den dag der uitbetaling.

Dorpen zonder municipaliteiten ressorteeren onder wijk.

6.—De hoofdplaats en ieder dorp van het district waar geene municipaliteit of dorpsbestuur is zullen voor zoover dit hoofdstuk betreft, ressorteeren onder die wijk waarin zij gelegen zijn.

Municipaliteiten zorgen voor uitroeijing op dorpen.

7.—In dorpen waar stadsraden, municipaliteiten of dorpsbesturen gevestigd zijn, zorgen die colleges voor de uitroeijing. Bij nalatigheid zijn de artikelen 2 en 3 toepasselijk.

Boete op personen op wier dieren zaad van 't onkruid wordt gevonden.

8.—Eenig persoon rijdende binnen den Oranjevrijstaat, op wiens dieren het zaad van het xanthium spinosum gevonden zal worden, zal voor het landdrosthof kunnen geprosequerd on bij overtuiging gestraft worden met eene boete niet te boven gaande vijf pond sterling.

Bepalingen voor het district Moroka.

9.—Het zal de plicht zijn van de commissie in het district Moroka gekozen overeenkomstig artikel 1 van hoofdstuk CXXVII, of van den inspecteur onder de bepalingen van dat hoofdstuk, om te zorgen dat het onkruid xanthium spinosum behoorlijk uitgeroeid worde, en om de nalatigen aan den landdrost te rapporteeren, die dan zal handelen overeenkomstig bovengaande bepalingen.

HOOFDSTUK CXXVII.

DE WET TOT TEGENGAAN VAN DE BRANDZIEKTE
ONDER HET VEE.

1.—In ieder district wordt in de verschillende wijken, Kiezing, aanstelling en quorum van comité.—Inspectie van schapen.—Boete voor weigering om inspecteur toe te laten. voor den tijd van twee jaren, een comité van tien of meer leden, zijnde grond-eigenaars of schaaiboeren, gekozen. Zij worden door den Staatspresident aangesteld; drie leden maken een quorum; zij kiezen een voorzitter uit hun midden. Het zal de plicht van gemeld comité zijn minstens twee malen 's jaars alle schapen en bokken in hunne wijk te laten inspecteeren door sub-comités, en toe te zien dat iedere kudde schapen en bokken in hun wijk behoorlijk van brandziekte gezuiverd wordt, en verder te handelen als hierna zal worden bepaald. Indien iemand weigert het comité of de sub-comités toe te laten in het uitvoeren van hunne plicht schapen of bokken te inspecteeren, zal zoodanig persoon schuldig bevonden zijnde bloot staan aan eene boete niet te boven gaande vijf pond sterling.

Het district Moroka zal voor de uitvoering van de bepalingen dezer wet en voor geen ander doel worden beschouwd als eene wijk.*

2.—In geval in een of meer wijken van den Staat geen comité, overeenkomstig artikel 1, gekozen wordt, binnen zes maanden na de in werkingtreding dezer wet of waar het gekozen comité verzuimt zijn plicht te doen, zal de Staatspresident, op verzoek en op aanbeveling van minstens vijf schaaiboeren in de wijk woonachtig zijnde, een bevoegd persoon of den veldcornet der wijk aanstellen als inspecteur, die dezelfde machten en plichten zal hebben als het comité in artikel 1 vermeld. Aanstelling door Staatspresident van inspecteur in zeker geval.

3.—Het comité in artikel 1 vermeld, zal worden gekozen slechts door blanke schaaiboeren, bezitters zijnde van minstens twee honderd en vijftig schapen of bokken, op de wijze omtrent de verkiezing van veldcornetten bepaald. Hoe en door wien leden gekozen worden.

4.—Zoodra er klachten komen, of het ter kennis van het comité of van den inspecteur gebracht wordt, dat onder eene kudde schapen of bokken binnen zijn wijk brandziekte bestaat, zal het de plicht van ten minste drie leden of van den inspecteur zijn, zonder verwijl, die kudde te gaan inspecteeren, en indien besmet gevonden, zullen deze den eigenaar aanzeggen hoe met die kudde te handelen, het zij te dressen of te dippen naar gelang van omstandigheden, en den eigenaar een tijd vergunnen van minstens twee maanden om zijne kudde te zuiveren van de besmetting. Inspectie en andere verrichtingen op gemaakte klachten.

* Over de verdere plichten van het Comité en van den Inspecteur in het district Moroka, zie hoofdstuk CXXVI, Artikel 9.

Tweede inspectie. 5.—Na verloop van de vergunning in artikel 4 bedoeld, zal de sub-commissie of inspecteur zoo spoedig doenlijk andermaal die kudde gaan inspecteeren, en wanneer het blijken mocht dat de kudde nog besmet is, en de eigenaar der kudde de bevelen van het comité of van den inspecteur niet gevolgd heeft, zal hij of zij blootstaan aan een boete niet te boven gaande drie pence voor ieder besmet schaap of bok, mits evenwel dat in geen geval een eigenaar eener kudde blootstaan zal aan eenigerlei boete, indien hij bewijzen zal dat hij de bevelen van het comité of den inspecteur gevolgd heeft, als wanneer hij een langer tijdperk kan erlangen.

Verdere inspecties 6.—Gezegde inspectie kan worden herhaald aan het einde van iedere volgende vergunning tot genezing eener kudde, totdat de brandziekte geheel onder die kudde zal zijn uitgeroeid, zullende in geval besmette schapen of bokken gevonden worden bij het herhalen van die inspecties de eigenaar bloot staan aan eene boete niet te boven gaande één penny voor ieder schaap of bok, met inachtneming der voorziening vervat in artikel 5.

Trekken met besmet vee verboden 7.—Niemand zal het recht hebben met schapen of bokken met brandziekte besmet zijnde te trekken. Mocht echter onder het reizen of trekken brandziekte uitbreken, zal hij verplicht zijn het comité of een lid daarvan of den inspecteur in kennis te stellen; en zal hij moeten gehoorzamen aan de bevelen van de commissie of dat lid of den inspecteur betreffende genezing, weiding of voorttrekking met zulke schapen of bokken, onder eene boete bij nalatigheid of overtreding van eenige der voorzieningen in dit artikel gemaakt niet te boven gaande drie pence voor ieder besmet schaap of bok.

Inspectie van trekkend besmet vee. 8.—Wanneer het ter kennis van het comité of van eenig lid daarvan of van den inspecteur gebracht wordt dat schapen of bokken zooals in artikel 7 vermeld, zich in de wijk bevinden, zal hij zonder verzuim die kudde gaan inspecteeren, en als hij die besmet bevindt zal hij dadelijk de noodige maatregelen nemen ter uitvoering hunner verplichting ter voorkoming van verdere verspreiding van brandziekte.

Verberging, verkeerde opgaven. 9.—Indien iemand het doet voorkomen dat eenige hem toebehoorende of onder zijn toezicht zich bevindende schapen of bokken niet besmet zijn, of zoodanige schapen of bokken verbergt, of het eigenaarschap van besmette schapen of bokken ontkent, of dat moedwillig verkeerd opgeeft, zal hij, schuldig bevonden zijnde, strafbaar zijn voor iedere overtreding met eene boete één pond sterling niet te boven gaande, boven en behalve zoodanige boeten in vorige artikelen bepaald die door hem mochten verbeurd zijn.

Notulen en kennisgevingen. 10.—Het comité of de inspecteur zal behoorlijk notulen moeten houden van zijne verrichtingen, en doet alle drie maanden aan den landdrost van zijn district verantwoording zijner verrichtingen en der door hem ontvangene gelden.

Alle kennisgevingen die het comité of de inspecteur meent te moeten uitzenden, zullen als gouvernements-kennisgevingen in de *Gouvernements-Courant* worden gepubliceerd.

De comités en de inspecteur zullen van gouvernements-wege alleen van notulen-boeken worden voorzien.

11.—In steden en dorpen zal door de stadsraden, muni-^{Voorzieningen} cipaliteiten of dorpsbesturen of waar die ontbreken door den ^{door municipale} landdrost of vrederechter, door het maken van regulatien, ^{lichamen of gou-} overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk LXXXIV) over ^{vernements-be-} het bestuur van steden en dorpen) in die steden of dorpen ^{ambten.} in de uitvoering der bepalingen van dit hoofdstuk worden voorzien.

12.—Alle krachtens deze wet opgelegde boeten kunnen in het hof van den landdrost van het district waar de over-^{Verhaal der boe-} treding is begaan ingevorderd worden namens het comité ^{ten.} of den inspecteur zoodanige overtreding prosequeerende.

13.—Het salaris van den inspecteur in artikel 2 dezer ^{Salaris van in-} wet bedoeld zal jaarlijks bij de begrooting worden geregeld. ^{specteur.}

14.—In den zin dezer wet zal het woord schapen of, ^{Uitleg van be-} bokken insluiten rammen, ooiën, hamels, kapaters en lam-^{woordingen.} meren; en eenig getal schapen zal onder de bepalingen dezer wet vallen.

15.—Alle kennisgevingen en besluiten van comités onder de vroeger bestaande wet over de brandziekte gedaan of ge-^{Vroegere verrich-} nomen, blijven van kracht totdat zij worden herroepen of ^{tigen van comi-} vervangen door anderen. ^{té van kracht te} ^{blijven.}

HOOFDSTUK CXXVIII.

OVER DE LONGZIEKTE ONDER VEE.

1.—De eigenaar van zoodanig vee hetwelk met de long-^{Besmet vee moet} ziekte besmet is, of dat teekens daarvan zoude vertoonen, ^{opgesloten worden} zal hetzelfde in eenige kraal, of andere beschutte plaats doen opsluiten; en, in geval dat eenig zoodanig dier, uit moedwilligheid of verzuim van den eigenaar of zijne dienstboden, toegelaten zal worden om buiten gemelde kraal of beschutting te zijn of te gaan—tenzij onder de onmiddellijken zorg van eenigen persoon, hetzelfde met eenen riem geleidende, zal zoodanige eigenaar tot eene boete geen zeven pond en tien shillings te boven gaande, onderhevig zijn; en, bij gebreke van betaling, tot gevangenzetting van niet meer dan eene maand.

2.—Indien eenig persoon zoodanig dier op of langs eenigen ^{Niet op publieke} publieken weg of straat zal leiden of drijven naar of tot ^{wegen toegelaten.} eenige gemeene weiding of uitspanning, zal zoodanig persoon aan eene boete onderhevig zijn, geene zeven pond en tien shillings sterling te boven gaande; en, bij gebreke van betaling, tot eene gevangenisstraf van niet meer dan eene maand.

Verkoop van
vleesch daarvan
verboden.

3.—Indien eenig persoon verkoopen of te koop zal aanbieden tot voedsel van mensch of dier, of tot zulke einden het vleesch van eenig zoodanig dier verschaffen zal, hetwelk door die ziekte gestorven zal zijn, of hetwelk, wanneer geslacht, dezelve ziekte of de teekens daarvan had, zal zoodanige persoon om elke zoodanige misdaad eene somma verbeuren geen zeven pond en tien shillings sterling te boven gaande.

Opzicht gehouden
te worden.

4.—Indien eenig persoon, die het opzicht van eenig besmet dier heeft, hetzelfde verlaten zal zonder dat eenig ander persoon het opzicht over hetzelfde houdt, zal zoodanig persoon eene somma verbeuren geen zeven pond en tien shillings sterling te boven gaande, en, bij gebreke van betaling, tot eene gevangenzetting, met of zonder harden arbeid, voor eenen tijd niet langer dan eene maand.

Dood vee te be-
graven.

5.—Eenig persoon, die het opzicht heeft van eenig dier hetwelk aan bovengemelde ziekte sterft, of hetwelk gedood wordt, zal dadelijk na den dood verplicht zijn om hetzelfde, zonder af te slachten, tot eene diepte van niet minder dan drie voet te begraven. En eenig persoon dit artikel overtredende zal eene somma verbeuren geen zeven pond en tien shillings sterling te bovengaan; en bij gebreke van betaling, tot eene gevangenzetting, met of zonder harden arbeid, voor eenen tijd niet langer dan eene maand.

Helpt der boete
aan berichtgevers.

6.—Eenig persoon, die zoodanig bericht zal geven welk de schuld van eenigen zoodanigen overtreder als voormeld bewijzen zal, zal gerechtigd zijn om de helft der boete, als in dit hoofdstuk vermeld, te ontvangen; terwijl de andere helft van gemelde boete in de Staats-schatkist gestort zal worden.

Kennisgeving van
ziekte aan bureu.

7.—Zoodra de longziekte op eenige plaats ontdekt wordt, zal de eigenaar of bewoner van zoodanige plaats waarop het vee is, verplicht zijn om zonder verzuim de omliggende bureu daarvan kennis te geven, onder verbeurte bij nalatigheid van eene boete van niet minder dan tien pond sterling en niet meer dan vijftien pond sterling.

Uitleg van be-
woordingen.

8.—De woorden "rundvee" en "dier" in dit hoofdstuk gebruikt zullen bevatten eenig bul, os, koe, vaars of kalf.

HOOFDSTUK CXXIX.

OVER DE GIFT- OF MILTZIEKTE ONDER VEE.

Eigenaar moet
besmet vee afzon-
deren en verzorgen

1.—De eigenaar of eigenaren van eenig vee hetwelk met milt- of gifziekte besmet is of teekens daarvan vertoont zal hetzelfde, indien zulks klein vee is, afgezonderd van eenig ander vee doen oppassen, en indien het groot vee is, in eenige kraal of ander beschutte plaats doen houden, en zal moeten zorg dragen dat hetzelfde aan de onmiddellijke zorg van eenigen persoon toevertrouwd is.

2.—Ieder inwoner van dezen Staat zal verplicht zijn, zoodra de ziekte onder zijn vee uitgebroken is, de omliggende burens dadelijk daarmede bekend te maken, als ook den naasten veldcornet of vrederechter der wijk.

Kennisgeving aan burens en veldcornet of vrederechter van uitbreken van de ziekte.

3.—Niemand zal gerechtigd zijn zoodanig besmet dier of dieren op of langs eenigen publieken weg of straat te leiden of drijven, naar of tot eenige gemeene weiding of uitspanning.

Men moet niet besmet dier publiek leiden.

4.—Niemand zal gerechtigd zijn zulk besmet dier te verkoopen of te koop aantebieden, of als voedsel van mensch of dier aantebieden of te verschaffen, de vellen of eenig deel daarvan aftrekken en tot gebruik aantebieden of te verkoopen; en zal verder niet het recht hebben, zoolang als de ziekte onder zijn vee bestaat, eenig gedeelte daarvan te verkoopen of te koop aantebieden.

Handel in vleesch of vel van besmet dier verboden.

5.—Personen, belast met het opzicht van zulke besmette dieren zullen dezelve niet mogen verlaten zonder dat een ander persoon het opzicht over dezelve overneme.

Gedurig opzicht over besmet dier.

6.—De eigenaar van eenig besmet dier, hetwelk aan bovengemelde ziekte sterft, of hetwelk gedood wordt, zal verplicht zijn hetzelfde, zonder eenig verzuim en zonder hetzelfde af te slachten, op eene diepte van niet minder dan vijf voet te begraven, of te doen begraven.

Eigenaar moet dood dier begraven.

7.—De veldcornet of diens plaatsvervanger of vrederechter zal het recht hebben, indien het hem mocht blijken dat de eigenaar niet in staat of vermogen is het gestorven vee zonder hulp te begraven, om genoegzame hulp te verschaffen, en ieder burger of kleurling zal gehouden zijn op zijne orders zulke hulp te verlenen, tenzij hij gegronde reden van versooning mocht hebben.

Hulpverleening aan onvermogenden.

8.—Alle overtreders der bepalingen van dit hoofdstuk zullen gestraft kunnen worden met eene boete geen tien pond sterling te boven gaande of bij wanbetaling met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid geen maand te boven gaande.

Straf voor overtreding.

HOOFDSTUK CXXX.

OVER HET ROODWATER ONDER VEE.

1.—Zoodra het roodwater op eenig plaats ontdekt wordt onder eenig vee, zal de eigenaar of behoeder van zoodanig vee verplicht zijn om zonder verzuim de omliggende burens daarvan kennis te geven.

Op ontdekking van roodwater onder vee moet eigenaar kennis geven aan burens.

2.—Zoodra gemelde ziekte ontdekt wordt, wordt het beest, met roodwater besmet, indien gedood of daaraan gestorven zijnde, door den eigenaar of op zijn last binnen den tijd van vier-en-twintig uren begraven, ter diepte van vier voeten in de aarde.

Dood vee moet begraven worden.

Besmet vee moet niet op plaatsen gelaten worden zonder opzicht, buiten toestemming van eigenaar

3.—Niemand zal vermogen om eenig met roodwater besmet vee, zonder opzicht op eenige plaats te laten zonder toestemming van den eigenaar of bewoner van zoodanige plaats.

Anderszins kan eigenaar zedooden en begraven.

4.—Wanneer vee met roodwater besmet op eenige plaats gevonden zal worden zonder opzicht, en buiten toestemming van den eigenaar of bewoner daarvan, zal zoodanig eigenaar of bewoner het recht hebben om zulk besmet vee in tegenwoordigheid van twee onpartijdige getuigen te dooden en te begraven, ter diepte zoo als in artikel 2 vermeld.

Helfte van boete voor overtredingen, voor den berichtgever.

5.—Ieder die bij het gerecht informatie geeft aangaande eenige overtreding der bepalingen van dit hoofdstuk zal, bij veroordeeling van den overtreder, gerechtigd zijn tot de helft van de boete (wanneer betaald), terwijl de wederhelft verantwoord of gestort zal worden in de publieke schatkist.

Strafbepaling voor overtreding.

6.—Hij die zich moedwillig of door achteloosheid aan overtreding van deze bepalingen schuldig maakt wordt, naar gelang van omstandigheid, in een boete van niet minder dan een pond sterling en niet te boven gaande tien pond sterling veroordeeld, of bij wanbetaling onderworpen aan eene gevangenisstraf voor eenigen tijd, doch niet te boven gaande twee maanden.

Uitleg van woorden.

7.—Onder de benaming van vee zal verstaan worden rundvee, en het enkelvoudig zal ook het meervoudig getal, en het mannelijk ook het vrouwelijk geslacht aanwijzen.

HOOFDSTUK CXXXI.

OVER LANDBOUWGENOOTSCHAPPEN EN WOLMARKTEN.

Landbouw genootschappen in ieder district.

1.—In ieder district waarin een landbouwgenootschap is opgericht op de hoofdplaats van zulk district, en voldaan is aan de voorschriften en bepalingen van dit hoofdstuk, is zulk genootschap gerechtigd aanspraak te maken op de voorrechten en voordeelen in dit hoofdstuk bepaald.

Bijeenkomst tot kiezing van comité.

2.—Om een zoodanig genootschap te stichten zal er door den landdrost, op aanvraag van vijftien ingezetenen of uit eigen beweging, eene publieke vergadering van de inwoners van het district worden belegd, op de hoofdplaats van het district, en dan zal een comité van minstens negen leden kunnen gekozen worden, benevens den landdrost, die ambts-halve voorzitter van het comité zal zijn.

Leden van genootschap van jaar tot jaar.

3.—Ieder inwoner van het district die ingeteekend heeft voor een bedrag van één pond sterling is lid van het genootschap van het district, voor het jaar waarin hij aldus ingeteekend en betaald heeft; zullende het jaar voor de doeleinden van dit artikel beschouwd worden te beginnen op

den eersten dag van October, en eindigende op den laatsten dag van September.

4.—Elk lid van het genootschap is gerechtigd deel te nemen aan de kiezingen van nieuwe leden van het comité, wanneer zulks van tijd tot tijd noodig wordt bevonden.

Leden deelen in kiezingen.

5.—Het comité kiest een vertrouwd persoon als thesaurier en secretaris, kunnende die betrekkingen al of niet verenigd worden.

Thesaurier en secretaris.

6.—Het comité blijft in functie voor den tijd van één jaar en geniet geene belooning voor zijn werkzaamheden, doch het comité heeft recht den secretaris eene gratificatie jaarlijks toe te kennen de som van tien ponden sterling niet te boven gaande, en voor het district Bloemfontein geen twintig pond te boven gaande.

Leden fungeren één jaar; gratificatie voor secretaris.

7.—Het comité vervaardigt regulaties om hare handelingen te regelen, en legt dezelve zoo spoedig mogelijk voor eene algemeene vergadering van de leden van het genootschap, die dezelve kunnen bekrachtigen of wijzigen; en de aldus vastgestelde regulaties zijn van kracht mits goedgekeurd door den uitvoerenden raad en niet in strijd met de voorzieningen van dit hoofdstuk.

Regulaties.

8.—Minstens eenmaal in het jaar, indien mogelijk, houdt het genootschap eene tentoonstelling van landbouwkundige en andere voortbrengselen en werktuigen en van alles wat op den landbouw en veeteelt betrekking heeft, onder zoodanige bepalingen als door hetzelfde mochten vastgesteld worden, zullende echter twee of meer genootschappen gezamenlijk tentoonstellingen kunnen houden beurtelings op de hoofdplaatsen der respectieve districten.

Landbouwten-toonstellingen.

9.—Zoodra de thesaurier van het genootschap in zijn betrekking als zoodanig een bedrag van vijf pond sterling of daarboven in handen heeft zal bij hetzelfde plaatsen in de Nationale Bank of een tak daarvan, of, indien er geene zulke zijn, bij eenige andere bank op de hoofdplaats van het district, en, indien er geene zijn, bij den landdrost.

Geldelijke ontvangsten moeten in bank storren.

10.—Het comité doet jaarlijks verslag op eene algemeene vergadering der leden van de inkomsten en uitgaven en van het door hen verrichte.

Verslag van inkomsten en uitgaven.

11.—De secretaris zendt voor of op den eersten April van elk jaar een rapport naar den inspecteur van publieke werken of, indien diens betrekking niet gevuld is, aan den gouvernements-secretaris, die de rapporten der verschillende districten behoorlijk rangschikt en, indien de Staatspresident zulks mocht goedvinden, laat drukken ten einde aan den volksraad in zijne jaarlijksche zitting te kunnen worden voorgelegd.

Rapport van secretaris.

Het rapport moet behelzen een verslag van de wijze waarop de van staatswege toegekende gelden bestuurd en beheerd zijn geworden.

Toestemming van
Staatswege voor
tentoonstellingen

12.—Voor iedere landbouwtenoonstelling wordt jaarlijks van staatswege toegestaan een bedrag gelijkstaande met het bedrag door het plaatselijk publiek bijeengebracht, doch nimmer te boven gaande voor het district Bloemfontein de som van een honderd pond sterling, en voor eenig ander district de som van vijftig pond sterling; en ten einde die bedragen te kunnen erlangen, zal een certificaat geteekend door den voorzitter en den thesaurier moeten worden ingediend ten effecte dat zoodanig bedrag als beweerd wordt door het plaatselijk publiek te zijn bijeengebracht, werkelijk aldus bijeengebracht en ontvangen is en gestort.

Verkoop van pro-
ducten en goe-
deren door comité
van landbouwten-
toonstellingen en
wolmarkten zon-
der licentie.

13.—Producten en goederen, het *bonâ fide* eigendom zijnde van eenen inwoner van dezen Staat, op eene tentoonstelling ingezonden of op eene wolmarkt gebracht, kunnen door het daartoe gekozen comité of een door haar te benoemen afslager publiek worden verkocht, zonder dat het noodig zal zijn eene venduaafslagers-licentie daarvoor uit te nemen.

Plichten en mach-
ten van comité van
landbouw ten-
toonstelling.

14.—Het comité zal gerechtigd zijn tot heffing der navolgende onkosten: één percent op alle verkochte producten of goederen; half percent op alle opgeveilde, doch niet verkochte producten of goederen, en wel berekend op het bedrag dat voor deze producten of goederen werd geboden.

Zulk comité zal boekhouden van hunne inkomsten en uitgaven, en behoorlijke staten daarvan publiceeren.

Zulk comité zal gerechtigd zijn, indien de fondsen dit toelaten, prijzen uit te looven.

HOOFDSTUK CXXXII.

OVER HET INSTANDHOUDEN VAN LANDSBAKENS.*

Eigenaren hunne
bakens op te rich-
ten.

1.—Elk eigenaar of bezitter van eenige plaats of landgoed (uitgezonderd erven of kleine stukken grond binnen eenige steden of dorpen gelegen) was gehouden binnen den tijd van twee maanden na den eersten Mei 1857, alle bakens van zulke plaatsen of zulk landgoed op te richten en in stand te houden, hetzij de gezegde bakens, door beslissing of aanwijzing van eenige landcommissie, door overeenkomst tusschen de burens of door opmeting van eenigen landmeter mochten zijn bepaald.*

Vernietiging van
bakens bij veran-
dering, enz.

2.—Alle bakens die niet finaal zullen zijn vastgesteld, zullen, in geval van eenige verandering, op wettig gezag gemaakt, dadelijk daarna geheel moeten worden vernietigd en verstrooid, en anderen opgericht die wettiglijk in de plaats daarvan zullen zijn bepaald of aangewezen.

* Zie tevens Artikels 27 en 30 van Hoofdstuk LVIII (Over het departement van den Landmeter-Generaal.)

3.—Alle bakens van gronden als voormeld zullen van klippen of steen gemetseld of gestapeld, of door inplanting van eene grooten steen of klip, ten minste drie voeten hoog, moeten zijn opgericht, en ten minste twee voeten van boven af witgemaakt moeten zijn, en in dien stand gehouden door, indien noodig, minstens een maal 's jaars te worden hersteld, op verbeurte van eene boete van een pond sterling ten faveure der publieke kas voor elke baak die niet zoodanig zal zijn opgericht en in stand gehouden, telkens te worden herhaald, wanneer de oprichting en herstelling der bakens als voormeld niet geschieden binnen eene maand na de oplegging der boete in zulke gevallen.

Grootte der bakens.—Boete bij verzuim van oprichting.

4.—De eigenaar van eenig landgoed zal bij verzuim van de oprichting der bakens of instandhouding derzelve als voormeld, boven en behalve de boeten in artikel 3 bepaald, nog verder onderhevig zijn aan vergoeding van alle schaden, nadeelen en kosten aan eenig ander persoon veroorzaakt, ter oorzake van zulk verzuim.

Onderhevigheid aan schadevergoeding.

5.—Dagvaardingen tegen overtreders van deze bepalingen, die niet binnen dezen Staat woonachtig zijn, zullen mogen geschieden bij edicte, in de *Gouvernements-Courant* gepubliceerd, en zal zulke edictale citatie slechts eenmaal behoeven te worden uitgenomen, en vonnis daarop mogen worden gegeven, mits zulke publicatie geschiede op drie achtereenvolgende weken, en de eerste maal minstens drie maanden voor den dag van verschijning daarin bepaald.

Dagvaarding bij edicte tegen overtreders.

HOOFDSTUK CXXXIII.

DE WET TOT TEGENGAAN VAN VEEDIEVERIJ, LAND- LOOPERIJ, EN VERZAMELINGEN VAN KLEURLINGEN.

AFDEELING I.—INVOER EN DOORVOER VAN VEE.

1.—Ieder persoon die begeert vee over de limieten van dezen Staat te drijven, of buiten het district alwaar hij woonachtig is, op een markt, publieke vendutie, uit de hand, of op eenige wijze van de hand wenscht te zetten of over te maken, zal verplicht en gehouden zijn van een certificaat volgens schedule A hieraangehecht, voorzien te zijn en dat te vertoonen, welk certificaat geteekend moet wezen door den veldcornet, assistent-veldcornet, vrederechter, of persoon door den Staatspresident daartoe aangesteld, der wijk alwaar hij woonachtig is, of waar hij in bezit van zoodanig vee gekomen is.

Certificaat vereischt voor vervoer enz. van vee

2.—Personen die in dezen Staat vee koopen, ruilen, of op eene wettige wijze in bezit krijgen, zullen van den eigenaar, verkooper, of overmaker van zoodanig vee, indien zij dat

Verklaring van verkooper enz. betreffende te vervoeren vee.

buiten de limieten van den Staat, of buiten het district alwaar zij in het bezit daarvan gekomen zijn, willen brengen, eene verklaring vorderen waarin opgave van soort, merk en teekenen van het door hem gekochte of overgemaakte vee gespecificeerd is, die de koper of ontvanger van zoodanig vee dan aan een geautoriseerd certificaat-uitreiker der wijk waar hij in bezit van zoodanig vee gekomen is, zal moeten toonen, voordat een certificaat volgens artikel 1 aan hem uitgereikt zal worden.

Vorig artikel niet toepasselijk binnen de wijk.

3.—De bepalingen van artikel 2 zullen niet van toepassing zijn op vee verkocht op eene publieke vendutie gehouden in de wijk alwaar zoodanig certificaat-uitreiker, als in artikel 1 vermeld, woonachtig is, mits de persoon die om een certificaat aanzoek doet bewijzen brengt ter voldoening van den certificaat-uitreiker dat zoodanig vee op eene publieke vendutie binnen de wijk waarin hij woonachtig is gekocht is.

Vervoer van ingevoerd vee.

4.—Personen die vee van elders door den Staat wenschen te vervoeren zullen, bij den eersten ambtenaar gerechtigd tot uitreiking van certificaten, aanzoek doen tot verkrijging van een certificaat als in artikel 1 bedoeld, waarin vermeld moet zijn dat dit vee van buiten den Staat is ingevoerd.

Beambten en anderen gerechtigd tot bezichtiging van certificaat.

5.—Zoodanig persoon, vermeld in artikels 1 en 2, zal verplicht en gehouden wezen dergelyk certificaat benevens het in zijn bezit zijnde vee te vertoonen, indien gevorderd, aan eenig veldcornet, assistent-veldcornet, vrederechter, politie-officier, als ook aan eenig burger, en bij nalatigheid of weigering om aan het vereischte te voldoen, zal hij onderhevig zijn in arrest genomen te worden, en door den landdrost gestraft kunnen worden met eene boete geen tien pond sterling te boven gaande, of gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, geen drie maanden te boven gaande.

Onderzoek van, en verdere procedure betreffende, personen die vee vervoeren, enz.

6.—Elke burger zal verplicht zijn ieder persoon onder artikels 1 en 2, hiervoren vermeld, naar zijn certificaat te vragen, en in geval hij er geen mocht hebben, of dat hij weigert zulks te vertoonen, of anderszins onder verdenking mocht staan, zal hij zulk persoon mogen aanhouden en naar den landdrost van het district, assistent-landdrost, resident vrederechter of speciale vrederechter transporteeren, die het recht zal hebben om gezegde persoon bij nader onderzoek in vrijheid te stellen, of te handelen overeenkomstig bestaande wetten en bepalingen omtrent veediefstallen.

Plichten van beambten betreffende gezegelde certificaat-vormen.

7.—De auditeur-generaal zal een voldoende aantal certificaten doen drukken volgens schedule A, welke certificaten met de duplicaten behoorlijk genummerd in boeken van één honderd stuks zullen ingebonden worden, en zal een voldoende getal dezer boeken den thesaurier-generaal ter hand stellen ter stempeling (indrukking) met een zespenne-zegel; en zal de thesaurier-generaal tegen kwitantie de landdrosten der verschillende districten voorzien met boeken gestempelde cer-

tificaten als voormeld, en zal de landdrost tegen kwitantie alle vrederechters, veldcornetten, en assistent-veldcornetten, en de door den Staatspresident tot uitreiking van certificaten aangestelde personen voorzien met het noodige getal certificaten.

8.—De landdrost doet verantwoording van de door hem ontvangene certificaat-boeken op de gewone wijze; personen tot het uitreiken van certificaten geautoriseerd doen verantwoording bij den landdrost van het district waaronder zij sorteeren bij het einde van ieder kwartaal, of zoodra zij hunne certificaten allen hebben uitgereikt; en zullen certificaat-uitreikers gerechtigd zijn tot zoodanige percentsgewijze belooning als jaarlijks bij de begroting zal worden vastgesteld.

Verantwoording van Landdrost voor gezegelede certificaat-vormen.

9.—Onder het woord “vee” in de voorgaande bepalingen zullen verstaan worden beesten, paarden, ezels, muilen, schapen en bokken, en in ieder geval in bovengaande bepalingen zal het enkelvoudige ook het meervoudige, en waar zulks toepasselijk zal zijn of kunnen gemaakt worden, het mannelijk ook het vrouwelijk beteekenen; en waar eenig ambtenaar genoemd wordt, zal zulks uitgelegd worden in te sluiten ook den persoon welke tijdelijk zoodanig ambt waarneemt.

Uitleggende bepalingen.

AFDEELING II.—LANDLOOPERIJ EN VERZAMELINGEN VAN KLEURLINGEN.*

10.—Ieder kleurling komende van buiten de grenzen van den Staat zal moeten voorzien zijn van een paspoort, geteekend door den zendeling onder wiens statie hij ressorteert, of door het opperhoofd van de plaats waar hij woonachtig is, of door een daartoe bevoegden ambtenaar, meldende den naam van den pashouder, de plaats zijner woning, het doel zijner reis, de plaats zijner bestemming, den tijd daartoe verleend, en het getal personen, vee en andere goederen welke hij met zich voert.

Kleurling van buiten den Staat moet een pas hebben, met vermelding van bijzonderheden.

11.—Eenig kleurling binnen de limieten van dezen Staat wonende, die bevonden zal worden zonder eerlijk middel van bestaan te zijn, en zonder paspoort van zijnen dienstheer, zoo hij in dienst is, of zonder paspoort van eenigen zendeling, landdrost, veldcornet, of vrederechter, of pas-uitreiker, het land doorgaande zal door elken inwoner moeten aangehouden en naar den veldcornet of vrederechter, of naar den landdrost gezonden worden, door wien hij zal mogen worden losgelaten, of gestraft wegens landlooperij, zooals in artikel 30 bepaald.

Kleurling woonachtig in den Staat zonder pas, die rondloopt of geen eerlijk middel van bestaan heeft, onderhevig aan apprehensie en straf.

12.—Ieder blank persoon, zonder eerlijk middel van bestaan in dezen Staat rondzwervende, zal moeten worden aangehouden en opgezonden naar den landdrost van het district

Blanke rondzwervers, zonder eerlijk middel van bestaan, onderhevig aan apprehensie en straf.

* Over de macht en jurisdictie van Resident Vrederechters zie Art. 31; en over die van Speciale Vrederechters ten opzichte van Landlooperij zie Artikels 10 en 11 van Hoofd. IX (De wet over Vrederechters.)

alwaar hij wordt aangehouden, om onderzocht te worden met betrekking tot zijne middelen van bestaan, en indien hij er geen heeft, zal de landdrost het recht hebben hem volgens artikel 30 te behandelen.

Toelage voor aanhouden en vervoeren van landloopers.

13.—Eenig persoon die een landlooper mocht aanhouden en vervoeren als in artikels 11 en 12 bepaald, zal gerechtigd zijn tot het ontvangen van eene toelage als voor transporteren van crimineele gevangenen, zooals bepaald bij artikel 5 van hoofdstuk LXXIV (Over toelagen aan zekere personen).

Handelwijze omtrent rondzwerfers in bezit van vee gevonden.

14.—Indien eenig persoon vallende onder artikels 10, 11 en 12, in bezit is gevonden van eenig getal groot of klein vee, waarvan hij aan den landdrost, resident vrederechter, of speciale vrederechter, voor wien hij ter terechtstelling wordt gebracht, geen voldoende rekenschap kan geven, zal zoodanige landdrost, resident-vrederechter, of speciale vrederechter, zulk vee in het naaste schuthok doen plaatsen.

Kennisgeving van zulk vee.

15.—De landdrost, resident-vrederechter, of speciale vrederechter zal dadelijk daarvan kennis geven in de *Gouvernements-Courant*, het vee behoorlijk beschrijvende, en verder bekend makende dat indien hetzelfde niet wordt gereclameerd binnen den tijd van twee-en-veertig dagen na datum der kennisgeving, zulk vee door den schutmeester publiek zal worden verkocht als gewoon geschut vee.

Kennisgeving door schutmeester.

16.—De schutmeester zal in overleg met de ambtenaren in de laatste twee artikels vermeld, dadelijk na ontvangst van zulk vee op de gewone wijze kennis geven in de *Gouvernements-Courant* onder een afzonderlijk hoofd "afgenomen vee" van den datum waarop zulk vee zal worden verkocht.

Verantwoording van gelden door, en belooning voor, schutmeesters.

17.—De schutmeester verantwoordt de opbrengst der verkoopingens volgens bepalingen der schutwet aan den landdrost; voor zijne zorg, moeite en oppassing, geniet hij belooning volgens tarief vastgesteld bij de schutwet, geschiedende de verkooping volgens de regelen vastgesteld bij de schutwet.* Mocht het geeigend worden voor dat de verkooping plaats vindt, zal de schutmeester eveneens de bovengemelde belooning genieten, benevens vergoeding voor de advertentie-kosten, als bepaald door de wet.**

Restitutie aan eigenaar van opgebrachte gelden.

18.—Het gerealiseerd bedrag, na aftrek der voormelde kosten, zal in de staatskas worden gestort ten einde binnen den tijd van twee jaren aan den eigenaar van het vee te worden gerestitueerd, indien hij mocht uitgevonden worden.

Kleurlingen niet zonder verlof te wonen op dorps- of Gouvernementsgronden.

19.—Geen kleurlingen zullen op gouvernements of dorpsgronden mogen wonen zonder schriftelijk verlof van den landdrost of resident-vrederechter of municipaliteit, inhoudende de namen en het getal der personen aan wie het verlof is

* Hoofdstuk CXXIV.

** Art. 28 van Hoofdstuk LXXII (Over de Administratie van des Lands Zaken en Finantien.)

toegestaan, de plaats waarop en het getal vee, rijtuigen en andere goederen welke zij bij zich hebben.

20.—Geen eigenaar van eene plaats of gedeelte eener plaats door hemzelven of een ander blank persoon bewoond, zal het recht hebben meer dan vijf hoofden van huisgezinnen van kleurlingen op elke plaats of gedeelte eener plaats aan te houden.*

Slechts 5 hoofden van huisgezinnen op door blanke bewoonde plaats toegelaten.

21.—(A). Geen eigenaar van eene plaats of gedeelte eener plaats, niet door een blanke bewoond, zal het recht hebben daarop meer dan twee hoofden van huisgezinnen van kleurlingen aan te houden.

Hoofden van huisgezinnen veroorloofd op plaats niet door blanke bewoond.

(B). Een kleurling, eigenaar eener plaats in het district Moroka niet door eenen blanke bewoond, zal het recht hebben om met toestemming van het uitvoerend gezag drie hoofden van huisgezinnen van kleurlingen aan te houden.

22.—Onder "hoofden van huisgezinnen" moeten verstaan worden, personen die een of meer vrouwen of een gezin hebben; zullende kleurlingen die boven de zestig jaren oud zijn en geene bruikbare kinderen hebben, niet als hoofden van huisgezinnen beschouwd worden.

Wat verstaan wordt door "hoofden van huisgezinnen."

23.—In elke veldcornetschap zal eene commissie van drie leden bestaan, onder de benaming van "wijks-commissie," welker leden zullen worden gekozen op de wijze zooals bepaald voor het kiezen van veldcornetten. Er zullen jaarlijks nieuwe leden worden gekozen en zullen de aftredende leden herkiesbaar zijn; ook zullen de leden alvorens in functie te treden, in handen van den landdrost den eed afleggen als bepaald bij schedule B.

Samenstelling van wijks commissies; kiezing en aftreding van leden daarvan.

24.—De leden der commissie in het laatste artikel bedoeld zullen gedurende hunnen diensttijd dezelfde bevoegdheid hebben als vrederechters om beëdigde en andere verklaringen benodigd in de volvoering hunner plichten voor zich te doen afleggen.

Leden hebben macht van vrederechters om getuigenis onder eede af te nemen.

25.—Wanneer één of meer der leden van de commissie, door verzuim, ziekte of ander toeval niet tegenwoordig kan zijn, zullen de overige leden het recht hebben één of meer leden in zijne of hunne plaats in te zweren.

Tijdelijke aanvulling van vacature in commissie.

26.—Ieder lid van de commissie, die op last van den landdrost uit is ter verrichting der plichten in dit hoofdstuk hem opgelegd, zal gerechtigd zijn tot eene belooning van een pond en tien shillings sterling per dag, door den aanzoeker te worden betaald, en welk bedrag door den landdrost kan worden verhaald bij weigering van betaling.

Belooning voor leden.

27.—In geval een eigenaar, huurder of bewoner (niet bijwoner) van eene plaats of gedeelte eener plaats, door een blank persoon bewoond, mocht vermeenen meer dienstdoen noodig te hebben dan bepaald bij artikel 20, zal hij zich tot

Hoe verlof voor meer huisgezinnen dan bovengenoemd op plaatsen kan verkregen worden.

* Zie ook Artikels 4 en 5 van Hoofdstuk XXXIV (Ter bepaling der rechten van Kleurlingen ten opzichte van Vastgoed.)

verkrijgen daarvan mogen vervoegen bij den landdrost van zijn district, die dan de commissie daargesteld bij artikel 23 zal uitzenden, om te onderzoeken en te rapporteeren over de wenschelijkheid van het al of niet toestaan van het verzoek. Indien de commissie zal rapporteeren dat de wenschelijkheid bestaat om aan het verzoek te voldoen, dan zal de landdrost hem een meerder getal kleurlingen mogen toestaan, doch in geen geval meer dan tien hoofden van huisgezinnen boven het getal in dit hoofdstuk bepaald.

Eigenaar moet kleurlingen boven veroorloofd getal verwijderen; onder boete bij gebreke daarvan.

28.—Een eigenaar, bewoner of huurder van eene plaats of gedeelte eener plaats, meer hoofden van huisgezinnen van kleurlingen aanhoudende dan bepaald bij artikel 20, of het getal hem daarboven toegestaan door den landdrost blijkens artikel 27, of boven het getal als bepaald bij artikel 21a, op onbewoonde plaatsen, zal verplicht zijn bij aanzegging door eenen bevoegden ambtenaar gedaan zoodanig meerder getal te verwijderen; bij weigering of in gebreke blijvende daaraan te voldoen, onderworpen zijn aan eene boete van niet minder dan vijftien pond sterling en niet te boven gaande vijftig pond sterling, of eene gevangenisstraf geen drie maanden te boven gaande voor de eerste overtreding; en zal hij bij eene tweede overtreding vervallen in eene boete van niet minder dan vijftig ponden sterling, en niet meer dan een honderd en vijftig ponden sterling, of gevangenisstraf geen zes maanden te boven gaande, en zal desniettemin zulke verwijdering daargesteld mogen worden door het gouvernement ten laste van den overtreder.

De boeten en straffen in dit artikel bepaald zullen, voor de eerste overtreding in het landdrosthof, en voor de tweede of volgende overtreding, in het gerechtshof van landdrost en heemraden, kunnen verhaald worden.

Helpt van boete gaat voor aanbinger.

29.—Ieder persoon, informatie gevende aan den landdrost van de aanhouding van meer kleurlingen dan bij deze afdeling bepaald zal, bij de overtuiging en veroordeeling van den overtreder, gerechtigd zijn tot de helft van de opgelegde boete.

Straf op overtredingen onder Arts. 1, 2 en 3.

30.—Elke persoon komende onder de bepalingen van artikels 10, 11 en 12, en schuldig bevonden zijnde door den landdrost, zal mogen gestraft worden met eene boete niet te boven gaande vijf pond sterling, of anders gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, niet te boven gaande drie maanden, of anders (mits geen blank persoon zijnde) onder contract geplaatst te worden als dienstbode bij den eenen of anderen blanken inwoner van den Staat voor niet langer dan een jaar, met dien verstande dat de overtreder het recht zal hebben zijnen meester te kiezen in het district waar de overtreding is begaan, en dat het contract voor den landdrost gemaakt en geregistreerd zal worden tegen den plaatselijken gewonen koers van loon.

31.—De verschillende resident-vrederechters in dezen Staat zullen jurisdictie hebben met betrekking tot eenige overtreding van eenige bepaling van deze afdeeling, met uitzondering van overtredingen der bepalingen van artikel 28.* Resident-vrederechters jurisdictie te hebben in zaken van landlooperij, enz.

32.—Het zal aan den veroordeelde vrijstaan appél of revisie aan te teekenen tegen de uitspraak van enig resident-vrederechter, overeenkomstig het voorgaand artikel, naar het landdrost en heemraden hof. Appél en revisie veroorloofd.

33.—Elk burger zal verplicht zijn om iederen persoon onder artikels 10 en 11 hierboven vermeld naar zijn paspoort te vragen, en in geval hij er geen mocht hebben, of dat hebbende buiten den inhoud mocht blijken te hebben gehandeld, of weigeren zal zulks te vertoonen of anderszins onder verdenking mocht staan, zal zulk een persoon of zulke personen moeten aangehouden en naar den vrederechter, veldcornet, of assistent-veldcornet getransporteerd worden, die het recht hebben zal gezegden persoon, bij nader onderzoek, in vrijheid te stellen of naar den landdrost te transporteeren, aan wien het recht wordt toegekend, bij onderzoek, de overtreders schuldig te verklaren aan landlooperij, en als zoodanig, volgens de voorzieningen in deze afdeeling vervat, te straffen. Verplichting van burgers om kleurlingen naar pas te vragen; en die zulks niet hebbende te apprehenderen.

34.—Voor het geval de persoon of personen onder het voorgaand artikel naar een vrederechter, veldcornet, of assistent-veldcornet gebracht, verkiesen mocht liever onder contract te worden geplaatst dan naar den landdrost te worden verzonden, zal zoodanige vrederechter, veldcornet, of assistent-veldcornet het recht hebben hem, volgens wet, onder contract te plaatsen bij zoodanigen persoon als hij verkiesen mag. Wanneer beambten onder contract kunnen plaatsnemen.

35.—Ieder landdrost, vrederechter, veldcornet, of assistent-veldcornet, zal verplicht zijn een behoorlijk register te houden van alle paspoorten en certificaten door hem van tijd tot tijd verleend, of aan hem vertoond en door hem goedgekeurd, en van alle contracten door hem gemaakt. Beambten register te houden van passen, contracten, enz.;

36.—Ieder eigenaar, bewoner of huurder van eene plaats of gedeelte eener plaats, zal verplicht zijn eene lijst te houden van alle kleurlingen die op zijne plaats wonen, alsmede van de getallen van hun vee, bestaande uit schapen, bokken, paarden, beesten enzovoorts, en die bij aanvraag aan den veldcornet of assistent-veldcornet te overhandigen, ten einde hem in staat te stellen zich te overtuigen of het getal kleurlingen en dat van hun vee met de lijst overeenstemt, en rekenschap te vorderen van zoodanig vee als hij bevinden mocht daar te zijn, boven het getal in de lijst vermeld. Eigenaars van plaatsen moeten lijst houden van kleurlingen.

37.—Indien de ambtenaren in artikel 36 vermeld mochten bevinden dat er door de kleurlingen geen voldoende rekenschap kan gegeven worden van het vee boven het getal Veeniet behoorlijk verantwoord door kleurling kan naar schut gezonden worden.

* Over de jurisdictie van Resident Vrederechters ten opzichte van Landlooperij zie ook Artikels 19 en 22 van Hoofdstuk IX (De wet over Vrederechters.)

op de lijst aangegeven in hun bezit, zullen zij het recht hebben zoodanig vee naar de schut te zenden namens het gouvernement, en zal verder worden gehandeld overeenkomstig artikel 22 van hoofdstuk CXXIV (De schutwet.)

Veldcornetten toe te zien dat geene ongeoorloofde verzamelingen van kleurlingen plaats vinden.

38.—Veldcornetten en assistent-veldcornetten zullen verplicht en gehouden zijn toe te zien, dat geene ongeoorloofde verzameling van kleurlingen in hunne wijken plaats vindt, en waar die mocht bestaan, de dadelijke verwijdering derzelve te gelasten, en bij weigering aan den landdrost van zijn district daarvan rapport te doen.

Boete voor overtredingen dezer bepalingen.

39.—Iemand zich schuldig makende aan of niet handelende overeenkomstig de bepalingen dezer afdeeling, zal onderhevig zijn aan eene boete niet te boven gaande vijf pond sterling, bij wanbetaling te worden vervangen door gevangenisstraf niet te boven gaande een maand; hiervan zijn uitgezonderd de alreeds in deze afdeeling vastgestelde strafbepalingen.

Zekere bepalingen niet toepasselijk op zekere plaatsen

40.—De bepalingen van artikels 20, 21 en 27 zijn niet van toepassing op erkende zendelings-staties noch op gronden door het gouvernement aan kleurling-hoofden en hun volk ter bewoning afgestaan, noch op publieke delverijen.

De beperkende bepalingen, omtrent kleurling-hoofden voorkomende in deze afdeeling zijn niet toepasselijk op koolmijnen door de regeering als zoodanig erkend.

Verwijdering van kleurlingen van af plaatsen van uitlandigen wier woonplaats onbekend is.

41.—In geval een eigenaar of huurder van, of recht-hebbende op, eene plaats of een gedeelte van eene plaats uitlandig is, en zijn woonplaats niet bekend is, en de bevoegde ambtenaar gevolgelijk niet in staat is aan de verplichtingen van deze afdeeling van dit hoofdstuk te voldoen, zal de landdrost van het district waarin de plaats gelegen is eene kennisgeving doen publiceeren in de *Gouvernements-Courant* den eigenaar, huurder of rechthebbende oproepende om binnen acht-en-twintig dagen aan de bepalingen van deze afdeeling te voldoen; en bij gebreke van voldoening aan zulke kennisgeving zal de landdrost den veldcornet of assistent-veldcornet gelasten de noodige verwijdering van kleurlingen te doen plaats vinden.

Alle kosten van verwijdering van kleurlingen op eene plaats zooals in dit artikel vastgesteld insluitende kosten van advertentie zooals in dit artikel bedoeld, zullen worden verhaald van de kleurlingen die worden verwijderd.

AFDEELING III.—DE UITREIKING VAN PAssEN AAN KLEURLINGEN.

Vervaardiging van pasvormen.

42.—De auditeur-generaal zal voor het vervolg een volgend aantal passen doen drukken, volgens den vorm hieraan gehecht in de schedule C, welke passen met de duplicaten ("counterfoils"), behoorlijk genummerd, in boeken van elk honderd stuks zullen ingebonden worden.

43.—De auditeur-generaal zal een voldoende getal dezer pas-boeken den thesaurier-generaal ter hand stellen, ter stempeling (indrukking) met zegels á zespenne en een shilling.

Stempeling daarvan.

44.—De thesaurier-generaal zal tegen kwitantie de landdrossen der verschillende districten voorzien met het door hen vereischt getal boeken met passen gestempeld als voormeld.

Landdrossen moeten voorzien worden daarmede.

45.—Ieder landdrost zal tegen kwitantie alle vrederechters, veldcornetten, assistent-veldcornetten en andere door den Staatspresident tot uitreiking van passen aangestelde personen voorzien met het noodige getal passen ter uitreiking aan kleurlingen.

Alsook vrederechters, assistent-veldcornetten en andere daartoe aangestelde personen.

46.—Geen veldcornet, assistent-veldcornet, of ander door den Staatspresident aangesteld persoon, handelende ambts-halve, zal een ander dan den bij deze wet voorgeschreven pas, gestempeld als voormeld, mogen uitreiken op straffe eener boete niet te boven gaande tien pond sterling, of in gebreke van betaling, tot gevangenzetting, met of zonder harden arbeid, van drie tot veertien dagen, en met verbeurte van hun ambt.

Geen andere passen moeten door hen worden uitgereikt.

47.—Geen ander persoon dan de bij deze wet daartoe aangewezen, zal aan eenigen kleurling een pas mogen uitreiken waarop de bestaande wetten zegels vorderen, op straffe eener boete niet te boven gaande tien pond sterling, of in gebreke van betaling gevangenzetting, met of zonder harden arbeid, van drie tot een-en-twintig dagen.

Geen andere personen mogen zulke passen uitreiken.

48.—De landdrossen doen verantwoording van de door hen ontvangene pas-boeken op de gewone wijze. De vrederechters, veldcornetten of assistent-veldcornetten, of andere tot uitreiking van passen aangestelde personen, doen verantwoording bij den landdrost van het district waaronder zij sorteeren, bij het einde van ieder kwartaal of zoodra zij hunne passen allen hebben uitgereikt. De landdrost zal bovendien ten eenigen tijde, als hij zulks noodig oordeelt, inzage kunnen vorderen van de aan hen uitgereikte pas-boeken en verantwoording eischen van de ontvangen gelden. Bij verzuim verantwoording te doen, als in dit artikel vermeld, vervallen genoemde personen in de straffen zooals bepaald in artikel 46 van dit hoofdstuk.

Verantwoording van Landdrossen enz.—Inzage van pasboeken door Landdrost.

49.—De bepalingen dezer afdeeling zullen alleen van toepassing zijn op passen uitgereikt aan kleurlingen komende van of gaande naar buiten 's land voor wien een pas gestempeld met een zegel van een shilling vereischt wordt; en aan kleurlingen voor hunne eigene zaken rondreizende en rōndtrekkende binnen 's lands en buiten de wijk waar zij woonachtig zijn; voor wien een pas gestempeld met een zegel van zespenne vereischt wordt.

Op welke kleurlingen deze bepalingen en toepasselijk zijn.

50.—De bij deze afdeeling daartoe aangewezen personen mogen geen getal vee in eenige pas vermelden, tenzij zij dat

Vermelding van vee.

vee hebben gezien of aan hen een certificaat van den dienstheer is vertoond, vermeldende hoeveel vee de persoon die aanzoek voor de pas doet bij zich heeft.

Pas-uitreikers
geene belooning
van kaffers aan te
nemen.

51.—De bij deze afdeeling aangewezen personen tot uitreiking van passen zullen voor hunne werkzaamheden daaraan verbonden geene belooning hoegenaamd mogen vorderen of ontvangen van of namens eenigen kleurling op straffe zooals bepaald in artikel 46.

Jurisdictie van
landdrosthof.

52.—Het landdrosthof heeft jurisdictie in alle zaken van overtreding van eenige bepaling dezer afdeeling.

Belooning voor
pas-uitreikers.

53.—Aan alle uitreikers van passen, geene landdrosten of landdrostklerken zijnde, zal bij het einde van elk kwartaal, wanneer zij van de uitreiking van passen verantwoording, zoo als bij artikel 48 bepaald, doen, tien percent. toegekend worden op het bedrag van de gedurende het kwartaal uitgereikte passen.

SCHEDULE A.

Schedule A.

DUPLICAAT.

Naam	Zegel 6d. Certificaat No. Overeenkomstig hoofd. CXXXIII van het wetboek Kantoor, 18
Woonplaats	Naam Woonplaats wijk district
Soort van vee	Soort van vee getal
Merken beschrijving	Merken en beschrijving
Waarheen	Waarheen Verleend door Certificaat-uitreiker.
Datum van uitreiking	Dit certificaat kan alleen dienen voor het vee daarin gespecificeerd.

N.B.—Van schapen en bokken boven het getal van tien zal het voldoende zijn alleen soort en getal op te geven.

SCHEDULE B.

Schedule B.

“Ik, _____, zweer, dat ik de plichten aan mijne betrekking als lid der wijk-commissie, verbonden, getrouw, onpartijdig en eerlijk zal betrachten, zonder aanzien van persoon. Zoo waarlijk helpe mij God!”

SCHEDULE C.

Pas.	Pas.	Schedule C.
No.	Kantoor	18
Naam	No.	
Waarheen	Naam	
Heeft bij zich	Waarheen	
Datum	Heeft bij zich	

Verleend door mij

N.B.—De uitreiker van passen zal verplicht zijn in de pas te vermelden, voor hoe lang dezelve is uitgereikt.

HOOFDSTUK CXXXIV.

TOT TEGENGAAN VAN DIEFSTAL VAN VELLEN,
BOKHAAR, WOL EN VOGELSTRUISVEEREN.

1.—Het zal aan iedereen in dezen Staat verboden zijn, Verhandelen van vellen van kleurlingen zonder beoorlijk briefje verboden. om van eenigen kleurling, schaaap-, bok-, beesten- of eenig ander soort van vellen te koopen, of die met hem te ruilen, dan wanneer de kleurling voorzien is van een brief van zijn dienstheer of eenigen vrederechter of veldcornet vermeldende het getal, de soort, kleur en merken der vellen aldus verkocht, welk briefje moet worden overhandigd aan den koper die het voor minstens twee maanden in zijn bezit zal houden.

2.—Het zal aan iedereen in dezen Staat verboden zijn Verhandelen van wol, enz., van kleurlingen zonder beoorlijk briefje verboden. van eenigen kleurling wol, of bokhaar, of vogelstruisveeren te koopen of te ruilen, dan wanneer de kleurling voorzien is van een brief van zijn dienstheer of eenigen vrederechter of veldcornet vermeldende het getal balen of zakken of doeken, de soort der wol, of het getal pennen der vogelstruisveeren, welk briefje zal worden overhandigd en voor minstens twee maanden in bezit blijven van den koper.

3.—Van alle vellen, wol, bokhaar en vogelstruisveeren zoodanig gekocht of geruild zal door den koper een afzonderlijk boek gehouden worden, vermeldende den naam en woonplaats van den kleurling van wien gekocht, met datum van koop en alle merken. Kooper moet boek houden van verhandeling.

4.—Eenigen vrederechter of veldcornet zal in zijne wijk of zijn dorp het recht hebben ten eenigen billijken tijde van eenigen winkelier, koper of handelaar van vellen, wol, bokhaar en vogelstruisveeren, wanneer hij aantoonst dat er grond Straf voor verzuim of weigering boek te vertoonen op aanvraag van rechthebbenden.

bestaat te veronderstellen dat eenige der verkochte en geruilde artikelen door den verkooper of verruiler gestolen werden, inzage te eischen van het bij artikel 3 voorgeschreven boek, zullende de winkeliers, koopers of handelaars van vellen, wol, bokhaar en vogelstruisveeren alsdan verplicht zijn zulke inzage toe te staan; het niet houden van zulk in artikel 3 voorgeschreven boek of eenige weigering daarvan inzage te geven onder de bepalingen van dit artikel zal worden gestraft met eene boete geen vijf pond sterling te boven gaande of bij gebreke van betaling gevangenisstraf niet te boven gaande acht dagen.

Straf voor verhandeling'snachts

5.—Niemand zal gerechtigd zijn om schaa-p-, bok-, beesten- en andere vellen, of wol, bokhaar of vogelstruisveeren van een kleurling te koopen of te ruilen gedurende den tijd van een half uur na zonsopgang en een half uur voor zonsopgang. Overtreding van deze bepaling zal worden gestraft met een boete geen tien pond sterling te boven gaande, bij wanbetaling te vervangen door gevangenzetting voor een tijd geen drie maanden te boven gaande.

Straf voor onwettig of frauduleus geven van briefje aan kleurling.

6.—Iemand daartoe niet bevoegd volgens de wet, een briefje volgens artikel 1 afgevende, of overtuigd wordende zoodanig briefje frauduleus te hebben vervaardigd of doen vervaardigen of gebruikt, zal gestraft worden met eene boete geen tien pond sterling te boven gaande of bij wanbetaling gevangenzetting geen drie maanden te boven gaande.

Briefjes worden gratis verstrekt.

7.—De briefjes in artikel 1 vermeld zullen gratis worden verstrekt.

Dithoofdstuk niet toepasselijk op grondbezittende kleurlingen.

8.—De bepalingen van dit hoofdstuk zullen niet van toepassing zijn op kleurlingen die vastgoed of grondrechten bezitten.

Straf voor overtreding van Artikels 1 en 2.

9.—Iemand overtuigd wordende dergelijke schaa-p-, bok-, beesten- of andere vellen, of wol, bokhaar, of vogelstruisveeren van eenigen kleurling gekocht of geruild te hebben, zonder dat die kleurling een brief zooals in artikel 1 vermeld aan hem afgeeft, zal onderhevig zijn aan een boete geen tien pond sterling te boven gaande, bij wanbetaling te vervangen door gevangenzetting geen maand te boven gaande.

HOOFDSTUK CXXXV.

OVER STRUISVOGELS EN HET WILD.

Op eigen grond kan men jonge struisvogels en hunne eieren nemen.

1.—Eenig eigenaar of bewoner van land zal gerechtigd wezen om eenige jonge wilde struisvogels te vangen of te doen vangen, en te houden met het doel die mak te maken, of te nemen, of te doen nemen de eieren of eenige daarvan van eenige wilde struisvogels, wanneer die zullen gevonden worden binnen de bakens zijner landerijen, niettegenstaande de voorzieningen van de hiernavolgende artikels.

2.—Eenige jonge struisvogels, zoo als in het vorig artikel bedoeld, zullen den ouderdom van twee maanden ten tijde dat zij gevangen worden niet mogen hebben bereikt. Ouderdom van zulke jonge struisvogels.

3.—De eigenaren van eenige makke of tamgemaakte struisvogels zullen hun eigendom in zulke vogels niet verliezen, indien die mochten wegloopen of op eenige wijze verloren worden, maar zullen zij integendeel beschouwd worden dezelfde rechten daarop te hebben en te behouden als op groot vee; zullende eenig persoon die eenen dergelijken makken of tammen struisvogel mocht schieten onderhevig en verplicht zijn om den eigenaar daarvan schadeloos te stellen, onaangezien eenige crimineele prosecutie welke daaruit tegen hem mocht ontstaan; zullende ieder persoon die overtuigd wordt moedwillig eenen makken struisvogel te hebben geschoten, gevangen, gekwetst, of gedood, onderworpen zijn aan eene boete van eenige som niet minder dan vijf en twintig pond sterling, en niet te boven gaande vijf-en-zeventig pond sterling voor de eerste, en niet meer dan een honderd pond sterling voor elke volgende overtreding; en eenig persoon schuldig bevonden aan overtreding van dit artikel binnen zes maanden na de overtreding, kan, tenzij de boete betaald zal zijn, in de gevangenis worden geplaatst, met of zonder harden arbeid, voor eenigen tijd niet te boven gaande zes maanden. Eigendomsrecht op zulke struisvogels; vergoeding van schade en straffen voor schieten daarvan.

4.—De eigenaar van eenigen makken of tammen struisvogel, ouder dan zes maanden, is verplicht dezelve op eene zichtbare plek te brandmerken. In geval de eigenaar zulks mocht nalaten, zal hij alle recht tot schadevergoeding zooals in het vorig artikel bepaald, verliezen. Brandmerken van zulke struisvogels verplichtend.

5.—Eenig persoon die aan den eigenaar van struisvogels, binnen de grenzen van diens plaats, schade zal veroorzaken, door zijne struisvogels met honden te jagen, als anderszins, zal onderhevig zijn aan een boete niet te boven gaande tien pond sterling of eene maand gevangenisstraf, en zal tevens verplicht zijn den eigenaar schadeloos te stellen. Schadevergoeding voor schade aan makke struisvogels.

6.—De eigenaar van tamme of makke struisvogels zal verplicht zijn dezelve in eene ingesloten omheining of kamp te houden, of indien hij zulks niet doet, ze dan ten allen tijde van eenen wachter te voorzien, en daarvoor zorg te dragen dat zij niet op of in de nabijheid der publieke wegen zich ophouden, en dat zij reizigers ongehinderd laten passeeren. In geval een eigenaar van struisvogels hierin nalatig mocht zijn, zal hij bij overtuiging alle recht tot schadevergoeding verliezen, en strafbaar zijn met eene boete van tien pond sterling. Tevens zal hij gehouden zijn alle daardoor veroorzaakte schaden te vergoeden. Behoorlijke verzorging verplichtend.

7.—De eigenaar van eenigen tammen of makken struisvogel, die schade zal aangerocht hebben op of aan het eigendom van andere personen, zal verplicht wezen zoodanige Vergoeding en taxatie van schade veroorzaakt door makke struisvogels.

schade te vergoeden, indien behoorlijk getaxeed door een veldcornet of twee onpartijdige personen. De kosten van zulke taxatie zullen bij de aangerichte schade gevoegd worden. Indien de eigenaar zich met de taxatie niet kan vereenigen als zijnde te hoog, heeft hij het recht de schade onder protest te betalen en zal de landdrost of vrederechter, naar keuze van partijen, twee personen benoemen om de schade andermaal te taxeeren, mits zoodanige tweede taxatie plaats hebbe binnen drie dagen na de eerste, en zullen de kosten in dat geval gedragen worden door de partij die in het ongelijk wordt gesteld.

Dooden van wilde struisvogels gedurende broeitijd, en vernielen van eieren verboden.

8.—Niemand mag gedurende den broeitijd, wilde struisvogels dooden, of te eeniger tijd hunne eieren wegnemen of vernielen op eene boete van vijftien pond sterling voor iedere overtreding, en bij wanbetaling eene gevangenisstraf van drie maanden.

Jagen, op wild, en wilde struisvogels, enz., zonder verlof van eigenaar verboden.

9.—Niemand mag eenig wild, als namelijk wildebeesten (ngu), blesbokken, springbokken, of andere wilde bokken, jagen of schieten of door honden laten vangen, noch mag iemand eenig wild gevogelte als daar zijn struisvogels, korhanen, faisanten, patrijzen, wilde hoenders, wilde ganzen, eenden of andere watervogels, sprinkhaanvogels en secretarisvogels, schieten of doen schieten, of op eenige andere wijze dooden of doen dooden, binnen de grenspalen van eenige plaats, zonder verlof van den eigenaar of bewoner van zoodanige plaats, onder verbeurte eener boete van niet minder dan vijf pond sterling en niet te boven gaande vijftien pond sterling, of bij wanbetaling gevangenisstraf van niet minder dan drie maanden, en niet te boven gaande zes maanden.

Jagen op Zondag verboden.

10.—Niemand mag eenig wild of wild gevogelte als voormeld, jagen, schieten, of op eenige andere wijze dooden op eenen Zondag, op verbeurte eener boete van vijf pond sterling voor elke overtreding, of bij wanbetaling eene gevangenisstraf van drie maanden.

Civiele procedure voor schade.

11.—Het zal ook elk eigenaar of bewoner eener plaats vrijstaan den overtreder of de overtreders van de bepalingen der drie laatst voorafgaande artikels, boven en behalve de boeten of straffen hierin bepaald, civiel te vervolgen wegens hem aangedane schade.

Men mag geen wild schieten dan voor eigen gebruik van vleesch.

12.—Het zal niet geoorloofd zijn aan eenig persoon om binnen dezen Staat meer springbokken, blesbokken, wildebeesten, of ander wild te dooden dan men tot gebruik van het vleesch noodig heeft; en zoo iemand voor eenig bevoegd gerechtshof kan worden overtuigd dat hij zoodanig wild heeft gedood, slechts met een oogmerk om een handel te voeren met de vellen, zal hij voor elke overtreding in eene boete van niet meer dan vijftien pond sterling vervallen; of in gebreke van betaling, in gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, geene drie maanden te boven gaande.

13.—Eenige overtreding tegen de voorzieningen in dit hoofdstuk vervat kan gebracht worden voor het hof van den landdrost van het district waarin dergelijke overtreding zal zijn geschied, welk hof voor zoo ver noodig door deze bepalingen competent daartoe wordt verklaard, zullende van de uitspraak van dat hof revisie bestaan naar het rondgaand gerechtshof, op de gewone wijze.

Terechttelling
voor overtredingen.

HOOFDSTUK CXXXVI.

OVER HET AANHOUDEN VAN HONDEN; EN DE HONDENBELASTING.

1.—Er zal eene jaarlijksche belasting geheven worden van vijf shillings op iederen hond in dezen Staat, betaalbaar door den eigenaar.

Bedrag van belasting.

2.—Ieder eigenaar of eigenares van een of meer honden is verantwoordelijk voor de schade veroorzaakt door zijn of hare hond of honden.

Verantwoordelijkheid van eigenaar voor schade.

3.—Ieder grondeigenaar, blanke huurder, of blanke bewoner eener plaats, zal gerechtigd zijn drie honden aan te houden, vrij van de belasting in artikel 1 vermeld.

Onbelaste honden.

4.—Jaarlijks, bij de invordering der hoofdbelasting van kleurlingen, zullen de veldcornetten of hunne assistenten in hunne wijken, eveneens de belasting op honden in dit hoofdstuk vastgesteld, invorderen.

Invordering.

5.—De belastinggaarders in artikel 4 vermeld, moeten voorzien zijn van kwitantieboeken, door het gouvernement te worden verschaft voor de invordering van gemelde belasting, en doen verantwoording van alle belastinggelden bij den landdrost van het district.

Kwitantieboeken voor en verantwoording door belastinggaarders.

6.—De belastinggaarders genieten, als belooning voor het invorderen, vijf-en-twintig percent van gemelde belasting.

Belooning voor dezen.

7.—De bepalingen van dit hoofdstuk zullen niet van toepassing zijn op honden in steden en dorpen.*

Steden en dorpen uitgesloten.

8.—Ieder eigenaar van honden, gevonden wordende de bepalingen van dit hoofdstuk ontduikende, zal onderhevig zijn aan de betaling eener geldboete geen vijf pond sterling te boven gaande, bij wanbetaling te vervangen door eene gevangenisstraf geen drie maanden te boven gaande.

Straf voor ontduiking van belasting

9.—In geval er honden gevonden worden op plaatsen, loopende zonder eigenaar, of waarvan de eigenaar onwillig is de belasting te betalen, zal de belastinggaarder of de eigenaar der plaats waar zoodanige honden komen aanloopen, gerechtigd zijn zoodanige honden te dooden of te doen dooden.

Dooden van onge-eigende honden enz.

* Zie Artikel 48 (o) van Hoofdstuk LXXXIV (De wet over het bestuur van steden en dorpen.)

HOOFDSTUK CXXXVII.

OVER HET UITROELJEN VAN VISCH.

Vischvangst door
ontploffbare stof-
fen verboden.

1.—Het zal aan ieder, wie hij ook zij, verboden zijn in eenige wateren, gelegen binnen deze Staat, visschen te vangen of te dooden door middel van dijnmiet of andere ontploffbare stoffen.

Strafbepalingen.

2.—Indien iemand voor eenig bevoegd gerechtshof mocht overtuigd worden van overtreding dezer wet, zal hij onderhevig zijn aan eene boete van niet minder dan een pond sterling, en niet te boven gaande tien pond sterling of bij gebreke van betaling, aan eene gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, niet te boven gaande eene maand.

Jurisdictie onder
deze wet.

3.—Alle klachten wegens overtredingen van deze wet zullen kunnen gebracht worden voor het hof van den landdrost, wien, voor zoo ver noodig, jurisdictie daartoe wordt verleend.

Schieten van visch
toegelaten.

4.—Deze wet zal niet verstaan worden toepasselijk te zijn op het schieten of jagen op visch met schietgeweer.

HOOFDSTUK CXXXVIII.

OVER DE RECHTEN VAN REIZIGERS OP PAD.*

Plaatsen: hoeverre
onderworpen aan
uitspanning, gra-
zing en drenking
van vee.

1.—Elke plaats binnen dezen Staat zal onderworpen zijn aan eene uitspanning, door den eigenaar, huurder of bewoner van zoodanige plaats te worden aangewezen en desverkiezende te worden afgebakend, waar zulks niet reeds bepaald is, alsmede het toestaan van eene gelegenheid aan eenigen publieken weg voor het grazen van vee, tot eenen afstand van vijf minuten gaans, dat is niet te boven gaande vijf honderd schreden aan de eene of andere zijde van den weg, en tot drenking van zulk vee in eenige rivier, spruit of poel, met uitzondering van gemaakte dammen, buiten eenigen gewonen waterloop of fontein, die gebruikt wordt tot bevochtiging van tuinen of landerijen. Wanneer reizigers niet op de aangewezen uitspanning verkiezen uit te spannen dan zullen zij, na bekomen goedkeuring van den eigenaar der plaats, op een ander deel der plaats mogen uitspannen, tegen betaling van een shilling per span ossen.

Drijven van los
vee; bepalingen
over.

2.—Geen los vee zal door het veld van eenige plaats mogen worden voortgedreven anders dan in of binnen tien schreden van eenen publieken weg; echter zal het geoorloofd zijn voor troepen groot vee van meer dan vijftig in een troep, of klein vee van meer dan honderd zamen, om langzaam weidende over eenige plaats te gaan, mits niet verder dan

* Zie ook Artikel 2 der Schutwet (Hoofdstuk CXXIV en Artikel 36 der omheiningwet (Hoofdstuk CXXXIII.)

bij artikel 1 is bepaald aan de zijde van eenigen publieken weg gaande, welke zijde de eigenaar of bewoner desverkiezende zal mogen doen aanwijzen, mits dat het voor zulk vee doenlijk zijn zal daar langs te gaan, en niet langer dan eenen dag te trekken op eenen afstand van drie uren te voet, en mits dat door zulk weidend voorttrekken buiten den weg geene schade worde toegebracht aan eenigen dam of water-voor, tuin of zaailand. Zulk vee zal ook niet door elkander mogen loopen met eenig ander vee, dat op zoodanige plaats mocht grazen. Bij overtreding hiervan zal de eigenaar van zoodanig vee onderworpen zijn aan zoodanige schadevergoeding als volgens wet aan den eigenaar of bewoner van den grond zal behooren te worden toegekend.

3.—Niemand zal vermogen langer op de plaats van een persoon te vertoeven dan vier-en-twintig uren buiten verlof van den eigenaar of bewoner, tenzij het hem door ongelukken, oploopping van rivieren of andere onvoorziene omstandigheden onmogelijk worde gemaakt verder voort te reizen. Bij overtreding hiervan zal zijn vee naar het schut mogen worden gezonden.

4.—De eigenaar of drijver van eenigen troep groot of klein vee zal, in geval de eigenaar of bewoner van eene plaats zulks mocht begeeren, verplicht zijn met zulk vee van den algemeenen weg af te wijken, en zoodanig trekpad te volgen als hem zal aangewezen worden, mits dat zulk trekpad niet geheel uit de richting van het doel van zulken trekker ga, of onnoodig over gebergten en moeilijke en voor het vee nadeelige streken veld, doch slechts ten doel heeft om den eigenaar van zulke plaats niet te benadeelen in eenig veld door hem voor bijzondere einden, hetzij voor ossen, paarden of lammeren gespaard. Ook zal zulke trekker moeten overnachten op zoodanige plaats als hem door den plaats-eigenaar of bewoner zal worden aangewezen. In geval van eenige overtreding, zal eene boete van niet meer dan vijf pond noch minder dan een pond sterling door eenig bevoegd gerechts-hof mogen worden opgelegd.

5.—Ten opzichte van het trekken met groote troepen vee, als in het laatst voorafgaande artikel vermeld, over dorpen en dorpsweilanden, zal het geoorloofd zijn door municipale of algemeene regulatien te voorzien.*

6.—Door groot vee, in de voorgaande artikels van dit hoofdstuk vermeld, zal worden verstaan rundvee, paarden, ezels en muilen, en door klein vee, schapen, bokken en varkens.

7.—De landdrost van elk district zal jurisdictie hebben in de beslissing van alle geschillen of overtredingen onder de voorzieningen van dit hoofdstuk vallende.

* Zie tevens Artikel 48 (w) van Hoofdstuk LXXXIV (De wet over het bestuur van steden en dorpen.)

HOOFDSTUK CXXXIX.

OVER MISDAAD TEGEN DEN STAAT.

1.—Schuldig aan misdaad tegen dezen Staat zijn:—

Schuldig aan misdaad tegen den Staat zijn die zich naar vreemde mogendheden wenden, met zeker oogmerk.

- (A). Ingezetenen die zich, zonder voorafgaand verlot van den volksraad verkregen te hebben, tot eene vreemde mogendheid of hare bewindlieden of agenten wenden, met het doel om den Staat in eenig opzicht van zijne vrijheid en onafhankelijkheid te berooven, of onder het bestuur, het gezag of den invloed van zoodanige vreemde mogendheid te brengen;
- (B). Ingezetenen die andere ingezetenen bij monde, in geschrifte, of in druk opwekken of overhalen om tot bevordering of bereiking van het voorsz. doel behulpzaam of werkzaam te zijn, of hun verzoekschriften en dergelijke tot dat einde ter teekening aanbieden;
- (C). Ingezetenen die dergelijke geschriften, gedrukte stukken en verzoekschriften, als in het vorige artikel bedoeld, vervaardigen, drukken of verspreiden.

Ingezetenen aan zulk oogmerk behulpzaam.

Ingezetenen die zekere geschriften vervaardigen, verspreiden, enz.

Schuldigen strafbaar voor hoogverraad of gekwetste majesteit.

2.—Personen, die zich schuldig maken aan een of meer der hiervoor vermelde feiten, zullen naar gelang der omstandigheden, waaronder de feiten treden zijn, schuldig zijn aan de misdaad van hoogverraad of van gekwetste majesteit, en onderworpen zijn aan de daarop bestaande straffen.

Vorige wetsbepalingen niet herroepen.

3.—Niets in de voorgaande artikelen vervat zal beschouwd worden de bestaande wetten, betreffende de in het vorige artikel vermelde misdaden, te wijzigen, af te schaffen, of te herroepen.

HOOFDSTUK CXL.

OVER MEINEED IN VERBAND MET BEËDIGDE VERKLARINGEN.

Zekere valsche verklaringen meineedig verklaard.

1.—Een ieder, die hetzij in of buiten een gerechtshof, voor eenen landdrost, landdrostklerk, vrederechter, veldcornet, of eenig ander daartoe bevoegd ambtenaar, eene verklaring onder eede aflegt of heeft afgelegd, welke verklaring bewezen zal worden valsch en in strijd met de waarheid, ter kwader trouw en met het doel om anderen te benadeelen, of zichzelf te bevoordeelen, te zijn afgelegd, zal geacht worden daardoor de misdaad van meined te hebben gepleegd en als zoodanig gestraft worden.

HOOFDSTUK CXLI.

OVER VERBERGING VAN GEBOORTE.

Misdaad van verbergen van geboorte omschreven.

1.—Ieder vrouw, die een kind ter wereld brengt, en die, door geheime begraving of op eenige andere wijze het doode lichaam van het kind uit den weg ruimende, tracht de ge-

boorte van hetzelfde te verbergen, is schuldig aan de misdaad van het verbergen der geboorte van haar kind.

2.—Deze misdaad wordt gestraft met eene geldboete niet te boven gaande twee honderd en vijftig pond sterling of met gevangenzetting, met of zonder harden arbeid, niet te boven gaande twee jaren. Straf voor de misdaad.

3.—Bij de terechtstelling van eene vrouw wegens de misdaad in artikel 1 vermeld, is het niet noodig te bewijzen of het kind vóór, bij, of na de geboorte gestorven is. Welk bewijs voldoende.

4.—Indien eene vrouw terechtgesteld wordt wegens het vermoorden van haar kind en aan de misdaad door den jury niet schuldig wordt bevonden, kan dezelve, indien daaromtrent voldoende bewijzen zijn voorgekomen, haar schuldig verklaren aan de misdaad van het verbergen der geboorte van haar kind, na hoedanige schuldigverklaring het gerechtshof de bevoegheid heeft zoodanig vonnis over haar uit te spreken als wettig kon zijn uitgesproken indien zij had terechtgestaan op de beschuldiging van die misdaad te hebben begaan. Uitspraak van jury bij terechtstelling voor kindermoord.

HOOFDSTUK CXLII.

OVER HET PUBLIEK NAAKT LOOPEN.

1.—Ieder persoon, zoowel mannelijk als vrouwelijk, die zich onbehoorlijk gekleed of ongedekt vertoont of bevindt op eene publieke weg, stad, dorp of plaats, zal, indien schuldig bevonden, voor elke overtreding onderhevig zijn aan eene geldboete de som van een pond sterling niet te boven gaande, of bij gebreke van betaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid niet te boven gaande acht dagen, zullende evenwel vrouwelijke overtreders niet onderhevig kunnen zijn aan harden arbeid. Straf voor het onbehoorlijk kleeden.

2.—De bepalingen van het vorig artikel zullen echter niet van toepassing zijn op die kleurlingen die in mijnen werken, gedurende den tijd dat zij aan het werk zijn. Niet toepasselijk in mijnwerken.

3.—Overtredingen van deze bepalingen zullen worden terechtgesteld en gestraft voor de hoven van landdrosten, van resident vrederechter of van speciale vrederechters. Jurisdictie opzich- tens en arresten wegens overtredingen.

Ieder veldcornet, assistent-veldcornet of politie-beamte zal artikel 1 overtredende personen moeten arresteren en doen terechtstaan voor een of ander der hoven hierboven genoemd.

HOOFDSTUK CXLIII.

DE WET OVER LOTERIJEN EN SWEEPSTAKES.

1.—Loterijen zullen in dezen Staat onwettig zijn.

2.—Voor de doeleinden dezer wet zullen zekere termen worden verstaan, als hierinnader in de afdelingen van dit artikel wordt bepaald:—

Loterijen onwettig verklaard. Uitleg van bewoordingen "loterij," "prijs," "inteeke- nen," "inteeke- ningsgeld," "tic- ket."

- (1). Onder 't woord "loterij" wordt inbegrepen iedere loterij, zooals dat woord gewoonlijk wordt verstaan, en ook alle zoogenoemde "sweepstakes" en meer bepaald iedere onderneming, inrichting, systeem, plan of voorwendsel waardoor eenige prijs (of prijzen) gewonnen wordt of gewonnen kan worden, of waarvan de bedoeling is, dat eenige prijs (of prijzen) zal kunnen gewonnen worden door middel van loten, dobbelsteenen of eenig ander kansbeding, hetzij dat zulke prijswinning afhangt, al dan niet, van het ontstaan van eenige toekomstige gebeurtenis niet zijnde de uitslag of het resultaat van het bezigen van zulke loten, dobbelsteenen of kansbeding voornoemd.
- (2). "Prijs" beteekent geld of eenige andere zaak, voorwerp of ding waaronder worden inbegrepen eenige landerijen, huizen, goederen, waren of eenig ander eigendom, los of vast, of eenige aanspraak te kunnen worden gemaakt op geld, of eenig recht van eigendom, bezit, gebruik, vruchtgebruik of occupatie van landerijen, huizen, goederen, waren, of ander eigendom.
- (3). Door "inteekenen" wordt verstaan het uitbetalen of overleveren aan eenigen persoon hoeookgenaamd, met of zonder de tusschenkomst van een agent, van een som geld of eenig voorwerp, zaak of ding onaan gezien of zulk voorwerp, zaak of ding eenige geldelijke waarde heeft, al dan niet, ten einde daarvoor van eenig persoon of personen hoeookgenaamd te ontvangen eenigerlei recht of het toekennen van eenigerlei recht om deel te nemen in, of om eenige kans te hebben in het verkrijgen of bekomen van eenige prijs, winst of profijt uit eenige loterij ontstaande.
- (4). "Inteekeningsgeld" beteekent het geld, voorwerp, zaak of ding waarvoor men ingeteekend heeft, en sluit in de opbrengst van zulk voorwerp, zaak of ding, indien het voor geld verkocht of van de hand gezet wordt, of het voorwerp, zaak of ding hoeookgenaamd daarvoor bij wijze van ruil of anderszins ontvangen.
- (5). "Ticket" beteekent eenig symbool, teeken, kenteeken, waarborg of lijst, of eenig ander middel waardoor voorgegeven of bedoeld wordt aan den houder van hetzelfde eenig recht of aanspraak toe te kennen om deel te nemen in, of te wedijveren voor, of te ontvangen, eenigen prijs, of zich te kunnen toeëigenen eenig belang in eenen prijs in eenige loterij.

Wat overtreding
uitmaakt.

3.—Ieder persoon zal aan overtreding van deze wet schuldig zijn die of persoonlijk of door eenen gevolmachtigde

of als zijnde de gevolmachtigde van eenigen persoon, bekend of onbekend, in dier voege moge handelen, als hieronder beschreven wordt, dat wil zeggen:—

- (A). Die eene loterij stichten of beginnen zal of eenig belang als vennoot of anderszins daarin hebben zal;
- (B). Die eene loterij bestieren of instandhouden zal of tot dat bestier of instandhouden met voorbedachten rade zal bijdragen;
- (C). Die eenig ticket of belang in een ticket in eenige loterij verkoopen of uit de hand stellen of ter koop aanbieden zal;
- (D). Die als middelman of medium van communicatie, hetzij profijtshalve of anderszins, tusschen twee personen ageert met het doel om den koop of verkoop van een ticket of tickets in eenige loterij te bevorderen of daar te stellen;
- (E). Die willens en wetens het gebruik van eenig huis of kamer of andere plaats onder zijn beheer verleent om door eenig persoon op eenige wijze te worden bezigt voor het bestier en instandhouden van eenige loterij of eenig bezigheidsdoel daaraan verbonden.

4.—Ieder persoon die schuldig zal worden gevonden aan overtreding van een der bepalingen van artikel 3 dezer wet zal onderhevig zijn aan eene boete niet te boven gaande twee honderd pond sterling of bij wanbetaling aan gevangenisstraf met of zonder harden arbeid voor eenigen tijd niet te boven gaande twaalf maanden. Straf voor overtreding.

5.—Geen uitgever, eigenaar of ander persoon met de controle en het bestier van eenig nieuwsblad of ander drukwerk belast, en geen eigenaar of ander persoon met de controle en het bestier van eenige drukpers belast, zal bij wijze van advertentie of anderszins, hetzij in zulk nieuwsblad of ander drukwerk, hetzij of eenige andere wijze, eenige kennisgeving van eene in dezen Staat of elders te houdene loterij drukken of uitgeven, of eenige informatie publiceeren omtrent de resultaten van eenige alreeds gehoudene loterij, en ieder persoon, aan overtreding van dit artikel schuldig gevonden zijnde, zal onderhevig zijn aan eene boete niet te boven gaande vijftig pond sterling, of bij wanbetaling aan gevangenisstraf met of zonder harden arbeid voor een tijdperk niet te boven gaande drie maanden, tenzij gemelde boete voor het verloop van zulk tijdperk worde betaald. Drukken en uitgeven van kennisgevingen, enz. betreffende loterijen verboden.

6.—Ieder die persoonlijk of door middel van eenigen bediende of agent, eenig biljet of ander document omtrent eenige loterij kennis of informatie gevende, hetzij bij wijze van druk of geschrifte of op eenige andere manier, verspreidt of overhandig of doet verspreiden of overhandigen, zal, na bekomene convictie, onderhevig zijn aan eene boete niet te boven gaande vijftig pond sterling voor elke daad van Verspreiden van kennisgevingen over loterijen verboden.

verspreiding of overhandiging voormeld, of bij wanbetaling aan gevangenisstraf met of zonder harden arbeid voor eenigen tijd niet te boven gaande drie maanden, tenzij gemelde boete voor het verloop van zulk tijdperk worde betaald.

Terugvordering van intekeningsgeld vervoorloofd.

7.—Het zal eenigen intekenaar voor eenige loterij vrijstaan eene actie voor een bevoegd hof in te stellen tegen den persoon of de personen met het bestier of het instandhouden van eenige loterij belast, of eenig belang in zulke loterij hebbende, of tegen eenig een zulker personen, of tegen eenig persoon die het bedrag van zijn intekeningsgeld zal hebben ontvangen, tot terugbetaling van het volle bedrag van zijn intekeningsgeld of de waarde daarvan, onverschillig of de prijzen in zulke loterij of loterijen uitgedeeld zijn al dan niet.

Prijs kan niet geëischt worden door intekenaar; kan geëischt worden van hem door Thesaurier-Generaal.

8.—Geen overdracht, aflevering of vervreemding van eenigen prijs zal door eenigen intekenaar voor eenige loterij door middel van eenig rechtsgeding kunnen worden geëischt, noch zal het transport van eenig onroerend goed als eene prijs gewonnen wettig zijn of door den registrateur van acten worden toegelaten; mits echter dat geen intekenaar die eenigen prijs gewonnen feitelijk ontvangen heeft verplicht zal zijn dezelve of derzelver waarde aan eenigen persoon terug te geven of te herstellen dan alleen aan den thesaurier-generaal van dezen Staat, die voor eenig bevoegd hof zulken prijs of de waarde daarvan zal kunnen eischen, zullende hij te dien einde een eisch op dit artikel gegrond instellen voor het verbeurd verklaren van zulken prijs of de waarde daarvan.

Personen niet bevrijd door dat loterij buitenslands wordt uitgevoerd.

9.—Geen persoon zal beschouwd worden bevrijd te zijn van verantwoordelijkheid in eenige actie, hetzij civiel of crimineel, onder eenige der bepalingen dezer wet met betrekking tot eenig daad of zaak door hem binnen dezen Staat gedaan, of tot het doen waarvan hij autorisatie en permissie verleend heeft, met betrekking tot of in verband met eenige loterij, eenvoudig op grond dat het bestier, instandhouding of bezigheid van of betreffende zulke loterij op eene plaats of op plaatsen buiten de limieten van den Staat wordt uitgevoerd.

Post- en telegraaf-beambten niet verantwoordelijk voor verzending van boodschappen ambtshalve.

10.—In geen geval hoegenaamd zal de postmeester-generaal en bestuurder van telegrafien of een zijner beambten in eenig post- of telegraaf-kantoor beschouwd worden eenige der bepalingen dezer wet te hebben overtreden, door dat hij eenigen brief of ander door de post te zenden document of eenige per telegraaf te zenden boodschap of bericht ambtshalve verzonden heeft.

Deze wet niet toepasselijk in zekere gevallen.

11.—Niets in deze wet vervat zal uitgelegd worden van toepassing te zijn op loterijen bij verdeling van vaste of losse goederen onder daartoe gerechtigde personen, of in gevallen waar geen geldelijke of andere consideratie voor de

lootjes of het daaronder te verkrijgen goed verkregen of verwacht wordt; ook zal deze wet niet van toepassing zijn op prijzen door eerlijke behendigheid gewonnen, waar die prijzen door onderlinge bijdragen van mededingers of door geschenk verkregen worden.

HOOFDSTUK CXLIV.

OVER DOBBELARIJ.

1.—Geen dobbelarij of hazardspelen zal in den Oranjevrijstaat worden toegelaten; onder verbeurte van eene boete van twintig pond sterling voor elke overtreding.

Dobbelarij en hazardspelen verboden.

HOOFDSTUK CXLV.

OVER DE MISHANDELING VAN DIEREN.*

1.—Mishandeling van dieren zal in den Staat niet geduld worden.

Mishandeling niet geduld.

2.—Onder mishandeling zal verstaan worden:—

Wat verstaan door "mishandeling."

- (A.) Het onnoodig toedienen van wreede slagen aan eenig dier hetzij om hetzelfde te leeren, om het te drijven, of uit moedwilligheid zonder redenen;
- (B.) Het inspannen en drijven, of overladen van eenig trek- of lastdier, dat ten gevolge van veel werken of slecht voedsel niet in staat is werk te verrichten;
- (C.) Het opzadelen of berijden van eenig paard dat door slechte zadels, of anderszins een zeere rug heeft, of hetwelk door slecht voedsel en veel werk in zulk eenen ellendigen toestand verkeert, dat het wreed zoude zijn om van zulk een dier te vorderen;
- (D.) Het onbehoorlijk gooijen van klippen of het slaan naar den kop of pooten van dieren, waardoor zij gewond worden;
- (E.) Het wreedaardig dooden van slachtdieren;
- (F.) Het inspannen van paarden en ezels met zeere borsten, en ossen met zeere schoften, waardoor zoodanige dieren niet in staat zijn te kunnen werken;
- (G.) Elke wreedheid aan trek- of andere dieren, hoewel niet hierin omschreven.

3.—In alle beschuldigingen onder bepalingen van dit hoofdstuk zal het aan de beoordeeling van den rechter staan of zulks geschied is uit wreedheid of moedwil, of dat hetzelfde door de omstandigheden gerechtvaardigd is, zullende de beschuldigde het recht hebben ook de getuigenis van deskundigen in te roepen.

Beoordeeling des rechters over de omstandigheden.

---

* Zie ook Art. 6, (J) van Hoofdstuk CXI (over de plichten tusschen Meesters en Diensthouders.)

Zelfverdediging
veroorloofd.

4.—Indien eenig persoon door een kwaadaardige hond of ander dier wordt aangevallen, en hij in zelfverdediging zoodanig dier mocht kwetsen of dooden, zal zulks niet beschouwd worden als mishandeling, en hij dus niet strafbaar zijn onder de bepalingen van dit hoofdstuk.

Strafbepaling.

5.—Iemand die bij vonnis van den rechter schuldig bevonden wordt aan overtreding dezer bepalingen zal worden veroordeeld tot eene boete niet te boven gaande tien ponden sterling, of bij gebreke van betaling tot gevangenisstraf niet te boven gaande drie maanden.

Jurisdictie van
landdrosthof.

6.—Alle zaken omtrent overtreding der bepalingen van dit hoofdstuk zullen door het hof van den landdrost worden behandeld.

HOOFDSTUK CXLVI.

TOT BETERE INACHTNEMING VAN DEN ZONDAG.

Handel drijven op
Zondag verboden.

1.—Het drijven van handel op Zondag is verboden in zooverre niet in termen van dit hoofdstuk of van eenige bestaande wet of wetten expresselijk toegelaten.

Openhouden van
handelshuizen op
Zondag verboden.

2.—Het zal verboden zijn op Zondag winkels- of handelshuizen open te houden of goederen of koopwaren uit te stallen tot verkoop.

Uitzonderingen.

3.—Deze wet zal niet van toepassing zijn in het geval van apothekers, hotelhouders en houders van publieke eet-zalen (restaurants); voorts zal het aan bakkers, slachters en melkverkoopers toegelaten worden respectievelijk brood, vleesch en melk te verkoopen op Zondag voor negen uur 's morgens en na vijf uur 's namiddags.

Uitleg van "han-
del."

4.—Door het woord handel wordt niet verstaan het doen of uitvoeren of het doen uitvoeren van persoonlijke werkzaamheden of diensten tegen belooning.

Straf voor over-
treding.

5.—Eenig persoon schuldig bevonden zijnde aan overtreding der bepalingen van dit hoofdstuk zal bij elke overtreding onderhevig zijn aan eene boete niet te boven gaande twintig pond sterling of bij wanbetaling aan gevangenisstraf met of zonder harden arbeid voor een tijdperk niet te boven gaande twee maanden, met dien verstande dat bij tweede of volgende overtreding de boete minstens vijf pond sterling zal moeten bedragen.

Jurisdictie van
landdrosthof.

6.—Het Landdrosthof heeft jurisdictie in alle zaken van overtreding van de bepalingen van dit hoofdstuk.

[AANHANGSEL.]

CONVENTIEN EN TRACTATEN.

CONVENTIE VAN ALIWAL.

Zijne Excellentie Sir Philip Edmond Wodehouse, Ridder Kommandeur van de Hoogst-Edele Order van het Bad, Gouverneur en Opperbevelhebber van de Kolonie de Kaap de Goede Hoop, Hooge Commissaris van Hare Britsche Majesteit voor de aangelegenheden van Zuid-Afrika, enz., enz., handelende ten behoeve van en in naam van Hare Britsche Majesteit, ter eene zijde, en

Johannes Hendrikus Brand, President van den Oranjevrijstaat, en de WelEd. heeren Mr. Hendrik Anthonie Lodewijk Hamelberg, Cornelis Janse de Villiers, Jacobus Johannes Venter en Andries Jacobus Bester, leden van den Hoog-Ed. Volksraad van den Oranjevrijstaat, aangesteld als Commissarissen en handelende ten behoeve en in den naam van den Oranjevrijstaat, ter andere zijde;

Bijeengekomen zijnde te Aliwal Noord, in de Kolonie van de Kaap de Goede Hoop, in Zuid-Afrika, ten einde te onderhandelen omtrent de hangende kwesties met betrekking tot de Basuto aangelegenheden zijn overeengekomen:—

1.—De grenslijn tusschen Basutoland, een gedeelte uitmakende van het Britsche Rijk, krachtens de proclamatie van Zijne Excellentie den Hoogen Commissaris van Hare Britsche Majesteit, d.d. 12 Maart 1868, en den Oranjevrijstaat zal onderworpen zijn aan de voorzieningen vervat in artikel 6 hiervan, en zijn als volgt:—Van de samenlooping van de Cornetspruit met de Oranjerivier, langs het midden van eerstgemelde naar het punt het naast aan Olifantsbeen; van dat punt naar Olifantsbeen; van Olifantsbeen naar het Zuidelijke punt van Langberg, langs den top van Langberg, naar deszelfs Noordwestelijk uiteinde; van daar naar het Oostelijke punt van Jammerberg naar deszelfs Noordwestelijk uiteinde; van daar door eene verlenging van dezelve, naar de Caledonrivier, langs het midden van de Caledonrivier tot waar de Putisani daarin valt; langs het midden van de Putisani tot haar oorsprong in den Drakensberg; van daar langs den Drakensberg.

Grensscheiding
van Basutoland.

Afbakening der
grenslijn.

2.—De in artikel 1 vermelde grenslijn zal afgemerkt worden en behoorlijke bakens zullen langs dezelve zonder verzuim worden opgericht, zoover als noodig geoordeeld zal worden door twee of meer commissarissen, respectievelijk te worden aangesteld door den Hoogen Commissaris en door den President van den Oranjevrijstaat, in de tegenwoordigheid van twee landmeters, die op gelijke wijze zullen aangesteld worden, en die twee gelijkkluidende schetskaarten van de gezegde grenslijn of van zoodanig gedeelte daarvan als afgemerkt zal worden, zullen maken, welke door hen en de commissarissen zullen geteekend worden, waarvan een aan den Hoogen Commissaris en een aan den President van den Oranjevrijstaat zal overhandigd worden.

Zekere Basutos
erkend als Brit-
sche onderdanen.

3.—Het gouvernement van den Oranjevrijstaat erkent hiermede de Basutos, die hun verblijf hebben aan de oostelijke zijde van de grenslijn in artikel 1 vermeld, als Britsche onderdanen.

Zekere Basutos
erkend als Oranje-
vrijstaatsche on-
derdanen.

4.—Alle inboorlingen die toegelaten zijn door, of verlof ontvangen hebben van, het gouvernement van den Oranjevrijstaat om zich te vestigen op de Vrijstaatzijde van de grenslijn in artikel 1 vermeld, worden bij deze erkend te zijn onderdanen van den Oranjevrijstaat.

Tijdelijk verblijf
van eenige Basutos
binnen Oranjevrij-
staatsch grondge-
bied.

5.—Zoodanige Basutos, niet vallende binnen de termen van artikels 4 en 7 als thans aan de westelijke zijde van de in artikel 1 vermelde grenslijn wonen, zullen toegelaten worden daar te blijven tot den 31sten dag van Juli 1869, ten einde hen in staat te stellen om hun gezaaide te oogsten en weg te voeren, en na dien dag zullen zij, tenzij het hun door het gouvernement van den Oranjevrijstaat vergund wordt te blijven, verplicht zijn het grondgebied van den gezegden Staat te verlaten. Zij die in gebreke blijven hieraan te voldoen zullen verdreven worden op zoodanige wijze als het gouvernement van den Oranjevrijstaat tot dat einde moge noodig achten.

Aangelegenheden
betreffende Molapo

6.—Op het schriftelijk verzoek van het opperhoofd Molapo aan den volksraad van den Oranjevrijstaat, voor zich zelve en zijn volk, om van hun onderdaanschap van dien Staat te worden ontslagen, en Britsche onderdanen te worden, zal de volksraad dat verzoek toestaan, waarna het land tusschen de Putisani, de Caledonrivier en den Drakensberg zal ophouden een deel uit te maken van het grondgebied van den Oranjevrijstaat en de grenslijn in artikel 1 vermeld zal, in stede van te loopen langs het midden van de Caledonrivier, tot waar de Putisani daarin valt, langs het midden van de Putisani tot haar oorsprong in de Drakensberg, en dan van daar langs den Drakensberg, daarna beschouwd worden te loopen langs het midden van de Caledonrivier tot haar oorsprong in den Drakensberg.

7.—De Fransche zendeling-station “Mequatling” en “Mabolele” worden aangehouden, en de zendingen en inboorlingen daarop wonende zullen onderworpen zijn aan zoodanige regulatie als van tijd tot tijd door het gouvernement van den Oranjevrijstaat gemaakt zullen worden voor het behoorlijk bestier daarvan, en 1,500 morgen grond of zoodanige grootere uitgestrektheid als de volksraad van gezegden Staat noodig en uitvoerbaar mocht achten, zullen aan elk van de gezegde staties toegekend worden. Het Fransche zendinggenootschap echter, of deszelfs vertegenwoordigers, zullen gerechtigd zijn om dezelve als zoodanig op te geven en dezelve te verkoopen indien zij zulks raadzaam achten.

Fransche zendingstaties.

8.—Er zal vrij personeel en commercieel verkeer zijn tusschen de blanke inwoners, in den Oranjevrijstaat aan den eenen kant, en in Basutoland aan den anderen kant wonende, onderworpen aan de wetten en regulatie nu van kracht in beide landen respectievelijk.

Commercieel verkeer van blanken wederzijds.

9.—Geene inboorlingen, in Basutoland wonende, zullen toegelaten worden om op het grondgebied van den Oranjevrijstaat te komen of daar door te gaan; en geene inboorlingen, in den Oranjevrijstaat wonende, zullen toegelaten worden om in of door Basutoland te gaan anders dan overeenkomstig zoodanige voorwaarden en regulatie als nu van kracht zijn of hierna door den volksraad van den Oranjevrijstaat, en door en in den naam van het Britsche gouvernement zullen vastgesteld worden.

Verkeer van inboorlingen beperkt door wetgeving.

10.—Het wordt door de twee contracteerende partijen bedongen, dat van beide zijden misdadigers zullen uitgeleverd worden onder de bepalingen, welke naderhand overeengekomen zullen worden tusschen de regeering van Hare Britsche Majesteit ter eene, en het gouvernement van den Oranjevrijstaat ter andere zijde, en welke het onderwerp van eene speciale overeenkomst zullen uitmaken, zoodra het bestier van Basutoland zal zijn vastgesteld.

Uitlevering van misdadigers.

11.—Het wordt tusschen de contracteerende partijen bedongen, dat de wijze waarop diefstallen van vee en ander eigendom bewezen moeten worden; de wijze waarop het spoor van gestolen vee moet gevolgd; waarop vergoeding van diefstallen moet gevraagd en verkregen worden; en alle zaken daarmede in verband staande het onderwerp van eene afzonderlijke overeenkomst van tijd tot tijd te worden aangegaan tusschen het gouvernement van Hare Britsche Majesteit en het gouvernement van den Oranjevrijstaat, of zoodanige commissarissen als door hen tot dat einde mogen worden aangesteld, zal uitmaken.

Nadere overeenkomsten betreffende bijzondere aangelegenheden.

12.—De hooge commissaris komt overeen om den eisch van den Oranjevrijstaat om vergoeding voor diefstallen gepleegd en om andere schade door de Basutos aan den Oranjevrijstaat berokkend, en den eisch van de Basutos, tot zoo-

Arbitrage over geschillen omtrent diefstallen.

danige vergoeding sinds den datum van de proclamatie van Zijne Excellentie den hoogen commissaris, waarbij de Basutos Britsche onderdanen geworden zijn, aan arbitrage te onderwerpen, in geval de volksraad van den Oranjevrijstaat zoodanige arbitrage mocht verlangen.

Arbitrage omtrent afstaan van grond

13.—Op dezelfde wijze stemt Zijne Excellentie de hooge commissaris toe in arbitrage met betrekking tot den eisch van den Oranjevrijstaat om vergoeding voor het afstaan van den grond gelegen tusschen den grenslijn, beschreven in artikel 1 van het vredetractaat tusschen den Oranjevrijstaat en het opperhoofd Moshesh, d.d. 3 April 1866, en die in artikel 1 van de tegenwoordige overeenkomst, en in het geval door artikel 6 is voorzien voor het afstaan van den grond gelegen tusschen de Putisani, de Caledonrivier en den Drakensberg.

Conventie van 23 Februari 1854 onge-effecteerd.

14.—Niets hierin vervat zal verstaan worden de conventie welke op den 23sten Februari 1854 is aangegaan tusschen Sir George Russell Clerk, specialen commissaris van Hare Britsche Majesteit en de vertegenwoordigers, afgevaardigd door de inwoners van het Oranjerivier grondgebied, of een gedeelte daarvan, van derzelve kracht te berooven of ter zijde te zetten; ook zal de proclamatie van Zijne Excellentie den hoogen commissaris d.d. 12 Maart 1868 niet gehouden worden eene schending te zijn van gezegde conventie.

Referte naar Schedule.

15.—Niets in de vorige artikelen vervat zal gehouden worden om de aanname, door den volksraad van den Oranjevrijstaat, te beletten van de voorstellen door Zijne Excellentie den hoogen commissaris aan den commissarissen op den 5den Februari 1869 gedaan, zooals dezelve vervat zijn in de schedule hieraan bijgevoegd. En indien zoodanige voorstellen door den gezegden volksraad worden aangenomen dan zullen de 1ste, 2de, 3de, 4de, 5de, 6de, 7de en 13de van de voorafgaande artikelen beschouwd worden vervallen te zijn, en de verschillende artikelen in de gezegde voorstellen vervat, zullen genomen worden als de artikels van de conventie.

Ratificatie dezer Conventie.

16.—De tegenwoordige conventie zal, onderworpen aan de ratificatie en bekrachtiging van het gouvernement van Hare Britsche Majesteit ter eene, en van het gouvernement van den Oranjevrijstaat ter andere zijde, dadelijk in werking gebracht worden, zonder te wachten op de verwisseling van de ratificatie, welke plaats zal vinden in de Kaapstad, in de Kolonie van de Kaap de Goede Hoop, binnen zes maanden van heden.

Aldus gedaan en geteekend te Aliwal Noord, in de Kolonie van de Kaap de Goede Hoop, op heden den 12den dag van Februari, in het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd negen-en-zestig.

SCHEDULE.*

1.—De grens tusschen den Oranjevrijstaat en Basutoland zal zijn, die welke erkend is van 1865. Schedule.

2.—Alle personen aan wie het gouvernement van den Oranjevrijstaat voor den 1sten April 1868, plaatsen zal toegekend of verkocht hebben, gelegen tusschen de lijn, in het vorige artikel vermeld, en die beschreven in den brief van den hoogen commissaris aan den President, van 14 April 1868, en die voldaan zullen hebben aan de koopconditien of aan de voorwaarden van de toekenning, zullen, onderworpen aan de bedingen hier naderhand vervat, grondbrieven daarvoor van het Britsche gouvernement ontvangen; al de paaienten, welke onder de koopconditien verschuldigd blijven, zullen aan den Oranjevrijstaat betaald worden.

3.—Het zal het Britsche gouvernement vrijstaan in eenig geval waarin bijzondere omstandigheden het raadzaam maken zulks te doen, om de grondbrieven terug te houden en zoodanige plaats weder in bezit te nemen, op voorwaarde van aan den kooper of concessionaris te geven eene plaats van gelijke waarde of geldelijke vergoeding.

4.—Alle plaatsen die vervallen zijn wegens het niet nakomen van de voorwaarden van verkooping, zullen aan het Britsche gouvernement komen, en eenige van zoodanige vervallen plaatsen zullen beschikbaar zijn voor de doeleinden van het voorafgaande artikel, en die plaatsen, welke niet tot zoodanig doeleinde worden aangewend, zullen verkocht worden, en uit de opbrengst daarvan zal twee-derde aan het gouvernement van den Oranjevrijstaat betaald worden.

5.—De verbintenis van personeele bewoning door den kooper of concessionaris of van zijn plaatsvervanger zal afgeschaft worden, en de recognitie voor zoodanige plaats betaalbaar, zal zijn tegen vijf pond per jaar voor elke duizend morgen.

6.—Het Britsche gouvernement zal in aanmerking van bovenstaande schikking aan het gouvernement van den Oranjevrijstaat buiten en behalve de som, ontspruitende uit de voorafgaande artikels, betalen op of voor dag
van aanstaande, de som van £50,000 sterling, en in gebreke van zoodanige betaling, en totdat zulks heeft plaats gevonden, jaarlijks een som van £3,000 sterling betalen, beginnende van den dag waarop de eerste betaling van recognitie zal vervallen in het voorgaand artikel.

P. E. WODEHOUSE.

5 Februari 1869.

---

* Niet door den Volksraad aangenomen.

TRACTAAT VAN VRIENDSCHAP, ENZ., MET DE VEREENIGDE STATEN VAN AMERIKA.

ALGEMEENE CONVENTIE VAN VRIENDSCHAP, KOOPHANDEL EN UITLEVERING TUSSENEN DE VEREENIGDE STATEN VAN AMERIKA EN DEN ORANJEVRIJSTAAT.

Aanhef.

De Vereenigde Staten van Amerika en de Oranjevrijstaat, beiden bezielde met het verlangen om de vriendschapsbanden, die zoo gelukkig bestaan tusschen de twee republieken nader aan te halen, zoowel als om door alle middelen ter hunner beschikking de handelsbetrekking van hunne respectieve burgers te vermeerderen, hebben van weerszijden besloten eene algemeene conventie van vriendschap, koophandel en uitlevering te sluiten.

Voor dit doel hebben zij aangesteld als hunne gevolmachtigden, te weten: De President van de Vereenigde Staten, Willard W. Edgcomb, speciaal agent van de Vereenigde Staten, en derzelve consul aan de Kaap de Goede Hoop, en de President van den Oranjevrijstaat, Friedrich Kaufmann Höhne, gouvernements secretaris, die, na eene wisseling van hunne respectieve geloofsbriefven, zijn overeengekomen tot de volgende artikelen:—

Burgers wederzijds gelijken voet geplaatst.

1.—De burgers van de Vereenigde Staten van Amerika en de burgers van den Oranjevrijstaat zullen worden toegelaten en behandeld op eenen voet van wederkeerige gelijkheid in de twee landen, waar zoodanige toelating en behandeling niet zal strijden met de constitutioneele of wettige voorzieningen van de contracteerende partijen. Geen geldelijke of andere lastiger conditie zal hen opgelegd worden dan op de burgers van het land waar zij wonen, noch eenige conditie welke ook, waaraan de laatste niet zullen onderworpen zijn. De vorenstaande privilegien zullen zich, evenwel, niet uitstrekken tot politieke rechten.

Burgers wederzijds vrij van militaire dienst; anderszins gelijkelijk onderworpen aan belasting en bevoorrecht.

2.—De burgers van een der twee landen, verblijfhoudende of gevestigd in het andere, zullen vrij zijn van persoonlijke militaire dienst; maar zij zullen onderhevig zijn aan de geldelijke of andere bijdragen, die mogen vereischt worden bij wege van compensatie, van burgers van het land waar zij verblijf houden, die vrijgesteld zijn van de gezegde dienst.

Geene hoogere belasting, onder welken naam ook, zal gevorderd worden van de burgers van een der twee landen, verblijfhoudende of gevestigd in het andere, dan zal worden geheven van burgers van het land waarin zij verblijf houden, noch eenige schatting, welke ook, waaraan de laatsten niet zullen onderhevig zijn.

In geval van oorlog, of van de bezitneming of occupatie van eigendom voor publieke doeleinden, zullen de burgers

van een der twee landen, verblijfhoudende of gevestigd in het andere, op een gelijken voet geplaatst worden met de burgers van het land waarin zij verblijf houden met betrekking tot schadevergoeding wegens nadeelen die zij mochten hebben geleden.

3.—De burgers van ieder der contracteerende partijen zullen de macht hebben om over hun personeel eigendom, binnen de jurisdictie van de andere, te beschikken, door verkoop, testament, donatie, of op eenige andere wijze, en hunne erfgenamen, hetzij bij testament of *ab intestato*, of hunne opvolgers, zijnde burgers van de andere partij, zullen opvolgen tot het gezegd eigendom of hetzelfde erven, en zij mogen daarvan bezit nemen, hetzij in persoon of door anderen voor hen handelende; zij mogen over hetzelfde beschikken zoo als zij mogen goeddunken, geene andere lasten betalende dan die welke de inwoners van het land, waarin het gezegde eigendom gelegen is, zullen gehouden zijn in een dergelijk geval te betalen. In de afwezigheid van zoodanigen erfgenaam, erfgenamen, of andere opvolgers, zal dezelfde zorg gedragen worden door de autoriteiten voor de bewaring van het eigendom als zoude gedragen worden voor bewaring van het eigendom van een inboorling van hetzelfde land, totdat de wettige eigenaar tijd zal gehad hebben om maatregelen te nemen zich in het bezit van hetzelfde te stellen.

Bepalingen oer
recht, vasteigen-
dom enz.

Maar in geval reël eigendom, gelegen binnen het grondgebied van een der contracteerende partijen, mocht vervallen aan een burger van de andere partij, die om reden hij een vreemdeling zijnde, niet konde worden toegelaten zulk eigendom te bezitten, zal er aan den gezegden erfgenaam of anderen opvolger zulke termen worden toegestaan als de wetten kunnen toestaan om zoodanig eigendom te verkoopen; hij zal ten alle tijde vrij zijn om de opbrengsten daarvan zonder moeijelikheden te trekken en uit te voeren, en zonder aan het gouvernement eenige andere lasten te betalen dan die welke, in een dergelijk geval, zouden worden betaald door een inwoner van het land waarin het reël eigendom moe gelegen zijn.

4.—Eenig geschil dat mocht ontstaan tusschen eischers van het eigendom eens overledenen zal worden beslist overeenkomstig de wetten en door de rechters van het land waarin het eigendom moe gelegen zijn.

Eigendom onder-
hevig aan plaatse-
lijke wetten en
rechtbanken.

5.—De contracteerende partijen geven elkander het voorrecht, om ieder in hunne respectieve Staten, consuls en vice-consuls te hebben van hunne eigene aanstelling, die dezelfde voorrechten zullen genieten als die der meest begunstigde natie.

Consuls, hunne
voorrechten en
verplichtingen.

Maar alvorens eenige consul of vice-consul als zoodanig zal ageeren, zal hij, op de gewone wijze, worden goedgekeurd door het gouvernement van het land waarin zijne functies zullen moeten worden uitgeoefend.

Hunne documen-
ten onschendbaar.

In hunne private en bezigheids-transacties, zullen consuls en vice-consuls onderworpen zijn aan dezelfde wetten en gebruiken als private individuen, burgers van de plaats waarin zij verblijf houden.

Het wordt hiermede verstaan dat in geval van vergrijp tegen de wetten, door een consul of vice-consul, het gouvernement waarvan hij zijne exequatur ontving, dezelve kan terugtrekken, hem wegzenden uit het land, of hem doen straffen overeenkomstig de wetten, aan het andere gouvernement deszelfs redenen opgevende waarom het zoo handelt.

De archieven en papieren behoorende aan de consulaten zullen onschendbaar wezen, en onder geen voorwendsel, welk ook, zal eenige magistraat of andere ambtenaar dezelve inspecteeren, insbeslag nemen, of op eenige wijze zich in dezelve mengen.

Invoerrechten beperkt.

6.—Geen der contracteerende partijen zal eenige hoogere of andere rechten heffen op den invoer, uitvoer of doorvoer van de natuurlijke of industrieele producten van het andere, dan zijn of zullen betaalbaar zijn op dezelfde artikelen, zijnde voortbrengsel van eenig ander land.

Ieder partij even bevoorrecht als andere naties.

7.—Ieder der contracteerende partijen verbindt zich hierbij geen voorrecht in koophandel te verleenen aan eenige natie dat niet onmiddellijk door de andere partij zal genoten worden.

Uitlevering van misdadigers.

8.—De Vereenigde Staten van Amerika en de Oranjevrijstaat zullen, op aanzoek gedaan door middel van hunne respectieve diplomatieke of consulaire agenten, aan het gerecht overleveren personen die, beschuldigd zijnde van de misdaden vermeld in het volgende artikel, begaan binnen de jurisdictie van de opeischende partij, eene schuilplaats zullen zoeken, of zullen worden gevonden, binnen het grondgebied van de andere: Mits, dat dit slechts zal worden gedaan wanneer de daadzaak van het begaan der misdaad zoo zal zijn bewezen om hunne apprehensie en terechtstelling te rechtvaardigen, indien de misdaad ware bedreven in het land waar de aldus beschuldigde persoon zal worden gevonden.

Misdaden voor plegen waarvan uitlevering geschiedt.

9.—Personen zullen uitgeleverd worden overeenkomstig de voorzieningen van deze conventie die zullen beschuldigd zijn met eenige der volgende misdaden, namelijk: moord (insluitende moord, vadermoord, kindermoord en vergiftiging); poging om moord te begaan; onteering, falsiteit, of de verspreiding van vervalschte papieren, brandstichting, roof met geweld, vreesaanjaging, of gewelddadigen ingang van eenig bewoond huis, zeeroof, ontvreemding door publieke ambtenaren, of door personen gehuurd of gesalarieerd, tot nadeel hunner principalen, wanneer deze misdaden onderworpen zijn aan eerlooze straffen.

Uitvoerend gezag levert uit.

10.—De uitlevering zal worden gedaan door het uitvoerend gezag van de contracteerende partijen respectievelijk.

11.—De kosten van opsluiting en aflevering, gemaakt overeenkomstig de voorgaande artikelen, zullen zijn ten laste van de partij die de aanvraag doet. Kosten van uitlevering.

12.—De voorzieningen der vorenstaande artikelen betrekkelijk de uitlevering van voortvluchtige misdadigers zullen niet toepasselijk zijn op overtredingen begaan voor den datum hiervan, noch op die van eenigen politieken aard. Politieke misdaden uitgesloten.

13.—De tegenwoordige conventie wordt gesloten voor den tijd van tien jaren van af den dag der wisseling van de ratificaties; en indien, een jaar voor de expiratie van dien tijd, geen der contracteerende partijen door eene officieele kennisgeving, deszelfs voornemen aan den anderen zal hebben aangekondigd om de werking der gezegde conventie te doen ophouden, zal dezelve bindend blijven voor twaalf maanden langer, enzoo voort, van jaar tot jaar, tot aan de expiratie van de twaalf maanden, die op eene dergelijke verklaring zullen volgen, wat ook de tijd zij waarop dezelve moge plaats hebben. Duur van deze conventie.

14.—Deze conventie zal aan beide zijden worden onderworpen aan goedkeuring en ratificaties van de respectieve competente autoriteiten, en de ratificaties zullen te Washington worden gewisseld zoo spoedig als de omstandigheden zulks zullen toelaten. In bewijs waarvan de respectieve gevolmachtigden de bovenstaande artikelen hebben geteekend, en hunne zegels daaraan hebben gehecht. Inwerkingtreding na ratificatie.

Gedaan in quadruplicaat te Bloemfontein, dezen 22sten dag van December, in het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd een-en-zeventig.

W. W. EDGCOMB, (Zegel).
F. K. HOHNE. (Zegel).

[Ratificaties gewisseld te Washington, 18 Augustus 1873; gepubliceerd bij Proclamatie, 20 December 1873.]

TRACTAAT VAN VRIENDSCHAPS-VESTIGING EN VAN KOOPHANDEL TUSSEN DEN ORANJEVRIJSTAAT EN BELGIE.

Zijne Excellentie de President van den Oranjevrijstaat van de eene zijde, en Zijne Majesteit de Koning der Belgen van de andere zijde, de betrekkingen van vriendschap en van koophandel willende ontwikkelen en bevestigen, tusschen den Oranjevrijstaat en Belgie, hebben goedge gedacht een behoort tractaat te sluiten om dit doel te bereiken, en hebben daarvoor tot hunne gevolmachtigde gezanten benoemd, te weten:— Aanhef.

Zijn Excellentie de President van den Oranjevrijstaat, den WelEdelen heer Hendrik Antonie Lodewijk Hamelberg,

consul-generaal in het koninkrijk der Nederlanden en diplomatiek agent van den Oranjevrijstaat; en Zijne Majesteit de Koning der Belgen, den Graaf d'Aspremont Lynden, minister van buitenlandsche zaken, lid van den senaat, officier van de Leopold's orde, commandeur van de Ernestine tak van Saksen, groot kruis van de orde van Leopold van Oostenrijk enz., enz., enz.;

Dewelke, na hunne volledige geloofsbrieven gewisseld te hebben en die in goede en behoorlijke vorm te zijn bevonden, de volgende artikelen zijn overeengekomen:—

Eeuwigdurende
vrede en vriend-
schap.

1.—Er zal eeuwigdurende vrede en aanhoudende vriendschap zijn tusschen den Oranjevrijstaat en het koninkrijk België en tusschen de burgers van de twee landen, zonder uitsluiting van persoon of zaken.

Vrijheid van
koophandel.

2.—Er zal wederkeerige vrijheid van koophandel tusschen den Oranjevrijstaat en het koninkrijk van België bestaan.

Wederzijdsche
bescherming van
elkanders burgers;
toegang Gerechts-
hoven.

3.—De burgers van de eene en van de andere contracteerende partij zullen in de beide landen de meest bestendige en de volmaakste bescherming voor hunne personen en hunne eigendommen genieten. Zij zullen dientengevolge een vrijen en gemakkelijken toegang tot de gerechtshoven hebben, om hunne rechten te eischen en te verdedigen in alle instantien en in alle graden van jurisdictie door de wetten vastgesteld. Zij zullen vrij zijn om in alle omstandigheden de advocaten, procureurs of agenten van elke klasse te gebruiken, die zij goedvinden om in hun naam aan te stellen. Eindelijk zullen zij, in dit opzicht, dezelfde rechten en privilegien genieten als welke aan de burgers van het meest bevoorrechte volk zijn toegestaan, en zij zullen gehouden zijn aan de voorwaarden waaraan deze laatste zijn onderworpen.

Militaire dienst en
verplichtingen.

4.—De burgers van den Oranjevrijstaat in België, en de Belgische burgers in den Oranjevrijstaat, zullen uitgesloten zijn van alle militaire dienst, hetzij in de armee, hetzij in de marine, hetzij in de militie of nationale garde, en in geen geval zullen zij belast kunnen worden op hunne roerende en onroerende goederen, met andere lasten, bepalingen, zaken of imposten dan die waaraan de burgers van het land zouden zijn onderworpen. Men is even zoo overeengekomen dat de burgers der twee landen die gevestigd zijn of zich zullen vestigen binnen het grondgebied van het ander alle voorteelen genieten zullen, die de wetten of decreten van kracht toestaan of in de toekomst toe zullen staan aan vreemde immigranten, met de verplichting de voorwaarden te vervullen in dit document opgelegd of uitgedrukt.

Vrijheid van
Godsdienst.

5.—De burgers van den Oranjevrijstaat in België en de Belgische burgers in den Oranjevrijstaat, zullen eene volkomene vrijheid van godsdienst genieten. Beiden zullen zich, wat de uitoefening van hunne goddelijke eerbewijzing betreft, aan de wetten van elk land onderwerpen.

6.—De burgers van elk der twee contracteerende partijen zullen vrijelijk binnen het grondgebied van het andere kunnen reizen of verblijven, kunnen handelen in het groot en in het klein, zooals zulks werkelijk veroorloofd is te doen of zooals het in vervolg zal zijn geoorloofd aan de burgers van het meest begunstigde volk; kunnen huren en bewonen huizen, magazijnen en winkels die zij noodig zullen hebben; koopgoederen en geldspecien vervoeren en consignaties ontvangen zoowel van het bewoonde als van vreemde landen, volgens de wetten van elk der twee landen, zonder voor deze handelingen onderworpen te zijn aan andere verplichtingen, lasten of bepalingen, als die welke zijn opgelegd aan de inboorlingen, behoudens de voorzorgen der politie die gebruikt worden ten opzichte der meest begunstigde volkeren.

Vrijheid van handelen in 't algemeen.'

Zij zullen beiden op een voet van volmaakte gelijkheid staan, vrij om in hunne koopen en verkoopen, de prijs der voorwerpen, koopmanswaren en zaken, welke ook, ingevoerd of in het land voortgebracht te bepalen, hetzij zij dezelve verkoopen in het bewoonde land of hetzij zij dezelve voor uitvoer bestemmen, zich schikkende naar de wetten en regelen van kracht.

Zij zullen dezelfde vrijheid genieten om zelve hunne zaken te bestieren, hunne verklaringen ten gerechte af te leggen of zich te doen vertegenwoordigen door personen, die zij zullen verkiezen als machthebbenden, zaakwaarnemers, vertrouwde agenten of tolken, tot den koop of verkoop van hunne goederen of koopwaren.

Eveneens zullen zij het recht hebben de bedieningen te vervullen die hun door hunne landgenooten, door vreemdelingen of door de burgers van het land zullen zijn toevertrouwd als machthebbenden, zaakwaarnemers, vertrouwde agenten of tolken, zich in alles onderwerpende aan de wetten van het land en zonder als vreemdelingen eenige vermeerdering van salaris of belooning te zullen moeten betalen.

7.—De burgers van elk der twee contracteerende partijen zullen het recht hebben binnen het grondgebied van de andere, goederen van allerlei soort te bezitten en er op dezelve wijze over te beschikken als de inwoners.

Voorrechten aangaande bezitrecht; erfzitting; schenking, enz.

De burgers van den Oranjevrijstaat zullen in België het recht genieten, natuurlijke of testamentaire nalatenschappen te ontvangen en over te dragen eveneens als de Belgen, volgens de wetten van het land, zonder ten opzichte van hunne hoedanigheid als vreemdeling onderworpen te zijn aan eenige voorafgaande lichting of impost, die niet van de inwoners in hetzelfde geval zoude gevorderd worden; wederkeerig zullen de Belgen in het geheele gebied van den Oranjevrijstaat het recht genieten om natuurlijke of testamentaire nalatenschappen te ontvangen en over te dragen eveneens als de burgers van dezen Staat volgens de wetten van het land,

zonder ten opzichte van hunne hoedanigheid als vreemdeling onderworpen te zijn aan eenige voorafgaande lichting of impost die niet in hetzelfde geval zoude verschuldigd zijn door de inwoners. Dezelfde wederkeerigheid tusschen de burgers der beide landen zal bestaan ook ten opzichte der giften onder de levenden.

Bij gelegenheid van den uitvoer van goederen, verkregen of verworven op welke wijze het ook zij, door de burgers van den Oranjevrijstaat in België, of door de Belgen in den Oranjevrijstaat, zal er op deze goederen geen enkel recht van aftrekking of van emigratie geheven worden, noch eenige belasting hoegenaamd waaraan de inboorlingen niet zouden onderworpen zijn.

De bovengenoemde vrijlating sluit niet slechts in de rechten van aftrekking die zouden kunnen ingezameld worden, door de openbare schatkist, maar gelijkelijk alle rechten van aftrekking of van emigratie waarvan de ontvangst van gewicht zoude zijn voor bijzondere personen, municipaliteiten, openbare instellingen, gemeenten, districten of broederschappen.

De voorafgaande schikkingen zijn toepasselijk op alle in de toekomst te verkrijgen erfenissen en op alle overbrenging van goederen in het algemeen, waarvan de uitvoering nog niet heeft plaats gehad.

Voorrecht van doortocht.

8.—De voorwerpen van elken aard, komende van den Oranjevrijstaat of verzonden naar den Oranjevrijstaat, zullen op hun doortocht van het Belgisch grondgebied dezelfde behandeling ontvangen die in dezelfde omstandigheden van toepassing wordt gebracht op voorwerpen komende van of bestemd naar het meest begunstigde land; wederkeerig zullen de voorwerpen van elken aard, komende van België of verzonden naar België, op hun tocht door het grondgebied van den Oranjevrijstaat de behandeling ontvangen, die in dezelfde omstandigheden van toepassing wordt gebracht op voorwerpen komende van of bestemd naar het meest begunstigde land.

Voorrechten aangaande pakhuisrecht, enz.

9.—Gedurende den tijd door de wetten der beide landen vastgesteld tot het in de bergplaatsen in bewaring houden van koopwaren, zullen er geen andere lasten opgelegd worden, als die van bewaring en in magazijn houding, op de voorwerpen ingevoerd van een der twee landen in het andere, intusschentijd dat zij vervoerd worden tot eigen verbruik of ter doortocht of wel weder uitgevoerd, en in geen geval zullen zij zwaardere pakhuisrechten betalen of aan andere formaliteiten onderworpen zijn als de voorwerpen ingevoerd van eenig ander vreemd land.

Voorrechten ten aanzien van toelasting, invoer, enz.

10.—De twee hooge contracteerende partijen komen overeen dat elke gunstvoorrecht of vrijheid van belasting die de een van hun zoude hebben toegestaan of zoude toestaan ten op-

zichte van de tollén, aan onderdanen van eenen anderen Staat, zoude verstrekt worden aan burgers van het andere land vrijwillig indien de verleening ten gunste van den anderen Staat vrijwillig is, of door middel van eene vergoeding van gelijke waarde, indien de vergunning voorwaardelijk is geweest. Geen der contracteerende partijen zal opleggen, hetzij op den invoer, hetzij op den wederuitvoer der voortbrengselen van den bodem of van de nijverheid van de andere partij, lasten verschillend of hooger dan die welke geheven zijn op den invoer of op de wederuitvoer van dergelijke koopwaren komende van eenig ander vreemd land. Geene beperking, geen verbond van invoer of van uitvoer zal plaats hebben in een wederkeerigen handel der contracteerende partijen wanneer die niet gelijkelyk uitgestrekt wordt tot alle andere volkeren.

11.—De schikkingen der artikelen 8, 9 en 10 zijn niet toepasselyk op bijzondere maatregelen die de twee landen zich voorbehouden in te stellen uit een gezondheidsoogpunt of met opzicht tot oorlogs-gebeurtenissen. Beperking van Artikelen 8, 9 en 10.

12.—De voorwerpen, van welken aard het ook zij, behoorende aan burgers van den Oranjevrijstaat of aan de Belgen die door zeeroovers genomen zouden zijn binnen de grenzen der jurisdictie van eene der beide contracteerende partijen, of in volle zeën, die zouden zijn gevoerd naar of ontdekt in de havens, rivieren, rades of baaijen onder bescherming der andere contracteerende partij, zullen teruggegeven worden aan hunne eigenaren, die zullen moeten betalen, indien zulks noodig is, de onkosten van het hernemen, te bepalen door de bevoegde gerechtshoven. Het recht van eigendom zal van te voren moeten zijn bewezen voor deze gerechtshoven en de terugeischiing moeten gedaan worden binnen verloop van een jaar, door de belanghebbende partijen, door hunne machthebbers of door de agenten van de respectieve gouvernementen. Goederen door zeeroovers genomen.

13.—Het is uitdrukkellyk overeengekomen tusschen de beiden contracteerende partijen dat, onafhankelyk van de bepalingen die voorafgaan, de diplomatieke agenten en de burgers van elke klas van een der twee Staten met vol recht in het andere land voorrechten, vrijheid van belastingen, vrijheden en vermindering van lasten zullen genieten, toegestaan of toe te staan ten gunste van het meest begunstigde volk. Voorrecht van vrijheid van belasting gelijk te staan met dat van 't meest begunstigde volk.

Hetzelfde beginsel zal toepasselyk zijn op koopwaren en voorwerpen hoegenaamd behoorende aan burgers of het gouvernement van een der beide staten en zich bevindende binnen de grenzen van de jurisdictie van de andere.

14.—Indien, door een samenloop van ongelukkige omstandigheden, verschillen tusschen de beide hooge contractee- Voorziening voor storing van vriendschaps betrekkingen.

rende partijen, eene storing in hunne vriendschaps-betrekkingen zouden veroorzaken, en indien, na het middel van eene vriendschappelijke beraadslaging te hebben uitgeput, het doel van hunne wederzijdsche begeerte niet geheel is bereikt, zal de tusschenkomst van eene derde macht die met beide partijen gelijkelyk bevriend is, ingeroepen worden met gemeenschappelijke toestemming om eene uiterste breuk te voorkomen.

Men is overeengekomen dat in geval van eene storing in de betrekkingen of van een geheele breuk, de burgers van het land van eene der hooge contracteerende partijen gevestigd of wonende in de staten van de andere, handel of eenige andere bijzondere professie uitoefenende, zullen het vermogen hebben daar te blijven, hun beroep of hunne zaken voortzettende, zonder in het genot van hunne vrijheid of van hunne goederen gestoord te worden, voor zooverre zij zich rustig gedragen en zij geen inbreuk op de wetten maken, en hunne goederen en effecten zullen niet onderhevig zijn om in beslag genomen of gegrepen te worden en zullen aan geene beslasting onderworpen zijn, die de burgers van het land niet op goederen van dezelfde soort te betalen hebben.

Bepalingen over consuls.

15.—Elke der contracteerende partijen zal de macht hebben om te benoemen tot bescherming van zijn handel consuls-generaal, consuls of vice-consuls, die op het grondgebied van de andere zullen wonen; maar alvorens in bediening te treden, zal elk consul-generaal, consul of vice-consul, benoemd in den gebruikelijken vorm, het exequatur of machtiging van het gouvernement verkrijgen, waarvoor hij de geloofsbriefen houdt, en elke der contracteerende partijen zal het recht hebben plaatsen of gedeelten van zijn grondgebied uit te zonderen waar hij niet zal goedvinden consuls-generaal, consuls of vice-consuls toe te laten; men heeft het voor het overige begrepen dat in dit opzicht de beide gouvernementen respectievelijk geene beperking hoeook genaamd zullen opleggen die niet in hun land aan alle volkeren gemeen zijn.

Zij genieten gelijke voorrechten met meest begunstigde volk.

16.—De diplomatieke agenten, consuls-generaal, consuls en vice-consuls van den Oranjevrijstaat in Belgie, zullen alle privilegien, vrijstellingen en vrijheid van belastingen genieten die de agenten van dezelfde hoedanigheid van het meest begunstigde volk genieten of zullen genieten. Het zal evenzoo zijn in den Oranjevrijstaat voor de diplomatieke agenten, consuls-generaal, consuls en vice-consuls van Belgie.

Bepalingen over de successie van overledenen.

17.—In geval van het overlijden van een burger van den Oranjevrijstaat in Belgie of van een burger van Belgie in den Oranjevrijstaat, indien er geen bekende erfgenaam of geen executeur testamentair door den overledene is aangesteld, zullen de competente plaatselijke autoriteiten de consuls of consulaire agenten van het volk waartoe de over-

ledene behoort van de omstandigheid verwittigen, opdat er onmiddellijk kennis van kunne gegeven worden aan de belanghebbende partijen.

In geval van minderjarigheid of afwezigheid van de erfgenamen of van afwezigheid van de executeuren testamentair, zullen de agenten van den consulairen dienst, te zamen met de competente plaatselijke autoriteit, het recht hebben om, overeenkomstig de wetten van hunne respectieve landen, alle daden te verrichten noodig tot het behouden en de administratie van de successie, vooral om de zegels op te leggen en op te heffen, den inventaris op te maken, de successie te administreren en te liquideeren, in een woord al de maatregelen te nemen tot bescherming der belangen van de erfgenamen, uitgezonderd het geval waar geschillen mochten ontstaan die behoorden te worden beslist door de competente gerechtshoven van het land waar de successie open is.

18.—Het tegenwoordig tractaat zal van kracht blijven gedurende zes jaren, te worden gerekend van af de bekrachtiging die plaats zal hebben te Brussel binnen verloop van zes maanden, of liever zoo spoedig mogelijk. In het geval dat geen der contracteerende partijen, twaalf maanden voor het verloop van gezegd tijdvak van zes jaren niet zijn voornemen heeft te kennen gegeven om niet dit tractaat te vernieuwen, zal dit voortduren te bestaan en verbindend te wezen gedurende nog een jaar en zoo vervolgens, tot er een jaar zal verlopen zijn sedert den dag van de opzegging gedaan door de een of ander der contracteerende partijen.

Van kracht zijn en blijven van dit tractaat.

19.—Het tegenwoordige tractaat zal worden bekrachtigd door zijne Majesteit den Koning der Belgen, zoowel als door den volksraad van den Oranjevrijstaat.

Bekrachtiging van dit tractaat.

Ten bewijze waarvan de hierbovengenoemde gevolmachtigde gezanten hetzelfde hebben geteekend en gezegeld in dubbel origineel.

Gedaan te Brussel, den eersten dag van de maand April van het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd vier-en-zeventig.

Graaf D'ASPREMONT LIJNDEN,
H. A. L. HAMELBERG.

[Ratificaties gewisseld te Brussel, 11 Augustus 1874.]

TRACTAAT VAN VRIENDSCHAP EN KOOPHANDEL MET PORTUGAL, 10DEN MAART 1867.

Zijne Majesteit de Koning van Portugal en van de Algarven, en Zijn Hoog-Edele de Staatspresident van den Oranjevrijstaat, beziend zijnde met de begeerte om de betrekkingen van vriendschap en handel tusschen hunne wederzijdsche Staten te ontwikkelen en te bevestigen, hebben besloten tot

Aanhef.

dat einde een tractaat aan te gaan en hebben tot hunne gevolmachtigden benoemd, te weten:—

Zijne Majesteit de Koning van Portugal en van de Algarven, den Burggraaf Duprat, Kommandeur van de Orden van Christus en van Onze Vrouw der Ontvangenis van Villa Vicosa, Officier van het Legioen van Eer van Frankrijk, van St. Mauritius en St. Lazarus van Italie en van Leopold van België, Zaakgelastigde voor de Zuid-Afrikaansche Republieken, Consul-Generaal, voor Portugal in Londen, enz.; en Zijn Hoog-Edele de President van den Oranjevrijstaat, den heer Hendrik Antonie Lodewijk Hamelberg, Kommandeur van de Orde van Leopold van België, Consul-Generaal van den Oranjevrijstaat in het Koninkrijk der Nederlanden en voor het aangaan van het tegenwoordige tractaat, deszelfs Diplomatieken Agent.

Eeuwigdurende
vrede en vrijheid
van handel.

Die, na elkander hunne wederzijdsche volmachten medegedeeld en dezelve in goede en behoorlijke orde bevonden te hebben, omtrent de volgende artikelen zijn overeengekomen:—

1.—Er zal eeuwigdurende vriendschap en volledige wederkeerige vrijheid van handel over de wederzijdsche grondgebieden zijn tusschen Zijne Majesteit den Koning van Portugal en zijne onderdanen ter eene zijde, en de Oranjevrijstaat en zijne burgers ter andere zijde.

Voorrecht van
handelen in't alge-
meen; laatste wils-
beschikkingen;
vrijheid van gods-
dienst; bescher-
ming; vrijheid van
gedwongenleenin-
gen.

2.—De onderdanen en burgers van elke der hooge contracteerende partijen zullen, binnen het grondgebied van de andere, vrijelijk verlof hebben de havens, rivieren en plaatsen, waar die ook mogen zijn, in welke vreemde handel thans is, of hierna zal worden toegestaan, binnen te gaan, zich daar te vestigen en te wonen, huizen en magazijnen te huren, te koopen en te bouwen; alle soorten van roerende en onroerende eigendommen te verkrijgen en te behouden; elke nijverheid of handel te drijven en dien in het groot of klein uit te oefenen, en het vervoer van koopwaren en geld te bewerkstelligen, met onderwerping aan de wetten en reglementen, in elk der wederzijdsche grondgebieden in werking. Zij zullen vrijen en gereeden toegang hebben tot de gerechtshoven ter handhaving en verdediging hunner rechten in alle graden van jurisdictie, bij de wetten vastgesteld, en zullen tot dat einde de macht hebben om advocaten, procureurs en agenten van elke soort te bezigen en zullen eindelijk in dit opzicht dezelfde rechten en voordeelen genieten, welke thans zijn of hierna zullen worden toegestaan aan de inboorlingen des lands.

Zij zullen vrijelijk beschikken over alle eigendommen, welke zij binnen de wederzijdsche grondgebieden bezitten, hetzij door schenking, verkoop, ruil, testament, of op eenige andere wijze, welke zij zullen goed achten, en hun geheele kapitaal uit het land mogen nemen.

Op gelijke wijze zullen de onderdanen en burgers van een der beide Staten, die erfgenamen of legatarissen zijn van goederen, gelegen binnen den anderen, vrijheid hebben zonder hinder in zulke goederen op te volgen, zelfs *ab intestato*; en de gezegde erfgenamen of legatarissen zullen geene andere of hoogere erfrechten betalen, dan die in gelijke gevallen door nationale onderdanen en burgers betaald worden.

Zij zullen hunne godsdienst vrijelijk uitoefenen, en te zamen vergaderen tot het houden der openbare eeredienst met derzelver wederzijdsche gebruiken, kerkhoven daar te stellen en hunne dooden begraven met de gebruikelijke plechtigheden, in alle gevallen handelende in overeenstemming met de wetten en reglementen in elk land in werking.

Zij zullen ontheven zijn van gedwongen leeningen en van elke buitengewone belasting, welke niet algemeen en bij de wet vastgesteld is, alsmede van militaire dienst ter zee en te land.

Zij zullen dezelfde bescherming van hunne personen, gezinnen, eigendommen en woningen genieten als de inboorlingen van het land.

3.—De voortbrengselen van den grond en de nijverheid der Portugeesche bezittingen in Mozambique zullen niet onderworpen zijn aan invoer- of doorvoerrechten in het grondgebied van den Oranjevrijstaat, en wederkeerig zullen de voortbrengselen van den grond en de nijverheid van dezen Staat ontheven zijn van alle invoer- en doorvoerrechten in de Portugeesche bezittingen van Mozambique.

In- en doorvoerrechten betreffende voortbrengselen van Mozambique en dezen Staat.

4.—Zijne Majesteit de Koning van Portugal en van de Algarven, begeerig zijnde om tot de ontwikkeling en bloei van den Oranjevrijstaat bij te dragen, en om zoo veel mogelijk den uitvoer van deszelfs voortbrengselen te vergemakkelijken, staat toe, dat de gezegde Staat op eenen gelijken voet met de Portugeesche provincie van Mozambique geplaatst worde en dezelfde voordeelen en gemakken als zij geniete, zoo wel ten aanzien van den uitvoer als van den invoer door de havens van deze provincie.

Deze Staat te genieten dezelfde voorrechten als Mozambique betreffende uit- en invoer.

5.—De doorvoer der voortbrengselen van den grond, en de nijverheid van den Oranjevrijstaat door het Portugeesche grondgebied der provincie van Mozambique, zoo wel als de doorvoer door het gezegde grondgebied van koopwaren van elken oorsprong of nationaliteit, ingevoerd door de baai van Lorenzo Marquez en bestemd voor den gezegden Staat, zal geheel vrij en ontheven zijn van alle rechten hoegenaamd.

Vrijedoorvoerten opzichte van Mozambique en Lorenzo Marquez.

6.—Zijne Majesteit de Koning van Portugal behoudt zich het recht voor om den invoer van wapenen en krijgshoeften te beletten, en om den doorvoer daarvan aan bijzondere reglementen te onderwerpen, doch hij verbindt zich om vrijheid van in- of doorvoer te handhaven voor de wapenen en krijgshoeften voor den Oranjevrijstaat bestemd, mits

Wapenen en krijgshoeften.

dezelve door het gouvernement van dezen Staat verzocht, en de noodige waarborgen om hunne aankomst aldaar te verzekeren, gegeven worden.

Uitvoerrechten
ter aanzien van
voortbrengselen
van dezen Staat.

7.—De voortbrengselen van den grond en de nijverheid van den Oranjevrijstaat, welke door de baai naar Lorenzo Marquez uitgevoerd mogen worden, zullen ontheven zijn van alle uitvoerrechten, zullende zij echter, even als de voortbrengselen van Portugeeschen oorsprong, zijn onderworpen aan kade-, licht- en alle andere havenrechten, welke daar vastgesteld mogen wezen.

Invoerrechten
over Lorenzo Mar-
ques.

8.—De koopwaren van elken oorsprong of nationaliteit, ingevoerd door de baai van Lorenzo Marquez en bestemd voor den Oranjevrijstaat, zullen aan een invoerrecht van 3 percent kunnen onderworpen worden. Zijne Majesteit de Koning van Portugal behoudt zich echter de bevoegdheid voor dit recht tot 6 percent te verhoogen.

Goederen onthe-
ven van inkomen-
de rechten

9.—De onderstaande koopwaren zullen van alle inkomende rechten ontheven zijn:—

Levende dieren van alle soorten;
Huiden;
Meel van tarwe, mais, gerst, rogge en haver;
Zaden;
Versche vruchten;
Groenten van alle soorten;
Steenkool en coke;
IJ's;
Guano en andere meststoffen;
Harsen;
Kalk;
Bouwstenen, met insluiting van leijen of dakstenen, dakpannen, en gebakken steenen van elke hoedanigheid;
Gereedschappen en werktuigen, machines en benodigdheden voor werkplaatsen, kunsten, landbouw en mijnen;
Ingenaaide en ingebonden boeken, in welke taal ook gedrukt;
Muziek en muziek-instrumenten;
Drukpersen en letters;
Aardrijkskundige-, land- en zeekaarten;
Voorwerpen van eenigen aard voor museums;
Exemplaren voor wetenschappelijke verzamelingen en voor verzamelingen van alle kunstwerken, niet bestemd voor handels-oogmerken;
Vreemd goud- en zilvergeld;
Portugeesch zilver- of kopergeld uit Portugeesche havens:
Schepen in elken toestand of in gebruik;
Stoomschepen;

10.—De wederuitvoer van koopwaren, ingevoerd in het tolkantoor van Lorenzo Marquez, zal daaruit geoorloofd zijn. Zoodanige koopwaren zullen ontheven zijn van alle rechten van weder uitvoer en zullen slechts zijn onderworpen aan de betaling der oplagen en kosten van entrepot en der havenrechten.

Weder uitvoer te Lorenzo Marquez.

11.—Rechten *ad valorem* zullen volgens de waarde der koopwaren op de markt van derzelve oorsprong berekend en op de volgende wijze geregeld worden.

Rechten ad valorem en arbitrage over de waarde van koopwaren.

De invoerder of uitvoerder zal bij het doen van aangifte in het tolkantoor voor de goederen, welke hij voornemens is te verzenden, eene verklaring teekenen aangaande de beschrijving en waarde der gezegde goederen voor eene som, welke hij voldoende zal achten.

De verklaring zal alle tot het heffen der rechten noodige inlichtingen inhouden.

Indien het tolkantoor de verklaarde waarde onvoldoende beschouwt, zal hetzelfde het recht hebben de goederen te behouden tegen betaling aan den invoerder of uitvoerder van de door hem verklaarde waarde binnen den tijd van vijftien dagen sedert de dagteekening der verklaring, met bijvoeging van tien percent.

Zoo echter het tolkantoor het niet dienstig acht tot eigening over te gaan, zal het de goederen kunnen doen waardeeren door deskundigen, van wie er een door den verklaarder en de andere door het hoofd van het tolkantoor zal worden benoemd, en in geval deze verschillen, zal door het hoofd van het tolkantoor voorzeggd een derde deskundige worden benoemd, die als scheidsrechter zal handelen zonder verder beroep van de eene of andere zijde.

Indien het onderzoek der deskundigen aantoont, dat de waarde der koopwaren de door den invoerder of uitvoerder verklaarde niet met tien percent te boven gaat, zal het recht geheven worden op het verklaarde bedrag.

Indien de waarde de som, welke verklaard zal zijn, met tien percent te boven gaat, zal het tolkantoor te zijner keuze de eigening toepassen of het recht heffen op de door de deskundigen bepaalde waarde. Dit recht zal onder de benaming van boete met vijf percent vermeerderd worden, indien de waardeering der deskundigen de verklaarde waarde met vijftien percent overtreft.

De kosten van onderzoek door deskundigen zullen door den verklaarder worden gedragen, indien de bij arbitrale beslissing bepaalde waarde de verklaarde waarde met tien percent te boven gaat, en in het tegenovergestelde geval zullen zij gedragen worden door het tolkantoor.

12.—De voortbrengselen van den grond en de nijverheid van Portugal en zijne overzeesche bezittingen zullen worden toegelaten in den Oranjevrijstaat; wederkeerig zullen de voort-

Portugeesche en Oranjevrijstaatsche voortbrengselen.

brenghselen van den grond en de nijverheid van den Oranje-vrijstaat worden toegelaten in Portugal en zijne overzeesche bezittingen op dezelfde voorwaarde, waarop soortgelijke voortbrenghselen der meest begunstigde natie worden toegelaten.

Bepaling over
schepen onder
Oranjevrijstaat-
sche vlag

13.—Schepen, varende onder de vlag van den Oranje-vrijstaat, zullen in elk opzicht dezelfde behandeling genieten als, en niet onderhevig zijn aan, andere of hogere rechten dan Portugeesche schepen, hetzij in de havens der provincie van Mozambique of in de havens der andere volkplantingen, of in die van het vaste land van Portugal en de nabijgelegene eilanden.

Het is evenwel verstaan, dat deze bepaling niet van toepassing zal zijn op de groote en kleine kustvaart, zoolang deze aan de nationale vlag alleen is voorbehouden.

Deelname in voor-
rechten enz. van de
meest begunstigde
natie.

14.—Alle vermindering van rechten, alle gunsten, alle voorrechten, welke eene der hooge contracteerende partijen aan de onderdanen, den handel, de voortbrenghselen van den grond, of de nijverheid of aan de vlag van eene derde mogendheid in eenig gedeelte van haar grondgebied zal toestaan, zal onmiddelijk en onvoorwaardelijk op de andere worden toegepast.

Geene der hooge contracteerende partijen zal de onderdanen, den handel of de scheepvaart van de andere onder verboden beperkingen of oplegging van belastingen plaatsen, welke niet gelijkelyk op alle andere naties toegepast worden.

Ten behoeve van Portugal wordt echter het recht voorbehouden om uitsluitend aan Brazilië bijzondere voordeelen toe te staan, waarop het gouvernement van den Oranjevrijstaat geene aanspraak zal maken als een gevolg van zijn recht in het algemeen op de behandeling op den voet der meest begunstigde natie.

Hetzelfde recht wordt door het gouvernement van den Oranjevrijstaat voorbehouden ten aanzien van de Zuid-Afrikaansche Republiek.

Aanstelling van
consulaire beamb-
ten.

15.—Iedere der hooge contracteerende partijen zal het recht hebben consuls-generaal, consuls, vice-consuls en consulaire agenten in de havens, steden en plaatsen van het grondgebied der andere aan te stellen, behoudende zij zich wederzijds het recht voor eenige plaats uit te zonderen, indien zulks dienstig geoordeeld wordt.

Dit voorbehoud zal echter niet op eene der hooge contracteerende partijen worden toegepast, tenzij het eveneens worde toegepast op alle andere naties.

De gezegde ambtenaren zullen, zoodra zij hunne acten van aanstelling aanbieden, wederkeerig worden toegelaten en erkend in overeenstemming met de regelen en vormen in de wederzijdsche landen voorgeschreven.

Het tot vrije uitoefening hunner ambtsbezigheden benooidigde exequatour zal hun kosteloos worden verleend, en op

vertoon van hetzelfde zal het hoogste gezag in de plaats hunner vestiging terstond de noodige maatregelen nemen, ten einde hen in staat te stellen de plichten van hun ambt uit te voeren en de daaraan verbondene vrijstellingen, prerogatieven, vrijdommen, eerebetooningen en voorrechten te genieten.

16.—Consuls-generaal, consuls, vice-consuls en consulaire agenten van eene der hooge contracteerende partijen zullen in het grondgebied der andere de voorrechten genieten, welke gemeenlijk aan hun ambt worden toegekend. zoo als ontheffing van militaire inkwartiering, van alle soorten van directe belastingen, zoowel personeele als op meubelen of uitgaven, gewone en buitengewone, met uitzondering echter van hen, die onderdanen of burgers zijn van het land, waarin zij zijn gevestigd, of die handel drijven of eene tak van nijverheid uitoefenen, in welke gevallen zij onderworpen zullen zijn aan dezelfde belastingen, oplagen en betalingen, waaraan andere bijzondere personen onderworpen zijn, tengevolge van hunne nationaliteit of van den handel en de nijverheid welke zij uitoefenen.

Voorrechten van consulaire beampten.

Het is verstaan, dat de belastingen, waaraan de gezegde ambtenaren onderhevig mogen zijn wegens de vaste eigendommen, welke zij bezitten in het grondgebied, waarin zij gevestigd zijn, niet in de bovenstaande vrijstelling zijn begrepen.

Boven en behalve het voorafgaande zullen de consuls-generaal, consuls, vice-consuls en consulaire agenten respectievelijk persoonlijke vrijheid genieten, uitgezonderd wegens zulke daden als de wetgeving van elk land aanduidt en straft als misdaden of overtredingen, alsmede alle vrijdommen en voorrechten, welke aan de consulaire ambtenaren der meest begunstigde natie zullen worden toegestaan.

17.—De consulaire archieven zullen onschendbaar zijn, en de plaatselijke autoriteiten zullen onder geen voorwendsel of in geen geval hoegenaamd eenige stukken, welke daarvan deel uitmaken, onderzoeken of in beslag nemen.

Consulaire archieven onschendbaar.

Deze stukken zullen steeds afgezonderd worden gehouden van de boeken of papieren betreffende den handel of de nijverheid, welke de consuls-generaal, consuls, vice-consuls, of consulaire agenten, respectievelijk zullen uitoefenen.

18.—De consuls-generaal, consuls, vice-consuls, of consulaire agenten der twee landen zullen met de autoriteiten van de plaats hunner vestiging mogen handelen en zoo noodig bij ontstentenis van eenen diplomatieken agent hunner eigene natie toegang hebben tot de hooge regeering van den Staat, waarin zij hun ambt uitoefenen, ten einde een herstel te vragen voor eenige inbreuk op de tusschen de twee landen bestaande tractaten of conventies, welke gemaakt mocht zijn door de autoriteiten of ambtenaren van den voorzegden Staat,

Macht van consulaire beampten bij inbreuk op deze conventie, enz.

of voor eenig misbruik, waarover hunne landgenooten zullen klagen, en zij zullen de bevoegdheid hebben om alle gepase middelen aan te wenden, welke zij tot verkrijging van spoedig en volledig recht noodig zullen oordeelen.

Beheer van boe-
dels wederzijds
doorconsulaire be-
ambten.

19.—Indien een onderdaan of burger van eene der hooge contracteerende partijen in het grondgebied der andere komt te overlijden, en de erfgenamen afwezig zijn, zullen de wederzijdsche consulaire ambtenaren het recht hebben den boedel te ontvangen, te beheeren en te vereffenen en de opbrengst over te maken aan degenen aan wie dezelve rechtens zal toekomen.

Van kracht blijven
van dit tractaat.

20.—Het tegenwoordige tractaat zal van kracht blijven gedurende twintig jaren, te rekenen van den datum van de uitwisseling der ratificaties. In geval geene der hooge contracteerende partijen haar voornemen om de werking van hetzelfde te doen ophouden kenbaar maakt twaalf maanden vòòr het verstrijken van het gezegde tijdperk, zal het voortgaan bindend te zijn tot het verloop van één jaar sedert den dag waarop de eene of andere der hooge contracteerende partijen het zal hebben opgezegd.

Bekrachtiging van
dit tractaat.

21.—Het tegenwoordige tractaat zal worden bekrachtigd overeenkomstig de wetten en vormen, in elk der beide landen aangenomen, en het zal in werking treden drie maanden na de uitwisseling der ratificaties.

Ter oorkonde waarvan de voorzegde gevolmachtigden het hebben geteekend en met hun zegel hebben gezegd.

Aldus gedaan te Londen, op den tienden dag van Maart, in het jaar een duizend acht honderd zes-en-zeventig.

H A L. HAMELBERG
VISCONDE DUPRAT.

TRACTAAT VAN VRIENDSCHAP EN KOOPHANDEL
TUSSCHEN DEN ORANJEVRIJSTAAT EN
NEDERLAND.

Aanhef.

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden en Zijne Excellentie de President van den Oranjevrijstaat, gelijkelijk bezielde met den wensch de banden van vriendschap die tusschen de beide landen reeds door taal en stamverwantschap bestaan, nauwer toe te halen, en de handelsbetrekkingen tusschen beide staten te verbeteren en uit te breiden, hebben besloten tot dat einde een tractaat te sluiten en hebben tot hunne gevolmachtigden benoemd, te weten:—

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden: den heer Mr. Pieter Joseph August Marie van der Does de Willebois, Kommandeur der Orde van den Nederland-

schen Leeuw, groot-officier der orde van de Eikenkroon, enz., enz., hoogstdezelfs minister van buitenlandsche zaken; en

Zijne Excellentie de President van den Oranjevrijstaat: den heer Mr. Hendrik Antonie Lodewijk Hamelberg, consul-generaal van den Oranjevrijstaat in Nederland, dewelke, na mededeeling hunner in goeden en behoorlijken vorm bevonden wederzijdsche volmachten, nopens de volgende artikelen zijn overeengekomen:—

1.—De wederzijdsche onderdanen der beide hooge contracteerende partijen zullen volkomen met de nationalen worden gelijk gesteld, vooral wat aangaat de uitoefening van den handel, der nijverheid en der beroepen, de betaling der belastingen, de uitoefening der godsdiensten, het recht om allerlei roerende en onroerende eigendommen te verkrijgen of daarover te beschikken bij koop, verkoop, schenking, ruil, laatste wilsbeschikking en erfopvolging *ab intestato*.

Gelijkstelling van elkanders burgers.

Zij zullen volkomen gelijk gesteld worden met de onderdanen, behoorende tot de meest bevoorrechte vreemde natie, voor zoo veel aangaat hunnen persoonlijken toestand onder alle andere opzichten.

Door de bovenstaande bepalingen wordt niet afgeweken van de wettelijke onderscheidingen tusschen personen van westerschen en oosterschen herkomst in de Nederlandschen bezittingen van den Oosterschen Archipel, onderscheidingen welke eveneens toepasselijk zullen zijn op onderdanen van den Oranjevrijstaat in bezittingen.

2.—De voortbrengselen van den grond en der nijverheid van het koninkrijk der Nederlanden en van zijne kolonien, van waar ook komende, en alle koopwaren zonder onderscheid van oorsprong, komende uit dat koninkrijk, of uit zijne kolonien, zullen in den Oranjevrijstaat worden toegelaten op denzelfden voet als, en zonder aan andere of hoogere rechten, hoeookgenaamd, onderworpen te zijn, dan de gelijksoortige voortbrengselen van de meest begunstigde natie.

Voortbrengselen en koop en wederzijds toegelaten gelijk met die van de meeste bevoorrechte natie.

Wederkeerig zullen de voortbrengselen van den grond en der nijverheid van den Oranjevrijstaat, van waar ook komende, en alle koopwaren zonder onderscheid van oorsprong, komende uit die gemeenebest, in de Nederlanden worden toegelaten op denzelfden voet als en zonder aan andere of hoogere rechten, hoeookgenaamd, onderworpen te zijn, dan de gelijksoortige voortbrengselen van de meest begunstigde vreemde natie.

De beide hooge contracteerende partijen waarborgen elkander insgelijks de behandeling der meest begunstigde vreemde natie voor alles wat den doorvoer en uitvoer aangaat.

Wederzijdsche
deelname in gun-
sten, vrijdommen
van meest bevoor-
deelde natie.

3.—Elke tariefvermindering, elke gunst, elke vrijdom, die eene der hooge contracteerende partijen zal toestaan aan de onderdanen, aan den handel, aan de voortbrengselen van den grond of de nijverheid eener derde mogendheid, zal onmiddellijk en onvoorwaardelijk worden uitgestrekt tot de andere dezer hooge partijen.

Geene der hooge contracteerende partijen zal, onder een dezer opzichten, de andere onderwerpen aan een verbod of wettelijke heffing, wanneer die niet te gelijktijd toegepast wordt op alle andere natien.

Voorrechten van
consulaire beam-
ten.

4.—De wederzijdsche consulaire ambtenaren zullen alle voorrechten, vrijstellingen of vrijdommen genieten, welke door de consulaire ambtenaren van denzelfden rang van de meest begunstigde natie worden genoten.

Van kracht zijn
van dit tractaat;
bekrachtiging
daarvan.

5.—Dit tractaat zal van kracht blijven gedurende tien jaren te rekenen van den dag der uitwisseling van de acten van bekrachtiging.

Bijaldien geene der beide hooge contracteerende partijen twaalf maanden voor het einde van gezegd tijdperk haar voornemen om hetzelfde te doen ophouden mocht hebben bekend gemaakt, zoo zal het tractaat van kracht blijven tot na het eindigen van een jaar, te rekenen van den dag waarop de eene of de andere der beide hooge contracteerende partijen het zal hebben opgezegd.

Dit tractaat zal bekrachtigd worden en de acten van bekrachtiging er van zullen zoodra mogelijk uitgewisseld worden te 's Gravenhage.

Ter oorkonde waarvan de wederzijdsche gevolmachtigden het geteekend en er hunne zegels op hebben gesteld.

Gedaan te 's Gravenhage, den 14 dag der maand November van het jaar onzes Heeren achtiën honderd vier-en-zeventig.

V. D. D. D. WILLEBOIS,

H. A. L. HAMELBERG.

[Ratificatien uitgewisseld te 's Gravenhage, op 20 Novem-
ber 1875]

TRACTAAT TOT WEDERKEERIGE UITLEVERING VAN MISDADIGERS TUSSCHEN DEN ORANJEVRIJ STAAT EN NEDERLAND.

Aanhef.

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden en Zijne Excellentie de President van den Oranjevrijstaat, nuttig geoordeeld hebbende de uitlevering van misdadigers bij eene overeenkomst te regelen, hebben te dien einde tot hunne gevolmachtigden benoemd, te weten:—

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden: den heer
Mr. Pieter Joseph August Marie van der Does de
Willebois, Kommandeur der Orde van den Neder-

landschen Leeuw, Groot Officier der Orde van den Eikenkroon, enz., enz., Hoogst deszelfs Minister van Buitenlandsche Zaken; en

Zijne Excellentie de President van den Oranjevrijstaat: den heer Mr. Hendrik Antonie Lodewijk Hamelberg, Consul-Generaal van den Oranjevrijstaat, in Nederland; die na elkander hunne volmachten te hebben medegedeeld, welke in goeden en behoorlijken vorm zijn bevonden, de volgende artikelen hebben vastgesteld en onderteekend:—

1.—De Koninklijke Regeering der Nederlanden en de regeering van de Oranjevrijstaat, verbinden zich, in de gevallen en volgens de vormen bij de volgende artikelen vastgesteld, met uitzondering hunner onderdanen, wederkeerig aan elkander uit te leveren de personen, welke krachtens een arrest, een vonnis of een bevel van gevangenneming, afkomstig van de rechtbanken van dat der beide landen, tegen welks wetten de feiten zullen zijn begaan, veroordeeld, in staat van beschuldiging gesteld of beklaagd zijn ter zake van een der misdaden of wanbedrijven bij artikel 2 vermeld.

Overeenkomst tot uitlevering.

Onder de benaming van onderdanen zijn, wat de toepassing dezer overeenkomst betreft, begrepen de vreemdelingen, die volgens de wetten des lands, aan hetwelk de uitlevering wordt aangevraagd, met de onderdanen zijn gelijk gesteld, alsmede de vreemdelingen die zich in het land gevestigd hebben, en die gehuwd zijn of gehuwd geweest zijn met eene vrouw des lands, uit welke zij een kind of kinderen hebben, in het land geboren.

2.—De uitlevering zal alleen plaats hebben, in geval van veroordeeling, beschuldiging, of vervolging ter zake van een der volgende misdaden of wanbedrijven, buiten het grondgebied gepleegd der partij, aan welke de uitlevering wordt aangevraagd:—

Misdaden terzake waarvan uitlevering geschiedt.

- (i). Moord, vergiftiging, vadermoord, kindermoord, moedwillige manslag;
- (ii). Verkrachting;
- (iii). Brandstichting;
- (iv). Valschheid in geschriften, daaronder begrepen het namaken van bankbiljetten, van muntpapier en van openbare schuldbrieven;
- (v). Het vervaardigen van valsche munt, muntschennis. het desbewust, in omloop brengen van valsche munt,
- (vi). Valsch getuigenis;
- (vii). Diefstal met verzwarende omstandigheden, daaronder begrepen alle diefstallen, welke de wederzijdsche wetgevingen niet als eenvoudigen diefstal beschouwen; onverschillig of daartegen lijf- of onteerende straffen dan wel slechts correctionelee straffen zijn bedreigd:

(VIII). Oplichting, knevelarij, omkoopning van openbare ambtenaren, ontvreemding of verduistering, gepleegd door openbare ambtenaren, met bewaring of ontvangsten belast;

(IX). Bedriegelijke bankbreuk.

3.—De uitlevering zal geen plaats hebben:—

(I). Wanneer de aanvraag daartoe geschiedt op grond van dezelfde misdaad of hetzelfde wanbedrijf, ter zake waarvan de opgeëischte persoon zijn straf ondergaat, of reeds ondergaan heeft, of waarvan hij vrijgesproken of van rechtsvervolging is ontslagen in het land aan 't welk de uitlevering wordt aangevraagd.

(II). Indien de vervolging, of de straf verjaard is, volgens de wetten des lands, aan 't welk de uitlevering wordt aangevraagd.

Wanneer uitlevering niet plaats vindt.

Uitstel van uitlevering wegens crimineele of civiele procedures.

4.—Indien de opgeëischte persoon vervolgd wordt of zich in hechtenis bevindt wegens eene andere misdaad of wanbedrijf, gepleegd tegen de wetten van het land waaraan de uitlevering wordt aangevraagd, zal zijne uitlevering worden uitgesteld totdat hij vrijgesproken of van rechtsvervolging ontslagen zij, of zijne straf hebbe ondergaan.

Indien hij wegens schulden gegijzeld is, krachtens eene veroordeeling voor de aanvraag tot uitlevering uitgesproken, zal deze insgelijks worden uitgesteld tot zijne invrijheidstelling.

Politieke misdaden en misdrijven uitgesloten.

5.—De staatkundige misdaden en wanbedrijven zijn van de tegenwoordige overeenkomst uitgesloten. Er wordt uitdrukkelijk bedongen, dat de persoon, wiens uitlevering zal zijn toegestaan, in geen geval zal kunnen worden vervolgd of gestraft wegens een politiek misdrijf gepleegd voor zijne uitlevering noch voor eenig feit met zoodanig misdrijf samenhangende.

Met betrekking tot de toepassing van dit artikel is verstaan, dat niet als staatkundig misdrijf, noch als daad met zoodanig misdrijf samenhangende, zal worden aangemerkt de aanslag tegen den persoon van eenen vreemden soeverein of tegen de leden zijner familie, noch ook de aanslag tegen den persoon van het hoofd eener republiek, wanneer die aanslag bestaat in moord, vergiftiging, of moedwilligen doodslag.

Aanvraag tot uitlevering, hoe te geschieden.

6.—De uitlevering zal worden aangevraagd van regeering tot regeering, en alleen toegestaan worden op vertoon van het oorspronkelijke of van een authentiek afschrift van het vonnis of van het arrest van veroordeeling, of van in staat van beschuldigingstelling, of van het bevel van gevangenneming, afgegeven in de vormen, voorgeschreven door de wetgeving des lands, hetwelk de aanvraag doet, en aanwijzende de misdaad of het wanbedrijf, waarvan sprake is, en de daarop toepasselijke strafbepaling.

7.—De voorwerpen, in het bezit gevonden van de opge- Overgave van voorwerpen gevonden in bezit van opgeëischten persoon.
eischten persoon, zullen, indien de bevoegde macht van den Staat, aan welken de uitlevering wordt aangevraagd, de overgave daarvan heeft bevolen, worden overgegeven op het oogenblik, waarop de uitlevering zal plaats hebben.

8.—Wanneer, bij eene vervolging tot straf, een der regeer- Rogatoire commissies tot verhoor van getuigen.
ringen het hooren van getuigen, in den anderen Staat woonachtig, zal noodig oordeelen, zal daartoe een rogatoire commissie door de eene regeering aan de andere worden gezonden, en aan deze gevolg gegeven worden met inachtneming der wetten van het land waar de getuigen moeten gehoord worden.

9.—De wederzijdsche regeeringen doen, over en weder, af- Bepaling over kosten.
stand van alle terugvordering betreffende de terugbetaling der kosten van onderhoud, vervoer en andere, die, binnen de grenzen van haar wederzijdsch grondgebied, zouden kunnen ontstaan uit de uitlevering der beklagden, beschuldigten of veroordeelden, alsmede van die, voortvloeiende uit de tenuitvoerlegging van rogatoire commissien. De kosten van onderhoud en vervoer der beklagden, beschuldigten of veroordeelden op het grondgebied der tusschenliggende staten, komen ten laste van den aanvragenden Staat.

De uit te leveren persoon zal gebracht worden naar de haven, die den consulaire agent van den opeischenden Staat zal aanwijzen, en op kosten van die regeering worden ingescheept.

10.—Door de bovenstaande bepalingen wordt wederzijds Wetten over uitlevering ongeaffecteerd.
geene verandering teweeggebracht in de wetten der beide landen, die de regeling van den loop der uitlevering ten onderwerp hebben of zullen hebben.

11.—De tegenwoordige overeenkomst zal eerst in werking Bekrachtiging en voortduur van deze overeenkomst.
treden, te rekenen van den twintigsten dag na hare afkondiging in de vormen voorgeschreven bij de wetten der beide landen.

Zij zal van kracht blijven tot zes maanden nadat van de zijde van een der beide regeeringen het tegendeel zal zijn verklaard.

Zij zal bekrachtigd worden, en de bekrachtigingen er van zullen zoodra mogelijk uitgewisseld worden te 's Gravenhage.

Ten blijke waarvan de wederzijdsche gevolmachtigden de tegenwoordige overeenkomst hebben ondertekend en van hun zegel voorzien.

Gedaan te 's Gravenhage, den veertienden dag der maand November van het jaar onzes Heeren achttien honderd vier-en-zeventig.

V. D. D. D. WILLEBOIS,
H. A. L. HAMELBERG.

[Ratificatien uitgewisseld te 's Gravenhage, op 20 November 1875.]

MEMORANDUM VAN OVEREENKOMST TUSSCHEN
GRAAF CARNARVON EN ZIJN HOOG-EDELE
PRESIDENT BRAND.

LONDEN, 13 JULI 1876.

Aanhef.

Memorandum van overeenkomst tusschen den Hoog Welgeb. Graaf Carnarvon, Harer Majesteits Staatssecretaris voor de Kolonien, vertegenwoordigende Harer Majesteits Gouvernement, en Zijn Hoog-Edele President Brand voor den Oranjevrijstaat, die te zamen zijn gekomen en na volle onderlinge mededeelingen, met het doel om tot eene schikking te komen betrekkelijk de grenslijn tusschen den Britschen en Oranjevrijstaatschen grond, en omtrent de som die door Harer Majesteits Gouvernement aan den Oranjevrijstaat zal betaald worden tot geheele afdoening van alle aanspraken betrekkelijk de Diamantvelden en de quæstie van Souvereiniteit over de gronden tot hertoe in dispuut, komen bij deze overeen als volgt:

Grenslijn tusschen
Oranjevrijstaat en
Griqualand West.

1.—De grenslijn zal hierna bekend zijn en erkend worden (onderworpen aan de voorzieningen in paragraaf No. 2) door een lijn van Rama (de fontein) getrokken over Davids Graf (dicht boven den samenloop van Riet- en Modderrivier), naar het baken dat op Tarentaalkop staat (en gemerkt door De Villiers, op de kaart waarnaar later verwezen zal worden), van daar in een rechte lijn met rechten hoek naar de lijn van Davids Graf naar den top van Platberg, en van het punt waar de twee lijnen elkaar ontmoeten naar den top van Platberg, van daar in een rechte lijn naar het punt gemerkt G op gezegde kaart aan Vaalrivier, insluitende den geheelen grond bekend als de Diamantvelden.

Zekere plaatsen
uitgesloten.

2.—De gegevene grenslijn zal zoo getrokken worden, dat de plaats aan Gideon Joubert toebehoorende, binnen den Vrijstaatschen grond zal vallen, alsook de vier plaatsen, geoccupeerd door Commandant Dolf Erasmus volgens de grenslijnen van genoemde plaatsen, als geregistreerd in het registratiekantoor te Bloemfontein, op den 27sten October 1871, en door onderzoek bekrachtigd en gecertificeerd, en door het oprichten van bakens door twee bevoegde personen, goedgekeurd door den Hoog Welgeb. Graaf Carnarvon en Zijn Hoog-Edele President Brand.

Kaart en bakens.

3.—De kaart nu in handen van den Hoog Welgeb. Graaf Carnarvon, geteekend door den heer Josias de Villiers, van den Vrijstaat, en in duplo geteekend door den Hoog Welgeboren Graaf Carnarvon en Zijn Hoog-Edele President Brand, toont de grenslijn aan, als hierin uitgelegd.

Doch hieronder wordt verstaan, dat deze kaart moet bekrachtigd en goedgekeurd worden op de plaats zelve door de bevoegde personen, hierin bedoeld, die de grenslijn door bakens zullen duidelijk maken, en twee kopiën zullen maken

van de kaart, en die teekenen—welk werk voltooid moet worden binnen zes maanden tenzij door onvoorziene omstandigheden verhinderd, of indien mogelijk vroeger.

4.—Het bedrag te betalen door Harer Majesteits Gouvernement bij de behoorlijke vervulling en de uitvoering van de bijzonderheden dezer overeenkomst, wordt bij deze bepaald op de som van negentig duizend pond sterling (£90,000), betaalbaar als volgt: twintig duizend pond (£20,000), betaalbaar te Bloemfontein bij de voltooiing van de opmeting en de schikking van de grenslijnen door bakens, in wissels door den thesaurier van den Oranjevrijstaat getrokken op Harer Majesteits Gouvernement te Londen, op 60 dagen zicht, en de overige zeventig duizend pond (£70,000) in wissels, even goed als kontant te Londen, zoodra de verwisseling van documenten daar heeft plaats gehad.

5.—De Hoog Welgeboren Graaf Carnarvon en Zijn Hoog-Edele President Brand drukken bij deze hunne hartelijke vol-doening uit over de bovenstaande schikking als eene rechtvaardige en billijke overeenkomst, die in al de kwestien hierin vermeld, en tot hiertoe in dispuut, voorziet; en daar alle gronden van geschillen nu uit den weg zijn geruimd, komen de Hoog Welgeboren Graaf Carnarvon en Zijn Hoog-Edele President Brand, voor zichzelf en voor Harer Majesteits Gouvernement, en voor den Oranjevrijstaat, overeen om door vriendschappelijke samenwerking, alles aan te wenden, wat de algemeene belangen van hunne Staten respectievelijk kan bevorderen.

(Get.) CARNARVON,

(Get.) J. H. BRAND.

LONDEN, 13 JULI 1876.

Verder memorandum van overeenkomst tusschen den Hoog Welgeboren heer den Graaf Carnarvon, voor Harer Majesteits Gouvernement, en President Brand ten behoeve van den Oranjevrijstaat, respectievelijk.

Daar de quæstien tusschen Harer Majesteits Gouvernement en den Oranjevrijstaat heden geschikt zijn, zooals voorgesteld in het memorandum van overeenkomst waaraan dit gehecht is.

De hoog welgeboren Graaf Carnarvon heeft aan President Brand voorgesteld, als een verder blijk van zijne goede gevoelens jegens den Oranjevrijstaat, en van zijne begeerte voor diens stoffelijken voorspoed dat, indien binnen vijf jaren van af dezen datum, de Oranjevrijstaat een spoorweg zal leggen in verband met den Natalschen spoorweg of eenigen spoorweg, welke de Kaapkolonie moge aanleggen, dat en in dit geval zal Harer Majesteits Gouvernement aan den Oranje-

Bedrag betaalbaar door Britsche Regeering.

Overeenkomst beweerd billijk en rechtvaardig te zijn.

Aanhet.

Bedrag toegestaan voor spoorweg, indien aangelegd.

vrijstaat betalen de som van £15,000, zonder eenige verdere conditie, dan dat dit bedrag, aldus betaalbaar, moet gebruikt worden tot het leggen van den spoorweg waarop bedoeld wordt, binnen het gebied van den Oranjevrijstaat. En President Brand in dit aanbod ten volle de vriendschappelijke gezindheid van Harer Majesteits gouvernement jegens den Oranjevrijstaat erkennende, maar gevoelende, dat hij niet geautoriseerd is om in deze te beslissen, daar het behandelen van het onderwerp van spoorwegen geheel bij den volksraad van den Oranjevrijstaat thuis behoort, neemt genoemd aanbod aan, in denzelfden geest waarin het door den hoog welgeboren Graaf Carnarvon gedaan is, onderworpen aan de goedkeuring van den volksraad, aan wien de President het voorstel zal voorleggen, binnen drie maanden na zijne aankomst te Bloemfontein, zijne beslissing zal verkrijgen, en die zonder verzuim aan den hoog edelen Graaf Carnarvon zal mededeelen.

CARNARVON,

J. H. BRAND.

In tegenwoordigheid van:

DONALD CURRIE,

DONOUGHMORE.

TRACTAAT VAN UITLEVERING MET BASUTOLAND.

CONVENTIE

Aanhet.

Tusschen Zijne Excellentie den Hoog-Edelen Sir Hercules George Robert Robinson, Lid van Harer Majesteits Hoogst Edelen Geheimen Raad, Ridder Grootkruis van de Hoogst Onderscheiden Order van Sint Michael en Sint George, Gouverneur en Opperbevelhebber van Harer Majesteits Kolonie de Kaap de Goede Hoop in Zuid Afrika, en van het Grondgebied en de Aanhoorigheden daarvan en Harer Majesteits Hoogen Commissaris voor Zuid Afrika, enz., enz., handelende in den naam en ten behoeve van Harer Britsche Majesteit ter eener zijde,
 En Zijn Hoog-Edele Johannes Henricus Brand, Ridder Grootkruis van de Hoogst Onderscheiden Order van Sint Michael en Sint George, President van den Oranjevrijstaat, behoorlijk gemachtigd door den Hoog-Edelen Volksraad van den genoemden Staat, ter andere zijde,
 Tot wederzijdsche uitlevering van zekere voortvluchtige misdadigers.

Daar de ondergeteekenden het noodzakelijk oordeelen ter betere voorkoming van misdaden binnen het grondgebied van Basutoland en van den Oranjevrijstaat respectievelijk, dat personen beschuldigd of overtuigd van

zekere misdaden te hebben gepleegd, en der justitie te zijn ontvlucht onder zekere omstandigheden wederkeerig moeten worden uitgeleverd, zijn zij overeengekomen omtrent de navolgende bepalingen:—

1.—In geval ten eenigen tijde aanzoek door Harer Majesteits Hoogen Commissaris, of door den President van den Oranjevrijstaat gedaan wordt, tot uitlevering van enig persoon beschuldigd van of veroordeeld wegens het plegen van eenige der hierna genoemde misdaden in Basutoland, of in den Oranjevrijstaat, zal het aan den Hoogen Commissaris of den Staatspresident van den Oranjevrijstaat vrijstaan om door een lastbrief onder zijn hand en zegel, te kennen te geven dat zoodanig aanzoek gedaan is, en de resident magistraten en vrederechters en andere beambten van het gerecht te gelasten om binnen hunne respectieve jurisdictien zich dienovereenkomstig te gedragen en behulpzaam te zijn in het in hechtenis nemen van de personen zoo beschuldigd of veroordeeld, en zoodanig persoon in de gevangenis te plaatsen, ten einde aan het gerecht te worden overgeleverd, en daarop zal het aan eenig resident magistraat of vrederechter in Basutoland en in den Oranjevrijstaat respectievelijk vrijstaan eenig persoon of personen onder eede te ondervragen betrekkelijk de waarheid van zoodanige beschuldiging, of het feit van zoodanige veroordeeling en zoodanige getuigenissen, als volgens de wetten van den Oranjevrijstaat respectievelijk, de apprehensie en aanhouding tot terechtstelling van den alzoo beschuldigde zoude rechtvaardigen indien de misdaad of overtreding waarmede hij of zij beschuldigd zal zijn, gepleegd werd in Basutoland of in den Oranjevrijstaat, of indien zoodanige veroordeeling in Basutoland of in den Oranjevrijstaat zoude worde bewezen, een lastbrief tot het in hechtenis nemen van zoodanig persoon, en ook om zulk een persoon in de gevangenis te doen plaatsen, om daar te blijven totdat hij overeenkomstig zoodanig aanzoek als voormeld, zal zijn uitgeleverd, mits altijd dat, ten einde tijd te besparen en schending van recht te voorkomen, een lastbrief uitgevaardigd door eenig magistraat of vrederechter in het een of ander land voor de in hechtenis neming van eenig persoon, beschuldigd van eene misdaad of overtreding waarvoor uitlevering kan plaats vinden door eenig magistraat of vrederechter in het ander land mag geteekend worden en daarop ten uitvoer worden gebracht ten einde in hechtenis genomen en aangehouden te worden hangende een aanzoek tot uitlevering.

2.—Geen burger van den Oranjevrijstaat, nog enig persoon in den Vrijstaat gedomicileerd zijnde, of die voor langer dan zes maanden zijn verblijf in den Oranjevrijstaat heeft gehad, zal worden uitgeleverd door het gouvernement van den Oranjevrijstaat; en insgelijks zal uitlevering niet plaats

Uitreiken van lastbrief tot inhechtenisneming van opgeëischten persoon, ter uitlevering.

Geen burger of gedomicileerde in een land onderhevig aan uitlevering aan een ander.

vinden van eenig persoon in Basutoland gedomicilieerd zijnde, die eenige der misdaden of overtredingen in artikel 6 der conventie gemeld, zal hebben begaan. Zulke personen zullen behandeld worden volgens de bepalingen van hoofdstuk XVI van het wetboek van den Oranjevrijstaat, en de 15de regulatie van de regulatie van Basutoland van 1884.

Autentisatie van documenten.

3.—Verklaringen en opgaven onder eede genomen in Basutoland of in den Oranjevrijstaat, en afschriften van zulke origineele getuigenissen of verklaringen en certificaten van of judicieele documenten mogen, indien behoorlijk bekrachtigd, aangenomen worden als getuigenis bij handelingen onder deze conventie, en lastbrieven en getuigenissen of verklaringen onder eede en afschriften daarvan en certificaten van, of judicieele documenten het feit van veroordeeling vermeldende zullen geacht worden behoorlijk geautenticeerd te zijn voor doeleinden dezer conventie, indien geautenticeerd op de wijze bepaald bij bestaande wetten of geautenticeerd als volgt:—

- (1). Indien de lastbrief voorgeeft geteekend te zijn door een rechter, magistraat, of ambtenaar van het grondgebied, of van den Staat waar dezelve was uitgereikt;
- (2). Indien de verklaringen of opgaven of kopiën daarvan, voorgeven te zijn gecertificeerd onder de hand van een rechter, magistraat of ambtenaar van het grondgebied of van den Staat waar dezelve worden gehouden als de origineele verklaringen of opgaven, of ware kopiën daarvan, te zijn zooals het geval mag vereischen, en
- (3). Indien het certificaat van, of judicieele document het feit van veroordeeling aantoonende, voorgeeft te zijn gecertificeerd door eenen rechter, magistraat of ambtenaar van het grondgebied of van den Staat waar de veroordeeling plaats vond, en indien in ieder geval de lastbrieven, verklaringen, opgaven, kopiën, certificaten en judicieele documenten (zooals het geval mag zijn) geautenticeerd zijn door een officieel zegel, en aldus geautenticeerde documenten zullen als getuigenis worden ontvangen zonder verder bewijs.

Lastbrief van uitlevering en gevangenzetting.

4.—Een voortvluchtige misdadiger ter gevangenis gecommiteerd onder deze conventie, zal niet uitgeleverd worden dan na verloop van vijftien dagen, wanneer het wettig zal zijn voor Harer Majesteits Hoogen Commissaris of voor den President van den Oranjevrijstaat, om door lastbrief onder zijne hand en zegel te gelasten dat de voortvluchtige misdadiger worde opgeleverd aan zoodanigen persoon als naar zijne meening behoorlijk gemachtigd is, door den Staat van waar het verzoek tot uitlevering kwam, om den voortvluchtige misdadiger te ontvangen, en zoodanig voortvluchtig misdadiger zal dienovereenkomstig worden overgeleverd.

Het zal wettig zijn voor den persoon aan wien zoodanige lastbrief gericht is om den misdadiger in den lastbrief vermeld, te ontvangen, in bewaring te houden en te vervoeren binnen de jurisdictie van den Staat aan welken hij uitgeleverd is geworden.

De cipier of ander hoofd-beambte van eenige gevangenis zal op verzoek van eenig persoon belast met bewaring van een voortvluchtigen misdadiger onder zulken lastbrief en bij betaling of aanbod van een redelijk bedrag voor kosten, zulken misdadiger ontvangen en hem in bewaring houden voor zoodanigen redelijken tijd als mag worden verzocht door den genoemden persoon voor het doel van de behoorlijke uitvoering van den lastbrief.

Indien de misdadiger ontsnapt uit eenige bewaring waaraan hij mag zijn overgegeven op of ten gevolge van zulken lastbrief, zal het wettig zijn om hem weder te vangen op dezelfde wijze als eenige persoon beschuldigd van dergelijke misdaad in Basutoland of den Oranjevrijstaat, zooals het geval mag zijn, weder gevangen mag worden na eene ontsnapping.

5.—Indien eenig persoon, die onder deze conventie zal zijn gecommiteerd in bewaring te blijven totdat hij uitgeleverd wordt overeenkomstig verzoek, niet dienovereenkomstig na zoodanig committeren zal uitgeleverd zijn binnen twee maanden na zoodanig committeren zal het wettig zijn voor Harer Majesteits hoogen commissaris en voor den Staatspresident van den Oranjevrijstaat zooals het geval mag zijn, te gelasten den aldus gecommiteerden persoon te ontslaan uit de gevangenis tenzij voldoende redenen voor het tegendeel worden aangetoond.

Ontslag van opgesichte indien niet uitgeleverd binnen twee maanden.

6.—De misdaden en overtredingen waarvoor uitlevering mag gevraagd worden onder deze conventie, zijn als volgt:—

Misdaden ter zake waarvan uitlevering kan geschieden.

Ontvoering (schaking);

Moedwillige verwekking van miskraam, (abortus);

Moedwillige brandstichting;

Aanranding (insluitende onbehoorlijke aanranding op den persoon van een meisje onder den ouderdom van twaalf jaren);

Aanranding met voornemen om ernstig lichamelijk leed aan te doen;

Bigamie;

Kinderroof;

Strafbare manslag;

Valsche munt slaan of uitgeven van valsche of veranderde munt;

Desertie van eenige politie of defensie macht;

Overtredingen onder eenige wet betreffende den handel in diamanten;

Falsiteit, vervalschen of uitgeven van eenig vervalscht document;
 Bedrog;
 Overtredingen onder eenige wet betrekkelijk den handel in buskruid, lood of vuurwapenen;
 Huisbraak (insluitende het breken in eenige kantoor, winkel of hut,) met voornemen om eenige misdaad te begaan;
 Bloedschande;
 Overtredingen door insolventen tegen insolventen wetten;
 Kwaadwillige schade aan eigendom;
 Moord of poging om moord te plegen of samenspanning om te moorden;
 Meineed of aanzetting tot meineed;
 Verkrachting en verwante misdaden en aanranding om verkrachting te plegen;
 Eenige daad gedaan met voornemen om leed te doen aan persoon of eigendom op eenigen spoorweg;
 Roof;
 Publiek geweld;
 Diefstal, insluitende diefstal door middel van valsche voorwendsels, en diefstal door middel van verduistering;
 Dreigementen door brief of anderszins met voornemens tot afpersing;
 Het medeplichtig zijn aan het begaan van eenige der voornoemde misdaden of overtredingen.

Beperkingen van recht van uitlevering.

7.—De volgende bepalingen zullen in acht genomen worden, wat betreft de uitlevering van voortvluchtige misdadigers:—

- (1). Een voortvluchtige misdadiger zal niet worden uitgeleverd indien de overtreding ten opzichte waarvan zijne uitlevering gevraagd is, van staatkundigen aard is, of indien hij bewijst, ten genoeg van den hoogen Commissaris of van den Staatspresident van den Oranjevrijstaat als het geval mag zijn, of van het hof of den magistraat voor wien hij gebracht wordt, dat de aanvraag voor zijne uitlevering inderdaad gemaakt werd met het oogmerk om hem te recht te stellen of te straffen voor eene overtreding van eenen staatkundigen aard;
- (2). Een voortvluchtige misdadiger zal niet totdat hij terug gevoerd is of eene gelegenheid had om naar den Staat terug te gaan, door welken hij uitgeleverd werd, aangehouden of terechtgesteld worden, in den anderen Staat voor eenige overtreding gepleegd voor zijne uitlevering anders dan voor de misdaad of misdaden waarop uitlevering gevraagd is bewezen door de feiten op welke de uitlevering gegrond is;

- (3.) Een voortvluchtige misdadiger, die beschuldigd is van eenige overtreding binnen de jurisdictie van Basutoland of den Oranjevrijstaat, niet de overtreding zijnde voor welke zijne uitlevering gevraagd is of waarvoor hij straf ondergaat, op eenige veroordeeling binnen een der beiden jurisdictien zal niet uitgeleverd worden totdat hij vrijgelaten is of door ontslag of door verloop van zijnen straftijd of anderszins.

8.—Wanneer een voortvluchtige misdadiger voor een hof of magistraat in Basutoland of in den Oranjevrijstaat gebracht wordt zal zoodanig hof of magistraat de zaak hooren, op dezelfde wijze, en dezelfde jurisdictie en macht hebben, zoo na als mogelijk, als of de gevangene voor het genoemd hof of gezegden magistraat gebracht werd, beschuldigd van eene vervolgbare overtreding begaan in Basutoland of den Oranjevrijstaat als het geval mag zijn, en zulk hof of zoodanige magistraat zal eenige getuigenis aannemen welke aangeboden moge worden om te bewijzen dat de misdaad waarvan de gevangene beschuldigd wordt of waarvoor hij verondersteld wordt veroordeeld geweest te zijn, eene overtreding van staatkundigen aard is, of geen misdaad is waarvoor uitlevering wordt gegeven.

Procedures voor
gerechtshof of
magistraat.

9.—Indien in het geval dat een voortvluchtig misdadiger beschuldigd van eene misdaad waarvoor uitlevering is toegestaan, den lastbrief autoriseerende de inhechtenisneming van zoodanig misdadiger behoorlijk geauthenticeerd is en zoodanig getuigenis wordt voorgebracht (onderworpen aan de bepalingen van deze conventie) als overeenkomstig de wetten van Basutoland of den Oranjevrijstaat zooals het geval mag zijn, de aanhouding ter terechtstelling van den gevangene zoude rechtvaardigen indien de misdaad waarvan hij beschuldigd wordt, gepleegd ware in Basutoland of in den Oranjevrijstaat zoo als het geval mag zijn, zal het hof of de magistraat hem ter terechtstelling committeeren, maar anderszins gelasten dat hij moet ontslagen worden. In het geval dat een voortvluchtige misdadiger verondersteld veroordeeld geweest te zijn wegens eene misdaad waarvoor uitlevering is toegestaan indien zulk getuigenis voorgebracht wordt als (onderworpen aan de bepalingen van deze conventie) overeenkomstig de wetten van Basutoland of van den Oranjevrijstaat zooals het geval mag zijn, zoude bewijzen dat de gevangene veroordeeld werd wegens zoodanige misdaden, zal het hof of de magistraat hem committeeren ter gevangenis, maar anderszins zal hij gelasten dat hij ontslagen zal worden.

Ontslag wanneer
aanhouding niet
gerechtvaardigd
of getuigenis van
veroordeeling ge-
leverd.

10.—Ieder der contracteerende partijen zal de kosten dragen met betrekking tot het gevangen nemen, aanhouden en uitleveren van eenigen persoon voor wiens uitlevering zij mogen gevraagd hebben.

Kosten van aan-
houden en uitle-
vering.

Inwerkingtreding. 11.—Deze conventie zal in werking komen op den zeventienden dag van October, en zal ten minste tien dagen voordien datum gepubliceerd worden in de *Gouvernements-Couranten* van de Kaapkolonie en van den Oranjevrijstaat respectievelijk.

Beeindigen dezer conventie. 12.—Eenige der beide contracteerende partijen mag ten eenigen tijde deze conventie beeindigen door aan de andere zes maanden te voren kennis te geven van haar voornemen om zulks te doen.

Ten bewijze waarvan de partijen in deze de conventie geteekend hebben, en respectievelijk hunne zegels hieraan hebben gehecht te Kaapstad, op dezen eersten dag van September 1887.

(Get.) HERCULES ROBINSON,
Hooge Commissaris.

En te Bloemfontein op dezen zevenden dag van September 1887.

(Get.) J. H. BRAND,
Staatspresident van den Oranjevrijstaat.

TRACTAAT OMTRENT SPOORWEG-VERBINDING MET DE ZUID-AFRIKAANSCH REPUBLIEK.

Aanhef.

Nademaal het wenschelijk is om de totstandkoming van de verbinding van de kolonie de Kaap de Goede Hoop en de Zuid-Afrikaansche Republiek te verzekeren, en nademaal het verder wenschelijk is om die verbinding te doen geschieden door een lijn loopende door den Oranjevrijstaat, en verder om den bloei van die lijn te verzekeren, komen de regeering van de Zuid-Afrikaansche Republiek en de regeering van den Oranjevrijstaat hierbij overeen, als volgt:—

Geen spoor- of tramweg door Z.A. Republiek, behalve noord en oostzijde, zonder overleg met Oranjevrijstaat.

De regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek neemt aan om geen stappen te nemen tot het bouwen of laten bouwen van spoor- of tramweg-verbindingen tusschen de Zuid-Afrikaansche Republiek en een der aan de Zuid-Afrikaansche Republiek grenzende landen, uitgezonderd die grenzende aan de oost- en noordzijde van de Zuid-Afrikaansche Republiek, noch ook gedeelten van zulk eene verbinding, tenzij in overleg met de regeering van den Oranjevrijstaat en met de behoorlijke overweging van de belangen van den Oranjevrijstaat.

Geen spoorweg door Oranjevrijstaat behalve in sommige gevallen zonder overleg met Z. A. Republiek.

De regeering van den Oranjevrijstaat neemt aan om geen stappen te nemen tot het bouwen of laten bouwen van spoorweg- of tramweg-verbindingen tusschen den Oranjevrijstaat en een der aan den Oranjevrijstaat grenzende landen noch ook gedeelten van zulk eene verbinding, uitgezonderd de verbinding hoofdlijn Colesberg-Bloem-

fontein, met aansluiting van Burghersdorp over Bethulie, de verbinding Kimberley-Bloemfontein en de verbinding Ladysmith-Harrismith, tenzij in overleg met de regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek en met behoorlijke overweging van de belangen der Zuid-Afrikaansche Republiek.

Aldus gedaan en geteekend te Potchefstroom, op dezen 8sten dag van Maart 1889.

F. W. REITZ,

Staatspresident van den Oranjevrijstaat.

S. J. P. KRUGER,

Staatspresident van de Zuid-Afrikaansche Republiek.

TRACTAAT VAN VRIENDSCHAP EN HANDEL TUSCHEN DEN ORANJEVRIJSTAAT EN DE ZUID-AFRIKAANSCH REPUBLIEK.

De Oranjevrijstaat en de Zuid-Afrikaansche Republiek, wederzijds begeerig zijnde om den band van gemeenschappelijk belang en van onderlinge vriendschap, die nu zoo gelukkig tusschen beide Republieken bestaat, nauwer toe te halen en te versterken en tevens door alle middelen binnen hun bereik het handelsverkeer tusschen hunne burgers te bevorderen, zijn onderling overeengekomen, om het volgend tractaat van handel en vriendschap te sluiten:—

1.—Tusschen den Oranjevrijstaat en de Zuid-Afrikaansche republiek, zal eene onverbreekelijke vrede en volmaakte vriendschap bestaan.

Aanhef.

Onverbreekelijke vrede, enz.

2.—De burgers van den Oranjevrijstaat en van de Zuid-Afrikaansche Republiek zullen wederzijds op gelijken voet worden toegelaten en behandeld worden als de burgers van den Staat waarin zij zich zullen bevinden.

Burgers op gelijken voet te behandelen; geen hogere belastingen.

Geen grootere belastingen of zwaardere verplichtingen zullen op hen worden gelegd dan op de burgers van den Staat waar zij wonen gelegd zijn.

De bovengemelde voorrechten echter zullen niet uitgestrekt worden tot het genot van politieke rechten.

3.—Geen der beide contracteerende partijen zal eene hogere of grootere belasting leggen op den invoer, uitvoer of doorvoer van de voortbrengselen van den grond, de nijverheid en kunst van de andere, dan welke op de voortbrengselen van hare eigene burgers gevorderd wordt, mits de grondstoffen of hoofdbestanddeelen van de voortbrengselen van nijverheid tevens zijn voortbrengselen van het andere land.

Geen hogere inkomende rechten.

Echter zal door de regeeringen wederzijds worden overeengekomen, welk bewijs zal moeten worden geleverd, dat

zulke voortbrengselen werkelijk de voortbrengselen zijn van het land dat dezelve uitvoert.

Permitten tot
doorvoer van
krijgsbehoeften.

4.—Aanzoek om permitten tot doorvoer van krijgsbehoeften en vuurwâpenen voor het gebruik en ten behoeve der regeering van een der beide Staten zullen in geschrift geschieden, het getal of hoeveelheid vuurwapenen, krijgsbehoeften, enz., vermelden, waarvoor doorvoer verzocht wordt en geteekend worden door den President van den Staat, die zoodanige doorvoer verlangt, waarop de President van den Staat bij wien om zoodanig permit gevraagd wordt, hetzelfde zal verleenen zonder heffing of betaling van eenige impost- of zegelgelden daarop; dit zal zich niet uitstrekken tot de ammunitie en vuurwapenen voor den algemeenen handel.

Contrabande artikelen,
geen vrije handel.

5.—De vrijheid van handel in dit tractaat uitgedrukt zal zich niet uitstrekken tot contrabande artikelen, ammunitie en vuurwapenen met de naturellen, ontplofbare stoffen en alle artikelen ten aanzien waarvan een algemeen verbond van invoer of een staatsmonopolie bestaat.

Geen doorvoerbelasting.

6.—Er zal geen doorvoerbelasting geheven worden op de goederen die door het gebied van de eene der contracteerende partijen vervoerd worden naar of van het gebied der andere. Echter zal door de regeeringen wederzijds worden overeengekomen omtrent de wijze waarop controle op dezen doorvoer zal geschieden.

Inwerkingtreding.

7.—Dit tractaat zal van kracht zijn van af den dag der uitwisseling der ratificatien tot zes maanden na kennisgeving van eene der beide partijen.

Ratificatie.

8.—Dit tractaat zal van wederzijde onderworpen worden aan de goedkeuring en ratificatie van de respectieve volksraden in hunne aanstaande gewone zittingen.

Die ratificatien zullen zoodra mogelijk worden uitgewisseld.

Ter oorkonde waarvan de wederzijdsche Staatspresidenten, onder voorbehoud der bovengemelde ratificatien, dit tractaat hebben onderteekend.

Aldus gedaan te Potchefstroom, den 9den Maart 1889.

F. W. REITZ,

Staatspresident, Oranjevrijstaat.

S. J. P. KRUGER.

Staatspresident, Zuid-Afrikaansche Republiek.

PROTOCOL.

Aanhef.

Bij gelegenheid van de onderteekening van het bovenstaand tractaat van handel en vriendschap tusschen den Oranjevrijstaat en de Zuid-Afrikaansche Republiek, is van beide zijden de volgende verklaring afgelegd:—

1.—Het staat vast dat elk der beide contracteerende Staten zich de bevoegdheid voorbehoudt om van zijn grondgebied te verwijderen de onderhoorigen van den anderen Staat, die zich niet mochten gedragen overeenkomstig de landswetten. Verwijdering van hen die zich tegen de wet verzetten.

2.—Het is verder uitdrukkelijk verstaan dat artikel 2 van het tractaat onderworpen is aan locale bepalingen der respectieve partijen betreffende jurisdictie en rechtspleging. Locale bepalingen

3.—Het staat vast dat elk der contracteerende partijen zich de bevoegdheid voorbehoudt om invoerrechten te heffen op zulke goederen voor de fabricatie waarvan door zulke partij een monopolie of een beschermrecht is verleend of zal worden verleend. De andere partij krijgt door het heffen van zulke invoerrechten, diezelfde bevoegdheid ten aanzien van diezelfde goederen. Monopolie enz invoerrechten.

F. W. REITZ,

Staatspresident, Oranjevrijstaat.

S. J. P. KRUGER,

Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek.

Potchefstroom, 9 Maart 1889.

POLITIEK VERBOND MET DE ZUID-AFRIKAANSCHERE REPUBLIEK.

De Oranjevrijstaat en de Zuid-Afrikaansche Republiek overtuigd van de vele banden van bloed en van vriendschap, die het volk van den Oranjevrijstaat verbinden met het volk van de Zuid-Afrikaansche Republiek ; Aanhet.

Bégeerig om de belangen van beide landen gemeenschappelijk te maken en beide Staten door een plechtig verbond nader aan elkander te verbinden ;

Wenschende om met het oog daarop eene Federale Unie tusschen beide Staten tot stand te brengen ;

Wetende evenwel dat zulk eene Federale Unie niet, dan na eenige jaren in werking zal kunnen treden ;

Vervuld met den wensch om reeds dadelijk uitdrukking te geven aan hetzelfde gevoel en hetzelfde verlangen, dat wenschen doet naar eene Federale Unie ;

Zijn, in afwachting van het tot stand komen zulker Unie, nu reeds overeengekomen, als volgt:—

(1.) Er zal eeuwigdurende vrede en vriendschap bestaan tusschen den Oranjevrijstaat en de Zuid-Afrikaansche Republiek. Eeuwigdurende vrede en vriendschap.

(2.) De Oranjevrijstaat en de Zuid-Afrikaansche Republiek verbinden zich wederzijds en verklaren zich bereid, elkander met alle krachten en middelen te ondersteunen, wanneer de onafhankelijkheid van een der twee Staten van buiten bedreigd of aangetast mocht Wederzijdsche ondersteuning in dien onafhankelijkheid gevaar loopt.

worden, tenzij de Staat, die de ondersteuning zou moeten verleenen de onrechtvaardigheid van de zaak van den anderen Staat aantoonst.

Aldus gedaan en geteekend te Potchefstroom, op dezen 9den dag van Maart 1890.

F. W. REITZ,

Staatspresident, Oranjevrijstaat.

S. J. P. KRUGER,

Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek.

TRACTAAT VAN VRIENDSCHAP EN HANDEL MET HET KONINKRIJK ITALIE.

Aanhef.

ZHEd. de Staatspresident van den Oranjevrijstaat, en Zijne Majesteit de Koning van Italie, willende ontwikkelen en bevestigen de vriendschaps- en handelsbetrekkingen tusschen den Oranjevrijstaat en Italie, en hebbende doelmatig geacht een tractaat te sluiten geschikt om dat oogmerk te bereiken, hebben tot hunne gevolmachtigden benoemd, te weten:—

ZHEd. de Staatspresident van den Oranjevrijstaat, den heer George F. Hollis, Consul der Vereenigde Staten van Noord Amerika, te Kaapstad.

Zijne Majesteit de Koning van Italie, den heer Agostino Carpani, Ridder van de Orde van de Kroon van Italie, Consul van het Koninkrijk Italie, te Kaapstad, die na wederkeerige uitwisseling van hunne in goeden en behoorlijken vorm bevonden volmachten, omtrent de volgende artikelen zijn overeengekomen.

Gelijke rechten,
godsdienst, hand-
del, nijverheid, be-
zitzrecht, enz.

1.—De onderhoorigen van elke der beide hooge contracterende partijen zullen dezelfde rechten genieten en kunnen niet aan andere lasten dan de burgers onderworpen worden ten opzichte van alles wat betreft de uitoefening van hun godsdienst, het drijven van handel en nijverheid en de bevoegdheid om goederen van allerlei soort te verkrijgen en te bezitten, en deze over te dragen door koop, ruil, schikking, en erfopvolging bij uitersten wil en bij versterf, behoudens echter in dit laatste geval, de toepassing van hunne eigene wet voor alles wat betrekking heeft op de innerlijke geldigheid van de uiterste wilsbeschikkingen en van de bepalingen op de orde van erfopvolging.

In alle andere opzichten, zal de persoonlijke toestand der wederzijdsche onderhoorigen geheel gelijk zijn aan die van de onderhoorigen der meest begunstigde natie.

Voortbrengselen
grond en nijver-
heid op gelijken
voet als meest be-
gunstigde staat.

2.—De voortbrengselen van den grond en der nijverheid van het Koninkrijk Italie en alle koopwaren uit dat Koninkrijk verzonden, zonder onderscheid van oorsprong, zullen in den Oranjevrijstaat de behandeling genieten toepasselijk onder dezelfde omstandigheden op dergelijke voortbrengselen en

koopwaren afkomstig van den meest begunstigten staat, behoudens de uitzondering vervat in het tweede lid van artikel 7.

Wederkeerig zullen de voortbrengselen van den grond en de nijverheid van den Oranjevrijstaat en alle koopwaren, zonder onderscheid van oorsprong uit die Republiek verzonden in het Koninkrijk Italie de behandeling genieten toepasselijk in dezelfde omstandigheden, op dergelijke voortbrengselen en koopwaren afkomstig van den meest begunstigten Staat. De behandeling van de meest begunstigde natie zal ook wederkeerig toegepast worden op alles wat den uitvoer en den doorvoer betreft.

3.—Elk der contracteerende partijen zal de bevoegdheid hebben om consuls-generaal, consuls, vice-consuls en consulaire agenten te benoemen, die op het grondgebied van de andere partij zullen verblijf houden, maar alvorens in functie te treden zal ieder benoemd consul-generaal, consul, vice-consul, en consulaire agent, het exequatur moeten verkrijgen van de regering van het land waarin hij werkzaam zal moeten wezen, en elke der contracteerende partijen zal het recht hebben om de plaatsen uit te zonderen waar het haar niet gepast zal voorkomen om zoodanige ambtenaren toe te laten. Dit voorbehoud evenwel zal niet toegepast worden op een der hooge contracteerende partijen, zonder gelijk te gelden voor elke andere mogendheid.

Consulaire ambtenaren.

4.—De diplomatieke agenten, consul-generaals, consuls, vice-consuls en consulaire agenten van elke der beide hooge contracteerende partijen, zullen wederkeerig, in de staten van de andere partij, alle bevoegdheden, ontheffingen en vrijdommen genieten, die door de ambtenaren van diezelfde hoedanigheid van de meest begunstigde natie genoten worden en zullen worden.

Bevoegdheden, vrijdommen, enz. consulaire ambtenaren.

5.—In geval van overlijden van een onderhoorige van een der beide hooge contracteerende partijen op het grondgebied van de andere partij, zal de plaatselijke overheid daarvan onverwijld kennis hebben te geven aan de meest nabijzijnde consulaire agenten, en wederkeerig zullen de consulaire agenten, in geval zij met zoodanig overlijden het eerst bekend waren, daarvan bericht geven aan de plaatselijke overheid.

Overlijden van onderhoorigen van een der beide landen.

Indien de belanghebbenden bij de erfenis niet ter plaatse vertegenwoordigd zijn door een bekend erfgenaam in het volle bezit zijner burgerlijke rechten, of op eenige andere wettelijke wijze, zullen de consulaire ambtenaren, zoolang in deze vertegenwoordiging niet is voorzien, het recht hebben, om voor de bewaring en het beheer van de erfenis alle handelingen te verrichten, die de wet van het land waar zij gevestigd zijn, toestaat aan executeurs testamentair, of aan hen, die erfgenamen vertegenwoordigen, en met name om te

verzegelen en te ontzegelen, eene boedelbeschrijving te maken, de erfenis te beheeren, in een woord, om alle maatregelen te nemen, noodig als waarborg voor de belangen der erfgenamen.

De bevoegde plaatselijke overheid zal verwittigd worden van de verzegeling; zij kan daarbij tegenwoordig zijn en harerzijds overzegelen en in dat geval kan de ontzegeling niet geschieden dan in gemeen overleg.

Indien echter de bevoegde plaatselijke overheid na behoorlijk te zijn uitgenoodigd, niet verschijnt om de dubbele zegels weg te nemen binnen 48 uren, te rekenen van het ontvangen der kennisgeving, zoo zal de consulaire ambtenaar de werkzaamheden alleen kunnen verrichten.

In geval onderhoorigen van het land of van een derde mogendheid rechten hadden te doen gelden op de erfenis, of indien zich moeielijkheden voordeden, met name ten gevolge van eenige vordering die betwist werd, terwijl de consulaire ambtenaren niet bevoegd zijn om deze moeielijkheden te beslissen of op te heffen, zullen de rechtbanken van het land daarvan kennis te nemen hebben, naarmate het hunne taak is daarin te voorzien of daarover te oordeelen.

De consulaire agenten zullen aan de rechtbanken alle stukken overleggen, dienstig tot toelichting der zaak. Zij zullen de uitgesproken beslissing moeten ten uitvoer leggen indien men geen hooger beroep instelt, en zullen van rechtswege de vereffening voortzetten, geschorst tot na den afloop van het geding.

Idem waar geen
consulaire ambte-
naar is.

6.—Wanneer een Italiaan in den Oranjevrijstaat of een onderhoorige van den Oranjevrijstaat in Italie sterf op eene plaats, waar geen consular ambtenaar van zijne natie is, zal de bevoegde plaatselijke overheid, overeenkomstig de wet van het land, overgaan tot de boedelbeschrijving der zaken en de vereffening der goederen die hij zal hebben nagelaten, en zal gehouden zijn, om in den kortst mogelijken tijd reenschap af te leggen van de uitkomst dezer handeling, aan het meest nabij zijnde consulaat.

Maar zoodra de bevoegde consulaire ambtenaar zich persoonlijk zal hebben aangemeld of een gemachtigde ter plaatse zal hebben gezonden, zal de plaatselijke overheid, die zich de zaak heeft aangetrokken, zich hebben te gedragen naar de bepalingen van het voorgaand artikel.

Sanitaire oogmer-
ken.

7.—De bepalingen van artikel 2 zijn toepasselijk op de bijzondere maatregelen, die elk der beide landen zich voorbehoudt te nemen met een sanitair oogmerk.

Begunstiging aan
onmiddelijk aan-
gelegene Staten.

Op begunstiging die een der beide contracteerende partijen heeft verleend of zoude verleenen aan onmiddelijke aangrenzende staten of kolonien tot gemakkelijk maken van het grensverkeer kan de andere partij geen aanspraak maken, zoolang deze begunstiging ook aan alle overige niet aangrenzende staten of kolonien onthouden zijn.

Onder laatstgenoemde staten is ook verstaan de niet aangrenzende beschermingsstaat van eene kolonie aan welke begunstingen van de vermelde soort worden verleend.

8.—De bepalingen der voorafgaande artikelen zijn toepasselijk op de landen en landstreeken waarmede de Oranjevrijstaat een tolverbond vormt of zal vormen. Tolverbond.

9.—Indien eenige moeielijkheid mocht oprijzen ter zake van de uitlegging van dit tractaat, verbinden de beide hooge contracteerende partijen zich daarover te laten beslissen door een commissie van scheidsrechters. Uitlegging door arbitrage van dit tractaat.

Deze commissie zal samengesteld zijn uit een gelijk getal scheidsrechters, gekozen door de hooge contracteerende partijen en uit een scheidsrechter gekozen door de commissie zelve.

10.—Het tegenwoordige tractaat is gesloten voor zes jaren te rekenen van het uitwisselen der ratificatien. Duur.

In geval geene der beide hooge contracteerende partijen een jaar voor het verstrijken van dien termijn hare bedoeling heeft doen kennen om de werking van het tractaat te doen ophouden, zal het tractaat van kracht blijven tot na het verstrijken van een jaar gerekend van den dag dat eene der partijen het zal hebben opgezegd.

11.—Het tegenwoordig tractaat zal geratificeerd worden, en de ratificatien zullen zoodra mogelijk worden uitgewisseld, namelijk zoodra de formaliteiten, voorgeschreven door de wetten van de beide Staten, vervuld zijn. Ratificatie.

Ter oorkonde waarvan de bovengenoemde gevolmachtigden het tegenwoordig tractaat hebben onderteekend en van hun zegel voorzien.

Gedaan in dubbel origineel te Kaapstad, den 9den dag van Januari 1890.

GEO. F. HOLLIS,
A. CARPANI.

TRACTAAT TOT UITLEVERING VAN MISDADIGERS MET GROOT BRITTANJE EN IERLAND.

Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigde Koninkrijk van Groot Brittanje en Ierland, Keizerin van Indie, en Zijn Hoog Edele den President van den Oranjevrijstaat, in den naam van het Gouvernement van die Republiek, het, met het oog op de betere administratie van Justitie, en op de voorkoming van misdaden binnen de twee landen, en hunne jurisdicties dienstig oordeelende dat personen beschuldigd of overtuigd van de misdaden of overtredingen hierin nader opgenoemd en voortvluchtig zijnde van het gerecht, onder zekere omstandigheden wederzijds uitgeleverd zullen worden; Aanhef.

Zijne Excellentie Sir Henry Brougham Loch, Ridder Grootkruis van de Meest onderscheiden Order van St. Michael en St. George, Commandeur van de meest eervolle Order van het Bad, Gouverneur en Commandant-en-Chef van de Kolonie van de Kaap de Goede Hoop, Harer Majesteits Hooge Commissaris voor Zuid Afrika, enz., enz., enz., handelende ten behoeve en in den naam van Hare gezegde Majesteit ;

En Zijn Hoog Edele Francis William Reitz, President van den Oranjevrijstaat, handelende ten behoeve en in den naam van het Gouvernement van den Oranjevrijstaat ;

Zijn overeengekomen omtrent en hebben gesloten de volgende artikelen :—

ARTIKEL I.

Verbintenis tot uitlevering.

De hooge contracteerende partijen verbinden zich aan elkander over te leveren, onder de omstandigheden en voorwaarden in het tegenwoordige tractaat opgenoemd, zoodanige personen als beschuldigd of overtuigd zijnde van eenig misdad of overtreding opgenoemd in artikel II, begaan binnen het grondgebied van de eene partij, zullen gevonden worden binnen het grondgebied van de andere partij.

ARTIKEL II.

Misdaden waarvoor uitlevering wordt gedaan.

Wederzijds zal uitlevering worden toegestaan voor de volgende misdaden of overtredingen :—

1.—Moord (insluitende moord, vadermoord, kindermoord, vergiftiging) of poging of samenspanning tot moord.

2.—Manslag.

3.—Het toedienen van kruiden of het gebruiken van instrumenten met het doel om miskramen bij vrouwen te bewerkstelligen.

4.—Verkrachting.

5.—Onwettige vleeschelijke gemeenschap of eenige poging om onwettige vleeschelijke gemeenschap te hebben met een meisje onder den leeftijd van 16 jaren indien de voorgebrachte getuigenis de terechtstelling rechtvaardigt voor deze misdaden overeenkomstig de wetten van beide contracteerende partijen.

6.—Onwelvoegelijke aanranding.

7.—Diefstal van kinderen en onwettige gevangenneming ; kinderroof.

8.—Schaking.

9.—Tweewijverij (bigamy).

10.—Moedwillige verwonding of het toebrengen van ernstig lichamelijk leed.

11.—Aanranding, werkelijk lichamelijk leed veroorzakende.

12.—Bedreigingen bij brief als anderszins, met het voor nemen om geld of andere dingen van waarde af te persen.

13.—Meineed, of aansporing tot meineed.

14.—Brandstichting.

15.—Inbraak of huisbraak, diefstal met geweld, dieverij en ontvreemding.

16.—Bedrog door een bewaarder, bankier, agent, factor, curator, directeur, lid of openbaar beambte van eenige compagnie misdadig gemaakt door eenige wet, van tijd tot tijd van kracht zijnde.

17.—Het verkrijgen van geld, kostbare securiteit of goederen onder valsche voorwendsels; het ontvangen van eenig geld, kostbare securiteit of ander eigendom, wetende dat hetzelfde gestolen of onwettig verkregen was.

18.—(A). Het namaken of schenden van geld of het in omloop brengen van nagemaakte of geschonden munt.

(B). Vervalschen, of namaken of veranderen, of in omloop brengen wat vervalscht, nagemaakt of veranderd is.

(C). Het, desbewust, zonder wettige autoriteit vervaardigen van eenig instrument, werktuig of machine ingericht en bestemd tot het namaken van rijksmunt.

19.—Misdaden tegen de insolventen wet.

20.—Iedere moedwillige daad gedaan met het doel om de veiligheid in gevaar te brengen van personen die op reis zijn of zich op een spoorweg bevinden.

21.—Moedwillige beschadiging van eigendom, indien zoodanige overtreding vervolgbaar is.

22.—Misdaden op zee begaan.

(A). Zeeroof volgens het volkenwet;

(B). Het doen zinken of vernielen van een vaartuig op zee of pogende of samenzweerende om zulks te doen;

(C). Oproer of samenzweering tot oproer door twee of meer personen aan boord van een schip in volle zee, tegen de autoriteit van den bevelvoerder;

(D). Aanranding aan boord van een schip in volle zee met het doel om het leven te benemen of om ernstig lichamelijk leed te doen;

23.—Slavenhandel op zoodanige wijze als misdadige overtreding daarstelt van de wetten van beide Staten.

Uitlevering zal ook toegestaan worden, voor deelname Deelname aan misdaden. aan eenige der voorzegde misdaden met dien verstande dat zoodanige deelname strafbaar moet zijn bij de wetten van beide de contracteerende partijen.

Uitlevering kan ook worden toegestaan naar de discretie Ook andere misdaden. van den Staat, bij wie applicatie wordt gemaakt, voor eenige andere misdaad waarvoor, overeenkomstig de wetten van beide de contracteerende partijen van tijd tot tijd van kracht zijnde, zoodanige uitlevering kan worden toegestaan.

ARTIKEL III.

Het eene Gouvernement of het andere, mag, in zijne Weigering tot uitlevering. volstreckte discretie, in eenig geval weigeren, zijne eigene onderdanen aan het andere gouvernement uit te leveren.

ARTIKEL IV.

Geen uitlevering
wanneer misdada
reeds is terecht-
gesteld of gestraft
of wanneer in
voorloopig onder-
zoek in ander land

De uitlevering zal niet plaats vinden indien de persoon die opgeëischt wordt door het gouvernement van Hare Majesteit of de opgeëischte persoon door her gouvernement van den Oranjevrijstaat reeds terechtgesteld en ontslagen of gestraft is geweest of nog onder rechtsvervolging is, in het grondgebied van den Oranjevrijstaat of in het Vereenigd Koninkrijk respectievelijk, voor de misdaad waarvoor zijn uitlevering is geeischt.

Indien de persoon opgeëischt van den kant van Harer Majesteits gouvernement of van den kant van het gouvernement van den Oranjevrijstaat onder onderzoek zoude zijn voor eenige andere misdaad in het grondgebied van den Oranjevrijstaat of in het Vereenigd Koninkrijk respectievelijk, zal zijne uitlevering uitgesteld worden tot het einde van de rechtsvervolging en de volle volvoering van eenige straf hem opgelegd.

ARTIKEL V.

Geen uitlevering
bij verjaring van
misdada.

De uitlevering zal niet plaats vinden indien na het begaan der misdaad, of de instelling van de strafvervolging of de schuldigverklaring daarop, verjaring van vervolging of straf is verkregen door verloop van tijd, overeenkomstig de wetten van den Staat waaraan de uitlevering wordt gevraagd.

ARTIKEL VI.

Geen uitlevering
voor staatkundige
misdada.

Een voortvluchtig misdadiger zal niet worden uitgeleverd indien de misdaad met betrekking waartoe zijne uitlevering is gevraagd van staatkundigen aard is, of indien hij bewijst dat de aanvraag voor zijne uitlevering inderdaad is gedaan met het oog om hem terecht te stellen of te straffen voor eene misdaad van staatkundigen aard.

ARTIKEL VII.

Geen andere
straffen dan alleen
voor misdada
waarvoor werd uit-
geleverd.

Een uitgeleverd persoon kan in geen geval in gevangenis worden gehouden of terechtgesteld worden in den Staat waaraan de uitlevering is geschied, voor eenige andere misdaad of omtrent eenige andere zaak, dan die waarvoor uitlevering plaats vond, totdat hij werd teruggezonden of een gelegenheid had om terug te keeren, naar den Staat waarvoor hij uitgeleverd werd. Deze bepaling is niet van toepassing op misdaden na de uitlevering begaan.

ARTIKEL VIII.

Door wien uitle-
vering te vragen

De aanvraag tot uitlevering zal gedaan worden door Harer Majesteits Hoogen Commissaris voor Zuid Afrika, ten behoeve van het Vereenigd Koninkrijk en Harer Majesteits kolonien of buitenlandsche bezittingen niet van dit tractaat uitgesloten door artikel 18 en door den consul-generaal van den Oranjevrijstaat te Londen, ten behoeve van het gouvernement van gezegden Staat.

De aanvraag tot uitlevering van een beschuldigd persoon moet vergezeld zijn van een lastbrief tot gevangennemen uitgereikt door de bevoegde autoriteit van den Staat de uitlevering vragende, en van zoodanige getuigenis als overeenkomstig de wetten der plaats waar de beschuldigde is gevonden, zijne gevangennemen zoude rechtvaardigen indien de misdaad daar ware begaan.

Documenten bij aanvraag.

Indien de aanvraag betrekking heeft op een persoon, die reeds schuldig is verklaard, moet zij vergezeld zijn van het vonnis tot veroordeeling tegen den schuldig verklaarden persoon uitgesproken door het bevoegde hof van den Staat die aanvraag tot uitlevering doet.

Een vonnis uitsgesproken bij verstek, wordt niet geacht een schuldigverklaring te zijn, maar een aldus veroordeeld persoon kan behandeld worden als een beschuldigde.

ARTIKEL IX.

Indien de aanvraag tot uitlevering in overeenstemming is met de voorgaande bepalingen, zullen de bevoegde autoriteiten van den Staat waaraan de uitlevering is gevraagd tot gevangenneming van den voortvluchtige overgaan.

Gevangenneming van den voortvluchtige.

ARTIKEL X.

Een voortvluchtig misdadiger kan worden gevangen genomen onder een lastbrief gegeven door een politie-magistraat, vrederechter of ander bevoegde autoriteit in een der beide landen op zoodanige informatie of klachte en zoodanige getuigenis of na zoodanige verrichtingen als naar het oordeel van de autoriteit den lastbrief uitreikende, de uitreiking eener lastbrief zouden rechtvaardigen indien de misdaden waren begaan of de persoon schuldig verklaard ware in dat deel der grondgebieden van de twee contracteerende partijen waarin de magistraat, vrederechter of andere bevoegde autoriteit zijn jurisdictie uitoefent, met dien verstande evenwel dat de beschuldigde in het Vereenigd Koninkrijk, in zoodanig geval, zoo spoedig doenlijk voor een politie-magistraat in Londen zal gebracht worden. De misdadiger zal in overeenstemming met dit artikel, ontslagen worden, zoowel in de Oranjevrijstaat als in het Vereenigd Koninkrijk, indien binnen den termijn van vijf-en-veertig dagen, door den diplomatieken agent van zijn land geen aanvraag tot uitlevering is gedaan, in overeenstemming met de bepalingen van dit tractaat.

Lastbrief tot inhechtenisneming door wien te verleenen.

Dezelfde regel zal worden toepast op gevallen van personen beschuldigd van of schuldig verklaard aan eenige van de misdaden of overtredingen in dit tractaat gespecificeerd en begaan in volle zee aan boord van eenig vaartuig van een of ander der twee landen dat in een haven van het andere mocht komen.

ARTIKEL XI.

De uitlevering zal alleen plaats vinden indien de getuigenis voldoende wordt bevonden overeenkomstig de wetten

Voldoende getuigenis wordt vereischt, voor dat uitlevering geschiedt.

van den Staat waarbij aanvraag wordt gedaan of om het committeeren van de gevangene ter terechtstelling in geval de misdaad begaan is in het grondgebied van denzelfden Staat, te rechtvaardigen of om te bewijzen dat de gevangene dezelfden persoon is die door de hoven van den Staat die de aanvraag doet is schuldig bevonden en dat de misdaad waaraan hij is schuldig bevonden eene is met betrekking waarvan uitlevering ten tijde van zoodanige schuldigverklaring kon zijn verleend door den Staat waaraan aanvraag werd gedaan; en geen misdadiger zal worden uitgeleverd dan na verloop van vijftien dagen van de dagteekening waarop hij ter gevangenis werd gecommiteerd om den lastbrief voor zijne uitlevering af te wachten.

ARTIKEL XII.

Beëdigde getuigenissen, hoe te authenticceeren.

Bij de onderzoekingen die zij zullen hebben te maken in overeenstemming met de voorgaande bepalingen zullen de autoriteiten van den Staat waarbij aanvraag wordt gedaan voor gezegde uitlevering als geldige getuigenis aannemen, de getuigenissen of verklaringen van getuigen in den anderen Staat genomen onder eede of onder plechtige belofte om de waarheid te spreken, zooals zijne wetgeving mag bepalen, of afschriften van deze getuigenissen of verklaringen en evenzo de lastbrieven die uitgereikt en de vonnissen die uitgesproken zijn in den Staat die de uitlevering vraagt, de certificaten van het feit der veroordeeling, of de gerechtelijke documenten die zulks bewijzen, mits dezelve zijn geauthenticeerd als volgt:—

(1.) Een lastbrief moet behelzen dat hij geteekend is door een rechter, magistraat of beambte van den anderen Staat.

(2.) Getuigenissen of verklaringen of de afschriften daarvan, moeten behelzen dat zij gecertificeerd zijn onder de hand van een rechter, magistraat of beambte van den anderen Staat als zijnde de oorspronkelijke getuigenissen of verklaringen of als zijnde de ware afschriften daarvan zoo als het geval mag vereischen.

(3.) Een certificaat van, of een gerechtelijke document, het feit eener veroordeeling constateerende moet vermelden dat het gecertificeerd is door een rechter, magistraat of beambte van den anderen Staat.

(4.) In ieder geval moet zoodanige lastbrief, getuigenis, verklaring, afschrift, certificaat, of gerechtelijk document geauthenticeerd worden of door den eed van den een of andere getuige, of door gezegeld te worden met het officieele zegel van den minister van justitie of van een ander minister van den anderen Staat; maar eenige andere wijze van authenticatie ten tijde daarvan veroorloofd door de wet in den Staat waar het onderzoek plaats vindt, kan in de plaats van het voorgaande worden gesteld.

ARTIKEL XIII.

Indien de persoon die door een van de twee hooge con-
tracteerende partijen, tengevolge van het tegenwoordige trac-
taat wordt opgeëischt, evenzoo zoude worden opgeëischt door
eene of verscheidene andere mogendheden, wegens andere
misdaden of overtredingen op hunne respectieve grondge-
bieden begaan, zal zijne uitlevering worden verleend aan dien
Staat wiens aanzoek het vroegst is gedagteekend.

Hoe te handelen
wanneer door ver-
schillende landen
tegelijk uitleve-
ring wordt ge-
vraagd.

ARTIKEL XIV.

Indien geen voldoende getuigenis voor de uitlevering
wordt geproduceerd binnen twee maanden van den dag der
gevangenneming van den voortvluchtige of binnen zoodanigen
verderen tijd als de Staat waarbij aanzoek is gedaan of het
behoorlijke gerechtshof daarvan zal gelasten, zal de voort-
vluchtige in vrijheid worden gesteld.

In vrijheidstel-
ling wanneer geen
genoegzaam be-
wijs wordt gele-
verd.

ARTIKEL XV.

Alle in beslag genomen voorwerpen die in het bezit
waren van den persoon die uitgeleverd moet worden ten tijde
zijner gevangenneming zullen, indien de bevoegde autoriteit
van den Staat, waaraan de aanvraag tot uitlevering is ge-
daan, de overgave van zoodanige voorwerpen heeft bevolen,
worden overgegeven wanneer de uitlevering plaats vindt;
en de gezegde overgifte zal zich uitstrekken niet bloot tot
de gestolen voorwerpen, maar tot eenige ding dat als een
bewijs der misdaad zoude kunnen dienen.

In beslaggenomen
voorwerpen.

ARTIKEL XVI.

Alle uitgaven verbonden aan uitlevering zullen gedragen
worden door den aanvragenden Staat.

Uitgaven.

ARTIKEL XVII.

Het tegenwoordige tractaat zal toepasselijk zijn op mis-
daden en overtredingen begaan voor de onderteekening van
het tractaat.

Tijd van begaan
van misdaad.

ARTIKEL XVIII.

De bepalingen van het tegenwoordige tractaat zullen
niet van toepassing zijn op de Zuid Afrikaansche kolonien en
bezigtingen van Hare Britsche Majesteit.

Niet toepasselijk
op Zuid Afrikaan-
sche Kolonien en
Staten.

ARTIKEL XIX.

Met de uitzonderingen vermeld in het voorgaand artikel,
zullen de bepalingen van het tegenwoordige tractaat toe-
passelijk zijn op al de kolonien en buitenlandsche bezittingen
van Hare Britsche Majesteit, zoover als de wetten ten tijde
daarvan respectievelijk in zoodanige kolonien en buitenlandsche
bezittingen van kracht zulks toelaten.

Waar toepasselijk.

De aanvraag voor de uitlevering van een voortvluchtige
misdadiger, die in eenige zoodanige kolonie of buiten-
landsche bezitting een schuilplaats heeft genomen, zal worden
gemaakt aan den Gouverneur of hoofd-autoriteit van zoo-
danige kolonie of bezitting door den hoofd consulaire amb-

Hoe in Britsche
Kolonien.

tenaar van den Oranjevrijstaat in zoodanige kolonie of bezitting.

Wetten aldaar van kracht.

Zoodanige aanvraag kan worden beslist, altijd onderworpen, zoover als zijn kan, en zoover als de wet van zoodanige kolonie of buitenlandsche bezitting zal toestaan, aan de bepalingen van dit tractaat, door gezegden gouverneur of hoofd-autoriteit, die evenwel de vrijheid zal hebben of om de uitlevering toe te staan, of, om de zaak naar het gouvernement te verwijzen.

Speciale beschikkingen.

Hare Britsche Majesteit zal evenwel de vrijheid hebben om speciale schikkingen in de Britsche kolonien en buitenlandsche bezittingen te maken voor de uitlevering van Oranjevrijstaatsche misdadigers die schuilplaats mochten zoeken binnen zoodanige kolonien en buitenlandsche bezittingen, op den grondslag, zoo na als mogelijk zal zijn, en zoo ver de wet van zoodanige kolonie of buitenlandsche bezitting zal toelaten, van de bepalingen van het tegenwoordig tractaat.

Aanvragen tot uitlevering van een voortvluchtigen misdadiger komende van eenige zoodanige kolonie of buitenlandsche bezitting van Hare Britsche Majesteit zullen worden geregeerd door de regulatien neergelegd in de voorgaande artikelen van het tegenwoordig tractaat.

ARTIKEL XX.

Inwerkingtreding.

Het tegenwoordige tractaat zal in kracht komen tien dagen na zijne publicatie overeenkomstig den vorm voorgescreven door de wetten van de hooge contracteerende partijen. Het kan door de eene of door de andere der twee hooge contracteerende partijen worden geëindigd door eene kennisgeving niet een jaar te boven gaande en niet minder dan zes maanden.

Duur.

Het tractaat zal worden geratificeerd en de ratificatien zullen zoo spoedig mogelijk te Bloemfontein worden uitgewisseld.

Ratificatien.

Ten getuige waarvan de respectieve plenipotentiarissen hetzelfde hebben geteekend en daaraan hun zegel hebben gehecht.

Gedaan in duplicaat te Kaapstad, dezen twintigsten dag van Juni 1890.

HENRY B. LOCH,
Hooge Commissaris.

Gedaan in duplicaat te Bloemfontein, dezen vijf-en-twintigsten dag van Juni 1890.

F. W. REITZ,
Staatspresident.

BLADWIJZER.

BLADWIJZER.

A.

	PAG.
Aanbestedingen; zie TENDERS.	
Aanbrenger aangaande overtreding der drankwet gerechtigd tot deel der boete	673
„ aangaande overtreding der wet over licenties gerechtigd tot deel der boete	408
„ aangaande overtreding der wet over onwettige verzameling van kleurlingen gerechtigd tot deel der boete	806
„ aangaande overtreding der wet over telegrafien gerechtigd tot deel der boete	394
Aandeelen in maatschappijen; Zegels bij overdracht van	416
Aandeelhouders in Naamlooze Vennootschappen; aansprakelijkheid van	549
„ in Nationale Bank; bepalingen over	561
Aangever; zie AANBRENGER.	
Aanklager; zie VERVOLGER.	
Aansprakelijkheid van aandeelhouders; zie AANDEELHOUDERS.	
Aanspraken op Delverijen; zie CLAIMS.	
Aanstekelijke Ziekten; zie ZIEKTEN.	
Acceptatie; zie HANDELSPAPIER.	
Accommodatie-Wissels; Ambtenaren verboden te teekenen	310
Acte van Transport; zie TRANSPORT-ACTE.	
Acten; Registratie van, zie REGISTRATIE-KANTOOR.	
Acten; Zegels vereischt op	411
Actie; prescriptie van, zie PRESCRIPTIE.	
Actie tegen Vrederechters en deraelijken wegens onwettig arrest	181
Actie voor schadevergoeding wegens postverliezen tegen Gouvernement competenteert niet	379
Advocaten; Admissie en Schorsing van	222
„ Licentie voor	409
„ Tarief voor, hoe vastgesteld	55
„ toezicht van Genootschap van Rechtspractizijns over... ..	225
„ Zegels op Acte van Admissie van	415
„ Zie ook RECHTSRACTIZIJNS.	
Afslager; zie VENDUMEESTER.	
Agenten; zie LASTGEVING.	
„ van vreemde handelshuizen; licentie voor	409
„ Geadmitteerde; Admissie en Schorsing van	222
„ „ Algemeene bepalingen over	72
„ „ Bevordering van eerbaar praktisch onder	226
„ „ Licentie voor	409
„ „ Zegels op acte van toelating van	416
„ „ Zegels op acten moeten geroijeerd worden door	411

	PAG.
Agentschap verboden aan Ambtenaren	311
„ verboden aan Mijn-Inspecteurs	718
„ voor zekere Buitenlandsche Maatschappijen : licentie vereischt voor	410
Agentschap-Maatschappijen; licenties voor	410
Algemeene Procuraties; zie PROCURATIES.	
Aliaal; Conventie van	827
Ambtenaren (Gouvernements): Aanstelling en Suspensie van	15
„ „ bepalingen over	308
„ „ inspectie door Staatspresident of lid van den Uitvoerenden Raad van de boeken van	16
„ „ Pensioenen voor	312
„ „ plichten betreffende geldelijke administratie	445
„ „ verschooning van Jurydienst	150
„ „ verschooning van Kommandodienst	280
„ „ zegels geroujeerd te worden door	411
Amerika; tractaat met Vereenigde Staten van	832
Ammunitie; handel in, geregeld... ..	299
„ recht van aankoop in Britsche volkplantingen	6
„ verschaft tegen kostprijs aan Burgers	298
„ voor oefening van de Artillerie	292
„ voor Schijfschietereien	297
„ voor Wapenschouwingen	297
„ wederkeerig, permittien opzichts Z. A. Republiek	304
„ wederkeerig permittien opzichts Z. A. Republiek krachtens tractaat	864
„ Zie ook “Krijgsbehoefden,” “Uitrusting” en “Geweren.”	
Apotheek; bedrag van licentie voor	409
Apotheker; Admissie van	545
„ practiseerend, verschoond van Jurydienst	150
„ wet over Zondaghandel niet toepasselijk op	824
Appél; zie PROCEDUREN.	
Applicaties; bedrag van Zegels op	415
„ voor arresten, enz., toegelaten in oorlogstijd	287
„ voor verbetering van erreuren in geregistreerde acten	365
„ Zie ook PROCEDUREN.	
Apprehensie; zie ARREST.	
Apprenticeeren van Kleurlingen in het algemeen	268
„ „ in Witzieshoek	272
Apprenticeschap; zie LEERLINGSCHAP.	
Arabieren; bepalingen tegen instrooming van	262
„ onderhevig aan Hoofdbelasting	444
Architect (Gouvernements); aanstelling en plichten van	458
Armen; zie ook ONVERMOEGENDEN.	
Arrest; (Civiel); applicatie toegelaten in oorlogstijd	287
„ „ van buitenlandsche getuigen wanneer verboden	127
„ „ verleenen door Landdrost van	106
„ „ verleenen in het algemeen van	36
„ (Crimineel); van beschadigers van Telegraaflijnen	393
„ „ van buitenlandsche getuigen, wanneer verboden	127
„ „ van landloopers... ..	803
„ „ voorziennigen in het algemeen over	131
„ „ van misdadigers onder spoorwegwet	459
„ „ van misdrijvende opzichts municipale werken... ..	498
„ „ van personeu zich onttrekkende van Commandodienst	281
„ „ van vermoedelijken overtreder der wet over den diamanthandel	740
„ „ door Politie-Constabels	190
„ „ door Veldcornetten	184
„ „ door Vrederechters	178
„ „ door Wetsbeambten	131

	PAG.
Artillerie-Corps; bepalingen over	288
„ tegenwoordigheid bij Wapenschouwingen	297
Assistent-Landdrost; bepalingen over	66
„ op Gouddelverijen	717
„ te Jagersfontein	766
Assistent-Veldcornet; bepalingen over	184
Assurantie-Maatschappijen; Bepalingen over buitenlandsche	580
„ „ Licentie voor in dezen Staat gevestigde	410
Auditeur van Naamlooze Vennootschappen	557
Auditeur van Nationale Bank	575
Auditeur-Generaal; plichten opzichgens passen voor Kleurlingen	808
„ „ plichten van den	445
Aziatische Kleurlingen; bepalingen tegen instrooming, handeldrijven, enz., van	262
„ „ onderhevig aan hoofdbelasting	444
„ „ verboden vastgoed te eigenen of huren	263

B.

Bagatelle-Tafel; licentie voor houden van	408
Bakens; actie over gedisperuteerde; hoe ingesteld	55
„ bepalingen over oprichten van	800
„ zie tevens onder GENERALE OPMETING.	
Bakkers; bedrag van licentie voor	409
„ mogen 's Zondags vóór 9 uur v.m. brood verkopen	824
Baljuws; beloonings voor Gouvernements-verkoopingen	449
„ bepalingen over	28
„ verdere bepalingen over	233
„ plichten onder wet over insolventie	590
„ tarief voor	235
„ toezicht te houden over de politie	234
„ verantwoordelijk voor schade veroorzaakt door verkeerd practijk	54
„ zie ook PROCEDUREN.	
Bandieten; bepalingen over	195
„ inenting van	541
Bank; acte van oprichting van Nationale	559
Banken; bedrag van licentie voor	409
„ beperkte verantwoordelijkheid van aandeelhouders van	542
„ deponeren van gelden door Curatoren van insolvente boedels	635
„ op diamantdelverijen register te houden van diamant handels-transacties	737
„ vreemde; bepalingen over	579
Bankwissel; bedrag van Zegels op	416
Barolong boedels; Administratie van	356
„ grondgebied; zie MOROKA.	
Bastaards; recht om vastgoed te eigenen	266
Basutoland; gedwongen verschijning van getuigen	126
„ vervolging van misdaden gepleegd in	220
Bazaarverkoopning vrij van Vendubelastingen... ..	660
Beambten; zie AMBTENAREN.	
Bedriegelijke Insolventie	631
Bedrog; zie FALSITEIT.	
Beëdigde taxateur der Weeskamer; zie TAXATEURS.	
„ verklaringen afgelegd voor Krijgsofficieren in oorlogstijd... ..	287
„ „ afgelegd voor Registrateur of Commissaris der Hoogere	
„ „ Gerechtshoven	27
„ „ afgelegd voor Vrederechters	178
„ „ meined gepleegd door	818
„ Vertaler; zie TOLK.	
Beesten; zie VEE.	
Beestenvellen; zie VELLEN.	
Begraafplaatsen beschermd tegen prospecteeren voor edele metalen	708

	PAG.
Bloemfontein ; zegels bij appél van lagere gerechtshoven in het district ...	103
„ Zetel der Regeering	13
Boedels ; zie WEESKAMER, INSOLVENTIE.	
Boekerijen, Publieke ; zie LEESKAMERS.	
Boerderij aan Aziatische kleurlingen verboden	263
Boeten, Civiel verhaalbaar onder spoorwegwet	468
Bokhaar ; bepalingen over handel in	811
Bokken ; zie VEE EN WILD.	
Bokvellen ; zie VELLE.	
Boomen, aanplant door Municipaliteiten, van	500
Boomen, afkappen op buurmans grond onder omheiningswet, wanneer veroorloofd	774
Borgstelling ; zie SECURITEIT.	
Botanische Tuinen mogen door Municipaliteiten worden opgericht en onderhouden	500
Bouwcommissie ; aanstelling van... ..	449
Brand ; plichten van Constabels bij	189
„ regulaties van Municipaliteiten voor uitdooven van	499
Branden, roekeloos van gras verboden	790
Brandassurantie-Maatschappijen ; zie ASSURANTIE-MAATSCHAPPIJEN.	
Brandmerken op geschut vee	784
„ op struisvogels	813
Brandziektewet	795
Brieven ; aanhouden van, wegens vermoedelijke overtreding der wet over den diamanthandel	739
„ aan het Gouvernement moeten in Hollandsch worden geschreven	272
„ van of naar Kommando zijn vrij	389
„ van Administratie ; bepalingen over	343
„ „ buitenlandsche... ..	354
Briefpost ; bepalingen over de ; zie PÖSTWEZEN.	
Brood, mag 's Zondags voor 9 uur v.m. verkocht worden	824
Bruggen ; inspectie door Inspecteur van Publieke Werken	458
Bruggenbouw van Gouvernementswege	474
„ van privaten	482
Bruggentol ; vrijdom van rijdende politie van... ..	295
„ tarief voor	485
Buit in oorlog verkregen ; bepalingen over	284
Burger ; plicht van, om rondzwervende Kleurlingen aan te houden	803
„ plicht van, om rijdende politie, desverzocht, behulpzaam te zijn	294
„ wie is	11
Burgerdienst ; bepalingen der grondwet over den	12
„ zie ook KOMMANDOWET.	
„ Belgische burgers versochoond van	836
„ Consuls vrijgesteld van	274
„ versochooning van zekere personen van	280
Burgerschap ; grondwettige bepalingen over het	11
Bijeenkomst ; oproerige, in oorlogstijd verboden	287
„ tot kiezing van executeur datief	348
„ tot kiezing van curator in insolventen boedel	596
„ tot kiezing van Staatspresident, enz.	248

C.

Census ; voorziening voor tienjarige	255
Certificaten uitgereikt door ambtenaren in Kaapkolonie of Oranjevrijstaat, wederzijds van kracht voor zekere oogmerken	6
„ voor kleurlingen te Jagersfontein	434
„ voor kleurlingen op Goudvelden... ..	435
Chemist ; zie APOTHEKER.	
Chinezen ; zie AZIATISCHE KLEURLINGEN.	

	PAG.
Chirurgijn in praktijk, verschoond van Jurydienst	150
Cipiers; zie TRONKBEWAARDERS.	
Civiele dienst; bepalingen over de	308
Claims op delverijen; registratie van	730
„ legale verbanden op	731
Claimhouder op diamantdelverijen; rechten en plichten van den	727
Clubhuizen; bepalingen over	676
Comedie-spelen; verboden in Gouvernements-gebouwen	397
Commandant; zie KOMMANDANT.	
Commandowet; zie KOMMANDOWET.	
Commissarissen van het Hoog Gerechtshof	26
„ tot afnemen van beëdigde verklaringen	32
Commissie bij kiezings-bijeenkomsten	248
„ onder de brandziektewet	793
„ onder de omheiningwet	767
„ onder de wet over publieke leeskamers	334
„ onder de wet over besmettelijke ziekten	537
„ onder de wet over verzamelingen van kleurlingen	805
„ tot uitreiking van dranklicenties	662
„ van bestuur op diamantdelverijen, bepalingen over	726
„ van bestuur op diamantdelverijen, plichten van Secretaris van, ten opzichte van registratie	732
„ van examinatoren voor Apothekers	545
„ van examinatoren voor practische landmeetkunde	371
„ van publieke examinatoren	335
„ van publieke examinatoren opzichtsens examens onder onderwijswet	327
„ voor publieke gebouwen en werken	449
Constabels; aanstelling op publieke diamantdelverijen	727
„ aanstelling en machten van municipale	498
„ macht van huisdoorzoeeking onder de wet over den diamantbandel	739
„ macht om te prosequeren in Lagere Gerechtshoven	107
„ machten en plichten van, en regulaties voor	186
„ onderhevig aan straf voor nalatigheid in toezicht over bandieten	196
„ onder toezicht van den Baljuw	234
„ plichten opzichtsens smokkelhandel in drank	670
„ plichten ten aanzien van arresten	132
„ processen wegens verkeerd arrest, tegen	181
„ verplicht vrederechters te gehoorzamen aangaande arresten	179
„ wetsbeambten bevoegd om crimineele lastbrieven uit te voeren	193
Constitutie; hoofdstuk I, burgerschap	11
„ „ II, burgerdienst	12
„ „ III, kwalificatie van stemgerechtigden	12
„ „ IV, de Volksraad	12
„ „ V, de Staatspresident	15
„ „ VI, de Uitvoerende Raad	16
„ „ VII, de rechterlijke macht	16
„ „ VIII, het krijsstelsel	17
„ „ IX, mengelonderwerpen	17
Consuls; bepalingen over de	274
„ van Belgie; tractaat opzichtsens	840
„ van Italie; tractaat opzichtsens	867
„ van Portugal; tractaat opzichtsens	846
„ van Vereenigde Staten van Amerika; tractaat	833
Consul-Generaal in Londen doet aanvraag tot uitlevering onder tractaat met Vereenigd Koninkrijk	875
Contract, belooning voor notarieel	236
„ betreffende drankschulden wanneer verboden	669
„ plaatsen van kleurlingen onder, voor kosten van behandeling voor Syphilis	543
„ plaatsen van kleurlingen onder	806

	PAG.
Contract, tusschen meester en dienstboden, vorm van	678
Conventie van Aliwal	827
Conventie; zie ook TRACTAAT.	
Correspondentie met vreedende mogendheden, hoe gevoerd	242
Couranten niet aan Gouvernements-kantoren verschaft te worden	449
„ postzegels benoodigd voor verzending	389
„ verboden kennisgevingen van tolerijen te bevatten	821
Crimineele Rechtspleging, bepalingen voor de	127
Curateele over dronkaards	669
„ minderjarigen	350
„ insolvente boedels	618
Curator in insolvente boedels; plichten aangaande grond belast onder omheiningwet	771

D.

Dagbladen; zie COURANTEN.

Dagvaardingen in Hollandsche taal te geschieden	272
„ in Hoogere Gerechtshoven, in Civiele Zaken, vorm van	33
„ in Hoogere Gerechtshoven, in Crimineele Zaken, vorm van	171
„ in Lagere Gerechtshoven, in Civiele Zaken, vorm van	77
„ in Lagere Gerechtshoven, in Crimineele Zaken, vorm van	108
„ in Landzaken, vorm van	57
„ op getuigen verleend in Kaapkolonie of Oranjevrijstaat, wederzijds bekrachtigd door achterschrijven	5
„ op getuigen om buiten 's lands te verschijnen	126
Dames Instituut "Eunice"	329
Dammen mogen niet ter drenking van vee door reizigers gebruikt worden	817
„ beschadigd door vee van reizigers, vergoeding voor	817
„ beschadigd zijnde door pluimvee of varkens, zoo mogen deze gedood worden	786
Danspartijen verboden in Gouvernements-gebouwen	397
Deeling van plaatsen en erven; zie PARTITIE.	
Delvers-Comité onder de wet over diamanten	726
„ onder de wet over edele mineralen	719
„ te Jagersfontein	757
Delverijen; Inspecteur van Publieke Werken heeft toezicht over	458
„ scholen op	331
„ voor diamanten	724
„ voor diamanten te Jagersfontein	757
„ voor diamanten, belasting op kleurlingen op	434
„ voor diamanten, hypotheken en verbanden op claims	731
„ voor diamanten, onderzoek van arbeiders op	755
„ voor diamanten, vergoeding voor instorten van grond	732
„ voor edele mineralen	707
Dentiste, bedraag voor licentie voor	409
Detentiekamer van Vrederechter	180
Deuren; opening voor rechterlijke oogmerken van; zie OPENING.	
Diamantdelverijen; zie DELVERIEN.	
Diamanthandel, de wet over	736
Diefstal van vee, onder jurisdictie der Lagere Gerechtshoven	62
„ van vee gestolen goed of waarde aan eigenaar te worden opgegeven	111
„ van vee, wet tot tegengaan van	801
Dienstboden; bedrag van zegels op contract tusschen heeren en	417
„ bepalingen regelende plichten van	678
„ mogen heeren niet verlaten in oorlogstijd	279
„ mogen niet betaald worden in ruw edelgesteente of metaal	721
„ vervolging van geschillen met... ..	107
Dienstmacht, rijdende; bepalingen over	294
Dienstplichtigheid onder de Commandowet	279

	PAG.
Dienstplichtigheid van het volk van Paulus Mopeli	270
Dieren, mishandeling van; zie MISHANDELING.	
Directeuren van naamlooze maatschappijen	557
„ van Nationale Bank	568
Dispensatie van verboden huwelijken niet veroorloofd	525
Distilleeren; zie STOOKERIJ.	
Districten en derzelver grenslijnen	252
Districtsgeneesheer, plichten van, aangaande aanstekelijke ziekten	540
„ rapport over krankzinnigen	528
Dobbelarij verboden	823
„ in drankhuizen, borgacte betreffende	674
Doctoren in medecijnen; zie GENEESKUNDIGEN.	
„ in rechten, admisie als advocaten	222
Doodslag van misdadiger, verschoonbare	133
Doopsgetuigen; aanstelling van, als voogden datief	350
Dooven onbevoegd tot jurydienst	150
Dorp Jagersfontein, bestuur van	762
Dorpen; municipal bestuur voor	490
„ recognitie niet betaalbaar op	432
„ vertegenwoordiging in den Volksraad van districts-	12
„ waar periodieke hoven worden gehouden	67
Dorpsbelastingen op erven moeten betaald worden alvorens transport geschieden kan	510
Dorpsbelastingen; zeker voorkeur van	510
Dorpsveldcornetten, aanstelling en plichten van	278
Douane-belasting, bepalingen over	398
Drank, bedrag van licentie voor verkoop van sterke	408
„ bij publieke veiling zonder licentie verboden	660
„ onmatig gebruik verboden aan ambtenaren	310
„ tegengaan van smokkelhandel in sterken	670
„ wet op verkoop van sterke	661
„ verkoop aan dienstdoende rijdende politiedienaar verboden	295
„ verkoop aan dienstdoende politiedienaar verboden	189
„ zie ook BIER en SPIRITUS.	
Drankhandelaar, diamanthandel verboden aan	741
„ mag geen clubhuis op zijn bezigheidserf aanhouden	676
Dranklicenties in Mopelis grondgebied verboden	271
Drenking, recht van reizigers tot, voor vee	816
Drogist; zie APOTHEKER.	
Dronkenschap; bepalingen tot tegengaan van	669
„ arrest voor	191
„ dienstboden strafbaar voor	679
„ politiedienaar strafbaar voor... ..	189
„ spoorweg-beambt kan gearresteerd worden voor	459
Drukpers; vrijheid van, gewaarborgd	17
„ verbod van kennisgevingen van loterijen door	821
Drukwerk; bepalingen over contracten voor	449
„ contractant voor, verantwoordelijk voor niet publiceeren van lijst van onafgehaalde brieven	381
Dwargarbeid; bepalingen over	195
Dynamiet; bepalingen over verkoop van	299
„ verbod van vernielen van visch door	816
„ bedrag van licentie voor handel in	409
[H].	
Echtgenoten; getuigens in gerechtshoven van	118
„ heerenrechten in geval van	424
„ .. rechten onder weeskamerwet	347
„ successierechten in geval van	430
Edele mineralen behalve diamanten; bepalingen over	707

	PAG.
Edelgesteenten en kostbare metalen; delven naar	724
" " " handel in	736
" " " gewichten gebruikt voor	705
Edicte; dagvaarding in Hoogere Gerechtshoven bij	35
" dagvaarding in Lagere Gerechtshoven bij	82
" oproepende tot kiezing van executeur datief	348
Eed; hoe in gerechtshoven afgelegd	115
" van getuigen in de lagere gerechtshoven	87
Eerloosverklaring wegens omhaling of omkoopung van juryman	156
" onbevoegdheid van getuige wegens	116
" onbevoegdheid van juryman wegens	150
Eigendomsrecht gewaarborgd	17
" op vastgoed, van kleurlingen	266
" op vastgoed, verboden aan Aziatische kleurlingen...	263
" volgens tractaat	5
Endossement in blanco; overdracht van handelspapier door	548
" overmaken van handelslicenties door	407
Erfeniswet geregeld	525
Erfenissen, successierechten op	430
Erfgeldfonds, bepalingen over	347
Erfpacht op gronden en erven in dorpen	510
" betaald te zijn voor dat registratie van vastgoed op dorpen geschieden	359
" kan	6
Erfportien verschuldigd aan personen in de Kaapkolonie vorderbaar op zekere certificaten	347
" verschuldigd aan minderjarigen; beheering en uitbetaling van	356
Erfrecht van Baralongs	524
" van kleurlingen	266
" van kleurlingen ten opzichte van vastgoed	266
Erreur; zie FOUR.	
"Eunice" (Dames Instituut)	326
Examens; zie COMMISSIE.	
Examinatoren; zie COMMISSIE.	
Executeuren; aanstelling en plichten van	343
" machten en plichten onder wet over insolventie	589
" van boedels van overleden huurders van Gouvernements plaatsen,	
opgave van huur door	396
" van boedels van overleden personen aan wie van Gouvernements-	
wege geweer verschaft is kunnen dat verkoopen onder goed-	
keuring	299
" van boedels van overleden schuldeischers onder omheiningwet;	
plichten van	772
Executie onder de wet over insolventie	594
" op vonnissen der Hoogere Gerechtshoven	48
" " der Lagere Gerechtshoven	94
" " tegen vastgoed bezwaard met schepenkennissen	364
" tegen naamlooze vennootschappen of aandeelhouders	554
" van claims in Jagersfonteinsche delverij wegens nietbetaling	761
" wegens Corporatie-schulden	512
" wegens erfpacht en dorpsbelastingen	511
" wegens onbetaalde recognitie	433
" uitgenomen zijnde voortzetting in oorlogstijd...	287
Exploiteeren vag uitvindingen onder de Octrooiwet	681
Expressen; Artilleristen moeten zich bereid houden voor	290
" hebben voorkeur bij ponten	488
" toelage voor rijden van	239
Extraditie; zie UITLEVERING.	
Extra-recognitie; bepalingen over	432
Ezels; zie VEE.	

F.

Factor in diamanten, bepalingen over	...	...	...	742
Falcidiaansche porties afgeschaft...	...	...	...	525
Falsiteit door Landmetrs opzichts kaarten	...	...	...	369
„ door verzending van private als dienstbrieven	...	...	...	389
„ zie ook VERVALSCHING.				
Feestdagen bepaald	...	...	...	547
„ drankverkoop verboden op kerkelijke	...	...	...	565
„ handeling bepaald voor, in Lagere Gerechtshoven, geschieden den	...	...	...	
„ volgende dag	...	...	...	60
Fidiecommissum; registratie van...	...	...	...	348
„ in berekening te komen bij waardeering van vastgoed voor	...	...	...	
„ heerenrecht	...	...	...	422
Finantien; administratie van des lands	...	...	...	445
„ inspectie door Staatspresident van des lands	...	...	...	16
Firma; zie VENNOOTSCHAP.				
Fonds voor onderwijs	...	...	...	333
Fondsen; administratie van publieke	...	...	...	447
Fout in Acte van Beschuldiging, verbetering van	...	...	...	159
„ Dagvaarding in Hoogere Gerechtshoven, verbetering	...	...	...	40
„ Dagvaarding in Lagere Gerechtshoven, verbetering	...	...	...	85
„ geregistreeerde acte, hoe verbeterd	...	...	...	365
„ registratie van transport acte; heerenrecht bij verbetering van	...	...	...	425
Foutieve opmeting, te verbeteren	...	...	...	375
„ „ verbetering gelast door Landmeter-Generaal	...	...	...	368
„ „ verantwoordelijkheid van Landmeter voor	...	...	...	369
„ „	...	...	...	631
Frauduleuse insolventie	...	...	...	

G.

Geboorte van blanke kinderen; registratie van	...	...	...	262
„ misdaad van verberging van	...	...	...	818
Gebouwen, publieke, misbruik verboden van	...	...	...	397
„ onderzoek van door Commissie voordat betaling daarvoor geschiedt	...	...	...	449
„ opzicht over	...	...	...	458
Geheimhouding van aangevers aangaande smokkelhandel in drank	...	...	...	671
„ van directeuren in Nationale Bank	...	...	...	574
„ van rechtspractijzins	...	...	...	120
Gekkenhuizen; zie KRANKZINNIGEN-GESTICHT.				
Gekwetste Majesteit; bepalingen over	...	...	...	818
Geldhandel; bepalingen over den vrijen	...	...	...	547
Gemeenschap van goederen verondersteld in geval van inboorlingen in Moroko	...	...	...	267
Genade; recht van staatspresident om uit te oefenen	...	...	...	16
„ uitleg van het recht van...	...	...	...	243
Geneeskundigen kunnen Apotheken aanhouden	...	...	...	545
„ bedrag van licentie voor	...	...	...	409
„ bepalingen over	...	...	...	546
„ betaling voor onderzoek van applicanten om versooring van	...	...	...	
„ Commandodienst	...	...	...	280
„ boeken en instrumenten van, beschermd tegen executie van	...	...	...	
„ vonnissen der Lagere Gerechtshoven	...	...	...	98
„ plichten onder wet over aanstekelijke ziekten	...	...	...	541
„ rapport over krankzinnigen door	...	...	...	528
„ schouwing van lijken en gewonden, en rapport door	...	...	...	139
„ tarief voor	...	...	...	546
„ toelage als getuige in Civiele Zaken	...	...	...	547
„ toelage als getuige in Crimineele Zaken	...	...	...	546
„ vrijdom van jurydienst	...	...	...	150
„ waartoe gerechtigd wanneer op krijgsveld	...	...	...	278

BLADWIJZER.

XIII.

	PAG.
Geneeskundige diensten, belooning voor, bij laatste ziekte van overledene uitbetaalbaar voor zekere andere schulden	345
Generale Opmeting, bepalingen over	373
Generale Procuraties; zie PROCURATIES.	
Geologische onderzoekingen onder Inspecteur van Publieke Werken ...	458
Gerechtsbeambten; zie RECHTSBEAMBTEN.	
Gerechtsboden, aanstelling en plichten van	73
„ borgstelling door... ..	233
„ onderzoek van klachten tegen	74
„ plichten van, onder wet over insolventie	591
„ salarissen van	233
„ tarief voor	239
„ visiteeren van gebouwen onder drankwet door	670
Gerechtshoven; Hoogere, bepalingen over	22
„ Lagere, bepalingen over	59
„ jurisdictie van, over misdaden gepleegd in Basutoland	220
„ Landzaken komen voor de Hoogere	55
„ rechterlijke macht uitsluitelijk opgedragen aan	16
„ zijn open voor burgers van vreemde landen volgens tractaten; zie TRACTAAT.	
Geschenken aan Opperhoofden, door wien uitbetaalbaar	449
Geschut, maandelijksche inspectie van, door Officieren der Artillerie	292
„ zie ook KRIJGSBEHOEFTE.	
Gestolen goederen, huisdoorzoeking voor; zie HUISDOORZOEKING.	
Getuigen; bevoegdheid en onbevoegdheid van	115
„ in Civiele Zaken voor Hoogere Gerechtshoven	41
„ in Civiele Zaken voor Lagere Gerechtshoven	89
„ in Crimineele Zaken voor Rondgaande Gerechtshoven	148
„ in Crimineele Zaken voor Lagere Gerechtshoven	108
„ gedwongen verschijning van, in buitenlandsche Gerechtshoven	126
„ toelagen aan	124
„ wonende in Mopeli's grondgebied, hoe verkregen	270
Getuigenis; de wet over het leveren van	115
Gevangenen; zie BANDIETEN EN KRIJGSGEVANGENEN.	
„ geen brandhout gekocht te worden voor	449
„ vrijstelling bij Rondgaande Gerechtshoven; zie LOSLATING.	
„ inenting van	541
Gevangenis; ontsnappen uit, hoe strafbaar	196
„ zie ook TRONK; TRONKBEWAAARDER.	
„ zie VOGELS.	
Geweren, tegen kostprijs verschaft aan burgers	298
„ zie AMMUNITIE EN UITRUSTING.	
Gewichten; IJken van, bepalingen over	701
„ IJken van, municipale regulaties over	498
Gezondheids-maatregelen tegen besmettelijke ziekten	536
„ van municipale lichamen	500
Giftzichte onder vee; bepalingen... ..	796
Godgeleerdheid, verschooning van Studenten in, van jurydienst	150
„ verschooning van Studenten in, van Kommandodienst	280
Godsdienst; bevordering door Volksraad van	14
„ vrijheid van, voor burgers van vreemde mogendheden krachtens tractaten; zie TRACTAAT.	
Goudwet	707
Goud; gewichten gebruikt voor wegen van	705
Gouvernements-ambtenaren; zie AMBTENAREN.	
„ gebouwen; misbruik van, verboden	397
„ verhuuring van	395
„ gronden, buurder verplicht Xanthium Spinosum uit te roeijen	792
„ Inspecteur; zie INSPECTEUR.	
„ Landmeters; bepalingen over, zie LANDMETERS.	

	PAG.
Gouvernements-papier; bepalingen over ...	449
„ Secretaris, lid van Uitvoerenden Raad ...	16
„ Secretaris, positie als ambtenaar van ...	309
Grasbranden; wet tegen het roekeloos ...	790
Grenslijnen; acties over gedisputeerde ...	55
„ van districten en wijken; bepaling van ...	252
„ van Oranjevrijstaat en Basutoland ...	827
„ van Oranjevrijstaat en Griqualand West ...	854
Grey College; bepalingen over het ...	333
„ aan 't hoofd van het onderwijsstelsel voor jongens ...	326
Griqua Grondgebied; tractaat over ...	4
Griqualand West; overeenkomst over ...	854
Grondbrieven; uitreiking van ...	367
„ verbetering van ...	365
„ vernietiging van bij actie ...	55
Grondrechten; zie VASTGOED.	
Grondwet; zie CONSTITUTIE.	
Gijzeling van Insolvent ...	651
„ in Hoogere Gerechtshoven ...	51
„ in Lagere Gerechtshoven ...	102
H.	
Handel aan ambtenaren verboden ...	311
„ aan ambtenaren op delverijen verboden ...	718
„ in drank; zie DRANK.	
„ in edelgesteenten; bepalingen over ...	736
„ verboden aan Aziatische kleurlingen ...	263
Handelaar; bedrag van licentie voor algemeen ...	408
„ in diamanten; bepalingen over ...	737
„ in drank bij kleine baat verboden te handelen in diamanten ...	741
Handelshuizen; mogen 's Zondags niet open zijn ...	
Handelslicenties; overdracht van ...	407
„ verkrijgen van ...	406
Handelsmerken; registratie van ...	698
Handelspapier; bepalingen over ...	547
„ prescriptie van schuld wegens ...	240
„ voor schuld wegens drankverkoop in derden hand verhaalbaar ...	669
„ zie ook HANDSCHRIFT; WISSELRECHT.	
Handschrift gegeven voor drankschulden, wanneer van onwaarde ...	669
Harden Arbeid; bepalingen over ...	197
Hazardspelen verboden ...	823
Heelkundigen; zie GENEESGUNDIGEN.	
Heemraden; aanstelling en plichten van ...	64
„ toelagen aan ...	65
Heeren en Dienstboden; wet over ...	678
„ „ „ „ vervolging wegens overtreding van ...	107
Heerenrecht; wet over het ...	418
„ betaald te zijn voor dat registratie van vastgoed geschiedt ...	359
„ vrijshelding door Staatspresident van toeken wegens niet betalen van ...	243
Heidensche inboorling bevoegde getuige in Gerechtshoven ...	115
„ kinderen erven van ongehuwde ouders ...	524
Hekken onder de omheiningwet ...	776
Hof; zie GERECHTSHOF.	
Hollandsche taal, hoofdtal des lands ...	272
„ ...in publieke toekerijen ...	334
„ ...in onderwijs ...	327
Hond kan gedood worden bij kwaadaardig aanval ...	824
Hondenbelasting hefbaar door Municipaliteiten in steden en dorpen ...	500
„ en bepalingen over houden van honden ...	815

	PAG.
Hoofdamttenaren ; toezicht en verantwoording van	309
Hoofdbelasting op Kleurlingen op delverijen	434
„ op Kleurlingen buiten delverijen	441
„ wegens aanstekelijke ziekten	538
Hoofdwegen ; bepalingen over	470
„ onder toezicht van Inspecteur van publieke werken	458
„ over bruggen	484
Hoofdwet, het Romeinsch Hollandsch Recht... ..	17
„ uitleg omtrent het Romeinsch Hollandsch Recht als	21
Hoog Gerechtshof ; oplegging van belastingen tot dekking van schulden van publieke lichamen door	512
Hoogere Gerechtshoven ; bepalingen over	21
„ grondwettige bepalingen over... ..	16
Hoogverraad ; bepalingen over	818
„ vervolging voor den Krijgsraad voor	286
„ zie ook LANDSVERRAAD.	
Hospitaal voor Krankzinnigen	526
„ kleurlingen op delverijen	435
„ lijdenden aan kinderpokken	535
„ inenting op	541
Hotel ; licentie voor	674
Hotelhouders mogen niet handelen in diamanten	741
„ mogen geen drank aan politie-dienaar geven	189
„ bepaling der wet over Zondag handel, aangaande	824
Huiden ; zie VELLEEN.	
Huis, inbreken door Constabels, van	194
Huisdoorzoeking bij vermoeden van onwettigen drankhandel	671
„ door Constabels	194
„ om boeken te verkrijgen van verdwenen spoorwegbeampte	464
„ om verborgen in beslag te nemen goederen	100
„ voor diamanten	739
„ voor gestolen goederen	135
Hutbelasting in Mopeli's grondgebied	271
Huur van Gouvernements-gronden	395
Huwelijk ; betwiste geldigheid van, beslist te worden door Hoogere Gerechts-hoven	68
„ christelijke, verschaft geen voorkeur aan Barolong kinderen in Moroka district over kinderen geboren in veelwijverij	356
„ verboden tusschen wie	525
„ wet over het	518
Huwelijksvoorwaarden ; registratie van	359
Hypotheeken ; zie VERBANDEN.	

I.

Idioten, in zekerheid stelling van gevaarlijke	516
Inbeslagneming van goederen onder wet over insolventie	590
„ zie oog ARREST EN EXECUTIE.	
Inboorling ; zie KLEURLING.	
Inenting tegen kinderpokken	527
Informatie ; zie AANBRENGER.	
Ingenieur voor toezicht over publiek mijn en stoomwezen	458
Inunctie ; zie INTERDICT.	
Insolvent kan vastgoed uit eigen boedel overnemen zonder betaling van heeren-rechten	424
Insolventen Boedelkamer ; leges betaalbaar bij	417
Insolventie diskwalificeert ambtenaar	308
„ diskwalificeert Curator in insolventen boedel	607
„ diskwalificeert Staatspresident	13
„ diskwalificeert Volksraadlid	13

	PAG.
Insolventie van naamlooze vennootschap ; strafbaarheid en verantwoordelijkheid bij verklaring van dividenden in geval van ...	556
„ wet over de ...	583
Inspecteur van diamantdelverijen, plichten van, in het algemeen ...	726
„ van diamantdelverijen, plichten van, aangaande onderzoekers-systeem ...	755
„ van diamantdelverijen, plichten van, aangaande registratie van kleurlingsn ...	434
„ van diamantdelverijen, plichten van, aangaande registratie van standplaatsen ...	734
„ van gouddelverijen, plichten van ...	717
„ van onderwijs, bepalingen over ...	315
„ van Publieke Werken, plichten betreffende bruggenbouw ...	476
„ van Publieke Werken, plichten betreffende landbouwgenootschappen ...	799
„ van Publieke Werken, plichten betreffende publieke wegen ...	470
„ van Publieke Werken werkzaamheden betreffende onteigeningswet ...	455
„ van Jagersfonteinsche diamantdelverijen, algemeene plichten ...	757
„ registreert Kleurlingen ...	435
„ Saniteits-, te Bloemfontein ...	509
„ Saniteits-, in Municipaliteiten ...	504
„ van Kassen, waarneming van betrekking van ...	448
Instandhouden van Landsbakens ...	890
Instrooming van Aziatische Kleurlingen verboden ...	263
Interdient tegen uitreiking van kaarten ...	56
„ verkregen bij Lagere Gerechtshoven ...	106
„ verkregen bij Landdrost als Commissaris ...	26
„ niet belet door eenen staat van oorlog ...	287
Interest ; zie RENTE OP GELDEN.	
Interlocutaire orders, niet belet door een staat van oorlog ...	287
Inventaris in boedels geadministreerd onder de Weeskamerwet ...	342
„ van Baljuw bij Executie ...	88
Invoer van drank, bepalingen over ...	671
„ van diamanten, bepalingen over ...	744
„ van goederen ; douane-belasting en poorten voor... ..	398
Invoerrechten onder de Tol-unie ...	398
„ beperking van, ten opzichte van vreemde mogendheden krachtens tractaten : zie TRACTAAT.	
Irrigatie-werken onder toezicht van Inspecteur van Publieke Werken ...	458
Italië ; tractaat met ...	866
J.	
Jachten ; zie WILD.	
Jagersfontein : bepalingen over kleurlingen, betreffende belasting en hospitaal op ...	434
„ bestuur van dorp en delverijen te ...	757
„ Gouvernment Inspecteur te ...	766
Joodsche huwelijksbeambten toegelaten ...	519
Juala (kafferbier), misbruik en brouwen van ...	675
Jurisdicte der Gerchtshoven over misdaden in Basutoland gepleegd ...	220
„ der Hoogere Gerechtshoven ...	23
„ der Lagere Gerechtshoven ...	61
„ der Resident Vrederechters ...	180
„ der Speciale Vrederechters ...	178
„ van Krijgsraad in oorlogstijd ...	285
Jury beslist in Crimineele Zaken voor Hoogere Gerechtshoven ...	16
„ samenstellin en plichten van ...	149
Juwelierswaren ; licentie van handelaars in ...	409

K.

Kaapkolonie; erkenning van brieven van administratie verleend in	...	354
„ wederzijdsche overlevering van misdadigers met	... ..	205
Kaarten door Landmeters vervaardigd	... ..	357
„ interdict tegen uitreiking van	... ..	56
„ van plaatsen, actie tot vernietiging van	... ..	55
Kafferbier; brouwen en misbruik van	... ..	675
Kantien; licentie voor...	... ..	674
Kantienhouders mogen politie-dienaars geen drank geven	... ..	189
Kantoorpenningen; zie LEGES.		
Kantooruren vastgesteld voor Gouvernements-ambtenaren	... ..	310
Kantoren; misbruik van Gouvernements-	... ..	397
Kapelmeester van Artillerie	... ..	292
Kapitein van Artillerie, als ambtenaar gerechtigd tot pensioen	... ..	313
„ „ beheert het Corps	... ..	291
„ „ Commandant der rijdende dienstmacht	... ..	294
„ „ Gouvernements-Magazijnmeester van Bloemfontein	... ..	303
Kats; straf met, mag niet op vrouwen worden toegepast	... ..	71
Kennisgeving aangaande boedels van overledenen, wat voldoende voor belanghebbenden	... ..	343
Kerk, ondersteuning door Volksraad van Gereformeerde	... ..	14
Kerkelijke inzegening van huwelijken toegelaten	... ..	521
Kerkgangers vrij van betaling van tolgeld voor bruggen	... ..	485
Kerkgebouwen niet onderheilig aan municipale belasting	... ..	502
Kerkhoven; zie BEGRAAFPLAATS.		
„ Portugeezen kunnen in dezen Staat hebben, krachtens tractaat	... ..	843
Kiezing; zie VERKIEZING.		
Kinderbewijs noodig voor tweede huwelijk	... ..	520
„ registratie van	... ..	364
„ onder Weeskamerwet	... ..	346
„ zegels op acte van	... ..	414
Kinderen; apprenticeeren van kleurling	... ..	268
„ blanke; onderwijs voor	... ..	315
„ getuigenis in Gerechtshoven van	... ..	115
„ inenting gratis van	... ..	540
„ onterving veroorloofd van	... ..	525
„ registratie van geboorte van blanke	... ..	262
„ uit Gerechtshoven te weren in zekere gevallen	... ..	83
„ van Baralongs in veelwijverij geboren	... ..	356
„ „ vervreemding van grond door ouders in Moroka aan...	... ..	267
„ „ van heidensche ouders; erfrecht van	... ..	524
Kindermoord; bepalingen over	... ..	819
Kinderpokken; bepaling over	... ..	534
Kleeding in het publiek verplichtend	... ..	819
Kleurlingen, apprenticeeren van kinderen van	... ..	268
„ burgerrecht ontzegd aan	... ..	267
„ Commandeeren in oorlogstijd van	... ..	279
„ dienst niet te verlaten in oorlogstijd	... ..	279
„ dienstplichtigheid onder Kommandowet	... ..	279
„ erfrecht van	... ..	266
„ erfrecht van heidensche	... ..	524
„ erfrecht van (Baralongs)	... ..	356
„ getuigenis in Gerechtshoven van	... ..	115
„ grond besittende vallen niet onder de wet over handel in wol, vellen, enz.	... ..	812
„ hoofbelasting op delverijen op	... ..	434
„ hoofdelasting buiten delverijen op	... ..	441
„ hoofden van huisgezinnen toegelaten op plaats van blanke, bewoond door blanken	... ..	805

	PAG.
Kleurlingen, hoofden van huisgezinnen toegelaten op plaats van blanke niet be- woond door blanken	805
„ hoofden van huisgezinnen toegelaten op plaats van kleurling ...	266
„ hoofden van huisgezinnen toegelaten op plaats van kleurling in Moroka district anders dan met verlof	805
„ hospitaal voor, op delverijen	435
„ hutbelasting in Mopelies grondgebied op	271
„ Mopelies volk	270
„ onder contract plaatsen van rondlopende... ..	807
„ onder contract plaatsen van niet bepalenden van hoofdbelasting	443
„ onder contract plaatsen van lijders aan syphilis voor kosten van verpleging	543
„ op diamantdelverijen	434
„ op gouddelverijen	721
„ op Koolmijnen niet verboden te verzamelen	808
„ op Zendingstaties niet verboden te verzamelen	808
„ passen voor; zie PASSEN .	
„ rechten op vastgoed, van	266
„ registratie van, op publieke delverijen	434
„ verboden geweren te hebben	301
„ verboden te handelen in diamanten	749
„ verboden te handelen in ruwe metalen	721
„ verboden leden te zijn van Clubhuizen	677
„ verboden rond te loopen of te verzamelen	803
„ verboden schietkruit aan te schaffen	301
„ verboden sterken drank te verkrijgen	666
„ verboden stellen, wol, enz., te verkoopen zonder brief van dienst- heer	811
„ verboden, als regel, vastgoed te huren of hebben	266
Koelies onderhevig aan hoofdbelasting	444
„ verboden den Staat in te stroomen	262
Kolonies; gedwongen afleggen van getuigenis voor de Gerechtshoven van ...	115
Kommandant, bij Mopeli's volk	270
„ der rijdende dienstmacht	294
„ door wie gekozen	248
„ plichten, onder Kommandowet, van	277
„ opperbevel oerende bij Wapenschouwingen	297
Kommandant-Generaal; kiezing en ontslag van	17
„ „ plichten van	278
Kommandodienst; zie BURGERDIENST .	
„ „ verschooning van buitenlandsche burgers volgens tractaat; zie TRACTAAT .	
Kommando; burgers betalen geen bruggen-tolgelden, wanneer op ...	485
Kommandowet en Krijgswet	274
Koolmijnen; verzameling van kleurlingen niet verboden op	808
Koop private, voor onbekenden principaal, nietig	426
„ zie ook VERKOOP EN HANDEL .	
Koophandel verboden aan ambtenaren	311
„ vrij volgens tractaat met vreemde mogenheden; zie TRACTAAT .	
„ zie ook HANDEL .	
Kopijen van register van naamlooze vennootschappen voldoende bewijsmiddel ...	553
„ van huwelijksregister voldoende bewijsmiddel	522
Kostbare metalen; zie EDELGESTEENTEN .	
Kostenrekeningen van Procureurs, taxatie van	27
„ „ van Baljuws, taxatie van... ..	27
Krankzinnige aandeelhouders in Nationale Bank, vertegenwoordiging van ...	568
„ aandeelhouders in Nationale Bank onbevoegd directeuren te zijn ...	569
„ armen, ondersteuning van	533
„ beschuldigten bij Hoogere Gerechtshoven	160
„ „ beschuldigten bij Lagere Gerechtshoven	110

	PAG.
Landdrost en Heemraden, bepalingen over	64
Landdrostklerk fungeert als Registrateur der Rondgaande Gerechtshoven ...	27
„ ontvangt instructies van Staatsprocureur over publieke vervolgingen	130
„ plichten, in het algemeen, van	64
„ plichten aangaande onbetaalde recognitie	433
„ plichten aangaande smokkelhandel in drank	670
Landlooperij verboden	803
Landmeter-Generaal; inlevering van iuterdict tegen uitreiking van kaart bij...	56
Landmeter-Generaals-Kantoor, bepalingen over	367
Landmeters; bedrag van licentie door	409
„ plichten en verantwoordelijkheid van	371
„ toelating van en zegels op acte van toelating	417
Landmeters-kaarten; zie KAARTEN	
Landsbakens; instandhouden van	800
Landsverraad; beoordeeling van Staatspresident en ambtenaren over ...	13
„ zie ook HOOGVERRAAD	
Landzaken; Procedures in	55
Lastbrieven in Hollandsch opgesteld te zijn	272
„ tot arrest van misdadigers	131
„ tot committeeren van krankzinnigen	527
„ uitvoering door Constabels van	193
„ zie ook UITLEVERING en PROCEDUREN	
Lastgevers; verbod van koop van vastgoed voor ongenoemde	426
„ koopling bij publieke veiling voor	426
Lastgeving; zie PROCURATIE	
Leeraars bevrijd van bijdragen tot Kommandodienst	280
„ bevrijd van jurydienst	150
„ strafbaar voor overtreding van de huwelijkswet	524
Leerlingschap; zie APPRENTICESCHAP.	
Leerlingschap van Apotheker, Registratie van Acte van	546
„ van Apotheker; zegels op acte van	417
Leerlingen bevrijd van bijwoning van Wapenschouwingen	296
Leskamers; bepalingen over publieke	334
„ Municipaliteiten kunnen voorzieningen maken voor	501
Leges; bepalingen van... ..	417
„ betaalbaar door Executiveur voor zekere andere schulden	345
„ maandelijksch verantwoording door Landdrostklerken	64
„ niet vordebaar in Crimineele zaken	114
„ voor inzage van registers van naamlooze vennootschappen... ..	553
Legitieme porties afgeschaff	525
Lengtemaat voor landmeten; eenheid van	368
Letteren en Wetenschap; Examens in de	335
Levens-assurantie, zie ASSURANTIE-MAATSCHAPPIJEN.	
Lex hac Edictali afgeschaff	525
Licenties; bedragen van verschillende	408
„ onder de Goudwet	712
„ overmaken van	408
„ verleen van municipale	494
„ voor binnenlandsche Assurantie-Maatschappijen	581
„ voor buitenlandsche Assurantie-Maatschappijen	410
„ voor Diamanthandel	749
„ voor Drankverkoop	673
„ voor Landmeters, kopie gedeponcerd te worden op Landmeters-Generaals Kantoor	371
„ voor Drinkpartij van Kleurlingen... ..	675
„ wijze van uitreiking van, en bepalingen over	407
Lichamen, publieke; invordering van Schulden van	512
Liquidatie van boedels van overleden vreemde burgers, volgens tractaten, zie TRACTAAT.	

	PAG.
Liquidatie-rekeningen door Executeuren opgesteld	344
„ „ in boedels van overledenen	344
„ „ in insolventie boedels	641
„ „ niet te worden gredgekeurd voor dat successie-rechten betaald zijn	431
Longziekte onder vee, tegengaan van	795
Lood niet gebruikt te worden voor gewichten	706
„ zie AMMUNITIE.	
Lorenzo Marques: bepalingen omtrent	844
Loslating van persoon van gezond verstand, aangehouden als Krankzinnig, door Rechter	529
Loslating van gevangenen, op bevel van Staatsprocureur	128
„ „ „ door rondgaande gerechtshoven	164
„ „ „ zie ook VRIJSTELLING.	
Loterijen en Sweepstakes verboden	819
„ in Gouvernements-gebouwen niet toegelaten	397
Lijkschouwing; bepalingen voor Magistraten... ..	139
„ bepalingen voor Veldcornetten	184
„ toelage voor	453
Lijnen; zie GRENSLIJNEN.	
Lijsten van Jurymannen; vervaardiging van	149
„ van Stemgerechtigden; vervaardiging van	244
„ van Stemgerechtigden in Municipaliteiten	495

M.

Maanziekte, zie KRANKZINNIGEN.	
Maatschappij; dagvaarding bij Lagere Gerechtshoven van	81
„ overgave van insolventen boedel van	587
Magazijnen, zie SCHIETKRUIT.	
Magistraat; machten om te arresteeren	131
„ machten onder wet over uitlevering van misdadigers	198
Makelaar in Edelgesteenten, bepalingen over... ..	740
Malaiers niet beschouwd als Aziatische Kleurlingen	264
Manslag; strafbare, in geval van arrest	134
Markten; oprichting van en regulaties voor	498
„ zie ook WOLMARKTEN en MONSTERS.	
Marktmeester behoeft geene licentie	410
„ verplichtingen aangaande monsters	510
Marktverkoopingen in de landstaal gehouden te worden... ..	272
Maten en Gewichten; IJken van	701
„ „ van; Municipale regulaties voor	498
„ zie ook LENGTEMAAT.	
Mede-eigenaar van plaats verantwoordelijk voor heerenrecht	423
„ van plaats verantwoordelijk voor recognitie	432
Medicijnen voor laatste ziekte van overledenen, uitbetaalbaar voor andere schulden	345
Medeplichtingen; getuigenis van	116
Meerderjarigheid; bepaling van	518
Meerderjarig verklaring; procederes voor	516
Meester van Kamer van Insolventie	590
„ „ „ Plichten onder de wet over invordering van schulden van publieke lichamen	512
Meesters en Dienstboden; wet over	678
Meineed begaan in Crimineele zaken voor Rondgaande Gerechtshoven	163
„ begaan in verklaringen voor den Krijgsraad	286
„ begaan in verklaringen voor Lagere Gerechtshoven	87
„ begaan in verklaringen voor Vrederechters	818
„ bewijs van	121
„ onbevoegdheid van getuigen wegens	116

	PAG.
Meineed valsche certificaten onder huwelijkswet staan gelijk met ...	524
„ valsche verklaring van ontdekking van metalen strafbaar als ...	709
„ valsche verklaring van koper en verkoper staat gelijk met ...	421
„ valsche verklaring van Venuafslagers staat gelijk met ...	659
„ valsche verklaring onder wet over naamlooze vennootschappen staat gelijk met... ..	550
Melaatschheid, bepalingen over	544
Melk mag 's Zondags voor 9 uur verkocht worden	824
Memories; recht van ingezetenen om aan het Gouvernement te richten ...	14
„ moeten in Hollandsche taal gesteld zijn	273
Metalen; kostbare, bepalingen over	707
„ „ gewichten gebruikt voor wegen van	701
Militaire dienst; zie BURGERDIENST .	
Miltziekte onder vee	796
Minderjarigen; drankverkoop verboden aan	666
„ hoe mondig verklaard	516
„ niet onderhevig aan Commandodienst	280
„ omheiningwet affecterende gronden van	769
„ onbevoegd te zijn Curator in insolventen boedel	607
„ prescriptie loopt niet tegen	241
„ relief tegen verjaring in landzaken	56
„ toestemming van ouders, enz., noodig voor huwelijk van	523
„ voogdijschap over	350
Misdaad; bedriegerij betreffende edelgesteenten en mineralen is een ...	709
„ gepleegd in Basutoland; jurisdictie der Gerechtshoven over	220
„ gepleegd in Mopeli Grondgebied; hoe gestraft	271
„ gepleegd op rijtuig of op grens van districten, voor welke Hoogere Gerechtshoven strafbaar	25
„ gepleegd op rijtuig of op grens van districten, voor welke Lagere Gerechtshoven strafbaar	70
„ tegen den Staat	818
„ vervalsching van huwelijks-certificaten en registers is een	524
„ zie ook STRAF .	
Misdadigers; uitlevering van; zie UITLEVERING .	
„ apprehensie door constabels; zie ARREST .	
„ geketend te worden	196
„ Krankzinnige; bepalingen over	527
Mishandeling van dieren; straf voor	823
„ van dieren door dienstbode strafbaar	680
„ van geschut vee	786
„ van ingeboekte kleurling strafbaar	269
Moedwillige beschadiging of vernieling op goudvelverijen strafbaar ...	723
Mondigverklaring; procedures voor	516
Monsters; bepalingen over, op markt gebracht	510
Mopeli; Kommandant bij Paulus	270
Moroka; administratie van Barolong boedels in het district	356
„ bepalingen over brandziekte in het district	793
„ bepalingen over grondrechten van kleurlingen in het district	267
„ bepalingen over hoofdbelasting in het district	444
„ hooffden van huisgezinnen veroorloofd op plaatsen in het district	805
„ omheining van plaatsen gelegen aan de grenslijnen van het district ...	776
„ procedures van grovere Crimineele zaken ontstaande in het district ...	25
„ procedures in grootere Civilele zaken ontstaande in het district	23
„ uitroeiing van Xanthium Spinosum in het district	792
„ zegels bij appel van de Gerechtshoven in het district	103
Mozambique; bepalingen in tractaat met Portugal over... ..	844
Muil; zie VEE .	
Municipaal Bestuur van Bloemfontein	505
„ gronden; kleurlingen niet zonder verlof toegelaten op	804
„ Lichaam; bepalingen over	490

	PAG.
Municipaal invordering van erfpacht en belastingen verschuldigd aan ...	510
„ plichten aangaande Brandziekte	795
„ plichten aangaande Xanthium Spinosum	792
„ regulaties voor besmettelijke ziekten vervaardigd door... ..	536
„ regulaties voor schuthoken vervaardigd door	780
„ vervolging voor overtreding van regulaties van	504
Museums; oprichten en onderhouden door Municipaliteiten van	501
Mijlgeld voor schutten van vee	781
Mijnwezen; bepalingen over het	707

N.

Naakt loopen in het publiek strafbaar	819
Naamlooze Vennootschappen; beperkte verantwoordelijkheid van	549
Nacht; Diamanthatel verboden in den	749
Nalatenschap; successierechten op	430
„ verzekerd aan vreemde burgers volgens tractaten; zie TRACTAAT.	
„ vrij van aftrek van legitieme portien	525
Natal; uitlevering van misdadigers aan	212
Nationale Bank; oprichting van	559
Naturellen; zie KLEURLING.	
Nederduitsch Gereformeerde Kerk; kiezing van Curatoren voor Grey College	
door	333
„ „ ondersteuning door den Volksraad van	14
„ „ Zending in Witzieshoek van	272
Nederduitsche taal; zie HOLLANDSCHE TAAL.	
Nederland; tractaat tot uitlevering met	850
„ tractaat van Koophandel met	848
Neeft en Nicht; verboden huwelijk tusschen	525
Negotie-waren; licentie voor handel in	408
„ bepalingen over rondreizende handelzars in	407
Nicht en Neef; verboden huwelijk tusschen	525
Nietbewoning; belasting op toelating wegens	432
„ verplichting van eigenaar van grond in oorlogstijd, in geval van	279
Nieuwsbladen; zie COURANTEN.	
Non-occupatie; zie NIET-BEWONING.	
Notarieele Acten voor Landdrosten gepasseerd	658
„ acten; registratie van	364
„ acten; beteekenis	357
Notaris; Admissie en eed van	222
„ bedrag van licentie voor... ..	409
„ Examen voor	337
„ lid van genootschap van rechtspractijzins	228
„ Schorsing van	222
„ tarief en taxatie van rekeningen	235
„ tarief opzichts wisselrecht	548
„ zegels op acte van toelating van	416
„ zegels op acten gepasseerd door	413
„ zegels moeten geroyjeerd worden door	411

O.

Occupatie van plaatsen in Veroverd Grondgebied	254
Octrooi; bepalingen over	681
Omhaling tot meeneed; zie OMKOOPERIJ en OVERHALING.	
Omheining van plaatsen, wet over	766
„ Schutten van vee kwaad doende aan	780
Omkoopertij; beoordeeling van den Staatspresident, enz., door den Volksraad	
„ van juryman strafbaar	13
„ „ van juryman strafbaar	156
„ „ diskwalificeert jurymannen	150

	PAG.
Onafhankelijkheid van den Oranjevrijstaat gewaarbord	4
„ van den Staat; feestdag op verjaardag van	547
„ van den Staat; schijschietery op verjaardag van	297
Onderpand voor drankschulden, wanneer niet veroorloofd... ..	669
Onderverdeeling van plaatsen en erven; zie PARTITIE.	
Onderwijs; bevordering door Volksraad van	14
„ voor blanke kinderen; wet over	315
„ fonds voor	333
„ Zie ook SCHOOLGEBOUWEN.	
Onderwijzers, versochoond van deelneming aan Wapenschouwingen	296
Onderwijzers-examens; bepalingen over	327
Onderzoek van arbeiders bij delverijen	755
Onderzoekings-licentie voor mineralen	712
Onderzoekings-system op delverijen	755
Ongeluks-assurantie; zie ASSURANTIE-MAATSCHAPPIJEN.	
Onnoozelen; gesticht voor	527
„ onbevoegd getuigenis in Gerechtshoven af te leggen... ..	115
Onpartijdigheid der rechtbank gevorderd	17
Onteigening van private gronden om municipale oogmerken	499
„ van private gronden ten algemeenen nutte... ..	454
„ van private gronden wet over, toegepast op delverijen	722
„ van private gronden van Amerikaansche burgers gedurende oorlogstijd	832
Onterving van kinderen toegelaten	525
Ontslag van gevangenen; zie LOSLATING	
Ontsnapping van gevangenen strafbaar	196
Ontsnapte gevangenen kunnen onder uitleverings wet geapprehendeerd worden	199
Ontucht; onderdrukking van huizen van	499
Ontvanger aangesteld voor belastingen opgelegd door Hoog Gerechtshof wegens schulden van publieke lichamen	514
Onvermogensden, voorzieningen opzichtens kommandowet voor	282
„ voorzieningen aangaande onderwijs voor jeugdige	324
„ voorzieningen aangaande ondersteuning en verpleging van krankzinnige	533
„ voorzieningen aangaande procedeeën in Gerechtshoven van; zie <i>Pro Deo</i> PROCEDEREN.	
„ voorzieningen aangaande verpleging van lijders aan besmettelijke ziekten	536
„ voorzieningen aangaande voorschotten voor Landmeters-beëlooning, bij algemeene opmeting	375
„ voorzieningen aangaande wapenschouwingen voor	296
Onwettige diamanthandel; bepalingen over	736
„ drankhandel; bepalingen over	663
Onzedelijke adressen op brieven worden opgezonden aan Postm.-Generaal	387
Onzedelijk gedrag; arrest voor	191
„ gedrag door publiek naakt te loopen, verboden en strafbaar	819
Oorlog, macht van Staatspresident om met toestemming van Volksraad te verklaren	16
„ bepalingen over kommandos in tijd van	274
Oorlogstijd; bruggen tolgeld niet betaalbaar door Gouvernement in	485
Openbaar Onderwijs; zie ONDERWIJS.	
Openbare Wedstrijd der Scho'en	330
Openbare; zie ook PUBLIEKE.	
Opening van deuren voor doeleinden van executie	100
„ van deuren om arrest te bewerkstelligen	135
Opmeting van plaatsen; algemeen	373
„ „ „ bepalingen over de	367
Opperhoofden met volk, grond afgestaan aan, niet onderworpen aan wet over verzameling van Kleurlingen	808
„ uitbetaling van geschenken aan	449

	PAG ⁿ
Oproer op diamantvelden ; onderdrukking van	728
„ plichten van politie bij	161
„ strafbaar door Krijgsraad	286
Oproerige bijeenkomsten in oorlogstijd verboden	287
Opstand ; zie REBELLIE.	
Oranjevrijstaat ; Constitutie van	11
„ verdrag erkennende onafhankelijkheid van	3
„ vlag en wapen van	273
Orders en vonnissen in Hollandsch te zijn	272
Ossen, zie VEE.	
Overdracht van handelspapier, zie TRANSPORT en ENDOSSEMENT.	
Overeenkomst over Griqualand West	854
„ zie ook VERDRAG.	
Overhaling tot Meineel doet getuigen onbevoegd zijn	116

P.

Paarden ; zie VEE.	
Pakketpost ; bepalingen over	391
Pand ; zie ONDERPAND.	
Papier ; vrij van douane-belasting	406
Parken ; oprichting en onderhouden door Municipaliteiten, van	501
Partitie van erven in de stad Bloemfontein	510
„ „ „ in steden en dorpen	504
„ „ „ plaatsen ; heerenrecht in geval van	423
„ „ „ „ tarief voor landmeters bij	376
„ „ „ „ transport van deel bij	367
„ „ „ „ transportacten bij	359
„ „ „ „ zie ook MEDE-EIGENAAR.	
Pas voor Kleurlingen ; bedrag van zegels op	809
„ „ „ „ bij drinkpartijen	675
„ „ „ „ strafbaarheid bij gebrek aan	803
„ „ „ „ op diamantdelverijen	454
„ „ „ „ uitreiking van	803
„ „ „ „ vermoed besmet te zijn met Syphilis	542
Paspoort voor landloopers	803
„ „ om buitens land te reizen, zegels op	417
Pensioenen voor ambtenaren	312
„ „ v. or Rechters	221
Periodieke Hoven ; bepalingen over	66
Permit om diamanten te koop en	751
„ „ om drank in te voeren	672
„ „ om kriggsbehoef ten te koop en	304
„ „ om voor diamanten te zoeken	707
Pistolen ; zie KRIJGSBEHOEF TEN.	
Plaatsen, Omheining van ; zie OMHEINING.	
„ „ Onderverdeeling van, zie PARTITIE.	
Plaatsvervanger van veldcornet	278
Pleitbezorger ; zie PROCUREUR.	
Pluinvee kwaaddoende aan tuinen mag gedood worden	786
Pokken ; zie KINDERPOKKEN.	
Pokstof ; betekenis en aanhouden van	539
Polissen van Assurantie ; bepalingen over	581
„ „ „ zegels op	416
Politie dienaren ; onderzoek van gebouwen voor diamanten door	739
„ „ processen wegens verkeerd arrest tegen	181
„ „ toezicht van Baljuw over	234
„ „ Vrederechters te gehoorzamen aangaande arresten	179
Politiek verbond met Z. A. Republiek	865
Politie-macht ; oprichting op delverijen van	719

	PAG.
Politie-macht; onderzoek van pakketten voor diamanten door hoofd van ...	739
„ „ „ zie ook CONSTABELS en RIJDENDE DIENSTMACHT.	
Politie-zaken; vervolging in Lagere Gerechtshoven van...	107
Ponten; bedrag van licentie voor ...	410
„ bepalingen over ...	488
„ niet aangehouden te worden binnen zes mijlen van bruggen ...	481
„ schadevergoeding voor, bij oprichting van bruggen ...	481
Pontgelden niet betaalbaar door dienstdoende rijdende politie ...	295
Portugal; tractaat met... ..	841
Postkantoren; aanhouden van brieven op, bij vermoeden van overtreding der wet over den diamanthandel... ..	739
Postkarren; voorkeur bij ponten ...	488
„ „ „ vrij van tolgeld ...	481
Postpakket; aanhouder van, op vermoeden van inhouden van ruwe diamanten	739
Postwezen; bepalingen oyer het ...	378
Predikant; zie LEERAAR.	
Preferentie in geval van insolventie ...	600
„ „ „ op diamant claims ...	731
„ „ „ op diamanten bij storting van grond in claims ...	732
„ „ „ van begrafeniskosten ...	345
„ „ „ van dorpsbelastingen ...	510
„ „ „ van Gouvernement op claims in delverrijen ...	730
„ „ „ van kosten van executie ...	51
„ „ „ van kosten onder omheiningwet ...	770
Prescriptie van actie in het algemeen ...	240
„ „ „ in landzaken... ..	56
„ „ „ ingesteld door insolvent; na aanstelling van Curator ...	595
„ „ „ ontstaande uit verkeer arrest ...	181
„ „ „ ontstaande door uitvoering der wet over krankzinnigheid ...	532
„ „ „ ontstaande uit ingevangenzetting van insolventen ...	622
„ „ „ tegen Vrederechters en andere rechtsbeambten ...	181
„ „ „ van aanspraak op geld berustende in de Weeskamer ...	342
„ „ „ op geld gestort bij Thesaurier-generaal bij transport, waar verkooper overleden is ...	361
„ „ „ op geld opgebracht door Schuiverkoopingen ...	784
„ „ „ op geld opgebracht door verkoop van vee op rondzwervende Kaffers gevonden ...	804
„ „ „ op onafgebaalde dividenden bij opbreken van Nationale Bank ...	579
„ „ „ van geexecuteerde op overschot van erfbelastingen ...	511
„ „ „ van geexecuteerde op overschot van executie op claims ...	730
„ „ „ wegens hypotheken op diamant-claims ...	731
„ „ „ op gelden in executie op claims verkregen ...	731
„ „ „ op gelden in executie op claims te Jagersfontein verkregen ...	761
„ „ „ Crimineele vervolging ...	133
„ „ „ „ onder pleit van onschuldig komt pleit van staakt uitlevering aan Groot-Britanje ...	161
„ „ „ „ van executie op vonnissen der Hoogere Gerechtshoven ...	49
„ „ „ „ van executie op vonnissen der lagere gerechtshoven ...	96
„ „ „ „ van executie tegen vorigen aandeelhouder in naamlooze vennootschap ...	555
„ „ „ „ van recht van preferentie opzich tens verbanden op claims ...	731
„ „ „ „ registratie van recht op vastgoed verkregen door ...	360
Priesters strafbaar voor overtreding der huwelijkswet ...	524
„ „ „ zie ook LEERAARS.	
Private vervolger; zie VERVOLGER.	
Procedereen; Manier van, in Hoogere Gerechtshoven in Civiele Zaken ...	30
„ „ „ „ in Hoogere Gerechtshoven in Crimineele Zaken ...	127
„ „ „ „ in Lagere Gerechtshoven in Civiele Zaken ...	76

	PAG.
Publieke lichamen; invordering van schulden van	512
„ order; handhaving door delvers, van	728
„ rekeningen; bepalingen over	446
„ schuldbrieven; bepalingen over	449
„ vervolger; zie VERVOLGER.	
„ werken; departement van	458
„ zie ook OPENBARE.	
R.	
Rabat onder Douane-wet	399
Rangschikking van verbanden op diamantclaims	731
„ zie ook PREFERENTIE.	
Rebellie op goudvelden; misdaad van	722
„ zie ook OPROER en OPSTAND.	
Recht van genade; zie GENADE.	
Rechtsers; aanstelling van	21
„ dagvaarden van, voor de Hoogere Gerechtshoven	42
„ „ „ voor de Lagere Gerechtshoven	92
„ machten van, om te arresteeren en tot terechtstelling te committeeren	131
Rechten; onpartijdigheid van verzekerd	17
„ pensioenen voor aftredende	221
Rechterlijke macht; bepalingen der Constitutie over	16
„ procedures gestaakt gedurende oorlogstijd	287
Rechtsbeambten; plichten aangaande arrest en uitvoeren van lastbrieven	132
„ veldcornetten zijn	184
„ verschoond van jurydienst	150
„ zie ook ARREST.	
Rechtsgeleerdheid; examens in de	337
Rechtspractijzens; boeken, documenten tot zeker bedrag niet onderhevig aan executie van lagere gerechtshoven	98
„ professioneel vertrouwen bevoorrecht tegen ontdekking	120
„ schorsing en admisie van	222
„ vereeniging van	225
Reclame afgesloten door tijdsverloop; zie PRESCRIPTIE van AANSPRAAK.	
„ van verkocht goed in insolventie	638
Recognitie; bepalingen over de	431
„ bepaling van, vóór uitreiking van grondbrief voor gemeten plaats	369
„ moet aangezuiverd worden tot einde van 't jaar alvorens transport geschiedt	359
Registers van handelaars in diamanten	737
„ van huwelijken	522
Registrateur van acten; aanstelling en plichten van	357
„ „ „ zie ook REGISTRATIE.	
„ der Hoogere Gerechtshoven; plichten van	27
„ der Hoogere Gerechtshoven; lees betaalbaar bij den	417
„ der Hoogere Gerechtshoven; niet gerechtigd tot getuigenkosten	125
„ der Hoogere Gerechtshoven; geeft gedwongen transport van onteigend vastgoed	457
„ der Lagere Gerechtshoven, plichten van	76
Registratie van acte van leerlingenschap van apothekers	546
„ van acten betreffende vastgoed, enz.	357
„ van baljuws-exploit, toelage voor	239
„ van brieven op postkantoren	388
„ van claims op diamantdelverijen	730
„ van geboorten van blanke kinderen	262
„ van grondbrieven	357
„ van eigendom verkregen als prijs bij loterijen, verboden	822

	PAG.
Registratie van handelsmerken	698
„ van kleurlingen op delverijen	434
„ van legale hypotheeken op claims	732
„ van naamlooze vennootschappen	549
„ van Nationale Bank-aandeelhouders	562
„ van Octrooien	689
„ van onderverdeelde dorpserven	504
„ van overdracht van schuldvorderingen onder de omheiningswet	772
„ van ruwe diamanten	738
„ van standplaatsen op delverijen	734
„ van stemgerechtigden	244
„ van uitspraken der omheinings-commissies	769
„ van vastgoed behoorende aan kleurlingen	266
„ van verbanden	363
„ van vermakingen van vastgoed, fidei commissa, enz.	348
Registratiekantoor; oprichting van	357
Rehabilitatie van insolventen; bepalingen over	650
Reiskosten van personen ten onrechte gedagvaard om recognitie te betalen; vergoeding voor	433
„ zie ook TOELAGEN.	
Reizigers; rechten van op pad zijnde	816
„ moeten schade vergoeden veroorzaakt door hun vee	817
Rekeningen, publieke, authorisatie en uitbetaling van	446
„ „ moeten in Hollandsch opgesteld worden	273
Rente op geld; vrijhandel ten opzichte van	547
„ toegelaten in de Weeskamer	341
„ waar op handelspapier geene bedongen is	548
Resident Vrederechters, aanstelling en plichten van	180
„ „ plichten ten opzichte van landlooperij	807
„ „ plichten als rechtsbeambten	181
Rivier; uitleg van het woord	481
„ eigendom van, niet verkregen door delvers	722
Roekeloos grasbranden verboden	790
Rol van agenten in de lagere gerechtshoven	73
„ „ rechtspractizijns	224
Romeinsch-Hollandsch Recht; hoofdwet in den Oranjevrijstaat	17
„ „ „ toepasselijk waar regulaties over de bewijslevering ontbreken	123
„ „ „ toepasselijk waar regulaties over de manier van procederen in Hoogere Gerechtshoven ontbreken	30
Rondgaande Gerechtshoven; proceduren in Civiele Zaken	30
„ „ „ proceduren in Crimineele Zaken	143
Rondreizende handelaars; licentie voor	408
„ „ beperking van recht om goederen te verkoopen	407
Roodwater onder vee; bepalingen over	797
Rooijeeeren van acten in registratie-kantoor	357
„ „ zegels; wijze van	411
Rundvee; aanstekelijke ziekte onder, naar het schut gezonden	785
„ brandziekte onder	793
„ Gift of Miltziekte onder	796
„ longziekte onder	795
„ roodwater onder	797
„ zie ook VEE en ZIEKTE.	
Rustverstoring door dienstboeken, strafbaar	679
„ door wederstand tegen executie te bieden	100
„ in kantiens; onderdrukking van	665
„ macht van politie-dienaren, betreffende	191
„ vervolging wegens in Lagere Gerechtshoven	107
„ voorzorgsmaatregelen van Veldcornetten tegen	184

	PAG.
Schijfschieterijen; bepalingen over	297
Secretaris van den Volksraad; werkzaamheden van	312
Securiteit om de rust niet te verstoren	63
„ gesteld voor vrederechters tegen rustverstoring	181
„ ontslag van gearresteerde beschuldigde onder...	142
„ van ambtenaren belast met geldelijke administratie	301
„ van baljuws ...	233
„ voor proceskosten in Hoogere Gerechtshoven ...	94
„ voor schuld wegens gekochten drank, wanneer onwettig ...	669
Sekwestratie van insolvente boedels	583
Separatie van vastgoed; zie PARTITIE.	
Servituten moeten geeerbiedigd worden in Municipale regulaties	501
„ moeten geregistreerd worden	363
Slachtdieren moeten niet mishandeld worden...	823
Slachters; bedrag van licentie voor	409
„ mogen 's Zondags morgens voor 9 uur vleesch verkoopen	824
Slachthuizen; Municipale Regulaties over	500
Slagen met roede of kats op jongelieden of vrouwen verboden	71
Slamschen niet Aziatische kleurlingen beschouwd	264
Slavernij niet gedoogd in den Oranjevijsstaat	6
Sloten op buurmans grond, graven van, onder omheiningwet	774
Smeerwaren; bedrag van licentie voor handelaar in	408
Smokkelhandel in sterken drank; tegengaan van	670
Soliciteur; zie RECHTSPRACTIZIJN.	
Speciale licenties voor huwlijken; bedrag van	519
„ Vrederechters; algemeene bepalingen over	178
Speelhuizen op steden en dorpen, onderdrukking van	499
Spoorwegen beschermd tegen onderzoek naar metalen	708
„ dividenden in Nationale Bank beschikbaar voor	578
„ omheiningen langs	774
„ onteigening van grond ten behoeve van	454
„ oprichting van	459
„ oprichting onder toezicht van Inspecteur van Publieke Werken	458
Spoorwegverbinding met Z. A. Republiek; tractaat over	862
Spoorweg-materiaal vrij van douane-belasting	406
Staat; misdaad tegen den	818
„ onafhankelijkheid van den...	4
Staatspresident aan 't hoofd van publieke departementen	309
„ bepalingen der Constitutie over den	15
„ bepalingen aangaande	242
„ Dagvaarding van, bij Hoogere Gerechtshoven	42
„ „ „ Lagere Gerechtshoven	89
„ fiat noodig van, voor uitvoeren van doodvonnis	163
„ wijze van kiezing van	248
Staatsprocureur heeft onbedwongen macht misdadigers te vervolgen	127
„ hoe handelt over invordering van recognitie	431
„ kan prosequeeren in eenig district voor de Lagere Gerechtshoven	70
„ kan private werkzaamheden als vroeger verrichten	311
„ richtsg. leerd adviseur van het Gouvernement	221
Stadsraad van Bloemfontein; daarstelling van den	505
Stadsraden en Municipale Collegien	490
„ plichten aangaande Xanthium Spinosum	791
„ regulaties van, over besmettelijke ziekten	537
„ zie ook MUNICIPALALE LICHAAM.	
Standplaatsen op delverijen; registratie van	734
Stemgerechtigden; registratie van	244
„ waar en wanneer te stemmen	248
„ zie ook KWALIFICATIE.	

	PAG.
Stemopnemers bij verkiezing van Staatspresident kunnen zeiven stemmen ...	246
„ wie zijn... ..	246
„ zorgen dat naam van ongeregistreerd stemmer geregistreerd wordt	246
Sterfkennis moet naar Weeskamer worden verzonden	343
Sterke Drank; zie DRANK.	
Stookerij van Spiritus; rabat van zuiker-invoerrechten niet toegelaten op ...	402
„ zonder licentie toegelaten	669
Straf voor dobbelarij	828
„ loterijen	819
„ meened	818
„ mishandeling van dieren	823
„ overtreding van wet over inachtneming van Zondag	824
„ publiek naakt loopen	819
„ verberging van geboorte	818
Struisvogels; bepalingen over	814
Studenten in Godgeleerdheid vrij van Commandodienst	280
„ in Godgeleerdheid vrij van jurydienst	150
Sub-Inspecteurs van Scholen	315
Subpœna; zie DAGVAARDING.	
Successierechten; bepalingen over	430
Suiker; rabat van invoerrechten	402
Superintendent van Onderwijs; algemeene plichten van	315
„ „ „ heeft toezicht over Publieke Leeskamers	335
„ „ „ lid van commissie van examinatoren in praktische landmeetkunde	371
„ „ „ toezicht van, over Artillerie school	292
Sweepstakes en loterijen verboden	819
Syphilis; bepalingen over	542

T.

Tabak, opbrengst van Zuid Afrika, vrij van douane-belasting	406
Taphuis; zie KANTIEN.	
Tarief voor Baljuws en Gerechtsboden	237
„ van Douane-belastingen	402
„ voor Geneeskundigen	546
„ voor getuigen in Civiele Zaken	124
„ voor getuigen in Crimineele Zaken	125
„ voor Gouvernements-taxateurs	453
„ van Kantoorpenningen in publieke departementen	417
„ Landmeters	376
„ van licenties	408
„ voor Notarissen	236
„ voor Ponten	489
„ voor Rechtspractizijns in de Hoogere Gerechtshoven	55
„ „ „ in de Lagere Gerechtshoven	236
„ voor Taxateurs der Weeskamer	352
„ van tcelagen aan verscheidene personen	453
„ voor tollcn voor bruggen	486
„ voor wissel-protcsten, enz.	548
„ van Zegelrechten	411
Taxateurs, tarief van Gouvernements	453
„ van de Weeskamer belooning van... ..	352
„ „ „ plichten van	341
„ „ „ niet aansprakelijk voor kosten veroorzaakt door hunne verrichtingen	351
„ van schade door vee veroorzaakt, belooning voor	782
„ voor oogmerken van executie op vastgoed	50

	PAG.
Taxatie van kosten-rekeningen in de Hoogere Gerechtshoven	27
" " " in de Lagere Gerechtshoven	92
" van rekening van Notarissen	236
" van schade veroorzaakt door vee	782
" zie ook WAARDEERING.	
Telegrafien ; bepalingen over de	391
" behoorende aan Spoorwegmaatschappijen ; gebruik van	468
" materiaal voor ; vrij van douane-belasting... ..	406
Telegram ; arrest van misdadigers op	135
" voor oogmerken van justitie heeft voorkeur... ..	392
Tenders voor bruggenbouw ; bepalingen over	475
" voor drukwerk ; bepalingen over	449
" voor Gouvernements behoeften	448
" voor publieke werken ; bepalingen over	449
Tentoonstellingen van Landbouw Genootschappen	799
Terechstelling ; zie PROEDEEREN.	
" in geval van brankzinnigen	160
" voor misdaden gepleegd in Basutoland	220
Testament niet ongeldig wegens onterving in de rechte lijn, enz.	526
" niet uitgelegd te worden door Lagere Gerechtshoven	68
" notarieel, belooning voor opstelling van	236
" passeeren van	526
" van Baralongs in district Moroka... ..	356
" verzending naar Weeskamer, bij overlijden van testateur en hande- lingen daarop	343
" veroorloofde beschikking bij, over geweren verschaft door 't Gou- vernement	299
" veroorloofde beschikking voor buitenlanders volgens tractaten ; zie TRACTAAT.	
" wanneer verzonden te worden door Weesheer aan Registrateur van Acten	348
Thesaurier-Generaal ; departement van den	447
Tin niet gebruikt te worden voor gewichten	706
Toelagen aan Commissieleden onder omneiningswet	768
" aan Inspecteur van Kassen	448
" aan Krijgs-officieren in oorlogstijd	278
" aan leden van den Uitvoerenden Raad	244
" aan Onderwijzers (Gouvernements)... ..	328
" " (Private)	332
" aan Volksraadsleden	252
" aan Wijkcommissie-leden onder de wet over landloope ij zie ook TARIEF.	805
Toerusting ; zie UITRUSTING.	
Tolgeden ; vrijdom van dienstmacht van	295
Tolgaarders ; bepalingen over	487
Tolken ; admisie van	222
" acte van admisie van ; zegels op	416
" examens van beëdigde vertalers	339
" licentie voor	409
" bij Hoog Gerechtshof	27
" bij Lagere Gerechtshoven	72
" tarief voor	237
Tolpachters van bruggen	487
Toltarief voor bruggen	485
Tooneelvoorstellingen ; bedrag van licentie voor	409
Tractaat ; bepalingen der Constitutie over, uitleg van	243
" hoe aangegaan met vreemde mogendheden	16
" met Basutoland over uitlevering	856
" met Belgie van vriendschap	885
" met Italie van vriendschap	866

	PAG.
Tractaat ; met Nederland over uitlevering	850
„ met Nederland van vriendschap	848
„ met Portugal van vriendschap	841
„ met Vereenigd Koninkrijk over uitlevering	869
„ met Vereenigde Staten van Amerika	832
„ met Z. A. Republiek over Spoorwegen	862
„ met Z. A. Republiek van vriendschap	863
„ zie ook CONVENTIE, OVEREENKOMST, VERBOND EN VERDRAG.	
Transport van deelen van gemeten plaatsen	368
„ van standplaatsen op delverijen	134
„ van vastgoed ; bepalingen over	359
„ van claims niet te geschieden voor dat belasting daarop betaald is...	730
„ van vastgoed in executie verkocht... ..	51
„ „ „ „ „ verdere bepalingen over	360
„ „ „ „ „ bezwaard met schepenknissen	364
„ van onteigende gronden	457
„ zie ook HEERENRECHT en REGISTRATIE-KANTOOR.	
Transport-acten, belooing aan agenten voor... ..	237
„ van vastgoed behoorende aan kleurlingen ; vereischten voor	266
„ van vastgoed behoorende aan kleurlingen in het district Mo-	
roka, verkocht aan familie-betrekkingen	267
„ Zegelrechten op	411
„ zie ook REGISTRATIE-KANTOOR.	
Trebelliaansche portien afgeschafd	526
Trekken met vee besmet met brandziekte verboden	794
Trekpaden over plaatsen	817
„ die omheind worden	774
Tronkbewaarder ontvangt lastbrief tot aanhouden van gevonnissen bij Rond-	
gaande Gerechtshoven	175
„ ontvangt lastbrief tot aanhouden van gevonnissen bij Lagere	
Gerechtshoven	112
„ processen tegen, hoe en wanneer begonnen en voortgezet	181
„ verplicht lijsten van gevangenen bij Rondgaande Gerechts-	
hoven over te leggen	163
„ verplicht op aanvraag van beschuldigde kopie van lastbrief te	
produceeren	141
„ verschoond van jurydienst	150
„ zorgt voor gerechtsdienaar om slagen toe te passen op vonnis-	
sen der Lagere Gerechtshoven	112
Tusschenkomst van derde in executie-geding, Hoogere Gerechtshoven	49
„ „ „ „ Lagere Gerechtshoven	101

U.

Uiterste wil ; zie TESTAMENT.

Uitlevering van misdadigers aan Basutoland	856
„ „ „ „ Kaapkolonie	205
„ „ „ „ Natal	212
„ „ „ „ Nederland	850
„ „ „ „ Vereenigd Koninkrijk (Engeland)	869
„ „ „ „ Vereenigde Staten van Amerika... ..	832
„ „ „ „ Z. A. Republiek	197
Uitroeijen van visch met dynamiet verboden	816
„ van Xanthium Spinosum verplichtend	791
Uitrusting onder de Kommandowet	281
„ niet onderhevig aan executie	98
„ vereischt onder occupatiewet	253
Uitspanning ; onderhevigheid van plaatsen aan	817
Uitvindingen ; bescherming van, door octrooiwet	681
Uitvoer van diamanten ; bepalingen over	745

	PAG.
Uitvoerende Raad; bepalingen over	243
„ „ belooning voor leden van	244
„ „ leden verschoond van jurydienst	150
„ „ macht en samenstelling van	16
„ „ plichten van, waar gekozone Staatspresident ambt weigert	242
V .	
Varkens; bepalingen omtrent trekken over plaatsen met	817
„ „ kwaaddoende aan tuinen kunnen gedood worden	786
Vastgoed, eigendom van, als regel, aan kleurlingen verboden	266
„ „ eigendom van, aan Aziatische kleurlingen verboden	263
„ „ eigendem van kleurlingen in het district Moroka	267
„ „ erfrecht opzichtens; zie ERFRECHT.	
„ „ onteigening van; zie ONTEIGENING.	
„ „ recognitie betaalbaar op; zie RECOGNITIE.	
„ „ taxatie van, bedrag in Weeskamer betaalbaar voor	353
„ „ transport van; zie TRANSPORT.	
„ „ verdeling van; zie PARTITIE.	
„ „ verkoop in executie van	360
„ „ verkoop in executie, op vonnis van een lager gerechtshof, van	102
Vee; diefstal van; zie DIEFSTAL.	
„ „ drenking van; recht van reizigers tot	816
„ „ in bezit van reizende kleurlingen, getal in passen vermeld te worden	809
„ „ invoer en doorvoer van	801
„ „ mishandeling van; zie MISHANDELING.	
„ „ schadevergoeding door reizigers voor schade gedaan aan watervoren, enz.	780
„ „ schadevergoeding wanneer door spoorrein gedood of bezeerd	467
„ „ sehutten van; wet over; zie SCHUTTEN.	
„ „ ziekten onder; zie ZIEKTEN.	
Veelwijdery, erfrecht van Barolong kinderen geboren uit, in district Moroka	356
„ „ erfrecht van kinderen van ongehuwde kleurlingen, niet geleefd	
„ „ hebbende in	525
„ „ extraditie wegens; zie UITLEVERING.	
„ „ getuigenis door man of vrouw in geval van	119
Veewachter, strafbaar voor vermist vee	680
Veiling; publieke bepalingen over	658
„ „ zie ook KOOP.	
Veldcommandant; zie COMMANDANT.	
Veldcornet; aanstelling, afzetting wegens onbekwaamheid en wangedrag, enz.	186
„ „ acties wegens arrest tegen	181
„ „ afzetting wegens plichtverzuim in oorlogstijd	275
„ „ assistent, aanstelling en plichten van	184
„ „ dorps-, aanstelling en plichten van	277
„ „ kiezing van	248
„ „ kwalificatie van	17
„ „ kwalificatie van kiezers van	17
„ „ plaatsvervangers van in oorlogstijd	278
„ „ plichten als krijgsofficier	17-275
„ „ „ als rechtsbeambte	182
„ „ „ opzichtens besmettelijke ziekten onder menschen	536-544
„ „ „ „ kaffer-bierpartijen	675
„ „ „ „ landlooperij	803
„ „ „ „ smokkelhandel in drank	670
„ „ „ „ verkiezingen	248
„ „ „ „ taxatie van schade gedaan door vee	782
„ „ „ „ taxatie van schade gedaan door struisvogels	814
„ „ „ „ wapenschouwingen; zie WAPENSCHOUWINGEN.	
„ „ „ „ onder schutwet	782
„ „ „ „ provioneele, aanstelling van	276

	PAG.
Veldcornet; toelage voor houden van lijkschouwingen	453
„ „ tijdelijk waarnemende	183
„ „ vereffenen kleine geschillen tusschen heeren en dienstdoden ...	680
„ „ verschoond van jurijdienst	150
„ „ voor dorpen; zie DORPSVELDCORNET.	
„ „ Veldcornetschap; zie WIJK.	
Vellen; regeling van den handel in	811
„ „ schieten van wild voor de, verboden	814
„ „ straf voor diefstal van	63
„ „ van vee besmet met miltziekte mag niet verhandeld worden ...	797
„ „ vrij van douane-belasting... ..	406
Vendu-afslager; zie VENDUMEESTER	
Vendumeester, bepalingen aangaande	658
„ „ bedrag toegeken aan Baljuw voor ageeren als	449
„ „ licentie niet vereischt voor marktmeester	660
„ „ licentie niet vereischt voor verkoop van gecommandeerde goe- deren overblijvende na oorlogstijd	283
„ „ licentie niet vereischt voor verkoop van geschut vee	785
„ „ licentie niet vereischt voor verkoop van verbeurdverklaarde drank	664
„ „ licentie niet vereischt voor verkoop van wol op comités'-wol- markten	800
Venia Agendi; zegels op memorie om	417
Venia Aetatis; verkrijgen van	516
Vennootschap; zie ANDEELHOUDERS en MAATSCHAPPIJ.	
Verbanden; hoe gepasseerd en geregistreerd	363
„ „ legale op claims op delverijen	731
„ „ onderheiningwet, houder kennis te krijgen van omheinenden „ „ buurman... ..	771
„ „ op te onteigenen grond	457
„ „ op claims op diamantdelverijen	730
„ „ voor onwettig verkochten drank wanneer nietig	669
„ „ zie ook SCHEPENKENNISSEN.	
Verberging van geboorte van kinderen is een misdaad	818
Verbond, Politiek, met Z. A. Republiek	865
Verdedigingsmaatregelen bij aanvallen	274
Verdeeling van vastgoed; zie PARTITIE.	
Verdrag van 23 Februari 1854	3
„ „ met vreemde mogendheden, hoe aangegaan	16
„ „ uitleg der bepalingen der Constitutie over	243
„ „ zie ook TRACTAAT.	
Vereeniging van Rechtspractizijns; bepalingen over	225
„ „ zie ook CLUB.	
Vereenigde Staten van Amerika; tractaat met... ..	832
Vereenigd Koninkrijk (England) tractaat van uitlevering met	869
Vergadering, grondwettig recht van het publiek tot vreedzame	14
„ „ zie ook BIJEENKOMST.	
Verhuur van Gouvernements-gronden; zie HUUR.	
„ „ van vastgoed aan kleurlingen verboden; zie KLEURLING en VASTGOED.	
Verjaardag van de verklaring van de onafhankelijkheid van dezen Staat; schijf- schieteterij op	297
„ „ zie ook ONAFHANKLIJKHEID.	
„ „ van Staatspresident een publieke feestdag	547
Veriaring; zie PRESCRIPTIE.	
Verkiezing van Commissie; zie COMMISSIE.	
„ „ van Dorpsbestuur te Jagersfontein	757
„ „ van leden van Municipaliteiten	494
„ „ van Staatspresident, bepalingen over	242
„ „ „ „ grondwettige bepalingen over	13
„ „ „ „ enz., moet niet geïnfluenceerd worden door ambtenaren... ..	310

	PAG.
Verkiezing van Staatspresident, enz., wijze van	248
Verklaring van verkoper; vorm van	427
Verkoop bij publieke veiling; bepalingen over	658
" van vastgoed aan kleurlingen verboden; zie VASTGOED.	
" van vastgoed privaaf van onbekenden principaal onwettig	426
" van sterken drank; bepalingen over; zie DRANK.	
Verkoopingen door agent; hoe te geschieden	426
" municipale; regulaties over	499
" op markten; zie MARKTEN en MARKTVERKOOPINGEN.	
Verlof van afwezigheid voor Landdrosten	312
Veroverd Grondgebied; bepalingen over	253
Vertalers, Beëdigde; zie TOLKEN.	
Vervalsching van huwelijks-certificaten strafbaar	524
Vervalschte postzegels; gebruik van, strafbaar	387
Vervolging van misdaden aan Staatsprocureur toevertrouwd	127
" private, voor misdaden in de Hoogere Gerechtshoven	129
" " van misdaden in de lagere gerechtshoven	107
Verwant; zie BLOEDVERWANT.	
Verwijdering uit den Staat van misdadigers van elders	264
" van af diamantdelverijen, van personen schuldig bevonden aan onwettigen handel in diamanten	748
" van lijders aan besmettelijke ziekten door Constabels	194
" van melaatschen	544
Visch, uitroeijen door dynamiet van, verboden	816
Vlag van den Oranjevrijstaat bepaald	273
Vleesch, bedrag van licentie voor rondventen van	409
" mag Zondags voor 9 uur v.m. verkocht worden	824
" van vee besmet met miltziekte mag niet geconsumeerd of verkocht worden	797
" van longzieke beesten mag niet verkocht worden	794
Voet, Kaapsche, als lengtemaat aangenomen	368
Voet, Romeinsch Hollandsche rechts-autoriteit	21
Voetpad op delverijen moet niet opgegraven worden	723
Vogels, bescherming van wilde	813
Vogelstruizen; zie STRUISVOGELS.	
Volkshied bepaald	273
Volksraad, zamenstelling, enz., van	12
Volksraadslid behulpzaam in opstellen van jurylijst	149
" lid Commissie tot verleggen van wegen	473
" plicht aangaande publieke boekerijen	334
" plichten van, als voorzitter bij kiesbijeekomsten	248
" toelage aan	252
" verschoond van jurydienst	150
" wijze van verkiezing van	248
" wie kiesbaar is en kiezen kan	13
Volkstelling; zie CENSUS.	
Vonnis in Hollandsche taal te zijn	272
" van doodstraf, hoe uitgevoerd	163
Voogdijschap van minderjarigen	350
Voorloopig onderzoek (Crimineel) voor Landdrosten	136
" " " voor Resident Vrederechter	181
" " " verwijzing naar Lagere Gerechtshoven na	141
" " " voor groovere misdaden in Mopeli's grondgebied	270
Voortvluchtige misdadigers; zie UITLEVERING.	
Vrede; macht van Staatspresident volgens Constitutie, om te maken	16
" macht van Staatspresident om te maken, uitleg van	274
Vrederechter als rechtsbeambte	177
" bevoegd beëdigde verklaringen af te nemen	178
" Krijgs-officieren hebben, in oorlogstijd, macht van	287

	PAG.
Vrederechter plichten aangaande landlooperij	805
„ plichten aangaande misdaden gepleegd buiten den Staat; zie UITLEVERING.	
„ Registrateur der Hoogere Gerechtshoven, macht van, als ...	27
„ vereffenen geringe geschillen tusschen heeren en dienstboden ...	680
Vrederechter; wijscommissie met macht van	805
Vrederechters, Resident; bepalingen over	1
„ Speciale; bepalingen over	178
Vrouwen niet stemgerechtigd	246
„ niet onderworpen aan slagen bij schuldovertuiging ...	71
„ zwanger zijnde, niet onderhevig aan dwangarbeid of schrale voeding	71
Vruchtgelruik bij testament daargesteld; registratie van	348
„ heerenrecht bij afstanddoen van	423
„ onder omheiningwet, aansprakelijkheid van rechtshebbende op	769
Vrijdom van arrest van personen gedagvaard van buiten 's lands	127
„ van betaling van postgelden	388
„ van betaling van tolgelden door kerkgangers, bruggen gebruikende...	485
„ van betaling van brug tolgelden voor militairen, personen in Gou- vernementsdienst, enz.	481
„ van commandodienst, zie BURGERDIENST .	
„ van jurydienst	150
Vrijheid, persoonlijke, gewaarborgd door de Constitutie	17
„ der drukpers gewaarborgd door de Constitutie	17
Vrijstelling van beschuldigten bij staking der prosecutie in Lagere Gerechts hoven	111
„ van beschuldigde bij staking der prosecutie in Rondgaande Ge- rechtshoven	158
„ zie ook LOSLATING .	
Vrijwilligers; bepalingen aangaande	288
Vuurwapenen; zie KRIJGSBEHOEFTEN .	

W.

Waarborg-maatschappijen; bedrag van licentie voor	410
Waardeering van vastgoed onder de wet over het Heerenrecht	421
„ zie ook TAXATIE .	
Wapen van Oranjevrijstaat bepaald	273
Wapens vereischt voor blanken	282
Wapenschouwingen; bepalingen over	295
„ lijsten van geweren door 't Gouvernement verschaft aan burgers worden door veldcornetten onderzocht bij ...	298
Waterleidingen; onteigening van private eigendommen ten behoeve van pub- lieke	454
„ onder de goudwet	723
„ over hoofdwegen, overdekt te worden	472
Waterloop; op goudverrijzen, bepalingen over	723
„ recht van reizigers tot drenking bij	816
„ vergoeding van schade gedaan door vee van reizigers aan ...	780
Weduwen en Weezen van gesneuvelden in oorlog gerechtigd tot deeling in buit	285
Wedstrijd der scholen; openbare	330
Weesheer, plichten van, aangaande Barolong boedels	356
„ „ „ „ Successierechten	430
„ „ „ „ vreemde boedels	354
„ „ „ „ in het algemeen	340
Weeskamer; bepalingen over de	340
„ leges betaalbaar bij de	417
Wegen beschermd tegen prospecteeren van metalen	708
„ niet belemmerd te worden door telegrafien	392
„ trekken op afstand van	816
„ twee jaren in publiek gebruik niet belemmerd te worden	473

	PAG.
Wegen vee besmet met longziekte niet toegelaten op publieke	795
„ vee besmet met miltziekte niet toegelaten op publieke	797
„ verleggen van	473
„ zie ook HOOFDWEGEN.	
Weg-Inspecteur; plichten van den... ..	458
Weivelden; roekeloos branden van	790
„ Municipale regulaties van	500
Wet, gehoorzaamheid verschuldigd aan de	17
„ is voor allen gelijk	17
„ Romeinsch-Hollandsch Recht is de hoofd	17
„ wordt door Volksraad gemaakt	12
Wetenschap; Commissie van Examinatoren in Letteren en	335
Wetgeving; zie VOLKSRAAD.	
Wettigverklaring van verrichtingen van onbevoegde ambtenaren	312
Wetsbeampte; zie RECHTSBEAMBTE.	
Wil, uiterste; zie TESTAMENT.	
Wild; roekeloos vernielen van, verboden	814
Wilde struisvogels; bepalingen over	812
Winkel; bedrag van licentie voor	408
„ handel verboden op Zondags in	824
„ van inlandsche producten; licentie voor	409
Winkelier; drankhandel verboden aan	663
Wissels, accommodatie; ambtenaren mogen niet teekenen	310
Wisselrecht; bepalingen over het	547
Wol; voorzieningen over den handel in	811
Wolmarkten; bepalingen over	800
Wijken en Districten des Staats bepaald	252
Wijkscommissies; aangaande Brandziekte	793
„ „ aangaande onderwijs	317
„ „ aangaande onwettige verzamelingen van kleurlingen	808
„ „ toelage aan leden van	453
Wijn; zie DRANK.	

X.

Xanthium Spinosum; bepalingen over het uitroeijen van	791
--	-----

Y.

IJken van Maten en Gewichten; algemeene bepalingen over	701
„ „ „ „ municipale regulaties over	498

Z.

Zedelijkheid, Openbare; overtreding door publieke naakt loopers, strafbaar	819
Zedelijke Lichamen; dagvaarding van, bij Lagere Gerechtshoven... ..	81
„ „ invordering van schulden van publieke	512
„ „ zie ook MUNICIPALITEIT.	
Zegels bij appel van de Lagere Gerechtshoven in het district Moroka	103
„ bepalingen van de verscheidene	411
„ niet vorderbaar in Crimineele Zaken	114
„ op certificaat van legaal verbanden op claims op diamantdelverijen	730
„ op tenders voor bruggen	475
„ op verzoekschrift voor venia ætatis	516
„ rooijering van, door ambtenaren, procureurs, euz.	411
„ „ „ door Registrateur der Hoogere Gerechtshoven	31
„ van naamlooze vennootschappen	553
Zegelgelden betaalbaar door executeur vóór zekere andere schulden	345
Zending strafbaar voor overtreding der huwelijkswet	524
„ „ onder Mopeli's volk	272

	PAG.
Zending passen gegeven aan Kleurlingen door	803
Zending-statie, Kleurlingen toegelaten te verzamelen op	808
Zieke Armen; zie ONVERMOEGENDEN en HOSPITAAL.	
„ Artilleristen, verpleging van	292
Ziekten, aanstekelijke, onder menschen	534
„ „ „ „ municipale regulaties tegen verspreiden van	500
„ „ „ „ apprehensie van personen lijdende aan	194
„ „ onder vee; brandziekte	793
„ „ onder vee; longziekte	795
„ „ onder vee, gift of miltziekte	796
„ „ onder vee; roodwater	797
„ „ onder geschut vee	785
„ „ strafbaarheid van dienstboden voor laten loopen onder vee van zijn Meester, vee lijdende aan	680
Zilverwaren; bedrag van licentie voor handelaar in	409
Zondag; bepalingen tegen den handel op	824
„ bouwen aan bruggen verboden op	479
„ dagvaardingen geschieden niet op	82
„ diamanthandel verboden op	749
„ drankhandel verboden op	665
„ drinkpartijen van Kleurlingen verboden op	675
„ handeling van Lagere Gerechtshoven bepaald voor, geschiedt den vol- genden dag	60
„ harden arbeid voor gevangenen verboden op	196
„ huwelijken veroorloofd op	518
„ huwelijksgeboden op	519
„ pontvervoer op	489
„ post-uitgave op	381
„ registratie van brieven geschiedt niet op	388
„ schieten van wild verboden op	814
„ vervallen van handelspapier op	547
Zuid Afrikaansche Republiek; doorvoer toegelaten van krigsbehoeften ten be- hoeve van, en verkoop aan	304
„ „ „ „ Politiek verbond met	865
„ „ „ „ Tractaat over Spoorweg-verbinding	862
„ „ „ „ Tractaat van vriendschap en handel met	863
„ „ „ „ Uitlevering van misdadigers aan	197
Zwavel bloem van; vrij van douane-belasting	406
„ zie KRIJGSBEHOEFTEN.	

